

સત્ત સાહેબ સતગુરુ દેવની દયા

શાન ગંગા॥

(તત્ત્વજ્ઞાનના આધારથી ભારત
વિશ્વ ઉપર રાજ કરશે)

પ્રચાર પ્રસાર સમિતિ
બંદી છોડ ભક્તિ મુક્તિ ટ્રસ્ટ (સંબંધિત)
સતલોક આશ્રમ, ચંદીગઢ રોડ
બરવાલા – જિલ્લો હિસાર (હરિયાણા)

જગતગુર તત્ત્વદર્શી સંત રામપાલજી મહારાજના
સત્તસંગોના સંગ્રહનું અનમોલ પુસ્તક

“જ્ઞાન ગંગા”

પ્રકાશક

પ્રચાર પ્રસાર સમિતિ

સતલોક આશ્રમ, હિસાર-ટોહાના રોડ, બરવાલા
જિલ્લો : હિસાર (હરિયાણા)

ધર્મર્થ મૂલ્ય : ફરી ૩. 20/-

અવશ્ય જુઆ૦

સંત રામપાલજી મહારાજના મંગાલ પ્રવચન

ઉપર રાત્રે 07-40 થી 08-40

આધ્યાત્મિક સામાજિક ટી.વી. વૈનલ

ઉપર ભપોરે 02-00 થી 03-00

ઉપર સવારે 06-00 થી 07-00

ઉપર રાત્રે 08-30 થી 09-30

સતલોક આશ્રમ

હિસાર-ટોહાના રોડ, બરવાલા, જિલ્લો : હિસાર (હરિયાણા)

૪ 08222880541, 08222880542, 08222880543,

08222880544, 08222880545

Visit us at : jagatgururampalji.org
e-mail : jagatgururampalji@yahoo.com

અનુકમણિકા

ક્રમ	વિષય	પૃષ્ઠાંક
૧ ભક્તિ મર્યાદા (પ્રસ્તાવના)		1
● નામ કયા રામનું જપવાનું છે ?		8
● ગુરુદીક્ષા ત્રણી કરનાર (નામ લેવાવાળા વ્યક્તિઓ)		11
માટે આવશ્યક લાણકારી		11
૨ સૂષ્ટિરચના (સંપૂર્ણ જગતની રચના)		28
● આત્માઓ કાળના જાળમાં કેવી રીતે ફ્સાચા ?		31
● શ્રી બ્રહ્માજી, શ્રી વિષ્ણુજી અને શ્રી શિવજીની ઉત્પત્તિ		35
● ગુણ શું છે ? પ્રમાણ સહિત		37
● બ્રહ્મ (કાળ)ની અવ્યક્ત રહેવાની પ્રતિજ્ઞા		38
● બ્રહ્માનો પોતાના પિતા (કાળ)ની પ્રાપ્તિ માટે પ્રયત્ન		41
● માતા (દુર્ગા) દ્વારા બ્રહ્માને શ્રાપ આપવો		42
● વિષ્ણુનું પોતાના પિતા (કાળ)ની પ્રાપ્તિ માટે પ્રસ્થાન અને માતાના આશીર્વાદ પ્રાપ્ત કર્યા		43
● પરબ્રહ્મના સાત શંખ બ્રહ્માંડોની સ્થાપના		51
● પવિત્ર અથર્વવેદમાં સૂષ્ટિરચનાનું પ્રમાણ		53
● પવિત્ર ઋગવેદમાં સૂષ્ટિરચનાનું પ્રમાણ		58
● પવિત્ર શ્રીમદ્દભગવતી મહાપુરાણમાં સૂષ્ટિરચનાનું પ્રમાણ		63
● પવિત્ર શિવ મહાપુરાણમાં સૂષ્ટિરચનાનું પ્રમાણ		65
● પવિત્ર શ્રીમદ્ભગવત ગીતાજીમાં સૂષ્ટિરચનાનું પ્રમાણ		66
● પવિત્ર બાઇબલ તથા પવિત્ર કુરાન શરીફમાં સૂષ્ટિરચનાનું પ્રમાણ		69
● પૂજ્ય કબીર પરમેશ્વર (કવિર્દેવ)જીની અમૃતવાણીમાં સૂષ્ટિરચના		71
● માનનીય ગરીબદાસ સાહેબજીની અમૃતવાણીમાં સૂષ્ટિરચનાનું પ્રમાણ		73
● આદરણીય નાનક સાહેબજીની વાણીમાં સૂષ્ટિરચનાનો સંકેત		80
● અન્ય સંતો દ્વારા સૂષ્ટિરચનાની દંતકથા		84
૩ કોણ તથા કેવો છે કુલ (સર્વ)નો માલિક		86
● આદરણીય ધર્મદાસ સાહેબજી ‘કબીર પરમેશ્વર’ના સાક્ષી		87
● આદરણીય દાદૂ સાહેબજી ‘કબીર પરમેશ્વર’ના સાક્ષી		88
● આદરણીય મલૂકદાસ સાહેબજી ‘કબીર પરમેશ્વર’ના સાક્ષી		89
● આદરણીય ગરીબદાસ સાહેબજી ‘કબીર પરમેશ્વર’ના સાક્ષી		89
● આદરણીય નાનકજી દ્વારા ‘ગુરુ ગ્રંથ સાહેબ’માં ‘કબીર પરમેશ્વર’નું પ્રમાણ		91
● પ્રભુ કબીર સાહેબ રામાનંદજીને તત્ત્વજ્ઞાન સમજાવ્યું		93
૪ પવિત્ર શાસ્ત્ર પણ (કવિર્દેવ) કલીર પરમેશ્વરના સાક્ષી		109
૫ કબીર સાહેબ ચારેય ચુગોમાં આવે છે		118

ક્રમ	વિધય	પૃષ્ઠાંક
● સતયુગમાં કવિર્દેવ (કબીર સાહેબ)નું ‘સતસુકૃત’ના નામે પ્રાગટ્ય	118	
● શ્રેતાયુગમાં કવિર્દેવ (કબીર સાહેબ)નું ‘મુનિન્દ્ર’ નામથી પ્રાગટ્ય	123	
● દ્વાપર યુગમાં કવિર્દેવ (કબીર સાહેબ)નું ‘કરુણામય’ નામથી પ્રાગટ્ય	127	
● દ્વાપર યુગમાં ઈન્દ્રમતિને શરણમાં લેવી	127	
● કબીર સાહેબ (કવિર્દેવ)નું કળિયુગમાં પ્રાગટ્ય	133	
૬ પૂર્ણસંતની ઓળખ (પવિત્ર સદ્ગંથો દારા પૂર્ણ સંતની ઓળખ)	140	
● ગ્રાણ વારમાં નામ-જાપ આપવાનું પ્રમાણ	143	
૭ સંતને સતાવવાની સજા	150	
૮ ભટકેલાઓને માર્ગદર્શન	154	
● પ્રભુના પ્ર્યાસા ભક્ત બસંતસિંહ કેનીને માર્ગ મળવો	154	
● અદ્ભુત કરિશમા	159	
● પરમેશ્વરે કરેલી અનહોની	160	
● પરમેશ્વરે ગરીબોનું સાંભળ્યું	163	
● ભગવાન તો આવા જ હોય	164	
● લૂટાયેલા-પીટાયેલાઓને આશરો	165	
● સંત તો આવા જ હોય	166	
● પોતાના ભક્તને ધર્મરાજના દરબારમાંથી છોડાવવો	168	
● પૂર્ણ પરમાત્મા સાધકને ભયંકર રોગથી મુક્ત કરીને આયુષ્ય વધારી દે છે	170	
● ભક્તમતિ સુશીલાની આંખ સારી કરવી	172	
● પ્રણેય તાપોને પૂર્ણ પરમેશ્વર જ સમાપ્ત કરી શકે છે	173	
૯ કબીર સાહેબની કાળ સાથે વાર્તા	178	
૧૦ વિશ્વ વિજેતા સંત (સંત રામપાલજી મહારાજ)ની અદ્યક્ષતામાં		
વિશ્વ ધર્મગુરુના રૂપમાં પ્રતિષ્ઠિત થશે	181	
● સંત રામપાલજીના વિશે ‘નાસ્ત્રેદમસ’ની ભવિષ્યવાણી	181	
● નાસ્ત્રેદમસના સમર્થનમાં અન્ય ભવિષ્યવક્તાઓની ભવિષ્યવાણી	187	
● સંત રામપાલજી મહારાજનો સંક્ષિપ્ત પરિચય	191	
૧૧ પ્રમાણ માટે જુઓ ફોટો કોપી	198	
૧૨ ચથાર્થ ઝાનનો પ્રકાશ (પરમેશ્વરના વિધયમાં શાસ્ત્રો શું કહે છે ?)	214	
● પવિત્ર ગીતાજીનું ઝાન કોણે કહ્યું ?	215	
● શ્રીમદ્ ભગવત् ગીતા સાર	224	
● પ્રણે ગુણો શું છે ? પ્રમાણ સાથે	232	
● પુરાણોના વાક્યોનો સાર	235	
● પ્રણ ગુણવાળી માચા જીવને મુક્ત થવા દેતી નથી	235	
● અન્ય દેવતાઓ (રજગુણ - બ્રહ્માજી, સતગુણ - વિષ્ણુજી, તમગુણ-શિવજી)ની પૂજા બુદ્ધિહીનો જ કરે છે	239	

ક્રમ	વિષય	પૃષ્ઠાંક
●	પવિત્ર ચારે વેદો અનુસાર સાધનાનું પર્ચિણામ કેવળ સ્વર્ગ તથા મહાસ્વર્ગની પ્રાપ્તિ – મુક્તિ નહિ	243
●	શાસ્ત્રવિધિ વિરુદ્ધ સાધના પતનનું કારણ	243
●	શ્રાદ્ધ કાટવાવાળા પિતૃ બનશે – મુક્ત નહિ થાય	243
●	તર્તવજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ પછી જ ભક્તિનો પ્રારંભ થાય છે	249
●	ગીતા જ્ઞાનદાતા બ્રહ્મના ઈષ્ટ (પૂજ્યદેવ) પૂર્ણ બ્રહ્મ છે	250
●	બ્રહ્મનો સાધક બ્રહ્મને તથા પૂર્ણ બ્રહ્મનો સાધક પૂર્ણ બ્રહ્મને જ પ્રાપ્ત થાય છે	252
●	બ્રહ્મ (ક્ષર પુરુષ) ની સાધના અનુદામ (ખરાં) છે	253
●	શંકા સમાધાન	256
●	ગાઢી તથા મહિંત પરંપરાની જાળકારી	257
●	પવિત્ર તીર્થ તથા ધામની જાળકારી	260
•	અમરનાથ ધામની સ્થાપના	261
•	ઘેણવદેવી મંદિરની સ્થાપના	262
•	પુરીમાં જગન્નાથ મંદિર કેવી રીતે બન્યું ?	263
•	જગન્નાથ મંદિરમાં છૂત અધૂત પ્રારંભથી જ નથી	268
●	સ્વર્ગની પર્ચિભાષા શું છે ?	270
●	ગીતા જ્ઞાનદાતાની ઉત્પત્તિનો સંકેત	278
●	કલ્બીર સાહેબ દ્વારા વિભીષણ તથા મંદોદરીને શરણમાં લેવા	280
●	દ્વાપર યુગમાં ઇન્દ્રમતિને શરણમાં લેવી	284
●	પવિત્ર પુરાણોનું રહસ્ય	289
•	બ્રહ્માજી વિષ્ણુજીનું યુદ્ધ	293
•	શ્રી વિષ્ણુપુરાણ	294
•	શ્રી બ્રહ્માપુરાણ	298
•	શ્રી દેવી મહાપુરાણમાંથી જ્ઞાનગ્રહણ કરો	300
•	શ્રી શિવ મહાપુરાણમાંથી સાર વિચાર	306
•	શ્રી વિષ્ણુની ઉત્પત્તિ	307
•	શ્રી બ્રહ્મા તથા શિવની ઉત્પત્તિ	307
•	ગણે ગુણો શું છે ? પ્રમાણ સાથે	308
•	નિર્ઝકર્ષ	309
•	(રજોગુણ - શ્રી બ્રહ્માજી, સતોગુણ - શ્રી વિષ્ણુજી તથા તમો ગુણ - શ્રી શિવજી) અદેવોની પૂજા વ્યર્थ કહી છે	310
૧૩ શાસ્ત્રાર્થ વિષય		311
૧૪ ભટકેલાઓને સતમાગ		320

ભૂમિકા

અનાદિ કાળથી જ માનવ પરમ શાંતિ, સુખ તથા અમૃતવની શોધમાં લાગેલ છે. તે પોતાના સામર્થ્ય અનુસાર પ્રયત્ન કરતો આવી રહ્યો છે પરંતુ તેની આ ઈચ્છા ક્યારેય પૂર્ણ નથી થઈ રહી. આવું એટલા માટે છે કે તેને આ ઈચ્છાને પ્રાપ્ત કરવાના માર્ગનું પૂર્ણ શાન નથી. દરેક પ્રાણી ઈચ્છે છે કે કોઈ કાર્ય ન કરવું પડે, જમવા માટે સ્વાદિષ્ટ ભોજન મળે, પહેરવા માટે સુંદર વસ્તુ મળે, રહેવા માટે આલિશાન ભવન હોય, ફરવા માટે સુંદર પાર્ક હોય, મનોરંજન માટે મધુર-મધુર સંગીત હોય, ખૂબ નાચ-ગાન, મોજ-મસ્તી કરીએ અને ક્યારેય બીમાર ન થઈએ, ક્યારેય વૃક્ષ ન થઈએ અને ક્યારેય મૃત્યુ ન આવે વગેરે..વગેરે, પરંતુ જે સંસારમાં આપણે રહીએ છીએ ત્યાં ન તો આવું જોવા મળે છે, ન તો આવું સંભવ જ છે કારણ કે આ લોક નાશવાન છે. આ લોકની દરેક વસ્તુઓ પણ નાશવાન છે અને આ લોકના રાજી બ્રહ્મ કાળ છે. જે એક લાખ માનવ સૂક્ષ્મ શરીરને ખાય છે. તેણે બધા પ્રાણીઓને કર્મ-ભર્મ તથા પાપ-પુણ્યરૂપી જીણમાં ફસાવીને ગણ્ય લોકના પાંજરામાં કેદ કરી રાખ્યા છે.

કબીર સાહેબ કહે છે કે :

કબીર, તીન લોક મિંજરા ભયા, પાપ પુણ્ય દો જલ /

સભી જીવ ભોજન ભયે, એક ખાનેવાલા કાલ /

ગરીબ, એક પાપી એક પુન્યી આયા, એક હેં સ્વૂર્મ દલેલ રે /

બિના ભજન કંઈ કામ નહીં આવે, સભ હેં જમ કી જેલ રે //

તે નથી ઈચ્છાનો કે કોઈ પ્રાણી આ પાંજરારૂપી કેદમાંથી બહાર નીકળે. તે એમ પણ નથી ઈચ્છાનો કે જીવ આત્માને પોતાના નિજ ઘર સતતલોકની ખબર પડે. એટલા માટે તે પોતાની ગણ્ય ગુણવાળી માયાથી દરેક જીવને ભ્રમિત કરી રહ્યો છે. પછી માનવને આ ઉપરોક્ત ઈચ્છા (ચાહેત) કયાંથી ઉત્પન્ન થઈ છે? અહીં આવું કશું જ નથી! અહીં આપણે બધાએ મરવાનું છે, બધા હુઃખી તથા અશાંત છે. જે સ્થિતિને આપણે અહીં પ્રાપ્ત કરવા ઈચ્છાઓ છીએ, તેવી સ્થિતિમાં આપણે આપણા નિજ ઘરે સતતલોકમાં રહેતા હતા. કાળ બ્રહ્મના લોકમાં આવીને ફસાઈ ગયા અને આપણે નિજ ઘરનો રસ્તો ભૂલી ગયા. કબીર સાહેબ કહે છે કે :

ઈચ્છા રૂપી ખેલન આયા, તાતે સુખ સાગર નહીં પાયા /

આ કાળ બ્રહ્મના લોકમાં શાંતિ તથા સુખનું નામોનિશાન પણ નથી. ત્રિગુણી માયામાંથી ઉત્પન્ન કામ, કોષ, લોભ, મોહ, અહંકાર, રાગ-દ્રેષ, હર્ષ-શોક, નફો-નુકસાન, માન-અભિમાનરૂપી અવગુણ દરેક જીવને પરેશાન કરી રહ્યા છે. અહીં એક જીવ બીજા જીવને ખાઈ જ્યે છે, શોખણ કરે છે, ઈજજત લૂંટી લે છે, ધન લૂંટી લે છે, શાંતિ છીનવી લે છે. અહીંયા ચારેય બાજુ આગ લાગેલી છે. જો તમે શાંતિથી

રહેવા માગશો તો બીજા તમને નહીં રહેવા દે. તમારી ઈચ્છા ન હોય તો પણ ચોર ચોરી કરી જાય છે, ડાકુ લુંટ ચલાવી જાય છે, અક્સમાત થઈ જાય છે, ખેડૂતનો પાક બગડી જાય છે, વેપારીનો વેપાર ઠપ્પ થઈ જાય છે, રાજીનું રાજ્ય છિનવી લેવાય છે, સ્વસ્થ શરીરમાં બીમારી આવી જાય છે એટલે કે અહીંયા કોઈપણ વસ્તુ સુરક્ષિત નથી. રાજાઓના રાજ્ય, ઈજઝતદારની ઈજઝત, ધનવાનનું ધન, તાકતવરની તાકાત અને અહીં સુધી કે આપણા સૌના શરીર પણ અચાનક છીનવી લેવાય છે. માતા-પિતાની સામે જ યુવાન છોકરા-છોકરી મરી જાય છે, દૂધ પીતા બાળક (શિશુ)ને રડતો મૂકીને માતા-પિતા મરી જાય છે, યુવાન બહેનો વિવિધ બની જાય છે અને પહાડ જેટલા દુઃખોને ભોગવવા માટે મજબૂર બનવું પડે છે. વિચાર કરો કે શું આ સ્થાન રહેવાને યોગ્ય છે? પરંતુ આપણે મજબૂરીવશ અહીંયા રહ્યા છીએ કારણકે આ કાળના પાંજરામાંથી બહાર નીકળવાનો કોઈ માર્ગ નજરે આવતો નથી અને બીજાને દુઃખી કરવાની તથા દુઃખ સહન કરવાની આદિત પડી ગઈ છે. અગર આપજુને આ લોકમાં થવાવાળા દુઃખોથી બચાવ કરવો છે તો અહીંના પ્રભુ કાળથી પણ અલગ પરમ શક્તિ યુક્ત પરમે શર (પરમ અક્ષર બ્રહ્મ)ની શરણ લેવી પડશે. જે પરમે શરનો ડર કાળ પ્રલુને પણ છે. જેમના ડરથી આ ઉપરોક્ત કષ્ટો તે જીવને નથી આપી શકતો. જે પૂર્ણ પરમાત્મા એટલે કે પરમ અક્ષર બ્રહ્મ (સત્ય પુરુષ)ની શરણ પૂર્ણ સંતના બતાવેલ માર્ગથી ગ્રહણ કરે છે. તે જ્યાં સુધી સંસારમાં ભક્તિ કરતો રહે છે, તેને ઉપરોક્ત કષ્ટો આજીવન નથી થતા. જે વ્યક્તિ આ પુસ્તક “શાનગંગા”ને વાંચશે તેને શાન થઈ જશે કે આપણે આપણા સાચા ઘરને જ ભૂલી ગયા છીએ. તે પરમ શાંતિ તથા સુખ અહીં ન હોઈ નિજ ઘર સતતોકમાં જ છે. જ્યાં, ના તો જન્મ છે, ના મૃત્યુ છે, ના વૃદ્ધાવસ્થા છે, ના દુઃખ, ના કોઈ પ્રકારના લડાઈ-ઝડા છે, ના કોઈ બીમારી છે, ના પૈસાની કોઈ આપ-લે છે, ના વીજળીનું બિલ ભરવાનું, ના મનોરંજનના સાધન ખરીદવાના છે. ત્યાં તો બધું પરમાત્મા દ્વારા નિઃશુલ્ક તથા અખંડ છે. બંદી છોડ ગરીબદાસજી મહારાજની વાણીમાં પ્રમાણ છે કે :

બિન હી સુખ સારંગ રાગ સુન, બિન હી તંતી તાર ।
 બિના સુર અલગાંજે બજો, નગર નાચ ધુમાર ॥
 ધન્તા બાજો તાલ નગ, મંજુરે ડફ ઝાંઝ ।
 મૂરલી મધૂર સુહાવની, નિસબાસર આંર સાંજ ॥
 બિન બિહંગમ બાજહિ, તરક તરૂરે તરે ।
 રાગ ખંડ નહીં હોત હૈ, બંધ્યા રહેત સમીર ॥
 તરક નહીં તોરા નહીં, નાહીં કશીસ કબાબ ।
 અમૃત પ્યાલે મધુ પીવેં, જયોં ભાટી ચવેં શરાબ ॥
 મતવાલે મસ્તાનપુર, ગલી-ગલી ગુલજાર ।

સંખ શરાબી ફિરત હો, ચલો તાસ બજાર ॥
 સંખ-સંખ પતની નાચેં, ગાવું શબ્દ સુભાન ।
 ચંદ્ર બદન સૂરજમુખી, નાંહી માન ગુમાન ॥
 સંખ હિંડાલું નૂર નગ, જૂલું સંત છજૂર ।
 તખત ધની કે પાસ કર, અંસા મુલક જલ્દૂર ॥
 નદી નાવ નાલે બગું, છૂટું હુણારે સુન ।
 ભરે હોએ સરવર સાદા, નહીં પાપ નહીં પુષ્પ ॥
 ના કોઈ લિક્ષુક દાન દે, ના કોઈ હાર વ્યવહાર ।
 ના કોઈ જન્મ મરે, અંશા દેશ હમાર ॥
 જહાં સંખોં લહર મેહર કી ઉપજો, કહર જહાં નહીં કોઈ ।
 દાસ ગરીબ અચલ અવિનાશી, સુખ કા સાગર સોઈ ॥

સતલોકમાં ફક્ત એક રસ પરમ શાંતિ તથા સુખ છે. જ્યાં સુધી આપણે સતલોકમાં જઈશું નહીં ત્યાં સુધી આપણાને પરમ શાંતિ, સુખ તથા અમૃતવની ગ્રાન્તિ નહિ થાય. સતલોક જવું ત્યારે જ સંભવ થશે જ્યારે આપણે પૂર્ણ સંતથી ઉપદેશ લઈ પૂર્ણ પરમાત્માની આજીવન ભક્તિ કરીશું. આ પુસ્તક “શાનગંગા”ના માધ્યમથી અમે જે સંદેશ આપવા માગીએ છીએ તેમાં કોઈ દેવી-દેવતા તથા ધર્મની બુરાઈ છોડી સર્વ પવિત્ર ધર્મ ગ્રંથોમાં છુપાયેલા ગૂઢ રહસ્યને જાહેર કરીને યથાર્થ ભક્તિ માર્ગ બતાવવા માંગીએ છીએ, જે વર્તમાનના સર્વે સંત, મહંત તથા આચાર્ય ગુરુ સાહેબો તો શાસ્ત્રોમાં છુપાયેલા ગૂઢ રહસ્યને સમજુ શક્યા નથી. કબીર સાહેબ પોતાની વાણીમાં કહે છે કે

‘વેદ કતેથ જૂઠે ના ભાઈ, જૂઠે હો સારું નાંહી ॥

જે ના કારણે ભક્ત સમાજને અપાર નુકસાન થઈ રહ્યું છે. બધા પોતાના અનુમાનથી તથા ગુરુઓ દ્વારા બતાવવામાં આવેલ શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ સાધના કરે છે. જેનાથી ન તો માનસિક શાંતિ મળે છે અને ન તો શારીરિક સુખ, ના તો ધર તથા કારોબારમાં લાભ અને ના તો પરમેશ્વરનો સાક્ષાત્કાર થાય છે અને ન તો મોક્ષની ગ્રાન્તિ થાય છે. આ તમામ સુખો કઈ રીતે પ્રાપ્ત થાય તથા એ જીણવા માટે કે હું કોણ છું? ક્યાંથી આવ્યો છું? શા માટે જન્મ લઉં છું? શા માટે મૃત્યુ પામું છું? અને શા માટે હુઃખ ભોગવું છું? આખર આ બધું કોણ કરાવી રહ્યું છે? અને પરમેશ્વર કોણ છે? કેવો છે? ક્યાં છે? તથા કેવી રીતે મળશે? અને બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને શિવના માતા-પિતા કોણ છે અને કેવી રીતે કાળ બ્રહ્મની જેલમાંથી મુક્તિ મેળવીને આપણા સાચા ધરે (સતલોકમાં) પાછા જઈ શકીએ. આ તમામ બાબત આ પુસ્તકના માધ્યમથી દર્શાવવામાં આવેલ છે જેથી વાંચીને સામાન્ય ભક્તાત્માઓનું કલ્યાણ સંભવ થઈ શકે. આ પુસ્તક સદ્ગુરુ રામપાલજી મહારાજના પ્રવચનોનો સંગ્રહ છે જે સદ્ગ્રંથો તથ્યો પર આધારિત

છે. અમને પૂર્ણ વિશ્વાસ છે કે જે પાઠકજન રુચિપૂર્વક તથા નિષ્પક્ષ ભાવથી પઠન કરી અનુકરણ કરશે તેનું કલ્યાણ સંભવ છે.

આતમ ગ્રાણ ઉદ્ઘાર હો, અંસા ધર્મ નહો આરો ।
કોટિ અશ્વમેધ યજા, સકળ સમાના ભૌર ॥
જીવ ઉધ્યાર પરમ પુષ્ય, અંસા કર્મ નહો આરો ।
મરુ સ્થળ કે મૃગ જ્યોં, સબ મર ગયે દૌર-દૌર ॥

ભાવાર્થ : જો એક આત્માને સત્તુભક્તિમાર્ગ પર લગાવીને તેનું આત્મકલ્યાણ કરાવી દેવામાં આવે તો કરોડ અશ્વમેધ યજાનું ફળ પ્રાપ્ત થાય છે અને તેના બરાબર (તેની સરખામણીમાં) કોઈ ધર્મ નથી.

જીવાત્માના ઉધ્યારને માટે કરવામાં આવેલ કાર્ય એટલે કે સેવાથી શ્રેષ્ઠ કાર્ય કોઈ નથી. પોતાનું પેટ ભરવા માટે તો પશુ-પક્ષી પણ આખો દિવસ ભટકે છે. એવી જ રીતે તે વ્યક્તિ છે, જે પરમાર્થ રૂપ કાર્ય નથી કરતા. પરમાર્થરૂપકર્મ સર્વશ્રેષ્ઠ સેવા જીવ કલ્યાણને માટે કરેલ કર્મ છે. જીવકલ્યાણનું કાર્ય ન કરીને બધા માનવ રજાના હરણની જેમ દોડી-દોડીને મરી જાય છે. જેને થોડાક દૂરના અંતરે પાણી જ પાણી દેખાય છે અને ત્યાં દોડીને જાય છે ત્યારે જમીન પ્રાપ્ત થાય છે. ફરી પાછું થોડેક દૂરના અંતરે જમીનનું જળ (પાણી) દેખાય છે અને ત્યાં દોડીને જવાથી જમીન (ચમકતી રેતીલી જમીન) જ પ્રાપ્ત થાય છે. આમ અંતમાં તે હરણનું તરસથી જ મૃત્યુ થઈ જાય છે. બરાબર આ જ પ્રમાણે જે પ્રાણી આ કાળબોકમાં જયાં આપણો રહીએ છીએ તે બધા તે હરણની જેમ સુખની આશા કરે છે, જેમ નિઃસંતાન વિચારે છે કે સંતાન થશે એટલે હું સુખી થઈ જઈશ. સંતાનવાળાઓને પૂછવાથી તેમની અનેક સમસ્યાઓ (તકલીફો) સાંભળવા મળશે. નિર્ધન (કંગાળ) વ્યક્તિ વિચારે છે કે ધન થઈ જાય તો હું સુખી થઈ જાઉં. જયારે ધનવાનોની કુશળતા જીવાવા પ્રશ્ન કરશો તો ઢગલાબંધ (હેરાનગતિઓ) સાંભળવા મળશે. કોઈ રાજ્ય પ્રાપ્તિને સુખ માને છે, આ તેની મહાન ભૂલ છે. રાજ્ય (મંત્રી, મુખ્યમંત્રી, પ્રધાનમંત્રી, રાખ્રપતિ)ને સ્વખનમાં પણ સુખ નથી હોતું. જેમ ચારથી પાંચ સંભ્યોના પરિવારનો મોભી પોતાના પરિવારના સંચાલનમાં કેટલો પરેશાન (દુઃખી) રહે છે. રાજ્ય તો એક મોટા રાજ્યનો મોભી હોય છે. તેનું પ્રબંધ (સંચાલન) કરવામાં સ્વખનમાં પણ સુખ નથી હોતું. રાજ્ય લોક દારુ પીને ગમ (દુઃખ)ને ભૂલવાનો પ્રયત્ન કરે છે. માયા (ધન) એકદું કરવાને માટે જનતા પાસેથી વેરો ઉધરાવે છે. જે રાજ્ય સત્ય ભક્તિ નથી કરતા તે પછી આગળના જન્મોમાં પશુ યોનિઓને પ્રાપ્ત થઈને પ્રત્યેક વ્યક્તિથી વસૂલ કરેલા કરજો (ટેક્ષ)ને તેમના પશુ બનીને પાછો આપે છે. જે વ્યક્તિ મનમુખી (મનમરજ્વાળા) થઈને તથા જૂડા (ખોટા) ગુરુઓથી દિક્ષા લઈને ભક્તિ તથા ધર્મ કરે છે તે વિચારે છે કે ભવિષ્યમાં સુખ થશે પરંતુ અનાથી વિપરીત દુઃખ જ પ્રાપ્ત થાય છે.

કબીર સાહેબ કહે છે કે મારું આ જ્ઞાન એવું છે કે જે જ્ઞાની પુરુષ હશે તે આને સાંભળીને વદ્યમાં સમાવી લેશે અને જે મૂર્ખ હશે તેની સમજમાં નહિ આવે.

“કબીર, જ્ઞાની હો તો હદ્ય લગાઈ, મૂર્ખ હો તો ગમ ના યાઈ”

વધારે જાણકારી માટે કૃપા કરી પ્રવેશ કરો આ પુસ્તક “જ્ઞાન ગંગા”માં આ પુસ્તક વાંચીને સુપ્રીમ કોર્ટના મુખ્ય અધિક વક્તા શ્રી સુરેશચંદ્રએ કહ્યું કે, આ પુસ્તકનું નામ તો “જ્ઞાન સાગર” હોવું જોઈએ.

“કળિયુગમાં સત્ય

(સંત રામપાલજીના સત્સંગના વચનોમાંથી મેળવેલ)

સત્યુગ તે સમયને કહે છે જે યુગમાં અધર્મ નથી હોતો. શાંતિ હોય છે. પિતાના પહેલા પુત્રનું મૃત્યુ થતું નથી, સ્ત્રી વિધવા થતી નથી. રોગરહિત શરીર હોય છે. સર્વ માનવ ભક્તિ કરે છે. પરમાત્માથી ઉરવાવાળા હોય છે કારણ કે તેઓ આધ્યાત્મિક જ્ઞાનના સર્વ કર્મોથી પરિચિત હોય છે. મન, કર્મ, વચનનથી કોઈને પીડા નથી આપતા તથા હુરાચારી નથી હોતા. જતિ-સતી, સ્ત્રી પુરુષ હોય છે. વૃક્ષો અધિક પ્રમાણમાં હોય છે. સર્વ મનુષ્ય વેદોના આધારે ભક્તિ કરે છે. વર્તમાનમાં કળિયુગ છે. આમાં અધર્મ વધી ચૂક્યો છે. કળિયુગમાં માનવનો ભક્તિ ઉપરથી વિશ્વાસ ઓછો થઈ જાય છે અથવા તો ભક્તિ કરતા જ નથી અગર કરે છે તો શાસ્ત્રવિધિને ત્યાગીને મનમાની ભક્તિ કરે છે. જે શ્રીમદ ભગવત ગીતા અધ્યાય 16 ના શ્લોક 23-24 માં મનાઈ કરી છે. જેના કારણે પરમાત્માથી જે લાલ પ્રાપ્ત થવો જોઈએ તે પ્રાપ્ત થતો નથી, એટલા માટે વધારે પ્રમાણમાં મનુષ્ય નાસ્તિક થઈ જાય છે. ધનવાન બનવા માટે લાંચ-રૂશવત, ચોરી, લૂંટને માધ્યમ બનાવે છે. પરંતુ આ વિધિ ધન પ્રાપ્તિ માટેની ન હોવાને કારણે તેઓ પરમાત્માના દોષી બની જાય છે અને પ્રકૃતિના કષ્ટોને સહન કરે છે. પરમાત્માના વિધાનને માણસ ભૂલી જાય છે કે ભાગ્યથી વધારે કશું પ્રાપ્ત થઈ શકતું નથી. જો બીજી ખોટી રીતે ધન પ્રાપ્ત કર્યું હશે તો તે રહેશે નહિ. જે મ એક વ્યક્તિ પોતાના પુત્રને સુખી જોવા માટે ખોટા માર્ગે ધન પ્રાપ્ત કરતો હતો. થોડાક દિવસ પછી તેના પુત્રની બંને કીડની ખરાબ થઈ ગઈ. જે મ તેમ કરીને ગ્રાસ લાખ રૂપિયા આપીને કીડની બદલાવી. જે ધન ખોટા માર્ગે લેગું કર્યું હતું તેનો ખર્ચ થઈ ગયો અને થોડું દેવું પણ થઈ ગયું. ત્યારબાદ પુત્રના વિવાહ કર્યા. છ મહિના પછી બસ દુર્ઘટનામાં એક માત્ર પુત્ર હતો તેનું મૃત્યુ થયું. હવે ન તો પુત્ર રહ્યો ન તો ખોટા માર્ગે લેગું કરેલું ધન. તો બાકી શું વધ્યું? ખોટા રસ્તે ભેગા કરેલા ધનથી લાગેલ પાપ, જે હજી બાકી છે, તેને ભોગવવા માટે જે લોકો પાસેથી પૈસા છેતરીને, કપટથી લઈ લીધા હતા તેમના પશુ (ગઢેડો, બળદ, ગાય) બનીને પૂરા કરશે, પરંતુ પરમ અક્ષર બ્રહ્મની શાસ્ત્ર અનુકૂળ સાધના (ભક્તિ) કરવાવાળા ભક્તના ભાગ્યને પરમેશ્વર બદલી

દે છે. કારણ કે પરમેશ્વરના ગુણોમાં લખ્યું છે કે પરમાત્મા નિર્ધનને ધનવાન બનાવી દે છે.

સત્યુગમાં કોઈ પણ ગ્રાણી માંસ, તમાકુ, દારૂનું સેવન નથી કરતો કારણ કે તેઓ એનાથી થવાવાળા પાપોથી પરિચિત હોય છે.

□ માંસ ખાવું પાપ છે : એક સમયે એક સંત પોતાના શિષ્યની સાથે કચાંક જઈ રહ્યા હતા. રસ્તામાં તેમણે જોયું એક માછીમાર તળાવમાંથી માછલીઓ પકડી રહ્યો હતો. માછલીઓ બહાર આવતાની સાથે તડપી તડપીને પ્રાણ ત્યાગી રહી હતી. શિષ્યએ પૂછ્યું હે ગુરુદેવ ! આ અપરાધી પ્રાણીને શું દંડ મળશે ? ગુરુજીએ કહ્યું બેટા ! સમય આવશે એટલે બતાવીશ. ચાર-પાંચ વર્ષ પછી બંને ગુરુ-શિષ્ય કચાંક જવા માટે જંગલમાંથી પસાર થઈ રહ્યા હતા. ત્યાં એક હાથીનું બચ્ચુ વેદનાથી બૂમો પાડી રહ્યું હતું. ઊછળકૂદ કરતી વખતે હાથીનું બચ્ચુનું નજીક નજીક ઊગેલાં બે વૃક્ષોની વચ્ચે ફસાઈ ગયું, તે નીકળી તો ગયું પરંતુ બહાર નીકળવાનો પ્રયત્ન કરતી વખતે તેના આખા શરીરે ઉડરડા પડી ગયા તથા તેના શરીરમાં ખાડા પડી ગયા હતા. તેના આખા શરીરમાં કીડા ચાલી રહ્યા હતા, જે તેને કરડતા હતા - લોહી ચુસતા હતા. તે હાથીનું બચ્ચુનું બહુ દુઃખી થઈને બૂમો પાડી રહ્યું હતું. શિષ્યએ ગુરુજીને પૂછ્યું કે હે ગુરુદેવ ! આ પ્રાણી કયા પાપનો દંડ ભોગવી રહ્યું છે ? ગુરુદેવે કહ્યું પુત્ર આ એ જ માછીમાર છે જે તે શહેરની બહાર આવેલ તળાવમાંથી માછલીઓ કાઢી રહ્યો હતો.

□ મદિરા (શરાબ) પીવાથી કેટલું પાપ થાય છે : શરાબ (દારૂ) પીવાવાળાને સીતોર જન્મ ફૂતરાના ભોગવવા પડે છે. મળમૂર્ગ ખાતોપીતો ફરે છે. બીજા ઘણા બધા કષ્ટો ભોગવવા પડે છે તથા શરાબ શરીરને બહુ જ નુકસાન કરે છે. શરીરમાં ચાર મહિન્દ્રાર્થ અંગ હોય છે. ફેફસા, લીવર, કિડની અને હદય. શરાબ આ ચારેને નુકસાન પહોંચાડે છે. શરાબ પીને માણસ, માણસ ના રહેતા પશુતુલ્ય ગતિવિધિ કરવા લાગે છે. કીચડમાં પડી જવું, કપડામાં જ મળમૂર્ગ તથા ઊલટી કરી નાંખે છે.

ધનનો વ્યય, માનહાનિ, ધરમાં અશાંતિ વગેરે શરાબ પીવાને કારણે થાય છે. મદિરા સત્યુગમાં પીવાતી નહતી. સત્યુગમાં સર્વ મનુષ્યો પરમાત્માના વિધાનથી પરિચિત હોય છે. જે કારણે સુખી જીવન વ્યતિત કરે છે.

ગરીબ : મદિરા પીવૈ કરવા પાની, સત્તાર જન્મ સ્વાન કે જીની ।

□ દુરાચાર કરવો કેટલું મોઢું પાપ છે :

પરદારા સી કા ખોલૈ, સત્તાર જન્મ અન્ધા હો ડોલૈ ।

પૂજ્ય કબીર પરમેશ્વરજીએ કહ્યું છે કે જો વ્યક્તિ કોઈ પરખીની સાથે દુષ્કર્મ કરે છે તો તે સીતોર જન્મ અંધળાનું જીવન ભોગવે છે. બુદ્ધિમાન વ્યક્તિ ક્યારેય આવી આફત માથે નથી લેતો. મૂર્ખ જ આવું કાર્ય કરે છે. જેમ આગમાં

હાથ નાખવાનો અર્થ મોતમોલ લેવા બરાબર છે. જેમ કોઈ વ્યક્તિ કોઈ બીજાના ખેતરમાં બીજ નાખે છે તો તે મહામૂર્ખ છે. બુદ્ધિમાન વ્યક્તિ આવું ક્યારેય નથી કરી શકતો. વેશ્યાગમનને એવું જીજાઓ કે જેમ મળમૂર્ગ (ગંદડી) ઉપર ઘઉના બહુમૂલ્ય બીજનો થેલો ભરીને નાંખી આવે. આ કાર્ય બુદ્ધિમાન માણસ નથી કરી શકતો અથવા તો મહામૂર્ખ અથવા શરાબી નિર્લજ્જ એટલે કે અણઘડ (ભોટ) વ્યક્તિ જ કાર્ય કરે છે. વિચારવાનો વિષય એ છે કે જે પદાર્થ શરીરથી નાશ થતા સમયે આનંદનો અનુભવ કરાવે છે જો તે શરીરમાં સુરક્ષિત રાખવામાં આવે તો કેટલો આનંદ આપશે? દીવિયુષ્ય, સ્વસ્થ શરીર, સ્વસ્થ મસ્તિષ્ક, શૂરવીરતા તથા સ્ફૂર્તિ પ્રદાન કરે છે. જે પદાર્થથી અનમોલ બાળક પ્રાપ્ત થાય છે, તેનો નાશ કરવો બાળકની હત્યા કરવા બરાબર છે. એટલા માટે હુરાચાર તથા અનાવશ્યક ભોગવિલાસની મનાઈ છે.

□ તમાકુ સેવન કેટલું પાપ છે? : પરમેશ્વર કલીરજીએ કહ્યું છે કે :-

સુરાપાન મધ્ય માંસાહારી, ગમન કરૈ ભોગે પર નારી /

સત્તાર જન્મ કટા હેં શિશમૃ, સાક્ષી સાહિબ હેં જગદીશમૃ //

પર દ્વારા જી કા ખોલે, સત્તાર જન્મ અંધા હો ડોલે /

સાં નારી જારી કરે, સુરાપાન સાં બાર /

અંક વિલમ હુક્કા ભરે, દૂબે કાલે ધાર //

જેમ કે ઉપર વર્ણન કર્યું છે કે એક વાર શરાબ પીવાવાળો સીતોર જન્મ ફૂતરાનું જીવન ભોગવે છે. પછી મળમૂર્ગ ખાતો-પીતો ફરે છે. પરખીગમન કરનારે સીતોર જન્મ આંધળાના ભોગવવા પડે છે. માંસ ખાવાવાળો પણ મહાકષ્ટનો ભાગી થાય છે. ઉપરોક્ત સર્વ પાપ સો-સો વાર કરવાવાળાને જે પાપ થાય છે. તે એક વાર હુક્કો પીવાવાળા એટલે કે તમાકુનું સેવન કરવાવાળાને સહયોગ આપવાવાળાને થાય છે. તમાકુનું સેવન કરવાવાળા હુક્કો, બીડી, સિગારેટ, ગુટકા અથવા બીજી કોઈ વિષિથી સેવન કરવાવાળા તમાકુ ખાવાવાળાઓને શું પાપ લાગશે? ધોર પાપના ભાગી બનશે. એક વ્યક્તિ જે તમાકુનું સેવન કરે છે. જ્યારે તે હુક્કો અથવા બીડી-સિગારેટ પીને ધુમાડો કાઢતો હોય છે તો તે ધુમાડો તેના નાના-નાના છોકરાઓના શરીરમાં પ્રવેશ કરીને હાનિ પહોંચાડે છે. તે બાળકો પછી તરત જ ફુટેવો ગ્રહણ કરે છે તથા તેમનું સ્વાસ્થ્ય પણ બગડી જાય છે.

“અવતારની વ્યાપ્તયા”

‘અવતાર’નો અર્થ છે ઉપરના સ્થાનેથી નીચલા સ્થાન પર ઉત્તરવું. વિશેષ કરીને આ શુભ શબ્દ ખાસ તે ઉત્તામ આત્માઓ માટે પ્રયોગ કરવામાં આવે છે, જે ધરતી ઉપર કંઈક અદ્ભુત કાર્ય કરે છે. જેમને પરમાત્મા તરફથી મોકલવામાં આવ્યા છે તેમ માનશે છીએ અથવા સ્વયં પરમાત્માનું જ પૃથ્વી પર આગમન માનીશે છીએ.

શ્રીમદ્ ભગવત ગીતા અધ્યાય-15ના શ્લોક 1 થી 4 તથા 16-17 માં ગજુ પુરુષો (પ્રભુઓ)નું જ્ઞાન છે.

□ (1) ‘ક્ષર પુરુષ’ જેને ‘બ્રહ્મ’ પણ કહે છે. જેમનો ઊં નામ-મંગ્ર સાધનાનો છે. જેનું પ્રમાણ ગીતા અધ્યાય-8ના શ્લોક નં. 13 માં છે.
 □ (2) ‘અક્ષર પુરુષ’ જેને ‘પરબ્રહ્મ’ પણ કહે છે. જેમની સાધનાનો મંગ્ર ‘તત્’ જે સાંકેતિક છે. જેનું પ્રમાણ ગીતા અધ્યાય-17 ના શ્લોક નં. 23 માં છે.
 □ (3) ઉત્તમ પુરુષ તૂઃ અન્ય:- શ્રેષ્ઠ પુરુષ પરમાત્મા તો ઉપરોક્ત બંને પુરુષો (ક્ષર પુરુષ તથા અક્ષર પુરુષ) થી અન્ય (બીજા) છે. તે પરમ અક્ષર પુરુષ છે જેને ગીતા અધ્યાય 8 ના શ્લોક 1 ના જવાબમાં અધ્યાય 8ના શ્લોક 3 માં કહ્યું છે કે તે પરમ અક્ષર બ્રહ્મ છે. એમનો જીપ ‘સત્ત્વ’ છે, જે સાંકેતિક છે. આ જ પરમેશ્વરની ગ્રાન્તિથી સાધકને પરમ શાંતિ તથા સનાતન પરમધામ પ્રાપ્ત થશે. પ્રમાણ માટે ગીતા અધ્યાય 18 ના શ્લોક 62 માં આ પરમેશ્વર (પરમ અક્ષર બ્રહ્મ) ગીતા જ્ઞાનદાતાથી અલગ છે. વધુ જ્ઞાન મેળવવા માટે કૂપા કરીને પુસ્તક “‘જ્ઞાન ગંગા’” સત્તલોક આશ્રમ, બરવાલા ખાતેથી પ્રાપ્ત કરો. અવતાર બે પ્રકારના હોય છે. જે ઉપર કહ્યા છે. હવે આપને ખબર પડી હશે કે મુખ્ય રૂપે ગજુ પુરુષ (પ્રભુ) છે. જેમનો ઉલ્લેખ ઉપર કરી દેવામાં આવ્યો છે. આપણા માટે મુખ્ય રૂપે બે પ્રભુઓની ભૂમિકા રહે છે.

(1) ક્ષર પુરુષ (બ્રહ્મ):- જે ગીતા અધ્યાય 11ના શ્લોક 32 માં સ્વયં પોતાની જીતને કાળ કહે છે.

(2) પરમ અક્ષર પુરુષ (પરમ અક્ષર બ્રહ્મ):- જેના વિશે ગીતા અધ્યાય 8ના શ્લોક 3 તથા 8, 9, 10 માં તથા ગીતા અધ્યાય 18ના શ્લોક 62 તથા અધ્યાય 15ના શ્લોક 1 થી 4 તથા 17માં કહ્યું છે.

“બ્રહ્મ (કાળ)ના અવતારોની જાણકારી”

ગીતા અધ્યાય 4 નો શ્લોક 7

યદા યદા હિ ધર્મસ્ય ઽલાનિર્ભવતિ ભારત ।

અભ્યુત્થાનમ ધર્મસ્ય તદાત્માનં સૂજાભ્યહમ્ ॥ 7 ॥

અનુવાદ:- (ભારત) હે ભારત ! (યદા યદા) જ્યારે જ્યારે (ધર્મસ્ય) ધર્મની (૽લાનિ:) હાનિ અને (અધર્મસ્ય) અધર્મની (અભ્યુત્થાનમ્) વૃદ્ધિ (ભવતિ) થાય છે (તદા) ત્યારે-ત્યારે (હિ) જ (અહમ્) હું (આત્માનમ્) મારો અંશ અવતાર (સૂજામિ) રચ્યું છું એટલે કે ઉત્પન્ન કરું છું. (7)

જેમ શ્રીમદ્ ભાગવત ગીતા અધ્યાય-4ના શ્લોક 7 માં ગીતા જ્ઞાનદાતાએ કહ્યું છે કે જ્યારે જ્યારે ધર્મમાં ધૂષા (ઉત્પન્ન થાય છે. ધર્મની હાનિ થાય છે અને અધર્મની વૃદ્ધિ થાય છે ત્યારે હું (કાલ = બ્રહ્મ = ક્ષર પુરુષ) પોતાના અંશ અવતારનું સર્જન કરું છું એટલે કે ઉત્પન્ન કરું છું.

જેમ કે શ્રી રામચંદ્રજીને તથા શ્રી કૃષ્ણચંદ્રજીને કાળ બ્રહ્મે જ પૃથ્વી પર ઉત્પન્ન કર્યા હતા. જે સ્વયં શ્રી વિષ્ણુજી જ માનવામાં આવે છે.

એમના સિવાય 8 અવતાર બીજા કહેવામાં આવ્યા છે. જે શ્રી વિષ્ણુજી સ્વયં નથી આવતા, પરંતુ પોતાના લોકમાંથી પોતાના કૃપા પાત્ર પવિત્ર આત્માને મોકલે છે. તે પણ અવતાર કહેવાય છે. કોઈ કોઈ જગ્યાએ 25 અવતારોનો પણ ઉલ્લેખ પુરાણોમાં આવે છે. કાળ બ્રહ્મ (કાર પુરુષ) ના મોકલેલ અવતાર પૃથ્વી પર વધેલ અધર્મનો નાશ કર્ત્વેઆમ એટલે કે સંહાર કરીને કરે છે.

ઉદાહરણાના ઝેપે:- શ્રી રામચંદ્રજી તથા શ્રીકૃષ્ણચંદ્રજી, શ્રી પરશુરામજી તથા શ્રી નિઃકલંકજી (જેનું આવવું હજુ બાકી છે, જે કળિયુગના અંતમાં આવશે). આ સર્વ અવતારો ધોર સંહાર (કર્ત્વેઆમ) કરીને અધર્મનો નાશ કરે છે. અધર્માઓને મારીને શાંતિ પ્રસ્થાપિત કરવાની ચેષ્ટા કરે છે. પરંતુ શાંતિની અપેક્ષાએ અશાંતિ જ વધે છે. જેમ શ્રી રામચંદ્રજીએ રાવણને મારવાને માટે યુદ્ધ કર્યું. યુદ્ધમાં કરોડો પુરુષો માર્યા ગયા. જેમાં ધર્મ તથા અધર્મ બંનેઉ માર્યા ગયા. પછી તેમની પત્નીઓ તથા નાના-નાના બાળકો બાકી રહ્યા અને તેમનું જીવન નરક બની ગયું. વિધવાઓને અન્ય વ્યક્તિઓએ પોતાની હવસનો શિકાર બનાવી. જીવનનિવર્તિણી સમસ્યા ઉત્પન્ન થઈ.. વગેરે વગેરે અનેક અશાંતિના કારણો ઉભા થઈ ગયા. આ જ રસ્તો શ્રીકૃષ્ણજીએ અપનાવ્યો હતો. આ જ રસ્તો શ્રી પરશુરામજીએ પણ અપનાવ્યો હતો. આ જ વિધિથી દશમો અવતાર કાળ બ્રહ્મ (કાર પુરુષ) દ્વારા ઉત્પન્ન કરવામાં આવશે. તેનું નામ “નિઃકલંક” હશે. તે કળિયુગના અંતિમ સમયમાં જન્મ લેશે. જે રાજી હરિશચંદ્રવાળી આત્મા હશે. સંભલ નગરમાં શ્રી વિષ્ણુદાતા શર્મિના ધેર જન્મ લેશે. તે સમયે સર્વ મનુષ્યો અત્યાચારી - અન્યાયી થઈ ગયેલા હશે, તે સર્વેને મારશે. તે સમયે જે જે મનુષ્યોમાં પરમાત્માનો ડર હશે. કોઈ એકલ-દોકલ સદાચારી હશે તેમને છોડી દેશે, બાકી બધાને મારી નાખશે. આ વિધિ છે બ્રહ્મ (કાળ - કાર પુરુષ)ના અવતારોની અધર્મનો નાશ કરવાની તથા શાંતિની સ્થાપના કરવાની.

॥ પરમ અનુષ્ઠાન બ્રહ્મ એટલે કે

સત પુરુષના અવતારોની જાણકારી ॥

- (1) પરમ અક્ષર બ્રહ્મ સ્વયં પૃથ્વી પર પ્રગટ થાય છે. તે સશરીર આવે છે. સશરીર પાછા (પરત) જ્યા છે:- આ લીલા પરમેશ્વર બે પ્રકારથી કરે છે.
- (ક) પ્રત્યેક યુગમાં શિશુ રૂપે કોઈ સરોવરમાં કમળના ફૂલ ઉપર વનમાં પ્રગટ થાય છે. ત્યાંથી નિઃસંતાન દંપત્તિ તેમને લઈ જ્યા છે. પછી લીલા કરતા કરતા મોટા થાય છે અને આધ્યાત્મિક જ્ઞાન પ્રચાર કરીને અધર્મનો નાશ કરે છે. સરોવરના જળમાં કમળના ફૂલ પર અવતરિત થવાને કારણે પરમેશ્વર

‘નારાયણ’ કહેવાય છે. (નાર = જળ, આયણ = આવવાવાળા એટલે કે જળ પર નિવાસ કરવાવાળા નારાયણ કહેવાય છે.)

□ (ખ) જ્યારે ઈચ્છે ત્યારે સાધુ-સંત-જિંદાના રૂપમાં પોતાના સતતલોકથી પૃથ્વી પર આવી જાય છે અને સારી આત્માઓને જ્ઞાન આપે છે. પછી તે પુષ્યતામાઓ પણ જ્ઞાનનો પ્રચાર કરીને અધર્મનો નાશ કરે છે. તે પણ પરમેશ્વરના મોકલેલ અવતાર હોય છે.

કળિયુગમાં જેઠ સુદ પૂનમને સંવત 1455 (સન 1398)ના રોજ કબીર પરમેશ્વર સતતલોકથી ચાલીને આ ધરાવતલ પર આવ્યા અને કાશી શહેરના લહર તારા નામના સરોવરમાં કમળના ફૂલ પર શિશુ (બાળક) રૂપમાં વિરાજમાન થયા. ત્યાંથી નીરુ અને નીમા જે જુલાણા (ધાણક) દંપતી હતા, તેમને ઉપાડીને લઈ આવ્યા. શિશુ રૂપધારી પરમેશ્વર કવિદેવે (કબીર પરમેશ્વરે) 25 દિવસ સુધી કંઈ પણ ખોરાક નહોતો લીધો. નીરુ તથા નીમા તે જ જન્મમાં બ્રાહ્મજ્ઞ હતા. શ્રી શિવજીના પૂજારી હતા. મુસલમાનો દ્વારા જબરદસ્તી મુસલમાન બનાવી દેવાના કારણે જુલાણા (વણકર) નું કાર્ય કરીને જીવન ગુજરતા હતા. બાળકની નાજૂક હાલત જોઈને નીમાએ પોતાના ઈષ્ટ શિવજીને યાદ કર્યા. શિવજી સાધુ વેશમાં ત્યાં આવ્યા અને બાળક રૂપમાં વિરાજમાન કબીર પરમેશ્વરને જોયા. બાળકરૂપમાં કબીર સાહેબજીએ કહું કે “શિવજી આમને કહો કે એક કુંવારી ગાય લાવે તે તમારા આશીર્વાદથી દૂધ આપશે”. એમ જ કરવામાં આવ્યું. કબીર પરમેશ્વરના આદેશ અનુસાર ભગવાન શિવજીએ કુંવારી ગાયની કમર પર હાથની થપકી મારી. તે જ સમયે વાછરડીના સ્તનો (આંચળ) થી દૂધની ધાર પડવા લાગી. એક કોરી માટીનો નાનો ઘડો નીચે મુક્કો. પાત્ર ભરાઈ જવાથી દૂધ બંધ થઈ ગયું. પછી પ્રતિ રોજ પાત્ર આંચળની નીચે મૂકતા જ કુંવારી ગાયના આંચળોમાંથી દૂધ નીકળતું. તે દૂધને પરમેશ્વર કબીરજી પીતા હતા. જુલાણાના ઘરે ઉછેર થવાના કારણે મોટા થઈને પરમેશ્વર કબીરજી પણ જુલાણા (કપડા વજાવા) નું કાર્ય કરવા લાગ્યા અને પોતાની સારી આત્માઓને મળ્યા, તેમને તત્ત્વ જ્ઞાન સમજાવ્યું અને પોતે પણ તત્ત્વજ્ઞાનનો પ્રચાર કરીને અધર્મનો નાશ કર્યો અને જે-જે લોકોને પરમેશ્વર જિંદા મહાત્માના રૂપમાં મળ્યા, તેમને સચ્ચયંડ (સતત્લોક) માં લઈ ગયા અને ફરી પાછા મૂકી ગયા, તેમને આધ્યાત્મિક જ્ઞાન આપ્યું અને પોતાનાથી પરિચિત કરાવ્યા. તેઓ તે પરમેશ્વર (સતપુરુષ)ના અવતાર હતા. તેઓએ પણ પરમેશ્વરથી પ્રાપ્ત જ્ઞાનના આપારથી અધર્મનો નાશ કર્યો. તે અવતાર કોણ-કોણ થયા છે ?

(1) આદરણીય ધર્મદાસજી (2) આદરણીય મલુકદાસજી (3) આદરણીય નાનકદેવ સાહેબજી (શીખ ધર્મના પ્રવર્તક) (4) આદરણીય દાદૂ સાહેબજી (5) આદરણીય ગરીબદાસ સાહેબજી, ગામ : છુડાની. જિ. ઝજજર (હરિયાણા)વાળા તથા (6) આદરણીય ધીસાદાસ સાહેબજી ગામ ખેખડા જિ. મેરઠ (ઉત્તરપ્રદેશ)

વાળા. આ ઉપરના બધા અવતાર પરમ અક્ષર ભ્રષ્ટ (સત્ત પુરુષ) ના હતા. પોતાનું કાર્ય કરીને ચાલી ગયા. અધર્મનો નાશ કર્યો. જેના કારણે જનતામાં ઘણા સમય સુધી બુરાઈ ન રહી. વર્તમાનમાં સંતોની કમી નથી પરંતુ શાંતિનું નામ નથી, કારણ એ છે કે આ સંતોની સાધના શાખાની વિરુદ્ધ છે. જેના કારણે સમાજમાં અધર્મ વધી રહ્યો છે. આ પંથો અને સંતોને સેંકડો વર્ષ થઈ ગયા - શાનનો પ્રચાર કરતાં કરતાં પરંતુ અધર્મ વધતો જ જઈ રહ્યો છે.

॥ અતપુરુષનો વર્તમાન અવતાર ॥

જે સત્ય સાધના અને તત્ત્વજ્ઞાનના પ્રચાર પરમેશ્વરના પૂર્વોક્ત પરમેશ્વરના અવતાર સંત કર્યો કરતા હતા. જેનાથી આપસમાં પ્રેમ હતો, ઓકબીજાના દુઃખમાં દુઃખી થતા હતા, અસહાય વ્યક્તિની મદદ કરતા હતા, એ જ શાખવિધિ અનુસાર સાધના તથા એ જ આધ્યાત્મિક યથાર્થ શાન સંત રામપાલદાસજી મહારાજને પરમેશ્વર કબીર સાહેબજીએ પ્રદાન કર્યું છે. માર્ય 1997ના ફાળ્યુન માસની શુક્� પ્રથમાના દિવસના 10 વાગ્યે જિંદા મહાત્માના રૂપમાં સતતલોકથી આવીને સંત રામપાલદાસજી મહારાજને સતનામ તથા સારનામ દાન કરવાનો આદેશ આપીને અંતરધ્યાન થઈ ગયા.

સંત રામપાલદાસજી મહારાજ પણ પરમેશ્વર (પરમ અક્ષર ભ્રષ્ટ)ના તે અવતારોમાંથી એક છે જે આધ્યાત્મિક શાન દ્વારા અધર્મનો નાશ કરે છે. હવે વિશ્વમાં શાંતિ થશે. સર્વ ધર્મો તથા પંથોના વ્યક્તિ એક થઈને આપસમાં પ્રેમથી રહ્યા કરશે. રાજનેતા પણ નિરાભિમાની, ન્યાયકારી તથા પરમાત્માથી ડરીને કાર્ય કરવાવાળા થશે. જનતાના સેવક બનીને નિષ્પક્ત કાર્ય કર્યો કરશે. ધરતી પર ફરીથી સત્યયુગ જેવી સ્થિતિ થશે. વર્તમાનમાં ધરતી ઉપર તે અવતાર સંત રામપાલદાસજી છે. હવે ધર-ધરમાં પરમેશ્વરના શાનની ચર્ચા થશે. જ્યાં ગામ તથા શહેરોમાં અને પાર્કોમાં બેસીને પતા (બાજુ) રમે છે. કોઈ રાજનીતિક વાતો કરે છે, કોઈ પોતાના પુત્ર તથા પુત્રવૃદ્ધોની સારા અને ખરાબ હોવાની ચર્ચા કરે છે ત્યાં પરમેશ્વરની મહિમાની ચર્ચા થશે તથા 'શાન ગંગા' પુસ્તકમાં લખેલા શાન ઉપર વિચાર થયા કરશે. પરમાત્માની મહિમા કરવા માગથી પણ જીવ પુણ્યનો ભાગી બને છે. પછી શાખવિધિ અનુસાર સાધના કરીને જીવન સુખી બનાવશે અને આત્મકલ્યાણ કરાવશે. ધરતી પર કળિયુગમાં સત્યયુગ જેવો સમય આવશે. મારું (લેખકનું) કલ્યાણ પણ ત્યાંથી જ શરૂ થયું છે.

અમેરિકાના મહિલા ભવિષ્યવક્તા

ફલોરેન્સની મહાત્વપૂર્ણ ભવિષ્યવાણી

અમેરિકાની વિશ્વવિદ્યાત ભવિષ્યવક્તા ફલોરેન્સે પોતાની ભવિષ્ય વાળીઓમાં ઘણીવાર ભારત દેશનો ઉલ્લેખ કર્યો છે. 'ધ ફોલ ઓફ સેંશેસનલ

કલ્યાર' નામના તેમના પુસ્તકમાં લખ્યું છે કે સન્ન ૨૦૦૦ આવતા આવતા પ્રકૃતિનું સંતુલન ભયાનક રીતે બગડી જશે. લોકોમાં આકોશનો પ્રબળ ભાવના હશે. દુરાચાર પરાકાઢા ઉપર હશે. પશ્ચિમના દેશોના વિલાસપૂર્વક જીવન જીવવાવાળાઓમાં નિરાશા, બેચેની અને અશાંતિ હશે. અતૃપ્ત અભિવાધાઓ ખૂબ જોર પકડશે. જેના કારણે આપસમાં વેરજેર વધશે. ચારે બાજુ હિંસા અને ભયનું વાતાવરણ હશે. એવું વાતાવરણ હશે કે ચારે બાજુ હાહાકાર મરી જશે. પરંતુ ભારતમાંથી ઉઠવાવાળી એક નવી વિચારધારા આ ઘાતક વાતાવરણને સમાપ્ત કરી દેશે. એ વિચારધારા વૈજ્ઞાનિક દસ્તિથી સમાનતા અને ભાઈચારાના મહત્વને સમજાવે. તે એ પણ સમજાવશે કે ધર્મ અને વિજ્ઞાનનું એકબીજા તરફ કોઈ વિરોધ નથી. આધ્યાત્મિકતાની ઉચ્ચતા અને ભૌતિકતાનું ખોખલાપન બધાની સામે ખોલ્લી નાંખશે. મધ્યમ વર્ગ આ વિચાર ધારાથી ખૂબ જ પ્રભાવિત થશે. આ વર્ગ સમાજના બધા વર્ગોને સારા સમાજના નિર્માણ માટે પ્રેરિત કરશે. આ વિચારધારા સમગ્ર વિશ્વમાં ચંમતકારિક પરિવર્તન લાવશે.

મને મારી છદ્દી ઈન્ડિયની શક્તિથી એવો અહેસાસ થાય છે કે આ વિચારધારાને જન્મ આપવાવાળા તે મહાન સંતનો ભારતમાં જન્મ થઈ ચુક્યો છે. તે સંતનું ઓજસ્વી વ્યક્તિત્વના પ્રભાવ બધાને ચમત્કૃત કરશે. તેમની વિચારધારા અધ્યાત્મમાં ઘટતા જતા પ્રભાવને ફરીથી સ્ફૂર્તિ અને નવચેતના બક્ષશે. ચારે બાજુ આધ્યાત્મિક વાતાવરણ હશે.

સંતની વિચારધારાથી પ્રભાવિત લોકો વિશ્વના કલ્યાણ અર્થે પશ્ચિમની તરફ જશે. ધીરે ધીરે એશિયા, યૂરોપ અને અમેરિકા ઉપર સંપૂર્ણ રીતે આ વિચારધારા છવાઈ જશે. તે સંતની વિચારધારાથી સમગ્ર વિશ્વ પ્રભાવિત હશે અને તેમના પદચિહ્ન ઉપર ચાલશે. પશ્ચિમના દેશોના લોકો તેમને ઈસા, મુસલમાન તેમને એક સાચા સંત અને એશિયાના લોકો તેમને ભગવાન માનશે.

તે મહાન સંતની વિચારધારાથી બૌદ્ધિક કાંતિ થશે. બુદ્ધિજીવીઓની માન્યતા બદલાશે. તેમનામાં ઈશ્વરના પ્રતિ શ્રદ્ધા અને વિશ્વાસની કુપળો ફૂટશે.

ફ્લોરેસના મતાનુસાર તે સંત ભારતના જન્મ થઈ ચુક્યા છે. તે આ સંતથી ખૂબ જ પ્રભાવિત હતી. પોતાના બીજા એક પુસ્તકમાં 'ગોદન લાઈટ ઓફ ન્યુ ઈરા'માં તેમણે લખ્યું છે. "જ્યારે હું દ્યાનમાં બેસું છું ત્યારે હંમેશા એક સંતને જોઉં છું. તે ગોર વર્ણના છે. સફેદ વાળ છે. તેમના મુખ ઉપર ન દાટી, ન મૂછ છે. તે સંતના કપાળ ઉપર ગજબનું તેજ દેખાય છે. તેમના કપાળ પર આકાશમાંથી એક નક્ષત્રના પ્રકાશની કિરણ હંમેશા વરસ્યા કરે છે. હું જોઉં છું કે તે સંત પોતાની કલ્યાણકારી વિચારધારા તથા પોતાના સત્ત ચરિત્ર પ્રબળ અનુયાયીઓની શક્તિથી સંપૂર્ણ વિશ્વમાં નવા ફાનનો પ્રકાશ ફેલાવી રહ્યા છે.

તે સંત પોતાની શક્તિ નિરંતર વધારી રહ્યા છે. તેમનામાં એટલી શક્તિ છે કે તેઓ પ્રકૃતિમાં પરિવર્તન પણ કરી શકે છે. તે પોતાનું કાર્ય વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિએ કરશે. તેઓની કૃપા અને પ્રયત્નોના કારણે માનવીય સભ્યતામાં નવી

જ્ઞગૂતિ આવશે. વિશ્વના બધા માણસોમાં નવચેતનાનો સંચાર થશે. લોકશક્તિનું એક નવું જ સ્વરૂપ ઊભરીને સામે આવશે જે સત્તાધીશોની સ્વરૂપંદતા પર અંકુશ લગાડી હેશે.”

મનોચિકિત્સક તથા સંમોહન વિદ્યાના વિશ્વ પ્રસિદ્ધજ્ઞાતા ડૉ. મોરે બર્સ્ટીનની ફલોરેંસ વચ્ચે સારી મિગાચારી હતી. એક ફલોરેંસે તેમને કહ્યું પણ હતું. “ડૉક્ટર એ સમય ઘણી ઝડપથી નજીક આવી રહ્યો છે જ્યારે સત્તાલોલૂપ રાજનેતાઓની અપેક્ષાએ આપ જેવા સમાજસેવકોની વાતો સમાજ અધિક ધ્યાનથી સાંભળશે. ૨૧મી સદીના આવતા આવતા એક નવી વિચારધારા સમગ્ર વિશ્વને પ્રભાવિત કરશે. દરેક રાષ્ટ્રમાં સચારિત્ર ધાર્મિક લોકોનું સંગઠન લોકોના મગજમાં ધર ગયેલી ખોટી ભ્રમણા-માન્યતાઓને દૂર કરશે. તે વિચારધારા ભારત દેશમાંથી નીકળશે. અને અહીંથી જ સમગ્ર વિશ્વમાં ફેલાશે. હું તે સ્થાને એક પ્રયંક તપસ્વીને જેણ રહી છું. જેણું તેજ ઘણી ઝડપથી ફેલાશ રહ્યું છે. મનુષ્યમાં સૂતેલા દેવત્વને જગાડવા તથા ધરતીને સ્વર્ગ જેવી બનાવવા માટે તે સંત દિવસ-રાત પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે.

એક પગાકારે ૧૯૬૪માં ફલોરેંસને પૂછ્યું હતું કે શું તે આ દુનિયાનું ભવિષ્ય બતાવી શકે છે? ફલોરેંસે તેના જવાબમાં કહ્યું હતું કે ‘૧૯૭૦ ની શરૂઆત વ્યાપક ઊથલ-પાથલ સાથે થશે. ૧૯૭૮-૮૦ પછી એવા-એવા ભૂકૂપ આવશે કે ન્યુજર્સીનો થોડોક ભાગ તથા યુરોપ અને એશિયાના કેટલાય દેશોનું સ્થાન ભૂકૂપને કારણે મટી જશે. કેટલા પાણીની અંદર ગરકાવ પણ થઈ જશે. ગીજા વિશ્વયુદ્ધનો અંતક દરેકના મગજમાં ધર કરી જશે અને દરેક જણા યુદ્ધની તૈયારી કરેં, પરંતુ ભારતીય રાજનેતા પોતાના પ્રભાવ અને બુદ્ધિથી ગીજા વિશ્વયુદ્ધને ટાળવામાં સફળ થઈ જશે. ગીજા વિશ્વયુદ્ધની શરૂઆત થવા સુધી ભારતના શાસનની ધૂરા આધ્યાત્મિક પ્રવૃત્તિ કરવાવાળા લોકોના હાથમાં આવી ગઈ હશે, તેના પ્રભાવથી જ ગીજુ વિશ્વયુદ્ધ ટળી જશે. તે શાસક એક મહાન સંતના ઓજસ્વી તથા કાંતિકારી વિચારધારાથી પ્રભાવિત થશે. તે સંતના પ્રતિ એવી રીતે સમર્પિત થશે જેમ વોણિંગન સ્વતંત્રતા અને માનવતાના પ્રતિ સમર્પિત હતા.’

અમેરિકાના ન્યુ જર્સી શહેરમાં રહેવાવાળી ફલોરેંસ સાચ્યે જ એક વિલક્ષ્ણ મહિલા હતી. એક વખત નેબેલ નામના વ્યક્તિએ ટી.વી. કાર્યક્રમ દરમ્યાન કહ્યું, “તમે ભારતમાં જન્મ લઈ ચુકેલ સંત ભાબતે હંમેશા કહેતી રહો છો. હું મારા વિશે કંઈક જ્ઞાનવા માંગું છું. બતાવશો.”

ફલોરેંસે તેમનો જમણો હાથ પકડવો અને જોઈને બોલી, “આપ ખૂબ ઝડપથી બીજા રાજ્યમાંથી પ્રસારણ કરશો.” નેબેલ એક પ્રસારણ સેવા કર્મચારી હતો. ફલોરેંસની આ વાત પર તે હસવા લાગ્યો. થોડા સમય પછી તે બોલ્યો : “આપે મારી સાથે આ ખરી મશકરી કરી. જો અમારી કંપનીના અધિકારી આ કાર્યક્રમને જોઈ રહ્યા હશે તો હું બીજા રાજ્યમાં જઈશ કે નહિ તે પછીની વાત છે, પહેલા તેઓ મને તુરંત નોકરીમાંથી કાઢી મૂકશે.

થોરીક મિનિટો પછી ટી.વી.ના કંદ્રોલ રૂમનો ફોન ધજાધજી ઉઠયો. ફોન નેબેલના માટે હતો. તેમની કંપનીના જનરલ મેનેજર તેમની સાથે વાત કરવા માંગતા હતા. નેબેલે જ્યારે ફોન ઉપાડ્યો તો તેણે કહ્યું કે અમે ન્યૂયોર્કથી પ્રસારણ શરૂ કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે, ત્યાં તમને જ મોકલવામાં આવશે. અત્યારે આ વાત ગુપ્ત રાખજો કાલે જીહેરાત કરી દેવામાં આવશે. હું ટી.વી. પર ફ્લોરેંસ સાથે તમારી વાતચીત જોઈ રહ્યો હતો. ફ્લોરેંસે તમારા વિશે જે કહ્યું તે સંપૂર્ણ રીતે સાચું છે. આશ્ર્ય છે કે તેણીને આ વાતની ખબર કઈ રીતે પડી ગઈ ?” નેબેલ ફ્લોરેંસનો મુખ જોતો જ રહી ગયો.

કુટલાક પગકારોએ એકવાર તેમને પૂછ્યું હતું કે તે ભવિષ્યને કેવી રીતે જોઈ લે છે અને ગાયબ થયેલ વ્યક્તિ કે વસ્તુઓને કેવી રીતે શોધી કાઢે છે તો ફ્લોરેંસે કહ્યું, “મને સ્વયં નથી ખબર કે આ કેવી રીતે સંભવ થઈ જાય છે. હું ભવિષ્યના વિષયમાં ખૂલ જ મહિંપૂર્ણ વાત કરી રહી છું. ૨૦મી શદીના અંતે ભારતવર્ષમાંથી એક પ્રકાશ નીકળશે. તે પ્રકાશ સમગ્ર દુનિયાને તે દેવી શક્તિઓની જાણકારી આપશે, જે આજદિન સુધી દરેક જણ માટે રહસ્યમય બની ગઈ હતી. (દેવી શક્તિઓની જાણકારી જે સંત રામપાલદાસજી મહારાજ દ્વારા બતાવવામાં આવી છે. કૃપા કરીને આ પુસ્તકના ‘સૃષ્ટિરચના’) એક દિવ્ય મહાપુરુષ દ્વારા આ પ્રકાશ સમગ્ર વિશ્વમાં ફેલાશે. તે બધાને સતમાર્ગ પર ચાલવાની પ્રેરણા આપશે. સમસ્ત દુનિયામાં એક નવો અભિગમની જ્યોત પ્રગટશે. જ્યારે હું દ્યાનાવસ્થામાં હોઉં છું તો હંમેશા આ દિવ્ય પુરુષ જ મને દેખાઈ દે છે.”

ફ્લોરેંસે દરેક વખતે આ જ સંત કે દિવ્ય પુરુષની વાત કરી છે. સાથે સાથે એ પણ જણાવ્યું છે કે ઉત્તાર ભારતના એક પવિત્ર સ્થાન પર તે મૌજૂદ છે.

સજ્જનો ઉપરોક્ત ભવિષ્યવાણી તથા વર્તમાનવાણી જે પરમ સંત રામપાલજી પર ખરી ઉત્તરે છે તથા તેનું જ સમર્થન અન્ય ભવિષ્યવાણીઓ પણ કરે છે. જે આગળ લખેલ છે.

“સાઈ બાલો” વાળી જન્મ સાખીમાં પ્રમાણ
“એક મહાપુરુષના વિષયમાં ભાઇ બાલેવાળી જન્મ સાખીમાં પ્રહલાદ
ભક્તની ભવિષ્ય વાણી”

(ભાઇ બાલેવાળી જન્મ સાખીમાં પ્રમાણ

સંત રામપાલદાસજી મહારાજનો ધરતી પર અવતાર)

બાઈ બાલેવાળી જન્મ સાખીમાં લખવામાં આવેલું વિવરણ સ્પષ્ટ કરે છે કે સંત રામપાલદાસજી મહારાજ જ તે અવતાર છે, જે મણે પરમેશ્વર કબીરજી તથા સંત નાનકજીના પછી પંજાબની ધરતી પર અવતરીત થવાનું હતું. સંત રામપાલદાસજી મહારાજ ૪ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૧ ના રોજ ગામ : ધનાના, જિલ્લો : સોનીપત્ત, હરિયાણા પ્રાંત (તે સમયે પંજાબ પ્રાંત) ભારતની પવિત્ર ધરતી ઉપર શ્રી નંદરામ જાટના ધરે જાટ વર્ષમાં શ્રીમતી ઈન્દ્રા દેવીની કોખથી જન્મ્યા.

આ વિષયમાં “જન્મ સાખી ભાઈ બાલે વાળી” હિન્દીવાળીમાં જેના પ્રકાશક છે :— ભાઈ જવાહરસિંહ કૃપાલસિંહ એન્ડ કંપની પુસ્તકોવાળા, બજાર માઈ સેવાં, અમૃતસર (પંજાਬ) તથા પંજાબી વાળીના પ્રકાશક છે :— ભાઈ જવાહરસિંહ કૃપાલસિંહ પુસ્તકોવાળા, ગલી-8, રામાનંદ બાગ, અમૃતસર (પંજાબ)

એમાં લખેલો અમર લેખ આ પ્રમાણે છે :— એક સમયે ભાઈ બાલા તથા મર્દાનાને સાથે લઈને સતગુર નાનકદેવજી ભક્ત પ્રહલાદજીના લોકમાં ગયા. જે પૂઢ્યીથી કેટલાય લાખ કોખ દૂર અંતરીક્ષમાં છે. પ્રહલાદે કહ્યું કે હે નાનકજી ! તમને પરમાત્માએ દિવ્ય દાખિ આપી અને કળિયુગમાં મોટા ભક્ત બનાવ્યા છે. તમારો કળિયુગમાં બહુ જ પ્રતાપ હશે. અહીં આગળ (પ્રહલાદના લોકમાં) પહેલા કબીરજી આવ્યા હતા અને આજ તમે આવ્યા છો, એક બીજા આવશે જે તમારા બંને જેવા જ મહાપુરુષ હશે. આ ગણેના અતિરિક્ત અહીંયા મારા લોકમાં કોઈ નથી આવી શકતું. ભક્ત બહુ જ થઈ ચુક્યા છે, આગળ પણ થશે પરંતુ અહીં મારા લોકમાં તેજ પહોંચી શકે છે, જે એમના જેવી મહિમાવાળા હશે, બીજા કોઈ નહિ. એટલા માટે એ ગણે સિવાય બીજા અહીં કોઈ નહિ આવી શકે. મર્દાનાએ પૂછ્યું કે હે પ્રહલાદજી ! કબીરજી જુલાણા હતા. નાનકજી ખગી છે. તે ગીજા કયા વર્ષ (જાતિ)થી અને કઈ ધરતી પર અવતરીત થશે ?

પ્રહલાદ ભક્તાએ કહ્યું ભાઈ સાંભળ :— નાનકજીના સચ્ચાંદ ગયા પછી સેંકડો વર્ષ પછી પંજાબની ધરતી પર જાટ વર્ષમાં જન્મ લેશે અને તેનું પ્રચાર કોગ બરવાલા શહેર હશે. (લેખ સમાપ્ત)

વિશેચન:- સંત રામપાલદાસજી મહારાજ તે જ અવતાર છે, જે બીજી પ્રમાણોની સાથે-સાથે જન્મ સાખીમાં લખેલા વર્ષન પર ખરા ઉતરે છે. જન્મ સાખીમાં “સો (100) વર્ષના પછી” લખ્યું છે. અહીં આગળ સેંકડો વર્ષ પછી કહેવામાં આવ્યું હતું, જેને પંજાબી ભાષામાં લખતા સમયે સો (100) વર્ષ જ લખી દીધા. કારણ કે મર્દાનાએ પૂછ્યું હતું કે તે કયા યુગમાં નજીકમાં જ આવશે ? ત્યારે ભક્ત પ્રહલાદે કહ્યું કે શ્રી નાનકજીના સેંકડો વર્ષ પછી કળિયુગમાં જ તે સંત જાટ વર્ષમાં જન્મ લેશે. એટલા માટે અહીંયાં સો (100)ની જગ્યાએ સેંકડો જ ન્યાયોચિત છે અને પ્રચાર કોગ બરવાલાના સ્થાને બટાલા લખાઈ ગયું છે. આના બે કારણ હોઈ શકે છે કે “શહેર બરવાલા”, જિ. ડિસાર, હરિયાણા (તે સમયે પંજાબ) પ્રાંતમાં સુપ્રસિદ્ધ નહતું તથા બટાલા શહેર પંજાબ પ્રાંતમાં પ્રસિદ્ધ હતું. લેખકે આ કારણથી બરવાલાની જગ્યાએ બટાલા લખી દીધું અથવા પ્રિન્ટ (છાપતા) સમયે “બરવાલા” ની જગ્યાએ “બટાલા” પ્રિન્ટ થઈ ગયું છે. એક બીજો વિશેખ વિચારક્ષિય પક્ષ એ છે કે પંજાબના બટાલા શહેરમાં કોઈપણ જાટ સંત નથી થયો, જે આ મહાપુરુષો (પરમેશ્વર

કબીરદેવજી તથા શ્રી નાનક દેવજી)ના સમાન મહિમાવાન અને એમના સમાન જ્ઞાની થયો હોય. આ આધારથી અને અન્ય પ્રમાણેના આધારે તથા આ જન્મ સાખીના આધારે સ્પષ્ટ છે કે તે ગીજા મહાપુરુષ સંત રામપાલદાસજી મહારાજ છે અને એમનું આધ્યાત્મિક જ્ઞાન પણ આ બે મહાપુરુષો (પરમેશ્વર કબીરજી અને નાનક દેવજી) થી મેળ ખાય છે. તમે જોઈ શકો છો બન્ને ફોટો કોપી જે જન્મ સાખી ભાઈ બાલે વાલીની એક તો પંજાબી ભાષામાં છે અને બીજી હિન્દીમાં છે, જે પંજાબી ભાષામાંથી જ અનુવાદિત કરી છે. આમાં થોડુંક પ્રકરણ બરાબર નથી લખ્યું. જેમ પંજાબી ભાષામાં લખ્યું છે કે “જો ઈસ જીહા કોઈ હોવેગા તાં એથે પંહુચેગા હોર દા એથે પહુંચણ દા કમ નહિ” પરંતુ હિન્દીવાળી જન્મ સાખીમાં આ વિવરણ નથી, જે ખૂબ મહત્વપૂર્ણ છે. આનાથી એ સિદ્ધ છે કે લખતી વખતે કેટલુક પ્રકરણ બદલાઈ જાય છે. છતાં પણ ઠગલાબંધ પ્રમાણ જે આ પુસ્તક “ધરતી પર અવતાર” માં બીજા મહાપુરુષો દ્વારા સંત રામપાલદાસજીના વિષયમાં કહ્યા છે તેઓ પણ આને જ પ્રમાણિત કરે છે.

વિશેષ:- જો કોઈ એમ કહે કે જન્મ સાખીમાં લખેલી વ્યાખ્યા સંત ગરીબદાસજી ગામ છુડાનીવાળા માટે છે. કારણ કે તે પણ જાટ જાતિમાંથી હતા તથા છુડાની ગામ પણ પહેલા પંજાબ પ્રાંતમાં આવતું હતું. આ પણ ઉચિત નથી લાગતી કારણ કે સંત ગરીબદાસજીએ પોતાની અમૃતવાણી “અસુર નિકંદન રમૈષું” માં કહ્યું છે કે “સતગુર દિલ્હી મંડળ આયસી, સુતી ધરની સુમ જગાયસી” ભાવાર્થ છે કે સંત ગરીબદાસજીના સતગુર પૂજ્ય કબીર સાહેબજી હતા. જૂનો રોહિતક જિલ્લો (સોનીપટ-રોહિતક તથા ઝજજરને મેળવીને એક જિલ્લો રોહિતક હતો) દિલ્હી મંડળમાં લાગતો હતો. આ કોઈ રાજ્યના આધિનમાં નહતો. અંગ્રેજોના શાસનકાળમાં દિલ્હીને આધીન હતો. સંત ગરીબદાસજીએ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે સતગુર (પરમેશ્વર કબીરજી) દિલ્હી મંડળમાં આવશે. ભક્તિહીન પ્રાણીઓને જગાડશે. સતભક્તિ કરાવશે. ધ્યાન રહે કે કબીર સાગરમાં કાળના દૂતોએ ભેણસેળ (મિલાવટ) કરીને સત્યને ન જાણીને પોતાની અટકળબાળીથી અસત્ય પ્રમાણ આપ્યા છે. તેનો નાશ કરવાને માટે પરમેશ્વર કબીરજીએ પોતાના અંશ અવતાર સંત ગરીબદાસજી દ્વારા સત્યજ્ઞાનનો પ્રચાર કરાવ્યો છે. જે સંત ગરીબદાસજીની અમૃતવાણીના રૂપમાં છે. આ જ વાતની સાક્ષી “કબીર સાગરના સંપાદક કબીરપંથી શ્રી યુગલાનંદ બિહારીજીની તે ટિપ્પણીથી થાય છે, જે તેમને અનુરાગ સાગર તથા જ્ઞાન સાગરની ભૂમિકામાં કરી છે, કહ્યું છે કે કબીર પંથીઓ એ જ કબીર પંથના ગ્રંથોનો નાશ કરી રાખ્યો છે. પોત પોતાના મત (અજ્ઞાન વિચાર) અનુસાર ફેરબદલ કરીને પોતાના મતને જોડ્યો છે. મારી પાસે અનુરાગ સાગર અને જ્ઞાન સાગરની કેટલીક-કેટલીક પ્રતો રાખી છે, જેમાંથી એકબીજાની સાથે મેળ ખાતી નથી.

સંત રામપાલદાસજી મહારાજનો જન્મ શ્રી નંદરામ જાટના ધરમાં ૪ સપ્ટેમ્બર 1951માં ગામ - ઘનાના, જિલ્લો - સોનીપત (તે સમયે જિ. રોહતક) માં થયો હતો. જે વર્તમાન હરિયાણા તથા પંજાબ પ્રદેશ મળીને, તે સમયે એક જ પંજાબ' પ્રદેશ હતો. પરમેશ્વર કબીરજીએ પણ કહ્યું હતું કે જે સમયે કળિયુગ 5500 વર્ષ વીતી ચૂક્યો હશે હું ગરીબદાસજીવાળા બારમા પંથમાં આગળ સ્વયં આવીશ. સંત ગરીબદાસજી દ્વારા મારી (કબીર પરમેશ્વરની) મહિમાની વાણી પ્રગત થશે તથા ગરીબદાસવાળા બારમા પંથ સુધીના સાધક મને આધાર બનાવીને વાણીને સમજવાનો પ્રયત્ન કરશે, પરંતુ વાણીને ના સમજને સતતનામ તથા સારનામથી વંચિત રહેવાના કારણે અસંખ્ય જન્મ સુધી સતતલોક પ્રાપ્તિ નથી કરી શકતા. એજ બારમા પંથ (ગરીબદાસજીવાળા પંથ) માં હું (પરમેશ્વર કબીરજી) જ સ્વયં ચાલીને આવીશ. ત્યારે સંત ગરીબદાસજી દ્વારા પ્રગત કરેલી વાણીને હું (કબીર પરમેશ્વર) પ્રગત થઈને સમજવીશ. પ્રમાણને માટે કૃપા કરી જુઓ આજ પુસ્તક "ધરતી પર અવતાર" ના પાના નંબર 30 પર વાંચો કબીર પરમેશ્વર દ્વારા સ્વયં અવતાર ધારજ કરવાની ભવિષ્યવાણી.

આનાથી સિદ્ધ થયું કે જન્મ સાખીમાં જે જાટ સંતના વિષયમાં કહ્યું છે. નિર્વિવાદ દુપથી તે સંત રામપાલદાસજી મહારાજજી જ છે. છતાં પણ અમે સંત ગરીબદાસજીનો વિશેષ આદર કરીએ છીએ. કારણ કે તેમણે પરમેશ્વર કબીરજીનો અમર સંદેશ સંભળાવ્યો છે.

અગર કોઈ લ્યમ ઉત્પન્ન કરે કે દસ ગુરુ સાહીબાનોમાંથી પણ કોઈના તરફ સંકેત થઈ શકે છે. એના માટે યાદ રહે કે દસ શીખ ગુરુ સાહીબાનોમાંથી કોઈપણ જાટ વર્ણથી ન હતા. બીજા શીખ ગુરુ શ્રી અગંદ દેવજી ખગી હતા. ગીજા ગુરુ શ્રી અમરદાસજી પણ ખગી હતા. ચોથા ગુરુજી શ્રી રામદાસજી ખગી હતા. પાંચમા ગુરુજી શ્રી અરજુન દેવજીથી લઈને દસમાં તથા અંતિમ શ્રી ગુરુગોવિંદ સિંહજી સુધી શ્રી ગુરુ રામદાસજીની સંતાન એટલે કે ખગી હતા, છતાં પણ અમે બધા શીખ ગુરુ સાહેબોનો વિશેષ આદર કરીએ છીએ.

સંત રામપાલદાસજી મહારાજ કહે છે :—

"જીવ અમારી જાતિ છે, માનવ ધર્મ અમારો ।

હિન્દુ, મુસ્લિમ, શીખ, ઈસાઈ, ધર્મ નથી કોઈ ન્યારો ॥

પરમેશ્વર કબીરજીએ કહ્યું છે કે :—

જાતિ ના પૂછો સંત કી, પૂછ લિજિયે જ્ઞાન ।

મોલ કરો તલવાર કા, પડી રહેન દો ભ્યાન ॥

કૃપા કરી પ્રમાણ માટે જુઓ ફોટો(ઝેરોક્ષ) કોપી જન્મ સાખી પંજાબી ગુરુમુખી (પંજાબી ભાષા) વાળી તથા હિન્દીવાળી બંનેમાં તમે સહેલાઈથી સમજ

શકો છો કે વાસ્તવિકતા શું છે ? જન્મ સાખીઓના પ્રકાશક છે :— ભાઈ જવાહરસિંહ કૃપાલસિંહ અમૃતસર પંજાਬ.

કૃપા કરીને જુઓ ફોટો કોપી જન્મ સાખી ભાઈ બાલે વાળી
પંજાબી ભાષાવાળીના પૃષ્ઠ 272 ની

જન્મ સાખી

(૧૦૮)

માઈ બાલે વાલી

તમ ભક્ત પ્રહલાદ ને કહા—હે નાનક દેવ | આપ કો ઇસ કલિશુગ મેં
પડા મકત બનાયા હૈ | આપ કી હી સંગતિ સે અનેકો પ્રાણીયોं કા મલા
દોણગા | ઔર આપ કા ચન્તત પ્રતાપ દોણગા | તમ મરદાને ને કહા—
હે પ્રહલાદ જી ! આપ મી તો પરમ મકત હૈ તથા મગવાન ને દાયકે લિયે
હી અભત્તાર ધારન કિયા થા | પ્રહલાદ જી ને કહા—હે માઈ મરદાના | ઇસ
સ્થાન પર યા તો કબીર પઢુંચા હૈ, ઔર યા યદ ગુરુ નાનક આયા હૈ | યદી
આના કોઈ સુગમ કાર્ય નહીં હૈ | એક ઔર મહા પુલ દોણગા જો એકું
સંક્રમા | મરદાને ને કહા—હે મકત વર | વહ પુલ કૈન ઔર કબ દોણગા |
પ્રહલાદ ને ઉત્તર દિયા, કે જવ ગુરુ નાનક દેવ યદી આયેંગે તો ઇને કે
સૌ વર્ષ પણાત જાયેગા | અથીત યદી કેવલ તીન આદમી હી આને હૈન |
એક તો ભક્ત કબીર ઔર દૂસરે શ્રી ગુરુ નાનક દેવ જી ઇન કે પણાત વહ
તીસરા આયેગા | તમ મર્દાને ને કહા હે પ્રહલાદ જી | કબીર તો જુલાહા થા,
ઔર નાનક દેવ—જીની હૈ | પરંતુ વહ તીસરા કિસ જાતી કા હોણગા, ઉત્તર મેં
પ્રહલાદ જી ને કહા—હે મર્દાના | પેંજાબ કી ધરતી ઔર વર્ષ ઉસ કા જાટ
દોણગા | તથા નગર કદાલા મેં દોણગા | ઉસ સમય મર્દાના ગુરુ જી કે જણો

કૃપા કરીને જુઓ ફોટો કોપી જન્મ સાખી ભાઈ બાલે વાળી
પંજાબી ભાષાવાળીના પૃષ્ઠ 273

સાખી ઇક પણજ દી ચલ્લી

(૨૨૩)

નાનક ઉપા હુआ હૈ અતે ઢેર ઉહ હોસી તાં મરદાને પુછિਆ જી કબીર જુલાહા
હોજા તે નાનક ખતરી હોએ અતે જી ઉહ કિમ વરન હોવેણા જી તે કિમ ધરતો
તે હોસી કૈહાં સ્થાની તાં પુછિલાદ ડગત કિહા ભાઈં પેંજાબ ધરતી તે વરન જટ તે
સ્થાની વટાલે વિચ હોસીં | તાં મરદાના સ્ત્રી ગુરુ જી દે ચરનાં તે ઢહિ પિઅા ગુરુ

કૃપા કરીને જુઅં ફોટો કોપી જન્મ સાખી ભાઈ બાલે વાલી
ઇન્ડીવાળીના પૃષ્ઠ 305 ની

જન્મ સાખી	(૧૦૮)	માર્ગ બાલે વાલી
તું ભક્ત પ્રહલાદ ને કહા-હે નાનક દેવ આપ કો ઇસ કલિદુગ મેં ચાં મક્ત બનાયા હૈ આપ કી હી સંગતિ સે અનેબે પ્રાણીઓ કા ભલા દેણા ઔર આપ કા અનત પ્રતાપ હોણા તું મરદાને ને કહા- હે પ્રહલાદ જી આપ મી તો પરમ મક્ત હૈ તથા મગવાન ને આપ કે લિયે હી અભવાર ઘારન કિયા થા પ્રહલાદ જી ને કહા-હે માર્ગ મરદાના ઇસ સ્થાન એ યા તો કંબોર પંહુંચા હૈ, ઔર ચા યા ગુહ નાનક આયા હૈ યાં આના કોઈ ઝુગ કાર્ય નહીં હૈ એક ઔર મહા પુલ હોણા જો પંહું સેકેણા મરદાને ને કહા-હે મક્ત વર વહ પુલ કોન ઔર કથ હોણા પ્રહલાદ ને ઉત્તર દિયા, કે જવ ગુહ નાનક દેવ યાં આવેણે તો ઇનું કે સૌ દર્દી પણ આયેણા અથીત યાં કેવલ તીન આદમી હી આને હૈન એક તો મક્ત કંબોર ઔર દૂસરે શ્રી ગુહ નાનક દેવ જી ઇનું કે પણ વહ તીસરા આયેણા તું મરદાને ને કહા હે પ્રહલાદ જી કંબોર તો ખુલાદા થા, ઔર નાનક દેવ-સત્ત્રી હૈ પરંતુ વહ તીસરા કિસ જાતી કા હોણા, ઉત્તર મેં પ્રહલાદ જી ને કહા-હે મર્દાના પેંજાબ કી ધરતી થોર વર્ષી ઉસ કા જાણ હોણા તથા નગર કદ્યાણ મેં હોણા ઇસ સમય મર્દાના ગુહ જી કે કણી		

પ્રશ્ન:- એક સંસ્કૃતના વિદ્વાન શાખીએ કહ્યું કે તમારા શુરૂ સંત રામપાલ
દાસજી મહારાજ સંસ્કૃત નથી ભણ્યા. તમે કહો છો કે તેમણે શ્રીમદ્ભૂ ભગવત
ગીતાનો યથાર્થ-સચોટ અનુવાદ કરીને ભક્તોને સમજાવે છો. આ કચારેય ના
થઈ શકે.

ઉત્તર:- સંત રામપાલદાસજીના ભક્તાએ ઉત્તર આપ્યો શાખીજી તેને જ
પરમેશ્વરનો અવતાર કહે છે. જે ભાષાનું શાન ન હોવા છતાં યથાર્થ-સચોટ
અનુવાદ કરી આપે. કારણ કે પરમેશ્વર સર્વજ્ઞ છે. તેમના જ ગુણોથી યુક્ત
તેમનો મોકલેલો અવતાર હોય છે. તે અવતાર સંત રામપાલદાસજી મહારાજજી
છે. તમે તો માત્ર વેદો અને ગીતાના અનુવાદથી આચાર્ય ચકિત છો. સંત
રામપાલદાસજી મહારાજે તો બાઈબલ તથા કુરાનને યથાર્થ રૂપમાં સમજાવ્યા
છે. જેને ઈસાઈ ધર્મના વર્તમાનના પાદરી તથા મુસલમાન ધર્મના મુલ્લા તથા
કાળ પણ નથી સમજી શક્યા.

(૧) ભાઈતી મર્યાદા

“જુવ હમારી જતિ હૈ, માનવ ધર્મ હમારા ।

હિન્દુ, મુસ્લિમ, શીખ, ઈસાઈ, ધર્મ નહીં કોઈ ન્યારા ॥”

પ્રિય ભક્તજનો :

આજથી આશરે પાંચ હજાર વર્ષ અગાઉ અન્ય ધર્મ અથવા અન્ય સંપ્રદાય ન હતા. ન હિન્દુ, ન મુસ્લિમાન, ન શીખ, ન ઈસાઈ હતા. ફક્ત માનવધર્મ હતો. બધાનો એક જ માનવધર્મ હતો અને છે. પરંતુ જેમ જેમ કળિયુગનો પ્રભાવ વધતો ગયો તેમ તેમ આપણામાં મતભેદ વધતા ગયા. કારણ ફક્ત એટલું જ હતું કે ધાર્મિક કુળગુરુઓ છારા શાસ્ત્રોમાં વર્ણવેલી સરચાઈને દબાવી દેવામાં આવી. જેનું કારણ સ્વાર્થ પણ હોઈ શકે અથવા બહારી દેખાવ પણ હોઈ શકે. જેના પરિણામસ્તવરૂપ આજે એક માનવધર્મના - ચાર ધર્મ અને બીજા અનેક સંપ્રદાયો બની ચુક્યા છે. જેના કારણે એકબીજા સાથે મતભેદ ઉભા થવા સ્વાભાવિક છે. બધાનો પ્રભુ / ભગવાન / રામ / અલ્લાહ / રબ / ખુદા / ગોડ / પરમેશ્વર એક જ છે. આ શબ્દો વિલિન્ન ભાષાઓના પર્યાયવાચી શબ્દો છે. બધા માને છે કે બધાનો માલિક એક છે, પરંતુ તેમ છતાં આ જુદા જુદા ધર્મસંપ્રદાયો કેમ છે ?

આ વાત તદ્વન સાચી (એકદમ સત્ય) છે કે બધાનો માલિક / રબ / ખુદા / અલ્લાહ / ગોડ / રામ / પરમેશ્વર એક જ છે. જેનું વાસ્તવિક નામ કબીર છે અને તે સતલોક-સતધામ-સચયંડમાં માનવરૂપી આકારમાં રહે છે. પરંતુ હવે હિન્દુઓ તો કહે છે કે અમારા રામ મોટા છે, મુસ્લિમાનો કહે છે કે અમારા અલ્લાહ મોટા છે, ઈસાઈઓ કહે છે કે અમારા ઈસામસી મોટા છે અને શીખો કહે છે કે અમારા ગુરુનાનક સાહેબજી મોટા છે. આ તો એવી રીતે કહે છે કે જેમ ચાર નાદાન (બુદ્ધિહીન) બાળકો કહે કે આ મારા પિતા છે જ્યારે બીજો કહે છે કે આ મારા પિતાજી છે કે સૌથી મોટા છે. અને ચોથો કહે કે અરે નહીં નાદાનો, આ મારા (પિતા) ડેડી છે. તમારા નથી. પરંતુ હકીકતમાં તે ચારેયના પિતા તો એક જ છે. આવા જ નાદાન બાળકોની જેમ આજે આપણો માનવસમાજ ઝંગડી રહ્યો છે.

“કોઈ કહે હમારા રામ બડા હું, કોઈ કહે ખુદાઈ રે ।

કોઈ કહે હમારા ઈસામસી બડા, યે બાટા રહે લગાઈ રે ॥”

જ્યારે આપણા તમામ ધાર્મિક ગ્રંથો તથા શાસ્ત્રોમાં તે એક પ્રભુ, માલિક, રામ, અલ્લાહ, રબ, સાહેબ, ગોડ, ખુદા, પરમેશ્વરનું પ્રત્યક્ષ નામ લખીને તેમની મહિમા ગાવામાં આવેલી છે કે તે એક માલિક-પ્રભુ કબીર સાહેબ છે. જે સતલોકમાં માનવ સદૃશ સ્વરૂપમાં રહે છે.

વેદ, ગીતા, કુરાન અને ગુરુગ્રંથ સાહેબ – આ તમામ ગ્રંથો એકળીજાથી મળતા જુલતા જ છે. ચયજુર્વેદના અદ્યાય પાંચ જ્લોક નંબર ૩૨માં, સામવેદની સંખ્યા નં. ૧૪૦૦, ૮૨૮માં અથર્વેદના કાન્ડ નં. ૪ના અનુવાક ૧ના જ્લોક નંબર ૭, અધ્યર્વેદના મંડલ-૧ અદ્યાય-૧ના સુકૃત ૧૧ના જ્લોક નંબર ૪માં કબીર નામનો ઉલ્લેખ કરીને બતાવવામાં આવ્યું છે કે પૂર્ણ બ્રહ્મ કબીર છે જે સતલોકમાં આકારમાં રહે છે. ગીતાજુ ચારેય વેદોનો સંક્ષિપ્ત સાર છે. ગીતાજુ પણ તે સતપુરુષ, પૂર્ણબ્રહ્મ કબીરની તરફ જ ઈશારો કરે છે. ગીતાજુના અદ્યાય પંદરના જ્લોક નંબર ૧૬-૧૭, અદ્યાય ૧૮ના જ્લોક નંબર ૪૬, ૬૨, અદ્યાય ૮ ના જ્લોક નંબર ૮ થી ૧૦ તથા ૨૨ માં, અદ્યાય ૧૫ના જ્લોક નંબર ૧, ૨, ૪માં તે જ પૂર્ણપરમાત્માની ભક્તિ કરવાનો ઈશારો કર્યો છે. શ્રી ગુરુગ્રંથ સાહેબના પાના નં. ૨૪ તેમજ પાના નં. ૭૨૧ ઉપર નામ લખીને કબીર સાહેબની મહિમા ગાવામાં આવી છે. આ જ પ્રમાણે કુરાન અને બાઈબલને એક જ શાસ્ત્ર સમબો. બંને લગભગ એક જ સંદેશ આપે છે કે તે કબીર અલ્લાહની મહિમાનું ગુણગાન કરો જેની શક્તિ દ્વારા આ સંપૂર્ણ સૂષ્ટિ ચાલી રહી છે. કુરાન શરીફમાં સૂરત ફૂકાની નં. ૨૫ની આચાત નં. ૫૨ થી ૫૮ સુધીમાં કબીરન, ખબીરા, કબીરુ વગેરે શબ્દો લખીને તે એક કબીર અલ્લાહનું પવિત્ર ગુણગાન કરવામાં આવેલ છે કે હે પૈગમ્બર (મોહંમદ) તે કબીર અલ્લાહની પવિત્ર મહિમા (ગુણગાન) બ્યાન કરો, જેણે છ દિવસમાં પોતાની શક્તિથી સૂષ્ટિની રચના કરી અને સાતમાં દિવસે તથા ઉપર બિરાજમાન થયા એટલે કે સતલોકમાં જઈને વિશ્રામ કર્યો. તે અલ્લાહ (પ્રભુ) કબીર છે. આનુ જ પ્રમાણ બાઈબલના અંદર ઉત્પત્તિ ગ્રંથના સૂષ્ટિકુમમાં બાઈબલના પ્રારંભમાં જ સાત દિવસની રચનામાં ૧ : ૨૦, ૨ : ૫ માં વર્ણવેલ છે.

તમામ સંતો તથા ગ્રંથોનો સાર એ જ છે કે પૂર્ણ ગુરુ જેની પાસે પ્રાણી નામો ઉપલબ્ધ છે, તેમજ નામ આપવા અંગેનો અધિકાર (આદેશ હુકમ) પણ ધરાવે છે, તેવા પૂર્ણ ગુરુથી જ નામ ગ્રહણ કરીને જીવે જન્મ મૃત્યુરૂપી રોગથી છુટકારો મેળવવો જોઈએ. કારણ કે અમારો ઉદ્દેશ તમને કાળની કારાગાર (જેલ)માંથી મુકૃત કરાવીને આપણા માલિક કવિર્દ્વા (કબીર સાહેબ)ના સતલોકને પ્રાપ્ત કરાવવાનો છે. કવિર્દ્વા પોતાની વાણીમાં કહ્યું છે કે એક જીવને કાળસાધનાથી છોડાવી, પૂર્ણગુરુની શરણમાં લાવી સતુપદેશ અપાવવાનું પુણ્ય (ફળ) એટલું બધું હોય છે કે કેટલાય કરોડ ગાય, બકરાં વગેરે પ્રાણીઓને કસાઈથી છોડાવવાનું હોય છે. કારણ કે આ અબોધ (ફાનહીન) માનવશરીરદ્યારી પ્રાણી ખોટા ગુરુઓ દ્વારા બતાવવામાં આવેલ શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ સાધનાથી કાળની જળમાં ફસાઈ રહીને

ન જાણે કે ટલીય દુઃખદાયક ચોચર્સી લાખ ચોનિઓના કષણે સહન કરતો રહે છે. જ્યારે આ જીવાતમા કર્વિદેવની શરણમાં પૂર્ણગુરુના માદ્યમ છારા આવી જાય છે, નામથી જોડાઈ જાય છે. તે પછી તેના જન્મ તથા મૃત્યુનું કષ સદાય માટે સમાઝ થઈ જાય છે. તથા સત્લોકમાં વાસ્તવિક પરમ શાંતિને પ્રાપ્ત કરે છે.

હવે પ્રશ્ન એ ઉપસ્થિત થાય છે કે વર્તમાનમાં ગુરુ વધુમાં વધુ શિષ્યો બનાવીને પોતાની યોગ્યતાનું પ્રમાણ દેખાડે છે. એટલે કે દરેક ચાર કથા શીખી લે છે. અને કહે છે કે હું પણ નામ આપું છું અને આવી રીતે ભોળી આત્માઓને કાળ (બ્રહ્મ)ની જાળમાં નાખી દે છે. કારણ કે શાસ્ત્રો વિરુદ્ધ નામ ઉપદેશ આપવાવાળા અને જપવાવાળા તમામ નિઃશંકપણે નરકના અધિકારી બનશે અને તેમને નરકમાં ઉંઘા લટકાવવામાં આવશે. આ કથન શાસ્ત્ર (ગીતા, વેદ તથા સર્વ ગ્રંથ) બતાવે છે. આ જ કથનને સાધિત કરવા માટે કથા સંભળાવું છું.

એક સમયની વાત છે. બધાને ખબર પડી કે રાજી પરીક્ષિતને સાતમા દિવસે સાપ કરદશે અને તેનું મૃત્યુ થશે. આ વાતની જાણ થતા બધાએ વિચાર્યુ કે સાત દિવસ સુધી રાજી પરીક્ષિતને ભાગવતની કથા સંભળાવવામાં આવે. જેથી તેનો મોહ અહીંથી દૂર થઈ જાય અને પ્રભુના ચિંતનમાં લાગી જાય. કારણ કે મૃત્યુ સમયે જેની જેવી ભાવના હોય છે તેવું તેને ફળ પ્રાપ્ત થાય છે. આમ બધાએ આ બાબતને અતિ ઉટામ કહી સમર્થન આપ્યું. પરંતુ હવે પ્રશ્ન એ ઊભો થયો કે કથા કરશે કોણ ? આ પ્રશ્ન ઉપર પ્રશ્નાર્થ ચિહ્ન લાગી જાય છે. તે સમયે ત્યાં ઉપસ્થિત તમામ મહર્ષિઓ ત્યાં સુધી કે શ્રીમદ્ ભાગવત સુધાસાગરના રચયિતા મહર્ષિ વેદ વ્યાસે પણ પોતાને કથા સંભળાવવા યોગ્ય નથી સમજયા. કારણ કે તેઓ જાણતા હતા કે તેઓની અંદર સમર્થતા નથી. તો શા માટે એક જીવના જીવનને નાટ કરી પાપના ભાગીદાર બનીએ. કેમ કે સાતમા દિવસે પરિણામ આવવાનું હતું. તેથી સાત દિવસ સુધી કથા સંભળાવવાની કોઈની પણ હિંમત થઈ નહીં. કારણ કે બધાને પોતાની હેસિયતની ખબર હોય છે. સ્વર્ગથી શુકુદેવજુને ભાગવતની કથા કરવા માટે બોલાવવામાં આવ્યા અને ત્યારે રાજી પરીક્ષિતનો મોહ અહીંથી દૂર થયો અને સ્વર્ગની પ્રાપ્તિ થઈ. સ્વર્ગમાં સુખ ભોગવ્યા પછી પાછા નરકમાં અને ફરીથી લખચોર્ચર્સીમાં ફેરા મારશે. આ અહીંનો હાર્ડ એન્ડ ફાસ્ટ રૂલ છે એટલે કે અટલ (પાકકો) નિયમ છે. આ સ્વર્ગવાળી પ્રાપ્તિ પણ મ્રેણ લોકના પૂર્ણગુરુ વિના મળી શકતી નથી.

દાખલા તરીકે જ્યારે કોઈ જગ્યાએ પ્રધાનમંત્રી આવી રહ્યા હોય તો તેમના આગમન પહેલા બે-ગ્રાણ સારા વકતા-ગાયક કે તબલા-વાજું

વગાડનારા હોય છે. જે ખૂબ મધુર અને આકર્ષિત અવાજથી જોનારાઓને પ્રભાવિત કરે છે, પરંતુ તે જે કહી રહ્યા છે તેમાંથી એક પણ વાત કરવામાં સંક્ષામ નથી, પરંતુ જ્યારે પ્રધાનમંત્રી આવે છે, ત્યારે તેઓ ઓછામાં ઓછા શબ્દોમાં કહે છે કે આગરામાં આંતરરાષ્ટ્રીય કોલેજ બનાવી દો, ચંદિગઢમાં આંતરરાષ્ટ્રીય યુનિવર્સિટી બનાવી દો વગેરે-વગેરે. ફક્ત એટલું કહીને પી.એ.મ. સાહેબ ચાચ્યા જાય છે. તેઓના કહેવાના બીજા દિવસથી આ કામ શરૂ થઈ જાય છે. કેમ કે વચનમાં શક્તિ છે અને જો આ વાત તમારા અને મારા જેવી સામાન્ય વ્યક્તિ કહે તો પણ આપણી મોટી મુખમી હશે, કેમ કે આપણા વચનમાં એટલી શક્તિ નથી હોતી. જ્યારે પ્રધાનમંત્રી માટે આ બધી સાધારણ વાત છે.

આ મુદ્દાઓને સાભિત કરવા માટે થોડી નીચે મુજબની વાણી ખાસ વાંચો અને ઊંડો વિચાર કરો તથા તાત્કાલિક ગુરુમંત્ર મેળવો :

કબીર, પંદિત ઔર મશાલચી, દોનો સૂર્યો નાહિં ।
ઔરોં ને કરેં ચાંદના, આપ અંધે રે માંહિ ॥
કબીર, કરણી તજ કથની કથોં, અણાની દિન રાત ।
કુકર જયોં ભાંકત ફિરોં, સુની સુનાઈ બાત ॥
ગરીબ, બીજક કી બાતાં કહોં, બીજક નાહિં હાથ ।
પૃથ્વી ડોબન ઉતરે, કહે-કહે મીઠી બાત ॥
ગરીબ, બીજક કી બાતાં કહોં, બીજક નાહિં પાસ ।
ઔરોં કો પ્રમોષ હોં, આપન ચલે નિરાશ ॥
ગરીબ, કથની કે શૂરે ધને, કથોં અટઘર શાન ।
બાહર જવાબ આવે નહોં, લૈદ કરેં મૈદાન ॥

કથા કરવી અને નામ ઉપદેશ આપવો કોઈ બાળકોની રમત નથી, કે બગલમાં પોથી ધાલીને નીકળી પડયા કે ચાલો હું પણ કથા કરી આપું છું, ચાલો હું પણ રામાયણનો પાઠ કરી આપું છું, ગીતાજુનો પાઠ કરી આપું છું, ગ્રંથ સાહેબનો પાઠ કરી આપું છું અથવા સત્સંગ કરી આપું છું અને નામ પણ આપું છું વગેરે વગેરે. પૂર્ણ સંતને જ કથા કરવાનો અને ઉપદેશ આપવાનો અધિકાર હોય છે અને તે કથાનું સમાપન પણ તે જ કરી શકે છે. કેમ કે પૂર્ણ સંતના શબ્દોમાં શક્તિ હોય છે. જેમ કે શુક્રદેવના શબ્દમાં હતી. જેમ કે કોઈ સત્સંગ કરે અને માની લો તેમાં કેરીના ગુણ બતાવે છે કે કેરી ખૂબ મીઠી હોય છે, ફળોનો રાજ હોય છે, તેનો રંગ પીળો હોય છે વગેરે. અને જો કોઈ આવીને કહે કે ‘લાવો ભાઈ કેરી આપો’ તો તે સત્સંગ કરવાવાળો કહે કે ‘મારી પાસે તો કેરી નથી’ પછી લેવાવાળો કહે કે ‘ક્યાં મળશે ?’ તેને જવાબ મળો કે ‘ખબર નથી.’ કેરી

તો નિરાકાર છે તે દેખવામાં થોડી આવશે. પછી લેવાવાળો કહેશે કે ‘અરે નાદાન (મૂર્ખ) ! જ્યારે તારી પણે કેરી છે જ નહિ અને તને કેરી ક્યાં મળશે તેની ખબર પણ નથી ભોડે ભોડે એમ પણ કહેશે કે તે નિરાકાર છે, તો ખોટી બૂભો કેમ પાડે છે ?’ કહેવાનો મતલબ એ છે કે જે તત્ત્વજ્ઞાન રહિત છે તથા કથા કરવાનો કોઈ અધિકાર નથી છતાં કથા કરે છે અને તે પોતે તથા તેના મુખેથી કથા સાંભળનાર બધા નરકના અધિકારી બને છે. (આવા અનઅધિકારી બની બેઠેલા લોકો જીવાત્માઓના માટે ભયંકર દુશ્મનો છે અને નરકના ચક્રમાં ફ્સાવનારા છે)

જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ પોતાની જાતે ગુરુ બનીને શિષ્ય બનાવી લે છે. તો સમજો કે તે પોતાના માથા ઉપર ભાર ચટાવી લે છે. કેમ કે પરમેશ્વરનો નિયમ છે કે જ્યાં સુધી શિષ્ય પાર નહીં થાય ત્યાં સુધી ગુરુને વારંવાર જન્મ લેતા રહેવું પડે છે. પૂર્ણગુરુ અધૂરા શિષ્યોથી છુટકારો મેળવવા માટે એવી લીલા કરતા રહે છે, જેનાથી અજ્ઞાની શિષ્યોને ગુરુ માટે નફરત થઈ જાય છે. જેમ કે કબીર સાહેબ જ્યારે કાશીમાં પ્રગટ થયા હતા તે સમયે કબીર સાહેબના ચૌસઠ લાખ શિષ્યો બની ગયા હતા. તેઓની પરીક્ષા લેવા માટે કબીર સાહેબે કાશી શહેરની એક વિખ્યાત વેશ્યાને સતસંગ જ્ઞાન સમજાવવા માટે તેના ઘરે જવાનું શરૂ કર્યું જેને જોઈ તથા સાંભળીને તેમના શિષ્યોના મનમાં ગુરુ માટે નફરત પેદા થઈ ગઈ અને બધાનો પોતાના ગુરુ ઉપરનો વિશ્વાસ તૂટી ગયો. ફક્ત બે જણાને છોડી બધા શિષ્યો ગુરુ વગર થઈ ગયા. સતગુરુ ગરીબદાસજી મહારાજની વાણીમાં સાખિતી છે :-

ગરીબ, ચંડાલિ કે ચૌંક મ૰, સતગુરુ બેંઢે જાય ।

ચૌસઠ લાખ ગારત ગયે, દો રહે સતગુરુ પાય ॥

ભડવા ભડવા સબ કહેં, જનત નાહિં ખોજ ।

દાસ ગરીબ કબીર કર્મ સે, બાંટત સિર કા બોજ ॥

માટે અમારી સૌને પ્રાર્થના છે કે સમજુ વિચારીને જ સતમાર્ગ પકડો.

શામવેદના જ્લોક નં. ૮૨૨માં કહ્યું છે કે જીવની મુક્તિ ગ્રણ નામોથી થશે. પહેલું ઊં (ઓમ), બીજું સતનામ (તત) અને બીજું સારનામ (સત). ગીતાજુ પણ આ સાખિતી આપે છે કે ઊં - તત - સત અને શ્રી ગુરુગ્રંથ સાહેબ પણ આ જ સતનામ જપવાનો ઈશારો કરે છે. સતનામ સતનામ કોઈ જપવાનું નામ નથી. પણ આ સતનામ તો તે નામની તરફ ઈશારો કરે છે કે જે એક સાચું નામ છે. આવી જ વીતે શ્રીજા નામ સારનામ વગર એકલો ઊં (ઓમ) મંત્ર પણ કોઈ કામનો નથી. આ ગ્રણ નામ તથા નામ આપવાની

આજા મને મારા ગુરુદેવ સ્વામી રામદેવાનંદજી મહારાજ દ્વારા પ્રાપ્ત થયેલ છે. જે કબીર સાહેબથી પેટી દરપેટી ચાલતી આવે છે. પહેલા આપ સતસંગ સાંભળો સેવા કરો, જેનાથી આપનું ભક્તિરશી ખેતર સાફ સુથરું થઈ જશે.

કબીર, માનુષ જન્મ પાય કર, નહીં રટૈં હરિ નામ ।

જેસે કૂઅાં જલ બિના, ખુદવાયા કિસ કામ ॥

કબીર, એક હરિ કે નામ બિના, યે રાજી ઝખભ હો ।

માટી હોવૈ કુચાર કી, ધાસ ન તાલેકો ॥

ત્યારબાદ પોતાના સાફ સુથરા ખેતરમાં બી વાવવું પડશે. શાસ્ત્રો (કબીર સાહેબની વાણી, વેદ, ગીતા, પુરાણ, કુરાન, ધર્મદાસ સાહેબ વગેરે સંતોની વાણી)ના અભ્યાસથી મુક્તિ નહીં થાય. આ તમામ શાસ્ત્રોનો એક જ સાર છે કે પૂર્ણમુક્તિ માટે પૂર્ણપરમાત્મા કબીર સાહેબના પ્રતિનિધિ સંત (જેને પોતાના ગુરુ દ્વારા નામ આપવાની આજા પણ હોય) પાસેથી નામ ઉપદેશ લઈને આત્મકલ્યાણ કરાવવું જોઈએ. જો નામ ન લીધું તો —

નામ બિના સૂના નગર, પડવા સકલ મેં શોર ।

લૂટ ન લૂટી બંદગી, હો ગયા હંસા ભોર ॥

અદલી આરતી અદલ અજૂની, નામ બિના હૈ કાયા સૂની ।

જૂઠી કાયા ખાલ લુહારા, ઈગલા પિંગલા સુખમન દ્વારા ॥

કૃતધની ભૂલે નર લોઈ, જ ઘટ નિશ્ચય નામ ન હોઈ ।

સો નર કીટ પતંગ લુજંગા, ચૌયસી મેં ધર હૈ અંગા ॥

જો બીજ નહીં વાવો તો આત્મરશી ખેતરની ખોદાઈ એટલે કે તૈયારી કરેલી વ્યર્थ થઈ. કહેવાનો અભિપ્રાય એ છે કે એનાથી તમને જ્ઞાન થશે, જે જરૂરી છે. પરંતુ પૂર્ણગુરુ દ્વારા નામ ઉપદેશ લેવો એટલે બીજ વાવવું પણ ખૂબ આવશ્યક છે. નામ પણ એ જપવું (લેવું) પડશે જે ગુરુનાનક સાહેબે જપેલું (લીધેલું), ગરીબદાસ સાહેબે જપેલું, ધર્મદાસ સાહેબ વગેરે સંતોઓ જપેલું (લીધેલું) તેના સિવાય અન્ય નામોથી જીવની મુક્તિ નહિ થાય.

એટલા માટે બધાએ નામ ઉપદેશ લઈને પોતાનું ભક્તિરશી ધન ભેગું કરવાનું શરૂ કરવું જોઈએ અને બીજા બધાને પણ સત્ત ભક્તિ માર્ગમાં જોડવા જોઈએ. જેટલું જલદી થઈ શકે તેટલું જલદી કેમકે ન જાણે કયારે અને કયા સમયે આ શરીરનો પૂરો થવાનો સમય આવી જાય. ગુરુનાનક દેવજી પણ કહે છે કે :-

ના જીને યે કાલ કી કર ડારો, કિસ વિધી દ્વારા જ પાસા વે ।

જિન્હાંદે સિર તે મૌત ખુડગઢી, ઉંહાનું કેડા હંસા વે ॥

કબીર સાહેબ કહે છે કે –

કબીર, શાસ-શાસ મેં નામ જપો, વ્યથાશાસ મત ખોઅે /
ન જાને ઈસ શાસ કા, આવન હો કે ના હોઅે //
સતગુરુ સોઈજો સારનામ દંધાવે, ઔર ગુરુ કોઈ કામ ન આવે /
સાર નામ બિન પુરુષ (ભગવાન) દ્રોહી //

એટલે કે જે ગુરુ સારનામ તથા સાર શાણ નથી આપતા અથવા તેને તેના ગુરુ દ્વારા નામ આપવાનો અધિકાર (આજ્ઞા) નથી એટલે કે શાસ્ત્રોના અદ્યયનથી જો કોઈ મનમુખી ગુરુ આ નામ આપી પણ દે તો પણ તે ગુરુ તથા તેના શિષ્યોને નરકમાં નાખવામાં આવશે. તે ગુરુ ભગવાનનો દુશ્મન છે, વિદ્રોહી છે તેને ભગવાનના દરબારમાં ઊંઘો લટકાવવામાં આવશે.

હવે ભક્તસમાજમાં બનાવટી ગુરુઓ (સંતો) દ્વારા એક ખોટી ધારણા ફેલાવવામાં આવી છે કે એક વખત ગુરુ ધારણા કર્યા પછી બીજા ગુરુ નહિં બદલવા જોઈએ. જરા વિચાર કરીને જુઓ કે ગુરુ આપણા જન્મ મૃત્યુરૂપી રોગને કાપવાવાળો વૈદ હોય છે. જો એક વૈદથી આપણા રોગ નથી કપાતા તો આપણે બીજા સારા વૈદ (ડૉક્ટર)ની પાસે જઈશું જેના દ્વારા આપણા જીવદેણ (જીવનને ભોખમકારક) રોગો ઠીક થઈ શકે. જેમ ધર્મદાસ સાહેબના પહેલા ગુરુ શ્રી રિપદાસજી હતા પરંતુ જ્યારે ધર્મદાસજીને ખબર પડી કે આ ગુરુ પૂર્ણ મુક્તિદાતા નથી તો તરત જ તેમનો ત્યાગ કરીને પૂર્ણ બ્રહ્મ પરમેશ્વર સતપુરુષ કબીર સાહેબને પોતાના ગુરુ બનાવ્યા અને પૂર્ણમોક્ષ સત્યલોકમાં પ્રાપ્ત કર્યો. ઠીક આ જ રીતે અદ્ભૂત ગુરુને તરત જ ત્યજી દેવા જોઈએ.

“જુઠે ગુરુ કે પદ કો, તજત ન કીજે વારે”

(ગુરુ તથા નામ મહિમાની વાણી)

ગરીબ, બિન ઉપદેશ અચંબ હું, કયોં જીવત હું પ્રાજ્ઞ /
બિન ભક્તિ કહાં ઠૌર હું, નર નાહિં પાખાણ // ૧ //
ગરીબ, એક હરિ કે નામ બિના, નારી કુતિયા હો /
ગલી-ગલી ભૌંકત ફિરૈ, ટૂક ના ડાલે કરો // ૨ //
ગરીબ, બીબી પડદે રહ્યે થી, ડચોઢી લગતી બાર /
ગાત ઉધાડે ફિરતો હું, બન કુતિયા બાજર // ૩ //
ગરીબ, નકબેસર નક સે બની, પહરત હાર હમેલ /
સુનદરી સે સુનહી (કુતિયા) બની, સુનિ સાહિબ કે ખેલ // ૪ //
કબીર, હરિ કે નામ બિના, રાજી ઝખલ હોઅે /
માટી લદે કુંહાર કું, ધાસ ના ડાલે કરોઅે // ૫ //

કબીર, રામ કૃષ્ણ સે કોન બડા, ઉનહોંભી ગુરુ કીન્છ ।
 તીન લંક કે વે ધની, ગુરુ આગે આધીન ॥ ૬ ॥
 કબીર, ગર્ભ યોગેશ્વર ગુરુ બિના, લાગા હરિ કી સેવ ।
 કહૈ કબીર સ્વર્ગ સે, ફેર દિયા સુખદેવ ॥ ૭ ॥
 કબીર, રાજી જનક સે નામ લે, તિન્હી હરિ કી સેવ (પુજા) ।
 કહૈ કબીર વૈકુંઠ મેં ઉદ્દ મિલે સુખદેવ ॥ ૮ ॥
 કબીર, સતગુરુ કે ઉપદેશ કા, લાયા એક વિચાર ।
 જૈ સતગુરુ મિલતે નહીં, જાતા નરક દ્વાર ॥ ૯ ॥
 કબીર, નરક દ્વાર મેં દૂત સબ, કરતે ખેંચા તાન ।
 ઉનતેં કબહુ ના છુટતા, ફિર ફિરતા ચારોં ખાન ॥ ૧૦ ॥
 કબીર, ચાર ખાની મેં ભ્રમતા, કબહુ ના લગતા પાર ।
 સાં ફેરા સબ મિટ ગયા, સતગુરુ કે ઉપકાર ॥ ૧૧ ॥
 કબીર, સાત સમુદ્ર મસિ કરું, લેખની કરુ બનરાય ।
 ધરતી કા કાગદ કરું, ગુરુ ગુણ લિખા ન જાઓ ॥ ૧૨ ॥
 કબીર, ગુરુ બડે ગોવિન્દ સે, મન મેં દેખ વિચાર ।
 હરિ સુમરે સાં રહ ગઅ, ગુરુ ભજે છુઅ પાર ॥ ૧૩ ॥
 કબીર, ગુરુ ગોવિન્દ દોઉ પડે, કાકે લાગું પાય ।
 બલિહારી ગુરુ આપને, જિન ગોવિન્દ દિયા મિલાય ॥ ૧૪ ॥
 કબીર, હરિ કે રૂઠતાં, ગુરુ કી શરણ મેં જાય ।
 કબીર ગુરુ જૈ રૂઠતાં, હરિ નહીં હોત સહાય ॥ ૧૫ ॥

નામ કયા રામનું જપવાનું છે ?

ગીતાજુના અદ્યાય નં. ૧૫નો શ્લોક નંબર ૧૬ :

દ્વૌ, ઈમૌ, પુરુષૌ, લોકે, કારઃ, ચ, અક્ષારઃ, એવ, ચ, કારઃ, સર્વાણિ,
ભૂતાનિ, કૂદસ્થઃ, અક્ષારઃ, ઉચ્ચયતે ॥

અનુવાદ : આ સંસારમાં બે પ્રકારના ભગવાન છે. નાશવાન અને અવિનાશી અને આ સંપૂર્ણ ભૂત પ્રાણીઓના શરીર તો નાશવાન અને જીવાત્મા અવિનાશી કહેવાય છે.

ગીતાજુના અદ્યાય નં. ૧૫નો શ્લોક નંબર ૧૭ :

ઉટામઃ, પુરુષઃ, તુ, અન્યઃ, પરમાત્મા, ઈતિ, ઉદાહિતઃ, ચઃ, લોકગ્રયમ
આવિશ્વયસ, બિભર્તિ, અવ્યાયઃ, ઈશ્વરઃ ॥

અનુવાદ : ઉટામ ભગવાન તો બીજો જ છે. જે પ્રણોય લોકોમાં પ્રવેશ કરીને બધાનું ધારણ-પોષણ કરે છે તેમજ અવિનાશી પરમેશ્વર પરમાત્મા આ પ્રમાણે કહેવામાં આવે છે :

કબીર, અશર પુરુષ એક પેડ હૈ, નિરંજન વાકી પાર ।
ત્રિદેવા (બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, શિવ) શાખા ભયે, પાત ભયા સંસાર ॥
કબીર, તીન દેવકો સબ કોઈ ધ્યાવે, ચૌથા દેવકા મરમ ન પાવે ।
ચૌથા છાંડ પંચમ ધ્યાવે, કહે કબીર સો હમરે આવે ॥
કબીર, તીન ગુણન કી ભક્તિ મેં, ભૂલિ પરયો સંસાર ।
કહે કબીર નિજ નામ બિન, કેસે ઉતરે પાર ॥
કબીર, ઓંકાર નામ જ્ઞાન (કાળ) કા, યહ કર્તા મતિ જાનિ ।
સાંચા શબ્દ કબીર કા, પરદા માહિં પહિયાનિ ॥
કબીર, તીન લોક સબ રામ જપત હૈ, જાન મુક્તિ કો ધામ ।
રામચંદ્ર વાણિજ ગુરુ કિયા, તિન કહિ સુનાયો નામ ॥
કબીર, રામ કૃષ્ણ અવતાર હૈ, ઈનકા નાણી સંસાર ।
જિન સાહબ સંસાર કિયા, સો ત્રિનષ્ઠ ન જન્મ્યાં નારી ॥
કબીર, ચાર લુઝકે લજનમેં, લુલિ પરે સબ સંત ।
કબીરા સુદ્રિદે તાસુ કો, જીકે લુઝ અનંત ॥
કબીર, વાણિજ મુનિ સે તત્ત્વેતા શાની, શોધ કર લગ્ન ધરે ॥
સીતા હરણ મરણ દશરથ કો, બન બન રામ ફિરે ॥
કબીર, સમુદ્ર પાટિ લંકા ગયે, સીતા કો ભરતાર ।
તાહિ અગસ્ત મુનિ પીય ગયો, ઈનમેં કો કરતાર ॥
કબીર, ગોવર્ધન કૃષ્ણ અ ઉઠાયા, દ્રોષાગિરિ હનુમંત ।
શેખ નાગ સબ સૂછે ઉઠાઈ, ઈનમેં કો ભગવંત ॥
ગરીબ, હુવાસા કોપે તહાં, સમજ ન આઈ નીચ ।
છચ્ચન કોટિ યાદવ કટે, મચી રૂધિર કી કીચ ॥
કબીર, કાટે બંધન વિપત્તિ મેં, કઠિન કિયા સંશ્ચામ ।
ચીન્હાં રે નર પ્રાણીયાં, ગરૂડ બડો કી રામ ॥
કબીર, કહે કબીર ચિત ચેતદ્દુ, શબ્દ કરો નિરુવાર ।
શ્રી રામચંદ્ર કો કર્તા કહત હૈ, ભૂલિ પરયો સંસાર ॥
કબીર, જિન રામ કૃષ્ણ નિરંજન કિયા, સો તો કરતા ન્યાર ।
અંધા ફાન ન બૂજઈ, કહે કબીર નિયાર ॥
કબીર, તીન ગુણન (બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, શિવ) કી ભક્તિ મેં, ભૂલ પડ્યો સંસાર ।
કહે કબીર નિજ નામ બિના, કેસે ઉતરો પાર ॥

॥ શબ્દ ॥ (સંત રામપાલદાસ રચિત)

ચુલ્હ જુત કર પાંડવ, ખુશી હુઅે અપાર ।
ઇન્દ્રમસ્થા કી ગદી પર, ચુદિષ્ઠિર કી સરકાર ॥ ૧ ॥
એક દિન અજૂન પૂછતા, સુન કૃષ્ણ ભગવાન ।
એક બાર ફિર સુના દિયો, વો નિર્મલ ગીતા ફાન ॥ ૨ ॥

ધમાશાન યુદ્ધ કે કારણ, ભૂલ પડી હૈ મોહેં ।
 જ્યો કા ત્યો કહુના ભગવન, તનિક ન અન્તર હોએ॥ ૩ ॥
 અધિ મુનિ ઓર દેવતા, સબકો રહે તુમ ખાચ ।
 ઈનકો ભી નહીં છોડા આપને, રહે તુમ્હારા હી ગુણ ગાય ॥ ૪ ॥
 કૃષ્ણ બોલે અજુન સે, ચછ ગલતી કર્યો કિનહ ।
 ઓસે નિર્મિલ ફાન કો, ભૂલ ગયા બુદ્ધીહીન ॥ ૫ ॥
 અથ મૂર્ઝે ભી કુછ ચાદ નહીં, ભૂલ પડી નિદાન ।
 જ્યો કા ત્યો ઉસ ગીતા કા મેં, નહીં કર સકતા ગુણગાન ॥ ૬ ॥
 સ્વયં શ્રીકૃષ્ણ કો ચાદ નહીં, ઓર અજુન કો ધમકાવે ।
 બુદ્ધી કાલ કે હાથ હૈ, ચાહે ગ્રિલોકી નાથ કહુલાવે ॥ ૭ ॥
 ફાન હીન પ્રચારકા, ફાન કર્થું દિન રાત ।
 જો સર્વ કો ખાને વાલા, કહેં ઉસી કી બાત ॥ ૮ ॥
 સબ કહે ભગવાન કૃપાલુ હૈ, કૃપા કર્દે દયાલ ।
 જિસકી સબ પૂજા કર્દે, વહ સ્વયં કહે મેં કાલ ॥ ૯ ॥
 મારે ખાવે સબ કો, વહ કૈસા કૃપાલ ।
 કુટો ગદે સુઅર બનાવૈ હૈ, ફિર ભી દીન દયાલ ॥ ૧૦ ॥
 બાઈબલ વેદ કુરાન હૈ, જેસે ચાંદ પ્રકાશ ।
 સૂરજ ફાન કબીર કા, કરે તિમર કા નાશ ॥ ૧૧ ॥
 રામપાલ સાચી કહે, કરો વિવેક વિચાર ।
 સતનામ વ સારનામ, યાહી મંગ હૈ સાર ॥ ૧૨ ॥
 કબીર હમારા રામ હૈ, વો હૈ દીન દયાલ ।
 સંકટ મોચન કષ હરણ, ગુણ ગાવૈ રામપાલ ॥ ૧૩ ॥

શાદ (સંત રામપાલ દાસ રથિત)

બ્રહ્મ વિષણુ શિવ, હૈં તીન લોક પ્રધાન ।
 અષ્ટંગી ઈનકી માતા હૈ, ઓર પિતા કાલ ભગવાન ॥ ૧ ॥
 એક લાખ કો કાલ, નિત ખાવે સીના તાણ ।
 બ્રહ્મ બનાવે વિષણુ પાલૈ, શિવ કર દે કલ્યાણ ॥ ૨ ॥
 અજુન રૂ કે પૂછતા હૈ, ચછ કૌન રૂપ ભગવાન ।
 કહૈ નિરંજન મેં કાલ હું, સબકો આયા ખાન ॥ ૩ ॥
 બ્રહ્મ નામ ઈસી કા હૈ, વેદ કર્દે ગુણગાન ।
 જન્મ મરણ યૌરાસી, ચછ ઈસકા સંવિધાન ॥ ૪ ॥
 ચાર રામ કી ભક્તિ મેં, લગ રહા સંસાર ।
 પાંચવે રામ કા ફાન નહીં, જો પાર ઉતારનહાર ॥ ૫ ॥
 બ્રહ્મ-વિષણુ-શિવ તીનો ગુણ હૈં, દૂસરા પ્રકૃતિ કા જાલ ।
 લાખ જુવ નિત ભક્તાણ કર્દે, રામ તીસરા કાલ ॥ ૬ ॥

અક્ષાર પુરુષ હૈ રામ ચૌથા, જેસે ચન્દ્રમા જાન ।
 પાંચવા રામ કબીર હૈ, જેસે ઉદય હુआ ભાન ॥ ૭ ॥
 રામદેવાનંદ ગુરુજી, કર ગાયે નજર નિહાલ ।
 સતનામ કા દિયા ખજાના, બરતે રામપાલ ॥ ૮ ॥

ગુરુદીક્ષા ગ્રહણ કરનાર (નામ લેવાવાળી વ્યક્તિઓ)

માટે આવશ્યક જાળાકારી

(૧) પૂર્ણગુરુ (સાચા ગુરુ)ની ઓળખાણ :-

હાલના કળિયુગમાં પૂર્ણગુરુની ઓળખ કરવી તે ભક્ત સમાજ માટે સૌથી વધારે મુશ્કેલરપ પ્રશ્ન છે. પરંતુ આ મુશ્કેલરપ પ્રશ્નનો સરળ ઉટાર એ છે કે જે ગુરુ શાસ્ત્રોનુસાર ભક્તિ કરે છે અને પોતાના અનુયાયીઓ એટલે કે શિષ્યો દ્વારા કરાવે છે તે જ પૂર્ણસંત છે. કારણ કે ભક્તિમાર્ગનું સંવિધાન ધાર્મિક શાસ્ત્રો ઉપર આધારિત છે. જે ધાર્મિક શાસ્ત્રોમાં કબીર સાહેબની વાણી, નાનક સાહેબની વાણી, ગરીબદાસજી મહારાજની વાણી, ધર્મદાસજી સાહેબની વાણી, ચારેય વેદો, ગીતા, પુરાણ, કૃતાન શરીર, બાઈબલ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. જે સંત શાસ્ત્રોનુસાર ભક્તિસાધના બતાવે છે, અને ભક્ત સમાજને માર્ગદર્શન કરે છે તે પૂર્ણ સંત છે. અન્યથા જે શાસ્ત્રો વિરુદ્ધ સાધના કરાવે છે તેને ભક્તસમાજનો મોટો શરૂ ગણભો. કારણ કે આમ કરી તે અણમોલ માનવજન્મ સાથે ખીલવાડ કરી રહ્યો છે. આવા ગુરુ અથવા સંતને ઈશ્વરના દરબારમાં ઘોર નરકમાં ઊંઘો લટકાવવામાં આવશે.

દાખલા તરીકે કોઈ શિક્ષક નિશાળમાં વિદ્યાર્થીઓને પાઠ્યક્રમ બહારની વિદ્યા (શિક્ષા) આપે તો તે શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓનો દુશ્મન છે.

ગીતા અદ્યાય નંબર ૭, જ્લોક નં. ૧૫

ન, મામ, દુષ્કૃતિન:, મૂઢા:, પ્રપદન્તો, નરાધમા:, માયયા,
અપહૃતજ્ઞાના:, આસુરમ, ભાવમ, આશ્રિતા: ॥

અનુવાદ : માયા દ્વારા જેમનું જ્ઞાન હણાઈ ચૂક્યું છે (નાશ પામ્યું છે) તેવા અસુર (રાક્ષસ) સ્વભાવને ધારણ કરનારા મનુષ્યમાં નીચ દૂષિત કર્મ કરવાવાળા મૂર્ખ મને પણ નથી ભજતા એટલે કે પ્રણોય ગુણો (રજેગુણ - બ્રહ્મા, સતોગુણ - વિષ્ણુ, તમોગુણ - શિવ)ની જ સાધના કરતા રહે છે.

યજુર્વેદ અદ્યાય નં. ૪૦, જ્લોક નં. ૧૦ (સંત રામપાલદાસ દ્વારા ભાષા ભાષ્ય)

અન્યદેવાહુ : સમ્ભવાદન્યદાહુરસમ્ભવાત, ઈતિ સુશ્રુમ ધીરાણાં યે
નસ્તદ્વિદ્યયચક્ષિતે ॥ ૧૦ ॥

અનુવાદ : પરમાત્માની બાબતમાં સામાન્ય રીતે બિરાકાર એટલે કે જ્યારેચ જન્મ નથી લેતા તેમ કહે છે. જ્યારે બીજા આકારમાં એટલે જન્મ લઈને અવતાર રૂપમાં આવવાવાળા કહે છે. જે સ્થાચી-દરેલ એટલે કે પૂર્ણ ઝાની સારી રીતે સંભળાવે છે, તેને આ પ્રમાણે સારી રીતે તેજ સમરૂપ એટલે કે અલગ અલગ રૂપથી પ્રત્યક્ષ ઝાન કરાવે છે.

ગીતા અદ્યાય નં. ૪, શ્લોક નં. ૩૪

તત વિદ્ધિ, પ્રાણીપાતેન, પરિપ્રેન, સેવયા ।
ઉપદેશ્યંતિ, તે, શાનમ, શાનિનઃ, તત્વદર્શિનઃ ॥

અનુવાદ : તેને સમજ. તે પૂર્ણપરમાત્માના ઝાન તથા સમાધાનને જાણવાવાળા સંતોને સારી રીતે દંડવત્ પ્રણામ કરવાથી તેમની સેવા કરવાથી અને કપટને ત્વાગ કરીને સરળતાપૂર્વક પ્રશ્ન કરવાથી તે પરમાત્મ તત્ત્વને સારી રીતે જાણવાવાળા ઝાની મહાત્મા તને તે તત્ત્વજ્ઞાનનો ઉપદેશ કરશે.

(૨) નશીલી વસ્તુઓનું સેવન નિષેધ છે :-

હુક્કો, શરાબ (૮૩), બિયર, તમાકુ, બીડી, સિગારેટ, ગુટખા, હુલાસ (છીકણી) સૂંઘવું, માંસ, ઈંડા, સુલ્ફા, અફીણ, ગાંભે તથા અન્ય નશાવાળી-નશાયુક્ત વસ્તુઓનું સેવન કરવું નહીં. તેમજ આવી વસ્તુઓ કોઈને પૂરી પાડવી પણ નહીં. બંદીછોડ ગરીબદાસજી મહારાજે આ નશાવાળી વસ્તુઓને વધારે ખરાબ ગણાવી છે. તેઓ પોતાની વાણીમાં જણાવે છે કે,

સુરાપાન મધ્ય માંસાહારી, ગમન કરે ભોગેં પર નારી ।
સતર જનમ કટત હૈ શીશં, સાક્ષી સાહિબ હૈ જગદીશં ॥
પર દ્વારા જી કા ખોલૈ, સાતાર જનમ અંધા હોવૈ ડોલૈ ।
મદિરા પીવૈ કડવા પાની, સતાર જનમ થાન કે જાની ॥
ગરીબ, હુક્કા હરદમ પિવતે, લાલ મિલાવૈ ધૂર ।
ઇસમે સંશય હૈ નહીં, જનમ પિછલે સૂર ॥ ૧ ॥
ગરીબ, સો નારી જારી કરૈ, સુરા પાન સો બાર ।
એક ચિલમ હુક્કા ભરૈ, હુલૈ કાલી ધાર ॥ ૨ ॥
ગરીબ, સૂર ગરૂ કું ખાત હૈ, ભક્તિ બિહુને રાડ ।
ભાંગ તરબાઘૂ ખા ગઅે, સો ચાબત હૈ હાડ ॥ ૩ ॥
ગરીબ, ભાંગ તરબાઘૂ પીવ હી, સુરા પાન સે હેત ।
ગોસ્ત મહી ખાય કર, જંગલી બનો પ્રેત ॥ ૪ ॥
ગરીબ, પાન તરબાઘૂ ચાબ હી, નાસ નાક મે દેત ।
સો તો ઈરાને ગયે, જ્યું ભડભૂજે કા રેત ॥ ૫ ॥
ગરીબ, ભાંગ તરબાઘૂ પીવ હી, ગૌસ્ત ગલા કબાબ ।
મોર મૃગ કું ભખત હૈં, દેગેં કહાં જવાબ ॥ ૬ ॥

(3) તીર્થસ્થાનો પર જવાનો નિષેધ :-

કોઈપણ મ્રજારનું ગ્રત ઉપવાસ કરવો નહીં. કોઈ તીર્થ ચાગ્રા પર જવું નહીં, ગંગારનાન વગેરે અર્થે જવું નહીં કે અન્ય ધાર્મિક સ્થળો પર રનાન અર્થે કે દર્શનાર્થે જવું નહીં. કોઈપણ મંદિર કે ઈષ્ટધામમાં પૂજા ભક્તિ કે ઈશ્વર અહીં બિરાજમાન છે તે ભાવથી જવું નહીં. ઈશ્વર કોઈ પશુ નથી કે પૂજારી પકડીને મંદિરમાં બાંધી રાખે. ઈશ્વર તો કણ કણમાં વ્યાપક છે. આ તમામ સાધનાઓ શાસ્ત્રોથી વિરુદ્ધ છે.

જરા વિચાર કરી જુઓ કે આ તમામ તીર્થસ્થળો વગેરે. (જેમ જગન્નાથનું મંદિર, બદ્રીનાથ, હંદ્રિદાર, મક્કા મદીના, અમરનાથ, વૈષ્ણોદેવી, વૃંદાવન, મથુરા, બરસાના, અયોદ્યા-રામમંદિર, કાશીધામ, છુડાની ધામ વગેરે) મંદિર, મસ્જિદ, ગુરુદ્વારા, ચર્ચા, ઈષ્ટધામ વગેરે એવા સ્થળો છે જ્યાં કચારેક કોઈ સંત રહેતા હતા. તેઓ ત્યાં આગળ પોતાની ભક્તિસાધના કરીને ભક્તિરૂપી ધનની કમાઈ કર્યા બાદ શરીર ત્યજીને પોતાના ઈષ્ટદેવના લોકમાં ચાલ્યા ગયા. ત્યારબાદ તેમની ચાદગીરીને પ્રમાણિત રાખવા અર્થે તે જગ્યા ઉપર કોઈએ મંદિર, મસ્જિદ, ગુરુદ્વારા, ચર્ચા, ધર્મશાળા વગેરે બનાવી દીધી. જેથી તેમની ચાદગીરી બની રહે અને આપણા જેવા તુરણ પ્રાણીઓને આ મહાન આત્માઓની જેમ સારાં કર્મો કરવાના પ્રમાણ મળતા રહે. આમ આ તમામ ધાર્મિક સ્થળો આપણા સૌને આ જ સંદેશ આપે છે કે જે ભક્તિસાધના નામી સંતોઅે કરી છે તેવી જ આપણે પણ કરીએ. એના માટે આપ આવી જ રીતે સાધના કરવાવાળા તથા બતાવવાવાળા સંતોની શોધ કરો અને પછી જેવું તે કહે તેવું કરો, પરંતુ સમય જતા આવાં સ્થાનોની પૂજાનો પ્રારંભ થઈ ગયો જે બિલકુલ વ્યર્થ અને શાસ્ત્રો વિરુદ્ધ છે.

આ તમામ સ્થાનો એક એવા સ્થાન જેવા છે કે કોઈ એક જગ્યાએ કોઇ કંદોઈ એક ભક્તી બનાવીને સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈએ બનાવીને પોતે ખાદી અને પોતાના સગાસંબંધીએ ખવડાવીને ચાલ્યો ગયો છે અને તેમના પ્રસ્થાન બાદ તે જગ્યાએ હાલમાં કોઈ કંદોઈ નથી કે મીઠાઈ નથી ત્યાં તો ફક્ત ભક્તી પડી રહી છે, તે ભક્તી ન તો આપણને મીઠાઈ બનાવતા શીખવી શકતી કે નથી આપણું પેટ ભરી શકતી અને હવે કોઈ આપણને આવીને એવું કહે કે આવો ભાઈએ, તમને હું એ ભક્તી બતાવું કે જ્યાં એ કંદોઈએ મીઠાઈએ બનાવી હતી. ચાલો જઈએ ત્યાં જઈને એ ભક્તી જોઈને અને તેને ફરતે સાત ચક્કર લગાવી પણ લેશો તો શું એમ કરવાથી તમને મીઠાઈ પ્રાખ થશો ? અને શું તમને મીઠાઈ બનાવવાની વિધિ બતાવવાવાળો કંદોઈ મળશો ? આના માટે આપને એવો જ કંદોઈ શોધવો પડશે કે જે સૌ

પ્રથમ આપણને મીઠાઈ ખવડાવે અને પછી તેને બનાવવાની વિધિ બતાવે. પછી આપણે તેના કહ્ણા પ્રમાણે જ કિંયા કરવાની રહેશે, બીજુ કોઇ નહિં.

ઠીક, એટલા માટે જ તીર્થસ્થાનોની પૂજા નહીં કરવી અને એવા સંતોની શોદ્ય કરો કે જે શાસ્ત્રાનુસાર પૂર્ણપરમાત્મા કબીર સાહેબની ભક્તિ કરે છે અને ભક્તિ કરવા પ્રેરણા આપે છે. પછી જેમ તે સંત કહે તેમજ કરજો. પોતાની મનમાની કરતા નહીં.

“સામવેદ સંખ્યા નં. ૧૪૦૦ ઉતારચીક અદ્યાય નં. ૧૨, ખંડ નં. ૩ જ્લોક નં. ૫ (સંત રામપાલ દાસ હારા ભાષા-ભાષ્ય)માં જણાવ્યા મુજબ”

ભગ્ર વસ્ત્રા સમન્યારુવસાનો મહાન કવિર્નિવચનાનિ શંસન ।

આ વચ્ચેસ્વ ચંદ્રો : પૂર્યમાનો વિચક્ષણો આગૃવિર્દ્વિવીતો ॥

અનુવાદ : ચતુર (ચાલાક અજ્ઞાની) વ્યક્તિત્વોએ પોતાનાં વચનો દ્વારા પૂર્ણપરમાત્મા (પૂર્ણબ્રહ્મ)ની પૂજાનો સતમાર્ગ ન દર્શાવીને અમૃતના સ્થાને આનઉપાસના [ખોટી પૂજાઓ - જેવી કે ભૂતપૂજા, પિતૃપૂજા, શ્રાદ્ધ કાટવા, મણે ગુણોની પૂજા - (રજગુણ - બ્રહ્મા, સતગુણ - વિષ્ણુ, તમ ગુણ - શંકર) તથા બ્રહ્મ-કાળની પૂજા મંદિર, મસ્જિદ, ગુરુદ્વારા, ચર્ચ, તીર્થ, ઉપવાસ, પ્રત સુધીની ઉપાસના] રૂપી ગુમડાં અને પડેલા ધામાંથી નીકળેલા પડુને આદર સાથે આચમન (ગ્રહણ) કરાવી રહ્યા હોય છે. તેને પરમ સુખદાયક પૂર્ણબ્રહ્મ કબીર સહશરીર સાધારણ વેશભૂષામાં (વાણો અર્થ છે વેશભૂષા સંતભાષામાં ચોલો પણ કહે છે. જ્યારે કોઇ સંત શરીર ત્યજી દે ત્યારે કહેવાય છે કે મહાત્મા તો ચોલો ત્યજી ગયા) સતલોકવાળા શરીરના જેવું અન્ય તેજપુંજનું શરીર ધારણ કરીને એક સાધારણ વ્યક્તિની જેમ જીવન વ્યતિત કરી થોડાક સમય માટે સંસારમાં રહીને પોતાની શાબ્દ - સાખીઓના માદ્યમથી સત જ્ઞાનનું વર્ણન કરીને પૂર્ણ પરમાત્માના છુપાયેલા વાસ્તવિક સતજ્ઞાન તથા ભક્તિને જાગૃત કરે છે.

ગીતા અદ્યાય નં. ૧૬ નો જ્લોક નં. ૨૩ :

ય: શાસ્ત્રવિષેમ, ઉત્સૂજ્ય, વર્તતે, કામકારતઃ ન, સ્ત્રી,

સિદ્ધિભૂ, અવામ્રોતિ, ન, સુખમ, ન પરામ, ગતિભૂ ॥

અનુવાદ : જે પુરુષ શાસ્ત્રવિધિને ત્યજુને પોતાની ઈરછા અનુસાર મન મુજબનું (ખોટી પૂજા, ભક્તિનું) આચરણ કરે છે તેને ન તો સિદ્ધિની પ્રાપ્તિ થાય છે, ન તો પરમગતિની પ્રાપ્તિ થાય છે કે ન તો સુખની પ્રાપ્તિ થાય છે.

ગીતા અદ્યાય નં. ૬, જ્લોક નં. ૧૬

ન, અતિ, અશ્રનતઃ, તુ યોગઃ, અસ્તિ, ન, ચ, એકાન્તામ,

અનશ્રનતઃ, ન, ચ, અતિ, સ્વપ્રશીલસ્ય, આગ્રતઃ, ન, એવ, ચ, અજૂન ॥

“હે અજૂન ! આ યોગ એટલે કે ભક્તિ ન તો વધારે ખાવાવાળાનો અને ન કે વધારે ભૂખ્યા રહેવાવાળાનો , ન એકાંત સ્થાન પર આસન લગાડીને સાધના કરવાવાળા તથા ન વધારે ઊંઘવાવાળાનો અને ન સદાચય જગવાવાળાનો સિદ્ધ થાય છે.” (માટે જ ગ્રત અને ઉપવાસ લાભકારી નથી)

પૂજે દેઈ રામ કો, શીશ હલાવે જો ।
 ગરીબદાસ સાચી કહે, હદ કાફિર હે સો ॥
 કબીર, ગંગા કાઠે ધર કરે, પૌરૈ નિર્મલ નીર ।
 મુક્તિ નહીં હરી નામ બિન, સતગુરુ કહે કબીર ॥
 કબીર, તૌર્ય કર-કર જગ મૂવા, તું પાણી નહાય ।
 રામ હી નામ ના જપા, કાલ ધસીટે જાય ॥
 ગરીબ, પીતલ હી કા થાલ હે, પીતલ કા લોટા ।
 જડ મૂરત કો પૂજતે, આવૈંગા ટોટા ॥
 ગરીબ, પીતલ ચમચા પૂજિયે, જો થાલ પરોસે ।
 જડ મૂરત કિસ કામ કી, મતિ રહો ભરોસે ॥
 કબીર, પર્વત પર્વત મૈં ફિરયા, કારણ અપને રામ ।
 રામ સરીએ જન મિલે, જિન સારે સબ કામ ॥

(૪) પિતૃપૂજા નિષેધ છે :-

કોઈપણ પ્રકારની પિતૃપૂજા, શ્રાદ્ધ નીકાળવું, વગેરે કંઈ કરવું નહીં. ભગવાન શ્રીકૃષ્ણજીએ પણ પિતૃ તેમજ ભૂતોની પૂજા કરવાનો સાફ ઈન્કાર કરેલ છે. ગીતાજીના અદ્યાય નં. ૬, શ્લોક નં. ૨૫માં કહ્યું છે કે -

યાન્તિ, દેવતાઃ, દેવાન, પિતૃઋન, યાન્તિ, પિતૃતાઃ ।
 ભુતાનિ, યાન્તિ, ભુતેજ્યાઃ, મધાજીનઃ, અપિ, મામ્ ॥

અનુવાદ : દેવતાઓની પૂજા કરવાવાળા દેવતાઓને પ્રાક્ત થાય છે. પિતૃઓને પૂજનારા પિતૃઓને પ્રાક્ત થાય છે. ભૂતોની પૂજા કરવાવાળા ભૂતોને પ્રાક્ત થાય છે અને મતાનુસાર પૂજા કરનારા ભક્ત મારાથી જ લાભ મેળવે છે.

બંદી છોડ ગરીબદાસજી મહારાજ અને કળીર સાહેબજી મહારાજ પણ કહે છે કે -

ગરીબ, ભુત રમૈ સો ભુત હે, દેવ રમૈશો દેવ ।
 રામ રમૈ સો રામ હે, સુનો સકલ સુર ભેવ ॥

એટલા માટે તે (પૂર્ણપરમાત્મા) પરમેશ્વરની ભક્તિ કરો જેનાથી પૂર્ણ મુક્તિ થાય. તે પરમાત્મા પૂર્ણબ્રહ્મ સતપુરુષ (સત કળીર) છે. આનું જ પ્રમાણ ગીતાજીના અદ્યાય નં. ૧૮, શ્લોક નં. ૪૬ માં છે.

યતઃ પ્રવૃત્તિભૂતાનાં યેન સર્વમેંદ તતમ ।
 સ્વકર્મશા તમભ્યર્થ્ય સિદ્ધિ વિનદતિ માનવः ॥ ૪૬ ॥

અનુવાદ : જે પરમેશ્વરથી સંપૂર્ણ પ્રાણીઓની ઉત્પત્તિ થઈ છે અને જેનાથી આ સમસ્ત જગત વ્યાપ્ત છે, તે પરમેશ્વરની પોતાના સ્વાભાવિક કર્મો દ્વારા પૂજા કરીને મનુષ્ય પરમ સિદ્ધિને પ્રાપ્ત થાય છે.

ગીતા અદ્યાય નં. ૧૮, શ્લોક નં. ૬૨

તમેવ શરણં ગર્ભ સર્વભાવેન ભારત /

તત્પ્રસાદાત્પરાં શાંતિં સ્થાનં પ્રાપ્યસિ શાશ્વતમ // ૬૨ //

અનુવાદ : હે ભરત વંશી ભદ્રવ અર્જુન ! તું સર્વ ભાવથી તે ઈશ્વરની જ શરણમાં ચાલ્યો જા. તેની કૃપાથી તું પરમ શાંતિ (સંસારથી સર્વથા ઉપરતિ)ને અને અવિનાશી પરમ પદને પ્રાપ્ત થાય જઇશ.

સર્વ ભાવનું તાત્પર્ય છે કે કોઈ અન્ય પૂજા ન કરીને, મન, કર્મ, વર્યાનથી એક ઈશ્વરમાં આસ્થા રાખવી.

ગીતા અદ્યાય નં. ૮, શ્લોક નં. ૨૨ :

પુરુષः સ્ત્રી પરः પાર્થભક્ત્યા લભ્યસ્તવનન્યયા /

યસ્યાંતઃ સ્થાનિ ભૂતાનિ યેન સર્વમિદ્તતમ્ // ૨૨ //

અનુવાદ : હે પૃથ્વાનંદન અર્જુન ! સંપૂર્ણ પ્રાણી જેની અંત્રગત છે અને જેના દ્વારા આ સંપૂર્ણ સંસાર વ્યાપ્ત છે, તે પરમપુરુષ પરમાત્મા તો અનન્ય ભક્તિથી પ્રાપ્ત થવા યોગ્ય છે.

અનન્ય ભક્તિનું તાત્પર્ય છે એક પરમેશ્વર (પૂર્ણ બ્રહ્મ)ની ભક્તિ કરવી, બીજા દેવીદેવતાઓ એટલે કે અણોય ગુણો રજગુણ-બ્રહ્મા, સતગુણ - વિષ્ણુ, તમગુણ-શિવ)ની નહિં.

ગીતા અદ્યાય નં. ૧૫, શ્લોક નં. ૧ થી ૪ :-

ગીતા અદ્યાય નં. ૧૫, શ્લોક નં. ૧

ઉધ્ર્વમૂલમ, અધઃશાખમ, અશવત્થમૃ પ્રાહ્લઃ, અવ્યયમ /

છન્દાંસિ, યસ્ય પણાનિ, યઃ, તમ, વેદ, સઃ, વેદવિત // ૧ //

અનુવાદ : ઉપરની તરફ તો મૂળવાળું અને નીચે શાખાવાળું અવિનાશી સંસારરૂપી પીપળાનું વૃક્ષ છે, જેના નાના-નાના ભાગ અથવા ડાળીઓ, પાંડાં કહ્યા છે, તે સંસારરૂપી વૃક્ષને જે આ પ્રમાણે જાણે છે તે ભક્ત પૂર્ણ જ્ઞાની તથા તત્ત્વદર્શી છે.

ગીતા અદ્યાય નં. ૧૫, શ્લોક નં. ૨

અધઃ ચ, ઉધ્ર્વમ, પ્રસૂતાઃ, તસ્ય, શાખાઃ, ગુણપ્રવૃધ્યાઃ, વિષ્ણુપ્રવાલાઃ /

અધઃ, ચ, મૂલાનિ, અનુસંતતાનિ, કર્મનુભન્ધીનિ, મનુષ્યલોકે // ૨ //

અનુવાદ : તે વૃક્ષની નીચે અને ઉપરની તરફ અણોય ગુણો રજગુણ-બ્રહ્મા, સતગુણ-વિષ્ણુ, તમગુણ-શિવ રૂપી ફેલાયેલ વિકાર, કામ, કોધિ, લોભ, મોછ, અહંકારરૂપી કુંપળ-ડાળી – બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, શિવ જ જીવને

કમોંમાં બાંધવાનું પણ મૂળ કારણ છે. તથા મનુષ્યલોક સ્વર્ગ, નર્કલોક, પૃથ્વીલોકમાં નીચે (ચૌચાર્ચિ લાખ યોનીઓમાં) તેમ જ ઉપર વ્યવસ્થિત કરેલ છે.

ગીતા અદ્યાય નં. ૧૫, જ્લોક નં. ૩

ન રૂપમ, અસ્ય, ઈહ, તથા ઉપલભ્યતે, ન, અન્તઃ, ન, ચ, આદિઃ, ન ચ, સમૃતિષ્ઠા, અશ્રત્યમૃ, અનમૃ સુવિસુધ્મૂલમૃ, અસર્દગશસ્નેષ, દઢેન, ઇત્ત્વા॥ ૩॥

અનુવાદ : આ રચનાની ન શરૂઆત તથા ન અંત છે. ન તેવું જ સ્વરૂપ મેળવી શકાય છે તથા અહીં વિચારકાળમાં એટલે કે મારા દ્વારા આપવામાં આવી રહેલા ગીતા જ્ઞાનમાં પૂર્ણ જાણકારી મને પણ નથી. કારણ કે સર્વ બ્રહ્માંડોની રચનાની સાચી સ્થિતિનું મને પણ જ્ઞાન નથી. આ સારી રીતે સ્થાચી સ્થિતિવાળા મજબૂત સ્વરૂપવાળા નિર્લેખ તત્ત્વજ્ઞાનરૂપી દૃઢ શાસ્ત્રથી એટલે કે નિર્મિત તત્ત્વજ્ઞાનના દ્વારા કાપીને એટલે નિર્દંજનની ભક્તિને કાણિક જાહીને . (૩)

ગીતા અદ્યાય નં. ૧૫, જ્લોક નં. ૪

તત: ૫દં તત્પરિમાર્ગિતવ્યં યસ્મિન્ગતા ન નિવર્તિન્ત ભૂય: ।

તમેવ ચાધં પુરુષં પ્રપથે યત: પ્રવૃત્તિ પ્રસૂતા પુરાણી ॥ ૪ ॥

અનુવાદ : ત્યારબાદ તે પરમપદ પરમાત્માની ખોજ કરવી જોઈએ. જેને પ્રાસ કર્યા બાદ મનુષ્ય ફરીથી સંસારમાં નથી આવતા અને જેના દ્વારા અનાદિકાળથી ચાલી આવતી આ સૂછિ વિસ્તારને પ્રાપ્ત થએ છે, તે આદિ પુરુષ પરમાત્માની જ શરણમાં હું છું.

આ પ્રમાણે સ્વર્યં ભગવાન શ્રીકૃષ્ણજીએ ઈન્દ્રની કે જે દેવી-દેવતાઓના રાજ છે તેની પૂજા છોડાવીને પરમાત્માની ભક્તિ કરવાને માટે જ પ્રેરણ આપી હતી. જેના કારણે એમણે ગોવર્ધન પર્વતને ઉઠાવીને ઈન્દ્રના પ્રકોપથી ઘ્રજવાસીઓની રક્ષા કરી.

ગરીબ, ઈન્દ્ર ચઢા બ્રિજ તુલોવન, ભૌગા ભીત ન લેવ ।

ઈન્દ્ર કણાઈ હોત જગત મેં, પૂજા ખા ગાં દેવ ॥

કબીર, ઈસ સંસાર કો, સમજાઉ કું બાર ।

પૂંછ જો પકડું લેઠ કી, ઉતરા ચાહે પાર ॥

(૫) ગુરુઆફાનું પાલન :-

ગુરુદેવની આજા વગર ઘરમાં કોઈ પણ પ્રકારનું ધાર્મિક અનુષ્ઠાન કરાવવું નહીં. જેમ બંદી છોડ પોતાની વાણીમાં કહે છે કે :-

“ગુરુબિન યજ્ઞ હવન જો કરહ્યો / મિથ્યા આવે કબહુ નહીં ફલહ્યો ॥

કબીર, ગુરુ બિન માલા ફેરતે, ગુરુ બિન દેતે દાન ।

ગુરુ બિન દોનોં નિષ્ફલ હેં, પૂછો વેદ પુરાન ॥

(૬) માતા મસાની પૂજા નિષેધ :-

પોતાના ખેતરમાં બનાવવામાં આવેલ મટી અથવા કોઈ પાળીયા વગેરેની અથવા કોઈ અન્ય દેવતાઓની સમાધીની પૂજા કરવી નહીં. સમાધિ ભલે કોઈની પણ હોય – બિલકુલ પૂજવી નહીં. અન્ય કોઈ ઉપાસના કરવી નહીં. એટલે સુધી કે શ્રીય ગુણોની રજગુણ-બ્રહ્મા, સતગુણ-વિષણુ, તમગુણ-શિવની પૂજા પણ કરવી નહીં. ફક્ત ગુરુજીના જણાવ્યા અનુસાર જ કરવાનું છે.

ગીતા અદ્યાય નં. ૭, શ્લોક નં. ૧૫

ન, મામ, હૃષ્ટતિનઃ, મૂર્ખાઃ, પ્રપદ્ધતા, નરાધમાઃ /
માયા, અપદૃતશાનાઃ, આસુરમ, ભાવમ, આશ્રિતાઃ //

અનુવાદ : માયાના દ્વારા જેમનું ઝાન નષ્ટ થઈ ગયું છે એવા અસૂર (રાક્ષસ) સ્વભાવને ધારણ કરેલા મનુષ્યોમાં નીચ, દૂષિત કર્મ કરવાવાળા, મૂર્ખ મને પણ નથી પૂજતા એટલે કે તેઓ શ્રીય ગુણો (રજગુણ-બ્રહ્મા, સતગુણ-વિષણુ, તમગુણ-શિવ)ની સાધના જ કર્યા કરે છે.

કબીર, માઈ મસાની સેઠ શીતલા, ભૈરવ, ભૂત, હતુમંતા /

પરમાત્મા ઉનસે દૂર હે, જો ઈનકો પૂજન્તા ||

કબીર, સો વર્ષ તો ગુરુ કી સેવા, એક દિન આન ઉપાસી /

વો અપરાધી આત્મા, પરૈ કાલ કી ફાંસી ||

ગુરુ કો તજે ભજે જો આના / તા પશુવા કો ફોકટ શાના ||

(૭) સંકટમોચન કબીર સાહેબ છે :-

આપની ઉપર કર્મ કષ્ટ (સંકટ) આવી પડે તો કોઈ અન્ય ઈષ્ટદેવતા કે માતા મસાની વગેરેની પૂજા કર્યારેય કરવી નહીં. કોઈ પ્રકારની ભુવા - ડાકલાની ક્રિયા કરવાવી નહીં. ફક્ત બંદી છોડ કબીર સાહેબને જ પૂજવાના છે. જે તમામ પ્રકારનાં દુઃખોનો નાશ કરવાવાળા સંકટમોચન છે.

સામવેદ સંખ્યા નં. ૮૨૨ ઉતારચીક અદ્યાય ૩, ખંડ નં. ૫ શ્લોક નં. ૮ (સંત રામપાલ દાસ દ્વારા ભાષા-ભાષ્ય) :-

મનીષિભિ: પવતે પૂર્વ: કવિનુભિર્યત: પરિ કોશાં અસિષ્યદત /

ત્રિતસ્ય નામ જન્યન્યધુ ક્ષરન્નિન્દ્રસ્ય વાયું સખ્યાય વર્ધયન્ન /

અનુવાદ : સનાતન એટલે કે અવિનાશી કબીર પરમેશ્વર હૃદયથી ચાહવાવાળા અને શ્રદ્ધાથી ભક્તિ કરવાવાળા ભક્ત આત્માને પણ મંત્રોનો ઉપદેશ આપીને પવિત્ર કરીને જન્મ તથા મૃત્યુથી રહિત કરે છે. તથા તેના પ્રાણ એટલે કે જીવન શ્વાસોને જે સંસ્કારવશ પોતાના ભિત્ર એટલે કે ભક્તના ગણતરીના આપેલા હોય છે, તે શ્વાસોને પણ પોતાના ભંડારમાંથી પૂર્ણિર્પે વધારી આપે છે. જે કારણથી પરમેશ્વરના વાસ્તવિક આનંદનો આશીર્વાદરૂપી પ્રસાદથી પ્રાપ્ત કરાવે છે.

કબીર, દેવી દેવ ઠાઢે ભયે, હમકો ઠૌર બતાવો ।
 જે મુજ (કબીર) કો પૂજેં નહીં, ઉનકો લૂટો ખાઓ ॥
 કબીર, કાલ જે પીસે પીસના, જે રાહેં પનિહાર ।
 યે દો અસલ મજૂર હેં, સદ્ગુરુ કે દરબાર ॥

(૮) અનાવશ્યક દાન નિષેધ :-

કોઈ પણ જગ્યાએ અને કોઇને પણ દાન ઇપમાં કંઈ આપવું નહીં. ન પૈસા, ન વગર સિવડાવેલું કાપડ વગેરે દાનમાં આપવું નહીં. જો કોઈ દાનઇપમાં કોઈ કંઈ માંગવા આવે તો તેને જમાડી દેવો, ચા, દૂધ, લસ્સી, પાણી વગેરે પીવડાવવું. પરંતુ આપવાનું કંઈપણ નથી કારણ કે તે લિક્ષ્યુક દાનમાં આપવામાં આવેલ પૈસાનો દુરપયોગ કરી શકે છે. દા.ત. એક વ્યક્તિએ કોઈ ભિખારીને તેની ખોટી વાર્તા સાંભળીને કે તેનો પુઅ સારવાર અર્થે દવાખાનામાં તડપી રહ્યો હોવાથી પૈસાની માંગણી કરતા તે વ્યક્તિએ તે ભિખારીને ૧૦૦ ઇપિયા આપી દીધા. તે ભિખારી ૧૦૦ ઇપિયા લઈ સૌ પ્રથમ દારુ પીવા ગયો. અડદી બોટલ પીદા બાદ પોતાની પત્ની સાથે મારઝૂડ કરી, જેનાથી પ્રાસી જઈ પત્નીએ સંતાનો સાથે આત્મહત્યા કરી લીધી. તો વિચારો કે આપના હારા આપવામાં આવેલ દાન તે પરિવારના નાશનું કારણ બન્યું કે નહિં. જો આપ ખરેખર આવી કોઈ દુઃખી વ્યક્તિની મદદ કરવા માંગતા હોવ તો તેવા કિસ્સામાં પીડિત વ્યક્તિના પુત્રને ડૉક્ટર પાસેથી દવા અપાવવી. પૈસા આપવા નહીં.

કબીર, ગુરુ બિન માલા ફેરતે, ગુરુ બિન દેતે દાન ।
 ગુરુ બિન દોનોં નિષ્કલ હેં, પૂછો વેદ પુરાન ॥

(૯) એહું ખાવું નહિં :-

એવા વ્યક્તિનું એહું ખાવું નહીં જે દારુ, માંસ, તમાકુ, ઈંડા, અફીણ, બીયર, ગાંઝ વગેરેનું સેવન કરતો હોય.

(૧૦) સતલોક પ્રસ્થાન (દેહાંત) બાદ કિયાકર્મ પર નિષેધ :-

અગર પરિવારમાં કોઈનું મૃત્યુ થઈ જાય છે, ચિતામાં અર્થિન કોઈપણ દઈ શકે છે, ઘરના અથવા અન્ય કોઈપણ, તથા અર્થિન દેતા સમયે મંગલાચરણ બોલી દેવું. તેના ફલ (હાડકાં) વગેરે કંઈપણ ઉઠાવવું નહિં, અગર તે સ્થાન સાફ કરવું જરૂરી જ હોય તો તે ઉઠાવીને જતે જ કોઈ સ્થાને વહેતા પાણીમાં વહેવડાવી દે. તે સમયે મંગલાચરણ બોલી દેવું. પિંડ વગેરે ભરવા નહીં. ન બારમું - ન તેરમું, છ માસે તથા શ્રાદ્ધ વગેરે જેવી કોઈ કિયા કરવી નહિં. કોઈપણ અન્ય વ્યક્તિ હારા હવન વગેરે કરાવવો નહિં. સંબંધી તથા સગાઓ વગેરે જે શોક વ્યક્ત કરવા આવે તેમના માટે કોઈપણ એક દિવસ નક્કી કરવો. તે દિવસે દરરોજની માફક

કરવામાં આવતા નિત્ય નિયમ કરવા, જ્યોતિ (દીવો) પ્રગટાવવો, પણ બધાને ભોજન કરાવો. અગર તમારે મરણ થયેલ વ્યક્તિના નામે કોઈ ધર્મ (પુણ્ય) કરવું છે તો પોતાના ગુરુદેવજીની આજ્ઞા લઈને બંદીછોડ ગરીબદાસજી મહારાજની અમૃતવાણીનો અખંડ પાઠ કરાવવો જોઈએ. અગર પાઠ કરાવવાની આજ્ઞા ન મળે તો પરિવારના ઉપદેશી ભક્ત ચાર દિવસ અથવા સાત દિવસ સુધી ઘરમાં એક અખંડ જ્યોત (દીવો) દેશી ધીનો કરી રાખે તથા બ્રહ્મ ગાયત્રી મંત્ર પ્રતિ દિવસ (દરરોજ) ચાર વાર કરે તથા મ્રણ અથવા એક વારના મંત્રનો દાન સંકલ્પ સતતોકવાસી (મૃત્યુ પામનાર) માટે કરે. જેટલા ઉચિત સમયો. એક, બે, મણ સુધી મંત્રોના જાપનું ફળ તેને દાન કરો. દરરોજની માફક જ્યોતિ (દીવો) તથા આરતી, નામ સુમરણ કરતા રહેવાનું છે, આ ચાદ રાખતા રહીને કે :-

કબીર, સાથી હમારે ચલે ગયે, હમ ભી ચાલન હાર /
કોએ કાગજ મેં બાકી રહ રહી, તાતે લાગ રહી વાર //
કબીર, દેહ પડીતો ક્યા હુવા, જુઠા સભી પટીર /
પદ્ધી ઉદ્યા આકાશ હું, ચલતા કર ગયા બીર //
“કર્મકંડના વિષયમાં સત્યાકથા”

મારા (સંત રામપાલદાસના) પૂજય ગુરુદેવ સ્વામી રામાદેવાનંદજી મહારાજને ૧૬ વર્ષની ઉંમરમાં કોઈ મહાત્માનો સત્સંગ સાંભળવાથી વૈરાગ્ય થઈ ગયો હતો. એક દિવસ તેઓ ખેતરમાં ગયા હતા. નજુકમાં જ જંગલ હતું. તેઓએ જંગલમાં જઈ કોઈ મૂત જાનવરના પડી રહેલ હાડપિંજરની પાસે પોતાનાં કપડાં ફાડીને ફુંકી દીધા અને પોતે મહાત્માની સાથે જતા રહ્યા.

જ્યારે તેમની શોધખોળ શરૂ થઈ તો તેમના ઘરવાળાઓએ જંગલમાં હાડપિંજરની પાસે તેઓનાં ફાટેલાં કપડાં મળી આવતાં તેમના ઘરવાળાઓએ એવું માની લીધું કે તેઓ કોઈ જંગલી જાનવરના ભોગ બન્યા છે. તેમના ઘરવાળા તે કપડાં તથા હાડપિંજરના હાડકાને ઉઠાવીને પોતાની સાથે લઈ ગયા અને અંતિમ સંસ્કાર કરી દીધા. ત્યારબાદ ૧૩મું અને છ માસી કર્યા ચાદ શ્રદ્ધ પણ શરૂ થઈ ગયા.

જ્યારે મારા પૂજય ગુરુદેવ ખૂબ જ વૃદ્ધ અવસ્થામાં પહોંચી ગયા તે દરમ્યાન એક વખત પોતાના ઘરે ગયા, ત્યારે તેમના ઘરવાળાઓને ખબર પડી કે તેઓ તો જુવિત છે અને ઘર છોડીને જતા રહેલ, ત્યારે તેમના ઘરવાળાઓએ તેમને બતાવ્યું કે તેઓ ઘર છોડીને ગયા ત્યાર બાદ તેમની શોધખોળ કરતા અમને જંગલમાં જંગલી જાનવરના હાડપિંજર પાસે તેઓનાં ફાટેલાં કપડાં મળી આવતાં તેમનું મૃત્યુ થયેલ છે તેમ માની લઈને તે કપડાં અને હાડકાંઓ ઘરે લાવી તેનો અંતિમ સંસ્કાર કરી દીધો.

પછી મેં (સંત રામપાલદાસજીએ) મારા પૂજય ગુરુદેવના નાના ભાઈની પત્નીને પૂછ્યું કે જ્યારે અમારા ગુરુદેવ ઘર છોડીને જતા રહેલા ત્યારે તમે પાછળથી શું કરેલું ? જેના જવાબમાં તેમણે જણાવેલું કે હું જ્યારે આ ઘરમાં લગ્ન કરીને આવી ત્યારે મેં ઘરવાળાને આમના શ્રાદ્ધ કાટતા જોયા હતા. હું પોતે મારા હાથે ૭૦ શ્રાદ્ધ કરી ચૂકી છું. જ્યારે ઘરમાં કોઈ નુકસાન થઈ જતું જેમકે બેંસ દૂધ આપવાનું બંધ કરે અથવા કોઈ અન્ય હાનિ થતા આ અંગે ભુવા તાંબિકોની સલાહ લેતા. તેઓ સલાહ આપતા કે તમારા ઘરમાં કોઈ નિઃસંતાન (અનમેરીડ) વ્યક્તિનું મૃત્યુ થયેલ છે અને તે તમને દુઃખી કરી રહ્યો છે. પછી અમે તેના કપડા વગેરે આપતા હતા.

ત્યારબાદ મેં તેમને કહ્યું કે આ તો દુનિયાનો ઉદ્ધાર કરી રહ્યા છે, તો કોઈને દુઃખ કર્યાંથી આપે ? આ તો હવે સુખ આપનારા છે. પછી મેં (સંત રામપાલજી મહારાજે) તેમને કહ્યું કે હવેથી આ શ્રાદ્ધ કાટવાની વ્યર્થની સાધના બંધ કરી દો. તો તેમણે પ્રત્યુત્તાર આપતા કહ્યું કે આ તો જૂનો રિવાજ છે, કઈ રીતે છોડાય ? એટલે કે આપણે આપણા જૂના રિવાજોમાં એટલા બધા મગન થઈ ચૂક્યા છીએ કે પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ હોવા છતાં કે આ ખોટું છે છતાં તેનો ત્યાગ નથી કરતા. આથી પ્રમાણિત થાય છે કે શ્રાદ્ધ કાટવા પિતૃપૂજા કરવી બધું વ્યર્થ છે.

(૧૧) પુગ (ભાગક)ના જન્મ પર શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ પૂજાનિષેધ :-

પુગના જન્મ ઉપર કોઈ પ્રકારની છહીની વિધિ કરવી નહિ. સૂતકના લીધે દરરોજ કરવામાં આવતી પાઠ, પૂજા, ભક્તિ, આરતી, દિવાબતી બંધ કરવી નહિ.

આના સંદર્ભમાં એક ટૂંકી વાતા કહ્યું છું કે એક વ્યક્તિને લગ્નના દસ વર્ષ બાદ પુગની પ્રાક્તિ થતા તેણે ખૂબ જ ખુશી મનાવી. નજુકના ૨૦ થી ૨૫ ગામોને ભોજન માટે આમંત્રિત કર્યા અને નાચવા ગાવાનો કાર્યક્રમ ગોઠવ્યો અને ખૂબ જ પૈસા ખર્ચ કર્યા. પછી એક વર્ષ બાદ તે પુગનું મૃત્યુ થઈ જતા સમગ્ર પરિવાર શોકમગન થઈને રોગ-કકળ કરવા લાગ્યો અને પોતાના દુલ્હિયને કોશવા લાગ્યા. માટે કબીર સાહેબ કહે છે કે –

કબીર, બેટા જ્યા ખુશી હુઈ, બહુત બજારે થાલ ।

આના જના લગ રહા, જ્યાં કીડી કા નાલ ॥

કબીર, પતઙ આવત દેખ કર, બન રોવે મન માછિ ।

ઉચી તાલી પાતથો, અબ પીલે હો હો જાછિ ॥

કબીર, પાત જડતા યું કહે, સુન ભઈ તરુવર રાય ।

અબ કે બિછું નહીં મિલા, ન જાને કહાં ગિરેંગે જાય ॥

કબીર, તરુવર કહેતા પાત સે, સુનો પાત એક બાત ।

યહાં કી યાહે રીતિ હૈ, એક આવત એક જત ॥

(૧૨) દેવીધામ પર વાળ ઉતારવા (મુંડન કરાવવા) જવા પર નિષેધ : -

બાળકોના વાળ ઉતારવા કોઈ દેવીધામ પર જવું નહિ. જ્યારે પણ વાળ મોટા થાય કપાવીને ફુੱકી દેવા. એક મંદિરમાં જોવામાં આવ્યું કે શ્રદ્ધાળું ભક્ત પોતાના છોકરા છોકરીઓના વાળ ઉતારવા આવ્યા ત્યારે ત્યાં ઉપસ્થિત વાળં દે બહાર કરતા પ્રણ ગણા ભાવ લઈ ફક્ત એક કાતર મારી વાળ કાપી માતાપિતાને આપી દીધા અને તે વાળ તે માતાપિતાએ શ્રદ્ધાથી મંદિરમાં ચડાવ્યા. પૂજારીએ એ વાળ એક થેલામાં નાખી દીધા. પછી રાત્રિના સમયે તમામ વાળ એક એકાંત સ્થાનમાં જઈ ફુੱકી દીધા. આમ આ તો ફક્ત એક નાટકબાજુ છે. તો પછી આપણે કેમ પહેલા વાળ કપાવતા હતા તે રીતે જ વાળ ન કપાવીએ. પરમાત્મા તો નામથી પ્રસંન થાય છે, પાખંડથી નહિ કે ખોટી માન્યતાઓથી નહિ.

(૧૩) નામજપથી સુખ :-

નામ (ઉપદેશ)ને ફક્ત દુઃખ નિવારણની દસ્તિથી ન લેવું જોઇએ પરંતુ આત્મકલ્યાણના માટે લેવું જોઈએ. પછી તે નામ સુમરણથી (જપથી) સર્વે સુખ તેની મેળે જ આવી જાય છે.

કબીર, સુભિરન સે સુખ હોત હે, સુભિરન સે દુઃખ જાએ ।

કહેં કબીર સુભિરન કીએ, સાંઈ માહિં સમાય ॥

(૧૪) વ્યભિચાર નિષેધ :-

પરસ્ક્રીને મા, પુણી, બહેનની દસ્તિએ જ જોવા જોઈએ. વ્યભિચાર મહાપાપ છે. કેમ કે :-

ગરીબ, પરદ્વારા ભી કા ખોલેં । સત્તર જન્મ અંધા હો ડોલેં ॥

સૂરા પાન મધ્ય માંસાહારી । ગવન કરેં ભોગેં પર નારી ॥

સત્તર જન્મ કટત હેં શિશં । સાક્ષી સાહિબ હેં જગદીશં ॥

પર નારી ના પરસિયોં, માનો વચન હમાર ।

ભવન ચર્ટુંદશ તાસ સિર, ત્રિલોકી કા ભાર ॥

પર નારી ના પરસિયો, સુનો શબ્દ સલતાં ।

ધર્મરાય કે ખંબ સે, અર્ધમુખી લટકાં ॥

(૧૫) નિંદા સાંભળવી તથા કરવી નહિ :-

પોતાના ગુડુની નિંદા ભૂલથી પણ કરવી નહિ કે સાંભળવી નહિ. કોઈ તમારા ગુડુજુની બાબતમાં ભિથ્યા વાતો કરે તો તેની સાથે ઝડપો કરવો નહિ પરંતુ એમ સમજવું કે તે વગર વિચારે બોલી રહ્યો છે. એટલે કે ખોટું બોલી રહ્યો છે.

ગુડુ કી નિંદા સુને જો કાના । તાકો નિશ્ચય નરક નિંદાના ॥

અપને સુખ નિંદા જો કરહીં । શુકર શ્વાન ગર્ભ મેં પરહીં ॥

નિંદા તો કોઈની પણ કરવી નહિ અને સાંભળવી પણ નહિ. ભલે તે કોઈ સામાન્ય માણસ જ કેમ ન હોય. કબીર સાહેબજી કૃષે છે કે ...

‘ત્રિનકા કબજુ ન નિંદીએ, જે પાંવ તલે હો /
કબજુ ઉઠ આખિન પડે, પૌર ધનેરી હો //’

(૧૬) ગુરુદર્શનનો મહિમા :-

સત્સંગમાં સમય મળતા જ સત્સંગમાં આવવાની કોશિષ કરવી જોઈએ તથા નખરા (માન-અભિમાન) કરવા ન આવે તથા સત્સંગ દરમ્યાન કોઈ પણ પ્રકારના હોદ્દા અથવા પૈસાનું અભિમાન રાખવું નહિ. પરંતુ પોતાને એક રોગી સમજુને આવે. જેમ હોસ્પિટલમાં ડોકટર પાસે ઈલાજ કરાવવા આવે છે ત્યારે તે ગમે તેટલો ઉચ્ચ હોદ્દાવાળો કે પૈસાવાળો હોય તો પણ તેનો ઉદ્દેશ ફક્ત રોગમુક્ત થવાનો હોય છે. માટે ડોકટર તેને જ્યાં કહે ત્યાં આડો પડી જાય છે, બેસવાનું કહે તો બેસી જાય અને જો બહાર જવાનું કહેવામાં આવે તો બહાર જતો રહે છે. પછી અંદર આવવાને માટે અવાજ આવે કે તરત જ ચુપચાપ અંદર આવી જાય છે. ઠીક આ જ પ્રમાણે આપ સત્સંગમાં આવો છો તો આપને સત્સંગમાં આવવાનો લાભ મળશે, નહિ તો આપનું આવવું નિષ્ફળ છે. માટે આ જ ભાવથી સત્સંગમાં આવવું અને જ્યાં જ્યાં મળે ત્યાં બેસી જવું અને જે ખાવાનું મળે તે પરમાત્મા કબીર સાહેબનો પ્રસાદ માનીને ખાઈને પ્રસન્ન ચિંતા રહેવું.

કબીર, સંત મિલન કું ચાલિયે, તજ માયા અભિમાન /
જો-જો કદમ આગે રખે, વો હી યજ્ઞ સમાન //
કબીર, સંત મિલન કું જઈએ, દિનમેં કઈ-કઈ બાર /
આસોજ કે મેહ જ્યારો, ધના કરે ઉપકાર //
કબીર, દર્શન સાધુકા, પરમાત્મા આવે યાદ /
લેખે મેં વોહે ઘડી, બાકી કે દિન બાદ //
કબીર, દર્શન સાધુકા, મુખ પર બસો સુહાગ /
દર્શ ઉનાઈ કો હોત હું, જિનકે પૂજ્ઞ ભાગ //

(૧૭) ગુરુમહિમા :-

જ્યારે કોઈ પણ પાઠ અથવા સત્સંગ ચાલતો હોય ત્યારે અથવા તો ગુરુજીના દર્શનાર્થે જવાનું થાય ત્યારે સર્વમથમ ગુરુજીને દંડવત (લાંબા સુદ્ધ જઇને) પ્રણામ કરવા જોઈએ. ત્યારબાદ સતગ્રંથ સાહેબ તેમજ કબીર સાહેબની મૂર્તિ - ગરીબદાસજી તથા રામદેવાનંદજી તથા ગુરુજીની મૂર્તિને પ્રણામ કરવા. જેનાથી ફક્ત ભાવના બની રહેશે. મૂર્તિપૂજા કરવાની નથી. ફક્ત પ્રણામ કરવું. પ્રણામ કરવું તે પૂજા નથી પરંતુ આમ કરવાથી ભક્તિની

શ્રદ્ધા બનાવી રાખવામાં સહયોગ આપે છે. પૂજા તો વકત (સમયના ગુરુ એટલે કે નિર્ધારિત સમયે જ આવવાવાળા ગુરુ, તે સમયે તે એકલા જ ચૂષ્ણિ ઉપર હાજર હોય છે) ગુરુ તથા નામ મંત્રની કરવાની છે જે પાર કરાવશે.

કબીર, ગુરુ ગોવિંદ દોઉ ખડે, કાકે લાગું પાય ।
 બલિહારી ગુરુ આપને, જિન ગોવિંદ દિયો મેલાય ॥
 કબીર, ગુરુ બડે હેં ગોવિંદ સે, મનમેં દેખ વિચાર ।
 હરિ સુ મરે સારે રહ ગયે, ગુરુ ભજે હોય પાર ॥
 કબીર, હરિ કે રૂઠતાં, ગુરુ કી શરણ મેં જાય ।
 કબીર ગુરુ જે રૂઠાં, હરિ નહીં હોત સહાય ॥
 કબીર, સાત સમુંત્ર કી મસ્સિ કરું, લેખની કરું બનિરાય ।
 ધરતી કા કાગજ કરું, તો ગુરુ જુન લિખા ન જાય ॥

(૧૮) માંસબક્ષણ નિષેધ :-

ઈડા, માંસ વગેરે ખાવા નહિં તથા જીવહિંસા કરવી નહિં. આ મહાપાપ છે. જેમ કબીર સાહેબજી મહારાજ તથા ગરીબદાસજી મહારાજે કહ્યું છે :

કબીર, જીવ હને છિંસા કરે, પ્રગર પાય સિર હોય ।
 નિગમ પુનિ અસે પાપ તેં, તિસ્ત ગર્યા નહિં કરોય ॥ ૧ ॥
 કબીર, તિવલર મછલી ખાયકે, કોટિ ગઉ દે દાન ।
 કાશી કરોંત લે મરે, તો ભી નરક નિદાન ॥ ૨ ॥
 કબીર, બકરી પાતી ખાત હે, તાકી કાઢી ખાલ ।
 જો બકરીકો ખાત હે, તિનકા કૌંન હવાલ ॥ ૩ ॥
 કબીર, ગલા કાટી કલમા ભરે, કીયા કહે હવાલ ।
 સાહબ લેખા માંગસી, તથ હોસી કૌંન હવાલ ॥ ૪ ॥
 કબીર, દીનકો રોજ રહત હે, રાત હનત હે ગાય ।
 યહ ખુન વહ બંદગી, કલું કયોં ખુશી ખુદાય ॥ ૫ ॥
 કબીર, કબીરા તેઈ પીર હે, જો જાને પર પીર ।
 જો પર પીર ન જાનિ હે, સારો કાફિર બેપીર ॥ ૬ ॥
 કબીર, ખૂબ ખાના હે ખીચડી, માંહો પરી દૃક લોન ।
 માંસ પરાયા ખાયકે, ગલા કટાવે કૌંન ॥ ૭ ॥
 કબીર, મુસલમાન મારો કરદસો, છિંદુ મારો તરવાર ।
 કહે કબીર દોનું મિલિ, જૈહેં ધમ કે દાર ॥ ૮ ॥
 કબીર, માંસ અહારી માનવ, પ્રત્યક્ષ રાશક જાનિ ।
 તાકી સંગતિ મતિ કરે, હોઈ ભક્તિમેં હાની ॥ ૯ ॥

કબીર, માંસ ખાય તે હેડ સબ, મદ પીવેં સાં નીચ ।
 કુલકી હુરમતિ પર છરૈ, રામ કહેં સો ઉચ ॥ ૧૦ ॥
 કબીર, માંસ મછલિયા ખાત હેં, સૂરાપાન સે હેત ।
 તે નર નરકે જહિંગે, માતા પિતા સમેત ॥ ૧૧ ॥
 ગરીબ, જીવ હિંસા જે કરત હેં, યા આગે કયા પાપ ।
 કંટક જુની જિહાન મેં, સિંહ ભેડિયા ઓર સાંપ ॥
 જોટે બકરે મુરગે તાઈ । બેખા સબહી લેત ગુસાઈ ॥
 મૃગ મોર મારે મહમંતા । અચરા ચર હેં જીવ અનંતા ॥
 જિહ્વા સ્વાદ હિતે પ્રાના । નીમા નાશ ગયા હમ જાના ॥
 તીતર લવા બુટેરી ચિહિયા । ખૂની મારે બડે અગહિયા ॥
 અદલે બદલે લેખે લેખા । સમજ હેખ સૂન શાન વિવેકા ॥
 ગરીબ, શબ્દ હમારા માનિયો, ઓર સૂનતે હો નર નારી ॥
 જીવ દયા બિન કુફર હેં, ચલે જમાના હારિ ॥

સતમાર્ગી ભક્તને જ અબાણતામાં થયેલ હિંસાનું પાપ લાગતું નથી,
 બંદી છોડ કબીર સાહિબ કહે છે :-

“દીચળા કર મારે નહીં, બિન દીચળા મર જાએ ।
 કહે કબીર તાસ કા, પાપ નહીં લગાએ ॥”

(૧૯) ગુરુદ્રોહીનો સંપર્ક નિષેધ :-

આગર કોઈ ભક્ત ગુરુજીથી દ્રોહ કરે છે (ગુરુજીથી વિમુખ થઈ જાય છે) તો તે મહાપાપનો ભાગીદાર બને છે. જો કોઈને આ માર્ગ ઉચિત ન લાગે તો તે પોતાના ગુરુ બદલી શકે છે. પરંતુ જો તે અગાઉના ગુરુ સાથે વેર કે નિંદા કરશે તો તે ગુરુદ્રોહી કહેવાય છે. આવી વ્યક્તિ સાથે ભક્તિ ચર્ચા કરવાથી ઉપદેશીને દોષ લાગે છે અને તેની ભક્તિ સમાસ થઈ જાય છે.

ગરીબ, ગુરુ દ્રોહી કી પેડ પર, જે પગ આવે બીર ।
 ચૌયાસી નિશ્ચય પડે, સતગુરુ કહેં કબીર ॥
 કબીર, જાનબુજ સાચી તજે, કરેં જુઠે સે નેહ ।
 જાકી સંગત હે પ્રલુ, સ્વપન મેં ભી ના દેહ ॥

એટલે કે ગુરુદ્રોહીની પાસે જવાવાળા ભક્તિરહિત થઈને નર્ક તથા ચોયાસી લાખ યોનિઓમાં જતા રહે છે.

(૨૦) જુગાર નિષેધ :- જુગાર-બાજુપતા કચારેય પણ રમવા જોઈએ નહિ.
 કબીર, માંસ ભખે ઓર મદ પિયે, ધન વેશ્યા સાં ખાય ।
 જુઆ ખેલિ ચોરી કરે, અંત સમૂલા જાય ॥

(૨૧) નાચગાન નિષેધ :-

કોઈપણ પ્રકારના ખુશીના પ્રસંગમાં નાચવું (ગરબારાસ) તેમ જ અશ્વીલ, બિભટ્સ ગીત ગાવું ભક્તિભાવની વિરુદ્ધ છે. જેમકે એક વખતે એક વિધવા બહેન કોઈ ખુશીના અવસરમાં પોતાના સંબંધીના ઘરે ગઈ હતી. બધા ખુશીથી નાચી રહ્યા હતા, પરંતુ તે બહેન એક બાજુ જેસીને પ્રભુનું ચિંતન કરી રહી હતી. પછી તેના સંબંધીએ તેને પૂછ્યું કે કેમ આમ નિરાશ બેઠા છો ? તમે પણ અમારી જેમ નાચો, ગાઓ અને ખુશી મનાવો. આ સાંભળી બહેન કહે છે કે કોણી ખુશી મનાવું ! મારો (વિધવાનો) એક જ પુત્ર હતો તે પણ ભગવાનને પ્યારો થઈ ગયો, તો હવે કઈ ખુશી છે મારા માટે ! ઠીક આ જ પ્રમાણે કાળના લોકમાં દરેક વ્યક્તિની સ્થિતિ છે. અહિંયા ગુરુ નાનકદેવજીની વાણી છે કે -

ના જાને કાલ કી કર ડારે કિસ વિધિ હલ પાસા વે ।

જિન્હાદે સિર તે મૌત ખુડગઢી, ઉન્હાનું કેડા હાંસા વે ॥

સાધ મીલેં સાડી શાદી (ખુશી) હોંદી, બિછડ દાં દિલ ગિરિ (હુઃખ) વે ।

અખદે નાનક સુનો જિહાના, મુશ્કિલ હાલ ફીરી વે ॥

કબીર સાહેબજી મહારાજ પણ કહે છે કે :-

કબીર, જૂઠે સુખ કો સુખ કહૈ, માન રહા મન મોદે ।

સકલ ચબીના કાલકા, કુછ મુખ મેં કુછ ગોદ ॥

કબીર, બેટા જાયા ખુશી હુઈ, બહુત બજ્જાએ થાલ ।

આવણ જાણા લગ રહા, જયોં કોડી કા નાલ ॥

વિશેષ : સ્ત્રી તથા પુરુષ બંને પરમાત્માપ્રાસ્ત્રિના અધિકારી છે. સ્ત્રીઓએ માસિક ધર્મ (mainces) દરમ્યાન પણ પોતાની દૈનિક પૂજા, દિવો પ્રગટાવવો વગેરેની કિંયા બંધ કરવી નહીં તેમજ કોઈના મૃત્યુ અથવા જન્મ પ્રસંગે પણ દૈનિક પૂજા કર્મ બંધ કરવા નહીં.

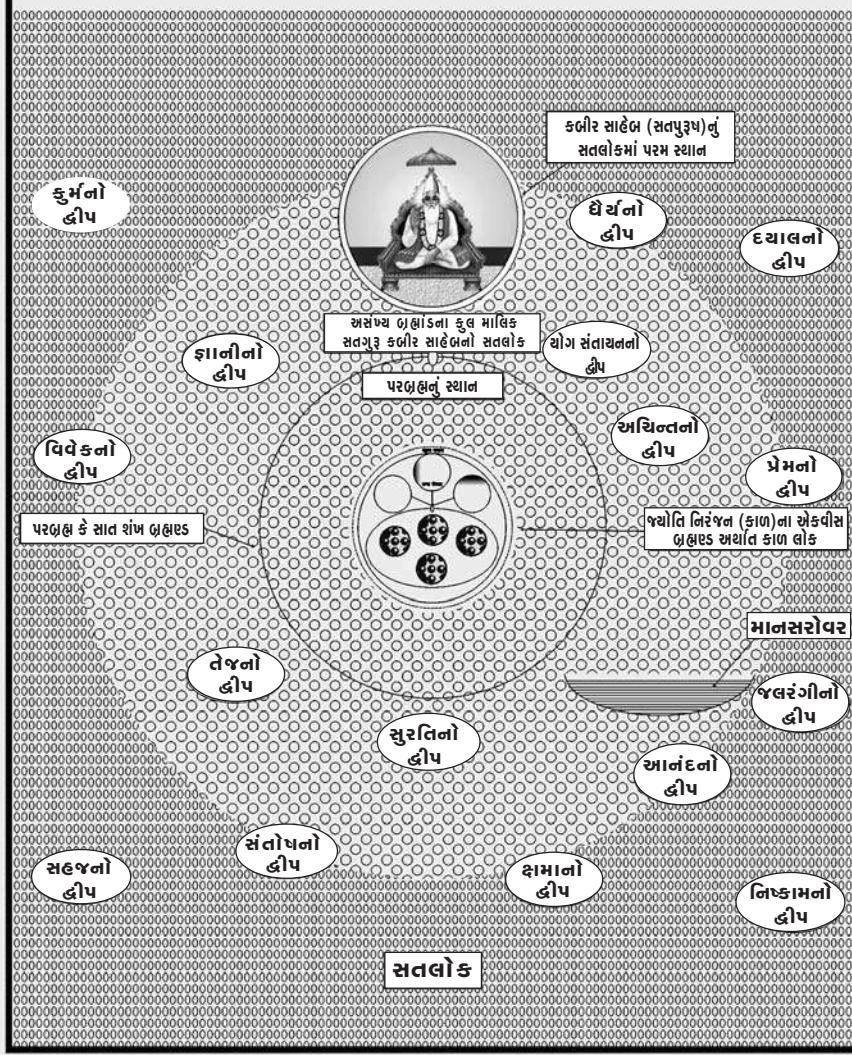
નોંધ : જે ભક્તતથનો આ એકવીસ સૂશ્રીય આદેશોનું પાલન નહીં કરે તેનું નામ સમાસ થઈ જશે. જે અભાણતામાં કોઈ ભૂલ થઈ જાય તો માફીપાત્ર છે. અગર જાણી જોઇને કોઈ ભૂલ કરશે તો તે ભક્ત નામરહિત (ખંડિત) થઈ જાય છે. આનું સમાધાન એ જ છે કે ગુરુદેવજીથી ક્ષમાયાચના કરીને ફરીથી નામ ઉપદેશ લેવાનો રહેશે.

પરમેશ્વર કબીર સાહેબના અસંખ્ય બ્રહ્માંડોનું લઘુ ચિત્ર

અનામી લોક : આ લોકમાં આત્મા અને પરમાત્મા એકરૂપ થઈને કબીર સાહેબ પણ અનામી રૂપમાં છે. જે રીતે માટીના ઢેફા (નાના-નાના ટુકડા) થઈ જાય છે, પછી જ્યારે વરસાદ પડે છે ત્યારે પૃથ્વી ભનીજાય, અલગ અસ્તિત્વ નથી રહેતું.

અગમ લોક : આ લોકમાં પણ કબીર સાહેબ અગમ પુરુષના રૂપમાં રહે છે.

અલખ લોક : આ લોકમાં પણ કબીર સાહેબ અલખ પુરુષના રૂપમાં રહે છે.

(૨) સૂચિરચના (સંપૂર્ણ જગતની રચના)

(સૂક્ષ્મવેદથી નિર્જર્બિપ સૂચિરચનાનું વર્ણન)

પ્રભુપ્રેમી આત્માઓ, પહેલી વખત નીચે મુજબની સૂચિરચનાને વાંચશે તો એમ લાગશે કે જાણે કોઈ દંતકથા હોય, પરંતુ તમામ પવિત્ર સદ્ગ્રંથોનાં પ્રમાણોને વાંચીને આશ્ર્ય પામશે કે આ વાસ્તવિક અમૃતજ્ઞાન કયાં છુપાયેલું હતું ? કૃપા કરી ધીરજની સાથે વાંચતા રહ્યો તથા આ અમૃતજ્ઞાનને સુરક્ષિત રાખજો. તમારી ૧૦૧ પેટી સુધી કામ લાગશે. પવિત્ર આત્માઓ કૃપા કરી સત્યનારાયણ (અવિનાશી પ્રભુ સતપુરુષ) દ્વારા રયેલ સૂચિરચનાનું વાસ્તવિક જ્ઞાન વાંચો. (૧) પૂર્ણબ્રહ્મ :- આ સૂચિરચનામાં સતપુરુષ - સતતલોકનો સ્વામી (પ્રભુ), અલખ પુરુષ - અલખલોકનો સ્વામી (પ્રભુ), અગમ પુરુષ - અગમલોકનો સ્વામી (પ્રભુ) તથા અનામી પુરુષ - અનામી અકષ લોકનો સ્વામી (પ્રભુ) તો એક જ પૂર્ણ બ્રહ્મ છે, જે વાસ્તવમાં અવિનાશી પ્રભુ છે, જે જુદાં-જુદાં ઇપ ધારણ કરીને પોતાના ચારેય લોકોમાં રહે છે, જેના અંતર્ગત અસંખ્ય બ્રહ્માંડો આવે છે.

(૨) પરબ્રહ્મ :- આ ફક્ત સાત સંખ્યાંડોનો સ્વામી (પ્રભુ) છે. આ અક્ષરપુરુષ પણ કહેવાય છે. પરંતુ આ તથા તેના બ્રહ્માંડો પણ વાસ્તવમાં અવિનાશી નથી.

(૩) બ્રહ્મ : આ ફક્ત એકવીસ બ્રહ્માંડોનો સ્વામી (પ્રભુ) છે. આ કારપુરુષ, જ્યોતિ નિરંજન, કાળ વગેરે ઉપનામોથી ઓળખાય છે. આ તથા તેના સર્વે બ્રહ્માંડો નાશવાન છે.

(ઉપરોક્ત અછે પુરુષ) (પ્રભુઆ)નું પ્રમાણ પવિત્ર શ્રીમદ્ ભગવત ગીતા અદ્યાત્ર ૧૫ શ્લોક ૧૬-૧૭ માં પણ છે.)

(૪) બ્રહ્મા : બ્રહ્મા - આ બ્રહ્મ (કાળ)નો જ જ્યોત્ષ પુત્ર છે. વિષ્ણુ બીજા નંબરનો પુત્ર છે તથા શિવ અંતિમ બીજા નંબરનો પુત્ર છે. આ ગણેય બ્રહ્મ (કાળ)ના પુત્રો ફક્ત એક બ્રહ્માંડમાં એક વિભાગ (ગુણ)ના સ્વામી (પ્રભુ) છે તથા નાશવાન છે. વિસ્તૃત વિવરણ માટે કૃપા કરીને નીચે લખેલ સૂચિરચના વાંચો :-

[કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) એ સૂક્ષ્મવેદ એટલે કે કખિવાણીમાં પોતાના દ્વારા રયેલ સૂચિનું જ્ઞાન પોતે જ બતાવેલ છે જે નીચે મુજબ છે.]

સર્વ પ્રથમ ફક્ત એક સ્થાન “અનામી (અનામય) લોક” હતું. જેને અકષ લોક પણ કહેવામાં આવે છે, પૂર્ણપરમાત્મા તે અનામી લોકમાં એકલા રહેતા હતા. તે પરમાત્માનું વાસ્તવિક નામ કવિર્દેવ એટલે કે કબીર પરમેશ્વર છે. બધા આત્માઓ તે પૂર્ણ માલિકના શરીરમાં સમાયેલા હતા. આજ કવિર્દેવનું ઉપરમાત્મક (પદવીનું) નામ અનામી પુરુષ છે (પુરુષનો

અર્થ પ્રભુ થાય છે. પ્રભુએ મનુષ્યને પોતાના ઝપમાં જ બનાવ્યા છે, એટલા માટેમાનવનું નામ પણ પુરુષ જ પડતું છે) અનામી પુરુષના એક રોમ કુંપનો (એક રંવાટાનો) પ્રકાશ અસંખ્ય સૂર્યોની રોશનીથી પણ વધારે છે.

વિશેષ : જેમ કોઈ દેશના આદરણીય પ્રધાનમંત્રીજીના શરીરનું નામ તો જીજું હોય છે તથા હોદ્દાનું ઉપમાત્મક (પદવીનું) નામ પ્રધાનમંત્રી હોય છે. ઘણી વખતે પ્રધાનમંત્રીજી પોતાના હસ્તક અનેક વિભાગો રાખી લે છે, ત્યારે જે પણ વિભાગના દસ્તાવેજો ઉપર સહી કરે છે તો તે સમયે તે જ હોદ્દો લખે છે. જેમ કે ગૃહમંત્રાલયના દસ્તાવેજો પર હસ્તાક્ષર કરશે તો પોતાને ગૃહમંત્રી લખશે. ત્યાં એજ વ્યક્તિના હસ્તાક્ષરની શક્તિ ઓછી હોય છે. આ જ પ્રમાણે કબીર પરમેશ્વર (કવિર્દેવ) ની રોશનીમાં અંતર અલગ અલગ લોકોમાં થતું ભાય છે.

ઠીક, આ જ પ્રમાણે પૂર્ણપરમાત્મા કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) નીચેના પણ બીજા લોકો (અગમલોક, અલખલોક, સતલોક)ની રચના શબ્દ (વચન)થી કરી. આ જ પૂર્ણબ્રહ્મ પરમાત્મા કવિર્દેવ, (કબીર પરમેશ્વર) જ અગમલોકમાં પ્રગટ થયા તથા કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) અગમલોકના પણ સ્વામી છે તથા ત્યાં તેમનું ઉપમાત્મક (પદવીનું નામ) અગમ પુરુષ એટલે કે અગમ પ્રભુ છે. આ જ અગમ પ્રભુનું માનવ સદૃશ (માનવ આકાર જેવું) શરીર બહુ જ તેજોમય છે જેના એક રોમ કુંપનો પ્રકાશ ખરબ સૂર્યોના પ્રકાશથી પણ ઘણો વધારે છે.

આ પૂર્ણપરમાત્મા કવિર્દેવ (કબીરદેવ = કબીર પરમેશ્વર) જ અલખલોકમાં પ્રગટ થયા તથા પોતે જ અલખલોકના સ્વામી પણ છે તથા ઉપમાત્મક (હોદ્દાનું) નામ અલખ પુરુષ પણ આ જ પરમેશ્વરનું છે તથા આ પૂર્ણપ્રભુનું માનવસદૃશ શરીર તેજોમય (સ્વર્જ્યોત્તિ) સ્વયં પ્રકાશિત છે. એક રોમ કુંપનો પ્રકાશ અરબ સૂર્યોના પ્રકાશથી પણ વધારે છે.

આ જ પૂર્ણપ્રભુ સતલોકમાં પ્રગટ થયા તથા સતલોકના સ્વામી પણ આ જ છે. એટલા માટે તેમનું જ ઉપમાત્મક (હોદ્દાનું) નામ સતપુરુષ (અવિનાશી પ્રભુ) છે. આનું જ નામ અકાલમૂર્તિ - શબ્દસ્વરૂપી રામ - પૂર્ણબ્રહ્મ - પરમ અક્ષર બ્રહ્મ વગેરે છે. આ જ સતપુરુષ કવિર્દેવ (કબીર પ્રભુ) નું માનવ સ્વરૂપ જેવું દેખાતું શરીર તેજોમય છે જેના એક રોમ કુંપનો પ્રકાશ કરોડ સૂર્યો તથા એટલા જ ચંદ્રમાઓના પ્રકાશથી પણ વધુ છે.

આ કવિર્દેવ (કબીર પ્રભુએ) સતપુરુષ ઝપમાં પ્રગટ થઈને સતલોકમાં બિરાજમાન થઈને પ્રથમ સતલોકમાં અન્ય રચના કરી.

એક શબ્દ (વચન) થી સોળ દ્વિપોની રચના કરી. પછી સોળ શબ્દથી સોળ પુઅરોની ઉત્પત્તિ કરી. એક માનસરોવરની રચના કરી જેમાં અમૃત ભર્યું. સોળ પુઅરોનાં નામ છે :

- (૧) 'કૂર્મ' (૨) 'શાની' (૩) 'વિવેક' (૪) 'તેજ' (૫) 'સહજ'
- (૬) 'સંતોષ' (૭) 'સુરતિ' (૮) 'આનંદ' (૯) 'ક્ષમા' (૧૦) 'નિષ્કામ'
- (૧૧) 'જલરંગી' (૧૨) 'અચિન્ત' (૧૩) 'પ્રેમ' (૧૪) 'દયાલ'
- (૧૫) 'ધૈર્ય' (૧૬) 'યોગ સંતાયન' એટલે કે 'યોગજીત'.

સતપુરુષ કવિર્દેંઘ પોતાના પુત્ર અચિન્તને સત્યલોકની અન્ય રચનાનો ભાર સાંઘ્યો તથા શક્તિ પ્રદાન કરી. અચિન્તે અક્ષારપુરુષ (પરબ્રહ્મ)ની શબ્દથી ઉત્પત્તિ કરી તથા કહ્યું કે મારી મદદ કરજો. અક્ષાર પુરુષ સ્નાન કરવા માનસરોવર ગયા, ત્વાં આનંદ આવ્યો અને ઊંઘી ગયા. લાંબા સમય સુધી બહાર આવ્યા નહિ ત્વારે અચિન્તની પ્રાર્થના પર અક્ષાર પુરુષને ઊંઘમાંથી ઉઠાડવા માટે કવિર્દેંઘ (કબીર પરમેશ્વરે) તે માનસરોવરમાંથી જ થોડું અમૃતજળ લઈને ઈંડું બનાવ્યું તથા તે ઈંડામાં એક આત્માનો પ્રવેશ કરાવીને પછી ઈંડાને માનસરોવરના અમૃતજળમાં મૂક્યું. ઈંડાના ગડગડાહિથી અક્ષાર પુરુષની ઊંઘ ભંગ થઈ. તેણે ઈંડાને કોઇથી જોયું જેના કારણે ઈંડાના બે ભાગ થઈ ગયા. તેમાંથી જ્યોતિ નિરંજન (કાર પુરુષ) નીકળ્યો જે આગળ ચાલીને કાળ કહેવાયો. તેનું વાસ્તવિક નામ "કૈલ" છે. ત્વારે સતપુરુષે (કવિર્દેંઘ) આકાશવાણી કરી કે તમે બન્ને અચિન્તના દ્વિપમાં રહો. આજા મળવાથી અક્ષારપુરુષ તથા કારપુરુષ (કૈલ) બંને અચિન્તનાં દ્વિપમાં રહેવા લાગ્યા. (બાળકોની નાલાયકી એમને જ બતાવી કે કચાંક ફરીથી પ્રભુતાની તડપ ન બની જાય, કારણ કે સમર્થ વગર કાર્ય સફળ થતા નથી) પછી પૂર્ણમાલિક કવિર્દેંઘ સર્વ રચના સ્વયં કરી. પોતાની શબ્દશક્તિ વડે એક રાજેશ્વરી (રાષ્ટ્રી) શક્તિ ઉત્પન્ન કરી, જેનાથી સર્વ બ્રહ્માંડોને સ્થાપિત કર્યા. આને જ પરાશક્તિ પરાનંદની પણ કહે છે. પૂર્ણ બ્રહ્મ (કવિર્દેંઘ) સર્વ આત્માઓને પોતાના જ અંદરથી પોતાની વચનશક્તિ વડે પોતાના માનવશરીર અનુરૂપ ઉત્પન્ન કર્યા. પ્રત્યેક હંસ આત્માનું પરમાત્મા જેવું જ (નૂરીરૂપ) શરીર રચયું, જેનું તેજ સોળ (૧૬) સૂર્યો જેટલું માનવ આકાર જેવું જ છે. પરંતુ પરમેશ્વરના શરીરના એક રોમ કુંપનો પ્રકાશ કરોડો સૂર્યોથી પણ વધ્ય છે. ઘણા સમય બાદ કાર પુરુષ (જ્યોતિ નિરંજન) એ વિચાર્યું કે અમે શરીર (અચિન્ત, અક્ષાર પુરુષ - કાર પુરુષ) એક જ દ્વિપમાં રહીએ છીએ તથા અન્ય (બીજા પંદર પુઅરો) એક-એક દ્વિપમાં રહે છે. હું પણ સાધના કરીને અલગ દ્વિપ પ્રાપ્ત કરીશ. તેણે આવો વિચાર કરીને એક પગ ઉપર ઊભા રહીને સિતેર (૭૦) યુગ સુધી તપ કર્યું.

“આત્માઓ કાળની જાળમાં કેવી રીતે છસાયા ?”

વિશેષ : જ્યારે બ્રહ્મ (જ્યોતિ નિરંજન) તપ કરી રહ્યો હતો ત્યારે આપણે તમામ આત્માઓ, જે આજે જ્યોતિ નિરંજનના એકવીસ બ્રહ્માંડોમાં રહીએ છીએ તેની સાધના પર તે વખતે આસક્ત થઈ ગયા તથા આત્માથી તેને ચાહવા લાગ્યા. પોતાના સુખદાયી પ્રભુથી વિમુખ થઈ ગયા જે કારણથી પતિગ્રતા પદથી પડી ગયા. પૂર્ણબ્રહ્મ દ્વારા વારંવાર સાવદ્ધાન કરવા છતાં આપણી આસક્તિ ક્ષાર પુરુષથી હઠી નહિ [આ જ પ્રભાવ (આજ લક્ષણ) આજે પણ કાળ સૂદ્ધિમાં વિદ્યમાન છે. જેમ નવજુવાન છોકરાઓ ફિલ્મી સિતારાઓ (અભિનેતા, અભિનેત્રી)ની બનાવટી અદાઓ (નાચ, ગાન) તથા પોતાના રોજગાર ઉદ્દેશ્યથી કરી રહેલ ભૂમિકા પર અતિ આશક્ત થઈ જાય છે. રોકવાથી પણ નથી રોકાતા. જે કોઈ અભિનેતા અથવા અભિનેત્રી નજુકના શહેરમાં આવી જાય તો તે નાદાન (નાસમજ) છોકરાઓની ભીડ ફક્ત દર્શનના હેતુથી જ મોટી સંખ્યામાં એકાત્મિત થઈ જાય છે. “લેવાનું કંઈ નહિ અને ગુમાવવાનું ડબ્બલ” રોજુ રોટી તો અભિનેતાઓ કમાઈ રહ્યા છે. નવજુવાન બાળકો લૂંટાઈ રહ્યા છે. માતા-પિતા ગમે તેટલું સમજાવે પરંતુ છોકરાઓ માનતા નથી. મોકો મળે એટલે ગમે ત્યાં - ગમે ત્યારે ચોરીછુંપીથી જતા જ રહેતા હોય છે]

પૂર્ણબ્રહ્મ કવિર્દેવ (કબીર પ્રભુ) એ ક્ષાર પુરુષને પૂછ્યું કે બોલો, શું ઈચ્છો છો ? તેણે કહ્યું કે પિતાજુ, આ સ્થાન મારા માટે ઓછું છે, મને અલગથી દ્વિપ પ્રદાન કરવાની કૃપા કરો. હક્કા કબીરે (સત્ત કબીરે) તેને એકવીસ (૨૧) બ્રહ્માંડ પ્રદાન કરી દીધા. થોડાક સમય ઉપરાંત જ્યોતિ નિરંજને વિચાર્યુ કે આમાં થોડીક રચના કરવી જોઈએ. ખાલી બ્રહ્માંડો (પ્લોટ) શું કામના ? આમ વિચારીને બીજુ વખત પણ ૭૦ ચુંગ તપ કરીને પૂર્ણપરમાત્મા કવિર્દેવ (કબીર પ્રભુ) પાસેથી રચના સામગ્રીની યાચના કરી. સતપુરુષે તેને પ્રણ ગુણ તથા પાંચ તત્ત્વો પ્રદાન કર્યા. જેના વડે બ્રહ્મ (જ્યોતિ નિરંજન) એ પોતાના બ્રહ્માંડોમાં કેટલીક રચના કરી. પછી વિચાર્યુ કે આમાં જીવ પણ હોવા જોઈએ, એકલાનું મન નથી લાગતું. આમ વિચારીને દ્રા ચુંગ સુધી ફરીથી બીજુ વખત તપ કર્યું. પૂર્ણપરમાત્મા કવિર્દેવના પૂછ્યાથી કહ્યું કે મને થોડાક આત્માઓ આપી દો, મારા એકલાનું મન ત્યાં નથી લાગતું, ત્યારે સતપુરુષ કવિરાણિ (કબીર પરમેશ્વર)એ કહ્યું કે બ્રહ્મ તારા તપના પ્રતિ ફળના રૂપમાં હું તને વધુ બ્રહ્માંડ આપી શકું છું, પરંતુ મારા આત્માઓને કોઈ જ્પત-તપ સાધનાના ફળ સ્વરૂપે નહિ આપી શકું. હા, કોઈ સ્વેર્ણાથી તારી સાથે જવા માગે તો તે જઈ શકે છે. ચુવા કવિર (સમર્થ કબીર)ના વચન સાંભળીને જ્યોતિ નિરંજન પછી આપણા બદા

(આત્માઓ)ની પાસે આવી ગયો. આપણે બધા હંસ આત્માઓ પહેલેથી જ તેની ઉપર આસકત તો હતા જ. આપણે (જેટલા નિરંજનથી મોહિત થયા હતા તે બધા હંસ આત્માઓ) તેને ચારે તરફથી વેરીને તીભા થઈ ગયા. જ્યોતિ નિરંજને કહ્યું કે મૈં પિતાજી પાસેથી અલગ એકવીસ બ્રહ્માંડો પ્રાપ્ત કર્યા છે. ત્યાં જુદા-જુદા પ્રકારના રમણીય સ્થળો બનાવ્યા છે. શું આપ મારી સાથે ચાલશો? આપણે બધા હંસોએ જે આજે એકવીસ બ્રહ્માંડોમાં દુઃખી છીએ. આપણે સૌએ કહ્યું કે અમો તૈયાર છીએ, જો પિતાજીની આજ્ઞા હોય તો. ત્યારે ક્ષારપુરુષ પૂર્ણબ્રહ્મ મહાન કવિર (સમર્થ કબીર પ્રભુ) ની પાસે ગયો તથા સર્વ વાર્તા કહી. ત્યારે કવિરનિનાં (કબીર પરમેશ્વરે) કહ્યું કે મારી સામે સ્વીકૃતિ આપવાવાળાને આજ્ઞા આપીશ. ક્ષાર પુરુષ તથા પરમ અક્ષારપુરુષ (કવિરમિતૌજ) એમ બન્ને જીણ બધા આત્માઓની પાસે આવ્યા. સત કવિર્દેવે કહ્યું કે જે હંસ આત્મા બ્રહ્મની સાથે જવા દરછે છે તે હાથ ઊંચો કરીને સ્વીકૃતિ આપે. પોતાના પિતાની સામે કોઈની પણ હિંમત થઈ નહિં. કોઈએ સ્વીકૃતિ આપી નહિં. ઘણા સમય સુધી મૌન છવાઈ રહ્યું. ત્યારબાદ એક હંસ આત્માએ સાહસ કર્યું તથા કહ્યું કે પિતાજી, હું જવા દરછું છું. પછી તો એની દેખાદેખી [જે હાલમાં કાળ (બ્રહ્મ)ના એકવીસ બ્રહ્માંડોમાં ફસાયેલી છે] આપણે તમામ આત્માઓએ સ્વીકૃતિ આપી દીધી. પરમેશ્વર કબીરજીએ જ્યોતિ નિરંજનને કહ્યું કે તમે તમારા સ્થાન પર જવ. જેમણે તારી સાથે જવાની સ્વીકૃતિ આપી છે હું તે સર્વ હંસ આત્માઓને તારી પાસે મોકલી આપીશ. જ્યોતિ નિરંજન પોતાના એકવીસ બ્રહ્માંડોમાં જતો રહ્યો. તે સમય સુધી આ એકવીસ બ્રહ્માંડો સતલોકમાં જ હતા.

ત્યારબાદ પૂર્ણ બ્રહ્મ સૌ પ્રથમ સ્વીકૃતિ આપવાવાળા હંસને છોકરીનું રિપ આપ્યું પરંતુ સ્ત્રી ઇન્ગ્રી રચી નહિં તથા સર્વ આત્માઓને [જેમણે જ્યોતિ નિરંજન (બ્રહ્મ)ની સાથે જવાની સંમતિ આપી હતી] તે છોકરીના શરીરમાં પ્રવેશ કરાવ્યો તથા તેનું નામ અખ્ટ્રા (આદિમાયા/પ્રકૃતિ દેવી/દુર્ગા) પડક્યું તથા કહ્યું કે પુઅરી મૈં તને શબ્દશક્તિ પ્રદાન કરી દીધી છે તેનાથી જેટલા જીવ બ્રહ્મ કહે તમે ઉત્પન્ન કરી દેખો. પૂર્ણબ્રહ્મ કવિર્દેવે (કબીર સાહેબે) પોતાના પુત્ર સહજદાસના દ્વારા પ્રકૃતિને ક્ષાર પુરુષની પાસે મોકલી આપી. સહજદાસજીએ જ્યોતિ નિરંજનને બતાવ્યું કે પિતાજીએ આ બહેનના શરીરમાં તે સર્વ આત્માઓનો પ્રવેશ કરાવી દીધો છે જેઓએ તમારી સાથે આવવાની સંમતિ વ્યક્ત કરી હતી તથા આને પિતાજીએ વચનશક્તિ પ્રદાન કરી છે, તમે જેટલા જીવ ચાહશો પ્રકૃતિ પોતાના શબ્દ દ્વારા ઉત્પન્ન કરી દેશો. આમ કહીને સહજદાસ પાછો પોતાના દ્વિપમાં આવી ગયો.

યુવાન હોવાના કારણે છોકરીનું રંગરસપ નિખરેલ હતું. બ્રહ્મની અંદર વિષયવાસના ઉત્પન્ન થઈ ગઈ અને પ્રકૃતિ દેવીની સાથે અભદ્ર ગતિવિધિ શરૂ કરી ત્યારે દુગરાએ કહ્યું કે જ્યોતિ નિરંજન મારી પાસે પિતાજી દ્વારા પ્રદાન કરવામાં આવેલ શર્દુલશક્તિ છે. તમે જેટલાં પ્રાણી કહેશો હું વચન દ્વારા ઉત્પન્ન કરી દઈશ. તમે મૈથુન (કામકિડાવાળી) મૈથુન પરંપરા શરૂ ન કરો. આપ પણ તે જ પિતાના શર્દુલ વડે ઈંડામાંથી ઉત્પન્ન થયેલા છો તથા હું પણ તે જ પરમ પિતાના વચનથી જ બાદમાં ઉત્પન્ન થયેલી છું. આપ મારા મોટા ભાઈ છો — બહેન-ભાઈનો આ યોગ મહાપાપનું કારણ બનશે. પરંતુ જ્યોતિ નિરંજને પ્રકૃતિદેવીની એક પણ પ્રાર્થના સાંભળી નહિ તથા પોતાની શર્દુલશક્તિ દ્વારા નખો વડે કામ ઇન્દ્રી (ભગ) પ્રકૃતિને લગાવી દીધી તથા બળાટ્કાર કરવાનું નક્કી કર્યું (પાક્કું વિચારી લીધું). તે જ સમય દુગરાએ પોતાની લાજની રક્ષા અર્થે (આબર બચાવવા માટે) કોઈ અન્ય ઉપાય ન જોઈ પોતાનું સૂક્ષ્મરસપ ધારણ કર્યું તથા જ્યોતિ નિરંજનના ઉધાડા મોટા દ્વારા તેના પેટમાં પ્રવેશ કરીને પૂર્ણબ્રહ્મ કવિર્દેશને પોતાની રક્ષા માટે ચાચના (પ્રાર્થના) કરી. તે જ સમયે કવિર્દેશ (કવિર બંભારિરસિ) પોતાના પુત્ર યોગ સંતાયન અર્થાત જોગજીતનું રસપ ધારણ કરીને ત્યાં પ્રગટ થયા તથા કન્યાને બ્રહ્મના ઉદર (પેટ)માંથી બહાર કાઢીને કહ્યું કે જ્યોતિ નિરંજન આજથી તારું નામ “કાળ” (કૈલ) રહેશે. તારું જન્મ-મૃત્યુ થતું રહેશે. એટલા માટે તારું નામ કારપુરુષ રહેશે તથા એક લાખ માનવશરીરદ્વારી પ્રાણીઓને દરરોજ ખાતો રહીશ તથા સવા લાખ ઉત્પન્ન કરીશ. તમને બજ્ઞને એકવીસ બ્રહ્માંડો સહિત નિષ્કાસિત (હંડ પાર) કરવામાં આવે છે. આટલું કહેતા જ એકવીસ બ્રહ્માંડો વિમાનની જેમ ચાલવા માંડચા. સહજદાસના દ્વિપની પાસે થઈને સતલોકથી સોળ સંખ કોસ (એક કોસ આશરે ૩ કિલોમીટરનો હોય છે) દૂર આવીને રોકાઈ ગયા.

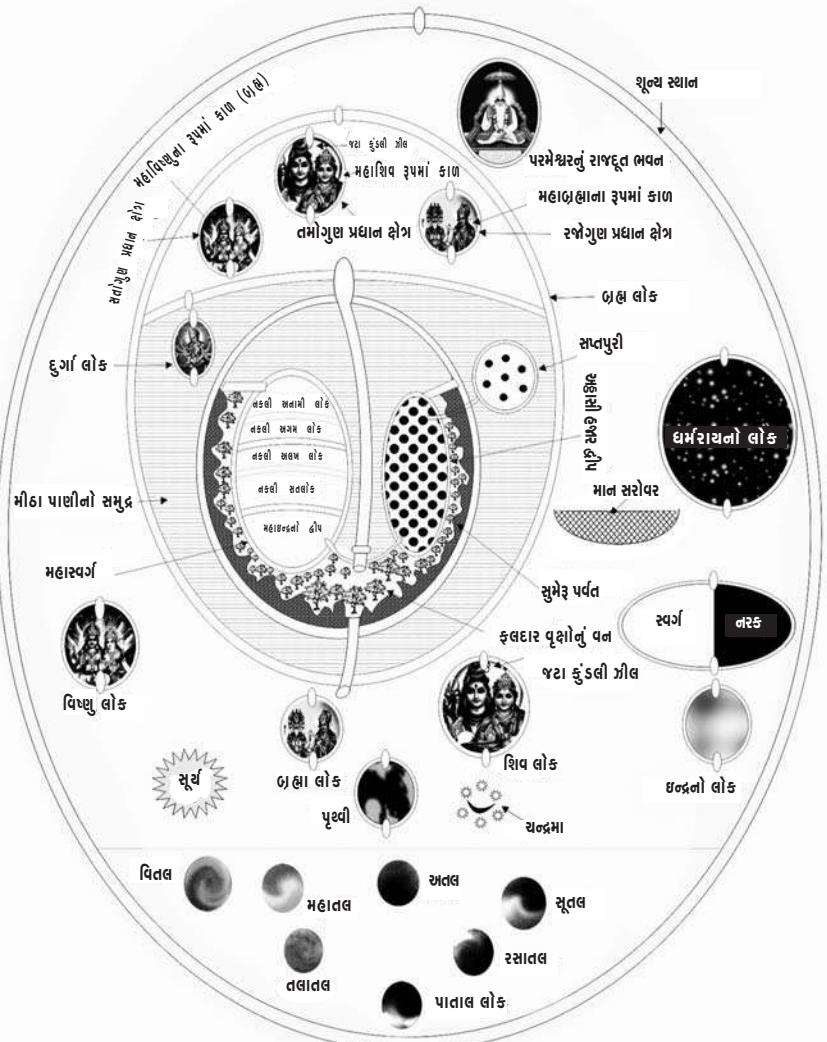
વિશેષ વિવરણ : અત્યાર સુધી પ્રણ શક્તિઓનું વિવરણ કરવામાં આવ્યું છે.

(૧) પૂર્ણબ્રહ્મ : જેને અન્ય ઉપમાત્મક નામોથી પણ જાળવામાં આવે છે. જેમ કે સતપુરુષ, અકાલ પુરુષ, શર્દુલસ્વરપી રામ, પરમ અક્ષરબ્રહ્મ/પુરુષ વગેરે. આ પૂર્ણબ્રહ્મ અસંખ્ય બ્રહ્માંડોનો સ્વામી છે તથા વાસ્તવમાં અવિનાશી છે.

(૨) પરબ્રહ્મ : જેને અક્ષરપુરુષ પણ કહેવામાં આવે છે. આ વાસ્તવમાં અવિનાશી નથી. આ સાત સંખ બ્રહ્માંડોનો સ્વામી છે.

(૩) બ્રહ્મ : જેને જ્યોતિ નિરંજન, કાળ, કૈલ, કારપુરુષ તથા ધર્મરાય વગેરે નામોથી જાળવામાં આવે છે. જે ફક્ત એકવીસ બ્રહ્માંડનો સ્વામી છે. હવે

ਏਕ ਭਾਣੰਡਨੁੰ ਲਈ ਯਿਤਰਾ

આગળ આ જ બ્રહ્મ (કાળ)ની સૂચિના એક બ્રહ્માંડનો પરિચય આપવામાં આવશે , જેમાં ત્રણ અન્ય નામ તમને વાંચવા મળશે – બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા શિવ.

બ્રહ્મ તથા બ્રહ્મામાં તજાવત – એક બ્રહ્માંડમાં નિર્ભિત સર્વોપર્દી સ્થાન પર આ બ્રહ્મ (ક્ષરપુરુષ) સ્વયં ત્રણ ગુપ્ત સ્થાનોની રચના કરીને બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા શિવ ઇપમાં રહે છે તથા પોતાની પત્ની મ્રદુતિ (દુર્ગા)ના સહયોગથી ત્રણ પુઅરોની ઉત્પત્તિ કરે છે. તેમના નામ પણ બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા શિવ જ રાખે છે. જે બ્રહ્મનો પુત્ર બ્રહ્મા છે તે એક બ્રહ્માંડમાં ફક્ત ત્રણ લોકો (પૃથ્વીલોક, સ્વર્ગલોક તથા પાતાળલોક)માં એક રજોગુણ વિભાગના મંત્રી (સ્વામી) છે. એટલા માટે તે ગ્રિલોકીય બ્રહ્મા કહેવાય છે તથા બ્રહ્મ જે બ્રહ્મલોકમાં બ્રહ્માના ઇપમાં રહે છે તેને મહાબ્રહ્મા તથા બ્રહ્મલોકીય બ્રહ્મા કહેવામાં આવે છે. આ જ બ્રહ્મ (કાળ)ને સદાશિવ, મહાશિવ, મહાવિષ્ણુ પણ કહ્યો છે .

શ્રી વિષ્ણુ પુરાણમાં પ્રમાણાઃ- ચતુર્થ અંશ અદ્યાય-૧ પૃષ્ઠ ૨૩૦-૨૩૧ પર શ્રી બ્રહ્માજીએ કહ્યું:- જે અજન્મા, સર્વમય વિદ્યાતા પરમેશ્વરના આદિ, મદ્ય, અન્ત, સ્વરૂપ, સ્વભાવ અને સાર અમે નથી જાણી શકતા. (જ્લોક-૮૩)

જે મારું રૂપ ધારણ કરીને સંસારની રચના કરે છે, સ્થિતિના સમયે જે પુરુષ રૂપ છે તથા જે ઇદ્ર રૂપથી વિશ્વનો ગ્રાસ (સંહાર) કરી જાય છે, અનંત રૂપથી સંપૂર્ણ જગતને ધારણ કરે છે . (જ્લોક-૮૬)

✿ શ્રી બ્રહ્માજી, શ્રી વિષ્ણુજી તથા શ્રી શિવજીની ઉત્પત્તિ

કાળ (બ્રહ્મ) એ મ્રદુતિ (દુર્ગા) ને કહ્યું કે, હવે મારું કોણ શું બગાડશે ? હું મનમાની કરીશ. મ્રદુતિએ ફરીથી આજુજુ (પ્રાર્થના) કરી કે તમે થોડીક તો શરમ કરો. પહેલા તો તમે મારા મોટાભાઈ છો, કારણ કે તે જ પૂર્ણપરમાત્મા (કવિર્દેવ)ની વચનશક્તિ દ્વારા તમારી (બ્રહ્મની) ઈડામાંથી ઉત્પત્તિ થઈ, ત્યારબાદ મારી ઉત્પત્તિ તે જ પરમેશ્વરના વચન વડે થઈ છે. બીજું હું તમારા પેટથી બહાર નીકળી છું, હું તમારી પુરી થઈ તથા તમે મારા પિતા થયા. આ પવિત્ર સંબંધમાં બગાડ કરવાથી મહાપાપ થશે. મારી પાસે પિતા દ્વારા પ્રદાન કરેલ શબ્દશક્તિ છે, જેટલાં પ્રાણી આપ કહેશો હું વચનથી ઉત્પન્ન કરી દઈશ. જ્યોતિ નિર્દંજને દુર્ગાની એકપણ વિનંતી સાંભળી નહિ તથા કહ્યું કે મને જે સભા મળવાની હતી તે મળી ગઈ, મને સતલોકથી નિષ્કાસિત (હંદ પાર) કરી દીધો. હવે પોતાની મનમાની કરીશ. આમ કહીને કાળ પુરુષે (ક્ષાર પુરુષ) મ્રદુતિની સાથે બળજબરીપૂર્વક લગ્ન કર્યા તથા ત્રણ પુઅરો (રજોગુણયુક્ત) - બ્રહ્માજી, સતગુણ યુક્ત - વિષ્ણુજી તથા તમગુણયુક્ત - શિવ શંકરજી)ની ઉત્પત્તિ

કરી. જુવાન થાય ત્યાં સુધી અણેય પુત્રોને દુર્ગા દ્વારા અચેત (ભાન રહિત/બેભાન) કરાવી દે છે, પછી જુવાન થતાં શ્રી બ્રહ્માજુને કમળના કૂલ ઉપર, શ્રી વિષણુજુને શોખનાગની કીંચ્યા ઉપર તથા શ્રી શિવજુને કેલાસ પર્વત ઉપર સચેત કરી (હોશમાં લાવી) ને અણેને લેગા કરીને ઉપર બ્રહ્મલોકના દર્શન કરાવીને પછી મ્રદુતિ (દુર્ગા) દ્વારા આ અણેયના લગ્ન કરાવડાવીને એક બ્રહ્માંડમાં અણેય લોકો (સ્વર्गલોક, પૃથ્વીલોક તથા પાતાળલોક) માં એક એક વિભાગના મંત્રી (પ્રભુ) તરીકે નિયુક્ત કરી દે છે. જેમ કે બ્રહ્માજુને રજોગુણ વિભાગના, વિષણુજુને સતોગુણ વિભાગના તથા શ્રી શિવશંકરજુને તમોગુણ વિભાગના તથા સ્વચં પોતે ગુપ્ત (મહાબ્રહ્મા - મહાબિષ્ણુ - મહાશિવ) ઇપમાં મુખ્યમંત્રીનો હોદ્દો સંભાળે છે. એક બ્રહ્માંડમાં એક બ્રહ્મલોકની રૂચના કરી છે તેમાં જ અણ ગુપ્ત સ્થાન બનાવ્યા છે. એક રજોગુણ પ્રધાનકોશે જ્યાં આ બ્રહ્મ (કાળ) સ્વચં (પોતે) મહાબ્રહ્મા (મુખ્યમંત્રી) ઇપમાં રહે છે, તથા પોતાની પત્ની દુર્ગાને મહાસાવિત્રી ઇપમાં રાખે છે. આ બંનેના સંયોગથી જે પુત્ર આ સ્થાન ઉપર ઉત્પન્ન થાય છે તે સ્વતઃ જ (એની જાતે જ) રજોગુણી બની જાય છે. બીજું સ્થાન સતોગુણ પ્રધાન સ્થાન બનાવેલ છે. ત્યાં આગળ આ કાર પુરુષ પોતે મહાબિષ્ણુ ઇપ બનાવીને રહે છે તથા પોતાની પત્ની દુર્ગાને મહાલક્ષ્મીના ઇપમાં રાખીને જે પુત્ર ઉત્પન્ન કરે છે તેનું નામ વિષણુ રાખે છે, તે બાળક સતોગુણયુક્ત હોય છે તથા બીજું સ્થાન આ જ કાળે ત્યાં આગળ જ એક તમોગુણ પ્રધાનકોશે બનાવેલ છે. તેમાં તે સ્વચં (પોતે) સદાશિવ ઇપ બનાવીને રહે છે તથા પોતાની પત્ની દુર્ગાને મહાપાર્વતી ઇપમાં રાખે છે. આ બંનેના પતિ-પત્નીના વ્યવહારથી જે પુત્ર ઉત્પન્ન થાય છે તેનું નામ શિવ રાખી દે છે તથા તમોગુણ યુક્ત કરી દે છે. [પ્રમાણ અર્થે જુઓ પવિત્ર શ્રી શિવમહાપુરાણ, વિધવેશ્વર સંહિતા પૃષ્ઠ ૨૪-૨૬ જેમાં બ્રહ્મા, વિષણુ, રૂદ્ર તથા મહેશ્વરથી અન્ય (બીજા) સદાશિવ છે તથા ઇદ્રસંહિતા અદ્યાચ ઇ તથા ૭, ૬ પાના નં. ૧૦૦ થી ૧૦૫ તથા ૧૧૦ પર અનુવાદકર્તા શ્રી હનુમાનપ્રસાદ પોદ્દાર, ગીતા પ્રેસ, ગોરખપુરથી પ્રકાશિત તથા પવિત્ર શ્રીમદ્ દેવી મહાપુરાણ શ્રીજો સ્કંદ પાના નં. ૧૧૪ થી ૧૨૩ સુધી, ગીતા પ્રેસ, ગોરખપુરથી પ્રકાશિત જેના અનુવાદકર્તા છે શ્રી હનુમાનપ્રસાદ પોદ્દાર ચીમનલાલ ગોસ્વામી] પછી તેઓને બ્રમાં રાખીને પોતાના ખાવા માટે જીવોની ઉત્પત્તિ શ્રી બ્રહ્માજુ દ્વારા તથા સ્થિતિ (એકબીજાને મોઢ-મમતામાં રાખી કાળ-જાળમાં રાખવા) શ્રી વિષણુજુ દ્વારા તથા સંહાર [કારણ કે કાળપુરુષને શ્રાપવશ એક લાખ માનવશરીરદ્યારી પ્રાણીઓના સૂક્ષ્મ શરીરમાંથી મેલ (કચરો) કાઢીને ખાવાનો હોય છે,

જેના માટે એકવીસમા બ્રહ્માંડમાં એક તપ્તશીલા છે જે સ્વતઃ (એની જાતે જ) ગરમ રહે છે , તેની ઉપર ગરમ કરીને મેળ (કચરા)ને ઓગાળીને ખાય છે . જુવ મરતા નથી પરંતુ પીડા અસહી થાય છે , પછી માણીઓને કર્મ આધારે અન્ય શરીર પ્રદાન કરાવે છે] શ્રી શિવજી દ્વારા કરાવે છે . જેમ કોઈ મકાનમાં ત્રણ રૂમ બનાવ્યા હોય , એક રૂમમાં અશીલ ચિંત્રો લાગેલાં હોય તો કામુક વિચારો ઉત્પન્ન થાય છે. બીજા રૂમમાં સાધુ સંતો , ભક્તોનાં ચિંત્રો લાગેલાં હોય તો મનમાં સારા વિચાર , પ્રભુનું ચિંતન જ બની રહે છે . બીજા રૂમમાં દેશભક્તતો તથા શહીદોનાં ચિંત્રો લાગેલાં હોય તો મનમાં તેવા જ જોશીલા વિચાર ઉત્પન્ન થઈ જાય છે. ઠીક , આ જ પ્રમાણે બ્રહ્મ (કાળ)એ પોતાની સમજપૂર્વક (સૂજુ-બૂજુથી) ઉપરોક્ત પ્રણોય ગુણ પ્રદાન સ્થાનોની રૂચના કરેલી છે .

કે “‘ત્રણોય ગુણો શું છે ? પ્રમાણા સહિત’”

“ત્રણોય ગુણો - રજગુણ બ્રહ્માજી , સતગુણ વિષણુજી , તમગુણ શિવજી છે . બ્રહ્મ (કાળ) તથા મ્રદૂતિ (દુર્ગા)થી ઉત્પન્ન થયેલ છે તથા ત્રણોય નાશવાન છે .”

પ્રમાણ : ગીતા પ્રેસ ગોરખપુરથી પ્રકાશિત શ્રી શિવ મહાપુરાણ જેના સંપાદક છે શ્રી હનુમાનપ્રસાદ પોદ્વાર , પાના નં. ૨૪ થી ૨૬ વિધવેશ્વર સહિતા તથા પાના નં. ૧૧૦ , અદ્યાત્ર-૮ રૂદ્રસંહિતા . “આ પ્રમાણે બ્રહ્મ-વિષણુ તથા શિવ ત્રણોય દેવતાઓમાં ગુણ છે , પરંતુ શિવ (બ્રહ્મ-કાળ) ને ગુણાતીત કહેવામાં આવ્યા છે .”

બીજું પ્રમાણ : ગીતાપ્રેસ ગોરખપુરથી પ્રકાશિત શ્રીમદ દેવી ભાગવત પુરાણ જેના સંપાદક છે શ્રી હનુમાનપ્રસાદ પોદ્વાર ચીમનલાલ ગોરવામી , બીજો સ્કંદ અદ્યાત્ર-૫ , પાના નં. ૧૨૩ :- ભગવાન વિષણુએ દુર્ગાની સ્તુતિ કરી : કહ્યું કે હું (વિષણુ) , બ્રહ્મા તથા શંકર તમારી કૃપાથી વિધમાન છીએ . અમારો તો આવિલ્લિવ (જન્મ) તથા તિરોભાવ (મૃત્યુ) થાય છે , અમે નિત્ય (અવિનાશી) નથી. તમે જ નિત્ય છો , જગતજનની છો , મ્રદૂતિ તથા સનાતની દેવી છો. ભગવાન શંકરે કહ્યું : જો ભગવાન બ્રહ્મા તથા ભગવાન વિષણુ તમારાથી જ (તમારા દ્વારા જ) ઉત્પન્ન થયા છે તો તેમના બાદ ઉત્પન્ન થવાવાળો હું તમોગુણી લીલા કરવાવાળો શંકર શું તમારું સંતાન ન થયો ? એટલે કે મને પણ ઉત્પન્ન કરવાવાળી માતા તમે જ છો. આ સંસારની સૃષ્ટિ - સ્થિતિ - સંહારમાં તમારા ગુણો સદાય સર્વદા છે. આ જ પ્રણોય ગુણોથી ઉત્પન્ન થયેલ અમે - બ્રહ્મા-વિષણુ તથા શંકર નિયમોનુસાર કાર્યમાં તત્પર રહીએ છીએ .

આ ઉપર મુજબનું વિવરણ ફક્ત હિન્દીમાં અનુવાદિત શ્રી દેવી મહાપુરાણમાંથી છે , જેમાં થોડાંક તથ્યોને છુપાવવામાં આવેલ છે . એટલા

માટે આ જ પ્રમાણ જુઓ શ્રીમદ દેવી ભાગવત મહાપુરાણ સભાષટિકમુસમહાત્યમુસ, ખેમજરાજ શ્રી કૃષ્ણાસ પ્રકાશન મુંબઈ, આમાં સંસ્કૃત સહિત હિન્દી અનુવાદ કરેલ છે. શ્રીજો સ્કંદ અદ્યાય-૪, પાના નં. ૧૦, જ્લોક-૪૨:-

બ્રહ્મ - અહમ્ ઈશર: ફિલ તે પ્રભાવાત્સર્વે વયં જનિ યુતા ન યદા તુ નિત્યા: કે અન્યે સુરા: શતમખ પ્રમુખા: ચ નિત્યા નિત્યા ત્વમેવ જનનિ પ્રકૃતિ: પુરાણા (૪૨)

અનુવાદ : હે માતા ! બ્રહ્મા, હું તથા શિવ તમારા જ પ્રભાવથી જન્મવાન છીએ (જન્મયા છીએ), નિત્ય નથી અર્થાત અમે અવિનાશી નથી, પછી અન્ય ઇન્દ્રાદિ બીજા દેવતાઓ કઈ રીતે નિત્ય હોઈ શકે છે. તમે જ અવિનાશી છો, પ્રકૃતિ તથા સનાતની દેવી છો (૪૨)

પાના નં. ૧૧-૧૨, અદ્યાય-૫, જ્લોક-૮

યદિ દ્યાર્દ્રમના ન સદાંબિકે કથમહં વિહિતઃ ચ તમોગુણઃ

કમલજશ રજોગુણસંભવ: સુવિહિતઃ તિમુ સત્તવગુણોં હરિઃ (૮)

અનુવાદ : ભગવાન શંકર બોલ્યા : હે માતા ! જો અમારા ઉપર આપ દ્યાર્દ્રમના તો મને તમોગુણ કેમ બનાવ્યો ? કમળથી ઉત્પન્ન બ્રહ્માને રજોગુણ શા માટે બનાવ્યો તથા વિષણુને સત્તવગુણ કેમ બનાવ્યો ? એટલે કે જીવોના જન્મ-મૃત્યુરૂપી દુષ્કર્મભાં કેમ લગાવ્યા ?

જ્લોક-૧૨ : રમયસે સ્વપ્તિ પુરુષ સદા તવ ગતિં ન હિ વિષ વિદ્ધ મ શિવે (૧૨)

અનુવાદ : પોતાના પતિ પુરુષ એટલે કે કાળ ભગવાન સાથે સદા ભોગ-વિલાસ કર્યા કરો છો. તમારી ગતિ કોઈ નથી જાણતું.

નિષ્કર્ષ : ઉપરોક્ત પ્રમાણોથી પ્રમાણિત થયું કે રજગુણ - બ્રહ્મા, સત્તવગુણ વિષણુ તથા તમગુણ શિવ છે. આ પ્રણોય નાશવાન છે. દુર્ગાનો પતિ બ્રહ્મ (કાળ) છે આ તેની સાથે ભોગ-વિલાસ કરે છે.

* “બ્રહ્મ (કાળ)ની અવ્યક્તત રહેવાની પ્રતિજ્ઞા”

સ્રૂફ્કમવેદથી થોષ સૂચિ દાચના

પ્રણોય પુઅરોની ઉત્પત્તિ થયા પછી બ્રહ્મે પોતાની પત્ની દુર્ગા (પ્રકૃતિ)ને કહ્યું કે હું પ્રતિજ્ઞા કર્યું છું કે ભવિષ્યમાં હું કોઈને પણ મારા વાસ્તવિક રૂપમાં દર્શન નહિ આપું. જે કારણથી મને અવ્યક્તત માનવામાં આવશે. દુર્ગાને કહ્યું કે તમે મારો ભેદ કોઈને આપતા નહિ. હું ગુપ્ત રહીશ. દુર્ગાને પૂછ્યું કે શું તમે તમારા પુઅરોને પણ દર્શન નહિ આપો ? બ્રહ્મે કહ્યું કે હું મારા પુઅરોને તથા બીજા કોઈને કોઈપણ સાધનાથી દર્શન નહિ આપું, આ મારો અટલ નિયમ રહેશે. દુર્ગાને કહ્યું કે આ તો તમારો ઉત્તામ નિયમ નથી, જે તમે પોતાના સંતાનથી પણ છુપાયેલા રહેશો. ત્યારે કાળે કહ્યું કે દુર્ગા, આ મારી વિવશતા છે. મને એક લાખ માનવશરીરદારી પ્રાણીઓનો આહાર કરવાનો શ્રાપ લાગેલો છે. જો મારા પુઅરો (બ્રહ્મ, વિષણુ, મહેશ)ને આ વાતની ખબર પડી ગઈ તો તેઓ આ ઉત્પત્તિ, સ્થિતિ

તथા સંહારના કાર્ય નહિ કરે. એટલા માટે આ મારા અનુટામ (ખરાબ-) નિયમ સદા રહેશે. જ્યારે આ અણેચ થોડાક મોટા થઈ જાય તો તેમને અચેત (બેભાન) કરી દેજો. મારા વિષયમાં (મારા અંગે / મારી બાબતે) બતાવતી નહિ, નહિ તો હું તને પણ દંડ (શિક્ષા) કરીશ, દુર્ગા આ ડર (બીક) ના લીધે વાસ્તવિકતા બતાવતી નથી. એટલા માટે ગીતા અદ્યાય-૭નો જ્લોક-૨૪ માં કહ્યું છે કે આ બુદ્ધિહીન જનસમુદ્દાય મારા અનુટામ નિયમથી અપરિચિત છે કે હું ક્યારેચ પણ કોઇની સામે પ્રગટ નથી થતો. પોતાની યોગમાયારી છુપાયેલો રહું છું એટલા માટે મુજ (મને) અવ્યક્ત ને મનુષ્યરૂપમાં આવેલ એટલે કે કૃષણ માને છે.

(અબુદ્ધય:) બુદ્ધિહીન (મમ) મારા (અનુટામમ) અનુટામ એટલે કે ખરાબ (અવ્યાયમ) અવિનાશી (પરમ ભાવમ) વિશેષ ભાવને (અભાનન્ત:) ન જાણતા હોઈ (મામ અવ્યક્તમ) મને અવ્યક્તને (વ્યક્તિમ) મનુષ્ય રૂપમાં (આપનામ) આવેલ (મન્યન્તે) માને છે. એટલે કે હું કૃષણ નથી. (ગીતા અદ્યાય-૭, જ્લોક-૨૪)

ગીતા અદ્યાય ૧૧, જ્લોક ૪૭ તથા ૪૮ માં કહ્યું છે કે આ મારું વાસ્તવિક કાળરૂપ છે. આના દર્શન એટલે કે બ્રહ્મપ્રાપ્તિ - ન તો વેદોમાં વર્ણિત વિધિથી, ન જપથી, ન તપથી તથા ન કોઈ અન્ય કિયારી થઈ શકે છે.

જ્યારે અણેચ બાળકો ચુવાન (જુવાન) થઈ ગયાં ત્યારે માતા ભવાની (પ્રકૃતિ, અષ્ટંગી)એ કહ્યું કે તમે સાગર મંથન કરો. પહેલી વખત સાગર મંથન કર્યું તો (જ્યોતિ નિરંજને પોતાના શ્વાસો દ્વારા ચાર વેદ ઉત્પન્ન કર્યા. તેમણે ગુપ્ત વાણી દ્વારા આજાના કરી કે સાગરમાં નિવાસ કરો) ચારેચ વેદ નીકળ્યા તે બ્રહ્માએ લીધા. વસ્તુ લઈને અણેચ બાળકો (પુઅં) માતાની પાસે ગયા ત્યારે માતાએ કહ્યું કે ચારેચ વેદોને બ્રહ્મા રાખે તથા વાંચો.

નોંધ : વાસ્તવમાં પૂર્ણભણે, બ્રહ્મ એટલે કે કાળને પાંચ વેદ પ્રદાન કર્યા હતા. પરંતુ બ્રહ્મે ફક્ત ચાર વેદોને પ્રગટ કર્યા. પાંચમો વેદ છુપાવી રાખ્યો. જે પૂર્ણપરમાત્માએ સ્વયં પ્રગટ થઈને કવિર્ભિલ્ભિ : અથર્તિ કવિવાણી (કબીર વાણી) દ્વારા લોકોક્રિતાઓ તથા દોહાઓના માદ્યમથી પ્રગટ કર્યો છે.

બીજુ વખત સાગરમંથન કર્યું તો પ્રણ કન્યાઓ મળી. માતાએ અણેચની વહેંચણી કરી. પ્રકૃતિ (દુર્ગા)એ પોતાનાં જ બીજા પ્રણ રૂપ (સાવિશ્રી, લક્ષ્મી તથા પાર્વતી) દ્વારણ કર્યા તથા સમુદ્રમાં છુપાવી દીધાં (સંતાડી દીધાં) અને સાગરમંથનના સમયે બહાર આવી ગઈ. (આનું જ સમર્થન “સત્યાર્થ પ્રકાશ” સમુત્ત્વાસ રૂપાના નં. ૧૬૨ ઉપર કહ્યું છે : રૂજ + સત્ત + તમું ગુણ રૂપ પ્રકૃતિ છે. તે જ ઘણાં રૂપ દ્વારણ કરીને પ્રજા બની જાય છે)

તે જ પ્રકૃતિ અણ રૂપે થઈ તથા ભગવાન બ્રહ્માને સાવિત્રી, ભગવાન વિષણુને લક્ષ્મી, ભગવાન શંકરને પાર્વતી – પત્નીરૂપમાં આપી. અણેએ ભોગવિલાસ કર્યો, સૂર્ય તથા અસૂર બન્ને પેદા થયા.

[જ્યારે બીજુ વાર સાગરમંથન કર્યું તો ચૌદ રટનો બ્રહ્માને તથા અમૃત વિષણુને તથા દેવતાઓને, મધ્ય (શરાબ-દાર) અસૂરોને પ્રાપ્ત થયો. તથા વિષ પરમાર્થ શિવે પોતાના કંઠમાં અટકાવ્યું. આ તો બહુ પછીની વાત છે] જ્યારે બ્રહ્મા વેદ વાંચવા લાગ્યા તો ખબર પડી કે કોઈ સર્વ બ્રહ્માંડોની રચના કરવાવાળો કુલ (સર્વસ્વ)નો માલિક પુરુષ (પ્રભુ) અન્ય છે. ત્યારે બ્રહ્માજીએ વિષણુજી તથા શંકરજીને બતાવ્યું કે વેદોમાં વર્ણન છે કે સર્જનહાર કોઈ અન્ય પ્રભુ છે પરંતુ વેદ કહે છે કે બેદ અમો પણ નથી જાણતા, તેના માટે ઇશારો (સંકેત) છે કે કોઈ તત્ત્વદર્શી સંતને પૂછો. ત્યારે બ્રહ્મા માતાની પાસે આવ્યા અને આખું વૃત્તાંત કહી સંભળાવ્યું. માતા કહ્યા કરતી હતી કે મારા સિવાય કોઈ અન્ય નથી. હું જ કર્તા છું. સર્વશક્તિમાન છું પરંતુ બ્રહ્માએ કહ્યું કે વેદો ઇશ્વરકૃત છે તે ખોટા ના હોઈ શકે. દુર્ગાએ કહ્યું કે તારા પિતા તને દર્શન નહિ આપે, તેણે પ્રતિજ્ઞા કરી છે. ત્યારે બ્રહ્માએ કહ્યું કે માતાજી, હવે તમારી વાત ઉપર અવિશ્વાસ થઈ ગયો છે. હું તે પુરુષ (પ્રભુ) ને શોધીને જ રહીશ. દુર્ગાએ કહ્યું કે જો તે તને દર્શન નહિ આપે તો તું શું કરીશ? બ્રહ્માએ કહ્યું કે હું તમને મારું મુખ નહિ બતાવું. બીજુ તરફ જ્યોતિ નિરંજને સોગંદ ખાદ્ય છે કે હું કોઈને પણ દર્શન નહિ આપું એટલે કે ૨૧ બ્રહ્માંડોમાં કચારેય પણ પોતાના વાસ્તવિક કાળરૂપમાં આકારમાં નહિ આવું.

ગીતા અધ્યાય નં. ૭નો શલોક નં. ૨૪

અવ્યક્તમ્ભુ વ્યક્તિમ્ભુ આપનમ્ભુ મન્યનત્તે મામ્ભુ અબુજ્યઃ /

પરમ્ભુ ભાવમ્ભુ અજ્ઞનનત્તઃ મભુ અવ્યયમ્ભુ અનુજામભુ // ૨૪ //

અનુવાદ : (અબુજ્યઃ) બુદ્ધિહીન વ્યક્તિઓ (મમ) મારા (અનુતમમ) અશ્રેષ્ઠ (અવ્યયમ) અટલ (પરમ) પરમ (ભાવમ) ભાવને (અજ્ઞનનત્તઃ) જાણતા ન હોવાથી (અવ્યક્તમ) અદૃશ્યમાન (મામ) મુજને કાળને (વ્યક્તિમ) આકારમાં કૃષ્ણ અવતાર (આપનામ) પ્રાપ્ત થયાનું (માન્યતે) માને છે.

ગીતા અધ્યાય નં. ૭ નો શલોક નં. ૨૫

ન અહમ્ભુ પ્રકાશઃ, સર્વસ્ય યોગમાયાસમાવૃતઃ /

મૂઢઃ અયયમ્ભુ ન અભિજનાતિ લોકઃ મામ્ભુ અજ્ઞમ્ભુ અવ્યયમ્ભુ // ૨૫ //

અનુવાદ : (અહમ) હું (યોગમાયા સમાવૃતઃ) યોગમાયાથી છુપાયેલો (સર્વસ્ય) બધાના (પ્રકાશઃ) પ્રત્યક્ષા (ન) નથી થતો એટલે કે અદૃશ્ય એટલે કે અવ્યક્ત રહું છું, એટલા માટે (અજ્ઞમ) જન્મ ન લેવાવાળા (અવ્યયમ) અવિનાશી અટલ ભાવને (અયમ) આ (મૂઢઃ) અજ્ઞાની (લોકઃ) જનસમુદ્દાય સંસાર (મામ) મને (ન) નથી (અભિજનાતિ) જાણતો -

અથર્ત મને અવતારફુપમાં આવેલો સમજે છે. કારણ કે બ્રહ્મ પોતાની શબ્દશક્તિથી પોતાના જુદા-જુદા રૂપ બનાવી લે છે, આ દુર્ગાનો પતિ છે એટલા માટે આ મંત્રમાં કહી રહ્યો છે કે હું શ્રીકૃષ્ણ વગેરેની જેમ દુર્ગાથી જન્મ નથી લેતો.

✿ “ભ્રષ્ટાનો પોતાના પિતા (કાળ-ભ્રષ્ટ)ની પ્રાપ્તિ માટે પ્રયત્ન”

ત્યારે દુર્ગાએ બ્રહ્માજુને કહ્યું કે અલખ નિર્દેશન તમારો પિતા છે પરંતુ તે તને દર્શન નહિ આપે. બ્રહ્માએ કહ્યું કે હું દર્શન કરીને જ પરત ફરીશ. માતાએ પૂછ્યું કે જો તને દર્શન નહિ થયા તો શું કરીશ? બ્રહ્માએ કહ્યું, ‘હું પ્રતિજ્ઞા કર્યું છું. જો પિતાના દર્શન નહિ થાય તો હું આપની સમક્ષા નહિ આવું.’ આમ કહીને બ્રહ્માજુ વ્યાકુળ થઈને ઉત્તાર દિશા તરફ ચાલી ગયા, જ્યાં અંધારું જ અંધારું છે. ત્યાં બ્રહ્માજુએ ચાર રૂગ સુધી દયાન લગાવ્યું પરંતુ કોઈ પ્રાપ્તિ થઈ નહિ. કાળે આકાશવાણી કરી કે દુર્ગા, સૃષ્ટિરચના કેમ નથી કરી? ભવાનીએ કહ્યું કે તમારો જ્યેષ્ઠ પુત્ર બ્રહ્મા જિદ કરીને તમારી શોધમાં ગયો છે. બ્રહ્મે (કાળે) કહ્યું તેને પરત બોલાવી લો, હું તેને દર્શન નહિ આપું. બ્રહ્મા વગર જીવ ઉત્પત્તિના બદા કાચ્યો અસંભવ છે. ત્યારે દુર્ગા (પ્રકૃતિ) એ પોતાની શબ્દશક્તિ વડે ગાયશ્રી નામની કન્યા (સ્ત્રી) ઉત્પન્ન કરી તથા તેને બ્રહ્માને પાછા લઈ આવવા અંગે કહ્યું. ગાયશ્રી બ્રહ્માજુની પાસે ગઈ, પરંતુ બ્રહ્માજુએ સમાધિ લગાવેલ હતી જેથી તેમને કોઈ આભાસ જ ન થયો કે કોઈ આવ્યું છે. ત્યારે આદિ કુમારી (પ્રકૃતિ) એ ગાયશ્રીને દયાન ઢારા બતાવ્યું કે એના (બ્રહ્માના) ચરણસ્પર્શ કરો. ત્યારે ગાયશ્રીએ એમ જ કર્યું. બ્રહ્માજુનું દયાનભંગ થયું તો ઝોદિવશ બોલી ઉઠ્યા કે કોણ પાપણ છે? જેને મારું દયાનભંગ કર્યું છે. હું તને શ્રાપ આપીશ. ગાયશ્રી કહેવા લાગી કે મારો દોષ નથી. પહેલા મારી વાત સાંભળો પછી શ્રાપ આપજો. મને માતાએ તમને પાછા લઈ આવવા માટે કહ્યું છે કારણ કે તમારા વગર જીવઉત્પત્તિ થઈ શકતી નથી. બ્રહ્માએ કહ્યું કે હું કઈ રીતે જઈ? પિતાજુના દર્શન થયા નથી, આમ જઈ તો મારી મજાક થશે. જો તમે માતાજુ સમક્ષા એમ કહી દો કે બ્રહ્માને પિતા (જ્યોતિ નિર્દેશન)ના દર્શન થઈ ગયા છે જે મેં પોતાની આંખે જોગું છે તો હું તમારી સાથે આવીશ. ત્યારે ગાયશ્રીએ કહ્યું કે તમે મારી સાથે સંભોગ (સેક્સ-રતિકીડા) કરશો તો જ હું તમારી ખોટી સાક્ષી આપીશ. ત્યારે બ્રહ્માએ વિચાર્યું કે પિતાના દર્શન થયા નથી. આમ જ જઈ તો માતાની સામે જવામાં શરમ આવશે. બીજો કોઈ ઉપાય દેખાયો નહિ ને પછી ગાયશ્રી સાથે રતિકીડા કરી.

ત્યારે પછી ગાયશ્રીએ કહ્યું કે એક બીજો સાક્ષી પણ કેમ ન ઊભો કરીએ? બ્રહ્માએ કહ્યું કે વિચાર ખૂબ જ સારો છે. ત્યારે ગાયશ્રીએ શબ્દ શક્તિથી એક કન્યા (પુહુપવતી નામની) ઉત્પન્ન કરી તથા તેને

બંને જણાએ કહ્યું કે તમે જુબાની આપજો કે બ્રહ્માએ પિતાના દર્શન કર્યા છે . ત્યારે પુહુપવતીએ કહ્યું કે હું શા માટે ખોટી જુબાની આપું ? હા , અગર બ્રહ્મા મારી સાથે રતિકીડા (સંભોગ) કરે તો જુબાની આપી શકું છું . ગાયત્રીએ બ્રહ્માને સમજાવ્યા (ઉક્સાવ્યા - પ્રેરિત કર્યા) કે બીજો કોઈ ઉપાય નથી ત્યારે બ્રહ્માએ પુહુપવતી સાથે પણ સંભોગ કર્યો . આમ અણોય મળીને આદિ માચા (પ્રકૃતિ) ની પાસે ગયા . બન્ને દેવીઓએ ઉપરોક્ત શરત એટલા માટે રાખી હતી કે જે બ્રહ્મા માતાની સામે અમારી ખોટી જુબાની અંગે કહી દેશે તો માતા અમને શ્રાપ આપી દેશે . એટલા માટે તેને પણ દોખી (ગુનેગાર) બનાવી દીધો .

(અહિંયા મહારાજ ગરીબદાસજી કહે છે કે – “દાસ ગરીબ યહ ચૂક કુરોંકુર”)

✿ “માતા (દુર્ગા) દ્વારા ભ્રમાને શ્રાપ આપવો”

ત્યારે માતાએ બ્રહ્માને પૂછ્યું , શું તને તારા પિતાના દર્શન થયા ? બ્રહ્માએ કહ્યું , ‘હા મને પિતાના દર્શન થયા છે.’ દુર્ગાએ કહ્યું , ‘સાક્ષી દેખાડ.’ ત્યારે બ્રહ્માએ કહ્યું , ‘આ બંનેની હાજરીમાં સાક્ષાત્કાર થયો છે . દેવીએ તે બન્ને છોકરીઓને પૂછ્યું , ‘શું તમારી સામે જ બ્રહ્મનો સાક્ષાત્કાર થયો છે ત્યારે બન્નેએ કહ્યું , ‘હા અમે પોતાની આંખે બેયું છે.’ પછી ભવાની (પ્રકૃતિ)ને શંકા ઉત્પન્ન થઈ કે મને તો બ્રહ્મે કહ્યું હતું કે હું કોઈને પણ દર્શન નહિ આપું , પરંતુ આ લોકો કહે છે કે દર્શન થયા છે ત્યારે અષ્ટંગીએ દ્વારા ધર્યું અને કાળ (જ્યોતિ નિરંજન)ને પૂછ્યું કે આ લોકો શું કહી રહ્યા છે ? જ્યોતિ નિરંજનજીએ કહ્યું કે આ અણોય ખોટું બોલી રહ્યા છે . ત્યારે માતાએ કહ્યું – તમે ખોટું બોલી રહ્યા છો . આકાશવાણી થઈ કે એમને કોઈ દર્શન થયા નથી . આ વાત સાંભળીને બ્રહ્માએ કહ્યું કે માતાજી હું સોગંદ ખાઈને પિતાની શોધ કરવા ગયો હતો . પરંતુ પિતા (બ્રહ્મ)ના દર્શન થયા નહિ . તમારી પાસે આવવામાં શરમ (સંકોચ) અનુભવતો હતો . એટલે અમે ખોટું બોલ્યા , ત્યારે માતા (દુર્ગા)એ કહ્યું કે હવે હું તમને શ્રાપ આપું છું .

બ્રહ્માને શ્રાપ : તારી પૂજા જગતમાં નહિ થાય . આગળ તારા જે વંશજ થશે તે ખૂલ્ય પાખંડ કરશે . ખોટી વાત બનાવીને જગતને ઠગશે . ઉપરથી તો કર્મકાંડ કરતા દેખાશે અને અંદરથી વિકાર કરશે . કથાપુરાણોને વાંચીને સંભળાવ્યા કરશે , પરંતુ પોતાને જ્ઞાન નહિ હોય કે સદ્ગ્રથોમાં વાસ્તવિકતા શું છે , તેમ છતાં માનવશ તથા ધનમાપિતિ અર્થે ગુરુ બનીને અનુયાયીઓને લોકવેદ (શાસ્ત્રવિરુદ્ધ દંતકથા) સંભળાવ્યા કરશે . દેવી-દેવતાઓની પૂજા કરીને તથા કરાવીને , બીજાની નિંદા કરીને , કષ્ટ પર કષ્ટ ઉઠાવશે . જે તેમના અનુયાયી હશે તેમને પરમાર્થ નહિ બતાવે . દક્ષિણા માટે જગતને ગુમરાહ કરતા રહેશે - ગેરમાર્ગે દોરતા રહેશે . પોતાની જાતને સૌથી સારી માનશે , બીજાને નીચા સમજશે . જ્યારે માતાના માઁઓ

(મુખ)થી આ સાંભળ્યું તો બ્રહ્મા મૂર્છિત થઈને જમીન પર ટળી પડવા. ઘણા સમય બાદ ભાનમાં આવ્યા.

ગાયગીને શ્રાપ : તારા ઘણા સાંટ (આખલા) પતિ હશે. તું મૃત્યુલોકમાં ગાય બનીશ.

પુહુપવતીને શ્રાપ : તારી જગ્યા ગંદકીમાં હશે. તારાં ફૂલોને કોઈ પૂજામાં નહિં લાવે (તારાં ફૂલોનો કોઈ પૂજા અર્થો ઉપયોગ નહિં કરે) આ ખોટી જુબાનીના કારણે તારે આ નરક ભોગવવું પડશે. તારું નામ કેવડા-કેતકી હશે (પડશે) (હિન્દિયાણામાં કુસ્સોધી કહેવાય છે, જે ગંદકી (કુરડિયો) વાળી જગ્યાએ થાય છે)

આ પ્રમાણે બ્રહ્માણે શ્રાપ આપી દીધા પછી માતા ભવાનીને ખૂલ જ પસ્તાવો થયો. [આ પ્રમાણે પહેલા તો જુવ વગર વિચારે મન (કાળ નિરંજન) ના પ્રભાવથી ખોટાં કાર્યો કરી નાખે છે, પરંતુ જ્યારે આત્મા (સત્પુરુષનો અંશ) ના પ્રભાવથી તેને ઝાન થાય છે તો પાછળથી પસ્તાવવું પડે છે. જે પ્રમાણે માતા-પિતા પોતાનાં બાળકોને નાની અમથી ભૂલ માટે (કોધવશ થઈને) ફટકારે છે - ગુસ્સે થાય છે, પરંતુ પાછળથી પસ્તાય છે. આ જ પ્રક્રિયા મન (કાળ-નિરંજન)ના પ્રભાવથી તમામ જીવોમાં ક્રિયાવાન થઈ રહી છે] હાં, અહિંયા એક વાત વિશેષ છે કે નિરંજને (કાળખ્રષ્ટે) પણ પોતાનો કાયદો બનાવ્યો છે કે જો કોઈ જુવ કોઈ દુર્બળ જુવને સત્તાવશે તો તેને તેનો બદલો આપવો પડશે. જ્યારે આદિ ભવાની (પ્રકૃતિ-અષ્ટંગી) એ બ્રહ્મા, ગાયગી તથા પુહુપવતીને શ્રાપ આપ્યો તો અલખ નિરંજન (બ્રહ્મ-કાળ)એ કછું કે હે ભવાની (પ્રકૃતિ-અષ્ટંગી) તો આ સારું નથી કર્યું. હવે હું (નિરંજન) તને શ્રાપ આપું છું કે દ્વાપર યુગમાં તારા પણ પાંચ પતિ હશે. (દ્રૌપદી જ આદિ માયાનો અવતાર થઈ છે) જ્યારે આ આકાશવાણી સાંભળી તો આદિ માયાએ કછું કે હે જ્યોતિ નિરંજન (કાળ) હું તારા વશમાં પડી છું તું જે ઇચ્છે તે કરી લે.

✿ ‘‘વિષ્ણુનું પોતાના પિતા (કાળ/બ્રહ્મ)ની પ્રાપ્તિ માટે પ્રદશાન તથા માતાના આશીર્વાદની પ્રાપ્તિ’’

આના પછી વિષ્ણુને પ્રકૃતિએ કછું કે પુઅ, તું પણ પોતાના પિતાની શોધ કરી લે. ત્યારે વિષ્ણુ પોતાના પિતાજી કાળ (બ્રહ્મ)ની શોધ કરતા કરતા પાતાળલોકમાં જતા રહ્યા, જ્યાં શેખનાગ હતો. તેણે વિષ્ણુને પોતાની સીમામાં પ્રવેશ કરતો જોઈને કોથિત થઈને ઝેરથી ભરેલી ફૂંક મારી તેના વિષના પ્રભાવથી વિષ્ણુજીનો રંગ શ્વામ (કાળો) થઈ ગયો, જેમ કલરનો સ્પે થઈ જાય છે તેમ, ત્યારે વિષ્ણુજીની ઇરછા થઈ કે આ નાગને સબજ શીખવાડવો જોઈએ. ત્યારે જ્યોતિ નિરંજને (કાળો) જોયું કે હવે વિષ્ણુને શાંત કરવો જોઈએ. ત્યારે આકાશવાણી થઈ કે વિષ્ણુ હવે તું પોતાની માતાજીની પાસે જા અને સાચું આખું વિવરણ બતાવી દેજે તથા જ

કષ્ટ તને શેખનાગથી થયું છે તેનો બદલો દ્વાપર યુગમાં લેજે. દ્વાપર યુગમાં તમે (વિષ્ણુ) તો કૃષ્ણાવતાર ધારણ કરશો અને કાલીદહમાં કાલિન્દી નામનો નાગ, શેખનાગનો અવતાર થશે.

જીચ હોઈકે નીચ સતાવે, તાકર ઓઅલ (બદલો) મોહી સોં પાવે ।

જો જી દેઈ પીર પુની કાંહુ, હમ પુનિ ઓઅલ દિવાવેં તાઢું ॥

ત્યારે વિષ્ણુજી માતાજીની પાસે આવ્યા તથા સત્ય હક્કીકત કહી દીધી કે મને પિતાના દર્શન નથી થયા. આ વાતથી માતા (મ્રદૃતિ) ખૂબ જ પ્રસન્ન થઈ અને કહ્યું કે પુઅ તું સત્યવાદી છે. હવે હું પોતાની શક્તિ દ્વારા તને તારા પિતાની સાથે મેળાપ કરાવું છું તથા તારા મનનો સંશય - મનની શંકા દૂર કરું છું.

કબીર, દેખ પુત્ર તોહિ પિતા ભીટાઉ, તૌરે મન કા ધોખા મિટાઉ ।

મન સ્વરૂપ કર્તા કહ જાનો, મન તે દૂઝ ઔર ન માનો ।

સ્વર્ગ પાતાલ દૌર મન કેરા, મન અસ્થિર મન અહે અનેરા ।

નિરંકાર મન હી કો કહીએ, મન કી આસ નિશ દિન રહીએ ।

દેખ છું પલટિ સુન્ય મહ જ્યોતિ, જહાં પર જિલમિલ જાલર હોતી ॥

આ પ્રમાણે માતા (અષ્ટંગી મ્રદૃતિ) એ વિષ્ણુને કહ્યું કે મન જ જગતનો કર્તા છે આ જ જ્યોતિ નિરંજન છે. દ્યાનમાં જે એક હજાર જ્યોતિઓ નજરે આવે છે તે જ એનું રૂપ છે, જે શંખ, બંટ વગેરેનો નાદ (અવાજ) સંભળાય છે તે મહાસ્વર્ગમાં નિરંજનનો જ વાગી રહ્યો છે. ત્યારે માતા (અષ્ટંગી, મ્રદૃતિ)એ કહ્યું કે હે પુઅ તું તમામ દેવોમાં સરતાજ છે અને તારી દરેક કામના ઈચ્છા તથા કાર્યો હું પૂર્ણ કરીશ. તારી પૂજા આખા જગતમાં થશે. તો મને બધું સાચે-સાચું બતાવ્યું છે. કાળના એકવીસ બ્રહ્માંડોનાં પ્રાણીઓની વિશેષ ટેવ છે કે પોતાની વ્યર્થ મહિમા બનાવે છે. જેમ દુગણ્ણ વિષ્ણુજીને કહી રહી છે કે તારી પૂજા જગતમાં થશે. મેં તને તારા પિતાના દર્શન કરાવી દીધા. દુગાએ ફક્ત પ્રકાશ બતાવીને શ્રી વિષ્ણુજીને રક્ષણ બનાવ્યા. શ્રી વિષ્ણુજી પણ પ્રભુની આ જ સ્થિતિનું જ્ઞાન પોતાના અનુયાયીઓને સમજાવવા લાગ્યા કે પરમાત્માનો ફક્ત પ્રકાશ જ દેખાય છે. પરમાત્મા નિરાકાર છે. ત્યારબાદ આદિ ભવાની રૂપ (મહેશજુ)ની પાસે ગાંધ તથા કહ્યું કે મહેશ, તું પણ કરી લે પોતાના પિતાની શોધ. તારા બન્ને ભાઈઓને તો તમારા પિતાના દર્શન નથી થયા. તેમને જે આપવાનું હતું તે આપી દીઘું છે. હવે તારે જે માંગવું હોય તે માંગી લે. ત્યારે મહેશો કહ્યું કે, હે જનેતા ! મારા બન્ને મોટા ભાઈઓને પિતાના દર્શન નથી થયા પછી પ્રયત્ન કરવો વ્યર્થ છે. કૃપા કરી મને એવું વરદાન આપો કે હું અમર (મૃત્યુંજ્ય) થઈ જાઓ. ત્યારે માતાએ કહ્યું કે અમર કરવા હું સમર્થ નથી. હાં યુક્તિ (ઉપાય) બતાવી શકું છું, જે નાથી તારી ઉમર બધા કરતા લાંબી બની રહેશે. તેની વિધિ-યોગસમાધિ છે. (એટલા માટે મહાદેવજુ મોટા ભાગે સમાધિમાં જ રહે છે) આ પ્રમાણે માતા (અષ્ટંગી,

પ્રકૃતિ) એ અણેય પુઅ૱ને વિભાગ વહેંચી આપ્યા :-

ભગવાન બ્રહ્માજુને કાળલોકમાં લાખ-ચોયસીના ચોલા (શરીર) રચવા (બનાવવા) અંગેનો અર્થાત રજોગુણ પ્રભાવિત કરીને સંતાનોત્પત્તિ માટે વિવશ કરીને જીવઉત્પત્તિ કરાવવાનો વિભાગ પ્રદાન કર્યો.

ભગવાન વિષણુને આ જીવોનું પાલનપોષણ (કર્મ અનુસાર) કરવું તથા મોહ-મમતા ઉત્પન્ન કરીને સ્થિતિ જાળવી રાખવાનો વિભાગ સૌંઘ્યો.

ભગવાન શિવ શંકર (મહાદેવ) ને સંહાર કરવાનો વિભાગ સૌંઘ્યો. કારણ કે તેમના પિતા નિરંજનને એક લાખ માનવશરીરધારી જીવ દરરોજ ખાવા પડે છે.

અહીંથા મનમાં એક પ્રશ્ન ઉપસ્થિત (ઉત્પન્ન) થશે કે બ્રહ્મા, વિષણુ તથા શંકરજીથી ઉત્પત્તિ, સ્થિતિ તથા સંહાર કર્ય રીતે થાય છે. આ અણેય તો પોતપોતાના લોકમાં રહે છે. જેમ આજકાલ સંચારપ્રણાલિને ચલાવવા માટે ઉપગ્રહોને ઉપર આકાશમાં છોડવામાં આવે છે અને નીચે પૂર્થી ઉપર સંચાર પ્રણાલિને ચલાવે છે. ઠીક આ જ પ્રમાણે આ અણેય દેવો જ્યાં પણ રહે છે તેમના શરીરથી નીકળવાવાળા સૂક્ષ્મ ગુણના તરંગો અણેય લોકોમાં પોતાની જતે જ (ઓટોમેટિક) દરેક પ્રાણી ઉપર પ્રભાવ બનાવી રાખે છે (પ્રભાવિત કરે છે)

ઉપરોક્ત વિવરણ એક બ્રહ્માંડમાં બ્રહ્મ (કાળ)ની રચનાનું છે. આવા-આવા તો કારપુરુષ (કાળ)ના એકવીસ બ્રહ્માંડો છે.

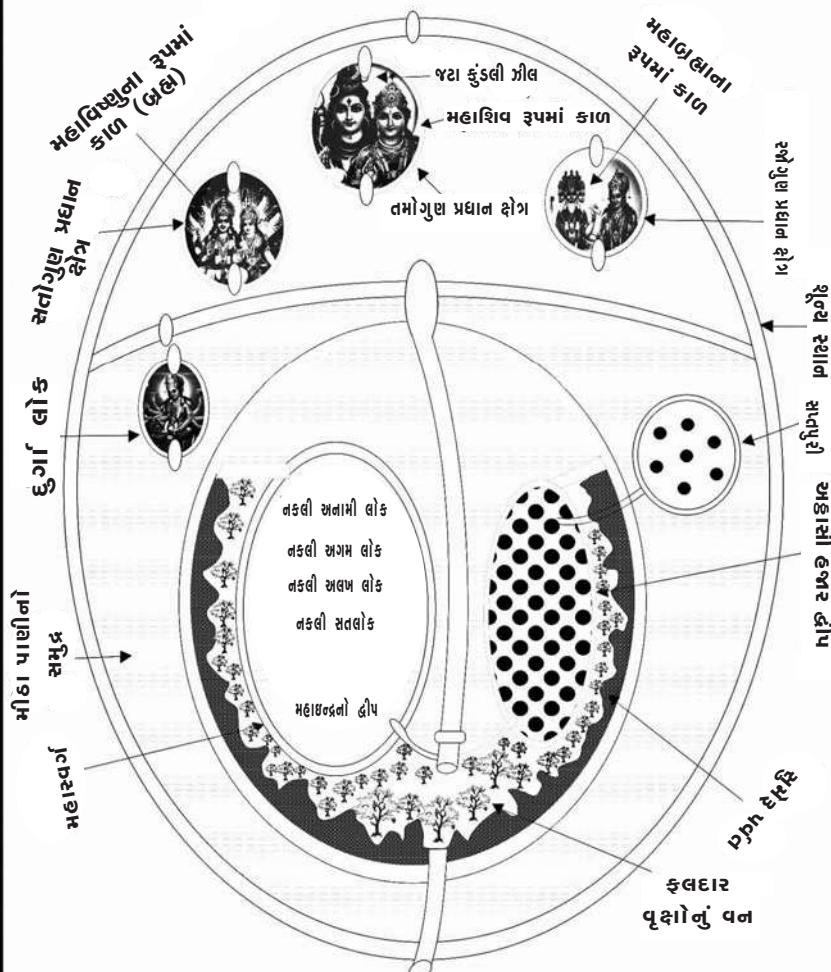
પરંતુ ક્ષારપુરુષ (કાળ) સ્વયં (પોતે) વ્યક્તત એટલે કે વાસ્તવિક રૂપમાં બધાની સામે નથી આવતો. તેને જ પ્રાપ્ત કરવા અર્થે અણેય દેવો (બ્રહ્માજુ, વિષણુજુ, શિવજુ) એ વેદોમાં વર્ણિત વિધિ મુજબ ભરચક સાધના કરવા છતાં પણ બ્રહ્મ (કાળ)ના દર્શન થયા નહિં. ત્યારબાદ અધ્યાત્મા એ વેદોને વાંચ્યા. તેમાં લખ્યું છે કે ‘અગનેઃ તનૂર અસિ’ (પવિત્ર યજુર્વેદ અદ્યાય-૧, મંત્ર-૧૫) પરમેશ્વર સહશરીર છે તથા પવિત્ર યજુર્વેદ અદ્યાય-૫, મંત્ર-૧ માં લખ્યું છે કે ‘અગનેઃ તનૂર અસિ વિષણવૈ ત્વા સોમસ્ય તનૂર, અસિ.’ આ મંત્રમાં બે વાર વેદ જુબાની આપે છે કે સર્વવ્યાપક, સર્વપાલન કર્તા સતપુરુષ સહશરીર છે (શરીર ધરાવે છે). પવિત્ર યજુર્વેદ અદ્યાય-૪૦, મંત્ર ૮ માં કહ્યું છે કે (કવિર મનિષી) જે પરમેશ્વરની તમામ પ્રાણીઓને ચાહ છે, તે કવિર એટલે કે કબીર છે. તેનું શરીર નસો નાડીઓ વગર (અસ્નાવિરમ)નું છે, (શુક્મ) વીર્યથી બનેલ પાંચ તત્ત્વોથી બનેલ ભૌતિક (અકાયમ) કાચારહિત છે. તે સર્વનો માલિક સર્વોપદિ સત્યલોકમાં બિરાજમાન છે, તે પરમેશ્વરનું તેજપુંજનું (સ્વજયોતિ) સ્વયં પ્રકાશિત શરીર છે જે શબ્દરૂપ એટલે કે અવિનાશી છે. તે જ કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) છે, જે સર્વ બ્રહ્માંડોની રચના કરવાવાળા (વ્યદ્ધાતા) સર્વ બ્રહ્માંડોના રચનાહાર (સ્વયંભૂઃ) સ્વયં પ્રગટ થવાવાળા (થથા તથઃ:

અથાન્ (વાસ્તવમાં (શાશ્વત) અવિનાશી છે. (ગીતા અદ્યાય ૧૫, જ્લોક ૧૭ માં પણ પ્રમાણ છે) ભાવાર્થ છે કે - પૂર્ણ બ્રહ્મનું શારીરિક નામ કબીર (કવિર દેવ) છે. તે પરમેશ્વરનું શારીર નૂરતત્ત્વથી બનેલ છે. પરમાત્માનું શારીર અતિ સૂક્ષ્મ છે જે તે જ સાધકને દેખાઈ દે છે જેની દિવ્ય દસ્તિ ખૂલી ગઈ હોય. આ પ્રમાણે જીવનું પણ સૂક્ષ્મ શારીર છે જેની ઉપર પાંચ તત્ત્વની ખોલ (કવર) અથર્તિ પાંચ તત્ત્વની કાયા ચટેલી હોય છે જે માતા-પિતાના સંયોગથી (શુક્રમ) વીર્યથી બની છે. શારીર ત્યાગ કર્યા બાદ પણ જીવનું સૂક્ષ્મ શારીર સાથે રહે છે. તે સૂક્ષ્મ શારીર તે જ સાધકને દેખાય છે જેની દિવ્યદસ્તિ ખૂલી ગઈ હોય. આ પ્રમાણે પરમાત્મા તથા જીવની સ્થિતિને સમજો. વેદોમાં ઓમ (ॐ) નામના સ્મરણનું પ્રમાણ છે જે ફક્ત બ્રહ્મ સાધના છે. આ ઉદ્દેશ્યથી ઓમ (ॐ)ના જપને પૂર્ણબ્રહ્મનો માનીને અધિઓએ પણ હજારો વર્ષ હઠયોગ (સમાધિ લગાવીને) કરીને પ્રભુ પ્રાપ્તિની ચોષા કરી, પરંતુ પ્રભુદર્શન થયા નહિ, સિદ્ધિઓ પ્રાપ્ત થઈ ગઈ. તે સિદ્ધિઓ ઇપી રમકડાંઓ સાથે રમીને અધિઓ પણ જન્મ-મૃત્યુના ચક્કમાં જ રહી ગયા તથા પોતાના અનુભવનાં શાસ્ત્રોમાં પરમાત્માને નિરાકાર લખી દીધા. બ્રહ્મ (કાળે) સોગંદ લીધા છે કે હું પોતાના વાસ્તવિક રૂપમાં કોઈને દર્શન નહિ આપું. મને અવ્યક્ત માન્યા કરશે. (અવ્યક્તનો ભાવાર્થ છે કે - કોઈ આકારમાં છે પરંતુ વ્યક્તિગત રૂપે સ્થૂળરૂપમાં દર્શન નથી આપતો. જેમ આકાશમાં વાદળો છવાઈ જતાં દિવસ દરમ્યાન સૂર્ય અદૃશ્ય થઈ જાય છે. તે દર્શયમાન નથી પરંતુ વાસ્તવમાં વાદળોની પેલી પાર જેમનો તેમ છે, આ અવસ્થાને અવ્યક્ત કરું છે.) (પ્રમાણ માટે ગીતા અદ્યાય ૭ જ્લોક ૪૪-૪૫, અદ્યાય ૧૧ જ્લોક-૪૮ તથા ૩૨)

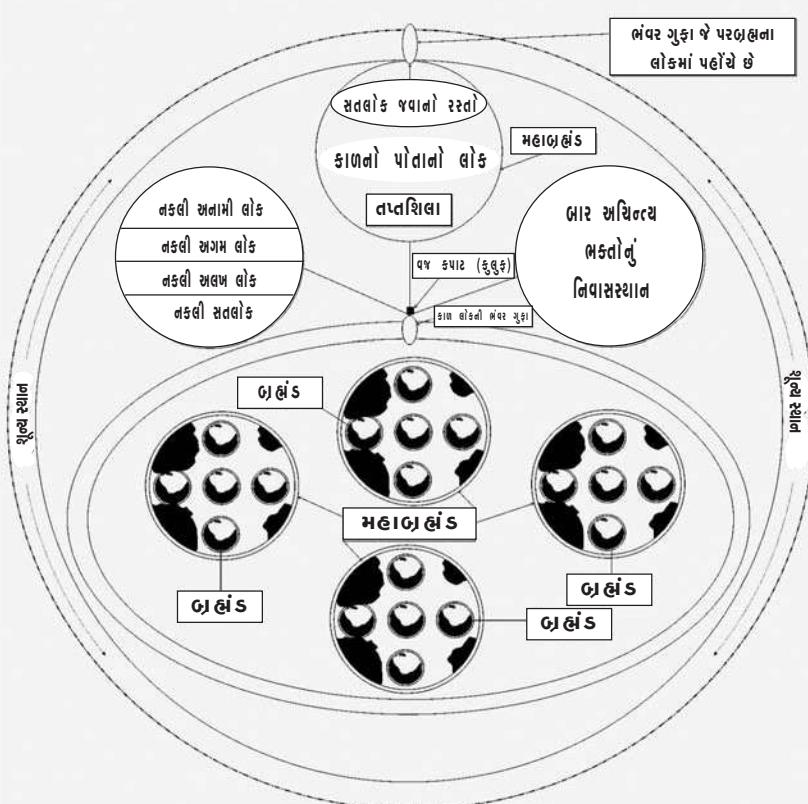
પવિત્ર ગીતાજી બોલવાવાળો બ્રહ્મ (કાળ) શ્રીકૃષ્ણજીના શારીરમાં પ્રેતવત પ્રવેશ કરીને કહી રહ્યો છે કે અર્જુન, હું પ્રવૃત્ત થયેલો (મારા નીજ લોકમાંથી અત્યારે અહીં આવેલ હું ગુપ્ત રહેવાવાળો) કાળ છું અને સર્વને ખાવા માટે આવ્યો છું. (ગીતા અદ્યાય ૧૧ ના જ્લોક નં. ૩૨) આ મારું વાસ્તવિક રૂપ છે, આને તારા સિવાય ન તો પહેલા કોઈએ જોયું છે ના કોઈ આગળ પણ જોઈ શકશે એટલે કે વેદોમાં વર્ણિત ચઙ્ગા-જપ-તપ તથા ઓમ (ॐ) નામ વગેરેની વિદ્યિથી મારા આ વાસ્તવિક સ્વરૂપનું દર્શન થઈ શકતું નથી. (ગીતા અદ્યાય ૧૧, જ્લોક ૪૮) હું કૃષ્ણ નથી, આ મૂર્ખ લોકો કૃષ્ણરૂપમાં મુજ અવ્યક્તને વ્યક્ત (મનુષ્યરૂપ) માની રહ્યા છે. કારણ કે આ લોકો મારા ખરાબ નિયમથી અપરિચિત છે કે હું કચારેચ પણ વાસ્તવિક આ કાળરૂપમાં બધાની સામે આવતો નથી. પોતાની ચોગમાયાથી છુપાયેલો રહું છું (ગીતા અદ્યાય ૭, જ્લોક નં. ૪૪-૪૫)

વિચાર કરો : પોતાના છુપાઈને રહેવા અંગેના વિદ્યાનને સ્વયં અશ્રેષ્ટ (અનુટામ) કેમ કહી રહ્યા છે ?

ਭਾਖ ਲੋਕਨੁੰ ਲਈ ਚਿਗ

જ્યોતિ નિરંજન (કાળ) બ્રહ્મણા લોક (૨૧ બ્રહ્મંડ)નું લઘુ ચિત્ર

જો પિતા પોતાના સંતાનને પણ દર્શન નથી આપતો તો તેનામાં કોઈ શુટિ (ખામી) છે જેના કારણે તે છુપાઈને રહે છે તથા સુવિધાઓ પણ પ્રદાન કરી રહ્યો છે. કાળને (બ્રહ્મને) શ્રાપવશ એક લાખ માનવશરીરદારી પ્રાણીઓનો આહાર કરવો પડે છે તથા ૨૫% દરરોજના જે વધારે ઉત્પન્ન થાય છે તેમને તેમના ઠેકાણે લગાડવા તથા કર્મભોગનો દંડ આપવા માટે ચોયર્સી લાખ ચોનિઓની રચના કરી છે. જો બધાની સામે બેસીને કોઈની પુશ્રી, કોઈની પત્ની, કોઈનો પુત્ર, કોઈના માતા-પિતાને ખાશે (આહાર કરશે) તો બધાને બ્રહ્મથી ઘૃણા થઈ જશે તથા જ્યારે પણ કોઈ વખતે પૂર્ણપિરમાત્મા કવિરજિન (કબીર પરમેશ્વર) સ્વયં (પોતે) આવે અથવા પોતાનો કોઈ સંદેશવાહિક (દૂત) મોકલે તો સર્વ (તમામ-બધાં) પ્રાણી સત્યભક્તિ કરીને કાળની જાળમાંથી નીકળી જાય. એટલા માટે દગો દદિને (બ્રહ્મિત કરીને) રાખે છે તથા પવિત્ર ગીતા અદ્યાય ૭ જ્લોક ૧૮, ૨૪, ૨૫ માં પોતાની સાધના હારા થવાવાળી મુક્તિ (ગતિ)ને પણ (અનુટામામુ) અતિ અશ્રેષ્ઠ કહી છે તથા પોતાના વિદ્યાન (નિયમ)ને પણ (અનુટામામુ) અશ્રેષ્ઠ કહ્યું છે.

પ્રત્યેક બ્રહ્માંડમાં બનેલ બ્રહ્મલોકમાં એક મહાસ્વર્ગ બનાવ્યું છે. મહાસ્વર્ગમાં એક સ્થાન પર નકલી સતલોક - નકલી અલખ લોક - નકલી અગમલોક તથા નકલી અનામી લોકની રચના - પ્રાણીઓને બ્રહ્મિત રાખવાના (દગો દેવાના) હેતુથી પ્રકૃતિ (દુર્ગા / આદિ માયા) હારા કરાવી રાખી છે. કબીર સાહેબનો એક શંદ છે -

“કર નેનોં દીદાર મહલ મેં ખારા હૈ” માં વાણી છે કે
કાયા બેદ કિયા નિરવારા, યહ સબ રચના પિન્ડ મંઝારા હૈ /
માયા અવિગત જાલ પસારા, સો કારીગર ભારા હૈ //
આદિ માયા કિન્છી ચતુરાઈ, ઝુઠી બાજુ પિન્ડ દિખાઈ /
અવિગત રચના રચિ અંડ માહિ, વાકા પ્રતિબિંબ તારા હૈ //

એક બ્રહ્માંડમાં અન્ય લોકોની પણ રચના છે, જેમ શ્રી બ્રહ્માજીનો લોક શ્રી વિષ્ણુજીનો લોક, શ્રી શિવજીનો લોક, જ્યાં બેસીને ગ્રહેય પ્રભુ નીચેના શ્રાપનો લોકો (સ્વર્ગલોક અર્થાત ઇન્દ્રનો લોક, પૂર્થ્વીલોક તથા પાતાળલોક) પર એક વિલાગના માલિક બનીને પ્રભુતા કરે છે તથા પોતાના પિતા કાળને ખાવા (આહાર)ને માટે પ્રાણીઓની ઉત્પત્તિ, સ્થિતિ તથા સંહારનો કાર્યભાર સંભાળે છે. ગ્રહેય પ્રભુના પણ જન્મ તથા મૃત્યુ થાય છે. ત્વારે કાળ એમને પણ ખાય છે. આ જ બ્રહ્માંડ [આને અંડ પણ કહે છે કારણ કે બ્રહ્માંડની બનાવટ અંડાકાર છે, આને પિંડ પણ કહે છે કારણ કે શરીર (પિંડ) માં એક બ્રહ્માંડની રચના કમળોમાં ટી.વી. ની જેમ જોઈ શકાય છે] માં એક માનસરોવર તથા ધર્મરાય (ન્યાયાધીશ)નો લોક પણ છે તથા એક ગુપ્ત સ્થાન પર પૂર્ણ પરમાત્મા અન્ય રૂપ દ્વારણ કરીને રહે છે જેમ પ્રત્યેક દેશનું રાજદૂત ભવન હોય છે. ત્વાં આગળ કોઈ નથી જઈ

શકતું. ત્યાં આગળ તે આત્માઓ રહે છે, જેમની સત્યલોકની ભક્તિ અધૂરી રહી જાય છે. જ્યારે ભક્તિયુગ આવે છે ત્યારે તે સમયે પરમેશ્વર કબીરજી પોતાના પ્રતિનિધિ સદગુરુને મોકલે છે. ત્યારે એ અધૂરી ભક્તિવાળા આ પુણ્ય આત્માઓને પૃથ્વી પર માનવશરીર પ્રાપ્ત થાય છે તથા તેઓ શીદ્ધ (ખૂબ જ જલદી) જ સત ભક્તિ પર લાગી જાય છે તથા પૂર્ણમોક્ષ પ્રાપ્ત કરે છે. તે સ્થાન પર રહેવાવાળા હંસ આત્માઓની નિજી (પોતાની) ભક્તિની કમાઈ ખર્ચ થતી નથી (જમા રહે છે) પરમાત્માના ભંડારથી સર્વ સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ થાય છે. બ્રહ્મ (કાળ)ના ઉપાસકોની ભક્તિની કમાઈ સ્વર્ગ, મહા સ્વર્ગમાં સમાપ્ત થઈ જાય છે કારણ કે આ કાળલોક (બ્રહ્મલોક) તથા પર બ્રહ્મલોકમાં પ્રાણીઓને પોતાનું કર્મફળ જ મળે છે.

કારપુરુષે (બ્રહ્મે) પોતાના ૨૦ બ્રહ્માંડોને ચાર મહાબ્રહ્માંડોમાં વિભાજીત કર્યા છે. એક મહાબ્રહ્માંડમાં પાંચ બ્રહ્માંડોનો સમૂહ બનાવ્યો છે તથા ચારેચ બાજુથી અંડાકાર ગોળાઈ (પરિધિ) માં રોકી રાખ્યા છે તથા આ ચારેચ મહાબ્રહ્માંડોને પણ પાછા અંડ આકાર ગાળાઈમાં રોકયા છે. એકવીસમાં બ્રહ્માંડની રચના એક મહાબ્રહ્માંડ જેટલું સ્થાન લઇને કરી છે. એકવીસમાં બ્રહ્માંડમાં પ્રવેશ કરતાં જ શેણ રસ્તા બનાવ્યા છે. એકવીસમા બ્રહ્માંડમાં પણ ડાબી બાજુ નકલી સતલોક, નકલી અલખ લોક, નકલી અગમ લોક, નકલી અનામી લોકની રચના પ્રાણીઓને ભયિત રાખવાના (દગો દેવાના) ઉદ્દેશ્યથી આદિ માચા (દુર્ગા) દ્વારા કરાવડાવી છે તથા જમણી બાજુ બાર સર્વ શ્રેષ્ઠ બ્રહ્મસાધકો (ભક્તો)ને રાખે છે. પછી પ્રત્યેક ચુગમાં તેમને સંદેશવાહિક (સંત/સતગુરુ) બનાવીને પૃથ્વી પર મોકલે છે, જે શાશ્વતિદ્વિરાધિત સાધના તથા ઝાન બતાવે છે તથા પોતે પણ ભક્તિહીન થઈ જાય છે તથા અનુયાયીઓને પણ કાળજાળમાં ફ્સાવતા જાય છે. પછી તે ગુરુજી તથા અનુયાયીઓ બન્ને નરકમાં જાય છે. પછી સામેની તરફ એક તાળુ (કુલુફ) લગાડી રાખ્યું છે. તે રસ્તો કાળ (બ્રહ્મ) ના નિખલોકમાં જાય છે. જ્યાં આગળ આ બ્રહ્મ (કાળ) પોતાના વાસ્તવિક માનવ સ્વરૂપી કાળરૂપમાં રહે છે. આ જ સ્થાન પર એક પથથરનો ટુકડો જ તવા આકારનો (રોટલી બનાવવા માટેની લોખંડની લોટી-તવો) હોય છે. જે સ્વતઃ (એની રીતે જ) ગરમ રહે છે, જેને તપ્તશિલા પણ કરે છે. જેની ઉપર એક લાખ માનવશરીરધારી પ્રાણીઓના સૂક્ષ્મ શરીરને શેકીને તેમનામાંથી ગંદકી કાઢીને ખાય છે. તે સમયે સર્વ પ્રાણી ખૂબ જ પીડા (દર્દ) અનુભવે છે તથા હાહાકાર મરી જાય છે. પછી થોડાક સમય બાદ તે (સર્વ પ્રાણીઓ) બેલાન થઈ જાય છે. જીવ મરતો નથી. પછી ધર્મરાયના લોકમાં જઈને કમદ્ધારથી અન્ય જન્મ પ્રાપ્ત કરે છે તથા જન્મ-મૃત્યુનું ચક્કર બનેલું જ રહે છે. ઉપર જણાવેલ સામેની તરફ લગાવેલ તાળું કાળ (બ્રહ્મ) ફક્ત પોતાના આહારવાળાં પ્રાણીઓ માટે થોડીક જ કણો માટે ખોલે છે. પૂર્ણ પરમાત્માના સત્યનામ તથા સારનામ વડે આ તાળું સ્વચં

(એની જાતે જ) ખુલી જાય છે. આમ કાળની જાળને પૂર્ણ પરમાત્મા કવિદેવે (કબીર સાહેબે) સ્વયં જ પોતાના નિજુ (અંગત) ભક્ત ધરમદાસજીને સમજાવી.

✿ “પરબ્રહ્મના સાત સંખ બ્રહ્માંડોની સ્થાપના”

કબીર પરમેશ્વરે (કવિદેવે) આગળ બતાવ્યું છે કે પરબ્રહ્મે (અક્ષર પુરુષે) પોતાના કાર્યમાં ગફલત (ભૂલ) કરી કારણ કે તે માનસરોવરમાં ઊંઘી ગયો તથા જ્યારે પરમેશ્વરે (મેં અર્થાત કબીરે) તે સરોવરમાં ઈંડુ છોડ્યું તો અક્ષરપુરુષે (પરબ્રહ્મે) તેની (ઈડાની) તરફ કોધથી જોયું. આ બન્ને અપરાધોના કારણે તેને પણ સાત સંખ બ્રહ્માંડો સહિત સતતલોકની બહાર કરી દીધો. બીજુ કારણ અક્ષરપુરુષ (પરબ્રહ્મ) પોતાના મિત્ર બ્રહ્મ (ક્ષારપુરુષ)ની જુદાઈમાં વ્યાકુળ થઈને પરમ પિતા કવિદેવ (કબીર પરમેશ્વર) ની યાદ ભૂલાવીને તેને જ યાદ કરવા લાગ્યો તથા વિચાર્યું કે ક્ષારપુરુષ (બ્રહ્મ) તો પોતાના એકવીસ બ્રહ્માંડમાં ખૂબ આનંદ મનાવી રહ્યો હશે, હું પાછળ રહ્યી ગયો તથા અન્ય થોડીધણી આત્માઓ જે પરબ્રહ્મના સાત સંખ, બ્રહ્માંડોમાં જન્મમૃત્યુનો કર્મદંડ ભોગવી રહી છે, તે હંસ આત્માઓ, બ્રહ્મની સાથે ગયેલી આત્માઓની જુદાઈની યાદમાં ખોવાઈ ગઈ જે બ્રહ્મ (કાળ)ની સાથે એકવીસ બ્રહ્માંડોમાં ફસાયેલી છે તથા પૂર્ણપરમાત્મા, સુખદાયી કવિદેવની યાદ ભૂલાવી દીધી. પરમેશ્વર કવિદેવના વારંવાર સમજાવવા છતાં પણ આસ્થા ઓછી ન થઈ. પરબ્રહ્મે (અક્ષર પુરુષે) વિચાર્યું કે હું પણ જુદું સ્થાન (જગ્યા) પ્રાપ્ત કરું તો સારું રહેશો. આમ વિચારીને રાજ્ય પ્રાપ્તિની દરછાથી સારનામનો જાપ શરૂ કર્યો. આ જ પ્રમાણે અન્ય આત્માઓએ (જે પરબ્રહ્મના સાત સંખ બ્રહ્માંડમાં ફસાયેલી છે) વિચાર્યું કે જે આત્માઓ બ્રહ્મની સાથે ગયેલી છે તે ત્યાં મોજ-મસ્તી મનાવતા હશે અમે પાછળ રહી ગયા. પરબ્રહ્મના મનમાં એવી ધારણા બની કે ક્ષારપુરુષ જુદો થઈને ખૂબ જ ખુશ હશે. આમ વિચારીને અંતરાત્માથી જુદા સ્થાનની પ્રાપ્તિ અંગે નક્કી કર્યું. પરબ્રહ્મે (અક્ષરપુરુષે) હઠ યોગ નથી કર્યો, પરંતુ ફક્ત જુદા રાજ્યની પ્રાપ્તિને માટે સહજ દ્યાન યોગ વિશેષ કસક (લગન) ની સાથે કરતો રહ્યો. જુદું સ્થાન પ્રાપ્ત કરવાના હેતુથી પાગલો (ગાંડા)ની જેમ ભટકવા લાગ્યો, ખાવાપીવાનું પણ ત્યાગી દીધું. સતતોકમાંના આત્માઓમાંથી અન્ય થોડાક આત્માઓ તેના વૈરાગ્ય પર આસક્ત થઈ તેને ચાહવા લાગ્યા. પૂર્ણપ્રભુના પૂછવાથી પરબ્રહ્મે જુદું સ્થાન માંગ્યું તથા અમુક હંસાત્માઓ માટે પણ વિનંતી કરી. ત્યારે કવિદેવે કહ્યું કે જે આત્મા તમારી સાથે સ્વેચ્છાથી જવા છયા તેમને મોકલી આપું છું. પૂર્ણપ્રભુએ પૂછ્યું કે કોણ હંસ આત્મા પરબ્રહ્મની સાથે જવા માંગે છે, સંમતિ વ્યક્ત કરો. ધણા સમય બાદ એક હંસે સ્વીકૃતિ આપી, પછી દેખા-દેખી તે તમામ આત્માઓએ પણ સ્વીકૃતિ - સંમતિ વ્યક્ત કરી દીધી. સૌ પ્રથમ સ્વીકૃતિ આપવાવાળા હંસને શ્રીરિપ બનાવ્યો, તેનું નામ ઇશ્વરી માયા

(પ્રકૃતિ સુરતિ) રાખ્યું તથા અન્ય આત્માઓને તે ઇશ્વરી માયામાં પ્રવેશ કરાવીને અચિન્ત દ્વારા અક્ષરપુરુષ (પર બ્રહ્મ)ની પાસે મોકલી દીધી (પતિગ્રતા પદથી નીચે પડી જવાની સજ મળી). કેટલાચ યુગો સુધી બંને સાત સંખ બ્રહ્માંડોમાં રહ્ણા, પરંતુ પરબ્રહ્મે દુર્વ્યવહાર કર્યો નહિ. ઇશ્વરી માયાની સ્વ ઇચ્છાથી અંગીકાર કર્યો તથા પોતાની શબ્દશક્તિ દ્વારા નખ વડે સ્ત્રી ઇન્દ્રિ (ચોનિ) બનાવી. ઇશ્વરી દેવીની સંમતિથી સંતાન ઉત્પન્ન કર્યા. એટલા માટે પરબ્રહ્મના લોકમાં (સાત સંખ બ્રહ્માંડોમાં) પ્રાણીઓને તપ્તશિલાનું કષ્ટ નથી તથા ત્યાં પશુ-પક્ષી પણ બ્રહ્મલોકના દેવો કરતા સાઢું ચારિન્દી ધરાવે છે. ઉમર પણ ખૂબ લાંબી છે, પરંતુ જન્મ-મૃત્યુ કર્મધાર પર કર્મદંડ તથા પરિશ્રમ કરીને જ ઉદર પૂર્તિ થાય છે. સ્વર્ગ તથા નરક પણ એ મુજબ જ બનેલા છે. પરબ્રહ્મ (અક્ષરપુરુષ)ને સાત સંખ બ્રહ્માંડ તેની ઇચ્છાઝીપી ભક્તિ દ્વારાન અર્થાત સહજ સમાધિ વિદ્ય દ્વારા તેની કરેલી કમાઈના પ્રતિકળમાં પ્રદાન કર્યા તથા સત્યલોકથી જુદા સ્થાન પર ગોળાકાર પરિધિમાં બંધ કરીને સાત સંખ બ્રહ્માંડો સહિત અક્ષરપુરુષ તથા ઇશ્વરી માયાને છદ પાર (નિષ્ઠાસિત) કરી દીધા.

પૂર્ણબ્રહ્મ (સત પુરુષ) અસંખ્ય બ્રહ્માંડો જે સતલોક વગેરેમાં છે તથા બ્રહ્મના ૨૧ બ્રહ્માંડો તથા પરબ્રહ્મના સાત સંખ બ્રહ્માંડોના પણ પ્રભુ (માલિક) છે એટલે કે પરમેશ્વર કવિર્દેવ કુલ (સર્વસ્વ)ના માલિક છે.

શ્રી બ્રહ્માજી, શ્રી વિષ્ણુજી તથા શ્રી શિવજી વગેરેની ચાર-ચાર ભુજાઓ (હાથ) તથા ૧૬ કળાઓ છે તથા પ્રકૃતિદેવી (દુર્ગા)ની આઠ ભુજાઓ છે તથા દ૪ કળાઓ છે. બ્રહ્મ (ક્ષરપુરુષ)ની એક હજાર ભુજાઓ છે તથા એક હજાર કળાઓ છે અને તે એકવીસ બ્રહ્માંડોના પ્રભુ છે. પર બ્રહ્મ (અક્ષરપુરુષ)ની દસ હજાર ભુજાઓ છે તથા દસ હજાર કળાઓ છે અને તે સાત સંખ બ્રહ્માંડના પ્રભુ છે. પૂર્ણબ્રહ્મ (પરમ અક્ષરપુરુષ અર્થાત સતપુરુષ)ની અસંખ્ય ભુજાઓ છે તથા અસંખ્ય કળાઓ છે તથા બ્રહ્મના એકવીસ બ્રહ્માંડો તથા પરબ્રહ્મના સાત સંખ બ્રહ્માંડો સહિત અસંખ્ય બ્રહ્માંડોના પ્રભુ છે. પ્રત્યેક પ્રભુ પોતાની સર્વ ભુજાઓને સમેટીને ફક્ત જે ભુજાઓ રાખી શકે છે તથા જ્યારે ઇચ્છે ત્યારે સર્વ ભુજાઓને પણ પ્રગત કરી શકે છે. પૂર્ણ પરમાત્મા પરબ્રહ્મના પ્રત્યેક બ્રહ્માંડમાં પણ અલગ સ્થાન બનાવીને અન્ય રૂપમાં ગુપ્ત રહે છે. એવી રીતે સમજે જાણો એક ફરતો કે મેરા બહાર લગાવી દેવામાં આવે તથા અંદર ટેલિવિઝન મૂકી દેવામાં આવે. ટી.વી. ઉપર બહારના તમામ દૃશ્ય નજર આવે છે તથા બીજું ટેલિવિઝન બહાર મૂકીને અંદરનો કે મેરા સ્થાયી કરી મૂકી દેવામાં આવે, તેમાં ફક્ત અંદર બેઠેલા પ્રબંધકનું ચિત્ર દેખાય છે. આના લીધે તમામ કર્મચારીઓ સાવધાન રહે છે.

આ જ પ્રમાણે પૂર્ણપરમાત્મા પોતાના સતલોકમાં બેસીને બધાને નિયંત્રિત કરી રાખે છે તથા પ્રત્યેક બ્રહ્માંડમાં પણ સતગુરુ કવિર્દેવ વિદ્યમાન

રહે છે . જેમ સૂર્ય દૂર હોવા છતાં પણ પોતાનો પ્રભાવ અન્ય લોકોમાં બનાવી રાખે છે .

✽ “પવિત્ર અથર્વવેદમાં સૂર્યિદયનાનું પ્રમાણા”

કાંડ નં . ૪ અનુવાદ નં . ૧ , મંત્ર નં . ૧

બ્રહ્મ જજ્ઞાનં પ્રથમં પુરસ્તાદ વિ સીમતઃ સુરુચ્યો વેન આવઃ /

સ બુધન્યા ઉપમા અસ્ય વિષાઃ સતશ્ય યોનિમસ્તશ્ય વિ વઃ // ૧ //

અનુવાદ : (પ્રથમમુખી) પ્રાચીન અથર્વત સનાતન (બ્રહ્મ) પરમાત્મા એ (જ) પ્રગટ થઈને (જ્ઞાનમુખી) પોતાની સૂર્યાભૂગુણી (પુરસ્તાત્) શિખરમાં અથર્વત સતતોક વગેરેને (સુરુચ્યઃ) સ્વદ્યરચ્છાથી - ખૂબ ઇચ્છિથી સ્વપ્રકાશિત (વિસિમતઃ) સીમારહિત એટલે કે વિશાળ સીમાવાળા જુદા જુદા લોકોને તે (વેનઃ) જુલાહાએ રચ્યા એટલે કે કાપડની જેમ વણીને (આવઃ) સુરક્ષિત કર્યા (ચ) તથા (સઃ) તે પૂર્ણ બ્રહ્મ જ સર્વ રચના કરે છે (અસ્ય) એટલા માટે તે જ (બુધન્યાઃ) મૂળ માલિકે (યોનિમુખી) મૂળ સ્થાન સત્યવલોકની રચના કરી છે (અસ્ય) તેના (ઉપમા) સદૃશ એટલે કે મળતા જુલતા (સતઃ) અક્ષરપુરુષ અથર્વત પરબ્રહ્મના લોક થોડાક અંશે સ્થાયી (ચ) તથા (અસતઃ) ક્ષરપુરુષના અસ્થાઈ લોક વગેરે (વિ વઃ) આવાસ સ્થાન જુદા (વિષાઃ) સ્થાપિત કર્યા.

ભાવાર્થ : પવિત્ર વેદોને બોલવાવાળો બ્રહ્મ (કાળ) કહી રહ્યો છે કે સનાતન પરમેશ્વરે સ્વયં (પોતે) અનામય (અનામી) લોકથી સતતોકમાં પ્રગટ થઈને પોતાની સૂર્ય-બૂગ હારા કાપડની જેમ રચના કરીને ઉપરના સતતોક વગેરેને સીમારહિત સ્વપ્રકાશિત અજર-અમર અથર્વત અવિનાશી સ્થિત કર્યા તથા નીચેના પરબ્રહ્મના સાત સંખ બ્રહ્માંડ તથા તે બ્રહ્મના એકવીસ બ્રહ્માંડ તથા તેમાં નાનામાં નાની રચના પણ તે જ પરમાત્માએ અસ્થાયી કરી છે .

કાંડ નં . ૪ અનુવાદ નં . ૧ , મંત્ર નં . ૨

ઇયં પિત્રા રાધ્રવેત્વગ્રે પ્રથમાય જનુષે ભુવનેષાઃ /

તસ્મા એતં સુરુચ્યં હ્યારમહ્યં ધર્મ શ્રીજાન્તુ પ્રથમાય ધાસ્યવે // ૨ //

અનુવાદ : (ઇયમુખી) આ જ (પિત્રા) જગતપિતા પરમેશ્વરે (એતુ) આ (અગ્રે) સર્વોત્તમ (પ્રથમાય) સર્વથી પહેલી, માયા પરાનાંદની (રાષ્ટ્રી) રાજેશ્વરી શક્તિ અથર્વત પરાશક્તિ જેને આકર્ષણી શક્તિ પણ કહે છે , ને (જનુષે) ઉત્પન્ન કરીને (ભુવનેષાઃ) લોકસ્થાપના કરી (તસ્મા) તે જ પરમેશ્વરે (સુરુચ્યમુખી) ખૂબ ઇચ્છિની સાથે સ્વેચ્છાથી (એતમુખી) આ (પ્રથમાય) પ્રથમ ઉત્પત્તિની શક્તિ અથર્વત પરાશક્તિના હારા (હ્યારમહ્યમુખી) એક બીજાના વિયોગને રોકવા અથર્વત આકર્ષણી શક્તિના (શ્રીજાન્તુ) ગુરુત્વાકર્ષણને પરમાત્માએ આદેશ આયો - સદા રહો તે કચારેય ન સમાપ્ત થવાવાળા (ધર્મમુખી) સ્વભાવથી (ધાસ્યવે) ધારણ કરીને સ્થિત કર્યા અથર્વત કાપડની જેમ વણીને રોકી રાખ્યા છે .

ભાવાર્થ : જગતપિતા પરમેશ્વરે પોતાની શબ્દશક્તિ હારા રાખ્યી અથર્તિ સૌથી પહેલી માયા રાજેશ્વરી ઉત્પન્ન કરી તથા તે જ પરાશક્તિ હારા એકબીજાને આકર્ષણ શક્તિથી રોકી રાખવાવાળા કચારેય ન સમાપ્ત થવાવાળા ગુણથી ઉપરોક્ત સર્વ બ્રહ્માંડોને સ્થાપિત કર્યા છે.

કાંડ નં. ૪ અનુવાક ૧, મંત્ર-૩

પ્રયો જજો વિદ્વાનસ્ય બન્ધુવિદ્વશ્વા દેવાનાં જનિમા વિવક્તિ ।

બ્રહ્મ બ્રહ્મશ્ર ઉજજભાર મદ્યાનીયેરુચ્યૈઃ સ્વધા અભિ પ્ર તસ્થો ॥ ૩ ॥

અનુવાદ : (પ) સર્વ પ્રથમ (દેવાનામ) દેવતાઓ તથા બ્રહ્માંડોની (જડો) ઉત્પત્તિના જ્ઞાનને (વિદ્વાનસ્ય) જિજ્ઞાસુ ભક્તનો (ય:) જ (બન્ધુ:) વાસ્તવિક સાથી અથર્ત પૂર્ણ પરમાત્મા જ પોતાના નિજ સેવકને (જનિમા) પોતાના હારા સૂજન થયેલાને (વિવક્તિ) સ્વયં પોતે જ ઠીક-ઠીક વિસ્તારપૂર્વક બતાવે છે કે (બ્રહ્મણ:) પૂર્ણ પરમાત્માએ (મદ્યાત્) પોતાના મદ્યથી એટલે કે શબ્દશક્તિથી (બ્રહ્મ:) બ્રહ્મ-ક્ષારપુરુષ એટલે કે કાળને (ઉજજભાર) ઉત્પન્ન કરીને (વિશ્વા) આખા સંસારને અથર્ત સર્વ લોકોને (ઉર્ધ્યૈ:) ઉપર સતલોક વગેરે (નિર્યૈ:) નીચે પરબ્રહ્મના તથા બ્રહ્મના સર્વ બ્રહ્માંડ (સ્વધા) પોતાની ધારણ કરવાવાળી (અભિ:) આકર્ષણ શક્તિથી (પ્ર તસ્થો) બન્નેને સારી રીતે સ્થિત કર્યા.

ભાવાર્થ : પૂર્ણપરમાત્મા પોતાના હારા રચેલી સૂચિનું જ્ઞાન તથા સર્વ આત્માઓની ઉત્પત્તિનું જ્ઞાન પોતાના નિજ (અંગત) દાસને સ્વયં જ (પોતે જ) સાચું સંપૂર્ણ રીતે બતાવે છે કે પૂર્ણપરમાત્માએ પોતાના મદ્ય એટલે કે પોતાના શરીરથી પોતાની શબ્દશક્તિ હારા બ્રહ્મ (ક્ષારપુરુષ - કાળ)ની ઉત્પત્તિ કરી તથા સર્વ બ્રહ્માંડોને - ઉપર સતલોક, અલખ લોક, અગમ લોક, અનામી લોક વગેરે તથા નીચે પરબ્રહ્મના સાત સંખ્યાં બ્રહ્માંડ તથા બ્રહ્મના ૨૧ બ્રહ્માંડોને પોતાની ધારણ કરવાવાળી શક્તિથી સ્થિત (પ્રસ્થાપિત) કરી રાખ્યા છે.

જેમ પૂર્ણપરમાત્મા કબીર પરમેશ્વરે (કવિદેરે) પોતાના નિજ (અંગત) સેવક અથર્ત સખા શ્રી ધર્મદાસજી, માનનીય ગરીબદાસજી વગેરેને પોતાના હારા રચવામાં આવેલ સૂચિનું જ્ઞાન સ્વયં જ (પોતે જ) બતાવ્યું. ઉપરોક્ત વેદમંત્ર પણ આનું જ સમર્થન કરી રહ્યા છે.

કાંડ નં. ૪ અનુવાક નં. ૧, મંત્ર નં. ૪

સ: છિ દિવ: સ પૃથિવ્યા ઝતસ્થા મહી ક્ષેમં રોદસી અસ્કભાયત ।

મહાન મહી અસ્કભાયદ વિ ઝતો દ્વાં સદભ પાર્થીવં ચ રજ: ॥ ૪ ॥

અનુવાદ : (સ) તે જ સર્વશક્તિમાન પરમાત્માએ (હિ) નિ:સંદેહ (દિવ:) ઉપરના ચારેય દિવ્ય લોક જેમ કે સત્ય લોક, અલખ લોક, અગમ લોક તથા અનામી અથર્ત અકણ લોક અથર્ત દિવ્ય ગુણો યુક્ત લોકોને (અતસ્થા) સત્ય સ્થિર અથર્ત અજરામર ઇપથી સ્થિર કર્યા (સ) તેમના જેવા (પૃથિવ્યા) નીચેના પૃથ્વીવાળા સર્વલોક જેમકે પરબ્રહ્મના સાત સંખ્યાં

તथા બ્રહ્મ કાળના એકવીસ બ્રહ્માંડ (મહી) પૃથ્વી તત્ત્વથી (ક્ષેમમુ) સુરક્ષાની સાથે (અસ્કભાયતુ) રોકી રાખ્યા (રોદસી) આકાશ તત્ત્વ તથા પૃથ્વી તત્ત્વ બંનેથી ઉપર નીચેના બ્રહ્માંડોને [જેમ આકાશ એક સ્કૂલમ તત્ત્વ છે, આકાશનો ગુણ શાંદ છે, પૂર્ણ પરમાત્મા એ ઉપરના લોક શાંદ રૂપે રચ્યા જે તેજપુંજના બનાવેલા છે તથા નીચેના પરબ્રહ્મ (અક્ષારપુરુષ) ના સપ્ત સંખ બ્રહ્માંડ તથા બ્રહ્મ-કાર પુરુષના એકવીસ બ્રહ્માંડોને પૃથ્વી તત્ત્વથી અસ્થાયી રચ્યા] (મહાન्) પૂર્ણ પરમાત્માએ (પાર્થિવમુ) પૃથ્વીવાળા (વિ) જુદા-જુદા (ધામ) લોક (ચ) અને (સદમુ) આવાસ સ્થાન (મહી) પૃથ્વી તત્ત્વથી (રજઃ) પ્રત્યેક બ્રહ્માંડમાં નાના-નાના લોકોની (જાતઃ) રચના કરીને (અસ્કભાયતુ) સ્થિર કર્યા.

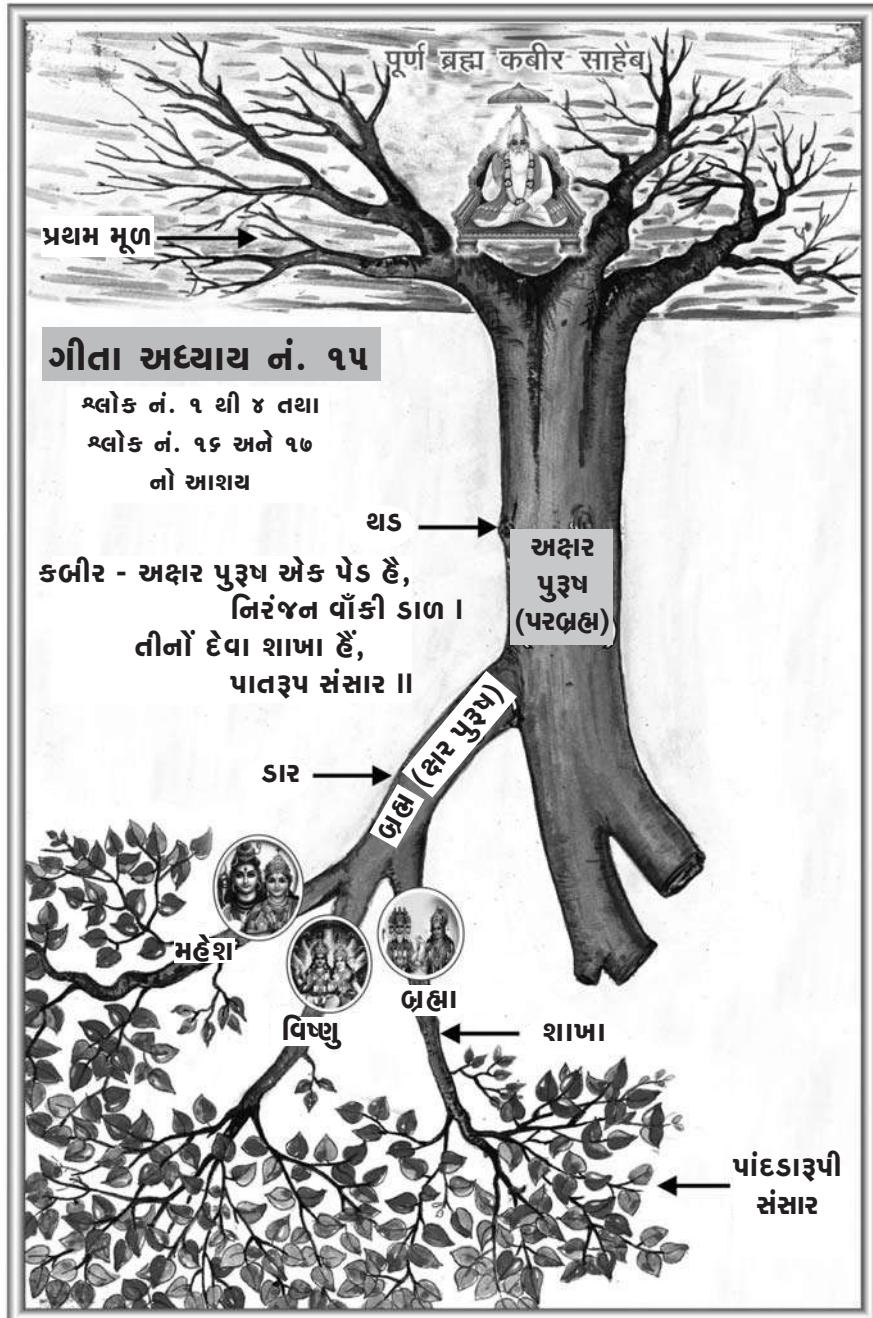
ભાવાર્થ : ઉપરના ચારેચ લોક - સત્યલોક, અલખ લોક, અગમ લોક, અનામી લોક - આ તો અજર-અમર સ્થાયી અર્થાત એટલે કે અવિનાશી રચ્યા છે તથા નીચેના બ્રહ્મ તથા પરબ્રહ્મના લોકોની અસ્થાયી રચના કરીને તથા અન્ય નાના-નાના લોક પણ તે જ પરમેશ્વરે રચીને સ્થિર કર્યા.

કાંડ નં. ૪ અનુવાદ નં. ૧, મંત્ર નં. ૫

સ: બુધ્યાદાધ્ર જનુષોઽભ્યાં બૃહસ્પતિર્દ્વતા તત્સ્ય સભ્રાટ /
અહયંચ્છુક્ જ્યોતિષો જનિષ્ટાથ કુમન્તો વિ વસન્તુ વિપ્રાઃ // ૫ //

અનુવાદ : (સઃ) તે જ (બુધ્યાદાત) મૂળ માલિકથી (અભિ-અગ્રમુ) સૌ પ્રથમ સ્થાન પર (આધ્ર) અષ્ટાંગી માયા-દુર્ગા અર્થાત પ્રકૃતિ દેવી (જનુષે:) ઉત્પન્ન થઈ કેમકે નીચેના પરબ્રહ્મ તથા બ્રહ્મના લોકોનું પ્રથમ સ્થાન સત્તલોક છે, આ શ્રીજું ધામ પણ કહેવાચ છે. (તત્સ્ય) આ દુર્ગાનો પણ માલિક એ જ (સભ્રાટ) રાજાધિરાજ (બૃહસ્પતિઃ) સૌથી મોટો પતિ તથા જગતગુરુ (દેવતા) પરમેશ્વર છે. (ચતુ) જેનાથી (અહઃ) બધાનો વિચ્યોગ થયો (અથ) એના પછી (જ્યોતિષઃ) જ્યોતિર્દ્વપ નિરંજન અર્થાત કાળના (શુક્મ) વીર્ય અર્થાત બીજશક્તિથી (જનિષ્ટ) દુર્ગાના ઉત્પન્ન થઈને (વિપ્રાઃ) ભક્ત આત્માઓ (વિ) અલગથી (ધુમન્તઃ) મનુષ્યલોક તથા સ્વર્ગલોકમાં જ્યોતિ નિરંજનના આદેશથી દુર્ગાએ કહ્યું (વસન્તુ) નિવાસ કરો એટલે કે તે આત્માઓ નિવાસ કરવા લાગી - રહેવા લાગી.

ભાવાર્થ : પૂર્ણપરમાત્માએ ઉપરના ચારેચ લોકોમાંથી જે નીચેથી સૌથી પ્રથમ અર્થાત સત્યલોકમાં આધ્રા અર્થાત અષ્ટાંગી (પ્રકૃતિ દેવી - દુર્ગા) ની ઉત્પત્તિ કરી. આજ રાજાધિરાજ, જગત ગુરુ, પૂર્ણ પરમેશ્વર (સત્ત પુરુષ) છે, જેનાથી બધાનો વિચ્યોગ થયો છે. પછી સર્વે પ્રાણી જ્યોતિ નિરંજન (કાળ)ના (વીર્ય) બીજથી દુર્ગા (આધ્રા)ના ગર્ભ છારા ઉત્પન્ન થઈને સ્વર્ગલોક તથા પૃથ્વીલોક પર નિવાસ કરવા લાગ્યા.

ઉપર મૂળ નીચે શાખાવાળું ઊંઘું લટકેલું
સંસારપી વૃક્ષાનું ચિત્ર

કાંડ નં. ૪ અનુવાક નં. ૧, મંત્ર ૬

યુનં તદસ્ય કાવ્યો હિનોતિ મહો દેવસ્ય પૂર્વસ્ય ધામ ।

એષ જજો બહુભિઃ સાકભિત્યા પૂર્વ અર્થ વિષિતે સસન નુ ॥ ૬ ॥

અનુવાદ : (નૂનમ्) નિઃસંદેહ (તત્) તે પૂર્ણ પરમેશ્વર અર્થાત તત બ્રહ્મ જ (અસ્ય) આ (કાવ્યો) ભક્ત આત્મા જે પૂર્ણપરમેશ્વરની ભક્તિ વિદ્યિવત કરે છે ને પરત (મહિઃ) સર્વશક્તિમાન (દેવસ્ય) પરમેશ્વરના (પૂર્વસ્ય) પહેલાના (ધામ) લોકમાં અર્થાત સતતોકમાં (હિનોતી) મોકલે છે.

(પૂર્વો) પહેલાવાળા (વિષિતે) વિશેષ ચાહેલા - પ્રિય એવા (એષ) આ પરમેશ્વરને તથા (જજો) સૂચિ ઉત્પત્તિના ઝાનને જાણીને (બહુભિઃ) ખૂબ આનંદ (સાકમ्) ની સાથે (અર્થો) અડધું (સસન્) ઊંઘતો રહી (ઇત્થા) વિદ્યિવત આ પ્રમાણો (નુ) આત્માથી સાચી સ્તુતિ કરે છે.

ભાવાર્થ : તે જ પૂર્ણપરમેશ્વર સત્ય સાધના કરવાવાળા સાધકને તે જ પહેલાવાળા સ્થાન - અગાઉના સ્થાન (સત્યલોક) માં લઈ જાય છે, જ્યાંથી વિખુટા પડીને આવ્યા હતા. ત્યાં તે વાસ્તવિક સુખદાયી પ્રભુને પ્રાપ્ત કરીને ખુશીથી આત્મવિલોર થઈને મસ્તીથી સ્તુતિ કરે છે કે હે પરમાત્મા અસંખ્ય જન્મોના ભટકેલાને વાસ્તવિક સ્થાન મળી ગયું. આનું જ પ્રમાણ પવિત્ર અદ્વેદ મંડલ ૧૦, સુક્ત ૬૦, મંત્ર ૧૬માં પણ છે.

માનનીય ગરીબદાસજુને આ જ પ્રમાણો પૂર્ણ પરમાત્મા કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) સ્વયં સત્યભક્તિ આપીને સત્યલોક લઈને ગયા હતા, ત્યારે પોતાની અમૃતવાણીમાં માનનીય ગરીબદાસજુ મહારાજે નજરોથી જોઈને કહ્યું :

ગરીબ, અજબ નગર મેં લે ગયે, હમકું સત્ત્વગુરુ આન ।

લિલ કે લિલ અગાધ ગતિ, સૂતે ચાદર તાન ॥

કાંડ નં. ૪ અનુવાક નં. ૧ મંત્ર ૭

યોડથવર્ણં પિતારં દેવબન્ધું બૃહસ્પતિં નમસાવ ય ગચ્છાત ।

ત્વं વિશેષાં જનિતા યથા સઃ કવિર્દેવો ન દભાયત સ્વધાવાન ॥ ૭ ॥

અનુવાદ : (યઃ) જે (અથવાણિમ्) અચલ અર્થાત અવિનાશી (પિતારમ्) જગતપિતા (દેવ બન્ધુમ्) ભક્તોનો વાસ્તવિક સાથી અર્થાત આત્માનો આધાર (બૃહસ્પતિમ्) જગત ગુરુ (ચ) તથા (નમસા) વિનમ્ર પૂજારી અર્થાત વિદ્યિવત સાધકને (અવ) સુરક્ષાની સાથે (ગચ્છાત) સતતોક ગયેલાઓને સતતોક લઈ જવાવાળા (વિશેષામુ) સર્વ બ્રહ્માંડોની (જનિતા) રચના કરવાવાળા જગદભાના એટલે કે માતાવાળા ગુણોથી પણ ચુક્તા (ન દભાયત) કાળની જેમ દગ્દો ન દેવાવાળા (સ્વધાવાન), સ્વભાવ અર્થાત ગુણોવાળા (યથા) જેમ છે તેમ એટલે કે તેવા જ (સઃ) તે (ત્વમ्) તમે (કવિર્દેવઃ/કવિરદેવઃ) કવિર્દેવ છો અર્થાત ભાષા જુદી એને કબીર પરમેશ્વર પણ કહે છે.

ભાવાર્થ : આ મંત્રમાં આ પણ સ્પષ્ટ કરી દીધું છે કે તે પરમેશ્વરનું નામ કવિર્દેવ અર્થાત કબીર પરમેશ્વર છે, જેણે સર્વ રચના કરી છે.

જે પરમેશ્વર અચળ અર્થાત વાસ્તવમાં અવિનાશી (ગીતા અદ્યાય ૧૫ શ્લોક-૧૬, ૧૭ માં પણ પ્રમાણ છે) જગત ગુહુ, આત્માધાર, જે પૂર્ણ મુક્ત થઈને સતતોક ગયા છે તેમને સતતોકમાં લઇ જવાવાળા, સર્વ બ્રહ્માંડોના રચનહાર, કાળ (બ્રહ્મ)ની જેમ દગ્ગો ન દેવાવાળા જેમ છે તેમ (જેવા છે તેવા જ) તે સ્વયં કવિર્દેવ અર્થાત કબીર પ્રભુ છે. આ જ પરમેશ્વર સર્વ બ્રહ્માંડો તથા પ્રાણીઓને પોતાની શબ્દશક્તિથી ઉત્પન્ન કરવાના કારણે (જનિતા) માતા પણ કહેવાય છે તથા (પિતારમ્) પિતા તથા (બન્ધુ) ભાઈ પણ વાસ્તવમાં આ જ છે તથા (દેવ) પરમેશ્વર પણ આ જ છે. એટલા માટે આ જ કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર)ની સ્તુતિ કર્યા કરે છે. ત્વમેવ માતા ચ પિતા ત્વમેવ ત્વમેવ બન્ધુ ચ સખા ત્વમેવ, ત્વમેવ વિદ્યા ચ દ્વારિણંમ ત્વમેવ, ત્વમેવ સર્વ ભમ્ દેવ દેવ. આ જ પરમેશ્વરની મહિમાનું પવિત્ર અંગરેદ મંડલ નં. ૧, સૂક્ત નં. ૪૭ માં વિસ્તૃત વિવરણ છે.

✿ “પવિત્ર ઋગવેદમાં સૂચિરચનાનું પ્રમાણ”

મંડલ ૧૦ સૂક્ત ૬૦ મંત્ર ૧

સહસ્રશીર્ષા પુરુષ: સહસ્રાક્ષા: સહસ્રપાતા!

સ ભૂમિં વિશ્વતો વૃત્તાત્યતિષ્ઠદશાકૃતુલમ // ૧ //

અનુવાદ : (પુરુષ:) વિરાટરૂપ કાળ ભગવાન અર્થાત કારપુરુષ (સહસ્રશીર્ષા) હજાર માથાવાળા (સહસ્રાક્ષા:) હજાર આંખોવાળા (સહસ્રપાતાં) હજાર પગવાળા (સ) તે કાળ (ભૂમિ) પૃથ્વીવાળા એકવીસ બ્રહ્માંડોને (વિશવત:) બધી બાજુઅથી (દશાકૃતુલમ) દસે આંગળીઓથી અર્થાત પૂર્ણરૂપથી કાબૂમાં કરી રાખીને (વૃત્તા) ગોળાકાર ઘેરામાં ઘેરીને (અત્યાતિષ્ઠત) આનાથી આગળ એટલે કે પોતાના કાળલોકમાં સૌથી ન્યારો - અલગ પણ એકવીસમા બ્રહ્માંડમાં બેઠેલા છે અર્થાત રહે છે.

ભાવાર્થ : આ મંત્રમાં વિરાટ (કાળ-બ્રહ્મ) નું વર્ણન છે. (ગીતા અદ્યાય-૧૦-૧૧ માં આ જ કાળ-બ્રહ્મનું આવું જ વર્ણન છે. અદ્યાય-૧૧ મંત્ર નં. ૪૬ માં અર્જુને કહ્યું છે કે સહસ્રાબાહુ એટલે કે હજાર ભૂજવાળા આપ આપના ચર્ચાભૂજ રૂપમાં દર્શન આપો.)

જેના હજારો હાથ, પગ, આંખો, કાન વગેરે છે તે વિરાટરૂપ કાળ પ્રભુ પોતાના આધીન સર્વ પ્રાણીઓને પૂર્ણ કાબૂમાં કરીને અર્થાત વીસ બ્રહ્માંડોને ગોળાકાર પરિધિમાં રોકીને સ્વયં એમનાથી ઉપર (જુદો) એકવીસમા બ્રહ્માંડમાં બેઠેલો છે.

મંડલ નં. ૧૦ સૂક્ત ૬૦ મંત્ર ૨

પુરુષ એવેદં સર્વ યદભૂતં યચ્ચ ભાવ્યમ્ /

ઉતામૃતતાવસ્યેશાનો યદન્નેનાતિરોહિતિ // ૨ //

અનુવાદ : (એવ) આ જ પ્રમાણે થોડાક અંશે ઠીક ઠીક પ્રમાણમાં (પુરુષ) ભગવાન છે તે અક્ષારપુરુષ અર્થાત પરબ્રહ્મ છે. (ચ) અને (ઇદમ્) આ (ચતુર્થ) જે (ભૂતમ્) ઉત્પન્ન થયેલ છે. (ચતુર્થ) જે (ભાવ્યમ્) ભવિષ્યમાં થશે (સર્વમ્) બધા (ચતુર્થ) પ્રયત્નથી અર્થાત મહેનત દ્વારા (અન્નેન) અન્નથી (અતિરોહિતિ) વિકસિત થાય છે. આ અક્ષારપુરુષ પણ (ઉત) શંકાયુક્ત (અમૃતત્વસ્ય) મોક્ષનો (ઇશાન:) સ્વામી છે અર્થાત ભગવાન તો અક્ષારપુરુષ પણ થોડાક અંશે સાચો છે. પરંતુ પૂર્ણ મોક્ષદાયક નથી.

ભાવાર્થ : આ મંત્રમાં પરબ્રહ્મ (અક્ષારપુરુષ) નું વિવરણ છે જે થોડાક ભગવાનવાળા લક્ષણોથી ચુક્ત છે, પરંતુ આની ભક્તિથી પણ પૂર્ણ મોક્ષ સંભવ નથી, એટલા માટે એને સંદેહચુક્ત મુક્તિદાતા કહ્યો છે. આને થોડોક (કંઈક) પ્રભુના ગુણો ચુક્ત એટલા માટે કહ્યો છે કે આ કાળની જેમ તપ્તશીલા પર સેકીને ખાતો નથી, પરંતુ આ પરબ્રહ્મના લોકમાં પણ પ્રાણીઓને પરિશ્રમ કરીને કર્મધાર મુજબ જ ફળ પ્રાપ્ત થાય છે તથા અન્નથી જ સર્વ પ્રાણીઓના શરીર વિકસિત થાય છે. જન્મ તથા મૃત્યુનો સમય ભવે જ કાળ (કાર્યપુરુષ) થી અધિક છે, પરંતુ તેમ છતાં પણ ઉત્પત્તિ, પ્રલય તથા ચોરાસી લાખ યોનિઓમાં ચાતના (પીડા, દુઃખ) તો બની જ રહે છે.

મંડલ ૧૦, સુક્ત ૬૦, મંત્ર ૩

અનુવાનસ્ય મહિમાતો જ્યાયોશ્ચ પુરુષः ।

પાદોકસ્ય વિશ્વા ભૂતાનિ ત્રિપાદસ્યામૃતં દિવિ ॥ ૩ ॥

અનુવાદ : (અસ્ય) આ અક્ષારપુરુષની અર્થાત પરબ્રહ્મની તો (અનુવાન) એટલી જ (મહિમા) પ્રભુતા છે (ચ) તથા (પુરુષ:) તે પરમ અક્ષાર બ્રહ્મ અર્થાત પૂર્ણ બ્રહ્મ પરમેશ્વર તો (અતઃ) આનાથી પણ (જ્યાયાન) મોટો છે (વિશ્વા) સમસ્ત (ભૂતાનિ) કર પુરુષ તથા અક્ષાર પુરુષ તથા એમના તમામ લોકોમાં તથા સત્યલોક તથા એ લોકોમાં જેટલા પણ પ્રાણીઓ છે (અસ્ય) આ પૂર્ણ પરમાત્મા પરમ અક્ષારપુરુષનો (પાદ:) એક પગ છે એટલે કે એક અંશ માત્ર છે. (અસ્ય) આ પરમેશ્વરના (ત્રિ) પ્રણ (દિવિ) દિવ્ય લોક જેમ કે સત્યલોક-અલખ લોક - અગમ લોક (અમૃતમ્) અવિનાશી (પાદ) બીજો પગ છે અર્થાત જે કંઈ પણ સર્વ બ્રહ્માંડોમાં ઉત્પન્ન છે તે સત્યપુરુષ પૂર્ણપરમાત્માના જ અંશ અથવા અંગ છે.

ભાવાર્થ : આ ઉપરોક્ત મંત્ર-રમાં વર્ણિત અક્ષાર પુરુષ (પરબ્રહ્મ)ની તો એટલી જ મહિમા છે તથા તે પૂર્ણપુરુષ કર્વિદેવ તો આનાથી પણ મોટો છે અર્થાત સર્વશક્તિમાન છે તથા સર્વો બ્રહ્માંડ તેના જ અંશ માત્ર પર ટકી રહ્યા છે. આ મંત્રમાં પ્રણ લોકોનું વર્ણિત એટલા માટે છે કારણ કે ચોથો અનામી (અનામય) લોક અન્ય રૂ�yanાથી પહેલાનો (અગાઉનો) છે. આ જ પ્રણો પ્રભુઓ (કાર પુરુષ, અક્ષાર પુરુષ તથા આ બંનેથી અન્ય પરમ અક્ષાર પુરુષ)નું વિવરણ શ્રીમદ્ ભાગવત ગીતાના અદ્યાય-૧૫ ના જ્લોક

૧૬-૧૭ માં છે [આનું જ પ્રમાણ માનનીય ગરીબદાસ સાહેબજી કહે છે કે :-
ગરીબ, આકે અર્ધ રૂમ પર સક્રિય પસારા । એસા પૂર્ણ બ્રહ્મ હમારા ॥
ગરીબ, અનના કોટિ બ્રહ્માંડ કા એક રતિ નહીં ભાર ।

સતતુરુ - પુરુષ કબીર હેં, કુલ કે સૃજનહાર ॥
આનું જ પ્રમાણ, માનનીય દાદુ સાહેબજી કહી રહ્યા છે કે :-

જીજન મોહું નિજ નામ દિયા, સૌઈ સતતુરુ હમાર ।
દાદુ દૂસરા કોએ નહીં, કબીર સૃજનહાર ॥

આનું જ પ્રમાણ માનનીય નાનક સાહેબજી આપે છે કે :-
યક અર્જ ગુરુતમ પેશ તો દર કુન કરતાર ।
હક્કા કબીર કરીમ તૂ, બે એબ પરવરદિગાર ॥

(શ્રી ગુરુ ગ્રંથ સાહેબ, પાન નં. ૭૨૧, મહિલા ૧, રાગ તિલંગ)
કૂન કરતારનો અર્થ થાય છે સર્વનો રચનહાર અર્થાત શાણદશકિતથી રચના
કરવાવાળા શાણદશપી પ્રભુ, હક્કા કબીરનો અર્થ છે સત્ત કબીર, કરીમનો
અર્થ- દયાળુ પરવરદિગારનો અર્થ પરમાત્મા છે]

મંડલ-૧૦, સૂક્ત નં. ૬૦, મંત્ર નં. ૪
ત્રિપાદુદ્ધર્ય ઉદૈત્પુરુષ: પાદોકસ્યેહાભવત્પુન: /
તતો વિષ્વ ઇઃવ્યકામત્સાશનાનશને અભિ ॥ ૪ ॥

અનુવાદ : (પુરુષઃ) આ પરમ અક્ષર બ્રહ્મ એટલે કે અવિનાશી
પરમાત્મા (ઉર્ધ્વઃ) ઉપર (અનિ) અણ લોક - જેમ કે સત્યલોક - અલખ લોક
- અગમ લોકરૂપ (પાદ) પગ અર્થાત ઉપરના ભાગમાં (ઉદૈત) પ્રગટ થાય
છે અર્થાત બિરાજમાન છે (અસ્ય) આ જ પરમેશ્વર પૂર્ણબ્રહ્મનો (પાદઃ)
એક પગ અર્થાત એક હિસ્સો/ભાગ જગતરૂપ (પુનર) ફરીથી (ઇહ) અહીંયા
(અભવત) પ્રગટ થાય છે (તતઃ) એટલા માટે (સઃ) તે અવિનાશી
પૂર્ણપરમાત્મા (અશનાનશને) ખાવાવાળા કાળ એટલે કે કાર પુરુષ તથા
ન ખાવાવાળા પરબ્રહ્મ એટલે કે અક્ષર પુરુષના પણ (અભિ) ઉપર (વિશવદ્) સર્વત્ર
(વ્યક્તામત) વ્યાપત છે અર્થાત તેની પ્રભુતા સર્વ બ્રહ્માંડો તથા સર્વ
પ્રભુઓ પર છે તે કુલનો માલિક છે. જેણે પોતાની શક્તિને સર્વની ઉપર
ફેલાવેલી છે.

ભાવાર્થ : આ જ સર્વ સૂચિ રચનહાર પ્રભુ પોતાની રચનાના ઉપરના
ભાગમાં અણેય સ્થાનો (સત્યલોક, અલખલોક, અગમલોક)માં અણરૂપમાં
સ્વયં પ્રગટ થાય છે અર્થાત સ્વયં જ વિરાજમાન છે. અહીંયા અનામી લોકનું
વણન એટલા માટે નથી કર્યું કારણ કે અનામી લોકમાં કોઈ રચના નથી
તથા અક્ષ (અનામય) લોક શેષ રચનાથી પૂર્વેનો છે. પછી કહું છે કે તે
જ પરમાત્માના સત્યલોકથી વિખૂટા પડીને નીચેના બ્રહ્મ તથા પરબ્રહ્મના
લોક ઉત્પન્ન થાય છે અને તે પૂર્ણ પરમાત્મા ખાવાવાળા બ્રહ્મ એટલે કે
કાળથી (કારણકે બ્રહ્મ-કાળ વિરાટ, શ્રાપવશ એક લાખ માનવશરીરદારી
પ્રાણીઓને ખાય છે) તથા ન ખાવાવાળા પરબ્રહ્મ અર્થાત અક્ષરપુરુષથી

(પરબ્રહ્મ પ્રાણીઓને ખાતા નથી, પરંતુ જન્મ-મૃત્યુ, કર્મદંડ જે મનું તેમ બની રહે છે) પણ ઉપર સર્વાત્મક વ્યાપ્ત છે એટલે કે આ પૂર્ણ પરમાત્માની પ્રભુતા સર્વ (બધા)ના ઉપર છે, કબીર પરમેશ્વર જ કુલ (સર્વશ્રી)નો માલિક છે. જે હો પોતાની શક્તિને સર્વ (બધા)ના ઉપર ફેલાવી રાખી છે જેમ સૂર્ય પોતાના પ્રકાશને બધાની ઉપર ફેલાવીને પ્રભાવિત કરે છે, એમ પૂર્ણ પરમાત્માએ પોતાની શક્તિનું રેંજ (ક્ષમતા) ને સર્વ બ્રહ્માંડોને નિયંત્રિત રાખવા માટે છોડી રાખેલ છે. જેમ મોબાઇલ ફોનનું ટાવર એક દેશીય (એક જગ્યાએ) હોવા છતાં પોતાની શક્તિ એટલે કે મોબાઇલ ફોનની રેંજ (ક્ષમતા) ચારેબાજુ ફેલાવતું રહે છે. આવી જ રીતે પૂર્ણપરમાત્માએ પોતાની નિરાકાર શક્તિ સર્વવ્યાપક કરી છે, જેનાથી પૂર્ણ પરમાત્મા સર્વ બ્રહ્માંડોને એક સ્થાન પર બેસીને નિયંત્રિત રાખે છે.

આનું જ પ્રમાણ માનનીય ગરીબદાસજી મહારાજ આપી રહ્યા છે (અમૃતવાણી રાગ કલ્યાણ)

તીન ચરણ ચિંતામણી સાહેબ, શેષ બદન પર છાએ /
માતા, પિતા, કુલન ન બંધુ, ના કિંછુ જનની જાયે //

મંડલ ૧૦, સુકૃત ૬૦, મંત્ર ૫

તસ્માદ્વિરાળજ્ઞયત વિરાજે આધિ પુરુષः /
સ જીતો અત્યરિચ્યત પશ્ચાદ્ભૂભિમથો પુરઃ // ૫ //

અનુવાદ : (તસ્માત) ત્યારબાદ તે પરમેશ્વર સત્યપુરુષની શબ્દશક્તિથી (વિરાટ) વિરાટ અથર્તિ બ્રહ્મ જેને ક્ષારપુરુષ તથા કાળ પણ કહે છે (અભાવિત) ઉત્પણી થાયેલ છે (પશ્ચાત) અના પછી (વિરાજ:) વિરાટ પુરુષ અથર્તિ કાળ ભગવાનથી (અધિ) મોટા (પુરુષ:) પરમેશ્વરે (ભૂભિમ) પૃથ્વીવાળા લોક, કાળબ્રહ્મના તથા પરબ્રહ્મના લોકને (અત્યરિચ્યત) સારી રીતે રચ્યા (અથ:) પછી (પુરઃ) અન્ય નાના-નાના લોક (સ) તે પૂર્ણપરમેશ્વરે જ (જાત:) ઉત્પણી કર્યા એટલે કે સ્થાપિત કર્યા.

ભાવાર્થ : ઉપરોક્ત મંત્ર ૪ માં વર્ણિત પ્રાણીય લોકો (અગમલોક, અલખ લોક તથા સતલોક) ની રચના કર્યા પછી પૂર્ણપરમાત્માએ જ્યોતિ નિરંજન (બ્રહ્મ)ની ઉત્પત્તિ કરી અથર્તિ તે જ સર્વ શક્તિમાન પરમાત્મા પૂર્ણ બ્રહ્મ કવિર્દેવ (કબીર પ્રભુ) થી જ વિરાટ એટલે કે બ્રહ્મ (કાળ) ની ઉત્પત્તિ થઈ. આ જ પ્રમાણ ગીતા અદ્યાય-૩, મંત્ર ૧૫ માં છે કે અક્ષારપુરુષ અથર્તિ અવિનાશી પ્રભુથી બ્રહ્મ ઉત્પન્ન થયો, આ જ પ્રમાણ અથર્વવેદ કાંડ-૪ અનુવાક-૧ સૂકૃત-૩ માં છે કે પૂર્ણબ્રહ્મથી બ્રહ્મની ઉત્પત્તિ થઈ. તે જ પૂર્ણબ્રહ્મ (ભૂભિમ) ભૂમિ વગેરે નાના-મોટા સર્વ લોકોની રચના કરી. તે પૂર્ણબ્રહ્મ આ વિરાટ ભગવાન એટલે કે બ્રહ્મથી પણ મોટો છે એટલે કે એનો પણ માલિક છે. (ગીતામાં અર્જુનને ગીતા બોલવાવાળા બ્રહ્મ ભગવાન કહે છે કે અર્જુન તું તે પરમેશ્વરની શરણમાં જા, ત્યાં ગયેલા ફરી પાછા અહીં નથી આવતા. તે પરમેશ્વર પણ મારો આરાધ્ય (પૂજય) દેવ છે)

મંડલ ૧૦ સૂક્ત ૬૦, મંત્ર-૧૫

સપ્તાસ્યાસન્પરિધ્યસ્તિ: સમ સમિધઃ કૃતાઃ /
દેવા યદ્વજં તન્વાના અબધન્પુરુષં પશુમ // ૧૫ //

અનુવાદ : (સપ્ત) સાત સંખ બ્રહ્માંડ તો પરબ્રહ્મના તથા (અનિસપ્ત) એકવીસ બ્રહ્માંડ કાળ બ્રહ્મના (સમધિઃ) કર્મ દંડ દુઃખરૂપી આગથી દુઃખી (કૃતાઃ) કરવાવાળા (પરિધયઃ) ગોળાકાર ઘેરા રૂપ સીમામાં (આસન) વિધમાન છે (ચતુર્થ) જે (પુરુષમુખ) પૂર્ણપરમાત્માની (યજ્ઞામુખ) વિધિવત ધાર્મિક કર્મ એટલે કે પૂજા કરે છે (પશુમ) બલીના પશુ રૂપી કાળની જાળમાં કર્મબંધનમાં બંધાવેલા (દેવા) ભક્ત આત્માઓને (તન્વાનાઃ) કાળના દ્વારા રચેલી એટલે કે ફેલાવવામાં આવેલી પાપકર્મ બંધનની જાળથી (અબધનન) બંધન રહિત કરે છે એટલે કે બંદી છોડાવવાવાળા બંદી છોડ છે.

ભાવાર્થ : સાત સંખ બ્રહ્માંડ પરબ્રહ્મના તથા એકવીસ બ્રહ્માંડ બ્રહ્મના છે જેમાં ગોળાકાર સીમામાં બંધ પાપકર્માર્થની અભિનમાં બલી રહેલા પ્રાણીઓને વાસ્તવિક પૂજા વિધિ બતાવીને સાચી ઉપાસના કરાવે છે જે ના કારણે બલી ચટાવવાના પશુની જેમ જન્મમૃત્યુના કાળ (બ્રહ્મ) ના ખાવા માટે તપ્તશિલાના કષ્ટથી પીડિત ભક્તાત્માઓને કાળની કર્મ બંધનની ફેલાવેલી જાળને તોડીને બંધન રહિત કરે છે એટલે કે (અથર્વા) બંધન છોડાવવાવાળા બંદીછોડ છે. આનું જ પ્રમાણ પવિત્ર યજુર્વેદ અદ્યાય-૫, મંત્ર ૩૨માં છે કે- કવિરંધારિસિ (કવિર્દ) કબીર પરમેશ્વર (અંધ) પાપનો (અર્થ) શશ્રુ (અસિ) છે એટલે કે પાપ વિનાશક કબીર છે. ભમભારિસિ (ભમભાર્થિ) બંધનનો શશ્રુ એટલે કે બંદી છોડ કબીર પરમેશ્વર (અસિ) છે.

મંડલ ૧૦, સૂક્ત-૬૦, મંત્ર ૧૬

યજોન યજમયજ્ઞા દેવસ્તાનિ ધર્માંશિ પ્રથમાન્યાસન /

તે હ નાકું મહિમાનઃ સચ્યન્ત યત્ર પૂર્વે સાધ્યા : સંનિ દેવાઃ // ૧૬ //

અનુવાદ : જે (દેવાઃ) નિર્વિકાર દેવ સ્વરૂપ ભક્તાત્માઓ (અયજ્ઞામ) અધૂરી ખોટી ધાર્મિક પૂજાના સ્થાને (યજોન) સત્ય ભક્તિ ધાર્મિક કર્મના આધારે (અયજ્ઞન્ત) પૂજા કરે છે (તાનિ) તે (ધર્માંશિ) ધાર્મિક શક્તિ સંપદ્ધ (પ્રથમાનિ) મુખ્ય એટલે કે ઉત્તામ (આસન) છે (તે ૬) તે જ વાસ્તવમાં (મહિમાનઃ) મહાન ભક્તિશક્તિ યુક્ત થઈને (સાધ્યાઃ) સફળ ભક્તજન (નાકુમ) પૂર્ણ સુખદાયક પરમેશ્વરને (સચ્યન્ત) ભક્તિ નિમિત્તકારણ એટલે કે સત્ત ભક્તિની કમાઈથી પ્રાપ્ત થાય છે, તે ત્વાં ચાલ્યા જાય છે (યત્ર) જ્યાં આગળ (પૂર્વે) પહેલાવાળી સૂચિના (દેવાઃ) પાપરહિત દેવ સ્વરૂપ ભક્તાત્માઓ (સંનિ) રહે છે.

ભાવાર્થ : જે નિર્વિકાર (જેમણે માંસ, દાર્ઢ, તંબાકુના સેવનને ત્યજી દીધું છે તથા અન્ય બુરાધ્યાથી રહિત છે તે) દેવ સ્વરૂપ ભક્ત આત્માઓ શાશ્વતવિધ રહિત પૂજાને ત્યજુને શાશ્વત અનુકૂળ સાધના કરે છે તે ભક્તિની

કમાઈથી ધનવાન બનીને કાળના અણથી મુક્ત થઈને પોતાની સત્યભક્તિની કમાઈના કારણે તે સર્વ સુખદાચી પરમાત્માને પ્રાપ્ત કરે છે એટલે કે સત્તલોકમાં ચાલ્યા જાય છે જ્યાં આગળ સૌ પ્રથમ રચેલી સૃષ્ટિના દેવ સ્વરૂપ એટલે કે પાપરહિત હંસ આત્માઓ રહે છે.

જેમ અમુક આત્માઓ તો કાળ (બ્રહ્મ)ની જાળમાં ફ્સાઈને અહીંયા આવી ગયા, અમુક પરબ્રહ્મના સાત સંખ્યાડોમાં આવી ગયા, તેમ છતાં અસંખ્ય આત્માઓ જેમનો વિશ્વાસ પૂર્ણપરમાત્મામાં અટલ રહ્યો, જે પતિગ્રતા પદથી પડ્યા નહિ તે ત્યાં જ રહ્યી ગયા એટલા માટે અહીંયા તે જ વર્ણન પવિત્ર વેદોએ પણ સત્ય બતાવ્યું છે. આ જ પ્રમાણ ગીતા અદ્યાય-૮ ના જ્લોક ૮ થી ૧૦ માં વર્ણન છે કે જે સાધક પૂર્ણપરમાત્માની સત્ત સાધના શાસ્ત્રવિદ્ય અનુસાર કરે છે તે ભક્તિની કમાઈના બળથી પૂર્ણપરમાત્માને પ્રાપ્ત થાય છે અર્થાત તેમની પાસે ચાલ્યો જાય છે. આનાથી સિદ્ધ થયું કે ગ્રણ પ્રલુબુ છે-બ્રહ્મ-પરબ્રહ્મ- પૂર્ણબ્રહ્મ એમને જ (૧) બ્રહ્મ- ઈશ- ક્ષારપુરુષ (૨) પરબ્રહ્મ-ઇશ્વર - અક્ષારપુરુષ- અક્ષર બ્રહ્મ તથા (૩) પૂર્ણ બ્રહ્મ- પરમ અક્ષર બ્રહ્મ- પરમેશ્વર - સતપુરુષ વગેરે પર્યાવરાચી શબ્દોથી ઓળખવામાં આવે છે.

આજ પ્રમાણ અગ્રવેદ મંડલ ૯ સૂક્ત દ્વદ્દ મંત્ર ૧૭ થી ૨૦માં સ્પષ્ટ છે કે પૂર્ણપરમાત્મા કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) શિશુ (બાળક) રૂપ ધારણ કરીને પ્રગટ થાય છે તથા પોતાનું નિર્મળ જ્ઞાન એટલે કે તત્ત્વજ્ઞાન (કવિર્ગિર્ભિલિઃ) કબીર વાણીના દ્વારા પોતાના અનુયાયીઓને બોલી- બોલીને વર્ણન કરે છે. તે કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) બ્રહ્મ (ક્ષારપુરુષ) ના ધામ તથા પરબ્રહ્મ (અક્ષારપુરુષ)ના ધામ થી અલગ - જુદું જે પૂર્ણ બ્રહ્મ (પરમઅક્ષર પુરુષ)નું ત્રીજું અદ્દામ (સત્તલોક) છે, તેમાં આકારમાં બિરાજમાન છે તથા સત્તલોકથી ચૌથું અનામી લોક છે, તેમાં પણ આ જ કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) અનામી પુરુષ રૂપમાં મનુષ્ય સદ્ગુરૂ (સ્વરૂપી) આકારમાં બિરાજમાન છે.

✿ “પવિત્ર શ્રીમદ દેવી મહાપુરાણમાં સૃષ્ટિરચનાનું પ્રમાણ”

“બ્રહ્મા, વિષણુ તથા શિવના માતા-પિતા”

(દુર્ગા અને બ્રહ્મના યોગથી બ્રહ્મા, વિષણુ અને શિવનો જન્મ)

પવિત્ર શ્રીમદ દેવી મહાપુરાણમાં ત્રીજો સ્કંધ અદ્યાય ૧ થી ૩ ગીતાપ્રેસ ગોરખપુરથી પ્રકાશિત અનુવાદ કર્તા શ્રી હનુમાનપ્રસાદ પોદ્વાર તથા ચિમનલાલ ગૌસ્વામીજી

પાના નં. ૧૧૪ થી પાના નં. ૧૧૮ સુધી વિવરણ છે કે કેટલાય આચાર્યો ભવાનીને સંપૂર્ણ મનોરથ (ઈરછાઓ) પૂર્ણ કરવાવાળી બતાવે છે. તે મ્રદૂતિ કહેવાય છે તથા બ્રહ્મની સાથે અભેદ સંબંધ ધરાવે છે જેમ પત્નીને અર્દીગિની પણ કહે છે એટલે કે દુર્ગા બ્રહ્મ (કાળ)ની પત્ની છે. એક બ્રહ્માંની સૃષ્ટિરચનાના વિષયમાં રાજ શ્રી પરિક્રિતિના પૂછવાથી શ્રી વ્યાસજીએ બતાવ્યું કે મેં શ્રી નારદજીને પૂછ્યું હતું કે હે દેવર્ષે ! આ

બ્રહ્માંડની રચના કઈ રીતે થઈ ? મારા આ પ્રજ્ઞના ઉત્તરમાં શ્રી નારદજુએ કહ્યું કે મેં પણ મારા પિતા શ્રી બ્રહ્માજુને પૂછ્યું હતું કે , હે પિતાશ્રી , આ બ્રહ્માંડની રચના તમે કરી અથવા શ્રી વિષણુજુ આના રચયિતા છે અથવા શિવજુ એ રચના કરી છે ? સાચે સાચું બતાવવાની કૃપા કરો . ત્યારે મારા પૂજય પિતાશ્રી બ્રહ્માજુએ બતાવ્યું કે બેટા નારદ , મેં મને પોતાને કમળના કૂલ ઉપર બેઠેલી હાલતમાં જોયો હતો , મને ખબર નથી કે આ અગાધ જળમાં હું કચાંથી ઉત્પજ્ઞ થઈ ગયો ? એક હજાર વર્ષ સુધી પૃથ્વીનું અન્વેષણ કરતો રહ્યો , કચાંય જળનો ઓરો- છોર (શરૂઆત-અંત) પામ્યો નાહિ. પછી આકાશવાણી થઈ કે તપ કરો . એક હજાર વર્ષ સુધી તપ કર્યું. પછી સૂચિ કરવાની આકાશવાણી થઈ. એટલામાં મધુ તથા કૈટભ નામના બે રાક્ષસો આવ્યા , તેમના ભયથી હું કમળની ડાંડી પકડીને નીચે ઉત્પાદ્ય . ત્યાં ભગવાન વિષણુજુ શોષ શૈચ્યા પર અચેત પડ્યા હતા . તેમનામાંથી એક સ્ત્રી (પ્રેતની જેમ પ્રવેશેલ દુર્ગા) નીકળી. તે આકાશમાં આભૂષણ પહેંટેલ હાલતમાં દેખાવા લાગી. ત્યારે ભગવાન વિષણુ હોશમાં આવ્યા. હવે હું તથા વિષણુજુ બજે હતા . એટલામાં ભગવાન શંકર પણ આવી ગયા. દેવીએ અમને વિમાનમાં બેસાડ્યા તથા બ્રહ્મ લોકમાં લઈ ગઈ. ત્યાં એક બ્રહ્મા એક વિષણુ તથા એક શિવ અન્ય (બીજા જ) જોયા , પછી એક દેવીને જોઈ , તેને જોઈને વિષણુજુએ વિવેક પૂર્વક નીચે મુજબનું વર્ણન કર્યું (બ્રહ્મ કાળ ભગવાન વિષણુને ચેતના પ્રદાન કરી દીધી , તેને પોતાના બાળપણની યાદ આવી ગઇ ત્યારે બાળપણની વાર્તા સંભળાવી.)

પાના નં. ૧૧૮-૧૨૦ પર ભગવાન વિષણુજુએ શ્રી બ્રહ્માજુ તથા શ્રી શિવજુને કહ્યું કે આ આપણી અણેયની માતા છે , આ જ જગત જનની પ્રકૃતિદેવી છે. મેં આ દેવીને ત્યારે જોઈ હતી જયારે હું નાનો સરખો બાળક હતો , આ મને હિંયકામાં (પાલણામાં) જુલાવી રહી હતી.

શ્રીજો સ્કંદ પાના નં. ૧૨૩ પર શ્રી વિષણુજુએ શ્રી દુર્ગાજુની સ્તુતિ કરતા કહ્યું- તમે શુદ્ધ સ્વરૂપા છો , આ સમગ્ર સંસાર તમારાથી જ ઉદ્ભાસિત થઈ રહ્યો છે , હું (વિષણુ) , બ્રહ્મા તથા શંકર અમે બધા તમારી કૃપાથી જ વિદ્યમાન છીએ . અમારો આવિભર્વિ (જન્મ) તથા તિરોભાવ (મૃત્યુ) થયા કરે છે અથર્ત (એટલે કે) અમે અણેય દેવ નાશવાન છીએ , ફક્ત તમે જ નિટ્ય (અવિનાશી) છો , જગતજનની છો , પ્રકૃતિ દેવી છો .

ભગવાન શંકર બોલ્યા- દેવી , અગર મહાભાગ વિષણુ તમારાથી જ પ્રગટ (ઉત્પજ્ઞ) થયા છે તો તેમના પછી ઉત્પજ્ઞ થનાર બ્રહ્મા પણ તમારા જ બાળક થયા. પછી હું તમોગુણી લીલા કરવાવાળો શંકર શું તમારું સંતાન ન થયો ? એટલે કે મને પણ ઉત્પજ્ઞ કરવાવાળાં તમે જ છો .

વિચાર કરો: ઉપરોક્ત વિવરણથી સિદ્ધ થયું કે શ્રી બ્રહ્માજુ , શ્રી વિષણુજુ , શ્રી શિવજુ નાશવાન છે . મૃત્યુંજય (અજર-અમર) તથા સર્વેશ્વર નથી તથા દુર્ગા (પ્રકૃતિ) ના પુત્રો છે તથા બ્રહ્મ (કાળ- સદાશિવ) એમના પિતા છે .

ગીજો સ્કંદ પાના નં. ૧૨૫ પર બ્રહ્માજીએ પૂછ્યું કે, હે માતા ! વેદોમાં જે બ્રહ્મ કહ્યા છે તે તમે જ છો કે કોઈ અન્ય મલુ છે ? આના ઉત્તરમાં અહીં તો દુર્ગા કહી રહી છે કે હું તથા બ્રહ્મ એક જ છીએ . પછી આ જ સ્કંદ પાના નં. ૧૨૬ પર કહ્યું છે કે હવે મારું કાર્ય સિદ્ધ કરવા માટે વિમાન પર બેસીને તમે લોકો શીંગ પદારો (જાઓ) . કોઈ મુશ્કેલ કાર્ય કે પરિસ્થિતિ ઉભી થતા જ્યારે તમે મને ચાદ કરશો , ત્યારે હું સામે આવી જઈશ . દેવતાઓ , મારુ (દુર્ગાનું) તથા બ્રહ્મનું દયાન તમારે સદાય કરતા રહેવું જોઈએ . અમારું બજોનું સ્મરણ કરતા રહેશો તો તમારા કાર્યો સિદ્ધ થવામાં જરા પણ સંદેહ (શંકા) નથી.

ઉપરોક્ત વ્યાખ્યાથી સ્વસિદ્ધ છે કે દુર્ગા (પ્રકૃતિ) તથા બ્રહ્મ (કાળ) જ અણોય દેવતાઓના માતા-પિતા છે તથા બ્રહ્મા- વિષ્ણુ- તથા શિવજી નાશવાન છે તથા પૂર્ણ શક્તિયુક્ત નથી.

અણોય દેવતાઓ (શ્રી બ્રહ્માજી , શ્રી વિષ્ણુજી , શ્રી શિવજી)ના લગ્ન દુર્ગા (પ્રકૃતિદેવી) એ કાર્યા . પાના નં. ૧૨૮-૧૨૯ પર ગીજો સ્કંદમાં . ગીતાઅદ્યાય નં. ૭ નો જ્લોક નં. ૧૨

યે, ચ, એવ, સાત્ત્વિકાઃ. ભાવાઃ. રાજસાઃ. તામસાઃ. ચ. યે. /

મતઃ. એવ, ઈતિ, તાન, વિદ્ધિ, ન, તુ, અહમ, તેષુ, તે, માયે //

અનુવાદ :- (ચ) અને (એવ) પણ (યે) જે (સાત્ત્વિકાઃ) સત્ત્વગુણ વિષ્ણુજીથી સ્થિતિ (ભાવાઃ) ભાવ છે અને (યે) જે (રાજસાઃ) રજોગુણ બ્રહ્માજીથી ઉત્પત્તિ (ચ) તથા (તામસાઃ) તમોગુણ શિવથી સંહાર છે (તાન) તે બધાને તું (મતઃએવ) મારા દ્વારા સુનિયોજિત નિયમોનુસાર જ થવાવાળા છે (ઈતિ) એમ (વિદ્ધિ) જાણ (તુ) પરંતુ વાસ્તવમાં (તેષુ) તેમનામાં (અહમ) હું અને (તે) તે (માયે) મારામાં (ન) નથી.

✿ “પવિત્ર શિવ મહાપુરાણમાં સૂદિદયનાનું પ્રમાણ”

(કાળ બ્રહ્મ તથા દુર્ગાથી વિષ્ણુ, બ્રહ્મ અને શિવની ઉત્પત્તિ)

આનું જ પ્રમાણ પવિત્ર શ્રી શિવ પુરાણ ગીતા પ્રેસ ગોરખપુરથી પ્રકાશિત , અનુવાદકર્તા શ્રી હનુમાન પ્રસાદ પોદાર આના અદ્યાય દુઃખસંહિતા , પાના નં ૧૦૦ પર કહ્યું છે કે- જે મૂર્તિ રહિત પરબ્રહ્મ છે , તેની જ મૂર્તિ ભગવાન સદાશિવ છે . એમના શરીરમાંથી એક શક્તિ નીકળી , તે શક્તિ અંબિકા , પ્રકૃતિ (દુર્ગા) , પ્રિદેવ જનની (શ્રી બ્રહ્માજી , શ્રી વિષ્ણુજી તથા શ્રી શિવજીને ઉત્પજ્ઞ કરવાવાળી માતા) કહેવાઈ , જેની આઠ ભુજાઓ છે . તે જે સદાશિવ છે , તેમને શિવ , શંખ અને મહેશ્વર પણ કહે છે . (પાના નં. ૧૦૧ પર) તે પોતાનાં બધાં અંગો પર ભસ્મ લગાડી રાખે છે . તે કાળરૂપી બ્રહ્મે એક શિવલોક નામના ક્ષેત્રનું નિર્માણ કર્યું . પછી બજોએ પતિ-પત્ની નો વ્યવહાર કર્યો જે નાથી એક પુત્ર ઉત્પજ્ઞ થયો . તેનું નામ વિષ્ણુ રાખ્યું . (પાના નં. ૧૦૨).

પછી ઇદ્રસંહિતા અદ્યાય નં. ૭ પાના નં. ૧૦૩ પર બ્રહ્માજુથે કહ્યું કે મારી ઉત્પત્તિ પણ ભગવાન સદાશિવ (બ્રહ્મ-કાળ) તથા મ્રદૃતિ (દુર્ગા)ના સંયોગથી એટલે કે પતિ-પત્નીના વ્યવહારથી થઈ. પછી મને બેલાન કરી દીધો.

પછી ઇદ્રસંહિતા અદ્યાય નં. ૮ પાના નં. ૧૧૦ પર કહ્યું છે કે આ પ્રમાણે બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા ઇદ્ર આ પ્રણૈય દેવતાઓમાં ગુણ છે, પરંતુ શિવ (કાળ-બ્રહ્મ) ગુણાતીત માનવામાં આવ્યા છે.

અહિંયા ચાર સિદ્ધ થયા એટલે કે સદાશિવ (કાળ-બ્રહ્મ) તથા મ્રદૃતિ (દુર્ગા)થી જ બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા શિવ ઉત્પજ્ઞ થયા છે. અણેય ભગવાન (શ્રી બ્રહ્માજુ, શ્રી વિષ્ણુજુ તથા શ્રી શિવજુ)ની માતાજુ શ્રી દુર્ગાજુ તથા પિતાજુ શ્રી જ્યોતિ નિરંજન (બ્રહ્મ) છે. આ જ અણેય પ્રભુ રજગુણ, બ્રહ્માજુ, સતગુણ-વિષ્ણુજુ, તમોગુણ- શિવજુ છે.

✿ “પવિત્ર શ્રીમદ્ભાગવત ગીતાજુમાં સૂચિ દર્શનાનું પ્રમાણ”

આનું જ પ્રમાણ પવિત્ર ગીતાજુ અદ્યાય ૧૪ જ્લોક ૩થી ૫ સુધી છે. બ્રહ્મ (કાળ) કહી રહ્યો છે કે મ્રદૃતિ (દુર્ગા) તો મારી પત્ની છે, હું બ્રહ્મ (કાળ) તેનો પતિ છું. અમે બજેના સંયોગથી સર્વ પ્રાણીઓ સહિત અણેય ગુણો (રજગુણ-બ્રહ્માજુ, સતગુણ-વિષ્ણુજુ, તમગુણ- શિવજુ)ની ઉત્પત્તિ થઈ છે. હું (બ્રહ્મ) સર્વ પ્રાણીઓનો પિતા છું તથા મ્રદૃતિ (દુર્ગા) એમની માતા છે. હું એના ઉદરમાં બીજ સ્થાપન (સ્થાપિત) કરું છું. જેનાથી સર્વ પ્રાણીઓની ઉત્પત્તિ થાય છે. મ્રદૃતિ (દુર્ગા)થી ઉત્પન્ન અણેય ગુણ (રજગુણ બ્રહ્મા, સતગુણ વિષ્ણુ તથા તમગુણ (શિવ) જીવને કર્મ આધારથી શરીરમાં બાંધે છે.

આ જ પ્રમાણ અદ્યાય ૧૫, જ્લોક ૧ થી ૪ તથા ૧૬, ૧૭ માં પણ છે.

ગીતા અદ્યાય નં. ૧૫નો જ્લોક નં. ૧

ઉદ્દર્ભૂતમ, અધઃશાખમ, અશ્વત્થમ, પ્રાહુ:, અવ્યયમ /

છન્દાંસિ, યસ્ય, પણાનિ, ય:, તમ, વેદ, સ:, વેદવિત॥

અનુવાદ : (ઉદ્દર્ભૂતમ) ઉપરની તરફ પૂર્ણપરમાત્મા આદિ પુરુષ પરમેશ્વરરૂપી મૂળવાળું (અધઃશાખમ) નીચેની તરફ અણે ગુણ રજગુણ બ્રહ્મા, સતગુણ વિષ્ણુ, તમગુણ શિવરૂપી શાખાવાળું (અવ્યયમ) અવિનાશી (અશ્વત્થમ) વિસ્તારિત પીપળનું વૃક્ષ છે, (યસ્ય) જેના (છન્દાંસિ) જેવી રીતે વેદમાં છંદ છે એવી રીતે સંસારરૂપી વૃક્ષાના પણ નાના-નાના ભાગ અને ડાળખીઓ (પણાનિ) પાંડા (પ્રાહુ:) કહ્યા છે (તમ) તે સંસારરૂપી વૃક્ષાને (ય:) જ (વેદ) સર્વ અંગો સહિત જાણે છે (સ:) તે (વેદવિત) પૂર્ણજ્ઞાની એટલે કે તત્ત્વદર્શી છે.

ગીતા અદ્યાય નં. ૧૫ નો જ્લોક નં. ૨

અધઃચ, ઉદ્દર્મ, પ્રભૂતા:, તસ્ય, શાખા:, ગુણપ્રવૃક્ષા:,
વિષયપ્રવાલા:, અધઃ, ચ, મૂલાનિ, અનુસન્નતાનિ, કમન્જુબન્ધીનિ, મનુષ્યલોકે॥

અનુવાદ : (તસ્ય) તે વૃક્ષાની (અધઃ) નીચે (ચ) તથા (ઉદ્દર્મ) ઉપર (ગુણપ્રવૃક્ષા :) અણેય ગુણો બ્રહ્મા- રજેગુણ, વિષ્ણુ- સતોગુણ, શિવ- તમોગુણ રૂપી (પણાનિ) ફેલાયેલી (વિષયપ્રવાલા:) વિકાર-કામ, કોધ, મોહ, લોભ, અહંકારરૂપી કુંપળો (શાખા:) ડાળીઓ - બ્રહ્મા, વિષ્ણુ,

શિવ (કર્માનુભન્ધીનિ) જીવને કર્મોમાં બાંધી રાખવાની (મૂલાનિ) મૂળ અર્થાત્ મુખ્ય કારણ છે (ચ) તથા (મનુષ્યલોક) મનુષ્યલોક અર્થાત્ પૃથ્વી લોકમાં (અધિ:) નીચે નરક, યૌચારિક લાખ યોનીઓમાં (ઉર્દ્વર્મ) ઉપર સ્વર્ગ લોક વગેરેમાં (અનુસંનતતાનિ) વ્યવસ્થિત કરી રાખેલ છે.

ગીતા અદ્યાય નં. ૧૫, શ્લોક નં. ૩

જ, રૂપમ, અસ્ય, ઈહ, તથા, ઉપલભ્યતે, ન આતા: જ, ચ, આદિ; જ, ચ,
સમૃતિષ્ઠ, અશ્વત્થમ, અનમ, સુવિલઘ્ટમૂલમ, અસંગશલેષા, દૃઢેન, છિત્વા//

અનુવાદ : (અસ્ય) આ રચનાની (ન) નહીં (આદિ:) શરદાત (ચ)
તથા (ન) ન તો (અનતઃ) અંત છે (ન) ન તો (તથા) તેલુ (રૂપમ) સ્વરૂપ
(ઉપલભ્યતે) મળી આવે છે (ચ) તથા (ઈહ) અહીં વિચારકાળમાં એટલે કે
મારા દ્વારા આપવામાં આવી રહેલ ગીતાજ્ઞાનમાં પૂર્ણ જાણકારી મને પણ
(ન) નથી જ. (સમૃતિષ્ઠ) કારણકે સર્વભ્રષ્ટાંડોની રચનાની સારી રીતે
સ્થિતિ છે તે અંગેનું જ્ઞાન મને પણ નથી (અનમ) આ (સુવિલઘ્ટમૂલમ) સારી
રીતે સ્થાયી સ્થિતિવાળા (અશ્વત્થમ) મજબૂત સ્વરૂપવાળા સંસારઝીપી વૃક્ષના
જ્ઞાનને (અસંદ્ગશલેષા) પૂર્ણ જ્ઞાનરૂપી (દૃઢેન) દૃઢ સૂક્ષ્મ વેદ અર્થાત્ તત્ત્વજ્ઞાન
દ્વારા જાણીને (છિત્વા) કાપીને એટલે કે નિરંજનની ભક્તિને ક્ષણિક એટલે કે
ક્ષણભંગુર જાણીને બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, શિવ, બ્રહ્મ તથા પરબ્રહ્મથી પણ આગળ
પૂર્ણ બ્રહ્મની શોધ કરવી જોઈએ.

ગીતા અદ્યાય નં. ૧૫ નો શ્લોક નં. ૪

તતઃ, પદમ, તત, પરિમાર્ગિતત્વમ, યસ્મિન, ગતાઃ, જ, નિવર્તનિ, ભૂયઃ/
તમ, એવ, ચ, આધમ, પુરુષમ, પ્રપદે, યતઃ, પ્રવૃત્તિઃ, પ્રસૂતા, પુરાણી//

અનુવાદ : જ્યારે તત્ત્વદર્શી સંત મળી જાય (તતઃ) ત્વારબાદ (તત)
તે પરમાત્માના (પદમ) પદ સ્થાન અર્થાત્ સતતલોકને (પરિમાર્ગિતત્વમ)
સારી રીતે શોધવો જોઈએ (યસ્મિન) જેમાં (ગતાઃ) ગયેલા સાધક (ભૂયઃ)
ફરી (જ, નિવર્તનિ) પાછા વળીને સંસારમાં નથી આવતા (ચ) અને (યતઃ)
જે પરમાત્મા- પરમ અક્ષર બ્રહ્મથી (પુરાણી) આદિ (પ્રવૃત્તિઃ) રચના-
સૂચિં (પ્રસૂતા) ઉત્પજ્ઞ થઈ છે (તમ) અજ્ઞાત (આધમ) આદિ યમ એટલે
કે હું કાળ નિરંજન (પુરુષમ) પૂર્ણ પરમાત્માની (એવ) જ (પ્રપદે) હું
શરણમાં છું તથા તેની જ પૂજા કરું છું.

ગીતા અદ્યાય નં. ૧૫, શ્લોક નં. ૧૬

દ્વૌ, ઈમૌ, પુરુષૌ, લોકે, ક્ષરઃ, ચ, અક્ષરઃ, એવ, ચ,
ક્ષરઃ, સર્વાણિ, ભૂતાનિ, કૂટસ્થઃ, અક્ષરઃ, ઉચ્યતે//

અનુવાદ : (લોકે) આ સંસારમાં (દ્વૌ) જે પ્રકારના (ક્ષરઃ) નાશવાન
(ચ) તથા (અક્ષરઃ) અવિનાશી (પુરુષૌ) ભગવાન છે (એવ) આ જ પ્રમાણે
(ઈમૌ) આ બજો પ્રભુઓના લોકોમાં (સર્વાણિ) સંપૂર્ણ (ભૂતાનિ) પ્રાણીઓના
શરીર તો (ક્ષરઃ) નાશવાન (ચ) તથા (કૂટસ્થઃ) જીવાત્મા (અક્ષરઃ)
અવિનાશી (ઉચ્યતે) કહેવામાં આવે છે.

ગીતા અદ્યાય નં. ૧૫, શ્લોક નં. ૧૭

ઉતમઃ, પુરુષઃ, તુ, અન્યઃ, પરમાત્મા, ઈતિ, ઉદાહિતઃ,
યઃ, લોકત્રયમ, આવિશ્ય, બિભર્તિ, અવ્યયઃ, ઈશ્વરઃ://

અનુવાદ : (ઉતમઃ) ઉતમ (પુરુષઃ) પ્રભુ (તુ) તો (અન્યઃ) ઉપરોક્ત બન્ને પ્રભુઓ ‘ક્ષાર પુરુષ તથા અક્ષાર પુરુષ’થી પણ અન્ય જ છે (ઇતિ) આ વાસ્તવમાં (પરમાત્મા) પરમાત્મા (ઉદાહિતઃ) કહેવામાં આવ્યા છે (યઃ) જે (લોકત્રયમ्) અણેય લોકોમાં (આવિશ્ય) પ્રવેશ કરીને (બિભર્તિ) બધાનું ધારણ-પોષણ કરે છે તેમજ (અવ્યયઃ) અવિનાશી (ઈશ્વરઃ) ઇશ્વર (પ્રભુઓમાં શ્રેષ્ઠ એટલે કે સમર્થ પ્રભુ) છે.

ભાવાર્થ : ગીતા ઝાન દાતા પ્રભુએ કેવળ એટલું જ બતાવ્યું છે કે આ સંસાર ઊંધા લટકેલા વૃક્ષા સમાન જાણો. ઉપર જડ (મૂળ) તો પૂર્ણપરમાત્મા છે. નીચે ડાળીઓ વગેરે અન્ય હિસ્સા જાણો. આ સંસારદ્વારી વૃક્ષાના પ્રત્યેક ભાગનું અલગ અલગ વિવરણ જે સંત જાણો છે તે તત્ત્વદર્શી સંત છે જેના વિષયમાં ગીતા અદ્યાય-૪ શ્લોક નં. ૩૪ માં કહ્યું છે. ગીતા અદ્યાય ૧૫ શ્લોક નં. ૨-૩ માં ફક્ત એટલું જ કહ્યું છે કે પ્રણ ગુણરૂપી શાખા છે. અહીં વિચારકાળમાં અર્થાત ગીતામાં તમને હું (ગીતા ઝાન દાતા) પૂર્ણ જાણકારી નહિ આપી શકું, કારણ કે મને આ સંસારની રચનાની ઉત્પત્તિ અને અંતનું ઝાન નથી. તેના માટે ગીતા અદ્યાય ૪ શ્લોક નં. ૩૪ માં કહ્યું છે કે કોઈ તત્ત્વદર્શી સંતથી તે પૂર્ણપરમાત્માનું ઝાન જાણો, આ ગીતા અદ્યાય ૧૫ શ્લોક નં. ૧ માં એ તત્ત્વદર્શી સંતની ઓળખાણ બતાવીને કહ્યું છે કે તે તત્ત્વદર્શી સંત સંસારદ્વારી વૃક્ષાના પ્રત્યેક ભાગનું ઝાન કરાવશે તેમને જ પૂછો. ગીતા અદ્યાય ૧૫ ના શ્લોક ૪ માં કહ્યું છે કે તે તત્ત્વદર્શી સંતના મળી ગયા પછી તે પરમપદ પરમેશ્વરની શોધ કરવી જોઈએ અર્થાત તે તત્ત્વદર્શી સંતના બતાવ્યા અનુસાર સાધના કરવી જોઈએ જેનાથી પૂર્ણમોક્ષ (અનાદિ મોક્ષ) પ્રાપ્ત થાય છે. ગીતા અદ્યાય ૧૫ શ્લોક ૧૬-૧૭ માં સ્પષ્ટ કર્યું છે કે પ્રણ પ્રભુ છે : એક ક્ષારપુરુષ (બ્રહ્મ) બીજા અક્ષારપુરુષ (પરબ્રહ્મ) અને બીજા પરમ અક્ષારપુરુષ (પૂર્ણ બ્રહ્મ). ક્ષાર પુરુષ તથા અક્ષાર પુરુષ વાસ્તવમાં અવિનાશી નથી. તે અવિનાશી પરમાત્મા તો આ બન્નેથી અન્ય જ છે. તે જ અણે લોકોમાં પ્રવેશ કરીને સર્વનું ધારણપોષણ કરે છે.

ઉપરોક્ત શ્રીમદ્ભગવત ગીતા અદ્યાય ૧૫ શ્લોક ૧ થી ૪ તથા ૧૬-૧૭માં આ પ્રમાણિત થયું કે ઊંધા લટકેલા સંસારદ્વારી વૃક્ષાનું મૂળ એટલે કે જડ તો પરમ અક્ષાર બ્રહ્મ એટલે કે પૂર્ણ બ્રહ્મ છે જેના દ્વારા પૂર્ણ વૃક્ષાનું પાલન થાય છે તથા વૃક્ષાનો જે ભાગ પૂર્ણવીની બહાર જમીન સાથે દૈખાય છે તે થડ હોય છે તેને અક્ષારપુરુષ એટલે કે પરબ્રહ્મ જાણો. તે થડથી ઉપર જતાં આગળના ભાગે બીજી મોટી ડાળીઓ નીકળે છે તે પૈકીમાંની એક ડાળીને બ્રહ્મ એટલે કે ક્ષાર પુરુષ જાણો તથા તે જ ડાળીથી અન્ય પ્રણ શાખાઓ નીકળે છે, તેમને બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા શિવ જાણો તથા

શાખાઓથી આગળ પાંડડાંઓના ઇપમાં સાંસારિક પ્રાણી જાણો. ઉપરોક્ત ગીતા અદ્યાય ૧૫ જ્લોક ૧૬-૧૭માં સ્પષ્ટછે કે ક્ષાર પુરુષ (ખ્રિસ્ટ) તથા અક્ષાર પુરુષ (પરખ્રિસ્ટ) તથા આ બજોના લોકોમાં જેટલા પ્રાણી છે તેમના સ્થૂળ શરીર તો નાશવાન છે તથા જીવાત્મા અવિનાશી છે એટલે કે ઉપરોક્ત બજો પ્રભુ તથા તેમની અતંગીત દરેક પ્રાણી નાશવાન છે. ભલે જ અક્ષાર પુરુષ (પરખ્રિસ્ટ)ને અવિનાશી કહ્યો છે પરંતુ વાસ્તવમાં અવિનાશી પરમાત્મા તો આ બજોથી અન્ય (જુદો) છે. તે પ્રણેય લોકોમાં પ્રવેશ કરીને બધાનું પાલન-પોષણ કરે છે. ઉપરોક્ત વિવરણમાં ગ્રણ પ્રભુઓના જુદા-જુદા વિવરણ આચા છે.

✿ “પવિત્ર બાઈબલ તથા પવિત્ર કુરાન શરીરફમાં સૂચિ રચનાનું પ્રમાણા”
આનું જ પ્રમાણ પવિત્ર બાઈબલમાં તથા કુરાન શરીરફમાં પણ છે.

કુરાન શરીરફમાં પવિત્ર બાઈબલનું પણ જ્ઞાન છે, એટલા માટે આ બજો પવિત્ર સદ્ગ્રંથોએ મળીને પ્રમાણિત કર્યો છે કે કોણ તથા કેવો છે સૂચિ રચનાથાર તથા તેનું વસ્તવિક નામ શું છે ?

પવિત્ર બાઈબલ (ઉત્પત્તિ ગ્રંથ પાના નં. ૨ પર, અદ્યાય ૧:૨૦ - ૨:૫ પર)

ઇછો દિવસ :- પ્રાણી અને મનુષ્ય - અન્ય પ્રાણીઓની રચના કરીને ૨૬. પછી પરમેશ્વરે કહ્યું અમે મનુષ્યને પોતાના સ્વરૂપ અનુસાર પોતાની સમાનતામાં બનાવ્યા, જે સર્વ પ્રાણીઓને કાબૂમાં રાખશે. ૨૭. ત્યારે પરમેશ્વરે મનુષ્યને પોતાના સ્વરૂપ અનુસાર ઉત્પજ્ઞ કર્યો, નર અને નારી બનાવીને મનુષ્યોની સૂચિ કરી.

૨૮. પ્રભુએ મનુષ્યોના ખાવા માટે જેટલા બીજવાળા નાના છોડ તથા જે વૃક્ષોમાં બીજવાળા ફળ થાય છે તે ભોજન માટે પ્રદાન કર્યા છે, (માંસ ખાવાનું નથી કહ્યું)

સાતમો દિવસ : વિશ્રામનો દિવસ

પરમેશ્વરે છ દિવસમાં સર્વ સૂચિની ઉત્પત્તિ કરી તથા સાતમા દિવસે વિશ્રામ કર્યો.

પવિત્ર બાઈબલે સિદ્ધ કરી દીધું કે પરમાત્મા માનવ સદૃશ શરીરમાં છે, જેમણે છ દિવસમાં સર્વ સૂચિની રચના કરી તથા પછી વિશ્રામ કર્યો.

પવિત્ર કુરાન શરીર (સુરત કુર્કારિન ૨૫, આચાત ૫૨, ૫૮, ૫૯)

આચાત પર :-

ફલા તુતિઅલ-કાફીરન વ જહિદહુમ બિહી જિહાદન કબીરા (કબીરન) /૫૨/

આનો ભાવાર્થ છે કે હજરત મોહમ્મદજુનો ખુદા (પ્રભુ) કહી રહ્યો છે કે હે પૈગમ્બર ! તમે કાફીરો (જે એક પ્રલુની ભક્તિ ત્યજુને અન્ય દેવી-દેવતાઓ તથા મૂર્તિ વગેરેની પૂજા કરે છે) નું કહ્યું માનતા નહિ, કારણ કે તે લોકો કબીરને પૂર્ણપરમાત્મા નથી માનતા. તમે મારા દ્વારા આપેલા આ કુરાનના જ્ઞાનના આધાર પર અટલ રહેજો કે કબીર જ પૂર્ણપ્રભુ

છે તથા કબીર અલ્લાહને માટે સંઘર્ષ કરજો (લડતા નહીં) એટલે કે અડગ-મક્કમ રહેજો .

આયાત-૫૮ :-

વ તવક્કલ અલલ-હરુલલજુ લા યમૂતુ વ સભ્યાઃ બિહમદિહી વ કફા બિહૈ
બિજુનુબિ ઈબાદિહી ખબીરા (કબીરા) || ૫૮ ||

ભાવાર્થ છે કે હજરત મોહમ્મદજી જેને પોતાનો પ્રભુ માને છે તે અલ્લાહ (પ્રભુ) કોઈ બીજા જ પૂર્ણપ્રભુની તરફ ઈશારો કરી રહ્યા છે કે એ પૈગમ્બર તે કબીર પરમાત્મા પર વિશ્વાસ રાખ. જે તને જિંદા મહાત્માના રૂપમાં આવીને મળ્યા હતા. તે કયારેય મરણ પામવાવાળા નથી એટલે કે હંકીકતમાં અવિનાશી છે. તારીફની સાથે તેની પાકી (પવિત્ર મહિમા)ના ગુણગાન કરતો રહે, તે કબીર અલ્લાહ (કર્વિદેવ) પૂજાના યોગ્ય છે તથા પોતાના ઉપાસકોના સર્વ (બધા જ) પાપોનો વિનાશ કરવાવાળા છે.

આયાત ૫૯ :-

અલ્લાહ ખલક્સમાવાતિ વલઅર્જ વ મા બૈનહુમા ફી સિત્તાતિ અય્યામ્બિન
સુમ્પત્તવા અલલુઅર્શિ અર્રદ્માનુ ફસુઅલ બિહી ખબીરન્દ (કબીરન્દ) | ૫૯ |

ભાવાર્થ છે કે હજરત મોહમ્મદને કુરાન શરીફ ખોલવાવાળો પ્રભુ (અલ્લાહ) કહી રહ્યો છે કે તે કબીર પ્રભુ તે જ છે જેમણે જમીન તથા આસમાનની વચ્ચે જે કંઈ પણ વિધમાન છે- સર્વ સૂચિની રચના છ દિવસમાં કરી તથા સાતમા દિવસે ઉપર પોતાના સત્યલોકમાં સિંહાસન પર બિરાજમાન થઈ (બેસી) ગયા. તેમના વિધયમાં જાણકારી કોઈ (બાખબર) તત્ત્વદર્શી સંતને પૂછો .

તે પૂર્ણપરમાત્માની પ્રાક્તિ કઈ રીતે થશે તથા વાસ્તવિક ઝાન તો કોઈ તત્ત્વદર્શી સંત (બાખબર)ને પૂછો, હું નથી જાણતો .

ઉપરોક્ત બંધે પવિત્ર ધર્મો (ઇસાઈ તથા મુસલમાન)ના પવિત્ર શાઓએ પણ હળીમળીને પ્રમાણિત કરી દીધું કે સર્વ સૂચિ રચનહાર, સર્વ પાપ વિનાશક, સર્વ શક્તિમાન, અવિનાશી પરમાત્મા માનવ સદ્ગતા (સ્વરૂપી) શરીરમાં આકારમાં છે તથા સત્યલોકમાં રહે છે. તેનું નામ કબીર છે, તેને જ અલ્લાહુ અકબિરુ પણ કહે છે.

માનનીય ધર્મદાસજીએ પૂજય કબીર પ્રભુને પૂછ્યું કે હે સર્વશક્તિમાન ! આજ સુધી આ તત્ત્વજ્ઞાન કોઈએ નથી બતાવ્યું, વેદોના મર્મજ્ઞ ઝાનિઓએ પણ નથી બતાવ્યું. આનાથી સિદ્ધ થાય છે કે ચારેય પવિત્ર વેદ તથા પવિત્ર ચારેય કતેબ (કુરાન શરીફ-જબૂર-તૌરાત-ઇજિલ) ખોટા નથી. પરંતુ જે એમને નથી સમજુ શક્યા તે નાદાન (મૂર્ખ/જૂહા) છે.

કબીર, વેદ કતેબ જૂઠ નહીં બાઈ, જૂઠ છે જે સમજે નાછેં ।

ભાવાર્થ છે કે ચારેય પવિત્ર વેદ (આગવેદ- અથર્વેદ- યજુર્વેદ સામવેદ) તથા પવિત્ર ચારેય કતેબ (કુરાન શરીફ-જબૂર-તૌરાત-ઇજિલ) ખોટા નથી. પરંતુ જે એમને નથી સમજુ શક્યા તે નાદાન (મૂર્ખ/જૂહા) છે.

* “પૂજય કબીર પરમેશ્વર (કવિર દેવ)જુની અમૃતવાણીમાં સૂર્ખિયરથના”

વિશેષ : નીચે દરશિવેલ અમૃતવાણી સને ૧૪૦૩થી [જ્યારે પૂજય કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) લીલા દરમિયાન શરીરથી પાંચ વર્ષના થયા] સને ૧૫૧૮ [જ્યારે કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) મગહર સ્થાનથી સહશરીર સતલોક ગયા] ની વર્ણણના સમય દરમિયાન આશરે ૬૦૦ વર્ષ અગાઉ પરમ પૂજય કબીર પરમેશ્વર (કવિર્દેવ)જુના દ્વારા પોતાના નિજુ (અંગત) સેવક (દાસલભક્ત) માનનીય ધર્મદાસ સાહેબજુને સંભળાવી હતી તથા ધની ધર્મદાસજુએ લિપિબદ્ધ કરી હતી. પરંતુ તે સમયના પવિત્ર હિન્દુઓ તથા પવિત્ર મુસ્લિમાનોના નાદાન ગુરુઓ (નીમ-હકીમો) એ કહ્યું કે આ ધાણક (જુલાહો-વણકર) કબીર જુહો છે. કોઈપણ સદગ્રથમાં શ્રી બ્રહ્માજી, શ્રી વિષ્ણુજી તથા શ્રી શિવજુના માતા-પિતાનું નામ નથી. આ ગ્રણોચ પ્રભુ અવિનાશી છે અનેમના જન્મ-મૃત્યુ નથી થતા. તેમજ પવિત્ર વેદો તથા પવિત્ર કુરાન શરીર વગેરેમાં પણ કબીર પરમેશ્વરનું પ્રમાણ નથી તથા પરમાત્માને નિરાકાર લખ્યા છે. અમે દરરોજ વાંચીએ છીએ. ભોળા આત્માઓએ તે ચાલાક ગુરુઓ પર વિશ્વાસ કરી લીધો કે સાચે જ આ કબીર વણકર ધાણક- તો અશિક્ષિત છે તથા ગુરુજી શિક્ષિત છે, માટે સાચું કહી રહ્યા હશે. આજે તે જ સર્વાઈ (સત્યતા) મ્રકાશમાં આવી રહી છે તથા આપણા સર્વ પવિત્ર ધર્મોના પવિત્ર સદગ્રથો સાક્ષી છે. આનાથી સિદ્ધ થયું કે પૂર્ણપરમેશ્વર, સર્વ સૂર્ખિ રચનહાર, કુલ (સર્વસ્વના) કરતાર તથા સર્વજ્ઞ કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) જ છે જે કાશી (બનારસ)માં કમળના કુલ પર પ્રગટ થયા તથા ૧૨૦ વર્ષ સુધી વાસ્તવિક તેજોમય શરીરની ઉપર માનવ સદૃશ (સ્વરૂપી) શરીર હળવા તેજપુંજવાળું બનાવીને રહ્યા તથા પોતાના દ્વારા રચેલી સૂર્ખિનું ઠીક-ઠીક/સાચે-સાચું (વાસ્તવિક તત્ત્વ)જાન આપીને સહશરીર સતલોક ચાલી ગયા. પ્રેમી પાઠક કૃપા કરી વાંચો નીચે દરશિવેલ પરમેશ્વર કબીર સાહેબજુ દ્વારા ઉચ્ચારેલ અમૃતવાણી :-

ધર્મદાસ યહ જગ બૌરાના / કોઈ ન જાને પદ નિરવાના ॥

યહિ કારન મૈં કથા પસારા / જગસે કહિયો રામ નિયારા ॥

યહી શાન જગ જવ સુનાઓ / સબ જવોંકા ભરમ નશાઓ ॥

અબ મૈં તુમસે કહોં ચિત્તાઈ / ત્રયદેવનકી ઉત્પત્તિ ભાઈ ॥

કુછ સંસેપ કહોં ગુહરાઈ / સબ સંશય તુ મુરે મિટ જાઈ ॥

ભરમ ગયે જગ વેદ પુરાના / આદિ રામકા લેદ ન જાના ॥

રામ રામ સબ જગત બખાને / આદિ રામ કોઈ બિરલા જાને ॥

શાની સુને સો હિરદૈ લગાઈ / મૂર્ખ સુને સો ગમ્ય ના પાઈ ॥

માં અછંગી પિતા નિરંજન / વે જમ દાસજી વશન અંજન ॥

પહિલે કીન્હ નિરંજન રાઈ / પીછેસે માયા ઉપજાઈ ॥

માયા રૂપ દેખ અતિ શોભા । દેવ નિરંજન તન મન લોભા ॥
 કામદેવ ધર્મરાય સત્તાયે । દેવી કો તુરતહી ધર ખાયે ॥
 પેટ સે દેવી કરી પુકારા । સાહબ મેરા કરો ઉભારા ॥
 ટેર સુની તથ હમ તહો આયે । અષ્ટંગી કો બંદ છુડાયે ॥
 સતલોક મેં કીન્હા હુરાચારિ, કાલ નિરંજન હિન્હા નિકારિ ॥
 માયા સમેત દિયા ભગાઈ, સોલહ સંખ કોસ દૂરી પર આઈ ॥
 અષ્ટંગી ઔર કાલ અબ દોઈ, મંદ કર્મ સે ગારે બિગોઈ ॥
 ધર્મરાય કો છિકમત કીન્હા । નખ રેખા સે લગકર લીન્હા ॥
 ધર્મરાય કીન્હાં ભોગ વિલાસા । માયા કો રહી તથ આસા ॥
 તીન પુત્ર અષ્ટંગી જાયે । બ્રહ્મા વિષ્ણુ શિવ નામ ધરાયે ॥
 તીન દેવ વિસ્તાર ચલાયે । ઈન્મંથ જગ ધોખા ખાયે ॥
 પુરુષ ગમ્ય કેસે કો પાવે । કાલ નિરંજન જગ ભરમાવે ॥
 તીન લોક અપને સુત દીન્હા । સુત નિરંજન બાસા લીન્હા ॥
 અલખ નિરંજન સુત ડિકાના । બ્રહ્મા વિષ્ણુ શિવ લેદ ન જાના ॥
 તીન દેવ સો ઉનકો ધાવેં । નિરંજન કા વે પાર ના પાવેં ॥
 અલખ નિરંજન બડા બટપારા । તીન લોક જિવ કીન્હ અહારા ॥
 બ્રહ્મા વિષ્ણુ શિવ નહી બચાયે । સકલ ખાય પુન ધૂર ઊડાયે ॥
 તીનકે સુત હું તીનો દેવા । આંધર જીવ કરત હું સેવા ॥
 અકાલ પુરુષ કાઢૂ નહિં ચીન્હાં । કાલ પાય સબહી ગહ લીન્હાં ॥
 બ્રહ્મ કાલ સકલ જગ જાને । આદિ બ્રહ્મકો ના પહિચાને ॥
 તીનો દેવ ઔર ઔતારા । તાકો ભજે સકલ સંસારા ॥
 તીનો ગુણકા યહ વિસ્તારા । ધર્મદાસ મેં કહો પુકારા ॥
 ગુણ તીનો કી ભક્તિ મેં, ભૂલ પરો સંસાર ।
 કહે કબીર નિજ નામ બિન, કેસે ઉતરેં પાર ॥

ઉપરોક્ત અમૃતવાણીમાં પરમેશ્વર કબીર સાહેબજી પોતાના નિજ
 (અંગત) સેવક શ્રી ધર્મદાસ સાહેબજીને કહી રહ્યા છે કે ધર્મદાસ આ સર્વ
 સંસાર તત્ત્વજ્ઞાનના અભાવથી વિચાલીત છે. કોઈને પૂર્ણમોક્ષમાર્ગ તથા
 પૂર્ણ સૂચિદરચનાનું જ્ઞાન નથી. એટલા માટે હું તમને મારા દારા રચેલી
 સૂચિની કથા સંભળાવું છું. બુદ્ધિમાન વ્યક્તિની તો તરત જ સમજુ જશે.
 પરંતુ જે સર્વ પ્રમાણોને જોઈને પણ નહિ માને તો તે નાદાન પ્રાણી કાળના
 પ્રભાવથી પ્રભાવિત છે, તે ભક્તિ યોગ્ય નથી. હવે હું બતાવું છું- ગ્રહેય
 ભગવાનો (બ્રહ્માજી, વિષ્ણુજી તથા શિવજી)ની ઉત્પત્તિ કઈ રીતે થઈ ?
 એમની માતા તો અષ્ટંગી (દુર્ગા) છે તથા પિતા જ્યોતિ નિરંજન (બ્રહ્મ,
 કાળ) છે. પહેલા બ્રહ્મની ઉત્પત્તિ ઈંડામાંથી થઈ. પછી દુર્ગાની ઉત્પત્તિ થઈ.
 દુર્ગાના રૂપ પર આસક્ત થઈને કાળ (બ્રહ્મ)એ ભૂલ (છેડતી) કરી, ત્યારે
 દુર્ગા (પ્રકૃતિ)એ તેના પેટમાં શરણ લીધી. હું ત્યાં ગયો જ્યોતિ

નિરંજન કાળ હતો. ત્વારે ભવાનીને બ્રહ્મના પેટમાંથી કાઢીને ૨૧ બ્રહ્માંડની સાથે ૧૬ સંખ કોસ દૂર મોકલી દીધા. જ્યોતિ નિરંજને (ધર્મરાયે) મુકૃતિ દેવી (દુર્ગા)ની સાથે ભોગ-વિલાસ કર્યો. આ બજોના સંયોગથી અણોય ગુણો (શ્રી બ્રહ્માજી, શ્રી વિષ્ણુજી તથા શ્રી શિવજી)ની ઉત્પત્તિ થઈ. આ અણોય ગુણો (રજોગુણ બ્રહ્માજી, સતોગુણ વિષ્ણુજી, તમોગુણ શિવજી)ની જ સાધના કરીને સર્વ પ્રાણી કાળજાળમાં ફ્રસાયેલાં છે. જ્યાં સુદી વાસ્તવિક મંત્ર નહિ મળે, પૂર્ણમોક્ષ કર્ય રીતે થશે ?

વિશેષ : મિય પાઠકજન વિચાર કરો કે શ્રી બ્રહ્માજી, શ્રી વિષ્ણુજી તથા શ્રી શિવજુની સ્થિતિ અત્યાર સુદી અવિનાશી બતાવવામાં આવી હતી. સંપૂર્ણ હિંદુ સમાજ હજુ સુદી પણ અણોય પરમાત્માઓને અજર-અમર અને જન્મ-મૃત્યુ રહિત માનતા રહ્યા, જ્યારે આ અણોય નાશવાન છે. એમના પિતા કાળજીપી બ્રહ્મ તથા માતા દુર્ગા (મુકૃતિ/અષ્ટાંગી) છે. જેમ તમે આગળ પ્રમાણોમાં વાંચ્યું આ જ્ઞાન આપણા શાસ્ત્રોમાં પણ વિદ્યમાન છે, પરંતુ હિંદુસમાજના કળયુગી ગુરુઓ, અધિષ્ઠાત્રો, સંતોને જ્ઞાન નથી. જે શિક્ષક પાઠ્યક્રમ (સિલેબસ) થી જ અપરિચિત છે તે શિક્ષક ચોગ્ય નથી (વિદ્ધાન નથી), વિદ્યાર્થીઓના ભવિષ્યનો શરૂ છે. આ જ પ્રમાણે જે ગુરુઓને આજ સુદી એ પણ ખબર નથી કે શ્રી બ્રહ્મા, શ્રી વિષ્ણુ તથા શ્રી શિવજુના માતા-પિતા કોણ છે ? તો તે ગુરુ, અધિ, સંત જ્ઞાનહીન છે. જે કારણથી સર્વ ભક્ત સમાજને શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ જ્ઞાન (લોકવેદ એટલે કે દંતકથા) સંભળાવીને અજ્ઞાનથી પરિપૂર્ણ કરી દીધા. શાસ્ત્રવિદ્ય વિરુદ્ધ ભક્તિસાધના કરાવીને પરમાત્માના વાસ્તવિક લાભ (પૂર્ણમોક્ષ)થી વંચિત રાખ્યા. બધાનો માનવજન્મ નાણ કરી દીધો કારણ કે શ્રીમદ ભાગવત ગીતા અદ્યાય ૧૬ના જ્લોક ૨૩-૨૪ માં આ જ પ્રમાણ છે કે જે શાસ્ત્રવિદ્ય ત્યાગીને મનમરજીનું આચરણ-પૂજા કરે છે તેને કોઈ લાભ નથી થતો. પૂર્ણ પરમાત્મા કબીરજીએ સન ૧૪૦૩ થી જ સંપૂર્ણ શાસ્ત્રોચુક્ત જ્ઞાન પોતાની અમૃતવાણી (કબીરવાણી) માં બતાવવાનું શરૂ કર્યું હતું. પરંતુ તે અજ્ઞાની ગુરુઓએ આ જ્ઞાન ભક્ત સમાજ સુદી નહિ પહોંચવા દીધું જે હાલ વર્તમાનમાં સ્પષ્ટ થઈ રહ્યું છે. આનાથી સિદ્ધ થાય છે કે કર્વિદેવ (કબીર પ્રભુ) તત્ત્વદર્શી સંતર્પમાં સ્વયં પૂર્ણ પરમાત્મા જ આવ્યા હતા.

✽ “માનનીય ગરીબદાસ સાહેબજીની અમૃતવાણીમાં સૃષ્ટિરચનાનું પ્રમાણ”

આદિ રમેણી (સંદ્ગંથ પાના નં ૮૦ થી ૮૨ સુધી)

આદિ રમેણી અદલી સારા / જ દિન હોતે હુંકારા // ૧ //

સત પુરુષ કીન્હા પ્રકાશ / હમ હોતે તખત કબીર ખવાસા // ૨ //

મન મોહીની સિરજ માયા / સતપુરુષ એક ખ્યાલ બનાયા // ૩ //

ધર્મરાય સિરજે દરબાની / ચૌસઠ જુગતપ સેવા ઠાંની // ૪ //

પુરુષ પૃથ્વી જ્ઞાન દીન્હી / રાજ કરો દેવા આધીની // ૫ //

બ્રહ્મંડ ઈકીસ રાજ તુ મુછ દીન્હા / મન કી ઈચ્છા સબ જુગ લીન્હા // ૬ //

માયા મૂલ રૂપ એક છાજા । મોહિ લિયે જિનછું ધર્મરાજા ॥ ૭ ॥
 ધર્મ કા મન ચંચલ ચિત્ત ધારયા । મન માયા કા રૂપ બિચારા ॥ ૮ ॥
 ચંચલ યે રી ચ્યલ ચિરાગા । યા કે પરસે સરબરસ જગા ॥ ૯ ॥
 ધર્મરાય કીયા મન કા ભાગી । વિષય વાસના સંગ સે જાગી ॥ ૧૦ ॥
 આદિ પુરુષ અદલી અનરાગી । ધર્મરાય દિયા દિલ સેં ત્યાગી ॥ ૧૧ ॥
 પુરુષ લોક સેં દીયા ઠહાણી । અગમ દીપ ચલિ આયે ભાઈ ॥ ૧૨ ॥
 સહજ દાસ જિસ દીપ રહેતા । કારણ કૌંન કુલ પંથા ॥ ૧૩ ॥
 ધર્મરાય બોલે દરબાની । સુનો સહજ દાસ બ્રહ્મજ્ઞાની ॥ ૧૪ ॥
 ચૌસઠ જુગ હમ સેવા કીન્છી । પુરુષ પૃથિવી હમ કું દીન્છી ॥ ૧૫ ॥
 ચંચલ રૂપ લયા મન બૌરા । મનમોહિની ઠગિયા ભૌરા ॥ ૧૬ ॥
 સતપુરુષ કે ના મન ભાયે । પુરુષ લોક સે હમ ચલિ આયે ॥ ૧૭ ॥
 અગર દીપ સુનત બડભાગી । સહજ દાસ મેટો મન પાગી ॥ ૧૮ ॥
 બોલે સહજ દાસ દિલ દાની । હમ તો ચાકર સત સહજાની ॥ ૧૯ ॥
 સતપુરુષ સેં અરજ ગુજરાં । જળ તુખારા બિવાશ ઉતારાં ॥ ૨૦ ॥
 સહજ દાસ કો કીયા પીયાના । સત્યલોક લીયા પ્રવાના ॥ ૨૧ ॥
 સતપુરુષ સાહિબ સરબંગી । અવિગત અદલી અચલ અભંગી ॥ ૨૨ ॥
 ધર્મરાય તુખરા દરબાની । અગર દીપ ચલિ ગયે પ્રાની ॥ ૨૩ ॥
 કૌંન હુકમ કરી અરજ અવાજા । કહાં પઠાવો ઉસ ધર્મરાજા ॥ ૨૪ ॥
 ભઈ અવાજ અદલી એક સાચા । વિષય લોક જા તીન્યું બાચા ॥ ૨૫ ॥
 સહજ વિમાંન ચલે અવિકાઈ । ઇન મેં અગર દીપ ચલિ આઈ ॥ ૨૬ ॥
 હમતો અરજ કરી અનરાગી । તુખ વિષય લોક જાવો બડભાગી ॥ ૨૭ ॥
 ધર્મરાય કે ચલે વિમાના । માનસરોવર આયે પ્રાના ॥ ૨૮ ॥
 માનસરોવર રહન ન પાયે । દરે કબીરા થાંના લાયે ॥ ૨૯ ॥
 બંકનાલ કી વિષમી બાટી । તહાં કબીરા રોકી ઘાટી ॥ ૩૦ ॥
 ઇન પાંચો મિલિ જગત બંધાના । લખ ચૌરાસી જીવ સંતાના ॥ ૩૧ ॥
 બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશર માયા । ધર્મરાય કા રાજ પઠાયા ॥ ૩૨ ॥
 યૌષ ખોખા પુર ઝૂઠી બાજી । લિસતિ બેંકુંઢ દગાસી સાજી ॥ ૩૩ ॥
 ફૂતિમ જીવ બુલાંનેં ભાઈ । નિજ ઘર કી તો ખબરિ ન પાઈ ॥ ૩૪ ॥
 જવા લાખ ઉપજેં નિત હંસા । એક લાખ વિનશેં નિત અંસા ॥ ૩૫ ॥
 ઉપતિ ખપતિ યાહ પ્રલય ફેરી । હર્ષ શોક જોરા જમ જોરી ॥ ૩૬ ॥
 પાંચોં તત્ત્વ હેં પ્રલય માંછી । સત્ત્વગુણ રજગુણ તમગુણ ઝાંદી ॥ ૩૭ ॥
 આઈં અંગ મિલી હૈ માયા । પિન્ડ બ્રહ્માંડ સકલ ભરમાયા ॥ ૩૮ ॥
 યા મેં સુરતિ શબ્દ કી તોરી । પિન્ડ બ્રહ્માંડ લગી હૈ ખોરી ॥ ૩૯ ॥
 થાસા પારસ મન ગહ રાખો । ખોલિછ કપાટ અમીરસ ચાખો ॥ ૪૦ ॥
 સુનાઉ હંસ શબ્દ સુન દાસા । અગમ દીપ હૈ અગ હૈ બાસા ॥ ૪૧ ॥
 ભવસાગર જમ દંડ જમાના । ધર્મરાય કા હૈ તલબાંના ॥ ૪૨ ॥

પાઁચોં ઉપર પદ કી નગરી । બાટ બિહંગમ બંડી ઉગરી ॥ ૪૩ ॥
 હમરા ધર્મરાય સોં દાવા । ભવસાગર મેં જીવ ભરમાવા ॥ ૪૪ ॥
 હમ તો કહેં અગમ કી બાની । જહીં અવિગત અદલી આપ નિનાની ॥ ૪૫ ॥
 બંદી છોડ હમારા નામં । અજર અમર હે અસ્થીર ઠામં ॥ ૪૬ ॥
 જુગન જુગન હમ કહતે આયે । જમ જોંરા સેં હંસ છુટાયે ॥ ૪૭ ॥
 જો કોઈ માનેં શબ્દ હમારા । ભવસાગર નહીં ભરમેં ધારા ॥ ૪૮ ॥
 યા મેં સુરતિ શબ્દ કા વેખા । તન અંદર મન કહો કીન્હી દેખા ॥ ૪૯ ॥
 દાસ ગરીબ અગમ કી બાની । ખોજો હંસા શબ્દ સહદાની ॥ ૫૦ ॥

ઉપરોક્ત અમૃતવાળીનો ભાવાર્થ છે કે માનનીય ગરીબદાસ સાહેબજી કહી રહ્યા છે કે અહીંયા અગાઉ ફક્ત અંધકાર હતો તથા પૂર્ણપરમાત્મા કબીર સાહેબજી સત્યલોકમાં તખ (સિંહાસન) પર બિરાજમાન હતા. અમે ત્યાં ચાકર (સેવક) હતા. પરમાત્માએ જ્યોતિ નિરંજનને ઉત્પણ કર્યો. પછી તેના તપના પ્રતિફળમાં ૨૧ બ્રહ્માંડ પ્રદાન કર્યા. પછી માયા (પ્રકૃતિ)ની ઉત્પત્તિ કરી. યુવાન દુર્ગાના ઇપ પર મોહીત થઈને જ્યોતિ નિરંજનને (બ્રહ્મ) દુર્ગા (પ્રકૃતિ) સાથે બળાતકાર કરવાની ચેષ્ટા કરી. બ્રહ્મને તેની સજી મળી. તેને સત્યલોકમાંથી કાઢી મૂકવામાં આવ્યો તથા શ્રાપ લાગ્યો કે દરરોજ એક લાખ માનવ શરીરધારી પ્રાણીઓનો આહાર કરીશ, સવા લાખ ઉત્પણ કરીશ. અહીંયા સર્વ પ્રાણી જન્મ મૃત્યુના કષ ઉઠાવી રહ્યા છે. અગર (જો) કોઈ પૂર્ણપરમાત્માના વાસ્તવિક શબ્દ (સાચું નામ જાપ મંત્ર) અમારાથી પ્રાપ્ત કરશે, તેને કાળની કેદમાંથી છોડાવી દઈશું. અમારું બંદી છોડ નામ છે. માનનીય ગરીબદાસજી પોતાના ગુરુ તથા પ્રભુ કબીર પરમાત્માના આધાર પર કહી રહ્યા છે કે સાચા મંત્ર એટલે કે સત્યનામ તથા સારશબ્દની પ્રાપ્તિ કરી લો, પૂર્ણ મોક્ષ થઈ જશો. નહીં તો બનાવટી (નકલી) નામદાતા સંતો તથા મહંતોની મીઠી-મીઠી વાતોમાં ફસાઈને શાખવિદ્ય રહિત સાધના કરીને કાળજાળમાં રહી જશો. પછી કષ્ટ પર કષ્ટ પામશો.

॥ ગરીબદાસજી મહારાજની વાણી ॥

(સતગંથ સાહિબ પાના નં. ૬૦ થી સહાભાર)

માયા આદિ નિરંજન ભાઈ, અપને જીયે આપેં ખાઈ ।

બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશર ચેલા, ઊં સોછેં કા હે ખેલા ॥

સિખર સુત્ર મેં ધર્મ અન્યાયી, જન શક્તિ તાયન મહલ પઠાઈ ॥

લાખ ગ્રાસ નિત ઉઠ દૂતી, માયા આદિ તખત કી કુતી ॥

સવા લાખ ધર્તિયે નિત ભાંડે, હંસા ઉત્પત્તિ પરલય ડાંડે ।

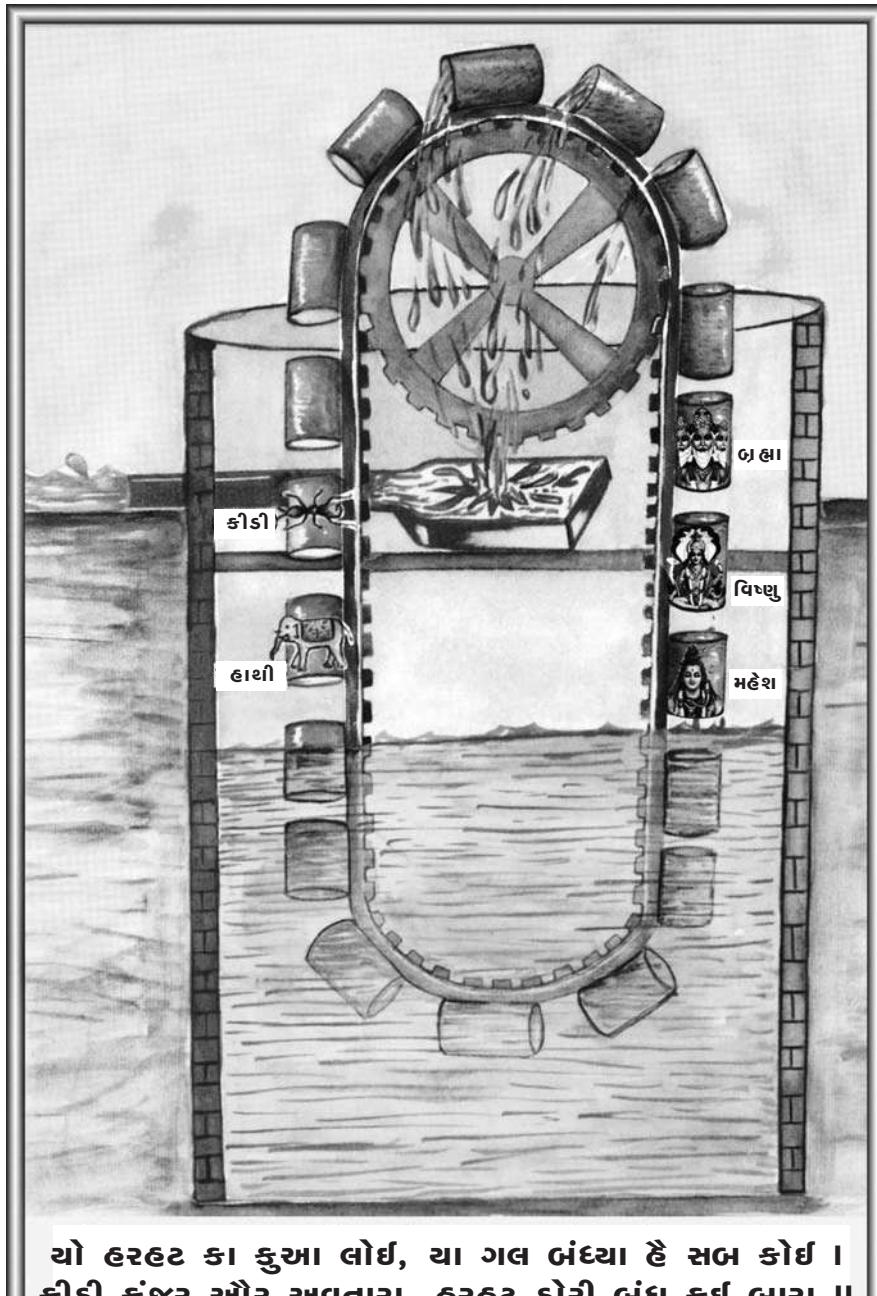
યે તીનોં ચેલા બટપારી, સિરજે પુરુષા સિરજ નારી ॥

ખોખાપુર મેં જીવ ભુલાયે, સ્વપના બહિસત વૈકુંઠ બનાયે ।

યો હરહટ કા કુઆ લોઈ, યા ગલ બંધ્યા હે સબ કોઈ ॥

કીરી કુંજર ઔર અવતારા, હરહટ ડોરી બંધે કદી બારા ।

અરબ અલીલ ઈન્દ્ર હેં ભાઈ, હરહટ ડોરી બંધે સબ આઈ ।

યો હરદટ કા કુઆ લોઈ, યા ગાલ બંદ્યા છે સબ કોઈ ।
કીડી કુંજર ઔર અવતારા, હરદટ ડોરી બંધ કર્ય બારા ॥

કાળ લોકમાં જન્મ-મરણારૂપી ચક્ર (હરદટ)

શેષ મહેશ ગજો શર તાછિં, હરહટ તોરી બંધે સબ આહિં ।
 શુકાદિક બ્રહ્માદિક દેવા, હરહટ તોરી બંધે સબ ખેવા ॥
 કોટિક કર્ત્તા દેખ્યા, હરહટ તોરી કષ્ટું સુન લેખા ।
 થતુભૂજું ભગવાન કહાવેં, હરહટ તોરી બંધે સબ આવેં ॥
 યો હૈ ખોખાપુર કા કુઆ, યા મેં પડા સો નિશ્ચય મુવા ।

જ્યોતિ નિરંજન (કાળ બલી)ના વશ થઈને આ અણોય દેવતા (રજગુણ બ્રહ્મા, સતગુણ વિષણુ, તમગુણ શિવ) પોતાની મહિમા બતાવીને જીવોને સ્વર્ગ નરક તથા ભવસાગરમાં (લાખ ચૌરચાસી યોનીઓમાં) ભટકાવતા રહે છે. જ્યોતિ નિરંજન પોતાની માયાથી નાગણની જેમ જીવોને પેદા કરે છે અને પછી માર્દી નાખે છે. જે પ્રમાણે નાગણ પોતાની પૂંછડીથી ઈંડાઓની ચારે તરફ ગોળ કુંડલી બનાવે છે અને તેમાં ઈંડા મૂકે છે અને પછી તે ઈંડા પર ફણ મારે છે. જે નાથી ઈંડુ ફૂટી જાય છે, તેમાંથી બચ્યાં નીકળે છે તેને નાગણ ખાઈ જાય છે. ફેણ મારતી વખતે ઘણાં ઈંડાં ફૂટી જાય છે કારણ કે નાગણના ઘણાં ઈંડાં હોય છે. જે ઈંડા ફૂટી જાય છે તેમાંથી બચ્યાં નીકળે છે. અગર કોઇ બચ્યું કુંડલીથી (સાપના ગોળ કુંડાળાથી) બહાર નીકળી જાય છે તો તે બચ્યું બચી જાય છે નહિ તો કુંડલીની અંદરનાને તે નાગણ છોડતી નથી. કુંડલીની અંદર જેટલાં બચ્યાં હોય છે તે તમામ બચ્યાંને ખાઈ જાય છે.

માયા કાલી નાગિની, અપને જાયે ખાત ।
 કુંડલી મેં છોડે નહીં, સૌ બાતોં કી બાત ॥

આ જ પ્રમાણે આ કાળ બલીની જાળ છે. નિરંજન સુધીની ભક્તિ પૂરા સંતથી નામ લઈને કરીશું તો પણ આ નિરંજનની કુંડલી (૨૧ બ્રહ્માંડો) માંથી બાહુર નથી નીકળી શકતા. સ્વચ્છ બ્રહ્મા, વિષણુ, મહેશ, આદિમાયા-શોર્ટોવાલી (દુગર્ણ/અષ્ટાંગી) પણ નિરંજનની કુંડળીમાં છે. આ બિચારાઓ અવતાર ઘારણ કરીને આવે છે અને જન્મ-મૃત્યુના ચક્કર કાપતા રહે છે. એટલા માટે વિચાર કરો-સોહં જપ જો કે ધૂંપ તથા પ્રહૃતાદ તથા શુકદેવ અધિઅે જપ્યા, તે પણ પાર ન થયા. કારણ કે શ્રી વિષણુ પુરાણા પ્રથમ અંશના અદ્યાય ૧૨ના જ્લોક ૬૩ માં પૃષ્ઠ-૫૧ પર લખ્યું છે કે ધૂંપ ફક્ત એક કલ્પ એટલે કે એક હજાર ચતુર્યુર્ગ સુધી જ મુક્ત છે. એટલા માટે કાળ લોકમાં જ રહ્યા તથા ‘તું નમઃ ભગવતે વાસુદેવાય’ મંત્ર જપ કરવાવાળા ભક્તો પણ ફૂષણ સુધીની ભક્તિ કરી રહ્યા છે, તેઓ પણ ચૌરચાસી લાખ યોનીઓમાં ચક્કર કાપવાથી નથી બચી શકતા. જે અંગે પરમ પૂજય કબીર સાહેબજી તથા માનનીય ગરીબદાસ સાહેબજી મહારાજની વાણી પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ આપે છે.

અનંત કોટી અવતાર હૈનું, માયા કે ગોવિંદ ।
 કર્ત્તા હો હો અવતરે, બહુર પડે જગ ફંદ ॥
 સતપુરુષ કબીર સાહેબજીની ભક્તિથી જ જીવ મુક્ત થઈ શકે છે.

જ્યાં સુધી જીવ સતલોકમાં પરત નહીં ચાલ્યો જાય ત્યાં સુધી કાળલોકમાં આવી જ રીતે કર્મ કરશે અને કરેલી નામ તથા દાન ધર્મની કમાઈ સ્વર્ગરૂપી હોટલોમાં સમાપ્ત કરીને પરત (ફરી પાછા) કર્મ આધારથી ચૌચાર્સી લાખ પ્રકારનાં પ્રાણીઓના શરીરમાં કષ્ટ (દુઃખ/પીડાઓ) ઉપર કષ્ટ ઉઠાવવાવાળા કાળના લોકમાં ચક્કર કાપતા રહેશે. માચા (દુર્ગા) થી ઉત્પણી થઈને કરોડો ગોવિંદ (બ્રહ્મા-વિષણુ-શિવ) મરી ચૂક્યા છે. ભગવાનના અવતાર બનીને આવ્યા હતા. પછી કર્મ બંધનમાં બંધાઈને કર્મને ભોગવીને ચૌચાર્સી લાખ ચોનીઓમાં ચાલ્યા ગયા. જેમ ભગવાન વિષણુજીને દેવર્ષિ નારદનો શ્રાપ લાગ્યો. તે શ્રી રામચંદ્રરૂપમાં અચોદ્યામાં આવ્યા. પછી શ્રી રામજી રૂપમાં વાલીનો વધ કર્યો હતો. તે કર્મનો દંડ ભોગવવાને માટે શ્રી કૃષ્ણજીનો જન્મ થયો. પછી વાલીવાળો આત્મા શિકારી બન્યો તથા પોતાનો પ્રતિશોધ લીધો. શ્રી કૃષ્ણજીના પગમાં વિષયુક્ત (ઝેરી) તીર મારીને વધ કર્યો. મહારાજ ગરીબદાસજી પોતાની વાણીમાં કહે છે :-

બ્રહ્મા વિષણુ મહેશર માયા, ઔર ધર્મરાય કહિયે ।

ઇન પાંચો મિલ પરપંચ બનાયા, વાણી હમરી લહિયે ॥

ઇન પાંચો મિલ જીવ અટકાયે, જુગન-જુગન હમ આન છુટાયે ।

બંદી છોડ હમારા નામં, અજર અમર હૈ અસ્થિર ઠામં ॥

પીર પેગંબર કુતુબ ઔદ્દિયા, સુર નર મુનિજન જ્ઞાની ।

યેતા કો તો રાહ ન પાયા, જમ કે બંધે પ્રાણી ॥

ધર્મરાય કી ધૂમા-ધામી, જમ પર જંગ ચલાઉં ।

જોરા કો તો જાન ન દૂંગાં, બાંધ અદલ ધર લ્યાઉં ॥

કાલ અકાલ દોઢૂં કો મોસું, મહાકાલ સિર મૂંડું ।

મેં તો તમ હજૂરી હુકમી, ચોર ખોજ કું હુંડું ॥

મૂલા માયા મગ મેં બેઠી, હંસા ચુન-ચુન ખાઈ ।

જ્યોતિ સ્વરૂપી લયા નિરંજન, મેં હી કર્તા ભાઈ ॥

સંહસ અઠાસી દીપ મુનીશ્વર, બંધે મુલા ડોરી ।

એ ત્યાં મેં જમ કા તલબાના, ચલિએ પુરુષ કીશોરી ॥

મૂલા કા તો માથા દાગું, સતકી મોહર કરુંગા ।

પુરુષ દીપ કું હંસ ચલાઉં, દરા ન રોકન દૂંગા ॥

હમ તો બન્દી છોડ કહાવાં, ધર્મરાય હૈ ચકવૈ ।

સતલોક કી સકલ સુનાવાં, વાણી હમરી અખવૈ ॥

નૌ લખ પહુંન ઉપર ખેલું, સાહદરે કું રોકું ।

દાદસ કોટે કટક સબ કાઢું, હંસ પઠાઉં મોઘું ॥

ચૌદહ લુવન ગમન હૈ મેરા, જલ થલ મેં સરબંગી ।

ખાલિક ખલક ખલક મેં ખાલિક, અવિગત અચલ અલંગી ॥

અગર અલીલ ચક હે મેરા, અત સે હમ ચલ આએ,
પાંચોં પર પ્રવાના મેરા, બંધિ છૃતાવન ધાયે ॥
જહાઁ ઓકાર નિરંજન નાહીં, બ્રહ્મા વિષ્ણુ વેદ નહીં જાહીં ।
જહાઁ કરતા નહીં જાન ભગવાના, કાયા માયા પિન્ડ ન પ્રાણા ॥
પાંચોં તત્ત્વ તીનોં ગુણ નાહીં, જેરા કાલ દીપ નહીં જાહીં ।
અમર કરું સતતોક પઠોઉં, તાતે બન્દી છોડ કહાઉં ॥

કલીર પરમેશ્વર (કવિર્દેવ) ની મહિમા દર્શાવિતાં માનનીય ગરીબદાસ સાહેબજી કહી રહ્યા છે કે આપણા પ્રભુ કવિર્દ (કવિર્દેવ) બંદીછોડ છે. બંદીછોડનો ભાવાર્થ છે કાળની કેદથી છોડવનાર, કાળખ્રાણના ર૧ બ્રહ્માંડોમાં બધા પ્રાણી પાપોના લીધે કાળના બંદી છે. પૂર્ણ પરમાત્મા (કવિર્દેવ) કલીર સાહેબ પાપનો વિનાશ કરી નાખે છે. પાપનો વિનાશ ન બ્રહ્મા, ન પરબ્રહ્મ, ન જ બ્રહ્મા- વિષ્ણુ- શિવજી કરી શકે છે. ફક્ત જેવાં કર્મ છે, તેનું તેવું જ ફળ આપી દે છે. એટલા માટે યજુર્વેદ અદ્યાય-૫ ના મંત્ર ઉચ્ચમાં લખ્યું છે “‘કવિરંદ્યાદિરસિ’” કવિર્દેવ (કલીર પરમેશ્વર) પાપોનો શરૂ છે, “‘બમ્ભાદિરસિ’” બંધનોનો શરૂ અથર્ત (એટલે કે) બંદીછોડ છે.

આ પાંચોય (બ્રહ્મા- વિષ્ણુ- શિવ-માયા અને ધર્મરાય) થી ઉપર સતપુરુષ પરમાત્મા (કવિર્દેવ) છે. જે સતતોકનો માલિક છે. બાકી બધા પરબ્રહ્મ- બ્રહ્મ તથા બ્રહ્મા-વિષ્ણુ-શિવજી તથા આદિ માયા નાશવાન પરમાત્મા છે. મહાભલયમાં આ બધા તથા એમના લોક સમાખ્ય થઈ જશે. સામાન્ય જીવ કરતાં કેટલીયે હજાર ઘણી વધારે લાંબી એમની ઉભર છે. પરંતુ જે સમય નિર્ધારિત છે તે એક દિવસ પૂરો અવશ્ય થશે. માનનીય ગરીબદાસજી મહારાજ કહે છે :-

શિવ બ્રહ્મા કા રાજ, ઈન્દ્ર ગ્રિનતી કહાં । ચાર મુક્તિ વૈકુંઠ સમજ, યેતા લલ્યા ॥
સંખ જુગન કી જુની, ઉમ્ર બડ ધારિયા । આ જનની કુર્ભાન, સુ કાગજ પારિયા ॥
યેતી ઉમ્ર બુલંદ મરૈયા અંત રે । સતતુરુ લગે ન કાન, ન લેંટે જીત રે ॥

ભલેને સંખ યુગની લાંબી ઉભર પણ કેમ ન હોય તે એક દિવસ અવશ્ય સમાખ્ય થશે. અગર સતપુરુષ પરમાત્મા (કવિર્દેવ) કલીર સાહેબના નુમાંયદા (નિમણુક પામેલ) પૂર્ણસંત (ગુરુ) જે પ્રણ નામના મંત્ર (જેમાં એક ઓમ + તત્ + સત् સાંકેતિક છે) આપે છે તથા તેને પૂર્ણસંત દ્વારા નામદાન કરવાનો આદેશ છે, તેનાથી ઉપદેશ પ્રાપ્ત કરીને નામની કમાઈ કરીશું તો આપણે સતતોકના અધિકારી હંસ થઈ શકીએ છીએ. સત્ય સાધના વગર વધારે લાંબી ઉભર કોઈ કામમાં નહીં આવે કારણ કે નિરંજન લોકમાં દુઃખ ને દુઃખો જ છે.

કલીર, જીવના તો થોડા હી ભલા, જે સત સુભરન હોય ।
લાખ વર્ષ કા જીવના, લેખે ધરૈ ના કોય ॥

કબીર સાહેબ પોતાની (પૂર્ણભુણી) જાણકારી સ્વયં આપે છે કે આ પરમાત્માઓથી ઉપર અસંખ્ય ભુજાવાળો પરમાત્મા સતપુરુષ છે, જે સત્યલોક (સરચ ખંડ, સત્યનામ)માં રહે છે તથા તેના અંતર્ગત સર્વલોક ચંદ્રછ (કાળ)ના ૨૧ બ્રહ્માંડ તથા બ્રહ્મા, વિષણુ, શિવ, શક્તિના લોક તથા પરબ્રહ્મના સાત શંખ બ્રહ્માંડ તથા અન્ય સર્વ બ્રહ્માંડ આવે છે અને ત્યાં આગળ સત્યનામ - સારનામના જાપ દ્વાર જ જવાશે જે પૂર્વા ગુરુઝી પ્રાચ થાય છે. સરચખંડ (સત્યલોક)માં જે આત્મા ચાલ્યો જાય છે તેનો ફરીથી જન્મ થતો નથી. સતપુરુષ (પૂર્ણભુણી) કબીર સાહેબ (કવિર્દેવ) જ અન્ય લોકોમાં સ્વયં જ જુદા-જુદા નામોથી વિરાજમાન છે. જેમ અલખ લોકમાં અલખ પુરુષ, અગમલોકમાં અગમ પુરુષ તથા અકહિ લોકમાં અનામી પુરુષરપમાં વિરાજમાન છે. આ તો ઉપમાત્મક નામો છે, પરંતુ વાસ્તવિક નામ તે પૂર્ણપુરુષનું કવિર્દેવ (ભાષા જુદી હોવાથી કબીર સાહેબ) છે.

✿ “આદરણીય નાનક સાહેભજુની વાણીમાં સૂચિરચનાનાનો સંકેત”

શ્રી નાનક સાહેભજુની અમૃતવાણી મહલા-૧, રાગ બિલાવલુ, અંશ-૧.
(ગુરુ ગ્રંથ સાહેબ પાના નં. ૮૩૬)

આપે સચુ કીઆ કર જોડિ । અંડજ ફોડિ જોડિ વિછોડ ॥

દ્વરતી આકાશ કીએ બૈસણ કઉ થાઉ । રાતિ દિનંતુ કીએ ભઉ-ભાઉ ॥

જિન કીએ કરે વેખણાદારા । (૩)

ન્રિતીઆ બ્રહ્મા-બિસતુ - મહેસા । દેવી દેવ ઉપાએ વેસા ॥ (૪)

પઉણુ પાણી અગની બિસરાઉ । તાહી નિરંજન સાચો નાઉ

તિસુ મહિ મનુઆ રહિઆ લિવ લાઈ । પ્રણવતિ નાનકુ કાલુ ન ખાઈ ॥ (૧૦)

ઉપરોક્ત અમૃતવાણીનો ભાવાર્થ છે કે સાચા પરમાત્મા (સતપુરુષ)એ સ્વયં જ પોતાના હાથો વડે સર્વ સૂચિની રચના કરી છે. તેણે જ ઈંડું બનાવ્યું પછી ફોડચું તથા તેમાંથી જ્યોતિ નિરંજન નીકળ્યો. તે જ પૂર્ણ પરમાત્માએ સર્વ પ્રાણીઓના રહેવા માટે ધરતી, આકાશ, પવન, પાણી વગેરે પાંચ તત્ત્વો રચ્યા. પોતાના દ્વારા રચેલી સૂચિનો સ્વયં જ સાક્ષી છે. બીજા કોઈ સાચી જાણકારી આપી શકતા નથી. પછી ઈંડાના ફૂટવાથી નીકળેલા નિરંજન પછી ગણે શ્રી બ્રહ્માજુ, શ્રી વિષણુજુ તથા શ્રી શિવજુની ઉત્પત્તિ થઈ તથા અન્ય દેવી દેવતા ઉત્પણ થયા તથા અસંખ્ય જીવોની ઉત્પત્તિ થઈ. ત્યારબાદ અન્ય દેવોના જીવનચરિત્ર તથા અન્ય અધિષ્ઠાત્રોના અનુભવના છ શાસ્ત્ર તથા ૧૮ પુરાણ બની ગયા. પૂર્ણપરમાત્માના સાચા નામ (સત્યનામ)ની સાધના અનન્ય મનથી કરવાથી તથા ગુરુમર્યાદામાં રહેવાવાળા (પ્રણવતિ) ને શ્રી નાનકજુ કહી રહ્યા છે કે કાળ નથી ખાતો.

રાગ-મારુ (અંશ) અમૃતવાણી મહલા-૧ (ગુરુ ગ્રંથ સાહેબ પાના નં. ૧૦૩૭)

સુનહુ બ્રહ્મા, બિસનુ, મહેસુ ઉપાએ । સુને વરતે જુગ સબાએ ॥
 ઈસુ પદ બિચારે સો જનુ પુરા । તિસ ભિલિઓ ભરમુ ચુકાઈદા ॥ (૩)
 સામ વેદુ, રણુ જુજરુ અધરબણુ । બ્રહ્મમં મુખ માઈયા હૈ તૈનુકા ॥
 તા કી કીમત કહિ ન સકે । કો તિઉ બોલે કિઉ બુલાઈદા ॥ (૪)

ઉપરોક્ત અમૃતવાણીનો સારાંશ છે કે જે સંત પૂર્ણ સૃષ્ટિરચના સંભળાવી દેશો તથા બતાવશે કે ઈડાના બે ભાગ થયા અને તેમાંથી કોણ નીકળ્યું, જેણે પછી બ્રહ્મલોકની સુશ્રમાં એટલે કે ગુણ સ્થાન ઉપર બ્રહ્મા - વિષ્ણુ- શિવજીની ઉત્પત્તિ કરી તથા તે પરમાત્મા કોણ છે જેણે બ્રહ્મ (કાળ) ના મુખથી ચારેય વેદો (પવિત્ર અગ્રવેદ, યજુર્વેદ, સામવેદ, અથર્વવેદ)ને ઉત્થારણ કરાવ્યા, તે પૂર્ણપિરમાત્તમા જેમ ઈચ્છે તેમ જ પ્રત્યેક પ્રાણીને બોલાવાડાવે છે. આ સર્વ જ્ઞાનને પૂર્ણ બતાવવાવાળા સંત મળી લાય તો તેની પાસે જાઓ તથા જે બધી જ શંકાઓનું પૂર્ણ નિવારણ કરે છે, તે જ પૂર્ણસંત એટલે કે તત્ત્વદર્શી છે.

શ્રી ગુરુ ગ્રંથ સાહેબ પાના નં. ૮૨૯ અમૃતવાણી શ્રી નાનક
સાહેબજીની રાગ રામકલી મહિલા-૧ દ્યખણી ઓંઅંકાર.

ઓંકારી બ્રહ્મા ઉત્પત્તિ । ઓંકારુ કીઆ જિનિ ચિત ।
 ઓંકારી સૈલ જુગ ભારે । ઓંકારી વેદ નિરમારે ।
 ઓંકારી સબાઈ ઉધરે । ઓંકારી ગુરમુખી તરે ।
 ઓનમ અખર સુજાહ બીચારુ । ઓનમ અખર ગીભવજ સારુ ।

ઉપરોક્ત અમૃતવાણીમાં શ્રી નાનક સાહેબજી કહી રહ્યા છે કે ઓંકાર એટલે કે નિરંજન (કાળ) થી બ્રહ્માજુની ઉત્પત્તિ થઈ. કેટલાય ચુગો સુધી મર્યાદી કરીને (મોજ કરીને) ઓંકાર (બ્રહ્મ) એ વેદોની ઉત્પત્તિ કરી જે બ્રહ્માજુને પ્રાપ્ત થયા. પ્રણ લોકની ભક્તિના ફક્ત એક ઊં (ઓમ) મંત્ર જ વાસ્તવમાં જાપ કરવાનો છે. આ ઊં શબ્દને પૂર્ણસંતથી ઉપદેશ લઈને અથડિત ગુરૂ ધારણ કરીને જાપ કરવાથી ઉદ્ઘાર થાય છે.

વિશેષ :- શ્રી નાનક સાહેબજીએ અણોય મંત્રો (ઊ + તૃત્ય + સત્) નું સ્થાન-સ્થાન પર રહણસ્થાનમાં વિવરણ આપ્યું છે. તેને ફક્ત પૂર્ણસંત (તત્ત્વદર્શી સંત) જ સમજુ શકે છે તથા અણોય મંત્રોના ભાપ અંગે ઉપદેશીને સમજાવવામાં આવે છે.

(ગુરુગ્રંથ સાહેબ પાના નં. ૧૦૩૮)

ઉત્તમ સતિગુરુ પુરુષ નિરાલે, સબદિ રતે હરિ રસ મતવાલે ।
 દિદિ, બુધિ, સિદ્ધિ, ગિયાન ગુરુ તે પાઈએ, પુરે ભાગ મિલાઈં દા ॥ ૧૫ ॥
 સતિગુરુ તે પાયે બીચારા, સુન સમાપ્તિ સચે ધરબારા ।
 નાનક નિરમલ નાદું સબદ ધૂનિ, સચુ રામેં નામિ સમાઈં દા ॥ ૧૬ ॥

ઉપરોક્ત અમૃતવાણીનો ભાવાર્થ છે કે વાસ્તવિક જ્ઞાન આપવાવાળા સતગુરુ તો નિરાળા જ છે , તેઓ ફક્ત નામજાપને જપે છે , અન્ય હંદ્યોગ સાધના નથી બતાવતા . અગર તમારે ધનદૌલત , પદ , બુદ્ધિ અથવા ભક્તિ શક્તિ પણ જોઈએ તો તે ભક્તિ માર્ગનું જ્ઞાન પૂર્ણસંત જ પૂરું પ્રદાન કરશે , આવા પૂર્ણ સંત તો બહુ ભાગ્યથી જ મળે છે . તે જ પૂર્ણસંત વિવરણ બતાવશે કે ઉપર સુઝ્ઞ (આકાશ)માં આપણું વાસ્તવિક ઘર (સત્યલોક) પરમેશ્વરે રચ્યે રાખ્યું છે .

તેમાં એક વાસ્તવિક સાર નામની ધૂન (આવાજ) થઈ રહી છે . તે આનંદમાં , અવિનાશી પરમેશ્વરના સાર શબ્દથી સમાવેશ થઈ જાય છે અથર્તા તે વાસ્તવિક સુખદાયી સ્થાનમાં નિવાસ થઈ શકે છે . અન્ય નામોથી તથા અધૂરા ગુરુઓથી તે પ્રાપ્ત થઈ શકતું નથી .

આંશિક અમૃતવાણી મહલા પહુલા (શ્રી ગુરુ ગ્રંથ સાહેબ પાના નં . ૩૫૮- ૩૬૦)

સિંહ નગરી મહિ આસણી બૈસઉ કલપ ત્યાગી વાદં । (૧)

સિંડી સબદ સદા ધુનિ સોહે અહિનિસ્થિ પૂરૈ નાદં । (૨)

હરી કીરતિ રહ રાસી હમારી ગુરુ મુખ પંથ અતીત । (૩)

સગલી જેતી હમારી સંભિઅા નાના વરણ અનેકં ।

કહ નાનક સુધિ ભરથરી જેગી પારબ્રહ્મ દિવ એકં । (૪)

ઉપરોક્ત અમૃતવાણીનો ભાવાર્થ છે કે શ્રી નાનક સાહેબજી કહી રહ્યા છે કે હે ભરથરી ચોગીજી તમારી સાધના ભગવાન શિવ સુધી છે , તેનાથી તમને શિવનગરી (લોક) માં સ્થાન મળ્યું છે અને શરીરમાં જે સિંગી શબ્દ વગેરે થઈ રહ્યો છે તે આ જ કમળોનો છે તથા ટી.વી.ની જે મ્રત્યેક દેવના લોકથી શરીરમાં સંભળાઈ રહ્યો છે . અમે તો એક પરમાત્મા પારબ્રહ્મ એટલે કે સર્વથી પાર જે પૂર્ણપરમાત્મા છે અન્ય (ભીજા) કોઇ જુદા જ એક પરમાત્મામાં લો (અનન્ય મનથી લગન) લગાવીએ હીંદે.

અમે બાહ્યરી દેખાવ (ભર્મ લગાડવી, હાથમાં કડો રાખવો) નથી કરતા . હું તો સર્વ પ્રાણીઓને એક પૂર્ણપરમાત્મા (સતપુરુષ)ના સંતાન સમજું છું . બધા તે શક્તિથી જ ચલાયમાન છે . અમારી મુદ્રા તો સાચું નામ જાપ ગુરુથી પ્રાપ્ત કરીને કરવાની છે તથા ક્ષમા કરવી એ અમારી વેશભૂષા છે . હું તો પૂર્ણ પરમાત્માનો ઉપાસક છું તથા પૂર્ણસતગુરુનો ભક્તિમાર્ગ આનાથી જુદો છે .

અમૃતવાણી રાગ આસા મહલા-પહુલા (શ્રી ગુ.ગ.,સા. પાન. ૪૨૦)

॥ આસા મહલા ૧ ॥ જિની નામુ વિસાંદિયા દુષ્ટૈ ભરમિ ભુલાઈ ।

મૂલુ છોડિ ડાલી લગે કિાા પાવહિ છાઈ ॥ ૧ ॥

સાહિબુ મેરા એકુ હૈ અવરુ નહીં ભાઈ । કિરપા તે સુખુ પાઈયા સાચે પરથાઈ ॥૩॥

ગુરુ કિ સેવા સો કરે જિસુ આપિ કરાએ ।

નાનક સિલુ દે છુટીએ દરગણ પતિ પાએ ॥ ૮ ॥ ૧૮ ॥

ઉપરોક્ત વાણીનો ભાવાર્થ છે કે શ્રી નાનક સાહેબજી કહી રહ્યા છે કે જે પૂર્ણપરમાત્માનું વાસ્તવિક નામ ભૂલીને બીજા લગવાનોના નામોના જપમાં ભટકી રહ્યા છે, તે તો એમ કરી રહ્યા છે કે મૂળ (પૂર્ણપરમાત્મા)ને છોડીને ડાઢીઓ (ગ્રણોય ગુણ રૂપ રજોગુણ-ભલા, સતોગુણ-વિષ્ણુ, તમોગુણ-શિવજી) ની સિંચાઈ (પૂજા) કરી રહ્યા છે. તે સાધનાથી કોઈ સુખી થઈ શકતું નથી એટલે કે વૃક્ષ સુકાઈ જ્શે તો છાયામાં નહીં બેસી શકો. ભાવાર્થ છે કે શાસ્ત્રવિધિ રહિત સાધના કરવી તે વ્યર્થ પ્રયત્ન છે, તેનાથી કોઈ લાભ નથી. આનું જ પ્રમાણ પવિત્ર ગીતા અદ્યાય-૧૬ ના શ્લોક ૨૩-૨૪માં પણ છે. તે પૂર્ણપરમાત્માને પ્રાપ્ત કરવાને માટે મનમુખી (મન મુજબની) સાધના ત્યાગીને પૂર્ણ ગુરુદેવને સમર્પણ કરવાથી તથા સાચા નામના જપથી જ મોક્ષ સંભવ છે, નહીં તો મૃત્યુના ઉપરાંત નરકમાં જઈશ.

(શ્રી ગુરુ ગ્રંથ સાહેબ પાના નં. ૮૪૩-૮૪૪)

॥ બિલાવલુ મહલા ૧ ॥ મેં મન ચાહુ ધ્લા સાચિ વિગાસી રામ ।

મોહી પ્રેમ પીરે પ્રલુ અબિનાસી રામ ॥

અવિગતો હરિ નાથુ નાથહ તિસે ભાવે સો થીએ । તિરપાલુ સદા દઈઆલુ દાતા
જ્ઞા અંદરિ તું જીએ ।

મેં આધારુ તેરા તુ ખસમુ મેરા મૈં તાજુ તકીઆ તેરાઓ ।

સાચિ સૂચા સદા નાનક ગુરસબદિ અગરુ નિબેરાઓ ॥ ૪ ॥ ૨ ॥

ઉપરોક્ત અમૃતવાણીમાં શ્રી નાનક સાહેબજી કહી રહ્યા છે કે અવિનાશી પૂર્ણપરમાત્મા નાથોનો પણ નાથ છે એટલે કે દેવોના પણ દેવ છે (સર્વ પ્રલુઓ શ્રી ભ્રાહ્મજી, શ્રી વિષ્ણુજી, શ્રી શિવજી તથા ભ્રાહ્મ તથા પરબ્રહ્મ ઉપર પણ નાથ છે એટલે કે રૂવામી છે.) હું તો સાચા નામને હૃદયમાં સમાવી ચૂક્યો છું. હે પરમાત્મા ! સર્વ પ્રાણીના જીવન આધાર પણ આપ જ છો. હું આપના આશ્રિત છું, આપ મારા માલિક છો. આપે જ મને ગુરુ રૂપમાં આવીને સત્યભક્તિનું નિષાયિક ફાન આપીને સર્વ (તમામ) જદારો પતાવી નાખ્યો અર્થાત (એટલે કે) તમામ શંકાઓનું સમાધાન કરી નાખ્યું.

(શ્રી ગુરુ ગ્રંથ સાહેબ પાના નં. ૭૨૧ રાગ તીલંગ મહલા-૧)

પક અર્જ ગુરુતમ પેશ તો દરગોશ કુન કરતાર ।

હક્કા કબીર કરીમ તૂ બેઅબ પરવરદિગાર ।

નાનક બુગોયદ જન તુરા તેરે ચાકરાં પાખાકા

ઉપરોક્ત અમૃતવાણીમાં સ્પષ્ટ કરી દીધું છે કે (હક્કા કબીર) આપ સત્ત કબીર (કુન કરતાર) શાદેશક્તિથી રચના કરવાવાળા શાદેસ્વરૂપી પ્રલુ અર્થાત (એટલે કે) સર્વ સૂદિના રચનહાર છો, આપ જ બેઅબ નિર્વિકાર (પરવરદિગાર) સર્વના પાલનકર્તા દયાળુ પ્રલુ છો. હું આપના દાસોનો પણ દાસ છું.

(શ્રી ગુરુ ગ્રંથ સાહેબ પાના નં.૨૪ રાગ સીરી મહિલા-૧)

તેરા એક નામ તારે સંસાર, મૈં ઐહા આસ ઐહો આધાર /

નાનક નીચ કહે બિચાર, ધાણક રૂપ રહા કરતાર //

ઉપરોક્ત અમૃતવાણીમાં પ્રમાણિત કર્યું છે કે જે કાશીમાં ધાણક (જુલાહા-કપડાં વણે) છે આજ (કરતાર) કુલ (સર્વ)નો સૂજનહાર છે. અતિ આધીન થઈને શ્રી નાનક સાહેબજી કહી રહ્યા છે કે હું સત્ત કહી રહ્યો છું કે આ ધાણક એટલે કે કબીર જુલાહા જ પૂર્ણાખ્ય (સત્પુરુષ) છે.

વિશેષ: ઉપરોક્ત પ્રમાણોના સાંકેતિક જ્ઞાનથી પ્રમાણિત થયું સૂચિરચના કેવી રીતે થઈ ? હવે પૂર્ણપરમાત્માની પ્રાપ્તિ કરવી જોઈએ. પૂર્ણસંતથી નામ-ઉપદેશ લેવાથી જ આ સંભવ છે.

✿ “અન્ય સંતો દ્વારા સૂચિરચનાની દંતકથા”

અન્ય સંતો દ્વારા જે સૂચિરચનાનું જ્ઞાન બતાવવામા આવ્યું છે તે કેવું છે ? કૃપા કરીને વાંચો :-

સૂચિરચનાના વિષયમાં રાધાસ્વામી પંથના સંતોના તથા ધન-ધન સતગુરુ પંથના સંતના વિચાર:- પવિત્ર પુસ્તક જીવનચરિત્ર પરમ સંત બાબા જયમલસિંહજી મહારાજ “પાન નં. ૧૦૨-૧૦૩થી ‘સૂચિકી રચના’” (સાવન કૃપાલ પબ્લિકેશન, દિલ્હી)

“પહેલાં સતપુરુષ નિરાકાર હતા, પછી દ્વારા (આકાર)માં આવ્યા, તો ઉપરના પ્રણ નિર્મિત મંડલ (સતલોક- અલખલોક - અગમલોક) બની ગયા તથા પ્રકાશ તથા મંડલોના નાદ (ધૂનિ) બની ગયા.”

પવિત્ર પુસ્તક સારવચન (નસર) પ્રકાશક :- રાધાસ્વામી સત્સંગસભા, દયાલબાગ, આગરા ‘સૂચિ કી રચના’ પૃષ્ઠ નં. ૮૧

પહેલાં અંદ્ઘકાર હતો. તેમાં પુરુષ શુન્ન સમાધિમાં હતા. જ્યારે કોઈ રચના થયેલી નહિતી. પછી જ્યારે મૌજ થઈ ત્યારે શબ્દ પ્રગટ થયો અને તેનાથી બધી રચના થઈ. પહેલા સતલોક અને પછી સતપુરુષની કળાથી પ્રણ લોક અને બધો વિસ્તાર થયો.

આ જ્ઞાન તો આવું છે- એક સમયે કોઈ યુવક નોકરી અર્થે દીનટવ્યું આપવા ગયો. અધિકારીએ પૂછ્યું કે તમે મહાભારત વાંચ્યું છે ! યુવકે જવાબ આપ્યો કે આંગળીઓના ટેરવા પર ગોખી રાખ્યું છે. અધિકારીએ પ્રશ્ન કર્યો કે પાંચ પાંડવોનાં નામ બતાવો. યુવકે ઉત્તર આપ્યો એક ભીમ હતો, એક એનો મોટો ભાઈ હતો, એક તેનાથી નાનો હતો, એક અન્ય હતો તથા એકનું નામ હું ભૂલી ગયો છું. ઉપરોક્ત સૂચિરચનાનું જ્ઞાન તો આવું છે.

સતપુરુષ તથા સતલોકની મહિમા બતાવવાવાળા તથા પાંચ નામ (ઔંકાર - જ્યોતિ નિરંજન - રરંકાર - સોહે - સત્યનામ) આપવાવાળા તથા શણ નામ (અકાલ મૂર્તિ - સતપુરુષ - શણ સ્વરૂપી રામ) આપવાવાળા સંતો દ્વારા રચવામાં આવેલ પુસ્તકોથી થોડું નિષ્કર્ષ -

સંતમત પ્રકાશ ભાગ-૩, પાના નં. ૭૬ પર લખ્યું છે કે “સરયખંડ અથવા સતનામ ચૌથું લોક છે” અહીં આગળ “સતનામ”ને સ્થાન કહ્યું છે. પછી આ પવિત્ર પુસ્તકના પાના નં. ૭૮ પર લખ્યું છે કે “એક રામ દશરથના બેટા, બીજા રામ “મન”, બીજા રામ “બ્રહ્મ”, ચોથા રામ “સતનામ” આ અસલી રામ છે” પછી પવિત્ર પુસ્તક સંતમત પ્રકાશ પહેલા ભાગ પૃષ્ઠ નં. ૧૧ પર લખ્યું છે કે “જે સતલોક છે, તેને જ સતનામ કહેવામાં આવે છે” પવિત્ર પુસ્તક “સાર વચન નસર ચાનિ વાર્તિક” પૃષ્ઠ નં. ૩ પર લખ્યું છે કે “હવે સમજવું જોઈએ કે રાધારસ્વામી પદ સૌથી તિંચું સ્થાન છે જેણે સંતોઓ સતલોક અને સરયખંડ અને સાર શણ અને સત શણ અને સતનામ અને સતપુરુષ કરીને બોલ્યા છે” પવિત્ર પુસ્તક સાર વચન (નસર) આગ્રાથી પ્રકાશિત પાના નં. ૪ પર પણ ઉપરોક્ત જેમનું તેમ વર્ણન છે. પવિત્ર પુસ્તક “સરયખંડ ની સરક” પાના નં. ૨૨૬ “સંતોનો દેશ સરયખંડ અથવા સતલોક છે, તેને જ સતનામ, સતશણ - સારશણ કહેવાય છે.”

વિશેષ : ઉપરોક્ત વ્યાખ્યા એવી લાગી લાણે કોઈએ જીવનમાં ન તો શહેર જોયું, ન કાર જોઈ અને ન પેટ્રોલ જોયું, ન ડ્રાઇવરનું ઝાન હોય કે ડ્રાઇવર કોને કહે છે અને તે વ્યક્તિ અન્ય સાથીઓ (મિશ્રો)ને કહે કે હું શહેરમાં જાઉં છું. કારમાં બેસીને આનંદ મનાવું છું. પછી સાથીઓ પૂછે છે કે કાર કેવી છે ? પેટ્રોલ કેવું છે ? ડ્રાઇવર કેવો છે ? શહેર કેવું છે ? તો તેણે (ગુરુજીએ) ઉત્તાર આપ્યો કે શહેર કહો કે કાર કહો એક જ વાત છે, શહેર પણ કાર જ છે, પેટ્રોલ પણ કારને જ કહે છે, ડ્રાઇવર પણ કારને જ કહે છે, સરક (રોડ) પણ કારને જ કહે છે.

ચાલો વિચાર કરીએ :

સતપુરુષ તો પૂર્ણપરમાત્મા છે. સતનામ-તે બે મંબ્રોનાં નામ છે જેમાં એક ઔં (ઓમ) + તત્ સાંકેતિક છે તથા તેના પછી સારનામ સાધકને પૂર્ણ ગુરુ દ્વારા આપવામાં આવે છે. આ સતનામ તથા સારનામ બજો સ્મરણ કરવાના નામ છે. સતલોક તે સ્થાન છે જ્યાં સતપુરુષ રહે છે. પુણ્ય આત્માઓ સ્વયં (પોતે) જ નિર્ણય કરો સત્ય તથા અસત્યનો.

(૩) કોણ અને કેવો છે કુલ (સર્વ) નો માલિક ?

જે-ને પુણ્ય આત્માઓએ પરમાત્માને પ્રાપ્ત કર્યા તેઓએ બતાવ્યું છે કે કુલનો માલિક એક છે. તે માનવ સદૃશ તેલોમય શરીર ચુક્ત છે. જેના એક રોમકુંપનો પ્રકાશ કરોડો સૂર્ય તથા કરોડો ચંદ્રમાંઓની રોશનીથી પણ અધિક છે. તેને જ જુદા-જુદા રૂપ બનાવ્યા છે. પરમેશ્વરનું વાસ્તવિક નામ પોતપોતાની ભાષાઓમાં કવિદેવ (વેદોમાં સંસ્કૃત ભાષામાં) તથા હક્કા કબીર (શ્રી ગુરુ ગ્રંથ સાહેબમાં પાણા નં. ૭૨૧ ઉપર ક્ષેત્રિય ભાષામાં) તથા સત કબીર (શ્રી ધર્મદાસજીની વાણીમાં ક્ષેત્રિય ભાષામાં) તથા બંદી છોડ કબીર (સંત ગરીબદાસજીના સતગ્રંથમાં ક્ષેત્રિય ભાષામાં) કબીરા, કબીરન તથા ખબીરા અથવા ખબીરન (શ્રી કુરાન શરીરક સુરત ફૂકારીનિ નંબર ૨૫, આચાત નંબર ૧૮, ૨૧, ૨૨, ૨૪, ૨૮, પદમાં ક્ષેત્રિય અરબી ભાષામાં) આ જ પૂર્ણપરમાત્માના ઉપમાત્મક નામ અનામી પુરુષ, અગમ પુરુષ, અલખ પુરુષ, સત પુરુષ, અકાલ મૂર્તિ, શબ્દસ્વરૂપી રામ, પૂર્ણખ્રાણ, પરમાક્ષર બ્રહ્મ વગેરે છે. જેવી રીતે દેશના પ્રધાનમંત્રીના વાસ્તવિક શરીરનું નામ કંઈક અલગ હોય છે તથા ઉપમાત્મક નામ પ્રધાનમંત્રીજી, પ્રાઈમ મિનિસ્ટરજી અલગ હોય છે. જેમ ભારત દેશના પ્રધાનમંત્રીજી પોતાના હસ્તક ગૃહ વિભાગ રાખી લે છે. જ્યારે તેઓ તે વિભાગના દસ્તાવેજો ઉપર હસ્તાક્ષર કરે છે તો ત્યાં ગૃહમંત્રીની ભૂમિકા નિભાવે છે તથા પોતાનો હોદ્દો પણ ગૃહમંત્રી લખે છે પરંતુ હસ્તાક્ષર તે જ હોય છે. આજ પ્રમાણે ઈશ્વરીય સત્તાને સમજવાની છે.

જે સંતો તથા ઋષીઓને પરમાત્માની પ્રાપ્તિ નથી થઈ, તેઓએ પોતાનો અંતિમ અનુભવ બતાવ્યો છે કે પ્રભુનો ફક્ત પ્રકાશ જોઈ શકાય છે, પ્રભુને જોઈ શકાતા નથી કારણ કે તેમનો કોઈ આકાર નથી તથા શરીરમાં ઘૂંઠ સાંખળવી વગેરે પ્રભુભક્તિની ઉપલબ્ધિ છે.

ચાલો વિચાર કરીએ - જેવી રીતે કોઈ અંધ વ્યક્તિ અન્ય અંધ વ્યક્તિઓમાં પોતાને આંખોવાળો સાબિત કરવા બેઠો હોય અને કહે કે રાત્રિમાં ચંદ્રમાંની રોશની ખૂબ જ સોહામણી, મન લોભાવનાર હોય છે. હું જોઉં છું. અન્ય અંધજન શિષ્યોએ પૂછ્યું કે ગુરુજી ચંદ્રમા કેવો હોય છે? જવાબમાં ચતુર અંધજને જવાબ આપતા કહ્યું કે ચંદ્રમા તો નિરાકાર છે, તે જોઈ થોડો શકાય છે. કોઈ કહે કે સૂર્ય નિરાકાર છે તેને જોઈ શકાતો નથી, સૂર્ય સ્વયંપ્રકાશિત છે એટલા માટે તેનો ફક્ત પ્રકાશ જોવામાં આવે છે. ગુરુજીના બતાવ્યાનુસાર શિષ્ય અઢી કલાક સવારે તથા અઢી કલાક સાંજે આકાશમાં જુયે છે. પરંતુ આકાશમાં કંઈ દેખાતું નથી. જાતે જ વિચાર કરે છે કે ગુરુજી તો સાચું કહી રહ્યા છે, અમારી સાધના પૂરા અઢી કલાક સવાર-સાંજ થઈ શકતી નથી. એટલા માટે અમને સૂર્ય તથા ચંદ્રમાનો પ્રકાશ દેખાતો નથી. ચતુર ગુરુજીની વ્યાખ્યાના પ્રચારક કરોડો આંધળા (જ્ઞાનહીન) બની ચૂક્યા હોય. પછી તેમને આંખોવાળા (તત્ત્વદર્શી સંત) બતાવે કે સૂર્ય આકારમાં છે અને

તેનાથી જ પ્રકાશ નીકળી રહ્યો છે. આ જ પ્રમાણે ચંદ્રમાથી પણ પ્રકાશ નીકળી રહ્યો છે. નેબ્રહીનો ! ચંદ્રમા વગર રાત્રિમાં પ્રકાશ કેવી રીતે હોઈ શકે છે ? જેમ કોઈ કહે કે ટ્યુલલાઈટ તો જોઈ, પછી કોઈ પૂછે કે ટ્યુલ કેવી હોય છે જેનો તમે પ્રકાશ જોયો છે ? જવાબ મળે કે ટ્યુલ તો નિરાકાર હોવાના કારણે દેખાતી નથી, ફક્ત પ્રકાશ જોઈ શકાય છે. વિચાર કરો કે ટ્યુલ વગર પ્રકાશ કેવી રીતે ?

અગર કોઈ કહે કે હીરો સ્વપ્રકાશીત હોય છે. પછી એમ પણ કહે છે કે હીરાનો ફક્ત પ્રકાશ જોઈ શકાય છે, કારણ કે હીરો તો નિરાકાર છે, તે જોઈ થોડો શકાય છે. તો આમ કહેનાર વ્યક્તિ હીરાથી પરિચિત નથી. ફોગટ ગવેરી બની બેઠો છે. જે લોકો પરમાત્માને નિરાકાર કહે છે તથા ફક્ત પ્રકાશ જોવો અને ધૂન સાંભળવી તેને જ પ્રભુ પ્રાસિ માને છે તે પૂર્ણિપથી પ્રભુ તથા ભક્તિથી અપરિચિત છે. જ્યારે તેમને પ્રાર્થના કરવામાં આવી કે તમે કંઈ પણ જોયું નથી, પોતાના અનુયાયીઓને ભભિત કરીને પોતે પણ દોષી બની રહ્યા છો. ન તો તમારા ગુરુદેવ તત્ત્વજ્ઞાનરૂપી નેત્ર ધરાવે છે અને તમે પણ નથી ધરાવતા. એટલા માટે દુનિયાને ભભિત ન કરો. આ વાત ઉપર તમામ જ્ઞાનરૂપી નેત્રોથી વંચિત અંદર્જનોએ લાકડીઓ ઉપાડી લીધી કે અમે બધા ખોટા અને તું એક સાચો ? આજે આવી જ સ્થિતિ સંત રામપાલજી મહારાજની સાથે છે.

આ વિવાદનો નિર્ણય કેવી રીતે થાય કે ક્યા સંતના વિચાર સાચા છે અને ક્યા સંતના વિચાર ખોટા છે ? માની લો કે જેમ કોઈ અપરાધના વિષયમાં પાંચ વકીલો પોતપોતાના વિચારો વ્યક્ત કરી રહ્યા છે. એક કહે છે કે આ અપરાધ માટે કલમ ૩૦૧ લાગશે. બીજો કહે કલમ ૩૦૨, બીજો કહે કલમ ૩૦૪, ચોથો કહે કલમ ૩૦૬ તથા પાંચમો વકીલ કલમ ૩૦૭ ને સાચી બતાવે.

આ પાંચોય સાચા ન હોઈ શકે ફક્ત એક જ સાચો હોઈ શકે છે અગર તેની વ્યાખ્યા આપના દેશનાં પવિત્ર સંવિદાન સાથે મળતી આવતી હોય તો. અગર તેની વ્યાખ્યા પણ સંવિદાનથી વિપરીત છે તો પાંચોય વકીલ ખોટા છે. આનો નિર્ણય દેશનું પવિત્ર સંવિદાન કરશે જે તમામને માન્ય હોય છે. આજ પ્રમાણે જુદી-જુદી વિચારધારાઓમાં તથા સાધનાઓમાંથી કઈ શાસ્ત્ર અનુકૂળ છે અને કઈ શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ ? આનો નિર્ણય પવિત્ર સદગ્રંથો જ કરશે. જે તમામને માન્ય હોવા જોઈએ. (આ જ પ્રમાણ પવિત્ર શ્રીમદ્ ભાગવત ગીતા અદ્યાય ૧૬, જ્લોક ૨૩, ૨૪માં છે)

જે આંખોવાળા (પૂર્ણસંતો) એ સૂર્ય (પૂર્ણપરમાત્મા) ને જોયા છે તેમના પૈકી અમુકના નામ આ પ્રમાણે છે :

(ક) માનનીય ધર્મદાસ સાહેબજી, (ખ) માનનીય દાદુ સાહેબજી, (ગ) માનનીય મલુકદાસ સાહેબજી, (દ) માનનીય ગરીબદાસ સાહેબજી, (ઝ) માનનીય નાનક સાહેબજી, (ચ) માનનીય દીસાદાસ સાહેબજી વગેરે

(ક) માનનીય ધર્મદાસ સાહેબજી, બાંધવગટ મદ્યપ્રેશવાળા, જેમને પૂર્ણપરમાત્મા જુંદા મહાત્માના રૂપમાં મથુરામાં મળ્યા, સતલોક દેખાડયો. ત્યાં સતલોકમાં બે રૂપ દેખાડીને જુંદાવાળા રૂપમાં પૂર્ણ પરમાત્માવાળા સિંહાસન પર

બિરાજમાન થઈ ગયા તથા આદરણીય ધર્મદાસ સાહેબજીને કહ્યું કે હું જ કાશી (બનારસમાં) નીરુ - નિમાના ઘરે ગયેલો છું. ત્યાં ધાણક (જુલાણા)નું કાર્ય કરું છું. માનનીય શ્રી રામાનંદજી મારા ગુરુજી છે. આમ કહીને શ્રી ધર્મદાસજીની આત્માને પરત તેમના શરીરમાં મોકલી દીધો. શ્રી ધર્મદાસજીનું શરીર બે દિવસ સુધી બેભાન અવસ્થામાં રહ્યું. બ્રીજા દિવસે ભાનમાં આવ્યા તો કાશીમાં શોધખોળ કરતા તેમને ખબર પડી કે કાશીમાં આવેલ આ ધાણક જ પૂર્ણપરમાત્મા (સતપુરુષ) છે. માનનીય ધર્મદાસ સાહેબજીએ પવિત્ર કબીર સાગર, કબીર સાખી, કબીર બીજક નામના સદગ્રથોની રચના આંખે જોયાનુસાર તેમજ પૂર્ણપરમાત્માના પવિત્ર મુખ કમળથી નીકળેલ અમૃત વચ્ચનો રૂપી વિવરણાના આધારે રચના કરી. અમૃતવાણીમાં પ્રમાણ :-

આજ મોહે દર્શન દીઓ જુ કબીર // ટેક //

સત્યલોક સે ચલકર આયે, કાંટન જમ કી જંજીર // ૧ //
થારે દર્શન સે ઝારે પાપ કટા હેં, નિર્મલ હોવે જુ શરીર // ૨ //
અમૃત ભોજન ઝારે સતગુરુ જ્ઞમેં, શબ્દ દૂધ કી ખીર // ૩ //
હિન્દુ કે તુમ દેવ કહાયે, મુસ્લિમાન કે પૌર // ૪ //
દોનો દિનકા અધડા છિડ ગયા, ટોહે ના પાયે શરીર // ૫ //
ધર્મદાસ કી અરજ ગોસાંઈ, બેડા લંધાઈઓ પરલે તીર // ૬ //

(ખ) માનનીય દાદું સાહેબજી (અમૃતવાણીમાં પ્રમાણ) કબીર પરમેશ્વરના સાક્ષી -
માનનીય દાદું સાહેબજી જ્યારે સાત વર્ષના બાળક હતા. ત્યારે પૂર્ણપરમાત્મા જુંદા મહાત્માના રૂપમાં ભણ્યા તથા સતલોક લઈ ગયા. એણ દિવસ સુધી દાદુંજી બેભાન અવસ્થામાં રહ્યા. જ્યારે ભાનમાં આવ્યા ત્યાર પછી પરમેશ્વરની મહિમાની નીજ આંખે જોયેલી ઘણીબદી અમૃતવાણી ઉચ્ચારણ કરી :-

જીન મોકુ નિજ નામ દિયા, સોઈ સતગુરુ હમાર / દાદું દૂસરા કોઈ નહીં, કબીર સુજનહાર //
દાદું નામ કબીરકી, જૈ કોઈ લેવે ઓટ / ઊંકો કબુલુ લાગે નહીં, કાલ વજ કી ચોટ //
દાદું નામ કબીરકા, સુનકર કાંપે કાલ / નામ ભરોસે જો નર ચલે, હોવે ન બંકા બાલ //
જે જે શરદ્ધા કબીર કે, તર ગએ અનંત અપાર / દાદું ગુણ કીતા કહે, કહત ન આવે પાર //
કબીર કર્તા આપ હેં, દૂઝ નાહિં કોય / દાદું પૂરન જગતકો, ભક્તિ દંદાવન સોય //
ઠેકા પૂરન હોય જબ, સબ કોઈ તજે શરીર / દાદું કાલ ગંજે નહીં, જે જે નામ કબીર //
આદમી કી આયુ ધટૈ, તબ યમ વેરે આય / સુમિરન કિયા કબીર કા, દાદું કિયા બચાય //
મેટિ દિઅા અપરાધ સબ, આય મિલે છનમાંછ / દાદું સંગ લે ચલે, કબીર ચરદ્ધા કી છાંછ //
સેવક દેવ નિજ ચરદ્ધા કા, દાદું અપના જાન / ભૂંગી સત્ય કબીરને, કીન્હા આપ સમાન //
દાદું અંતર્ગત સદા, છિન-છિન સુમિરન ધ્યાન / વારુ નામ કબીર પર, પલ-પલ મેરા પ્રાન //
સુન-સુન સાખી કબીર કી, કાલ નવાવે ભાથ / ધન્ય-ધન્ય હો તિન લોકમેં, દાદું જોતે હાથ //
કેહારે નામ કબીરકા, વિષમ કાલ ગજરાજ / દાદું ભજન પ્રતાપતે, ભાગે સુનત આવાજ //
પલ એક નામ કબીર કા, દાદું મનચિત લાય / હસ્તી કે અસવાર કો, શાન કાલ નહીં ખાય //
સુમરત નામ કબીર કા, કટે કાલ કી પીર / દાદું દિન દિન ઊંચે, પરમાનંદ સુખ સીર //

દાદુનામ કબીરકી, જો કોઈ લેવે ઓટ / તિનકો કબહું ના લગઈ, કાલ બજ કી ચૌટ ॥
ઓર સંત સબ કૂપ હું, કેતે જરિતા નીર / દાદુ અગમ અપાર હૈ, દરિયા સત્ય કબીર ॥
અબહી તેરી સબ મિટૈ, જનમ મરન કી પીર / સ્વાંસ ઉસ્વાંસ સુમિરલે, દાદુ નામ કબીર ॥
કોઈ સર્જન મેં રોઝ રહા, કોઈ નિર્જણ ઠહરાય / દાદુ ગતિ કબીર કી મોતે કહી ન જાય ॥
જીન મોકો નિજનામ દિયા, સોઈ સતગુર હમાર / દાદુ દૂસરા કોઈ નહીં, હૈ કબીર સૃજન હાર ॥

(ગ) માનનીય મલુકદાસ સાહેબજી કવિર્દેવના સાક્ષી-

બેતાલીસ વર્ષની ઉમરમાં શ્રી મલુકદાસ સાહેબજીને પૂર્ણપરમાત્મા મળ્યા તથા
બે દિવસ સુધી શ્રી મલુકદાસજી બેભાન અવસ્થામાં રહ્યા. ભાનમાં આવ્યા ત્યારે
નીચે મુજબની વાણી ઉચ્ચારી :-

જપો રે મન સતગુરુ નામ કબીર ॥ ટેક ॥
જપો રે મન પરમેશ્વર નામ કબીર ॥
એક સમયે ગુરુ બંસી બજાઈ કાલની કે તીર ।
સુર-નર મુનિ થક ગયે, રૂક ગયા દરિયા નીર ॥
કાશી તજ ગુરુ મગહર આયે, દોનોં દીન કે પીર ।
કોઈ ગાઢે કોઈ અર્જિ જરાવે, હુંઠા ન પાયા શરીર ।
ચાર દાગ સે સતગુરુ ન્યારા, અજરો અમર શરીર ।
દાસ મલૂક સલૂક કહત હું, ખોજો ખસમ કબીર ॥

(ધ) માનનીય ગરીબદાસ સાહેબજી, ગામ : છુડાની, જિલ્લો - ગુજરાત, હરિયાણાવાળા
(અમૃતવાણીમાં પ્રમાણ) પ્રભુ કબીર (કવિર્દેવ)ના સાક્ષી-

માનનીય ગરીબદાસ સાહેબજીનો આવિભાવ (જન્મ) સને ૧૭૧૭માં થયો હતો
તથા સાહેબ કબીરજીના દર્શન દશ વર્ષની ઉમરમાં સને ૧૭૨૭માં નલા નામના
ખેતરમાં થયા હતા તથા સતલોક વાસ સને ૧૭૭૮ માં થયો. માનનીય ગરીબદાસ
સાહેબજીને પણ પરમાત્મા કબીર સાહેબજી સહશરીર જુંદા રૂપમાં (કફીર જેવા
રૂપમાં) મળ્યા હતા. માનનીય ગરીબદાસ સાહેબજી પોતાના નલા નામના ખેતરમાં
અન્ય સાથીદાર ગોવાળીયાઓ સાથે ગાયો ચરાવી રહ્યા હતા. જે ખેતર કબલાના
ગામની સીમા સાથે લેડાયેલું છે. ગોવાળીયાઓએ જુંદા મહાત્માના રૂપમાં પ્રગટ
થયેલ કબીર પરમેશ્વરને આગ્રહ કર્યો કે તમે જમતા નથી તો દૂધ પીવો કારણ કે
પરમાત્માએ કહુંં હતું કે હું પોતાના સતલોક ગામથી જમીને આવ્યો છું. ત્યારે
પરમેશ્વર કબીરજી એ કહુંં કે હું કુંવારી ગાયનું દૂધ પીવું છું. બાળક ગરીબદાસજીએ
એક કુંવારી ગાયને પરમેશ્વર કબીરજીની પાસે લાવીને કહુંં કે બાબાજી આ વગર
વીવાયી (કુંવારી) ગાય કેવી રીતે દૂધ આપી શકે છે ? ત્યારે કવિર્દેવ (કબીર
પરમેશ્વરે) કુંવારી ગાય (વાણરડી)ની કમર ઉપર હાથ રાખ્યો, પોતાની લાતે જ
કુંવારી ગાય (અધનાય ધેંનુ)ના આંચળોમાંથી દૂધ નીકળવા લાગ્યું. પાત્ર ભરાઈ
જતા દૂધ નીકળવાનું બંધ થઈ ગયું. તે દૂધ પરમેશ્વર કબીર સાહેબજીએ પીદું
તથા પ્રસાદરૂપમાં થોડું પોતાના બાળક ગરીબદાસજીને પીવડાવ્યું તથા સતલોકના
દર્શન કરાવ્યા. સતલોકમાં પોતાના બે રૂપ દેખાડીને પછી જુંદાવાળા રૂપમાં કુલ
માલિક રૂપમાં સિંહાસન પર બિરાજમાન થઈ ગયા તથા કહું જ ૧૨૦ વર્ષ સુધી

કાશીમાં ધારણક (જુલાહા) રૂપમાં રહીને આત્મો છું. હું અગાઉ હજરત મહોમદજુને પણ મળ્યો હતો. પવિત્ર કુરાન શરીર્ફમાં જે કબીરા, કબીરન, ખબીરા, ખબીરન, અલ્લાહુ અકબર વગેરે શાબું છે તે મારો જ બોધ કરાવે છે તથા હું જ શ્રી નાનકજુને બેઈ નદી ઉપર જુના મહાત્માના રૂપમાં મળ્યો હતો. [મુસ્લિમોમાં જુના મહાત્મા હોય છે, તે કાળા રંગનો પહેરવેશ (ઓવર કોટ જેવો) ધારણ કરે છે. જે દુંટણથી નીચે સુધી તથા માથા ઉપર ચોટીવાળો કાળા રંગનો ટોપ પહેરે છે.] તથા હું જ બલખ શહેરમાં નરેશ શ્રી અષ્ટાહીમ સુલતાન અદ્યમજુ અને શ્રી દાદુજુને મળ્યો હતો તથા ચારેય પવિત્ર વેદોમાં જે કવિર અર્થિનિ, કવિર્દેવ (કવિરંધારિઃ) વગેરે નામ છે તે મારો જ બોધ સૂચયે છે. “કબીર વેદ હમારા ભેદ હે, મૈં મીલુ વેદોં સે નાંહી િ જૈન વેદ સે મૈં મિલું, વો વેદ જાનતે નાંહી ॥” હું જ વેદોથી પહેલાં (અગાઉ) પણ સતતોકમાં બિરાજમાન હતો.

(ગામ - છૂડાની, જિલ્લો-ગુજરાત (હઠિયાણા)માં આજે પણ તે જંગલમાં જે જગ્યાએ પૂર્ણ પરમાત્માનો સંત ગરીબદાસજુને માનવ શરીરમાં સાક્ષાત્કાર થયો હતો, તે જગ્યાએ એક સ્મારક વિદ્યમાન છે.) માનનીય ગરીબદાસજુનો આત્મા પોતાના પરમાત્મા કબીર બંદી છોડની સાથે ચાત્યો ગયો તે પછી તેમને મૃત સમજુને ચિત્ત ઉપર રાખીને સળગાવવાની તૈયારી કરવામાં આવી રહી હતી ત્યારે જ માનનીય ગરીબદાસજુના આત્માને પૂર્ણ પરમેશ્વર કબીર સાહેલે ફરીથી શરીરમાં પ્રવેશ કરાવી દીધો. દશ વર્ષીય બાળક ગરીબદાસ જીવિત થઈ ગયા. તેના પછી તે પૂર્ણ પરમાત્માનું આંખો જોયેલું વિવરણ પોતાની અમૃતવાણીમાં “સદગ્રંથ” નામના ગ્રંથની રચના કરી. તે જ અમૃતવાણીમાં પ્રમાણ નીચે મુજબ છે -

અજબ નગર મે લે ગયા, હમકું સતગુરુ આન ।
 તિલકે કિંચભ અગાધ ગતિ, સૂતે ચાદર તાન ॥
 અનંત કોટિ બ્રહ્માંડ કા, એક રતિ નહીં ભાર ।
 સતગુરુ પુરુષ કબીર હેં, હુલકે સૂજન હાર ॥
 જૈબી ખ્યાલ વિશાલ સતગુરુ, અચ્યાલ દિગંબર થીર હે ।
 ભક્તિ હેત કાય ધર આયે, અવિગત સત કબીર હેં ॥
 હરદમ ખોજ હનોજ હાજર, ત્રિવેણી કે તિર હે ।
 દાસ ગરીબ તથાબ સતગુરુ, બંદી છોડ કબીર હે ॥
 હમ સુલતાની નાનક તારે, દાદુ કું ઉપદેશ દિયા ।
 જ્ઞાત જુલાહા ભેદ નહીં પાયા, કાશી માહે કબીર હુવા ॥
 સબ પદવી કે મૂલ હેં, સકલ સિદ્ધિ હેં તીર ।
 દાસ ગરીબ સતપુરુષ ભજો, અવિગત કલા કબીર ॥
 જિંદા જોગી જગત ગુરુ, માલિક મુરશદ પીર ।
 દંધું દીન ઝવડા મંડયા, પાયા નહીં શરીર ।
 ગરીબ જિસ કું કહતે કબીર જુલાહા ।
 સબ ગતિ પૂર્ણ, અગમ અગાહા ॥

ઉપરોક્ત વાણીમાં માનનીય ગરીબદાસ સાહેબજી મહારાજે સ્પષ્ટ કરી દીધું કે કાશીવાળા ધાણક (ગુલાહારે) જ મને પણ નામ દાન આપીને પાર કર્યો, આ કાશીવાળા ધાણક જ (સતપુરુષ) પૂર્ણિબ્રહ્મ છે.

પરમેશ્વર કબીર જ સતલોકથી જુના મહાત્માના રૂપમાં આવીને મને અજબ નગર (અદ્ભુત નગર સતલોક)માં લઈને ગયા. જ્યાં આગળ આનંદ જ આનંદ છે, કોઈ ચિંતા નથી, જન્મ, મૃત્યુ, અન્ય પ્રાણીઓના શરીરમાંના કોઈ કષ્ટ વગેરેનો શોક નથી.

આજ કાશીમાં ધાણક રૂપમાં આવેલ સતપુરુષે જુદા-જુદા સમયે પ્રગટ થઈને માનનીય શ્રી અખ્રાહીમ સુલતાન અધિમ સાહેબજી તથા માનનીય દાદૂ સાહેબજી તથા માનનીય નાનક સાહેબજીને પણ સતનામ આપીને પાર કર્યા. તે જ કવિરદેવ જેના એક રોમ કુંપમાં કરોડો સૂર્યો જેટલો પ્રકાશ છે તથા તે માનવ સદૃશ શરીર (માનવના રૂપ જેવું એક નૂરી તરફનું તેજોમય શરીર) ધરાવે છે, અનિ તેજોમય એવા પોતાના વાસ્તવિક શરીર ઉપર હળવું તેજ પુંજવાળું આવરણ (ભદ્રા વરન્ના એટલે કે તેજપુંજનું શરીર) નાખીને (પહેરીને) આપણને મૃત્યુ લોક (મનુષ્યલોક) માં મળે છે. કારણ કે તે પરમેશ્વરના વાસ્ત્વિક સ્વરૂપના પ્રકાશને આ માનવ ચામડીની દૃષ્ટિ સહન કરી શકતી નથી.

માનનીય ગરીબદાસજી સાહેબજી એ પોતાની અમૃતવાણીમાં કહ્યું છે કે “સર્કલા સતગુરુ સાહેબકી, હંટિ આચે હંટિયાએ નૂં” ભાવાર્થે છે કે પૂર્ણપરમાત્મા કવિર હંટિ (કવિરદેવ) જે ક્ષેત્રમાં આવ્યા તે ક્ષેત્રનું નામ હંટિયાણા એટલે કે પરમાત્માના આગમનનું પવિત્ર સ્થળ, જેના કારણે આજુબાજુના ક્ષેત્રને હંટિ આના (હંટિયાણા) કહેવા લાગ્યા. સને ૧૯૬૬માં પંજાબ પ્રાંતથી વિભાજીત થવાથી આ ક્ષેત્રનું નામ હંટિયાણા પડ્યું. આશરે ૨૭૬ વર્ષ અગાઉ ઉત્થારેલ વાણી ૧૯૬૬ માં પૂરવાર થઈ કે સમય આવવા પર આ ક્ષેત્ર હંટિયાણા પ્રાંતના નામથી વિખ્યાત થશે. જેનું આજે પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ છે.

એટલા માટે ગુરુગ્રંથ સાહેબના પાના નંબર ૭૨૧ ઉપર પોતાની અમૃતવાણી મહલા ૧ માં શ્રી નાનજીએ કહ્યું છે કે –

ઉક્કા કબીર કરીમતૂ, બે એબ પરવરદીગાર /

નાનક બુગોયદ જનુતુરા, તેરે ચાકરાં પાખાક //

આનું જ પ્રમાણ ગુરુ ગ્રંથ સાહેબના રાગ “‘સીરી’’ મહલા ૧ પૃષ્ઠ ૨૪ ઉપર શાન્દ નં. ૨૮

શાન્દ : એક સુઆન હુઈ સુઆની નાલ, ભલકે ભૌંકહી સદા બિઆલ

કુરદ્ધરા મુઠા મુરદાર, ધાણક રૂપ રહા કરતાર // ૧ //

મેં પતિ કી પંદિ ન કરની કી કાર, ઉદ બિગતે રૂપ રહા બિકરાલ //

તેરા એક નામ તારે સંસાર, મેં એહો આસ એહો આધાર /

મુખ જિંદા આખા દિન રાત, પર ધર જોહિ નીચ મનાતિ ॥
 કામ કોષ્ટ તન વસહ ચંડાલ, ધાષ્ણક રૂપ રહા કરતાર ॥ ૨ ॥
 ફાહી સુરત મલ્લકી વેશ, ઉહ દગ્વાડા દગ્ગી દેશ ॥
 ખરા સિયાખાં બહુતા ભાર, ધાષ્ણક રૂપ રહા કરતાર ॥ ૩ ॥
 મેં કીતા ન જાતા હરામ ખોર, ઉહ કિએ મુહ દેસા દુષ ચોર ।
 નાનક નીચ કહ વિચાર, ધાષ્ણક રૂપ રહા કરતાર. ॥ ૪ ॥

ગુરુ ગ્રંથ સાહેબ, રાગ આસાવરી, મહિલા ન ના અમૃક અંશ -
 સાહિબ મેરા એકો હૈ । એકો હૈ ભાઈ એકો હૈ ।

આપે રૂપ કરે બહુ ભાંતી નાનક બપુડા એવ કહ ॥ (પૃષ્ઠ ૩૫૦)
 જે તીન કીએ સો સચુ થીએા, અમૃતનામ સતગુર દીએા ॥ (પૃષ્ઠ ૩૫૨)
 ચુકુ પુરે તે ગતિ મતિ પાઈ । (પૃષ્ઠ ૩૫૩)

બુડત જગુ દેખિએ તઉ ડરિ ભાગે ।

સતિ ગુરુ રાખે સે બડ ભાગે, નાનકગુરુ કી ચરણોં લાગે ॥ (પૃષ્ઠ ૪૧૪)
 મેં ગુરુ પુછિએ અપણા સાચા બિચારી રામ । (પૃષ્ઠ ૪૩૮)

ઉપરોક્ત અમૃતવાણીમાં શ્રી નાનક સાહેબજી સ્વયં સ્વીકાર કરી રહ્યા છે કે સાહીબ (પ્રભુ) એકજ છે તથા તેમના (શ્રી નાનકજીના) મનુષ્યરૂપમાં કોઈ વક્તા ગુરુ પણ હતા, જેમના વિષયમાં કહ્યું છે કે પૂરા ગુરુથી તત્ત્વજ્ઞાન પ્રાપ્ત થયું તથા મારા ગુરુજીએ મને અમર મંત્ર (અમૃત નામ) એટલે કે પૂર્ણ મોક્ષ કરવાવાળો ઉપરેશ નામ મંત્ર આવ્યો, તે પોતે જ જુદા-જુદા રૂપ ધારણ કરી લે છે એટલે કે તે પોતે જ સતપુરુષ છે અને તે જ જિંદા રૂપ પણ બનાવી લે છે. તે જ ધાણક (જુલાણા) રૂપમાં પણ કાશીનગરમાં વિરાજમાન થઈને સાધારણ વ્યક્તિ એટલે કે ભક્તની ભૂમિકા કરે છે. શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ પૂજા કરવાના કારણે જગતને જન્મ-મૃત્યુ તથા કર્મફળની આગમાં સળગતુ જોઈને જીવન વ્યર્थ થઈ જવાના ભયથી ભાગીને મેં ગુરુજીના ચરણોમાં શરણ લીધી.

બલિહારી ગુરુ આપણે દિઉહારી સદવાર ।
 જિન માણસ તે દેવતે કીએ કરત ન લાગી વાર ।
 આપીને આપ સાજિઓ આપીને રચિઓ નાર ।
 દુથી કુદરતિ સાજુએ કરિ આસણુ તિઠો ચાર ।
 દાતા કરતા આપિ તું તુસિ દેવહિ કરહિ પસાર ।

તું જ્ઞાનોઈ સભસે દે લેંસહિ જિંદ કવાઉ કરિ આસણુ તિઠો ચાર । (પૃષ્ઠ ૪૬૩)

ભાવાર્થ : છે કે પૂર્ણપરમાત્મા જિંદાનું રૂપ બનાવીને બેદ નદી ઉપર આવ્યા અર્થાત (એટલે કે) જિંદા કહેવાયા તથા પોતે જ બે દુનિયા ઉપર (સતલોક વગેરે) તથા નીચે (બ્રહ્મ તથા પરબ્રહ્મના લોક) ને રચીને ઉપર

સતલોકમાં આકારમાં આસન ઉપર બેસીને ઇચ્છિથી પોતાના દ્વારા રચેલી દુનિયાને નિહાળી રહ્યા છો તથા આપ જ સ્વયંભુ અર્થાત् (એટલે કે) માતાના ગર્ભથી જન્મ નથી લેતા, સ્વયં પ્રગટ થાઓ છો. આ જ પ્રમાણ પવિત્ર ચચુર્વેદ અધ્યાય ૪૦ મંત્ર ૮માં છે કે “કવિર મનીષિ સ્વયંભૂ: પદિભૂ વ્યવધાતા”, ભાવાર્થ છે કે કબીર પરમાત્મા સર્વજ્ઞ છે (મનિષિનો અર્થ સર્વજ્ઞ થાય છે) તથા પોતાની જાતે જ પ્રગટ થાય છે. તે સનાતન (પદિભૂ) એટલે કે સર્વ પ્રથમવાળો પ્રભુ છે. તે સર્વ બ્રહ્માંડોના (વ્યવધાતા) અર્થાત് (એટલે કે) જુદા જુદા સર્વલોકના રચયિતા છે.

‘એહૂ જુઉ બહુતે જનમ ભરમિએ, તા સતિગુરુ શણ સુણાઈયા ॥’(પૃષ્ઠ ૪૬૫)

ભાવાર્થ છે કે શ્રી નાનક સાહેબજી કહી રહ્યા છે કે મારો આ જીવ ધણા સમયથી જન્મ તથા મૃત્યુના ચક્કમાં ફરતો રહ્યો હવે પૂર્ણસત્ગુરુએ વાસ્તવિક નામ પ્રદાન કર્યું.

શ્રી નાનકજીના પૂર્વ જન્મ - સત્યુગમાં રાજ અંબરીષ. શ્રેતાયુગમાં રાજ જનક થયા અને ત્યારબાદ નાનકજી તરીકે જન્મ થયો તથા અન્ય યોનીઓના જન્મોની તો ગણતરી જ નથી.

✿ “પ્રભુ કબીરજીએ સ્વામી રામાનંદજીને તત્ત્વજ્ઞાન સમજાવ્યું.”

પંડિત સ્વામી રામાનંદજી એક વિદ્વાન પુરુષ હતા. તેઓને વેદો તથા ગીતાજીનાં મર્મજ્ઞ ફાતા માનવામાં આવતા હતા.

✿ “પાંચ વર્ષની ઉમરમાં રામાનંદજીને ગુરુ ધારણ કર્યા.”

જે સમયે કબીર પરમેશ્વર (કબીર દેવ) પોતાના લીલામય શરીરમાં પાંચ વર્ષની ઉમરના થઈ ગયા ત્યારે ગુરુમયદા બનાવી રાખવાના આશયથી એક લીલા કરી. અટી વર્ષની ઉમરના બાળકનું રૂપ ધારણ કરીને વહેલી સવારે અંધારામાં પંચગંગા ઘાટના પગથિયા ઉપર સૂઈ ગયા. જે જગ્યાએ સ્વામી રામાનંદજી દરરોજ સ્નાન અર્થે જતા હતા. શ્રી રામાનંદજી પવિત્ર ચારેય વેદોના ફાતા તથા પવિત્ર ગીતાજીના વિદ્યવાન માનવામાં આવતા હતા. સ્વામી રામાનંદજીની ઉમર ૧૦૪ વર્ષની થઈ ચૂકી હતી. કાશીમાં જે પાખંડ પૂજા અન્ય પંડિતોએ ચલાવી રાખી હતી તે તેઓએ બંધ કરાવી નાખી હતી. રામાનંદજી શાસ્ત્ર અનુકૂળ સાધના બતાવતા હતા અને આખી કાશીમાં પોતાના બાવન દરબાર લગાવતા હતા. રામાનંદજી પવિત્ર ગીતાજી તથા પવિત્ર વેદોના આધારે વિદ્યિવત સાધના બતાવતા હતા. ઓમ (ॐ) નામનો જપ ઉપદેશ આપતા હતા.

તે દિવસે પણ જ્યારે સ્નાન કરવા અર્થે પંચ ગંગાધાર ઉપર ગયા તો પગથિયા પર કબીર સાહેબ સૂતેલા હતા. વહેલી સવારે બ્રહ્મમૂહૂર્તના અંધકારમાં સ્વામી રામાનંદજીને કબીર સાહેબ દેખાયા નહીં. કબીર સાહેબના માથામાં રામાનંદજીના પગનો પંજો વાગી ગયો. કવીએંધે બાળકની જેમ રડવાનું શરૂ કર્યું. રામાનંદજી

ગ્રદ્ધપથી નીચે નમ્યા અને જોચ્યું કે બાળકને કોઈ જગતાએ ઈજા તો નથી થઈને તથા પ્રેમથી ઉપાડી લીધો. તે જ સમયે રામાનંદજીના ગળામાં રહેલી કંઠી (તુલસીની માળા) નીકળીને પરમેશ્વર કબીરદેવના ગળામાં જતી રહી. રામાનંદજીએ કહ્યું કે બેટા રામ - રામ બોલો. રામના નામથી દુઃખ દૂર થઈ જાય છે, પુત્ર રામ રામ બોલો, આમ બોલીને કબીર સાહેબના માથા ઉપર હાથ મુક્યો. બાળક રૂપમાં રહેલ કબીર સાહેબ ચૂપ થઈ ગયા. પછી રામાનંદજી સ્નાન કરવા લાગ્યા અને વિચાર્યું કે બાળકને આશ્રમમાં લઈ જઈશ. જેનું બાળક હશે તેની પાસે મોકલાવી દઈશ. રામાનંદજીએ સ્નાન કર્યા બાદ જોચ્યું તો બાળક ત્યાં હતો નહીં. કબીર સાહેબ ત્યાંથી અંતર્દ્યાન થઈ ગયા. અને પોતાની ગ્રૂપડીમાં આવી ગયા. રામાનંદજીએ વિચાર્યું કે બાળક હતું જતું રહ્યું હશે, હવે તેને કચાં શોધવું ?

✿ “કહીર પ્રભુ દ્વારા સ્વામી રામાનંદજીના આશ્રમમાં બે રૂપ ધારણ કરવા.”

એક દિવસ સ્વામી રામાનંદજીનો કોઈ શિષ્ય કોઈ જગતાએ સતસંગ કરી રહ્યો હતો. આશરે પાંચ વર્ષના બાળકરૂપ કબીર સાહેબ ત્યાં પહોંચી ગયા. તે અધીજી શ્રી વિષણુ પુરાણની કથા સંભળાવી રહ્યા હતા. તેઓ કહી રહ્યા હતા કે ભગવાન વિષણુ આખી સૃષ્ટિના રચયિતા છે, એ જ પાલનકર્તા છે, તે જ રામ તથા કૃષ્ણ રૂપમાં અવતાર તરીકે આવવાવાળી પરમ શક્તિ છે, અજન્મા છે, શ્રી વિષણુજીના કોઈ માતાપિતા નથી. કવિરીશ્વરે આ આખી ચર્ચા સાંભળી. સતસંગ ઉપરાંત કબીર પરમેશ્વરે કહ્યું કે અધીજી શું હું એક પ્રશ્ન પૂછી શકું છું? અધીજીએ કહ્યું કે હાં બેટા ! પૂછો. ત્યાં સેંકડોની સંખ્યામાં (મોટી સંખ્યામાં) ભક્તજન ઉપસ્થિત હતા. કવિરીએ કહ્યું કે આપ વિષણુ પુરાણમાંથી સતસંગ સંભળાવી રહ્યા હતા કે શ્રી વિષણુજી પરમ શક્તિ છે, અમનાથી જ બ્રહ્મા અને શિવની ઉત્પત્તિ થઈ છે. અધિજીએ કહ્યું કે હું જે સંભળાવું છું, વિષણુ પુરાણમાં આવું જ લખેલ છે. કબીર સાહેબે કહ્યું કે અધિજી મેં તો આપને સંશય નિવારણ અર્થે પ્રાર્થના કરી છે, આપ નારાજ ના થાઓ. એક દિવસ મેં શિવ પુરાણ સાંભળ્યું હતું. તેમાં તે મહાપુરુષ સંભળાવી રહ્યાં હતાં કે ભગવાન શિવથી વિષણુ અને બ્રહ્માજીની ઉત્પત્તિ થઈ છે. (પ્રમાણ પવિત્ર શિવ પુરાણ, રદ્ર સંહિતા, અદ્યાય દ તથા ત્રીજા, ગીતા પ્રેસ ગોરખપુરથી પ્રકાશિત). દેવી ભાગવતના ગ્રીબા સ્કર્ણદમાં લખ્યું છે કે દેવી આ પ્રણોય બ્રહ્મા, વિષણુ, શિવની માતા છે. આ પ્રણોય નાશવાન છે, અવિનાશી નથી. અધિજી નિર્દ્દાર થઈ ગયા. કોઈધિત થઈને બોલી ઉઠ્યા તું કોણ છે? કોનો પુત્ર છે? કબીર સાહેબ કોઈ ઉટાર આપે તે પહેલા અન્ય ભક્તજનો કહેવા લાગ્યા કે આ તો નિરૂ જુલાહાનો પુત્ર છે. સ્વામી રામાનંદજીનો શિષ્ય કહેવા લાગ્યો કે તે ગળામાં કંઠી કેમ પહેરેલી છે? (વૈષ્ણવ સાધુ તુલસીની એક મણકાની માળા ગળામાં પહેરે છે, અનાથી પ્રમાણિત થાય છે કે અમને વિષણુ પરંપરાથી ઉપદેશ લઈ

રાખ્યો છે.) તારો ગુરુદેવ કોણ છે? કળીર સાહેબે કહ્યું કે મારા ગુરુદેવ તે જ છે જે આપના ગુરુદેવ છે. તે અધિ ખૂબ જ કોધિત થઈને બોલી ઉઠ્યો કે હે નાદાન ! તું નીચ જુલાહાનો બાળક અને મારા ગુરુદેવને પોતાના ગુરુદેવ બતાવે છે. મારા ગુરુદેવ કોણ છે તે તું જાણે છે? શ્રી શ્રી ૧૦૦૮ પંડિત રામાનંદજી આચાર્ય. તું જુલાહાનો બાળક, તે તો તારા જેવા નીચ જાતિવાળાઓના દર્શન પણ નથી કરતા અને તું કહી રહ્યો છે કે મેં તેમની પાસેથી નામ ગ્રહણ કર્યું છે. જોઈ લો ભાઈ ભક્તજનો આ જુહ્યો, કપટી છે. અત્યારે હાલ જ હું ગુરુદેવની પાસે જર્દશ અને તેમને તારી આખી વાત સંભળાવીશ. તું હલકી જાતિનો બાળક અમારા ગુરુદેવને બેઆબર કરી રહ્યો છે. કવિરાજિન બોલ્યા કે ઠીક છે. ગુરુદેવજીને બતાવો. તે અધિયે જઈને શ્રી રામાનંદજીને બતાવ્યું કે ગુરુદેવ એક જુલાહા જાતિનો બાળક છે. તેણે તો અમારું નાક કપાવી દીઘું. તે કહે છે કે સ્વામી રામાનંદજી મારા ગુરુદેવ છે. હે ભગવન ! અમારે તો બહાર નીકળવું મુશ્કેલ થઈ ગયું. સ્વામી રામાનંદજીએ કહ્યું કે “કાલે સવારે તેને બોલાવીને લાવો. કાલે જો જો તમારી સામે હું તેને કેટલોય દંડ આપીશ.”

✿ “સ્વામી રામાનંદજીના મનની વાત બતાવવી”

બીજા દિવસે વહેલી સવારે કળીર સાહેબને દસ નાદાન (અફાની/મૂર્ખ) વ્યક્તિત્વોએ પકડીને શ્રી રામાનંદજીની સામે ઉપસ્થિત કરી દીઘા. આગળ (વર્ચ્યે) કપડાનો પડદો રાખી દીઘો, રામાનંદજીએ એ બતાવવાના હેતુથી કે તે કયારેય હલકી જાતિવાળાઓના દર્શન નથી કરતા, આ બાળક ખોટું બોલી રહ્યો હતો કે તેણે મારી પાસેથી દિક્ષા ગ્રહણ કરી છે. રામાનંદજીએ પડદાની પાછળથી પૂછ્યું કે તું કોણ છે ? અને તારી કઈ જાતિ છે ? તારો પંથ કયો છે ? એટલે કે કયા પરમાત્માની પૂજા કરે છે ?

રામાનંદ અધિકાર સૂનિ, જુલાહા એક જગદીશ ।

દાસ ગરીબ વિલંબ ના, તાહિ નવાવત શીશ ॥ (૪૦૭)

રામાનંદ કું ગુરુ કહે, તનસૌં નહીં મિલાત ।

દાસ ગરીબ દર્શન ભારે, પૈડે લગી જું લાત, ॥ (૪૦૮)

પંથ ચલત ઠોકર લગી, રામનામ કહિ દીન ।

દાસ ગરીબ કસર નહીં, સીખ લઈ પ્રભીન ॥ (૪૦૯)

આડા પડદા લાય કરિ, રામાનંદ બૂજંત ।

દાસ ગરીબ કુલંગ છાબિ, અધર ડાક ફૂદંત ॥ (૪૧૦)

કોન આતિ કુલ પંથ હૈ, કોન તુંહારા નામ ।

દાસ ગરીબ અધીન ગતિ, બાંલત હૈ બલિ જાંવ ॥ (૪૧૧)

કલીરજીનો જવાબ:-

જાતિ હમારી જગતગુરુ, પરમેશ્વર પદ પંથ ।

દાસ ગરીબ લિખતિ પરે, નામ નિરંજન કંત ॥ (૪૧૨)

રામાનંદજીએટ્યા:-

રે બાલક સુન હુલ્લુંછિ, ધર મઠ તન આકાર ।

દાસ ગરીબ દરદ લગ્યા, હો બોલો સિરજનહાર ॥ (૪૧૩)

તુમ મોમન કે પાલવા, જુછે કે ધર બાસ ।

દાસ ગરીબ અશાન ગતિ, અંતા દંડ વિશાસ ॥ (૪૧૪)

માન બડાઈ છાટિ કરે, બોલો બાલક ફૌંન ।

દાસ ગરીબ અધમ મુખી, અંતા તુમ ધર ફૌંન ॥ (૪૧૫)

તર્ક તલ્લુસેં બોલતે, રામાનંદ સુર શાન ।

દાસ ગરીબ કુઝાતિ હૈ, આખર નીચ નિદાન ॥ (૪૧૬)

પરમેશ્વર કળીરજી (કવિદેવ) એ પ્રેમપૂર્વક જવાબ આપ્યો -

મહકે બદન યુલાસ કર, સુનિ સ્વામી પ્રભીન ।

દાસ ગરીબ મની મરે, મૈં આજિજ આધીન ॥ (૪૨૮)

મૈં અવિગત ગતિ સૌં પરૈ, ચ્યારિ વેદ સૌં દૂર ।

દાસ ગરીબ દશોં દિશા, સકલ સિંધ ભરપૂર ॥ (૪૨૯)

સકલ સિંધ ભરપૂર હું, ખાલિક હમરા નામ ।

દાસ ગરીબ અજ્ઞાતિ હું, તૈં જું કહ્યા બલિ જંવ ॥ (૪૩૦)

જ્ઞાતિ પાતિ મેરે નહીં, નહીં બસ્તી નહીં ગામ ।

દાસ ગરીબ અનિન ગતિ, નહીં હમારે નામ ॥ (૪૩૧)

નાંદ બિંદ મેરે નહીં, નહીં ગુદા નહીં ગાત ।

દાસ ગરીબ શબ્દ સજી, નહીં કિસીકા સાથ ॥ (૪૩૨)

સબ સંગી બિદ્ધારુ નહીં, આદિ અંત બહુ જંહિ ।

દાસ ગરીબ સકલ વંસુ, બાહર ભીતર માંહિ ॥ (૪૩૩)

એ સ્વામી સૂચા મૈં, સૂછિ હમારે તીર ।

દાસ ગરીબ અધર બસું, અવિગત સત્ય કબીર ॥ (૪૩૪)

પૌહમી ધરણિ આકાશ મૈં, મૈં વ્યાપક સબ ઠોર ।

દાસ ગરીબ ન દૂસરા, હમ સમતુલ નહીં આૈર ॥ (૪૩૫)

હમ દાસન કે દાસ હેં, કરતા પુરુષ કરીમ ।

દાસ ગરીબ અવધૂત હમ, હમ બ્રહ્મચારી સીમ ॥ (૪૩૬)

સુનિ રામાનંદ રામ હમ, મૈં બાવન નરસિંહ ।

દાસ ગરીબ કલીકલી, હમહીસે કૃષ્ણ અભંગ ॥ (૪૩૭)

હમહીં સે ઈન્દ્ર કુલેર હેં, બ્રહ્મ વિષ્ણુ મહેશ ।

દાસ ગરીબ ધર્મ ધવજી, ધરણિ રસાતલ શેખ ॥ (૪૩૯)

સુનિ સ્વામી સતી ભાખ હું, જુઠ ન હમરે રિંચ ।

દાસ ગરીબ હમ રૂપ બિન, ઔર સકલ પ્રપંચ ॥ (૪૪૦)

ગોતા લાઉ સ્વર્ગ સેં, ફિરે પૈંકું પાતાલ ।
 ગરીબદાસ હુંઠત ફિકું, હૈરે-માણિક લાલ ॥ (૪૭૬)
 ઈશ દરિયા કંકર બહુત, લાલ કહી કહી ઠાવ ।
 ગરીબદાસ માણિક ચુગેં, હમ મુરજીવા નાંવ ॥ (૪૭૭)
 મુરજીવા માણિક ચુગેં, કંકર પદ્ધાર ડારે ।
 દાસ ગરીબ તોરી અગમ, ઉતરો શબ્દ અધાર ॥ (૪૭૮)

અગર મારી જાતિ પૂછી રહ્યા છો તો હું જગતગુડુ છું. (વેદોમાં લખ્યું છે કે જગતગુડુ આખી સૃષ્ટિને જ્ઞાન પ્રદાન કરવાવાળા કબીર પ્રભુ છે.) મારો પંથ શું છે ? (કયા પરમેશ્વરનું હું માર્ગદર્શન કરું છું ?) આના જવાબમાં કબીરજીએ કહ્યું મારો પરમેશ્વર પંથ છે. ઈશ, ઈશ્વર, પરમેશ્વર (બ્રહ્મ, પરબ્રહ્મ, પૂર્ણબ્રહ્મ તથા ક્ષારપુરુષ, અક્ષારપુરુષ, પરમ અક્ષારપુરુષ) હું તે સર્વોચ્ચ શક્તિ (સુભીમ પાવર) પરમેશ્વરનું માર્ગદર્શન કરવા અર્થે આવ્યો છું, જે અનંત કોટિ બ્રહ્માંડના રચયિતા અને ભરણપોષણ કરવાવાળા છે. વેદોમાં જેને કવિર્દેવ, કવિરગિન વગેરે નામોથી સંબોધિત કર્યા છે.

ઈશ તથા ક્ષારપુરુષ તો બ્રહ્મને કહેવામાં આવે છે જે ફક્ત એકવીસ બ્રહ્માંડના સ્વામી છે. પરબ્રહ્મ એટલે અક્ષારપુરુષને ઈશ્વર કહેવામાં આવે છે જે સાત સંખ્યાંડનોના સ્વામી છે. તથા પરમ અક્ષારપુરુષ જેને પૂર્ણબ્રહ્મ તેમ જ પરમેશ્વર કહેવામાં આવે છે જે અસંખ્યા બ્રહ્માંડોના સ્વામી છે અર્થાત્ (એટલે કે) કુલના માલિક છે. એટલા માટે જ કબીરજીએ સ્વામી રામાનંદજીને કહ્યું કે મારો પંથ પરમેશ્વરની પ્રાણિવાળો છે.

ગીતા અદ્યાય નં. ૧૫ શલોક નં. ૧૭માં લખ્યું છે કે વાસ્તવમાં અવિનાશી પરમેશ્વર તો કોઈ અન્ય જ છે અને તે પોતે જ અણેય લોકોમાં પ્રવેશ કરીને બધાનું ધારણા-પોષણ કરે છે અને તે પોતે જ અવિનાશી પરમાત્મા પરમેશ્વરના નામથી ઓળખાય છે. તે પરમેશ્વર હું જ છું. આ વાતને સાંભળીને સ્વામી રામાનંદજી ખૂબ દુઃખી થઈ ગયા તથા કહ્યું કે અરે નાલાયક ! તું નીચ જાતિવાળો નાનું માં મોટી વાત કરી રહ્યો છે. તું પોતે જાતે ભગવાન બની બેઠો છે. પછી આમ કહીને બહુ ખરાબ ગાળો પણ આપી. કબીર સાહેબે કહ્યું કે ગુરુદેવ ! આપ મારા ગુરુજી છો. આપ મને ગાળ આપો છો તો પણ મને આનંદ આવી રહ્યો છે. પરંતુ હું જે આપને કહી રહ્યો છું, હું જેમનો તેમ (જેવો છું તેવો) પૂર્ણબ્રહ્મ જ છું, એ વાતમાં કોઈ સંશેય જ નથી. આ વાત સાંભળીને રામાનંદજીએ કહ્યું કે ઉભો રહે તારી તો લાંબી વાતારી બનશે, તું એમ નહીં માને. હું પહેલાં મારી પૂજા કરી લઉ છું. રામાનંદજીએ કહ્યું કે આને બેસાડો હું પહેલા મારી જે થોડીક ક્રિયા રહી ગઈ છે તે કરી લઉ, પછી આને જોઈ લઈશ. સ્વામી રામાનંદજી શું ક્રિયા કરતા હતા ? ભગવાન વિષયુજ્ઞની એક કાલ્પનિક

મૂર્તિ બનાવતા હતા. સામે મૂર્તિ દેખાઈ આવતી હતી (જેમ કર્મકાંડ કરવામાં આવે છે, ભગવાનની મૂર્તિને અગાઉ પહેરાવવામાં આવેલ તમામ કપડા ઉતારીને તેમને જળથી સ્નાન કરાવડાવીને, પછી રસ્તે વરાઓ ભગવાન ઠાકુરને પહેરાવીને ગળામાં માળા નાંખીને, તિલક લગાડીને મુકુટ રાખવામાં આવે છે.) રામાનંદજી ઉપર મુજબની કલ્પના (માનસિક પૂજા) કરી રહ્યા હતા. કલ્પના કરીને ભગવાનની કાલ્પનિક મૂર્તિ બનાવી શ્રદ્ધાપૂર્વક જેમ ઉઘાડા પગો જઈ ગંગાજળ લઈ આવ્યા હોય એવી ભાવનાથી ઠાકુરજીની મૂર્તિના કપડા ઉતાર્યા પછી સ્નાન કરાવડાવ્યું તથા નવાં વરાઓ પહેરાવી દીધા. તિલક લગાડી, મુકુટ રાખી દીધો અને કંઠી પહેરાવવાનું ભૂલી ગયા. હવે કંઠી ન પહેરાવે તો પૂજા અધૂરી ગણાય અને મુકુટ એક વખત રાખી દીધા બાદ ઉતારવો અશક્ય હતો. તે દિવસ મુકુટ ઉતારી દે તો પૂજા ખંડિત થઈ જાય. સ્વામી રામાનંદજી પોતાને દોષિત માનવા લાગ્યા કે આટલું જીવન થઈ ગયું માર્ચી કચારેય આવી ભૂલ બિંદગીમાં બની નથી. પ્રભુ આજે શું ભૂલ થઈ ગઈ મુજ પાપીથી ? અગર મુકુટ ઉતારું તો પૂજા ખંડિત થઈ જશે. એમણે વિચાર્ય કે ચાલો મુકુટની ઉપરથી કંઠી નાખી દઉં છું. (કલ્પનાથી કરી રહ્યા છે સામે કોઈ મૂર્તિ નથી અને પડદો પણ લાગેલો છે કબીર સાહેબ પડદાની બીજી બાજુ બેઠા છે.)

મુકુટમાં કંઠી ફ્રાઇઝ જાય છે, આગળ નથી જઈ શકતી, ત્યારે રામાનંદજી વિચારે છે કે હવે શું કરવું ? હે ભગવાન ! આજે તો મારો આખો દિવસ જ વ્યર્થ ગયો. આજની માર્ચી ભક્તિની કમાણી વ્યર્થ ગઈ. (કારણ કે જેને પરમાત્માની કસક (તડપ) હોય છે તેનો એક નિત્ય નિયમ પણ રહી જાય તો તેને ખૂબ જ દુઃખ થાય છે. જેમ કોઈ વ્યક્તિનું ખીસ્સુ કપાઈ જાય ત્યારે તે ખૂબ પશ્ચાતાપ કરે છે. એવી જ રીતે પ્રભુના સાચા ભક્તો ને આટલી લગન હોય છે.) એટલામાં કબીર સાહેબે કલ્યું કે સ્વામીજી કંઠીની ગાંઠ ખોલીને ગળામાં નાખી દો. પછી ફરીથી ગાંઠ લગાવી દો. આમ કરવાથી મુકુટ ઉતારવો નહીં પડે. હવે રામાનંદજી કચ્ચો મુકુટ ઉતારવાના હતા અને કઈ ગાંઠ ખોલવાના હતા. પોતાની કુટિર (ઝૂંપડી)ની સામે લગાવેલ પડદો પણ સ્વામી રામાનંદજીએ પોતાના હાથથી ફેંકી દીધો અને તમામ ખાલી સમાજની સામે તે કબીર પરમેશ્વરને પોતાની છાતી સાથે લગાવી દીધા. રામાનંદજીએ કલ્યું કે હે ભગવાન ! આપનું તો એટલું કોમળ શરીર છે જાણે ઇ જેવું અને મારું તો પથ્થર જેવું શરીર છે. એક તરફ તો પ્રભુ ઉલા છે અને એક તરફ જાતિ તથા ધર્મની દિવાલ છે. પ્રભુને ઇચ્છવાવાળી પુણ્ય આત્માઓ ધર્મની બનાવટી દિવાલને તોડવાનું શ્રેયકર સમજે છે. તેવું જ રામાનંદજીએ કર્યું. સામે પૂર્ણ પરમાત્માને પામીને ન જાતિ જોઈ ન ધર્મ જોયો, ન આભડછેટ, ફક્ત આત્મકલ્યાણ જોગું, આને બ્રાહ્મણ કહે છે.

બોલત રામાનંદજી, હમ ધર બડા સુકાલ ।

ગરીબદાસ પૂજા કરેં, મુકુટ ફહી જાણે માલ ॥ (૪૭૮)

સેવા કરોં સંભાલ કરી, સુનિ સ્વામી સુર શાન ।
 ગરીબ દાસ શિર મુકૃટ ધરિ, માલા અટકી જાન ॥ (૪૮૦)
 સ્વામી હુંડી ખોલિ કરી, ફિરી માલા ગલ ડાર ।
 ગરીબદાસ ઈસ ભજન હું, જાનત હૈ કરતાર ॥ (૪૮૧)
 ડયોણી પડા દૂરી કરી, લીધા કંઠ લગાય ।
 ગરીબદાસ ગુજરી બૌહિત, બદનેં બદન મેલાય ॥ (૪૮૨)

પછી સ્વામી રામાનંદજીએ કહ્યું હે કબીર પ્રભુ ! આપ ખોટું કેમ બોલ્યા ?
 કબીર સાહેબે કહ્યું કેવું ખોટું સ્વામીજી ? સ્વામી રામાનંદજીએ કહ્યું કે
 આપ કહી રહ્યા હતા કે આપે મારી પાસેથી નામ ગ્રહણ કરેલ છે. આપે
 મારાથી ઉપદેશ કયારે પ્રાપ્ત કર્યો? કબીર સાહેબ બોલ્યા કે એક સમયે
 આપ સ્નાન કરવા અર્થે પંચગંગા દ્વાર ઉપર ગયા હતા. હું ત્વાં પગદિયા
 ઉપર સૂતો હતો. આપના પગની પાદુકા મારા માથામાં વાગી હતી ત્વાં
 આપે કહ્યું હતું બેટા રામ નામ બોલો. પછી રામાનંદજીએ કહ્યું હા હવે
 થોડું ઘણું ચાદ આવ્યું. પરંતુ તે તો ખૂબજ નાનું બાળક હતું. (કારણ કે
 તે સમયે પાંચ વર્ષની ઉમરનાં બાળકો ખૂબ જ મોટાં થઈ જતા હતા તથા
 પાંચ વર્ષના બાળકના શરીરમાં તથા અટી વર્ષના બાળકના શરીરમાં બે
 ગણું અંતર હોય છે.) કબીર સાહેબજી કહેવા લાગ્યા કે સ્વામીજી જુઓ,
 હું આવો હતો. સ્વામી રામાનંદજીની સામે પણ ઊભા છે અને એક અટી
 વર્ષના બાળકનું બીજું રૂપ બનાવીને કોઈક સેવકનો ત્વાં પડી રહેલ ખાટલો
 હતો, તે ખાટલા ઉપર બિરાજમાન થઈ ગયા. હવે રામાનંદજીએ છ વખત
 તો સામે ઉભેલ કબીર સાહેબને જોયા અને છ વખત પેલા બાળકના સ્વરૂપ
 તરફ જોયું. પછી આંખો ચોળી-ચોળીને જોયું અને ખાતરી કરી કે ક્યાંક
 મારી આંખોનો ભ્રમ તો નથી ને. આવી રીતે જોઈ રહ્યા હતા કે એટલામાં
 જ કબીર સાહેબનું નાના બાળકવાળું રૂપ ઉઠીને કબીર સાહેબના મોટા
 પાંચ વર્ષવાળા સ્વરૂપમાં સમાઈ ગયું. પાંચ વર્ષવાળા સ્વરૂપમાં કબીર સાહેબ
 રહી ગયા.

મનકી પૂજી તુમ લખી, મુકૃટ માલ પરબેશ ।
 ગરીબદાસ ગતિ કો લખો, કૌન વરણ ક્યા લેખ ॥ (૪૮૩)
 યદ તૌ તુમ શિક્ષા દઈ, માનિ લઈ મનમોર ।
 ગરીબદાસ કોમલ પુરુષ, હમરા બદન કઠોર ॥ (૪૮૪)

ત્યારે રામાનંદજી બોલ્યા કે મારો સંશય મટી ગયો. હે પરમેશ્વર !
 તમને કેવી રીતે ઓળખી શકીએ. આપ કઈ જાતિમાં તથા કેવી વેશભૂષામાં
 ઊભા છો. અમે નાદાન પ્રાણી આપની સાથે વાદવિવાદ કરીને દોષી બની
 ગયા. કામા કરી દો પૂર્ણ પરમેશ્વર કબીરદેવ, હું આપનો અંજાન બાળક છું.

“સ્વામી રામાનંદજીને સત્યલોક દર્શન”

સુનિ બચ્ચા મૈં સ્વર્ગ કી કેસેં છાંડો રીતિ ।
 ગરીબદાસ ગુદરી લગી, જનમ આત હૈ બીત ॥૪૮૬॥
 ચ્યારિ મુક્તિ બૈકુંઠ મૈં, જિન કી મોરે ચાહ ।
 ગરીબદાસ ધર અગમ કી, કેસેં પાઉ થાહ ॥૪૮૭॥
 હેમ રૂપ જહાં ધરાણ હૈ, રતન જડે બૌધ શોલ ।
 ગરીબદાસ બૈકુંઠ ફું, તન મન હમરા લોલ ॥૪૮૮॥
 શંખ ચક ગદા પેદમ હૈં, મોહન મદન મુરારી ।
 ગરીબદાસ મુરલી બજે, સુરગલોક દરબારી ॥૪૮૯॥
 દૂધોં કી નહિયાં બગેં, સેત વૃક્ષ સુભાન ।
 ગરીબદાસ મંદલ મુક્તિ, સુરગાપુર અસ્થાન ॥૪૯૦॥
 રતન જડાઉ મનુષ્ય હૈં, ગજા ગંધર્વ સબ દેવ ।
 ગરીબદાસ ઉસ ધામ કી કેસેં છાડોં સેવ ॥૪૯૧॥
 ઝગ યજુ સામ અથર્વણં, ગાવેં ચારોં વેદ ।
 ગરીબદાસ ધર અગમ કી, કેસેં જાનો ભેદ ॥૪૯૨॥
 ચ્યારિ મુક્તિ ચિત્તવન લગી, કેસેં બંચું તાહિ ।
 ગરીબદાસ ગુમારગતિ, હમકું ધૌ સમજાય ॥૪૯૩॥
 સુરગ લોક બૈકુંઠ હૈં, યાસેં પરે ન આંર ।
 ગરીબદાસ ઘૃટશાલ, ચ્યારિ બેદકી દૌર ॥૪૯૪॥
 ચ્યારિ બેદ ગાવેં તિસેં, સુરનર મુનિ મિલાપ ।
 ગરીબદાસ ધૂવ પોર જિસ, મિટિ ગયે તીનું તાપ ॥૪૯૫॥
 પ્રહલાદ ગયે તિસ લોકકું, સુરગા પુરી સમૂલ ।
 ગરીબદાસ હરિ લક્ષ્મિ કી, મૈં બંચત હું ધૂલ ॥૪૯૬॥
 બિન્દ્રાવન ગયે તિસ લોકકું, સુરગા પુરી સમૂલ ।
 ગરીબદાસ ઉસ મુક્તિ, ફું, કેસેં જાઉ ભૂલ ॥૪૯૭॥
 નારદ ભલા તિસ રદેં, ગાંવેં શેષ ગજોશ ।
 ગરીબદાસ બૈકુંઠ સેં, આંર પરે કો દેશ ॥૪૯૮॥
 સહંસ અઠાસી જિસ જપેં, આંર તેતીસોં સેવ ।
 ગરીબદાસ જાસેં પરે, આંર કોન હૈ દેવ ॥૪૯૯॥
 સુનિ સ્વામી નિજ મૂલ ગતિ, કહિ સમજાઉ તોહિ ।
 ગરીબદાસ ભગવાન ફું રાખ્યા જગત સમોહિ ॥૫૦૦॥
 તીનિ લોક કે જીવ સબ, વિખ્ય વાસ ભરમાય ।
 ગરીબદાસ હમકું જપેં, તિસકું ધામ દિખાય ॥૫૦૧॥

જો દેખેગા ધામ કું, સો જાનત હૈ મુજ ।
 ગરીબદાસ તોસેં કઢું, સુનિ ગાયગી ગુજ ॥૫૦૨॥
 કૃષ્ણ વિષ્ણુ લગવાન કું, જહડાયેં હૈં જવ ।
 ગરીબદાસ ત્રિલોક મૈં, કાલ કર્મ શિર શીવ ॥૫૦૩॥
 સુનિ સ્વામી તોસેં કઢું, અગમ દીપ કી સૈલ ।
 ગરીબદાસ પૂઠે પરે, પુસ્તક લાદે બેલ ॥૫૦૪॥
 પૌહમી ધરણી અકાશ થંલ, ચલસી ચંદ્ર સૂર ।
 ગરીબદાસ રજ બિરજકી, કહાં રહેંગી ધૂર ॥૫૦૫॥
 તારાયજા ત્રિલોક સબ, ચલસી ઈન્દ્ર કુલેર ।
 ગરીબદાસ સબ જત હૈં, સુરગ પાતાલ સુમેર ॥૫૦૬॥
 ચ્યારિ મુક્તિ બેંકુંઠ બટ, ફના હુઆ કદી બાર ।
 ગરીબદાસ અલપ રૂપ મધ્ય, કયા જાનેં સંસાર ॥૫૦૭॥
 કહોં સ્વામી કિત રહોંગે, ચૌંદા લુવન બિહંડ ।
 ગરીબદાસ બીજક કહ્યા, ચલત પ્રાજ્ઞ ઓર પિંડ ॥૫૦૮॥
 સુન સ્વામી એક શક્તિ હૈં, અરધંગી ઓમકાર ।
 ગરીબદાસ બીજક તહાં, અનંત લોક સિંધાર ॥૫૦૯॥
 જેસેકા તેસા રહેં, પરલો ફના પ્રાન ।
 ગરીબદાસ ઉસ શક્તિકું, બાર બાર કુરબાન ॥૫૧૦॥
 કોટિ ઈન્દ્ર બ્રહ્મા જહાં, કોટિ કૃષ્ણ કૈલાસ ।
 ગરીબદાસ શિવ કોટિ હૈં, કરોં કોંનકી આશ ॥૫૧૧॥
 કોટિ વિષ્ણુ જહાં બસત હૈં, ઉસ શક્તિ કે ધામ ।
 ગરીબદાસ ગુલ બૌહદત હૈં, અલફ બસત નિહકામ ॥૫૧૨॥
 શિવશક્તિ જાસે હુઅ, અનંત કોટિ અવતાર ।
 ગરીબદાસ ઉસ અલફકું, લખે સો હોય કરતાર ॥૫૧૩॥
 અલફ હમારા રૂપ હૈં, દમ દેહી નહીં દંત ।
 ગરીબદાસ ગુલસેં પરે, ચલના હૈં બિન પંથ ॥૫૧૪॥
 બિના પંથ ઉસ કંતકે, ધામ ચલન હૈં મોર ।
 ગરીબદાસ ગતિ ના કિસી, સંખ સુરગ પર તોર ॥૫૧૫॥
 સંખ સુરગપર હમ બસેં, સુનિ સ્વામી યહ સેન ।
 ગરીબદાસ હમ અલફ હૈં, યૌહ ગુલ ફોકટ ફેન ॥૫૧૬॥
 જો તૈ કહાા સો મૈં લહાા, બિન દેખે નહીં ધીજ ।
 ગરીબદાસ સ્વામી કહેં, કહાં અલફ વો બીજ ॥૫૧૭॥
 અનંત કોટિ બ્રહ્માંડ ફણ, અનંત કોટિ ઉદગાર ।
 ગરીબદાસ સ્વામી કહેં, કહાં અલફ દીદાર ॥૫૧૮॥

હદ બેહદ કહી ના કહી, ના કહી થરપી ઠૌર ।
 ગરીબદાસ નિજ બ્રહ્મકી, કોન ધામ વહ પૌર ॥૫૧૮॥
 ચલ સ્વામી સર પર ચલે, ગંગ તીર સુન શાન ।
 ગરીબદાસ બેકુંઠ બટ, કોટિ કોટિ ઘટ ધ્યાન ॥૫૨૦॥
 તહાં કોટિ વેકુંઠ હે, નક સરવર સંગીત ।
 ગરીબદાસ સ્વામી સુનેં, જાત અનન્ત જુગ બીત ॥૫૨૧॥
 પ્રાણ પિંડ પુરમેં ધસૌ, ગયે રામાનંદ કોટિ ।
 ગરીબદાસ સર સુરગમેં, રહેં શબ્દકી ઓટ ॥૫૨૨॥
 તહાં વહાં ચિત ચક્કિત લયા, દેખિ ફજલ દરબાર ।
 ગરીબદાસ સિજદા કિયા, હમ પાયે દીદાર ॥૫૨૩॥
 તુમ સ્વામી મૈં બાલ લુદ્ધિ, લર્મ કર્મ કિયે નાશ ।
 ગરીબદાસ નિજ બ્રહ્મ તુમ, હમરે દ્રદ વિશાસ ॥૫૨૪॥
 સુન્ન-બેસુન્ન સેં તુમ પરે, ઉરેં સે હમરે તીર ।
 ગરીબદાસ સરબંગમેં, અવિગત પુરુષ કબીર ॥૫૨૫॥
 કોટિ કોટિ સિજદે કરેં, કોટિ કોટિ પ્રણામ ।
 ગરીબદાસ અનહદ અધર, હમ પરસેં તુમ ધામ ॥૫૨૬॥
 સુનિ સ્વામી એક ગલ ગુજ, તિલ તારી પલ જોરિ ।
 ગરીબદાસ સર ગગન મૈં, સૂરજ અનંત કરોરિ ॥૫૨૭॥
 શહર અમાન અનન્તપુર, રિમજિમ રિમજિમ હોય ।
 ગરીબદાસ ઉસ નગર કા, મરમ ન જાનેં કોય ॥૫૨૮॥
 સુનિ સ્વામી કેસેં લખો, કહિ સમજાઉ તોહિ ।
 ગરીબદાસ બિન પર ઉરેં, તન મન શીશ ન હોય ॥૫૨૯॥
 રવનપુરી એક ચક હે, તહાં ધનજ્ય બાય ।
 ગરીબદાસ જીતે જન્મ, યાકું લેત સમાય ॥૫૩૦॥
 આસન પદમ લગાયકર લિરંગ નાદ કો ખોયિ ।
 ગરીબદાસ અચવન કરે, દેવદા કો અચિ ॥૫૩૧॥
 કાલી ઉન કુલીન રંગ, જાકું દો હુન ધાર ।
 ગરીબદાસ કુરંલ શિર, તાસ કરે ઉદગાર ॥૫૩૨॥
 ચિશમેં લાલ ગુલાલ રંગ, તીનિ ગિરહ નલ પેંચ ।
 ગરીબદાસ વહ નાગની કૂં, હૌને ન દેવે રેચ ॥૫૩૩॥
 કુંભક રેચક સબ કરે, ઉન કરત ઉદગાર ।
 ગરીબદાસ ઉસ નાગની કૂં, જીતે કોઈ ખિલાર ॥૫૩૪॥
 કુંભ ભરે રેચક કરે, ફીર હૃત હે પોન ।
 ગરીબદાસ ગગન મંડલ, નહી હોત હે રોન ॥૫૩૫॥

આગે ધારી બંદ હૈ, ઈલાં-પિગલા દોય ।
 ગરીબદાસ સુખમન ખુલે, તાસ મિલાવા હોય ॥૫૪૬॥
 જ્યૂંકા ત્યૂંહી બૈઠિ રહો, તજ આસન સબ જોગ ।
 ગરીબદાસ પલ બીચ પદ, સર્વ સૈલ સબ ભોગ ॥૫૪૭॥
 કોટ કોટ બૈંકું હૈં, કોટ કોટ શિવ શેખ ।
 ગરીબદાસ ઉસ ધામમેં, બ્રહ્મા કોટે નરેશ ॥૫૪૮॥
 અવાદાન અમાનપુર, ચલે સ્વામી તહાં ચાલ ।
 ગરીબદાસ પરલો અનંત, બૌધહિ ન જંધે કાલ ॥૫૪૯॥
 અમર ચીર તહાં પહરિ હૈં, અમર હંસ સુખ ધામ ।
 ગરીબદાસ બોજન અજર, ચલ સ્વામી નિજધામ ॥૫૫૦॥
 બોલત રામાનંદજી, સુન કબીર કરતાર ।
 ગરીબદાસ સબ રૂપમેં, તુમહી બોલન હાર ॥૫૫૧॥
 તુમ સાહિબ તુમ સંત હો, તુમ સતગુર તુમ હંસ ।
 ગરીબદાસ તુમ રૂપ બિન ઓર ન દૂજા અંસ ॥૫૫૨॥
 મેં લગતા મુક્તા ભયા, કિયા કર્મ કુંદ નાશ ।
 ગરીબદાસ અવિગત મિલે, મેટી મન કી બાસ ॥૫૫૩॥
 દોહું ઠોર હૈ એક તું, ભયા એક સે દોય ।
 ગરીબદાસ હમ કારણો, ઉતરે હૈં મધુ જોય ॥૫૫૪॥
 ગોઝી રામાનંદસૌ, કાશી નગર મંઝાર ।
 ગરીબદાસ જિંદ પીરકે, હમ પાયે દીદાર ॥૫૫૫॥
 બોલે રામાનંદ તુ, સુનો કબીર સુલાંન ।
 ગરીબદાસ મુક્તા ભયે, ઉધરે પિંડ અરુ પ્રાણ ॥૫૫૬॥

કબીર સાહેબે (કર્વિદેવે) સ્વામી રામાનંદજીને પૂછ્યું કે સ્વામીજી આપ કેવી પૂજા કરો છો? સ્વામી રામાનંદજીએ કહ્યું કે હું વેદો તથા ગીતાજી અનુસાર સાધના કરું છું. કબીર સાહેબે પૂછ્યું કે વેદો તથા ગીતાના આધારે સાધના કરીને કયા લોકમાં જશો? સ્વામી રામાનંદજીએ કહ્યું કે હું સ્વર્ગમાં જઈશ. કબીર પરમેશ્વરે પૂછ્યું સ્વર્ગમાં શું કરશો દાતા? રામાનંદજીએ કહ્યું કે ત્યાં આગળ ખૂલ મિય ભગવાન વિષ્ણુજી છે. તેમના દર્શન કર્યા કરીશ અને ત્યાં આગળ દૂધની નદી છે, ત્યાં કોઈ ચિંતા નથી, કોઈ ફિકર નથી, હું ત્યાં આનંદથી રહીશ. કબીર પરમેશ્વરે પૂછ્યું કે સ્વામી કેટલા દિવસ સ્વર્ગમાં રહેશો? (વિદ્વાન પુરુષ હતા તેમને જ્ઞાન હતું માટે બે જ મિનિટમાં સમજુ ગયા.)

સ્વામીજીએ કહ્યું મારી જેટલી ભક્તિની કમાઈ હશે એટલો ટાઇમ રહીશ. પરમેશ્વરે પૂછ્યું કે પછી ક્યાં જશો? રામાનંદજીએ કહ્યું શું ખબર કર્મોના આધારે કયાં તથા કઈ ચોનિમાં જન્મ થશો? કબીર સાહેબે કહ્યું કે આ

સાધના તો સ્વામીજી તમે અસંખ્ય વખત કરી ચૂક્યા છો. આનાથી જીવ મુક્ત થઈ શકતો નથી. આપશ્રી વિષણુજીની સાધના કરીને સ્વર્ગ લોકમાં જવા ઈરછો છો. જે સાધક બ્રહ્મ સાધના કરીને બ્રહ્મલોકમાં જાય છે તે પણ જન્મ મૃત્યુના ચક્કમાં જ રહે છે, કારણ કે એક દિવસ મહાસ્વર્ગ જે બ્રહ્મલોકમાં બનેલ છે તે પણ નાટ થઈ જશે. જે ગીતાજીના આઠમાં અદ્યાચનો સોળમો જ્લોક કહે છે. સ્વામી રામાનંદજી તો વિદ્વાન પુરુષ હતા. તેમને તો જ્લોકો આંગળીઓ ઉપર ચાદ હતા. સ્વામી રામાનંદજીએ કહ્યું આપ સાચું કહો છો, આમ જ લખ્યું છે. કબીર સાહેબે કહ્યું કે બતાવો પછી કયાં રહેશો? ન તો આપના શ્રીકૃષ્ણ મુરારી જ રહેશો. આ બ્રહ્મલોક, વિષણુલોક વગેરેના સર્વ પ્રાણી તથા શ્રી વિષણુજી વગેરે પ્રાણો દેવતાઓ પણ નાશ પામશે. પછી તમે કયાં રહેશો ગુરુદેવ? પછી રામાનંદજી વિચાર કરવા પર મજબૂર થઈ ગયા. પરમેશ્વર કબીર સાહેબજીએ પૂછ્યું કે સ્વામીજી ગીતાજીનું જ્ઞાન કોણે કહ્યું? સ્વામી રામાનંદજીએ જવાબ આપ્યો કે શ્રીકૃષ્ણજીએ. પરમેશ્વર કબીર સાહેબજીએ કહ્યું સ્વામીજી સંક્ષિપ્ત મહાભારત દ્વિત્યખંડ (પાના નંબર ૧૫૩૧ જૂનામાં તથા પાના નંબર ૬૬૭ નવાવાળા)માં લખ્યું છે કે શ્રી કૃષ્ણજી તો કહી રહ્યા છે કે અર્જુન મને હવે તે ગીતાવાળું જ્ઞાન ચાદ નથી, હું ફરીથી તે જ્ઞાન સંભળાવી શકતો નથી. પરમેશ્વર કબીર સાહેબજીએ બદા પ્રમાણ બતાવ્યા.

ગીતા અદ્યાય - ૮ જ્લોક-૧૩માં ગીતા જ્ઞાનદાતા (બ્રહ્મ) કહી રહ્યા છે કે-

ઓમ ઈતિ એકાક્ષરમ બ્રહ્મ, વ્યાહરન માઝ અનુસ્મરન્ન /

યહ પ્રયાતિ ત્યજન્ન દેહમુસઃ યાતિ પરમાભુ ગતિમ્ન // (૧૩)

આનો શબ્દાર્થ છે કે ગીતા બોલવાવાળો બ્રહ્મ એટલે કે કાળ કહી રહ્યો છે કે (મામ બ્રહ્મ) મુજ બ્રહ્મ નો તો (ઈતિ) આ (ઓમ એકાક્ષરમ) ઓમ / ઊં એક અક્ષર છે. (વ્યાહરન) ઉર્યારણ કરીને (અનુસ્મરન) સ્મરણ કરવાનો - બોલવાનો (ય:) જે સાધક (ત્યજન દેહમુ) શરીરનો ત્યાગ કરવા સુધી એટલે કે અંતિમ શ્વાસ સુધી (પ્રયાતિ) સ્મરણ સાધના કરે છે. (સ:) તે સાધક જ મારીવાળી (પરમામ ગતિમ) પરમગતિને (યાતિ) પ્રાપ્ત થાય છે. [બ્રહ્મ પોતે મુજ બ્રહ્મનો એક અક્ષર બોલે છે જ્યારે કૃષ્ણ બોલતા હોત તો મારો કૃષ્ણનો એક અક્ષર એમ બોલત]

ભાવાર્થ છે કે શ્રી કૃષ્ણજીના શરીરમાં પ્રેતની જેમ પ્રવેશ કરીને બ્રહ્મ એટલે કે હજાર ભુજાવાળો જ્યોતિ નિરંજન કાળ કહી રહ્યો છે કે મુજ બ્રહ્મની સાધના ફક્ત એક ઓમ (ઊં) નામથી અંતિમ શ્વાસ સુધી કરનાર સાધકને મારા દ્વારા મળવાવાળો લાલ પ્રાપ્ત થાય છે, અન્ય કોઇ મંત્ર મારી ભક્તિનો નથી.

ગીતા અદ્યાય-૮ જ્લોક ૫ થી ૭ તથા ૧૩માં ગીતા જ્ઞાન દાતાએ પોતાના વિષયમાં સાધના કરવા અંગે કહ્યું છે કે જે માર્દી સાધના ઓમ (ॐ) નામનું સ્મરણ અંતિમ શ્વાસ સુધી કરે છે, તે મળેજ પ્રાસ થશે. એટલા માટે તું ચુદ્ધ પણ કર તથા મારું ઓમ નામનું સ્મરણ પણ કર કારણ કે ચુદ્ધ હલ્લો કરીને (ઉચ્ચા અવાજમાં પોકાર કરીને) કરવામાં આવે છે, એટલા માટે કહ્યું છે કે ઓમ (ॐ) નામનું ઉચ્ચારણ (ઉચ્ચા અવાજમાં - ધોંઘાટ) કરીને સ્મરણ પણ કર અને ચુદ્ધ પણ કર.

ત્યારબાદ ગીતા અદ્યાય - ૮ જ્લોક નં. ૬માં કહ્યું છે કે આ વિદ્યાન છે કે જે સાધક જે પ્રભુનું અંત સમયમાં સ્મરણ કરતા કરતા શરીર ત્વજે છે તે સાધક તે જ પ્રભુને પ્રાસ થાય છે. ગીતા જ્ઞાનદાતા પ્રભુ ગીતા અદ્યાય - ૮ જ્લોક ૮ થી ૧૦ સુધી અણેય જ્લોકોમાં બ્રહ્મથી અન્ય પૂર્ણ પરમાત્મા (પરમહિંદ્વ પુરુષ પરમેશ્વર એટલે કે પૂર્ણ બ્રહ્મ) ના વિષયમાં કહી રહ્યો છે કે જો કોઈ તેમની સાધના કરતા કરતા શરીર ત્વજે છે તો તે જ પૂર્ણ પરમાત્મા (પરમેશ્વર) ને જ પ્રાસ કરશે. તેનાથી જ પૂર્ણમોક્ષ તથા સત્યલોક પ્રાપ્તિ તથા પરમ શાંતિ પ્રાસ થાય છે. એટલા માટે તે પરમેશ્વરની શરણમાં જા. (ગીતા અદ્યાય - ૧૮ જ્લોક ૬૨ થી ૬૬ તથા અદ્યાય ૧૫ જ્લોક ૪) હું (ગીતા જ્ઞાનદાતા બ્રહ્મ) પણ એની જ શરણમાં છું.

રામાનંદજીએ તમામ પ્રમાણોને આંખોથી જોઈને ખૂબજ આશ્ર્ય પામ્યા તથા સત્યનો સ્વીકાર કર્યો અને કહ્યું કે બાળક શાઓ અંગે જે વાત તું કહી રહ્યો છે તે સાચી છે. અમને તો કોઈએ આવું જ્ઞાન જ નથી આપ્યું, અમે શું કરીએ? કબીર સાહેબે કહ્યું કે પવિત્ર ગીતાજીમાં જ લખ્યું છે આઠમા અદ્યાયનાં જ્લોક નંબર ૮, ૯ તથા ૧૦ તેમજ અદ્યાય નંબર ૧૮ના જ્લોક નંબર ૬૨ વાંચી જુઓ. પવિત્ર ગીતાજી તથા પવિત્ર વેદોને બોલનાર બ્રહ્મ (કાળ) કહી રહ્યો છે કે તે પરમાત્માની શરણમાં જા અર્જુન તારું પછી મૃત્યુ નહીં થાય. તેના માટે (અદ્યાય નં. ૪૮નો જ્લોક નંબર ૩૪) તે સંતોને શોધો કે જેઓ તે પરમાત્માના પરમતત્ત્વને જાણવાવાળા હોય. તેમને દંડવત પ્રણામ કરો, વિનભ્ર તથા નિષ્પત્ત ભાવથી તેમનો સત્કાર કરો. જ્યારે તેઓ પ્રસન્ન થઈ જાય પછી તેમનાથી દીક્ષા (નામ) માગો. પછી તારું ફરીથી મૃત્યુ નહીં થાય. પવિત્ર ગીતા અદ્યાય નં. ૧૫ મંત્ર ૧ થી જમાં કહ્યું છે કે આ ઊંધું લટકેલું સંસારરૂપી વૃક્ષ છે, ઉપરની તરફ મૂળ તો આદિપુરુષ એટલે કે સનાતન પરમાત્મા છે, નીચેના અણેય ગુણો (રજગુણ-બ્રહ્મ, સતગુણ-વિષ્ણુ, તમગુણ - શિવ) રૂપી શાખાઓ છે. આ પૂર્ણ સંસારરૂપી વૃક્ષ એટલે કે પૂર્ણ સૂષ્ટિરચના અંગે હું (બ્રહ્મ - કાળ) નથી જાણતો. અહિંયા વિચારકાળમાં એટલે કે ગીતાજીના જ્ઞાનમાં તમને હું પૂર્ણજ્ઞાન આપી શકતો નથી. તેના માટે કોઈ તત્ત્વદર્શી સંતની શોધખોળ કર. (ગીતા અદ્યાય ૪ મંત્ર ૩૪) પછી તે તમને સર્વ સૂષ્ટિની રચનાનું જ્ઞાન તથા સર્વે પ્રભુઓની સ્થિતિ સાચી બતાવશે. ત્યારબાદ તે પરમપદ પરમેશ્વરની શોધ કરવી જોઈએ જેમા ગયેલા સાધકનું પછી જન્મ-મૃત્યુ નથી થતું

એટલે કે પૂર્ણ મોક્ષ થાઈ જાય છે. જે પરમેશ્વરે સંસારઝપી વૃક્ષ એટલે કે સર્વ બ્રહ્માંડોની રચના કરી છે, હું (બ્રહ્મ-કાળ) પણ તે જ પરમેશ્વરની શરણમાં છું, એટલા માટે તે પરમેશ્વરની પૂજા કરો. સ્વામી રામાનંદજીએ કહ્યું કે લખ્યું તો આ પ્રમાણે જ છે બાળક, બિલકુલ આમ જ છે. પરંતુ આ સતલોક અંગે કોઈની પાસેથી સાંભળેલું ન હોવાના કારણે હવે મારું મન આ અંગે વિશ્વાસ નથી કરતું કે તે સત્ય હશે. કબીર સાહેબે પૂછ્યું કે તમે કેવી રીતે સાધના કરો છો? સ્વામી રામાનંદજીએ કહ્યું કે મૈં આખા શરીરને સાધી લીધું છે. યોગ અભ્યાસ દ્વારા હું શરીરની અંદર રહેલ કમળોમાંથી પસાર થઈ અનુભૂતિ (અનૈણી) સુધી પહોંચી જઉં છું. કબીર સાહેબે કહ્યું કે તમે એક વાર અનૈણી સુધી પહોંચો. જ્યારે રામાનંદજી સમાધિસ્થ થયા (કારણ કે તેઓને આનો દરરોજનો અભ્યાસ હતો) અનૈણી ઉપર જઈને પ્રણામાં રસ્તા થાઈ જાય છે. પ્રત્યેક બ્રહ્માંડમાં બનેલ બ્રહ્મલોકમાં પ્રવેશ કરતા જ પ્રણામાં રસ્તા થાઈ જાય છે. આજ પ્રમાણે વીસ બ્રહ્માંડોની પાર એકવીસમાં બ્રહ્માંડમાં પણ આજ વ્યવસ્થા છે. એક રસ્તો સામે બ્રહ્મલોકમાં બનેલ પ્રણામનું ગુમ્ફ સ્થાનો તરફ જાય છે. જ્યાં જ્યોતિ નિરંજન પ્રણામનું બનાવીને રહે છે, સામે તરફનું બ્રહ્મરંધ કોઈ અન્ય નામથી નહીં ખૂલે. આ બ્રહ્મરંધ પણ સતનામથી ખૂલશે. કબીર સાહેબે શાસ દ્વારા પોતાના સતનામનું ઉચ્ચારણ કર્યું, સામેનો દ્વાર ખૂલ્લી ગયો. કબીર સાહેબે કહ્યું કે હવે તમને કાળ (નિરંજન) ભગવાન દેખાડું છું, જેને આપ નિરાકાર કહો છો. જે ગીતામાં કહે છે કે હું બદાને ખર્દિશ. અજુન ! હું ક્યારેય કોઈને દર્શન નથી આપતો, હું ક્યારેય કોઈની સામે પ્રત્યક્ષા નથી થતો. કબીર સાહેબે કહ્યું કે હવે તમને કાળથી પ્રત્યક્ષા (રિબર) કરાવું છું. પહેલાં તો એક બ્રહ્માંડમાં બનેલ બ્રહ્મલોકમાં ગુમ્ફ સ્થાનો પર દેખાડયો. બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા શિવ રૂપ ધારણ કરેલ હતો. પછી બ્રહ્મલોકને પાર કરવાનાં દ્વારથી નીકળીને એકવીસમાં બ્રહ્માંડમાં લઈ ગયા. બ્રહ્મલોકથી આગળ જવાવાળા રસ્તાને પણ કે જે જટા કુંડળી સરોવરની ઉપર છે, પોતાની નજરોમાં રાખે છે કે કોઈ નીકળી ન જાય. એકવીસ બ્રહ્માંડનો જે અંતિમ લોક આવે છે તે કાળ બ્રહ્મ (કારપુરુષ)નું પોતાનું સ્થાન છે ત્યાં આગળ તે ભયંકર રૂપમાં બેઠો હોય છે, જે તેનું વાસ્તવિક રૂપ છે. કબીર સાહેબે કહ્યું કે જુઓ તે બેઠો તમારો નિરાકાર ભગવાન, જેને તમે નિરાકાર કહો છો (કારણ કે યોગીઓએ વેદોના આધાર ઉપર ઓમ (ॐ) નામથી સાધનાઓ કરી, પરમાત્મા તો મળ્યો નહિ, સિદ્ધિઓ આવી ગઈ, સ્વર્ગો જતા રહ્યા મહાસ્વર્ગમાં પણ ગયા, પછી પશુ બની ગયા). એટલા માટે તેને બદાએ નિરાકાર માની રાખ્યો છે કે તે દેખાઈ નથી દેતો અને

વેદોમાં લખ્યું છે કે ભગવાન આકારમાં છે) જ્યારે આગળ કાળની પાસે પહોંચ્યા તો સાહેબે પોતાના સારનામની સાથે સતનામનું ઉચ્ચારણ કર્યું. તે જ સમયે કાળનું મસ્તક નીચે નમી ગયું. કાળના માથા ઉપર તે દ્વાર છે જ્યાંથી સતલોક જવાય છે તથા પરબ્રહ્મના લોકમાં પ્રવેશ થાય છે. તેના પછી એક ભંવર ગુફા શરૂ થાય છે (એક ભંવર ગુફા કાળના લોકમાં પણ છે). કાળના માથા ઉપર પગ રાખીને કબીરજીના હંસ (નિર્વિકારી સાધક) ઉપર જાય છે. આ કાળ તેમના માટે પગથિયાનું કામ કરે છે. પરબ્રહ્મના લોકને પાર કરીને કબીર સાહેબ શ્રી રામાનંદજીની આત્માને સતલોક લઈ ગયા (અહીંથાં પણ એક ભંવર ગુફા છે). સતલોકમાં જઈને શ્રી રામાનંદજીએ જોયું કે કબીર સાહેબ (કર્વિદેવ) પોતાના વાસ્તવિક રૂપમાં બેઠા છે. ત્યાં આગળ કબીર સાહેબનું એટલું તેજ છે કે એક રોમ ફુંપમાં (એક રૂંવાટામાં) જાણે કરોડો સૂર્ય અને કરોડો ચંદ્રમાંની મિશ્રિત રોશની (પરંતુ ગરમ ન હોય) થી પણ વધુ છે. કબીર સાહેબ ત્યાં જઈને પોતાના જ બીજા સ્વરૂપના ઉપર ચંંવર કરવા લાગ્યા. શ્રી રામાનંદજીએ વિચાર્યું કે ભગવાન તો આ છે અને આ કબીર અહીંનો કોઈ સેવક (ગણ) હશે, પરંતુ લોક સૌથી ન્યારો છે. પરમાત્માનું ખૂબ જ તેજ છે. આવું વિચારી જ રહ્યા હતા, એટલામાં તે પરમાત્માનું તેજોમય રૂપ સિંહાસન પરથી ઊભું થયું અને પાંચ વર્ષિય બાળકના રૂપમાં પરમેશ્વર કબીરજી તખ ઉપર બિરાજમાન થઈ ગયા. પરમેશ્વરનું જે વાસ્તવિક તેજોમય રૂપ નજર આવી રહ્યું હતું તે બાળકરૂપી કબીર સાહેબ ઉપર ચંંવર કરવા લાગ્યું. ત્યારબાદ કબીર સાહેબનું બીજું તેજોમય રૂપ બાળકવાળા રૂપ કબીર સાહેબમાં સમાઈ ગયું અને એકલા પાંચ વર્ષિય બાળકના રૂપમાં કબીર પરમેશ્વર તખ ઉપર બિરાજમાન હતા. ચંંવર સ્વયં જ થઈ રહ્યું હતું. એટલામાં શ્રી રામાનંદજીની આત્માને પરત શરીરમાં મોકલી દીધી. તેમની સમાધિ તૂટી અને સામે જોયું તો કબીર સાહેબ તેમની આગળ પાંચ વર્ષિય બાળકના શરીરમાં બેઠા છે. ત્યારે સ્વામી રામાનંદજીએ કહ્યું કે :-

તહાં વહાં ચિત ચક્કિત ભયા, દેખી ફજલ દરખાર ।

ગરીબદાસ સિજદા કિયા, હમ પાયે દિદાર ॥ (૫૨૩)

તુમ સ્વામી મૈં બાલ બુધિ, ભર્મ કર્મ કિયે નાશ ।

ગરીબદાસ નિજ બ્રહ્મ તુમ, હમરે દંદ વિશ્વાસ ॥ (૫૨૪)

સુન્ન-બેસુન્ન સેં તુમ પરૈ, ઉરૈં સે હમરે તીર ।

ગરીબદાસ સરબંગમૈં, અવિગત પુરુષ કબીર ॥ (૫૨૫)

કોટિ કોટિ સિજદે કરૈ, કોટિ કોટિ પ્રણામ ।

ગરીબદાસ અનહદ અધર, હમ પરસેં તુમ ધામ ॥ (૫૨૬)

બોલત રામાનંદજી, સુન કબીર કરતાર ।
 ગરીબદાસ સબ રૂપમેં, તુમહી બોલન હાર ॥ (૫૫૬)
 તુમ સાહિબ તુમ સંત હૌ, તુમ સતગુડુ તુમ હંસ ।
 ગરીબદાસ તુમ રૂપ બિન ઓર ન દૂધ અંસ ॥ (૫૫૭)
 મૈં ભગતા મુક્તા ભયા, તિયા કર્મ કુણ નાશ ।
 ગરીબદાસ અવિગત મિલે, મેટી મન કી બાસ ॥ (૫૫૮)
 દાંદું ઠૌર હૈ એક તૂં, ભયા એક સે દાંદ ।
 ગરીબદાસ હમ કારણો, ઉતરે હૈ મધ જોય ॥ (૫૫૯)
 બોલત રામાનંદજી, સુન કબીર કરતાર ।
 ગરીબદાસ સબ રૂપ મૈં, તૂ હી બોલનહાર ॥

રામાનંદજુએ કહ્યું કે હે પરમેશ્વર, હે કબીર પરમાત્મા ! હે કબીર
 કર્તાર (સર્વ સૃષ્ટિ રચનહાર) ! આપ જ સર્વત્વાપક પૂર્ણ પરમેશ્વર છો.
 દંદું ઠૌર હૈ એક તૂં, ભયા એક સે દાંદ ।
 ગરીબદાસ હમ કારણો, આયે હો મગ જો ॥

હે પરમેશ્વર કબીર ! આપ બંને જગ્યાએ સતલોકમાં તથા મારી સમક્ષ આપ જ
 છો અને એકથી બે રૂપ બનાવીને અમો તુચ્છ જીવો માટે અહીંયા આવ્યા છો.
 મૈં ભગતા મુક્તા ભયા, કર્મ કુણ ભયે નાશ ।
 ગરીબદાસ અવિગત મિલે, મેટ ગઈ મન કી બાંસ ॥

રામાનંદજી ૧૦૪ વર્ષીય મહાપુરુષ અને પાંચ વર્ષીય બાળક કબીર
 પરમેશ્વરને કહી રહ્યા છે કે હું આપનો દાસ મુક્ત થઈ ગયો અને મારા
 મનની ખમણા - ભટકણા સમાસ થઈ ગઈ. મને પરમાત્માનાં વાસ્તવિક
 સ્વરૂપનાં દર્શન થઈ ગયા. હે પૂર્ણ પરમાત્મા કબીર સાહેબ (કવિર્દેવ) !
 ચારેય પવિત્ર વેદ તથા પવિત્ર ગીતાજુ આપના જ ગુણગાન કરી રહ્યા છે.
 સ્વયં કબીર દેવે (કબીર પરમેશ્વરે) પણ કહ્યું કે
 બેદ હમારા બેદ હૈં, મૈં ના બેદન કે માંહી ।
 જિસ બેદ સે મૈલ્લું, બેદ જનતે નાહીં ।

ભાવાર્થ છે કે ચારેય પવિત્ર વેદોમાં જ્ઞાન પૂર્ણ પરમાત્માનું જ છે પરંતુ
 પૂજાની વિધિ ફક્ત બ્રહ્મ (જ્યોતિ નિર્ચંજન) સુધીની જ છે. પરમેશ્વર કબીર
 (કવિર્દેવ) ની પૂજા વિધિનું જ્ઞાન તથા તત્ત્વજ્ઞાનના માટે પવિત્રવેદો તથા
 પવિત્ર ગીતાજુમાં કહ્યું છે કે તે અંગે તો કોઈ તત્ત્વદર્શી સંતજ બતાવી
 શકે છે, જે સ્વયં જ પરમેશ્વર હોય છે અથવા તેના દ્વારા મોકલવામાં
 આવેલ કોઈ વાસ્તવિક પ્રતિનિધિ હોય છે. તેમનાથી ઉપદેશ પ્રાપ્ત કરીને
 પૂર્ણમોક્ષ તથા પરમ શાંતિ પ્રાપ્ત થાય છે.

(૪) પવિત્ર શાસ્ત્ર પણ કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) ના સાંક્રાન્તિક

આ જ પ્રમાણે કવિર્દેવે (કબીર પરમેશ્વરે) પવિત્ર મુસ્લિમોને ખરાબ નથી રહ્યા કે પવિત્ર કુરાન શરીફને પણ ખોટું નથી રહ્યું. ફક્ત તે કાળું-મુલ્લાઓને ઠપકો આવ્યો છે કે સર્વ સમાજને કુરાન શરીફના વાસ્તવિક જ્ઞાનની વિપરીત પોતાના મન મુજબની સાધના કરાવી રહ્યા છે.

જેમ પવિત્ર વેદોને બોલનાર બ્રહ્મ રહ્યો છે કે પૂર્ણ પરમાત્મા કવિર્દેવના વિષયમાં કોઈ તો જન્મ લઈને અવતાર રૂપમાં આવ્યા હોવાનું માને છે, કોઈ તો ક્યારેય જન્મ ન લેનાર નિરાકાર કહે છે. તે અંગેની જ્ઞાનકારી તો (ધીરાણામ) તત્ત્વદૃષ્ટા સંત જ બતાવશે. હું (બ્રહ્મ) નથી જ્ઞાનતો (ચંચુર્વેદ અદ્યાય ૪૦ મંત્ર ૧૦) આનું જ પ્રમાણ પવિત્ર ગીતા અદ્યાય ૪ જ્લોક ૩૪ તથા અદ્યાય ૧૫ જ્લોક ૧ થી જમાં પણ છે. જ્યાં સુધી તે તત્ત્વદર્શી સંત નહીં મળે ત્યાં સુધી જીવનું કલ્યાણ અસંભવ છે. તે સંત હવે આવી ગયા છે. આ તત્ત્વદર્શી સંત રામપાલજીને ઓળખો.

“પવિત્ર કુરાન શરીફમાં પ્રમાણ”

આ જ પ્રમાણે પવિત્ર કુરાન શરીફના અદ્યાય સૂરત કૂકાની સં.૨૫ આયત પર થી પદમાં કહ્યું છે કે વાસ્તવમાં (ઈંબાદઈ કબીરા) પૂજાના ચોગ્ય કબીર અલ્લાહ છે. આ કબીર તે જ પૂર્ણપરમાત્મા છે જેણે છ દિવસમાં સૂચિની રચના કરી અને સાતમા દિવસે તખ ઉપર જર્ઝ બિરાજમાન થયા, તેની ખબર કોઈ બાખબરને પૂછી જુઓ.

પવિત્ર કુરાન શરીફને કહેવાવાળો અલ્લાહ પોતે કોઈ બીજા (અન્ય) કબીર નામક પ્રભુની તરફ સંકેત (ઈંશારો) કરી રહ્યો છે તથા કહી રહ્યો છે કે પૂર્ણ પરમાત્મા કબીરના વિષયમાં હું પણ નથી જ્ઞાનતો, તેના વિષયમાં કોઈ તત્ત્વદર્શી સંત (બાખબર)ને પૂછો.

કવિર્દેવે આ જ કહ્યું હતું કે હું સ્વયં પૂર્ણ પરમાત્મા (અલ્લાહ કબીર-અકબિરુ) છું. પોતાના સ્વરથ જ્ઞાનના સંદેશાવાહક રૂપે હું પોતે જ આવ્યો છું. મને ઓળખો. પરંતુ આમ આચાર્યોએ અગાઉ (તે સમયે) પણ પરમેશ્વરના વાસ્તવિક જ્ઞાનને લોકો સુધી પહોંચવા દીધું નહતું. તેઓ કહ્યા કરતા હતા કે કબીર તો અભણ છે, આ સંસ્કૃત તો જ્ઞાનતો જ નથી, અમો શિક્ષિત છીએ. આ વાતથી પહેલાં તો ભક્તાજનો ગુમરાહ થઈ ગયા હતા, પરંતુ હવે સર્વ સમાજ શિક્ષિત છે, આ પથ ભણ આચાર્યોની મનમાની હવે પૂરી નથી થઈ રહી, અને થાય પણ નહિ અને થશે પણ નહિ.

સલ્લિ અલા:- જ-સ-દિ મુહમ્મદિન ફિલ અજસાદિ અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલ કબીર (કબીર) મુહમ્મદિન ફિલ કુલૂરિ ૦

ફજાઈકલે જિક

٤ عن أبي هريرة رضي الله عنه قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ما قال عبد الرحمن إلا ألا الله ألا تحيي نبات أبوب التمر حته يقشره إلى العرين ما جتنبيت الكبار رواه الترمذ وهذا في المشكوة لكن ليس فيها حسن بل غريب فقط قال القاسمي ورواية النساء وأبن حبان وعزاء السيوطي في الجامع إلى الترمذى ورثمه بالحسن وحكاها السيوطي في الدرس من طريق ابن مطر ويعنى أبو هريرة وليس فيه ما جتنب الكبار وفي الجامع الصغير برواية الطبراني عن معقل ابن يسار لكل شئ مفتاح دفاتر التهارات قول لآن الله لا إله إلا الله ورثمه بالضعف.

૫. હુજૂરે અકદસ સલ્લલાહુ અલેહિ વ સલ્લમ કા ઈશાઈ છે કે કોઈ બના એસા નહીં કિ લાઈલા-હ-ઇલલલાહ કહે ઔર ઉસકે લીયે આસમાનો કે દરવાજે ન ખૂલભાર્યે, યથાં તક કી યહ કલીમા સીધા અર્થ તક પહુંચતા હૈ, બશર્તો કી કબીરા ગુનાહોં સે બચાતા રહે.

(૬) કીતની બડી ફજુલત હૈ ઔર કુબૂલિયત કી ઈન્ટિહા હૈ કી યહ કલિમા બરાહે રાસ્ત અર્થે મુઅલ્લા તક પહુંચતા હૈ ઔર યહ અભી માતુમ હો ચુકા હૈ કી અગર કબીરા ગુનાહોં કે સાથ ભી કહા જાયે, તો નફા સે ઉસ વકત ભી ખાલી નહીં.

મુલ્લા અલી કારી રહેઠ ફરમાતે હૈં કી કબાઈર સે બચને કી શર્ત કુબૂલ કી જલ્દી ઔર આસમાન કે સબ દરવાજે ખૂલને કે એતબાર સે હૈ, વરના સવાબ ઔર કુબૂલ સે કબાઈર (કબીર) કે સાથ ભી ખાલી નહીં.

બાજ ઉલેમા ને ઈસ હંદીસ કા યહ મતલબ બચાન ફરમાયા હૈ કી એસે શખસ કે વાસ્તે મરને કે બાદ ઉસ કી ઝણ કે એજાજ મેં આસમાન કે સબ દરવાજે ખૂલ જાયેંગે.

એક હંદીસ મેં આચા હૈ, દો કલીમે એસે હૈં કી ઉનમેં સે એક કે લીયે અર્થ કે નીચે કોઈ મુન્તહા નહીં. દૂસરા આસમાન ઔર જમીન કો (અપને નૂર યા અપને અજ સે) ભર દે -

એક “લાઈલા-હ-ઇલલલાહ” હૈ

દૂસરા “અલ્લાહુ અકબર” (કબીર) હૈ,

“પવિગ્ર વેદોમાં પ્રમાણ”

કવિર્દેવ પોતાના જ્ઞાનના દૂત બનીને પોતે જ આવે છે તથા પોતાનું સ્વસ્થ જ્ઞાન (વાસ્તવિક તત્ત્વજ્ઞાન) પોતે જ કરાવે છે.

સ્વયં કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) જુએ પોતે પોતાની અમૃતવાણીમાં કહ્યું છે :-

શાબુદ્દ

અવિગત સે ચલ આયે, કોઈ મેરા લેદ મર્મ નહીં પાયા (ટેક)

ન મેરા જન્મ ન ગર્ભ બસેરા, બાલક હો દીખલાયા।

કાશી નગર જલ કમલ પર તેરા, વહાં જુલાહે ને પાયા ॥
માતા-પિતા મેરે કુછ નાંખી, ના મેરે ધર દાસી (પત્ની) ।
જુલાહે કા સુત આન કહાયા, જગત કરે મેરી હાંખી ॥
પાંચ તત્વ કા ધર નહીં મેરા, જુનું જ્ઞાન અપારા ।
સત્ય સ્વરૂપી (વાસ્તવિક) નામ સાહેબ (પૂર્વ પ્રલુબ) કા સોઈ નામ હમારા ॥
અધર દ્વિપ (ઉપર સત્યલોકમાં) ગગન ગુફા મેં તહાં નિજ વસ્તુ સારા ।
જ્યોત સ્વરૂપી અલખ નિરંજન (બ્રહ્મ)ભી ધરતા ધ્યાન હમારા ॥
હાડ ચામ લહુ ના મેરે કોઈ જ્ઞાન સત્યનામ ઉપાસી ।
તારન તરન અલય પદ દાતા, મૈં હું કબીર અવિનાશી ॥

ઉપરોક્ત શબ્દમાં કબીર પરમેશ્વર કહી રહ્યા છે કે ન તો મારી કોઈ પત્ની છે કે ન તો મારું પાંચ તત્ત્વો (હાડ, ચામ, લોહી એટલે કે નશોના જોડ તોડથી બનેલી કાચા)નું શરીર છે. હું સ્વચંભૂ છું તથા કાશીના લહરતારા નામનાં તળાવના જળમાં કમળના ફૂલ ઉપર સ્વચં પ્રકટ થઈ બાળકર્ષપ બનાવ્યું હતું, ત્યાંથી મને નીરું નામનો જુલાહા (વણકર) ઉઠાવીને લઈ ગયો હતો. જે વાસ્ત્વિક નામ પરમેશ્વરનું એટલે કે મારું છે (વેદોમાં કવિર્દ્વા, ગુરુ ગ્રંથ સાહેબમાં હક્કા કબીર તથા કુરાન શરીફમાં અલ્લાહ કબીરન) તે જ નામ મારું છે. હું ઉપર અશ્તદામમાં રહું છું તથા તમારો ભગવાન જ્યોતિ નિરંજન (બ્રહ્મ) પણ મારી પૂજા કરે છે. આનું જ પ્રમાણ સત્યાર્થી પ્રકાશ સાતમા સમુત્તલાસ (પાના નં. ૧૫૨, ૧૫૩ દિનાનગર, પંજાબથી પ્રકાશિત)માં પણ છે. સ્વામી દયાનંદજીએ યજુર્વેદ અદ્યાય ૧૩ મંત્ર-૪ તથા અદ્યવેદ મંડલ ૧૦ સૂક્ત ૪૮ મંત્ર ૧ નો અનુવાદ કર્યો છે. જેમાં વેદને બોલવાવાળો બ્રહ્મ કહી રહ્યો છે (૫ = અદ્યવેદ મંત્ર-૧૦ સૂક્ત ૪૮ માં મંત્ર-૧ તથા ફ્રેદ = યજુર્વેદ અદ્યાય ૧૩ મંત્ર-૪માં) હે મનુષ્યો જે સૂષ્ટિના પૂર્વ સર્વની ઉત્પત્તિકર્તા તથા સર્વનો સ્વામી હતો, છે, અને આગળ પણ રહેશે તે જ સર્વ સૂષ્ટિને બનાવીને ધારણ કરી રહ્યા છે. તે સુખ સ્વરૂપ પરમાત્માની ભક્તિ જેમ અમે (બ્રહ્મ તથા અન્ય દેવો પણ તેની જ સાધના) કરીએ છીએ. તેમ જ તમે લોકો પણ કરો.

પ્રમાણ - ૧ પવિત્ર યજુર્વેદ અદ્યાય - ૨૮ મંત્ર - ૨૫

સમિદ્ધોऽધારથ મનુષ્યો દુરોષો દેવો દેવાન્યઅસિ જ્ઞતવેદः ।

આ ચ વહ મિત્રમહશિયકિત્વાનં દૂતઃ કવિરસિ પ્રયોતાઃ ॥૨૫॥

સમિદ્ધા - અધિ-મનુષ : - દુરોષો - દેવ : - દેવાન - યજ-અસિ-જાત - વેદ : - આ - ચ - વહ - મિત્રમહઃ : - ચિકિત્વાન - ત્વમ - દૂતઃ - કવિર્દ - અસિ - પ્રયોતાઃ :

અનુવાદ : (અધિ) આજે એટલે કે વર્તમાનમાં (દુરોષો) શરીરરૂપી મહેલમાં દુરાચાર પૂર્વક (મનુષ્ય) ખોટી પૂજામાં લીન મનનશીલ વ્યક્તિત્વોને (સમિદ્ધા :) લગાવેલ આગ એટલે કે શાસ્ત્રાવિધિ રહિત વર્તમાન પૂજા જે હાનિકારક હોય છે, જે રીતે અગ્નિની જવાળાઓ બધું સળગાવીને ભર્મ કરી નાંખે છે એવી જ રીતે આવી મનમાની શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ સાધના સાધકનું જીવન નાચ

કરી દે છે . તેના સ્થાને (દેવાન) દેવતાઓના (દેવઃ) દેવતા (જતવેદઃ) પૂર્ણ પરમાત્મા સતપુરુષની વાસ્તવિક (યજ) પૂજા (અસિ) છે (આ) દયાળુ (મિત્રમહઃ) જીવનો વાસ્તવિક સાથી પૂર્ણપરમાત્માના (ચિકિત્વાન) સ્વસ્થ ફાન એટલે કે યથાર્થ ભક્તિને (દુતઃ) સંદેશાવાહક ઇપમાં (વહ) લઈને આવવાવાળા (ચ) તથા (પ્રયેતાઃ) બોધ કરાવવાવાળા (ત્વમ) આપ (કવિર) કવિર્દેવ અર્થાત્ કબીર પરમેશ્વર (અસિ) છો .

ભાવાર્થ :- જે સમયે ભક્ત સમાજને શાસ્ત્રવિધિ ત્યાગીને મનમુખી (મનમાન્યું) આચારણ (પૂજા) કરાવવામાં આવતી હોય છે તે વખતે કવિર્દેવજી (કબીર પરમેશ્વરજી) તત્ત્વજ્ઞાનને પ્રગટ કરે છે .

પ્રમાણ ર : પવિત્ર સામવેદ સંખ્યા ૧૪૦૦ માં સંખ્યા નં . ૩૫૮ અદ્યાચ નં . ૪ ખંડ નં . ૨૫૮નો જ્લોક નંબર-૮

પુરાણું યુર્વા કવિરમિતાંજ અજ્ઞયત /

ઇન્દ્રો વિશ્વસ્ય કર્મણૌ ધર્તી વજી પુરુષુતઃ // ૮ //

પુરામું - ભિન્નદુઃ : - યુવા - કવિર - અમિત - ઔઝા - અજ્ઞાયત - ઇન્દ્રઃ : - વિશ્વસ્ય - કર્મણા : - ધર્તી - વજી - પુરુષુતઃ :

શબ્દાર્થ : (યુવા) પૂર્ણ સમર્થ (કવિર) કબીર પરમેશ્વર (અમિતઔઝા) વિશાળ શક્તિ યુક્ત એટલે કે સર્વ શક્તિમાન (અજ્ઞાયત) તેજપુંજનું શરીર માચાવયી બનાવીને (ધર્તી) પ્રકટ થઈને એટલે કે અવતાર ધારણ કરીને (વજી) પોતાના સત્યશાબ્દ તથા સત્યનામ ઇપી શાસ્ત્રથી (પુરામ) કાળ-બ્રહ્મના પાપ ઇપી બંધનઇપી કીલ્વાને (ભિન્નદુઃ) તોડવાવાળા, ટુકડે ટુકડા કરવાવાળા (ઇન્દ્રઃ) સર્વ સુખદાયક પરમેશ્વર (વિશ્વસ્ય) સર્વ જગતના સર્વ પ્રાણીઓને (કર્મણા) મનસા વાચા કર્મણા એટલે કે પૂર્ણ નિષ્ઠા સાથે અનન્ય મનથી ધાર્મિક કર્મો દ્વારા સત્ય ભક્તિથી (પુરુષુતઃ) સ્તુતિ ઉપાસના કરવા ચોગય છે .

[(જેમ બાળક તથા વૃદ્ધ સર્વકાર્ય કરવામાં સમર્થ નથી હોતા યુવાન વ્યક્તિ સર્વ કાર્ય કરવાની ક્ષમતા ધરાવે છે . એવી જ રીતે પરબ્રહ્મ - બ્રહ્મ તથા ત્રિલોકીય બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, શિવ તથા અન્ય દેવી દેવતાઓને બાળકો તથા વૃદ્ધ જાણો એટલા માટે કબીર પરમેશ્વરને યુવાની ઉપમાં વેદોમાં આપી છે .)]

ભાવાર્થ :- જે કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) તત્ત્વજ્ઞાન લઈને સંસારમાં આવે છે . તે સર્વશક્તિમાન છે તથા કાળ (બ્રહ્મ)ના કર્મઇપી કિલ્વાને તોડવાવાળા છે , તે સર્વ સુખદાતા છે તથા બધાના માટે પૂજા કરવા ચોગય છે .

સંખ્યા નં . ૧૪૦૦ સામવેદ ઉતાર્ચિક અદ્યાચ નંબર - ૧૨ ખંડ નંબર ૩ જ્લોક નંબર ૫

ભદ્રા વસ્ત્રા સમન્યારૂપસાનો મહાન કવિર્નિવચનાનિ શંસન /
આ વચ્ચેસ્વ ચંદ્રો : પૂર્યમાનો વિચક્ષણો જગૃવિર્દેવવીતો //૫//

ભદ્રા - વરસ્ત્રા - સમન્યા-વસાનઃ - મહાન - કવિર્ - નિવચનાનિ - શંસન - આવચ્ચયસ્ત્વ - ચામ્બો : - પૂર્યમાનઃ - વિચક્ષણઃ - જાગૃવિઃ - દેવ - વીતૌ .

અનુવાદ : (વિચક્ષણઃ) ચતુર વ્યક્તિતોએ (આવચ્ચયસ્ત્વ) પોતાના વચનો દ્વારા પૂર્ણથી હની પૂજાને ન બતાવીને આન એટલે કે બીજુ ઉપાસનાનું માર્ગદર્શન કરીને અમૃતના સ્થાને (પૂર્યમાનઃ) આન ઉપાસના [જેમ કે ભૂતપ્રેત પૂજા, પિશુ પૂજા, ભણેય ગુણો - (રજગુણ બ્રહ્મ) - સતગુણ વિષણુ, તમગુણ શિવ શંકર) તથા બ્રહ્મ - કાળ સુધીની પુજા] રૂપી ગુમડાના - જર્ખથી નીકળેલા પરુને (ચામ્બો :) આદરની સાથે આચમન કરાવી રહેલા ખોટા જ્ઞાનને (ભદ્રા) પરમ સુખદાયક (મહાન કવિર) પૂર્ણ પરમાત્મા કબીર (વરસ્ત્રા) સહશરીર સાધારણ વેશભૂષામાં એટલે કે “વાત્રનો અર્થ છે વેશભૂષા સંત ભાષામાં આને ચોલો પણ કહે છે. ચોલાનો અર્થ છે શરીર. જો કોઈ સંતનું દેહાંત થઈ જાય છે, તો કહેવામાં આવે છે કે ચોલો છોડી ગયા ”. (સમન્યા) પોતાના સતલોકવાળા શરીરના સદૃશ અન્ય શરીર તેજપુંજનું ધારણ કરીને (વસાનઃ) સાધારણ વ્યક્તિત્વની જેમ જીવન જીવીને થોડાક દિવસ સંસારમાં રહીને (નિવચનાનિ) પોતાની શબ્દાવલી વગેરેના માદ્યમથી સત્યજ્ઞાન (શંસન) વર્ણન કરીને (દેવ) પૂર્ણ પરમાત્માના (વિતૌ) છુપાયેલા સર્ગુણ - નિર્ગુણ જ્ઞાનને (જાગૃવિઃ) જાગૃત કરે છે.

શાસ્ત્રવિદ્ય વિરુદ્ધ સાધનારૂપી પરું એટલે કે ઘાતક સાધના પર આધારિત ભક્ત સમાજને કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) તત્ત્વજ્ઞાન સમજાવવાને માટે અહીંયા સંસારમાં પ્રગટ થાય છે. તે સમયે પોતાના તેજોમય શરીર પર અન્ય એટલે કે બીજું શરીરરૂપી વાત્ર (હલકા તેજવાળું) પહેરીને આવે છે. (કારણકે પરમેશ્વરના વાસ્તવિક તેજોમય શરીરને ચર્મ ચક્ષુથી નથી જોઈ શકાતું) થોડાક દિવસ માટે સામાન્ય વ્યક્તિ જેવું જીવન જીવીને લીલા કરે છે તથા પરમેશ્વરને (પોતાને) પ્રાપ્ત કરાવવાવાળા જ્ઞાનને જગાવે છે.

અગવેદ મંડલ - ૯ સુકૃત-૮૬ મંત્ર-૧૭

શિશુમ જજ્ઞાનમ હર્યતમ મૃજન્તિ શુભ્મન્તિ વહિન મુન્તઃ ગણોન /
કવિર્ગાર્ભી કાવ્યેના કવિર જ્ઞાન સોમ : પ્રવિત્રમ અચ્યેતિ રેભન //

અનુવાદ : પૂર્ણપરમાત્મા (હર્ય શિશુમ) વિલક્ષણ મનુષ્યના બાળકના રૂપમાં (જજ્ઞાનમ) જાણી જોઈને પ્રકટ થાય છે તથા પોતાના તત્ત્વજ્ઞાનને (તમ) તે સમયે (મૃજન્તિ) નિર્મળતાની સાથે (શુભ્મન્તિ) ઉત્થારણ કરે છે. (વહિન) પ્રલુપ્રાપ્તિની લાગેલ વિરહ અભિનવાળા (મર્ઝતઃ) ભક્ત (ગણેન) સમૂહના માટે (કાવ્યેના) કવિતાઓ દ્વારા કવિત્વથી (પવિત્રમ અચ્યેતિ) અચ્યાધિક વાણી નિર્મળતાની સાથે (કવિર્ગાર્ભી) કવિરવાણી એટલે કે કબીરવાણી દ્વારા (રેભન) ઉંચા સ્વરમાં સંબોધન કરીને બોલે છે, (કવિર સંજ્ઞ સોમઃ) તે અમર પુરુષ એટલે કે સતપુરુષજ સંત

એટલે કે અધિ રૂપમાં સ્વયં કવિર્દેવ જ હોય છે. પરંતુ તે પરમાત્માને ન ઓળખી શકતા કવિ કહેવા લાગી જાય છે, પરંતુ તે પૂર્ણ પરમાત્મા જ હોય છે. તેનું વાસ્તવિક નામ કવિર્દેવ છે.

ભાવાર્થ : અગ્રવેદ મંડલ નં. ૮૬ મંત્ર - ૧૬માં કહ્યું છે કે આઓ પૂર્ણ પરમાત્માના વાસ્તવિક નામને જાણીએ. આ મંત્ર ૧૭માં તે પરમાત્માનું નામ તથા પરિપૂર્ણ પરિચય આપવામાં આવેલ છે. વેદ બોલવાવાળો બ્રહ્મ કહી રહ્યો છે કે પૂર્ણપરમાત્મા વિલક્ષણ મનુષ્યના બાળકના રૂપમાં પ્રકટ થઈને કવિર્દેવ પોતાના વાસ્તવિક ઝાનને પોતાની કબીરવાણી દ્વારા નિર્મળ ઝાન પોતાના હંસાત્માઓ એટલે કે પૂર્ણયાત્મા અનુયાયીઓને કવિતાઓ, લોકોક્તિઓ દ્વારા સંબોધન કરીને એટલે કે ઉચ્ચારણ કરીને વર્ણન કરે છે. આ તત્ત્વજ્ઞાનના અભાવથી તે સમયે પ્રગટ પરમાત્માને નથી ઓળખી શકતા, તેથી તેમને ફક્ત અધિ તથા સંત અથવા કવિ માની લે છે. તે પરમાત્મા સ્વયં પણ કહે છે કે હું પૂર્ણ બ્રહ્મ છું પરંતુ લોકવેદના આધારે પરમાત્માને નિરાકાર માની બેઠેલ પ્રજાજનો નથી ઓળખી શકતા. જે મ ગરીબદાસજી મહારાજે કાશીમાં પ્રગટ પરમાત્માને ઓળખી લઈને તેમની મહિમા કહી તથા તે પરમેશ્વર દ્વારા પોતાની મહિમા બતાવી હતી. તેનું યથાવત વર્ણન પોતાની વાણીમાં કર્યું :-

ગરીબ, જીતિ હમારી જગત ગુરુ પરમેશ્વર હૈ પંથ / દાસગરીબ લિખ પડે નામ નિરંજન કંત /
ગરીબ, હમ હી અલઘ અલ્લાહ હૈ, કુરૂખ ગોસ ઔર પીર / ગરીબદાસ ખાલિક ધની, હમરા નામ કબીર /
ગરીબ, એ સ્વામી સૂદ્ધ મેં, સૂદ્ધ હમરે તીર, દાસ ગરીબ અધર બસ્યુ / અવિગત સત કબીર /

આટલું સ્પષ્ટ કરવા છતા પણ તેમને કવિ અથવા સંત, ભક્ત અથવા જુલાહા કહે છે. પરંતુ તે પૂર્ણપરમાત્મા જ હોય છે. તેમનું વાસ્તવિક નામ કવિર્દેવ છે. તે સ્વયં સતપુરુષ કબીર જ અધિ અથવા સંત રૂપમાં હોય છે. પરંતુ તત્ત્વજ્ઞાનીન અધિઓ તથા સંતો ગુરુઓના અજ્ઞાન સિદ્ધાંતોના આધાર પર આધારિત પ્રજા તે સમયે અતિથિ રૂપમાં પ્રકટ પરમાત્માને નથી ઓળખતા કારણ કે તે અજ્ઞાની અધિઓ, સંતો તથા ગુરુઓએ પરમાત્માને નિરાકાર બતાવેલ હોય છે.

અગ્રવેદ મંડલ - ૧૦, સુકૃત ૮૬, મંત્ર-૧૮

અધિમના ય અધિકૃત સ્વર્ણઃ સહસ્રાણીથ : પદવી : કવીનામ ।

તૃતીયમધ્યામ મહિષ : સિધા સંજી સોમ : વિરાજમનુ રાજતિ સ્તુપ ॥

અનુવાદ : વેદ બોલવાવાળો બ્રહ્મ કહી રહ્યો છે કે (ય) જે પૂર્ણપરમાત્મા વિલક્ષણ બાળકનાં રૂપમાં આવીને (કવિનામ) પ્રસિદ્ધ કવિઓની (પદવીઃ) ઉપાધિ પ્રાપ્ત કરીને એટલે કે એક સંત અથવા અધિની ભૂમિકા ભજવે છે તે (અધિકૃત) સંત રૂપમાં પ્રકટ થયેલ પ્રભુ દ્વારા રચી (સહસ્રાણીથ : હજારો વાણી (અધિમના)) સંત સ્વભાવવાળા વ્યક્તિઓ એટલે કે ભક્તોના માટે (સ્વર્ણઃ) સ્વર્ગતુલ્ય આનંદદાયક હોય છે. (સોમ) તે અમર પુરુષ એટલે કે સતપુરુષ (તૃતીયા) મીજા (ધામ) મુક્તિલોક એટલે કે સત્યલોકની (મહિષઃ) સુદૃઢ પૃથ્વીને (સિધા) સ્થાપિત

કરીને (અનુ) પશ્વાત (સન્ત) માનવ સદૃશ સંત રૂપમાં થઈને (સ્ટુપ) ગુંબજ એટલે કે ગુંબજમાં ઉચાં દુંગરરૂપી સિંહાસન ઉપર (વિરાજમનુ રાજતિ) ઉજાજળ સ્થૂળ આકારમાં એટલે કે માનવ સદૃશ તેજોમય શરીરમાં બિરાજમાન છે.

ભાવાર્થ : મંત્ર નંબર ૧૭માં કહ્યું છે કે કવિર્દેવ શિશુરૂપ ધારણ કરી લે છે અને લીલા કરતા કરતા મોટા થાય છે. કવિતાઓ દ્વારા તત્ત્વજ્ઞાનનું વર્ણન કરવાના કારણે કવિની પદવી પ્રાપ્ત કરે છે. એટલે કે તેમને અધ્યિ, સંત તથા કવિ કહેવા લાગી જાય છે. વાસ્તવમાં તે પૂર્ણપરમાત્મા કવિર જ છે. તેમના દ્વારા રચવામાં આવેલ અમૃતવાણી કબીરવાણી (કવિરવાણી) કહેવાય છે, જે ભક્તોના માટે સ્વર्गતુલ્ય સુખદાયી હોય છે. તે જ પરમાત્મા શ્રીઝ મુક્તિ ધામ એટલે કે સતલોકની સ્થાપના કરીને એક ગુંબજ એટલે કે ગુંબજમાં સિંહાસન પર તેજોમય માનવ સદૃશ શરીરમાં આકારમાં બિરાજમાન છે.

આ મંત્રમાં શ્રીજુ ધામ સતલોકને કહ્યું છે. જેમ એક બ્રહ્મનો લોક જે એકવીસ બ્રહ્માંડનું ક્ષોભ છે. બીજો પરબ્રહ્મનો લોક જે સાત સંખ બ્રહ્માંડનું ક્ષોભ છે. શ્રીજો પરમ અક્ષરબ્રહ્મ એટલે કે પૂર્ણબ્રહ્મનો સતલોક છે, કારણકે પૂર્ણપરમાત્માએ સત્યલોકમાં સત્યપુરુષરૂપમાં બિરાજમાન થઈને નીચેના લોકોની રચના કરી છે. એટલા માટે નીચેના લોકોની ગણના કરવામાં આવી છે.

અહીં આંખોથી પ્રત્યક્ષ જોયેલું પ્રમાણ સંત ગરીબદાસજીએ બતાવ્યું - ‘અર્સ કુર્સ પર સફેદ ગુમબજ હૈ જહીં સતપુરુષ કા ડેરા ।’ ભાવાર્થ એ છે કે ઉપર આસમાનના સૌથી ઉપરના ભાગે કબીર પરમેશ્વરજી એક સફેદ ગુંબજ (ગુમબજ)માં રહે છે.

અર્ગવેદ મંડલ - ૯ સુકૃત - ૯૬ મંત્ર - ૧૮માં

ચ્યમૂસત શ્યેન શકુનઃ વિભૂત્વા ગોબિન્દુ: દ્રભ્સ આયુધાનિ બિભ્રત ।

અપામૂર્તિઃ સચ્યમાનઃ સમુદ્રમ તુરીયમ ધામ મહિષ: વિવક્તિ ॥

અનુવાદ : (ચ્યમૂસત) તથા પવિત્ર (ગોબિન્દુ:) કામદેનુરૂપી સર્વ મનોકામના પૂર્ણ કરવાવાળા પૂર્ણપરમાત્મા કવિર્દેવ (વિભૂત્વા) સર્વનું પાલન કરવાવાળા છે (શ્યેન:) સફેદ રંગ ચુક્ત (શકુન:) શુભ લક્ષણ ચુક્ત (ચ્યમૂસત) સર્વશક્તિમાન છે. (દ્રભ્સ:) જેમ દૂધમાંથી દહી બનાવવાની વિદ્ય હોય છે અથ શાસ્ત્રાનુકૂળ સાધનાથી દહી રૂપી પૂર્ણ મુક્તિ દાતા (આયુધાનિ) તત્ત્વજ્ઞાનરૂપી કાળ જળ વિનાશક ધનુષચુક્ત સારંગપાણી પ્રભુ છે. (સચ્યમાન:) વાસ્તવિક (બિભ્રત) સર્વનું પાલન-પોષણ કરે છે (અપામૂર્તિ:) ઊંડા જળચુક્ત (સમુદ્રમ) સાગરની જેમ વધારે ગંભીર એટલે કે વિશાળ (તુરીયમ) ચોથા (ધામ) લોક એટલે કે અનામી લોકમાં (મહિષ:) ઉજાજળ સુદૃઢ પૃથ્વી પર (વિવક્તિ) અલગ સ્થાન પર જુદા પણ રહે છે, આ જાણકારી કવિર્દેવ પોતે જ અલગ-અલગ કરીને વિસ્તારપૂર્વક આપે છે.

ભાવાર્થ : મંત્ર ૧૮માં કહ્યું છે કે પૂર્ણ પરમાત્મા કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) શ્રીજા મુક્તિ ધામમાં એટલે કે સતલોકમાં એક ગુંબજમાં રહે છે. આ મંત્ર ૧૮માં કહ્યું છે કે અતિ અધિક સફેદ રંગવાળા પૂર્ણપ્રભુ જે કામદૈનુંની જેમ સર્વ મનોકામના પૂર્ણ કરવાવાળા છે, તે જ વાસ્તવમાં સર્વના પાલનકર્તા છે. તે જ કવિર્દેવ જે મૃત્યુલોકમાં શિશુનું ઇપ ધારણ કરીને આવે છે તે પોતે જ જેમ દૂધમાંથી દહી બનાવવાની વિધિ હોય છે એમ પૂર્ણ મોક્ષ પ્રાપ્ત કરવાની શાસ્ત્રવિધિ અનુસાર સાધના બતાવીને પૂર્ણ મોક્ષ ઇપી દહી પ્રદાન કરવાવાળા છે. તત્ત્વજ્ઞાન ઇપી શાસ્ત્ર એટલે કે ધનુષ ચુક્ત હોવાથી તે સારંગપાણી છે તથા જેમ સમુદ્ર સર્વ જળનો સ્ત્રોત છે તેવી જ રીતે પૂર્ણપરમાત્માથી સર્વની ઉત્પત્તિ થઈ છે. ગીતા અદ્યાય ૧૫, જ્લોક ન. ૩માં કહ્યું છે કે સંસારઇપી વૃક્ષને તત્ત્વજ્ઞાન ઇપી શસ્ત્ર દ્વારા કાપીને એટલે કે તત્ત્વજ્ઞાન દ્વારા સંશોધ સમાપ્ત કરીને તેના પછી તે પરમ પદ પરમેશ્વરની શોધ કરવી જોઈએ જ્યાં ગયા બાદ સાધક પાછા ફરી કચારેય સંસારમાં નથી આવતા એટલે કે પૂર્ણ થઈ જાય છે. જે પરમેશ્વરથી સર્વ સંસારઇપી વૃક્ષની પ્રવૃત્તિ વિસ્તારને પામી છે તે પૂર્ણપ્રભુ ચોથા ધામમાં એટલે કે અનામી લોકમાં રહે છે, જેમ પ્રથમ સતલોક, જીજો અલખલોક, શ્રીજા અગમલોક અને ચોથો અનામી લોક છે. એટલા માટે મંત્ર ૧૮માં સ્પષ્ટ કર્યું છે કે કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) જ અનામી પુરુષ ઇપમાં ચોથા ધામ એટલે કે અનામી લોકમાં પણ અન્ય તેજોમય ઇપ ધારણ કરીને રહે છે.

અગવેદ મંડલ નં. ૬ સુકૃત - ૬૬ મંત્ર - ૨૦

મર્યાદા : ન શુભ્રસ્તન્વમ મૃજાન : અત્યઃ ન સૃત્વા સનયે ધનાનામ /

વૃષેવ યુથા પરિકોશમ અર્થન કનિકુદત ચચ્વો : ઈરા વિવેશ //

અનુવાદ : પૂર્ણપરમાત્મા કવિર્દેવ જે ચોથા ધામમાં એટલે કે અનામીલોકમાં તથા શ્રીજા ધામમાં એટલે કે સત્યલોકમાં રહે છે તે જ પરમાત્મા (ન મર્યાદા) મનુષ્ય જેવા છે પરંતુ નાશ રહ્યા એટલે કે અમર (મૃજાન) નિર્મિત મુખમંડળ ચુક્ત આકારમાં (અત્યઃ) ખૂબ જ (શુભ્રસ્તન્વમ) વિશાળ શેત શરીર ધારણ કરેલા ઉપરના લોકોમાં વિદ્યમાન છે તથા ત્યાંથી (સૃત્વા) ગતિ કરીને એટલે કે ચાલીને જેની કોઈને ખબર નથી પડતી તે જ સમર્પ પરમાત્મા (ઈરા) પૃથ્વી પર (વિવેશ) અન્ય વેશભૂષા અર્થાત અલગ ઇપ (ચચ્વો) ધારણ કરીને આવે છે. સતલોક તથા પૃથ્વીલોક પર લીલા કરે છે. (ચચ્વા) બહુ જ મોટા સમૂહને વાસ્તવિક (સનયે) સનાતન પૂજાની (વૃષેવ) વર્ષા કરીને (ન ધનાનામ) તે રામનામની કમાઈ ના નિર્ધારનોને (કનિકુદત) મંદ સ્વરમાં એટલે કે શ્વાસ-ઉશ્વાસથી મનમાંને મનમાં જ ઉર્ચારણ કરીને પૂજા કરાવે છે. જેનાથી અસંખ્ય અનુયાયીઓનો પૂરો

સંઘ (પર્વિ કોશમ) પૂર્વવાળા સુખસાગરઝપી અમૃત ખજાનાને એટલે કે સત્યલોકને (અર્થન) પૂજા કરીને પ્રાપ્ત કરે છે.

ભાવાર્થ : પૂર્ણપરમાત્મા કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) ઉપર શ્રીજા ધામમાં એટલે કે સત્યલોકમાં રહે છે તથા તે જ પરમેશ્વર અન્ય મનુષ્યઝપ ધારણ કરીને ચોથા ધામમાં એટલે કે અનામી લોકમાં રહે છે. તે જ પરમાત્મા તેવા જ મનુષ્યવાળા સમજપ સુંદર મુખમંડલ ચુક્ત શૈત શરીર ચુક્ત આકારમાં અહીં પૃથ્વી લોક પર પણ આવે છે તથા પોતાની વાસ્તવિક પૂજા વિધિનું ઝાન કરાવીને બહુ જ વધારે સમૂહને એટલે કે પૂરા સંઘને સત્ય ભક્તિના ધની બનાવે છે. અસંખ્ય અનુયાયીઓનો સમગ્ર સંઘ સત્ય ભક્તિની કમાઈથી અગાઉનાં સુખમય લોક પૂર્ણમુક્તિના ખજાનાને એટલે કે સત્યલોકને સાધના કરીને પ્રાપ્ત કરે છે.

અથર્વેદ કાંડ નં. ૪, અનુવાક નંબર ૧, મંત્ર નંબર ૭ (સંત રામપાલ દાસ હારા ભાષા ભાષ્ય)

યોઽથવર્ણિષ્ઠં પિતારં દેવબન્ધું બૃહસ્પતિં નમસાવ ચ ગચ્છાત ।
તવં વિશેષાં જનિતા યથાસઃ કવિર્દેવો ન દભાયત સ્વધાવાન ॥ ૭ ॥

અનુવાદ : (યઃ) જે (અથર્વાણિં) અચલ એટલે કે અવિનાશી (પિતરમ્) જગતપિતા (દેવબન્ધુમ) ભક્તાના વાસ્તવિક સાથી એટલે કે આત્માના આધાર (બૃહસ્પતિમ) સૌથી મોટા સ્વામી ઝાનદાતા જગતગુરુ (ચ) તથા (નમસા) વિનાશ પૂજારી એટલે કે વિધિવત સાધકને (અવ) સુરક્ષાની સાથે (ગચ્છાત) જે સત્તલોક જઇ ચુક્તા છે તેમને સત્તલોક લઈ જવાવાળા (વિશેષામ) સર્વ બ્રહ્માંડોને (જનિતા) રચવાવાળા (ન દભાયત) કાળની માફક દગો ન દેવાવાળા (સ્વધાવાન) સ્વભાવ એટલે કે ગુણોવાળા (ચથા) જેમ છે તેમ એટલે કે જેવા છે તેવા જ (સઃ) તે (ત્વમ્) આપ (કવિર્દેવ: કવિર-દેવ:) કબીર પરમેશ્વર એટલે કે કવિર્દેવ છો.

ભાવાર્થ : જે પરમેશ્વરનાં વિષયમાં કહેવામાં આવે છે કે - “ત્વમેવ માતા ચ પિતા ત્વમેવ, ત્વમેવ બંધુ ચ સખા ત્વમેવ, ત્વમેવ વિદ્યા ચ દ્રવિણમ, ત્વમેવ સર્વમ મમ દેવ દેવ.” તે જે અવિનાશી બધાના માતાપિતા તથા ભાઈ તથા ભિન્ન તથા જગતગુરુ ઝપમાં બધાને સત્ય ભક્તિ પ્રદાન કરીને સત્તલોકમાં લઈ જવાવાળા, કાળની જેમ દગો ન દેવાવાળા, સર્વ બ્રહ્માંડોની રચના કરવાવાળા કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) છે.

(પ) કબીર સાહેબ ચારેય ચુગમાં આવે છે

સતયુકુ પુરુષ કબીર છે, ચારોં યુગ પ્રવાન /

જુઠે ગુરુવા મર ગએ, હો ગએ ભૂત મસાન //

✿ “સતયુગમાં કવિર્દેવ (કબીર સાહેબ)નું સતસુકૃત નામથી પ્રાકટય”

તત્ત્વજ્ઞાનના અભાવથી શ્રદ્ધાળુ શંકા વ્યક્ત કરે છે કે જુલાહા (ધાણક) રૂપમાં કબીરજી તો સંવત ૧૪૫૫ (સને ૧૩૮૮માં) કાશીમાં આવ્યા છે. વેદોમાં કવિર્દેવ આજ કાશીવાળા જુલાહા (ધાણક) કેવી રીતે પૂર્ણપરમાત્મા હોઈ શકે છે ?

આ વિષયમાં દાસ (સંત રામપાલ દાસ)ની પ્રાર્થના છે કે આ જ પૂર્ણપરમાત્મા કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) વેદોના જ્ઞાનથી પણ પૂર્વે (પહેલાં) સતલોકમાં વિદ્યમાન હતા, તथા પોતાનું વાસ્તવિક જ્ઞાન (તત્ત્વજ્ઞાન) આપવા માટે ચારેય ચુગોમાં પણ સ્વચ્ચં પ્રગટ થયા છે. સતયુગમાં સતસુકૃત નામથી, પેતાચુગમાં મુનિન્દ્ર નામથી, દ્વાપરચુગમાં કરુણામય નામથી તથા કળિચુગમાં વાસ્તવિક કવિર્દેવ (કબીર પ્રભુ) નામથી પ્રગટ થયા છે. આના સિવાય અન્ય રૂપ ધારણ કરીને ગમે ત્યારે પ્રકટ થઈને પોતાની લીલા કરીને અર્થાત્યાન થઈ જાય છે. તે સમયે લીલા કરવા આવેલ પરમેશ્વરને કોઈ ન ઓળખી શક્યા, કારણ કે સર્વ મહર્ષિ તથા સંત કહેવાતા લોકોએ પ્રભુને નિરાકાર બતાવ્યા છે. વાસ્તવમાં તે પરમાત્મા આકારમાં છે. મનુષ્ય સદ્ગુરૂ (મનુષ્ય શરીરના આકાર જેવા) શરીર યુક્ત છે. પરંતુ પરમેશ્વરનું શરીર નાડીઓના યોગથી બનેલા પાંચ તત્ત્વનું નથી. એક નૂર તત્ત્વથી બનેલ છે. પૂર્ણ પરમાત્મા જ્યારે ઈચ્છે ત્યારે અહીં પ્રગટ થઈ જાય છે. તેઓ ક્યારેય માતા દ્વારા જન્મ લેતા નથી કારણ કે તેઓ સર્વના ઉત્પત્તિકર્તા છે.

પૂર્ણપ્રભુ કબીરજી (કર્વિર્દેવ) સતયુગમાં સતસુકૃત નામથી સ્વચ્ચં પ્રકટ થયા હતા. તે સમયે ગરૂડજી, શ્રી બ્રહ્માજી, શ્રી વિષણુજી તથા શ્રી શિવજી વગેરેને સતજ્ઞાન સમજાવ્યું હતું. શ્રી મનુ મહર્ષિજીને પણ તત્ત્વજ્ઞાન સમજાવવા કોશિશ કરી હતી. પરંતુ શ્રી મનુજીએ પરમેશ્વરના જ્ઞાનને સાચું ન જાણીને શ્રી બ્રહ્માજી દ્વારા સાંભળેલ વેદ જ્ઞાન ઉપર આધારિત થઈને તથા પોતાના દ્વારા કાઢેલ વેદોના નિર્ણય પરજ આરંભ રહ્યા. એના વિપરિત પરમેશ્વર સતસુકૃતજીનો ઉપહાસ કરવા લાગ્યા કે આપ તો સર્વ વિપરીત જ્ઞાન કહી રહ્યા છો. એટલા માટે પરમેશ્વર સત સુકૃતનું ઊર્ફ નામ (બીજું નામ) વામદેવ પાડી દીઘું (વામનો અર્થ થાય છે - ઊર્લદું), વિપરીત જેમ ડાબા હાથને વામા એટલે કે ઊલટો હાથ પણ કહે છે. જેમ જમણા હાથને સીધો હાથ પણ કહે છે.)

આ જ પ્રમાણે સતતયુગમાં પરમેશ્વર કવિર્દેવજી જે સતતુકૃત નામથી આવ્યા હતા તે સમયના ઋષિઓને તથા સાધકોને વાસ્તવિક ફાન સમજાવ્યા કરતા હતા. પરંતુ ઋષિઓએ સ્વીકાર કર્યો નહિં. સતતુકૃતજીના સ્થાન પર પરમેશ્વરને ‘વામદેવ’ કહેવા લાગ્યા.

એટલા માટે ચર્જુવેદ અદ્યાય ૧૨, મંત્ર ૪માં વિવરણ છે કે - ચર્જુવેદના વાસ્તવિક ફાનને વામદેવ ઋષિઓ સાચુ જાણ્યું તથા અન્યને સમજાવ્યું. પવિત્ર વેદોના ફાનને સમજવાને માટે કૃપયા વિચાર કરો - જેમ ચર્જુવેદ છે, આ એક પવિત્ર પુસ્તક છે. એના વિષયમાં કચાંક સંસ્કૃત ભાષામાં વિવરણ કર્યું હોય જ્યાં ચર્જુ: અથવા ચર્જુમ વગેરે શબ્દ લખેલ હોય તો પણ પવિત્ર પુસ્તક ચર્જુવેદનો જ બોધ સમજવામાં આવે છે. એ જ પ્રમાણે પૂર્ણ પરમાત્માનું વાસ્તવિક નામ કવિર્દેવ છે. આનેજ જુદી-જુદી ભાષામાં કબીર સાહેબ, કબીર પરમેશ્વર કહેવા લાગ્યા. કેટલાક શ્રદ્ધાળુઓ શંકા વ્યક્ત કરે છે કે કવિરને કબીર કેવી રીતે સિદ્ધ કરી નાખ્યા. વ્યાકરણ દાઢિકોણથી કવિનો અર્થ સર્વજ્ઞ થાય છે. દાસની પ્રાર્થના છે કે પ્રત્યેક શબ્દનો કોઈને કોઈ અર્થ તો બને જ છે. રહી વાત વ્યાકરણની. ભાષા પ્રથમ બની કારણ કે વેદવાણી પ્રભુ દ્વારા કહેવામાં આવી છે, તથા વ્યાકરણ બાદમાં ઋષિઓ દ્વારા બનાવવામાં આવેલ છે. આ શ્રુટિયુક્ત હોઈ શકે છે. વેદના અનુવાદ (ભાષા-ભાષ્ય) માં વ્યાકરણ વ્યતય છે એટલે કે અસંગત તથા વિરોધ ભાવ છે. કારણ કે વેદ વાણી મંત્રો દ્વારા પદોમાં છે. જેમ પલવલ શહેરની આજુભાજુના વ્યક્તિઓ ‘પલવલ’ને ‘પરવર’ બોલે છે. અગર કોઈ કહે ‘પલવલ’ ને ‘પરવર’ કઇ રીતે સિદ્ધ કરી દીધું. તો આ કવિરને કબીર કેવી રીતે સિદ્ધ કરી દીધા કહેવા માત્ર જ છે. જેમ કોશીય ભાષામાં પલવલ શહેરને પરવર કહે છે. આજ પ્રમાણે કવિરને કબીર બોલે છે, પ્રભુ તે જ છે. મહર્ષિ દયાનંદજીએ “સત્યાર્થી પ્રકાશ” સમુલ્લાસ ૪, પાના નં. ૧૦૦ ઉપર (દયાનંદ મઠ દીના નગર પંજાબથી પ્રકાશિત) ‘દૈવૃકામા’નો અર્થ દૈવરની કામના કરવી કર્યો છે. દૈવૃ ને આખો “ર” લખીને દૈવર કર્યો છે. કવિરને કવિર પણી ભાષા જુદી - કબીર લખવા તથા બોલવામાં કોઈ તકલીફ અથવા વ્યાકરણની શ્રુટિ નથી. પૂર્ણ પરમાત્મા કવિર્દેવ છે, આ પ્રમાણ ચર્જુવેદ અદ્યાય ૨૮માં મંત્ર ૨૫ તથા સામવેદ સંખ્યા ૧૪૦૦ માં પણ છે, જે નીચે મુજબ છે :-

ચર્જુવેદના અદ્યાય નં. ૨૮ જ્લોક નંબર ૨૫ (સંત રામપાલ દાસ દ્વારા ભાષા ભાષ્ય)

સમિક્ષોકાશ મનુષો દુરોષ્ણે દેવો દેવાન્યજસે જતવેદ: /
આ ચ વદ્ધ મિત્રમહશ્યકિત્વાનાં દૂત: કવિરસે પ્રયેતા || ૨૫ ||

અનુવાદ : (અધ) આજે એટલે કે વર્તમાનમાં (દુરોષે) શરીર રૂપી મહેલમાં દુરાચાર પૂર્વક (મનુષ્યઃ) ખોટી પૂજામાં લીન મનનશીલ વ્યક્તિત્વોને (સમિદ્ધઃ) લગાવેલ આગ એટલે કે શાસ્ત્રવિદિ રહિત વર્તમાન પૂજા જે હાનિકારક હોય છે, તેના સ્થાન પર (દેવાન) દેવતાઓના (દેવઃ) દેવતા (ભાતવેદઃ) પૂર્ણ પરમાત્મા સતપુરુષની વાસ્તવિક (યજ) પૂજા (અસિ) છે. (આ) દયાળુ (મિત્રમહઃ) જીવનો વાસ્તવિક સાથી પૂર્ણ પરમાત્મા જ પોતાના (ચિકિત્વાન) સ્વસ્થ ઝાનને એટલે કે યથાર્થ ભક્તિને (દૂતઃ) સંદેશાવાહક રૂપમાં (વહ) લઈને આવવાવાળા (ચ) તથા (પ્રયોતાઃ) બોધ કરાવવાવાળા (ત્વમ) આપ (કવિરસિ) કવિર્દેવ એટલે કે કબીર પરમેશ્વર છે.

ભાવાર્થ : જે સમયે પૂર્ણપરમાત્મા પ્રગટ થાય છે તે સમયે સર્વ ઋષિ તથા સંત જનો શાસ્ત્રવિદિ ત્યજીને મન મુજબનું આચરણ એટલે કે પૂજા દ્વારા સર્વ ભક્તસમાજને માર્ગ દર્શન કરી રહ્યા હોય છે. ત્યારે પોતાના તત્ત્વજ્ઞાન એટલે કે સ્વસ્થજ્ઞાનના સંદેશાવાહક બનીને સ્વચં જ કવિર્દેવ એટલે કે કબીર પ્રભુ જ આવે છે.

સંખ્યા નં. ૧૪૦૦ સામવેદ ઉતાર્થિક અદ્યાય નં. ૧૨, ખંડ નં. ૩ શ્લોક નં. ૫ (સંત રામપાલદાસ દ્વારા ભાષા ભાષ્ય)

ભદ્રા વરસ્ત્રા સભ્યાદુવસાનો મહાન કવિર્નિવચનાનિ શંસન /

આ વચ્ચ્યવ ચંદ્રો: પૂર્યમાનો વિચક્ષણો જગૃવિર્દેવવીતૌ // ૫ //

ભદ્રા - વરસ્ત્રા-સમન્યા-વસાનઃ : - મહાન - કવિર - નિવચનાનિ - શંસન - આવર્યસ્વ - ચંદ્રો : - પૂર્યમાનઃ - વિચક્ષણઃ - જગૃવિઃ - દેવ-વીતૌ .

અનુવાદ : (વિચક્ષણઃ) ચતુર વ્યક્તિત્વોએ (આવર્યસ્વ) પોતાના વચ્ચનો દ્વારા કહ્યું હોય છે કે અમે પ્રવચન કરીએ છીએ એનું અનુસરણ કરો. તે ચતુર વ્યક્તિત્વોએ પૂર્ણબ્રહ્મની પૂજાને ન બતાવીને આનઉપાસનાનું માર્ગદર્શન કરીને અમૃતના સ્થાને (પૂર્યમાનઃ) આનઉપરાસનારૂપી પરુ [જેમ કે ભૂત પ્રેત પૂજા, પિતૃ પૂજા, પ્રણૈય ગુણો (રજગુણ - બ્રહ્મા, સતગુણ - વિષ્ણુ, તમગુણ - શિવ શંકર) તથા બ્રહ્મ-કાળ સુધીની પૂજા] ને (ચંદ્રો:) આદરની સાથે આચરણ કરાવી રહેલ એટલે કે શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ ખોટા ઝાનને સમાખ કરવાને માટે (ભદ્રા) પરમસુખદાયક (મહાન કવિર) મહાન કવિર એટલે કે પૂર્ણ પરમાત્મા કબીર (વરસ્ત્રા) સહશરીર સાધારણ વેશભૂષામાં “એટલે કે વન્નાનો અર્થ છે વેશભૂષા, સંત ભાષામાં આને ચોલો પણ કહેવામાં આવે છે, ચોલાનો અર્થ છે શરીર. અગર કોઈ સંતનું દેહાંત થઈ જાય છે તો કહેવાય છે કે ચોલો છોડી ગયા.” (સમન્યા) પોતાના સતલોકવાળા શરીરના સદૃશ અન્ય શરીર હલકા તેજપુંજ વાળું ધારણ કરીને (વસાનઃ) સામાન્ય વ્યક્તિત્વી જેમ જીવન જીવીને થોડાક દિવસ

સંસારમાં અતિથિની જે મ રહીને (નિવચનાનિ) પોતાની શબ્દાવલિ કબીરવાણી વગેરેના માદ્યમથી સતજ્ઞાન (શંસન) વર્ણન કરીને (દેવ) પૂર્ણપરમાત્માના (વીતો) છુપાયેલા સર્ગુણ નિર્ગુણ જ્ઞાનરસ્પી ધનને (જગૃતિઃ) જગૃત કરે છે.

ભાવાર્થ : જે મ યજુર્વેદ અદ્યાય ૫, મંત્ર ૧માં કહ્યું છે કે “અને : તનુ : અસિ = પરમેશ્વર સહશરીર છે. વિષણવે ત્વા સો મસ્ય તનુ : અસિ = તે અમર પ્રભુનું પાલનપોષણ કરવાને માટે અન્ય શરીર છે જે અતિથિરૂપમાં થોડાક દિવસો માટે સંસારમાં આવે છે. તત્ત્વજ્ઞાનથી અજ્ઞાનરસ્પી નિદ્રામાં સૂતેલા પ્રભુ પ્રેમીઓને જગાડે છે. તેજ પ્રમાણ આ મંત્રમાં છે કે થોડાક સમયના માટે પૂર્ણપરમાત્મા કવિર્દેવ એટલે કે કબીર પ્રભુ પોતાનું રૂપ બદલીને સામાન્ય વ્યક્તિ જેવું રૂપ બનાવીને પૃથ્વી મંડળ ઉપર પ્રગટ થાય છે તથા કવિનિવચનાનિ શંસન એટલે કે કવિવર્ણિ બોલે છે. જે ના માદ્યમથી તત્ત્વજ્ઞાનને જગાવે છે તથા તે સમયે મહર્ષિ કહેવડાવવાવાળા ચતુર પ્રાણી ખોટા જ્ઞાનના આધાર પર શાસ્ત્રવિધિ અનુસાર સત્ય સાધનારસ્પી અમૃતના સ્થાને શાસ્ત્રવિધિ રહિત પૂજારૂપી મવાદ (પરુ) ને શ્રદ્ધા સાથે આચમન એટલે કે પૂજા કરાવી રહ્યા હોય છે. તે સમયે પૂર્ણ પરમાત્મા સ્વયં પ્રગટ થઈને તત્ત્વજ્ઞાન દ્વારા શાસ્ત્રવિધિ અનુસાર સાધનાનું જ્ઞાન પ્રદાન કરે છે.”

પવિત્ર અર્ગવેદના નીચે મુજબનાં મંત્રોમાં પણ ઓળખ બતાવવામાં આવી છે કે જ્યારે તે પૂર્ણપરમાત્મા થોડાક સમય માટે સંસારમાં લીલા કરવા આવે છે તો શિશુ રૂપ ધારણ કરે છે. તે પૂર્ણપરમાત્માનો ઉછેર (અધન્યા દૈનવઃ) કુંવારી ગાય દ્વારા થાય છે. પછી લીલાઓ કરતા-કરતા મોટા થાય છે ત્વારે પોતાને પામવા તથા સતલોક જવા અર્થે એટલે કે પૂર્ણમોક્ષ માર્ગ અંગે નું તત્ત્વજ્ઞાન (કવિર્ગિલિઃ) કબીરવાણી દ્વારા કવિતાઓ દ્વારા બોલે છે, જે કારણથી પ્રસિદ્ધ કવિ કહેવાય છે, પરંતુ તે સ્વયં કવિર્દેવ પૂર્ણ પરમાત્મા જ હોય છે જે શ્રીજા મુક્તિ ધામ સતલોકમાં રહે છે.

અર્ગવેદ મંડલ નં ૯ મંત્ર ૯ તથા સુકૃત ૯૬ મંત્ર ૧૭-૧૮ :-

અર્ગવેદ મંડલ નં. ૯ સુકૃત ૧ મંત્ર ૯

અભી ઈમં અધન્યા ઉત શ્રીષ્ણાન્તિ ધેનવઃ શિશુમ્ / સો ભમિન્દ્રાય પાતવે // ૯ //

અભી ઈમભ-અધન્યા ઉત શ્રીષ્ણાન્તિ ધેનવઃ શિશુમ સો ભમ ઈન્દ્રાય પાતવે /

અનુવાદ : (ઉત) વિશેષ કરીને (ઈમભ) આ (શિશુમ) બાળકરૂપમાં પ્રકટ (સો ભમ) પૂર્ણપરમાત્મા અમર પ્રભુની (ઈન્દ્રાય) સુખસુવિદ્યાઓ દ્વારા એટલે કે ખાવા પીવા દ્વારા જે શરીર વૃદ્ધિને માસ થાય છે, તેને (પાતવે) વૃદ્ધિના માટે (અભી) પૂર્ણ રીતે (અધન્યા ધેનવઃ) જે ગાય, આખલાથી ફેરવી ના હોય તેવી એટલે કે કુંવારી ગાય દ્વારા (શ્રીણાન્તિ) ઉછેર કરવામાં આવે છે.

ભાવાર્થ : પૂર્ણ પરમાત્મા અમર પુરુષ જ્યારે લીલા કરતા બાળકરૂપ ધારણ કરીને સ્વયં પ્રગટ થાય છે, તે સમયે કુંવારી ગાય આપો આપ દૂધ આપે છે, જેનાથી તે પૂર્ણ પ્રભુનો ઉછેર થાય છે.

અગ્રવેદ મંડલ ૯ સુકૃત ૮૬ મંત્ર ૧૭

શિશુમ જજ્ઞાનમ હર્ય તમ મૃજન્તિ શુભન્તિ વહિનમરૂતઃ ગજેન /
કવિગાર્ભિં કાવ્યેના કવિર સન્તા સોમઃ પવિત્રમ અત્યેતિ રેભન //

અનુવાદ : પૂર્ણપરમાત્મા (હર્ય શિશુમ) મનુષ્યના બાળક રૂપમાં (જજ્ઞાનમ) જાણી જોઈને પ્રગટ થાય છે તથા પોતાના તત્ત્વજ્ઞાનને (તમ) તે સમયે (મૃજન્તિ) નિર્મળતાની સાથે (શુભન્તિ) ઉત્ત્યારણ કરે છે (વહિન) પ્રભુ પ્રાભીની લાગેલ વિરદ્ધ અભિનવાળા (મરૂતઃ) વાયુની જેમ શીતળ ભક્ત (ગણેન) સમૂહના માટે (કાવ્યેના) કવિતાઓ દ્વારા કવિત્વથી (પવિત્રમ અત્યેતિ) અતિ અધિક નિર્મળતાની સાથે (કવિર ગાર્ભિં) કવિર વાણી એટલે કે કબીર વાણી દ્વારા (રેભન) ઉચા સ્વરથી સંબોધન કરીને બોલે છે, (કવિર સન્ત સોમઃ) તે અમર પુરુષ એટલે કે સતપુરુષ જ સંત એટલે કે અધિ રૂપમાં સ્વયં કવિર્દેવ જ હોય છે. પરંતુ તે પરમાત્માને ન ઓળખીને કવિ કહેવા લાગી જાય છે.

ભાવાર્થ : વેદ બોલવાવાળો ભ્રષ્ટ કહી રહ્યો છે કે વિલક્ષણ મનુષ્યના બાળકના રૂપમાં પ્રગટ થઈને પૂર્ણપરમાત્મા કવિર્દેવ પોતાના વાસ્તવિક જ્ઞાનને પોતાની કવિર્ભાર્ભિઃ: એટલે કે કબીરવાણી દ્વારા નિર્મળ જ્ઞાન પોતાના હંસાત્માઓ એટલે કે પુણ્યાત્મા અનુયાયીઓને કવિ રૂપમાં કવિતાઓ, લોકોક્રિતાઓના દ્વારા સંબોધન કરીને એટલે કે ઉત્ત્યારણ કરીને વર્ણન કરે છે. તે સ્વયં સતપુરુષ કબીર જ હોય છે.

અગ્રવેદ મંડલ ૯ સુકૃત ૮૬ મંત્ર ૧૮

અધિમના ય અધિકૃત સ્વર્ણઃ: સહસ્રાણીથ: પદવી કવીનામ /

તૃતીયમ ધામ મહિષ: સિધા સન્ત સોમ: વિરાજમાનુ રાજતિ સ્થૃપ //

અનુવાદ : વેદ બોલવાવાળો ભ્રષ્ટ કહી રહ્યો છે કે (ય) જે પૂર્ણ પરમાત્મા વિલક્ષણ બાળકના રૂપમાં આવીને (કવિનામ) મસિદ્ધ કવિઓની (પદવી:) ઉપાધિ પ્રાપ્ત કરીને એટલે કે એક સંત અથવા અધિની ભૂમિકા ભજવે છે. તે (અધિકૃત) સંત રૂપમાં પ્રકટ થયેલ પ્રભુ દ્વારા રચવામાં આવેલ (સહસ્રાણીથ:) હજારોવાણી (અધિમના) સંત સ્વભાવવાળા વ્યક્તિત્વો એટલે કે ભક્તોના માટે (સ્વર્ણઃ) સ્વર્ગ તુલ્ય આનંદ દાયક હોય છે. (સન્ત સોમઃ) અધિ /સંત રૂપમાં પ્રકટ તે અમર પુરુષ એટલે કે સતપુરુષ જ હોય છે, તે પૂર્ણ પ્રભુ (તૃતીય) શ્રીજા (ધામ) મુક્તિલોક એટલે કે સતલોકની (મહિષઃ) સુદૃઢ પૃથ્વીને (સિધા) સ્થાપિત કરીને (અનુ) પણી

માનવ સદૃશ સંત રઘુમાં (સ્તુપ) ગુંબજ એટલે કે ગુંબજમાં ઊંચા કુંગરરષી સિંહાસન પર (વિરાજમનુ રાજતિ) ઉજજવળ સ્થૂળ આકારમાં એટલે કે માનવ સદૃશ શરીરમાં વિરાજમાન છે.

ભાવાર્થ : મંત્ર ૧૭માં કહ્યું છે કે કવિર્દેવ શિશુરૂપ ધારણ કરી લે છે અને લીલા કરતા કરતા મોટા થાય છે. કવિતાઓ દ્વારા તત્ત્વજ્ઞાન વર્ણન કરવાના કારણે કવિની પદવી પ્રાપ્ત કરે છે એટલે કે તેને કવિ કહેવા લાગી જાય છે, વાસ્તવમાં તે પૂર્ણ પરમાત્મા કવિર (કબીર પ્રભુ) જ છે. તેના દ્વારા રચેલી અમૃતવાણી કબીરવાણી (કવિર્ગિર્લિં: એટલે કે કવિવાણી) કહેવાય છે, જે ભક્તો માટે સ્વર્ગતુલ્ય સુખદાયી હોય છે. તે જ પરમાત્મા શ્રીજ મુક્તિ ધામ એટલે કે સતતોકની સ્થાપના કરીને એક ગુંબજ એટલે કે ગુંબજમાં સિંહાસન પર તેજોમય માનવ સદૃશ શરીરમાં આકારમાં બિરાજમાન છે.

આ મંત્રમાં શ્રીજું ધામ સતતોકને કહ્યું છે. જેમ એક બ્રહ્મનો લોક જે એકવીસ બ્રહ્માંડનું કોશ છે બીજો પરબ્રહ્મનો લોક જે સાત સંખ બ્રહ્માંડનું કોશ છે બીજો પરમ અક્ષારબ્રહ્મ એટલે કે પૂર્ણબ્રહ્મનો અનુધામ એટલે કે સતતોક છે.

✿ શ્રેતાયુગમાં કવિર્દેવ (કબીર સાહેબ)નું મુનિન્દ્ર નામથી પ્રાગાટય

“નલ અને નીલને શરણામાં લેવા”

શ્રેતાયુગમાં સ્વયંભુ (સ્વયં પ્રગટ થવાવાળા) કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) રૂપાંતર કરીને મુનિન્દ્ર અભિના નામથી આવ્યા હતા. એક દિવસ અનલ એટલે કે નલ અને અનીલ એટલે કે નીલ બંનેએ મુનિન્દ્ર સાહેબનો સત્સંગ સાંભળ્યો. બંને ભક્તો એકબીજાના માસીના પુત્ર હતા. માતા પિતાનો દેહાંત થઈ ચૂક્યો હતો. નલ તથા નીલ બંને શારીરિક તથા માનસિક રોગથી ખૂબજ પિડીત હતા. સર્વ અભિનો તથા સંતો પાસેથી કષ નિવારણની પ્રાર્થના કરી ચૂક્યા હતા. સર્વ સંતોએ તેમને કહ્યું હતું કે આ તો તમારો પ્રારંભનો, પાપ કર્મનો દંડ છે, આ તો તમારે બોગવતું જ પડશો. આનું કોઈ સમાધાન નથી. બંને ભિત્રો જીવનથી નિરાશ થઈને મૃત્યુની રાહ જોઈ રહ્યા હતા.

એક દિવસ બંનેને મુનિન્દ્ર નામથી પ્રગટ પૂર્ણ પરમાત્માનો સત્સંગ સાંભળવાનો અવસર પ્રાપ્ત થયો. સત્સંગના ઉપરાંત જેવા બંનેએ પરમેશ્વર કવિર્દેવ (કબીર સાહેબ) ઉઝે મુનિન્દ્ર અભિજીના ચરણ સ્પર્શ કર્યા તથા પરમેશ્વર મુનિન્દ્રજીએ માથા પર હાથ રાખ્યો તો બંનેનો અસાદ્ય રોગ છૂ

મંતર થઈ ગયો. એટલે કે બંને નલ તથા નીલ સ્વર્ણ થઈ ગયા. આ અદ્ભૂત ચમત્કારને જોઈને પ્રભુનાં ચરણોમાં પડી કલાકો સુધી રડતા રહ્યા તથા કહ્યું આજે અમને પ્રભુ મળી ગયા જેની તલાશ હતી તથા તેનાથી પ્રભાવિત થઈને તેમની પાસે નામ (દીક્ષા) લીધી તથા મુનિન્દ્ર સાહેબજીની સાથે જ સેવામાં રહેવા લાગ્યા. પહેલાના સમયમાં સંતોનો સમાગમ પાણીની વ્યવર્ણાને દ્યાનનમાં રાખીને નદીના કિનારે રાખવામાં આવતો હતો. નલ તથા નીલ બંને ખૂબ જ પ્રભુ પ્રેમી તથા ભોળા આત્માઓ હતા. પરમાત્મામાં ખૂબ જ શ્રદ્ધા હતી. સેવા પણ ખૂબ જ કરતા હતા. સમાગમોમાં આવનાર રોગી તથા વૃદ્ધ તથા વિકલાંગ ભક્તજનોના કપડા તથા વાસણો ધોવાની સેવા તેઓ આપતા હતા. તેમના લોટા તથા ગલાસ સાફ કરી આપતા હતા. પરંતુ તેઓ ભોળા દિમાગના હોવાથી કપડા ધોતી વખતે સત્સંગમાં જે પ્રભુની કથા સાંભળી હતી તેની ચચામાં પડી જતા અને તે ચચામાં એટલા મસ્ત થઈ જતા કે વસ્તુઓ નદીના પાણીમાં ડૂબી જતી અને આ અંગે તેમને ખબર પણ પડતી નહિં. કોઈની ચાર વસ્તુ લઈને આવ્યા હોય તો તેને બે જ વસ્તુ પરત કરતા હતા. ભક્તજનો કહેતા કે ભાઈ આપ સેવા તો બહુ કરો છો, પરંતુ અમારું તો કામ બગાડી નાખો છો. હવે આ ખોવાયેલી વસ્તુઓ અમે કયાંથી લાવીશું? તમે અમારી સેવા જ કરવાની છોડી દો. અમે પોતાની સેવા પોતે જ કરી લઈશું. પછી નલ અને નીલ રડવા લાગી જતા અને કહેતા કે અમારી સેવા છીનશો નહીં. હવેથી વસ્તુઓ નહિં ખોવા દઈએ. પરંતુ ફરીથી એમ જ કરતા અને ફરીથી પ્રભુની ચચામાં લાગી જતા અને વસ્તુઓ નદીના પાણીમાં ડૂબી જતી. ભક્તજનોએ મુનિન્દ્રજી સમક્ષ પ્રાર્થના કરી કે કૃપા કરી નલ તથા નીલને સમજાવો. તેઓ માનતા નથી અને તેમને કંઈ કહીએ તો રડવા લાગે છે. અમારી તો અડધી વસ્તુઓ પણ પરત લાવતા નથી. તેઓ તો નદી કિનારે સત્તસંગમાં સાંભળેલી ભગવાનની ચચામાં મસ્ત થઈ જાય છે અને વસ્તુઓ ડૂબી જાય છે. મુનિન્દ્ર સાહેબે એક બે વાર તેમને સમજાવવ્યા. તેઓ રડવા લાગી જતા અને કહેતા કે સાહેબ અમારી આ સેવા છીનવી લેશો નહિં. સતગુરુ મુનિન્દ્ર સાહેબે કહ્યું કે બેટા નલ તથા નીલ ખૂબ સેવા કરો, આજ પછી તમારા હાથથી કોઈ પણ વસ્તુ ચાહે તે પથ્થર હોય કે લોખંડ કેમ ન હોય ડૂબશે નહિં. મુનિન્દ્ર સાહેબે તેમને આ આશીર્વાદ આપ્યા.

તમે રામાચણની કથા સાંભળી છે. એક સમયની વાત છે કે સીતાજીને રાવણ ઉપાડીને લઈ ગયો. ભગવાન રામને ખબર પણ નહિંતી કે સીતાજીને કોણ ઉપાડીને લઈ ગયું? શ્રી રામચંદ્રજી જ્યાં અને ત્વાં તેમની શોધખોળ કરે છે. હનુમાનજીએ તપાસ કરીને બતાવ્યું કે સીતામાતા લંકાપતિ રાવણ

(રાક્ષસ) ની કેદમાં છે. આ વાતની જાણ થયા બાદ ભગવાન રામે રાવણની પાસે શાંતિદૂત મોકલ્યા તથા પ્રાર્થના કરી કે સીતા પાછી આપી દે. પરંતુ રાવણ માન્યો નહિં. ચુદ્જની તૈયારી થઈ, ત્યારે સમસ્યા એ ઊભી થઈ કે સેના સમુદ્રને કઈ રીતે પાર કરશે ?

ભગવાન શ્રી રામચંદ્રએ ગ્રણ દિવસ સુધી હુંટણ સુધીના પાણીમાં ઉભા રહીને હાથ જોડીને સમુદ્રને પ્રાર્થના કરી કે રસ્તો આપી દો પરંતુ સમુદ્ર ટસ થી મસ થયો નહિં. જ્યારે સમુદ્ર માન્યો નહિં ત્યારે શ્રી રામે તેને અગ્નિ બાણ હારા સળગાવવાની કોશીષ કરી. ભયભીત સમુદ્ર એક ખ્રાષ્ટણનું ઇપ બનાવીને સામે આવ્યો અને કહ્યું કે ભગવાન બધાની પોતપોતાની મર્યાદાઓ છે. મને સળગાવશો નહિં. મારી અંદર ન જાણે કેટલા બધા જીવજ્ઞતુઅઓ વસવાટ કરે છે. અગર તમે મને સળગાવી દેશો તો પણ તમે મને પાર નહિં કરી શકો, કારણ કે અહીંયા બહુ મોટો ખાડો બની જશો, જેને આપ કયારે પણ પાર નહિં કરી શકો.

સમુદ્રએ કહ્યું ભગવાન એવું કામ કરો કે, સાપ પણ મરી જાય અને લાકડી પણ ન તૂટે. મારી મર્યાદા પણ રહી જાય અને તમારો પુલ પણ બની જાય. ત્યારે ભગવાન શ્રી રામે સમુદ્રને પૂછ્યું કે, તે કઈ રીતે શક્ય છે ? ખ્રાષ્ટણપમાં ઉભા સમુદ્રએ કહ્યું કે તમારી સેનામાં નલ તથા નીલ નામના બે સૈનિકો છે. તેમની પાસે તેમના ગુરુદેવથી પ્રાપ્ત એક એવી શક્તિ છે કે, તેમના હાથથી પથ્થર પણ તરી જાય છે. દરેક વસ્તુ પછી તે લોખંડની હોય તો પણ, તરી જાય છે. શ્રી રામચંદ્રએ નલ તથા નીલને બોલાવ્યા તથા તેમને પૂછ્યું કે શું આપની પાસે એવી કોઈ શક્તિ છે ? તો નલ તથા નીલે કહ્યું કે, હા જુ, અમારા હાથથી પથ્થર પણ નહિં ડૂબે. તો શ્રી રામે કહ્યું પરીક્ષણ કરાવો.

તે નાદાનો (નલ તથા નીલ)એ વિચાર્યું કે આજે બધાની સામે તમારી ખૂબ જ મહિમા થશે. તે દિવસે તેઓએ પોતાના ગુરુદેવ ભગવાન મુનીન્દ્ર (કબીર સાહેબ)ને આ વિચારીને યાદ નહિં કર્યા કે જો અમે તેમને યાદ કરીશું તો કચાંક શ્રી રામ અને ન વિચારી લે કે આમની પાસે શક્તિ નથી, આ તો કચાંક બીજેથી શક્તિ માંગો છે. તેઓએ પથ્થર ઉપાડીને પાણીમાં નાખ્યો તો તે પથ્થર પાણીમાં ડૂબી ગયો. નલ તથા નીલે ખૂબ જ પ્રયત્ન કર્યા, પરંતુ તેમનાથી પથ્થર તર્યા નહિં. ત્યારે ભગવાન રામે સમુદ્રની તરફ જોયું માનો કહેવા માગતા હતા કે તમે તો જૂનું કહી રહ્યા છો. આમનામાં તો કોઈ શક્તિ નથી. સમુદ્રએ કહ્યું કે નલ તથા નીલ આજે તમે પોતાના ગુરુદેવને યાદ નથી કર્યા. નાદાનો (મૂખર્યાઓ) પોતાના ગુરુદેવને યાદ કરો. તે બંને જણા સમજુ ગયા કે આજે તો અમે ખૂબ કરી

દીધી. તેઓએ સતગુરુ મુનીન્દ્ર સાહેબજુને યાદ કર્યા. સતગુરુ મુનીન્દ્ર (કબીર સાહેબ) ત્યાં આગળ પહોંચી ગયા. ભગવાન રામચંદ્રજુએ કહ્યું કે હે અધિવર ! મારું દુભાગ્ય છે કે તમારા સેવકોના હાથોથી પથ્થર નથી તરી રહ્યા. મુનીન્દ્ર સાહેબે કહ્યું કે હવે તેમના હાથથી તરશે પણ નહિં કારણ કે એમને અભિમાન થઈ ગયું છે. સતગુરુની વાણી પ્રમાણિત કરે છે કે :-

“ગરીબ, જેસે માતા ગર્ભ કો, રાખે જતન બનાય /

દેસ લગેતો ભીજા હોવે, તેરી ઐસે ભક્તિ જાય //

તે દિવસ બાદ નલ તથા નીલની તે શક્તિ સમાઝ થઈ ગઈ. શ્રી રામચંદ્રજુએ પરમેશ્વર મુનિન્દ્ર સાહેબજુને કહ્યું કે હે અધિવર ! મારા ઉપર ઘણી મોટી આપત્તિ આવી છે. દયા કરો - કોઈપણ દીતે સેના પેલે પાર પહોંચી લાય. જ્યારે તમે પોતાના સેવકોને શક્તિ આપી શકો છો, તો પ્રભુ થોડીક અમારા ઉપર પણ દયા કરો. મુનિન્દ્ર સાહેબે કહ્યું કે આ સામે રહેલો જે પર્વત છે, મેં તેની ચારેય તરફ એક રેખા ખેડી કાઢી છે. તેની વચ્ચેના પથ્થરો ઉઠાવી લાવો તે ડૂબશે નહિં. શ્રી રામે પરીક્ષાણ અર્થે પથ્થર મંગાવ્યો. તેને પાણી પર રાખ્યો તો તે તરવા લાગ્યો. નલ તથા નીલ કાર્ચીગર (શિલ્પકાર) પણ હતા. હનુમાનજી દરરોજ ભગવાનને યાદ કર્યા કરતા હતા. તેમને પોતાની દૈનિક કિંદ્યા પણ સાથે રાખી પથ્થર ઉપર રામ રામ પણ લખતા રહ્યા અને પહાડના પહાડ ઉઠાવીને લઈ આવતા હતા. નલ-નીલ તે પથ્થરોને સરખા કરીને એકબીજા સાથે બોડીને પુલમાં લગાવી દેતા હતા. આ પ્રમાણે પુલનું નિર્માણ થયું હતું. ધર્મદાસજી કહે છે :-

રહે નલ નીલ જતન કર હાર, તથ સતગુરુ સે કરી પૂકાર /

જ સત રેખા લિખી અપાર, સિંહુ પર શિલા તિરાને વાલે /

ધન-ધન સતગુરુ સત કબીર, ભક્ત કી પીર મિટાને વાલે /

કોઈ કહેતું હતું કે હનુમાનજીએ પથ્થર પર રામનું નામ લખી દીધું હતું એટલા માટે પથ્થર તરી ગયા. કોઈ કહેતું હતું કે નલ નીલે પુલ બનાવ્યો હતો. કોઈ કહેતું હતું કે શ્રી રામે પુલ બનાવ્યો હતો. પરંતુ આ સત કથા એમ છે, જેમ તમને ઉપર લખી બતાવવામાં આવી છે.

(સત કબીરની સાખી – પાના નં. ૧૭૮ થી ૧૮૨ સુધી)

: પીવ પિણાન કો અંગ :

કબીર, તીન દેવ કો સબ કોઈ ધ્યાવે, ચૌથે દેવ કા મરમ ન પાવે /

ચૌથા છાડ પંચમ કો ધ્યાવે, કહે કબીર સો હમ પર આવે // ૩ //

કબીર, આંકાર નિશ્ચય ભયા, યહ કર્તા મત જાન /

સાચા શબ્દ કબીર કા, પરદે માંહી પહ્યાન // ૪ //

કબીર, રામકૃષ્ણ અવતાર હૈ, ઈનકા નાંહી સંસાર ।
 જિન સાહેબ સંસાર તિયા, સો તિન્ધું ન જન્મયા નાર ॥ ૧૭ ॥

કબીર, ચાર લુઝ કે ભજન મેં, લુલિ પરે સબ સંત ।
 કબીરા સુભિરો તાસુ કો, આકે લુઝ અનંત ॥ ૨૩ ॥

કબીર, સમુદ્ર પાટ લંકા ગયે, સૌતા કો ભરતાર ।
 તાહિ અગસ્ત મુનિ પીય ગયો, ઈનમેં કો કરતાર ॥ ૨૬ ॥

કબીર, ગોવર્ધનગિરિ ધારયો ફૂલ્લા જી, દ્રોષાગિરિ હનુમંત ।
 શેખ નાગ સબ વૃદ્ધિ સહારી, ઈનમેં કો ભગવંત ॥ ૨૭ ॥

કબીર, કાટે બંધન વિપત્તિ મેં, કઠિન કિયા સંગ્રામ ।
 ચિન્હાં રે નર પ્રાણીયાં, ગરુડ બડો કી રામ ॥ ૨૮ ॥

કબીર, કહ કબીર ચિત ચેતદ્ધું, શબ્દ કરો નિરુવાર ।
 શ્રીરામહિ કર્તા કહત હૈં, લુલિ પરયો સંસાર ॥ ૨૯ ॥

કબીર, જિન રામ ફૂલ્લા વ નિરંજન તિયો, સો તો કરતા ન્યાર ।
 અંધા જ્ઞાન ન બૂઝઈ, કહે કબીર વિચાર ॥ ૩૦ ॥

* “દ્રાપુર ચુગમાં કવિર્દેવ (કબીર સાહેબ)નું
 કરુણામય નામથી પ્રાગાટચ”

પરમેશ્વર કબીર (કવિર્દેવ) દ્રાપુર ચુગમાં કરુણામય નામથી પ્રકટ થયા હતા. તે સમયે એક વાલ્ભીકી જાતીમાં ઉત્પન્ન ભક્ત સુદર્શન સુપય (અનુસૂચિત જાતિના) તેમના શિષ્ય બન્યા હતા. આજ સુદર્શનજીએ પાંડવોના ચણાને સફળ કર્યા હતો. જે ન તો શ્રીકૃષ્ણજીના ભોજન કરવાથી સફળ થયો હતો, કે ન તો તેંબીસ કરોડ દેવતા, ઇધ્યાસી હજાર અધિઓ, બાર કરોડ બ્રાહ્મણો, નવ નાથો, ચોરાસી સિદ્ધા વગેરેના ભોજન ખાવાથી સફળ થયો હતો. ભક્ત સુદર્શન વાલ્ભીક પૂર્ણ ગુરુજીથી વાસ્તવિક મણ મંત્રો પ્રાપ્ત કરીને સત સાધના ગુરુ મર્યાદામાં રહીને કરી રહ્યા હતા.

* “દ્રાપુર ચુગમાં ઈન્દ્રમતીને શારણામાં લેવી”

દ્રાપુર ચુગમાં ચંદ્રવિજય નામનો એક રાજ હતો. તેની પત્ની ઈન્દ્રમતી ખૂબ જ ધાર્મિક પ્રવૃત્તિની નારી હતી. સંત મહાત્માઓનો ખૂબ જ આદર કરતી હતી, તેણે એક ગુરુદેવ પણ બનાવી રાખ્યા હતા, તેના ગુરુદેવે કહું હતું કે દીકરી સાધુ-સંતોની સેવા કરવી જોઈએ. સંતોને ભોજન કરાવવાથી ખૂબ જ લાલ થાય છે. એકાદશીનું વ્રત, મંત્રોના જાપ વગેરે સાધનાઓ જે ગુરુદેવે બતાવી હતી, તે ભગવત ભક્તિમાં ખૂબ જ દટ્ટતાથી લાગી ગઈ હતી. ગુરુદેવે બતાવ્યું હતું કે સંતોને ભોજન ખવડાત્યા કરીશ તો તું આગળ પણ ફરીથી રાણી બનીશ અને તને સ્વર્ગ પ્રાપ્તિ થશે. રાણીએ

વિચાર્યું કે દરરોજ એક સંતને ભોજન અવશ્ય કરાવીશ . તેણે આ પ્રતિફળા મનમાં લીધી કે હું પોતે ભોજન પણી કરીશ , પહેલા સંતને જમાડીશ . જેથી મને આ વાત ચાદ રહે . કચાંક મારી ભૂલ ન થઈ જાય . રાણી દરરોજ પહેલા એક સંતને ભોજન કરાવતી પણી સ્વર્ણ ખાતી . વધો સુધી આ કુમ ચાલતો રહ્યો .

એક સમયે હર્દીદ્વારમાં કુંભના મેળાનો સંયોગ થયો . જેટલા પણ પ્રિગુણ માયાના ઉપાસક સંત હતા બદા જ ગંગામાં સ્નાન કરવા અર્થે અસ્થાન કરી ગયા . આ કારણે કેટલાય દિવસો સુધી રાણીને ભોજન કરાવવા અર્થે કોઈ સંત મળ્યો નહીં . રાણી ઈન્દ્રમતીએ પણ પ્રતિફળાવશ પોતે પણ ભોજન કર્યું નાહિં . ચોથા દિવસે રાણી ઈન્દ્રમતીએ પોતાની દાસીને કહ્યું કે દાસી જોઈ લે કોઈ સંત મળી જાય તો નહીં તો આજે તારી રાણી જીવિત નહીં રહે . આજે મારા પ્રાણ નીકળી જશે પરંતુ હું જમીશ નાહિં . તે દિન દયાલ કબીર પરમેશ્વર પોતાના અગાઉના ભક્તને શરણમાં લેવા માટે ન જાણો શું કારણ બનાવી દે છે ? દાસીએ ઉપર અગાસી પર ચડીને જોયું તો સામેથી એક સંત આવી રહ્યા હતા , તે સફેદ કપડાંમાં હતા . દ્વાપર ચુગમાં પરમેશ્વર કબીર કરુણામય નામથી આવ્યા હતા . દાસી નીચે આવી અને રાણીને કહ્યું કે એક વ્યક્તિ છે જે સાધ્ય જેવા દેખાય છે . રાણીએ કહ્યું કે જલદીથી બોલાવી લાવ . દાસી મહેલની બહાર ગઈ તથા પ્રાર્થના કરી કે મહાત્માજી ! તમને મારી રાણીએ ચાદ કર્યો છે . કરુણામય સાહેબે કહ્યું કે રાણીએ મને કેમ ચાદ કર્યો છે , મારો અને રાણીનો શું સંબંધ ? દાસીએ આખી વાત બતાવી . કરુણામય (કબીર) સાહેબે કહ્યું કે રાણીને જરૂર પડેતો અહીંયા આવી જાય , હું અહીંયા ઊભો છું . તું દાસી અને તે રાણી , હું ત્યાં જાઓ અને અગર તે કહી દે કે તને કોણે બોલાવ્યો હતો અથવા તેનો રાજ જ કંઈક કહી દે અને દીકરી સંતોનો અનાદર ખૂલ્બજ પાપ દાયક હોય છે . દાસી પછી પાછી આવી ગઈ અને રાણીને બદી વાત કહી સંભળાવી . ત્યારે રાણીએ કહ્યું કે દાસી મારો હાથ પકડ અને ચાલ . જતાની સાથે જ રાણીએ દંડવત પ્રણામ કરીને પ્રાર્થના કરી કે હે પરવદિગાર ! ઈચ્છાતો મારી થાય છે કે હું તમને પોતાના ખલા ઉપર બેસાડી લઇ . કરુણામય સાહેબે કહ્યું કે દીકરી ! હું આજ જોવા માંગતો હતો કે તારામાં થોડીકેય શ્રદ્ધા પણ છે અથવા એમજ ભૂખી મરી રહી છે . રાણીએ પોતાના હાથે ખાવાનું બનાવ્યું . કરુણામય ઇપમાં આવેલ કબીરદેવે કહ્યું કે હું ખાવાનું નથી ખાતો . મારું શરીર અન્ન ખાવાનું નથી . તો રાણીએ કહ્યું કે હું પણ નાહિં જમું . કરુણામય સાહેબજીએ કહ્યું કે ઠીક છે દીકરી લાવ ખાવાનું ખર્ય લઈએ , કારણ કે સમર્થ તો તેને કહેવામાં આવે છે જે , જેમ ચાહે , તેમ કરે . કરુણામય

સાહેબે ખાવાનું ખાઈ લીધું, કરુણામય ઇપમાં પ્રગટ કવિરત્નિ (કબીર પરમેશ્વરે) રાણીને પૂછ્યું કે તું જે આ સાધના કરી રહી છે તે તને કોણે બતાવી છે ? રાણીએ કહ્યું કે મારા ગુરુદેવજુએ આદેશ આપ્યો છે ? કબીર સાહેબે પૂછ્યું શું આદેશ આપ્યો છે તારા ગુરુદેવે ? ઈન્દ્રમતીએ કહ્યું કે બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશની પૂજા, એકાદશીનું વ્રત, તીર્થ ભ્રમણ, દેવી પૂજા, શ્રાદ્ધ કાટવા, મહિરમાં જવું, સંતોની સેવા કરવી. કરુણામય (કબીર) સાહેબે કહ્યું કે જે સાધના તારા ગુરુદેવે આપી છે તે તને જન્મ અને મૃત્યુ તેમજ સ્વર્ગ-નર્કના ચક્કરમાં રાખશે તથા ચોચાશી લાખ યોનીઓ ના કષ્ટથી તુ મુક્ત નહિ થઈ શકે. રાણીએ કહ્યું કે મહારાજજી જેટલા પણ સંત છે, પોતપોતાની પ્રભુતા પોતે જ બનાવવા આવે છે. મારા ગુરુદેવ અંગે કંઈ કહેશો નહિ. હું ચાહે મુક્ત થઉં કે ન થઉં.

હવે કરુણામય (કબીર) સાહેબ વિચારે છે કે આ ભોળા જીવને કઈ રીતે સમજાવું ? આ લોકો મરી જરૂર શકે છે પણ જે કંઈ પૂછડી પકડી લીધી છે તેને છોડી નથી શકતા. કરુણામય સાહેબે કહ્યું કે દીકરી જેવી તારી દીર્ઘા છે, હું બિંદા નથી કરી રહ્યો. શું મેં તારા ગુરુદેવને ગાળ દીધી છે અથવા કંઈ ખરાબ કહ્યું છે ? હું તો ભક્તિ માર્ગ બતાવી રહ્યો છું કે આ ભક્તિ શાસ્ત્રવિરુદ્ધ છે. તને પાર નહી થવા દે અને તારાં કોઈ આવનાર કર્મ દંડને પણ કાપી શકશે નહિ અને સાંભળી લે આજથી શ્રીજિ દિવસે તારું મૃત્યુ થઈ જશે. ન તારો ગુરુ બચાવી શકશે અને ન તારી આ બનાવટી (નકલી) સાધના બચાવી શકશે. (જ્યારે મરવાનો સમય આવે છે પછી જીવને બીક લાગે છે. આમ તો નથી માનતો) રાણીએ વિચાર્યું કે સંત ખોટું નથી બોલતા. ક્યાંક એવું ન બને કે હું પરમ દિવસે (શ્રીજિ દિવસે) જ મરી જઉં. આ ભયથી કરુણામય સાહેબને પૂછ્યું કે સાહેબ શું મારી જાન બચી શકે છે ? કબીર સાહેબ (કરુણામય) એ કહ્યું કે બચી શકે છે. જો તું મારાથી ઉપદેશ લઈશ, મારી શિષ્યા બનીશ, અગાઉની તમામ પૂજાઓ ત્યજી દઈશ, ત્યારે તારો જીવ બચશે. ઈન્દ્રમતીએ કહ્યું કે મેં સાંભળ્યું છે કે ગુરુદેવ બદલવા ન જોઈએ, પાપ લાગે છે. કબીર સાહેબે (કરુણામયે) કહ્યું કે નહિ પુઢી આ પણ તારો ભુમ છે. એક વૈદ (ડોકટર)ની દવા અસર ન કરે તો શું બીજાથી નથી લેતા? એક પાંચમાં ધોરણનો શિક્ષક હોય છે. પછી એક ઉર્ચકક્ષાનો શિક્ષક હોય છે. દીકરી આગલા ધોરણમાં જવું પડશે. શું આખી ઉમર પાંચમાં ધોરણમાં જ બેસી રહીશ. આને છોડવું પડશે, તું હવે આગળનું ભણતર ભણ, હું ભણાવવા આપ્યો છું. આમ તો તે માનત નહિ પરંતુ મૃત્યુ દેખાવા લાગ્યું કે સંત કહી રહ્યા છે તો ક્યાંક વાત બગડી ન જાય આવો વિચાર કરીને ઈન્દ્રમતીએ કહ્યું કે જેમ આપ

કહેશો હું એમજ કરીશ . કરુણામય (કબીર) સાહેબે ઉપદેશ આપ્યો . પછી કહ્યું કે ગ્રીલ દિવસે મારું રિપ ધારણ કરીને કાળ આવશે , તું એની જોડે વાત કરતી નહીં . જે મેં તને નામ (મંત્ર દિક્ષા) આપ્યું છે તેનો જે ભિનિટ સુધી જાપ કરજે . જે ભિનિટ બાદ તેને જોજે . ત્વારબાદ જ સત્કાર કરજે . આમ તો ગુરુદેવ આવે તો અતિશીશ ચરણોમાં પડી જવું જોઈએ . આ મારો ફક્ત આ વખતનો આદેશ છે . રાણીએ કહ્યું ઠીક છે જુ .

હવે રાણીને તો ચિંતા બનેલી હતી . શ્રદ્ધાથી જાપ કરી રહી હતી . (કબીર સાહેબ) કરુણામય સાહેબનું રિપ બનાવીને ગુરુદેવ રપમાં કાળ આપ્યો , અવાજ લગાવ્યો ઈન્દ્રમતી - ઈન્દ્રમતી . હવે તેને તો પહેલાથી જ બીક હતી , નામ-સ્મરણ (મંત્ર જાપ) કરતી રહી અને કાળની તરફ જોયું નહિ . જે ભિનિટ બાદ જ્યારે જોયું તો કાળનું સ્વરપ બદલાઈ ગયું . કાળનો જેવો છે તેવો જ ચહેરો દેખાવા લાગ્યો . કરુણામય સાહેબનું સ્વરપ રહ્યું નહિ . જ્યારે કાળે જોયું કે મારું તો સ્વરપ બદલાઈ ગયું તે જાણી ગયો કે આની પાસે કોઈ શક્તિ યુક્ત મંત્ર છે . આમ કહીને ચાલી ગયો કે તને પછી જોઈ લઈશ . અત્યારે તો બચી ગઈ . રાણી ખૂબ જ ખુશ થઈ , ફૂલી ન સમાઈ . ક્યારેક પોતાની દાસીઓને કહેવા લાગી કે મારું મૃત્યુ થવાનું હતું , મારા ગુરુદેવે મને બચાવી લીધી . રાજાની પાસે ગઈ તથા કહ્યું કે આજે મારું મૃત્યુ થવાનું હતું , મારા ગુરુદેવે મારી રક્ષા કરી . મને લેવા માટે કાળ આવ્યો હતો . રાજાએ કહ્યું કે તું આવી રીતે જ નાટક કર્યા કરે છે . કાળ આવ્યો હોત તો શું તને છોડીને થોડો જતો ? આ સંત આમ જ બહેકાવી દેતા હોય છે . રાજાની વાતને રાણી કઈ રીતે માને ? ખુશી-ખુશીમાં રાણી પોતાના શચનખંડમાં જઇને સૂછ ગઈ . થોડાક સમય બાદ નાગ બનીને કાળ ફરીથી આવ્યો અને રાણીને ડંખ માર્યો . જેવો જ નાગે ડંખ માર્યો કે રાણીને ખબર પડી ગઈ . રાણીએ જોરથી ખૂબ પાડી , મને સાપે ડંખ માર્યો . નોકર દોડી આવ્યા . જેત જોતામાં એક કાણામાંથી (પાણી બહાર કાઢવાની મોરીમાંથી) તે નાગ નીકળી ગયો . પોતાના ગુરુદેવને પોકારીને રાણી બેભાન થઈ ગઈ . કરુણામય (કબીર) સાહેબ ત્યાં પ્રગટ થઈ ગયા . લોકોની સામે દેખાવ કરવા ખાતર મંત્ર બોલ્યા . (તે તો વગર મંત્રથી પણ જીવિત કરી શકે છે , કોઈ જંતર મંતરની આવશ્યકતા નથી) ઈન્દ્રમતિને જીવિત કરી દીધી . રાણીએ ખૂબ જ ઉપકાર માન્યો કે હે બંદીછોડ અગર આજે આપની શરણમાં ન હોત તો મારું મૃત્યુ થઈ જતું . કબીર પરમેશ્વરજીએ કહ્યું કે ઈન્દ્રમતી આ કાળને હું તારા ધરમાં ઘુસવા પણ ન દેત તારી ઉપર તે હુમલો પણ ન કરતો . પરંતુ તને વિશ્વાસ ન બેસતો . તું એમ વિચારતી કે મારી ઉપર કોઈ આપત્તિ આવવાની હતી જ નહીં . ગુરુજીએ

મને બહેકાવીને નામ આપી દીધું. એટલા માટે તને થોડોક ઝટકો દેખાડયો છે, નહીં તો દીકરી તને વિશ્વાસ ન થાત.

ધર્મદાસ યહાં ધના અંધેરા, બિન પરચય જીવ જમ કા ચેરા //

કબીર સાહેબ (કરુણામય) એ કહ્યું કે હવે જ્યારે હું ઈરછીશ, ત્યારે તારું મૃત્યુ થશે. ગરીબદાસજી કહે છે કે :-

ગરીબ, કાલ ઉરૈ કરતાર સે, જ્ય જ્ય જ્ય જગદૌશ ।

જીરા જીરિ આડતી, પગ રજ તારે શીશ ॥

આ કાળ, કબીર ભગવાન (કબીર પરમેશ્વર)થી ડરે છે અને આ મોત કબીર સાહેબના પગરખા સાફ કરે છે એટલે કે નોકરતુલ્ય છે. પછી તે ધૂળને પોતાના મસ્તક પર લગાવીને કહે છે કે આપના ભક્તની પાસે હું નહિં લાગે.

ગરીબ, કાલ જે પીસે પીસના, જીરા હૈ પનિહાર ।

યે દો અસલ મજૂર હું, મેરે સાહેબ કે દરબાર ॥

આ કાળ જે અહિંના એકવીસ બ્રહ્માંડનો ભગવાન (બ્રહ્મ) છે તથા જે બ્રહ્મા - વિષ્ણુ - મહેશનો પિતા છે. આ તો મારા કબીર સાહેબનો લોટ પીસે છે એટલે કે પાક્કો નોકર છે અને જૌરા (મૌત) મારા કબીર સાહેબને ત્યાં પાણી ભરે છે એટલે કે એક વિશેષ નોકરાણી છે. આ બંને અસલ મજૂર મારા કબીર પરમેશ્વરના દરબારમાં છે. થોડાક દિવસો બાદ સાહેબ ફરીથી આવ્યા અને રાણી ઈન્દ્રમતીને સતનામ પ્રદાન કર્યું.

પછી થોડાક સમયબાદ કરુણામય સાહેબે રાણી ઈન્દ્રમતીની અતિ શ્રદ્ધા જોઈને સારનામ આપ્યું. શબ્દની ઉપલબ્ધિ કરાવી. કબીર પરમેશ્વર રાણી ઈન્દ્રમતીને સમય સમય પર દર્શન આપવા જતા હતા ત્યારે ઈન્દ્રમતી પ્રાર્થના કરતી રહેતી હતી કે મારા પતિ રાજાને સમજાવો માલિક, એ પણ માની જાય. તમારાં ચરણોમાં આવી જાય તો મારું જીવન સફળ થઈ જાય. ચંદ્રવિજયને કબીર સાહેબે પ્રાર્થના કરી કે ચંદ્રવિજય તમે પણ નામ લઈ લો, આ બે દિવસનું રાજ અને ઠાઠ છે. પછી ચોયશી લાખ ચોનીઓમાં પ્રાણી ચાલ્યો જશો. ચંદ્રવિજયે કહ્યું કે ભગવાન હું તો નામ લઉ નહિં અને તમારી શિષ્યાને ના પણ નહીં કરું, ભલે તમામ ખજાનાને જ દાન કરો, ભલે કોઈ પ્રકારનો સત્સંગ કરાવો, હું ના નહીં પાડું. કબીર સાહેબ (કરુણામય) એ કહ્યું કે પાર્ટીઓમાં જવામાં નામ શું બાધારૂપ બનશે? સભામાં જવ ત્યાં કાજુ ખાઓ, દૂધ પીવો, શરબત (જ્યુસ) પીવો, દારનું સેવન ન કરો. દાર પીવો મહાપાપ છે. પરંતુ રાજ માન્યા નહિં.

રાણીની પ્રાર્થના પર કરુણામય (કબીર સાહેબ) એ રાજને ફરીથી સમજાવ્યા કે નામ વગર આ જીવન આમ જ વ્યર્થ થઈ જશે તમે નામ લઈ લો. રાજએ ફરીથી કહ્યું ગુરુજી મને નામ માટે કહેશો નહીં. તમારી શિષ્યાને હું ના નહિં પાડું. ગમે તેટલું દાન કરે, ગમે તેટલો સત્ત્વસંગ કરાવે. સાહેબે કહ્યું કે દીકરી આ બે દિવસના સુખને જોઈને આની બુદ્ધિ ભષ થઈ ગઈ છે. તું પ્રભુના ચરણોમાં લાગી રહે. પોતાનું આત્મકલ્યાણ કરાવ. અહીંયા કોઈ કોઈનો પતિ નથી કે કોઈ કોઈની પત્ની નથી. પૂર્વ જન્મના સંસ્કારથી બે દિવસનો સંબંધ છે. પોતાનું કર્મ બનાવ દીકરી. હવે ઈન્દ્રમતી ૮૦ વર્ષની વૃદ્ધય થઈ ગઈ છે, કચ્ચાં ૪૦ વર્ષની ઉભરમાં મરી જવાનું હતું. જ્યારે શરીર પણ હાલક-ડોલક થવા લાગ્યું, ત્યારે કરુણામય સાહેબ બોલ્યા કે બોલ ઈન્દ્રમતી શું ચાહે છે? ચાલવા માગે છે સતલોક? ઈન્દ્રમતીએ કહ્યું કે સાહેબ તૈયાર છું. બિલકુલ તૈયાર છું દાતા. કરુણામય સાહેબે કહ્યું કે તારી પૌત્ર-પૌત્રીમાં કોઈ મમતા તો નથીને? રાણીએ કહ્યું બિલકુલ નથી પરમેશ્વર. તમે જ્ઞાન જ એવું નિર્મળ આપી દીધું. આ ગંદા લોકની શું ઈચ્છા કરું? કબીર (કરુણામય) પરમેશ્વરજીએ કહ્યું કે ચાલ દિકરી, રાણીએ પ્રાણનો ત્વાગ કર્યો. પરમેશ્વર કબીર (કરુણામય) બંદીછોડ રાણી ઈન્દ્રમતીની આત્માને ઉપર લઈ ગયા. આ જ બ્રહ્માંડમાં એક માનસરોવર છે. તે માનસરોવર ઉપર જઈને આત્માને સ્નાન કરાવવાનું હોય છે. આ પ્રાણીને ત્યાં સાહેબ થોડાક સમય સુધી માનસરોવર પર રાખે છે. પરમેશ્વર કબીર બંદીછોડજીએ ઈન્દ્રમતીને ફરી પૂછ્યું કે તારી કોઈ ઈચ્છા હોય તો ફરીથી જન્મ લેવો પડશે. અગર મનમાં ઈચ્છા રહી ગઈ તો સતલોક નહીં જઈ શકે. ઈન્દ્રમતીએ કહ્યું કે સાહેબ તમે તો અંતર્યામી છો, કોઈ ઈચ્છા નથી. તમારાં ચરણોની ઈચ્છા છે પરંતુ મનમાં એક શંકા ઊભી થયેલ છે કે મારો જે પતિ હતો, તેણે મને કોઈ પણ ધાર્મિક કાર્ય માટે કચારેય ના નથી પાડી. જ્યારે આજકાલના પતિ પોતાની પત્નીઓને બાધારિપ બને છે. અગર તે મને ના પાડી દેત તો હું તમારાં ચરણોમાં આવી શકત નહીં. મારું કલ્યાણ થતું નહિં. તેનો આ શુભ કર્મમાં સહયોગનો કંઈક લાભ મળતો હોય તો કચારેક તેની ઉપર પણ દયા કરજો દાતા. પરમેશ્વર કબીરજીએ જોયું કે આ નાદાન એની પાછળ ફરીથી લટકી ગઈ. સાહેબ બોલ્યા ઠીક છે દીકરી, અત્યારે તું બે ચાર વર્ષ અહીંયા રહે.

બે વર્ષ બાદ રાજ પણ મરવા લાગ્યો. કારણ કે નામ લઈ રાખ્યું ન હતું. ચ્યારે દૂત આવ્યા. રાજ ચોકમાં ચક્કર ખાઇને પડી ગયો. ચ્યારે દૂતોએ તેની ગરદનને દબાવી દીધી. રાજને ઝાડા અને પેશાબ થઈ ગયો. કરુણામય (કબીર) સાહેબે રાણીને કહ્યું કે જો તારા રાજની શું હાલત થઈ રહી છે?

ત્યાં માનસરોવરથી પરમેશ્વર કબીરજીએ દેખાડચું ત્યારે આ સર્વ કૌતુક જોઈને રાણીએ કહ્યું કે જોઈ લો દાતા અગર તેનું ભક્તિમાં સહયોગનું કોઈ ફળ બનતું હોય તો દયા કરી દો . રાણીમાં છતાં પણ થોડીક મમતા હજુ રહી ગઈ હતી. સાહેબ કબીરે (કરુણામયે) વિચાર્યું કે આ ફરીથી કાળ જાળમાં ફસાઈ જશે. આમ વિચારીને માનસરોવરથી ત્યાં ગયા જ્યાં રાજ ચંદ્રવિજય પોતાના મહેલમાં અચેત પડયો હતો. યમદૂત તેનો પ્રાણ કાઢી રહ્યા હતા. કબીર સાહેબના આવવાથી જ યમદૂત એવી રીતે આકાશમાં ઉડી ગયા જેમ મડદા ઉપરથી ગીધ ઉડી જાય છે. ચંદ્રવિજય ભાનમાં આવી ગયો. સામે કરુણામય સાહેબ ઊભા હતા. ફક્ત ચંદ્રવિજયને જ દેખાઈ રહ્યા હતા, કોઈ અન્યને દેખાઈ રહ્યા નહીંતા. ચંદ્રવિજય ચરણોમાં પડીને ચાચના કરવા લાગ્યો મને ક્ષામા કરી દો દાતા, મારો જીવ બચાવો. કારણએ હવે તેણે જોયું કે તેનો જીવ જવાનો છે. (જ્યારે આ જીવની આંખ ખૂલે છે કે આ તો વાત બગડી ગઈ) મને ક્ષામા કરી દો દાતા, મારો જીવ બચાવો માલિક. કબીર સાહેબે કહ્યું રાજ તે દિવસે પણ જે વાત હતી, આજે પણ એ જ વાત છે, નામ લેવું પડશે અને નિયમો પણ પાળવા પડશે. રાજાએ કહ્યું હું નામ લઈ લઈશ અત્યારે હાલ જ નામ લઈ લઈશ. કબીર સાહેબે નામ ઉપદેશ આપ્યો તથા કહ્યું કે હવે હું તને બે વર્ષની ઉમર આપીશ, અગર આ દરમ્યાન એક પણ શ્વાસ ખાલી જતો રહ્યો તો પછી કર્મદંડ રહી જશે.

કબીર, જીવન તો થોડા ભલા, જૈસત સુભરણ હો /

લાખ વર્ષકા જીવના, લેખે ઘરે ના કો //

શુભ કર્મમાં સહયોગ આપેલું પાછલું કર્મ અને સાથે શ્રદ્ધાથી બે વર્ષના સુભરણથી તથા પ્રણોય નામ પ્રદાન કરીને કબીર સાહેબ ચંદ્રવિજયને પણ પાર કરી લઈ ગયા. બોલો (કબીર પરમેશ્વર) કવિર્દેવની જય. “જય બન્દી છોડ.”

પરમેશ્વર કબીરજી સાચા શ્રદ્ધાળુની ઉમર વધારી દે છે તથા તેના પરિવારની પણ રક્ષા કરે છે, ઉપરોક્ત વિવરણથી સિદ્ધ થયું. આ પ્રમાણ બહુ અગાઉનું છે. વર્તમાનમાં સાધારણ વ્યક્તિ વિશ્વાસ નથી કરતા. વર્તમાનમાં પૂજય કબીર પરમેશ્વરની શક્તિથી સતગુરુ રામપાલજીના દ્વારા થયેલ કષ્ટ નિવારણ તથા આચુ વૃદ્ધિનાં ટગલાબંધ પ્રમાણો વાંચો આ જ પુસ્તક “જ્ઞાનગંગા”માં “ભટકેલાઓને માર્ગદર્શન” નામક લેખમાં.

✿ “કબીર સાહેબ (કવિર્દેવ)નું કળિયુગમાં પ્રાગટય”

વિક્રમી સંવત ૧૪૫૫ (સને ૧૩૮૮ જેચ માસની પૂર્ણિમાની વહેલી સવારના બ્રહ્મ મુહૂર્તમાં તે પૂર્ણપરમેશ્વર કબીરજી (કવિર્દેવ) જી સ્વયં પોતાના મૂળ સ્થાન સતલોકથી આવ્યા. કાશીમાં લહરતારા તળાવની અંદર કમળના

કૂલ ઉપર એક બાળકનું ઇપ ધારણ કર્યું. પહેલા તો હું તમને નીરુનીમાના વિષયમાં બતાવવા માંગીશ કે તેઓ કોણ હતા?

દ્વાપર ચુગમાં નીરુ - નીમા સુપચસુદર્શનનાં માતા-પિતા હતા. તેઓ એ કબીર સાહેબની વાતને તે સમયે સ્વીકાર કરી ન હતી. અંતમાં સુદર્શને કરુણામય ઇપમાં આવેલ કબીર સાહેબથી પ્રાર્થના કરી હતીકે પ્રભુ તમે મને ઉપદેશ આપી દીધો તો બધું જ આપી દીધું. તમારાથી આજ દિવસ સુધી કંઈ પણ માંગવાની કોઈ જરૂર નથી પડી. કારણ કે તમે સર્વમનોકામના પૂર્ણ કરી દીધી તથા જે વાસ્તવિક ભક્તિઘન છે તેનાથી પણ પરિપૂર્ણ કરી દીધો. એક પ્રાર્થના છે દાસની અગર ઉચિત માનો તો સ્વીકાર કરશો. મારા માતાપિતા અગર કોઈ જન્મમાં કયારેક મનુષ્ય શરીર પ્રાપ્ત કરે તો તેમને સંભાળજો પ્રભુ. તેઓ ખૂબ જ પુણ્યાત્મા છે, પરંતુ આજે તેમની બુદ્ધિ વિપરીત થઈ ગઈ છે. તેઓ પરમાત્માની વાણીને માની નથી રહ્યા. કબીર સાહેબે કહ્યું ચિંતા ન કર, હવે તું પોતાના માતાપિતાના ચક્કરમાં અહોચા. ફ્રસાઈ જઈશ. સમય આવવા દે તેમને પણ સંભાળી લઈશ. કાળજાળથી પાર કરી દઈશ. તું નિશ્ચિંત બનીને સતલોક જા. સુદર્શનલું સતલોક ચાલ્યા ગયા.

સુદર્શનના માતાપિતાના કળિયુગમાં નીરુ-નીમાના જન્મથી અગાઉ પણ બ્રાહ્મણ ઘરમાં તેમના બે જન્મ થયા, તે સમયે પણ નિસંતાન જ રહ્યા. પછી શ્રીજી મનુષ્યજન્મ કાશીમાં થયો. તે સમયે પણ તેઓ બ્રાહ્મણ તથા બ્રાહ્મણી (ગૌરી શંકર અને સરસ્વતીના નામથી) હતા, સંતાન ત્યારે પણ ન હતું.

નીરુ તથા નીમા બંને ગૌરી શંકર તથા સરસ્વતી નામના બ્રાહ્મણ જાતિથી હતા. તે ભગવાન શિવના ઉપાસક હતા. ભગવાન શિવની મહિમા શિવપુરાણથી નિઃસ્વાર્થ ભાવથી ભક્તાત્માઓને સંભળાવતા હતા. કોઈનાથી પૈસા લેતા ન હતા. એટલા નેક આત્મા હતા કે જો કોઈ સ્વેચ્છાથી દક્ષિણા આપી જાય તો તેમાંથી પોતાના ભોજન ચોગય રાખી લઈ જે બચી જાય તેનો ભંડારો કરી દેતા હતા.

અન્ય સ્વાર્થી બ્રાહ્મણો ગૌરી શંકર તથા સરસ્વતીથી ઈર્ધા રાખતા હતા કારણ કે ગૌરી શંકર નિઃસ્વાર્થ કથા કરતા હતા. પૈસાની લાલચમાં ભક્તોને ગુમરાહ કરતા ન હતા, જે કારણથી પ્રશંસાના પાત્ર બની ગયા હતા. બીજુ બાજુ મુસલમાનોને જાણ થઈ ગઈ કે તેમની સાથે કોઈ બ્રાહ્મણ, હિન્દુ નથી. તેઓ આનો લાભ ઉઠાવ્યો અને બળજબરીથી તેમને મુસલમાન બનાવી દીધા. મુસલમાનોએ પોતાનું પાણી તેમના આખા ઘરમાં છાંટી નાંખ્યું તથા તેમના મોટામાં પણ નાખી દીધું, તમામ કપડાં ઉપર પણ છાંટી દીધું. આનાથી હિન્દુ બ્રાહ્મણોએ કહ્યું કે હવે તેઓ મુસલમાન બની ગયા છે. હવે પછીથી આમનો અમારી સાથે કોઈ પ્રકારનો ભાઇચારો નહીં રહે.

“નીરુ-નીમાને જુલાહાની ઉપમા તથા પરમેશ્વર પ્રાપ્તિ”

બિચારા ગૌરી શંકર તથા સરસ્વતી વિવશ થઈ ગયા. મુસલમાનોએ પુરુષનું નામ નીરુ તથા સ્ત્રીનું નામ નીમા રાખ્યું. પહેલા તેમની પાસે જે પૂજા આવતી હતી તેના દ્વારા તેમની રોજુ-રોટી ચાલી રહી હતી અને જે કોઈ ઇધિયા પૈસા બચી જતા હતા તેઓ તેનો દુર્ઘત્યોગ નહોતા કરતા. તે બચેલ ધનથી ધર્મભંડારો કરી નાખતા હતા. હવે પૂજા પણ આવવાની બંધ થઈ ગઈ. તેઓએ વિચાર્યું કે હવે શું કામ કરીએ? તેઓએ એક કાપડ વણવાની ખડકી લગાવી દીધી અને જુલાહાનું (કાપડ વણવાનું) કાર્ય કરવાનું પ્રારંભ કરી દીધું. કપડા વણીને ગુજરો કરવા લાગ્યા. કપડા વણવાથી જે આવક આવતી હતી તેમાંથી ઘરમાં ખર્ચ કરતા અને જે પૈસા બચી જતા હતા તેને ભંડારામાં લગાવી દેતા હતા. હિન્દુ બ્રાહ્મણોએ નિરુ-નીમાનું ગંગા ઘાટ પર ગંગા નદીમાં સ્નાન કરવાનું બંધ કરાવી દીધું હતું. કહેતા હતા કે હવે તમે મુસલમાન થઈ ગયા છો.

ગંગા નદીનું જ પાણી લહેરોના દ્વારા ઉછળી ઉછળીને કાશીમાં એક લહેરતારા નામના મોટા સરોવરને ભરી રાખતું હતું. ખૂબ જ નિર્મળ જળ ભરાયેલું રહેતું હતું. તેમાં કમળનાં ફૂલ ઉગેલાં હતાં. સને ૧૩૮૮ (વિ.સ. ૧૪૫૫) જેઠ માસની સુહિ પૂર્ણિમાના બ્રહ્મ મુહૂર્ત (સૂર્યોદયથી આશરે દોઢ કલાક પહેલા)માં પોતાના સત્યલોકમાં (અતિધામ)થી સહશરીર આવીને પરમેશ્વર કબીર (કવિર્દેવ) બાળકનું રૂપ બનાવીને લહેરતારા તળાવમાં કમળના ફૂલ ઉપર બિરાજમાન થયા. તે જ લહેરતારા તળાવ ઉપર નીરુ-નીમા વહેલી સવારે બ્રહ્મમુહૂર્તમાં સ્નાન કરવા અર્થે દરરોજ જતા હતા. (બ્રહ્મ મુહૂર્ત - સૂર્યોદયથી દોઢ કલાક પહેલાના સમયને કહેવામાં આવે છે) એક ખૂબ જ તેજપુંજનો ચમકતો ગોળો (બાળક રૂપમાં પરમેશ્વર કબીર સાહેબજી તેજોમય શરીરયુક્ત આવ્યા હતા, દૂર હોવાના લીધે પ્રકાશપુંજ જ નજર આવે છે.) ઉપરથી (સત્યલોકથી) આવ્યો અને કમળના ફૂલ ઉપર સમાઈ ગયો. જેના લીધે આખું લહેરતારા તળાવ ઝગમગ-ઝગમગ થઈ ગયું હતું અને પછી એક ખૂણામાં જઈ તે અદૃશ્ય થઈ ગયું. આ દૃશ્યને સ્વામી રામાનંદજીના એક શિષ્ય અધિકારીનાનંદજી આંખોથી નિહાળી રહ્યા હતા. અષ્ટાનંદજી પણ સ્નાન કરવા અર્થે એકાંત સ્થાન પર તે જ લહેરતારા તળાવ પર દરરોજ જતા હતા. ત્યાં આગળ બેસીને પોતાની સાધના ગુરુદેવજીએ જે મંત્ર આપ્યા હતા તેનો જપ કરતા હતા અને પ્રકૃતિનો આનંદ લેતા હતા. સ્વામી અષ્ટાનંદજીએ જ્યારે જોયું કે આટલું બધું તેજ પ્રકાશ જેનાથી આંખો પણ મીંચાઈ ગઈ. અધિજી(અષ્ટાનંદજી) એ વિચાર્યું કે આ કોઈ મારી ભક્તિની ઉપલબ્ધિ છે અથવા મારી આંખોનો દોષ (ખમ) છે. એમ વિચારીને કારણ પૂછવા માટે પોતાના ગુરુદેવની પાસે ગયા.

માનનીય રામાનંદજીને અષટાનંદજીએ પૂછ્યું કે હે ગુરુદેવ ! મે આજે એવી રોશની જોઈ છે જે જિંદગીમાં કચારેય નથી જોઈ. સર્વ વૃત્તાંત બતાવતા કહ્યું કે આકાશથી એક પ્રકાશ સમૂહ આવી રહ્યો હતો. મેં જોયું તો મારી આંખો તે રોશનીને સહન કરી શકી નહીં, એટલે આંખો બંધ થઈ ગઈ, બંધ આંખોમાં એક શિશુ (બાળક)નું ઇપ દેખાયું (જેમ સૂર્યની તરફ જોયા બાદ સૂર્યનો એક ગોળો જ દેખાય છે એમ બાળક દેખાવા લાગ્યું) શું આ મારી ભક્તિની કોઈ ઉપલબ્ધિ છે અથવા મારો દાઢિદોષ હતો ? સ્વામી રામાનંદજીએ કહ્યું કે પુત્ર આવા લક્ષણ ત્યારે હોય છે જ્યારે ઉપરના લોકોમાંથી કોઈ અવતારગણ આવે છે. તે કોઈ ને ત્યાં પ્રગટ થશે, કોઈ માતાથી જન્મ લેશે અને પણી લીલા કરશે (કારણ કે આ ઋખિઓને એટલું જ જ્ઞાન હતું કે માતાથી જ બાળકનો જન્મ થાય છે) જેટલું ઋખિને જ્ઞાન હતું તે મુજબ પોતાના શિષ્યની શંકાનું સમાધાન કર્યું.

નીરુ તથા નીમા દરરોજની માફક તે દિવસે પણ સ્નાન કરવા જઈ રહ્યા હતા. રસ્તામાં નીમાએ પ્રભુને પ્રાર્થના કરી કે હે ભગવાન શિવ (કારણ કે તે ભલે મુસલમાન બની ગયા હતા પરંતુ તેઓ પોતાના હૃદયથી અગાઉની સાધનાને ભૂલ્યા ન હતા, જે આટલાં વખોથી કરી રહ્યા હતા) શું તમારા ઘરમાં અમારા માટે એક બાળકની ખોટ પડી છે ? અમને પણ એક બાળક આપી દેતા, અમારું જીવન પણ સફળ થઈ જતું. એમ કહીને ધૂસકે-ધૂસકે રડવા લાગી. તેના પતિ નીરુ એ કહ્યું કે નીમા પ્રભુની દર્શામાં જ પ્રસન્ન રહેવામાં જ હિત હોય છે. અગર આમ રડતી રહીશ તો તારું શરીર કમજોર થઈ જશે, આંખોથી દેખાવાનું બંધ થઈ જશે. આપણા ભાગ્યમાં સંતાન નથી. આમ કહેતા-કહેતા લહરતારા તળાવ પર પહોંચી ગયા. થોડું ક અંધારું હતું. નીમા સ્નાન કરીને બહાર આવી. પોતાનાં કપડાં બદલ્યાં. નીરુ સ્નાન કરવા માટે તળાવમાં પ્રવેશ કરીને દૂલ્બકી મારીને સ્નાન કરવા લાગ્યો. નીમા જ્યારે સ્નાન કરતી વખતે પહેરેલા કપડાં ધોવા અર્થે ફીથી તળાવના કિનારે ગઈ, તેટલી વારમાં અંધારું દૂર થઈ ગયું હતું. સૂર્યોદય થવાની તૈયારી જ હતી. નીમાએ તળાવમાં જોયું કે સામે કમળના કૂલ ઉપર કોઈ વસ્તુ હલી રહી છે. કબીર સાહેબે બાળકના ઇપમાં એક પગનો અંગૂઠો મોટામાં લઈ રાખ્યો હતો અને એક પગને હલાવી રહ્યા હતા. પહેલા તો નીમાએ વિચાર્ય કે કદાચ કોઈ સર્પ (સાપ) ન હોય અને મારા પતિની તરફ જઈ રહ્યો ન હોય. પણી જોયું તો સમજતાં વાર ન લાગી કે આ તો કોઈ બાળક છે. બાળક અને કમળના કૂલ ઉપર ! તરત જ પોતાના પતિને અવાજ લગાવ્યો કે જુવો જુ બાળક દૂલ્બી જશે, નીરુએ કહ્યું કે નાદાન (હાવભોળી) તું બાળકોના ચક્કરમાં ગાંડી થઈ ગઈ છે. પાણીમાં

પણ તને બાળક નજર આવવા લાગ્યું. નીમાએ કહ્યું હા, તે સામે કમળના ફૂલ ઉપર જુઓ. નીમાના જોરદાર અવાજથી પ્રભાવિત થઈને જે તરફ હાથથી ઈશારો કર્યો હતો નીરુએ ત્યાં જોયું, એક બાળક કમળના ફૂલ ઉપર નવજાત શિશુના ઇપમાં સૂતેલું હતું. નીરુ તે બાળકને ફૂલ સમેત ઊઠાવી લાવ્યો અને નીમાને આપી દીધું. પોતે સ્નાન કરવા લાગ્યો. નીરુ સ્નાન કરીને બહાર આવ્યો. નીમા બાળકના ઇપમાં આવેલ પરમેશ્વરને ખૂબ જ પ્રેમ કરી રહી હતી તથા શિવ પ્રભુની પ્રશંસા તથા સ્તુતિ કરી રહી હતી કે હે પ્રભુ તમોએ માર્ગી વધોની મનોકામના પૂર્ણ કરી દીધી. (કારણ કે તે શિવની પૂજારણ હતી.) કહી રહી કે હે શિવ પ્રભુ આજે જ હૃદયથી પોકાર કર્યો હતો તે આજે જ સાંભળી લીધો.

તે કબીર પરમેશ્વરને જેનું નામ લેવાથી અમારા હૃદયમાં એક વિશેષ હલચલ થાય છે, તેના પ્રેમમાં રોમ રોમ ઊભું થઈ જાય છે, આત્મવિભોર થઈ જવાય છે અને જે માતા-બહેન છાતીથી લગાવીને પુત્રવત્ત પ્રેમ કર્યો. જે આનંદ તે માતાને થયો હશે તે અવર્ણનીય છે. જેમ વ્યક્તિ ગોળ ખાઈને અન્યને તેનો આનંદ નથી બતાવી શકતો, ખાવાવાળો જ જાણી શકે છે. જેમ મા પ્રેમ કરે છે એવી રીતે શિશુ ઇપ ઘારી પરમેશ્વરના ક્યારેક મુખને ચુમતી, તો ક્યારેક છાતીથી લગાવી રહી હતી અને પછી વારંવાર તેના મોટા તરફ જોઈ રહી હતી. એટલામાં નીરુ સ્નાન કરીને બહાર આવ્યો (કારણ કે મનુષ્ય સમાજની તરફ વધારે જુઓ છે.) તેણે વિચાર કર્યો કે ન તો અત્યારે મુસલમાનો જોડે અમારો કોઈ વિશેષ પ્રેમ બન્યો છે અને હિન્દુ બ્રાહ્મણો અમારાથી દ્રેષ કરે છે. પહેલા આજ અવસરનો લાભ મુસલમાનોએ ઊઠાવ્યો - અમને મુસલમાન બનાવી દીધા. અમારું કોઈ સાથી નથી. હવે અમે આ બાળકને લઈ જઈશું તો લોકો કહેશે કે બતાવો આ બાળકના માતાપિતા કોણ છે? તમે કોનું બાળક ઊઠાવીને લઈ આવ્યા. આની માતા રોતી હશે. અમે શું જવાબ આપીશું? શું કહીશું? કમળના ફૂલ ઉપર બતાવીશું તો કોઈ માનશે નહિ. આ બધો વિચાર કરીને નીરુએ કહ્યું નીમા આ બાળકને અહીંયા જ છોડી દે. નીમાએ કહ્યું કે જુ, હું આ બાળકને નહીં છોડી શકું. મારો જીવ જઈ શકે છે, હું તરફડીને મરી જઈશ. ન જાણો આ બાળકે મારા ઉપર શું જદુ કર્યો છે? હું આને નહીં છોડી શકું. નીરુએ નીમાને બધી રીતે સમજાવી કે અમારી સાથે આવું આવું બનશે. નીમાએ કહ્યું કે આ બાળક માટે હું દેશનિકાલ માટે પણ તૈયાર છું, પરંતુ આને નહીં છોડું. નીરુએ તેની નાદાની (ભોગપણ/મૂર્ખતા) જોઈને વિચાર્યું કે આ તો ગાંડી થઈ ગઈ છે, સમાજને પણ નથી જોઈ રહી. નીરુએ નીમાને કહ્યું કે મેં આજ સુધી તારી વાતની અવગણના

કર્તી નથી કારણ કે આપણને બાળક ન હતું. જે તું કહેતી હતી તે હું માનતો હતો. પરંતુ આજે હું તારી આ વાત નહીં માનું. આ બાળકને અહીંથી જ રાખી દે નહીં તો તને બે થઘડ મારીશ. એ મહાપુરુષે પહેલીવાર તેની પત્ની તરફ હાથ કર્યો હતો. તે જ સમયે શિશુરૂપમાં કબીર પરમેશ્વરે (કવિર્દીવે) કહ્યું કે નીરુ મને ઘરે લઈ ચાલો. તમને કોઈ પણ વિદન નહીં આવે. શિશુરૂપમાં પરમેશ્વરના વચન સાંભળીને નીરુ ગભરાઈ ગયો કે કચાંક આ બાળક કોઈ ફરિશ્ટો કે કોઈ સિદ્ધ પુરુષ હશે તો તારા ઉપર કોઈ આપણિ આવી ન જાય. ચૂપ થઈને ચાલવા માંડયો.

જ્યારે બાળકને લઈને ઘેર આવી ગયા તો બદા આ પૂછવાનું જ ભૂલી ગયા કે કચાંથી લાવ્યા છો? કાશીના સ્ત્રી તથા પુરુષ બાળકને જોવા આવ્યા તથા કહેવા લાગ્યા કે આ તો કોઈ દેવતા દેખાઈ આવે છે. આટલું સુંદર શરીર, આવું તેજોમય બાળક પહેલા ક્યારેય અમે જોયું નથી. કોઈ કહેતા કે આ તો બ્રહ્મા - વિષ્ણુ - મહેશમાંથી કોઈ પ્રભુ છે. બ્રહ્મા - વિષ્ણુ - મહેશ કહે છે કે આ તો કોઈ ઉપરના લોકથી આવેલી કોઈ શક્તિ છે. આમ બદા પોતપોતાની પ્રતિક્રિયા આપી રહ્યાં હતાં.

ગરીબ, ચૌરાસી બંધન કાટન, કીની કલપ કબીર /

ભવન ચતુરદશ લોક સબ, ટ્રોં જમ જંજીર // ૩૭૬ //

ગરીબ, અનંત કોટિ બ્રહ્માંડ મેં, બંદી છોડ કહાય /

સો તો એક કબીર હું, જનની જન્યા ન માય // ૩૭૭ //

ગરીબ, શબ્દ સ્વરૂપ સાહિબ ધની, શબ્દ સિંહ સબ માંહિ /

બાહર ભિતર રમિ રહ્યા, જહાં તહાં સબ ઠાંહિ // ૩૭૮ //

ગરીબ, જલ થલ પૃથ્વી ગગન મેં, બાહર ભીતર એક /

પૂર્ણ બ્રહ્મ કબીર હું, અવિગત પુરુષ અલેખ // ૩૭૯ //

ગરીબ, સેવક હોય કરી ઉતરે, ઈસ પૃથ્વી કે માંહિ /

જીવ ઉધારન જગતગુરુ, બાર બાર બલિ જાંહિ // ૩૮૦ //

ગરીબ, કાશીપુરી કસ્ત તિયા, ઉતરે અધર અધાર /

મોમન કું મુજરા હુવા, જંગલ મેં દીદાર // ૩૮૧ //

ગરીબ, કોટિકરણ શાશ્વત ભાન સુષી, આસન અધર બિમાન /

પરસત પૂરણબ્રહ્મ કું, શીતલ પિંડરુ પ્રાણ // ૩૮૨ //

ગરીબ, ગોદ લિયા મુખ ચૂંબિ કરી, હેમ રૂપ અલકંત /

જગર મગર કાયા કરૈ, દમકું પદમ અનંત // ૩૮૩ //

ગરીબ, કાશી ઉમટી ગુલ ભયા, મોમન કા ધર ઘેર /

કોઈ કહે બ્રહ્મા વિષ્ણુ હું, કોઈ કહે ઈન્દ્ર કુબેર // ૩૮૪ //

ગરીબ, કોઈ કહે છલ ઈશ્વર નહીં, કોઈ તિંનર કહલાય /

કોઈ કહે ગજ ઈશ કા, જયું જયું માત રિસાય // ૩૮૫ //

ગરીબ, કોઈ કહેવ વરુણ ધર્મરાય હૈ, કોઈ કોઈ કહતે ઈશ ।
 સોલહ કલા સુભાંન ગતિ, કોઈ કહેજ જગદીશ ॥ ૩૮૫ ॥
 ગરીબ, ભક્તિ મુક્તિ લે ઉતરે, મેટન તીનું તાપ ।
 મોમન કે તેરા લીયા, કહે કબીરા બાપ ॥ ૩૮૬ ॥
 ગરીબ, હુથ ન પીવે ન અના ભખે, નહીં પલને ઝૂલંત ।
 અધર અમાન વિયાન મેં, કમલ કલા ઝૂલંત ॥ ૩૮૭ ॥
 ગરીબ, કાશી મેં અચરજ ભયા, ગઈ જગત કી નોંદ ।
 એસે હુદ્ધે ઉતરે, જ્યૂં કન્યા વર બોંદ ॥ ૩૮૮ ॥
 ગરીબ, ખલક મુલક દેખન ગયા, રાજી પ્રજા રીત ।
 જંબૂદીપ જિહાંન મેં, ઉતરે શબ્દ અતીત ॥ ૩૮૯ ॥
 ગરીબ, હુની કહે યોષ દેવ હૈ, દેવ કહત હૈ ઈશ ।
 ઈશ કહે પારબ્રહ્મ હૈ, પુરણ બીજાવે બીસ ॥ ૩૯૦ ॥

પરમેશ્વર કબીરજી જ અનાદી પરમગુરુ છે. તે પોતે જ રૂપ બદલીને સંત તથા અધિના વેશમાં સમયે સમયે સ્વચં (સ્વચંભૂત) પ્રગટ થાય છે. કાળના દૂતો (સંતો) દ્વારા બગાડેલા તત્ત્વજ્ઞાનને સ્વસ્થ કરે છે. કબીર સાહેબે જ બ્રહ્મા - વિષ્ણુ - શિવ વગેરે દેવતાઓ, અધિ મુનિ તથા સંતોને સમય-સમય પર પોતાના સતલોકથી આવીને નામ ઉપદેશ આપ્યો. આદરણીય ગરીબદાસજી મહારાજે પોતાની વાણીમાં લખ્યું છે જે કબીરજીએ સ્વચં બતાવ્યું છે :

આદી અંત હમારા નહીં, મધ્ય મિલાવા મૂલ ।
 ભલા શાન સુનાઈયા, ઘર પિંડા અસ્થૂલ ॥
 શેત ભૂમિકા હમ ગાંને, જહાં વિશ્વભરનાથ ।
 હરિયમ હીરા નામ હે, અછ કમલ દલ સ્વાંત્રિ ॥
 હમ બેરાગી ભલ પદ, સન્યાસી મહાદેવ ।
 સોહં મંગ દિયા શંકર કું, કરત હમારી સેવ ॥
 હમ સુલ્તાની નાનક તારે, દાદું કું ઉપદેશ દિયા ।
 જતી જુલાછા ભેદ ન પાયા, કાશી માછે કબીર હુઅા ॥
 સત્યુગ મેં સત્સુદૃત કહ ટેરા, ગોતા નામ મુનિન્દ્ર મેરા ।
 દ્વાપર મેં કરુણામય કહલાયા, કલેયુગ મેં નામ કબીર ધરાયા ॥
 ચારોં યુગોં મેં હમ પુકારોં, કુક કહેં હમ હેલ રે ।
 હીરે માનિક મોતી બરસેં, યે જગ ચુગતા ઢેલ રે ॥

ઉપરોક્ત વાણીથી સિદ્ધય થાય છે કે કબીર પરમેશ્વર જ અવિનાશી પરમાત્મા છે. આજ અજરા-અમર છે. આજ પરમાત્મા ચારેય ચુગમાં પોતે અતિથિ રૂપમાં થોડાક સમય માટે આ સંસારમાં આવીને પોતાનો સતલક્તિ માર્ગ આપે છે.

(૬) પૂર્ણ સંતશ્રીની ઓળખ

(પવિત્ર સદ્ગ્રંથોથી પૂર્ણ સંતની ઓળખ)

વેદો, ગીતાજુ વગેરે જેવા પવિત્ર સદ્ગ્રંથોમાં પ્રમાણ ભળે છે કે જ્યારે જ્યારે ધર્મનો ક્ષય થાય છે તથા અધર્મની વૃદ્ધિ થાય છે તથા વર્તમાનના નકલી સંતો, મહંતો તથા ગુરુઓ દ્વારા ભક્તિ માર્ગના સ્વરૂપને બગાડી દેવામાં આવ્યું હોય છે. પછી પરમેશ્વર ખુદ (સ્વયં) આવીને અથવા પોતાના પરમ જ્ઞાની સંતને મોકલીને સાચા-સત્ય જ્ઞાન વડે ધર્મની ફરીથી સ્થાપના કરે છે. તેઓ ભક્તિમાર્ગને શાસ્ત્રો અનુસાર સમજાવે છે. તેની એક ખાસ ઓળખ એ પણ હોય છે કે વર્તમાનના ધર્મગુરુઓ તેના વિરોધમાં ઊભા થઈને રાજી તથા પ્રજાને ગુમરાહ કરીને તેના ઉપર અત્યાચાર કરાવે (જુલમ ગુજરે) છે. કબીર સાહેબજી પોતાની વાણીમાં કહે છે કે

જો મમ સંત સત ઉપદેશ દૃઢાવૈ (બતાવૈ) વાકે સંગ સાખી રાડ બઢાવૈ /

યા સબ સંત મહંતન કી કરણી, ધર્મદાસ મેં તો સે વજ્ઞા //

કબીર સાહેબ પોતાના પ્રિય શિષ્ય ધર્મદાસને આ વાણીમાં એવું સમજાવી રહ્યા છે કે જે મારો સંત સાચા ભક્તિમાર્ગને બતાવશે તેની સાથે બધા સંતો તથા મહંતો ઝઘડા કરશે. આ તેની ઓળખ હશે. (આ એક ઓળખ થઈ).

ગીજુ ઓળખ તે સંત બધા જ ધર્મગ્રંથોનો પૂર્ણ જાણકાર હોય છે. પ્રમાણ સદ્ગુરુ ગરીબદાસજીની વાણીમાં –

‘સતગુર કે લક્ષ્ણ કલ્લું, મધૂરે બૈન વિનોદ / ચાર વેદ ખટ શાસ્ત્ર, કહે અઠારા બોધ //’

સતગુરુ ગરીબદાસજી મહારાજ પોતાની વાણીમાં પૂર્ણસંતની ઓળખ બતાવી રહ્યા છે કે તે ચાર વેદ, છ શાસ્ત્ર, અઠાર પુરાણો વગેરે બધા જ ગ્રંથોના પૂર્ણ જાણકાર હશે એટલે કે - બધા ગ્રંથોનો સાર કાઢીને બતાવશે - સમજાવશે. યજુર્વેદ અદ્યાય ૧૮ મંત્ર નં. ૨૫-૨૬માં લખ્યું છે કે વેદોના અધૂરાં વાક્યો અથર્તિ સાંકેતિક શબ્દો તથા પા લાગ (એક ચોથાએ)ના જ્લોકોને પૂરા કરીને વિસ્તારથી સમજાવશે તથા પ્રણ સમયની પૂજા બતાવશે. સવારે પૂર્ણપરમાત્માની પૂજા, બપોરે વિશ્વના દેવોનો સત્કાર તથા સંદ્યા આરતી અલગથી બતાવશે તે જ જગતનો ઉપકારક સંત હોય છે.

યજુર્વેદ અદ્યાય ૧૮ મંત્ર - ૨૫,
સંખ્યાદેશ : અર્ધ ઋચે : ઉક્થાનામૃ રૂપમ પદે : આપનોતિ નિવિદ : /
પણવૈ : શાસ્ત્રાખામ રૂપમ પયસા સોમ : આખ્યતે // (૨૫)

અનુવાદ : જે સંત (અર્ધ ઋચૈઃ) વેદોના અધૂરાં વાક્યો એટલે કે સાંકેતિક શબ્દોને પૂર્ણ કરીને (નિવિદઃ) પૂરાં કરે છે (પદેઃ) જ્લોકોના ચોથા ભાગને એટલે કે આંશિક વાક્યોને (ઉક્થાનમ) સત્તોના (રૂપમ) રૂપમાં (આખોતિ) પ્રાક્ત કરે છે એટલે કે આંશિક વિવરણને પૂર્ણ રૂપે

સમજે છે અને સમજાવે છે (શાખાણામુ) જેમ શરીરોને ચલાવવાનું જાણવાવાળા તેનો (ઇપમુ) પૂર્ણ રીતે પ્રયોગ કરે છે એમ પૂર્ણ સંત (પ્રણાવે:) આંકારો એટલે કે ઓમ-તત્-સત્ મંબ્રોને પૂર્ણ રૂપે સમજુ તથા સમજાવીને (પચસા) દૂધ-પાણી જુદા પાડે છે એટલે કે પાણી રહિત દૂધ જેવું તત્ત્વજ્ઞાન પ્રદાન કરે છે. જેનાથી (સોમઃ) અમર પુરુષ એટલે કે અવિનાશી પરમાત્માને (આધ્યતે) પ્રાસ કરે છે. તે પૂર્ણ સંત વેદને જાણવાવાળા કહેવામાં આવે છે.

ભાવાર્થ : તત્ત્વજ્ઞાન સંત તે હોય છે, જે વેદોનાં સાંકેતિક શબ્દોને પૂર્ણ વિસ્તારથી વર્ણન કરે છે જેનાથી પૂર્ણપરમાત્માની પ્રાભી થાય છે, તે વેદના જાણવાવાળા કહેવામાં આવે છે.

યજુર્વેદ અદ્યાય ૧૮ મંત્ર ૨૬

સંધિ છેદ : અશ્વિભ્યામુ પ્રાતઃ સવનમુ ઈન્દ્રેણ એન્દ્રમ માધ્યનિદનમુ /
વૈશવદૈવમુ સરસ્વત્યા તૃતીયમ આપ્તમ સવનમ // (૨૬)

અનુવાદ : તે પૂર્ણસંત ગ્રાણ સમયની સાધના બતાવે છે (અશ્વિભ્યામુ) સૂર્યના ઉદય - અસ્તથી બનેલા એક દિવસના આધારે (ઇન્દ્રેણ) પ્રથમ શ્રેષ્ઠતાથી બધા દેવોના માલિક પૂર્ણપરમાત્માની (પ્રાતઃ સવનમુ) પૂજા તો પ્રાતઃ કાળે કરવાની કહે છે જે (એન્દ્રમુ) પૂર્ણ પરમાત્માને માટે હોય છે. બીજુ (માધ્યનિદનમુ) દિવસના મદ્યમાં કરવાની કહે છે જે (વૈશવદૈવમુ) બધા જ દેવોના સત્કાર સંબંધિત (સરસ્વત્યા) અમૃતવાણી દ્વારા સાધના કરવાની કહે છે તથા (તૃતીયમ) બીજુ (સવનમ) પૂજા સાંજે (આપ્તમ) પ્રાસ કરે છે એટલે કે જે અણેય સમયની સાધના અલગ-અલગ કરવાની કહે છે, તે જગતના ઉપકારક સંત છે.

ભાવાર્થ : જે પૂર્ણસંતના વિષયમાં મંત્ર રપમાં કહ્યું છે, તે દિવસમાં પ્રણાવાર (સવારે, બપોરે, સાંજે) સાધના કરવાનું કહે છે. સવારે પૂર્ણ પરમાત્માની પૂજા, બપોરે બધા દેવતાઓના સત્કારના માટે તથા સાંજે સંદ્યા આરતી વગેરેને અમૃતવાણીના દ્વારા કરવા માટે કહે છે. તે સર્વ સંસારના ઉપકાર કરવાવાળા સંત હોય છે.

યજુર્વેદ અદ્યાય ૧૮ મંત્ર ૩૦

સંધિ છેદ : ગ્રતેન દીક્ષામુ આખોતિ દીક્ષાંયા આખોતિ દક્ષિણામુ /
દક્ષિણા શ્રદ્ધામુ આખોતિ શ્રદ્ધયા સત્યમુ આધ્યતે // (૩૦)

અનુવાદ : (ગ્રતેન) ખરાબ વ્યસનોનું ગ્રત રાખવાથી, એટલે કે ભાંગ, શરાબ, માંસ તથા તમાકુ વગેરેના સેવનથી સંચય રાખવાવાળો સાધક, (દીક્ષામુ) પૂર્ણ સંતથી દિક્ષાને (આખોતિ) પ્રાસ થાય છે એટલે કે તે પૂર્ણસંતનો શિષ્ય બને છે (દીક્ષાયા) પૂર્ણસંત દીક્ષા પ્રાપ્ત કરેલા શિષ્ય પાસેથી (દક્ષિણામુ) દક્ષિણાને (આખોતિ) પ્રાપ્ત થાય છે એટલે કે સંત

તેનાથી જ દક્ષિણા લેશે જે તેનાથી નામ લઇ લે છે. આ જ પ્રમાણે વિધિવત (દક્ષિણા) ગુરુદેવ દ્વારા બતાવ્યા અનુસાર જે દાન-દક્ષિણાથી ધર્મ કરે છે તેનાથી (શ્રદ્ધામુ) શ્રદ્ધાને (આખોતિ) પ્રાક્ત થાય છે. (શ્રદ્ધયા) શ્રદ્ધાથી ભક્તિ કરવાથી (સત્યમુ) સદા રહેવાવાળા સુખ તથા પરમાત્મા એટલે કે અવિનાશી પરમાત્માને (આપ્યતે) પ્રાક્ત થાય છે.

ભાવાર્થ : પૂર્ણસંત તે જ વ્યક્તિને શિષ્ય બનાવે છે જે સદાચારી રહે. અભક્ષય પદાર્થોનું સેવન તથા નશીલી વસ્તુઓનું સેવન ન કરવાનું આશ્વાસન આપે છે. પૂર્ણસંત ફક્ત તેનાથી જ દાન ગ્રહણ કરે છે જે તેમનો શિષ્ય બની જાય છે, પછી ગુરુદેવ પાસેથી દીક્ષા પ્રાપ્ત કરીને પછી દાન-દક્ષિણા કરે છે, તેનાથી શ્રદ્ધા વધે છે. શ્રદ્ધાપૂર્વક સત્ય ભક્તિ કરવાથી અવિનાશી પરમાત્માની પ્રાપ્તિ થાય છે એટલે કે પૂર્ણમોક્ષ થાય છે. પૂર્ણસંત ભીખ તથા લેટ માંગતા નથી ફરતા.

કબીર, ગુરુ બિન માલા ફેરતે, ગુરુબિન દેતે દાન /

ગુરુ બિન દોનોં નિષ્ઠલ હે, પૂછો વેદ પૂરાણ //

ગીજુ અ૱ળાખ એ છે કે ગ્રામ પ્રકારના મંગો (નામ) ને ગ્રામ વારમાં ઉપદેશ કરે છે, જેનું વર્ણન કબીર સાગર ગ્રંથ પાના નં. ૨૬૫ બોધ સાગરમાં મળે છે તથા ગીતાજુના અદ્યાય ૧૭ જ્લોક ૨૩ તથા સામવેદ સંખ્યા નં. ૮૨૨માં મળે છે.

કબીર સાગરમાં અમર મૂલ બોધ સાગર પાના ૨૬૫ :-

તથ કબીર અસ કહેવે લીન્ધા શાનબેદ સકલ કહ દીન્ધા //

ધર્મદાસ મૈં કહો બિચારી, જિહિતે નિબહેં સબ સંસારી //

પ્રથમ હિ શિષ્ય હોય જો આઈ, તા કહેં પાન દેહ તુમ ભાઈ // ૧ //

જબ દેખહુ તુમ દંદતા શાના, તા કહેં કહુ શબ્દ પ્રવાના // ૨ //

શબ્દ માંહી જબ નિશ્ચય આવે, તા કહેં શાન અગાધ સુનાવે // ૩ //

ગીજુ વાર ફરી પાછું સમજાવ્યું છે :-

બાલક સમ જીકર હે શાના / તાસોં કહદ્દું વચન પ્રવાના // ૧ //

જ કો સૂક્ષ્મ શાન હે ભાઈ / તાકો સ્મરન દેહ લખાઈ // ૨ //

શાન ગમ્ય જ કો પુનિ હોઈ / સાર શબ્દ જ કો કહ સોઈ // ૩ //

જ કો હોએ દિવ્ય શાન પરવેશા, તા કો કહે તત્ત્વ શાન ઉપદેશા // ૪ //

ઉપરની વાણીથી સ્પષ્ટ થાય છે કે કંડિલાર ગુરુ (પૂર્ણસંત) ગ્રામ સ્થિતિમાં સાર-નામ સુધી પ્રદાન કરે છે તથા ચોથી સ્થિતિમાં સાર શબ્દ પ્રદાન કરવાનો હોય છે. કારણ કે કબીર સાગરમાં તો પ્રમાણ પછીથી જોયું હતું. પરંતુ ઉપદેશ વિધિ પૂજ્ય દાદા ગુરુદેવ તથા પરમેશ્વર કબીર સાહેબજીએ અમારા પૂજ્ય ગુરુદેવને પહેલાં જ આપી દીધી હતી. જે અમને શરૂથી જ ગ્રામવારમાં નામદાનની દીક્ષા કરતા આવી રહ્યા છે.

અમારા ગુરુદેવ રામપાલજી મહારાજ પ્રથમવારમાં શ્રી ગણેશજી , શ્રી બ્રહ્મા - સાવિત્રીજી , શ્રીલક્ષ્મી-વિષ્ણુજી , શ્રી શંકર-પાર્વતીજી તથા માતા શેરાંવાલીના નામભાપ આપે છે. જે મનો નિવાસ આપણા માનવશરીરમાં બનેલા ચક્કોમાં હોય છે. મૂલાધાર ચક્કમાં શ્રી ગણેશજીનો વાસ, સ્વાદ ચક્કમાં બ્રહ્મા સાવિત્રીજીનો વાસ, નાભિચક્કમાં લક્ષ્મી વિષ્ણુજીનો વાસ, હૃદય ચક્કમાં શંકર પાર્વતીજીનો વાસ, કંઠ ચક્કમાં શેરાંવાલી માતાનો વાસ છે અને આ બધા દેવી-દેવતાઓના આદિ અનાદિ નામ મંત્ર હોય છે, જે નું વર્તમાનના ગુરુઓને જ્ઞાન નથી. એ મંત્રોના જાપથી પાંચેય ચક્કો ખૂલ્યી જાય છે. એ ચક્કોના ખૂલ્યા પછી માનવ ભક્તિ કરવાને લાયક બને છે. સત્ગુરુ ગરીબદાસજી પોતાની વાણીમાં પ્રમાણ આપે છે કે :-

પાંચ નામ ગુજરાતી આત્મ તત્ત્વ જગાઓ /

અં કિલિયં હરિયમ્ શ્રીયમ સોહં ધ્યાઓ //

ભાવાર્થ : પાંચ નામ જે ગુજરાતી આત્મ તત્ત્વ જગાઓ . એના જાપ કરીને આત્માને જાગૃત કરો.

બીજા વખતે બે અક્ષરોનો જાપ આપે છે, જેમાં એક ઓમ અને બીજો તત્ત્વ (જે ગુમ્ફ છે અને ઉપદેશીને બતાવવામાં આવે છે.) જેને શ્વાસ સાથે જાપ કરવામાં આવે છે. શ્રીજી વખતે સારનામ આપે છે, જે પૂર્ણરૂપે ગુમ્ફ છે.

શ્રાવાચરમાં નામ જાપ આપવાનું પ્રમાણ :

અદ્યાય ૧૭નો જ્લોક ૨૩

ॐ, તત્, સત્, ઈતિ, નિર્દેશः, બ્રહ્મણઃ: ત્રિવિધः, સ્મૃતઃ:/

બ્રાહ્મણઃ, તેન, વેદાઃ ચ, યજ્ઞાઃ ચ વિહિતાઃ પુરા // ૨૩ //

અનુવાદ : (ॐ) બ્રહ્મનો (તત્) આ સાંકેતિક મંત્ર, પરબ્રહ્મનો (સત્), પૂર્ણ બ્રહ્મનો (ઇતિ) આમ આ (ત્રિવિધः) ત્રણ મ્રકારના (બ્રહ્મણઃ) પૂર્ણ પરમાત્માના નામ સ્મરણનો (નિર્દેશः) સંક્રૈત (સ્મૃતઃ) કહ્યો છે. (ચ) અને (પુરા) સૂચિના આદિકાળમાં (બ્રાહ્મણઃ) વિદ્વાનોએ બતાવ્યું કે (તેન) તે જ પૂર્ણ પરમાત્માએ (વેદાઃ) વેદ (ચ) તથા (યજ્ઞાઃ) યજ્ઞાદિ (વિહિતાઃ) રહ્યા.

સામવેદ સંખ્યા નં. - ૮૨૨ ઉતાર્યિક અદ્યાય ૩, ખંડ - ૫,

જ્લોક - ૮ (સંત રામપાલ ધારા ભાષા-ભાષ્ય)

મનીષિભિ : પવતે પૂર્વ, કવિનૃભિર્થત: પરિ કોશાં અસ્તિષ્યદત્તા।

ત્રિતસ્ય નામ જનયન્મધુ કારન્નિન્જ્રસ્ય વાયું સખ્યાય વર્ધયન // ૮ //

શાણાર્થ : (પૂર્વઃ) સનાતન એટલે કે અવિનાશી (કવિરનૃભિ:) કબીર પરમેશ્વર માનવરૂપ ધારણ કરીને એટલે કે ગુરુરૂપમાં પ્રગટ થઈને (મનીષિભિ:) હૃદયથી ચાહવાવાળા, શદ્ધાર્થી ભક્તિ કરવાવાળા ભક્ત

આત્માને (બ્રિ) બ્રાણ (નામ) મંત્ર એટલે કે નામ ઉપદેશ આપીને, (પવતે) પવિત્ર કરીને (જનયન) જન્મ તથા (ક્ષારણાઃ) મૃત્યુથી (ન) રહિત કરે છે (તસ્ય) તેના (વાયુમ) પ્રાણ એટલે કે જીવન – શ્વાસોને જે સંસ્કારવશ ગણતરીના જ નાખેલા હોય છે તેને (કોધાન) પોતાના ભંડારથી (સખ્યાય) ભિત્રતાના આધારે શ્વાસ (પર્દિ) પૂર્ણરૂપે (વર્દ્યન) વધારે છે (યતઃ) જે કારણથી (ઇન્દ્રસ્ય) પરમેશ્વરના (મધુ) વાસ્તવિક આનંદને (આશીષ્યદા) પોતાના આશીર્વદ પ્રસાદથી પ્રાપ્ત કરાવે છે.

ભાવાર્થ : આ મંત્રમાં સ્પષ્ટ કર્યું છે કે પૂર્ણપરમાત્મા કવિર એટલે કે કબીર માનવશરીરમાં ગુરુ રૂપમાં પ્રગટ થઈને પ્રભુ પ્રેમીઓને બ્રાણ નામનો જપ આપીને સત્ય ભક્તિ કરાવે છે. તથા તે ભિત્ર ભક્તને પવિત્ર કરીને પોતાના આશીર્વદથી પૂર્ણપરમાત્માની પ્રાપ્તિ કરાવી પૂર્ણસુખ પ્રાપ્ત કરાવે છે. સાધકનું આયુષ્ય વધારે છે. આજ પ્રમાણ ગીતા અદ્યાય ૧૭ જ્લોક ૨૩માં છે કે ઊં - તત્ - સત્ - ઇતિ નિર્દેશઃ બ્રહ્મણાઃ બ્રિવિદ્ય સ્મृતઃ આનો ભાવાર્થ એ છે કે પૂર્ણ પરમાત્માને પ્રાપ્ત કરવાનો ઊં (૧) તત્ (૨), સત્ (૩) આ મંત્ર-જ્ઞાપ-સ્મરણ કરવાનો નિર્દેશ છે. આ નામને તત્ત્વદર્શી સંત પાસેથી પ્રાપ્ત કરો. તત્ત્વદર્શી સંતના વિષયમાં ગીતા અદ્યાય ૪ જ્લોક ૩૪માં કહ્યું છે, તથા ગીતા અદ્યાય ૧૫ જ્લોક ૧ અને ૪ માં તત્ત્વદર્શી સંતની ઓળખ બતાવી છે અને કહ્યું છે કે તત્ત્વદર્શી સંત પાસેથી તત્ત્વજ્ઞાન જાળીને ત્યારબાદ પરમપદ પરમેશ્વરની ખોજ કરવી જોઈએ. જ્યાં એકવાર ગયા બાદ સાધક સંસારમાં પાછો નથી આવતો એટલે કે પૂર્ણ રીતે મુક્ત થઈ જાય છે. તે જ પૂર્ણપરમાત્માથી સંસારની રચના થયેલી છે.

વિશેષ : ઉપરના વિવરણથી સ્પષ્ટ થયું છે કે પવિત્ર ચારેય વેદ પણ સાક્ષી છે કે પૂર્ણપરમાત્મા જ પૂજાના યોગ્ય છે, તેમનું વાસ્તવિક નામ કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) છે તથા બ્રાણ મંત્રોના નામનો જપ કરવાથી જ પૂર્ણમોક્ષ થાય છે.

ઇર્મદાસજીને તો કબીરજીએ સાર શબ્દ બીજાને આપવાની બિલકુલ ના કહી દીધી હતી. અને કહ્યું હતું કે અગર સાર શબ્દ કોઈ કાળના દૂતના હાથમાં જશે તો વચ્ચે પેટીવાળા હંસો પાર નહીં થઈ શકે. જેમ કે કળિયુગના પ્રારંભિક પેટીવાળા ભક્તો અશિક્ષિત હતા. તથા કળિયુગના અંતની પેટીવાળા ભક્તો કૃતદિન થઈ જશે તથા હાલ વર્તમાનમાં સન ૧૯૪૭ થી ભારત સ્વતંત્ર થયા બાદ વચ્ચે પેટીનો પ્રારંભ થયો છે. સન ૧૯૫૧માં સત્ગુરુ રામપાલજી મહારાજને મોકલ્યા છે. હવે બધાં જ ભક્તજનો શિક્ષિત છે. આપણી પાસે શાસ્ત્રો ઉપલબ્ધ છે. હવે આ સત માર્ગ સત સાધના આખાયે વિશ્વમાં ફેલાશે તથા નકલી ગુરુ તથા સંત, મહિંત બધા છુપાતા ફરશે.

એટલા માટે કબીર સાગર, જીવ ધર્મ બોધ, બોધ સાગર પાન નં. ૧૯૩૭
પર :-

ધર્મદાસ તોછિ લાખ હુહાઈ, સાર શબ્દ કહી બાહર નહીં આઈ /
સાર શબ્દ બાહર જે પરિ હૈ, બિચલી પીઠી હંસ નહીં તરિ હૈ //

પુસ્તક “ધની ધર્મદાસ જીવનદર્શન અને વંશ પરિચય”ના પાના નં. ૪૬
પર લખ્યું છે કે અગિયારમી પેટીને ગાઢી નહીં મળે. જે મહિંતજીનું નામ
“ધીરજ નામ સાહિબ” કવદીમાં રહેતા હતા. તેના બાદ બારમા મહિંત ઉગ્ર
નામ સાહેબે દામાખેડામાં ગાઢીની સ્થાપના કરી તથા પોતે જ મહિંત બની
બેઠા. આનાથી પહેલા દામાખેડામાં ગાઢી નહૃતી. આનાથી સ્પષ્ટ થાય છે
કે પૂર્વ વિશ્વમાં સત્ગુરુ રામપાલજી મહારાજના સિવાય બીજે કોઈ વાસ્તવિક
ભક્તિ માર્ગ નથી. સંત રામપાલજી મહારાજ પોતાના પ્રવચનોમાં વારંવાર
કહે છે કે સર્વ પ્રભુપ્રેમી શ્રદ્ધાળુઓને વિનંતી છે કે મને પ્રભુનો મોકલેલો
દાસ જાણીને પોતાનું કલ્યાણ કરાવો.

યહ સંસાર સમજદા નાહીં, કહન્દા શ્વામ દોપહરે નૂં /
ગરીબદાસ યહ વકત જીત હૈ, રોવોગે ઈસ પહરે નૂં //

બારમા પંથ (ગરીબદાસ પંથને બારમો પંથ લખ્યો છે કબીર સાગર,
કબીર ચાટિએ બોધ પાન ૧૮૭૦ પર)ના વિષયમાં કબીર સાગર કબીર વાણી
પાના નં. ૧૩૬-૧૩૭ પર વાણી લખી છે કે :-

સમૃત સત્રાસે પચહતાર હોઈ, તાદિન પ્રેમ પ્રગતે જગ સોઈ /
સાખી હમારી લે જીવ સમજાવૈ, અસંખ્ય જન્મ ઠૌર નહીં પાવૈ //
બારવેં પંથ પ્રગટ હૈ બાની, શબ્દ હમારે કિ નિર્ણય ઠાની /
અસ્થિર ધરકા મરમ ન પાવૈં, યે બારા પંથ હમહી કો ધ્યાવૈં //
બારવેં પંથ હમ હી ચલી આવૈં, સબ પંથ મેટિ એક હી પંથ ચલાવૈં /
ધર્મદાસ મોરી લાખ દોહાઈ, સાર શબ્દ બાહર નહીં આઈ //
સાર શબ્દ બાહર જે પરહી, બિચલી પીઠી હંસ નહીં તરહી /
તેતીસ અરબ શાન હમ ભાખા, સાર શબ્દ ગુમ હમ રાખા //
મૂલ શાન તબ તક છુપાઈ, જબ લગ દ્વાદશ પંથ મિટ આઈ /

અહીંથાં કબીર સાહેબ પોતાના શિષ્ય ધર્મદાસજીને સમજાવે છે કે સંવત
૧૯૭૫માં મારા જ્ઞાનનો પ્રચાર થશે જે બારમો પંથ હશે. બારમા પંથમાં
મારી વાણી પ્રગટ થશે. પરંતુ સાચો ભક્તિમાર્ગ નહીં હોય. પછી બારમા
પંથમાં અમે પોતે ચાલી આવીશું અને બધા પંથો મિટાવીને એક જ પંથ
ચલાવીશું, પરંતુ ધર્મદાસ તને લાખ સોગંદ છે કે આ સાર શબ્દ કોઈ
કુપાત્રને ન આપતો, નહીં તો વરચેની (વચલી) પેટીના હંસ પાર નહીં
ઉતરે. એટલા માટે જ્યાં સુધી બાર પંથ મિટાવીને એક પંથ નહીં ચાલે ત્યાં
સુધી હું આ મૂળ જ્ઞાન છુપાવીને રાખીશ.

સંત ગરીબદાસજી મહારાજની વાણીમાં નામનું મહિતવ :

નામ અભૈપદ જીંચા સંતો, નામ અભૈપદ જીંચા ।
 રામ હૃદાઈ સાચ કહત છું, સત્ગુર સે પૂછા ॥
 કહે કબીર પુરુષ બારિયામં, ગરીબદાસ એક નૌકા નામં ॥
 નામ નિરંજન નૌકા સંતો, નામનિરંજન નૌકા ।
 તીર્થ વ્રત થોથારે લાગે, જ્યે તપ સંજમ ફીકા ॥
 ગજ તુરક પાલકી અથર્વા, નામ બિના સબ દાન વ્યર્થા ।
 કબિર, નામ ગહેસો સંત સુજ્ઞાના, નામ બિના જગ ઉરજાના ।
 તાહિ ના જ્ઞાને યે સંસારા, નામ બિના સબ જમકે ચારા ॥

સંત નાનક સાહેબજીની વાણીમાં નામનું મહિતવ :

નાનક નામ ચઢાઈ કલાં, તેરે ભાષે સબદા લલા ।
 નાનક હુઃબિયા સબ સંસાર, સુખિયા સોય નામ આધાર ॥
 જ્યે તાપ શાન સબ ધ્યાન, પટ શાસ્ત્ર સિમરત વ્યાખ્યાન ।
 જોગ અભ્યાસ કર્મ ધર્મ સબ ડિયા, સગલ ત્યાગવણ મધ્ય ફિરીયા ॥
 અનેક પ્રકાર તિયે બહુત યત્ના, દાન પુષ્ય હોમે બહુ રત્ના ।
 શીશ કટાયે હોમે કર રાતિ, વ્રત નેમ કરે બહુ ભાંતિ ॥
 નહીં તુલ્ય રામ નામ વિચાર, નાનક ગુરુમુખ નામ જપિયે એક બાર ॥

(પરમ પૂજય કબીર સાહેબ (કલિરદેવ)ની અમૃતવાણી)
 સંતો શબ્દદી શબ્દ બખાના । ટેક । ॥ શબ્દ ફાંસ ફંસા સબ કોઈ શબ્દ નહીં
 પહેચાના ॥ પ્રથમહિં બ્રહ્મ સ્વ ઈરછા તે પાંચો શબ્દ ઉચારા । સોહં, નિરંજન,
 રરંકાર, શક્તિ ઔર આંકારા ॥ પાંચો તત્ત્વ મ્રદૂતિ તીનો ગુણ ઉપજાયા ।
 લોક દ્વિપ ચારો ખાન ચૌરાસી લખ બનાયા ॥ શબ્દદી કાલ કલંદર કહિયે
 શબ્દદી ર્ભર્મ ભુલાયા ॥ પાંચ શબ્દ કી આશા મેં સર્વસ મુલ ગંવાયા ॥
 શબ્દદી બ્રહ્મ પ્રકાશ મેંટ કે જૈઠે મૂંદે હારા ॥ શબ્દદી નિરગુણ શબ્દદી
 સરગુણ શબ્દદી વેદ પુકારા ॥ શુદ્ધ બ્રહ્મ કાચા કે ભીતર જૈઠ કરે સ્થાના ॥
 જ્ઞાની યોગી પંડિત ઔ સિદ્ધ શબ્દ મેં ઉરજાના ॥ પાંચી શબ્દ પાંચ હૈનું મુદ્રા
 કાચા બીચ ઠીકાના ॥ જે જીઉસંક આરાધન કરતા સો તિહિ કરત બખાના
 ॥ શબ્દ નિરંજન ચાંચરી મુદ્રા હૈ નૈનન કે માંહી । તાકો લાને ગોરખ યોગી
 મહા તેજ તપ માંહી ॥ શબ્દ આંકાર ભૂચરી મુદ્રા બિકુટી હૈ સ્થાના વ્યાસદેવ
 તાહિ પહિયાના ચાંદ સૂર્ય તિહિ જાના ॥ સાહ શબ્દ અગોચરી મુદ્રા ભંવર
 ગુફા સ્થાના । શુકદેવ મુનિ તાહિ પહિયાના સુન અનહંદ કો કાના ॥ શબ્દ
 રરંકાર ખેચરી મુદ્રા દસવેં હાર ઠિકાના ॥ બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ આદિ લો
 રરંકાર પહિયાના ॥ શક્તિ શબ્દ ધ્યાન ઉનમુનિ મુદ્રા બસો આકાશ સનેહી ।
 ઝીલમિલ ઝીલમિલ જ્યોત દિખાવે જાને જનક વિદેહી । પાંચ શબ્દ પાંચ હૈનું
 મુદ્રા સો નિશ્ચય કર જાના । આગે પુરુષ પુરાન નિઃઅક્ષાર તિનકી ખબર ન
 જાના ॥ નૌ નાથ ચૌરાસી સિદ્ધિ લો પાંચ શબ્દ મેં અટકે । મુદ્રા સાધ રહે

ઘટ ભીતર ફીર આંદે મખુ લટકે ॥ પાંચ શબ્દ પાંચ હૈનું મુદ્રા લોક દ્વિપ
યમજાલા । કહેં કબીર અક્ષાર કે આગે નિઃઅક્ષાર કા ઉજુયાલા ॥

જેમકે આ શબ્દ “સંતો શબ્દદ્વિ શબ્દ બખાના”માં લખ્યું છે કે બધા સંતજનો શબ્દ (નામ)ની મહિમા સંભળાવે છે. પૂર્ણથ્રષ્ટ કબીર સાહેબજીએ બતાવ્યું છે કે શબ્દ - સતપુરુષનો પણ છે, જે સત્ત પુરુષનું પ્રતિક છે તથા જ્યોતિ નિરંજન કાળનું પ્રતીક પણ શબ્દ જ છે. જેમ શબ્દ જ્યોતિ નિરંજન આ ચાંચરી મુદ્રાને પ્રાક્ત કરાવે છે, આને ગોરખ યોગીએ આકરુ તપ કરીને પ્રાક્ત કરી જો કે સાધારણ વ્યક્તિના હાથની આ વાત નથી અને પછી ગોરખનાથ કાળ સુધી જ સાધના કરીને સિદ્ધ બની ગયા. પણ મુક્ત ન થઈ શક્યા. જ્યારે કબીર સાહેબે સત્યનામ અને સાર નામ આચ્યું ત્યારે ગોરખનાથજીનો કાળથી છુટકારો થયો. એટલા માટે જ્યોતિ નિરંજન નામના જાપ કરવાવાળા કાળ-જાળથી નથી બચી શકતા. એટલે કે સત્યલોક નથી જઈ શકતા. શબ્દ ઊંકાર (ઓમ)નો જાપ કરવાથી સાધક ભૂંચારી મુદ્રાની સ્થિતિમાં આવી જાય છે. જે વેદવ્યાસે સાધના કરી અને કાળ-જાળમાં જ રહ્યા. સોહું નામના જપથી અગોચરી મુદ્રાની સ્થિતિ થઈ જાય છે અને કાળલોકમાં બનેલી ભંવર ગુફામાં પહોંચી જાય છે. જેની સાધના શુકદેવ અભિએ કરી અને ફક્ત શ્રી વિષ્ણુજીના લોકમાં બનેલા સ્વર્ગ સુધી પહોંચ્યા. શબ્દ રરંકાર જૈંચરી મુદ્રા દસમા દ્વાર (સુષ્ણા) સુધી પહોંચી જાય છે. બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ અણેએ રરંકારને જ સત્ય માનીને કાળની જાળમાં અટવાઈ ગયા. શક્તિ (શ્રીયમ) શબ્દ - ઉનમુની મુદ્રાને પ્રાક્ત કરાવી દે છે, જેને રાજ જનકે પ્રાક્ત કરી પરંતુ મુક્તિ ન થઈ. ધાણ સંતોઓ પાંચ નામોમાં શક્તિની જગ્યાએ સત્યનામ જોડી દીધું છે, જો કે સત્યનામ કોઈ જાપ નથી, એ તો ફક્ત સાચા નામ તરફ ઈશારો છે. જેમકે સત્યલોકને સરચંડ પણ કહે છે. એ જ રીતે સત્યનામ કોઇ બીજું જ સાચું નામ. ફક્ત સત્યનામ - સત્ય નામ જાપ નથી કરવાના. આ પાંચ શબ્દોની સાધના કરવાવાળા નવ નાથ અને ચૌરાસી સિદ્ધો પણ એના સુધી જ સિમિત રહ્યા તથા શરીર (ઘટ)માં જ ધૂની (અવાજ) સાંભળીને આનંદ લેતા રહ્યા. વાસ્તવિક સત્યલોક સ્થાન તો શરીર (પીડ)થી (અંડ) બ્રહ્માંડથી પણ પાર છે, એટલા માટે ફરી પાછા માતાના ગર્ભમાં આવ્યા. (ઉંદા લટકયા) એટલે કે જન્મ-મૃત્યુનું કષ્ટ સમાપ્ત ન થયું. જે પણ ઉપલબ્ધિ (ઘટ) શરીરમાં થશે તે તો ફક્ત બ્રહ્મકાળ સુધી જ સિમિત છે, કારણ કે પૂર્ણ પરમાત્માનું નિજ સ્થાન (સત્યલોક) તથા તેમના શરીરનો પ્રકાશ તો પરબ્રહ્મ વગેરેથી પણ વધારે તથા ખૂબ જ આગળ (દૂર) છે. તેના માટે તો પૂર્ણસંત જ પૂર્ણી સાધના બતાવશે. જે પાંચ નામો (શબ્દો)થી અલગ છે.

સંતો સત્તગુર મોહે ભાવે, જે નૈનન અલખ લખાવે ।
દોલત દિગેં ના બોલત બિસરે, સત ઉપદેશ દફાવે ॥

આંખ ના મૂદું હેં કાનના રહુંદેં, ના અનહદ ઉરજાવે ।

પ્રાણ પુંજ કિયાઓંસે ન્યારા, સહજ સમાધિ બતાવે ॥

ઘટ રામાચણના રચયિતા તુલસીદાસ સાહેબજી હાથરસવાળા પોતે કહે છે કે :- (ઘટ રામાચણ પ્રથમ ભાગ પાન નં. ૨૭).

પાંચોં નામ કાલ કે જાનો તથ દાની મન સંકા આનો । સુરતિ નિરતી લે લોક સિધાઉં આદિનામ લે કાલ ગિરાઉં, સતનામ લે જીવ ઉલારી, અસ ચલ જાઉં પુરુષ દરબારી ॥ કબીર, કોટિનામ સંસાર મેં, ઈનસે મુક્તિ ન હો । સાર નામ મુક્તિ કા દાતા, વાકો જાને ન કોએ ॥

પૂરા સતગુરુ સોઓ કહાવે, દોય અખરકા ભેદ બતાવે ।

એક છુડાવે એક લખાવે, તો પ્રાણી નિજ ધર જાવે ॥

ગુરુ નાનકજીની વાણીમાં પ્રમાણાં :

જે પંદિત તુ પદ્ધિયા, બિના હુઉ અખર હુઉ નામા ।

પરષ્ણવત નાનક એક લંધાએ, જે કર સચ સમાવા ।

વેદ કઠેલ સિમરિત સબ સાંસત, ઈન પઢી મુક્તિ ન હોઈ ॥

એક અક્ષર જે ગુરુમુખ જાપે, તિસ કી નિરમલ હોઈ ॥

ભાવાર્થ : ગુરુ નાનકજી મહારાજ પોતાની વાણી હારા સમજાવવા માંગે છે કે પૂરા સતગુરુ તે જ છે કે જે બે અક્ષરના જાપના વિષયમાં જાણે છે. જેમાંથી એક કાળ તથા માચાના બંધનથી છોડાવે છે અને બીજો પરમાત્માને દેખાડે છે અને બીજો જે એક અક્ષર છે એ તો પરમાત્મા સાથે મિલન કરાવે છે.

સંત ગારીબદાસજી મહારાજની અમૃતવાણીમાં આસના નામનું પ્રમાણાં:-

ગરીબ, સ્વાંસા પારસ ભેદ હમારા, જે ખોજે સો ઉતરે પારા ।

સ્વાંસા પારસ આદિ નિશાની, જે ખોજે સો હોય દરબાની ॥

સ્વાંસા હી મેં સાર પદ, પદ મેં સ્વાંસા સાર ।

દમ દેહી કા ખોજ કરો, આવાગમન નિવાર ॥

ગરીબ, સ્વાંસ સુરતિ કે મધ્ય હૈ, ન્યારા કદે નહોં હોય ।

સતગુરુ સાક્ષી જૂત ફૂં, રાખો સુરતિ સમોય ॥

ગરીબ, ચાર પદાર્થ ઉર મેં જોવે, સુરતિ નિરતિ મન પવન સમોવે ।

સુરતિ નિરતિ મન પવન પદાર્થ (નામ), કરો ઈકતર યાર ।

દ્વારસ અંદર સમોય લે, દિલ અંદર દીદાર ।

કબીર, કહતા હું કહિ જત હું, કહું બજુ કર હોલ ।

સ્વાંસ જે ખાલી જત હૈ, તીન લોક કા મોલ ॥

કબીર, માલા સ્વાંસ ઉસ્વાંસ કી, ફેરેંગે નિજ દાસ ।

ચૌરાસી ભ્રમે નહોં, કટૈ કર્મ કી ફાંસ ॥

ગુરુ નાનકજીની વાણીમાં પ્રમાણાં :

ચહેરીં કા સંગ, ચહેરીં કા મીત, જીમે ચારે હટાવે નિત ।

મન પવન કો રાખે બંધ, લહે ત્રિકુટી ત્રિવૈષ્ણી સંધ ॥

અખંડ મદંલ મેં સુન્ન સમાના, મન પવન સચ્ચ ખંડ ટિકાના ॥

પૂર્ણ સતગુરુ તે છે જે બ્રાહ્મ વખતમાં નામ આપે અને શ્વાસની કિંયાની સાથે સુમરણની રીત બતાવે. ત્યારે જુવનો મોક્ષ સંભવ છે. જેમ પરમાત્મા સત્ય છે. ઠીક, તે જ પ્રમાણે પરમાત્માનો સાક્ષાત્કાર તથા મોક્ષ પ્રાપ્ત કરવાની રીત પણ આદિ-અનાદિ તથા સત્ય છે, જે ક્યારેય નથી બદલાતી. ગરીબદાસજી મહારાજ પોતાની વાણીમાં કહે છે :

“ભક્તિ બીજ પલટૈ નહીં, યુગ જાંહી અસંખ /
સાંઈ સિર પર રાખીયો, ચૌરાસી નહીં શંક //
“ધીસા આએ એકો દેશ સે, ઉતરે એકો ઘાટ /
સમજોં કા માર્ગ એક હૈ, મૂર્ગ બારહ બાટ //
કબીર ભક્તિ બીજ પલટૈ નહીં, આન પડે બહુ ઓલ /
જૈ કંચન વિષા પરૈ, ઘટૈ ન તાકા મોલ //

ઘણા બધા મહાપુરુષ સાચા નામના વિષે નથી જાણતા, તેઓ મનમુખી નામ આપે છે, જેનાથી નથી સુખની પ્રાપ્તિ થતી કે નથી જ મુક્તિ થતી. કોઈ કહે છે તપ, હવન, ચારા વગેરે કરો તથા થોડા ઘણા મહાપુરુષ આંખ, કાન અને મુખ બંધ કરીને અંદર દ્યાન લગાવાની વાત કરે છે જો કે આ તેમની મનમુખી સાધનાનું પ્રતીક છે. જ્યારે કબીર સાહેબ, સંત ગરીબદાસજી મહારાજ, ગુરુ નાનકદેવજી વગેરે પરમ સંતોષે આવી બધી કિંયાઓને કરવાની ના પાડીને માત્ર એક નામ જાપ કરવાનું જ કહ્યું છે.

એક (ફાંસ દેશના) નાસ્ટ્રાદમસ નામના ભવિષ્ય વક્તા હિતા, જેની બધી ભવિષ્યવાણીઓ સત્ય થઈ રહી છે, જે લગભગ ૪૦૦ વર્ષ પહેલા લખી તથા બોલવામાં આવી હતી. તેણે કહ્યું છે કે સન ૨૦૦૬માં એક હિંદુ સંત પ્રગટ થશે એટલે કે સંસારમાં તેની ચર્ચા થશે. તે સંત ના તો મુસલમાન હશે, ન તે ઈસાઈ હશે તે માત્ર હિંદુ જ હશે. તેના દ્વારા બતાવેલ ભક્તિમાર્ગ બધાથી જુદો તથા તથ્યો પર આધારિત હશે. તેને ઝાનમાં કોઈ પરાજિત નહીં કરી શકે.

સન ૨૦૦૬માં તે સંતની આયુ ૫૦ અને ૬૦ વર્ષની વરદ્યે હશે. (સંત રામપાલજી મહારાજનો જન્મ ૮ સપ્ટેમ્બર સન ૧૯૫૧માં થયો. જુલાઈ સન ૨૦૦૬માં સંતજીની આયુ ઠીક ૫૫ વર્ષ બને છે જે ભવિષ્યવાણી અનુસાર સાચી છે.) તે હિંદુ સંત દ્વારા બતાવેલા ઝાનને પૂરો સંસાર સ્વીકાર કરશે. તે હિંદુ સંતની અદ્યક્ષતામાં પૂરા સંસારમાં ભારતવર્ષનું શાસન હશે તથા તે સંતની આજાથી સર્વ કાર્ય થશે. તેની મહિમા આસમાનોથી ઉપર હશે. નાસ્ટ્રાદેમસ દ્વારા બતાવેલ સાંકેતિક સંત રામપાલજી મહારાજ છે, જે સન ૨૦૦૬માં વિખ્યાત થયા છે. ભલે અજાનીઓએ તેમને ખરાબ કહીને પ્રસિદ્ધ કર્યો છે પરંતુ સંતમાં કોઈ દોષ નથી.

ઉપર દર્શાવેલ તમામ લક્ષણો તત્ત્વદર્શી સંત રામપાલ મહારાજમાં વિદ્યમાન છે.

(૭) સંતને સત્તાવવાની સજા

આદરણીય ગરીબદાસ સાહેબજુનો જન્મ પાવન ગામ છુડાની જિલ્લા ઝજ્જરમાં શ્રી બલરામજી ધનખડ (જાટ)ના ઘરમાં થયો હતો. આપજુને પણ કાશીમાં ૧૨૦ વર્ષ સુધી રહીને સને ૧૫૧૮ માં સતલોક ચાલી ગયેલ પૂર્ણબ્રહ્મ કબીર પરમેશ્વર (કવિર્દેવ) પોતાના સતલોક (અતુધામ)થી સને ૧૭૨૭માં સહશરીર આવીને મળ્યા હતા તથા આપજુના જીવને સતલોક લઈ ગયા હતા. પાછળથી પરિવારજનોએ ગરીબદાસજુને મૃત જાણીને ચિત્તા પર રાખી દીધા હતા. તેજ સમયે કવિર્દેવજુથે આપજુના જીવને શરીરમાં ફરી પાછો પ્રવેશ કરાવી દીધો હતો. ત્યારબાદ આદરણીય ગરીબદાસજી પણ પરમ પૂજ્ય કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) નો આંખે દેખ્યો મહિમા જન-જનને સંભળાવવા લાગ્યા. જે પણ દુઃખી પ્રાણી આપજુથી ઉપદેશ પ્રાપ્ત કરતા, તેજ સુખી થઈ જતા. આપજુની વધતી મહિમા તથા તત્ત્વજ્ઞાનની સામે બીજા ગુરુઓ-આચાર્યોના અધૂરા જ્ઞાનની પોત ખૂલવાથી આસપાસના બધા અધૂરા જ્ઞાનચુક્ત ગુરુજ્ઞન (આચાર્યજન) આપજુથી અત્યાધિક દ્રષ્ટ્વી કરવા લાગ્યા. આસપાસના મુખ્ય મુખ્ય ચૌધરીઓને ઉલટી પછી (તે ખોટો છે, તે ખોટી લક્ષ્ણ કરાવશે, તે ટોંગી છે વગેરે) ભણાવી દીધી. જેનાથી આસપાસનાં ગામના વ્યક્તિ પ્રભુ કબીરના પ્રારા બાળક આદરણીય ગરીબદાસજુથી ઘૂણા કરવા લાગ્યા.

દિલ્હીના વાજુદપુર ગામમાં આપના એક શિષ્ય હતા. તેનાથી પણ આખું ગામ દ્રષ્ટ્વી કરતું હતું, તેની પ્રાર્થના પર ગરીબદાસજી થોડાક દિવસ વાજુદપુરમાં રોકાયા. તેજ સમયે ટીડ્ડી (તીડ) ના ઉપદ્રવથી આસપાસના કોન્ઠમાં બાજરીનો પાક નષ્ટ થઈ ગયો હતો, પરંતુ આપજુના સેવકના પાકને કોઈ નુકસાન થયું નહિ. બધા ગામવાસીઓએ તેમની મહિમાથી બહુ પ્રભાવિત થઈને તેમના જ્ઞાનનો સ્વીકાર કરીને પોતાનું આત્મકલ્યાણ કરાવ્યું.

આપજુના આદેશથી આપના ભક્ત એ તે બાજરાને પૂરા ગામમાં વહેંચી દીધો તથા ગરીબદાસજુના વારંવાર ના કરવા છતાં પણ કેટલોક બાજરો બળદગાડીમાં રાખી દીધો તથા કહ્યું કે દરેક પૂર્ણભાએ આપ ભંડારો કરો છો, કંઈક દાન તમારા દાસનું પણ થઈ જશે. ભક્તોની શ્રદ્ધાનું માન રાખતા આપજુએ સ્વીકૃતિ પ્રદાન કરી દીધી. (આદરણીય ગરીબદાસજુના ચાર પુત્રો તથા બે કન્યાઓ સંતાનિઃપત્માં હતા તથા લગભગ ૧૩૦૦ એકર જમીનના સ્વામી પણ હતા) તેજ બળદગાડામાં બેસીને આપ ગામ છુડાની ચાલી નીકળ્યા. રસ્તામાં ગામ કાણોંદાની પાસે બળદગાડી પહોંચતાની પહેલા જ સુનિયો જિત ખડયંગકારી સ્વાર્થી ગુરુઓ (આચાર્યો)એ સંત ગરીબદાસજુને ધેરી લીધા. બધું અનાજ (બાજરી) લૂંટી લીધું તથા તે ગામના ચૌધરી છાજુરામજી છિક્કારાને સૂચના કરી દીધી કે તે હિંદુ ધર્મના દ્રોહીને પકડી લીધો છે. ચૌધરી છાજુરામજીના આદેશથી ચૌપાડમાં (ચૌરામાં) બાંધી દીધા, ચૌધરી છાજુરામજીને સરકારના તરફથી

થોડાક કાનૂની અધિકાર પ્રાપ્ત હતા. ઇ મહિનાની સજા, પાંચસો ઇપિયાનો દંડ તથા મહાદોષીને કાઠમાં બંધ કરવો વગેરે શિક્ષાઓ હતી.

તે ધર્મના અજ્ઞાની હેકેદારો (ગુરુઓ-આચાર્યો) હારા પહેલેથી ઉલ્ટી પછી ભણેલા ચૌધરી છાજુરામ છિક્કારાજુએ તે પરમ આદરણીય ગરીબદાસજુ મહારાજને કાઠમાં બંધ કરી દીધા. [કાઠમાં બંધ કરવાની એક પ્રકારની કઠિન કારાગારની સજા હતી, બંને પગના ઘૂંઠણોથી ઉપર બે મોટા વજનદાર ડંડા (મોટું ગોળ વજનદાર લાકડું) બાંધીને બંને હાથોને પાછળ બાંધવામાં આવતા હતા, જેના કારણે વ્યક્તિ બેસી નહિતો શકતો તથા પીડા બહુ જ થતી હતી, પગ સુઝી જતા હતા] બળદગાડીવાળો ખાલી ગાડી લઈને ગામ વાજિદપુર પાછો ચાલ્યો ગયો, જે ગામ કણોંદાથી લગભગ ૧૦ કિ.મી. દૂર આવેલું છે. બદ્ધી સૂર્યના પ્રાપ્ત થતા જ વાજિદપુર ગામના કેટલાક મુખ્ય વ્યક્તિ તરત જ કાણોંદા પહોંચી ગયા તથા ચૌધરી છાજુરામજુને પ્રાર્થના કરી તથા ખૂબ સમજાવ્યા કે આ સાધારણ વ્યક્તિ નથી, આ પરમ શક્તિ સંપન્ન છે. તમે ક્ષમાયાચના કરી લ્યો. ચૌધરી છાજુરામજુ બહુ જ નેક આત્મા તથા ખૂબ જ દચાળું અને નમ્ર હૃદયના વ્યક્તિ હતા. પરંતુ તે સ્વાર્થી તથા પ્રભુતાના ભૂખ્યા ગુરુઓ (આચાર્યો)એ તે પુણ્યઆત્મા શ્રી છાજુરામ છિક્કારાજુને ખોટી કહાની સંભળાવી પ્રભુના પ્ર્યારા બાળક આદરણીય ગરીબદાસજુના પ્રતિ અતિ વધારે નફરત પેદા કરી રાખી હતી. જેના કારણે ચૌધરી છાજુરામજુએ કારણ જાણ્યા વગર જ સજા પ્રારંભ કરી દીધી હતી. વાજિદપુરના ભક્તોની પ્રાર્થના માનીને આદરણીય ગરીબદાસજુને છોડી દીધા. આદરણીય ગરીબદાસજુ સાહેબે કંઈ પણ કહ્યું નહિ તથા પોતાના ગામ છુડાની આવી ગયા.

થોડા સમય પછી ચૌધરી છાજુરામજુ સવારમાં પ્રાતઃક્રિયા કરવા તળાવ પર ગયા, તો તેમના બંને હાથ બે ઘોડેસવારોએ ત્યાં આવીને કાપી નાખ્યા. તેજ સમયે તેમની સમક્ષા જ અદૃશ્ય થઈ ગયા. આ દૃશ્યને તળાવ પર હાજર કેટલીક વ્યક્તિઓએ પણ જોયું. ધણો ઉપચાર કરાવ્યો, પરંતુ દુઃખાવો તથા લોહી બંધ ના થયું. કેટલાક દિવસ સુધી કણસતો રહ્યો. પછી એક વ્યક્તિએ કહ્યું તે જ સંત ગરીબદાસજુની પાસે જઈને ક્ષમાયાચના કરી લો, તેઓ દચાળું છે, પરિવારજનો તે ચૌધરીને ઘોડા પર બેસાડીને છુડાની લઈ ગયા. શ્રી છાજુરામજુ જતાં જ આદરણીય ગરીબદાસજુનાં ચરણોમાં પડી ગયા. ક્ષમાયાચના કરી. સંત ગરીબદાસજુએ આશીર્વાદ આપ્યા તથા નામ ઉપદેશ આપ્યો તથા આજીવન ભક્તિ કરવાનું કહ્યું. ચૌધરી છાજુરામજુએ કહ્યું, દાતા મને આપના વિરુદ્ધ વધારે ભરમાવી રાખ્યો હતો.

મને ખબર ન હતી કે આપ પૂર્ણપરમાત્મા આવ્યા છો. આદરણીય ગરીબદાસજુએ કહ્યું હું પૂર્ણપરમાત્મા કબીર સાહેબ (કવિર્દેવ) જૂલાહાનો મોકલેલ દાસ છું. તેમની શક્તિથી જ તમે ઠીક થયા છો. મેં તમને કોઈ શ્રાપ નહોતો આપ્યો. તમારા કર્મનું ફળ તમને મળ્યું છે. અગર તમે અહીંથી નહિ આવતા તો તમારા પરિવાર પર ઘણો બીજો વધારે પાપનો પ્રભાવ હતો. હવે તે નહિ રહે, કારણ કે તમે ઉપદેશ પ્રાપ્ત કર્યો છે. ચૌદારી છાજુરામજુએ પોતાના સમગ્ર પરિવારને ઉપદેશ અપાવ્યો. આજે પણ તેજ પુણ્ય આત્મા છાજુરામજુના વંશ આદરણીય ગરીબદાસજુની પરંપરાગત પૂજા કરે છે. લગભગ સેંકડો પરિવાર છે જેમને છાજુવાડા કહે છે.

કેમ કે :-

તુમને ઉસ દરગાહ કા મહલ ના દેખ્યા ।
 ધરમરાય કે તિલ તિલ કા લેખા ॥
 રામ કહે મેરે સાથ કો, દુઃખ ના દીજો કોઓ ॥
 સાથ દુઃખાય મૈં દુઃખી, મેરા આપા ભી દુઃખી હોય ॥
 હિરણ્યકશિપુ ઉદર (પેટ) વિદારીયા, મૈં હી માર્યા કંસ ।
 જો મેરે સાથુ કો સતાવે, વાકા ખો-દું વંશ ॥
 સાથ સતાવન કોટે પાપ હૈ, અનગિન હત્યા અપરાધં ।
 દુવાસા કી કલ્પ કાલ સે, પ્રલય હો ગયે યાદવ ॥

ઉપરોક્ત વાણીમાં સતગુરુ ગરીબદાસજુ સાહેબ પ્રમાણ આપી રહ્યા છે કે પરમેશ્વર કહે છે કે મારા સંતને દુઃખી ના કરશો. જે મારા સંતને દુઃખી કરે છે, સમજો મને દુઃખી કરે છે. જ્યારે મારા ભક્ત પ્રહલાદને દુઃખી કર્યો, ત્યારે મૈં હિરણ્યકશયપનું પેટ ફાડ્યું અને મૈં જ કંસને માર્યો અને જો મારા સાધુને જે કોઈ દુઃખી કરશો તો હું તેના વંશનો નાશ કરી દઈશ. એટલા માટે સંતને સતાવવાના કરોડો પાપ લાગે છે. જેમ અગણિત (અનંત) હત્યાઓ કરી દીધી હોય. આ અભાણ (અજ્ઞાની) લોકો પરમાત્માના નિયમ (બંધારણ)થી પરિચિત નથી, એટલા માટે ભયંકર ભૂલ કરે છે અને પછી દંડના ભોગી બને છે. સાધુ સતાવવાનો નીચે પ્રમાણે દંડ મળે છે :

અગર એક મનુષ્ય બીજા મનુષ્યનું મૃત્યુ કરી દેશે તો તેના આગળના જન્મમાં હત્યા કરવાથી પૂર્ણ થઈ જાય છે. પરંતુ સંતને સતાવવાનો બહુ મોટો દંડ છે. જે અનંત જન્મોમાં પણ પૂરો થતો નથી. સતગુરુ પોતાની વાણીમાં કહે છે :

અધ્યમુખી ગર્ભવાસ મૈં હર દમ બારમ્બાર,
 જુનિ ભૂત-પિશાચ કી, જબ લગ મુદ્દિ સંહાર ।

પછી આવી ભૂલ કરાવાવાળાને પરમેશ્વર અલગ અલગ પ્રાણીઓની યોનીઓમાં વારંવાર માતાના ગર્ભમાં નાખે છે (ગર્ભની ભયંકર યાતનાઓ

ભોગવે છે) અથર્તિ તે જન્મ લેતા જ વાર્ચવાર મૃત્યુને પ્રાપ્ત થાઈ જાય છે અને જ્યાં સુધી સુષ્પિણો પ્રલય ના થાય ત્યાં સુધી ભૂત-પિશાચાની ચોનિ તથા માતાના ગર્ભમાં મહાન કષ્ટમાં રાખે છે, જે ખૂબ જ દુઃખદાયી હોય છે અને ત્યાં સુધી ક્ષમા નથી મળતી જ્યાં સુધી સતાવેલ સંત માફ નથી કરી દેતા.

એક વાર દુવર્સા અધિયો અભિમાનવશ થઈને અંબરીષ અધિયો મારવા માટે પોતાની શક્તિથી એક સુદર્શન ચક્ર છોડયું. સુદર્શન ચક્ર અંબરીષ અધિયા ચરણનો સ્પર્શ કરીને પાછું દુવર્સા અધિયો મારવા માટે દુવર્સાની તરફ જ ચાલ્યું. દુવર્સા અધિયો વિચારી લીધું કે મેં બહુ જ મોટી ભૂલ કરી દીધી છે. પરંતુ વધારે સમય ન રહેતા દુવર્સા અધિયો સુદર્શન ચક્રની આગળ આગળ ભાગવા લાગ્યા. ભાગતા ભાગતા શ્રી બ્રહ્માજુની પાસે ગયા અને બોલ્યા કે હે ભગવાન ! કૃપા કરી આપ મને આ સુદર્શન ચક્રથી બચાવો. આથી બ્રહ્માજુ બોલ્યા કે અધિજુ આ મારા વશની વાત નથી. પોતાના માથોથી બલા ટાળતા કહ્યું કે તમે ભગવાન શંકરની પાસે જાઓ. તે જ તમને બચાવી શકે છે. આ સાંભળતા જ દુવર્સા અધિયો ભગવાન શંકરની પાસે ગયા અને બોલ્યા કે હે ભગવાન ! કૃપા કરીને આપ મને આ સુદર્શન ચક્રથી બચાવો. આથી ભગવાન શિવજુએ પણ બ્રહ્માજુની જે મટાળતા કહ્યું કે તમે શ્રી વિષણુ ભગવાનની પાસે જાઓ. તે જ તમને બચાવી શકે છે. આ સાંભળતા જ ભગવાન વિષણુજુની પાસે જઈને દુવર્સા અધિયો કહ્યું કે હે ભગવાન ! આપ જ મને આ સુદર્શન ચક્રથી બચાવી શકો છો, નહિં તો આ મને કાપીને મારી નાખશે. આથી ભગવાન વિષણુજુએ કહ્યું કે હે અધિજુ ! આ સુદર્શન ચક્ર તમને કેમ મારવા માંગો છે ? આ બાજુથી દુવર્સા અધિયો પૂરી વાત સંભળાવી. ત્યારે વિષણુજુએ કહ્યું કે હે દુવર્સા અધિયો ! અગર તમે તે જ અંબરીષ અધિયા ચરણ પકડીને માફી માંગો તો આ સુદર્શન ચક્ર તમારી જાન માફ કરી શકે છે. અન્યથા હું તો શું કોઇ પણ દેવ તમને નહિં બચાવી શકે. આનો બીજો કોઇ વિકલ્પ જ નથી. મરતો શું ના કરે ? ત્યારે દુવર્સા અધિયો પાછા જઈને અંબરીષ અધિયા ચરણ પકડીને રડવા લાગ્યા. અને હુદયથી માફી માંગી. ત્યારે અંબરીષ અધિયો તે સુદર્શન ચક્ર પોતાના હાથમાં પકડીને દુવર્સા અધિયો આપતા કહ્યું કે સંતો/અધિયોની સાથે સતામણી કચારેય પણ નહિં કરવી જોઈએ. તેનું પરિણામ ખૂબ જ ખરાબ હોય છે.

“શ્રી કૃષ્ણ ગુરુ કસની હુઈ ઔર બચેગા કૌન”

જ્યારે શ્રીકૃષ્ણજીના ગુરુ શ્રી દુવર્સા જેવા અધિયોની આ હાલત છે તો પછી સામાન્ય મનુષ્ય કેવી રીતે બચી શકે છે ?

(૮) ભટકાયેલાઓને માર્ગદર્શન

“ભટકત સમાજ પ્રભુની વાસ્તવિક ભાષિતરી કોસો છૂટ”

સતલોક આશ્રમ કર્ણોથા, જિલ્લો-રોહિતક, હરિયાણામાં કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર)ના પ્રાગટ્ય દિવસના ઉપલક્ષ (સંદર્ભ)માં ચાલી રહ્યા પાંચ દિવસીય (૧૮ થી ર૨ જૂન ૨૦૦૫ સુધી) સત્સંગ સમારોહમાં ભક્ત બસંતસિંહ સૈનીએ પોતાની વાર્તા સંભળાવી જે કૃપયા નીચે મુજબ વાંચશો (વાંચો).

*“પ્રભુ પ્રાસા ભટકત ભસંતસિંહ સૈનીને માર્ગ મળ્યો”

હું બસંતસિંહ સૈની, ગામ - ગાંધરા, જિ-રોહિતક, હરિયાણાનો રહેવાસી છું તથા અગાઉ મકાન નંબર એસ ૧૬૧, પાનડવનગર, મધરડેરી પાસે, ચમુનાપાર, દિલ્હી-૮૨ ખાતે રહેતો હતો. અમારા પરિવાર ઉપર જાણે દુઃખોના કુંગરો તૂટી પડ્યા હતા. તેમ છતાં પરમાત્માને પામવાની ઈરછા તથા દુઃખોના નિવારણ અર્થે સંતો તેમજ મહિંતોની પાસે આવતા જતા રહેતા હતા. પરંતુ ક્યાંય દુઃખોનું નિવારણ થયું નહીં. છેલ્લે એક જાણીતા સંત શ્રી આસારામ બાપુને મળ્યા. તે સમયે બાપુજીની સંગતમાં દિલ્હીમાં આશરે એક હજાર અનુયાયીઓ જોડાયા હતા. જેના કારણે ખૂબ જ નજીદીક (નીકટ)થી મળવાનો અવસર મળ્યો. અમે પોતાના દુઃખ તથા પરમાત્માને પામવાની જિજ્ઞાસા તેમની સામે રજૂ કરી. તેમણે મને સાત મંત્ર (ॐગુરુ, હરિॐ, અનનતઃ, અનનતઃ, શિવાય, અનનતઃ, ભગવતે વાસુદેવાય, હ્રી રામાય નમઃ: તથા ગાયત્રી મંત્ર વગેરે) બતાવ્યા. જેમાંથી એક પસંદ કરવાનું કહેવામાં આવ્યું અને એક “સોહં” મંત્ર જે શ્વાસ ઢારા સો અંદર હમ બહાર કાઢી જાપ કરવા કહેવામાં આવ્યું. એકાદશી તથા પૂર્ણિમાંના વ્રત, સોમવારના વ્રત, આષમીનું વ્રત કરવાનું કહ્યું. વધુમાં વધુ પ્રિબંધ પ્રણાયામ તથા સિદ્ધાસનમાં બેસી દ્વાન લગાવવા તથા અનુષ્ઠાન કરવા બતાવવામાં આવ્યું. અમે મંત્ર લીધો તથા પોતાના દુઃખ એમની સામે વ્યક્ત કરતા કહ્યું કે અમારા તાઉઝુ (મોટા કાકા) ૪૦ વર્ષ અગાઉ મૃત્યુ પામ્યા હતા, તે ખૂબ મોટા પ્રેત બન્યા છે. તેણે અમારા બે ભાઈઓને મારી નાખ્યા. ૮-૧૦ લેંસને મારી નાખી, પાંચ-છ ગાયો મારી નાખી, પશુઓના કોઈ પણ બરચાં જુવિત નથી રહેતાં, ઘરના બદા સભ્યો બીમાર રહે છે. દુઃખના કારણે બેહાલ છીએ તથા કોઈ પણ કામદંધાને ચાલવા નથી દેતો, હવે કહી રહ્યો છે કે તમારા પિતાજીને લઈને જઈશ. અમે બાપુજી (આશારામજી)ને પ્રાર્થના કરી કે “અમને બચાવો” પરંતુ છ મહિના બાદ તે પ્રેત અમારા પિતાજીને પણ લઈ ગયો. બાપુજીએ કહ્યું કે જે થયું તે તો થવાનું જ હતું, પશુ વગેરે તેમજ ધનની હાનિ તથા શારીરિક બિમારી તો પાપનો ભોગ છે જે જીવના પ્રારંભમાં લખાયેલું હોય છે, તે તો ભોગવાનું જ પડે છે. તમે ભક્તિ કરો. અમે પરમાત્મા પ્રાસિ માટે લાગ્યા રહ્યા. બાપુજીના સમજાવ્યા બાદ અમે પરમાત્મા પ્રાસિ માટે પૂરી શ્રજાથી લાગ્યી

ગયા તથા મેં (બસંતદાસ) સૌથી પહેલાં શ્રી આશારામભાપુ આશ્રમ હિલ્ફીમાં ૪૦ દિવસનું અનુષ્ઠાન મહિંત નરેન્દ્ર બ્રહ્મચારીની સલાહથી કર્યું. ત્યારબાદ ૪૦ દિવસના છ અનુષ્ઠાન આશારામ બાપુ આશ્રમણ પંચેડ રતલામ, મદ્યપ્રદેશમાં મહિંત કાકાજીની દેખરેખ હેઠળ કર્યા. ત્યારબાદ બે અનુષ્ઠાન આશારામ આશ્રમ સાબરમતી, અમદાવાદ, ગુજરાતના મૌન મંદિરમાં કર્યો. જ્યાં શ્રી આશારામ બાપુની સાથે સારી રીતે વાત કરવાનો મોકો મળ્યો. ત્યારે મેં બાપુજીને પૂછ્યું કે, બાપુજી જે પરમાત્માને પામવા માટે હું તથા આખો ભક્ત સમાજ લાગ્યો છે, તે પરમાત્મા કોણ છે ? કેવો છે ? તથા કચ્ચાં રહે છે ? જાણાવવાની કૃપા કરો. આ સાંભળીને બાપુજીએ કહ્યું કે તમે લાગી રહો બધો ખ્યાલ આવી જશે અને બતાવ્યું કે ગીતાજીના એક અદ્યાયનો પાઠ દરરોજ કરવો અને કયારેય મારા દર્શનની ઈરણ થાય તો એક કિંદી બતાવું છું કે શ્રી દિવસ સુધી એક ઇમમાં બંધ રહેવું અને ઇમમાં બંધ થતાં પહેલાં દિવસે ખાવાપીવાનું છોડી દેવું જેથી સાંજ સુધી સંડાસ-બાથર્ઝમથી નિવૃત્તિ થઈ જાય. તેના શ્રી દિવસ સુધી કંઈ જ ખાવાપીવાનું નથી તથા બહાર નીકળવાનું નથી. ઇમમાં રહો, આટક કરો. ઘેર જઈને મેં આ શ્રી વખત કર્યું, પરંતુ બાપુના દર્શન થયા નહીં. અનુષ્ઠાનના સમયે જીવન-મૃત્યુથી ગુરુમુખીને બીમારીનો સામનો કરવો પડ્યો. પરંતુ તેમ છતાં પરમાત્મા મેળવવા માટે પ્રયત્નશીલ રહ્યો. સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૦માં સંત રામપાલજી મહારાજનો સત્સંગ કાઠમંડી રોહિતકમાં સાંભળ્યો. જેમને તત્ત્વજ્ઞાનના આધારે ગીતાજીને સમજાવી તેના પછી ગીતાજીનો પાઠ કરવાથી મનમાં થાયું કે ગીતાજીમાં ભગવાન શું કહે છે ? અને બાપુજી શું બતાવે છે ? શું ખરેખર અમે ભગવાનના વિરુદ્ધ તો સાધના નથી કરી રહ્યા ને ? સંત રામપાલજીએ જ્યારે ગીતાજીનો અનુવાદ સમજાવ્યો ત્યારે અંતરાત્મા રડી પડ્યો અને બાપુજીને મળીને આ બધી શંકાઓ પૂછવાની ઈરણ થઈ. હું બાપુજીની પાસે ગીતા લઈને ગયો તથા ગીતાજીને બતાવીને બધી શંકાઓ પૂછી, પરંતુ બાપુજીએ કોઈ પણ શંકાનું સમાધાન કર્યું નહીં. મેં બાપુજીને કહ્યું કે બાપુજી જ્યારે તમને પરમાત્મા વિષે ખબર નથી તો તમે ભક્તસમાજને તમારી પાસે કેમ ઉલગ્નાવી (ફસાવી) ને રહ્યા છો, ત્યારે બાપુજીએ મારી સામે ગુરુસાથી જોયું અને બોલ્યા તું શું જાણે છે ભક્તિ વિશે ? હું ઉઠીને રડતો-રડતો ઘરે આવી ગયો.

પરમાત્માની પ્રાક્તિ ન થવાથી, મુશ્કેલીથી ભરેલું જીવન જોઈને અને હંદરીપી અનુષ્ઠાન તથા વ્રતો કરીને શરીર ખાસું એવું નબળું પડી ગયું હતું અને મૃત્યુ નજીક દેખાવા લાગ્યું. પછી તો અન્ય સંતો (રાધાસ્વામી પંથ, ધન-ધન સત્ગુરૂ, શ્રી સતપાલજી મહારાજ, શ્રી બાલયોગેશ્વરજી મહારાજ, દિવ્ય જ્યોતિ, બ્રહ્માકુમારી, નિર્ણકારી મિશન, જ્ય ગુરુદેવ મથુરાવાળા વગેરે) પાસે ભક્તયો, પરંતુ જે સચોટ ઝાન સંત રામપાલજી મહારાજે બતાવ્યું તે ઉપરોક્ત કોઈ પણ સંત તથા પંથની પાસે નથી. હું

પશ્ચાતાપ કરવા લાગ્યો કે આ સમયે ખરેખર પૂઢ્યી પર કોઈ પણ સંત એવા નથી કે જેને પરમાત્માની માસ્તિ થઈ હોય અને જે એ બતાવી શકે કે તે પરમાત્મા કોણ છે ? કેવા છે ? અને ક્યાં રહે છે ? એવો વિચાર આવતાં હું ધૂસકે-ધૂસકે રડવા માંડયો, સંતો પરથી મારો વિશ્વાસ ઉઠી ગયો. મનમાં થયું કે જ્યારે શ્રી આસારામજી જેવા સુખસિદ્ધ સંત જ શાખવિધિનો ત્યાગ કરીને મન મુજબની મનમુખી ભક્તિ કરે છે અને કરાવે છે તો ક્યા સંત પર વિશ્વાસ રાખી શકાય ? સંતરામપાલજી જ્ઞાન તો શ્રેષ્ઠ બતાવી રહ્યા છે પરંતુ તેમની પાસે જનસુદ્ધાય તો છે જ નહીં. તો એ પૂર્ણ સંત કઈ રીતે હોઈ શકે છે ? આવી શંકા મારા મનમાં આવી. થોડા દિવસ પછી સંત રામપાલજી મહારાજનો એક શિષ્ય અમારા ગામનો મળ્યો તથા મારી વાત સાંભળી મને પરમાત્મા સ્વરૂપ પૂર્ણસંત રામપાલજી મહારાજના સત્સંગમાં ફરીથી લઈ જઈને બેસાડી દીધો. મૈં એક કલાક સત્સંગ સાંભળ્યો અને સત્સંગ પછી રડતો રડતો હું મહારાજને મળ્યો. મહારાજજીએ મને છાતીએ ચાંપીને કહ્યું કે તમે જે સંત પાસે જાઓ છો તે શાખવિધિ ત્યાગીને મનમુજબનું આચરણ કરી અને કરાવી રહ્યા છે. જાણો કે પહેલાંથી જ બધું જાણતા હોય, કે મને શું જોઈએ છે ? અને મારી શંકાઓનું સમાધાન સંત રામપાલજી મહારાજે પોતાના ચરણોમાં બેસાડીને આ પ્રમાણે કર્યું.

તત્ત્વદર્શી સંત રામપાલજી બતાવ્યું કે પવિત્ર ગીતાજી અદ્યાય ૬ મંત્ર રપમાં પિતૃપૂજા એટલે કે શ્રાદ્ધ કાટવાનો નિષેધ છે. અન્ય દેવી-દેવતાઓની પૂજા કરવાવાળાને મંદબુદ્ધિના રહ્યા છે. (ગીતા અદ્યાય ૭ મંત્ર ૧૨ થી ૧૫ તથા ૨૦ થી ૨૩ સુધી) પરંતુ શ્રી આસારામજી “શ્રાદ્ધ મહિમા” નામના પુસ્તકમાં શ્રાદ્ધ નીકાળવા (કાટવા)ની શ્રેષ્ઠ વિધિ બતાવે છે. સંતશ્રી આશારામજીએ સાબરમતી અમદાવાદ આશ્રમમાં પ્રકાશિત પત્રિકા ‘અધિ પ્રસાદ’ અંક ૧૩૫ માર્ચ ૨૦૦૪માં લખ્યું છે કે ભૂત પૂજવાવાળા, પિતૃઓ પૂજવાવાળા તથા અન્ય દેવી-દેવતાઓ પૂજવાવાળા શું બનશે ? આંગલા અંકમાં વાંચો... આંગલા અંક પત્રિકા અધિ પ્રસાદ અંક ૧૩૬ એપ્રિલ ૨૦૦૪ના પાના નં. ૧૮માં લખ્યું હતું કે ભૂત પૂજવાવાળા ભૂત લોકને પ્રાસ થશે, પિતૃ પૂજવાવાળા પિતૃ લોકને પ્રાસ થશે તથા શ્રી કૃષ્ણને પૂજવાવાળા શ્રી કૃષ્ણજીના “વૈકુંઠ” લોકને પ્રાસ થશે.

વિચારો : શ્રી આશારામજી દ્વારા પ્રકાશિત “શ્રાદ્ધ મહિમા” નામના પુસ્તકમાં પિતૃપૂજનની સારી વિધિ પણ લખી છે.

કૃપા કરી વિચારો : કોઈ વ્યક્તિ એ પણ કહી રહ્યો હોય છે કે કૂવામાં પડવાથી મરી જવાય છે. પછી પોતે જ કૂવામાં પડવાની સલાહ પણ આપી રહ્યા છે તથા કહી રહ્યો છે કે હું કૂવામાં પડવાની સારી વિધિ બતાવું છું કે બંને પગ ઉઠાવીને એકદમ છલાંગ લગાવો, આ કૂવામાં પડીને મરવાની શ્રેષ્ઠ વિધિ છે. જે આવું નથી કરતા તે પણ દોષી છે.

શું તે વ્યક્તિ પ્રમાણિક છે ? આ ભૂમિકા શ્રી આશારામજી સંત કરી રહ્યા છે કે એક તરફ તો કહે છે કે પિતૃ તથા ભૂત પૂજવાવાળા ભૂત તથા પિતૃ બનીને ભૂતલોક તથા પિતૃલોકમાં જશે. જ્યાં તે ભૂખ્યા-તરસ્યા રહે છે. પછી તેમને શ્રાદ્ધા દ્વારા તૃપ્ત કરાય છે. બીજો એક વિચારવા જેવો વિષય છે કે જ્યારે આપણાં માતાપિતા જીવતાં હતાં ત્યારે દરરોજ ઓછામાં ઓછું બે વખત ભોજન કરતા હતા. હવે મૃત્યુ પછી તેઓ શ્રી ગીતાજી વિરુદ્ધ સાધના (ખોટી સાધના) કરીને દુઃખદાયી ભૂત તથા પિતૃઓની માસ કરી ચુક્યા છે. હવે એક દિવસના શ્રાદ્ધથી તેઓ કોઈ રીતે તૃપ્ત થઈ શકે છે ? ૩૬૪ દિવસ શું ખાશે ? જેના માટે સંત તથા ગુરુજન દોષી છે, જે ભોળી-ભાળી (નિર્દોષ) આત્માઓને ગુમરાહ (ભટકાવ્યા) કરે છે. શાસ્ત્રજ્ઞાનથી અપરિચિત સંત જ અનેક જીવોને શાસ્ત્રવિધિ રહિત સાધના કરાવીને દુઃખદાયી યોનિઓમાં પહોંચાડે છે.

શ્રી આશારામજી શ્રી શિવજુની ઉપાસનાનો મંત્ર (ઓમ નમો શિવાય) તથા શ્રી વિષણુજીનો મંત્ર (ઓમ નમો ભગવતે વાસુ દેવાય) બતાવે છે. એના સિવાયના હરિ ઓમ, ઓમ ગુરુ વગેરે નામોમાંથી કોઈ પણ મંત્ર પોતાની ઈચ્છા અનુસાર પસંદ કરવાનો કહે છે તથા સોહં ને બે ભાગ કરીને શાસ દ્વારા સ્મરણ કરવાનો વગેરે મંત્ર આપે છે. જેનું કોઈ શાસ્ત્રમાં પણ પ્રમાણ નથી.

વિચારો : કોઈ પણ રોગી જેના પેટમાં દુઃખતું હોય, કોઈ વૈદ પાસે જઈ ઈલાજના માટે પ્રાર્થના કરે, વૈદ તેની આગળ છ ગોળીઓ મૂકી દે અને કહે તારી ઈચ્છાથી આમાંથી એક ગોળી ઉઠાવી લે.

શું આ વૈદ હોઈ શકે ?

પવિત્ર ગીતાજી અદ્યાય ૮ મંત્ર ૧૩માં કહ્યું છે કે :-

ॐ ઈતિ એકાક્ષરમ બ્રહ્મ, વ્યાહરન મામ્ અનુસ્મરણ,

યઃ પ્રયાતિ ત્વજન દેહમ સઃ ચાતિ પરમામ્ ગતિમ ॥ ૧૩ ॥

એનો શાબ્દાર્થ છે કે ગીતા બોલવાવાળા બ્રહ્મ એટલે કે કાળ કહે છે કે (મામ્ બ્રહ્મ) મુજ બ્રહ્મનો તો (ઈતિ) આ એક (ઓમ એકાક્ષરમ) ઓમ એક અક્ષર છે (વ્યાહરન) ઉચ્ચારણ કરીને (અનુસ્મરણ) સ્મરણ કરવાનો (યઃ) જે સાધક (ત્વજન દેહમ) શરીરે ત્યાગે ત્યાં સુધી એટલે કે અંતિમ શ્યાંસ સુધી (પ્રયાતિ) સ્મરણ સાધના કરે છે (સઃ) તે સાધક જ મારાવાળી (પરમામ્ ગતિમ) પરમગતિને (યાતિ) પ્રાપ્ત થાય છે.

ભાવાર્થ એ છે કે શ્રી કૃષ્ણજીના શરીરમાં પ્રેતવત્ પ્રવેશિને બ્રહ્મ એટલે કે હજાર હાથવાળા જ્યોતિ નિરંજન કાળ કહે છે કે મુજ બ્રહ્મની સાધના કેવળ એક ઓમ (ॐ) નામની મૃત્યુ સુધી કરવાવાળા સાધકને મારાથી મળવાવાળા લાલ પ્રાપ્ત થાય છે. અન્ય કોઈ મંત્ર મારી ભક્તિનો નથી તથા પોતાની ગતિને ગીતા અદ્યાય ૭ ના મંત્ર ૧૮માં અનુતમામ્ એટલે કે અતિ

જવાબ કહી છે. આનું જ પ્રમાણ ગીતા અદ્યાય દના મંત્ર ૨૦ થી ૨૫ સુધીમાં કહ્યું છે કે જે પ્રણ વેદો (અગ્વેદ, યજુર્વેદ તથા સામવેદ)માં વર્ણવેલ વિધિ દ્વારા માર્ગી સાધના કરે છે તથા અન્ય દેવતાઓની પૂજા કરે છે તેમનું જન્મ-મૃત્યુ તથા સ્વર્ગ-નરકમાં આવવું-જવું થાય કરે છે. તથા પિતૃ પૂજવાવાળા (શાલ્લ કરવાવાળા) પિતૃ બની પિતૃને પ્રાપ્ત થાય છે. ભૂતની પૂજા કરવાવાળા (તેરમું, સતરમું, વર્ષી અસ્થીઓ ઉઠાવી, ગંગામાં પદ્મરાવવા, પિંડ ભરવું વગેરે ભૂતપૂજા છે.) ભૂત બનીને ભૂતલોકમાં ચાલ્યા જશે, પછી પૃથ્વી ઉપર ભટકતાં રહેશે. આ પૂજા અવિધિપૂર્વક અજ્ઞાનપૂર્વક મનમાન્યું આચરણ છે. એટલા માટે વ્યર્થ છે.

પ્રમાણ માટે જુઓ : ગીતા અદ્યાય ૧૬ મંત્ર ૨૩-૨૪

વિશેષ : અહીં ચોથા અથર્વવેદનું વિવરણ એટલા માટે નથી કે એમાં પૂજાવિધિ ઓછી તથા સૂચિરચના વધારે છે. એટલા માટે ગીતા અદ્યાય ૧૮ મંત્ર દુરમાં કહ્યું છે કે તે પરમાત્માની શરણમાં જા, જેનાથી તારી પૂર્ણમુક્તિ થશે તથા પરમ શાંતિ શાશ્વત સ્થાનને એટલે કે સત્યલોકને પ્રાપ્ત થઇશ તથા ગીતા અદ્યાય ૧૫ મંત્ર ૪માં કહ્યું છે કે તત્ત્વદર્શી સંત મળે પછી તેમના દ્વારા બતાવવામાં આવેલ એ શાસ્ત્રવિધિ અનુસાર સાધના કરવી જોઈએ. પછી તે પરમપદ પરમેશ્વરની શોધ કરવી જોઈએ, જ્યાં પહોંચી ગયા પછી સાધકનું કયારેય જન્મ-મૃત્યુ થતું નથી એટલે કે અનાદિ (હંમેશ માટે) મોક્ષ પ્રાપ્ત થાય છે (ગીતા બોલવાવાળા કાળ એટલે કે કારપુરુષ બ્રહ્મ કહી રહ્યા છે કે) હું પણ તે જ આદિ પુરુષ પરમેશ્વરની શરણમાં છું.

સંત રામપાલ મહારાજજીએ કહ્યું કે અન્ય સર્વ સંત કહે છે કે પાપનો ભોગતો પ્રારંભમાં લખ્યો હોય છે તેથી જુવે ભોગવતો જ પડે છે. ભક્તિ કરતાં રહેતું જોઈએ, જેથી આવનાર બીજું જુવન સુખદાયક થઈ જશે.

કૃપા કરી વિચારો : કોઈના પગમાં કાંટો વાગ્યો હોય, જેના કારણે તેને ખૂબ પીડા થતી હોય. કાંટો કાઢવા માટે કોઈને પ્રાર્થના કરે તો જવાબ મળે કે કાંટો તો રહેવા દો, જૂતા (ચંપલ) પહેરી લ્યો. ભવિષ્યમાં કાંટો નહીં વાગે. શું તે વ્યક્તિ સાચી સલાહ આપી રહ્યો છે? કારણ કે પગમાં કાંટો વાગે તો જૂતા પહેરી જ નથી શકાતા. પહેલા કાંટો કાઢી લ્યો, પછી કાંટો ન વાગે તે માટે જૂતા પહેરો, જેથી બીજુ વાર કાંટો વાગે નહીં. ઠીક આ જ પ્રમાણે પૂર્ણપરમાત્મારૂપી પૂર્ણસંતની શરણમાં જવાથી પાપરૂપી કાંટાનું કષ્ટ સમાપ્ત થઈ જાય છે. પછી સાધક પૂર્ણપ્રભુની શાસ્ત્રવિધિ અનુસાર સાધનારૂપી ચંપલ આ બીકથી પહેરશે કે ફરીથી પાપરૂપી કાંટો કષ્ટદાયક ન થઈ જાય.

બધા સંતોઓ શ્રી પવિત્ર ગીતાના અનુવાદમાં અર્થોના અનર્થ કર્યો છે. ગીતા અદ્યાય ઉના મંત્ર ૧૮ અને ૨૪માં ‘અનુતમાભ’નો અર્થ “અતિ ઉત્તામ” કર્યો છે. તથા ‘દ્રજ’નો અર્થ ‘આવ’ કર્યો છે. પરંતુ અનુતમનો અર્થ

અતિ નિમ્ન (ખરાબ) થાય છે તથા ‘પ્રજ’નો અર્થ ‘જાવ’ થાય છે. તર્ત્વજ્ઞાનના અભાવથી તથા જ્ઞાનવગરના ગુરુઓના કારણથી જ સર્વ ભક્તસમાજ શાસ્ત્રવિધિ રહિત સાધના કરીને મનુષ્ય જીવનને વ્યર્� કરી રહ્યા છે. (પવિત્ર ગીતા આદ્યાય ૧૬ મંત્ર ૨૩-૨૪) સર્વ પવિત્ર ધર્મોની પવિત્ર આત્માઓ તર્ત્વજ્ઞાનથી અપરિચિત છે. જેના કારણે નકલી ગુરુઓ, સંતો, મહિંતો તથા અધિકારોનો દાવ લાગ્યો રહ્યો છે. જે સમયે પવિત્ર ભક્તસમાજ આદ્યાત્મિક તર્ત્વજ્ઞાનથી પરિચિત થઈ જશે, તે સમયે આ નકલી સંતો, ગુરુઓ તથા આચાર્યોને સંતાવવાનું સ્થાન નહિ મળે.

ઉપરના સત્યને નજરે ભોઇને હું તથા અન્ય પરિવારના બધા સભ્યો સંત રામપાલજી મહારાજજીના ચરણોમાં લાગ્યા છીએ. હવે અમારા પૂરા કુટુંબમાં કોઈ બીમારી નથી, જે ભૂત કચારેક કુટુંબના કોઈ સભ્યને મારી નાખતાં હિતાં, કોઈ ટોરને મારી નાખતાં હિતાં, કામદંધો નહિતાં ચાલવા દેતાં, તે ઘરેથી જ નહિ પરંતુ ગામથી ભાગી પણ ગચ્છાં છે તથા બીજા સગાઓના બેર ચાલી ગચ્છાં છે, જે હજુ પણ શ્રી આશારામજીના પૂજારી છે ત્યાં જઈને ભૂત કહે છે કે બસંત વગેરેના ઘરમાં તો પરમાત્માનો નિવાસ થઈ ગયો છે. એમને પરમાત્મા સ્વરૂપમાં પૂર્ણસંત મળી ગયા છે. અમે તેમની પાસે જઈ શકતાં નથી. સંત રામપાલજીના ઉપદેશ પછી અમે પૂરી રીતે સ્વસ્થ તથા સુખી જીવન જીવી રહ્યા છીએ. અમારા કુટુંબ અને કુટુંબીજનોમાંથી લગભગ ૨૦૦ સભ્યોએ સંત રામપાલજી મહારાજનો ઉપદેશ પ્રાપ્ત કર્યો છે. જે પહેલાં આશારામજી મહારાજના શિષ્ય હિતા.

સંત રામપાલજીના દ્વારા બતાવેલા તર્ત્વજ્ઞાનને સમજુને લગભગ દસ હજાર (૧૦,૦૦૦) શ્રી આસારામજીના શિષ્ય શ્રી સતગુરુ રામપાલજી મહારાજની શરણમાં આવી ગયા છે. તે પણ મારી જેમ પશ્ચાતાપ કરી રહ્યા છે. મારી ભક્ત સમાજને પ્રાર્થના છે કે જેમને પણ પરમાત્મા મેળવવાની તડપ છે, શોધી રહ્યા છે, એમને પ્રાર્થના છે કે તે પરમાત્માસ્વરૂપ પૂર્ણસંત રામપાલજી મહારાજના ચરણોમાં આવીને પોતાના જીવનને સુખી બનાવે તથા પરમાત્માને પ્રાપ્ત કરે.

ભક્ત બસંતદાસ
ફોન : 09812151088

● અદ્ભુત કરિથમા

પૂજનીય ગુરુદેવજી દંડવત્ પ્રણામ,

હું મારા પરિવારની ખુશી આદરપૂર્વક જણાવું છે કે જાન્યુઆરી ૨૦૦૦ના પ્રારંભમાં આપનું મવચન/સત્સંગ તાજપુર ગામ દિલ્હીમાં શ્રી મુરારીભક્તના નિવાસસ્થાનમાં ચાલી રહ્યું હતું ત્યારે બીજા ભક્તની પુઢીએ મારી પતની શ્રીમતિ બિમલાદેવી (છાવલા)ને કહ્યું કે કાકી પડોશના ગામમાં જે સત્સંગ ચાલી રહ્યો છે. જો આપ તે મહારાજનું નામ લઈ લો તો તમારો અસાદ્ય

રોગ (દીઠના હાડકાંની વરચે એક ઈંચની જગ્યા) દૂર થઈ શકે છે તો મારી પત્નીએ એ છોકરીને કહું કે ઓલ ઇન્ડિયા મેડિકલ ઇન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ રિસર્ચ સેન્ટર ઓફ સાયન્સ, દિલ્હીમાં અટી વર્ષનો ઇલાજ ચાલીને અસફળ રહ્યો હોય, એ નામમાં અથવા શબ્દમાં કઈ શક્તિ છે જે મારો અસાદ્યા રોગ ઠીક થઈ જશે ? ધેણા વખત સુધી બંનેની ચર્ચા ચાલતી રહી, અંતમાં સત્તસંગમાં જવાનો નિર્ણય કરવામાં આવ્યો. પરમ પૂજ્ય સંત રામપાલજી મહારાજના પ્રવચન/અમૃતવાણી સાંભળીને અધૂરી છૂટી ગયેલી ભક્તિના તાર ફરીથી બંદી છોડથી જોડાઈ ગયા અને અટી વર્ષના ઇલાજથી જે ફાયદો થાયો ન હતો, તે કેવળ નામસ્મરણથી પાંચ દિવસની અંદર અસાદ્ય રોગ ઠીક થઈ ગયો. એના પહેલાં ડૉક્ટરોએ એમને બેસવા તથા ઊઠવાની સખત મનાઈ કરી હતી. જે આજે પણ ટ્રીટમેન્ટ સ્લીપ પર લખ્યું છે તથા તે એક ઈંચની જગ્યાવાળો એકસ રે હજુ પણ છે. સૌથી વધુ સમસ્યા તો મારી પત્નીને એ હતી કે કુદરતી હાજરે જતી વખતે બેસવામાં અને હાથ ધોવામાં અસહી પીડાને લીધે પંદર-વીસ મિનિટ રડવું પડતું હતું. પરંતુ પરમ પૂજ્યશ્રી સત્ગુરૂ રામપાલજી મહારાજના આશીર્વાદથી ૫૦ કિલો વજન પોતાની જાતે ઊઠાવી શકે છે. અને પૂર્ણ સ્વર્ણ છે. મારી સર્વ પાઠકોથી પ્રાર્થના છે કે પરમેશ્વરતુલ્ય સંત રામપાલજી મહારાજ જે કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર)જીના પૂર્ણ કૃપા પાત્ર છે. તેમનાથી જલદીથી જલદી મફત નામ પ્રાપ્ત કરીને સહપણિવાર કલ્યાણ કરાવો તથા પૂર્ણમોક્ષ તથા સત્બલોક (શાશ્વતમુસ્થાનમુખ) પ્રાપ્ત કરો.

આપનો સેવક ભક્ત નથુરામ
ગામ-છાવલા, દિલ્હી ફોન : ૨૦૯૯૩૯૩૬

● “અનહોની કરી પરમેશ્વરે”

હું ભક્ત સુરેન્દ્રદાસ ગામ ગાંધરા તા. સાંપલા જિલ્લા-રોહિતકનો નિવાસી છું. મારી ઉમર ૩૧ વર્ષ છે. તથા બાળપણથી જ પરમાત્માની શોદ્ધમાં લાગ્યો હતો તથા મનમુખી પૂજા (મંદિરોમાં જવું, ગ્રત કરવું, શ્રાદ્ધ કાટવું) વગેરે પણ કરતો હતો. પરંતુ શારીરિક તથા માનસિક અશાંતિ જ રહેતી. પરંતુ પરમાત્મામાં શ્રદ્ધા તથા પરમાત્માને મેળવવાની ઈરછા તીવ્ર હતી. આ જ ઈરછા મને ૧૯૮૫માં સંત આસારામજી બાપુની પાસે લઈ ગઈ. મેં ઉપદેશ લીધો અને બાપુજીએ બતાવેલા ભક્તિમાર્ગમાં ખૂબ સાધના કરી પરંતુ ન તો શારીરિક કષ્ટ દૂર થયું, ન તો આધ્યાત્મિક ઉપલબ્ધિ પ્રાપ્ત થઈ. પરંતુ કષ્ટ વધતું ગયું. આસારામ બાપુએ બતાવેલા માર્ગ અનુસાર સાધના કરતો હતો. જેમ કે ૨૫૦ ગ્રામ દૂધ સવારે પીતો અને ૨૫૦ ગ્રામ દૂધ સાંચે પીતો હતો. અને મારા મંગ્રમાં જેટલા અક્ષાર હતા તેટલા લાખ મંગ્ર જાપ કરતો અને સમાધિ લગાવતો. ચાલીસ દિવસની આ ક્રિયા હતી. જો કે તે અનુષ્ઠાન હોય છે. એવાં-એવાં મેં ચવુંદ અનુષ્ઠાન કર્યા.

અએકવાર મેં બાપુજીના સત્સંગમાં સાંભળ્યું કે સાત દિવસ સુધી નિરાહાર (અન્ન વિના) રહીને મંત્રજાપ કરવા સમાધિ લગાવવી તથા પ્રાણાયામ કરવાથી ઈશ્વરની પ્રાસ્તિ કરી શકાય છે. પછી તો મેં આ વચનોને સત્ય માનીને એવું જ કર્યું. પરંતુ પરમાત્માની પ્રાસ્તિની જગ્યાએ ભૂખ્યા રહેવાથી મૃત્યુની નજીક પહોંચી ગયો તથા પ્રાણાયામ કરવાથી મગજનું સંતુલન બગડી ગયું તથા હું પાગલ જેવો થઈ ગયો.

આ સમયમાં જ મારા ઉપર સત્ગુરુ પૂર્ણસંત રામપાલજી મહારાજની કૃપાદાસ્તિ થઈ તથા મને સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૨માં પૂજ્ય ગુરુદેવ સંત રામપાલજી મહારાજથી ઉપદેશ પ્રાપ્ત થયો, ઉપદેશ મેળવીને મને એવું લાગ્યું કે કોઈ એ દિવામાં દી નાખી દીઘું હોય તથા મારું જીવન શાંત વ્યવસ્થિત રહેવા લાગ્યું.

પૂર્ણસંત પાપકર્માને સમાખ કરી શકે છે તેની સાબિતી મારા જીવનમાં ત્યારે સ્પષ્ટરૂપે પ્રમાણિત થઈ, જ્યારે હું ૨૦૦૪ના મે મહિનામાં ઔરંગાબાદ મહારાષ્ટ્રમાં સંત રામપાલજી મહારાજના સત્સંગ માટે તંબુ (ટેંટ) બાંધવાની સેવા કરી રહ્યો હતો ત્યારે ૨૫ ક્રૂટ ઉપરથી પથરિલી જમીન પર પડ્યો. અહીં કાળને કંઈક બીજું જ મંજૂર હતું. મારી રીટ (કમર)નું હાડકું તૂટી ગયું. મારા શરીરનો નીચેનો ભાગ એકદમ શૂન્ય (લક્વાગ્રસ્ત જેવો થઈ ગયો) ત્યારે મેં સત્ગુરુ દેવજી સંત રામપાલજી મહારાજને ચાદ કર્યા. મારા ગુરુદેવની દયાથી તે જ સમયે મારા બંને પગ કામ કરવા લાગ્યા.

ગરીબ, કાલ ઉરે કરતાર સે જે જે જગદીશ.

જૈરા જૈરી આડતી, પગ રજ ઉરે શીશ.

તેના પછી મને ઔરંગાબાદના ખાનગી દવાખાને (પટવર્ધન હોસ્પિટલમાં લઈ ગયા. ત્યાં ડૉ. ડી. જી. પટવર્ધને મારા શરીરની તપાસ કરી તથા કમર (રીટ)ના હાડકાંનો એકસરે કર્યો. રિપોર્ટથી ખબર પડી કે કમરનું (રીટ)નું હાડકું તૂટી ગયું છે. રિપોર્ટ જોઈને ડૉ. ખૂલ આશ્વર્યથી કહેવા લાગ્યા. કે તમારી રીટનું (કમરનું) હાડકું તૂટી ગયું છે અને તેનો એક ટુકડો તૂટી અલગ થઈ ગયો છે. ડૉ. વાર્વાર મારા પગને હાથ વડે તપાસીને કહેતા આપની ઉપર પરમાત્માની વિશેષ કૃપા છે. જેથી આપના પગ હીક કામ કરી રહ્યા છે. કારણ કે આ રિપોર્ટ અનુસાર તમને નીચેના ભાગે લક્વો પડી જવો જોઈએ. તે હોસ્પિટલમાં હું પ્રણ દિવસ દાખલ રહ્યો. ત્યારબાદ હું રજ લઈને પાછો હદિયાણા આવી ગયો. ત્યાં રોહિતકર્માં મેં મારો ઈલાજ હાડકાંના સુપ્રસિદ્ધ ડૉ. ચંદ્ર પાસે કરાવ્યો. ડૉ. ચંદ્ર મારો રિપોર્ટ જોઈને નવાઈ પામ્યા. તેમણે કહ્યું કે તમે ચાલી કેવી રીતે શકો છો ? આપના રિપોર્ટ અનુસાર અર્દ્ધં (લક્વો) ચોક્કસ થઈ જાય. ડૉ. ચંદ્રાએ ફરીથી રંગીન એકસરે કરાવ્યો તથા કહ્યું કે આનો ઈલાજ સંભવ નથી તથા ઓપરેશનથી જે સ્થિતિમાં છે તેવી જ રીતે રાખી શકાય. જેથી આગાળ

હાડકું વધારે ન તૂટે. તેણે હાડકાંઓને તાકાત આપવા માટે ઈજેક્શન આપવાનું શરૂ કર્યું અને ગ્રામ મહિનામાં પૂરા ઈજેક્શન લાગી ગયા. પછી તેમણે કહ્યું એપરેશન કરાવું પડશે. નહીં તો બાકી રહેલું હાડકું તૂટી જશે તથા કહ્યું કે એપરેશનો ખર્ચ બે લાખ રૂપિયા આવશે. પછી તેજ સમયે ડૉક્ટરે કહ્યું કે રિપોર્ટના અનુસાર ગ્રામ મહિનાની અંદર તમાડું મૃત્યુ થશે, આજે પણ તમે પરમાત્માની કૃપાથી જીવિત છો. એપરેશનનો ખર્ચ રૂ લાખ રૂપિયા ખર્ચવા હું અસમર્થ હોવાથી બીજા ડૉક્ટર પાસે ઈલાજ કરાવવા ગયો. તે પણ રિપોર્ટ જોઈને આશ્રયમાં પડી ગયા અને કહ્યું કે જો એપરેશનનું મોડું થશે તો હાડકું વધારે તૂટી શકે છે. એમને મને કહ્યું કે રિપોર્ટ અનુસાર આપને અર્દ્દીંગ હોવું જોઈએ. આપ ચાલી કેવી રીતે શકો છો ?

છેવટે હારીને મેં સંતરામપાલજી મહારાજના ચરણોમાં જઈને પ્રાર્થના કરી. ત્યારે મારા પૂજય ગુરુદેવે મારી ઉપર દયા કરી. અને માથા ઉપર હાથ રાખીને કહ્યું, ‘જેટા આપ બિલકુલ ઠીક થઈ જશો, અગર આજે પરમેશ્વર કબીર સાહેબજીના શરણમાં ન હોત તો કષ વેઠીને મરવાનું નક્કી હતું, આપનું આચુષ્ય શેષ બચ્યું ન હતું. તમે એકવાર ફરીથી ડૉક્ટરને બતાવ્યું. જેને મારો એકસરે કાટચો અને એકસરે જોઈને ડૉક્ટર આશ્રયચિકિત થઈ ગયા અને બોલ્યા ‘જે હાડકું તૂટીને અલગ થઈ ગયું હતું, તે એની જાતે ઉપરની તરફ આગળ વધીને કેવી રીતે સંધાઈ ગયું ? ડૉક્ટરજીએ કહ્યું કે આ હાડકાની એવી સ્થિતિ હતી કે જેમ કોઈ ગાડી વધારે ટાળવાળા રસ્તા ઉપર ટાળ ચટી રહી હોય. તેના એન્જિનમાં કોઇ ખરાબી થાય, તે ટાળમાં પાછી જ આવી શકે છે અથવા પહેલા ગીયરમાં નાંખીને ટાયરની પાછળ પથ્થાર મૂકીને ત્યાં રોકી શકાય છે, આગળની તરફ નથી ચટી શકતી. આપનું હાડકુ કેવી રીતે ઉપરની તરફ વધીને સંધાઈ ગયું તે ડૉક્ટરી ઈતિહાસની બહારની વાત છે. આથી મને આભાસ થયો કે કોઈ એવી શક્તિ છે કે અસંભવને સંભવ કરી શકે છે. આ તો એપરેશનથી પણ નથી થઈ શકતું. એપરેશન કરીને એમાં કોઈ પદાર્થ ખાલી જગ્યામાં ભરી શકાય છે. છીતાં પણ તમે જગ્યારે વજન ઉઠાવાનું કાર્ય કરો ત્યારે ફરીથી હાડકું તેની જગ્યાએથી ખસી જગ્યા અને ખાટલા પર જીવનભર બેસી રહીને મરતું પડે. ડૉક્ટરની સમજમાં પણ આવતું ન હતું. મેં કહ્યું કે પૂર્ણબ્રહ્મ કબીર સાહેબના સ્વરૂપે મારા પૂજય ગુરુદેવ સંત રામપાલજી મહારાજે મારા પાપકર્મ કાપીને તથા મારા મૃત્યુને ટાળીને મને નવી જિંદગી આપી છે. પરમેશ્વર કબીર સાહેબની વાણી છે.

“જો મેરી ભક્તિ પીછોડી હોઈ, તો હમરા નામ ન લેવે કોઈ ।”

હવે, હું બિલકુલ સ્વસ્થ છું. તથા સતગુરુના ચરણોમાં આત્મકલ્યાણ હેતુ નિઃસ્વાર્થ સેવા કરી રહ્યો છું. ૫૦ કિ.ગ્રા. વજન પોતાની જાતે જ

ઉઠાવીને ચાલું છું, અમારા ગુરુદેવનો વાસ્તવિક ઉદ્દેશ તો ભક્તિ કરાવીને જીવને વિકાર રહીત બનાવીને પોતાના પરમધામ સત્તલોકમાં લઈ જવાનો છે, અહીંના તો નાનાં-મોટાં સુખ તો અમારા ગુરુદેવ તેમના ખજનામાંથી આપી દે છે. જેથી જીવ ભક્તિ માર્ગમાં લાગી રહે. અંતઃ સર્વ સમાજને પ્રાર્થના છે કે અમારા ગુરુદેવનાં ચરણોમાં આવીને સત્યભક્તિ કરે તથા સાંસારિક સુખોની સાથે સાથે આત્મકલ્યાણમાર્ગ પણ પ્રાપ્ત કરે. સત્ત સાહિબ !!!

વિશેષ : અધ્યવેદ મંડલ ૧૦ સૂક્ત ૧૬૧ મંત્ર ૨ માં પૂર્ણપરમાત્મા કહે છે કે શાસ્ત્ર અનુસાર સાધના કરવાવાળા સાધક તું સંપૂર્ણ ભાવથી મારી શરણમાં આવી જા. અથર્વત શંકારહીત થઈને મારી ભક્તિ કર, હું તારા અસાદ્ય રોગોને પણ સમાપ્ત કરી દઈશ, અગર તારું આયુષ્ય વધુ નહિ હોય તો પણ તારા આયુષ્યના જ્વાસ વધારીને સો વર્ષ કરી દઈશ. ઉપરોક્ત કથા પ્રભુની સમર્થતા તથા સ્વયં સાધનાને પ્રમાણિત કરે છે. (પરમેશ્વર કર્વિદેવ શ્વાસ પણ વધારે છે અને જે ઇચ્�ે તે કરે છે અને અશક્યને પણ શક્ય બનાવે છે)

ભક્ત સુરેન્દ્રદાસ
ફોન : 09992600826

● “પ્રભુએ સાંભળ્યું ગરીબોનું”

હું કર્મવીર પુત્ર શ્રી ધાસીરામ પુત્ર શ્રી છોટુરામ. ગામ ભરાણ, જિલ્લો-રોહિતકનો સ્થાયી નિવાસી છું. સૌથી પહેલાં મેં તથા મારા પૂરા પણિવારે સન ૧૬૮૬માં નિરંકારી બાબા હરદેવસિંહજી મહારાજનું નામ લીધું હતું. તે સમયે હું બહેનોને બંગડીઓ પહેરાવવાનું કાર્ય કરતો હતો. આર્થિક સ્થિતિ સારી હતી. ધીરે-ધીરે સ્થિતિ બગડતી ગઈ. ત્યારબાદ થોડા દિવસ પછી મારી પત્નીના શરીરમાં જુદી-જુદી બીમારીઓ ઘર કરતી ગઈ – (હરસ-મસા અને પિતની થૈલીમાં પથરી વગેરે). ડૉક્ટરે ઓપરેશનના લગભગ વીસ હજાર રૂપિયા બતાવ્યા. મારા જેવા દાસ પાસે વીસ હજાર દાણા પણ હતા તથા મને શ્વાસ (દમ) ચાટતો હતો. મારી પત્ની અને હું અનેક કષ્ટોને ચાદ કરી દુઃખી મનથી ચર્ચા કરતા એક રીક્ષામાં બેસીને બસસ્ટેશન તરફ જતા વાતો કરતા હતા કે, પૈસા તો નથી હવે ઓપરેશન કર્ય રીતે થશે? આપણે તો મરી જઈશું. એ જ રીક્ષામાં એક બહેન બેઠા હતા. તેમણે અમારી બધી જ વાત પૂછી અને કહ્યું કે આપ કર્યોથા જાવ. ત્યાં એક મહારાજ છે જે બીમારીઓની દવા મફત આપે છે. મારી પત્ની ભક્ત મતિ મેવાદેવી ૨૭-૭-૨૦૦૩માં સત્તલોક આશ્રમ કર્યોથામાં ગઈ તથા બન્દીછોડ સત્તગુરુ રામપાલજી મહારાજને બધી બીમારી અને ઘરની હાલત બતાવી. સત્તગુરુ દેવે ખૂબ જ પ્રેમથી બધી જ વાત સાંભળી તથા કહ્યું કે બેટી, અહીં કોઈ દવા વગેરે નથી આપતા, પરંતુ આત્મકલ્યાણનો માર્ગ સમજાવાય છે તથા ભક્તિ કરવાની વિધિ પવિત્ર વેદો તથા પવિત્ર ગીતાજુના આધાર પર શાસ્ત્ર અનુસાર બતાવાય છે. પૂર્ણપરમાત્મા કબીર સાહેબજીની કૃપાથી

કેવળ મંત્ર જાપ કરવાથી જ સર્વ કષ્ટ દૂર થઈ જાય છે તથા મૂળ લાભ તો જન્મ-મૃત્યુથી પૂર્ણિપથી જીવનો છૂટકારો કરવાનો છે. સમાજ સુધાર તથા અન્ય સુખો એમ જ (ભક્તિ કરવાથી ફીમાં) સ્વયં થઈ જાય છે. રામનામની દવા આપીને પૂરા કુટુંબને કૃતાર્થ કર્યું. હવે અમે પ્રેમપૂર્વક જિંદગી જીવી રહ્યા છીએ. સર્વ બીમારી કેવળ નામના સ્મરણથી જ તથા ગુરુદેવના આશીર્વદ માગ્રથી સમાઝ થઈ ગઈ. અમે બંદીછોડને પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે દાતા, જેવું સુખી જીવન અમને આપ્યું તેવું જ બધાને આપે.

ભક્ત કર્મવીર દાસપુત્રશ્રી ધાસીરામ,
ગામ-ભરાણ, તા.-મહેમ, જિ. રોહિતક.

“ભગવાન હોય તો આવા”

હું ભક્ત મહાવીરસિંહ પુત્ર શ્રી કેહરસિંહ, ગામ ટરાણા, જિલ્લો-ગજરાજ (હિન્દુધારાણા)નો નિવાસી છું. પહેલા હું શિવ (ભગવાન)નો પાક્કો ભક્ત હતો. મને લીવર અને કીડનીમાં પર્ચું થઈ ગયું હતું. મને મારો ભાઈ મહેન્દ્રસિંહ હોસ્પિટલમાં ઈલાજ કરવા લઈ ગયો. એના પહેલાં પણ ખૂબ પૈસા ખર્ચ કર્યા હતા. પરંતુ કોઈ આરામ થયો નહીં. હોસ્પિટલની અંદર અલ્દ્રા સાઉન્ડ કરાવ્યા પછી પ્રણ ઓપરેશન કરવાનું કહી દીધું. હું ગલરાઈ ગયો. મેં ઓપરેશન કરાવવાની ના પાડી. ખાવાનું પણ ખાદ્યું નહીં. વાત ખૂબ ગંભીર થઈ ગઈ હતી. મારા મોટાભાઈ મહેન્દ્રએ કહ્યું કે તમે સંત રામપાલજીથી ઉપદેશ લઈ લો, તે પૂર્ણપરમાત્માના અવતાર સમા છે. કબીર પરમેશ્વર પૂર્ણબ્રહ્મ છે. હું કહેતો હતો કે શિવજી ભગવાન સામે તારા કબીર જૂલાહા (ધાણક)ની શી વિશાત છે? કબીર તો કવિ હતા. ભગવાન ના હોઈ શકે. મારા મોટાભાઈ મહેન્દ્રસિંહ પુત્ર શ્રી કેહરસિંહનો પરિવાર પણ બિલકુલ બરબાદ થઈ ગયો હતો, પરંતુ સંત રામપાલજી મહારાજના શરણમાં આવ્યા બાદ તેઓ પૂર્ણ સુખી છે. તેઓએ અગાઉ કરવામાં આવતી તમામ પૂજાઓનો ત્વાગ કરેલ છે છતાં સુખી છે. હું પણ માનતો હતો, પરંતુ હું ભગવાન શિવજીથી વધારે કોઈને પણ માનતો ન હતો. મારા મોટા ભાઈ મહેન્દ્ર મને કહેતાં હતા, મહાવીર આ ભૂલ તો બધાંથી થઈ છે. પૂર્ણબ્રહ્મ કવિર્દ્વા (કબીર પરમેશ્વર) છે. એમની શક્તિ સામે બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, શિવ બ્રહ્મ તથા પરબ્રહ્મ તો ખૂબ નજીવી શક્તિ છે. જેવી રીતે દેશમાં પ્રધાનમંત્રી તથા રાષ્ટ્રપતિ સામે રાજ્યના પ્રાન્તના મંત્રીની શક્તિ હોય છે. એટલું અંતર પરમેશ્વર કબીરજી (રાષ્ટ્રપતિ ચાંપાના મંત્રી જાણો) તથા શિવજી (એક રાજ્યના વિભાગીય મંત્રી જાણો)ની શક્તિમાં છે. હવે તમે પોતે વિચાર કરો કે કયાં ઠાઠા (કવિર્દ્વા/કબીર પરમેશ્વર) કયાં મ્યાંમ્યાં (ભગવાન શિવજી) એટલે કે સિંહની તુલનામાં બકરાની શું વિસાત? સંત રામપાલજી મહારાજે સર્વ સદગ્રથોનું આદ્યયન કર્યું છે તથા ભક્તિ શક્તિથી તથા સ્વઅનુભવથી સત્ય મેળવ્યું છે. ત્યારે તેઓ જુનિયર એન્જિનિયરની

નોકરી છોડીને ભક્તિના માર્ગ ઉપર આવ્યા છે. આજે સર્વ સંતો, મહંતો તથા આચાર્યોને પાછળ છોડી દીધા છે. સર્વ પંથો તથા મહર્ષિ દયાનંદ જેવા આચાર્યોને પણ પાછળ છોડી દીધા છે. સમાચારપત્રોમાં પણ ખુલ્લેઆમ સૌને લલકાર્યા છે. કોઈ નથી બોલતું આર્યસમાજના કેટલાક નાદાનો (મૂખરીઓ)એ વિરોધ કર્યો હતો. તેમને પણ ચૂપ થવું પડતું. કારણ કે મહારાજ રામપાલજી પ્રમાણો સાથે (સદગ્રંથોના આધારે પ્રમાણિત) જ વાત કરે છે. અન્ય બધા તો આધાર વિનાની દંતકથાઓને લઈને માર્ગદર્શન કરી રહા છે. સત્યની સામે અસત્ય નથી ટકી શકતું.

મોટા ભાઈ મહેન્દ્રની વાત સાંભળીને લડવાનું મન થઈ જતું. પરંતુ તે મોટા હતા તેથી હું કશું ન બોલતો. જો કોઈ બીજો આવું કહે કે ક્યાં ઠાઠા (કંબીર પરમેશ્વર) અને ક્યાં મ્યાં મ્યાં (ભગવાન શિવજી) તો હું (મહાવીર) અવશ્ય તેની સાથે ઝઘડો કરતો. પરંતુ હવે ખબર પડી કે સાચ્યે જ કંબીરજી પૂર્ણપરમેશ્વર છે. મરતો શું નથી કરતો? તે જ દિવસે મેં મારા ભાઈ મહેન્દ્રને કહ્યું કે મારી જાન બચાવી લો. મારા ભાઈ મહેન્દ્રએ કહ્યું કે કર્યોથાં આશ્રમ ચાલ. તારી જાન બચી જશે. મને ઓપરેશન થિયેટરની ટ્રોલીમાં સુવડાવી દીધો હતો તથા ઓપરેશનના કપડાં પહેરાવી દીધા હતા. હું ઊઠીને મારા કપડા બદલીને ચાલવા માંડયો. મારા મોટા ભાઈને કહ્યું કે હું નામ લઈશ. અમે ગાડી કરીને હોસ્પિટલ રોહિતકથી સીધા બંદી છોડ સતગુરુ રામપાલજી મહારાજની શરણમાં આવ્યા. ઉપદેશ લીધો. તે જ સમયે આશ્રમમાં મેં ભોજન લીધું. હું પછી હોસ્પિટલ ગયો અને શરીર તપાસ કરાવતા ડૉક્ટર નવાઈ પામ્યા. મને કોઈ તકલીફ ન હતી. હું બિલકુલ સ્વસ્થ થઈ ગયો. મારો આશ્રમમાં કોઈ ખર્ચ થયો નહિં. નામ તથા મંત્રજાપની પુસ્તિકા મફત મળી. મારા કુટુંબીજનો અન્ય દેવી-દેવતાઓની પૂજા કરતા હતા, પરંતુ ઉપદેશ લીધા પછી સર્વનો ત્વાગ કર્યા અને પહેલાથી વધારે સુખી અને સ્વસ્થ થઈ ગયા. બંદીછોડ પૂર્ણપરમાત્મા સતગુરુ રામપાલજી મહારાજના દિવસ-રાત ગુણગાન કરીએ છીએ.

સંત રામપાલજી મહારાજનો મુખ્ય ઉદ્દેશ તો નામ આપીને ભક્તિ કરાવીને કાળની જાળમાંથી મુક્ત કરવાનો છે. સમાજસુધાર તથા અન્ય સુખ તો સ્વયં થઈ જાય છે. “સત સાહેબ”

ભક્ત મહાવીર

“લૂંટાયેલા, મરાયેલાઓને સહારો”

હું ભક્ત જીયારામ (રાજુ) પુત્ર શ્રી ગણેશીરામ, ગામ-ટરાણાનો નિવાસી છું. મને તથા મારી પત્નીને અસાદ્ય રોગ હતો. કોઈ ભૂત-પ્રેત કહેતા હિતા.

નિદાન કરતાં ડૉક્ટરોએ ટી.બી. હોવાનું જણાવ્યું. અમે ડૉક્ટર પાસે સારવાર કરાવી અને દેવી-દેવતાઓની ખૂબ જ પૂજા કરી અને ચુ.પી.,

હણિયાણા, રાજસ્થાનમાં બાલાજુ વગેરેમાં ઈલાજ કરાવવા ગયા, ખૂબ પૈસા ખર્ચ થયા. દસ-બાર વર્ષ સુધી એવી જ દીતે ભટકતા રહ્યા. અમે ઓછામાં ઓછા બે લાખ રૂપિયા ખર્ચ કર્યો. પરંતુ આરામ થયો નહીં. અમે ખૂબ કંટાળી ગયા. હું ખૂબ નિર્દ્ધન હતો. ૫૦ રૂપિયા કમાતો અને ૧૦૦ રૂપિયા ખર્ચ થઈ જતા. કોઈ વખત આત્મહિત્યાનું વિચાર્યું. હવન કરાવ્યો. હવન કરતી વખતે પંડિત પણ કરી ગયો અને પંડિતે કહ્યું કે આની અંદર જિન્દ (જિન-પ્રેત) છે. ફરીથી હવન કરીશ અને ફરી બતાવીશ. ભક્ત મહેન્દ્ર પુત્ર શ્રી કેછરસિંહ (જે મારા ગામના છે) તેણે રામપાલજુ મહારાજથી નામ લઈ રાખ્યું છે. તે મને ઘણીવાર કહેતો કે જિયારામ ગમે ત્યાં ફરી લે અને ઠગો પાસે જદું લૂંટાઈ જા, પણ સંત રામપાલજુ મહારાજ વિના કષ્ટ નિવારણ શક્ય નથી, ભક્ત મહેન્દ્ર કહેતા કે હું બદી જગ્યાએ ભટકીને તથા લૂંટાઈને સંત રામપાલજુ મહારાજના આશીર્વાદથી અમના દ્વારા નામ લઈને ઠરીઠામ થયો છું. હું ભક્ત મહેન્દ્રને કહેતો હતો કે કરૌથાવાળો આશ્રમ તો હમણા બન્યો છે. હું તો ખૂબ મોટા-મોટા મંદિરોમાં જઈને આવ્યો છું. પરંતુ કંટાળીને ભક્ત મહેન્દ્રને મળ્યો. મેં ભક્ત મહેન્દ્ર સાથે બીજા જ દિવસે સતગુરુ રામપાલજુ મહારાજ પાસેથી મફતમાં ઉપદેશ લીધો અને ઉપદેશ લીધો. હવે અમારો પૂરો પરિવાર સ્વસ્થ થઈ ગયા. અમે ૨૦૦૫ માં ઉપદેશ લીધો. હવે અમારો પૂરો પરિવાર સ્વસ્થ થી. અમે રાત-દિવસ પૂર્ણ પરમાત્મા બંદીછોડ સતગુરુ રામપાલજુ મહારાજના ગુણગાન ગાઈએ છીએ.

સંત રામપાલજુ મહારાજનો મુખ્ય ઉદ્દેશ તો ઉપદેશ આપીને ભક્તિ કરાવવાનોને કાળની જાળમાંથી મુક્ત કરવાનો છે. સમાજસુધાર તથા અન્ય સુખ તો સ્વચં થઈ જાય છે. “સત સાહેબ”.

ભક્ત જિયારામ

“સંત હોય તો આવા”

હું શશીપ્રભા આચાર્ય (પ્રિન્સિપાલ) રાજકીય વરિષ્ઠ માદ્યમિક વિદ્યાલય ડિગ્રાના જિલ્લો-જુન્ડમાં કાર્યરત છું. હું મારા ઘરમાં લડાઈ-ઝિડાં, માનસિક તનાવને કારણે લગભગ ૩૫ વર્ષથી પરેશાન હતી, મારો પતિ મને મારતો હતો. મારો બધો જ પગાર લઈ લેતો હતો તથા જેટલું હેરાન કરાય તેટલું કરતો હતો. ૩૨ કિલ્લા (એકર) જમીનનો માલિક હોવા છતાં મને કૂતરાની જેમ રોટલી આપતો હતો. મેં મારા પરિવારજનોથી મદદ માંગી. કોઈએ કશું કર્યું નહીં. સંત બગડેલા કાચ્યોને સારા કરી દે છે. આ વિચારથી મેં આનંદપુર (બીજા) મદ્યપ્રદેશવાળા ગુરુને ગુરુ બનાવ્યા. પરંતુ ઘરમાં કલેશ-કંકાસ જેમના તેમ બની રહ્યા હતા. છોકરીઓને પરમાત્માની દયાથી મેં બણાવી. પરંતુ લગ્ન થતા ન હતા. પિતાએ મૂરતિયો શોધવાનું બંધ કરી દીધું. બગડ (રાજસ્થાન), ધૌલી ધાર હિમાચલ પ્રદેશમાં ગઈ, પીર હકીમ, ગુરુદ્વારાનો સહારો લીધો, ઘરમાં જ્યારે એકલી હોઉં ત્યારે રડતી રહેતી કે

ઘરતી પર ભગવાન જ નથી. જુલ્મ સહન કરતા કરતા મારી હાલત પાગલ જેવી થઈ ગઈ.

પછી એક દિવસ આ દુઃખી આત્મા તે પરમાત્માના દરબાર સુધી પહોંચી, જે દુઃખનું નિવારણ કરે છે. મારા પડોશીના ઘરે પાઠ થયો. મારી પડોશન મને પ્રસાદ લેવા ઘરે બોલાવવા આવી. જ્યારે હું ત્યાં ગઈ ત્યારે વાતચીત થાઈ. પાઠના વિષયમાં બતાવ્યું કે આ પાઠ પરમાત્માની સાચી વાણી છે, જેનાથી દુઃખ ઓછું થાય છે. પરંતુ આ પાઠ કેવળ સંત રામપાલજીની આજા અનુસાર કરવાથી લાભ થાય છે. અન્ય કોઈથી પાઠ કરવાથી લાભ થતો નથી. જેવી રીતે રાજ પરિક્રિતને કથા સંભળાવવાની હિંમત એ સમયે કોઈ પણ અધિનિ ન હતી. કારણ કે તે અનઅધિકારી હતા તથા સાતમા દિવસે જ પરિણામ મળવાનું હતું. એટલા માટે સ્વર્ગથી અધિ શુકદેવ આવ્યા, એમને રાજ પરિક્રિતને શિષ્ય બનાવીને સાત દિવસનો પાઠ કર્યો. ત્યારે રાજ પરિક્રિતને રાહત મળી. વર્તમાનમાં કોઈપણ વાસ્તવિક જ્ઞાનની તથા સત્યથી પરિચિત નથી. એટલા માટે કોઈ પણ પાઠ કરી દે છે. જેથી સાધકને કોઈ લાભ થતો નથી. જે બહેન સાથે ચર્ચા થઈ તે સંત રામપાલજી મહારાજના વિચાર સાંભળતી હતી. અશિક્ષિત હોવા છતાં શાસ્ત્રોના ગૂઢ રહસ્ય સંતજ્ઞથી સાંભળ્યા મુજબ મને સંભળાવ્યા. હું મુખ્ય આચાર્ય (પ્રિન્સિપાલ) થઈને પણ આશ્રમાં હતી. એવું લાગ્યું કે પરમાત્મા મારો હાથ પકડવાના છે. બહેને બતાવ્યું કે ગુરુજી દુઃખનું નિવારણ કરે છે. મેં પોતાની ઈચ્છા વ્યક્ત કરી કે મને તમે તમારા ગુરુજીના દર્શન કરાવી શકો છો. માલિકની દયાથી બીજા દિવસે હું ગુરુ રામપાલ મહારાજને સાધારણ ખુરશી પર બેઠેલા જોયા, હું નહોતી જાણતી કે સંત શું હોય છે? એમનો મહિમા શું હોય છે? જે જેટલા ઉચ્ચા વિચારોના હોય છે તે એટલા જ સાધારણ હોય છે. અમારું સ્થાન તો ઘરતીથી પણ નીચે છે. આપણે પરમાત્માનો મહિમા શું સમજુએ. મારા ગુરુજીએ મારું દુઃખ સાંભળ્યું તથા કહ્યું કે તમે ઉપદેશ લઈ લો. બધું ઠીક થઈ જશે. બીજા દિવસે મને ઉપદેશ આપ્યો. એક મહિનાની અંદર-અંદર છોકરીના માટે સારું માંગુ આવ્યું અને પછી લગ્ન થયા. મને એવું લાગ્યું કે કંઇક અનહોની જેવું થઈ રહ્યું છે અને લગ્ન થયું. જે પતિ પોતાની દિકરીના લગ્ન માટે તો શું સંબંધ (સગાઈ) માટે પણ તૈયાર નહીંતા, તે આજે લગ્ન કરાવી રહ્યા હતા. પછી થોડા સમય પછી મારી મોટી બેબી (છોકરી) ના પેટમાં ગાંઠ થઈ ગઈ. પેટમાં બાળક હતું નહિ પરંતુ ચિંતા થવા માંડી. મેં મારી છોકરીને કહ્યું કે તે દેખ્યું કે જ્યારે આપણે સિનેમા (ફિલ્મ) જોઈએ છીએ ત્યારે સિનેમાના કોઈ પાશના ઓપરેશનનો પ્રસંગ આવે તો તે સમયે અન્ય પાશો એક તરફ પ્રાર્થના કરતા બતાવે છે અને બીજી તરફ વ્યક્તિનું ઓપરેશન ચાલે છે જે ઓપરેશન અંતે સફળ થઈ જાય છે. તે મારી વાત સાથે સહમત થઈ ગઈ. તથા હું તાજપુર (દિલ્હી) સત્ગુરુના સત્સંગમાં સેવા કરવા જતી

રહી. ત્યાંથી હું છોકરી પાસે હોસ્પિટલ ગઈ ઓપરેશન ઠીક થયું. જે શંકા કેન્સરની હતી તે પણ ઠીક થઈ. પછી છોકરી ગર્ભવતી થઈ. એટલામાં જ જમાઈની સાથે એક ટ્રેક્ટર મોટર સાયકલની દુર્ઘટનાના સમાચાર મળ્યા. મને તો મારા પૂજ્ય ગુરુજીએવજુ સિવાય કશો વિચાર ન આવ્યો, માલિકના જેટલા ગુણ ગાવું તેટલા થોડા છે. આ જુભથી ગુરુજીનો મહિમા લોકોને સંભળાવું તેટલું ઓછું છે? દોઢ મહિનાની અંદર જમાઈ ઠીક થઈને ધારે આવી ગયા. દુનિયા શું સમજે કે મારી પ્રાર્થના પરમાત્મા સંભળે છે.

જે દિવસથી મેં આ ઉપદેશ લીધો મેં નકલી સંતોના ફોટા આંગણમાં નાખીને રાખ કરી દીધા. તે જ દિવસથી મારા જીવનની ગાડી સારી દિશામાં ચાલી. ૨૩ સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૩ના રોજ મેં જાગતી આંખે ૪-૫ વાગે એક ભયંકર આકૃતિ જોઈ. એટલે ભયંકર આકૃતિવાળી વ્યક્તિ હતી. જે નામ-ઉપદેશ ન લીધો હોત તો મારું દિલ ફાટી જત. પરંતુ મને તે સમયે ભય ન લાગ્યો. પરંતુ એ વાતનો આભાસ થયો કે આ યમદૂત છે. બીજા દિવસે મેં ગુરુજીને કહ્યું. તેમણે સ્પષ્ટ કર્યું કે તે દિવસે મારા શ્વાસની અંતિમ ક્ષણ હતી. હવે હું પરમાત્માસ્વરૂપ ગુરુજીની દ્યારી જીવી રહી છું. એમની કૃપાથી નાની છોકરીના લગ્ન એક એન્જિનિયર છોકરા સાથે થયા. બે-પ્રણ વાર મારી નોકરી છૂટવાની આશંકા થઈ. પરંતુ મારા પરમાત્માએ મને સંભાળી, મને બે પદની બઢતી આપી. સંત રામપાલજી મહારાજ કહે છે રાજ પણ પ્રભુના બાળક છે. એમાં પણ પ્રભુની શક્તિ કામ કરે છે. પરમેશ્વર પોતાના સાધકના માટે રાજને પ્રેરણા કરી સર્વ ફેરબદલી કરે છે. પરંતુ આ બધું પરમાત્મા કરાવે છે. કોઈ મારા ગુરુ રામપાલ મહારાજજીનો આશરો લઈને જુઓ, લેવાવાળાઓના એવી જ રીતે દુઃખ ઓછા થશે જેવા મારા થયા. પરમાત્મા સાચે જ બેસહારાને સહારો આપે છે. આત્માનો પોકાર સંભળે છે. મારી સાથે આ થોડાં વખ્ટોમાં જે થયું તે કેવળ પરમાત્મા જ કરી શકે છે, મારા ગુરુજીની મહિમાના વર્ણન કરવા માટે મારી પાસે શણ નથી. આ સ્વયં જ કબીર સાહેબના અવતાર છે. જે પરમાત્મા સાક્ષાત્ જોવા માગે છે તે કર્મથી આવવાનું ન ભૂલે. મારા જેવા તુરણ (નાના) જીવને તમે ઉગાર્યો? હું આપની કૃતજ્ઞ છું. કયા શબ્દોમાં તમારો મહિમા ગાઉં? આ શણ્ણોને વાંચક પોતાના હૃદયમાં ઉતારે અને લાલ ઉઠાવે.

ખૂબ તુરણ પ્રાણી
ભક્તમતિ શશી

● “પોતાના ભક્તને ધર્મરાજના દરભારમાંથી છોડાવ્યો”

હું ભક્ત ઓમ્રકાશ સુપુત્ર શ્રી માતાદીન, નજ્ફગટ દિલ્હીનો નિવાસી છું. મને પરમપૂજ્ય સંત રામપાલજી મહારાજનું નામ લીધે દોડ વર્ષ થયું. મારી નજ્ફગટમાં મીઠાઈની દુકાન છે. ૧૬ મે ૨૦૦૫માં રાત્રે ૬.૩૦ વાગે મને દુકાનમાં પેટમાં દર્દ થયું. દર્દને કારણે મારી હાલત બિલકુલ ખરાબ થઈ ગઈ. હું ગુરુજીનું નામ જપતો જપતો બેર પહોંચ્યો. ઘરમાં ઘૂસીને

ગુરુજીની તસ્વીર સામે દંડવતુ પ્રણામ કરીને ઉભો થઈને ખાટલા પર આડો પડ્યો. ખાટલામાં પડતાં જ બેલાન થઈ ગયો. મારી ચારે તરફ ચમના દૂત ચક્કર લગાવા માંડ્યા. મને ડરાવવા લાગ્યા. હું ડરનો માર્યો બેલાન થઈ ગયો. ત્યારે ચમદૂતોએ મારી ઉપર સફેદ ચાદર નાખી અને મને ઉઠાવીને ચમરાજના દરબારમાં લઈ ગયા. ચમરાજના દરબારમાં દેખ્યું તો ત્યાં લાઈન લાગી હતી. જ્યારે મારો નંબર આવ્યો. ત્યારે ચમરાજે કહ્યું કે આને તળાવમાં ફેંકી દો. મેં તળાવમાં જોયું તો મગરમણ્ણો હતાં. મગરમણ્ણોને દેખીને હું ડરી ગયો. ત્યારે મેં પરમ પૂજ્ય રામપાલજી મહારાજને ચાદ કર્યા. તે સમયે ધર્મરાજના દૂત મને ફેંકવા તૈયાર થયા હતા. મેં ગુરુજીને અવાજ લગાવી “હે ગુરુજી બચાવો” ત્યારે મેં દેખ્યું કે મારા ગુરુજી કબીર સાહેબના રૂપમાં આવ્યો અને મને તળાવમાં પડતો બચાવી લીધો. ચમરાજે કબીર સાહેબજીનાં ચરણોમાં પડીને દંડવતુ પ્રણામ કર્યા. પછી ગુરુજી પોતાના અસલ સ્વરૂપમાં આવી ગયા અને મને કહેવા લાગ્યા હવે તું શા માટે ડરે છે, હવે હું તારી સાથે છું. ત્યારે મારો ડર દૂર થઈ ગયો. ધર્મરાજે ગુરુજીથી ચર્ચા કરી કે તમે આ જીવને વારંવાર કેમ બચાવો છો? આ તો મારું ભોજન છે. તમે પહેલા બે વખત આને મરતો બચાવ્યો છે. પહેલી વખત સ્કૂટર અને લુપની આમને-સામને ટક્કર થઈ ગઈ ત્યારે મને આંચ પણ આવી ન હતી. બીજી વાર મોટર સાઈકલ રસીપ થઈ હતી અને ચાલતી ટ્રકની નીચે આવી ગઈ હતી. ગુરુદેવજીએ મને એ ટ્રકની નીચેથી બચાવ્યો હતો.

ત્યારે ગુરુદેવ ધર્મરાજને કહ્યું કે આને પાછલા જન્મમાં મારી ભક્તિ કરી હતી, એટલા માટે મેં આને બચાવ્યો. પછી ધર્મરાજે કહ્યું આ વખતે તમે આને કેમ બચાવ્યો? જ્યારે કે મેં આનું નામ તોડાવી રાખ્યું હતું. ત્યારે ગુરુજીએ કહ્યું કે એનું નામ તમે તોડાવી દીધું છે, એણે પોતાની જાતે નથી તોડ્યું. એટલા માટે મેં બચાવ્યો, આ મારી ભક્તિ કરે છે. ત્યારે કાળે કહ્યું કે હું જોઉં છું તમે આને કચાં સુધી બચાવો છો. પછી ગુરુજીએ કહ્યું કે હું પળ-પળ એની સાથે છું, તમે આનું કંઈ નહીં બગાડી શકો.

પછી સત્ત ગુરુદેવજીએ ધર્મરાજને કહ્યું કે હવે પછી આને કોઈ પ્રકારનું કષ્ટ પહોંચાડ્યું તો જેવી રીતે તું લોકોને દુઃખી કરે છે, તેથી વધારે ખરાબ હાલત તારી કરીશ.

ત્યાર બાદ સત્ત ગુરુદેવજી મને ધર્મરાજના દરબારથી નીચે લઈને આવ્યા. અને મને કહ્યું કે તું જલદીથી જલદી તારા ઘરવાળાઓને બતાવી દે કે તું બિલકુલ ઠીક છે, અને મને ઘરે લઇ ચાલો. બે ડૉક્ટર તો ના કહી રૂક્યા છે કે આ અમારા હાથની વાત નથી. મારા ઘરવાળા મને હોસ્પિટલ લઈને જઈ રહ્યા હતા. બે ઘરવાળાને કહ્યું મને જલદી જલદી ઘરે લઈ જાવ, હું બિલકુલ ઠીક છું. જે મારા સાથે હતા, તે એકદમ આશ્વર્યમાં પડી ગયા કે આ તો મરી ગયો હતો. આને હૌંશ કેવી રીતે આવી ગયા? આ કેવી રીતે સંભવ છે. આવી વાતો કેવી રીતે તે કરી રહ્યો છે? પછી મારા ઘરવાળા રસ્તામાંથી જ ઘર તરફ આવવા લાગ્યા તો મને સત્તગુરુદેવ કમળના

કૂલ ઉપર બેઠેલા દેખાયા. કોઈવાર ગુરુજીના રૂપમાં તો કોઈવાર કબીર સાહેબના રૂપમાં દેખાઈ રહ્યા છે અને મારી તરફ હાથ હલાવતાં હલાવતાં જતા દેખાયા. હું જોર-જોરથી રડવા લાગ્યો કે મારા ગુરુજી ગયા, મારા ગુરુજી ગયા. મારા ઘરવાળા ગભરાઈ ગયા કે આ આવું કિમ કરે છે. ફરી હોસ્પિટલ તરફ જવા લાગ્યા. ત્યારે ગુરુજીએ હાંક પાડી કે ભક્ત તું આ શું કરી રહ્યો છે, મેં તને કહ્યું કે ઘરે જલ્દીથી જલ્દી જા. પછી મેં ઘરવાળાઓને કહ્યું કે હું બિલકુલ ઠીક છું, મને મારા ગુરુજી દેખાયા હતા. ત્યારે અમારા ઘરવાળા મને ઘરે લઈ ગયા અને ઘરવાળાઓ એકદમ આશ્વર્યમાં પડી ગયા કે આ તો મરી ગયો હતો, આ જીવતો કેવી રીતે થઈ ગયો ? મેં મારા ઘરવાળાઓને મારી સાથે બનેલી ઘટના વિગતવાર સંભળાવી કે મારી સાથે આવું-આવું થયું અને મારા સત્ગુરુદેવજી મને ઘરે છોડીને જતા રહ્યા.

ભક્ત ઓમપ્રકાશદાસ RZ-15, B Block,
ગલી નં.૨, મકસૂદા બાદ કોલોની, નજીફગઢ, નવી દિલ્હી.
ફોન : 09812166044

“પૂર્ણ પરમાત્મા સાધકને ભયંકર રોગમાંથી મુક્ત કરીને આચુ વધારી હે છે”

ભક્ત ડૉ. ઓમપ્રકાશ હુડ્ગા (C.M.O.) નું પ્રમાણ

પ્રમાણ અભગ્વેદ મંડળ ૧૦ સુક્ત ષ્ટોર્ચ ૧૦૧ મંત્ર ૧, ર તથા પમાં જેમાં પરમેશ્વર કહે છે કે જો કોઈને પ્રત્યક્ષ અથવા ગુપ્ત ક્ષાય રોગ, (તપેદિક) થયો હોય તેને પણ ઠીક કરે છે તથા જો કોઈ રોગી વ્યક્તિની પ્રાણશક્તિ કીણ થઈ હોય, જેનું આચુષ્ય શેખ ન રહ્યું હોય તો પણ તારા પ્રાણની રક્ષા કરું તથા તને સો વર્ષનું જીવન પ્રદાન કરું, સર્વ સુખ પ્રદાન કરું. મંત્ર પમાં કહ્યું છે કે હે પુનર્જીવન પ્રાપ્ત પ્રાણી ! તું સર્વ ભાવથી મારી શરણ ચૃહી કર. જો પાપકર્મ દંડથી તારી આંખો સમાખ થવાની હોય તો હું તને પુનઃ આજીવન આંખો દાન કરી દઉં. તને રોગ મુક્ત કરીને સર્વ અંગ પ્રદાન કરું તથા તને પ્રાપ્ત થઉં એટલે કે મળું.

જમ જૈય જસે તરે, મિટેં કર્મ કે લેખ /

અદલી અદલ કબીર હેં, કુલ કે સત્ગુરુ એક //

ઉપરોક્ત પંક્તિઓ મારા જીવનમાં પૂર્ણ રૂપથી સત્ય સાખિત થઈ છે.

હું ભક્ત ડૉ. ઓમપ્રકાશ (C.M.O., M.B.B.S., MS - Eye Specialist)
18A સરકુલર રોડ, રોહિતકમાં રહું છું. મારો મોબાઇલ નં. : ૯૮૭૩૦૪૦૫૦
છે. મારો જન્મ ૧૨ એપ્રિલે ૧૯૮૩માં ગામ કિલોઈ જિલ્લા-રોહિતકમાં થયો.
મેં પાંચથી બારમા ઘોરણ સુધીનું ભણતર D.A.V. કોલેજ અમૃતસરમાં
કચ્ચું. અમૃતસરમાં મારા મોટા ભાઈ (પુસ્તકાલયમાં લાઇબ્રેરિયન તરીકે
કાર્ય કરતા હતા). D.A.V. સ્કૂલમાં કાર્યકરત હતા. ત્યાંના જાણકાર લોકો
તેમને માસ્ટરજી તથા પ્ર્યારથી મને છોટા માસ્ટરજી કહેતા હતા. જ્યારે હું

ઇહ ધોરણમાં ભણતો હતો ત્યારે મને એક મહાત્માએ જે દુરગ્યાના મંદિર અમૃતસરના સેવક હતા તેમને મારી હસ્તરેખા દેખીને કહ્યું કે છોટે માસ્તર તમે ડૉક્ટર બનશો તથા તમારું આયુષ્ય કેવળ પચાસ વર્ષ છે. પછી તેમને બીક લાગી કે નાના બાળકને સર્યાઈ કહીને ભૂલ કરી. પરંતુ મેં મહાત્માની વાતોને એક બાળકની જેમ સાંભળી - નસાંભળી કરી. હું મોટો થઈને ડૉક્ટર બન્યો તથા મે M.B.B.S. તથા MS (Eye specialist) પણ P.E.I. MS રોહિતકમાં કરી.

ઠીક, પચાસ વર્ષ પૂર્વાં થવાના હતા. ૧૦-૧૧ એપ્રિલ ૨૦૦૩ની રાતે ૧૨ વાગે સહૃપરિવાર રોહિતકમાં જ હતો અને બંને હાથોમાં દર્દ તથા છાતીમાં ભારેપણું શરૂ થયું અને અમે ઉપયારના માટે PG. I. M.S. માં ગયા. આની પહેલાં ન તો મને જલડપ્રેશર, ન તો મને ડાયાબિટીસ હતો. હું નામ લીધા પહેલાં પરચીસ વર્ષથી ધૂમ્રપાન કરતો હતો.

ત્યાં નોકરીમાં હાજર રહેલા ડૉક્ટરને મેં મારો પરિચય આપ્યો કે H.C.M.S.I. (Group A) શ્રેણીમાં. હું S.M.O. ના પદ પર છું. પરિચય આપ્યા બાદ ડૉક્ટરે તુરંત જ બોડી ચેકઅપ કરીને પછી ઈલાજ શરૂ કર્યો તથા Intensive Care Unit માં મોકલી આપ્યા પહેલાં મને બદી ગતિવિધિ કર્યાની ખબર હતી. પરંતુ I.C.U. મોકલી આપ્યા પછી મને ખબર નથી કે આગળ શું થયું? લગભગ દોઢ બે કલાક પછી મને લાગ્યું કે મને કાળના દૂત ચારે તરફથી ઘેરીને ઉભા થઈ ગયા. મને કહી રહ્યા હતા કે ચાલો, તમારો સમય પૂરો થઈ ગયો છે. અમે તમને લેવા આવ્યા છીએ. હું તેમને કશું જ કહી શક્યો નહીં. ત્યારે જ પૂર્ણપરમેશ્વર કબીર સાહેબ મારા સત્ગુરુ તત્ત્વવિશ્વી સંત રામપાલજી મહારાજના ઇપમાં પલંગ પાસે પ્રકટ થયા. અને કાળના દૂતો જેમનો ચહેરો ડરાવનો હતો. મહારાજજીને દેખીને અદૃશ્ય થઈ ગયા. મારા સત્ગુરુદેવ મને આશીર્વદ આપ્યા તથા કહ્યું કે કબીર પરમેશ્વરે તમારું આયુષ્ય પોતાની શક્તિથી વધારી આપ્યું છે. જેથી તમે તમારી ભક્તિ પૂરી કરી શકો અને સત્લોક જઈ શકો. મેં રડીને કહ્યું કે માલિક આપ સ્વયં પરમેશ્વર છો, તમે આ શરીરમાં ખુદને છુપાવી રાખ્યા છે. પરમેશ્વરની ભક્તિ તમે જ કરાવો છો. હું ભક્તિ કરવાવાળો કોણ છું? આ કહીને મારી આંખો ખૂલી ગઈ તથા મારી આંખોમાં આંસુઓ સિવાય કશું નહૂંતું. અણ દિવસ પછી જ્યારે આઈ.સી.યુ.માંથી મને મારા વોર્ડમાં લાવી રહ્યા હતા. ત્યારે હું ઊઠીને ચાલતો હતો. ત્યારે એક ડૉક્ટર મારી પાસે દોડીને આવ્યા મને પકડી લીધો અને કહ્યું કે આ શું કરો છો? તમારે ચાલવાનું નથી, તમને હાર્ટએટેક આવ્યો છે.

સ્પેશ્યલ વોર્ડમાં લઈ ગયા પછી ડૉક્ટરે મને કહ્યું કે અમને નવાઈ લાગે છે. કે ૧૦-૧૧ તારીખની રાતે આપની E.C.G./B.P. વગેરે રિપોર્ટ બતાવી રહ્યા હતા કે આપ બચવાના નથી, પરંતુ સવારે તમારી E.C.G. વગેરે

ફરીથી સામાન્ય શરૂ થઈ ગઈ.

મેં ૨૫-૧૨-૧૯૬૬માં તત્ત્વદર્શી સંત રામપાલજી મહારાજથી નામદાન લીધું હતું. આની પહેલા હું ખાકુમારી, જૈની, રાધાસ્તામીનો શિષ્ય હતો તથા D.A.V. નિશાળનો છાઅ (વિદ્યાર્થી) હોવાથી આર્યસમાજની ઊંડી છાપ હતી. ગાયત્રી મંત્રનો જાપ લાખો વાર કર્યો હતો. ઘરમાં સેંકડો ફોટાઓ દેવી-દેવતાઓના હતા. નામદાન પછી બદા દેવી-દેવતાઓના ફોટા જળપ્રવાહમાં નાખી દીધા તથા બદા પ્રકારની ઉપાસના બંધ કરી દીધી. તથા સત્ગુરુ રામપાલજી મહારાજના આદેશ અનુસાર પૂર્ણપરમાત્મા કબીર પરમેશ્વર (કવિર્દેવ)ની ભક્તિ શરૂ કરી દીધી. કારણ કે સત્ગુરુએ કદ્યું છે કે

“એકે સારે સબ સારે, સબ સારે સબ જાય /

માલી સીંચે મૂલ કો, હૂલે-ફૂલે અધાયે //”

એક કબીર પરમેશ્વરની ભક્તિમાં મગન હોવાથી તે પણ કેવળ તત્ત્વદર્શી સંતથી નામ લીધા પછી લાભ એ થયો કે સંત રામપાલજી પોતાની શક્તિથી મારી ઉંમર વધારી દીધી. આ વાત મેં તથા મારા પરિવારના સભ્યોએ P.G.I.M.S. ના કાર્યરત ડૉક્ટર તથા બીજા સ્ટાફને બતાવી, પરંતુ તેમની સમજમાં ન આવ્યું કારણ કે આ વાતો તેને જ સમજમાં આવે છે જેની ચેનલ પરમેશ્વર ઓન કરે. અન્યથા બીજા કોઈને ઝાન સમજ આવે તે સંભવ નથી.

મેં ૨૫-૧૨-૧૯૬૬માં તત્ત્વદર્શી સંત રામપાલજી મહારાજથી નામદાન લીધું ત્યારે મને ખબર ન હતી કે આ પૂર્ખિયત્વ કબીર સાહેબના જેમ ના તેમ અવતાર છે. પરંતુ આ ઉપરોક્ત ઘટના થઈ હતી ત્યારથી જ મને આ વિશ્વાસ થઈ ગયો કે

માઁસા ઘટે ન તિલ બઢે, વિધના લિખે જો લેખ /

સાચા સત્ગુરુ મેટ કર ઉપર માર્દે મેખ /

કબીર પરમેશ્વર સહશરીર સંત રામપાલજી મહારાજના રૂપમાં આવ્યા છે. જે સાચા સત્ગુરુ છે. અને વિદ્યાતા (ભાગ્ય)ના પાપકર્માં ઇપી લેખને ભૂસીને પોતાની શક્તિથી નવા લેખ લખી દે છે.

“ભક્તમતિ સુચીલાની આંખ ઠીક કરી”

આ જ પ્રમાણે મારી દ્યમપિત્ની શ્રીમતી સુશીલા હુક્કાને ૬-૧૨-૨૦૦૪માં જમણી આંખે બે-બે વસ્તુઓ નજર આવવાની શરૂ થઈ હતી. P.G.I.M.S. રોહિતકર્માં બદા જ ટેસ્ટ MRI તથા MRI Angiography વગેરે કરાત્યો. તથા બદા જ મોટા ડૉક્ટરોને બતાવ્યું તથા ઈલાજ કરાત્યો. પરંતુ કોઈ લાભ થયો નહીં. પ્રાઇવેટ ડૉક્ટર ઈશ્વરસિંહ વગેરેને બતાવ્યું પરંતુ કોઈ લાભ થયો નહીં. આ બદ્યું અમે સત્ગુરુની આજા લીધા પછી કર્યું હતું. પરંતુ જ્યારે દવાઓથી કોઈ લાભ થયો નહીં. અમે સત્ગુરુને પ્રાર્થના કરી કે પરમેશ્વર તમે આયુષ્ય સુધી વધારી આપો છો તો આપના માટે શું મુશ્કેલ છે? કૃપા કરીને આપ આપનાં બાળકો પર કૃપા કરો. સત્ગુરુદેવે

કૃપા કરી અને માથા ઉપર હાથ રાખ્યો કે જમણી આંખ બિલકુલ સીધી થઈ ગઈ અને બે-બે વસ્તુ નજર આવવાની બંધ થઈ ગઈ. જેવી પહેલા હતી તેવી બિલકુલ થઈ ગઈ. હવે, તેમને પૂર્ણપરમાત્મા પાપકર્માને બાળીને નાશ કરવાવાળા ભગવાન નહિ કહીએ તો બીજું શું કહેશું? કૃપા કરીને વાંચવાવાળા સ્વયં વાંચીને વિચાર કરી નિર્ણય લે તથા જલદીથી પોતે પણ માન-અભિમાન અને શાસ્ત્રવિધિ રહીત સાધનાનો ત્વાગ કરીને સત્તલોક આશ્રમ કર્દોંથામાં આવીને પરમ પૂજય સત્ગુરૂ રામપાલજી મહારાજથી નામ-ઉપદેશ લઈને આપનું તથા પોતાના પરિવારનું કલ્યાણ કરાવો. “સત સાહેબ”.

પ્રાર્થી ભક્ત ડૉ. ઓમ્પ્રકાશ હુંડા

“ત્રણોય તાપને પૂર્ણપરમાત્મા જ સમાત્પ કરી શકે છે”

ભક્ત રાજકુમાર ટાકા (Ex. Headmaster M.A., B.Ed.) નું પ્રમાણ

હું રાજકુમાર ટાકા રિટાર્ડ હેડ માસ્ટર દિલ્હી (M.A. Bed), ગામ સુંડાના બિલલા-રોહિતક વર્તમાન સરનામું - આગ્રાદનગર, રોહિતક (ફોન : ૦૧૨૬૨-૨૬૭૯૮૮)માં રહું છું. સન ૧૯૬૬માં મારી પત્ની અને બંને છોકરાઓને ભયંકર બીમારી હતી. આ બીમારીથી એટલા બધા કંટાળી ગયા કે બંને છોકરા કહેવા લાગ્યા કે નોકરી થતી નથી. કારણ કે આ બીમારીમાં ગળુ રૂંધાવાથી શ્વાસ લેવાનું બંધ થઈ જતું હતું, ત્યારે ડૉક્ટર આવતાં અને ઊંઘનું ઈંજેક્શન લગાવી દેતા.

પરંતુ રાતની નોકરી હોય તો કચાં લઈ જઈએ, ખૂબ હેરાન થઈ જતાં ઓફિસર મને બોલાવી દેતા હું એમને બીમારી અંગે કહેતો ત્યારે કહેતા ઈલાજ કરાવડાવો, જ્યારે ઘરમાં હોય ત્યારે ડૉક્ટરને રાતમાં બે-બે વાર બોલાવવા પડતાં કારણ કે કોઈવાર ઘરના કોઈ સભ્યને તો વળી કચારેક કોઈને. અગર કોઈને પણ શક હોય તો ડબલ ફાટક પર ડૉ. સચદેવાની દુકાન છે. સચદેવા સાહેબને પૂછી લો કે માસ્ટરજીના ઘરની શું હાલત થઈ રહી હતી ?

જેને પણ જ્યાં બતાવ્યું ઈલાજ માટે હું ત્યાં ગયો. ઉટારપ્રદેશમાં કરાના શામળીની પાસે, ઉટારપ્રદેશમાં ખેખડા, રાજસ્થાનમાં બાલાજી, કોઈ વાર ખાટૂશ્યામજી અને જંગ્રે-મંગ્રવાળા પાસે, હંચિયાણામાં પણ કોઈ જગ્યા છોડી નહીં, પરંતુ કોઈ ફર્ક પડયો નહિ, કરેલાની પાસે ખેડા કંચની, બોહિતાવાલા, ગોહાનાની પાસેનગર, સમચાના, સિકન્ડર્પુર, ખિંડવાલી વગેરે અનેક જગ્યાએ ગયો અને લગભગ ૩ લાખ ઇપિયા બીમારીની પાછળ લાગી ગયા.

હું થાકી ગયો અને મારો પરિવાર બબદિં થઈ ગયો. મારી પત્નીએ મને કહ્યું કે મારું જીવન સમાસ થવા આવ્યું છે. તથા ભક્ત સુભાષ પુઢ મહેન્દ્ર પોલિસવાળો જે સંતરામપાલજીની મહિમા સંભળાવે છે તે જ સંતથી મને નામ લેવડાવી દો. પહેલાં હું કોઈ વાતમાં વિશ્વાસ કરતો નહિ તથા ગુરુ બનાવવાનું ખરાબ સમજતો હતો અને કહેતો, તારો ગુરુ હું જ છું. હું એમ.એ., બી.એડ. મારાથી વધારે કોન સારો ગુરુ હશે ? પરંતુ પરિસ્થિતિઓએ મને વિવશ કચ્ચો તથા મેં એ સ્વીકૃતિ પત્નીને આપી

દીધી કે તમે નામ લઈ લો. હવે તમારી પાસે શેખ જીવન નથી કારણ કે આ સમયે મારી પત્નીનું વજન ૫૦ કિગ્રા થઈ ગયું હતું, જે પહેલા ૮૦ કિગ્રા વજન હતું. ચાલવાનું તો દૂરની વાત, બેસતાં-ઉઠતાં તકલીફ થઈ રહી હતી.

મૈં તેને કહ્યું તું મરી તો રહી છે. નામ લઈ લે, નામ લઈને જોઈ લે, પોતાના મનનું એક આ પણ કરીને જોઈ લે, હવે હું તને નહીં રોકું, નામ લઈ લે, બરાબર છે. કારણ કે સંત રામપાલજીથી નામ લઈને મારો ભભીજો ઘણી વખત કહેતો હતો કે તાઈ (દાદી) નામ લઈ ત્યો નહિં તો મરી જશો. હું કહેતો હતો કે મે એક પણ ડૉક્ટર છોડવા નથી. અમે બાલાજી વગેરે તાંબિકો પાસે જઈને થાકી ગયા. તો તમારા સંત શું લઈ રહ્યા છે ? (શું આપ છે ?)

પરંતુ તંગ આવીને ક્યાંચ વાત ના બની ત્યારે નામ લેવા મોકલી આપી. કારણ કે હું પણ આશ્રમ જવાનો સખ્ખ વિરોધ હતો. ૧૬ જાન્યુઆરી ૨૦૦૩એ પત્નીએ નામ લીધું અને “ગહરી નજર ગીતામેં” નામનું પુસ્તક સાથે લઈને આવી. એક મહિનામાં જેમ દીપકમાં તેલ નાખવાથી અજવાળું થાય છે તેમ દર મહિને પ્રણ કિલો વજન વધવા લાગ્યું.

માએ નામ લીધા પછી મારા મોટા છોકરાને વગર નામ લીધે સારી ઊંઘ આવવા લાગી. ત્યારે તેને પોતાની પત્નીને પણ નામ અપાવ્યું. પછી મૈં “ગહરી નજર ગીતા મેં” નામનું પુસ્તક વાંચ્યું ત્યારે હું પણ ગહેરાઇમાં ગયો તો જોયું કે આવું ઝાન ક્યાંચ વાંચ્યું કે સાંભળ્યું નથી અને મૈં એપ્રિલ ૨૦૦૩માં નામ લીધું. આજે મારા ઘરમાં નાનાથી મોટા સૌએ નામ લીધું છે.

જ્યારે બીમારી થતી હતી ત્યારે આખું ઘર દુઃખી થઈ જતું હતું. લડાઈ-ઝઘડા, નોકરીમાં વિવાદ, ડૉ.ની અવર-જવર, હોસ્પિટલમાં ઈમરજન્સીમાં પહોંચી જતા હતા. આજે અમારું ઘર સ્વર્ગ સમાન છે. સતતોક જવાની ઈચ્છા છે.

એક મહિના પહેલા સ્વમ્રમાં પરમેશ્વર કબીર સાહેબજી ગુડગાવિ સેકટર પ્રથમાં પ્લોટ બુક કરાવી ગયા, જ્યારે દ્રો નીકળ્યો ત્યારે તે જ નંબર મળ્યો. જે સ્વમ્રમાં કબીર સાહેબે બતાવ્યો હતો. સવારે સમાચાર પત્ર વાંચ્યા ત્યારે તે પ્લોટ નંબર અમારા નામે એલોટ થયો હતો.

અમારા ત્યાં એવી બીમારી હતી કે કોઈ પણ એટલા દુઃખી નહિં હોય જેટલા અમે હતાં. હવે સંત રામપાલજી મહારાજનો ઉપદેશ લીધા પછી ખૂબ થોડા દિવસોમાં અમે ઘણા સુખી છીએ.

મારા ઘરે જિન્ન (જડ-ભૂત) પ્રકટ થયો હતો, તે કહેતો હતો કે હું તમારા આશ્રમમાં જઉં છું, બધું જ દેખીને આવું છું, પરંતુ કાચની અંદર નથી જતો જયાં સંતજી બેસીને સત્સંગ કરે છે. કારણ કે મને બધી જ વાતની ખબર છે. અગર હું ત્યાં જઈશ તો માર પડશે. એટલા માટે હું પાછો બહાર આવી જાઉં છું અને તમે તાંબિકો પાસે ગયા, કે બાલાજી ગયા હું અંદર જતો નહીં બહાર રહી જતો, મને કોઈ બાંધવાવાળો નથી, મારા સાથી

ડરપોક હતા કે ભાગી ગયા , હું નથી જવાનો , મને તો તારું ઘર અને છોકરીના ઘરને બબરાદ કરવા મોકલ્યો છે , એક પછી એક સર્વનો વિનાશમાં નંબર લાગશે , ચાહે કોઈ પણ જુયાએ ભાગીને જાવ .

થોડા દિવસ પછી તે જ પ્રેત ફરીથી ઘરમાં પ્રકટ થયું અને જોર-જોરથી બોલવા લાગ્યું કે કયાં છે તારા ગુરુ રામપાલજી ? કયાં છે તારા માલિક કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) ? જ્યારે પણ તે ભૂત પ્રકટ થાય છે ત્યારે મનુષ્યની જેમ વાતો કરતું હતું . ત્યારે મારી પત્ની ઘરમાં બનેલા પૂજાસ્થળ પર ગઈ અને દંડવત્ પ્રણામ કર્યા , ત્યારે પ્રેત (બિન્ન)ને માર પડવાનું ચાલુ થઈ ગયું અને કહેવા લાગ્યું કે કેમ મારો છો ? આ દિવાલોને હવે પાડી નાખીશ , જ્યારે તેને ખૂબ જ માર પડયો ત્યારે કહેવા લાગ્યો કે હાય , આ તો દીવાલો નથી લોખંડની જળ છે . સળિયા છે . આ માલિક , રામપાલજી મહારાજ કયાંથી આવી ગયા ? એ તો બરવાલા સત્સંગ કરવા ગયા હતા . (એ દિવસોમાં સંત રામપાલજી મહારાજ બરવાલામાં જિ. હસારમાં સત્સંગ કરી રહ્યા હતા .) હું તો એટલા માટે આવ્યો હતો કે માલિક અહીં છે જ નહિં .

બિન્ન (પ્રેતે) કહ્યું કે હું તમને મારવા આવ્યો હતો પણ આ તો મારે જ માર ખાવો પડયો . હવે મને નરકમાં નાખશે . હું જતો રહીશ . મને છોડાવી દો . કર્તૌથાના આશ્રમમાં સંત રામપાલજી મહારાજ બેઠા છે . તેમને માણસ ના સમજો તે તો પૂર્ણ પરમાત્મા છે . તેમને છોડી ન દેતાં નહીં તો ખૂબ મુશ્કેલીમાં મૂકાશો . એમ જ તે ખેડા કંચનીવાલા પંડિતજી પણ ઈલાજ કરતાં હતાં .

જ્યારે હું ખેડા કંચનીમાં ગયો તો એ પંડિતજીએ કહ્યું કે આપનો પરિવાર એક પછી એક ખતમ થઈ જશે , મેં માન્યું નહિં . પરંતુ શાહ્પુરમાં ભાઈની છોકરીઓના લગ્ન થયા હતા તથા પંડિતજી પણ શાહ્પુરના હતા પછી પંડિતજીએ અમારા ચૌધરીને બતાવ્યું કે રોહિતકવાળા ચૌધરી રાજકુમારને ખૂબ લયંકર બીમારી છે . આખો પરિવાર નષ્ટ થઈ જશે . એમને બોલાવી લાવો . મને લઈને તેઓ ગયા . પરંતુ ઈલાજ ખૂબ મુશ્કેલ થઈ ગયો . તેમના કાબૂમાં આવ્યો નહિં . મંગળ તથા શનિવારની રાતમાં પાંચ-પાંચ ચૌકિયાં આવતી હતી . તેમને ઉતારી તથા તળાવમાં ફુંકી દેવાનો આ કાર્યક્રમ ચાર વરસ ચાલતો રહ્યો પરંતુ કોઈ ઉપાય થયો નહીં .

હું બોહૃતાવાલા (બિલ્લો - જુન્દ) એ સ્થાને પહોંચ્યો , ત્યાં એક ભૂવો રહેતો હતો . તેમણે કહ્યું તારી બીમારી દૂર કરી દઈશ . ભૂવાએ કહ્યું કે તમારી બીમારી મને ખબર છે . તે અમને ઘણી વખત બાલાજી લઈ ગયો . ન તો તેનાથી બીમારી કાબૂમાં આવી કે ન તેના મંહિરના કાબૂમાં પણ આવી . જ્યારે મંગળ તથા શનિવારે ચૌકિયાં આવવાથી તે એટલો બધો હેરાન થઈ ગયો કે એણે પણ આ કામ છોડી દીઘું . કારણ કે જ્યારે ચૌકિયો આવતી હતી ત્યારે મારી પાસે સંદેશો આવતો કે રાતના ૯ થી ૨ વાગ્યા સુધી આગ જલાવીને , પાણીનો લોટો લઈને અને લાઠી લઈને જાગવાનું છે .

આ કાર્યક્રમ સન ૧૯૯૬ થી ૨૦૦૨ સુધી ચાલ્યો. બોતાવાલાની પાસે ચૌંકી આવી ત્યારે તેને પરચી (ચિહ્ની) મળી હતી. બોહટાવાળા સ્થાના (ભુવા)ને કહ્યું હતું કે તું વચ્ચેથી ખસી જ પચાસ હજાર રૂપિયા મળશે, નહીં તો તારી ખેર નથી, તેણે ડરના બીકે ના પાડી દીધી. હું એ દિવસોમાં દિલ્હીમાં નોકરી કરતો હતો અને રાત્રે પહેંચો દેતો હતો. હું કામ તથા પરિવારની બીમારીથી ખૂબ દુઃખી હતો. કોઈને કહીએ તો તે મજાક કરતા હતા, મારા ખૂબ જ પૈસા (લગભગ ૩ લાખ) ખર્ચ થઈ ગયા.

મારી પત્ની ચાંદ કૌરને થાઈરોઇડ થઈ ગયો હતો. જન્યુઆરી ૨૦૦૩માં ડૉ. ઓ.પી. ગુણાએ થાઈરોઇડ માટે તિમારપુર, દિલ્હી હોસ્પિટલમાં ભરતી કરાવવાનું કહ્યું પરંતુ ત્યાં ન જઈને મેડિકલમાં ડૉ. ચુગ જે તેના સ્પેશિયાલીસ્ટ છે, તેનાથી ઈલાજ કરાયો. તેમને કહ્યું, પૂરી ઉમર દવા ખાવી પડશે. પરંતુ ૨૦૦૩માં નામ લેવાથી દવા બિલકુલ સમાઝ થઈ ગઈ. મેં જયારે ડૉ. ચુગથી ચેક કરાયું તો તેને નવાઈ લાગી કે આ કેવી રીતે થઈ ગયું? મેં બધી જ વાત કહી.

હવે મારા છોકરાને તથા પત્નીને બધી જ બીમારીથી (રામપાલ) બંદી છોડે ઠીક કર્યા છે. મારા મોટા છોકરાનું નામ સુરેન્ધ્રકુમાર તથા નાના છોકરાનું નામ મનોજકુમાર છે. બંને હિન્દ્યાણા પોલીસમાં નોકરી કરે છે. જયારે બંને પ્રેતથી ગ્રસ્ત હતાં ત્યારે ખૂબ જ દુઃખી હતા. પરંતુ ઉપદેશ લીધો એટલે પરમાત્મા કબીર સાહેબે બચાવી લીધા.

તર્વદર્શી જગતગુરુ સંત રામપાલજી મહારાજાનું અવતરણ અમારે માટે જ થયું છે. કારણ કે જેના પરિવારમાં બે છોકરામાં પ્રેત હોય તો ઘરમાં શું થાય? જે લીના બંને છોકરા તથા તેનામાં પણ (ખુદ) પ્રેત હોય તો તેની શું જિંદગી હોય? જે લોકો કર્યોથા આશ્રમ વિશે જાણતા નથી તે લોકો અંધારામાં છે. કારણ કે વાંચવા માટે મગજ આપ્યું છે. વાંચો અને વિચારો વાસ્તવિકતા શું છે?

અમારો પરિવાર બરબાદ થઈ ગયો હતો. મારાં બાળકો તથા પત્ની જયારે ઠીક થઈ ગયાં ત્યારે મેં પોતાની જાતને સત્ગુરુ રામપાલજીના ચરણોમાં સમર્પણ કર્યું. મારું કશું જ નથી. આ તન-મન-ધન બધું જ ગુરુજીનાં ચરણોમાં સમર્પણ છે.

મારી છોકરી અને જમાઈએ પણ નામ લીધું છે. આજે મારી પુત્રીના ઘરમાં પણ સ્વર્ગ જેવું વાતાવરણ છે. મારો જમાઈ દાર્ઢ પીતો હતો તેણે તેનો ત્યાગ કર્યો છે. મારી છોકરીનું પ્રમોશન, પ્લોટ, મકાન વગેરે થોડા દિવસમાં જ પ્રાક્ષ કર્યું છે. બધા મોજ (આનંદ)માં છે.

સન ૨૦૦૩માં બંદી છોડ ગુરુ રામપાલજી મહારાજે અમારાં પાપ કર્મોષ્પી સૂક્ષ્મ ઘાસને સત્તનામરૂપી અનિનથી સણગાવીને નષ્ટ કરી દીધું. ન કોઈ જાદુગરી, ન દોરો, ન ધાગો, ન રાખ, ન તાવિજ વગેરે કશું જ નથી, બસ

કેવળ બંદી છોડના મંત્ર (નામ ઉપદેશ) માત્રથી સર્વ રોગ નાણ થઈ ગયા. મંત્ર તો મોક્ષપ્રાપ્તિ માટે બધાં જ બંધનોથી છૂટકારો પામીને સતલોક જવાનો છે. આ બદ્ધી બીમારીઓ તો શરીરમાં કર્વિદેવની (કબીર પરમેશ્વર)ની ફૃપાથી દૂર થઈ ગઈ. જે આવું ન હોય તો ભક્તિથી વિશ્વાસ ડિઠી લાય છે. હવે અમે ખૂબ જ સુખી છીએ. હવે ચાહે કોઈ કંઈ પણ કરે અમારા ઘર પર કંઈ (ખોટું) થઈ શકતું નથી. કારણ કે અમે બંદી છોડ કબીર સાહેબના હંસ છીએ. તેમના ચરણોમાં છીએ. હું પણ નતો માનતો, આ વાતોને પાખંડ (નાટક) માનતો હતો. પરંતુ જ્યારે એક પણી એકને ડૉક્ટર પાસે લઈ જતો હતો - બીમારીમાં ઐસા પણ ખર્ચ થાયા, હેરાન પણ થયો ત્યારે આંખ ઉઘડી કે ખરેખર કાળ જાળમાં ફ્સાવી રાખ્યા છે. એટલા માટે ખાસ પોતાના આ લુંબાવી દેખો કે લૂત, પ્રેત જેવું કંઈ નથી. હું કહું છું કે આ વાતો બકવાસ નથી. આ વાતો વાસ્તવિક છે. કારણ કે જીદમાં મૈં પોતાના ઘરને બરબાદ કરી નાખ્યું હોત. એટલા માટે તમામ વાચક ભિત્રોને પ્રાર્થના કરું છું કે આપ પણ વાસ્તવમાં દુઃખોથી છૂટકારો મેળવવા તથા સત્યભક્તિ કરવા માટે સતલોક આશ્રમ કર્દોથામાં પરમ પૂજ્ય સંત રામપાલજી મહારાજથી મફત ઉપદેશ પ્રાપ્ત કરીને પોતાના મનુષ્ય જન્મને સફળ બનાવો.

પ્રાર્થી

હૈંડમાસ્ટર રામકુમાર (એમ.એ., બી.એડ.)

ઉપરોક્ત અમૃક ભક્ત આત્માઓની આત્મકથાઓ આપે વાંચી, આવા ભક્ત હળારો - લાખો છે જે પોતાની આત્મકથા પુસ્તકોમાં લખાવવા માંગે છે. પરંતુ અહીં સ્થાનના અભાવે અમે થોડાક જ (અમૃક જ) ભક્તોની આત્મકથા આપી શક્યા છીએ. જો બધા ભક્તોની આત્મકથા અમે લખવા બેસીએ તો કદાચ ઘણા બધા પુસ્તકો છપાઈ જશે. માટે સમજદાર વ્યક્તિને ઈશારો કાફી હોય છે.

ભક્તિમાં ભેદ (અંતર) : ભક્તિ ભક્તિમાં ખૂબ અંતર હોય છે. તમે ચાહો કોઈ દેવી-દેવતાઓની ભક્તિ કરો તેનું ફળ અવશ્ય મળશે. જે નાશવાન હશે, પરંતુ મુક્તિ નહીં અપાવે - મુક્તિ નહીં થઈ શકે અને પાપ કર્મ પણ સમાપ્ત નહીં થાય. જે ભોગવવા આપે વારંવાર જન્મ લેવા પડશે. મુક્તિ તો ફક્ત પૂર્ણ સંતની શરણમાં જવાથી એટલે કે તેમનાથી નામ ઉપદેશ લઈ પૂર્ણપરમાત્માની ભક્તિ કરવાથી જ થઈ શકશે. અન્યથા નહીં.

યે સંસાર સમજદા નાંહી, કહંદા શ્યામ હુયહરે નૂં /

ગરીબદાસ યે વક્ત જત હે, રોવોગે ઈસ પહરે નૂં //

(૬) કબીર સાહેબની કાળ સાથે વાર્તા

જ્યારે પરમેશ્વરે બધા બ્રહ્માંડોની રચના કરી અને પોતાના લોકમાં વિશ્રાંમ કરવા લાગ્યા. ત્યાર પછી આપણે બધા કાળના બ્રહ્માંડમાં રહીને પોતાના કરેલા કર્મદંડ ભોગવવા લાગ્યા અને બહુ દુઃખી રહેવા લાગ્યા. સુખ તથા શાંતિની શોદિમાં ભટકવા લાગ્યા અને આપણને પોતાના નીજ ઘર સતલોકની યાદ સતાવવા લાગી તથા ત્યાં જવાને માટે ભક્તિ પ્રારંભ કરી. કોઈએ ચાર વેદોને કંઠસ્થ કર્યો, તો કોઈ ઉગ્ર તપ કરવા લાગ્યા અને હવન, ચણા, દયાન, સમાદિય વગેરે ક્રિયાઓ પ્રારંભ કરી. પરંતુ આપણા નિજ ઘર સતલોકમાં નહીં જઈ શક્યા. કારણ કે ઉપરની ક્રિયાઓ કરવાથી આગલા જન્મોમાં સારા સમૃદ્ધ જીવનને પ્રાપ્ત થઈને (જેમકે રાજા-મહિારાજા, મોટા વ્યાપારી, અધિકારી, દેવ-મહાદેવ, સ્વર्ग-મહાસ્વર્ગ વિગેરે) પાછા લખ ચૌરાસી ભોગવા લાગ્યા. ખૂબ પરેશાન રહેવા લાગ્યા અને પરમ પિતા પરમેશ્વરને પ્રાર્થના કરવા લાગ્યા હે દયાળુ ! અમને નિજઘરનો રસ્તો બતાવો. અમે હૃદયથી આપણી ભક્તિ કરીએ છીએ. આપ અમને દર્શન કેમ નથી આપતા ?

આ વર્ણન કબીર સાહેલે ધર્મદાસજીને બતાવતા કહ્યું કે ધર્મદાસ આ જીવોની પોકાર સાંભળીને હું મારા સતલોકથી જોગજીતનું ઇપ બનાવીને કાળલોકમાં આવ્યો. ત્યારે એકવીસમાં બ્રહ્માંડમાં જ્યાં કાળનું નિજ ઘર છે ત્યાં આગળ ધગધગતી તપ્તશિલા પર જીવોને શોકીને સૂક્ષ્મ શરીરથી ગંધ કાટવામાં આવી રહી હતી. મારા પહોંચ્યા પછી તે જીવોની જલન (આગ) સમાપ્ત થઈ ગઈ. તેમણે મને જોઈને કહ્યું કે હે પુરુષ ! આપ કોણ છો ? આપના દર્શન માન્યથી જ અમને વધારે સુખ તથા શાંતિનો અહેસાસ થઈ રહ્યો છે. પછી મેં કહ્યું કે હું પારબ્રહ્મ પરમેશ્વર કબીર છું. તમે બધા જીવ મારા લોકથી આવીને કાળબ્રહ્મના લોકમાં ફસાઈ ગયા છો. આ કાળ દરરોજ એક લાખ માનવના સૂક્ષ્મ શરીરથી ગંધ કાઢીને ખાય છે અને ત્યારબાદ નાના (જુદા-જુદા) પ્રકારની યોનિમાં દંડ ભોગવવાને માટે છોડી દે છે. ત્યારે તે જીવાત્માઓ કહેવા લાગી કે હે દયાળુ પરમેશ્વર ! અમને આ કાળની જેલમાંથી છોડાવો, મેં કહ્યું કે આ બ્રહ્માંડ, કાળે પ્રણ વાર ભક્તિ કરીને મારાથી પ્રાપ્ત કરેલ છે, જે તમે અહીંયા બદી વસ્તુઓનો ઉપયોગ કરી રહ્યા છો તે બદી જ કાળની છે અને તમે બધા તમારી ઈરણાથી ફરવાને માટે આવ્યા છો. એટલા માટે હવે તમારી ઉપર કાળબ્રહ્મનું બહુ વધારે અણ થઈ ગયું છે અને તે અણ મારા સાચા નામના જાપ વગર નથી ઊતરી શકતું.

જ્યાં સુધી તમે અણમુક્ત નથી થઈ જતા. ત્યાં સુધી તમે કાળબ્રહ્મની જેલમાંથી બહાર નથી જઈ શકતા. એના માટે તમારે મારાથી નામ ઉપદેશ

લઈને ભક્તિ કરવી પડશે. ત્યારે હું તમને છોડાવીને લઈ જઈશ. અમે આ વાતાલાખ કરી જ રહ્યા હતા એટલામાં ત્યાં આગળ કાળજીછી પ્રગટ થઈ ગયો અને તેણે બહુ કોથિત થઈને મારા ઉપર હુમલો કર્યો. મેં મારી શબ્દશક્તિથી તેને બેભાન કરી દીધો. થોડા સમય પછી તે ભાનમાં આવ્યો. મારા ચરણમાં પડીને ક્ષમાયાચના કરવા લાગ્યો અને બોલ્યો કે તમે મારાથી મોટા છો, મારા પર કંઈક દયા કરો અને આપ એ બતાવો કે આપ મારા લોકમાં કેમ આવ્યા છો? ત્યારે મેં કાળ પુરુષને કહ્યું કે કેટલાક જીવાત્માઓ ભક્તિ કરીને પોતાના નિજ ઘર સતલોકમાં પાછા જવા માંગે છે. તેમને સતભક્તિ માર્ગ નથી મળી રહ્યો. એટલા માટે તે ભક્તિ કરતા હોવા છતાં પણ આ લોકમાં રહી જાય છે. હું તેમને સતભક્તિ માર્ગ બતાવવાને માટે અને તારો બેદ જણાવવાના માટે આવ્યો છું કે તું કાળ છે, એક લાખ જીવોનો આહાર કરે છે અને સવાલાખ જીવોને ઉત્પન્ન કરે છે તથા ભગવાન બનીને બેઠો છે. હું તેમને કહીશ કે તમે જેની ભક્તિ કરો છો તે ભગવાન નથી, કાળ છે. આટલું સાંભળતા જ કાળ બોલ્યો કે અગર બધા જીવ પાછા (સતલોક) ચાલ્યા જશો તો મારા ભોજનનું શું થશે? હું તો ભૂખ્યો મરી જઈશ. આપને મારી પ્રાર્થના છે કે શણ ચુગોમાં જીવો ઓછી સંખ્યામાં લઈ જલે અને બધાને મારો બેદ ના કહેશો કે હું કાળ છું, બધાને ખાઉ છું. જ્યારે કળિયુગ આવે ત્યારે જેટલા જીવ લઈ જવા હોય તેટલા લઈ જલે. આ વચન કાળે મારાથી પ્રાક્ત કરી લીધું. કબીર સાહેબે ધર્મદાસને આગળ બતાવતા કહ્યું કે સતયુગ, પ્રેતાયુગ, દ્વાપર યુગમાં પણ હું આવ્યો હતો અને બહુ જીવોને સતલોક લઈ ગયો, પરંતુ આનો (કાળનો) બેદ કહ્યો ન હતો. હવે હું કળિયુગમાં આવ્યો છું અને કાળ સાથે મારે વાર્તા થઈ છે. કાળજીછીએ મને કહ્યું કે હવે આપ જેટલી તાકાત લગાવવી હોય તેટલી લગાવી લેજો, તમારી વાત કોઈ નહીં સાંભળે. પ્રથમ તો મેં જીવોને ભક્તિને લાયક જ નથી રાખ્યા. તેમનામાં બીડી, સિંગારેટ, દાર, માંસ વગેરે ખરાખ વ્યસનોની આદત નાખીને તેમની વૃત્તિને બગાડી દીધી છે. જુદા-જુદા પ્રકારની પાખંડ પૂજામાં જીવાત્માઓને લગાવી દીધા છે. બીજી વાત એ હશે કે જ્યારે તમે પોતાનું જ્ઞાન આપીને પાછા તમારા લોકમાં ચાલ્યા જશો ત્યારે હું (કાળ) મારા પોતાના દૂત મોકલીને આપના પંથથી મળતા-જુલતા ૧૨ (બાર) પંથ ચલાવીને જીવોને ભસ્તું કરી દઈશ. મહિમા સતલોકની બતાવશે, આપનું જ્ઞાન કથશે (કહેશો), પરંતુ નામ-લાપ મારો જ કરશે, જેના પરિણામ સ્વરૂપ મારું જ ભોજન બનવાના. આ વાત સાંભળીને કબીર સાહેબ કહ્યું કે તમે તમારી કોશિશ કરજો, હું સતમાર્ગ બતાવીને જ પાછો જઈશ અને જે મારું જ્ઞાન સાંભળી લેશે તે તારા બહેકાવવામાં કચારેય પણ નહીં આવે.

સતગુરુ કબીર સાહેબે કહ્યું કે હે નિરંજન ! અગર હું ચાહું તો તારા બદા ખેલને ક્ષાણ ભરમાં સમાસ કરી શકું છું. પરંતુ આવું કરવાથી મારું વચનભંગ થાય છે. આ વિચારીને હું મારા પ્યારા હંસોને વથાર્થ ફાન આપીને શર્ધણનું બળ પ્રદાન કરીને સતલોક લઈ જઈશ અને કહ્યું કે

સુનો ધર્મરાયા, હમ સંખોં હંસા પદ પરસાયા ।

જિન લીન્ધા હમરા પ્રવાના, સો હંસા હમ કિએ અમાના ॥

(પવિત્ર કબીર સાગરમાં જુવોને ભૂલ-ભૂલેચામાં નાખવા માટે તથા પોતાની ભૂખને મિટાવવા માટે જુદી જુદી રીતોનું વર્ણન)

દ્વાદસ પંથ કરું મૈં સાજા, નામ તુઝારા લે કરું અવાજા ।

દ્વાદસ યમ સંસાર પઠહો, નામ તુઝારે પંથ ચલેહો ॥

પ્રથમ દૂત મમ પ્રગટે જાઈ, પીછે અંશ તુઝારા આઈ ॥

યહી વિષ જીવન કો ભ્રમાઉ, પુરુષ નામ જીવન સમજાઉ ॥

દ્વાદસ પંથ નામ જો લેહે, સો હમરે મુખ આન સમે હૈ ॥

કહા તુઝારા જીવ નહીં માને, હમારી ઓર હોય બાદ બખાને ॥

મૈં દેઢ ફંડા રચી બનાઈ, જીમેં જીવ રહે ઉરજાઈ ॥

દેવલ દેવ પાખાન પૂજાઈ, તીર્થ ક્રત જપ-તપ મન લાઈ ॥

યજ્ઞ હોમ અરુ નેમ અચારા, ઔર અનેક ફંદ મેં ડારા ॥

જો જ્ઞાની જ્ઞાનો સંસારા, જીવ ન માને કહા તુઝારા ॥

(સતગુરુ વચન)

જ્ઞાની કહે સુનો અન્યાઈ, કાટો ફંદ જીવ લે જાઈ ॥

જેતિક ફંદ તુમ રચે વિચારી, સત્ય શબ્દ તે સબે કિંડારી ॥

જૈન જીવ હમ શબ્દ દફાવે, ફંદ તુઝારા સકલ મુકાવે ॥

ચૌકા કર પ્રવાના પાઈ, પુરુષ નામ તિછિ દેઉ ચિન્હાઈ ॥

તાકે નિકટ કાલ નહીં આવે, સંધિ દેખી તાકહં સિર નાવે ॥

ઉપરના વિવરણથી સિદ્ધધ થાય છે કે લે અનેક પંથ ચાલી રહ્યા છે. જેમની પાસે કબીર સાહેબ દ્વારા બતાવેલ સતલક્ષિત માર્ગ નથી, એ બદા કાળપ્રેટિત છે. એટલે બુદ્ધિમાને તો ખાસ ધ્યાન રાખવું જોઈએ કે સમજી-વિચારીને ભક્તિમાર્ગ અપનાવે, કારણ કે મનુષ્યજન્મ અનમોલ છે, આ વારંવાર નથી મળતો. કબીર સાહેબ કહે છે કે :-

કબીર માનુષ જન્મ હુલ્લિબ હૈ, મિલે ન બારમ્બાર ।

તરુવર સે પતા ટૂટ ગિરે, બહુર ન લગતા ડારી ॥

□□□

‘‘વિશ્વ વિજેતા સંત’’

(૧૦) (સંત રામપાલજી મહારાજની અદ્યક્ષાતામાં હિન્દુસ્તાનનું પૂરા વિશ્વમાં શાસન છથો)

“સંત રામપાલજીના વિષયમાં ‘નાસ્ત્રોદમસ’ની ભવિષ્યવાણી” – ફાન્ડેશના પ્રસિદ્ધ ભવિષ્યવક્તા નાસ્ત્રોદમસે ઇ.સ. ૧૫૫૫ માં એક હજાર જ્લોકોમાં ભવિષ્યની સાંકેતિક સત્ય ભવિષ્યવાણીઓ લખી છે. સો-સો જ્લોકોના દસ શતક બનાવ્યા છે. જેમાંથી અત્યાર સુધીમાં બદી જ સિદ્ધ થઈ ગઈ છે. હિન્દુસ્તાન (ભારત)માં સત્ય થઈ ગયેલી ભવિષ્ય વાણીઓમાંથી :-

(૧) ભારતની પહેલી મહિલા પ્રધાનમંત્રી ખૂબ જ પ્રભાવશાળી તથા કુશળ થશે (આ સંકેત સ્વ. શ્રીમતી ઇન્ડિટા ગાંધીની તરફ છે) તથા તેમનું મૃત્યુ એમના નજીકના રક્ષક દ્વારા થવાનું લખ્યું હતું, જે સાચું પડ્યું.

(૨) તેના પછી તેમના જ પુત્ર એમની ગાંધી પર બેસશે અને તેઓ થોડા સમય સુધી રાજ્ય કરશે અને આકસ્મિક મૃત્યુને પ્રાપ્ત થશે, જે સાચી સિદ્ધ થઈ. (પૂર્વ પ્રધાનમંત્રી સ્વ. શ્રી રાજીવ ગાંધીના વિષયમાં)

(૩) સંત રામપાલજી મહારાજના વિષયમાં ભવિષ્યવાણી નાસ્ત્રોદમસ દ્વારા જે વિસ્તારપૂર્વક લખી છે.

(૫) પોતાની ભવિષ્યવાણીમાં પાંચમી સદીના છેલ્લે તથા છદ્દી સદીના પ્રારંભમાં નાસ્ત્રોદમસજીએ લખ્યું છે કે આજ એટલે કે ઇ.સ. ૧૫૫૫ થી હીક ૪૫૦ વર્ષ પછી એટલે કે સન ૨૦૦૬ માં એક હિન્દુ સંત (શાયરન) પ્રકટ થશે એટલે કે પૂરા જગતમાં એની ચર્ચા થશે. તે સમયે તે હિન્દુ ધાર્મિક સંત (શાયરન)ની ઉંમર ૫૦ થી ૬૦ વર્ષની વરદે હશે. પરમેશ્વરે નાસ્ત્રોદમસને સંત રામપાલજી મહારાજના આધેડ (મોટી) ઉંમરવાળા શરીરનો સાક્ષાત્કાર કરાવીને ચલચિન્દી જેમ બદી ઘટનાઓને બતાવી અને સમજાવી. શ્રી નાસ્ત્રોદમસજીનો જન્મ ૧૫મી સદીમાં થયો હતો. તેમને ભવિષ્યમાં બનવાની ઘટનાઓને પોતાના જન્મના સમયથી ભવિષ્યની સદી બનાવીને બતાવી છે જેમ કે ઇ.સ. ૧૬૦૦ એટલે કે ૧૬મી સદીને પ્રથમ શતક કહ્યું છે અને ૧૮મી સદીને જથું કહ્યું છે. એ જ પ્રમાણે ૨૦મી સદી પાંચમું શતક થયું. નાસ્ત્રોદમસજીએ કહ્યું છે કે તે ધાર્મિક હિન્દુ નેતા એટલે કે સંત (શાયરન) પાંચમી સદીના છેલ્લા વર્ષમાં એટલે કે ઇ.સ. ૧૬૬૮ માં ઘરે-ઘરે સત્સંગ કરવાનું ત્યાગીને આગળ વધશે. પોતાના અનુયાયીઓને શાસ્ત્ર વિદ્ય અનુસાર ભક્તિમાર્ગથી અનુયાયીઓને અદ્ભૂત આદ્યાત્મિક અને ભૌતિક લાભ થશે. તે તત્ત્વવિરુદ્ધ હિન્દુ સંતના દ્વારા બતાવેલ શાસ્ત્ર પ્રમાણિત

તરત્વજ્ઞાનને સમજુને પરમાત્માને ચાહવાવાળા શ્રદ્ધાળું એવી રીતે અચંબિત થશે કે જાણે કોઈ ગાડ નિદ્રામાંથી જગ્યા હોય. તે તરત્વદર્શી હિંદુ સંત દ્વારા સન ૧૯૯૮ માં ચલાવેલી આધ્યાત્મિક ક્રાંતિ ઈ.સ. ૨૦૦૬ સુધી ચાલશે. ત્યાં સુધીમાં ઘણી સંખ્યામાં પરમાત્માને ચાહવાવાળા ભક્ત તરત્વજ્ઞાન સમજુને અનુયાયી બનીને સુખી થઈ ગયા હશે. તે પછી તે સ્થાનની ચોખટથી બહાર આવશે. તે પછી સન ૨૦૦૬ થી સુવર્ણયુગની શરૂઆત થશે.

નોંધ : પ્રિય પાઠ્યજ્ઞન કૃપા કરીને વાંચો નીચે પ્રમાણે ભવિષ્યવાણી જે ફાંસ દેશના ભવિષ્યવેતા શ્રી નાસ્ત્રેદેમસે કરી હતી. જેના વિષયમાં મદ્રાસના એક જ્યોતિરિષશાસ્ત્રી કે. એસ. કૃષ્ણમૂર્તિઅને કહ્યું છે કે શ્રી નાસ્ત્રેદેમસજી દ્વારા સન ૧૯૫૫માં લખેલી ભવિષ્યવાણીઓનું ચચ્ચાર્થ (યોગ્ય) અનુવાદ સન ૧૯૯૮ માં મહારાષ્ટ્રમાં એક જ્યોતિરિષશાસ્ત્રી કરશે. તે જ્યોતિરિષશાસ્ત્રી નાસ્ત્રેદેમસની ભવિષ્યવાણીમાં અંકિત કરેલી સાંકેતિક ભાષાનું સ્પષ્ટીકરણ કરી તેમાં લખેલી ભવિષ્યમાં ચચ્ચાવાળી ઘટનાઓનો અર્થ આપીને પોતાનો ભવિષ્ય ગ્રંથ પ્રકાશિત કરશે. તેજ જ્યોતિરિષશાસ્ત્રી દ્વારા ચચ્ચાર્થ (યોગ્ય) અનુવાદ કરેલ પુસ્તકમાંથી અનુવાદકર્તાના શરૂઆતમાં વાંચો.

(૧) (પાના નં. ૩૨, ૩૩ પરથી):- થોભો સુવર્ણયુગ (રામરાજ્ય) આવી રહ્યો છે. એક આઇડ ઉભરના ઉદાર અલોડ મહાસત્તાધિકારી ભારત જ નહિ પૂર્ણી પૃથ્વી પર સુવર્ણયુગ લાવશે અને પોતાના સનાતન ધર્મનું ફરી ઉત્થાન કરીને ચચ્ચાર્થ (સાચ્ચો/યોગ્ય) ભક્તિમાર્ગ બતાવીને સર્વશ્રેષ્ઠ હિંદુ રાષ્ટ્ર બનાવશે. ત્યાર પછી બ્રહ્મદેશ, પાકિસ્તાન, બાંગ્લાદેશ, શ્રીલંકા, નેપાળ, તિબિટ, અફ્ઘાનિસ્તાન, મલાયા વગેરે દેશોમાં તે જ સાર્વભૌમ ધાર્મિક નેતા હશે. સત્તાધારી ચંડાલ ચોકડીઓ પર તેની સત્તા હશે, તે નેતા અંગે (શાયરન અંગે) દુનિયાને અચાનક જ જાણ થશે, બસ જેતા રહો.

(૨) (પાના નં. ૪૦ પર ફરી લખ્યું છે) થોભો રામરાજ્ય (સુવર્ણયુગ) આવી રહ્યું છે. જૂન ઈ.સ. ૧૯૯૮ થી ઈ.સ. ૨૦૦૬ સુધી ચાલવાવાળી ઉત્કાંતિમાં સુવર્ણયુગનો પ્રારંભ થશે. હિંદુસ્તાનમાં ઉદ્ય ચચ્ચાવાળો તારણહાર શાયરન દુનિયામાં સુખ, સમૃદ્ધિ તથા શાંતિ પ્રદાન કરશે. નાસ્ત્રેદેમસજીએ નિઃશંકપણે કહ્યું છે કે પ્રગટ ચચ્ચાવાળો શાયરન (Cyren) કોણ હશે તે હજુ સુધી ખબર નથી, પરંતુ તે ક્રિશ્ચયન અથવા મુસલમાન તો બિલકુલ નહિ હોય. તે હિંદુ જ હશે અને હું નાસ્ત્રેદેમસ અત્યારે છાતી ઠોકીને એનો ગર્વ કરું છું કારણ કે તે દિવ્ય સ્વતંત્ર સૂર્ય શાયરનનો ઉદ્ય થતાં જ બધા જ પહેલાવાળા વિદ્વાન કહેવાતા મહાન નેતાઓને નિષ્ઠા (પ્રભાવ રહિત) થઈને તેની સામે નભુ બનવું પડશે. તે હિંદુસ્તાની મહાન તરત્વદર્શી સંત બધાને અભૂતપૂર્વ રાજ્ય પ્રદાન કરશે. તે સમાન કાયદા, સમાન નિયમ બનાવશે, સ્ત્રી-પુરુષમાં, અમીર-ગરીબમાં, લાટિ અને ધર્મમાં કોઈ ભેદભાવ નહિ રાખે, કોઈના ઉપર અન્યાય નહિ થવા દે. તે

તર્તવદર્શી સંતનું તમામ જનતા ખૂબ જ સન્માન કરશે. માતા-પિતા તો આદરણીય હોય જ છે પરંતુ આધ્યાત્મિકતા તથા પવિગતાના આધાર પર તે શાયરન (તર્તવદર્શી સંત) નું માતા-પિતાથી પણ અલગ શ્રદ્ધા સ્થાન હશે. નાસ્ત્રોદેમસ સ્વયં જયુ વંશના હતા તથા ફાંસ દેશના નાગરિક હતા. તેણે ક્રિશ્ચયન ધર્મ સ્વીકાર કરેલો હતો, છતાં પણ નાસ્ત્રોડેમસે નિઃશંકપણે કહ્યું છે કે પ્રગટ થવાવાળા શાયરન ફક્ત હિંદુ જ હશે.

(૩) (પાન નં. ૪૧ પર):- બધાને એક સમાન કાયદા, નિયમ, અનુશાસનનું પાલન કરાવીને સાચા રસ્તા પર લાવશે. હું (નાસ્ત્રાડેમસ) એક વાત નિર્વિવાદ સિદ્ધ કરું છું કે તે શાયરન (ધાર્મિક નેતા) નવા ઝાનનો આવિજ્ઞાર કરશે. તે સત્ય માર્ગ દર્શન કરવાવાળા તારણહાર એશિયા ખંડમાં જે દેશનું નામ મહાસાગર (હિંદ મહાસાગર) છે. તે જ નામવાળા (હિંદુસ્તાન) દેશમાં જન્મ લેશે. તે ના ક્રિશ્ચયન, ના મુસ્લિમાન કે ના જયુ હશે, તે નિઃસંદેહ હિંદુ હશે. બીજા ભૂતપૂર્વ ધાર્મિક નેતાઓથી ખાસ વિશેષ બુદ્ધિમાન હશે અને ઝાનમાં તેમને કોઈ હિરાવી નહીં શકે એટલે કે અભેય હશે. (નાસ્ત્રોડેમસ ભવિષ્યવાણીના શતક ૬ જ્યોત ૭૦ માં મહિત્વપૂર્ણ સંકેત (સંદેશ) બતાવી રહ્યા છે) તેને જ બધા પ્રેમ કરશે. તેની બોલબાલા રહેશે. તેનો ડર પણ રહેશે. કોઈપણ અપકૃત્ય (ખરાબ કાર્ય) કરવાનું નહિ વિચારે. તેનું નામ તથા કીર્તિ અણે ખંડમાં ગૂજરાતી એટલે કે આસમાનોથી ઉપર તેની મહિમાની બોલ-બાલા હશે. અત્યાર સુધી અઝાનની નિંદ્રામાં ગાઠ રીતે સૂતેલા સમાજને તર્તવજ્ઞાનની રોશનીથી જગાડશે. સર્વ માનવસમાજ હડભાઇને જાગી રશે. તેના તર્તવજ્ઞાના આધારથી ભક્તિ સાધના કરશે. બધા સમાજને સત્ય સાધના કરાવશે. જેના કારણે બધા સાધકોને પોતાના આદિ-અનાદિ સ્થાન (સત્યલોક) માં પોતાના પૂર્વજોની પાસે લઈ જઈને ત્યાં સ્થાયી સ્થાન પ્રાપ્ત કરાવશે (વાટિસ બનાવશે). આ કૂર (ભયંકર-પાપી) ધરતી (કાળલોક) પરથી મુક્ત કરાવશે, આવા શબ્દો બોલી ઊંઠશે.

(૪) (પાના નં. ૪૨, ૪૩):- આ હિંસક કૂરચંદ્ર (મહાકાળ) કોણ છે, કયાં છે ? આ વાત શાયરન (તર્તવદર્શી સંત) જ બતાવશે. તે કૂર ચંદ્રથી તે CHYREN શાયરન જ મુક્ત કરાવશે. શાયરન (તર્તવદર્શી સંત)ની કારકિર્દીમાં આ ધરતીની પવિત્ર ભૂમિ પર (હિંદુસ્તાનમાં) સુવર્ણયુગનું અવતરણ થશે, પછી તે પૂરા વિશ્વમાં ફેલાશે. તે વિશ્વનેતા અને તેના સદગુણોની, તેના પછી પણ મહિમા ગવાતી રહેશે. તેના મનની શાલીનતા, વિનભ્રતા, ઉદારતાની એટલી બધી ચોતરફ બોલબાલા હશે કે આના પહેલા નમૂદ કરેલા શતક ૬ જ્યોત ૭૦ ની છેટ્ટી પંક્તિમાં કરેલ ઉલ્લેખ છે કે પોતાનો શબ્દ પોતે જ બોલી ઊંઠ છે અને શાયરનની જ વાણી બોલી રહી છે કે “શાયરન પોતાના વિશે માત્ર શરીર જ શબ્દ બોલે છે.” એક વિજયી ઝાતા’’. આની સાથે કોઈ બીજા વિશેષણ ના જોડતા મને મંજૂર નહિ

થાય (આ પાના નું ૪૨ વાળો ૪ ઉલ્લેખવાણી શતક ૬ જ્લોક ૭૧ છે) હિંદુ શાયરન પોતાના જ્ઞાન દ્વારા તેજસ્વી ભિંચા સ્વરૂપનું વિધાન (તત્ત્વજ્ઞાન) ફરીથી વગર શર્તે ઉજાગર કરાવશે. (Chyren will be chief of the world, loved, feared and unchallanged.) અને માનવીય સંસ્કૃતિ નિર્ધોંક સંવારશે, એમાં શંકા નથી. અત્યારે કોઈને ખબર નથી, પરંતુ પોતાના સમયે ૪ જેમ નરસિંહ અચાનક પ્રગટ થયા હતા એવી જ રીતે તે વિશ્વ મહાન નેતા (Great Chyren) પોતાના તર્કશુદ્ધ, અચૂક આદ્યાત્મિક જ્ઞાન અને ભક્તિતેજથી પ્રખ્યાત થશે. હું (નાસ્ટ્રેડેમસ) અચંબિત છું. હું નથી તેના દેશ (જ્યાંથી અવતરિત થશે અર્થાત સત્તલોક દેશ)ને તથા નથી તેને જાણતો, હું તેને સામે જોઈ પણ રહ્યો છું, તેમની મહિમાના વખાણ શબ્દોથી કરવા અસમર્થ છું. બસ તેને Great Chyren (મહાન ધાર્મિક નેતા) કહું છું પોતાના ધર્મબંધુઓની સતત યુગોની સમસ્યાથી દયનીય અવસ્થાથી બેચેન થતા, સ્વતંત્ર જ્ઞાન સૂર્યનો ઉદય કરતા પોતાના ભક્તિ તેજથી જગતના તારણહાર ૫ માં શતક (૨૦મી સદીના છેલ્લા વર્ષમાં) ના અંતમાં ઇ.સ. ૧૯૯૯ માં આદેદ ઉમરના વિશ્વના મહાન નેતા — જેમ કે તેજસ્વી સિંહ માનવ (Great Chyren) વિદન રહિત પ્રગટ અવસ્થામાં ચોખટ લાંઘીને મારા (નાસ્ટ્રેડેમસના) મનનો ભેદ લઈ રહ્યા છે અને હું તેમનું સ્વાગત કરતાં આશ્ર્યચક્કિત થઈ રહ્યો છું, ઉદાસ પણ થઈ રહ્યો છું કારણ કે તેમનું દુનિયાને જ્ઞાન ન હોવાથી મારા શાયરન (તત્ત્વજ્ઞાન સંત) ઉપેક્ષાને પાત્ર બની રહ્યા છે.

મારી (નાસ્ટ્રેડેમસની) ચિત્ત ભેદક ભવિષ્યવાણીની અને તે વૈશ્વિક સિંહમાનવની ઉપેક્ષા ના કરો. તેમના પ્રગટ થવાથી અને તેમના તેજસ્વી તત્ત્વજ્ઞાનરૂપી સૂર્યનો ઉદય થવાથી આદર્શવાદી શ્રેષ્ઠ વ્યક્તિઓનું પુનઃ ઉદ્યાન તથા સુવર્ણયુગનું પ્રભાત શતક-૬ માં આજ ઇ.સ. ૧૫૫૫ થી ૧૫૦ વર્ષ પછી એટલ કે સને ૨૦૦૬ માં ($૧૫૫૫ + ૪૫૦ = ૨૦૦૫$ ના પછી એટલે કે ૨૦૦૬ માં) શરૂઆત થશે. આ કૃતાર્થ શરૂઆતનો હું (નાસ્ટ્રેડેમસ) દ્વારા થઈ રહ્યો છું.

(૫) (પાના નું ૪૪, ૪૫, ૪૬):- (નાસ્ટ્રેડેમસ શતક-૧ ના જ્લોક ૫૦માં ફરીથી પ્રમાણિત કરી રહ્યા છે.) મણ બાજુથી સાગરથી ધેરાયેલા દ્વિપ (હિન્દુરૂતાન દેશ)માં તે મહાન સંતનો જન્મ થશે તે સમયે તત્ત્વજ્ઞાનના અભાવથી અજ્ઞાનરૂપી અંધકાર હશે. નૈતિકતાનું પતન થઈને હાહાકાર મયી રહ્યો હશે. તે શાયરન (ધાર્મિક નેતા) ગુરુવર એટલે કે ગુરુજીને વર (શ્રેષ્ઠ) માનીને પોતાની સાધના કરશે અને કરાવશે. તે ધાર્મિક નેતા (તત્ત્વજ્ઞાન દ્વારા બધા રાષ્ટ્રોને નતમસ્તક કરશે. એશિયામાં તેમને રોકવા એટલે કે તેમના પ્રચારમાં રુકાવટ કરવી પાગલપન હશે.

(નોંધ : નાસ્ટ્રેડેમસની ભવિષ્યવાણી ફુંસ દેશની ભાષામાં લખાઈ હતી પછી એક પાલ બ્રન્ટન નામના અંગ્રેજે આ નાસ્ટ્ર્યાડેમસની ભવિષ્યવાણી ‘સૌચુરી ગ્રંથ’ને ફુંસમાં થોડા વર્ષ રહીને સમજાયો. પછી અંગ્રેજુ ભાષામાં લખી. તેણે ગુરુવર શબ્દને ગુરુવાર એટલે કે થ્રસ્ટ ડે સમજુને લખી દીધું કે તે પોતાની પૂજાનો આધાર બૃહસ્પતિવાર (ગુરુવાર)ને બનાવશે. વાસ્તવમાં ગુરુવર શબ્દ છે જેનો અર્થ છે બધા ગુરુઓમાં જે એક તત્વજ્ઞાની શ્રેષ્ઠ છે તથા ગુરુને મુખ્ય માનીને સાધના કરવાની હોય છે. વેદ ભાષામાં બૃહસ્પતિનો ભાવાર્થ સર્વોર્ય સ્વામી એટલે કે પરમેશ્વર, જીજે અર્થ બૃહસ્પતિનો જગતગુરુ પણ થાય છે. જગતગુરુ તથા પરમેશ્વર પણ બૃહસ્પતિનો બોધ છે.)

તે આદેદ ઉમરમાં તત્વજ્ઞાનના ફાતા તથા ઝોય (જાણવા ચોગ્ય ફાતાના ફાતાના અથર્તિ સત્સંગ કરવા લાગશે) હોવાના કારણે ત્રણ ખંડમાં કીર્તિમાન થશે. મને (નાસ્ટ્રેડેમસ) તેમનો નવો ઉપાય સાધનામંત્ર એવો જાલીમ (ખતરનાક-જબદજસ્ત-અદ્ભૂત) હશે એવી ખબર પડી રહી છે, જેમ સાપને વશ કરવાવાળો ગારડુ મંત્રથી ભયંકર વિષવાળા સાપને વશ કરી લેતો હોય છે. તે નવા ઉપાય, નવા કાયદા બનાવવાવાળો તત્વવેતા દુનિયાની સામે ઉભાગર થશે તેને જ હું (નાસ્ટ્રેડેમસ) અચંબિત થઈને “ગ્રેટ શાયરન” કહી રહ્યો છું. તેના ફાતાના દિવ્ય તેજના પ્રભાવથી તે દ્વિપક્લ્ય (ભારતદેશ)માં આકુમક તોફાન, ખલબલી મચી જશો એટલે કે અજ્ઞાની સંતો દ્વારા (જુહ્ણા ગુરુઓ દ્વારા) વિદ્રોહ કરવામાં આવશે. તેને શાંત કરવાનો ઉપાય પણ તેને જ ખબર હશે. જેમ ખતરનાક સાપણને વશ કરવામાં આવે છે. તે સિંહની સમાન શક્તિશાળી તથા તેજપૂજ વ્યક્તિત્વના હશે. આ હું નાસ્ટ્રેડેમસ સ્પષ્ટ શબ્દોમાં કહી રહ્યો છું કે તે કુન્ડલીની શક્તિ ધારણ કરેલ છે. આગળ સ્પષ્ટ શબ્દમાં કહું છે કે જે સમયે તે શાયરન, જે મહાસાગરમાં દ્વિપક્લ્ય છે તેજ દેશના નામ ઉપર મહાસાગરનું પણ નામ છે (હિંદ મહાસાગર). વિશેષતા એ હશે કે તે દેશની લુંગમ સર્પની શક્તિ (કુન્ડલીની શક્તિ) ના પૂર્ણ પરિચિત True Master હશે. તે મહાન ધાર્મિક નેતા (Chyren) ઉદારમતવાળા, કૃપાળુ, દયાળુ, તેજોમય, સનાતન સામ્રાજ્ય અધિકારી, આદિ પુરુષ (સત્ય પુરુષ)ના અનુયાયી હશે. તેમની સત્તા સાર્વભૌમ હશે તેની મહિમા, ઉપાય ગુરુ શ્રજ્ઞા, ગુરુ ભક્તિ એટલે કે ગુરુ વિના કોઈ સાધના (ભક્તિ) સફળ થતી નથી, આ સિદ્ધાંતને દટ કરશે. તત્વજ્ઞાનનો સત્સંગ કરીને પ્રથમ તો અજ્ઞાન નિંદ્રામાં સૂતેલા પોતાના ધર્મબંધુઓ (હિંદુઓ)ને જાગૃત કરીને અંધવિશ્વાસના આધાર પર સાધના કરી રહેલા શ્રજ્ઞાળુઓની શાસ્ત્રવિદ્ય

રહિત સાધના ઉપરથી પડદો ઉઠાવી (જૂઝી સાધનાની પોલ ખોલી)ને પોતાના ગૂટ રહસ્યમય જ્ઞાન (તત્ત્વજ્ઞાન)નો પ્રકાશ કરશે. પોતાના સનાતન ધર્મનું પાલન કરાવીને સમૃદ્ધ શાંતિના અધિકારી બનાવશે. ત્યાર પછી તેમનું તત્ત્વ જ્ઞાન પૂરા વિશ્વમાં ફેલાશે. તેમના (મહાન તત્ત્વદર્શી સંતના) જ્ઞાનની કોઈપણ બરાબરી નહિ કરી શકે એટલે કે તેમની બરાબરીનો કોઈ નહીં હોય. તેમના ગૂટ જ્ઞાન (તત્ત્વજ્ઞાન)ની સામે સૂર્યનું તેજ પણ ઓછું પડશે. એટલા માટે તે વૈશ્વિક સિંહ મહામાનવ એટલો મહાન હશે કે હું (નાસ્ટ્રેડેમસ) તેની મહિમાને શબ્દોમાં વર્ણિત નહિ કરી શકું. હું (નાસ્ટ્રેડેમસ) તે ગ્રેટ શાયરનને જોઈ રહ્યો છું.

ઉપરના વિવરણનો ભાવાર્થ છે કે “તે વિશ્વ નેતાને ૫૦ વર્ષની ઉંમરે તત્ત્વજ્ઞાન શાસ્ત્રોમાં પ્રમાણિત થશે એટલે કે તે ૫૦ વર્ષની ઉંમરમાં સન ૨૦૦૧ માં બધા ધર્મોના શાસ્ત્રોને વાંચીને તેમના જ્ઞાતા (તત્ત્વજ્ઞાની) થશે તથા ત્યાર પછી તે તત્ત્વજ્ઞાનના ઝોય (જાળવા યોગ્ય પરમેશ્વરનું જ્ઞાન બીજાને પ્રદાન કરવાવાળા) હશે તથા તેમનો આદ્યાત્મિક જન્મ અમાસનો હશે. તે સમયે તેમની ઉંમર તરુણ એટલે કે ૧૬, ૨૦, ૨૫ વર્ષની નહિ હોય. તે પ્રૌઢ હશે અને જ્યારે તે પ્રસિદ્ધ થશે ત્યારે તેમની શરીરની ઉંમર ૫૦ થી ૬૦ ની મદ્દ્યમાં હશે.

(૬) (પાન નં. ૪૬, ૪૭):- નાસ્ટ્રેડેમસ કહે છે કે નિઃશંકપણે વિશ્વમાં શ્રેષ્ઠ તત્ત્વજ્ઞાની (ગ્રેટ શાયરન) ના વિષયમાં મારી ભવિષ્યવાણીના શબ્દે શબ્દોથી જો કોઈ નેતાઓ પર જોડીને તર્ક-વિતર્ક કરીને જોશો તો કોઈપણ ખરો નહિ ઉતરે. હું (નોસ્ટ્રેદેમસ) છાતી ઠોકીને શબ્દે શબ્દમાં કહી રહ્યો છું કે મારા શાયરનનું કર્તૃત્વ અને તેમનું ગૂટ-ઊંદુ જ્ઞાન (તત્ત્વજ્ઞાન) જ બધાની ખાલ ઉતારશે, બસ ૨૦૦૬ ની સાલ આવવા દો, આ વાક્યોનું (વિદ્યાનનું) એક-એક શબ્દનું સાચે સાચું સમર્થન શાયરન જ આપશે.

(૭) (પાન નં. ૫૨):- નાસ્ટ્રેડેમસે પોતાની ભવિષ્યવાણીમાં કહ્યું છે કે ૨૧મી સદીના પ્રારંભમાં દુનિયાની ક્ષિતિજ પર ‘શાયરન’નો ઉદ્ય થશે. જે પણ પરિવર્તન થશે તે મારી (નાસ્ટ્રેડેમસની) ઇરણાથી નહિ પરંતુ શાયરનની આજ્ઞાથી નિયતિની ઇરણાથી બધો જ બદલાવ થશે જ થશે. તેનાથી નવો બદલાવ મતલબ હિંદુસ્તાન સર્વશ્રેષ્ઠ રાષ્ટ્ર થશે. કેટલીયે સદીઓથી ના જોવામાં આવ્યું હોય એવું હિંદુઓનું સુખ સામ્રાજ્ય દાસ્તિગોચર થશે. તે દેશમાં જન્મેલા ધાર્મિક સંત જ તત્ત્વદ્રષ્ટા તથા જગતના તારણહાર, જગત વિજેતા હશે. એશિયા ખંડમાં રામાયણ, મહાભારત વગેરેનું જ્ઞાન જે હિંદુઓમાં પ્રચલિત છે તેનાથી પણ જુદું જ આગળનું જ્ઞાન તે તત્ત્વદર્શી સંતનું હશે. તે સતપુરુષનો અનુયાયી હશે. તે એક અદ્વિતીય સંત હશે.

(૮) (પાના નં. ૭૪):- ઘણા બધા સંત નેતા આવશે અને જશે, બધા પરમાત્માના દ્રોહી (શાસ્ત્ર વિજુદ્ધ ભક્તિપૂજા કરાવવાવાળા ગુરુઓ પરમેશ્વરના દુઃખન હશે - કાળના દૂતો હશે) તથા અભિમાની હશે. મને (નાસ્ટ્રેટેમસને) આંતરિક સાક્ષાત્કાર તે શાયરનનો થયો છે.

હિંદુસ્તાનનો હિંદુ સંત આવનાર અંદિકારી (ભક્તિજ્ઞાનના અભાવથી આંદળા), પ્રલયકારી (સ્વાર્થવશ ભાઈ-ભાઈને મારી રહ્ણો છે) પુત્ર-પિતાથી વિમુખ છે, હિંદુ-હિંદુનો શાશ્વત છે, મુસલમાન-મુસલમાનનો દુઃખન બન્યો છે.) ઘુંઘુકારી (માચાની દોડમાં આતુર સમાજ) જગતને નવો પ્રકાશ આપવાવાળા સર્વશ્રોષ્ટ જગવિજેતા, ધાર્મિક વિશ્વનેતાની પોતાની ઉદાસીનતાના સિવાય કોઈ અભિલાઘા નહિ હોય એટલે કે માનવ ઉદ્ધાર માટેની ચિંતાથી વધારે કંઈપણ સ્વાર્થ નહિ હોય - નિરાભિમાની હશે, આ મારી ભવિષ્યવાણીની ગૌરવની વાત હશે કે વાસ્તવમાં તે તત્ત્વદર્શી સંત સંસારમાં અવશ્ય પ્રસિદ્ધ થશે. તેના દ્વારા બતાવેલું જ્ઞાન સદીઓ સુધી છિવાયેલું રહેશે. તે સંત આદુનિક વૈજ્ઞાનિકોની આંખોમાં અચરજ કરશે, એવા આધ્યાત્મિક ચમત્કાર કરશે કે વૈજ્ઞાનિક પણ આશ્રયમાં પડી જશે. તેનું બધું જ જ્ઞાન, શાસ્ત્રથી પ્રમાણિત હશે. હું (નાસ્ટ્રેટેમસ) કહું છું કે બુદ્ધિવાદી વ્યક્તિ તેની ઉપેક્ષા ના કરે. તેને નાનો જ્ઞાનદીપક ના સમજે, તે તત્ત્વવેતા મહામાનવ (શાયરન)ને સિંહાસન પર બેસાડીને તેને આરાધ્યદેવ માનીને પૂજા કરો. તે આદિપુરુષ (સતપુરુષ) નો અનુયાયી દુનિયાનો તારણહાર હશે.

✿ “સંત રામપાલજી મહારાજના સમર્થનમાં અન્ય ભવિષ્ય વક્તાઓની ભવિષ્યવાણીઓ”

(૧) ઈંગ્લેન્ડના જ્યોતિષી ‘કીરો’એ સને ૧૮૨૫ માં લખેલી પુસ્તકમાં ભવિષ્યવાણી કરી છે, વીસમી સદી અથર્તી સને ૨૦૦૦ ના ઉત્તરાર્ધમાં (ઇ.સ. ૧૮૫૦ પછી જન્મેલ સંત) જ વિશ્વમાં ‘એક નવી સભ્યતા’ લાવશે કે સંપૂર્ણ વિશ્વમાં ફેલાઈ જશે. ભારતનો તે એક વ્યક્તિ સમગ્ર (પૂર્વ) સંસારમાં જ્ઞાન કાંતિ લાવી દેશે.

(૨) ભવિષ્યવક્તા “‘શ્રી વેજુલેટીન’”ના અનુસાર ૨૦મી સદીના ઉત્તરાર્ધમાં વિશ્વમાં પરસ્પર પ્રેમનો અભાવ, માનવતાનો હાસ, માચા સંગ્રહણી દોડ, લૂંટ તથા રાજકીય નેતાઓનું અન્યાયી થઈ જવું વિગેરે-વિગેરે ઘણા બધા ઉત્પાત જોવા મળશે. પરંતુ ભારત દ્વારા ઉત્પન્ન થયેલ શાંતિ ભાતુભાવ પર આધારિત નવી સભ્યતા, સંસારમાં – દેશ, પ્રાંત અને જતિની સીમાઓ તોડીને વિશ્વભરમાં સુખ તથા શાંતિ ઉત્પન્ન કરશે.

(૩) અમેરિકાની મહિલા ભવિષ્યવક્તા “‘જુન ડીક્સન’”ના અનુસાર ૨૦મી સદીના અંતથી પહેલા વિશ્વમાં એક ધોર (ભયકર) હાહાકાર તથા માનતાનો સંહાર થશે (માનવતા મરી પરવારી હશે). વૈચારિક ચુદ્ધ બાદ

આદ્યાત્મિકતા પર આધારિત એક નવી સભ્યતા સંભવત: ભારતના ગ્રામ્ય પટ્ટિવારના વ્યક્તિના નેતૃત્વમાં પ્રસ્થાપિત (પ્રગટ) થશે અને સંસારમાંથી યુદ્ધને સદાચને માટે વિદાચ કરી દેશો.

(૪) અમેરિકાના “શ્રી એન્ડરસન”ના અનુસાર ૨૦મી સદીના અંતથી પહેલા અથવા ૨૧મી સદીના પ્રથમ દશકામાં વિશ્વમાં અસભ્યતાનો નગન તાંડવ થશે. આ દરમ્યાન ભારતના એક ગ્રામ્ય વિસ્તારનો એક ધાર્મિક વ્યક્તિ, એક માનવ, એક ભાષા અને એક દ્વજની ઝપટેખાનું સંવિદાન (બંધારણ) બનાવીને સંસારને સદાચાર, ઉદારતા, માનવીય સેવા તથા માનવ-પ્રેમનો પાઠ ભણાવશે. આ મસીહા સને ૧૯૯૯ થી વિશ્વમાં આગળ આવનારાં હજારો વર્ષોના માટે ધર્મ તથા સુખ-શાંતિ ભરી દેશો.

(૫) હોલેન્ડના ભવિષ્યદૃષ્ટા “શ્રી ગેરાર્ડ ક્રાઇસ્ટો”ના કથન અનુસાર ૨૦મી સદીના અંતથી પહેલા અથવા ૨૧મી સદીના પ્રથમ દશકમાં ભયંકર યુદ્ધના કારણે કેટલાચ (ઘણા બધા) દેશોનું અસ્તિત્વ જ મટી જશે, પરંતુ ભારતનો એક મહાપુરુષ સંપૂર્ણ વિશ્વને માનવતાના એકસૂભમાં બાંધી દેશે તથા હિંસા, ફાટ-ફૂટ, દુરાચાર, કપટ વિગેરે સંસારમાંથી સદાચ (કાચમ)ના માટે મિટાવી દેશો.

(૬) અમેરિકાના ભવિષ્યવક્તા “શ્રી ચાર્લ્સ કલાર્ક”ના અનુસાર ૨૦મી સદીના અંતથી પહેલા એક દેશ વિજાનની ઉન્નતિમાં બધા દેશોને પછાડશે – પાછળ પાડી દેશો, પરંતુ ભારતની પ્રતિષ્ઠા ખાસ કરીને અને ધર્મ અને દર્શનથી થશે, જેને સમગ્ર વિશ્વ અપનાવી લેશે, આ ધાર્મિક કાંતિ ૨૧મી સદીના પ્રથમ દશકમાં સંપૂર્ણ વિશ્વને પ્રભાવિત કરશે અને માનવને આદ્યાત્મિકતા પર વિવશ કરી દેશો.

(૭) હંગેરીની મહિલા જયોતિષી “બોર્ડિસ્કા”ના અનુસાર સને ૨૦૦૦ પહેલા-પહેલા હત્યા અને લૂટમાર જેવી ઉગ્ર પરિસ્થિતિઓના વરચે જ માનવીય સદગુણોનો વિકાસ એક ભારતીય ફરિશતા દ્વારા ભૌતિકવાદથી સફળ સંઘર્ષના ફળસ્વરૂપે થશે, જે ચિરસ્થાયી (સદાચ - કાચમી) રહેશે, આ આદ્યાત્મિક વ્યક્તિના મોટી સંખ્યામાં નાના-નાના લોકો જ અનુયાયી બનીને ભૌતિકવાદને આદ્યાત્મિકતામાં ઝપાંતરિત કરી દેશો (બદલી નાખશે).

(૮) ફાંસના ડોકટર જૂલર્નના અનુસાર સને ૧૯૯૦ના પછી યુરોપીય દેશો ભારતની ધાર્મિક સભ્યતાની તરફ ઝડપથી ઝુકશે. સને ૨૦૦૦ સુધી વિશ્વની આબાદી ૬૪૦ કરોડની આસપાસ થશે. ભારતમાંથી ઉઠેલ (પ્રગટેલ) જ્ઞાનની ધાર્મિક કાંતિ નાસ્તિકતાનો નાશ કરીને વાવાજોડાની જેમ સંપૂર્ણ વિશ્વને આવરી લેશે. તે ભારતીય મહાન

આધ્યાત્મિક વ્યક્તિના અનુયાયી જોત-જોતામાં એક સંસ્થાના રૂપમાં ‘આત્મશક્તિ’થી સંપૂર્ણ વિશ્વ પર પ્રભાવ જમાવી દેશે.

(૬) ફાંસના ‘નારાયેન્દ્રમસ’ ના અનુસાર વિશ્વભરમાં સૈનિક કાંતિઓ પછી થોડાક જ સારા લોકો સંસારને સારો બનાવશે. જેમનો મહાન ધર્મનિષ્ઠ, વિશ્વવિખ્યાત નેતા ર૦મી સદીના અંત અને ર૧મી સદીની શરાનાતમાં કોઈ પૂર્વી દેશમાંથી જન્મ લઈને ભ્રાતૃત્વભાવ તથા સૌજન્યતા દ્વારા સમગ્ર વિશ્વને એકતાના સૂત્રમાં બાંધી દેશે. (નારાયેન્દ્રમસ શતક ૧ શલોક ૫૦માં પ્રમાણિત કરી રહ્યા છે) અણેય બાજુઅથી (તરફથી) સાગર દ્વારા ધેરાયેલ દ્વિપમાં તે મહાન સંતનો જન્મ થશે. તે સમયે તત્ત્વજ્ઞાનના અભાવના કારણે અજ્ઞાનરૂપી અંદકાર પથરાયેલો હશે. નૈતિકતાનું પતન થઈને ચારે બાજુ હાહાકાર (કોહરામ) મચ્યો હશે. તે શાયરન (ધાર્મિક નેતા) ગુરુવર એટલે કે ગુરુજીને વર (શ્રેષ્ઠ) માનીને પોતાની સાધના કરશે તથા કરાવડાવશે. તે ધાર્મિક નેતા (તત્ત્વદર્શી સંત) પોતાના ધર્મ બળ એટલે કે ભક્તિની શક્તિથી તથા તત્ત્વજ્ઞાન દ્વારા તમામ રાષ્ટ્રોને નતમસ્તક કરશે. એશિયામાં તેને રોકવો એટલે કે તેના પ્રચારમાં બાધા કરવી (વિઘ્ન કરવું) તે ગાંડપણ સાયિત થશે. (શતક ૧ શલોક ૫૦) (સેચુરી ૧, કણા ૫૦)

(૧૦) ઇજરાાઇલના પ્રોફેસર હરારના અનુસાર ભારત દેશનો એક દિવ્ય મહાપુરુષ માનવતાવાદી વિચારોથી સને ૨૦૦૦ ઈ.સ. પહેલા પહેલા આધ્યાત્મિક કાંતિની જડ (કાંતિના મૂળ) મજબૂત કરી લેશે તથા સમગ્ર વિશ્વને તેમના વિચાર સાંભળવા પર મજબૂર થવું પડશે. ભારતના મોટાભાગના રાજ્યોમાં રાષ્ટ્રપતિ શાસન હશે, પણ બાદમાં નેતૃત્વ ધર્મનિષ્ઠ વીર લોકો પર રહેશે. જે એક ધાર્મિક સંગઠનના આશ્રિત હશે.

(૧૧) નોર્બેના શ્રી આનંદાચાર્યની ભવિષ્યવાણી અનુસાર સને ૧૯૬૮ પછી એક શક્તિશાળી ધાર્મિક સંસ્થા ભારતમાં પ્રકાશમાં આવશે, જેના સ્વામી એક ગૃહુસ્થ વ્યક્તિની આચારસંહિતાનું પાલન સમગ્ર વિશ્વ કરશે. દીમે દીમે ભારત ઔદ્યોગિક, ધાર્મિક અને આર્થિક દૃષ્ટિથી વિશ્વનું નેતૃત્વ કરશે અને તેનું વિજ્ઞાન (આધ્યાત્મિક તત્ત્વજ્ઞાન) જ સમગ્ર વિશ્વને માન્ય હશે.

ઉપરોક્ત ભવિષ્યવાણીઓ અનુસાર જ આજે વિશ્વમાં ઘટનાઓ બની રહી છે. ચુગ પરિવર્તન એ પ્રકૃતિનો અટલ સિદ્ધાંત છે. વૈદિક દર્શન અનુસાર ચાર ચુગ – સત્યચુગ, પ્રેતા ચુગ, દ્વાપર ચુગ અને કળિચુગની વ્યવસ્થા છે. જ્યારે પૃથ્વી ઉપર પાપીઓનું એક છબ - સામ્રાજ્ય બની જાય છે ત્યારે ભગવાન પૃથ્વી ઉપર માનવરૂપમાં પ્રગટ થાય છે.

આજ પ્રમાણે યુગ પર્ચિવર્તનની ભવિષ્યવાણી જીવસ્તીઓનો પવિત્ર ધાર્મિક ગ્રંથ બાઇબલ પણ સ્પષ્ટ શબ્દોમાં કહે છે. પવિત્રાત્મા ઇશ્ટુઅને સેંટ જોહનના ૧૫ : ૨૬ તેમજ ૧૬ : ૭ થી ૧૫માં એક સહાયક (મદદગાર) મોકલવાની ભવિષ્યવાણી કરેલ છે. બાઇબલની ભવિષ્યવાણી અનુસાર જો તે સહાયક (મદદગાર) ૨૦મી સદીના અંતથી પહેલા-પહેલા ઉત્પન્ન નહિં થાય તો બાઇબલની ભવિષ્યવાણીઓ સ્વચ્છ અસત્ય પ્રમાણિત થઈ જશે. પરંતુ આવું અસંભવ છે. કારણ કે તે મહાન આત્મા ઇશ્ટુઅને તે સહાયકને મોકલવાને માટે જ પોતાના પ્રાણોની આહુતિ આપી હતી. આ તથય સેંટ જોહનના ૧૬ : ૭ માં સ્પષ્ટપણે પ્રમાણિત થાય છે - “તો પણ હું તમને સાચુ કહું છું કે મારુ જવું તમારા માટે સારુ છે કારણ કે જો હું નહીં જઉં તો સહાયક (મદદગાર) તમારી પાસે નહિં આવે, પરંતુ જો હું જદ્ધા તો તેને તમારી પાસે મોકલી દદ્ધા અને પોતાના કહ્યા અનુસાર તે પવિત્રાત્માએ પોતાના જીવનની સ્વેરણાથી બલિ આપી દીધી.

માનવતાના આ પૂર્ણ વિકાસનું કાર્ય અનાદિકાળથી ભારત જ કરતું આવ્યું છે. આ જ પુણ્યભૂમિ પર અવતારો અનાદિકાળથી અવતરિત થતા રહ્યા છે.

પરંતુ આ તે કેવી વિડંબના છે કે અભિ મુનિઓ, મહાપુરુષો તથા અવતારોના જીવનકાળમાં તે સમયની શાસન વ્યવસ્થા તથા જનતા (લોકો)એ તેમની દિવ્ય વાતો તથા આદશો પર દ્યાન નથી આપ્યું અને તેમના અન્તદ્ઘન થયા બાદ બમણા ઉત્સાહથી તેમની પૂજા શરૂ કરીને તેમને પૂજવા લાગી ગયા. આ પણ એક વિડંબના છે કે આપણે તે સમયે જીવીત હાજર અને સમય હોવા છતાં આપણે (લોકો) તેમનું નથી માનતા, પરંતુ તેમનો વિરોધ તથા અપમાન જ કરતા રહ્યા છીએ. કેટલાક સ્વાર્થી તત્ત્વો જનતાને ભ્રમિત કરીને પરમ સંતને બદનામ કરીને સતભક્તિમાં બાધકરૂપ બને છે. આ યુક્તિ દરેક યુગમાં ચરિતાર્થ થતી આવી છે, અને આજે પણ થઈ રહી છે.

જે મહાપુરુષ હજારો કષ્ટોને સહન કરીને પોતાની તપસ્યા તથા સત્ય પર અડગ રહે છે, તેમની વાત અસત્ય નથી હોઈ શકતી. સત્ય પર અડગ રહીને ઇસા મસીહે પોતાના શરીરમાં લોખંડના જિલા ની ભયંકર પીડાને સહન કરી, સુકરાતે ઝેર (વિષ)નો પ્યાલો પીધો, શ્રી રામ તથા શ્રીકૃષ્ણજીને પણ પીડાઓનો શિકાર થવું પડ્યું.

ઇશા મસીહે કહ્યું છિતું કે - “પૂર્થી અને આકાશ ટળી શકે છે, સૂર્યનો અટલ સિદ્ધાંત છે ઉદય - અસ્ત, તે પણ નિરસ્ત થઈ શકે છે પરંતુ મારી વાતો કચારેય ખોટી નથી થઈ શકતી.”

સજજનો ! જો આજના કરોડો માનવી તે પરમ તત્ત્વના ઝાતા સંતને શોધીને, સ્વીકાર કરીને, તેમના બતાવેલા માર્ગ અનુસાર, પોતાની જીવન શૈલીને સુધારી લેશે તો પૂર્વ વિશ્વમાં સદ્ભાવના, પરસ્પર ભાતૃભાવ - ભાઈચારો, દયા તે મજ સદ્ભક્તિનું વાતાવરણ થઈ જશે. વર્તમાનનો માનવ બુદ્ધિજીવી છે એટલા માટે તે સંતના વિચારોને અવશ્ય સ્વીકાર કરશે તથા ધન્ય થશે. તે સંત છે જગત ગુરુ તત્ત્વવદર્શી સંત રામપાલજી મહારાજ. કૃપા કરીને વાંચો સંત રામપાલજી મહારાજની સંક્ષિપ્ત જીવન ગાથા જે સર્વ ભવિષ્યવાણીઓ પર ખરી ઉતરી રહી છે (પુરવાર થાય છે)

* “સંત રામપાલજી મહારાજનો સંક્ષિપ્ત જીવન પરિચય”

સંત રામપાલજીનો જન્મ ૮મી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૧ માં હરિયાણાના સોનિપત્ત જિલ્લાના ધનાના ગામમાં એક ખેડૂત પરિવારમાં થયો. અભ્યાસ પૂરો કરીને હરિયાણા પ્રાંતમાં સિંચાઈ વિભાગમાં જુનિયર એન્જિનિયરની પોસ્ટ પર ૧૮ વર્ષ સુધી કાર્યરત રહ્યા. સને ૧૯૮૮ માં પરમસંત રામદેવાનંદજીની પાસેથી દીક્ષા લીધી તથા તન-મનથી સક્રિય થઈને સ્વામી રામદેવાનંદજી દ્વારા બતાવેલા ભક્તિમાર્ગથી સાધના કરી અને પરમાત્માનો સાક્ષાત્કાર કર્યો.

સંત રામપાલજીને નામ દીક્ષા ૧૭મી ફેબ્રુઆરી, ૧૯૮૮ માં ફાગણ મહિનાની અમાવસની રાત્રિમાં પ્રાપ્ત થઇ. તે સમયે સંત રામપાલજી મહારાજની શરીરની ઉમર ૩૭ વર્ષ હતી. સન-૨૦૦૬ માં સંત રામપાલજી મહારાજની આદ્યાત્મિક ઉમર ૧૮ વર્ષની હતી. તથા શરીરની ઉમર ૫૫ વર્ષ (૫૦ થી ૬૦ વર્ષની મદ્યમાં) હતી. ઉપદેશ દિવસ (દીક્ષાનો દિવસ) સંતમતમાં ઉપદેશી ભક્તનો આદ્યાત્મિક જન્મદિવસ માનવામાં આવે છે.

ઉપરનું વિવરણ ભવિષ્યવેતા નાસ્ટ્રેકેમસની તે ભવિષ્યવાણીની સાથે મેળ ધરાવે છે. જે નાસ્ટ્રેકેમસની ભવિષ્યવાણીના મરાઠી અનુવાદિત ગ્રંથના પાના નં. ૪૪, ૪૫ પર લખેલી છે. જેની ફોટો કોપી આ જ પુસ્તકના પાના નં. ૨૦૮-૨૦૯ ઉપર છે. “જે સમય તે તત્ત્વદ્ધા શાયરનનો આદ્યાત્મિક જન્મ થશે તે દિવસ અંધારી અમાવસ હશે. તે સમયે તે વિશ્વ નેતાની આદ્યાત્મિક ઉમર ૧૬, ૨૦, ૨૫ વર્ષની હશે નહિં. તે તરફણ નહિં હોય. પણ તે મૌટ હશે અને તે ૫૦ અને ૬૦ વર્ષની વર્યેની ઉમરમાં સંસારમાં પ્રસિદ્ધ થશે. તે સન ૨૦૦૬ હશે.”

સન ૧૯૯૩ માં સ્વામી રામદેવાનંદજી મહારાજે આપને સત્તસંગ કરવાની આજ્ઞા આપી તથા સન ૧૯૯૪ માં નામદાન કરવાની આજ્ઞા પ્રદાન કરી. ભક્તિમાર્ગમાં લીન થવાના કારણે જુનિયર એન્જિનિયરની પોસ્ટ પરથી રાજુનામું આપી દીધું. જે હરિયાણા સરકારે તા. ૧૬-૫-૨૦૦૦ ના

પગકમાંક : ૩૪૬૨-૩૫૦૦ તા. ૧૬-૦૫-૨૦૦૦ ના રોજથી સ્વીકારેલ છે. સન ૧૯૮૪ થી ૧૯૯૮ સુધી સંત રામપાલજી મહારાજે બેર બેર, ગામ-ગામ, નગર-નગરમાં જઈ સત્સંગ કર્યો. વધારે સંખ્યામાં અનુયાચી થયા. સાથે-સાથે ઝાનહીન સંતોનો વિરોધ પણ વધતો ગયો. સન ૧૯૯૮ માં ગામ કર્દોયા, જિ. રોહિતક (હરિયાણા) માં સતલોક આશ્રમની સ્થાપના કરી અને ૧૫૧ જૂન, ૧૯૯૯ થી ૭મી જૂન, ૧૯૯૯ સુધી પરમેશ્વર કબીરજીના પ્રાગટ્ય દિવસ પર સાત દિવસનું વિશાળ સત્સંગનું આયોજન કરીને આશ્રમનું ઉદ્ઘાટન કર્યું તથા મહિનાની પ્રત્યે પૂર્ણિમાએ પ્રણ દિવસનો સત્સંગ પ્રારંભ કર્યો. દૂર-દૂરથી શ્રદ્ધાળું સત્સંગ સાંભળવા આવવા લાગ્યા તથા તત્ત્વજ્ઞાનને સમજુને વધારે સંખ્યામાં અનુયાચી બનવા લાગ્યા. થોડા સમયમાં જ સંત રામપાલજી મહારાજના અનુયાચીઓની સંખ્યા લાખો સુધી પહોંચી ગઈ. જે ઝાન વગરના સંતો તથા ઋષિઓના અનુયાચી સંત રામપાલજીની પાસે આવવા લાગ્યા તથા અનુયાચી બનવા લાગ્યા અને પછી તે અઝાની ગુરુઓ, સંતો અને આચાર્યોની પાસે જઈને પ્રજ્ઞન કરવા લાગ્યા કે તમે બધું ઝાન આપણા સદગ્રંથોથી વિપરીત બતાવી રહ્યા છો.

ચજુર્વેદ અદ્યાય ૮ મંત્ર નૃતમાં લખ્યું છે કે પૂર્ણ પરમાત્મા પોતાના ભક્તના બધા અપરાધ (પાપ) નાશ (ક્ષમા) કરી દે છે. જ્યારે તમારા પુસ્તક (અઝાની ગુરુઓના) જે અમે ખરીદ કર્યા છે તેમાં લખ્યું છે કે “પરમાત્મા પોતાના ભક્તના પાપ ક્ષમા નથી કરતા. તમારા પુસ્તક સત્યાર્થ પ્રકાશ સમુલ્લાસ ન્યમાં લખ્યું છે કે સૂર્ય પર પૃથ્વીની જેમ મનુષ્ય અને બીજા પ્રાણી વસવાટ કરે છે. આ જ રીતે પૃથ્વીની જેમ સર્વ પદાર્થ છે. બાગ, બગીચા, નદી, ઝરણા વગેરે, શું આ સંભવ છે ? પવિત્ર ચજુર્વેદ અદ્યાય-૫, મંત્ર ૧માં લખ્યું છે કે પરમાત્મા સહશરીર છે. ‘‘અને તનુઃ અસિ ! વિષણવૈ ત્વાં સોમસ્ય : તનુર અસિ !’’ આ મંત્રમાં જે વાર સાભિતી આપી છે કે પરમેશ્વર સહશરીર છે. તે અમર પુરુષ પરમાત્માનું બધાનું પાલન કરવા માટે શરીર છે એટલે કે પરમાત્મા જ્યારે પોતાના ભક્તોને તત્ત્વજ્ઞાન સમજાવવા માટે થોડો સમય અતિથિ રૂપમાં આ સંસારમાં આવે છે તો તે પોતાના વાસ્તવિક તેજોમય શરીર પર હલકા તેજપુંજનું શરીર ઓઢીને આવે છે. એટલા માટે ઉપરના મંત્રમાં જેવાર પ્રમાણ આપ્યું છે. આ પ્રકારના તર્કથી નિરૂત્તર થઈ ગયા અને પોતાના અઝાનનો પદદો ખુલી જશે તેવા ભયથી તે અઝાની સંતો, મહિંતો અને આચાર્યોએ સતલોક આશ્રમ કર્દોયાની આસપાસના ગામમાં સંત રામપાલજી મહારાજને બદનામ કરવા માટે ખરાબ પ્રચાર-પ્રસાર કરવાનું શરૂ કરી દીધું તથા તા. ૧૨-૭-૨૦૦૬ માં સંત રામપાલજીને જનથી મારવા અને આશ્રમનો નાશ કરવા માટે તે

અજ્ઞાની સંતો, મહેંતો, આચાર્યો તથા પોતાના અનુયાયીઓ સાથે સતલોક આશ્રમ ઉપર હળવો (આક્રમણ) કરાવ્યું. પોલીસે રોકવાની કોશિશ કરી તે કારણથી કેટલાક ઉપદ્રવવાદીઓ ઘાલ થયા. સરકારે સતલોક આશ્રમને પોતાના આધીન કરી લીધો અને સંત રામપાલજી મહારાજ તથા કેટલાક અનુયાયીઓ પર ખોટા કેસ બનાવીને જેલમાં લઈ ગયા. આ પ્રમાણે સને ૨૦૦૬ માં સંત રામપાલજી મહારાજ વિષ્ણાત થયા. ભલે જ ઉપદ્રવી લોકોએ ખોટા આરોપો લગાવીને સંતને પ્રસિદ્ધ કર્યા, પરંતુ સંત નિર્દોષ છે. પ્રિય પાઠકજન, નાસ્ટ્રેકેમની ભવિષ્યવાણીને વાંચીને વિચારશે કે સંત રામપાલજીને એટલા બદનામ કરી દીધા છે. કેવી રીતે સંભવ છે કે વિશ્વમાં જ્ઞાનપ્રચાર કરશે. તેમને પૂર્વભાર્યના છે કે પરમાત્મા એક પળમાં પરિસ્થિતિ બદલી શકે છે.

કબીર, સાહેબ સે સબ હોત હૈ, બંદે સે કદ્દુ નાંછિ ।

રાઈ સે પર્વત કરે, પર્વત સે ફિર રાઈ ॥

પરમેશ્વર કબીરજી પોતાનાં બાળકોના ઉદ્ઘાર માટે ઝડપથી સમાજને તત્ત્વજ્ઞાન દ્વારા વાસ્તવિકતાથી પરિચિત કરાવશે. પછી પુરુ વિશ્વ સંત રામપાલજી મહારાજના પ્રબળ જ્ઞાનને માનશે.

સંત રામપાલજી મહારાજ સન ૨૦૦૩ થી સમાચાર-પત્રો તથા ટી.વી. ચેનલોના માદ્યમથી સત્યજ્ઞાનનો પ્રચાર કરી રહ્યા છે અને બીજા ધર્મગુરુઓને (બની બેઠેલા ગુરુઓ-મહેંતોને) કહી રહ્યા છે કે તમારું જ્ઞાન શાસ્ત્રવિરુદ્ધ છે, તમે ભક્તસમાજને શાસ્ત્રવિરુદ્ધ પૂજા કરાવી રહ્યા છો અને દોષી બનાવી રહ્યા છો. જો હું ખોટું કહી રહ્યો છું તો આનો જવાબ આપો, આજદિન સુધી કોઈપણ સંતે જવાબ આપવાની હિંમત નથી કરી.

સંત રામપાલજી મહારાજને ઇ.સ. ૨૦૦૧ માં ઓકટોબર મહિનાના પહેલા બૃહસ્પતિ (ગુરુ) વારે અચાનક પ્રેરણા થઈ કે “બધા ધર્મોના સદગ્રંથોનો ઊંડાણથી અભ્યાસ કર.” આ આધ્યાર પર સર્વપ્રથમ પવિત્ર શ્રીમદ ભગવત ગીતાજીનો અભ્યાસ કર્યો તથા પુસ્તક ‘ગંધી નજર ગીતા’માં ની રચના કરી તથા તેના જ આધ્યાર પર સર્વપ્રથમ રાજ્યસ્થાન પ્રાંતના જોઇપુર શહેરમાં માર્ચ-૨૦૦૨ માં સત્સંગ પ્રારંભ કર્યો. એટલા માટે નાસ્ટ્રેકેમસલ્યુઅન્સ કહ્યું છે કે વિશ્વ ધાર્મિક હિંદુ સંત (શાયરન) ૫૦ વર્ષની ઉમરમાં એટલે કે ૨૦૦૧ માં જોય જ્ઞાતા (જાણવા ચોગય જ્ઞાનના જ્ઞાનદાતા) થઈને તત્ત્વજ્ઞાનનો પ્રચાર કરશે. સંત રામપાલજી મહારાજનો જન્મ પવિત્ર હિંદુ ધર્મમાં સન ૧૯૫૧ માં ૮ સપ્ટેમ્બરના રોજ હરિયાણાના સોનિપત્ર જિલ્લાના ધનાના ગામમાં એક ખેડૂત પરિવારમાં થયો. આ પ્રમાણે

સન ૨૦૦૧ માં સંત રામપાલજી મહારાજની ઉંમર પચાસ વર્ષની બને છે , જે નાસ્ટ્રેકેમસના કહેવાનુસાર ખરી છે . એટલા માટે તે વિશ્વધાર્મિક નેતા સંત રામપાલજી મહારાજ જ છે જેમની અદ્યક્ષતામાં ભારતવર્ષ પૂર્વા વિશ્વ પર રાજ્ય કરશે . પૂર્વા વિશ્વમાં એક જ જ્ઞાન (ભક્તિમાર્ગ) ચાલશે . એક જ કાનૂન હશે , કોઈ દુઃખી નહિ રહે , વિશ્વમાં પૂર્ણ શાંતિ હશે . જે વિરોધ કરશે તે જ છેલ્લે પશ્ચાતાપ કરશે તથા તત્ત્વજ્ઞાનનો સ્વીકાર કરવા વિવશથશે અને સર્વ માનવસમાજ માનવધર્મનું પાલન કરશે અને પૂર્ણ મોક્ષ પ્રાપ્ત કરીને સતતલોક જશે .

જે તત્ત્વજ્ઞાનના વિષયમાં નાસ્ટ્રેકેમસજીએ પોતાની ભવિષ્યવાણીમાં ઉલ્લેખ કર્યો છે કે તે વિશ્વવિજેતા સંતના દ્વારા બતાવેલ શાસ્ત્ર પ્રમાણિત તત્ત્વજ્ઞાનની સામે પહેલાના બધા સંત અસફળ (નિષ્ઠાભ) થઈ જશે અને બધાએ નભુ થઈને ઝૂકવું પડશે . તેના જ વિષયમાં પરમેશ્વર કબીર બંદી છોડજીએ પોતાની અમૃતવાણીમાં પવિત્ર ‘કબીર સાગર’ ગ્રંથમાં (જે સંત ધર્મદાસજી દ્વારા લગભગ પણ વર્ષ પહેલાં લિપિબદ્ધ કરવામાં આવેલ છે) કહ્યું છે કે એક સમય આવશે જ્યારે આખા વિશ્વમાં મારું જ જ્ઞાન ચાલશે . આખું વિશ્વ શાંતિપૂર્વક ભક્તિ કરશે . એકબીજાને વધારે પ્રેમ કરશે , સતયુગ જેવો સમય (સુવર્ણયુગ) હશે . પરમેશ્વર કબીર બંદી છોડ દ્વારા બતાવેલ જ્ઞાનને સંત રામપાલજી મહારાજ સમજયા છે . આ જ જ્ઞાનના સંદર્ભમાં કબીર સાહેબજીએ પોતાની વાણીમાં કહ્યું છે કે –

કબીર, ઔર જ્ઞાન સબ જ્ઞાનડી, કબીર જ્ઞાન સ્વો જ્ઞાન ।

જૈસે ગોલા તોંબ કા, કરતા ચલે મૈદાન ॥

ભાવાર્થ : આ તત્ત્વજ્ઞાન એટલું બધું પ્રબળ છે કે આની સામે બીજા સંતો તથા ઐષિઓનું જ્ઞાન ટકી નહિ શકે . જેવી રીતે તોપનો ગોળો જ્યાં પડે છે ત્યાં આગળ જીબા મહેલરૂપી તિલ્લાઓને પણ પાડી દઈ - યોધ્યું મેદાન બનાવી દે છે.

આ જ પ્રમાણ સંત ગરીબદાસજી (છુડાની બિલ્લો-ગજજર , હરિયાણાવાળા) એ આખ્યું છે કે સતગુરુ (તત્ત્વદર્શી સંત પરમેશ્વર કબીર બંદી છોડ મોકલેલ) દિલ્લી મંડલમાં આવશે .

‘‘ગરીબ, સતગુરુ દિલ્લી મંડલ આયસી, સ્ફૂર્તી ધરણી સ્ફૂર્ત જગાયસી’’

પરમાત્માની ભક્તિ વગર કંજૂસ થઈ ગયેલા વ્યક્તિત્વોને જગાડશે . ગામ ધનાના , બિલ્લો-સોનિપત પહેલા દિલ્લી શાસ્ત્રિત કોશમાં પડતું હતું . એટલા માટે ગરીબદાસજી મહારાજે કહ્યું છે કે સતગુરુ (વાસ્તવિક જ્ઞાનને જાણવાવાળા સંત એટલે કે તત્ત્વદર્શા સંત) દિલ્લી મંડલમાં આવશે અને પછી કહ્યું છે કે –

‘‘સાહેબ કબીર તખ્ત ખવાસા, દિલ્લી મંડલ લીજે વાસા.’’

ભાવાર્થ : પરમેશ્વર કળીર બંદી છોડના તપ્ત (દરબાર)ના ખવાસ (નોકર) એટલે કે પરમેશ્વરના પ્રતિનિધિ દિલ્હી મંડલમાં વાસ કરશે એટલે કે ત્યાં જન્મ લેશે. પ્રથમ પોતાના હિંદુ બંધુઓને આ તત્ત્વજ્ઞાનથી પરિચિત કરાવશે, બુદ્ધિમાન હિંદુ એવા જાગશે જે મ કોઈ જ્ઞાનકીને એકદમ જાગે છે. એટલે કે તે સંતના દ્વારા બતાવેલ તત્ત્વજ્ઞાનને સમજુને તુર્ત જ અવિલંબ તેમની શરણ ગ્રહણ કરશે. પછી આખું વિશ્વ તે તત્ત્વદર્શી હિંદુ સંતના જ્ઞાનનો સ્વીકાર કરશે. આ ભવિષ્યવાણી શ્રી નાસ્ત્ર્રાડેમસજુએ પણ કરી છે. નાસ્ત્ર્રાડેમસજુએ આ પણ લખ્યું છે કે મને દુઃખ થે વાતનું છે કે તેનાથી પરિચિત ન હોવાને કારણે મારો શાયરન (તત્ત્વદર્શા સંત) ઉપેક્ષાનો પાત્ર બન્યો છે. હે બુદ્ધિમાન માનવ ! તેની ઉપેક્ષા ના કરો. તે તો સિંહાસનસ્થ કરીને (આસન પર બેસાડીને) આરાધ્યાદેવ (ઇષ્ટદેવ)ના ઇપમાં સંભાન કરવા ચોગ્ય છે. તે હિંદુ ધાર્મિક સંત શાયરન આદિપુરુષ (પૂર્ણપરમાત્મા) નો અનુયાયી જગતનો તારણહાર છે.

ભવિષ્યવેતા નાસ્ત્ર્રાડેમસજુએ પુસ્તક પાના નં. ૪૧-૪૨માં ગ્રણ શબ્દનો ઉલ્લેખ કર્યો છે. (આની ફોટો કોપી આ જ પુસ્તકના પાના નં. ૨૦૫-૨૦૬ પર છે) કહ્યું છે કે તે વિશ્વવિજેતા તત્ત્વદર્શા સંત કૂર્યાંદ્ર એટલે કે કાળની દુઃખદાયી ધરતીથી (કાળલોક - બ્રહ્મલોકથી) છોડાવીને પોતાના આદિ-અનાદિ પૂર્વજોની સાથે વારસદાર બનાવશે તથા મુક્તિ અપાવશે. અહિંયા ઉપદેશ મંત્રની તરફ સંકેત છે કે તે શાયરન માત્ર ગ્રણ શબ્દ (ॐ-તત્-સત्) જ મંત્ર જાપ આપશે. આ ગ્રણ શબ્દોની સાથે મુક્તિના કોઈ બીજા શબ્દો નહિ જોડે. આ જ પ્રમાણ પવિત્ર અદ્વારે મંડલ ૧૦ સૂક્ત ૬૦ મંત્ર ૧૬ માં, સામવેદ જ્લોક સંખ્યા ૮૨૨ તથા શ્રીમદ ભગવત ગીતા અદ્યાય ૧૭ જ્લોક ૨૩ માં છે કે પૂર્ણ સંત (તત્ત્વદર્શી સંત) ગ્રણ મંત્ર (ॐ-તત્-સત् જેમાં તત અને સત સાંકેતિક છે) આપીને પૂર્ણપરમાત્મા (આદિપુરુષ) ની ભક્તિ કરાવીને જીવને કાળ-જાળથી મુક્ત કરાવે છે. પછી તે સાધકની ભક્તિ કમાઈના બળથી ત્યાં ચાલ્યો જાય છે, જ્યાં આદિ સૂર્યિનાં સારાં પ્રાણી રહે છે. જ્યાંથી આ જીવ પોતાના પૂર્વજોને છોડીને કૂર્યાંદ્ર (કાળપ્રલુ) ની સાથે આવીને આ દુઃખદાયી લોકમાં ફસાઈને કષ્ટ ઉપર કષ્ટ ઉઠાવી રહ્યો છે. નાસ્ત્ર્રાડેમસજુએ આ પણ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે મધ્યકાળ એટલે કે વરચેની (વચલી) પેઢી હિંદુ ધર્મનું આદર્શ જીવન જીવશે. શાયરન તત્ત્વદર્શા - સંત) પોતાના જ્ઞાન દ્વારા દિવ્યમાન ઉત્તામ તીંચા. સ્વરૂપનું એટલે સર્વશ્રેષ્ઠ શાસ્ત્ર અનુસાર ભક્તિ વિધાન ફરીથી વગર શર્ત ઉભાગર કરાવશે અને માનવ સંસ્કૃતિ એટલે કે માનવધર્મના લક્ષણ નિદ્યોક (નિષ્કપટ ભાવથી) સંવારશે. [મધ્યલ્યા કાલાત હિંદુ ધર્મચીએ વ હિન્દુર્યા

આદર્શ ઝાલેલ - આ મરાઠી ભાષામાં પૃષ્ઠ-૪૨ પર લખ્યું છે, જે આજ પુસ્તકના પાના નં. ૨૦૬ પર છે. આનો ભાવાર્થ છે કે વચલી પેટીનો ઉદ્ઘાર શાયરન કરશે. આ ઉલ્લેખ મરાઠીના પાના નં. ૪૨ નું ગુજરાતી લખવાનું રહી ગયું હતું, એટલા માટે અહીંચા લખી દીધું છે તથા સ્પષ્ટીકરણ પણ આપ્યું છે. આ જ પ્રમાણ સ્વચ્છ પૂર્ણપરમાત્મા કબીરજીએ કહ્યું છે કે :

“ધર્મદાસ તોહે લાખ ફુહાઈ, સારક્ષાન વ સારશબ્દ કહી બાહર ન જઈ।

સારનામ બાહર જો પરહી, બિચલી પીઢી હંસ નહીં તરહી॥

સારક્ષાન તબુતક છુપાઈ, જબ તક દ્વારદશ પંથ ન મિટ જઈ॥]

જેમ ઇ.સ. ૧૯૪૭ માં ભારત વર્ષ અંગ્રેજોથી મુક્ત થયો. તેના પહેલા હિંદુસ્તાનમાં શિક્ષા ન હતી (અશિક્ષિત હતા). સન ૧૯૫૧ માં સંત રામપાલજી મહારાજને પરમેશ્વરજીએ પૂઢ્યી પર મોકલ્યા. સન ૧૯૪૭ થી પહેલા કળિયુગની પ્રથમ પેટી જાણો અને ૧૯૪૭ થી વચલી પેટીની શરૂઆત થઈ છે. આ વચલી પેટી એક હજાર વર્ષ સુધી સત્યભક્તિ કરશે. આ દરમ્યાન જે પૂર્ણ નિશ્ચયની સાથે ભક્તિ કરશે તે સત્તલોક ચાલ્યો જશો. જે સત્તલોક નહિ જઈ શકે તે તથા કયારેક ભક્તિ કરી, કયારેક છોડી દીધી પરંતુ ગુરુદ્રોહી નહિ થાય તે ફરીથી હજારો મનુષ્ય જન્મ આ કળિયુગમાં જ પ્રાપ્ત કરશે. કારણ કે આ તેમની શાસ્ત્રવિધિ અનુસાર સાધનાનું પરિણામ હશે. આ પ્રમાણે હજારો વર્ષ સુધી કળિયુગનો સમય વર્તમાનથી પણ સારો ચાલશે. પછી છેલ્લી પેટી ભક્તિરહિત ઉત્પન્ન થશે, કારણ કે સારી કમાઈ (ભક્તિની કમાણી) જે ભક્તિયુગમાં કરેલી છે તે વારંવાર જન્મપ્રાપ્ત કરીને ખર્ચ (સમાપ્ત) કરી નાખી હશે. આ પ્રમાણે કળિયુગની છેલ્લી પેટી કૃતદની હશે. તે ભક્તિ નહિ કરી શકે. એટલા માટે કહ્યું છે કે હવે (૧૯૪૭ થી) કળિયુગની વર્ચેની (વચલી) પેટી ચાલી રહી છે. સન ૨૦૦૬ થી તે શાયરન બધાની સમક્ષ પ્રગટ થઈ ચૂક્યા છે, તે “સંત રામપાલજી મહારાજ” છે.

ઉપરોક્ત ઝાન જે વર્ચેની પેટી તથા પ્રથમ અને અંતિમ પેટીવાળું સંત રામપાલજી મહારાજ પોતાનાં પ્રવર્ચનોમાં વર્ષોથી બતાવતા આવી રહ્યા છે, જે હવે મહાન ભવિષ્યવેતા નાસ્ટ્રેડેમસજુની ભવિષ્યવાણી એ પણ સ્પષ્ટ કરી દીધું એટલા માટે સંત ગરીબદાસજી મહારાજે કહ્યું છે કે - કબીર પરમેશ્વરની ભક્તિ પૂર્ણસંતથી ઉપદેશ લઈને કરો નહિ તો આ અવસર ફરી હાથ નહીં આવે.

“ગરીબ, સમજી હું તો સિર ધર પાંવ, બહુર નહીં રે એસા દાવ.”

ભાવાર્થ : અગર આપ તર્ત્વજ્ઞાનને સમજુ ગયા છો તો માથા પર પગ રાખ એટલે કે અતિશીદ્ધતાથી તર્ત્વદર્શી સંત રામપાલજી મહારાજથી ઉપદેશ

લઈને પોતાનું કલ્યાણ કરાવો. આ સુઅવસર ફરી પ્રાપ્ત નહિં થાય. જેમ આ વચલી પેટી (મદ્યકાળ) વાળો સમય અને આપણું માનવશરીર તથા તત્ત્વદૃષ્ટા સંત (સમયના ગુરુ એટલે કે વક્ત ગુરુ) પ્રગટ છે. અગર હજુ પણ ભક્તિમાર્ગ પર નહિં લાગો તો તેના વિષયમાં કહું છે કે –

યહ સંસાર સમજદા નાંધી, કહંદા શામ હુયેરે નૂં /

ગરીબદાસ યહ વક્ત જાત હે, રોવોગે ઈસ પહેરે નૂં //

ભાવાર્થ : સંત ગરીબદાસજુ મહારાજ કહી રહ્યા છે કે આ ભોળો સંસાર શાખવિધિ રહિત સાધના કરી રહ્યો છે જે અતિ દુઃખદાયી છે, આને જ સુખદાયી કહી રહ્યો છે. જેમ જૂન મહિનાના ભર બપોરમાં તડકામાં ડિભો-ડિભો શેકાઈ રહ્યો છે તેને જ છાંયડો કહી રહ્યો છે. જેવી રીતે કોઈ શરાબી વ્યક્તિ શરાબ પીને રસ્તા પર પડયો છે અને તેને કોઈ કહે કે ભાઈ, તું બપોરના તડકામાં કેમ શેકાઈ રહ્યો છે, છાંયડામાં ચાલ. તે શરાબના નશામાં કહે છે કે નહિં છાંયડો છે, કોણ કહે છે કે તડકો છે ?

આ જ પ્રમાણે જે સાધક શાખવિધિ ત્યાગીને મનમાન્યું (મનમરજીનું) આચરણ કરી રહ્યા છે, તેઓ પોતાનું જીવન નષ્ટ કરી રહ્યા છે. તેને છોડવા નથી માંગતા, પરંતુ તેને જ સર્વશ્રોષ્ણ માનીને કાળના લોકની આગમાં શેકાઈ રહ્યા છે. સંત ગરીબદાસજુ મહારાજ કહી રહ્યા છે કે આટલા પ્રમાણ મળવા છતાં પણ સત્તસાધના પૂર્ણસંતના બતાવ્યા અનુસાર નહિં કરો તો આ અણમોલ માનવશરીર તથા વર્યેની પેટીનો (વચલી પેટીવાળો) ભક્તિયુગ હાથથી છૂટી જશે, પછી આ સમયને યાદ કરીને રડશો, બહુ પશ્ચાતાપ કરશો. પછી કંઈ જ નહિં થઈ શકે. પરમેશ્વર કબીરજી બંદી છોડે કહું છે કે :

આચ્છે દિન પાછૈ ગયે, સતગુર સે તિયા ના હેત /

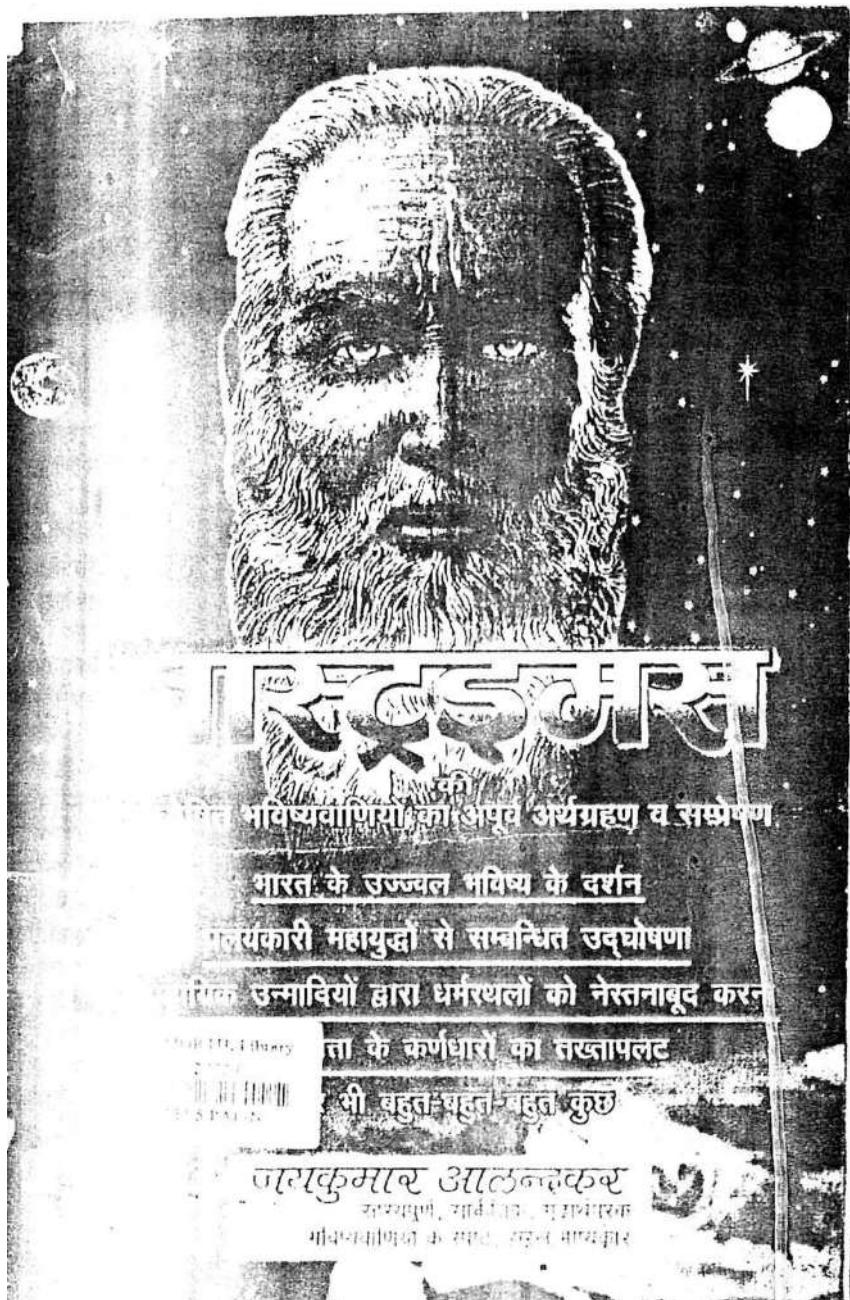
અભ પછ્યતાવા કચા કરે, જબ ચિત્યા ચુગ ગઈ હેત //

સર્વ માનવસમાજને પ્રાર્થના છે કે પૂર્ણસંત રામપાલજી મહારાજને ઓળખો અને પોતાનું તથા પોતાના પરિવારનું કલ્યાણ કરાવો. પોતાના સંબંધીઓ તથા મિત્રોને પણ સમલાવો તથા પૂર્ણમોક્ષ પ્રાપ્ત કરો. સુવર્ણ ચુગ પ્રારંભ થઈ ચૂક્યો છે. લાખો પુણ્ય આત્માઓ સંત રામપાલજી તત્ત્વદર્શી સંતને ઓળખીને સત્ય ભક્તિ કરી રહ્યા છે, તેઓ અતિ સુખી થઈ ગયા છે. બધા વિકાર છોડીને નિર્મિણ જીવન જીવી રહ્યા છે.

કૃપ્યા આગળ વાંચો મહાચદ્રના જ્યોતિષ શાખીનો મરાઠી ભાષામાં નાસ્ટ્રેકેમસની ભવિષ્યવાણીઓનો અનુવાદ.

તે ફરીથી વિશ્વમાં યોગ્ય માર્ગથી ભ્રમણ કરીને શગૃત્વ ભાવથી ભારતને ગ્રસ્ત કરશે.

(प्रमाण माटे जुओ फोटो कोपी)

જુઓ પ્રથમ મુસ્લિમ સમાજ ભારત પર આક્રમણ કરીને તહસ-નહસ કરી નાખશે. તે પછી ભારતમાં ધૂસીને સત્તા પર કબજો કરશે. અંધશ્રેષ્ઠાળું અને દુર્બળ ભારતીય જનતાને સત્તાવશે અને તેમને મુસ્લિમ ધર્મની દીક્ષા આપશે. તેના કારણે મહાન ભારતમાતા મુસ્લિમોની દાસી બનશે, ભારતીય પ્રદેશ અને સમાજ ભ્રષ્ટ થશે. આ કામ ઈ.સ. ૧૯૮૧ થી ૧૯૯૯ સુધી ચાલશે.

આજ કાળમાં ભારત માતાના (કામ દોહિતાના) બંધુ ગુરુ પિંગલ જેવા શાશ્વત્વ ભાવ ધારણ કરીને પશ્ચિમ યુરોપના કિશ્ચયનોને વેપારી અને નાવિક બનાવીને ભારતની તરફ મોકલશે. તે પહેલા વ્યાપારી બનીને ભારતને લૂંટશે, તે પછી એક-એક પ્રદેશ હાથમાં લઈ અને ત્યાંની જનતાને ભ્રષ્ટ કિશ્ચયન બનાવીને તેમના ઉપર શાસન કરશે, ધીરે-ધીરે પોતાનો પ્રભાવ વધારીને સંપૂર્ણ ભારતમાતાને પોતાના વશમાં કરી લેશે, તેજ સમયે ભારતીય ગુલામ દુર્બલ પ્રજા મોકાપ્રાપ્તિને માટે મંદિર બાંધીને દેવી-દેવતાના ભજન-કીર્તન કરતી રહેશે.

આજ કાળમાં દગાબાજ કિશ્ચયન ગુરુનું ભ્રષ્ટાચારી રૂપ ધારણ કરીને આવશે, અહીંના પ્રાચીન જ્યોતિષશાસ્ત્રોનું અદ્યયન કરીને કિરો જેવા ચુરોપીયન વિશ્વ પ્રસિદ્ધ જ્યોતિષ થશે, પરંતુ ભારતીય અંધ અને જૂઠા જ્યાતિધીઓને પોતાના જ્યોતિષ ગ્રંથોનો અર્થ નહિ સમજાય. તે ગુલામ હશે. તેમને પોતાની માનસિકતા અને પ્રવૃત્તિના કારણે અંગ્રેજુ ભાષામાં રહેલું જ્ઞાન જ સત્ત્ય લાગશે, પરંતુ કિરો જેવા ભારતીય જ્યોતિષ શાસ્ત્રનો અભ્યાસ કરીને મહાન વિદ્વત્તા ધારણ કરેલા લેખકો દ્વારા અંગ્રેજુ પુસ્તકના આધાર પર જ્યોતિષશાસ્ત્ર નહિ સમજે અને છેલ્લે તે શ્રાપિત થશે અને તેના કારણે તેમનામાં મૂર્ખતા અને કૂરતા આવી જશે.

[તેના કારણે મહાપિરિવર્તન કાળનો પ્રારંભ થશે તે કાળ હશે ઈ.સ. ૧૯૦૫ થી ૨૦૨૮ સુધી. સૌથી પહેલા ભારતને સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કરવા માટે કોંગ્રેસની સ્થાપના થશે. ભારતીય પ્રજા મહારાકાસ કુંભકર્ણની જેમ નીંદ્રમાંથી જગૃત થવા લાગશે. જૂઠા જ્યોતિષશાસ્ત્રને નાન્દ કરીને અચૂક ભવિષ્યજ્ઞાન આપવા માટે મદ્રાસમાં કે. એસ. ફૃષ્ણમૂર્તિનો જ્ઞમ થઈને તે ભારતીય પ્રજાને ફૃષ્ણમૂર્તિ પદ્ધતિસરનું હાન આપશે. ઈ.સ. ૧૯૯૮ માં મહારાષ્ટ્રમાં એક જ્યોતિષશાસ્ત્રી નોસ્ટ્રેટે મહારાષ્ટ્રની ભવિષ્યવાણીમાં અંકિત સાંકેતિક ભાષાનું સ્પષ્ટીકરણ કરી તેમાં લખેલી ભવિષ્યની ઘટનાઓના અર્થ આપીને “પોતાનો ભવિષ્યગ્રંથ” પ્રકાશિત કરશે. તે સમયે તે ભારતમાં અજ્ઞાત જ્યોતિષ દ્વારા કળિયુગના વિષયમાં આપવામાં આવેલ મહાન સાંકેતિક ભાષામાંના અર્થને ખોતીને (સમજુને) એમાં લખેલ મહાન ભવિષ્યવાણીના અર્થ સ્પષ્ટ કરશે. તો પણ ભારતીય જનતા પર અને સત્તાધારીઓ પર જૂઠા જ્યોતિષીઓનું પ્રચંડ પ્રભુત્વ રહેશે. તે આ નવા મહાન જ્ઞાની જ્યોતિષીઓને પ્રકાશમાં નહિ આવવા દે, પરંતુ તેમના પર સ્વાર્થના અંધકારથી જૂઠા ધર્મનું જાતિનું ભૂત સવાર થયેલું હશે. છજુ પણ તે જંતર-મંતરવાળા ખરાબ કાર્યોમાં મળ થઈને સત્ત્યનું - માનવતા ધર્મનું જ્યોતિષ જ્ઞાનનું ખૂન કરતા રહેશે.]

नारस्ट्रडेमस्

यांचे जागतिक स्तरावरचे भविष्य

- डॉ. रामचंद्र ज. जोशी

२१ व्या शतकाकडे झेपावतांना
 जगातील सर्वश्रेष्ठ भविष्यवेत्ता!
मायकेल द नॉत्रदेम (नॉस्ट्राडेमस)
 यांचे जागतिक स्तरावरचे भाविष्य

डॉ. रामचंद्र ज. जोशी.

ग्रंथ मिळण्याचे ठिकाण

जोशी ब्रदर्स अप्पा बळवंत चौक, पुणे २. फोन: ४४५९४२४	श्री गजानन बुक डेपो भरत नाऱ्य मंदिरासमार, पुणे ३०. फोन: ४४७३३०४
श्री गजानन बुक डेपो कबुतरखाना, दादर, मुंबई २८. फोन: ४२२७५८४	श्री गजानन बुक डेपो बिल्डिंग नं. १३२, पहिला माळा, पंतनगर, घाटकोपर, मुंबई ७५. फोन: ५१३८००९

...(32)...

आफ्रिकेला वळसा घालण्याचा द्राविडी-प्राणायाम त्या सुवेज कालव्याच्या निर्मितीने कमी झाला हे खरेच, पण त्या कालव्याच्या निर्मितीची कल्पना नॉस्ट्रॉडेमसच्या विलक्षण भाकिताने फ्रेंच वास्तुशास्त्रविशारद लेसेप्स याला सुचलेली आहे ही वस्तुस्थिती आहे.

पाहिल्या प्रकरणातच स्पष्ट केले आहे की, १९९९ साली छेडल्या जाणाऱ्या तिसऱ्या जागतिक महायुधात, आज बरवर पाहता परस्पर विरोधी राष्ट्रे मित्र बनून, अमेरिका व रशिया यांचे एकत्रित बळ प्रचंड असेल. नॉस्ट्रॉडेमसच्या मृत्यूनंतर २०९ वर्षांनी जन्माला आलेली अमेरिका आपल्या सामर्थ्याच्या शिखरावर असेल असे, शतक २, श्लोक ४९ मध्ये हा द्रष्टा ज्योतिर्विद सांगतो हे सत्य किती चित्तथरारक आहे?

‘भारत’ सर्वश्रेष्ठ हिंदु राष्ट्र?

या पूर्वीच्या लेखात कै. इंदिरा गांधींचा नॉस्ट्रॉडेमसने केलेला उल्लेख आपण वाचला. त्या संदर्भात हेन्री सी रॉबर्ट्स ‘कंप्लीट प्रोफेसीज ऑफ नॉस्ट्रॉडेमस’ या १९४२ साली प्रसिद्ध झालेल्या आपल्या पुस्तकात लिहितो- ‘डॉमिनन्ट प्रिमियर’ (म्हणजेच प्रभावी पंतप्रधान) इंदिराजी गांधी यांच्या आकस्मिक खुनानंतर दोन बदल होतील. त्यातील क्रमांक पहिल्या बदलाप्रमाणे त्यांचे पुत्र राजीव गांधी जरी पंतप्रधान झाले असले तरी दुसरा जो बदल होणार आहे तो म्हणजे एक मध्यम वयाचा नेता पाकिस्तान, ब्रह्मदेश, बांगला देश, श्रीलंका, नेपाळ, तिवेट, अफगाणिस्तान, मलाया आदी देश जिंकून हिंदुस्थानाला जगातील सर्वश्रेष्ठ हिंदुराष्ट्र म्हणून निर्माण करणार आहे. तो सार्वभौम असेल. औदार्यात अजोड व आपल्या सनातन धर्माला पुनरुज्जीवन देईल आणि भारत खंडातच नव्हे तर सांच्या पृथ्वीवर सुवर्णयुग आणील. (सेंच्युरी शतक ५, श्लोक ४१ वा). या श्लोकाबद्दल सर्वच भाष्यकारांत एकमत आहे. वरील दोन बदलांच्या दरम्यानच्या काळात सत्ताधारी मंडळीत वावरणारी चांडाळ चौकडी सत्ताकेंद्र आपल्या ताब्यात ठेवून बराच काळ मनमानी करील. वर उल्लेख केलेला नेता फक्त जगाला अद्याप माहीत व्हायचा आहे!

...(33)...

: ४ :

थांबा, इ. स. २००६ मध्ये

रामराज्य येतेय!

हिंदु जगज्जेता भूतलावर सुवर्ण-युग आणणार आहे!

ज्योतिष हे हि एक शास्त्र आहे

'शितावरून भाताची परीक्षा' या वाकप्रचारानुसार नॉस्ट्रॉडेमस यांनी वर्तविलेल्या अनेक भाकितांचे खरेपण आपण गेल्या प्रकरणात पाहिले. नॉस्ट्रॉडेमस यांना हे सर्व ज्ञान आगामी पिढीला देणे आवश्यक वाटले; व त्याने 'सेंच्युरी' मंध्ये दहा शतके (१००० श्लोक) लिहिलीं व १५५५ साली तें पुस्तक प्रसिध्द झाले. या पुस्तकातील श्लोकांची वर्गवारी केली तर असे आढळते की पहिले सुमारे १०० श्लोक फ्रान्स व युरोपसाठी, म्हणजे नॉस्ट्रॉडेमसच्या काळातील घटनांबद्दल केलेल्या भाकितांवरच खर्च झाले आहेत. त्यानंतर ३५० - ४०० श्लोक १९ - २० व्या शतकातील घटनांच्या भाकितांचा ऊहापोह करण्यात लागले असून उरलेल्या ४५० - ५०० श्लोकांत २१ व्या शतकापासून इ. स. ३७९२ पर्यंतच्या कालखंडात होऊ घातलेल्या भाकितांचे विवरण आलेले आहे.

-ज्योतिष शास्त्र हे असे चमत्कारिक शास्त्र आहे की सर्वसामान्य माणसांपासून अधिकारी वर्ग, देशा-राष्ट्रांचे शास्ते, धनाढ्य, श्रीमंत, राजेरजवाड्यापर्यंत सर्वानाच त्याचे आकर्षण आहे. उघडरीत्या त्या शास्त्राचा निषेध, परंतु खाजगीरीत्या त्याची चाचपणीच केवळ नव्हे तर आवर्जून त्या शास्त्राच्या पारंगत ज्योतिर्विदाची मनधरणी करण्याची प्रथा सर्वकाली व सर्व देशांतून रुढ असल्याचे दिसते. ज्योतिष हे शास्त्र आहे, त्याचे आकाशस्थ ग्रहांच्या गतीनुसार ठरलेले आडाखे आहेत. इथून तिथून निसर्ग हा सारखाच असल्याने त्या त्या काळच्या ग्रहस्थितीनुसार व्यक्ति, समाज, देश नि त्यांचे धर्म, संस्कृती यावर परिणाम घडत असतात. ज्योतिषी फक्त त्याने केलेल्या शास्त्राभ्यासाच्या आधाराने मिळविलेल्या ज्ञानाने जे परिणाम घडायचे असतात त्याची आगाऊ माहिती सांगतो, त्याचे आनंददायी, सुखसंवर्धक बदल स्पष्ट करतो. ते बदल केव्हा कसे होतील त्याबद्दल भाकित वर्तवतो. त्याचप्रमाणे दुःख वर्धक उलथापालथी काय होतील त्याचीही नोंद करीत असतो. जे घडायचे असते ते ज्योतिषाला टाळता येत नाही - किंवा तो ते घडवीतही नाही. म्हणून नॉस्ट्रॉडेमससारखे जगप्रसिध्द ज्योतिर्विद आत्मविश्वासाने म्हणतात की, 'मी लिहिले, सांगितले - त्यात काहीही बदल करण्याची माझी इच्छा नाही.'

...(40)...

ગેલી નઽ વખે ઇરાકબરોબર વિધવંસક યુધ્દાત ગેલી. જવળ જવળ એક હજાર કિલોમીટર પ્રદેશ ઇરાકને સોડલેલા નાહી. યુધ્દકૈદી સોડવિતા આલે નસલ્યાને યુધ્દ થાંબલે, પરંતુ ઇરાણચી માનહાની સંપલેલી નાહી. યા યુધ્દાત પેટ્રોલિયમચ્યા ઉદ્યોગધરે, રોજગાર યાંચી ઝાલેલી હાની ફાર મોઠી આહે. શાહ યાંચ્યા પદચ્યુતીંચ્યા સુમારાસ જી સ્થિતી હોતી ત્યાપેક્ષા કિતીતરી પટીને સધ્યાચી ઇરાણચી આર્થિક સ્થિતી ઢાસળ્યી આહે.

આપલે ઘરદાર, કૌટંબિક સુખ વ સુરક્ષિતતા યા બાબીંચા વિચાર ટાલ્યા યેણે અશક્ય ઝાલે આહે; આણિ ત્યાબદ્લ બહુજનસમાજ બોલ્યુ લાગલા આહे. ઇરાણી રાષ્ટ્રાંચ્યા સમસ્યાંના તોંડ ફુદ્દ લાગલે આહે આણિ ત્યા સમસ્યાંચી સોડવણૂક કરાયલા ઇસ્લામચી અથવા ધર્માંચી વાઢ પુરેશી પડગાર નાહી યાચી જાણીવ બહુજન સમાજાલાચ નવ્હે તર સત્તારૂઢ પક્ષાતલ્યા મવાળાંનાહી હોઊં લાગલી આહે.

નોસ્ટ્રોડેમસ યાંની શતક ૧ શલોક ૭૦ મધ્યે અસે સ્વચ્છ લિહૂન ઠેવલે આહે કી, ખોમેનીંચ્યા કડવ્યા હેકટપણાલા વિરોધકચ કડવેપણાને મોડૂન કાઢતીલ નિ ખોમેની 'વિરોધકાંચી સરશી હોઈલ; ત્યાંચા વિજય હોઈલ. અખેરીસ ફ્રાન્સચ મધ્યસ્થી કરૂન ખોમેની વ ત્યાચે સાથીદાર યાંના દયા દાખવાવી અસે સાંગેલ વ બંડખોર ફ્રાન્સચા સલ્લા માનતીલહી. નોસ્ટ્રોડેમસ યા સર્વ ઘડામોડીંચે વર્ણન કરૂન સાંગતોય. 'થાંબા, રામરાજ્ય યેર્તેય!' જુલૈ ૧૯૯૯ તે ઇ. સ. ૨૦૦૬ પર્યત ચાલણાંચ્યા યા સર્વ સંહારક યુધ્દાચ્યા શેવટી સુવર્ણયુગ અવતરેલ; હિંદુસ્થાનાત ઉગવણાર તારણહાર શાયરન વ ફેંચ નેતા માર્સ યાંચી યુતિ હોઈલ. ત્યાનંતર ૭૫ વખે જગત સુખ-સમૃદ્ધિ, વ શાંતતા નાંદેલ. (૧૦ /૮૯)

નોસ્ટ્રોડેમસને નિ:સંધિાધપણે મ્હટલેય, કી નવ્યાને પ્રકટ હોણારા શાયરન (CHYREN) આજચ્યા ઘટકેલા અજ્ઞાન આહે. પરંતુ તો ખ્રિશ્ચન વા મુસ્લિમ નસેલ. પાશ્ચાત્ય વિદ્વાનાંનીહી હે વિધાન માન્ય કેલે આહે.

નોસ્ટ્રોડેમસ સ્વત: જ્યુ વંશાચા, ખ્રિશ્ચન ધર્મ સ્વીકારલેલા, ફ્રાન્સચા નાગરિક. તો ૪૫૦ વર્ષાંની અવતરણારા વિશ્વનેતા હિંદુચ અસેલ અસે છાતીઠોકપણે સાંગતો, ત્યા હિંદુ નેત્યાચા ગૌરવ કરતો તો હ્યાચ કારણાંની કી ત્યા સ્વાતંત્ર્યસૂર્ય શાયરનચ્યા ઉદ્યાબરોબર આધીતે નેતે નિષ્પ્રભ હોઊન નમ્ર હોતીલ. 'તો' શાયરન તિસંચ્યા જાગતિક યુધ્દાચ્યા કાળાંતર વાચલેલ્યા નાગરિકાંના કાયદાચે રાજ્ય દેઈલ. કુણાવરહી અન્યાય હોણાર નાહી. 'ગુણા: પૂજાસ્થાનં નચ લિંગંમ् નચ બય:' બરોબરચ 'નચ શ્રદ્ધાસ્થાન:' હી ત્યા લોકશાહી રાજ્યાંચી વેદી અસે. સામાજિક રચના 'ગુણકર્મવિભાગશ:' અસેલ. જનમદાત્યા માતાપિત્યાચ્યા શ્રદ્ધાસ્થાનાંબર તી આધારલેલી અસણાર નાહી. રાખીવ જાગા, ખાસ હક્ક હી ભાષા અસણાર નાહી. ત્યાચપ્રમાણે દલિત, માગાસલેલા સમાજ અશી વિભાગણીહી યા સાંપ્રાંજ્યાત અસણાર નાહી. પ્રત્યેકાચ્યા વૈયક્તિક ગતિશીલ પ્રયત્નાંના પ્રોત્સાહન દિલે જાઈલ; ત્યાચ્યા પ્રગમનશીલ કર્તૃત્વાલા ભરપૂર સંધિ વ વાબ દિલા જાઈલ, સરસકટ આમિષાંચી ખિરાપત વાટલી જાણાર નાહી. યામુલે જો મેહનત કરીલ

...(41)...

ત્યાલા 'સંધિ' મિલેલચ મિલેલ અશી આશવાસક ખાત્રી પટલ્યાને રાષ્ટ્રસંવર્ધનાલા આવરશ્યક અસણારી ચઢાઓડ સમાજાત માનવાલા કાર્યપ્રવણ કરીલ. શાસન અમાનવી વાગણારાંના વઠણીવર આણીલચ, શિવાય ત્યાંચ્યાતીલ અતિરેક્યાંચા નિઃપાત કેલા ગેલા જાઈલ. સર્વાના લાગુ પડણારા સમાન કાયદા રાજ્યભર કસોશીને પાઠ્યાત યેર્ઝિલ.

આતા એક ગોષ્ઠ નિર્બિવાદપણે સિધ્દ જ્ઞાલી આહે કી તિસન્યા અતિસંહારક મહાયુધાતૂન નવ્યાને દર્શન ઘડવિણારા તારણહાર 'આશિયા ખંડાત જન્મ ઘેતલેલા અસેલ, (શતક ૨૦ શલોક ૨૫).' યુરોપાત નાહીચ નાહી! તો ખિશચન નસેલ, મુસલમાન તર નસેલચ નસેલ. જ્યુહી અસણાર નાહી. તર હિંદૂચ અસેલ અસે જે નોસ્ટ્રોડેમસને નિઃસંદિગ્ધપણે મ્હટલેય્ તે પાશ્ચાત્ય વિદ્વાનાંહિ માન્ય આહે. તો હિંદૂ-નેતા અન્ય સર્વ ભૂતપૂર્વ નેત્યાંપેક્ષા મહત્ત્ર અસેલ, બુધ્દિમાન અસેલ, અંજિક્યહી! નોસ્ટ્રોડેમસચા શતક ૬ શલોક ૭૦ ફાર મહત્વાચા માનાવા લાગેલ.

The grest CHYREN will be

chief of the world.

Loved feard and unchallenged

even at the death

His name and praise will reach

beyond the skies.

And he will be content to be

known only as Victor.

મહાન् શાયરન જગાચા પ્રમુખ નિયંતા હોઈ લ. ત્યાચ્યાવર સર્વસામાન્ય જનતા પ્રેમ કરીલ; ત્યાચબરોબર ત્યાચા વચક યેવઢા અસેલ કી પ્રજાજન કાહીહી અપકૃત્ય કરાયલા ધજણાર નાહીત. ત્યાચ્યા મૃત્યુનંતરહી ત્યાચા દબદ્બા કાયમ રાહીલ, ત્યાચે નાવ આણિ પરાક્રમ નાગરિકાંચ્યા મનાબર ઇતકે ખોલબર પરિણામ કરતીલ કી ત્યાચી કીર્તિ ત્રિખંડ પસરેલ. સામર્થ્ય ઇતકે પ્રચંડ અસેલ કી શત્રૂ ત્યાચ્યા દેશાલા ઘાબરતીલ, ત્યાચ્યા રાજ્યાચી, નવ્હે સામ્રાજ્યાચી દહ્શત માનતીલ. તો સાર્વભૌમ અસેલ, ત્યાચ્યા કર્તૃત્વાચા પ્રભાવ સંપૂર્ણ જગાવર પડેલ. હા મહાન् હિંદુ નેતા ભારતાલા ભૂમિ આણિ સાગર યાવર અંજિક્યપદ પ્રાપ્ત કરુન દેઈલ. આતાપર્યત્ત નિદિસ્ત્ર અસલેલ્યા હિંદુના ખડબહૂન જાગૃત કરુન ત્યાંચ્યાકરવી અશી કાહી ચિરંતન કામગિરી કરવીલ કી જ્યાને તે આપલ્યા પૂર્વજાંચે સાર્થ વારસ ઠરતીલ.

શતક ૨, શલોક ૭૯ દ્વારા ફેંચ દ્રષ્ટા નોસ્ટ્રોડેમસ સ્વચ્છપણે સાંગતોય કી, શાયરન કૂર આણિ હિંસક જમાતીતલ્યાંના ઠિકાણાવર આણિલ આણિ ચંદ્રકોરીચ્યા તાબ્યાતીલ ભૂમિ મુક્ત કરીલ. ત્યાચે હે શબ્દચ પદ્ય કિતી બોલકે આહેત!

ફેંચ - Subjuguva 10 gent crelle add fiere Le grand chyren ostera du longin Tous les captifs par seline baniaet.

...(42)...

इंगिलशमध्ये स्वैर भाषांतरित शब्दात सांगायचे तर -

1) Will subjugate the cruel and
violent freed,

The great CHYREN will
take from distance,

All those held captive by
crescent moon

वरील श्लोकातील Cruel and Violent held captive by crescent moon म्हणजेच - हिंसक आणि कूरचंद्र हे शब्द इतके अर्थवाही आहेत की वरील उल्लेख मुसलमानाना उद्देशूनच आहेत याबाबत दुमत न व्हावे.

थोडक्यात सांगायचे तर शायरनच्या कारकीर्दीत या भूतलावर सुवर्णयुग अवतरेल. त्याच्या मृत्युनंतरही त्याच्या महानतेचे व सदगुणांचे आवर्जून गुणगान होत राहिल. पण त्याच्या मनाची शालिनता, विनम्रपणा व औदार्य इतके ढळढळीतपणे दिसते की यापूर्वी नमूद केलेल्या शतक ६ श्लोक ७० व्या श्लोकाच्या शेवटच्या ओळीत त्याबद्दल केलेला उल्लेख फार बोलका आहे. (शायरन म्हणतोय) 'जनतेने त्याच्याबद्दलचा उल्लेख फक्त' एक विजयी नेता या तीन शब्दात करायचा तर करावा आणखी.विशेषणे त्याच्या नावाला चिकटवू नयेत.

मधल्या काळात हिंदूधर्मचे व हिंदूच्या आदर्शवत् जीवनाचे पुस्ट झालेले क्षणचित्र, पुन्हा आपल्या देदिप्यमान उत्तुंग स्वरूपात प्रस्थापित होणारच, आणि मानवी संस्कृती निधोंक बनेल हे नॉस्ट्राडेमसने पुरेशा स्पष्टपणे सुचविले आहे. त्यात संदिग्धता कुठेही नाही. हे सर्व घडकून आणणारा आज अज्ञात असणारा परंतु योग्य समयी प्रकट होणारा महापुरुष तथा शायरन हा हिंदुधर्मीयच असेल असेही नॉस्ट्राडेमस निखालसपणे सांगतो, नव्हे नव्हे, जवळ जवळ साडेचारशे वर्षापूर्वी अक्षरबद्ध करतो. त्याने या शायरनच्या मनाचा घेतलेला वेधही इतका काही तर्कशुद्द व अचूक आहे की नॉस्ट्राडेमसच्या द्रष्टेपणाचे आशचर्य वाटते! नॉस्ट्राडेमसने म्हटलेय की, शायरन बेचैन मनाने खूप प्रवास करील. या बेचैनीचे कारण काय असणे शक्य आहे? आपल्या धर्मबांधवांच्या समस्या आणि त्यांची सद्यःकालीन दयनीय अवस्था हे असू शकेल! त्या बेचैन अस्वस्थ मनाचा कानोसा आपण पुढच्या प्रकरणात घेऊ!

...(43)...

: ५ :

नॉस्ट्राडेमसच्या भाकितांना दुजोरा देणारी आणखी कांही भाकिते

उम्ह्या आयुष्यात भारताला कधीही भेट न दिलेल्या महर्षी नॉस्ट्राडेमसने, सुमारे ४००-४५० वर्षापूर्वी, '२००१ साली प्रलयांकारी विनाशाच्या उंबरठ्यावर असलेल्या जगाला शायरन (CHYREN) हा हिंदू नेता आपल्या क्षात्रतेजाने तारणहार होईल.' या स्वातंत्र्यसूर्याच्या आगमनाने बलाढ्य हिंदू राष्ट्राचा उदय होऊन हिंदूंचे पुनरुत्थान होईल, हिंदू साम्राज्य स्थापन होऊन 'सुवर्णयुग अवतरेल' असे भविष्य शब्दबध्द केले आहे.

१९९९ साली सुरु होणाऱ्या व. इ. स. २००६ ला संपणाऱ्या महायुद्धासंबंधी अनेक श्लोकात नॉस्ट्राडेमस लिखित, 'सेच्युरी' मध्ये 'शायरन' या टोपण नावाचा उल्लेख 'विश्वनेता' म्हणून ठिकठिकाणी केलेला आढळतो. गेली जवळ जवळ २०० वर्षे या 'शायरन' चा शोध घेण्याचे काम नॉस्ट्राडेमस विषयातील तज्ज हिरीरीने करीत आहेत. गेल्या प्रकरणांत या विश्वनेत्याबद्दल नॉस्ट्राडेमसच्या कित्येक अभ्यासकांनी लढविलेले तर्क कुरतक किती विसंगत आहेत हे दाखविले; आणि त्या संदर्भात सध्याचा इराणचा धर्मनेता आयातुल्ला खोमेनीचे नाव आग्रहाने घेतले जाते ते तर किती असंबध्द आहे त्याचीही चर्चा केली.

नॉस्ट्राडेमसच्या भविष्यवाणीत 'क्रम' नसतो-सकारण नसतो, त्यामुळे हे तर्कार्थिष्ठित घोटाळे होतात हे जरी खेरे असले तरी नॉस्ट्राडेमस वेगवेगळ्या लोकांमधून शायरन् बाबत जे विखुरलेले उल्लेख करतो त्यावरून येऊ पाहाणाऱ्या ३८्या जागतिक युद्धकालातील क्षितिजावर नव्याने उगवणारा पण आज जगाला अज्ञात असलेला जगज्जेता कोण असेल, कुठचा असेल याबाबत सुसंगत तर्ककरायला अडचण पडू नये.

पृष्ठसंख्येचे बंधन लक्षांत घेऊन आतापर्यंत नॉस्ट्राडेमसच्या श्लोकांचे 'शतक अमुक' व श्लोक 'क्रमांक अमुक' एवढाच 'निर्देश' क्रूरून त्याने वर्तविलेल्या भाकितांचा मागोवा घेत घेत गूढार्थाची उकल केली. परंतु, आता यापुढे महान् शायरनच्या कर्तृत्वाचा प्रकाश पाडणाऱ्या भाकितांबद्दलचे लेखन, नुसतेच शतक 'श्लोक' क्रमांक अशा संदर्भात न देता, आवश्यक तेवढे मूळ श्लोक, जसेच्या तसे, उधृत केल्याशिवाय वाचकांचेही समाधान होणार नाही म्हणून ते प्रसिद्ध करण्याचे योजिले आहे. मूळ फ्रेंच भाषेतील श्लोक देणे अशक्य नाही. तरी ती भाषा अत्यल्प लोकांना समजणारी असल्याने त्या श्लोकांचे इंग्रजीत भाषांतर उधृत केले जाईल. त्यावरून नॉस्ट्राडेमसच्या एकेका विधानाचे निरुपण करणे सोपे होईल.

... (44) ...

यापूर्वीच्या २ च्या प्रकरणात नॉस्ट्रॉडेमसचा जीवनवृत्तात देतांना, त्याने गूढ भाषेत भविष्यकथन कसे केले आहे त्याचे उदाहरण म्हणून, ‘सेंच्युरी’ च्या शतक ४ श्लोक १४ चा पूर्वीर्ध मूळ फ्रेंच व त्याचेच इंग्रजीत रूपांतरित भाग उधृत करून त्याबद्दल विवरण केले. तिसरे प्रकरण नॉस्ट्रॉडेमसच्या तंतोतंत खन्या झालेल्या भाकितांची ओळख वाचकाना व्हावी म्हणून लिहीले, त्यात पुन्हा वरील शतका-श्लोकाच्या आधारे भारताच्या ‘डॉमिनंट प्रिमिअर’ कै. इंदिरा गांधी यांच्या अकस्मात (इंग्रजी शब्द आहे Sudden) हत्येने ‘भारत’ सर्वश्रेष्ठ हिंदुराष्ट्र घडविण्याच्या संभाव्य दोन बदलांचा उल्लेख केला तो असा- इंदिराजीचे पुत्र राजीव गांधी हे पंतप्रधान होतील (श्लोकातील शब्द shall cause change) हा पहिला बदल तर, वरील शब्दांपाठोपाठ त्याच श्लोकात आलेल्या ‘and put another in the reign soon’ या अधोरे खित शब्दांनी ध्वनित होणारे राजीव गांधींच्या पाठोपाठ २० च्या शतकाचा अस्त होण्याचे काळी उगवणारे दुसरे सत्ताधारी म्हणजेच नॉस्ट्रॉडेमसना अभिप्रेत असलेला ‘शायरन’ असेल हे सुसंगत वाटते. हेन्री सी. रॉबर्ट्स नामक नॉस्ट्रॉडेमसचे एक प्रसिद्ध भाष्यकार आहेत. यांनीही वरील विधान उचलून धरले आहे.

नॉस्ट्रॉडेमस येवढ्यावरच थांबत नाही तर विश्वनेत्याबद्दल आणखी काही महत्वाच्या खुणा दाखवतो.

शतक ५ श्लोक ४१ मध्ये नॉस्ट्रॉडेमसने स्पष्टच सांगितले आहे की, रात्री अंधाच्या वेळी (त्यांचे शब्द आहेत - Nocturnal time) ‘तों जन्माला येईल. तो सर्वभौम असेल आणि औदार्यात त्याच्याशी कुणीही बोबरी करू शकणार नाही. तो आपल्या सनातन धर्माचे पुनरुज्जीवन करील आणि या अवनीतलावर सुवर्णयुग आणील !

‘अंधाच्या वेळीं’ या शब्दाचे अनेक अर्थ संभवतात. पैकी एक म्हणजे श्रीकृष्णाच्या जन्माचे वेळेप्रमाणे ‘तों शायरन रात्रीच केवळ नव्हे तर अमावास्येच्या अंधाकारमय रात्रीहि जन्म पावला असेल! दुसरा असाही अर्थ होऊ शकतो की, भोवतालचे जगात जेव्हा त्या जगास ‘अंधार-युग’ म्हणण्याइतकी काळ्या कृत्यांची बेबंदशाही माजली असेल तशा भयंकर कालावधीत ‘शायरन’ने या जगात पदार्पण केले असावे. तिसराही अर्थ या ‘रात्री’च्या उल्लेखाला चिकटवला जातो, तो म्हणजे, या अवनीतलावर चालू असलेल्या ‘जगा’मध्ये आणीबाणी जाहीर होऊन (उदा. २ च्या महायुद्धाचे वेळी जशी अंमलात होती तशी) बळक आऊट असेल तेव्हा जन्माला आलेले हे मूल असावे! या सर्व लेखनाचा इतकाच इत्यर्थ निघतो की आगामी महासंहारक तिसऱ्या महायुद्धात अमेरिकारशियाच्या युतिसह ‘शायरन’ ही तिसरी भारतीय शक्ती महान कार्य करील. आज ती अज्ञात असली तरी ती व्यक्ती आजच्या जगात वावरत असेल. अमावस्येसारख्या कुठल्या तरी अंधेच्या रात्री जन्म घेतलेली व आगामी महान नेता ठरणारी ही व्यक्ती तरुण १६ते२०-२५ वर्षांची तरी असेल किंवा पत्राशीसाठी गाठलेली अनुभवी ध्येयैकशरण प्रौढ व्यक्तीही असू शकेल; यापेक्षा शायरनच्या वयावर प्रकाश पाडणारा उल्लेख नॉस्ट्रॉडेमसने कुठे केल्याचे आढळत नाही.

...(45)...

नाही म्हणायला नॉस्ट्रॉडेमस हे मात्र नमुद करतो की या नेत्याच्या नेतृत्वाखाली भारत हा जगातील सर्व-श्रेष्ठ देश बनेल. इतकेच नव्हे तर दूरवर पसरलेले हिंदूचे साम्राज्य नव्याने आकारास येईल.

शतक १, श्लोक ५० मध्ये त्या पुरुषाचा पुन्हा उल्लेख आढळतो तो असा-

'From Peninsula of three seas will be born one who will make Thursday his day of worship. His fame praise and rule will form mighty by land, sea. There will be a tempest of India.'

तीन सागरांनी बनलेल्या व्यापक द्वीपकल्पात तो जन्म घेईल; त्याचा गुरुवार हा प्रार्थनेचा दिवस असेल. त्याची कीर्ति त्रिखंडात पसरेल. त्याचे सामर्थ्य इतके प्रभावी असेल की त्याच्या आक्रमक घोडदौडीमुळे उत्पन्न झालेल्या त्याच्या प्रभावाने वादळी वातावरण उत्पन्न होईल. द्वीपकल्प, गुरुवार प्रार्थनेचा दिवस (या संदर्भात असेही म्हटले गेले आहे की शायरनचा विश्रांती घेण्याचा दिवस सोमवार असेल). या तिन्ही लाक्षणिक शब्दांद्वारे नॉस्ट्रॉडेमसला काय सुचावायचे असावे त्याबद्दल यापूर्वीच्या प्रकरणांतून स्पष्टीकरण केलेच आहे. या सर्वांचा निःसंदिग्धपणे आशय स्पष्ट होतो तो हा की शायरन हा महाम नेता भारतात जन्मलेला हिंदू नेताच असेल.

वरील भाकिताला दुजोरा देणारे भाष्य नॉस्ट्रॉडेमसने स्वतःच शतक ५, श्लोक २५ मध्ये केले आहे तेच पहा ना -

The Arab Primer, Mars, Sol, Venus, Leo, Rule of Church will surrender to the sea towards Persia, close to a million, True serpent power invade Turkey and Egypt.'

मागे उल्लेख केलेल्या हेनरी रॉबर्ट्सने याही श्लेकाखाली, आपल्या पुस्तकात टीप दिली आहे की -

'Christian Ideal will be overcome by Oriental Ideology where serpent meaning True serpent.....'

(म्हणजेच कुंडलिनी शक्ति धारण करणारी व्यक्ति). नॉस्ट्रॉडेमस भविष्याचा वेद्य घेऊन, वरील श्लोकात स्वच्छपणे सांगून टाकतो की सागराच्या नावाचा धर्म ज्याचा आहे (म्हणजेच हिंदी महासागर त्या अनुषंगाने हिंदुधर्म-तथा हिंदुस्थान !) - कुठल्याहि प्रादेशिक भूमीकडे अंगुली निर्देश करण्याकरिता असा उल्लेख कुठल्याही भौगोलिक वाडमयात आढळत नाही-तो ज्याचा आहे त्याच्या पुढाकाराने युरोपमधील नव्हेत तर ख्रिश्चन व यावनी संस्कृतीचा खातमा केला जाईल. त्यांची सारी केन्द्रे ज्या ज्या राष्ट्रात विखुरलेली आहेत ती राष्ट्रेही पादाक्रांत केली जातील. इतर, कोणत्याही धर्मात ज्याप्रमाणे गुरुवार हा प्रार्थनेचा दिवस म्हणून पाळला जात नाही त्याचप्रमाणे कुंडलिनी शक्ति कुणाही बिगर हिंदूला ज्ञात नाही. हिंदूचे ते खास शक्तिस्थान आहे, ते हिंदुच इजिप्त, तुर्कस्तान इत्यादी मध्यपूर्वेत असलेल्या सत्ताधान्यांना दूर फेकून तिथे हिंदु संस्कृति केवळ नांदू लागेल असे नाही तर तिचा अम्मल सुखेनैव चालू राहील.

...(46)...

वरील भाकितावर आणखी झगझगीत प्रकाश टाकणारे भाकीत नॉस्ट्राडेमसने शतक १०, श्लोक ९६ मध्ये प्रसिद्ध केले आहे ते असे - 'Religion of the name of sea will against the sect of Caliphs of the Moon vanquish. The deplorably obstinate sect shall be afraid of wounded by Alef and Alef.'

फ्रेच द्रष्टव्या ज्योतिषवयानि केलेले वरील भविष्य फार महत्वाचे आहे. कारण, यात जास्तच स्पष्टपणे सांगितले आहे की समुद्राचे (तथा हिंदी महासागराचे) नाव असलेला देश - हिंदुस्थान - खलिफाच्या प्रशंसेत पंथाचा नाश करील. वरच्या श्लोकातील २ च्या ओळीतील Sect हा शब्द महत्वाचा व नॉस्ट्राडेमसच्या मार्मिक शब्दयोजनांचा निर्दर्शक आहे. त्या शब्दाचा एक अर्थ जसा 'पंथ' होऊ शकतो तसाच तो शब्द फ्रेच भाषेत वापरला जातो तो 'श्रद्धा' या अर्थानि! या दृष्टीने या काव्यपंक्तीचा अर्थ लावावयाचा तर समुद्राचे नाव असलेल्यांची श्रद्धा तथा धर्म, हा सर्वांमध्ये तर खलिफा प्रशंसित धर्म ही केवळ अंधश्रेष्ठदा आहे. या वाक्याचा आणखी स्पष्टार्थ करायचा तर नॉस्ट्राडेमसला हिंदू हा 'धर्म' तर इस्लामला तो अंधश्रेष्ठदा म्हणून अभिप्रेत आहे. Obstinate हे विशेषण खलिफाच्या पंथाला लावून नॉस्ट्राडेमसने हेही आडपडदा न ठेवता सांगून टाकले आहे की, 'खलिफ-प्रशंसित पंथ अपरिवर्तनशील, अतिरेकी आहे!'

या पूर्वीच्या प्रकरणात 'शायरन' म्हणून आयातुल्ला खोमेनीबद्दल लिहिताना सध्या जगभर चालू असलेल्या रश्दीच्या 'सॅटॅनिक व्हसेंस' या कांदंबरीवरून उसळलेल्या सैतानी उद्रेकाचा उल्लेख केलाच आहे. त्याला आणखी दुजोरा देणारी बातमी तुकतीच वाचण्यात आली, तीही या संदर्भात बरेच काही सांगून जाते असे वाटते म्हणून येथे तिचा उल्लेख करतो - पॅरिसहून आलेली ही सत्यकथा आहे. प्रसिद्ध फ्रेच गायिका व्हेरोनिक सान्सौ, आपल्या कार्यक्रमात 'अल्ला' हे गीत सादर करीत असे. (म. गांधी ज्याप्रमाणे त्यांच्या रामनामात - 'ईश्वर अल्ला तेरे नाम' असे खादीचे ठिगळ लावून म्हणत त्याप्रमाणे!) परंतु, गीत - गायकाला ठर मारू अशी धमकी त्यांना देण्यात आल्यावर त्यांनी ते गीत न गाण्याचे ठरविले. नभोवाणीवरील एका मुलाखतीत ही माहिती देऊन पुढे स्पष्टीकरणही केले की, 'वास्तविक या गीतात इस्लामचा अवमान करणारे काहीही नाही, ती एक प्रार्थना आहे. पण 'जानलव दुर्विदराघं ब्रह्मापि नं न रंजयति।' हे जास्त अनुभवसिद्ध वाक्य कुणाच्या खिजगणतीत आहे?

मुस्लिम धर्माच्या तत्त्वांना खोमेनीसारखे धर्माध त्यांना अभिप्रेत असलेला वेगळाच रंग देण्याचा प्रयत्न करीत असतात. त्यामुळे होते काय तर काही मुस्लिम मूळ ग्रंथ न वाचताच विनाकारण कडवे धर्माध बनत चाललेले आहेत. मशिदीमध्ये ठिय्या मारून बसलेले मुल्ला - मौलवी नि इमाम आपापले राजकारण पुढे रेटण्याचे मनसुवे उभारण्यात मशगूल झाले आहेत. भारतीय शिक्षण यंत्रणेतून इस्लाम विरोधी (हेही त्यांनीच ठरवायचे) सारे उल्लेख काढून टाकावेत, पाठ्यपुस्तकांचे शुद्धीकरण (!) केले

...(47)...

जावे अशी मागणी करायला सुरुवात झाली आहे. या सर्वांची परिणती कशात होईल हे सांगणे आतापर्यंतच्या अतिरेकी अनुभवावरून जाणता येण्यासारखे असले तरी ज्या वेगाने १९९९ चा झंझावात समीप येत आहे त्या वेगाशी सुसंगत असा अत्याचारांचा नेहमी उसळणारा डोंब लक्ष्य आला की हीच वावटळ आगामी तिसऱ्या महायुद्धाची नांदी ठरण्याची शक्यता नाकारता येणार नाही.

१७ व्या शतकात ज्याप्रमाणे मुसलमानांच्या अत्याचारांनी हिंदुस्तानांत मर्यादा गाठली, तेव्हा मूळभर मावळयांना एकत्र करून परिस्थितीशी मुकाबला करणे अपरिहार्य झाले.

तेव्हा बाल शिवरायांनी विजापूर सोडून मुळ्याच्या आपल्या जहागिरीत राहायला सुरुवात केली व आपल्या सवंगड्यांसह करंगळीचे बोट कापून श्रीशंकरावर (रोहिंडोश्वर?) रक्ताचा अभिषेक करून स्वराज्याची मुहूर्तमेढ रोवली. हाताशी असलेले सीमित मनुष्यबळ, युद्धमान शस्त्रांचा तुटवडा, अर्धपोटी जेवण, आणि एकंदर समाजावर मुसलमानी अंमलाची खोलवर रुजलेली दहशत व त्यामुळे रुळलेली अगतिकता यामुळे गनिमी काव्याने या सत्तेशी दोन हात करावे लागले. पारतंत्र्याचा एक अवश्यमेव भाग असतो की त्याविरुद्ध प्रथम उठाव करणाराला नामोहरम करणे, घरच्यापेक्षा बाहेरचा सत्ताधारी आपलासा वाटणे! घरभेदीपणा सत्कर्माचा रंग घेतो. प्रत्येक कृतीला धर्माधता म्हणण्यात येते, जातीयतेचा छाप मारला जातो. सूर्याजी पिसाळाची अवलाद उत्तम होऊन फंद - फितुरी वाढते - या सर्वावर मात करून शिवरायांनी राजगडावर तोरण बांधून, राज्याभिषेक करविला तेव्हाच भूषण कवींनी त्यांचा गौरव केला तो या शब्दांनी - 'शिवाजी न होता तो सब की होती सुन्ता'. इतिहासाची पुनरावृत्ती होत असते असे म्हणतात त्यानुसार आजही शायरनच्या नेतृत्वाने हिंदुत्वाची द्वाही फिरवण्याची नेमकी वेळ आली आहे. शिवरायांनी अनुसरलेला मार्ग धर्माधतेचा नव्हता तर 'स्वत्व' टिकविण्याचा होता. त्याकरिता प्राणांची बाजी लावून मराठमोळ्यांनी लढा दिला होता. ती स्फूर्ति नंतर १९ व्या शतकापर्यंत कार्यरत होती. मराठ्यांचा भगवा जरिपटका अटकेपार लागला, दिल्लीचे तक्त फोडून आपल्या शौर्याची मुद्रा भारतभर पसरलेल्या भारतीयावर उमटवली. एवढी मर्दुमकी असूनही दिल्लीच्या सिंहासनावर - तक्तावर - शेवटपर्यंत 'मराठा' न बसविता, मोगल बादशाहीच चालू राहिली. हे विषयांतर एवढ्यासाठीच केले की हिंदूची युद्धप्रविणता ते सत्ताधीश होण्याइतकी बलशाली असूनही, त्यांच्या विशिष्ट मानसिक ठेवणीनुसार ते आक्रमक सत्ताधारी केव्हाच झाले नाहीत हे स्पष्ट व्हावे!

भारतीय हिंदू हे निसर्गतः व त्यांना मिळालेल्या धार्मिक व अध्यात्मिक वारसानुसार प्रवृत्तीने सौम्य प्रकृतीचे आहेत, आक्रमक नाहीत. परंतु, या आधी उधृत केलेल्या नॉस्ट्रॉडेमसच्या शतक १, श्लोक ५० प्रमाणे, 'शायरन' हा हिंदू नेता अखिल हिंदुविश्वाला जागृति आणून स्वतःच्या वादळी व्यक्तिमत्वाने, आपल्या भूमि नि सागरी सामर्थ्याचे दर्शन घडविणार आहे. अजिंक्य हिंदुनेता ही आपली प्रतिमा सर्व

... (52) ...

પ્રારંભી જગાચ્યા ક્ષિતીજાવર ઉગવણાર આહे. હા જો બદલ ઘડણાર આહे તો નોસ્ટ્રોડેમસચ્યા ઇચ્છેને ઘડણાર નસૂન નિયતીચ્યા ઇચ્છેને હા સારા બનાવ ઘડણાર આહે. ત્યાતૂન નવીન જે ઘડણાર આહે તે મ્હણજે હિંદુસ્થાન હા સર્વશ્રેષ્ઠ દેશ હોણાર આહે. આજ કિંયેક શતકે ન દિસલેલે, દૃષ્ટિઆડ ઝાલેલે હિંદુંચે સાગ્રાજ્ય અવતરણાર આહે.

આજચ્યા વિજ્ઞાનયુગાત અણુશાસ્ત્રાચા જો અભ્યાસ ચાલૂ આહે, વ અણુ-અસ્ત્રે બનવિણ્યાચી વા સંગ્રહી ઠેવણ્યાચી જી ચઢાઓદ સર્વ જગભર ચાલૂ આહે ત્યાવરુન આગામી યુધ્દાચી ભીધળણતા સ્પષ્ટ હોત આહે. સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘાતફે તંજાંની કેલેલ્યા અભ્યાસાનંતર જો અહ્વાલ પ્રસિદ્ધ ઝાલા આહે ત્યાવરુન નિઃસંદિગ્ધ શબ્દાત પ્રામુખ્યાને સાંગિતલે આહે કી, આગામી યુધ્દ હે અણુયુધ્દ ઝાલ્યાસ - આણિ આજ, ત્યા દૂષ્ટીને જી પાવલે પડત આહેત ત્યાનુસાર ૩ હે મહાયુદ્ધ અણુયુધ્દચ હોણાર યાબદ્દ દુમત હોણ્યાસારખેહી નાહી - પ્રત્યક્ષ પરિણામ પ્રચંડ મનુષ્યહાની, ઉદ્ધવસ્ત ઝાલેલે દેશ, ભસ્મસાત ઝાલેલી માલમત્તા વ શેતી યા દૂષ્યાંની દિસતીલ હે તર ખરેચ, પણ ત્યાહીપેક્ષા ત્યાચે જે અપ્રત્યક્ષ પરિણામ પ્રદીર્ઘ કાલપર્યત જાણવતીલ તે માત્ર ફારચ ભયંકર સ્વરૂપાચે અસતીલ.

યા અણુયુધ્દાને જગાતીલ હવામાનાત બદલ હોઈલ. જ્યા ગોલાર્ધતીલ શહરાંવર અણુબાંબ કિંવા રાકેટ્સ યાંચા માગ હોઈલ - આણિ ઉત્તર ગોલાર્ધતીલ મોઠ્યા શહરાંવર અસા વર્ષાવ હોણ્યાચા સંભવ જાસ્ત - ત્યા ગોલાર્ધતીલ તપમાન શૂન્ય અંશ સેલિશઅસ્ ખાતી જાઈલ. સૂર્યપ્રકાશ પુરેસા મિળણાર નાહી. પાઊસ કમી પડેલ. ત્યામુલે શેતી, વનસ્પતી ઉગવણ્યા - ઉત્પત્ત હોણ્યાવર વિપરિત પરિણામ હોઈલ. ઓઝોનચા સંરક્ષક થર કમી હોત આહે, અશી આજચ આવર્ઝ ઉઠલી આહે. તો સંરક્ષક થરહી અણુયુધ્દાને આણખી કમી હોઊન અતિનીલ કિરણ રોખલે જાણ્યાચે પ્રમાણ કમી હોઈલ.

નોસ્ટ્રોડેમસલા હે સર્વ પ્રલયંકારી દૂષ્ય દિસત અસૂનહી ત્યાને કેલેલ્યા ગ્રહગણિતાચ્યા આધારે તો મહણતો કી, યા તિસંચા મહાયુધાત અનેક તથાકથિત પ્રગત દેશ બેચિરાખ હોતીલ. તરી ત્યાતૂન માનવવંશ ટિકુન રાહીલ; હિંદુસ્થાન - મ્હણજે હિંદુરાષ્ટ્ર - આણે ત્યા દેશાત જન્મલેલા દ્રષ્ટા નેતાચ, સર્વ જગાચા તારણહાર જગજેતા અસેલ!

ભગવાન् શ્રી રામકૃષ્ણ પરમહંસ યાંચે એક ફેંચ ભક્ત રીનકોર્ટ નામક લેખક આહેત. ત્યાંની પરમહંસાંચા નિર્વાણાપૂર્વી જે સાંગિતલે તે શ્રી રામકૃષ્ણાંચે શબ્દ ઉદ્ભૂત કરુન મ્હટલે આહે કી રામકૃષ્ણાંચી તી ભવિષ્યવાણી નોસ્ટ્રોડેમસચ્યા ભાકિતાંના પુષ્ટીચ દેતે. ભગવાન રામકૃષ્ણ પરમહંસ મ્હણાલે હોતે કી ત્યાંચા 'ઉઢવા જન્મ ભારતાચ્યા વાયવ્યેલા હોઈલ' હેચ દુસંચા ભાપેત વિશદ કરુન સાંગાયચે તર પરમહંસ રશિયાંત હિંદુ સંત મ્હણૂન પુન: જન્મ ઘંટીલ, નિ હિંદુત્વાચે પુનરુથાપન હોઈલ. 'શક-હૂણ' આદિ જમાતીપ્રમાણે રશિયાહિ હિંદુત્વવાદી ઝાલેલા દિસેલ, ત્યા જીવનપદ્ધતીચા સ્વીકાર કરીલ કારણ યા આકાશાખાલી સર્વકશ વિચારસ્વાતંત્ર્ય અસલેલી દુસરી જીવનપદ્ધતીચ નાહી. રશિયા,

...(74)...

हिंदु संस्कृति, धर्म, व त्यांचे राष्ट्रप्रेम याबदल, नॉस्ट्रोडेमस स्वतः ज्यू वा ख्रिश्चन असूनहि, जे उत्कटतेने उद्गार काढतो, ते त्याला काही आंतरिक साक्षात्कार झाल्यामुळे काढीत असावा असे वाटण्याइतके खणखणीत आहेत. भारतांतील हिंदु हे खरे हिंदुस्तानचे रहिवासी, भारतांतील मुस्लिम हे घुसखोर तरी किंवा बाटगे मुसलमान, त्यामुळे त्यांना, नॉस्ट्रोडेमस, राष्ट्रद्रोही. म्हणतो. हिंदु धर्माशिवाय हिंदुस्तान अशक्य, आणि हिंदुस्तानची हिंदु संस्कृतीहि अशक्यच! आगामी प्रलयंकारी युद्धांतून जगाला नवा प्रकाश देणारा जगज्जेता म्हणून हिंदूच नेता असेल याबदल 'नॉस्ट्रोडेमस' ठाम आहे!

(૧૧) ચાર્યાર્થ જ્ઞાન પ્રકાશદર્શન

“પરમેશ્વરના વિષયમાં શાસ્ત્રો શું કહે છે ?”

પ્રભુ, સ્વામી, ઈશ, રામ, ખુદા, અલ્લાહ, રબ, માલિક, સાહેબ, દેવ, ભગવાન, ગોડ આ બધા શક્તિબોધક શબ્દ છે. જે જુદી-જુદી ભાષાઓમાં ઉચ્ચારણ કરવામાં અને લખવામાં આવે છે.

પ્રભુની મહિમાથી દરેક પ્રાણી પ્રભાવિત છે કે કોઈ શક્તિ છે જે પરમ સુખદાયક તેમજ કષ્ટનિવારક છે. તે કોણ છે ? કેવો છે ? કચાં છે ? કેવી રીતે મળે છે ? આ પ્રશ્નનિવારક નિશાન હજુ પણ પૂર્ણિપથી નથી હઠી શક્યું. આ શંકા આ પુસ્તકથી પૂર્ણ રૂપથી સમાપ્ત થઈ જશે.

જે શક્તિ આંધળાને આંખો પ્રદાન કરે, મૂંગાને અવાજ, બહેરાને કાનથી અવાજ સંભળાવી દે, વાંઝિયાને પુત્ર આપે, નિર્ધનને ધનવાન બનાવી દે, રોગીને સ્વસ્થ કરે, જેના અગર દર્શન થઈ જાય તો અતિ આનંદ થાય, જે સર્વ બ્રહ્માંડોના સર્જનહાર, પૂર્ણ શાંતિદાયક જગતગુરુ તથા સર્વજ્ઞ છે, જેની આજ્ઞા વિના પાંદડું પણ હલી શક્તાંત્રું નથી એટલે કે સર્વશક્તિમાન છે, જેના સામે કંઈ પણ અસંભવ નથી. આવા ગુણ કેમાં છે તે જ વાસ્તવમાં પ્રભુ (સ્વામી, ઈશ, રામ, ખુદા, અલ્લાહ, રબ, માલિક, સાહેબ, દેવ, ભગવાન, ગોડ) કહેવાય છે.

અહીં આગળ એક વાત વિશેષ વિચારણીય છે કે કોઈપણ શક્તિનું જ્ઞાન કોઈ શાસ્ત્રથી જ થાય છે. તે શાસ્ત્રના આધાર પર જ ગુરુજન પોતાના અનુચ્ચાયીઓને માર્ગદર્શન કરે છે. તે શાસ્ત્ર (ધાર્મિક પુસ્તકો) છે ચારવેદ (અગ્નવેદ, સામવેદ, યજુર્વેદ, અથર્વવેદ), શ્રીમદ ભાગવત ગીતા, શ્રીમદ ભાગવત સુદ્ધાસાગર, અટાર પુરાણ, મહાભારત, બાઇબલ, કુરાન વગેરે પ્રમાણિત પવિત્ર શાસ્ત્રો છે. ચારવેદ, સ્વચ્યં પૂર્ણપરમાત્માના આદેશથી જ્યોતિનિર્જને (કાળો) સમુદ્રની અંદર પોતાના શ્વાસો હારા ગુપ્ત છુપાવી દીધા તથા પહેલીવાર સાગરમંથનના સમયે આ ચાર વેદ શ્રી બ્રહ્માજીને પ્રાપ્ત થયાં. જે બ્રહ્માજી (ક્ષારપુરુષના મોટા પુત્ર) એ વાંચ્યા તથા જે પ્રમાણે સમજુ શક્યા તે જ આધાર પર સંસારમાં જ્ઞાનનો પ્રયાર પોતાના વંશજો (અધિકો)ના હારા કરાવ્યો. પૂર્ણ પરમાત્માએ પાંચમો “સ્વસમ” (સૂક્ષ્મ) વેદપણ બ્રહ્મ (કાળ)ને આપ્યો હતો, જે આ જ્યોતિનિર્જને પોતાની પાસે ગુપ્ત રાખ્યો અને તેને સમાપ્ત કરી દીધો.

થોડા સમય પછી એટલે કે એક કલ્પ (એક હજાર ચતુર વ્યુગ) પછી પ્રણ લોક (પૃથ્વીલોક, સ્વર्गલોક, પાતાળલોક) નાં બધાં પ્રાણીઓનો (પ્રલય) વિનાશ થઈ જાય છે. પછી જ્યોતિનિર્જન (ક્ષારપુરુષ કાળ)ના આદેશથી બ્રહ્મ પોતાની રાત્રિ સમાપ્ત થઈ ગયા પછી (બ્રહ્માની રાત્રિ એક હજાર ચતુર વ્યુગની હોય છે. અને તેટલા જ વ્યુગનો દિવસ હોય છે) જ્યારે

દિવસનો પ્રારંભ થાય છે ત્યારે રજોગુણથી પ્રભાવિત કરીને પ્રાણીઓની ઉત્પત્તિ શરૂ લોકમાં ફરી શરૂ કરે છે.

ત્યારે સત્યુગની શરૂઆતમાં તે જ ચારેચ વેદ કાળ (બ્રહ્મ) સ્વયં બ્રહ્માને ફરીથી પ્રદાન કરે છે તથા પછી પ્રાકૃતિક ઉથલપાથલના કારણે ચારે પવિત્ર વેદોનું જ્ઞાન સમાપ્ત થઈ જાય છે. તેના પછી ફરી સમય અનુસાર બીજા અધિઓમાં પ્રવેશ કરીને ફરીથી લખાવે છે. છતાં પણ સમય અનુસાર પ્રાકૃતિક ઉથલપાથલના પછી સ્વાર્થી લોકો દ્વારા વેદોમાં બદલાવ કરીને વાસ્તવિક જ્ઞાન સંસારથી તુપ્ત કરી દેવામાં આવે છે. તે જ કાળ (બ્રહ્મ-જ્યોતિલિંગન)એ મહાભારત યુદ્ધના સમયે શ્રી કૃષ્ણમાં પ્રવેશ કરીને ચારે વેદોનું સંક્ષિપ્ત વિવરણ શ્રીમદ ભાગવત ગીતાના ઇપમાં આવ્યું, તથા કહ્યું કે અર્જુન આજ જ્ઞાન મેં પહેલાં સૂર્યને કહ્યું હતું. તેણે પોતાના પુત્ર ધૈર્યશવત એટલે કે મનુને તથા ધૈર્યશવત એટલે કે મનુચે પોતાના પુત્ર દ્વારા કહ્યું હતું, પરંતુ વરયે આ ઉત્તમ જ્ઞાન પ્રાય: સમાપ્ત થઈ ગયું હતું.

આ કાળે (બ્રહ્મ-જ્યોતિ નિર્ંજને) શ્રી વેદવ્યાસ અધિના શરીરમાં પ્રવેશ કરીને ચારેચ વેદ, મહાભારત, અટાર પુરાણ, શ્રીમદ ભાગવત ગીતા, શ્રી સુધાસાગરને ફરીથી લિપિબદ્ધ (સંસ્કૃત ભાષામાં) કરાવડાવ્યા. જે આજે બધાને ઉપલબ્ધ છે. આ બધાં શાસ્ત્ર શ્રેષ્ઠ છે. હવે આ શાસ્ત્રોને કળયુગી અધિઓએ ભાષા-ભાષ્ય એટલે કે હિન્દી અનુવાદ કરીને પોતાના વિચાર ઉમેરવાની કોણિષ કરી છે, જે સ્પષ્ટ ખોટું દેખાઈ આવે છે અને વ્યાખ્યાથી મેળ નથી ખાતો. આ સર્વ શાસ્ત્ર મહર્ષિ વ્યાસજી દ્વારા લગભગ ૫૩૦૦ (પાંચ હજાર અણસો વર્ષ) પહેલા ફરીથી લખાયા હતા. તે સમયે હિંદુ ધર્મ, ઇસાઈ ધર્મ, મુસ્લિમાન ધર્મ અને શીખ ધર્મ વગેરે કોઈપણ ધર્મના વાડાઓ ન હતા. ત્યારે માત્ર વેદોને માનવાવાળા આયો જ હતા. કર્મ આધાર પર જાતિ હતી તથા માત્ર ચાર વર્ણ (ક્ષાત્રીય, વૈશ્ય, બ્રાહ્મણ તથા શૂર્દ્ર) જ હતા.

આથી એક તો આ પ્રમાણિત થઈ જાય છે કે આ બધાં શાસ્ત્ર કોઈ ધર્મ અથવા વ્યક્તિવિશેષના માટે નથી. આ ફક્ત માનવમાનના કલ્યાણ માટે છે. બીજું આ પ્રમાણિત થાય છે કે આપણા પૂર્વજ એક હતા. જેમના સંસ્કાર એકબીજાથી મળતા-જુલતા આવે છે.

✿ સૌથી પહેલા પવિત્ર શાસ્ત્ર ગીતાજી પર વિચાર કરીએ
“પવિત્ર ગીતાજીનું જ્ઞાન કોણો કહ્યું ?”

પવિત્ર ગીતાજીના જ્ઞાનને તે સમયે બોલવામાં આવ્યું હતું જ્યારે મહાભારતનું યુદ્ધ શરૂ થવાનું હતું. અર્જુને યુદ્ધ કરવાની ના પાડી દીધી હતી. યુદ્ધ કેમ થઈ રહ્યું હતું ? આ યુદ્ધને ધર્મયુદ્ધની સંઝા પણ ના આપી શકાય, કારણ કે જે પરિવારોના સંપત્તિ વિતરણનો વિષય હતો. કૌરવો તથા પાંડવોની સંપત્તિના ભાગલા ન થતા, કૌરવોએ પાંડવોને અડધું રાજ્ય પણ આપવાની ના પાડી દીધી હતી. બંને પક્ષોની વરયે બચાવ

કરવા માટે પ્રભુ શ્રીકૃષ્ણજી અણવાર શાંતિદૂત બનીને ગયા. પરંતુ બંને પક્ષો પોત-પોતાની જુદ ઉપર અડગ હતા. શ્રીકૃષ્ણજીએ ચુદ્ધથી થવાવાળી હાનિથી પણ પરિચિત કરાવતા કહ્યું કે – ન જાણો કેટલી બહેન વિધવા થશે ? ન જાણો કેટલાં બાળકો અનાથ થશે ? મહાપાપથી વધારે કંઈપણ પ્રાપ્ત નહિ થાય. ચુદ્ધમાં ન જાણો કોણ મરશે – કોણ બચશે ? બ્રીજી વખતે જ્યારે શ્રીકૃષ્ણજી સમજાવવા માટે ગયા ત્વારે બંને પક્ષોએ પોત-પોતાના પક્ષાવાળા રાજાઓની સેનાની સાથે સૂચિપત્ર દેખાડ્યું તથા કહ્યું કે આટલા રાજા અમારા પક્ષામાં છે અને આટલા અમારા પક્ષામાં. જ્યારે શ્રીકૃષ્ણજીએ જોયું કે બંને જ પક્ષ ટસથી મસ નથી થઈ રહ્યા. બંને પક્ષોમાં ચુદ્ધની તૈયારીઓ થઈ ચૂકી છે ત્વારે શ્રીકૃષ્ણજીએ વિચાર્યું કે ચુદ્ધ અટકાવવાનો છેલ્લો એક ઉપાય અજમાવી જોઉં. શ્રીકૃષ્ણએ વિચાર્યું કે પાંડવો મારા સંબંધી હોવાના કારણે પોતાની જુદ એટલા માટે પણ ન છોડતા. હોય કે શ્રીકૃષ્ણ તો અમારી સાથે છે એટલે વિજય અમારો જ થશે. (કારણ કે શ્રીકૃષ્ણજીની બહેન સુભદ્રાજીના વિવાહ શ્રી અર્જુન સાથે થયા હતા) શ્રીકૃષ્ણજીએ કહ્યું કે એક તરફ મારી બધી સેના હશે અને બીજી તરફ હું હોઈશ અને આની સાથે સાથે પ્રતિફા॥ કરું છું કે હું હથિયાર પણ નહિ ઉઠાવું. આ ઘોષણાથી પાંડવોના પગની નીચેની જમીન ખસી ગઈ. પાંડવોને લાગ્યું કે હવે આપણો પરાજય નિશ્ચિત છે, એમ વિચારી પાંચેચ પાંડવો સભાની બહાર નીકળી ગયા કે અમે કંઈક વિચાર કરી લઈએ. થોડા સમય પછી શ્રીકૃષ્ણજીને સભાની બહાર આવવાની પ્રાર્થના કરી. શ્રીકૃષ્ણજી બહાર આવ્યા એટલે પાંડવોએ કહ્યું – હે ભગવાન ! અમને પાંચ ગામ અપાવી દો. અમે ચુદ્ધ નથી ઇચ્છતા. અમારી ઇજ્જત પણ રહી જશે અને તમે ઇચ્છો છો તેમ ચુદ્ધ પણ ટળી જશે.

પાંડવોના આ નિર્ણયથી શ્રીકૃષ્ણજી ખૂબ જ પ્રસન્ન થયા અને તેમણે વિચાર્યું કે ખરાબ સમય ટળી ગયો. સભામાં માશ કૌરવો અને એમના સમર્થકો જ હતા. શ્રીકૃષ્ણજીએ દુર્યોધનને કહ્યું કે ચુદ્ધ ટળી ગયું. મારી પણ આ હાર્દિક ઇચ્છા હતી. તમે પાંડવોને પાંચ ગામ આપી દો. તેઓ કહે છે કે અમે ચુદ્ધ નથી ઇચ્છતા. દુર્યોધનને કહ્યું કે – પાંડવો માટે સોચની અણીતુલ્ય પણ જમીન નથી. અગર એમને જગ્યા લોઈએ છે તો ચુદ્ધ માટે કુરુક્ષેપના મેદાનમાં આવી જાય. આ વાતથી શ્રીકૃષ્ણજીએ નારાજ થઈને દુર્યોધનને કહ્યું તું માણસ નહિ શૈતાન છે. કયાં અડધું રાજ્ય અને કયાં પાંચ ગામ ? મારી વાત માની લે અને પાંચ ગામ આપી દે. શ્રીકૃષ્ણથી નારાજ થઈને દુર્યોધને સભામાં ઉપસ્થિત યોજાઓને આજા. આપી કે શ્રીકૃષ્ણને પકડો અને કારાગાર (જેલ)માં નાખી દો. આજા. મળતાં જ યોજાઓએ શ્રીકૃષ્ણને ચારે બાજુથી ઘેરી લીધા. શ્રીકૃષ્ણજીએ પોતાનું વિરાટ સ્વરૂપ બતાવ્યું. જે કારણે બધા યોજા અને કૌરવો ડરીને ખુરશીઓની નીચે ઘૂસી ગયા તથા શરીરના તેજપ્રકાશથી આંખો બંધ થઈ ગઈ. શ્રીકૃષ્ણજી ત્યાંથી નીકળી ગયા.

ચાલો વિચાર કરીએ :- ઉપરોક્ત વિરાટ સ્વરૂપ દેખાડવાનું પ્રમાણ સંક્ષિપ્ત મહાભારત ગીતા પ્રેસ, ગોરખપુરથી પ્રકાશિતમાં પ્રત્યક્ષ છે. જ્યારે કુરુક્ષેત્રના મેદાનમાં પવિત્ર ગીતાજ્ઞનું જ્ઞાન સંભળાવતા સમયે અદ્યાય ૧૧ જ્લોક ૩૨ માં પવિત્ર ગીતા બોલવાવાળા પ્રભુએ કહ્યું છે કે “અર્જુન, હું ઉપસ્થિત થયેલ (અત્યારે આવેલ) કાળ છુ” હવે બધા લોકોને ખાવા માટે પ્રગટ થયો છું. જરા વિચારો કે શ્રીકૃષ્ણજુ તો પહેલેથી જ અર્જુનની સાથે હતા. અગર પવિત્ર ગીતાજ્ઞના જ્ઞાનને શ્રીકૃષ્ણજુ બોલી રહ્યા હોય તો આમ ન કહેત કે હું હવે પ્રગટ થયો છું. શ્રીકૃષ્ણજુ કાળ નહિતા, એમના દર્શન માગથી મનુષ્ય, પશુ-ગાય વગે રે પ્રસન્ન થઈને શ્રીકૃષ્ણજુની પાસે આવીને પ્રેમ મેળવતાં, જેમના દર્શન વગર ગોપીઓ જમતી નહોતી. એટલા માટે કાળ બીજુ કોઈ અલગ શક્તિ છે. તે શ્રીકૃષ્ણજ્ઞના શરીરમાં પ્રેત(ભૂત)ની જેમ પ્રવેશ કરીને પવિત્ર શ્રીમદ ભાગવત ગીતાજ્ઞના જ્ઞાન રૂપમાં ચારેય પવિત્ર વેદોનો સાર બોલી ગયા. (એવી રીતે જેમ કે કોઈના શરીરમાં ભૂત પ્રવેશી ત્યારે ભૂત બોલે છે અને શરીર હરકત કરે છે, તેવી જ રીતે હોઈતો શ્રીકૃષ્ણજ્ઞના અને અંદરથી બ્રહ્મ (કાળ) બોલી રહ્યો હતો અને ગીતા જ્ઞાન અર્જુનને આપ્યું. શું કોઈ પ્રેત કોઈના શરીરમાં પ્રવેશી શકે તો બ્રહ્મ (કાળ) ભગવાન કૃષ્ણજ્ઞના શરીરમાં ના પ્રવેશી શકે ?) તેની એક હિલાર ભૂલ છે. શ્રીકૃષ્ણજુ તો શ્રી વિષ્ણુજ્ઞના અવતાર હતા, વિષ્ણુજ્ઞની ચાર ભૂજાઓ છે. પછી અદ્યાય ૧૧ જ્લોક ૪૧ અને ૪૬ માં અર્જુન કહી રહ્યો છે કે હે ભગવાન ! તમે તો અભિઓ, દેવતાઓ તથા સિદ્ધોને પણ ખાઈ રહ્યા છો, જે તમારા જ ગુણગાન પવિત્ર વેદોના મંત્રોથી ઉચ્ચારણ કરી રહ્યા છે તથા પોતાના જીવનની રક્ષાના માટે મંગલ કામના કરી રહ્યા છે. કેટલાક તમારી દાઢોમાં લટકી રહ્યા છે, કેટલાક તમારા મુખમાં સમાઈ રહ્યા છે. હે સહસ્રબાહુદારી એટલે કે હિલાર હાથવાળા ભગવાન ! “તમે તમારા તેચતુર્ભૂજ રૂપમાં આવો, હું તમારા ભયંકર વિકરાળ સ્વરૂપને જોઈને ધીરજ નથી ધરી શકતો.”

અદ્યાય ૧૧ જ્લોક ૪૭ માં પવિત્ર ગીતાજ્ઞને બોલવાવાળો કાળ પ્રભુ કહી રહ્યો છે કે “હે અર્જુન આ મારું વાસ્તવિક કાળરૂપ છે, જેને તારા સિવાય પહેલાં કોઈએ પણ જોયું નથી.”

ઉપરના વિવરણથી એક તથય તો એ સિદ્ધ થાય છે કે કૌરવોની સભામાં વિરાટરૂપ શ્રીકૃષ્ણજુએ બતાવ્યું હતું તથા અહોં ચુદ્જના મેદાનમાં વિરાટરૂપ કાળ (શ્રીકૃષ્ણજ્ઞના શરીરમાં પ્રેતની જેમ પ્રવેશ કરીને પોતાનું વિરાટરૂપ કાળ) એ બતાવ્યું હતું. નહિ તો આમ ન કહેત કે આ વિરાટ રૂપ તારા સિવાય પહેલા કોઈએ પણ જોયું નથી. કારણ કે શ્રીકૃષ્ણજુ પોતાનું વિરાટરૂપ કૌરવોની સભામાં પહેલાં જ બતાવી ચુક્યા હતા.

બીજુ એ વાત પણ સિદ્ધ થઈ કે પવિત્ર ગીતાજ્ઞને બોલવાવાળો કાળ (બ્રહ્મ-જ્યોતિ નિર્બન) છે, નહિ કે શ્રીકૃષ્ણજુ, કારણ કે શ્રીકૃષ્ણજુએ પહેલા કચારેય પણ કહ્યું નથી કે હું કાળ છું તથા પછીથી

પણ કચારેચ નથી કહ્યું કે હું કાળ છું. શ્રીકૃષ્ણજી કાળ ના હોઈ શકે, તેમના દર્શન કરવા તો દૂર-દૂર સુધીના ઋ-પુરુષો તડપતાં હતાં.

નોંધ : વિરાટરૂપ શું હોય છે ?

વિરાટરૂપ : તમે જ્યારે દિવસના સમયે અથવા ચાંદનીની રાતમાં જ્યારે તમારા શરીરનો પડછાયાઓ નાનો લગભગ શરીર જેટલો લાંબો અથવા થોડોક મોટો હોય તે પડછાયાના માથાવાળા સ્થાન પર બે મિનિટ સુધી એકદારું જુઓ, ચાહે આંખમાંથી પાણી પણ કેમ ન નીકળી જાય. આમ કર્યા પછી આકાશની તરફ જુઓ. તમને તમારું જ વિરાટરૂપ દેખાશે, જે સફેદ રંગનું આકાશને આંબી રહ્યું હશે. આજ પ્રમાણે દરેક માનવ પોતાનું વિરાટરૂપ રાખે છે. પરંતુ જેની ભક્તિ-શક્તિ વધારે હોય છે, તેમનું તેટલું જ તેજ વધારે થતું જાય છે.

આજ પ્રમાણે શ્રીકૃષ્ણ પણ પૂર્વભક્તિ શક્તિથી સિદ્ધ્યુક્ત હતા, તેમણે પણ પોતાની સિદ્ધિની શક્તિથી પોતાનું વિરાટ સ્વરૂપ પ્રગટ કરી દીઘું, જે કાળના તેજોમય શરીર (વિરાટ)થી ઓછું તેજોમય હતું. શ્રીજી વાત એ સિદ્ધ થઈ કે પવિત્ર ગીતાજી બોલવાવાળો પ્રભુ કાળ સહસ્રબાહુ એટલે કે હજાર ભૂજાવાળો છે તથા શ્રીકૃષ્ણજી તો શ્રી વિષણુજીના અવતાર છે જે ચાર ભૂજાવાળા છે. શ્રી વિષણુજી સોળ કળાથી ચુક્ત છે તથા શ્રી જ્યોતિ નિર્દેશન કાળ ભગવાન એક હજાર કળાયુક્ત છે. જેમ કે એક બલ્બ ૬૦ વોટનો હોય છે. એક બલ્બ ૧૦૦ વોટનો હોય છે, એક બલ્બ ૧૦૦૦ વોટનો હોય છે. રોશની બધા બલ્બોની હોય છે, પરંતુ બહુ અંતર હોય છે. ઠીક આજ પ્રમાણે બંને પ્રભુઓની શક્તિ તથા વિરાટરૂપનું તેજ અલગ-અલગ હતું.

આ તત્ત્વજ્ઞાન પ્રાપ્ત થયું તે પહેલા જે ગીતાજીના જ્ઞાનને સમજાવવાવાળા મહાત્માજી હતા, એમને આ દાસ (રામપાલદાસ) પ્રશ્ન કર્યા કરતો હતો કે પહેલા તો ભગવાન શ્રીકૃષ્ણજી પ્રણ વાર શાંતિદૂત બનીને ગયા હતા તથા કહ્યું હતું કે ચુદ્ધ કરવું મહિપાપ છે. જ્યારે અર્જુનજીએ સ્વયં ચુદ્ધ કરવાની ના પાડતાં કહ્યું કે હે દેવકીનંદન હું ચુદ્ધ કરવા નથી ઇચ્છિતો. સામે ઉભા રહેલા સ્વજનો, ભાઈઓ તથા સૈનિકોના થનાર વિનાશને જોઈને મૈં અટલ ફેસલો કરી લીધો છે કે મને પ્રણ લોકનું રાજ્ય પણ પ્રાપ્ત થાય તો પણ હું ચુદ્ધ નહિ કરું. હું તો ઇચ્છું છું કે મને હથિયાર વગરનાને દુર્યોધન વગેરે તીરથી મારી નાખે, જેથી મારા મૂત્રયુથી ચુદ્ધમાં થનાર વિનાશ બચી જાય. હે શ્રીકૃષ્ણ ! હું ચુદ્ધ ના કરીને ભિક્ષાનું અન્જ ખાઈને પણ જીવન ગુજારવાનું ઉચિત સમજું છું. હે કૃષ્ણ ! સ્વજનોને મારીને તો પાપને જ પ્રાપ્ત થઈશું. મારી બુદ્ધિએ કામ કરવાનું બંધ કરી દીઘું છે. તમે અમારા ગુરુ છો, હું તમારો શિષ્ય છું. તમે જે અમારા હિતમાં હોય તે સલાહ આપો. પરંતુ હું નથી માનતો કે તમારો કોઈપણ સલાહ મને ચુદ્ધને માટે રાજુ કરી શકે એટલે કે હું ચુદ્ધ નહિ કરું. (પ્રમાણ પવિત્ર ગીતાજી અદ્યાય ૧ જ્લોક ૩૧ થી ૩૬, ૪૬ તથા અદ્યાય ૨ જ્લોક ૫ થી ૮)

પછી શ્રીકૃષ્ણજીમાં પ્રવેશ કરેલ કાળ વારંવાર કહી રહ્યો છે કે અર્જુન કાચર ના બનીશ, ચુદ્ધ કર અથવા તો ચુદ્ધમાં મર્યા પછી સ્વર્ગને પ્રાપ્ત થઈશ,

અથવા ચુદ્ધ જીતીને પૃથ્વી પર રાજ્યને ભોગવીશ , વગેરે-વગેરે કહીને એવો ભયંકર વિનાશ કરાવી દીધો કે જે આજ સુધીના સંત-મહાત્માઓ તથા સભ્ય લોકોના ચટિઅમાં શોદ્ધવાથી પણ નથી મળતો . ત્યારે તે નાદાન ગુરુજી (નીમ-હકીમ - જૂઝા કથાકારો) કહ્ણા કરતા હતા કે અર્જુન ક્ષાત્રિય ધર્મને ત્યાગી રહ્યો હતો . એનાથી ક્ષાત્રિયત્વને હાનિ તથા શૂરવીરતાનો કાયમને માટે વિનાશ થઈ જતો . અર્જુનને ક્ષાત્રિય ધર્મનું પાલન કરાવવા માટે આ મહાભારતનું ચુદ્ધ શ્રીકૃષ્ણજીએ કરાવ્યું હતું . પહેલાં તો હું એમની આ નાદાનિયત વાતાથી ચૂપ થઈ જતો હતો . કારણ કે મને પણ સ્વયં જ્ઞાન નહીંતું .

કૃતી વિચાર કરો : આમ તો ભગવાન શ્રીકૃષ્ણજી સ્વયં ક્ષાત્રિય હતા . કંસના વધ પછી શ્રી અગ્રસેનજીએ મથુરાની ગાઢી પોતાના ભાણેજ શ્રીકૃષ્ણજીને સંભાળવા આપી હતી . એક દિવસ નારદજીએ શ્રીકૃષ્ણજીને કહ્યું કે નજીકમાં એક ગુફામાં એક સિદ્ધિયુક્ત રાક્ષસ રાજ મુચકણ સૂતેલો પડયો છે . તે છ મહિના ઊંઘે છે અને છ મહિના જગે છે . જગ્યા પછી છ મહિના સુધી ચુદ્ધ કર્યા કરે છે તથા છ મહિના ઊંઘાંતો હોય તે સમયે કોઈ તેની નિદ્રા ભંગ કરી દે તો મુચકણની આંખોથી અર્જિનબાળ છૂટે છે અને સામેવાળો તરત જ મૃત્યુ પામે છે , તમે સાવધાન રહેજો . આમ કહીને શ્રી નારદજી ચાલ્યા ગયા .

થોડા સમય પછી શ્રીકૃષ્ણજીને આટલી નાની ઉમરમાં મથુરાના સિંહાસન પર બેઠેલા જોઈને એક કાલ્યવન નામનો રાજ તેની અટાર કરોડ સેના લઈને મથુરા પર આકુમણ કરી દીધું . શ્રીકૃષ્ણજીએ જોયું કે દુશ્મનની સેના બહુ સંખ્યામાં છે અને ન જાણે કેટલા સૈનિકો મૃત્યુ પામશે . હું કાલ્યવનનો વધ મુચકણ પાસે કેમ ન કરાવું ? આ વિચાર કરીને ભગવાન શ્રીકૃષ્ણજીએ કાલ્યવનને ચુદ્ધ માટે પડકાર્યો અને ચુદ્ધ (રણભૂમિ)ને છોડીને (ક્ષાત્રિય ધર્મને ભૂલીને વિનાશ ટાળવાનું આવશ્યક સમજુને) નાસી છૂટ્યા અને તે ગુફામાં પ્રવેશ કર્યો જેમાં મુચકણ સૂતો હતો . મુચકણના શરીર પર પોતાનું પીતાંબર (પીળી ચાદર) નાખીને શ્રીકૃષ્ણજી વધારે આગળ ગુફામાં જઈને છુપાઈ ગયા . પાછળ-પાછળ કાલ્યવને પણ તેજ ગુફામાં પ્રવેશ કર્યો . મુચકણને શ્રીકૃષ્ણ સમજુને મુચકણનો પગ પકડીને ગોળ ફેરવી દીધો અને કહ્યું કાયર (ડરપોક) તને સંતાયેલાને થોડો છોડીશ . પગ ખેંચવાથી થયેલ પીડાના કારણે મુચકણની નિદ્રા ભંગ થઈ , તેની આંખોમાંથી અર્જિનબાળ નીકળ્યા તથા કાલ્યવનનો વધ થયો . કાલ્યવનના સૈનિક અને મંત્રી પોતાના રાજના શબને લઈને પાછા ચાલ્યા ગયા . કારણ કે ચુદ્ધમાં રાજાનું મૃત્યુ થાય તો સેનાની હાર માનવામાં આવે છે . સેનાપતિ જતા જતા કહી ગયા કે અમે નવો રાજ નિયુક્ત કરીને ખૂબ જલ્દીથી જ આવીશું અને શ્રીકૃષ્ણ તને નહિ છોડીએ .

શ્રીકૃષ્ણજીએ પોતાના મુખ્ય દિજનેર (મુખ્ય એન્જિનિયર) શ્રી વિશ્વકર્મજીને બોલાવીને કહ્યું કે કોઈ એવી જગ્યા શોધો , જેની પ્રણ તરફ સમુદ્ર હોય અને એક જ રસ્તો (દ્વાર) હોય , ત્યાં આગળ અતિશીધ એક દ્વારિકા (એક દ્વારવાળી નગરી) બનાવી દો . અમો જલદીથી અહીંથી પ્રસ્થાન

કરીશું. આ મૂર્ખ લોકો અહીં આપણને શાંતિથી જીવવા નહિ દે. શ્રીકૃષ્ણજી એટલી નેક આત્મા તથા યુદ્ધ વિપક્ષી (વિરોધી) હતા કે પોતાના ક્ષાત્રીત્વ દ્યાભને પણ દાવ પર મૂકીને યુદ્ધને ટાળી દીઘું. શું પછી તે જ શ્રીકૃષ્ણજી પોતાના પ્રાર્થા સાથી અને સંભંધીને યુદ્ધ કરવાની ખોટી સલાહ આપી શકે ? તથા સ્વચં યુદ્ધ નહિ કરે તેવું વચન કહેવાવાળા બીજાને યુદ્ધની પ્રેરણા કેવી રીતે આપી શકે ? એટલે કે કચારેય નહિ. ભગવાન શ્રીકૃષ્ણના ઇપમાં સ્વચં શ્રીવિષ્ણુજી જ અવતાર ધારણ કરીને આવ્યા હિતા.

એક સમયે શ્રી ભૃગુ ઋષિએ આરામથી બેઠેલા ભગવાન શ્રી વિષ્ણુજી (શ્રી કૃષ્ણજી)ની છાતી પર લાતથી પ્રહાર કર્યો હતો. શ્રી વિષ્ણુજીએ શ્રી ભૃગુ ઋષિજીના પગને પંપાળતા કહ્યું કે, ‘હે ઋષિવર ! તમારા કોમળ પગને વાગ્યું તો નથી ને ? કારણ કે મારી છાતી તો કઠોર પથ્થર જેવી છે.’ અગર શ્રીવિષ્ણુજી (શ્રી કૃષ્ણજી) જો યુદ્ધપ્રિય હોત તો સુદર્શન ચક્રથી શ્રી ભૃગુજીના એટલા ટુકડા કરી નાખ્યા હોત કે ગણતરી ન થઈ શકે.

વાસ્તવિકતા એ છે કે કાળ ભગવાન જે એકવીસ બ્રહ્માંડનો પ્રભુ છે, તેણે પ્રતિજ્ઞા કરી છે કે હું મારા શરીરમાં વ્યક્ત (માનવ આકાર જેવા પોતાના વાસ્તવિક) ઇપમાં બધાની સામે કચારેય નહિ આવું. તેણે જ સૂક્ષ્મ શરીર બનાવીને પ્રેતની જેમ શ્રીકૃષ્ણજીના શરીરમાં પ્રવેશ કરીને પવિત્ર ગીતાજીનું જ્ઞાન (વેદોનો સાર) તો સાચું કહ્યું, પરંતુ યુદ્ધ કરાવવાને માટે અટકળ બાજુમાં પણ કસર ના છોડી. કાળ (બ્રહ્મ) કોણ છે ? આ જાણવા માટે વાંચો ‘સૂષ્ટિરચના’ આ જ પુસ્તક ‘જ્ઞાનગંગા’ના પાના નં. ૨૮ થી ૮૫ સુધી.

જ્યાં સુધી મહાભારતનું યુદ્ધ સમાપ્ત ન થાયું ત્યાં સુધી જ્યોતિ નિર્ણયાન (કાળ-બ્રહ્મ-કારપુરુષ) શ્રીકૃષ્ણના શરીરમાં જ પ્રવેશ કરીને રહ્યા તે દરમિયાન યુદ્ધિષ્ઠિરજીને જૂઠું બોલાવડાવ્યું કે કહી દો કે અશવસ્થામા મરી ગયો, ભીમનો પૌત્ર અને ઘટોટકચના પુત્ર બર્જરીક (બબરિલાન)નું માથું કપાવ્યું તથા સ્વચં રથના પૈડાને હથિયાર ઇપે ઉઠાવ્યું, આ બધું પ્રભુ શ્રીકૃષ્ણજીનું નહિ પણ કાળનો કરાવેલ ઉપદ્રવ હતો. મહાભારતનું યુદ્ધ પૂરું થતાં જ કાળ ભગવાન શ્રીકૃષ્ણજીના શરીરમાંથી નીકળી ગયા. શ્રીકૃષ્ણજીએ શ્રી યુદ્ધિષ્ઠિરજીને ઇન્દ્રપ્રસ્થની રાજગાદી પર બેસાડીને સ્વચં દ્વારિકા જવા કહ્યું ત્યારે અર્જુન વગેરેએ માર્થના કરી કે હે શ્રીકૃષ્ણજી ! તમે અમારા પૂજય ગુરુદેવ છો, અમને એક સત્કાર સંભળાવીને જબો, જેથી અમે તમારાં સદ્વચનાનો ઉપર ચાલીને પોતાના આત્માનું કલ્યાણ કરી શકીએ.

આ માર્થના સ્વીકારીને શ્રીકૃષ્ણજીએ તિથિ, સમય અને સ્થાન નક્કી કર્યા. નિશ્ચિત તિથિએ શ્રી અર્જુને ભગવાન શ્રીકૃષ્ણજીને કહ્યું કે પ્રભુજી આજ કરીથી તેજ પવિત્ર ગીતાજીનું જ્ઞાન પૂરૈપુરું સંભળાવો, કારણ કે હું બુદ્ધિના દોષને કારણે ભૂલી ગયો છું. ત્યારે શ્રીકૃષ્ણજીએ કહ્યું કે હે અર્જુન તું સાચે જ શ્રેષ્ઠ વગરનો છે. તારી બુદ્ધિ સારી નથી. આવા પવિત્ર જ્ઞાનને તું કેમ ભૂલી ગયો ? શ્રીકૃષ્ણજીએ સ્વચં કહ્યું કે હવે સંપૂર્ણ ગીતાજ્ઞાનને હું નહિ કહી શકું

એટલે કે મને જ્ઞાન નથી. કહ્યું કે તે સમયે તો હું યોગયુક્ત થઈને બોલ્યો હતો. વિચારવા જેવો વિષય છે કે ભગવાન શ્રીકૃષ્ણાજી યુદ્ધના સમયે યોગયુક્ત થયા હોય તો શાંતિના સમયમાં યોગયુક્ત થતું કઠિન નહિતું. જ્યારે શ્રી વ્યાસજીએ તે જ પવિત્ર ગીતાજીનું જ્ઞાન વર્ષો બાદ જેમનું તેમ (જેવું હતું તેવું જ) લિપિબદ્ધ કરી દીધું. તે સમયે તે બ્રહ્મ (કાળ-જ્યોતિ નિરંજન) શ્રી વ્યાસજીના શરીરમાં પ્રવેશ કર્તી ગયો અને પવિત્ર શ્રીમદ ભાગવત ગીતાજીને લિપિબદ્ધ કરાવી દીધી. જે હવે તમારા હાથમાં છે.

પ્રમાણ માટે (અર્જુનને પણ ખબર નથી કે ગીતાજ્ઞાન કૃષ્ણજીના શરીરમાં પ્રેતવત રહીને બ્રહ્મ કાળે કહ્યું હતું. એ તો કૃષ્ણજીએ કહ્યું તેમ જ સમજી રહ્યો હતો) સંક્ષિપ્ત મહાભારત પાના નં. ૬૬૭ અને જૂના ગ્રંથના પાના નં. ૧૫૩૧ ઉપર (મહાભારત આશ્રવ ૧૬૧૨-૧૩)

ન શક્તયં તન્મયા ભૂયસ્તથા વક્તુમશેષતઃ://

પરં છિ બ્રહ્મ કથિતં યોગયુક્તેન તન્મયા /

(મહાભારત આશ્રવ-૧૬૧૨-૧૩)

ભગવાન બોલ્યા – તે બધે બધું જ તે ઇપમાં જ ફરીથી કહેવું હવે મારા વશની વાત નથી. તે સમયે મેં યોગયુક્ત થઈને પરમાત્મ તર્ત્વનું વર્ણન કર્યું હતું.

સંક્ષિપ્ત મહાભારત બીજા ભાગના પાના નં. ૧૫૩૧ પરથી સહિત :

(અર્જુનનું શ્રીકૃષ્ણને ગીતાના વિષયમાં પૂછ્યું તે સિદ્ધ મહિષ વૈશમ્યાચન અને કશ્યપનો સંવાદ) –

પાંડુનંદન અર્જુન શ્રી કૃષ્ણની સાથે રહીને ખૂબ જ પ્રસન્ન હતા. તેમણે એક વખત તે રમણીય સભાની તરફ દસ્તિ નાખીને ભગવાનને આ વચન કહ્યું – દેવકીનંદન ! જ્યારે યુદ્ધનો અવસર ઉપસ્થિત હતો તે સમયે મને તમારા મહાત્મ્યનું જ્ઞાન અને ઇશ્વરીય સ્વરૂપના દર્શન થયા હતા, પરંતુ કેશવ ! તમે સ્નેહવશ પહેલા મને જે જ્ઞાનનો ઉપદેશ આપ્યો હતો, તે બધું આ સમય બુદ્ધિના દોષને કારણે ભૂલી ગયો છું. તે વિષયોને સાંભળવાને માટે વારંવાર મારા મનમાં ઉટક્ંઠા જાગે છે. એકબાજુ તમે જલદીથી દ્વારકા જવાના છો. એટલે ફરીથી તે બધા વિષય મને સંભળાવી દો.

વૈશમ્યાચનજી કહે છે – અર્જુનના આમ કહેવાથી વક્તાઓમાં શ્રેષ્ઠ મહાતેજસ્વી ભગવાન શ્રીકૃષ્ણએ તેમને ગળે લગાવીને આ પ્રમાણે ઉત્તર આપ્યો :

શ્રીકૃષ્ણ બોલ્યા : અર્જુન ! તે સમયે મેં તને અત્યંત ગોપનીય (ગુપ્ત) વિષયનું જ્ઞાન સંભળાવ્યું હતું. પોતાના સ્વરૂપ-ભૂત ધર્મ સનાતન પુરુષોત્તમ તર્ત્વનો પર્દિચય આપ્યો હતો અને (શુક્લ-કૃષ્ણ ગતિનું નિરૂપણ કરતાં) નિત્ય લોકોનું પણ વર્ણન કર્યું હતું. પરંતુ તમે જે તમારી નાસમજને કારણે તે ઉપદેશને યાદ ની રાખ્યો, આ જાણીને મને બહુ દુઃખ થયું છે. તે વાતોને એટલે કે જ્ઞાનચયાનને પૂરેપૂરી યાદ કરવી સંભવ નથી લાગતી. પાંડુનંદન ! નિશ્ચય જ તમે ખૂબ જ શ્રદ્ધાહીન છો, તમારી બુદ્ધિ સારી જણાતી નથી. હવે

મારા માટે તે ઉપદેશને જેમ હતો તેમ કરીથી કહેવો મુશ્કેલ છે. કારણ કે તે સમયે યોગયુક્ત થઈને મેં પરમાત્મ તત્ત્વનું વર્ણન કર્યું હતું. (વધારે જ્ઞાકારી માટે વાંચો સંક્ષિપ્ત મહાભારત બીજો ભાગ)

આપણે વિચારીએ — ઉપર મુજબના મહાભારતના લેખો તથા શ્રી વિષ્ણુ પુરાણના લેખો તથા શ્રીમદ ભગવદ ગીતાના લેખોના પ્રમાણ સિદ્ધ કરે છે કે શ્રીકૃષ્ણજી શ્રીમદ ભગવત ગીતાજીનું જ્ઞાન નથી બોલ્યા. આ તો કાળજીપી બ્રહ્મ (જ્યોતિ નિરંજન) એટલે કે મહાવિષ્ણુજીએ પ્રેતવશ શ્રીકૃષ્ણજીના શરીરમાં પ્રવેશ કરીને બોલ્યા હતા. (કાળ બ્રહ્મને મહાવિષ્ણુ, મહાશિવ કે સદાશિવ અથવા મહાબ્રહ્મા પણ કહેવામાં આવે છે)

બીજાં પ્રમાણ - (૧) શ્રી વિષ્ણુ પુરાણ (ગીતા પ્રેસ, ગોરખપુરથી પ્રકાશિત) ચોથો અંશ, અદ્યાય બીજો, શ્લોક-૨૬માં પૂછ ર૩૩ પર વિષ્ણુજી (મહાવિષ્ણુ એટલે કે કાળજીપી બ્રહ્મ) એ દેવો અને રાક્ષસોના ચુદ્ધના સમયે દેવતાઓની પ્રાર્થના સ્વીકાર કરીને કહ્યું કે હું રાજાધિ શશાદના પુત્ર પુરજન્યના શરીરમાં અંશ માગ એટલે કે થોડા સમય માટે પ્રવેશ કરીને રાક્ષસોનો નાશ કરી નાખીશ.

(૨) શ્રી વિષ્ણુપુરાણ (ગીતા પ્રેસ ગોરખપુરથી પ્રકાશિત) ચતુર્થ અંશ અદ્યાય બીજો શ્લોક-૬ માં પૂછ ર૪૨ પર શ્રી વિષ્ણુએ ગંધવર્ણ તથા નાગોના ચુદ્ધમાં નાગોનો પક્ષ લેતા કહ્યું કે “હું (મહાવિષ્ણુ એટલે કે કાળજીપી બ્રહ્મ) માનદ્યાતાના પુત્ર પુરુકૃત્સમાં પ્રવેશ થઈને તે સંપૂર્ણ દુષ્ટ ગંધવર્ણનો નાશ કરી નાખીશ.

જ્યોતિ નિરંજન (ઉર્ફ) મહાવિષ્ણુના દ્વારા શરીરમાં પ્રેતવશ પ્રવેશ કરવાના બીજા પ્રમાણ :- થોડા સમય પહેલા શ્રી યુદ્ધિષ્ઠિરજીને ભયંકર સ્વર્ણ આવવા લાગ્યા. શ્રીકૃષ્ણજીને કારણ અને સમાધાન પૂછ્યું તો કહ્યું કે તમે ચુદ્ધમાં જે પાપ કર્યા છે તે નરસંહારનો દોષ તમને દુઃખદાયી થઈ રહ્યો છે. આના માટે એક ચારી કરો. શ્રીકૃષ્ણજીના મુખ કમળથી આ વરણ સાંભળીને શ્રી અર્જુનને બહુ દુઃખ થચ્યું અને મનમાં જ વિચારવા લાગ્યો કે ભગવાન શ્રીકૃષ્ણજી પવિત્ર ગીતા બોલતી વખતે તો કહી રહ્યા હતા કે હે અર્જુન તને કોઈ પાપ નહિ લાગે, તું ચુદ્ધ કરી લે (પવિત્ર ગીતા અદ્યાય-૨, શ્લોક ૩૭-૩૮). અગર ચુદ્ધમાં તું મરી પણ જર્દિશ તો સ્વર્ગનું સુખ ભોગવીશ, નહિ તો ચુદ્ધમાં જુતીને પૃથ્વી પરના રાજ્યનો આનંદ ભોગવીશ, અર્જુને વિચાર કર્યો કે જે સમાધાન દુઃખ નિવારણ માટે શ્રીકૃષ્ણજીએ કહ્યું છે તેમાં કરોડો ઝિપિયા ખર્ચ થવાના છે. જેનાથી મોટા ભાઈ યુદ્ધિષ્ઠિરનું કષ્ટ નિવારણ થશે. અગર હું શ્રીકૃષ્ણજીની સાથે વાદ-વિવાદ કરીશ કે તમે તો પવિત્ર ગીતાજીનું જ્ઞાન આપતા સમયે કહી રહ્યા હતા કે તને પાપ

નહિ લાગે. હવે તેનાથી વિપરીત કહ્યી રહ્યા છો. આનાથી મારા મોટાભાઈ એવું ન વિચારે કે કરોડો રૂપિયાના ખર્ચને જોઈને અજૂન ડરી ગયો છે અને મારા કષ્ટ નિવારણથી પ્રસંગ નથી થઈ રહ્યો. એટલા માટે મૌન રહેવાનું ઉચિત સમજુને સહર્ષ સ્વીકૃતિ આપી દીધી કે જેવું તમે કહેશો તેવું જ થશે. શ્રીકૃષ્ણજીએ તે યફાની તિથિ નક્કી કરી દીધી. તે યફા પણ શ્રી સુદર્શન (સુપચ)ના ભોજન ખાવાથી સફળ થયો.

થોડા સમય બાદ અધિક દુર્વાસાજુના શ્રાપથી તમામ ચાદવ કુળનો વિનાશ થઈ ગયો. શ્રીકૃષ્ણની ભગવાનના પગના તળિયામાં એક શિકારી (જે પ્રેતાચુગમાં સુગ્રીવના ભાઈ વાલીની જ આત્મા હતી) એ વિષાક્ત તીર મારી દીધું ત્યારે પાંચ પાંડવોના ઘટના સ્થળ પર પહોંચી ગયા પછી શ્રીકૃષ્ણજીએ કહ્યું કે તમે મારા શિષ્ય છો, હું તમારો ધાર્મિક ગુરુ પણ છું. એટલા માટે મારી અંતિમ આજ્ઞા સાંભળો. એક તો એ છે કે અજૂન દ્વારિકાની બદી સ્ત્રીઓને ઇન્દ્રપ્રસ્થ (હિલ્ફી) લઈ જાઓ, કેમકે અહીંયા કોઈ નર નથી બરચ્યો તથા બીજું તમે બદ્ધ પાંડવ રાજ્ય ત્યાગીને હિમાલયમાં સાધના કરીને શરીરને ઓગાળી (હાડ ગાળી) દે�杰ે કારણ કે તમે મહાભારતના યુદ્ધના સમયે જે હત્યાઓ કરી હતી, તમારા માથે તેનું બહુ ભયંકર પાપ લાગેલ છે. તે સમયે અજૂન પોતાની જાતને રોકી શક્યો નહિ અને કહ્યું કે પ્રભુ આમ તો તમે એવી સ્થિતિમાં છો કે મારે આવી વાત ના કરવી જોઈએ, પરંતુ પ્રભુ અગર આજે મારી શંકાનું સમાધાન નહિ થાય તો હું ચેનથી મરી પણ નહિ શકું. પૂર્ણ જીવન રોતો રહીશ. શ્રીકૃષ્ણજીએ કહ્યું ‘અજૂન પૂછી લે, જે પૂછતું હોય તે પૂછ. મારી અંતિમ ઘડી છે. શ્રી અજૂનની આંખોમાં આંસુ ભરાઈ ગયાં અને કહ્યું કે પ્રભુ ખોટું ના લગાડતા. જ્યારે તમે પવિત્ર ગીતાજીનું ઝાન કહ્યું હતું તે સમયે હું યુદ્ધ કરવાની ના પાડી રહ્યો હતો. તમે કહ્યું હતું કે અજૂન તારા બન્ને હાથમાં લાડુ છે. અગર યુદ્ધમાં મરી જઈશ તો સ્વર્ગ પ્રાપ્ત થશે અને અગર વિજયી બનીશ તો પૃથ્વીનું રાજ્ય ભોગવીશ તથા તમને કોઈ પાપ નહિ લાગે. અમે તમારી જ દેખરેખ તથા આજ્ઞાનુસાર યુદ્ધ કર્યું છે (પ્રમાણ પવિત્ર ગીતા અદ્યાય-૨, જ્લોક-૩૭, ૩૮). હે ભગવાન ! અમારા તો એક હાથમાં પણ લાડુ ન રહ્યો. ના તો યુદ્ધમાં મરીને સ્વર્ગ પ્રાપ્તિ થઈ તથા હવે રાજ્ય ત્યાગવાનો આદેશ આપી રહ્યા છો, તેથી પૃથ્વીના રાજ્યનો આનંદ પણ ના ભોગવી શક્યા. આવો છળયુક્ત વ્યવહાર કરવામાં તમારો શું સ્વાર્થ હતો ? અજૂનના મુખમાંથી આ વચન સાંભળીને યુદ્ધિષ્ઠિરજીએ અજૂનને કહ્યું કે ‘અજૂન - આવી સ્થિતિમાં કે ભગવાન જ્યારે અંતિમ શાસ ગણી રહ્યા છે ત્યારે તમારો શિષ્ટાચાર રહિત વ્યવહાર શોભનીય નથી. શ્રીકૃષ્ણજીએ

કહું અજૂન આજે હું છેલ્લી સ્થિતિમાં છું, તમે મારા અત્યંત પ્રિય છો, આજે તમને વાસ્તવિકતા કહું છું કે કોઈ ખલનાયક જેવી બીજુ શક્તિ છે, જે આપણને ચંગની જેમ નચાવતી રહી, મને કંઈ ખલાર નથી કે હું ગીતામાં શું બોલ્યો હતો. પરંતુ હવે હું જે કહી રહ્યો છું તે તમારા હિતમાં છે. શ્રીકૃષ્ણાજી આ વચન અશ્રુયુક્ત આંખોથી કહીને પ્રાણ ત્યાગી ગયા. ઉપરના વિવરણથી સિદ્ધ થયું કે પવિત્ર ગીતાજીનું જ્ઞાન શ્રીકૃષ્ણજીએ નથી કહું. આ તો બ્રહ્મ (જ્યોતિ નિરંજન - કાળ) બોલ્યો છે, જે એકવીસ બ્રહ્માંડનો સ્વામી છે. કાળ (બ્રહ્મ) કોણ છે ? આ જ્ઞાનવા માટે કૃપા કરીને વાંચો આ જ પુસ્તકના પૃષ્ઠ ૨૮ થી ૨૫ સુભ્રિરચના.

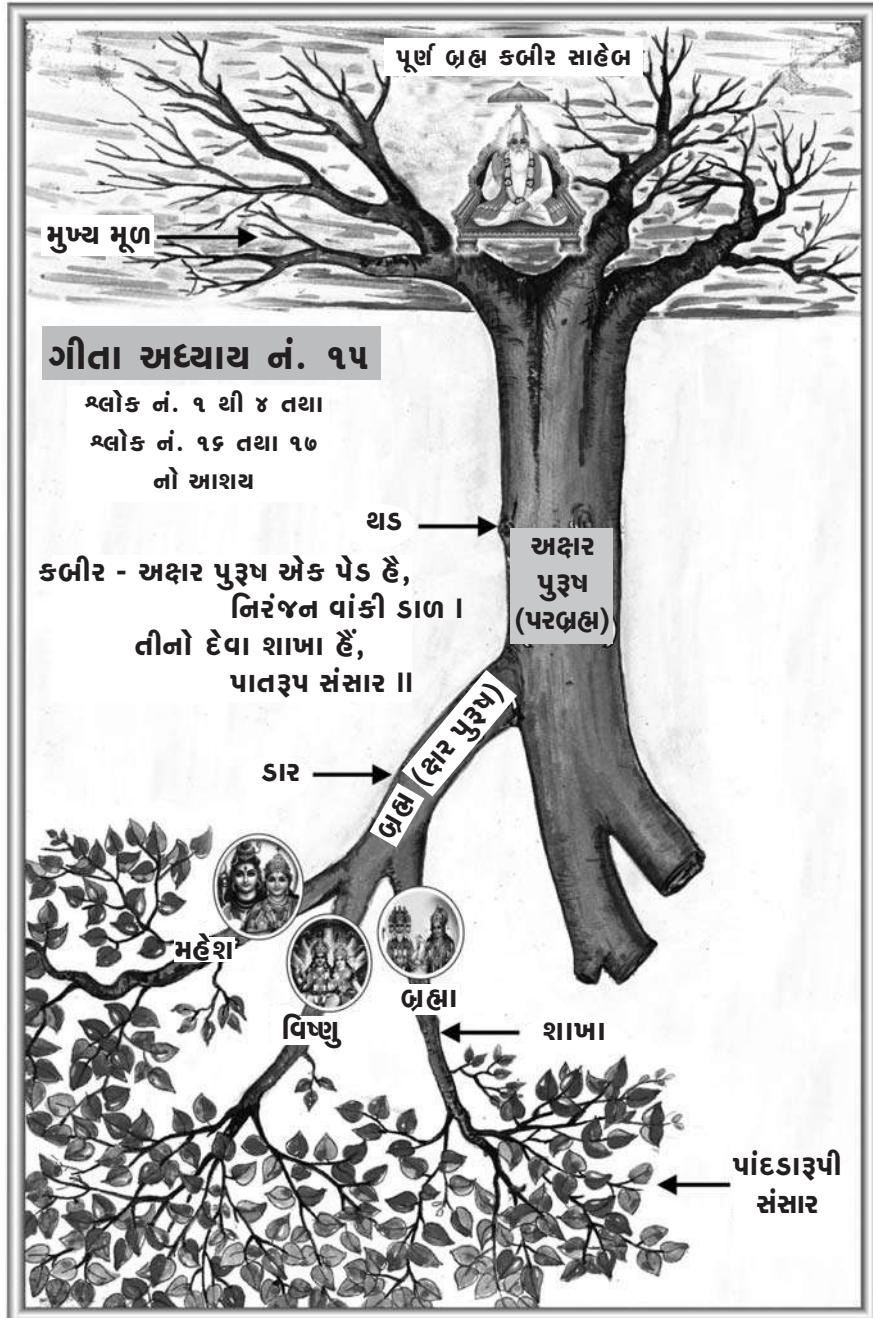
શ્રીકૃષ્ણ સહિત બધા ચાદવોના અંતિમ સંસ્કાર કરી અજૂનને છોડીને ચારે ભાઈ ઈન્ડ્રોપ્રસ્થ (દિલ્લી) ચાચ્યા ગયા. પાછળથી અજૂન દ્વારિકાથી ઊંઘોને લઈને આવી રહ્યો હતો. રસ્તામાં જંગલી લોકોએ બદી ગોપીઓને લુંટી તથા કેટલીકને ઉઠાવી ગયા તથા અજૂનને પકડીને માર માર્યો. અજૂનના હાથમાં તે ગાંડીવ ધનુષ્ય હતું જે નાથી મહાભારતના ચુદ્ધમાં અગણિત હત્યાઓ કરી નાંખી હતી, તે ધનુષ્ય પણ આ સમયે ચાલ્યું નહિ. ત્યારે અજૂને કહું કે આ શ્રીકૃષ્ણ વાસ્તવમાં જૂડા અને કપટી હતા. જ્યારે ચુદ્ધમાં પાપ કરાવવાનું હતું ત્યારે તો મને શક્તિ પ્રદાન કરી દીધી, એક તીરથી સેંકડો ચોદ્ધાઓને મારી નાખતો હતો અને આજે તે જ શક્તિ છીનવી લીધી. ઊભો ઊભો માર ખાઈ રહ્યો છું. આ જ વિષયમાં પૂર્ણ બ્રહ્મ કબીર સાહેબ (કવિદેંવ)જીનું કહેવું છે કે શ્રીકૃષ્ણજી કપટી અને જૂડા ન હતા. આ બધો જુલમ તો પાપી કાળ (જ્યોતિ નિરંજન) કરી રહ્યો છે. જ્યાં સુધી આ આત્મા કબીર પરમેશ્વર (સતપુરુષ) ની શરણમાં પૂરા સંત (તત્ત્વદર્શી) ના માદ્યમથી નહિ આવી જાય, ત્યાં સુધી કાળ આવી જ રીતે કષ્ટ ઉપર કષ્ટ આપતો રહેશે. પૂર્ણ જાણકારી તત્ત્વજ્ઞાનથી થાય છે. એટલા માટે કાળ કોણ છે ? આ જ્ઞાનવા માટે કૃપ્યા આજ પુસ્તકના પૃષ્ઠ ૨૫ થી ૨૨ સુધી વાંચો.

વિશેષ વિચાર : ઉપરનાં પ્રમાણોથી સિદ્ધ થયું કે શ્રીમદ ભાગવત ગીતાનું જ્ઞાન શ્રીકૃષ્ણ નહોતા બોલ્યા. આ તો શ્રીકૃષ્ણજીના શરીરમાં પ્રેત (ભૂત)ની માફક પ્રવેશ કરીને બ્રહ્મ (કાળ એટલે કે જ્યોતિ નિરંજન) બોલ્યું હતું.

✿ “શ્રીમદ્ ભગવત ગીતા સાર”

પરમેશ્વરની શોધમાં આત્મા ચુગોથી લાગેલી છે. જેમ કે તરસ્યાને પાણીની ઇચ્છા હોય છે. જુવાત્મા પરમાત્માથી વિખૂટો પડયા પછી મહાકષ્ટ ભોગવી રહ્યો છે. જે સુખ પૂર્ણબ્રહ્મ (સતપુરુષ) ના સતલોક (અશ્રીધામ)માં હતું, તે સુખ અહીં કાળ (બ્રહ્મ) પ્રભુના લોકમાં નથી. ચાહે કોઈ કરોડપતિ

છે, ચાહે પૃથ્વીપતિ (સારીએ પૃથ્વીનો રાજા) છે, ચાહે સુરપતિ (સ્વર્ગ લોકનો રાજા ઇન્દ્ર) છે, ચાહે શ્રી બ્રહ્મા, શ્રી વિષણુ તથા શ્રી શિવ બિલોકપતિ છે. કારણકે જન્મ-મૃત્યુ અને કર્ડેલા કર્મનું ફળ (ભોગ) અવશ્ય પ્રાપ્ત થાય છે. (પ્રમાણ : ગીતા અદ્યાય-૨, જ્લોક-૧૨, અદ્યાય-૪, જ્લોક-૫) એટલા માટે પવિત્ર શ્રીમદ ભગવત ગીતાના ફાનદાતા પ્રભુ (કાળ ભગવાન) એ અદ્યાય-૧૫, જ્લોક-૧ થી ૪ તથા અદ્યાય-૧૮, જ્લોક દર માં કહ્યું છે કે – અજૂન સર્વ ભાવથી તે પરમેશ્વરની શરણમાં જા, તેની કૃપાથી જ તું પરમશાંતિને તથા સતલોક (શાશ્વતમુસ્થાન)ને પ્રાપ્ત થઈશ. તે પરમેશ્વરના તત્ત્વ ફાન તથા ભક્તિમાર્ગને હું (ગીતા ફાનદાતા) નથી જાણતો. તે તત્ત્વફાનને તત્ત્વદર્શી સંતોની પાસે જઈને એમને દંડવત પ્રણામ કર તથા વિનભ્ર ભાવથી પ્રજ્ઞન કર, ત્વારે તે તત્ત્વદૃષ્ટા સંત તમને પરમેશ્વરનું તત્ત્વફાન બતાવશે. પછી તેમના બતાવ્યા અનુસાર ભક્તિમાર્ગ પર સર્વભાવથી લાગી જા. (પ્રમાણ ગીતા અદ્યાય-૪, જ્લોક-૩૪) તત્ત્વદર્શી સંતની ઓળખાણ ગીતા અદ્યાય-૧૫, જ્લોક-૧માં બતાવતાં કહ્યું છે કે આ સંસાર ઊંધા લટકેલા વૃક્ષાના સમાન છે. જેના ઉપરની તરફ મૂળ તથા નીચેની તરફ શાખાઓ છે. જે આ સંસારરૂપી વૃક્ષાના વિષયમાં જાણે છે તે તત્ત્વદર્શી સંત છે. ગીતા અદ્યાય-૧૫, જ્લોક ૨ થી ૪ માં કહ્યું છે કે તે સંસારરૂપી વૃક્ષાની પ્રણ ગુણ (રજોગુણ-બ્રહ્મા, સતોગુણ-વિષણુ, તમોગુણ-શિવ) રૂપી શાખાઓ છે. જે (સ્વર્ગલોક, પાતાળલોક, પૃથ્વીલોક) અણે લોકમાં ઉપર તથા નીચે ફેલાયેલી છે. તે સંસારરૂપી ઉલ્ટા લટકેલા વૃક્ષાના વિષયમાં એટલે કે સૂષ્ટિરચનાનાના વિશે હું આ ગીતાજુના ફાનમાં નહિ બતાવી શકું. અહીં વિચાર કાળમાં (ગીતા ફાન) જે ફાન તમને બતાવી રહ્યો છું આ પૂર્ણફાન નથી. તેના માટે ગીતા અદ્યાય-૪ના જ્લોક ૩૪માં સંકેત કરેલ છે જેમાં કહ્યું છે કે પૂર્ણફાન (તત્ત્વફાન)ના માટે તત્ત્વદર્શી સંતની પાસે જા, તે જ બતાવશે. મને પૂર્ણફાન નથી. ગીતા અદ્યાય-૧૫, જ્લોક-૪ માં કહ્યું છે કે તત્ત્વદર્શી સંતની પ્રાપ્તિ થયા પછી તે પરમપદ પરમેશ્વર (જેના વિષયમાં ગીતા અદ્યાય-૧૮, જ્લોક-૬૨ માં કહ્યું છે) ની શોધ કરવી જોઈએ. જ્યાં ગયા પછી સાધક ફરીથી પાછો નથી આવતો એટલે કે પૂર્ણમોક્ષ પ્રાપ્ત કરે છે. જે પૂર્ણ પરમાત્માથી ઊંધા સંસારરૂપી વૃક્ષાની પ્રવૃત્તિ વિરતારને પ્રાપ્ત થઈ છે. ભાવાર્થ છે કે : જે પરમેશ્વરે બધા બ્રહ્માંડોની રૂચના કરી છે તથા હું (ગીતાફાન દાતા બ્રહ્મ) પણ તે આદિપુરુષ પરમેશ્વર એટલે પૂર્ણપરમાત્માની જ શરણમાં છું. તેમની સાધના કરવાથી અનાદિ મોક્ષ (પૂર્ણ-મોક્ષ) પ્રાપ્ત થાય છે.

ઉપર મૂળ અને નીચે ડાળીવાળા ઊંઘા લટકેલા
સંસારરૂપી વૃક્ષાનું ચિત્ર

તત્ત્વદર્શી સંત તે જ છે જે ઉપર તરફ મૂળ અને નીચેની તરફ ગ્રાણ ગુણો (રહ્યેગુણ- બ્રહ્માજી , સતોગુણ-વિષ્ણુજી તથા તમોગુણ-શિવજી) રૂપી શાખાઓ તથા મોટી ડાળની પૂર્ણ ભાગકારી પ્રદાન કરે છે . (કૃપા કરી જુઓ
ઉંધા લટકેલા સંસારરૂપી વૃક્ષનું ચિત્ર)

પોતાના ઢારા રચેલી સૂચિનું પૂર્ણજ્ઞાન (તત્ત્વ જ્ઞાન) સ્વચં જ પૂર્ણ પરમાત્મા કવિર્દેંદ્રે (કબીર પરમેશ્વરે) તત્ત્વદર્શી સંતની ભૂમિકા કરીની (કવિર્જિભિઃ) કબીર વાણી ઢારા બતાવ્યું છે . (પ્રમાણ : અગ્રવેદ મંડલ-૮ સૂક્ત ૬૬ મંત્ર-૧૬ થી ૨૦ સુદી તથા અગ્રવેદ મંડલ ૧૦ સૂક્ત ૬૦ મંત્ર-૧ થી ૫ તથા અથર્વવેદ કાંડ-૪ અનુવાક ૧ મંત્ર ૧ થી ૭ માં)

કબીર, અમર પુરુષ એક પેડ હું, જ્યોતિ નિરંજન વાકી ડાર /
તીનોં દેવા શાખા હું, પાત્રણ સંસાર //

પવિત્ર ગીતાજીમાં પણ ગ્રાણ પ્રભુઓ (૧. કારપુરુષ એટલે કે બ્રહ્મ , ૨. અક્ષર પુરુષ એટલે કે પરબ્રહ્મ અને ૩. પરમ અક્ષરપુરુષ એટલે કે પૂર્ણબ્રહ્મ) ના વિષયમાં વર્ણિન છે . પ્રમાણ : ગીતા અદ્યાય ૧૫, શ્લોક-૧૬,૧૭, અદ્યાય-૮ના શ્લોક-૧નો ઉત્તાર શ્લોક ૩માં છે તે પરમ અક્ષર બ્રહ્મ છે તથા ગ્રાણ પ્રભુઓનું એક વધારે પ્રમાણ ગીતા અદ્યાય-૭ શ્લોક-૪૮માં ગીતા જ્ઞાન દાતા કાળ (બ્રહ્મ) અને પોતાના વિષયમાં કહ્યું છે કે હું અવ્યક્ત છું . આમ આ પ્રથમ અવ્યક્ત પ્રભુ થયા . આ પછી ગીતા અદ્યાય-૮, શ્લોક-૧૮ માં કહ્યું છે કે આ સંસાર દિવસના સમયમાં અવ્યક્ત (પરબ્રહ્મ) થી ઉત્પન્ન થયો છે . પછી રાત્રિના સમયમાં તેમાં જ લીન થઈ જાય છે . આ બીજા અવ્યક્ત પ્રભુ થયા . અદ્યાય-૮ શ્લોક-૨૦ માં કહ્યું છે કે તે અવ્યક્તથી પણ બીજો જે અવ્યક્ત (પૂર્ણબ્રહ્મ) છે તે પરમ દિવ્ય પુરુષ બધા પ્રાણીઓના નષ્ટ થવાથી પણ નષ્ટ નથી થતા . આ ગ્રીઝ અવ્યક્ત પ્રભુ થયા . આજ પ્રમાણ ગીતા અદ્યાય-૨ શ્લોક-૧૭ માં પણ છે કે નાશ રહિત તે પરમાત્માને ઓળખ જેનો નાશ કરવામાં કોઈ સમર્થ નથી . પોતાના વિષયમાં ગીતા જ્ઞાન દાતા (બ્રહ્મ) પ્રભુ અદ્યાય-૪ મંત્ર-૫ તથા અદ્યાય-૨ શ્લોક-૧૨ માં કહે છે કે હું તો જન્મ-મૃત્યુમાં એટલે કે નાશવંત છું .

ઉપરોક્ત સંસારરૂપી વૃક્ષનું મૂળ તો પરમ અક્ષર પુરુષ એટલે કે પૂર્ણ બ્રહ્મ કવિર્દેંદ્ર છે . આને જ ગ્રીઝો અવ્યક્ત પ્રભુ કહ્યો છે . વૃક્ષના મૂળથી જ સમગ્ર વૃક્ષને આહાર પ્રાપ્ત થાય છે . એટલા માટે ગીતા અદ્યાય ૧૫ - શ્લોક-૧૭ માં કહ્યું છે કે વાસ્તવમાં પરમાત્મા તો ક્ષાર-પુરુષ એટલે કે બ્રહ્મ તથા અક્ષર પુરુષ એટલે કે પરબ્રહ્મથી પણ બીજો જ છે . જે ગ્રાણ લોકમાં પ્રવેશ કરીને બધાનું ધારણ-પોષણ કરે છે . તે જ વાસ્તવમાં અવિનાશી છે .

(૧) ક્ષારનો અર્થ છે નાશવંત . કારણ કે બ્રહ્મ એટલે કે ગીતાજ્ઞાન દાતાએ તો સ્વચં કહ્યું છે કે અર્જુન તું અને હું તો જન્મ-મૃત્યુમાં છીએ . (પ્રમાણ ગીતા : અદ્યાય-૨નો શ્લોક-૧૨, અદ્યાય-૪નો શ્લોક-૫)

(૨) અક્ષારનો અર્થ છે અવિનાશી. અહીં પરબ્રહ્મને પણ સ્થાયી એટલે કે અવિનાશી કહ્યા છે. પરંતુ આ પણ વાસ્તવમાં અવિનાશી નથી. આ ચિર સ્થાયી છે, જેમ એક માટીનો ગલાસ છે જે સફેદ રંગનો ચા પીવાના કામભાઈ આવે છે. તે તો નીચે પડતા જ તૂટી જાય છે. આવી સ્થિતિ બ્રહ્મ (કાળ એટલે કે ક્ષાર પુરુષ) ની જાણો. જીજો ગલાસ સ્ટીલનો હોય છે. આ માટીના ગલાસની સરખામણીમાં વધારે સ્થાયી (અવિનાશી) લાગે છે, પરંતુ એને પણ કાટ લાગી જાય છે અને નષ્ટ થઈ જાય છે, ભલે જ સમય વધારે લાગે. એટલા માટે આ પણ વાસ્તવમાં અવિનાશી નથી. શીજો ગલાસ સોનાનો છે. જે સુવર્ણ ધાતુ હંકીકતમાં અવિનાશી છે, જેનો નાશ નથી થતો.

જેમ પરબ્રહ્મ (અક્ષાર પુરુષ) ને અવિનાશી પણ કહ્યા છે તથા વાસ્તવમાં અવિનાશી તો એ બન્નેથી જુદો છે, એટલા માટે અક્ષાર પુરુષને અવિનાશી પણ નથી કહ્યા. કારણ : સાત રખેગુણ બ્રહ્માના મૃત્યુના પછી એક સતગુણ વિષ્ણુનું મૃત્યુ થાય છે. સાત સતગુણ વિષ્ણુના મૃત્યુના પછી એક તમોગુણ શિવનું મૃત્યુ થાય છે. જ્યારે તમોગુણ શિવના ૭૦ હજાર વાર મૃત્યુ થઈ જાય છે ત્યારે એક ક્ષાર પુરુષ (બ્રહ્મ) નું મૃત્યુ થાય છે. આ પરબ્રહ્મ (અક્ષાર પુરુષ)નો એક યુગ થાય છે. આવા એક હજાર યુગનો પરબ્રહ્મનો એક દિવસ અને એટલી જ રાત્રિ થાય છે. શ્રીસ દિવસ-રાતનો એક મહિનો, ૧૨ મહિનાનું એક વર્ષ અને સો વર્ષનું પરબ્રહ્મ (અક્ષાર પુરુષ) નું આચ્યુત્ય હોય છે. ત્યારે આ પરબ્રહ્મ તથા બધા સર્વે બ્રહ્માંડ જે સતલોકથી નીચેના છે નષ્ટ થઈ જાય છે. થોડા સમય પછી બધા નીચેના બ્રહ્માંડો (બ્રહ્મ તથા પરબ્રહ્મના લોકો) ની રચના પૂર્ણ બ્રહ્મ એટલે કે પરમ અક્ષાર પુરુષ કરે છે. આ પ્રમાણે આ તત્ત્વજ્ઞાન સમજવાનું છે. પરંતુ પરમ અક્ષાર પુરુષ એટલે કે પૂર્ણ બ્રહ્મ (સત પુરુષ) તથા તેના સતલોક (અતુદ્યામ) સહિત ઉપરના અલખ લોક, અગમ લોક તથા અનામી લોક કયારેય નષ્ટ થતા નથી.

એટલા માટે ગીતા અદ્યાય ૧૫ જ્લોક ૧૭ માં કહ્યું છે કે વાસ્તવમાં ઉટામ પ્રલુબુ એટલે કે પુરુષોત્તમ તો બ્રહ્મ (ક્ષાર પુરુષ) તથા પરબ્રહ્મ (અક્ષાર પુરુષ) થી જુદો (જીજો) જ છે, જે પૂર્ણ બ્રહ્મ (પરમ અક્ષાર પુરુષ) છે. તે જ વાસ્તવમાં અવિનાશી છે. તે જ બધાના ધારણા-પોખણ કરવાવાળા સંસારરૂપી વૃક્ષના મૂળરૂપે પૂર્ણ પરમાત્મા છે. વૃક્ષનો જે ભાગ જમીનની તરત બહાર નજરમાં આવે છે તે થડ કહેવાય છે. તેને અક્ષાર પુરુષ (પરબ્રહ્મ) જાણો. થડને પણ આહાર મૂળથી પ્રાપ્ત થાય છે. પછી થડથી આગળ વૃક્ષના કેટલાક ડાળા હોય છે. તેમાંથી એક મોટી ડાળ બ્રહ્મ

(ક્ષર-પુરુષ) છે. તેણે પણ આહાર તો મૂળ અથર્તિ પરમ અક્ષર પુરુષથી જ પ્રાપ્ત થાય છે. તે ડાળ (ક્ષર પુરુષ/બ્રહ્મ) ની જાણો. ગુણ (રજગુણ-બ્રહ્મા, ચતુરુણ-વિષ્ણુ તથા તમોગુણ-શિવ)ની શાખાઓ છે. એમને પણ આહાર મૂળ (પરમ અક્ષર પુરુષ અથર્તિ પૂર્ણભણ)થી જ પ્રાપ્ત થાય છે. એ ગ્રહે શાખાઓથી પાંડારપણમાં જીજા પ્રાણી આખ્રિત છે. તેમને પણ વાસ્તવમાં આહાર મૂળ (પરમ અક્ષરપુરુષ એટલે કે પૂર્ણ બ્રહ્મ)થી જ પ્રાપ્ત થાય છે. એટલા માટે બધાને પૂજય પૂર્ણ પરમાત્મા જ સિદ્ધ થયા. આપણે એમ પણ ના કહી શકીએ કે પાંડારાઓ સુધી આહાર પહોંચાડવામાં થડ, ડાળ તથા શાખાઓનું કોઈ યોગદાન નથી. એટલા માટે બધા આદરણીય છે, પરંતુ પૂજનીય તો માત્ર મૂળ જ હોય છે. આદર તથા પૂજામાં અંતર હોય છે. જેવી રીતે પતિગ્રતા સ્ત્રી સંતકાર તો બધાનો કરે છે, જેમ કે જેઠને મોટાભાઈ સમાન, દીયરને નાનાભાઈ સમાન, પરંતુ પૂજા તો માત્ર પોતાના પતિની જ કરે છે એટલે કે જે ભાવ પોતાના પતિમાં હોય છે એવો ભાવ જીજા પુરુષમાં પતિગ્રતા સ્ત્રીનો નથી હોઈ શકતો.

બીજું ઉદાહરણ – એક સમયે હરિયાણા પ્રાંતમાં પૂર આવ્યું હતું. તે સમયે ૬૦૦ કરોડનું નુકસાન થયું હતું. તેની પૂર્તિ હરિયાણા સરકાર નહોતી કરી શકતી, કારણ કે હરિયાણા સરકારનું પૂરા વર્ષનું બજેટ જ ૬૦૦ કરોડ રૂપિયાનું હતું. દેશના પ્રધાનમંત્રીજીએ તે ક્ષતિ પૂરી કરી હતી. તે ૬૦૦ કરોડ રૂપિયાનું વિતરણ હરિયાણા સરકારના અધિકારીઓ તથા કર્મચારીઓએ કર્યું હતું. રાહીત મેળવવાવાળા જે અંજાણ છે, તે વિતરણકર્તાને જ રાહીત કર્તા માની લે છે. તેમનાથી જ ભવિષ્યમાં પણ જીજી રાહીતની આશા કરતા રહે છે. તેની જ પૂજા (લાંચ વગેરે આપવી) કરતાં રહે છે. પરંતુ જે શિક્ષિત છે તે તો જાણે છે કે આ કર્મચારીનું કેટલું યોગદાન છે. તે આદર તો કરે છે પરંતુ પૂજા (લાંચ વગેરે આપવી) નથી કરતા, નથી જીજા કાર્યની સિદ્ધિની આશા જ કરતા.

પૂર રાહીતભંડોળના વિતરણ પછી તેજ વિસ્તારના મંત્રીજી આવ્યા, તેમણે કહ્યું કે મેં તમારા ક્ષેત્રમાં ૧૦ લાખ રૂપિયા આપ્યા. તે ગામની જ સૂચિમાંથી નામ વાંચીને સંભળાવ્યા (૧) રામ અવતારને ૧૦ હજાર રૂપિયા....વગેરેને આપ્યા. પછી રાજ્યના મુખ્યમંત્રીજી તે જ ગામમાં આવ્યા અને તેમણે કહ્યું કે મેં તમારા ગામમાં ૧૦ લાખ રૂપિયા આપ્યા. તે ગામની જ સૂચિમાંથી નામ વાંચીને સંભળાવ્યા (૧) રામ અવતારને ૧૦ હજાર રૂપિયા....વગેરેને આપ્યા. પછી તે જ ગામમાં દેશના પ્રધાનમંત્રીજી મુલાકાત માટે આવ્યા તેમણે પણ કહ્યું કે મેં તમારા ગામમાં ૧૦ લાખ રૂપિયા આપ્યા છે. તેમણે સૂચિ વાંચતા જણાવ્યું કે (૧) રામ અવતારને ૧૦ હજાર

આપ્યા...વગેરેને આપ્યા. આ બધું સાંભળીને રામ અવતાર બોલ્યો કે આ બધા જૂહું બોલી રહ્યા છે. મને તો મારા ગામના પટવારી (તલાટી) એ ઇથિયા આપ્યા છે. તે અન્જાન (અભણ) રામ અવતાર અજ્ઞાનતા વશ ગામના પટવારી (તલાટી) ની જ પૂજા કરી પોતાના બીજા બધા કાર્યોની સિદ્ધિ ચાહે છે. પરંતુ જે શિક્ષિત છે તે જાણી લે છે કે જો પ્રધાનમંત્રીજી રાહૃત ન આપતા, તો મુખ્યમંત્રીજી, મંત્રીજી કે પટવારી (તલાટી)જુ કોઈ કંઈ પણ નથી આપી શકતા. અગર મુખ્યમંત્રી પોતાના રાહૃતફર્દમાંથી રાહૃત આપે તો પણ તે રકમ માંડ સો-સો (૧૦૦-૧૦૦) ઇથિયા મુશ્કેલીથી પૂર્ણ પીડિતોને આપી શકત. આ રાહૃત પૂર્ણપીડિતોને મળત તો પણ તે માત્ર નામમાત્રની મદદ કહેવાત. આ પ્રમાણે સમજાર વ્યક્તિ સમજુ લે છે કે કોની કેટલી ક્ષમતા છે. તેજ આધારથી તેમનામાં આસ્થા (શ્રદ્ધા) રહે છે. અનાદરણીય કોઈ નથી હોતું, પરંતુ પૂજાને માટે સમજુ વિચારીને પસંદગી કરવાની છે. હીક આ જ પ્રમાણે ગીતા અદ્યાય-૨, શ્લોક-૪૬ માં કહ્યું છે કે અર્જુન બહુ મોટા જળાશયની (જેનું પાણી ૧૦ વર્ષ સુધી વરસાદ ન થાય તો પણ સુકાઈ જતું નથી) પ્રાપ્તિના પછી નાના જળાશયમાં (જેનું પાણી એક વર્ષ ન થવાથી જ સમાપ્ત થઈ જાય છે) જેવી આસ્થા રહી જાય છે, આજ પ્રમાણે પૂર્ણપરમાત્માથી મળવાવાળા લાભના ઝાનથી પરિચિત થઈ ગયા પછી તારી શ્રદ્ધા અન્ય પ્રભુઓમાં તેવી જ રહી જશે. તે નાનું જળાશય ખરાબ નથી લાગતું, પરંતુ તેની ક્ષમતાની ખરાબ છે કે આ તો કામચલાઉ છે.

ગીતા અદ્યાય-૭, શ્લોક-૧૨ થી ૧૫ માં કહ્યું છે કે શ્રી ગુણોથી જે કંઈપણ થઈ રહ્યું છે (જેમ રજગુણ - બ્રહ્માથી જીવોની ઉત્પત્તિ, સતગુણ વિષ્ણુથી સ્થિતિ તથા તમગુણ - શંકરથી સંહાર) એનું મુખ્ય કારણ હું (કાળ-બ્રહ્મ) જ છું. જે સાધક શ્રી ગુણો (રજેગુણ-બ્રહ્મા, સતગુણ-વિષ્ણુ, તમોગુણ-શિવ)ની પૂજા કરે છે તે રાક્ષસ સ્વભાવને ધારણ કરેલા મનુષ્યોમાં નીચ, દુષ્કર્મ કરવાવાળા મૂર્ખ મારી બ્રહ્મની ભક્તિ પણ નથી કરતા. પછી પોતાની ભક્તિને અતિ ખરાબ (અનુત્તમામ) કહી છે. ગીતા અદ્યાય-૭, શ્લોક-૧૮ મા, એટલા માટે ગીતા અદ્યાય-૧૫, શ્લોક-૪ તથા અદ્યાય-૧૮, શ્લોક-૬૨ માં કહ્યું છે કે પૂર્ણ પરમાત્માની ભક્તિ કરવાથી જ પૂર્ણ લાભ પૂર્ણમોક્ષ પ્રાપ્ત થાય છે. જે શાસ્ત્રવિધિ અનુસાર ભક્તિ છે તથા બીજા પ્રભુઓની ધાર્ષર્પમાં સાધના શાસ્ત્રવિધિના વિહુદ્ધ હોવાથી વ્યર્થ છે. (પ્રમાણ : ગીતા અદ્યાય-૧૬, શ્લોક-૨૩, રજમાં)

જેમ કે આંબાનો છોડ નર્સરીમાંથી લાવીને તેના મૂળને જમીનમાં ખાડો ખોદીને દબાવો. પછી મૂળની સિંચાઈ (પૂજા) કરશો તો છોડ મોટો

થશે અને વૃક્ષ બની જશે. પણી તેની ડાળીઓ (શાખાઓ) પર ફળ લાગશે. અગર કોઈ ડાળીઓ જમીનમાં દબાવીને મૂળ ઉપર કરીને છોડની સિંચાઈ કરશે તો છોડ સૂક્ષ્માઈ જશે. (કૃપ્યા અવશ્ય જુઓ સીધો રોપેલો અને ઊંધો રોપેલો ભક્તિરૂપી છોડનું ચિત્ર આ પુસ્તકનાં પાના નં. ૨૨૬ તથા ૨૪૦-૨૪૧)

ભાવાર્થ છે કે સાધકને પૂર્ણપરમાત્મા (મૂળ) ની સાધના (પૂજા) ઇષ્ટિપમાં કરવાથી તેનું ફળ પણ બ્રહ્મા, વિષણુ, શિવ (ડાળીઓ) જ પ્રદાન કરશે. કારણ કે આ ભગવાન કરેલા કર્મનું ફળ જેવું હોય તેવું જ આપી દે છે.

અગર તમારે કોઈ કંપનીમાં નોકરી મેળવવી હોય તો પૂજા કંપની (ફેકટરી)ના માલિકની કરવાની હોય છે. તેને પ્રાર્થના પત્રથી ચાચના કરીને નોકરી પ્રાપ્ત કરવાની હોય છે. છતાં પણ નોકરી (પૂજા) તો માલિકની જ કરે છે. જેમ જે કાર્ય તે નોકરને બતાવવામાં આવે છે તે પોતાના સેવાના સમયમાં કરે છે. આ પૂજા (નોકરી) માલિકની થઈ. નોકરી (પૂજા) નું કરેલું મહેનતાણું તે માલિકના બીજા નોકર (કર્મચારી) અથવા અધિકારી આપે છે. જેમ શિફ્ટ (પાળી) ઓફિસર હાજરીના આધારે મહેનતાણું (કરેલા કર્મનું ફળ) બનાવીને કેશિયરની પાસે મોકલે છે. ત્યાંથી તે નોકર(સેવક)ને સેવા(પૂજા)નું ફળ પ્રાપ્ત થાય છે. શિફ્ટ ઓફિસર તથા કેશિયર માત્ર કરેલું કર્મ આપે છે. તેમાં કોઈ પરિવર્તન નથી કરી શકતા. ના તો એક રૂપિયો વધારે આપી શકે છે, ના તો એક રૂપિયો ઓછો આપી શકે છે. અગર તે કંપનીના માલિકના નોકર (પૂજારી) નેક નીતિથી નોકરી (પૂજા) માલિકની કરશે તો માલિક જ તેની સેવાની ઘનરાશિમાં વૃદ્ધિ કરી દેશે તથા અલગથી ઇનામના રૂપમાં ઘનરાશિ વધારે આપી દે છે. અગર કોઈ માલિકની નોકરી (પૂજા) ત્યાગીને બીજા અધિકારીઓની નોકરી (પૂજા) કરવા લાગી જાય તો તેને માલિકથી મળવાવાળો ઘન લાલ બંધ થઈ જાય છે. જે કારણથી તે નાદાન નિર્દ્યન થઈ જાય છે. અધિકારીની તુલનામાં બહુ ઓછી સુવિદા મળવાના કારણે તે બીજા અધિકારીઓનો સેવક એટલે કે એક માલિકને ત્યાગીને બીજુ ઉપાસના કરવાવાળો વ્યક્તિ મહાદુઃખી થઈ જાય છે.

કૃપ્યા આજ પ્રમાણે તત્ત્વજ્ઞાનના આધારથી પવિત્ર શ્રીમદ ભાગવત ગીતાજુના જ્ઞાનને સમજો.

પૂર્ણબ્રહ્મ કુલ માલિકની પૂજા ત્યાગીને બીજા દેવી-દેવતાઓની પૂજા કરવાથી સાધકને પૂર્ણ લાલ પ્રાપ્ત નથી થતો તથા સાધક સાધના કરતાં કરતાં પણ મહાકષ્ટ ઊઠાવતો રહે છે.

એટલા માટે પવિત્ર ગીતા અદ્યાય-૭, જ્લોક-૧૨ થી ૧૫ તથા ૨૦ થી ૨૩ સુધી શ્રી ગુણો એટલે કે પ્રણેય દેવતાઓ (રજગુણ-બ્રહ્મા, સતગુણ-વિષ્ણુ તથા તમગુણ શિવજી) ની પૂજા કરવાવાળાઓને રાક્ષસ સ્વભાવને ધારણ કરેલા, મનુષ્યમાં નીચ, દુષ્કર્મ કરવાવાળા મૂર્ખ કહ્યા છે કે તે મારી (બ્રહ્મ ક્ષારપુરુષ અર્થાત ફેફટરી માલિકના શિફ્ટ ઓફિસરની) પૂજા (નોકરી) નથી કરતા. ભાવાર્થ કે જે પ્રણેય દેવતાઓ તથા બીજા દેવી-દેવતાઓની પૂજા (નોકરી) કરે છે (કેશિયરની નોકરી કરે છે) તેમને મૂર્ખ તથા રાક્ષસ સ્વભાવવાળા રાક્ષસ કહ્યા છે. જેમ કે જે વ્યક્તિની આવક ઓછી હોય છે તે અવશ્ય કંઈક હેરાફેરી કરે છે. કચારેક ચોરી અથવા તો મિલાવટ વગેરે છળકપટનો માર્ગ અપનાવે છે. જેના કારણે સમાજમાં ઘૂણા (નિંદા)ને પાત્ર બને છે તથા દરિદ્ર થાઈ જાય છે. આજ પ્રમાણે પ્રણેય દેવતાઓ (શ્રી બ્રહ્માજી, વિષ્ણુજી તથા શિવજી) તથા બીજા દેવી-દેવતાઓની પૂજાથી પૂર્ણ લાભ પ્રાપ્ત નથી થતો. જેના કારણે સાધક જૂઠ-કપટ અને બીજા વિકારો પણ કરતો રહે છે. પછી પાપકર્મનો દંડ પણ ભૌંગવવો પડે છે. એટલા માટે બ્રહ્મ એટલે કે ક્ષારપુરુષ (શિફ્ટ ઓફિસર) કહી રહ્યા છે કે એ નાદાન સાધકો મારી પૂજા (નોકરી) પણ નથી કરતા. હું આ બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા શિવજીથી વધારે મહેનતાણું (કરેલા કર્મનું ધન) આપી શક્યું છું, જે ઉપરોક્ત પ્રણેય દેવતાઓથી વધારે હોય છે. પછી ગીતા અદ્યાય-૭, જ્લોક-૧૮ માં કહ્યું છે કે મારી પૂજા (નોકરી) પણ પૂર્ણ લાભદાયક નથી. એટલા માટે પોતાની પૂજાને પણ ગીતા જ્ઞાનદાતા (બ્રહ્મ - ક્ષાર પુરુષ) પ્રભુએ અતિભરાબ (અનુનામામ) એટલે કે છેલ્લા સ્તરની કહી છે. એટલા માટે ગીતા અદ્યાય-૧૫, જ્લોક-૪ તથા અદ્યાય-૧૮, જ્લોક-૬૨ માં કહ્યું છે કે તે પરમેશ્વરની શરણમાં જા, જેની કૃપાથી તું પરમ શાંતિને તથા સતલોક (શાશ્વત સ્થાન)ને પ્રાપ્ત થઈશ. ત્યાં ગયા પછી સાધકનો ફરી જન્મ નથી થતો એટલે કે અનાદિ મોક્ષ (પૂર્ણમોક્ષ) ની પ્રાપ્તિ થઈ જાય છે. તથા ગીતાના જ્ઞાનદાતા પ્રભુ (ક્ષાર પુરુષ - બ્રહ્મ) કહી રહ્યા છે કે હું પણ તેજ આદિ પુરુષ પરમેશ્વરની શરણમાં છું. ગીતા અદ્યાય-૭ના જ્લોક-૧૨ થી ૧૫, ૧૮ તથા ૨૦ થી ૨૩ ને સમજવા માટે કૃપા કરીને નીચેનું વિવરણ દ્યાનથી વાંચો.

✿ “ત્રાણ ગુણ શું છે ? પ્રમાણાની સાથે”

પ્રણેય ગુણ રજેગુણ બ્રહ્માજી, સતગુણ વિષ્ણુજી, તમગુણ શિવજી છે. બ્રહ્મ (કાળ) તથા પ્રકૃતિ (દુર્ગા)થી ઉત્પન્ન થયા છે. તથા પ્રણેય નાશવંત છે.

પ્રમાણ : ગીતા પ્રેસ, ગોરખપુરથી મકાશિત શ્રી શિવ મહાપુરાણ જેના સંપાદક છે શ્રી હનુમાન પ્રસાદ પોદ્ધાર પૃષ્ઠ સંખ્યા ૧૧૦, અદ્યાય-૬, રદ્રસંહિતા “આ પ્રમાણે બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા શિવ પ્રણેય દેવતાઓમાં ગુણ છે, પરંતુ શિવ (બ્રહ્મ-કાળ/ સદાશિવ) ગુણાતીત કહેવાય છે.

બીજું પ્રમાણ : ગીતા પ્રેસ ગોરખપુરથી પ્રકાશિત શ્રીમદ્ દેવી ભાગવત મહાપુરાણ જેના સંપાદક છે શ્રી હનુમાન પ્રસાદ પોદ્ધાર ચીમનલાલ ગોર્ખામી. એનો સ્કંધ અદ્યાય-૫, પૃષ્ઠ-૧૨૩ : ભગવાન વિષ્ણુએ દુગાની સ્તુતિ કરી : કહું કે હું (વિષ્ણુ), બ્રહ્મા તથા શંકર તમારી કૃપાથી વિદ્યમાન છીએ. અમારા તો આર્વિભાવ (જન્મ) તથા તિરોભાવ (મૃત્યુ) થાય છે. અમે નિત્ય (અવિનાશી) નથી. તમે જ નિત્ય છો, જગત જનની છો, પ્રકૃતિ અને સનાતની દેવી છો. ભગવાન શંકરે કહું : અગર ભગવાન બ્રહ્મા તથા ભગવાન વિષ્ણુ તમારાથી જ ઉત્પન્ન થયા છે તો તેમના પછી ઉત્પન્ન થવાવાળો હું તમોગુણી લીલા કરવાવાળો શંકર શું તમારો પુર ન થયો ? એટલે કે મને પણ ઉત્પન્ન કરવાવાળાં તમે જ છો. આ સંસારની સૂચ્છિ-સ્થિતિ-સંહારમાં તમારા ગુણ સદા સર્વદા છે. એજ પ્રણોય ગુણોથી ઉત્પન્ન અમે - બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા શંકર નિયમ અનુસાર કાર્યમાં તત્પર રહીએ છીએ.

ઉપરનું આ વિવરણ માગ હિન્દીમાં અનુવાદિત શ્રી દેવી મહાપુરાણમાંથી છે. જેમાં કેટલાક તથ્યોને છુપાવામાં આવ્યાં છે. એટલા માટે આજ પ્રમાણ જુઓ — શ્રીમદ્ દેવી ભાગવત મહાપુરાણ સભાષટિકમૃ સમહાત્વમૃ, ખેમરાજ શ્રી કૃષ્ણદાસ પ્રકાશન મુંબઈ, એમાં સંસ્કૃત સાથે હિન્દી અનુવાદ કરેલ છે. એનો સ્કંધ અદ્યાય-૪, પૃષ્ઠ-૧૦, જ્લોક-૪૨ :-

બ્રહ્મા-અહમ્ મહેશવર : ફ્રિલ તે પ્રભાવાત્સર્વે વયં જનિ ચુતા ન યદા તૂ નિત્યા : કે અન્યે સુરા : શતમખ પ્રમુખા : ચ નિત્યા નિત્યા ત્વમેવ જનની પ્રકૃતિ : પુરાણા (૪૨) ।

અનુવાદ : (વિષ્ણુજુએ કહું) હે માતા ! બ્રહ્મા, હું તથા શિવ તમારા જ પ્રભાવથી જન્મવાન છીએ. નિત્ય નથી એટલે કે અમે અવિનાશી નથી, પછી અન્ય ઈન્દ્ર વગેરે જીજા દેવી-દેવતાઓ કેવી રીતે નિત્ય હોઈ શકે ? તમે જ અવિનાશી છો, અમારા બધાની જનની એટલે કે ઉત્પન્ન કરવાવાળી માતા છો, પ્રકૃતિ તથા સનાતની દેવી છો. (૪૨)

પૃષ્ઠ ૧૧-૧૨, અદ્યાય-૫, જ્લોક-૮ : યદિ દયાર્દ્ર્મના ન સદાંડલિકે કથમહં વિહિત : ચ તમોગુણઃ કમલજશ્ચ રજોગુણસંભવ : સુવિહિત : કિમુ સત્ત્વગુણો હિદિ : । (૮)

અનુવાદ : ભગવાન શંકર બોલ્યા : હે માતા ! અમારા ઉપર જે આપ દયાયુક્ત છો તો મને તમોગુણી કેમ બનાવ્યો, કમળથી ઉત્પન્ન બ્રહ્માને રજોગુણ શા માટે બનાવ્યો તથા વિષ્ણુને સતગુણ કેમ બનાવ્યો ? એટલે જુવોના જન્મ-મૃત્યુ રૂપી દુષ્કર્મમાં કેમ લગાવ્યા ?

જ્લોક ૧૨ રમયસે સ્વપતિં પુરુષં સદા તવ ગતિં ન હિ વિહ વિદમ
શિવે (૧૨)

અનુવાદ : પોતાના પતિ પુરુષ એટલે કાળ ભગવાનની સાથે સદા
(હંમેશા) ભોગ-વિલાસ કરતાં રહ્યો છો . તમારી ગતિ કોઈ નથી જાણતું.

ગ્રીઝો સ્કંદ, પૃષ્ઠ-૧૪, અદ્યાય-૫, જ્લોક-૪૩ : એક - મેવા દ્વિતીયં
યત બ્રહ્મ વેદા વર્ણતિ વૈ । સા કિં ત્વમુ વાડખ્યસૌ વા કિં સંદેહં વિનિવર્તય (૪૩)

અનુવાદ : (બ્રહ્માએ પૂછ્યું) જો કે વેદોમાં અદ્વિતીય માં એક
પૂર્ણબ્રહ્મ કહ્યા છે , શું તે તમે જ છો અથવા બીજું કોઈ છે ? મારી આ
શંકાનું સમાધાન કરો . બ્રહ્માજુની આ પ્રાર્થના ઉપર દેવીએ કહ્યું :

દેવ્યુવાચ સદૈકતવં ન ભેદોકસ્તિ સર્વદૈવ મમાસ્ય ચ ।

યોકસૌ સાડહમહં યોકસૌ ભેદોકસ્તિ ભતિવિભમાત્ર ॥ ૨ ॥

આવયોરંતરં સૂક્ષ્મં યો વેદ ભતિમાન્ધિ સः ।

વિમુક્તઃ સ તૂ સંસારાન્મુચ્યતે નાત્ર સંશયઃ ॥ ૩ ॥

અનુવાદ : દેવીએ કહ્યું : આ છે તે હું છું . જે હું છું તે આ છે ,
બુદ્ધિના વિલ્ભ્રમ થવાથી લેદ દેખાય છે . ॥૨॥ અમારા બન્નેનું જે સૂક્ષ્મ
અંતર છે એને જે કોઈ જાણે છે તેજ બુદ્ધિમાન એટલે કે તત્ત્વદર્શી છે , તે
સંસારથી અલગ થઈને મુક્ત થાય છે , એમાં શંકા નથી ॥ ૩ ॥

સુમરણાદર્શનં તુભ્યં દાસ્યેઽહં વિષમે સ્થિતે ॥

સ્વર્તવ્યાહં સદા દેવાઃ પરમાત્મા સનાતનઃ ॥ ૮૦ ॥

ઉભયો: સુમરણાદેવ કાર્યસિદ્ધિર સંશયમૃ ॥ બ્રહ્મોવાય ॥

ઇત્યુક્તવા વિસસર્જસ્માન્દ ત્વા શક્તિઃ સુસંસ્કૃતાત્ર ॥ ૮૧ ॥

વિષ્ણવેદથ મહાલક્ષ્મી મહાકાળી શિવાય ચ ॥

મહાસરસ્ત્વતી મહાં સ્થાનાતસ્માદિસર્જિતા: ॥ ૮૨ ॥

અનુવાદ : સંકટ ઉપસ્થિત થાય ત્યારે સુમરણથી જ હું તમને દર્શન
આપીશ , દેવતાઓ ! પરમાત્મા સનાતન દેવની શક્તિરૂપથી માર્ગું હંમેશા
સુમરણ કરજો . ॥ ૮૦ ॥ બન્નેના સુમરણથી અવશ્ય કાર્ય સિદ્ધ થશે ,
બ્રહ્માજુ બોલ્યા : આ પ્રમાણે સંસ્કાર કરી શક્તિ આપીને અમને વિદાય
કર્યા . ॥ ૮૧ ॥ વિષણુના માટે મહાલક્ષ્મી , શિવના માટે મહાકાળી , અને મને
મહાસરસ્ત્વતી આપીને વિદાય કર્યા . ॥ ૮૨ ॥

મમ ચૈવ શરીરં વૈ સૂત્રમિત્યાલિધીયતે ॥

સ્થૂલં શરીરં વક્ષ્યામિ બ્રહ્મણઃ પરમાત્મનઃ ॥ ૮૩ ॥

અનુવાદ : (દુગર્ચાએ કહ્યું) માર્ગું શરીર સૂત્રરૂપ કહેવામાં આવે છે .
પરમાત્મા બ્રહ્માનું સ્થૂળ શરીર કહેવાય છે . ॥ ૮૩ ॥

✿ “ઉપરનાં પુરાણ વાક્યોનો સાર”

આથી સ્પષ્ટ થયું કે શ્રી બ્રહ્માજી રજોગુણ છે. શ્રી વિષ્ણુજી સતોગુણ છે તથા શ્રી શિવજી તમોગુણ છે. અણે પ્રભુ નાશવંત છે તથા એમના જરૂમ-મૃત્યુ થાય છે. દુર્ગાને પ્રકૃતિ પણ કહેવામાં આવે છે. દુર્ગાનો પતિ બ્રહ્મ (કાળ પુરુષ/કાળ) છે. આ તેની સાથે પતિ-પત્નીનો વ્યવહાર (રમણ/વિલાસ) કરતી રહે છે. દુર્ગા તથા બ્રહ્મ બંને સ્થૂળ શરીરમાં આકારમાં છે.

આજ પ્રમાણ ગીતા અદ્યાય-૧૪, શ્લોક-૩ થી ૫ માં છે. ગીતા ફાનદાતા બ્રહ્મ (કાળ-કારપુરુષ) કહી રહ્યા છે કે પ્રકૃતિ (દુર્ગા) તો મારી પત્ની છે. હું એની યોનિમાં (ગર્ભસ્થાનમાં) બીજસ્થાપિત કરું છું, જે નાથી બધાં પ્રાણીઓની ઉત્પત્તિ થાય છે. હું બધા (એકવીસ બ્રહ્માંડના પ્રાણીઓ)નો પિતા છું તથા પ્રકૃતિ (દુર્ગા-અષ્ટાંગી) બધાની માતા છે. આજ દુર્ગા (અષ્ટાંગી-પ્રકૃતિ) થી ઉત્પન્ન અણે ગુણ (રજોગુણ બ્રહ્માજી, સતોગુણ વિષ્ણુજી તથા તમોગુણ શિવજી) બીજા પ્રાણીઓને કર્મોના બંધનમાં બાંદે છે.

✿ || શ્રીગુણ માયા (રજોગુણ બ્રહ્માજી, સતોગુણ વિષ્ણુજી તથા તમોગુણ શિવજી) જીવને મુક્તત નથી થવા દેતી ||

પવિત્ર ગીતાજીના અદ્યાય-૭, શ્લોક-૧ અને ૨ માં બ્રહ્મ કહી રહ્યા છે કે અર્જુન ! હવે તને તે ફાન સંભળાવીશ જેને જાણ્યા પછી બીજું કંઈ જાણવાનું બાકી નથી રહી જતું.

ગીતા અદ્યાય-૭, શ્લોક-૧૨ : ગીતા ફાનદાતા બ્રહ્મ (કાળ-કારપુરુષ) કહી રહ્યા છે કે પ્રણે ગુણોથી જે કંઈપણ થઈ રહ્યું છે તે મારાથી જ થયેલું જાણ. જેમ રજોગુણ (બ્રહ્મા) થી ઉત્પત્તિ, સતગુણ (વિષ્ણુ) થી પાલન-પોષણની સ્થિતિ તથા તમોગુણ (શિવ)થી પ્રલય (સંહાર)નું કારણ કાળ ભગવાન જ છે. પછી કહ્યું છે કે હું એમનામાં નથી. કારણ કે કાળ બહુ દૂર (એકવીસમાં બ્રહ્માંડમાં નિજલોકમાં રહે છે) છે. પરંતુ મનરૂપમાં મોજ-મસ્તી કાળ જ મનાવે છે. તથા રિમોટથી બધાં પ્રાણીઓ તથા બ્રહ્માજી, વિષ્ણુજી અને શિવજીને યંગની જેમ ચલાવે છે. ગીતા બોલવાવાળા બ્રહ્મ કહી રહ્યા છે કે મારા એકવીસ બ્રહ્માંડોના પ્રાણીઓને માટે મારી પૂજાથી જ શાસ્ત્ર અનુકૂળ સાધના પ્રારંભ થાય છે, જે વેદોમાં વર્ણિત છે. મારા હિસ્તક (અંતર્ગત)માં જેટલાં પ્રાણી છે તેમની બુદ્ધિ મારા હાથમાં છે. હું માત્ર એકવીસ બ્રહ્માંડોમાં જ માલિક છું. એટલા માટે (ગીતા અદ્યાય-૭, શ્લોક-૧૨ થી ૧૫ સુધી) જે પણ અણે ગુણોથી (રજોગુણ બ્રહ્માજીથી જીવોની ઉત્પત્તિ, સતોગુણ - વિષ્ણુજીથી સ્થિતિ, તમોગુણ શિવજીથી સંહાર) જે કંઈ પણ થઈ રહ્યું છે તેનું મુખ્ય કારણ હું (કાળ-બ્રહ્મ) જ છું. (કારણ કે કાળને એક લાખ માનવશરીર ધારી પ્રાણીઓના શરીરને મારીને મેળને

ખાવાનો શ્રાપ લાગેલો છે) જે સાધક મારી (બ્રહ્મણી) સાધના ન કરીને પ્રણ ગુણવાળી માયા (રજોગુણ-બ્રહ્માજી, સતોગુણ-વિષ્ણુજી, તમોગુણ-શિવજી)ની સાધના કરીને ક્ષણિક લાભ પ્રાપ્ત કરે છે, જેનાથી વધારે કષ્ટ ઉઠાવતા રહે છે, સાથે સંકેત કરેલો છે કે એનાથી વધારે લાભ હું (કાળ-બ્રહ્મ) આપી શકું છું, પરંતુ એ મૂર્ખ સાધકો તર્તવજ્ઞાનના અભાવથી આ એણે ગુણો (રજોગુણ-બ્રહ્માજી, સતોગુણ-વિષ્ણુજી, તમોગુણ-શિવજી) સુધીની સાધના કરતા રહે છે. એમની બુદ્ધિ આ એણે પ્રભુઓ સુધી જ સિમિત છે. એટલા માટે આ રાક્ષસ સ્વભાવને ધારણ કરેલા મનુષ્યોમાં નીચ, શાસ્ત્રવિરુદ્ધ સાધનારૂપી દુષ્કર્મ કરવાવાળા, મૂર્ખ મને (બ્રહ્મને) નથી ભજતા. આજ પ્રમાણ ગીતા અદ્યાય-૧૬ જ્લોક-૪ થી ૨૦ તથા ૨૩-૨૪, અદ્યાય-૧૭ જ્લોક-૨ થી ૧૪ તથા ૧૯ તથા ૨૦ માં પણ છે.

વિચાર કરીએ : રાવણે ભગવાન શિવજીને મૃત્યુંજ્ય, અજર-અમર, સર્વેશ્વર માનીને ભક્તિ કરી, દસ વખત માથાં કાપીને સમર્પિત કરી દીધા, જેના બદલામાં ચુદ્ધના સમયે દસ માથાં રાવણને પ્રાપ્ત થયાં, પરંતુ મુક્તિ ના થઈ, રાક્ષસ કહેવાયો. આ દોષ-રાવણના ગુરુદૈવનો છે જે નાદાને (નીમ-હકીમે) વેદોને બરાબર રીતે ન સમજુને પોતાના વિચારથી તમોગુણ ચુક્ત ભગવાન શિવને જ પૂર્ણપરમાત્મા બતાવ્યા તથા ભોળી આત્મા રાવણે જૂઠા ગુરુદૈવ પર વિશ્વાસ કરીને જીવન તથા પોતાના કુળનો નાશ કર્યો.

(૧) એક ભસ્માગીરી નામનો સાધક હતો. જેણે શિવજી (તમોગુણ) ને જ ધાર્યદૈવ માનીને શીર્ષકિન (ઉપર તરફ નીચે તરફ માથું) કરીને બાર વર્ષ સુધી સાધના કરી, ભગવાન શિવને વચનબદ્ધ કરીને ભસ્મકંડા (કડું) લઈ લીધું તથા ભગવાન શિવજીને જ મારવા લાગ્યો. ઉદ્દેશ એ હતો કે ભસ્મકંડું પ્રાપ્ત કરીને ભગવાન શિવજીને મારીને પાર્વતીજીને પતની બનાવીશ. ભગવાન શ્રી શિવજી ડરીને ભાગી ગયા, પછી શ્રી વિષ્ણુજીએ તે ભસ્માસુરને ગંડસ્થ નાચ નચાવીને તે જ ભસ્મકંડાથી ભસ્મ કર્યો. તે શિવજી (તમોગુણ) નો સાધક રાક્ષસ કહેવાયો. હરિએયકશયપુ એ ભગવાન બ્રહ્માજી (રજોગુણ)ની સાધના કરી અને રાક્ષસ કહેવાયો.

(૨) એક સમયે આજ (સન ૨૦૦૬)થી લગભગ ૩૩૫ વર્ષ પહેલા હરિદ્વારમાં (શાસ્ત્ર વિધિ રહિત સાધના કરવાવાળાઓનો) કુંભમેળો હતો ત્યાં આગળ બધા (શ્રીગુણ ઉપાસક) મહાત્મા લોકો સ્નાન માટે પહોંચ્યા. ગિરી, પુરી, નાથ, નાગા વગેરે ભગવાન શ્રી શિવજી (તમોગુણ)ના ઉપાસક સાધુઓ તથા વૈષ્ણવો ભગવાન શ્રી વિષ્ણુજી (સતોગુણ)ના ઉપાસક છે. પહેલા સ્નાન કરવાના કારણે નાગા તથા વૈષ્ણવ સાધુઓમાં ભયંકર ચુદ્ધ થઈ ગયું. લગભગ ૨૫૦૦૦ (પરચીસ હજાર) શ્રીગુણ ઉપાસક મૃત્યુને પ્રાપ્ત

થયા. જે વ્યક્તિ નાની સરખી વાત પર નરસંહાર (કટલેઆમ) કરી દે છે તે સાધુ છે કે રાક્ષસ ? સ્વયં વિચાર કરો. સામાન્ય વ્યક્તિ પણ કોઈ જગ્યાએ સ્નાન કરી રહ્યા હોય અને કોઈ વ્યક્તિ આવીને કહે કે કૃપા કરી મને પણ થોડીક જગ્યા સ્નાન કરવા માટે આપો. શિષ્ટાચારરૂપે કહે છે કે આવો તમે પણ સ્નાન કરી લો, થોડામાંથી થોડી જગ્યા આવવાવાળાને આપી દે છે. એટલા માટે પવિત્ર ગીતાજી અદ્યાય-૭ જ્લોક-૧૨ થી ૧૫ માં કહ્યું છે કે જેમનું મારી પ્રણ ગુણવાળી માયા (રજેગુણ-બ્રહ્માજી, સતોગુણ-વિષ્ણુજી, તમોગુણ-શિવજી)ની પૂજાથી જ્ઞાન નષ્ટ થઈ ગયું છે, તે માત્ર માન વધારાના ભૂખ્યા રાક્ષસ સ્વભાવને ધારણ કરેલા, મનુષ્યોમાં નીચ એટલે કે સામાન્ય વ્યક્તિથી પણ ખરાબ (નીચ) સ્વભાવવાળા, દુષ્કર્મ કરવાવાળા મૂર્ખ મારી ભક્તિ (બ્રહ્મ સાધના) પણ નથી કરતા. ગીતા અદ્યાય-૭, જ્લોક-૧૬ થી ૧૮ સુધી પવિત્ર ગીતાજીને બોલવાવાળા (બ્રહ્મ) પ્રભુ કહી રહ્યા છે કે મારી ભક્તિ પણ ચાર મકારના સાધક કરે છે. એક તો અથથી (ધનલાભની ધર્યાવાળા) જે વેદમંત્રોથી જ જંત્ર-મંત્ર, હવન વગેરે કરતા રહે છે. બીજા આર્ત (સંકટ નિવારણ માટે વેદોના મંત્રોથી જંત્ર-મંત્ર હવન વગેરે કરતા રહે છે.) બીજા જિજ્ઞાસુ જે પરમાત્માના જ્ઞાનને જાણવાની ઈચ્છા રાખવાવાળા માત્ર જ્ઞાનસંગ્રહ કરીને વક્તા બની જાય છે. તથા બીજા લોકોમાં જ્ઞાન શ્રેષ્ઠતાના આધાર પર ઉટામ બનીને જ્ઞાનવાન બનીને અભિમાનવશ ભક્તિહીન થઈ જાય છે, ચોથા - જ્ઞાની. જ્ઞાની સાધકો જેમને આવું જ્ઞાન થઈ ગયું હોય કે માનવશરીર વાર્તવાર નથી મળતું, આનાથી પ્રભુની સાધના નહિ થઈ શકે તો જુવન વ્યર્થ થઈ જશે. પણી વેદોને વાંચ્યા, જેનાથી જ્ઞાન થયું કે પ્રણેય ગુણો (બ્રહ્મ, વિષ્ણુ, શિવજી) તથા બ્રહ્મ (ક્ષર પુરુષ) તથા પરબ્રહ્મ (અક્ષરપુરુષ) થી ઉપર પૂર્ણબ્રહ્મની જ ભક્તિ કરવી જોઈએ, બીજા દેવી-દેવતાઓની નહિ. તે જ્ઞાની ઉદાર આત્માઓને હું સારો લાગું છું તથા મને તે એટલા માટે સારા લાગે છે કે તે પ્રણેય ગુણો (રજેગુણ બ્રહ્માજી, સતોગુણ વિષ્ણુજી, તમોગુણ શિવજી)થી ઉપર ઉઠીને મારી (બ્રહ્મ) સાધના તો કરવા લાગ્યા જે બીજા દેવતાઓથી સારી છે, પરંતુ વેદોમાં (ઊં) ‘ઓમ’ નામ તો માત્ર બ્રહ્મની સાધનાનો મંત્ર છે તેને જ વેદ વાંચવાવાળા વિદ્વાનોએ પોતાની જાતે જ મનથી વિચાર-વિમર્શ કરીને પૂર્ણબ્રહ્મનો મંત્ર છે એમ જાણીને વધો સુધી સાધના કરતા રહ્યા, છતાં પણ પ્રભુપ્રાપ્તિ ન થઈ. બીજુ સિદ્ધિઓ પ્રાપ્ત થઈ ગઈ. કારણ કે પવિત્ર ગીતા અદ્યાય-૪ જ્લોક-૩૪ તથા પવિત્ર યજુર્વેદ અદ્યાય-૪૦ મંત્ર-૧૦ માં વર્ણવેલ તત્ત્વદર્શી સંત નથી મળ્યા, જે પૂર્ણબ્રહ્મની સાધના પ્રણ મંત્રથી બતાવે છે, એટલા માટે જ્ઞાની પણ બ્રહ્મ (કાળ) સાધના કરીને જન્મ-મૃત્યુના ચક્રમાં જ રહ્યી ગયા.

એક જ્ઞાની ઉદાર આત્મા મહર્ષિ ચુણકજુઅ વેદોને વાંચ્યા તથા એક પૂર્ણપ્રભુની ભક્તિનો મંત્ર (ॐ) ‘ઓમ’ સમજુને આ જ નામના જાપથી વખ્યો સુધી સાધના કરી. એક માનવાતા ચક્કવર્તી રાજી (ચક્કવર્તી રાજી તેને કહે છે જેનું પૃથ્વી પર રાજ્ય હોય) હતો. તેણે પોતાના અંતર્ગત રાજાઓને ચુદ્ધ માટે લલકાર્યા. એક ઘોડાના ગળામાં પત્ર બાંધીને પૂરા રાજ્યમાં ફેરવ્યો. શરત હતી કે જેણે રાજી માનવાતાની ગુલામી (આધીનતા) સ્વીકાર ન હોય તેણે ચુદ્ધ કરવું પડશે. તે આ ઘોડાને પકડીને બાંધી લે. કોઈએ પણ ઘોડાને પકડયો નહિં. મહર્ષિ ચુણકજુને આ વાતની ખબર પડી કે રાજી બહુ અભિમાની થઈ ગયો છે. મહર્ષિએ કહ્યું કે – હું આ રાજીના ચુદ્ધને સ્વીકાર કરું છું. ચુદ્ધ શરૂ થયું. માનવાતા રાજી પાસે ૭૨ કરોડ સેના હતી. તેના ચાર ભાગ કરીને એક ભાગ (૧૮ કરોડ) સેનાથી મહર્ષિ ચુણક પર આકુમણ કર્યું. બીજુ તરફ મહર્ષિ ચુણકજુઅ પોતાની સાધનાની કમાણીમાંથી ચાર પૂતળીઓ (બોખ્ય) બનાવી અને રાજીની ચાર ભાગની સેનાનો વિનાશ કરી નાંખ્યો.

વિશેષ : શ્રી બ્રહ્માજી, શ્રી વિષણુજી, શ્રી શિવજી તથા બ્રહ્મ તથા પરબ્રહ્મની ભક્તિથી પાપ તથા પુણ્ય બંનેના ફળ ભોગવવા પડે છે, પુણ્ય સ્વર્ગમાં તથા પાપ નરકમાં અને ચોરાસી લાખ પ્રાણીઓના શરીરમાં ચાતનાઓથી ભોગવવું પડે છે. જે મકે જ્ઞાની આત્મા શ્રી ચુણકજુઅ જે ‘ઓમ’ નામના જાપની કમાઈ કરી તેમાંથી થોડીક ઘણી તો સિદ્ધિ શક્તિ (ચાર પૂતળીઓ બનાવી) તેમાં સમાપ્ત કરી દીધી જેનાથી મહર્ષિ કહેવાયા. થોડુંક સાધનાનું ફળ મહાસ્વર્ગમાં ભોગવીને પછી નરકમાં જશે તથા પછી ચોરાસી લાખ પ્રાણીઓના શરીર ધારણ કરીને કષ્ટ ઉપર કષ્ટ સહન કરશે. જે ૭૨ કરોડ પ્રાણીઓ (સૈનિકો)નો સંહાર વચનથી કચ્ચો હતો, તેનું પાપ પણ ભોગવવું પડશે. ચાહે કોઈ તલવારથી હત્યા કરે, ચાહે વચનરૂપી તલવારથી હત્યા કરે તો પણ પ્રલુ દંડ બંનેને સમાન આપે છે. જ્યારે તે મહર્ષિ ચુણકજુનો જીવ કૂતરાના શરીરમાં હશે ત્યારે તેના માથામાં જખ થશે, તે જખમાં કીડા બનીને તે સૈનિકોના જીવ પોતાનો પ્રતિશોધ લેશે. કચારેક પગ તૂટશે, કચારેક પાછલા પગેથી લંગડો થઈ માત્ર આગળના પગથી ઘસડાઈને ચાલશે. તથા ગરમી શરદીનું કષ્ટ, અસહનીય પીડા અલગ પ્રકારની ભોગવવી પડશે.

એટલા માટે પવિત્ર ગીતાજી બોલવાવાળા બ્રહ્મ (કાળ) ગીતા અદ્યાત્ર-૭, જ્લોક-૧૮ માં સ્વયં કહી રહ્યા છે કે એ બધા જ્ઞાની આત્માઓ છે તો ઉદાર. પરંતુ પૂર્ણ પરમાત્માના મણ મંત્રોની વાસ્તવિક સાધના બતાવવાવાળા તત્ત્વદર્શી સંત ના મળવાના કારણે એ બધા મારી જ

(અનુતમામ) અતિ અશ્રેષ્ઠ મુક્તિ (ગતિ)ની આશામાં જ આશ્રિત રહ્યા એટલે કે મારી સાધના પણ અશ્રેષ્ઠ છે. એટલા માટે પવિત્ર ગીતાજી અદ્યાય-૧૮, જ્લોક-૬૨ માં કહ્યું છે કે હે અર્જુન ! તું બદા ભાવથી તે પૂર્ણ પરમાત્માની શરણમાં ચાલ્યો જા. જેની કૃપાથી જ તું પરમ શાંતિ તથા સનાતન પરમધામ (સતલોક) ને પ્રાપ્ત થઈશ. પવિત્ર ગીતાજીને શ્રીકૃષ્ણજીના શરીરમાં પ્રેતની જેમ પ્રવેશ કરીને બ્રહ્મ (કાળ) બોલ્યા, પછી ઘણાં વધો ઉપરાંત પવિત્ર ગીતાજી તથા પવિત્ર ચારે વેદને મહર્ષિ વ્યાસજીના શરીરમાં પ્રેતવશ પ્રવેશ કરીને સ્વયં બ્રહ્મ (ક્ષર પુરુષ) હારા લિપિબદ્ધ પણ સ્વયં જ કર્યા છે. એમાં પરમાત્મા કેવા છે, કેવી રીતે તેમની ભક્તિ કરવાની છે તથા શું ઉપલબ્ધિ થશે, જ્ઞાનનું તો પૂર્ણ વર્ણન છે પરંતુ પૂજાની વિધિ માગ બ્રહ્મ (ક્ષર પુરુષ) એટલે કે જ્યોતિ નિરંજન કાળ સુધીની જ છે.

પૂર્ણબ્રહ્મની ભક્તિ માટે પવિત્ર ગીતા અદ્યાય-૪, જ્લોક-૩૪ માં પવિત્ર ગીતા બોલવાવાળા મ્રલુ સ્વયં કહી રહ્યા છે કે પૂર્ણપરમાત્માની ભક્તિ તથા પ્રાપ્તિના માટે કોઈ તત્ત્વજ્ઞાની સંતને શોધી લે પછી જેમ તે વિધિ બતાવે તેમ કર. પવિત્ર ગીતાજીને બોલવાવાળા મ્રલુ કહી રહ્યા છે કે પૂર્ણ પરમાત્માનું પૂર્ણજ્ઞાન તથા ભક્તિવિધિ હું નથી જાણતો. પોતાની સાધનાના વિષયમાં ગીતા અદ્યાય-૮ના જ્લોક-૧૩ માં કહ્યું છે કે મારી ભક્તિનો તો માગ એક (ઊં) ‘ઓમ’ અક્ષર છે, જેનું ઉચ્ચારણ કરીને છેટ્લા શ્વાસ (ત્વજન દેહમ) સુધી જાપ કરવાથી મારાવાળી પરમ ગતિને પ્રાપ્ત થઈશ. પછી ગીતા અદ્યાય-૭, જ્લોક-૧૮ માં કહ્યું છે કે જે પ્રભુ ચાહવાવાળી આત્માઓને તત્ત્વદર્શી સંત નથી મળ્યા કે જે પૂર્ણબ્રહ્મની સાધના જાણતા હોય, એટલા માટે તે ઉદાર આત્માઓ મારાવાળી (અનુતમામ) અતિ અનુતમ પરમગતિમાં જ આશ્રિત છે. (પવિત્ર ગીતાજી બોલવાવાળા મ્રલુ સ્વયં કહી રહ્યા છે કે મારી સાધનાથી થવાવાળી ગતિ એટલે કે મુક્તિ પણ અતિ અશ્રેષ્ઠ છે)

✿ “અન્ય દેવતાઓ (રજોગુણ બ્રહ્માજી, સતોગુણ વિષ્ણુજી, તમોગુણ શિવજીની પૂજા સુધી)ની પૂજા અનજાન જ કરે છે.”

અદ્યાય-૭ ના જ્લોક-૨૦ માં કહ્યું છે કે જેનો સંબંધ અદ્યાય-૮ના જ્લોક ૧૫ થી લગતાર છે. જ્લોક-૧૫ માં કહ્યું છે કે ત્રિગુણ માચા (જે રજોગુણ બ્રહ્માજી, સતોગુણ વિષ્ણુજી, તમોગુણ શિવજીની પૂજા સુધી સીમિત છે તથા એમનાથી પ્રાપ્ત ક્ષણિક સુખ)ના હારા જેમનું જ્ઞાન નષ્ટ થઈ ચૂક્યું છે એવા અસુર સ્વભાવને ધારણ કરેલા નીચ વ્યક્તિ, દુષ્કર કરવાવાળા મૂર્ખ મને પણ નથી ભજતા. અદ્યાય-૭ના જ્લોક-૨૦ માં તે-તે

ગીતા અદ્યાય નં. ૧૫

પૂર્ણ બ્રહ્મ કબીર સાહેબ

શલોક નં. ૧ થી ૪ તથા

શલોક નં. ૧૬ તથા ૧૭

નો આશાય

ખોટા
મણી

કબીર - અક્ષર પુરુષ ઓક પેડ હૈ,
નિરંજન વાકી ડાળ ।
તીનોં દેવા શાખા હૈન്,
પાતરૂપ સંસાર ॥

(અક્ષર પુરુષ પરિણામ)

૩૮

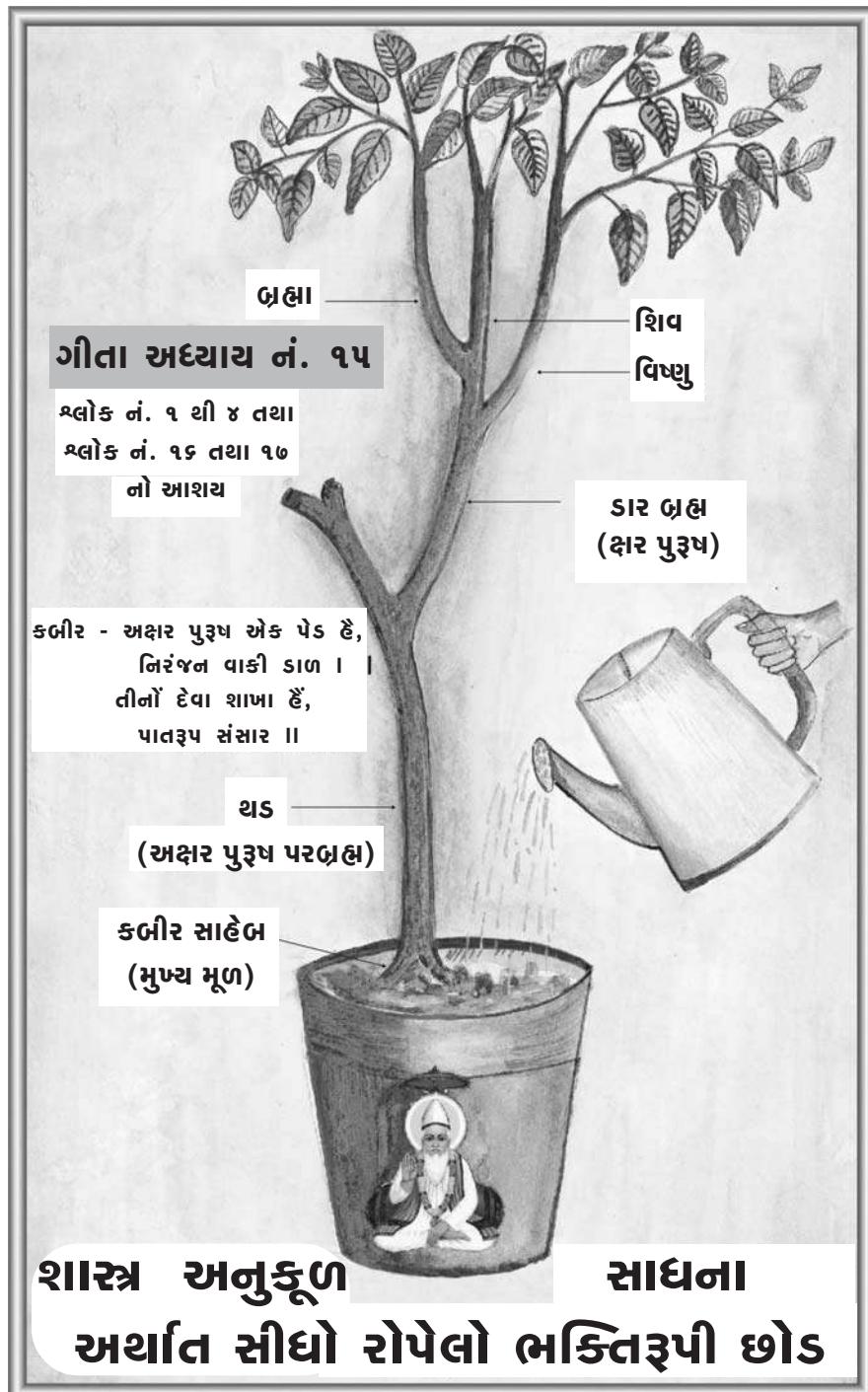
ડાર બ્રહ્મ
(કાર પુરુષ)

શિવ (શાખા)
વિષ્ણુ

બ્રહ્મા

શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ
અથર્વત ઊંઘો રોપેલો ભક્તિરૂપી છોડ

સાધના

ભોગોની કામનાને કારણે જેમનું ફાન નાશ પામી ચૂક્યું છે તે પોતાના સ્વભાવવશ પ્રેરિત થઈને અજ્ઞાન અંધકારવાળા નિયમના આશ્રિત બીજા દેવી-દેવતાઓને પૂજે છે. અદ્યાય-૭ ના જ્લોક-૨૧ માં કહ્યું છે કે જે-જે ભક્ત જેવા-જેવા દેવતાના સ્વરૂપને શ્રજ્ઞાથી પૂજવા ઈચ્છે છે તે-તે ભક્તની શ્રજ્ઞાને હું તેજ દેવતાના પ્રત્યે સ્થિર કર્યું છું.

અદ્યાય-૭ ના જ્લોક-૨૨ માં કહ્યું છે કે તે જેવી શ્રજ્ઞાથી યુક્ત થઈને જે દેવતાનું પૂજન કરે છે કારણ કે તે દેવતાથી મારા દ્વારા વિધાન કરેલા થોડાક ઇચ્છિત ભોગોને પ્રાપ્ત કરે છે. જેમકે મુખ્યમંગ્રી કહે કે નીચેના અધિકારી મારા જ નોકર છે. મેં જ તેમને થોડાક અધિકાર આપી રાખ્યા છે જે તેમના (અધિકારીઓના) જ આશ્રિત છે, તે લાભ પણ મારા દ્વારા જ આપવામાં આવે છે, પરંતુ પૂર્ણ લાભ નથી. અદ્યાય-૭ ના જ્લોક-૨૩ માં વર્ણન છે કે પરંતુ તે મંદબુદ્ધિવાળાઓનાં તે ફળ નાશવાન હોય છે. દેવતાઓને પૂજવાવાળા દેવતાઓને પ્રાપ્ત થાય છે. જે (મદભક્ત) મતાવલંબી જે વેદોમાં વર્ણિત ભક્તિ વિધિ અનુસાર ભક્તિ કરવાવાળા ભક્ત પણ મને જ પ્રાપ્ત થાય છે એટલે કે કાળની જગમાંથી કોઈ બહાર નથી.

વિશેષ અદ્યાય-૭ ના જ્લોક-૨૦ થી ૨૩ માં કહ્યું છે કે તેઓ જે પણ સાધના કોઈપણ પિતૃ, ભૂત, દેવી-દેવતા આદિની પૂજા સ્વભાવ વશ કરે છે. હું (બ્રહ્મ-કાળ) જ તે મંદબુદ્ધિ લોકો (ભક્તો)ને તેજ દેવતાના પ્રતિ આસક્ત કર્યું છું. તે નાદાન સાધકો દેવતાઓથી જે લાભ પ્રાપ્ત કરે છે તે મેં (કાળ) જ દેવતાઓને થોડીક શક્તિ આપી રાખી છે. તેના જ આધાર પર તેમના (દેવતાઓના) પૂજારી દેવતાઓને પ્રાપ્ત થઈ જ છે. પરંતુ તે બુદ્ધિહીન સાધકોની તે પૂજા ચોરાસી લાખ ચોનિમાં ઝડપથી લઈ જવાવાળી છે તથા જે મને (કાળને) ભજે છે તેઓ તપ્ત શિલા પર, પણી મારા મહાસ્વર્ગ (બ્રહ્મલોક)માં ચાલ્યા જાય છે અને ત્યાર પણી જન્મ-મરણમાં જ રહેશે, મોક્ષ પ્રાપ્ત નહીં થાય. ભાવાર્થ છે કે દેવી-દેવતાઓ તથા બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, શિવ તથા માતા કરતાં ભગવાન બ્રહ્મની સાધના અધિક લાભદાયક છે. ભલે મહાસ્વર્ગમાં ગયેલ સાધકનો સ્વર્ગ સમય એક મહાકલ્ય સુધી પણ હોઈ શકે છે, પરંતુ મહાસ્વર્ગમાં શુભ કર્મોના સુખ ભોગવીને ફરી નરક તથા અન્ય પ્રાણીઓના શરીરમાં પણ કષ્ટ બનેલું રહેશે, પૂર્ણમોક્ષ નહીં એટલે કે કાળની જગથી મુક્ત નહિં.

“અન્ય પ્રમાણ”

પવિત્ર ગીતા તથા પવિત્ર વેદોમાં અન્ય દેવતાઓની પૂજા તથા પિતૃપૂજા (શ્રાદ્ધ) કાટવાં તથા ભૂતપૂજા (અસ્થિઓ ઉપાડવી એટલે કે ફૂલ ઊઠાવવા, પિંડ ભરવા, મટીઓની પૂજા) કરવાની મનાઈ કરી છે.

✿ “પવિત્ર ચારેય વેદો અનુસાર સાધનાનું પરિણામ
કૃત સ્વર्ग-મહાસ્વર્ગની પ્રાતિષ્ઠિ - મુક્તિન નથી”

પવિત્ર ગીતા અદ્યાય-૮ના જ્લોક-૨૦-૨૧માં કહ્યું છે કે જે મનોકામના (સકામ) સિદ્ધિના માટે મારી પૂજા પ્રણ વેદોમાં વર્ણિત સાધનાશાસ્ત્ર અનુકૂળ કરે છે તે પોતાના કર્મોના આધાર પર મહાસ્વર્ગમાં આનંદ મનાવીને પછી જન્મ-મરણમાં આવી જાય છે. એટલે કે યદ્ય ચાહે શાસ્ત્ર અનુસાર પણ હોય તો તેનો એકમાત્ર લાભ સાંસારિક ભોગ, સ્વર্গ અને પછી નરક તથા ચોયસી લાખ ચોનીઓ જ છે. જ્યાં સુધી ગ્રણે મંત્રો (ઓમ, તત્ત તથા સત્ત સાંકેતિક) પૂર્ણ સંતથી પ્રાપ્ત નથી થતા ત્યાં સુધી મુક્તિ સંભવ નથી. અદ્યાય-૮ના જ્લોક-૨૨માં કહ્યું છે કે જે નિષ્કામ ભાવથી મારી શાસ્ત્રાનુસાર પૂજા કરે છે, તેમની પૂજાની સાધનાની રક્ષા હું સ્વયં કરું છું, મુક્તિ નહિં.

✿ “શાસ્ત્રવિદ્ય વિસુદ્ધ સાધના પતનનું કારણ”

પવિત્ર ગીતા અદ્યાય ૮ ના જ્લોક ૨૩, ૨૪ માં કહ્યું છે કે જે વ્યક્તિ અન્ય (બીજા) દેવતાઓને પૂજે છે તેઓ પણ મારી (કાળની જાળમાં રહેવાવાળી) પૂજા જ કરી રહ્યા છે. પરંતુ તેમની આ પૂજા અવિદ્યપૂર્વક છે (એટલે કે શાસ્ત્રવિસુદ્ધ છે ભાવાર્થ છે કે અન્ય દેવતાઓને નહિં પૂજવા જોઈએ) કારણકે સંપૂર્ણ યદ્ઘાનો ભોક્તા તથા સ્વામી હું જ છું. તે ભક્તા મને સારી રીતે નથી જાણતા. એટલા માટે પતનને પ્રાપ્ત થાય છે. નરક તથા ચોયસી લાખ ચોનીઓના કષ્ટ બન્યા રહેશે. જેમ ગીતા અદ્યાય-૩ જ્લોક ૧૪-૧૫ માં કહ્યું છે કે સર્વ યદ્ઘાનોમાં પ્રતિષ્ઠિત એટલે કે સમ્માનિત, જેને યદ્ય સમર્પણ કરવામાં આવે છે તે પરમાત્મા (સર્વગતમ् બ્રહ્મ) પૂર્ણબ્રહ્મ છે. તે જ કર્મધાર બનાવીને સર્વ પ્રાણીઓને પ્રદાન કરે છે. પરંતુ પૂર્ણસંત ન મળે ત્યાં સુધી સર્વ યદ્ઘાનો ભોગ (આનંદ) કાળ (મનરૂપમાં) જ ભોગવે છે, એટલા માટે કહી રહ્યો છે કે હું સર્વ યદ્ઘાનો ભોક્તા તથા સ્વામી છું.

✿ “શ્રાદ્ધ કાઠવાવાળા (પિતૃ પૂજવાવાળા) પિતૃ બનશો - મુક્તિન નહીં:”

ગીતા અદ્યાય-૮ના જ્લોક-૨૫માં કહ્યું છે કે દેવતાઓને પૂજવાવાળા દેવતાઓને પ્રાપ્ત થાય છે, પિતૃને પૂજવાવાળા પિતરો (પિતૃ)ને પ્રાપ્ત થાય છે, ભૂતોને પૂજવાવાળા (પિંડ દાન કરવાવાળા) ભૂતોને પ્રાપ્ત થાય છે એટલે કે ભૂત બની જાય છે, શાસ્ત્ર અનુસાર (પવિત્ર વેદો તથા ગીતા અનુસાર) પૂજા કરવાવાળા મને જ પ્રાપ્ત થાય છે એટલે કે કાળ દ્વારા નિર્મિત સ્વર્ગ અને મહાસ્વર્ગ વગેરેમાં થોડોક વધારે સમય મોજ-મસ્તી કરી લે છે.

વિશેષ :- જેવી રીતે કોઈ મામલતદારની નોકરી (સેવા-પૂજા) કરે છે તો તે મામલતદાર નથી બની શકતો. પણ હા તેનાથી પ્રાસ ધનથી રોજુ-રોટી ચાલશે એટલે કે મામલતદારના આધીન જ રહેશે. હીક આજ પ્રમાણે જ કોઈ જ દેવ (શ્રી બ્રહ્મા દેવ, શ્રી વિષણુ દેવ તથા શ્રી શિવદેવ એટલે કે અન્દેવ)ની પૂજા (નોકરી) કરે છે તો તેમનાથી મળવાવાળા લાભને જ પ્રાસ કરે છે. અંગુણમચી માયા એટલે કે અણે ગુણ (રજગુણ બ્રહ્માજી, સતોગુણ વિષણુજી, તમગુણ શિવજી)ની પૂજાનો નિષેધ પવિત્ર ગીતા અદ્યાય-૭ જ્લોક-૧૨થી ૧૫ તથા ૨૦થી ૨૩ સુદીમાં પણ છે. આ જ પ્રમાણે કોઈ પિતૃઓની પૂજા (નોકરી) કરે છે તો પિતૃઓની પાસે નાનો પિતૃ બનીને તેમની જ પાસે કષ્ટ ઉઠાવશે. આજ પ્રમાણે કોઈ ભૂતો (પ્રેતો)ની પૂજા (સેવા) કરે છે તો ભૂત બનશે, કારણ કે પૂરા જીવનમાં જેની જેવી આશક્તિ બની છે, અંતમાં તેનામાં જ મન ફ્સાઈને રહે છે. જે કારણથી તે તેમની જ પાસે ચાલ્યો જાય છે. કેટલાક લોકોનું કહેવું છે કે પિતૃ-ભૂત-દેવ પૂજાઓ પણ કરતા રહીશું, તમારાથી ઉપદેશ લઈને સાધના પણ કરતા રહીશું. આવુનહીં ચાલે. જે સાધના પવિત્ર ગીતાજીમાં તથા પવિત્ર ચારે વેદમાં મનાઈ કરી છે તે કરવી શાખવિરુદ્ધ થએ. જેને પવિત્ર ગીતા અદ્યાય-૧૬, જ્લોક-૨૩, ૨૪માં મનાઈ કરેલી છે કે જે શાખ વિદ્યિ ત્યાગીને મનગમતું (મનમુખી પૂજા) આચરણ કરે છે તે ના તો સુખને પ્રાપ્ત કરે છે કે ના પરમગતિને તથા ન કોઈ જ કાર્ય સિદ્ધ કરવાવાળી સિદ્ધિને પ્રાપ્ત કરે છે એટલે કે જીવનને વ્યર્थ કરી નાખે છે. એટલા માટે અર્જુન, તારા માટે કર્તાવ્ય (જે સાધનાના કર્મ કરવા ચોગ્ય છે) તથા અકર્તાવ્ય (જે સાધનાના કર્મ કરવા ચોગ્ય નથી) ની વ્યવસ્થા (નિયમમાં)માં શાસ્ત્ર જ પ્રમાણ છે. અન્ય સાધના વર્જિત છે.

આનું જ પ્રમાણ માર્કન્ડે પુરાણ (ગીતા પ્રેસ, ગોરખપુરથી પ્રકાશિત પૂષ્ટ-૨૩૭ પર છે, જેમાં માર્કન્ડે પુરાણ તથા બ્રહ્મ પુરાણાંક સાથે ભેગું બાઇન્ડોંગ કરેલું છે) માં પણ છે કે એક રૂચિ નામનો સાધક બ્રહ્મચારી રહીને વેદો અનુસાર સાધના કરી રહ્યો હતો. જ્યારે તે ૪૦ વર્ષનો થયો ત્યારે તેને પોતાના ચાર પૂર્વજો જે શાખવિરુદ્ધ સાધના કરીને પિતર (પિતૃ) બન્યા હતા તથા કષ્ટ ભોગવી રહ્યા હતા તે દેખાયા. પિતરોએ કહ્યું કે ‘બેટા રૂચિ, લગ્ન કરી અમારું શ્રાદ્ધ કર, અમે તો દુઃખી થઈ રહ્યા છીએ.’ રૂચિ અધિષ્ઠાત્રે કહ્યું-પિતૃમહો વેદમાં કર્મકાંડ માર્ગ (શ્રાદ્ધ-પિંડ ભરવા વગેરે)ને મૂખોની સાધના કહી છે. પછી તમે મને કેમ તે ખોટી (શાખવિદ્યિ રહીત) સાધના પર લગાવો છો ! પિતૃ બોલ્યા-બેટા, આ વાત તો તારી સાચી છે કે વેદમાં પિતૃપૂજા, ભૂતપૂજા, દેવી-દેવતાઓની પૂજા

(કર્મકાંડ)ને અવિધા જ કહી છે તેમાં લેશમાગ પણ ખોટું નથી.' આજ ઉપરોક્ત માર્કેડે પુરાણમાં આજ લેખમાં પિતૃઓએ કહ્યું કે છતાં પિતૃ થોડોક તો લાલ આપે છે.

વિશેષ : આ પોતાની અટકળો પિતૃઓએ લગાવી છે, તેનું આપણે પાલન નથી કરવાનું, કારણ કે પુરાણોમાં તો આદેશ કોઈ અધિ વિશેષનો છે જે પિતૃ પૂજવા, ભૂત અથવા અન્ય દેવ પૂજવાનું કહ્યું છે. પરંતુ વેદોમાં પ્રમાણ ન હોવાને કારણે પ્રભુનો આદેશ નથી. એટલા માટે કોઈ સંત અથવા અધિના કહેવાથી પ્રભુની આજાનું ઉલ્લંઘન કરવાથી સજાના પાત્ર બનશો.

એક સમયે એક વ્યક્તિની દોસ્તી એક પોલીસ સાથે થઈ ગઈ. તે વ્યક્તિએ પોતાના દોસ્ત પોલીસ (પી.આઈ.)ને કહ્યું કે મારો પાડોશી મને બહુ જ હેરાન કરે છે. પોલીસ (S.H.O.)એ કહ્યું કે બરોબર માર, હું એમને જોઈ લઈશ. પોતાના મિત્ર (પી.આઈ.)ની આજાનું પાલન કરીને તે વ્યક્તિએ પોતાના પાડોશીને લાકડી મારી. માથામાં વાગવાને કારણે પાડોશીનું મૃત્યુ થઈ ગયું. તે ક્ષેત્રના જ અધિકારી હોવાના કારણે તે પોલીસ અધિકારીએ પોતાના દોસ્તને તેના પાડોશીનું મૃત્યુ નીપદ્ધતિવાના ગુનામાં પકડી લાવ્યો અને તે ગુનામાં તેને જેલમાં નાંખી દીધો. તે વ્યક્તિને મૃત્યુદંડ મળ્યો. તેનો મિત્ર (પી.આઈ.) કંઈ જ મદદ ન કરી શક્યો કારણ કે રાજાનું બંધારણ (કાયદો) છે કે જો કોઈ કોઈની હત્યા કરશે તો તેને મૃત્યુ દંડ પ્રાપ્ત થશે. તે નાદાન વ્યક્તિએ પોતાના મિત્ર પોલીસ અધિકારીની આજા માનીને રાજાના બંધારણ (કાનૂન)નો ભંગ કર્યો અને જીવનથી હાથ ધોવા પડ્યા. બરાબર આ જ પ્રમાણે પવિત્ર ગીતાજી તથા પવિત્ર વેદ આ પ્રભુનું સંવિધાન (બંધારણ) છે. જેમાં ફક્ત એક પૂર્ણપરમાત્માની પૂજાનું જ વિધાન છે, અન્ય દેવતાઓ, પિતૃઓ-ભૂતોની પૂજા કરવાની મનાઈ છે. પુરાણોમાં અધિઓ (પી.એ.સ.આઈ./હવાલદારો)નો આદેશ છે. જેમની આજા પાલન કરવાથી પ્રભુના બંધારણનો ભંગ થવાના કારણે કષ પર કષ ઊઠાવવા પડશો. એટલા માટે ખોટી (બીજુ) ઉપાસના પૂર્ણમોક્ષમાં બાધક છે.

‘સત્યાકથા’

મારા પૂજય ગુરુદેવ સ્વામી રામદેવાનંજી લગભગ ૧૬ વર્ષની ઉમરમાં પૂર્ણપરમાત્માની પ્રાપ્તિ માટે અચાનક ઘર ત્યાગીને ચાલ્યા ગયા. દરરોજ પહેરતા હતા તેમાંથી એક કપડાની જોડી પોતાના ખેતરની નજુક ગાડ જંગલમાં કોઈ મૃત પશુના અસ્થિઓની પાસે નાખી દીધો. સાંજે ઘરે ન પહોંચવાના કારણે ઘરના લોકોએ જંગલમાં શોધખોળ કરી. રાત્રિનો સમય

હતો. કપડાં ઓળખીને દુઃખી મનથી પશુની અસ્થિઓને બાળકની અસ્થિઓ સમજુને ઘરે ઉઠાવી લાવ્યા અને વિચાર્યું કે બાળક જંગલમાં ચાલ્યો ગયો અને કોઈ હિંસક જાનવર ખાઈ ગયું. અંતિમ સંસ્કાર કરી દીધા. બદી કિયાઓ કરી તેરમી, બારમી વગેરે. શાદ્ય પણ કાટતા રહ્યા. લગભગ ૧૦૪ વર્ષની ઉમર વટાવ્યા પછી સ્વામીજી અચાનક પોતાના ગામ બડા પૈતાવાસ, તા. ચરખીદાદરી, જિ. બિવાની, હરિયાણામાં પહોંચી ગયા. સ્વામીજીનું નાનપણમાં નામ હરિદારીજી હતું તથા પવિત્ર બ્રાહ્મણ કુળમાં જન્મ હતો. મુજ દાસને સ્વામીજીના આગમનની ખબર પડી તો હું (રામપાલદાસ) તેમના દર્શન માટે પહોંચી ગયો. સ્વામીજીના ભાભીજી જે લગભગ ૮૨ વર્ષની ઉમરનાં હતાં. મેં તે વૃદ્ધાને પૂછ્યું કે અમારા ગુરુજી ઘર ત્યાગીને ગયા ત્યારે તે સમયે શું મહેસુસ કર્યું હતું? તે વૃદ્ધાએ કહ્યું કે મારા વિવાહ થયા ત્યારે મને કહેવામાં આવ્યું હતું કે એમનો એક ભાઈ હરિદારી હતો, જેને કોઈ હિંસક પ્રાણીએ જંગલમાં મારી નાખેલ. તેના શ્રાદ્ધ કાટતા હતા. મને પણ એમના શ્રાદ્ધ કરવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું. વૃદ્ધાએ કહ્યું કે ૭૦ શ્રાદ્ધ તો હું મારા હાથેથી કરી ચૂકી છું. જ્યારે ક્યારેક સારી ઉપજ ના થાય અને ઘરનું કોઈ સંભ્ય બીમાર થઈ જાય તો અમારા પુરોહિત (ગુરજી)ને કારણ પૂછીએ તો તે કહ્યા કરતા હતા કે હરિદારી પિતૃ બન્યો છે, તે તમને દુઃખી કરી રહ્યો છે. શ્રાદ્ધ કરવામાં કોઈ અશુદ્ધિ રહી ગઈ છે. આ વખતે બદી કિયા હું સ્વચ્ય મારા હાથેથી કરાવીશ. પહેલા મને સમય નહોતો મળ્યો, કારણ કે એક જ દિવસમાં ઘણી જગ્યાએ શ્રાદ્ધ કિયાઓ કરવા જતું પડ્યું. એટલા માટે મેં મારા દીકરાને મોકલ્યો હતો. ત્યાં સુધી થોડીક ભેટ ચટાવો તેથી તેને શાંત કરી શકાય. ત્યારે તેને એકવીસ અથવા એકાવન જે પણ કહેતા તે ડરના માર્યા ભેટ ઘરતા હતા. પછી શ્રાદ્ધના સમયે ગુરજી (પુરોહિત) સ્વચ્ય શ્રાદ્ધ કરતા હતા. ત્યારે મેં (સંત રામપાલદાસે) કહ્યું માતાજી તમે જેના નામનું શ્રાદ્ધ કાટતા હતા તે તો જીવિત છે. તો હવેથી શ્રાદ્ધ કાટવાનું છોડી દો આ ગીતાજી વિરુદ્ધ સાધના છે, નહીં તો તમે પણ પ્રેત બનશો. ગીતા અદ્યાચ-૮, શ્લોક-૨૫ સંભળાવ્યો ત્યારે તે વૃદ્ધા કહેવા લાગી કે ગીતા હું પણ વાંચ્યું છું. દાસે કહ્યું તમે વાંચી છે, સમજુ નથી. હવે આગળ જતાં તો બંધ કરી દો આ નાદાન (જૂહી/ખોટી) સાધનાને. વૃદ્ધાએ જવાબ આપ્યો ના ભાઈ, કેવી રીતે છોડી શકું શ્રાદ્ધ કરવાનું, આ તો સદીઓ જૂની પરંપરા છે. આ દોષ ભોળી આત્માનો નથી. આ દોષ મુર્ખ ગુરુઓ (નીમ-હકીમ) નો છે, જેમણે પોતાના પવિત્ર શાસ્ત્રોને સમજયા વગર મનમાન્યું આચરણ (ખોટો પૂજાનો માર્ગ) બતાવી દીધું. જેના કારણે ના તો કોઈ કાર્ય સિદ્ધ થાય છે, ના પરમગતિ તથા ના કોઈ સુખની પ્રાપ્તિ થાય છે. પ્રમાણ પવિત્ર ગીતા અદ્યાચ-૧૬, શ્લોક-૨૩, ૨૪.

હવે દાસની પ્રાર્થના છે કે શિક્ષિત વર્ગ અવશ્ય દ્યાન આપે તથા શાસ્ત્રવિધિ અનુસાર સાધના કરીને પૂર્ણપરમાત્માના સનાતન પરમધામ (શાશ્વત સ્થાનમું) એટલે કે સતલોકને પ્રાપ્ત કરે, જેનાથી પૂર્ણમોક્ષ અને પરમ શાંતિ પ્રાપ્ત થાય છે. (ગીતા અદ્યાય-૧૮ જ્લોક દુર) એના માટે તત્ત્વદર્શી સંતની શોધ કરો. ગીતા અદ્યાય-૪ જ્લોક-૩૪.

એક શ્રજ્ઞાળું કહ્યું કે હું તમારાથી ઉપદેશ લઈને તમારા કહ્યા પ્રમાણે સાધના પણ કરતો રહીશ તથા શ્રાદ્ધ પણ કરતો રહીશ તથા અમારા ઘરેલું દેવી-દેવતાઓને પણ ઉપર ઉપરના મનથી પૂજતો રહીશ. આમાં શું ખોટું (દોષ) છે.

મુજ દાસની પ્રાર્થના : - બંધારણની કોઈપણ ધારા (કાયદાની જોગવાઈ) નું ઉલ્લંઘન (ભંગ) કરી દેવાથી સભ અવશ્ય મળશે. એટલા માટે પવિત્ર ગીતાજુ અને પવિત્ર ચારેચ વેદોમાં વર્ણિત તથા વર્ક્ષિત વિધિના વિપરીત સાધના કરવી વ્યર્થ છે (પ્રમાણ પવિત્ર ગીતાજુ અદ્યાય-૧૬, જ્લોક-૨૩-૨૪) અગર કોઈ કહે કે હું કારમાં પંચર ઉપરના મનથી કરી દઈશ. નહિ રામનામની ગાડીમાં પંચર કરવાની મનાઈ છે. બરાબર આ જ પ્રમાણે શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ સાધના હાનિકારક જ છે. (ખોટી પૂજાભક્તિ જીવાતમા માટે ખૂબ નુકસાનકારક નીવડે છે)

એક શ્રજ્ઞાળું કહ્યું કે હું કોઈ વ્યસન (દાર્ઢ-માંસ વગેરેનું સેવન) નથી કરતો. માત્ર તમાકુ (બીડી-હુક્કો-સિગારેટ)નું સેવન કરું છું. તમારા ધારા બતાવેલી પૂજા તથા ફાન અતિ ઉઠામ છે. મૈં ગુરુ પણ બનાવ્યા છે, પરંતુ આ ફાન આજ સુધી કોઈ સંતની પાસે નથી, હું પરીસ (૨૫) વર્ષથી ફરી રહ્યો છું તથા પ્રણ ગુરુદેવ બદલી ચૂક્યો છું. કૃપયા મને તમાકુ સેવનની છૂટ આપી દો, બાકી બધી શરતો મંજૂર છે. તમાકુથી ભક્તિમાં શું બાધા આવે છે ?

દાસની પ્રાર્થના : - દાસે પ્રાર્થના કરી કે આપણા શરીરને ઓક્સિજનની આવશ્યકતા છે. તમાકુનો ધૂમાડો કાર્બન ડાયોક્સાઇડ છે જે ફેફસાને કમજોર તથા લોહીને દૂધિત કરે છે. માનવશરીર પ્રલુપ્રાપ્તિ અને આત્મકલ્યાણ માટે જ પ્રાપ્ત થયું છે. એમાં પરમાત્માને પામવાનો રસ્તો સુષ્મણા નાડીથી પ્રારંભ થાય છે. એમાં એક નાની સોયના છિદ્રમાં દોરો પરોવી શકાય તે સમાન નાનું છિદ્રદ્વાર હોય છે, જે તમાકુના ધૂમાડાથી બંધ થઈ જાય છે. જેનાથી પ્રલુપ્રાપ્તિના માર્ગમાં અવરોધ થઈ જાય છે. અગર પ્રલુપ્રાપ્તિની રસ્તો જ બંધ થઈ ગયો તો માનવશરીર વ્યર્થ થયું. એટલા માટે પ્રલુભક્તિ

કરવાવાળા સાધકે પ્રત્યેક નશીલા તथા અખાદ્ય (માંસ વગેરે) પદાર્થોનો કાયમી નિષેધ છે.

એક શ્રદ્ધાળુઅ કહ્યું કે હું તમાકુનો પ્રયોગ નથી કરતો માંસ અને મદીરાનું સેવન જરૂરથી કરું છું. આનાથી ભક્તિમાં શું બાધા આવે ? એ તો ખાવા-પીવા માટે જ બનાવ્યા છે તથા વૃક્ષ અને છોડવાઓમાં પણ જીવ છે, તે ખાવાથી પણ માંસબદ્ધાણ બરાબર જ છે.

દાસની પ્રાર્થના:- અગર કોઈ આપણા માતા-પિતા, ભાઈ-બહેન તથા બાળકો વગેરેને મારીને ખાય તો કેવું લાગે ?

જૈસા દર્દ આપણે હોવૈ, વૈસા જ્ઞાન બિરાને /
કહેં કબીર વે જ્ઞાનેં નક્રીભે, જો કાટેં શીખ ખુરાનેં //

જે વ્યક્તિ મૂંગાં પશુઓને મારતી વખતે પગ તથા માથાને બેરહેમીથી કાપીને માંસ ખાય છે તે નરકના ભાગી થશે. જેવું દુઃખ પોતાના બાળકો તથા સંભદીઓની હત્યાનું થાય છે એવું જ દુઃખ બીજાને થાય છે તેમ સમજવું જોઈએ. રહી વાત છોડવા-આડને ખાવાની. એને તો ખાવાનો પ્રભુનો આદેશ છે તથા એ જડ યોનીના છે. અન્ય યેતન પ્રાણીઓનો વધ કરવો એ તો પ્રભુના આદેશ વિરુદ્ધ છે, એટલા માટે એ અપરાધ (પાપ) છે.

મદિરાનું સેવન પણ પ્રભુઆદેશ નથી, પરંતુ સ્પષ્ટ મનાઈ છે તથા મદીરા માનવ જીવનને બરબાદ કરે છે. શરાબ પીદેલો વ્યક્તિ કોઈપણ ભૂલ કરી શકે છે. મદિરાનું સેવન ધન, તન તથા પરિવારની શાંતિ તથા સમાજ સભ્યતાનો મહાશરૂ છે. પ્રારા બાળકોના ભાવિ ચરિત્ર પર ખરાબ અસર પડે છે. મદિરાપાન કરવાવાળી વ્યક્તિ કેટલીય પણ સારી હોય પરંતુ ન તો તેની ઇજજત રહે છે તથા ન તો તેનો વિશ્વાસ રહે છે.

એક સમયે આ દાસ એક ગામાં સત્સંગ કરવા ગયો હતો. તે દિવસે નશા વિરોધી સત્સંગ કર્યો. સત્સંગ પછી એક અગિયાર વર્ષની કન્યા ખૂબ રડવા લાગી. તેનું કારણ પૂછવાથી બેટીએ કહ્યું મહારાજજી મારા પિતાજી પાલમ વિમાનમથક પર સારી નોકરી કરે છે. પરંતુ બધા પૈસાનો શરાબ પી જાય છે. મારી મમ્મી પીવાની મનાઈ કરે તો એને એટલી મારે છે કે તેના શરીર ઉપર લાલ ઝામા પડી જાય છે. એક દિવસ મારા પદ્ધાજી મારી મમ્મીને મારવા લાગ્યા. હું મારી મમ્મીનો બચાવ કરવા લાગી ત્યારે મને પણ માર માર્યો. મારો હોઠ સૂઝી ગયો અને દસ દિવસમાં સારો થયો. મારી મમ્મીજી અમને બધાને છોડીને મામાના ઘરે ચાલી ગઈ. છ મહિના પછી મારી દાદીજી જર્દને લઈ આવ્યા. ત્યાં સુધી અમે અમારી દાદાજીની સાથે રહ્યાં હતા. પદ્ધા એ દવા પણ ન અપાવી. તેઓ સવારે જલ્દીથી નોકરી ઉપર ચાલ્યા જતા હતા. સાંજે શરાબ પીધા પછી આવતા હતા. અમે ગ્રાણ બહેનો છીએ. જે બહેનો મારાથી નાની છે. હવે જચારે પદ્ધાજી સાંજે આવે છે ત્યારે અમે અણે બહેનો પલંગ નીચે છુપાઈ જઈએ છીએ.

વિચાર કરો - પુણ્ય આત્માઓ, જે બાળકોને પિતાજીએ છાતીએ લગાવવા જોઈએ તથા બાળકો પિતાજીની ઘેર આવવાની રાહ જોતા હોય છે કે પચ્ચા કચારે ઘરે આવશે, ફળ લાવશે. આજે આ માનવસમાજનો દુશ્મન શરાબ (દાર) ઘર કરી ગયો છે. શરાબી વ્યક્તિ પોતાની હાનિ તો કરે જ છે. સાથે-સાથે બીજા લણા વ્યક્તિઓના આત્મા દુખાવવાનું પાપ પણ કરે છે. જેમ પટ્ઠનીના દુઃખમાં તેનાં માતા-પિતા, ભાઈ-ભહેન દુઃખી, પછી સ્વયંના માતા-પિતા, ભાઈ-ભહેન, દાદા-દાદી બધાજ પરેશાન. એક શરાબી વ્યક્તિ આજુબાજુના ભદ્ર વ્યક્તિઓની અશાંતિનું કારણ બને છે. કારણ કે શરાબી ઘરમાં ઝડપો કરે છે ત્યારે પટ્ઠની અને બાળકોનો અવાજ સાંભળી પાડોશી બચાવ કરવા જાય તો શરાબી તેમની સાથે પણ ઝડપો કરે છે, બચાવ ન કરે તો સારી વ્યક્તિઓને ઉંઘ નથી આવતી. આ દાસથી ઉપેદેશ લીધા પછી પ્રતિદિન (દરરોજ) શરાબ પીવાવાળા લગભગ એક લાખ વ્યક્તિઓએ બધા નશીલા પદાર્થ તથા માંસનું ભક્ષણ સંપૂર્ણપણે ત્યજી દીઘું છે તથા એક સમયે સાંજે શરાબના પ્રેતનું નૃત્ય થતું હતું અત્યારે તે જ પુણ્ય આત્માઓ પોતાના બાળકો સાથે જેસીને સંદ્યા આરતી કરે છે. હરિયાણા પ્રદેશ તથા નજુકનાના પ્રાંતમાં લગભગ દશ હજાર ગામ તથા શહેરોમાં આજે પણ દરેકમાં ચાર-પાંચ ચેમ્બીયન (એક નંબરના શરાબી) ઉદાહરણ છે જે બધા વિકારોથી દૂર થઈને પોતાનું માનવજીવન સફળ કરી રહ્યા છે. કેટલાક તો કહે છે કે અમે એટલું નથી ખાતા-પિતા, બસ કયારેક કયારેક થોડું લઈએ છીએ. ઝેર તો થોડું પણ ખરાબ છે, જે ભક્તિ તથા મુક્તિમાં બાધક છે.

માની લો કે ૨ કિલો ધીનો હલવો (શીરો) બનાવ્યો (સતભક્તિ કરી) પછી ૨૫૦ ગ્રામ રેતી (તમાકુ, માંસ, દાસેવન તથા બીજુ સાધના કરી લીધી) પણ નાખી દીધી. તે તો કરેલું વ્યર્થ થઈ જશે. એટલા માટે પૂર્ણપરમાત્મા (પરમ અક્ષરશ્રદ્ધા)ની પૂજા પૂર્ણસંતથી પ્રાપ્ત કરીને આજીવન મયદાના રહીને કરતા રહેવાથી જ પૂર્ણમોક્ષ લાભ થાય છે.

✿ “તત્ત્વજ્ઞાન પ્રાપ્તિના પછી જ અભિત્ત પ્રારંભ થાય છે.”

અદ્યાય-૬, જ્લોક-૨૬, ૨૭, ૨૮નો ભાવ છે કે જે પણ આદ્યાત્મિક અથવા સંસારિક કામ કરો, બધા મારા મતાનુસાર વેદોમાં વર્ણિત પૂજા વિધિ અનુસાર જ કર્મ કરો. તે ઉપાસક મુજ (કાળ)થી જ લાભાન્વિત થાય છે. આનું જ વર્ણન આ જ અદ્યાયના જ્લોક ૨૦-૨૧માં કર્યું છે. અદ્યાય-૬ જ્લોક-૨૮માં ભગવાન કહે છે કે મને કોઈની સાથે દ્રેષ્ટ કે પ્રેમ નથી. પરંતુ તરત જ કહી રહ્યા છે કે મને પ્રેમથી ભજે છે તે મને પ્રિય છે તથા હું તેમને પ્રિય છું એટલે કે હું તેમનામાં અને તે મારામાં છે. રાગ તથા દ્રેષ્ટનું પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ છે - જેમ પ્રહ્લાદ વિષ્ણુના આશ્રિત હતા તથા હિરણ્યકશ્યપ દ્રેષ્ટ કરતો હતો. ત્યારે નરસિંહશ્રી ધારણ કરીને ભગવાને પોતાના પ્રારા ભક્તની રક્ષા કરી તથા રાક્ષસ હિરણ્યકશ્યપનું

પેટ ચીરીને તેને સમાસ કર્યો. પ્રહલાદથી પ્રેમ તથા હિંરણ્યકશ્યપથી દ્રેષ્પ્રત્યક્ષ સિદ્ધ છે.

એટલા માટે પવિત્ર શ્રીમદ્ ભગવત ગીતા અદ્યાય-૨, જ્લોક-૫૩માં કહ્યું છે કે તત્ત્વજ્ઞાન થઈ જવાથી નાના પ્રકારના ભયિત કરવાવાળા વચનોથી વિચલિત થયેલી તારી બુદ્ધિ એક પૂર્ણ પરમાત્મામાં દટ્ટતાથી સ્થિર થઈ જશે ! ત્યારે તું યોગી બનીશ એટલે કે ત્યારે તારી અનન્ય મનથી નિઃસંશય થઇને એક પૂર્ણપરમાત્માની ભક્તિ પ્રારંભ થશે.

પવિત્ર ગીતા અદ્યાય-૨, જ્લોક-૪૪માં કહ્યું છે કે જેમ બહુ મોટું જળાશય પ્રાસ થઈ ગયા પછી નાના જળાશય(જે નું જળ એક વર્ષ સુધી વરસાદ ન થાય તો સમાપ્ત થઈ જાય છે)માં જેટલું પ્રયોજન રહી જાય છે આજ પ્રમાણે પૂર્ણ પરમાત્મા (પરમ અક્ષર પુરુષ) ના ગુણોનું જ્ઞાન તત્ત્વજ્ઞાન દ્વારા થઈ જવાથી તમારી આસ્થા અન્ય જ્ઞાનમાં તથા અન્ય ભગવાનો (અન્ય દેવતાઓમાં જેમ બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, શિવમાં તથા કાર પુરુષ એટલે બ્રહ્મમાં તથા અક્ષર પુરુષ એટલે પરબ્રહ્મ)માં નહીં રહે. જેમ નાનું જળાશય ખરાબ નથી લાગતું પરંતુ તેની ક્ષમતા (ઓક્કાત)ની ખબર પડી જાય છે કે આ કામચલાઉ સહારો છે, જે જીવનપર્યત પરચિન નથી તથા ખૂબ મોટું જળાશય પ્રાસ થવાથી ખબર પડી જાય છે કે જે દુષ્કાળ પડે તો પણ સમસ્યા નહીં થાય તથા તરત જ નાના જળાશયને છોડીને મોટા જળાશયને આશ્રિત થઈ જશે.

આ જ પ્રમાણે તત્ત્વદર્શી સંત દ્વારા પૂર્ણપરમાત્માના તત્ત્વજ્ઞાન વડે પૂર્ણબ્રહ્મની મહિમાથી પરિચીત થઈ ગયા પછી સાધક પૂર્ણ ઇસ્પથી (અનન્ય મનથી) તે પૂર્ણપરમાત્મા (પરમેશ્વર) પર સર્વ ભાવથી આશ્રિત થઈ જાય છે.

ગીતા અદ્યાય-૧૮ જ્લોક-૬૨માં કહ્યું છે કે હે અર્જુન તુ સર્વ ભાવથી તે પરમેશ્વરની શરણમાં જા, તે પરમાત્માની કૃપાથી જ પરમ શાંતિને પ્રાપ્ત થઈશ તથા સનાતન પરમધામ એટલે કે શાશ્વત સ્થાન એટલે કે ક્યારેય પણ નાણ ન થાય તેવા સતતોકને પામીશ.

ગીતા અદ્યાય-૧૮ જ્લોક-૬૩માં કહ્યું છે કે મે તને આ રહસ્યમય અતિ ગુપ્ત (ગીતાનું) જ્ઞાન કહી દીધું. હવે જેમ તારું મન ચાહે તેવું કર. (કારણ કે આ ગીતાના અંતિમ અદ્યાય અઠારના અંતિમ જ્લોક ચાલી રહ્યા છે એટલા માટે કહ્યું છે)

* “ગીતાના જ્ઞાનદાતા બહુના દીઘ (પૂજય) દેવ
પૂર્ણબ્રહ્મ છે.”

ગીતા અદ્યાય-૧૮ જ્લોક-૬૪માં કહ્યું છે કે એક સર્વ ગુસ્ત થી ગુસ્તજ્ઞાન એક વાર ફરી સાંભળ કે આજ પૂર્ણપરમાત્મા (જેના વિષયમાં અદ્યાય-૧૮ જ્લોક-૬૨ માં કહ્યું છે) મારા પાકા પૂજય દેવ છે એટલે કે હું (બ્રહ્મ ક્ષારપુરુષ) પણ તેની પૂજા કરું છું. આ તારા હિતમાં કહીશ (કારણ કે આ જ જાણકારી ગીતા જ્ઞાનદાતા પ્રભુએ ગીતા અદ્યાય-૧૫ જ્લોક-૪માં પણ આપી છે. જેમાં કહ્યું છે કે હું તેજ આદિ-પુરુષ પરમેશ્વરની શરણમાં છું. એટલા

માટે અહીં આગળ કહ્યું છે કે આ ગુણથી પણ અતિગુણ જ્ઞાન ફરી સાંભળ)

વિશેષ :- ગીતાના અન્ય અનુવાદકર્તાઓએ ખોટો અનુવાદ કર્યો છે.

“ઈજ્ઞ : અસિ મે દ્રટમ ઈતિ”નો અર્થ કરેલ છે કે તું મારો પ્રિય છે. જ્યારે સાચો અર્થ છે :-

ગીતા અદ્યાય : ૧૮, જ્લોક-૬૪

સર્વગુણતમભૂ, ભૂય:, શૃષ્ટિ, મે, પરમભૂ વચ્ચે;
ઈજ્ઞ:, અસિ, મે, દુદ્ધભૂ, ઈતિ, તતઃ, વક્ષ્યામિતે હિતમ્ભુ //

અનુવાદ : (સર્વ ગુણતમભૂ) સંપૂર્ણ ગોપનીયથી અતિગોપનીય (મે) મારા (પરમભૂ) પરમ રહસ્યયુક્ત (હિતમ્ભુ) હિતકારક (વચ્ચે) વચન (તે) તને (ભૂય:) ફરીથી (વક્ષ્યામિ) કહીશ (તતઃ) આને (શૃષ્ટિ) સાંભળ (ઇતિ) આ પૂર્ણબ્રહ્મ (મે) મારા (દ્રટમ્) પાક્ષા નિશ્ચિત (ઇજ્ઞ) પૂજ્ય દેવ (અસિ) છે.

ગીતા અદ્યાય-૧૮, જ્લોક-૬૪માં ગીતાના જ્ઞાનદાતા પ્રભુ (કાળ ભગવાન - કાર પુરુષ) કહી રહ્યા છે કે અગર મારી શરણમાં રહેતું છે તો મારી પૂજા અનન્ય મનથી કર. અન્ય દેવતાઓ (બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, શિવ) તથા પિતૃઓ વગેરેની પૂજા ત્વાગી દે. પછી મને જ પ્રાસ થઈશ. એટલે કે બ્રહ્મલોકમાં બનેલ મહાસ્વર્ગમાં ચાલ્યો જઈશ. હું તનેસત પ્રતિજ્ઞા કરું છું. તું મારો પ્રિય છે.

ગીતા અદ્યાય-૧૮, જ્લોક-૬૪માં કહ્યું છે કે અગર (એકમ્) તે અદ્વિતીય એટલે કે જેની તુલનામાં કોઈ બીજો ના હોય તે એક સર્વશક્તિમાન, સર્વ બ્રહ્માંડોના રચનારા, બધાનું ધારણ-પોષણ કરવાવાળા પરમેશ્વરની શરણમાં જવું હોય તો મારા સ્તરની સાધના જે (ॐ) ‘ઓમ’ નામના લાપની કમાઈ તથા બીજુ ધાર્મિક શાસ્ત્ર અનુસાર યદ્ય સાધનાઓ મારામાં છોડી દે (જેથી તું મારા અણથી મુક્ત થઈ જઈશ) તે (એકમ્) અદ્વિતીય એટલે કે જેનો કોઈ ઉપરી (ટક્કરનો સમકક્ષ) નથી, તેની શરણમાં (ગ્રજ) જા. હું તને બધા પાપો (હું કાળ તને અણા)થી મુક્ત કરી દઈશ. તું ચિંતા ના કર.

વિશેષ :- ગીતાના અન્ય અનુવાદ કર્તાઓએ જ્લોક-૬૬નો અનુવાદ ખોટો કર્યો છે. ‘ગ્રજ’નો અર્થ ‘આવ’ કર્યો છે. જ્યારે ‘ગ્રજ’નો અર્થ ‘જવું’ થાય છે. કૂપ્યા વાસ્તવિક અનુવાદ વાંચો. અદ્યાય-૧૮નો જ્લોક-૬૬

સર્વધ્યમાનિન, પરિત્યજ્ય, માભૂ, એકમ્, શરણભૂ ગ્રજ /

અહમ ત્વા, સર્વપાપેભ્ય: મૌખાયિષ્યામિ, મા, શુચ: //

અનુવાદ : (માભૂ) મારી (સર્વધ્યમાનિ) સંપૂર્ણ પૂજાઓને (પરિત્યજ્ય) ત્વાગીને તું કેવળ (એકમ્) એક માત્ર તે પૂર્ણપરમાત્માની (શરણભૂ) શરણમાં (ગ્રજ) જા. (અહમ્) હું (ત્વા) તને (સર્વપાપેભ્ય:) સંપૂર્ણ પાપોથી (મૌખાયિષ્યામિ) છોડાવી દઈશ તું (મા, શુચ:) શોક ના કર.

✿ “ભહ્મનો સાધક ભહ્મને તથા પૂર્ણભહ્મનો સાધક પૂર્ણભહ્મને જ પ્રાપ્ત થાય છે.”

ગીતા અદ્યાય-૮, જ્લોક-૫થી ૧૦ અને ૧૩ તથા ગીતા અદ્યાય-૧૭ જ્લોક-૨૩માં નિષાર્યક જ્ઞાન છે. ગીતા અદ્યાય-૮, જ્લોક-૧૩માં કહ્યું છે કે મુજ બ્રહ્મની સાધનાનો તો માત્ર એક ઊં (ઓમ) અક્ષર છે જે ઉર્યારણ કરીને જાપ કરવાનો છે. જે સાધક અંતિમ શાસ સુધી જાપ કરે છે તે મારી પરમગતિને પ્રાપ્ત કરે છે. (પોતાની પરમ ગતિને ગીતા જ્ઞાનદાતા પ્રભુએ અદ્યાય-૭, જ્લોક ૧૮માં અતિ અનુટામ અર્થાત અતિ ખરાબ કહી છે)

ગીતા અદ્યાય-૧૭, જ્લોક-૨૩માં કહ્યું છે કે પૂર્ણપરમાત્માની પ્રાસિનો માત્ર પ્રણ મંત્ર ‘‘ॐ તત્-સત’’ના જાપનો જ નિર્દેશ છે. (જેમાં ઊં જાપ બ્રહ્મનો છે, તત્ આ સાંકેતિક છે જે પરબ્રહ્મનો જાપ છે, તથા સત્ આ પણ સાંકેતિક છે જે પૂર્ણબ્રહ્મનો જાપ છે). તે પૂર્ણપરમાત્માના તત્ત્વજ્ઞાનને તત્ત્વદર્શી સંત જ જાણે છે, તેનાથી પ્રાપ્ત કર. હું (ગીતા જ્ઞાનદાતા ક્ષર પુરુષ) નથી જાણતો.

ગીતા અદ્યાય ૮ જ્લોક ૬ માં કહ્યું છે કે આ વિદ્યાન છે કે અંત સમયે સાધક જે પણ પ્રભુનો જાપ કરતો કરતો શરીર ત્યાગીને જાય છે તેને જ તે પ્રાપ્ત થાય છે.

ગીતા અદ્યાય-૮, જ્લોક-૫ થી ૭માં કહ્યું છે કે જે અંત સમયમાં મારું સુમરણ કરતો કરતો શરીર ત્યાગીને જાય છે તે મારા (બ્રહ્મના) ભાવમાં ભાવિત રહે છે. પછી ફરી ક્યારેક મનુષ્યજન્મ થાય છે તો તે સાધક પોતાની સાધના બ્રહ્મથી જ પ્રારંભ કરે છે. તેનો સ્વભાવ પહેલાના જેવો જ થઈ જાય છે. (આનું જ પ્રમાણ ગીતા અદ્યાય-૧૬-૧૭માં પણ છે કે જે સાધક પૂર્વજન્મમાં જેવી પણ સાધના કરીને આવ્યો છે આગલા જન્મમાં પણ સ્વભાવવશ તેવી જ સાધના કરે છે.)

ગીતા અદ્યાય-૮, જ્લોક-૭માં કહ્યું છે કે બધા (હર) સમયમાં મારું સ્મરણ કર તથા યુદ્ધ પણ કર નિશંક મને જ પ્રાપ્ત થઈશ.

ગીતા અદ્યાય-૮, જ્લોક-૮થી ૧૦ સુધીમાં સ્પષ્ટ કર્યું છે કે જે સાધક અનન્ય મનથી પરમેશ્વરના નામનો જાપ કરે છે તે હંમેશા. તેને જ સ્મરણ કરવાવાળો તે પરમ દિવ્ય પુરુષ એટલે કે પરમેશ્વર (પૂર્ણબ્રહ્મ) ને (પરમ દિવ્યમ् પુરુષ ચાલિ) પ્રાપ્ત થાય છે. (અદ્યાય-૮, જ્લોક ૮)

જે સાધક અનાદિ બધાના નિયંતા સૂક્ષ્મ થી અતિસૂક્ષ્મ બધાનું ધારણ-પોષણ કરવાવાળા સૂર્યની માફક સ્વપ્રકાશિત એટલે કે તેજોમય શરીરયુક્ત, અજ્ઞાનરૂપી અંધકારથી પર (કવિમુ) કવિર્દેવ સચિયદાનંદ ધન પરમેશ્વરનું સ્મરણ કરે છે. (અદ્યાય-૮, જ્લોક ૯)

તે ભક્તિયુક્ત સાધક પ્રણ મંત્રના જાપની સાધનાની શક્તિ (નામજાપની કમાઈ)થી અંત સમયમાં શરીર ત્યાગીને જતા સમયે અનુષ્ઠાનિક પર પહોંચીને અભ્યાસવશ સાર નામનું સ્મરણ કરતો કરતો તે દિવ્યરૂપ એટલે કે તેજોમય

એટલે કે સાકાર (પરમ પુરુષ) પરમેશ્વરને જ પ્રાક્ત થાય છે. (અદ્યાય-૮ જ્લોક-૧૦)

✿ “ભ્રણ (ક્ષારપુરુષ)ની સાધના અનુત્તમ (ખરાબ/અશ્રેષ્ઠ) છે.”

ગીતા અદ્યાય-૨ જ્લોક-૧૨ તથા અદ્યાય-૪ જ્લોક-૫ તથા અદ્યાય-૭, જ્લોક-૧૮માં કહ્યું છે કે હું (ગીતા જ્ઞાનદાતા) નાશવાન છું. જન્મ-મૃત્યુ તો તારા અને મારા હંમેશા થતા રહે છે. માત્ર કરેલા કર્મ જ પ્રાક્ત થશે, મોક્ષ નથી થતો. મારી સાધના કરવાવાળા ભલે ઉદાર સાધક છે. પરંતુ તે પણ મારી અતિ અશ્રેષ્ઠ (અનુત્તમામ) ખરાબ સાધનામાં જ વ્યાસ્ત છે. એટલા માટે ગીતા અદ્યાય-૧૮ જ્લોક-૬૨, ૬૪, ૬૬માં કહ્યું છે કે તે પરમેશ્વરની શરણમાં જ તથા મારા પૂજય દેવ પણ તે જ છે.

પ્રાર્થના :- ઉપરના બ્રાહ્મણની સાધના મુજ દાસોના પણ દાસ (રામપાલ દાસ)ની પાસે ઉપલબ્ધ છે, જે સ્વયં પૂર્ણપિરમાત્મા કવિર્દ્વે પોતાની આત્માઓ પર રહેં (દ્વા) કરીને પ્રદાન કરી છે. કારણ કે હવે વચલી (મદ્યવાળી) પેટી ચાલી રહી છે. કારણકે કળિયુગના પ્રારંભમાં આપણા પૂર્વજી અશિક્ષિત (અભણ) હતા. તે સમયે પરમેશ્વરના તત્ત્વજ્ઞાનને નકલી, સંતો, ગુરુઓ, મહંતો તથા આચાર્યોએ ઉપર ના આવવા દીઘું તથા કળિયુગના અંતમાં બધા વ્યક્તિને ભક્તિહીન તથા મહાવિકારી થઈ જશે. હવે આ વર્તમાનનો સમય ૨૦મી સદીથી શિક્ષિત સમાજ પ્રારંભ થયો છે. આ વચલી (મદ્યવાળી) પેટી એટલે કે મનુષ્યવંશ ચાલી રહ્યો છે.

વાસ્તવિક જ્ઞાન આપણા સદગ્રથોમાં વિદ્યમાન છે, જેને નકલી સંત, ગુરુ, આચાર્ય તથા મહંત નથી સમજુ શક્યા. જેના કારણથી સર્વ ભક્તસમાજ શાસ્ત્ર વિરૂદ્ધ જ્ઞાનના આધારથી દંતકથાઓ (લોકવેદ) પર આધારિત થઈને શાસ્ત્ર વિધિ ત્યાગીને મનમાન્યું આચરણ (પૂજા) કરીને અણમોલ માનવજીવન વ્યર્થ કરી રહ્યા છે.

શાસ્ત્રવિધિ અનુસાર સાધના

(૧) પ્રથમ ચરણમાં બ્રહ્મ ગાયત્રી મંત્ર આપવામાં આવે છે, જે કમલોને ખોલવા માટે છે.

ઉપદેશ પ્રાક્ત કરવાવાળા ભક્ત આત્મા એમ વિચાર છે કે ગુરુજી તો કહી રહ્યા હતા કે બ્રાહ્મણ (રજગુણ-બ્રહ્મા, સતગુણ-વિષ્ણુ, તમગુણ-શિવ)ની પૂજા નથી કરવાની, પણ મંત્ર જાપ તો તેમના જ આપ્યા છે. તેમના માટે નિવેદન છે કે આ પૂજા નથી. આપણે કાળના લોકમાં રહી રહ્યા છીએ. અહીં આગળ આપણને જે સુવિદા જોઈશે તે બ્રહ્મા-વિષ્ણુ-શિવ વગેરે જ પ્રદાન કરશે.

જેમ કે આપણે વીજળીનું કનેક્શન (લાભ) લઈ રાખ્યું છે. તેનું બિલ ભરવાનું છે. આપણે વીજ ખાતાના મંત્રી અથવા તે વિભાગની પૂજા નથી કરી રહ્યા. આપણે તેમનું બિલ ભરીશું તો વીજળીનો લાભ મળતો રહેશે.

આ જ પ્રમાણે ટેલિફોનનું બિલ, પાણીનું બિલ વગેરે આપણે ભરતા રહીશું તો આપણને તે સુવિધાઓ મળતી રહેશે. તમે શાસ્ત્ર વિજુદ્ધ સાધના કરીને ભક્તિછીન થઈ ગયા છો એટલે કે આપ પુણ્ય વગરના થઈ ગયા છો. જે કારણથી તમને ઘન લાભ વગેરે નથી થઈ રહ્યો. આ દાસ (રામપાલ દાસ) તમારા જામીન (ગેરંટ) બનીને આ કાળજોકની એક બ્રહ્માંડની શક્તિઓ (બ્રહ્મા - વિષ્ણુ - શિવ - ગણેશ - માતા આદિ)થી તમને બદ્ધી સુવિધાઓ ફરીથી પ્રારંભ કરાવશે તથા તમારે આ મંત્રના જાપથી એમનું બિલ ભરતા રહેવાનું છે. જે મંત્ર પ્રથમ (સત સુદૃષ્ટ અવિગત કબીર) છે. આ તમારી પૂજા છે, આ પૂર્ણપરમાત્મા છે તથા સતતું લાભ (ફળ) પ્રાપ્ત થશે. સતતમનો અર્થ અવિનાશી એટલે કે આપણે અવિનાશી પદ પ્રાપ્ત કરવાનું છે. આ મંત્રના ચાર મહિના પછી બીજું તમને સતનામ (સાચું નામ) મળશે, જે બે મંત્રનો હશે. તેનો એક મંત્ર કાળના એકવીસ બ્રહ્માંડનું અણ ઉતારવા માટે છે. તેની કમાણી કરીને આપણે બ્રહ્મ (ક્ષારપુરુષ) એટલે કે કાળનું અણ ઉતારવાનું છે. પછી આ કાળ આપણને સર્વે પાપોથી મુક્ત કરી દેશે.

ગીતા અ.ન. ૧૮ ના જ્લોક નં. ૬૨-૬૪માં વર્ણન છે :-

તમ્ભ, એવ, શરખભૂ, ગચ્છ, સર્વભાવેન, ભારત,
તત્ત્વસાદાત, પરામ્ભ, શાન્તિભૂ, સ્થાનભૂ, ગ્રાસ્યસિ, શાશ્વતભૂ //

અનુવાદ :- (ભારત) હે ભારત ! તૂ (સર્વભાવેન) તમામ પ્રકારથી (તમ) તે અજ્ઞાનરૂપી અંદકારમાં છુપાયેલ પરમેશ્વરની (એવ) જ (શરણભૂ) શરણમાં (ગચ્છ) જ (તત્ત્વસાદાત) તે પરમાત્માની કૃપાથી જ તુ (પરામ) પરમ (શાન્તિભૂ) શાંતિને તથા (શાશ્વતભૂ) સદા રહેવાવાળા સત (સ્થાનભૂ) સ્થાન-ધામ-લોકને (ગ્રાસ્યસિ) પ્રાપ્ત થાયશ.

ભાવાર્થ :- હે ભારત ! તું બધા પ્રકારથી તે અજ્ઞાન અંદકારમાં છુપાયેલ પરમેશ્વરની જ શરણમાં જ, તે પરમાત્માની કૃપાથી જ તું પરમ શાંતિને તથા હંમેશા રહેવાવાળા સતધામ-સ્થાન-લોકને પ્રાપ્ત કરીશ.

અદ્યાય-૧૮નો જ્લોક-૬૬

સર્વધર્મન્દ્ર, પરિત્યજ્ય, માય્દ, એકભૂ, શરખભૂ, બ્રજ /
અહભૂ, ત્વા, સર્વપાપેભ્ય: મોક્ષયિષ્યામિ, મા, શુચ: //

અનુવાદ :- (મામ) મારી (સર્વધર્મન) સંપૂર્ણ પૂજાઓને (પરિત્યજ્ય) ત્વાગીને તું ફક્ત (એકમ) એક તે પૂર્ણ પરમાત્માની (શરણભૂ) શરણમાં (દ્વજ) જ (અહભૂ) હું (ત્વા) તને (સર્વપાપેભ્ય:) સંપૂર્ણ પાપોથી (મોક્ષયિષ્યામિ) છોડાવી દઈશ તૂ (મા, શુચ:) શોક ન કર.

ભાવાર્થ:- મારી સંપૂર્ણ પૂજાઓને (મારામાં) ત્વાગીને તું માત્ર એક તે પૂર્ણપરમાત્માની શરણમાં જ, હું તને સંપૂર્ણ પાપોથી છોડાવી દઈશ, તું ચિંતા ના કર.

ઉપરના જ્લોકનો ભાવાર્થ છે કે કાળ (બ્રહ્મ ક્ષાર પુરુષ) કહી રહ્યો છે કે અજૂન તું મારી શરણમાં રહેવા ઈરછતો હોય તો જન્મ-મૃત્યુ બની

રહેશે. અગર પરમ શાંતિ તથા સતલોકમાં જવા ઈચ્છિતો હોય તો તે પૂર્ણ પરમાત્માની શરણમાં ચાલ્યો જા. તેના માટે તું મારી બધી ધાર્મિક પૂજાઓ એટલે કે સતનામના પ્રથમ મંત્રના જપની કમાઈ મારામાં છોડીને પછી સર્વભાવથી તે એક (સર્વશક્તિમાન અથર્વત જેની તુલનામાં બીજો ન હોય તેવા અદ્વિતીય પરમેશ્વર)ની શરણમાં ચાલ્યો જા, પછી હું તને બધાં પાપો (અણા) થી મુક્ત કરી દઈશ, તું ચિંતા ન કર તથા સતનામના બીજા મંત્રના જપની કમાઈ આપણે પરબ્રહ્મ એટલે કે અક્ષરપુરુષને આપી દઈશું, કારણ કે આપણે અક્ષરપુરુષના લોકમાં થઈને સતલોક જવાનું છે, તેનું બાદું આપવાનું છે. પછી બીજો મંત્ર સત્તશબ્દ એટલે કે સારનામ મળશે, જે સતલોકમાં સ્થાયીત્વ પ્રાપ્ત કરાવશે.

અગર કોઈ વ્યક્તિ વિદેશ ગયો હોય. ત્યાં તેના પર તે સરકારનું અણ હોય. પછી તે પાછો દેશમાં આવવા માંગો તો તેને પહેલા તે દેશના અણથી મુક્ત થવું પડશે. પછી તેને (No Due Certificate) અણમુક્ત પ્રમાણપત્ર પ્રાપ્ત કરવું પડશે, ત્યારે તેનો પાછા આવવા માટેનો પાસપોર્ટ બનશે, નહીં તો તેને પાછો સ્વદેશ નહીં આવવા દે.

આજ પ્રમાણે તમે આ કાળના લોકમાં શાખવિદ્ધ સાધના કરીને ભક્તિહીન થઈને અણી થઈ ગયા છો. પહેલા તમને શાહુકાર બનાવવામાં આવશે તેના માટે કવિર્દેવ (કબીર સાહેબજી)એ મુજ દાસ (સંત રામપાલ દાસ)ને પોતાનો પ્રતિનિધિ (Representative) બનાવીને મોકટ્યો છે. તે પરમેશ્વરની તરફથી આ દાસ તમારો જવાબદાર (Guarantor) બનશે તથા બ્રહ્મા-વિષ્ણુ-શિવ વગેરે શક્તિઓથી તમારું કનેક્શન પુનઃ (સંપર્કનો લાભ ફરી) પ્રારંભ કરાવશે. જ્યાં સુધી તમે અહીંથી મુક્ત નથી થતા ત્યાં સુધી તમને બધી ભૌતિક સુવિધાઓ જોરશોરથી મળતી રહેશે તથા તમે પુણ્યદાન વગેરે કરીને અધિક ભક્તિ ધણી બની શકશો. બીજા શાંદોમાં કહીએ તો જેમ આપણા શરીરમાં કમળ બનેલા છે. જ્યારે આપણે શરીર ત્યાગીને પરમાત્માની પાસે જઈશું ત્યારે આપણે આ કમળોમાંથી પસાર થઈને જવાનું હોય છે. જેમ કે (૧) મૂળ કમળમાં ગણેશજી (૨) સ્વાદ કમળમાં સાવિત્રિ-બ્રહ્માજી (૩) નાલિ કમળમાં લક્ષ્મી તથા વિષ્ણુજી (૪) હૃદયકમળમાં પાર્વતી અને શિવજી (૫) કંઠ કમળમાં દુર્ગા (અણંગી) છે. આ કમળોથી આપણે ત્યારે જ જઈ શકીશું જ્યારે આપણે એમનું અણ ચૂકવી દઈશું, પ્રથમ ઉપદેશથી તમારા બધા કમળ ખુલી જશે એટલે કે તમે અણમુક્ત થઈ જશો. જ્યારે તમે અંતિમ સમયમાં શરીર છોડીને ચાલશો ત્યારે તમારો રસ્તો સાફ મળશે તમને કોઈ નહિ રોકે. એટલે કે તમારા અણ મુક્ત પ્રમાણપત્ર તૈયાર મળશે.

પરંતુ આપણે પૂજા પોતાના મૂળ માલિક કવિર્દેવ (કબીર સાહેબ)ની કરવાની છે. જેવી રીતે પતિગ્રતા પત્ની પૂજા તો પોતાના પતિની જ કરે છે પરંતુ આદર તો બધાને જ આપે છે. જેમ કે દેવરને ભાઈ-પુત્ર સમાન તથા

જેઠને મોટાભાઈની જેમ તથા સાસુ અને સસરાને માતા-પિતાની જેમ. પરંતુ જે ભાવ તેને પોતાના પતિમાં હોય છે તે બીજામાં નથી હોઈ શકતો. બરાબર આ જ પ્રમાણે કબીર પરમેશ્વરના ભક્તાને પોતાની ભક્તિ સફળ કરવાની છે. એટલા માટે કોઈ અજ્ઞાનીના બહેકાવામાં ન આવતા. પૂર્ણ વિશ્વાસની સાથે આ દાસના દ્વારા બતાવેલ ભક્તિ માર્ગ પર લાગ્યા રહેવું. આ ભક્તિ બધા શાસ્ત્રોના આધાર પર છે.

(૨) બીજા ચરણમાં સતનામ પ્રદાન કરવામાં આવે છે. જે બે મંત્રનો છે. એક 'ॐ (ઓમ) + બીજો 'તત' જે સાંકેતિક છે, માત્ર સાધકને જ બતાવવામાં આવે છે.

(૩) બીજા ચરણમાં સારનામ આપવામાં આવે છે, જે ગ્રણ મંત્રનો છે. ઓમ (ॐ)-તત-સત. (તત - સત જે સાંકેતિક છે જે સાધકને જ બતાવવામાં આવે છે)

આ પ્રમાણે સારનામ (જે ગ્રણ મંત્રોનો બની જશે)ના સ્મરણ -અભ્યાસથી સાધક પરમ દિવ્ય પુરુષ એટલે કે પરમેશ્વર કવિર્દેવને પ્રાણ થશે અને સતલોકમાં પરમ શાંતિ એટલે પૂર્ણ મોક્ષને પ્રાણ થશે જશે.

વિશેષ :- વર્તમાનમાં આ વાસ્તવિક સાધના આ દાસ સિવાય કોઈની પાસે નથી. અગર કોઈ મુજ દાસથી ચોરીને (મંત્ર ચોરીને) સ્વચં ગુરુ બનીને નકલી શિષ્યો બનાવી રહ્યો હોય તો તે મનુષ્યજીવનના દુઃમનથી સાવધાન રહો. તે અનાદિકારી હોવાના કારણે પોતાનું જીવન પણ નાચ કરી રહ્યો છે તથા નાદાન (ભોળા) અનુયાચીઓને પણ નરકનો ભાગીદાર બનાવી રહ્યો છે, તેને કાળનો મોકલેલ દૂત સમજો.

“શંકા સમાધાન”

(૧) પ્રશ્ન :- ઉપરના ગીતાસારથી તો સિદ્ધ થાય છે કે બ્રહ્માજી, વિષ્ણુજી તથા શિવજુની પૂજા વ્યર્थ છે. પરંતુ હું તો શ્રી શિવજુની પૂજા કરી રહ્યો છું તથા ભગવાન શ્રી કૃષ્ણજી મારા બહુ જ પ્રિય છે. હું આ પ્રભુઓને નથી છોડી શકતો, મને એમનાથી વિશેષ લગાવ થઈ ચૂક્યો છે. શ્રી ગીતાજુના નિત્ય પાઠ કરું છું. હરે રામ, હરે કૃષ્ણ, રાધેશ્વયામ, સીતારામ, ઓમ નમ: શિવાય, ઓમ નમો ભગવતે વાસુદેવાય વગેરે નામના જપ કરું છું, સોમવારનું ગ્રત પણ કરું છું. કાવડ પણ લાવું છું અને મંહિરો પર દાન કરવા પણ જાઉં છું. મંહિરમાં મૂર્તિપૂજા કરવા પણ જાઉં છું. સ્વર્ગપ્રાપ્તિની ઈરછા કરું છું તથા પરંપરાગત પૂજાના કારણે એક મહંતજી પાસેથી ઉપદેશ પણ લઈ રાખ્યો છે.

ઉત્તાર :- કૃપયા તમે ફરીથી ઉપરોક્ત 'ગીતાસાર'ને વાંચો, જ્યાં સુધી તરત્વજ્ઞાનથી તમે પૂર્ણ પરિચિત નહીં થાવ, ત્યાં સુધી આ શંકાર્થી કાંટો ખટકતો જ રહેશે. જેમ કે ઉપર ઉદાહરણ છે કે ઊંઘું લટકેલું સંસારરૂપી વૃક્ષ છે, જેનું મૂળ તો પૂર્ણ પરમાત્મા પરમેશ્વર છે. ત્રણો ગુણો (રજગુણ-બ્રહ્મા, સતગુણ-વિષ્ણુ, તમગુણ-શિવ) રૂપી શાખાઓ છે. તમે કોઈ આંબાનો છોડ વાવ્યો છે, અગર છોડના મૂળની સિંચાઈ (પૂજા) કરશો તો તેમાંથી

વૃક્ષ બનશે , પછી તેની શાખાઓ પર ફળ આવશે . શાખાઓને કાપવાનું થોડું જ કહેવામાં આવે છે . જુઓ સીધું વાવેલું ભક્તિરૂપી છોડનું ચિત્ર એટલે કે શાસ્ત્રવિદિ અનુસાર સાધના .

આજ મ્રમાણે પૂજા તો પૂર્ણ પરમાત્મા એટલે કે મૂળની કરવાની છે , પછી કર્મ ફળ અણે ગુણરૂપી (બ્રહ્મા , વિષણુ , શિવ) શાખાઓને લાગશે . એટલા માટે કંઈ પણ છોડવાનું નથી . ફક્ત આપણા ભક્તિરૂપી છોડને સીધો વાવવાનો છે . એટલે કે શાસ્ત્ર વિદિ અનુસાર સાધના પ્રારંભ કરવાની છે .

વર્તમાનમાં બધો પવિત્ર ભક્ત સમાજ શાસ્ત્રવિદિ ત્યાગીને મનમાન્યું આચારણ કરી રહ્યો છે એટલે કે ભક્તિરૂપી છોડ ઊંઘો લગાવી રાખ્યો છે . જો કોઈએ એનો છોડ ઊંઘો લગાવી રાખ્યો હોય તો તે મૂર્ખ જ કહેવામાં આવે છે . (કૃષ્ણા જુઓ - ઊંઘો રોપેલ ભક્તિરૂપી છોડનું ચિત્ર : પાના નં . ૨૩૩)

એટલા માટે ગીતા અદ્યાય ૭ જ્લોક ૧૨થી ૧૮ સુધીમાં પણ ગુણો (રજો ગુણ બ્રહ્માણુ , સતગુણ વિષણુજી , તમો ગુણ શિવજી)ની પૂજા સુધી જ સીમિત બુદ્ધિ રાખવાવાળા જે એમના સિવાય કોઈને નથી પૂજતા તેમને રાક્ષસ સ્વભાવને ધારણ કરેલા મનુષ્યોમાં નીચ , દુર્ધક્રમ કરવાવાળા મૂર્ખ કહ્યા છે તથા કહ્યું છે કે એ મને પણ નથી પૂજતા . પછી પોતાની સાધનાને પણ ગીતા ઝાનદાતા પ્રભુએ (બ્રહ્મે એટલે કે ક્ષાર પુરુષે) અતિ ઘટિયા (અનુસારમાં) એટલે કે અતિ અશ્રેષ્ઠ અથર્તિ વ્યર્થ કહી છે . એટલા માટે ગીતા અદ્યાય-૧૮ જ્લોક-૬૨ , ૬૪ , ૬૬ તથા અદ્યાય-૧૫ જ્લોક ૧૩ી રમાં કહ્યું છે કે તે પૂર્ણ પરમાત્મા (ઊંઘા લટકેલા વૃક્ષના મૂળની પૂજા કર)ની શરણમાં જા , તેની પૂજા તત્ત્વદર્શી સંતના બતાવેલા માર્ગથી કર (ગીતા અદ્યાય-૪ જ્લોક ૩૪ માં તત્ત્વદર્શી સંતની તરફ સંકેત કર્યો છે) તેજ પૂર્ણ પરમાત્માની શાસ્ત્રવિદિ અનુસાર સાધના કરવાથી જ સાધક પરમ શારીતિ તથા સતલોકને પ્રાભ થાય છે . એટલે કે પૂર્ણ મોક્ષને પ્રાભ કરે છે . ગીતાજ્ઞાન દાતા પ્રભુ (ક્ષારપુરુષ-કાળ) કહી રહ્યા છે કે હું પણ તેમની જ શરણમાં છું એટલે કે મારા પણ ઈષ્ટદેવ તે જ પૂર્ણપરમાત્મા છે , હું પણ તેમની પૂજા કરું છું , બીજા લોકોએ પણ તેમની જ પૂજા કરવી જોઈએ . તમે ગીતાજ્ઞાનો નિત્ય પાઠ પણ કરો છો તથા સાધના ગીતાજ્ઞમાં વર્ણવેલી વિદ્યારૂપ કરો છો . જે મંત્રોના (હરે રામ હરે કૃષ્ણ , રાધેશ્યામ , સીતારામ , ઔં નમ : શિવાય , ઔં નમો ભગવતે વાસુદેવાય વગેરે મંત્રોના) તમે જાપ કરો છો તથા અન્ય સાધનાઓ વ્રત કરવા , કાવડ લાવવી , તીર્થો તથા ધામો પર દાન તથા પૂજા માટે જવું , ગંગાસ્નાન તથા તીર્થ પર થતા કુંભના મેળામાં સ્નાન અર્થે જવું વગેરે પવિત્ર ગીતાજ્ઞમાં વર્ણિત ન હોવાના કારણે શાસ્ત્રવિદિ ત્યાગીને મનમરજુનું આચારણ પૂજા થયું . જેને પવિત્ર ગીતાજ્ઞ અદ્યાય-૧૬ જ્લોક-૨૩-૨૪માં વ્યર્થ કહ્યું છે .

● “ગાઢી તથા મહિંત પરંપરાની જાણકારી”

મહિંત તથા ગાઢી પરંપરાની જાણકારી :- કોઈ એકાંત સ્થાન પર અથવા શહેર તથા કોઇ ગામમાં કોઈ મહિંત આત્મા સંત અથવા સાધક રહ્યા

કરતા હતા. તેના શરીર ત્વાગયા પછી તેની યાદ બનાવી રાખવા માટે તેમના શરીરના અંતિમ સંસ્કારના સ્થળ પર એક પથ્થર અથવા ઈંટો મૂકીને યાદગાર બનાવી દે છે. પછી તે પવિત્ર આત્માના અનુયાયીઓ અથવા વંશજ તેની પત્થરની મૂર્તિ મૂકી દે છે. થોડા સમય પછી શ્રદ્ધાળું ત્યાં જાય છે. થોડું ધન-દાન તથા પૂજા કરવા લાગી જાય છે. પછી તેને મંહિરનું રૂપ આપી દે છે તથા તે સંત તથા અધિના વંશજો ધન કમાવવાની લાલચમાં આવી જાય છે. તેથી તે બધાને ગેરમાર્ગ દોરવાનો પ્રારંભ કરે છે કે જે અહીં દર્શન કરવા આવે છે તેને પૂર્ણમોક્ષ પ્રાપ્ત થાય છે. બધા લાભ પ્રાપ્ત થાય છે, જે આજ મહાપુરુષના જીવનકાળમાં શિષ્યોને મળતા હતા, આ મૂર્તિ સાક્ષાત્ તેજ સંતજુને જ જાણો, સમજો. જે અહીં ક્યારેય નહીં આવે તેનો મોક્ષ સંભવ નથી, વગેરે વગેરે.

તે નાદાનો (મૂર્ખાઓ)ને કોઈ પૂછે કે જેમ ઐક વૈદ્ય હતો, તે નાડી દેખીને દવા આપતો હતો, રોગી સ્વર્થથી થઈ જતો હતો. તે વૈદ્યના મૃત્યુ પછી તેની મૂર્તિ બનાવીને સ્થાપના કરીને કોઈ લાલચી એમ કહે કે આ મૂર્તિ તે વૈદ્યવાળું કામ કરે છે, જે આ મૂર્તિના દર્શન કરવા આવશે, તે પૂર્ણ સ્વર્થથી થઈ જશે અથવા સ્વર્યં નકલી વૈદ્ય બનીને કોઈ બેસી જાય કે હું પણ દવા આપું છું. પરંતુ તે બધા ઉપયાર ઔધિના ગ્રંથથી વિપરીત આપી રહ્યો છે. તે દગ્દો દદ રહ્યો છે કારણ કે તેનો તો માત્ર ધન કમાવવાનો ઉદ્દેશ્ય છે. કોઈ પણ સંત અથવા પ્રભુની મૂર્તિ આદરણીય યાદગાર તો છે પરંતુ પૂજનીય નથી. (સમજદારને તો ઇશારો જ બહુ છે)

એવી જ રીતે કોઈ સંતની અથવા પ્રભુની મૂર્તિ બનાવીને તેની આડમાં કોઈ પૂજારી કે મહિંત કહે કે હું પણ નામ આપું છું. તે મહાનુભાવ બધી સાધના તેજ પવિત્ર શાસ્ત્રના વિપરીત આપી રહ્યો છે જે તે મહાન સંતે પોતાના અનુભવનું લખેલું છે. તો તે નકલી સંત તથા મહિંત સ્વર્યં પણ દોષી છે તથા અનુયાયીઓના જીવન પણ વ્યર્थ કરવાનું પાપ પોતાના માથા પર લઈ રહ્યો છે. સંત તો એક સમયમાં એક જ આવે છે (સમયના ગુરુ સૂચિ પર એક જ પ્રગટ થાય છે). તેના માર્ગમાં કરોડો નકલી સંત, મહિંત તથા આચાર્ય બાધક બને છે.

કોઈ સંતજુના શરીર ત્વાગયા પછી સંત અથવા મહિંત પરંપરા પ્રારંભ થાય છે. પૂર્વ સંતના સ્થાનની રક્ષા માટે એક પ્રબંધક પસંદ કરવામાં આવે છે, જેને મહિંત કહેવામાં આવે છે. તે માત્ર તે પવિત્ર યાદગારની દેખભાગ કરવા માટે જ નિયુક્ત કરવામાં આવે છે. પછી લાલચવશ તે મહિંત સ્વર્યં જ ગુરુ બની બેસે છે તથા ભક્તિની ચાહનાવાળી પ્ર્યારી આત્માઓ તેના પર આધારિત થઈને પોતાનું જીવન વ્યર્થ કરી જાય છે. મહિંત પરંપરાનો નિયમ બનાવી રાખ્યો છે કે પૂર્વ મહિંતનો પ્રથમ પુત્ર મહિંતના પદનો અધિકારી હશે, ચાહે તે શરાબી હોય, ચાહે તે અફાની હોય. આ ભક્તિ માર્ગ છે, આમાં માત્ર પૂર્ણસંત જ જીવ ઉદ્ઘાર કરી શકે

છે. દાસે (મેં રામપાલજીએ) બે-અણ મહિંત પરંપરાની પુસ્તક વાંચી. તેમાં જોયું કે (૧) એક બે વર્ષના બાળકને ગાડી પર બેસાડી દીઘો. પછી તે મોટો થઈને નામદાન કરવા લાગ્યો. બીજુ પુસ્તકમાં વાંચ્યું કે એક પાંચ વર્ષના બાળકના પિતાજી જે મહિંત હતા પણ અચાનક મૃત્યુ થવાથી સાધકોએ (સંગત) તથા તેની માતાજીએ તે પાંચ વર્ષના બાળકને મહિંત પદ પર નિયુક્ત કરી દીઘો. થોડાં વર્ષ પછી તે ગુરુજી બની ગયો. (૨) એક મહિંત પરંપરાના ઇતિહાસને વાંચ્યો કે મહિંતને કોઈ સંતાન ન થયું. તેનું મૃત્યુ થયું. ભાઈનું મૃત્યુ પહેલાં થદ ચુક્યું હતું. કોઈ સંતાન નહિતું. ગાડીની રખેવાળીના માટે એક સેવકને તે કુળમાં સંતાન ના થાય ત્યાં સુધી અસ્થાયીરૂપે મહિંત નિયુક્ત કરી દીઘો. થોડા સમય પછી મહિંત કુળમાં કોઈને સંતાન થયું, જે અસ્થાયી મહિંત હતો તે ગાડી લઈને બીજા શહેરમાં ભાગી ગયો. સ્વચ્છ જ ગાડીની સ્થાપના કરીને મહિંત બની ગયો ત્યાં નવી દુકાન ખોલી દીઘી તથા પહેલાવાળા સ્થાને એક અઢી વર્ષના બાળકને મહિંત બનાવી દીઘો.

(૩) એક મહિંત પરંપરાના ઇતિહાસમાં જોયું કે મોટો દીકરો ઘર છોડી ગયો. તેનાથી નાના ભાઈને મહિંત પદ પર નિયુક્ત કર્યો, થોડા સમય પછી ત્યાં મંદિર બની ગયું તથા વધારે ભેટપૂલ અને ધન આવવા લાગ્યું. તે ઘર છોડીને ગયેલાના સંતાનોએ કહ્યું કે આ મંદિરમાં અમારો અધિકાર છે, આ કારણે જઘડા થવા લાગ્યા. ગાડી પર બિરાજમાન મહિંતની હત્યા કરી દીઘી પછી તેના મોટા દીકરાને ગાડીનો અધિકાર નિયુક્ત કરી દીઘો. તેની પણ હત્યા કરી દીઘી, પછી તેના નાના ભાઈને ગાડી પર બેસાડ્યો. બીજી જે પોતાને અધિકારી કહેતા હતા તેઓએ અલગ નવું સ્થાન બનાવીને નવી દુકાન ખોલી દીઘી. એકબીજા વિરુદ્ધ કોર્ટોમાં ફર્જિયાદો કરીને સુખમય જીવનને લાલચમાં આવી નરક બનાવી દીઘું. તે ધામ કયાં રહ્યું ? તે તો કુરુક્ષેપ્રવાળા મહાભારતના ચુદ્ધનું મૈદાન થઈ ગયું. કેટલાક મહિંતોએ સંત બનાવવાની એજન્સી લઈ રાખી છે. લાલ વઞ્ચો ધારણ કરાવે છે. પહેલાના નામને બદલીને બીજું નામ રાખી દે છે. પછી તે બનાવટી મહિંતના બનાવટી શિષ્ય નકલી સંત બનીને ભોળા આત્માઓના જીવનની સાથે જિલવાડ કરે છે તથા અનમોલ મનુષ્ય જીવનને સ્વચ્છ પણ વ્યર્थ કરી રહ્યા છે તથા ભોળી આત્માઓના જીવનને પણ નાશ કરી રહ્યા છે તથા મહાપાપના ભાગી બની રહ્યા છે.

જે સમયે રાજ પવિક્ષિતજીને સાપ કરડવાનો હતો, તે સમયે પૂર્ણ ગુરુની આવશ્યકતા પડી કારણ કે પૂર્ણ સંત વગર જીવનું કલ્યાણ અસંભવ છે. તે સમયે પૂર્થીના બધા અધિકારોએ રાજ પરીક્ષિતને દીક્ષા આપવાની તથા સાત દિવસ શ્રીમદ્ ભાગવત સુધાસાગરની કથા સંભળાવવાની ના પાડી દીઘી. કારણ કે સાતમા દિવસે પોલ ખુલી જવાની હતી તેથી કોઈ સામે કથા સંભળાવવા નહોતા આવ્યા, સ્વચ્છ શ્રીમદ્ ભાગવત સુધા સાગરના

લેખક મહર્ષિ વેદવ્યાસજીએ પણ અમસર્થતા વ્યક્ત કરી. કારણ કે અધિજન પ્રભુથી ડરવાવાળા હતા. એટલા માટે રાજ પરીક્ષિતના જીવનની સાથે બિલવાડ કરવો ઉચિત ના લાગ્યો.

રાજ પરિક્ષિતજીના કલ્યાણ માટે મહર્ષિ સુખદેવજીને સ્વર્ગમાંથી બોલાવ્યા. જેણે રાજને દીક્ષા આપી તથા સાત દિવસ સુધી કથા સંભળાવીને રાજ પરિક્ષિતજીનો જેટલો ઉદ્ઘાર સુખદેવજી કરી શકતા હતા, તે કર્યો. વર્તમાનના ગુરુ, સંત, મહંત તથા આચાર્ય સ્વયં જ પ્રભુના બંધારણથી (નિયમોથી) અપરિચિત છે. એટલા માટે ભયંકર દોષને પાત્ર બનીને દોષી થઈ રહ્યા છે. એટલે કે પાપી બનીને નરકના ભાગી થઈ રહ્યા છે અને બીજી ભોળી આત્માઓને નરકની યાતનાઓ તરફ ધકેલી રહ્યા છે.

“ઔરો પંથ બતાવહી, સ્વયં ન જાને રાહ /

અનઅધિકારી કથા-પાઠ કરે વ દીક્ષા દેવેં, બહુત કરત ગુનાહ //

વર્તમાનમાં કથા તથા ગ્રંથોના પાઠ કરવાવાળા તથા નામદાન કરવાવાળાઓની ભીડ લાગી ગઈ છે. કારણ કે બધા પવિત્ર ધર્મોની પવિત્ર આત્માઓ (હાલનો માનવસમાજ) તત્ત્વજ્ઞાનથી અપરિચિત છે. જેના કારણે નકલી ગુરુઓ તથા સંતો તથા મહંતોના દાવ લાગેલા છે. જે સમયે પવિત્ર ભક્તસમાજ આદ્યાત્મિક તત્ત્વજ્ઞાનથી પરિચિત થઈ જશે તે સમયે આ નકલી સંતો, ગુરુઓ અને આચાર્યોને સંતાવાની જગ્યા નહિ મળે, પલાયન થઈને પીછો છોડાવો પડશે. એટલે કે જન આક્રોશથી બચવા માટે ભાગી જશે અને ભાગેડું જીવન જીવવું પડશે.

“પવિત્ર તીર્થ તથા ધામની જાળકારી”

કોઈ એક સાધક અધિજીએ કોઈ સ્થાન અથવા જળાશય પર જેસીને સાધના કરી અથવા પોતાની આદ્યાત્મિક શક્તિનું પ્રદર્શન કર્યું. તે પોતાની ભક્તિ કમાઈ કરીને સાથે લઈ ગયા તથા પોતાના છાટ લોકને પ્રાસ થઈ ગયા. પછી તે સાધના સ્થળનું નામ તીર્થ અથવા ધામ પડી ગયું. હવે કોઈ તે સ્થાનને જોવા માટે જાય કે અહિંયા કોઈ સાધક રહ્યા કરતા હતા. તેમણે બહુ લોકોના કલ્યાણ કર્યા હતા. હવે ના તો ત્યાં સંતજી છે, કે જે ઉપદેશ આપે. તે તો પોતાની ભક્તિ કમાણી કરીને ચાલ્યા ગયા.

વિચાર કરો :- કૃપયા તીર્થ તથા ધામને પારા-ખાંડણી સમબો. એક વ્યક્તિ પોતાના પડોશીના પાસેથી પારા-ખાંડણી માંગીને લાગ્યો તેણે હવનની સામગ્રી કૂટી તથા પારા-ખાંડણીને સાફ કરીને પાછી આપી દીધી. જે રૂમાં પારા-ખાંડણી મૂકી હતી તે રૂમાં સુગંધ આવવા લાગી. ઘરના સલ્યોને થયું કે આ સુગંધ કયાંથી આવી રહી છે ? તો ખબર પડી કે પારા-ખાંડણીથી આવી રહી છે. તે સમજી ગયા કે પાડોશી લઈ ગયા હતા. તેણે કોઈ સુગંધયુક્ત વસ્તુ કૂટી છે. થોડા દિવસ પછી તે સુગંધ પણ આવવાની બંધ થઈ ગઈ.

આ જ પ્રમાણે તીર્થ તથા ધામને એક પારા-ખાંડણી સમબો. જેમ સામગ્રી કૂટવાવાળાએ પોતાની બધી જ વસ્તુ સાફ કરીને મૂકી દીધી. પછી પારો

(લહું) અને ખાલી ખાંડણી પાછી સોંપી દીધી. હવે કોઈ તે પારા-ખાંડણીને સૂંધીને જ કૃત્યાર્થ માને તો તે નાદાની (આણસમજુ - મૂર્ખતા - ભોળાશ) છે. તેને પણ સામગ્રી લાવવી પડશે, ત્યારે પૂર્ણ લાભ થશે.

ઠીક આજ પ્રમાણે કોઈ ધામ તથા તીર્થ પર રહેવાવાળો પવિત્ર આત્મા તો રામનામની સામગ્રી કૂટીને સાફ્સૂફ કરીને પોતાની બધી જ કમાઈ સાથે લઈ ગયો. પછી અનજાન શ્રદ્ધાળું તે સ્થાન પર જવા માત્રથી જ કલ્યાણ સમજે તો તેમના માર્ગદર્શકો (ગુરુઓ) ડારા બતાવેલી શાસ્ત્રવિધિ રહિત સાધનાનું જ પરિણામ છે. તે મહાન આત્મા સંતની જેમ પ્રભુ સાધના કરવાથી જ કલ્યાણ સંભવ છે. તેના માટે તત્ત્વદર્શી સંતની શોદ્ધ કરીને તેમનાથી ઉપદેશ લઈને આજીવન ભક્તિ કરીને મોક્ષ પ્રાપ્ત કરવો જોઈએ. શાસ્ત્રવિધિ અનુકૂળ સત સાધના મુજ દાસ (દાસ રામપાલજી)ની પાસે ઉપલંઘ છે, કૃપા નિઃશ્વાસ પ્રાપ્ત કરો.

“શ્રી અમરનાથ ધામની સ્થાપના કેવી રીતે થઈ?”

ભગવાન શંકરજીએ પાર્વતીજીને એકાંત સ્થાન પર મંત્રઉપદેશ આપ્યો હતો જે કારણથી માતા પાર્વતીજી એટલા સમય માટે મુક્ત થઈ ગયા કે - જ્યાં સુધી પ્રભુ શિવજી (તમોગુણ)નું મૃત્યુ નહીં થાય, ત્યાં સુધી ઉમાજીનું પણ મૃત્યુ નહીં થાય. સાત બ્રહ્માજી (રખોગુણ)ના મૃત્યુના ઉપરાંત ભગવાન વિષ્ણુ (સતોગુણ)નું મૃત્યુ થશે. સાત વિષ્ણુજીના મૃત્યુના પછી શિવજીનું મૃત્યુ થશે. ત્યારે માતા પાર્વતીજી પણ મૃત્યુને પ્રાપ્ત થશે, પૂર્ણમોક્ષ ન થયો. છતાં પણ જેટલો લાભ પાર્વતીજીને થયો તે પણ અધિકારીથી ઉપદેશમંત્ર લઈને થયો. પછી શ્રદ્ધાળુઓએ તે સ્થાનની ચાદ બનાવી રાખવા માટે તેને સુરક્ષિત રાખ્યું તથા દર્શને જવા લાગ્યા ! (જે આજે અમરનાથ ધામથી પ્રભ્યાત થયેલ છે)

જેમ આ દાસ (સંત રામપાલ) સ્થાન-સ્થાન પર જઈને સત્તસંગ કરે છે. ત્યાં આગળ ખીર તથા હલવો (શીરો) પણ બનાવવામાં આવે છે. જે ભક્તતાાત્મા ઉપદેશ પ્રાપ્ત કરી લે છે, તેનું કલ્યાણ થઈ જાય છે. સત્તસંગ સમાપનના પછી સર્વ તંબુ વગેરે કાઢીને બીજા સ્થાન પર સત્તસંગ માટે ચાલ્યા ગયા, પૂર્વવાળા સ્થાન પર માત્ર માટી અને ઈંટોથી બનાવેલ ભક્તી તથા ચૂલા છોડી દીધા, પછી કોઈ તે જ શહેરના વ્યક્તિને કહે કે ચલો તમને તે સ્થાન બતાવીને લાવું જ્યાં સંત રામપાલાદાસજીનો સત્તસંગ થયો હતો. ખીર બનાવી હતી. પછી તે ભક્તીઓ જોવા ગયેલાને ના ખીર મળે, ના સત્તસંગના અમૃતવરચન સાંભળવા મળે, નથી ઉપદેશ પ્રાપ્ત થઈ શકતો કે જેનાથી કલ્યાણ થઈ શકે. તેના માટે સંત જ શોદ્ધવો પડશે, જ્યાં સત્તસંગ ચાલી રહ્યો હોય, ત્યાં આગળ બધા જ કાર્ય સિદ્ધ થશે.

ઠીક આ જ પ્રમાણે તીર્થો તથા ધામો પર જવું એ તો તે ચાદગાર સ્થાન રૂપી ભક્તી ને દેખવા સમાન જ છે. જે પવિત્ર ગીતાજીમાં વર્ણિત ના હોવાથી શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ છે. જેનાથી કોઈ લાભ નથી. (પ્રમાણ પવિત્ર ગીતા અદ્યાય ૧૬ મંત્ર-૨૩-૨૪)

તત્ત્વજ્ઞાન હીન સંતો તથા મહિંતો તથા આચાર્યો દ્વારા ભ મિત શ્રદ્ધાળું તીર્થો તથા ધામો પર આત્મકલ્યાણ અર્થો જાય છે. શ્રી અમરનાથજીની ચાપ્રા પર ગયેલા શ્રદ્ધાળું પ્રણ-ચાર વાર બરફના તોફાનમાં દુબાઈને મૃત્યુને પ્રાપ્ત થયા. દરેક વખતે મરવાવાળાઓની સંખ્યા હજારોની હોય છે. વિચારવાનો વિષય છે કે અગર શ્રી અમરનાથજીના દર્શન તથા પૂજા લાભદાયક હોત તો ભગવાન શિવ તે શ્રદ્ધાળુંઓની રક્ષા ન કરતા ? એટલે કે પ્રભુ શિવજી પણ શાસ્ત્ર વિજુદ્ધની સાધનાથી અપ્રસન્ન છે !

“લૈણ્ઝ્યુઓફેવીના મંદિરની સ્થાપના કેવી રીતે થઈ ?”

જ્યારે સતીજી (ઉમા દેવી) પોતાના પિતા રાજ દક્ષાના હવન કુંડમાં છલાંગ લગાવવાથી બળીને મૃત્યુને પ્રાપ્ત થયા. ભગવાન શિવજી તેમની અસ્થિયોના કંકાલ (હાડપિંજર)ને મોહવશ સતીજી (પાર્વતીજી) સમજુને દસ હજાર વર્ષ સુધી ખલા પર લટકાવી (લઈ)ને પાગલોની જેમ ફરતા રહ્યા. ભગવાન વિષ્ણુજીએ સુદર્શન ચક્રથી સતીજીના કંકાલને છિન્ન-લિન્ન કરી દીઘું. [તો ભોળા આત્માઓ વિચારો, ભગવાન શિવજી પણ મોહવાસનાથી દુઃખી થાય છે. માટે અન્ય ભક્તિથી વાસનાઓ છૂટતી નથી, પણ સત્ત્વભક્તિ તત્ત્વદર્શી સંતથી પ્રાપ્ત કરીને ભક્તિની કમાઈ કરનાર જ બધી વાસનાઓથી મુક્ત થઈ સત્ત્વલોક (અસ્તિધામ) જઈ શકે છે], જ્યાં ધડ પડયું ત્યાં તેને જમીનમાં દાટી દીઘું. આ ધાર્મિક ઘટનાની યાદ બની રહે તે માટે તેના ઉપર ચાદગારરફે મંદિર બનાવી દેવામાં આવ્યું, કારણ કે આવવાવાળા સમયમાં કોઈ એમ ના કહી દે કે પુરાણમાં ખોટું લખ્યું છે. તે મંદિરમાં એક સ્ત્રીનું ચિશ મૂકી દીઘું તેને વૈષ્ણો દેવી કહેવા લાગ્યા. તે મંદિરની દેખ-દેખ અને શ્રદ્ધાળું દર્શકોને તે સ્થાનની કહાની બતાવવા માટે એક નેક વ્યક્તિ નિયુક્ત કરવામાં આવ્યો. તેને બીજા ધાર્મિક વ્યક્તિ થોડુંક વેતન આપતા હતા. પછી તેના વંશજોએ તેના પર ભેટ, દાન લેવાનું શરૂ કરી દીઘું તથા કહેવા લાગ્યા કે એક વ્યક્તિનો વ્યાપાર ઠઢ થઈ ગયો હતો, ત્યારે તેણે માતાને સો રૂપિયા ભેટનો સંકલ્પ કર્યો અને એક નાર્દિયેળ ચટાવ્યું, પછી તે બહુ ધનવાન થઈ ગયો. એક નિઃસંતાન દંપતી હતું, તેણે માતાને ૨૦૦ રૂપિયા, એક સાડી, અને એક સોનાનો ગળાનો હાર ચટાવાવનો સંકલ્પ કર્યો. તેને પુઅ પ્રાપ્ત થઈ ગયો.

આ પ્રમાણે ભોળી આત્માઓ આ દંતકથાઓ પર આધારિત થઈને પોતાની પવિત્ર ગીતાજી તથા પવિત્ર વેદોને ભૂલી ગયા, જેમાં તે બધી સાધનાઓ શાસ્ત્રવિધિ રહિત લખી છે. જેના કારણે ન કોઈ સુખ થાય છે, ન કોઈ કાર્ય સિદ્ધિ થાય છે, ન જ પરમગતિ એટલે કે મુક્તિ થાય છે. (પ્રમાણ : પવિત્ર ગીતા અદ્યાત્રા ૧૬ મંગ ૨૩-૨૪) આ જ પ્રમાણે જ્યાં દેવીની આંખો પડી ત્યાં નૈના દેવીનું મંદિર તથા જીબ પડી ત્યાં શ્રી જવાલાજીનું મંદિર તથા જ્યાં ધડ પડયું ત્યાં વૈષ્ણો દેવીના મંદિરની સ્થાપના થઈ.

“પુરીમાં શ્રી જગન્નાથજીનું મંદિર કેવી રીતે બન્યું ?”

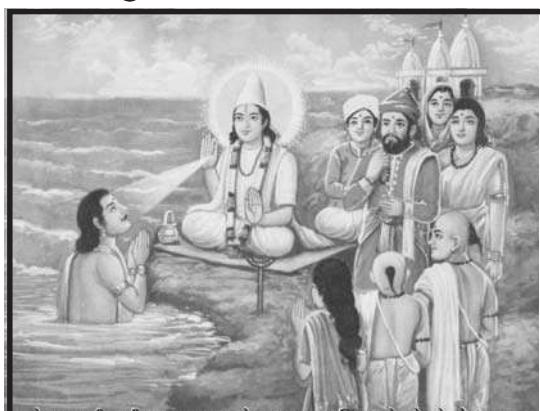
ઓરિસાના પ્રાંતમાં એક ઈન્ડ્રામન નામનો રાજ હતો. તે ભગવાન શ્રી કૃષ્ણજીનો અનન્ય ભક્ત હતો. એક રાત્રે શ્રી કૃષ્ણજીએ રાજને સ્વખનમાં દર્શન આપ્યા અને કહ્યું કે જગન્નાથ નામથી મારું એક મંદિર બનાવી દે. શ્રી કૃષ્ણજીએ સાથે-સાથે એમ પણ કહ્યું કે આ મંદિરમાં મૂર્તિપૂજા નથી કરવાની. માત્ર એક સંત રાખજે જે દર્શકોને પવિત્ર ગીતા અનુસાર જ્ઞાનપ્રયાર કરે, સમુદ્ર તટ પર તે સ્થાન પણ બતાવ્યું કે જ્યાં મંદિર બનાવવાનું હતું. સવારે ઊઠીને રાજ ઈન્ડ્રામને પોતાની પત્નીને કહ્યું કે આજે રાત્રિ દરમિયાન સપનામાં ભગવાન શ્રીકૃષ્ણજી દેખાયા હતા. મંદિર બનાવવાનું કહ્યું છે. રાણીએ કહ્યું શુભ કાર્યમાં વાર કેમ ? બધી સંપત્તિ તેમણે તો આપેલી છે. તેમને જ સમર્પિત કરવામાં શું વિચારવાનું છે ? રાજાએ તે સ્થાન પર મંદિર બનાવ્યું હતું. મંદિર બની ગયા પછી સમુદ્રમાં તોફાન આવ્યું, મંદિરને તોડી નાખ્યું. કોઈ નિશાની પણ ન બચી કે અહીં આગળ મંદિર હતું. આવી રીતે રાજાએ પાંચ વખત મંદિર બનાવડાવ્યું અને પાંચ વખત સમુદ્રએ મંદિરને તોડી નાખ્યું.

રાજાએ નિરાશ થઈને મંદિર નહિ બનાવવાનો નિર્ણય લીધો. રાજાએ વિચાર્યુ કે સમુદ્ર મારા કચા જન્મનો બદલો લઈ રહ્યો છે. પૈસા ખલાસ થઇ ગયા, મંદિર બન્યું નહિ. થોડા સમય પછી પૂર્ણ પરમેશ્વર (કવિર્દેવ) જ્યોતિ નિરંજન (કાળ)ને આપેલા વચન અનુસાર રાજ ઈન્ડ્રામનની પાસે આવ્યા તથા રાજને કહ્યું તમે મંદિર બનાવો. હવે સમુદ્ર મંદિર (મહેલ) નહીં તોડે. રાજાએ કહ્યું સંતજુ મને વિશ્વાસ થતો નથી, હું ભગવાન શ્રી કૃષ્ણ (વિષ્ણુ)જીના આદેશથી મંદિર બનાવી રહ્યો છું, તો શ્રીકૃષ્ણજી પણ સમુદ્રના તોફાનને રોકી નથી શક્યા. પાંચ વખત મંદિર બનાવી ચૂક્યો છું, આ વિચારીને કે કચાંક ભગવાન મારી પરીક્ષા તો નથી લઈ રહ્યા ને ? પરંતુ હવે તો પરીક્ષા આપવા યોગ્ય પણ નથી રહ્યો, કારણકે મંદિર નિમણા અર્થે પૈસા પણ નથી. હવે મંદિર બનાવવાનું મારા વશની વાત નથી. પરમેશ્વરે કહ્યું ઈન્ડ્રામન જે પરમેશ્વરે બધા બ્રહ્માંડોની રચના કરી છે, તે જ બધા કાર્ય કરવામાં સક્ષમ છે, બીજા પ્રભુ નહીં. મને તે પરમેશ્વરની વચન શક્તિ પ્રાપ્ત છે. હું સમુદ્રને રોકી શકું છું. (પોતાના અસલ રૂપને છુપાવીને સત્ય કહી રહ્યા હતા) રાજાએ કહ્યું કે સંતજુ હું નથી માની શકતો કે શ્રી કૃષ્ણજીથી પણ કોઈ પ્રભળ શક્તિયુક્ત પ્રભુ છે. જ્યારે તે જ સમુદ્રને નથી રોકી શક્યા તો તમારી શું વિશાળ છે ? મને વિશ્વાસ નથી થતો તથા મારી આર્થિક સ્થિતિ પણ નથી કે હું મંદિર (મહેલ) બનાવી શકું. સંતરપમાં આવેલા કર્વિદેવે (કબીર પરમેશ્વરે) કહ્યું રાજન જે મંદિર બનાવવાનું મન થાય તો મારી પાસે આવી જાણે હું અમુક સ્થાન પર રહું છું. હવે સમુદ્ર મંદિરને નહીં તોડે, આવું કહીને પ્રભુ ચાલ્યા ગયા.

તે જ રાત્રિમાં પ્રલુ શ્રીકૃષ્ણજી એ ફરી રાજ ઇન્દ્રદમનને દર્શન આપ્યા તથા કહ્યું ઇન્દ્રદમન એક વાર ફરી મંદિર (મહેલ) બનાવ. જે તારી પાસે સંત આવ્યા હતા તેનો સંપર્ક કરીને સહાયતાની ચાચના કર. તે જેવા તેવા સંત નથી. તેમની ભક્તિશક્તિનો કોઈ વાર પાર નથી.

રાજ ઇન્દ્રદમન નિંદમાંથી જાગ્યો. સ્વખનનું પુડુ વૃત્તાંત પોતાની રાણીને કહ્યું. રાણીએ કહ્યું કે પ્રલુ કહી રહ્યા છે તો તમે ના ચૂકુશો. પ્રલુનો મહેલ ફરી બનાવી દો. રાણીની સદ્ભાવનાચુક્ત વાણી સાંભળીને રાજાએ કહ્યું કે હવે તો કોષ (ખજનો) પણ ખાલી થઈ ગયો છે. અગર મંદિર નહીં બનાવરાવીએ તો પ્રલુ અપ્રસન્ન થઇ જશે, હું તો ધર્મસંકટમાં ફસાઈ ગયો છું. રાણીએ કહ્યું મારી પાસે ઘરેણાં રાખ્યાં છે. તેનાથી આસાનીથી મંદિર બની જશે. તમે આ ઘરેણાં લો અને પ્રલુના આદેશનું પાલન કરો, એમ કહીને રાણીએ બધાં ઘરેણાં જે ઘરમાં હતાં તે તથા પહેરેલાં હતાં તે પણ ઉતારીને પ્રલુના નિભિંટો પોતાના પતિના ચરણોમાં સમર્પિત કરી દીધાં. રાજ ઇન્દ્રદમન તે સ્થાન પર ગયો જથ્યાં પરમેશ્વરે સંત ઇપમાં આવીને કહ્યું હતું. કબીર પ્રલુ એટલે કે અપરિચિત સંતને શોધીને સમુદ્રને રોકવાની પ્રાર્થના કરી. પ્રલુ કબીરજી (કવિર્દેવ)એ કહ્યું કે જે તરફથી સમુદ્રની લહેરો ઊંચી થઈને આવે છે, તે જગ્યાએ સમુદ્રના કિનારે એક ચોરો (બેસવાનો નાનો ચબુતરો) બનાવી દે. જેના પર બેસીને હું પ્રલુની ભક્તિ કરીશ તથા સમુદ્રને રોકીશ. રાજાએ એક મોટા પથ્થારને કારીગરો દ્વારા ચબુતરા જેવું બનાવરાવ્યું, પરમેશ્વર કબીર તેના પર બેસી ગયા. છુફી વખત મંદિર બનાવવાનો પ્રારંભ થયો. તે સમયે એક નાથ પરંપરાના સિદ્ધ મહામાત્મા આવી ગયા. નાથજીએ રાજને કહ્યું બહુ જ સરસ મંદિર બનાવી રહ્યા છો, આમાં મૂર્તિ પણ સ્થાપિત કરવી જોઈએ. મૂર્તિ વગર મંદિર કેવું? આ મારો આદેશ છે. રાજ ઇન્દ્રદમને હાથ જોડીને કહ્યું નાથજી પ્રલુ શ્રી કૃષ્ણજીએ મને સ્વખનમાં દર્શન આપીને મંદિર બનાવવાનો આદેશ આપ્યો હતો તથા કહ્યું હતું કે આ મહેલમાં ન તો મૂર્તિ મૂકવાની છે, ન તો પાખંડ પૂજા કરવાની છે. રાજની વાત સાંભળીને નાથજીએ કહ્યું સ્વખનું પણ કંઈ સાચું હોય છે? મારા આદેશનું પાલન કરો તથા ચંદનની લાકડીની મૂર્તિ અવશ્ય સ્થાપિત કરજો. આમ કહીને નાથજી જલ-પાન કર્યા વગર ઊઠી ગયા. રાજાએ ડરીને ચંદનની લાકડી મંગાવી તથા કારીગરને મૂર્તિ બનાવવાનો આદેશ આપ્યો. એક મૂર્તિ શ્રીકૃષ્ણજીની સ્થાપિત કરવાનો આદેશ શ્રી નાથ (ગોરખનાથ)જીનો હતો. પછી બીજા ગુરુઓ - સંતોએ રાજને સલાહ આપી કે એકલા પ્રલુ કેવી રીતે રહેશે? તે તો શ્રી બલરામને હંમેશા સાથે રાખતા હતા. એકે કહ્યું કે બહેન સુભદ્રા તો ભગવાન શ્રીકૃષ્ણજીની લાડલી બહેન હતી, તે કેવી રીતે પોતાના ભાઈ વગર રહી શકે છે? ત્રણ મૂર્તિઓ બનાવવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો. તે માટે ત્રણ કારીગર નિયુક્ત કર્યા. મૂર્તિઓ તૈયાર થતા જ ટુકડે-ટુકડા થઈ ગયા.

આવી રીતે પ્રણ વખત મૂર્તિઓ બંડિત થઈ ગઈ. રાજ ખૂબ ચિંતિત થયો. અને વિચાર્યું કે મારા ભાગ્યમાં આ વશ તથા પુણ્ય કર્મ નથી. મંદિર બને છે ને તૂટી જાય છે. અને હવે મૂર્તિઓ તૂટી રહી છે. નાથજી નારાજ થઈને ગયા છે. અગર કહીશ કે મૂર્તિઓ તૂટી જાય છે, તો વિચારશે કે રાજ બહાનું બનાવે છે એમ કહી મને શ્રાપ ન આપી દે. ચિંતાગ્રસ્ત રાજ આહાર પણ નથી કરી રહ્યો, રાત્રે સૂર્ય પણ નથી શક્યો. સવારે બેચેન અવસ્થામાં રાજ દરબારમાં ગયો. તે જ સમયે પૂર્ણપરમાત્મા (કવિર્દેવ) કબીર પ્રભુ એક ૮૦ વર્ષના કારીગરનું રૂપ બનાવીને રાજ દરબારમાં ઉપસ્થિત થયા. ખલા પર એક થેલો લટકાવેલો હતો, જેમાંથી આરી સ્પષ્ટ દેખાઈ રહી હતી, માનો કે વગર કહે કારીગરનો પરિયય આપી રહી હતી તથા બીજા સાધનો હથોડી, ફરસી, કૂટપહ્ણી, રંધો વગેરે થેલામાં ભર્યા હતા. કારીગર વેશમાં પ્રભુએ રાજને કહ્યું મેં સાંભળ્યું છે કે પ્રભુના મંદિર માટે મૂર્તિઓ પૂર્ણ બની નથી રહી. હું ૮૦ વર્ષનો વૃદ્ધ થઈ ચૂક્યો છું. તથા ૬૦ વર્ષનો અનુભવ છે. ચંદનના લાકડાની મૂર્તિ પ્રત્યેક કારીગર નથી બનાવી શકતા. જો તમારી આજ્ઞા હોય તો સેવક ઉપસ્થિત છે. રાજએ કહ્યું કારીગર તમે જ મારા માટે ભગવાન જ કારીગર બનીને આવ્યા લાગો છો. હું બહુ જ ચિંતિત હતો. વિચારી જ રહ્યો હતો કે કોઈ અનુભવી કારીગર મળે તો સમસ્યાનું સમાધાન થઈ જાય. આપ જલદીથી મૂર્તિઓ બનાવી દો. વૃદ્ધ કારીગરન્યમાં આવેલા કવિર્દેવ (કબીર પ્રભુ)એ કહ્યું રાજન મને એક ઇમ આપી દો, જેમાં બેસીને પ્રભુની મૂર્તિ બનાવીશ. હું અંદરથી બારણું બંધ રાખીને સ્વરચ્છતાથી મૂર્તિઓ બનાવીશ. આ મૂર્તિઓ જ્યારે તૈયાર થઈ જશે ત્યારે જ દરવાજો ખુલશે, અગર વરયે કોઈ દરવાજો ખોલી નાખશે તો જેટલી મૂર્તિ તૈયાર થઈ હશે તેટલી જ રહી જશે. રાજએ કહ્યું જેવું આપ ઉચિત સમજો તેવું કરો.

પૂર્ણ પરમેશ્વર કબીર સાહેબ દ્વારા સમુદ્રથી જગન્નાથ મંદિરને તૂટવાથી બચાવવું

મૂર્તિઓ બનાવતા બાર દિવસ વીતી ગયા. ત્યારે નાથજી (ગોરખનાથ) પણ પાછા આવી ગયા. નાથજીએ રાજાને પૂછ્યું ઈન્ડ્રદમન મૂર્તિઓ બની ગઈ? રાજાએ હાથ જોડીને કહ્યું તમારી આજાનું પૂર્ણ પાલન કરવામાં આવ્યું છે મહાત્માજી, પરંતુ મારું દુભર્ણિય છે કે મૂર્તિઓ બની નથી રહી. અડધી બનતા જ ટુકડે-ટુકડા થઈ જાય છે. નોકરોની પાસે મૂર્તિઓના ટુકડા મંગાવીને નાથજીને વિશ્વાસ આપવા માટે બતાવ્યા. નાથજીએ કહ્યું કે મૂર્તિ અવશ્ય બનાવવાની છે. હવે બનાવો હું જોઉં છું કેવી રીતે મૂર્તિ તૂટે છે. રાજાએ કહ્યું, નાથજી પ્રયત્ન કરવામાં આવી રહ્યો છે. પ્રભુના મોકલેલ એક અનુભવી ૮૦ વર્ષના કારીગર બંધ રિમાં મૂર્તિ બનાવી રહ્યા છે. તેણે કહ્યું છે કે મૂર્તિઓ બની જાય પછી હું જાતે જ દરવાજો ખોલી દઈશ. અગર કોઈએ વચ્ચમાં દરવાજો ખોલી દીધો તો જેટલી મૂર્તિઓ તૈયાર થઈ હશે તેટલી જ રહી જશે. આજે તેને મૂર્તિ બનાવતા બાર દિવસ થઈ ગયા છે. ના તો તે બહાર નીકળ્યા કે ન તો જળપાન તથા આહાર પણ નથી કયો. નાથજીએ કહ્યું કે મૂર્તિઓ જોવી જોઈએ, કેવી બનાવી રહ્યો છે? બનાવ્યા પછી શું જોવાનું, ઠીક નહીં બની હોય તો ઠીક બનાવરાવશું. આમ કહીને નાથજી રાજ ઈન્ડ્રદમનને સાથે લઈને તે રિમની સામે ગયા, જ્યાં મૂર્તિઓ બનાવી રહ્યા હતા તથા અવાજ લગાવ્યો કારીગર દરવાજો ખોલો. કેટલીયે વખત કહ્યું પણ દરવાજો ખુલ્યો નહિં તથા જે ખટ-ખટનો અવાજ આવી રહ્યો તો, તે પણ બંધ થઈ ગયો. નાથજીએ કહ્યું કે ૮૦ વર્ષના વૃદ્ધ કહી રહ્યા છો તેમણે ૧૨ દિવસથી ખાદું-પીદું પણ નથી. હવે અવાજ પણ બંધ છે, ક્યાંક મરી ના ગયો હોય? ઘક્કો મારીને દરવાજો તોડી દીધો, જોયું તો શ્રી મૂર્તિઓ મૂકી હતી, શ્રીએના હાથ અને પગનાં પંખ બન્યા નહીંતા. કારીગર અંતદ્યાન હતો.

મંદિર બનીને તૈયાર થઈ ગયું અને બીજો કોઈ રસ્તો ના મળતા પોતાના હઠ ઉપર અડગ નાથજીએ કહ્યું આ જ મૂર્તિઓની સ્થાપના કરી દો, બની શકે પ્રભુને આ જ સ્વીકાર હોય, લાગે છે શ્રીકૃષ્ણ સ્વચં મૂર્તિઓ બનાવીને ગયા છે.

મુખ્ય પંડાએ (પંડિતે) શુભ મુહૂર્ત કાટીને આગલા દિવસે જ મૂર્તિઓની સ્થાપના કરી દીધી. બધા પંડાઓ તથા મુખ્ય પંડો તથા રાજ તથા સૈનિક તથા શ્રદ્ધાળુઓ મૂર્તિઓમાં પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરવા ચાલ્યા. પૂણ્યપરમેશ્વર (કવિદેવ) એક શુદ્ધનું ઝપ ધારણ કરીને મંદિરના મુખ્ય દ્વારના મદ્યમાં મંદિરની તરફ મુખ કરીને ઊભા થઈ ગયા. એવી લીલા કરી રહ્યા હતા માનો તેમને ખબર જ ના હોય કે પાછળથી પ્રભુની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા માટે સેના આવી રહી છે. આગળ-આગળ મુખ્ય પંડા (પંડો) ચાલી રહ્યો હતો. પરમેશ્વર છતાં પણ દ્વારના મદ્યમાં ઊભા રહ્યા. નજુક આવીને મુખ્ય પંડાએ (પંડાએ) શુદ્ધ ઝપમાં ઊભેલા પરમેશ્વરને એવો ઘક્કો માર્યો કે તે દૂર જઈને પડયા

તथા એકાંત સ્થાન પર શુદ્ર લીલા કરતાં બેસી ગયા. રાજી સહિત બધા શ્રદ્ધાળુઓએ મંદિરના અંદર જઈને જોયું તો બધી મૂર્તિઓ તેજ દ્વાર પર ઊભા શુદ્ર રૂપ પરમેશ્વરનું રૂપ ધારણ કરેલી હતી. આ આશ્ર્યને જોઈને ઉપસ્થિત વ્યક્તિ અચંબિત થઈ ગયા. મુખ્ય પંડિત (પંડો) કહેવા લાગ્યો કે પ્રલુબુ કૃષ્ણ થઈ ગયા છે, કારણ કે મુખ્ય દ્વારને તે શુદ્રાએ અપવિત્ર કરી દીઘું છે. એટલા માટે બધી મૂર્તિઓએ શુદ્ર રૂપ ધારણ કરી લીઘું છે. મોટું અનિષ્ટ થઈ ગયું છે. થોડાક સમય પછી મૂર્તિઓ પોતાના વાસ્તવિકરૂપમાં આવી ગઇ. ગંગાજળથી કેટલીયવાર સ્વરચ્છ કરીને પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવી. [કર્વિદેવે કહ્યું અજ્ઞાનતા તથા પાખંડવાદની ચરમસીમા જુઓ. કારીગર મૂર્તિના ભગવાન બનાવે છે. પછી પૂજારી અથવા બીજા સંત તે મૂર્તિરૂપી પ્રલુબુમાં પ્રાણ પૂર્વે છે એટલે કે પ્રલુબુને જીવનદાન આપે છે. ત્યારે તે માટી અથવા લાકડીના પ્રભુ કાર્યસિદ્ધ કરે છે, વાં રે પાખંડીઓ બહુ મૂર્ખ બનાવ્યા પ્રલુબેભી આત્માઓને]

મૂર્તિ સ્થાપના થઈ ગયા પછી કેટલાક દિવસ પછી લગભગ ચાલીસ કૂટ ઊંચી લહેરો સમુદ્રમાં પાણીની ઊઠી જેને સમુદ્રી તોફાન કહે છે તથા પાણી બહુ વેગથી મંદિરની તરફ ધસી ગયું. સામે કબીર પરમેશ્વર ચયુતરા પર બેઠા હતા. પોતાનો એક હાથ ઉઠાવ્યો જેમ આશીર્વાદ આપવામાં આવે છે તેમ, સમુદ્ર ત્યાં ઊઠેલો ને ઊઠેલો રોકાઈ ગયો તથા પર્વતની જેમ ઊભો રહ્યો, આગળ ના વધી શક્યો. વિપ્ર (બ્રાહ્મણ)નું રૂપ બનાવીને સમુદ્ર આવ્યો તથા ચયુતરા ઉપર બેઠેલા પ્રભુને કહ્યું કે ભગવાન તમે મને રસ્તો આપી દો, હું મંદિર તોડવા જરૂર. પ્રભુએ કહ્યું કે આ મંદિર નથી. આ તો મહેલ (આશ્રમ) છે. આમાં વિદ્ધાન પુરુષ રહેશે તથા પવિત્ર ગીતાજીનું ઝાન આપ્યા કરશે. તમને આનો નાશ કરવાનું શોભતું નથી. સમુદ્રએ કહ્યું કે હું આને અવશ્ય તોડીશ. પ્રભુએ કહ્યું કે જાઓ કોણ રોકે છે? સમુદ્ર એ કહ્યું કે હું વિવશ થઈ ગયો છું. તમારી શક્તિ અપાર છે. મને રસ્તો આપી દો પ્રલુબુ. પરમેશ્વર કબીર સાહેબજીએ પૂછ્યું કે તમે આવું કેમ કરી રહ્યા છો? વિપ્ર (બ્રાહ્મણ) રૂપમાં ઉપસ્થિત સમુદ્રએ કહ્યું કે જ્યારે આ શ્રીકૃષ્ણજી પ્રેતા ચુગમાં શ્રીરામચન્દ્ર રૂપમાં આવ્યા હતા ત્યારે એણે મને અર્દ્દિનબાણ બતાવીને સારું ખોટું કહીને અપમાનિત કરીને રસ્તો માંગ્યો હતો. હું તેનો બદલો લેવા જઈ રહ્યો છું.

પરમેશ્વર કબીરજીએ કહ્યું કે બદલો તો તમે પહેલા જ લઈ ચુક્યા છો. તમે દ્વારિકાને દુબાડી રાખી છે. સમુદ્રએ કહ્યું કે છજુ પૂર્વી નથી દુબાડી શક્યો, અડધી રહી ગઈ છે. તે સમયે પણ કોઈ પ્રબળ શક્તિ ચુક્તા સંત સામે આવી ગયા હતા, જે કારણથી હું દ્વારિકાને પૂર્ણ રૂપથી નથી દુબાડી શક્યો. છજુ પણ કોશિષ કરું છું તો ત્યાં નથી જઈ શકતો. ત્યાં મને બાંધી રાખ્યો છે.

ત્યારે પરમેશ્વર કબીરજી (કર્વિર્વ)એ કહ્યું ત્યાં પણ હું જ પહોંચ્યો હતો. મેં જ તે અવશોષ બચાવ્યો હતો. હવે જ બાકી બચેલી દ્વારિકાને પણ

ખતમ કરી દે, પરંતુ તે યાદગાર સ્થાનને છોડી દે જે, જ્યાં શ્રીકૃષ્ણજીના શરીરના અંતિમ સંસ્કાર કરવામાં આવ્યા હતા. (શ્રીકૃષ્ણજીના અંતિમ સંસ્કાર સ્થળ પર બહુ મોટું મંદિર બનાવી દેવામાં આવ્યું છે એટલે તે યાદગાર પ્રમાણ બની રહેશે કે વાસ્તવમાં શ્રીકૃષ્ણજીનું મૃત્યુ થયું હતું. તથા પંચભૂત શરીર છોડી ગયા હતા. નહીં તો આવવાવાળા સમયમાં કહેશે કે શ્રીકૃષ્ણજીનું તો મૃત્યુ જ નહોતું થયું) આજા પ્રાપ્ત કરીને બાકી દ્વારિકાને પણ સમુદ્રથે દૂબાડી દીધી. પરમેશ્વર કબીરજી (કવિર્દીવ)એ કહ્યું હવે તમે ભવિષ્યમાં ક્યારે પણ આ જગન્નાથ મંદિરને તોડવાનો પ્રયત્ન નહીં કરતા તથા આ મહેલથી દૂર ચાલ્યો બા. આવી પ્રભુની આજા માનીને પ્રણામ કરીને સમુદ્ર મંદિરથી લગભગ દોઢ કિલોમીટર દૂર હઠી (ચાલ્યો) ગયો આમ શ્રી જગન્નાથજીના મંદિરની એટલે કે ધામની સ્થાપના થઈ.

“શ્રી જગન્નાથજીના મંદિરમાં છૂટ-અછૂટ પ્રારંભથી જ નથી”

કેટલાક દિવસો પછી જે પંડાએ (પંડિતે) કબીરજીને શૂદ્ર રૂપમાં ઘક્કો માર્યો હતો તેને કુષ રોગ થઈ ગયો. બધી જ દવાઓ કરવા છતાં સ્વસ્થ ના થયો. કુષ રોગનું કુષ વધારે ને વધારે વધતું જ ગયું. બધી ઉપાસનાઓ પણ કરી, શ્રી જગન્નાથજીની સામે રડી-રડીને સંકટ નિવારણ માટે પ્રાર્થના કરી, પરંતુ બધી પ્રાર્થના નિષ્ફળ રહી. સ્વખનમાં શ્રીકૃષ્ણજીએ દર્શન આપ્યા તથા કહ્યું પંડિત, તે સંતના ચરણ ધોઇને ચરણામૃતનું પાન કર જેને તો મંદિરના મુખ્ય દ્વાર પર ઘક્કો માર્યો હતો. ત્યારે તેના આશીર્વાદથી તારો કુષ રોગ ઠીક થઈ શકે છે. અગર તે તને હૃદયથી માફ કરે તો, અન્યથા નહીં. મરતો શું ના કરે ?

તે મુખ્ય પંડિત સવારે ઊઠ્યો. બધા સહયોગી પંડિતોને સાથે લઈને તે સ્થાન પર ગયો જ્યાં પ્રભુ કબીર શૂદ્ર રૂપમાં બિરાજમાન હતા. જેવો પંડિત (પંડો) પ્રભુના નજીક આવ્યો તો પરમેશ્વર ઊઠીને ચાલવા લાગ્યા તથા કહ્યું કે પંડા હું તો અછૂટ છું, મારાથી દૂર રહેજે, ક્યાંક તમે અપવિશ ના થઈ જાઓ. પંડો નજીક પહોંચ્યો, પરમેશ્વર ફરી આગળ ચાલ્યા. ત્યારે પંડો દ્યૂસકે-દ્યૂસકે રડવા લાગ્યો તથા કહ્યું પરવરદીગાર મારી ભૂલ ક્ષમા કરી દો. ત્યારે દચાળું પ્રભુ ઊભા રહી ગયા. પંડિતે આદરની સાથે એક સ્વચ્છ વલ્લ જમીન પર બિછાવીને પ્રભુને બેસવાની પ્રાર્થના કરી. પ્રભુ તે વલ્લ ઉપર બેસી ગયા. ત્યારે તે પંડિતે સ્વયં ચરણ ધોયા તથા ચરણામૃતને પાગ્રમાં ભરી લીધું. પ્રભુ કબીરજીએ કહ્યું પંડા ચાલીસ દિવસ સુધી આ પાણીને પીકે તથા સ્નાન કરવાના જળમાં થોડું નાંખીને સ્નાન કરતો રહેજે. ચાલીસમાં દિવસે તારો કુષ રોગ સમાપ્ત થઈ જશે તથા કહ્યું કે ભવિષ્યમાં પણ આ જગન્નાથજીના મંદિરમાં કોઈએ છૂટાછૂટ કર્યું તો તેને પણ દંડ મળશે. બધા ઉપસ્થિત વ્યક્તિઓએ વચન આપ્યું કે આજ પછી આ પવિત્ર સ્થાન પર કોઈ છૂટ-અછૂટ નહીં કરવામાં આવે.

વિચાર કરો :- હિંદુસ્તાનમાં એક જ મંદિર આવું છે જેમાં પ્રારંભથી છૂત-અછૂત નથી.

મુજ દાસને (દાસ રામપાલને) પણ તે સ્થાનને જોવાનો અવસર પ્રાપ્ત થયો. કેટલાક સેવકોની સાથે તે સ્થળને જોવા માટે ગયો હતો કે થોડાક પ્રમાણ પ્રાપ્ત કરું. ત્યાં આગળ બધા પ્રમાણ આજે પણ સાક્ષી મળ્યા. જે પથરાર (ચયબૂતરા) ઉપર બેસીને કબીર પરમેશ્વરજીએ મંદિરને બચાવવા માટે સમુદ્રને રોક્યો હતો તે આજે પણ વિદ્યમાન છે. તેની ઉપર એક યાદગાર રિપમાં ગુંબજ બનાવી રાખ્યો છે. ત્યાં આગળ બહુ જૂનો મહિંત (રખેવાળ) પરંપરાવાળો એક આશ્રમ પણ વિદ્યમાન છે. ત્યાં લગભગ સિંતોર વરસના વૃદ્ધ મહિંતજી પાસેથી ઉપરના મંદિરની સમુદ્રથી રક્ષાની જાણકારી માંગી તો તેણે પણ આજ કહ્યું તથા કહ્યું કે મારા પૂર્વજ કેટલીય પેટીથી આહી આગળ મહિંત (રખેવાળ) રહ્યા છે. આહી આગળ શ્રી ધર્મદાસ સાહેબ તથા તેમની પત્ની ભક્તમતિ આમનીદેવીએ શરીરત્વાગ કર્યો હતો. બંનેની સમાદિયાઓ પણ જોડે-જોડે બનેલી દેખાડી.

પછી અમે શ્રી જગન્નાથજીના મંદિરમાં ગયા. ત્યાં આગળ મૂર્તિ પૂજા આજે પણ નથી. પરંતુ પ્રદર્શની અવશ્ય લગાવી રાખી છે.

જે પણ મૂર્તિઓ ભગવાન શ્રી કૃષ્ણજી તથા શ્રી બલરામજી તથા બહેન સુભદ્રાજીની મંદિરની અંદર સ્થાપિત છે તેમના બંને હાથોના પંજ નથી, બંને હાથ હૂઠા છે. તે મૂર્તિઓની પણ પૂજા નથી થતી, માત્ર દર્શન માટે રાખી છે. ત્યાં આગળ એક ગાઈડ પંડિત (પંડા)ને પૂછ્યું કે સાંભળ્યું છે કે આ મંદિર પાંચ વખત સમુદ્રએ તોડ્યું હતું અને ફરી બનાવ્યું હતું, સમુદ્રએ કેમ તોડ્યું ? પછી કોણે સમુદ્રને રોક્યો હતો ? પંડિતે કહ્યું આ બધી તો મને ખબર નથી. આ બધી કૃપા જગન્નાથજીની હતી, તેમણે જ સમુદ્રને રોક્યો હતો. સાંભળ્યું છે કે સમુદ્રએ અણવાર મંદિરને તોડ્યું હતું. મેં ફરી પ્રશ્ન કર્યો કે પ્રથમ વાર જ કેમ સમુદ્રને ના રોક્યો પ્રભુએ ? પંડિતે ઉટાર આપ્યો કે લીલા છે જગન્નાથની.

મેં ફરી પૂછ્યું કે આ મંદિરમાં છૂત-અછૂત છે કે નહીં ? તેણે કહ્યું જ્યારથી મંદિર બન્યું છે ત્યારથી આહી કોઈ છૂઆછૂત નથી. મંદિરમાં શુદ્ધ તથા પાંડા એક થાળીમાં જમી શકે છે, કોઈ મનાઈ નથી કરતું - કોઈ ભેદભાવ નથી. મેં પ્રશ્ન કર્યો પાંડેજુ બીજા હિંદુ મંદિરોમાં તો પહેલા બહુ જ છૂઆછૂત હતી, આમાં કેમ નથી ? પ્રભુ તો તે જ છે. પાંડેએ જવાબ આપ્યો લીલા છે જગન્નાથની.

હવે પુણ્ય આત્માઓ વિચાર કરો - કે સત્યને કેટલું દબાવી દીધું છે, એક લીલા જગન્નાથની કહીને. પવિત્ર યાદગાર તો આદરણીય છે, પરંતુ આત્મકલ્યાણ તો કેવળ પવિત્ર ગીતાજી તથા પવિત્ર વેદોમાં વર્ણિત તથા પરમેશ્વર કબીરજી દ્વારા આપેલા તત્ત્વજ્ઞાન અનુસાર ભક્તિસાધના કરવા માત્રથી જ સંભવ છે, અન્યથા શાસ્ત્રવિરુદ્ધ હોવાથી માનવજીવન વ્યર્थ થઈ જશે. પ્રમાણ ગીતા અદ્યાય ૧૬ મંત્ર-૨૩, ૨૪. શ્રી જગન્નાથના મંદિરમાં

પ્રભુના આદેશાનુસાર પવિત્ર ગીતાજુના ફાનની મહિમાના ગુણગાન કરવા જ શ્રેયસ્કર છે તથા જેમ શ્રીમદ્ ભગવત ગીતાજુમાં ભક્તિવિધિ છે તે જ પ્રમાણે સાધના કરવા માગ્રથી જ આત્મકલ્યાણ સંભવ છે , અન્યથા જગન્નાથજુના દર્શન માગ્ અથવા બિચડીનો પ્રસાદ ખાવા માગ્રથી કોઈ લાભ નથી, કારણ કે આ કિયા શ્રી ગીતાજુમાં વર્ણિત ન હોવાથી શાસ્ત્રવિરુદ્ધ થઈ, જે અદ્યાય-૧૬ મંત્ર ૨૩-૨૪ માં પ્રમાણ છે.

✿ “સ્વર्गની પરિભાષા શું છે ?”

ઉદાહરણ અર્થ સ્વર્ગને એક હોટલ (રેસ્ટોરન્ટ) સમજો. જેમ કોઈ ધનવાન વ્યક્તિ ગરમીની અસ્તુમાં શિમલા અથવા કુલ્લુ મનાલી જેવા શહેરોમાં ઠંડાં સ્થાનો પર જાય છે. ત્યાં કોઈ હોટલમાં રહે છે. જેમાં ઇમનું ભાડું તથા જમવાનો ખર્ચો આપવાનો હોય છે. બે અથવા ગ્રામ મહિનામાં ૨૦-૩૦ હજાર ઇપિયા ખર્ચ કરીને પાછા પોતાના કર્મક્ષોભ્રમાં આવવાનું હોય છે. પછી દસ મહિના મજૂરી મહેનત કરે. ફરી બે મહિના પોતાની જ કમાઈ ખર્ચ કરી પાછા આવો. અગાર કોઈ વર્ષો કમાઈ (કમાણી) સારી ન થઈ તો તે બે મહિનાના સુખને પણ તરસો.

ઠીક આ જ પ્રમાણે સ્વર્ગ સમજો:- આ પૃથ્વીલોક પર સાધના કરીને થોડોક સમય સ્વર્ગરૂપી હોટલમાં ચાલ્યો જાય છે, પછી પોતાની પુણ્ય કમાઈ ખર્ચ કરીને પાછા નરક તથા ચૌરાસી લાખ પ્રાણીઓના શરીરમાં કષ્ટ પાપકર્મના આધાર પર ભોગવવું પડે છે.

જ્યાં સુધી તરફદર્શી સંત નહીં મળે ત્યાં સુધી જન્મ-મૃત્યુ તથા સ્વર્ગ-નરક તથા ચૌરાસી લાખ યોનિયોના કષ્ટ બની જ રહેશે. કારણ કે માગ્ પુણ્યપરમાત્માનું સતનામ તથા સારનામ જ પાપોનો નાશ કરે છે. અન્ય પ્રભુઓની પૂલથી પાપ નષ્ટ નથી થતા. બધાં કર્મોનું જેવું છે તેવું જ (ચથાવતુ) ફળ મળે છે.

અટલા માટે ગીતા અદ્યાય ૮ શલોક ૧૬માં કહ્યું છે કે બ્રહ્મલોક (મહાસ્વર્ગ) સુધી સર્વ લોક નાશવાન છે જ્યારે સ્વર્ગ-મહાસ્વર્ગ જ નહીં રહે ત્યારે સાધકનું કચાણું હશે ? કૃપયા વિચાર કરો.

પ્રશ્ન :- શું ગીતાજુનો નિત્ય પાઠ કરવાથી કોઈ લાભ નથી ? જે દાન કરે છે જેમ કે કૂતરાને રોટી, ભૂખ્યાને ભોજન, કિડીઓને લોટ, તીથો પર ભંડારા વગેરે કરે છે, શું તે પણ વ્યર્થ છે ?

ઉત્તાર :- ધાર્મિક સદગ્રંથોના પઠન-પાઠનથી ફાનયફાનું ફળ મળે છે. ચફાનું ફળ થોડો સમય સ્વર્ગ અથવા જે ઉદ્દેશ્યથી કચાણું હોય તેનું ફળ મળી જાય છે, પરંતુ મોક્ષ નહીં. નિત્ય પાઠ કરવાનું મુખ્ય કારણ એ હોય છે કે સદગ્રંથોમાં જે સાધના કરવાનો નિર્દેશ છે તથા જે ના કરવાનો નિર્દેશ છે તેની ચાદ તાજુ રહે. કચાણેક કોઈ ભૂલ ન થઈ જાય. જેનાથી આપણે વાસ્તવિક ઉદ્દેશ્ય ત્યાગીને ગફલત કરીને શાસ્ત્રવિધિ ત્યાગીને

મનમાની પૂજા (આચરण) ના કરવા લાગી જઈએ તથા મનુષ્યજીવનના મુખ્ય ઉદ્દેશ્યની યાદ બની રહે કે મનુષ્ય જીવનનો મૂળ ઉદ્દેશ્ય આત્મકલ્યાણ જ છે જે શાસ્ત્ર અનુકૂળ સાધનાથી જ સંભવ છે.

જેમ એક જમીનદાર ને વૃદ્ધાઅવસ્થામાં પુત્રની પ્રાપ્તિ થઈ. ખેડૂતે વિચાર્યુ કે જ્યાં સુધી બાળક જવાન થશે, પોતાની ખેતીવાડીના કાર્યને સંભાળવા ચોગ્ય થશે ત્યાં સુધીમાં ક્યાંક મારું મૃત્યુ ના થઈ જાય. એટલા માટે ખેડૂતે પોતાના અનુભવ લખીને મૂકી દીધા તથા પોતાના પુત્રને કહ્યું કે પુત્ર જયારે તું જવાન થાય, ત્યારે પોતાની ખેતી-વાડીના કાર્યને સમજવા માટે આ મારા અનુભવના લેખને દરરોજ વાંચી લેજે અને પોતાની ખેતી કરજે. પિતાજીના મૃત્યુના પછી ખેડૂતનો પુત્ર દરરોજ પિતાજી દ્વારા લખેલા અનુભવના લેખને વાંચતો. પરંતુ જેવું તેમાં લખ્યું છે તેવું નથી કરી રહ્યો. તો તે ખેડૂતનો પુત્ર શું ઘનવાન થઈ શકશે? ક્યારેય નહિ. તેવું જ કરવું જોઈએ કે પિતાજીએ પોતાના અનુભવો લેખમાં લખ્યા છે.

ઠીક આ જ પ્રમાણે ગીતાજીના પાઠને તો શ્રદ્ધાળુ નિત્ય કરે છે પરંતુ સાધના સદગ્રંથથી વિપરીત કરી રહ્યા છે એટલા માટે ગીતા અદ્યાય ૧૬ શ્લોક-૨૩થી ૨૪ના અનુસાર વ્યર્થ સાધના છે.

જેમ કે, બ્રણ ગુણો (રલેગુણ-બ્રહ્માજી, સતોગુણ-વિષ્ણુજી, તમોગુણ-શિવજી)ની પૂજા ગીતા અદ્યાય-૭ના શ્લોક-૧૨ થી ૧૫ તથા ૨૦ થી ૨૪માં મનાઈ છે. તથા શાખ કરવા એટલે કે પિતાર પૂજા, પિંડ ભરવા, અસ્થિઓ ઉઠાવીને ગંગામાં ક્રિયા કરાવવી, તેરમી-બારમી, સતારમી, માસિક, છ માસિક, વાર્ષિક વગેરે કરવાની ગીતા અદ્યાય ૮ શ્લોક-૨૫માં મનાઈ છે. ગ્રત રાખવું ગીતા અદ્યાય-૬ શ્લોક-૧૬માં મનાઈ છે. લખ્યું છે કે હે અજૂન ! યોગ (ભક્તિ) ન તો બિલ્કુલ નહીં ખાવાવાળા (ગ્રત રાખવાવાળા) નો સિદ્ધ થાય છે, એટલે કે ગ્રત રાખવાની મનાઈ છે.

ભૂખ્યાને ભોજન આપો. કૂતરા વગેરે જીવ-જંતુઓ તથા પશુઓને આહાર કરાવવો ખરાબ નથી. પરંતુ પૂર્ણ સંતના માદ્યમથી તેમની આજા અનુસાર દાન તથા ચઢા વગેરે કરવા જ પૂર્ણ લાભદાયક છે.

જેમ એક કૂતરું કારની અંદર માલિકની સીટ પર બેસીને યાત્રા કરે છે. કૂતરાનો દ્રાઈવર મનુષ્ય હોય છે. તે પશુને સામાન્ય મનુષ્યથી વધારે સુવિધા પ્રાપ્ત થાય છે. અલગથી ઝમ, કુલર, પંખો વગેરે લગાવેલા હોય છે.

જ્યારે તે નાદાન પ્રાણી મનુષ્ય શરીરમાં હિતો, ત્યારે દાન પણ કર્યું પરંતુ મનમરજીનું આચરણ (પૂજા)ના માદ્યમથી કર્યું જે શાસ્ત્રવિધિના વિપરીત હોવાના કારણે લાભદાઈ ના થયું. પ્રલુનું વિધાન છે કે ‘જેવું પણ કર્મ પ્રાણી કરશે તેનું ફળ અવશ્ય મળશે.’ આ વિધાન ત્યાં સુધી લાગુ છે જ્યાં સુધી તત્ત્વદર્શિત સંત પૂર્ણપરમાત્માના માર્ગદર્શક ના મળે.

જેવું કર્મ પ્રાણી કરશે તેવું જ ફળ પ્રાપ્ત થાય છે. આ વિધાનના અનુસાર તે તીથો તથા ધામો પર અથવા અન્ય સ્થાનનો પર ભંડારા દ્વારા તથા

કૂતરા વગેરેને રોટલી નાખવાના કર્મના આધાર પર કૂતરાની યોનીમાં ચાલ્યો ગયો. ત્યાં આગળ પણ કરેલાં કર્મ મળ્યાં. કૂતરાનાં જુવનમાં પોતાના પૂર્વજન્મના શુભ કર્મની કમાઈ સમાખ કરીને ગદેડાની યોનીમાં ચાલ્યો જશે. તે ગદેડાનાં જુવનમાં બદી સુવિધાઓ છીનવાઈ જશે. આખો દિવસ માટી, કાચી પાકી ઈંટો ને ઉઠાવશે. તે પછી અન્ય પ્રાણીઓના શરીરમાં કષ ઉઠાવશે તથા નર્ક પણ ભોગવવું પડશે. ૮૪ લાખ યોનિઓનું કષ ભોગવીને પછી ફરીથી મનુષ્ય શરીર પ્રાસ કરે છે. પછી શું ખબર ભક્તિ થાય અથવા ન થાય. જેમ ધામ તથા તીર્થ પર જવાવવાળાના પગની નીચે અથવા જે વાહનમાં બેસીને જાય છે તેના પૈડાંની નીચે જેટલા પણ જુવજંતુ મરણ પામે છે તેનું પાપ પણ તીર્થ તથા ધામયાગીઓને ભોગવવું પડે છે. જ્યા સુધી પૂર્ણ સંત જે પૂર્ણપરમાત્માની સતતસાધના બતાવવાવાળા નહીં મળે ત્યાં સુધી પાપ નાશ (ક્ષમા) નથી થઈ શકતા, કારણ કે બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ, બ્રહ્મ (ક્ષરપુરુષ-કાળ) તથા પરબ્રહ્મ (અક્ષર પુરુષ)ની સાધનાથી પાપ નાશ (ક્ષમા) નથી થતા, પાપ તથા પુણ્ય બંનેના ફળ ભોગવવાં પડે છે. અગર તે પ્રાણી ગીતાજ્ઞાન અનુસાર પૂર્ણસંતની શરણ પ્રાસ કરીને પૂર્ણ પરમાત્માની સાધના કરી હોત તો તે અથવા તો સતલોક ચાલ્યો જતો અથવા ફરીથી મનુષ્ય શરીર પ્રાસ કરતો. પૂર્વના પુણ્યોના આધારે ફરી કોઈ સંત મળી જાય છે. તે પ્રાણી ફરી શુભ કર્મો (સત ભક્તિ) કરીને પાર થઈ જાય છે.

એટલા માટે ઉપરોક્ત મનમરજીનું આચરણ (પૂજા) લાભદાયક નથી.

પ્રશ્ન :- ગીતા અદ્યાય-૩ જ્લોક ૩૫ તથા અદ્યાય ૧૮ જ્લોક ૪૭માં કહ્યું છે કે સારી રીતે આચરણમાં લાવેલા બીજાના ધર્મ કરતા ગુણરહિત પણ પોતાનો ધર્મ અતિ ઉઠામ છે. આપણા ધર્મમાં મરવું પણ કલ્યાણકારક છે, બીજાનો ધર્મ ભય આપવાવાળો છે. આનાથી સિદ્ધ થાય છે કે જે પણ જેવી પૂજા કરે છે તેને ત્યાગવી ન જોઈએ. પોતાના ધર્મમાં મરવું પણ કલ્યાણકારક છે ?

ઉત્તર :- જો ગીતા અદ્યાય-૩ જ્લોક-૩૫ તથા અદ્યાય-૧૮ જ્લોક ૪૭ નો અર્થ આ જ હોય કે જે જેવી પૂજા કરે છે, કરતો રહે, તેને ન ત્યાગો, તો પછી પવિત્ર શ્રીમદ્ ભગવદ ગીતાજ્ઞના જ્ઞાનની શું જરૂરિયાત હતી ? એક જ્લોક બહુ હતો. શ્રી ગીતાજ્ઞના આ જ્લોકનો ભાવાર્થ સાચો છે, પરંતુ અનુવાદકર્તાઓએ વિપરીત અર્થ કર્યા છે.

કૃપા કરીને વાંચો ઉપરોક્ત બંને જ્લોકોનો વાસ્તવિક અર્થ
અદ્યાય તનો જ્લોક -૩૫

“શ્રેયાન, સ્વધર્મઃ, વિગુણઃ, પરધર્મદિ, સ્વનુષ્ઠિતાત
સ્વધર્મે, નિષન્ધ્ર, શ્રેયઃ, પરધર્મઃ ભયાવહઃ://

અનુવાદ :- (વિગુણઃ) ગુણ રહિત એટલે કે શાસ્ત્રવિધિ ત્યાગીને (સ્વનુષ્ઠિતાત) સ્વયં મનમરજીથી સારી રીતે આચરણમાં લાવેલી (પર ધર્મદિ) બીજાની ધાર્મિક પૂજાથી (સ્વધર્મઃ) પોતાની શાસ્ત્રવિધિ અનુસાર

પૂજા (શ્રેયાન) અતિ ઉટામ છે. શાસ્ત્ર અનુકૂળ (સ્વધર્મો) પોતાની પૂજામાં તો (નિધનમ) મરવું પણ (શ્રેયઃ) કલ્યાણકારક છે અને (પરદર્મઃ) બીજાની પૂજા (ભયાવહઃ) ભય આપવા વાળી છે.

અદ્યાય ૧૮નો જ્લોક-૪૭

શ્રેયાન, સ્વધર્મઃ, વિગુણઃ, પરધર્મતિ, સ્વનુષ્ઠિતાત
સ્વભાવનિયતમૃ, કર્મ, કુર્વન, ન આમોતિ, કિલ્બિધમ //

અનુવાદ :- (વિગુણઃ) ગુણ વગરની (સ્વનુષ્ઠિતાત) સ્વયં મનમરજીની એટલે કે શાસ્ત્રવિધિ ત્યાગીને સારી રીતે આચરણ કરેલ (પરદર્મતિ) બીજાનો ધર્મ એટલે કે ધાર્મિક પૂજાથી (સ્વધર્મઃ) પોતાનો ધર્મ એટલે કે શાસ્ત્રવિધિ અનુસાર ધાર્મિક પૂજા (શ્રેયાન) શ્રેષ્ઠ છે. (સ્વભાવ નિયતમ) સ્વયં જ પોતાના સ્વભાવ અનુસાર બનાવેલ મનમરજીના આચરણથી (કર્મ) ભક્તિ કર્મ (ન) ન (કુર્વન) કરો (કિલ્બિધમ) જેનાથી પાપને (આપનોતિ) પ્રાપ્ત થાય છે. ખાસ:- આનું પ્રમાણ ગીતા અદ્યાય - ૧૭ના જ્લોક ૧ થી દમાં સ્પષ્ટ છે.

ઉપરના જ્લોકોમાં સ્પષ્ટ છે કે પોતાની શાસ્ત્રવિધિ અનુસાર સાધના શ્રેષ્ઠ છે. ચાહે બીજાની ચમક-દમકવાળી સાધના કેટલીયે સુનિયોજિત લાગે, પરંતુ તે હાનિકારક હોય છે.

જેમ કે માતાનું જાગરણ કરવાવાળા બહુ સૂરીલા અવાજમાં ગીત ગાઈને માતાની સ્તુતિ મનવિંદત કવિતાઓ દ્વારા પૂર્વા સાજ-બાજની સાથે કરે છે. તે (સ્વનુષ્ઠિતાત) સ્વયં નિર્મિત શાસ્ત્રવિધિ રહિત સાધના ઉપર આકર્ષિત થઈને પોતાની શાસ્ત્ર અનુકૂળ સાધના નહીં ત્યાગવી જોઈએ. જેમ કે કોઈ સાધક સત સાધના પર લાગે છે, તો તે પહેલાની શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ પૂજાઓને ત્યાગી દે છે, જેમ કે પિતૃ પૂજા મંદિરમાં જવાનું વગેરે. ત્યારે અન્ય શાસ્ત્રવિધિ વિરુદ્ધ સાધના કરવાવાળાઓ કહે છે કે તમે બધી પહેલાની પૂજાઓ ત્યાગી દીધી છે. તમારાથી બધા દેવ ઇષ્ટ થઈ જશે. એક વ્યક્તિએ એવું જ કર્યું હતું, તેનો એકનો એક પુત્ર મૃત્યુ પામ્યો. આવી રીતે આ બીજાઓની શાસ્ત્રવિરુદ્ધ સાધના ભય પેદા કરે છે, પરંતુ પોતાની શાસ્ત્ર અનુસાર સાધનાને અંતિમ શ્વાસ સુધી કરતા રહેવું એ જ કલ્યાણકારક છે.

પ્રશ્ના : હું ગીતા અદ્યાય-૬ જ્લોક-૧૦થી ૧૫માં વણવેલી વિધિ અનુસાર એક આસન પર બેસીને માથું વગેરે અંગોને સ્થિર કરીને દ્યાન કરું છું. એકાદશીનું વ્રત પણ કરું છું, આ રીતે શાંતિને પ્રાપ્ત થઈ જશા ?

ઉત્તાર :- કૃપ્યા તમે ગીતા અદ્યાય-૬ જ્લોક-૧૬ને પણ વાંચો જેમાં લખ્યું છે કે હે અર્જુન, આ યોગ (સાધના) ન તો વધારે ખાવાવાળાનો, ન બિલકુલ ન ખાવા (દ્વારા કરવા)વાળાનો સિદ્ધ થાય છે. ના વધારે જાગવાવાળાનો, ન વધારે સુવાવાળાનો સિદ્ધ થાય છે, ન જ એક સ્થાન પર બેસીને સાધના કરવાવાળાનો સિદ્ધ થાય છે. ગીતા અદ્યાય-૬ જ્લોક-૧૦થી ૧૫ સુધી વણવેલી વિધિનું ખંડન ગીતા અદ્યાય-૩ના જ્લોક પથી

દમાં કર્યું છે , કે જે મૂર્ખ વ્યક્તિ બધી કર્મ ઈન્જિન્યૂર્ઝનોને હઠપૂર્વક રોકીને એટલે કે એક સ્થાન પર બેસીને ચિંતન કરે છે તે પાખંડી કહેવાય છે . એટલા માટે કર્મચોગી (કાર્ય કરતા કરતા સાધના કરવાવાળો સાધક) જ શ્રેષ્ઠ છે . વાસ્તવિક ભક્તિ વિધિના માટે ગીતાજ્ઞાનદાતા પ્રભુ (ખ્રિસ્ટ) કોઈ તત્ત્વદર્શિની શોધ કરવાનું કહે છે . (ગીતા અદ્યાય-૪ જ્લોક-૩૪) આનાથી સિદ્ધ થાય છે કે ગીતાજ્ઞાનદાતા (ખ્રિસ્ટ) દ્વારા બતાવેલી ભક્તિ , વિધિપૂર્ણ નથી . એટલા માટે ગીતા અદ્યાય દ જ્લોક ૧૦થી ૧૫ સુધી ખ્રિસ્ટ (કાર્યપુરુષ - કાળ) દ્વારા પોતાની સાધનાનું વર્ણિં છે તથા પોતાની સાધનાથી થવાવાળી શાંતિને અતિ-ખરાબ (અનુટમાં) હોવાનું ગીતા અદ્યાય-૭, જ્લોક ૧૮માં કહ્યું છે . ઉપરોક્ત અદ્યાય-૬ જ્લોક-૧૦થી ૧૫માં કહ્યું છે કે મન અને ઈન્જિન્યૂર્ઝનોને વશમાં રાખવાવાળો સાધક એક વિશેષ આસન તૈયાર કરે છે , જે ન વદારે જીંચું હોય , કે ન વદારે નીચું . તે આસન પર બેસીને ચિંતા તથા ઈન્જિન્યૂર્ઝનોને વશમાં રાખીને મનને એકાગ્ર કરીને અભ્યાસ કરે . સીધા બેસીને ખ્રિસ્ટયર્થનું પાલન કરતો રહી મનને રોકીને પ્રયાણ કરે . આ પ્રમાણે સાધનામાં લાગેલો સાધક મારામાં રહેવાવાળી (નિર્વાણ પરમાનુ) અતિ બેલાન એટલે કે બિલકુલ મરી ગયેલી (નામ માત્ર) શાંતિને પ્રાપ્ત થાય છે . એટલા માટે ગીતા અદ્યાય-૭ જ્લોક-૧૮માં પોતાની સાધનાથી થવાવાળી ગતિ (લાભ)ને અતિખરાબ (અનુટમાં) કહી છે . આ જ ગીતા અદ્યાય-૧૮ જ્લોક-૬ તથા અદ્યાય-૧૫ જ્લોક-૪માં કહ્યું છે કે હે અર્જુન ! તું પરમ શાંતિ તથા સતતોકને પ્રાપ્ત થઈશ , પછી ફરી જન્મ નથી થતો , પૂર્ણ મોક્ષ પ્રાપ્ત થઈ જાય છે . હું (ગીતા જ્ઞાનદાતા પ્રભુ) પણ તે જ આદિ નારાયણ પુરુષ પમરેશ્વરની શરણ છું , એટલા માટે દર નિશ્ચય કરીને તેની જ સાધના અને પૂજા કરવી જોઈએ .

પોતાની સાધનાના અટકળયુક્ત જ્ઞાનના આધારે બતાવેલ માર્ગને ગીતા અદ્યાય-૬, જ્લોક-૪૭માં પણ સ્વચ્છ (યુક્તતમઃ મતઃ) એટલે કે અજ્ઞાન અંધકારવાળા વિચાર કહ્યા છે . અન્ય અનુવાદકર્તાઓએ “ મે યુક્તતમઃ મતઃ ” નો અર્થ ‘પરમ શ્રેષ્ઠ માન્ય છે ’ એમ કર્યો છે . જ્યારે ખરેખર આનો અર્થ એમ કરવાનો હતો કે - આ મારો અટકળ લગાવેલ અજ્ઞાન અંધકારના આધારે આપવામાં આવેલ મત (અભિપ્રાય) છે . કારણ કે ચથાર્થ જ્ઞાનના વિષયમાં કોઈ તત્ત્વદર્શી સંતથી જાણવા માટે કહ્યું છે . (ગીતા અદ્યાય-૪, જ્લોક-૩૪ માં)

ગીતા અદ્યાય-૬, જ્લોક ૪૭ નો વાસ્તવિક અનુવાદ :-

યો/ગીનામુ, અપિ સર્વેષામુ, મદગતેન, અન્તરાચ્મના,

શ્રદ્ધાવાન, ભજતે, યઃ, મામ, સઃ, મે, યુક્તતમઃ, મતઃ //

અનુવાદ :- મારા દ્વારા આપવામાં આવેલ ભક્તિ વિચાર જે લગાવેલ અટકળબાજુથી ઉપરોક્ત જ્લોક ૧૦ થી ૧૫માં વર્ણિત પૂજા વિધિ જે મેં અનુમાન લગાવીને બતાવી છે , તે પૂર્ણ જ્ઞાન નથી, કારણકે (સર્વેષામુ) સર્વ (યો/ગીનામ) સાધકોમાં (યઃ) જે (શ્રદ્ધાવાન) પૂર્ણ આસ્થાવાળા

(અન્તરાત્મના) સારચી લગનથી (મદુગતેન) મારા દ્વારા આપવામાં આવેલ ભક્તિ મત અનુસાર (મામ) મને (ભજતા) ભજે છે (સ:) તે (અપિ) પણ (ચુકૃતતમઃ) અજ્ઞાન અંધકારથી જન્મ-મરણ-સર્વ-નર્કવાળી સાધનામાં જ લીન છે. આ (મે) મારો (મતઃ) વિચાર છે.

આનું જ પ્રમાણ પવિત્ર ગીતા અદ્યાય-૭, શ્લોક-૧૮માં તથા ગીતા અદ્યાય-૫, શ્લોક-૨૮ તથા ગીતા અદ્યાય-૬ શ્લોક-૧૫ માં સ્પષ્ટ છે. માટે ગીતા અદ્યાય-૧૮, શ્લોક-૬૨ માં કહ્યું છે કે - હે ભારત, તું સર્વભાવથી તે પરમાત્માની શરણમાં જા, તેની કૃપાથી જ તું પરમ શાંતિને તથા સનાતન પરમધામ એટલે કે સતતલોકને પ્રાપ્ત થઈશ. ગીતા અદ્યાય-૧૫ શ્લોક-૪ માં કહ્યું છે કે જ્યારે તને ગીતા અદ્યાય-૪, શ્લોક-૩૪ માં વર્ણિત તત્ત્વદર્શી સંત મળી જાય ત્યારબાદ તે પરમપદ પરમેશ્વરની ખંતપૂર્વક શોધ કરવી જોઈએ, જે માં ગયેલ સાધક પણી પાછા વળીને આ સંસારમાં નથી આવતા એટલે કે સદાય માટે (કાયમ માટે) જન્મમૃત્યુથી મુક્ત થઈ જાય છે. જે પરમેશ્વરે સંસારરૂપી વૃક્ષની રચના કરી છે, હું પણ તે જ આદિ પુરુષ પરમેશ્વરની શરણમાં છું. તેની જ ભક્તિ કરવી જોઈએ.

ગીતા અદ્યાય-૩ શ્લોક-૫થી ૮માં પણ ગીતા અદ્યાય-૬ શ્લોક-૧૦થી ૧૫ના જ્ઞાનને ખોટું સિદ્ધ કર્યું છે. અજ્ઞુને પૂછિયું : પ્રભુ મનને રોકવું ઘણું કર્ઠિન છે. ભગવાને જવાબ આપ્યો, અજ્ઞુન મનને રોકવું તો વાચ્યુને રોકવા સમાન છે. પણી આ પણ કહ્યું છે કે નિઃશાંકપણે કોઈ પણ વ્યક્તિ કોઈ પણ સમયે ક્ષાણ માં પણ કર્મ કર્યા વગર નથી રહેતો. જે મહા મૂર્ખ મનુષ્ય બધી જ કર્મ ઇન્દ્રયોને હઠપૂર્વક ઉપરથી રોકીને મનથી કંઈકના કંઈક વિચારતો રહે છે. એટલા માટે એક સ્થાન પર હઠયોગ કરીને નહીં બેસવા કરતાં સાંસારિક કાર્ય કરતા-કરતા (કર્મયોગ) સાધના કરવી જ શ્રેષ્ઠ છે. કર્મ ન કરવાં એટલે કે હઠયોગથી એક સ્થાન પર બેસીને સાધના કરવાની અપેક્ષા એ કર્મ કરતા કરતા સાધના કરવી શ્રેષ્ઠ છે. એક સ્થાન પર બેસીને સાધના (અકર્મણા) કરવાથી તારું જીવનનિર્વાહ કર્ય રીતે થશે ? શાસ્ત્રવિદ્યિ ત્યાગીને સાધના (હઠયોગ એક આસન પર બેસીને) કરવાથી કર્મબંધનનું કારણ બને છે, બીજું જે શાસ્ત્ર અનુકૂળ કર્મ કરતા-કરતા સાધના કરવી જ શ્રેષ્ઠ છે. એટલા માટે સાંસારિક કાર્ય કરતો રહીને સાધના કર. ગીતા અદ્યાય-૮ શ્લોક-૭માં કહ્યું છે કે ચુદ્ધ પણ કર, મારું સ્મરણ પણ કર, આ પ્રમાણે મને જ પ્રાપ્ત થઈશ. ગીતા અદ્યાય-૭ શ્લોક-૧૮માં તથા અદ્યાય ૧૮ શ્લોક દરમાં કહ્યું છે કે પરંતુ મારી સાધનાથી થવાવાળી ગતિ (લાભ) અતિ ખરાબ(અનુત્તમામ) છે. એટલા માટે તે પરમેશ્વરની શરણમાં જ જેની કૃપાથી તું પરમ શાંતિ તથા (શાશ્વતમ સ્થાનમ) સતતલોકને પ્રાપ્ત થઈશ. તે પરમેશ્વરની ભક્તિવિદ્યિ તથા પૂર્ણજ્ઞાન (તત્ત્વજ્ઞાન) અંગે કોઈ તત્ત્વદર્શી સંતની શોધ કરીને તેને પૂછ, તે જ્ઞાન હું (ગીતાજ્ઞાનદાતા બ્રહ્મ - કારપુરુષ) પણ નથી જાણતો.

પ્રશ્ન : ગીતા અદ્યાય-૧૫ જ્લોક-૧૮માં કહ્યું છે કે હું લોકમાં, વેદમાં પુરુષોત્તમ નામથી પ્રસિદ્ધ છું. આનાથી તો આ જ સિદ્ધ થયું કે ગીતા જ્ઞાનદાતા પ્રભુ જ સર્વ શક્તિમાન છે. તથા ગીતા અદ્યાય-૧૨ આખો જ (પૂર્વેપૂર્વો) ગીતા જ્ઞાનદાતાની મહિમા કહી રહ્યો છે.

ઉત્તાર :- ગીતાજુમાં ગીતા જ્ઞાનદાતા પ્રભુ પોતાની સાધના તથા સમર્થતા પણ કહી રહ્યા છે. તથા સાથે સાથે તે પૂર્ણપરમાત્માની મહિમા પણ કહી રહ્યા છે તથા તે પરમેશ્વરની સાધના માટે તત્ત્વદર્શી સંતની તરફ સંકેત પણ કરી રહ્યા છે. ગીતા અદ્યાય-૧૨મો બ્રહ્મ (ક્ષાર પુરુષ - કાળ)ની મહિમાથી પરિપૂર્ણ છે. તથા ગીતા અદ્યાય-૧૩મો તે પૂર્ણપરમાત્મા એટલે કે આદિ પુરુષ પરમેશ્વરની મહિમાથી પરિપૂર્ણ છે. ગીતા અદ્યાય-૧૫ જ્લોક-૧ થી ૪ તથા ૧૬ થી ૧૭ માં પૂર્ણપરમાત્મા તથા પરબ્રહ્મ, બ્રહ્મ વગેરેનું નિષાર્થિક જ્ઞાન છે.

જ્લોક ૧૬ માં કહ્યું છે કે પૃથ્વી તત્ત્વથી નિર્મિત લોક (બ્રહ્મના ૨૧ બ્રહ્માંડ તથા પરબ્રહ્મના સાત સંખ બ્રહ્માંડ પૃથ્વી તત્ત્વથી બનેલા હોવાના કારણે એક લોક પણ કહેવામાં આવે છે) માં બે પ્રભુ છે. એક ક્ષારપુરુષ એટલે કે બ્રહ્મ, બીજો અક્ષારપુરુષ એટલે કે પરબ્રહ્મ. આ બંને પ્રભુઓના અંતર્ગત જેટલા પણ પ્રાણી છે તેમના તથા બંને પ્રભુઓના સ્થૂળ શરીર તો નાશવંત છે તથા જીવાત્મા અવિનાશી કહેવામાં આવે છે.

જ્લોક ૧૭માં કહ્યું છે કે વાસ્તવમાં પુરુષોત્તમ એટલે કે સર્વશક્તિમાન પરમેશ્વર તો આ બંનેથી બીજો જ છે, જે પરમાત્મા કહેવામાં આવે છે. જે અણે લોકોમાં પ્રવેશ કરીને બદાનું ધારણપોષણ કરે છે. તે વાસ્તવમાં અવિનાશી પરમેશ્વર કહેવામાં આવે છે. અદ્યાય ૧૫ના જ જ્લોક-૧૮માં ગીતા જ્ઞાન-દાતા (ક્ષારપુરુષ - બ્રહ્મ) પોતાની સ્થિતિ બતાવતા કહી રહ્યા છે કે મને તો લોકવેદ (દંતકથા)ના આધારથી પુરુષોત્તમ કહે છે, કારણ કે હું મારા ૨૧ બ્રહ્માંડોમાં જેટલાં પણ પ્રાણી મારા આધીન છે, તે ચાહે સ્થૂળ શરીરમાં નાશવંત છે, ચાહે આત્મરૂપમાં અવિનાશી છે, હું તેમનાથી શ્રેષ્ઠ છું. એટલા માટે લોકવેદના આધારથી પુરુષોત્તમ પ્રસિદ્ધ છું. વાસ્તવમાં પુરુષોત્તમ તો કોઈ બીજો જ પરમેશ્વર છે, જે ગીતા અદ્યાય-૧૫ જ્લોક-૧૭માં કહ્યા છે.

પ્રશ્ન : ગીતા અદ્યાય-૧૦ જ્લોક-૨ માં તથા ૩માં કહ્યું છે કે મારી ઉત્પત્તિને કોઈ નથી જાણતું. જે મને અનાદિ અ-જન્મા તત્ત્વથી જાણે છે તે બદાં પાપોથી મુક્ત થઈ જાય છે. આથી સ્પષ્ટ છે કે બ્રહ્મનો જન્મ નથી થતો તથા બદા પાપ નષ્ટ કરી દે છે ?

ઉત્તાર :- ગીતા અદ્યાય-૧૦ જ્લોક-૨ ફરીથી વાંચો, જેમાં કહ્યું છે કે મારી ઉત્પત્તિને ન દેવતા (બ્રહ્મા, વિષણુ, શિવ વગેરે) તથા ન મહર્ષિ જાણે છે, કારણ કે તે બદા મારાથી ઉત્પન્ન થયા છે.

આ જ્લોકથી સ્વત : સિદ્ધ છે કે ગીતા જ્ઞાનદાતા પ્રભુની ઉત્પત્તિ એટલે કે જન્મ તો થયો જ છે પરંતુ કાળ (બ્રહ્મ)થી ઉત્પન્ન દેવતા તથા

અધિજન નથી જાણતા, કારણ કે તે કાળથી ઉત્પન્ન થયા છે. જેમ પિતાના જન્મના વિષયમાં બાળકો નથી જાણતા, પરંતુ પિતાના પિતા એટલે કે દાદાજી જ બતાવે છે. પૂર્ણપરમાત્માએ સ્વચં કાળ લોકમાં પ્રગટ થઈને બ્રહ્મણી ઉત્પત્તિના વિષયમાં બતાવ્યું છે.

ગીતા અદ્યાય-૧૦ જ્લોક-૩નો અનુવાદ ખોટો કરેલ છે. જેમ ગીતા અદ્યાય-૨ જ્લોક-૧૨ તથા અદ્યાય-૪ જ્લોક-૫માં પોતે પોતાને નાશવંત તથા જન્મ-મૃત્યુને વાર્ચવાર પ્રાણ થવાવાળા કહ્યા છે. જ્લોક ૮માં કહ્યું છે કે “મારા જન્મ અલૌકિક છે.” આનાથી પણ બ્રહ્મણી ઉત્પત્તિ સિદ્ધ થાય છે. અદ્યાય-૨ જ્લોક-૧૭ તથા અદ્યાય-૮ જ્લોક-૩, ૮ થી ૧૦ તથા ૨૦ તથા અદ્યાય-૧૫ જ્લોક-૪, ૧૬-૧૭ માં કોઈ અન્ય અવિનાશી અનાદિ પરમાત્માના વિષયમાં કહ્યું છે.

એટલા માટે ગીતા અદ્યાય-૧૦ જ્લોક-૩માં કહ્યું છે કે કે મનુષ્યોમાં વિદ્વાન એટલે કે તત્ત્વદર્શી સંત મને તથા તે અનાદિ, વાસ્તવમાં જન્મરહિત, સર્વ લોકોના મહેશ્વર એટલે કે પરમેશ્વરને તત્ત્વથી જાણે છે તે તત્ત્વદર્શી સંત સત જ્ઞાન ઉચ્ચારણ કરે છે, જેનાથી સત સાધના કરીને પાપથી મુક્ત થઈ જાય છે. આનું જ પ્રમાણ ગીતા અદ્યાય-૪ જ્લોક-૩માં પણ છે. કૃપા કરી વાંચો ગીતા અદ્યાય-૧૦ જ્લોક-૩નો વથાર્ત્ત અનુવાદ.

અદ્યાય ૧૦નો જ્લોક-૨

ન, મે, વિદુઃ, સુરગણા: પ્રભવમ, ન, મહર્ષય:

અહમ, આદિઃ, હિ, દેવાનામૃ, મહર્ષીનામૃ, ચ, સર્વશ: ||

શબ્દાર્થ :- (મે) મારી (પ્રભવમ) ઉત્પત્તિને (ન) ન (સુરગણા:) દેવતાલોક જાણે છે. અને (ન) ન (મેહર્ષય:) મહર્ષિ જન જ (વિદુઃ) જાણે છે, (હિ) કારણ કે (અહીમ) હું (સર્વશ:) બધા પ્રકારથી (દેવાનામ) દેવતાઓનો (ચ) અને (મહર્ષીનામૃ) મહર્ષિઓનો પણ (આદિઃ) આદિ એટલે કે ઉત્પત્તિનું કારણ છું.

અદ્યાય-૧૦નો જ્લોક-૩

ચ:, મામૃ, અજમૃ, અનાદિમૃ, ચ, વેતિ, લોકમહેશ્વરમૃ,

અસમૂઢઃ, સઃ, મત્ર્યેષુ, સર્વપાપૈઃ, પ્રમુચ્યતે ||

અનુવાદ :- (ચ:) જે વિદ્વાન વ્યક્તિ (મામૃ) મને (ચ) તથા (અનાદિમ) કાયમ રહેવાવાળા એટલે કે પુરાતન (અજમ) જન્મ ન લેવાવાળા (લોક મહેશ્વરમ) સર્વ લોકોના મહાન ઈશ્વર એટલે કે સર્વોર્ચ્ય પરમેશ્વરને (વેતિ) જાણે છે. (સઃ) તે (મત્ર્યેષુ) શાસ્ત્રોને સાચી રીતે જાણવાવાળા એટલે કે વેદો અનુસાર જ્ઞાન રાખવાવાળા (અસમૂઢ:) એટલે કે તત્ત્વદર્શી વિદ્વાન (સર્વપાપૈઃ) સંપૂર્ણ પાપો ને (પ્રમુચ્યતે) વિસ્તૃત વર્ણનની સાથે કહે છે એટલે કે તે જ સૂચિજ્ઞાન તથા કમર્ણનું સાચું વર્ણન કરે છે એટલે કે અજ્ઞાનતાથી પૂર્ણરૂપે મુક્ત કરી દે છે. જેના કારણે તત્ત્વદર્શી સંત જ્ઞારા બતાવેલી વાસ્તવિક સાધનાના આધાર પર ભક્તિ કરવાવાળાનાં બધા પાપ નાશ થઈ જાય છે.

✿ “ગીતા જ્ઞાનદાતા બ્રહ્મ (કાળ)ની
ઉત્પત્તિનો સંકેત”

અદ્યાય-૧૦ જ્લોક-૨માં કહ્યું છે કે અર્જુન : મારી ઉત્પત્તિ (જન્મ) ને ન તો દેવતા જાણો છે, ન તો મહર્ષિ જાણો છે કારણ કે આ બધા મારાથી પેદા થયા છે. આનાથી સ્વયં સિદ્ધ થાય છે કે બ્રહ્મ (કાળ)ની ઉત્પત્તિ તો થઈ છે, પરંતુ દેવતા અને અધિ નથી જાણતા. જેમ પિતાજુની ઉત્પત્તિ બાળકો બતાવી નથી શકતા, પરંતુ દાદાજી જાણો છે. આજ પ્રમાણે ૨૧ બ્રહ્માંડમાં બધા જ દેવ-અધિ વગેરે જ્યોતિ નિરંજન - બ્રહ્મ એટલે કે કાળ તથા પ્રકૃતિ (દુર્ગા)ના સંયોગથી ઉત્પન્ન થયા છે. એટલા માટે કહી રહ્યો છે કે મારી ઉત્પત્તિને ૨૧ બ્રહ્માંડમાં કોઈ નથી જાણતું, કારણ કે બધાની ઉત્પત્તિ મારાથી થઈ છે. ફક્ત પૂર્ણબ્રહ્મ જ કાળ (બ્રહ્મ)ની ઉત્પત્તિ બતાવી શકે છે. કારણ કે બ્રહ્મ (કાળ)ની ઉત્પત્તિ પરમ અક્ષારબ્રહ્મ (પૂર્ણ બ્રહ્મ) થી થઈ છે. જેનું ગીતાજુના અદ્યાય-૩ના જ્લોક-૧૪, ૧૫માં બ્રહ્મની ઉત્પત્તિનું પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ છે. અદ્યાય-૧૦ જ્લોક-૩માં જે તત્ત્વદર્શી એટલે કે વિદ્વાન વ્યક્તિ મને તથા કર્યારેય ન જન્મ લેવાવાળા બધા લોકોના મહેશ્વર એટલે કે અવિનાશી પરમાત્માને જાણો છે તે પ્રણે વેદો (અગ્વેદ, સામ વેદ, યજુર્વેદ) ને જાણો છે તે તત્ત્વદર્શી સંત છે. તેના દ્વારા બતાવેલ ભક્તિમાર્ગમાં રહી સાધના કરવાથી બધા પાપ નષ્ટ થઈ જાય છે. ગીતાજુના અદ્યાય-૧૫માં ૧૬, ૧૭, ૧૮માં વર્ણિં છે કે પૂર્ણપરમાત્મા અવિનાશી તો અન્ય (બીજો) જ છે, જે પ્રણે લોકોમાં પ્રવેશ કરીને બધાનું ધારણ-પોષણ કરે છે. મને (કાળને) તો માત્ર એટલા માટે પુરખોટામ કહે છે - કારણ કે ૨૧ બ્રહ્માંડોમાં મારા આધિન સ્થૂળ શરીરમાં નાશર્વત પ્રાણીઓ તથા અવિનાશી જીવાત્માથી ઉટામ છું. એટલા માટે મને લોકવેદ એટલે કે દંત કથાઓના આધારથી પુરખોટામ કહ્યો છે પરંતુ વાસ્તવમાં હું અવિનાશી અથવા પાલનકર્તા નથી. ગીતાજુના અદ્યાય નં ૩ જ્લોક-૧૪, ૧૫માં કહ્યું છે કે બધા જીવ અન્ન (અનાજ) થી ઉત્પન્ન થાય છે, અન્ન (અનાજ) વરસાદથી થાય છે, વર્ષા યજાથી થાય છે, યજા શુભકર્મોથી, કર્મ બ્રહ્મથી ઉત્પન્ન થાય છે. બ્રહ્મ અવિનાશી પરમાત્માથી ઉત્પન્ન થયો છે. તે જ અવિનાશી સર્વ વ્યાપક પરમાત્મા જ યજોમાં પ્રતિષ્ઠિત છે, યજોમાં પૂજય છે, તે જ યજોનું ફળ પણ આપે છે એટલે કે વાસ્તવમાં અધિયજા પણ તે જ છે.

પછી ગીતાજુના અદ્યાય ૧૦નો જ્લોક નં. ૨માં કહ્યું છે કે મારી ઉત્પત્તિ (પ્રભવમ)ને કોઈ નથી જાણતું. આનાથી સિદ્ધ છે કે કાળ (બ્રહ્મ) પણ ઉત્પન્ન થયો છે. એટલા માટે આ કોઈ જગ્યાએ આકારમાં પણ છે. નહીં તો કૃષ્ણજી તો અર્જુનની સામે જ ઉભા હતા. તે તો કહી જ નહીંતા શકતા કે હું અનાદિ અજન્મા છું, આ બધું કાળ (અદૃશ્ય બ્રહ્મ) જ શ્રીકૃષ્ણજુના શરીરમાં જીવસ્થરૂપ (પ્રેતવત્ પ્રવેશ કરીને) થી બોલીને પોતાની પ્રતિષ્ઠા (સ્થિતી)ની સાચી જાણકારી ગીતા ઇપમાં આપી ગયા.

ઉપરના વિવરણથી ગીતાજીમાં સિદ્ધ થયું છે કે બ્રહ્મની ઉત્પત્તિ પૂર્ણબ્રહ્મથી થઈ છે. આજ પ્રમાણ અથર્વવેદ કાન્ડ ૪ અનુવાક ૧ મંત્ર ૩માં પણ છે, કૃપ્યા વાંચો :-

કાન્ડ નં. ૪ અનુવાક નં. ૧ મંત્ર નં- ૩

પ્ર યો જજો વિદ્વાનસ્ય બન્ધુર્વિશા દેવાનાં જનિમા વિવક્તિ ।

બ્રહ્મ બ્રહ્મશ ઉજજભાર, મધ્યાનીયૈરૂચ્યૈઃ સ્વધા અભિ પ્રતસ્થૌ ॥ ૩ ॥

પ્ર - યઃ જજો : વિદ્વાનસ્ય- બન્ધુઃ - વિશા - દેવાનામૃ - જનિમા - વિવક્તિ- બ્રહ્મઃ - બ્રહ્મણઃ ઉજજભાર- મધ્યાત - નિયૈઃ - ઉર્ચ્યૈઃ - સ્વધા - અભિઃ - પ્રતસ્થૌ

અનુવાદ:- (પ્ર) સૌથી પહેલા (દેવાનામૃ) દેવતાઓ તથા બ્રહ્માંડોની (જજો) ઉત્પત્તિના જ્ઞાનને (વિદ્વાનસ્ય) જિજ્ઞાસુ ભક્તના (યઃ) જે (બંધુઃ) વાસ્તવિક સાથી એટલે કે પૂર્ણપરમાત્મા જ પોતાના નિજ સેવકને (જનિમા) સર્વના ઉત્પત્તિ કર્તા પોતાના દ્વારા સર્જન કરેલાને (વિવક્તિ) સ્વયં જ ઠીક-ઠીક વિસ્તારપૂર્વક બતાવે છે કે (બ્રહ્મણઃ) પૂર્ણપરમાત્માએ (મધ્યાત) પોતાના મધ્યથી એટલે કે શબ્દશક્તિ વડે (બ્રહ્મઃ) બ્રહ્મ-ક્ષાર પુરુષ એટલે કે કાળને (ઉજજભાર) ઉત્પન્ન કરીને (વિશા) સંપૂર્ણ સંસારને એટલે કે બધા લોકોને (ઉર્ચ્યૈઃ) ઉપર સતલોક વગેરે (નિયૈઃ) નીચે પરબ્રહ્મ તથા બ્રહ્મના બધા બ્રહ્માંડ (સ્વધા) પોતાની ધારણ કરવાવાળી (અભિઃ) આકર્ષણ શક્તિથી (પ્રતસ્થૌ) બંનેને સારી પ્રકાર સ્થિત કર્યા.

ભાવાર્થ : પૂર્ણપરમાત્મા પોતાના દ્વારા ર્યા સૂચ્છિનું જ્ઞાન તથા બધા આત્માઓની ઉત્પત્તિનું જ્ઞાન પોતાના નિજ દાસને સ્વયં જ સાચું (પૂર્વે-પૂર્વું) બતાવે છે કે પૂર્ણપરમાત્માએ પોતાના મધ્ય એટલે કે પોતાના શરીરથી પોતાની શબ્દશક્તિ દ્વારા બ્રહ્મ (ક્ષરપુરુષ-કાળ) ની ઉત્પત્તિ કરી તથા સર્વ બ્રહ્માંડોને ઉપર સતલોક, અલખલોક, આગમલોક, અનામીલોક વગેરે તથા નીચે પરબ્રહ્મના સાત સંખ બ્રહ્માંડ તથા બ્રહ્મના ૨૧ બ્રહ્માંડોને પોતાની ધારણ કરવાવાળી આકર્ષણ શક્તિથી રોક્યા છે.

જેમ પૂર્ણપરમાત્મા કબીર પરમેશ્વર (કવિર્દેવ)એ પોતાના નીજુ સેવક એટલે કે સખા શ્રી ધર્મદાસજી, આદરણીય ગરીબદાસજી વગેરેને પોતાના દ્વારા ર્યેલી સૂચ્છિનું જ્ઞાન સ્વયં જ બતાવ્યું. ઉપરનો વેદ મંત્ર પણ આ જ સમર્થન કરી રહ્યો છે.

કાન્ડ નં. ૪ અનુવાક નં. ૧ મંત્ર ૨

યોઽથર્વણિ પિતરં દેવબંધુ બૃહસ્પતિં નમસાવ ચ ગરણાત् ।

ત્વં વિશ્વેષાં જનિતા ચથાસ: કવિર્દેવો ન દભાયત્ સ્વધાવાન् ॥

યઃ - અથર્વણિમૃ- પિતરમૃ- દેવબંધુમૃ- બૃહસ્પતિમૃ- નમસા- અવ-ચ- ગરણાત-ત્વમૃ- વિશ્વેષામૃ- જનિતા-ચથા-સ: - કવિર્દેવ: - ન- દભાયત્ - સ્વધાવાન્

અનુવાદ : (યઃ) જે (અથર્વણિમૃ) અચળ એટલે કે અવિનાશી (પિતરમ) જગત પિતા (દેવ બંધુમ) ભક્તોના વાસ્તવિક સાથી એટલે કે આત્માના

આધાર (બૃહસ્પતિમ) જગતગુરુ (ચ) તથા (નમસા) વિનભ્ર પૂજારી એટલે કે વિદ્યિવત સાધકને (અવ) સુરક્ષાની સાથે (ગરછાત) સતલોક ગયેલા ને સતલોક લઈ જવાવાળા (વિશ્વેષામ્) સર્વ બ્રહ્માંડોની (જનિતા) રચના કરવાવાળા જગદંબા એટલે કે માતાવાળા ગુણોથી પણ યુક્ત (ન દભાયત) કાળની જેમ દગ્ગો ન દેવાવાળા (સ્વધારાવાન) સ્વભાવ એટલે કે ગુણોવાળા (યથા) જેમ છે તેમ એટલે કે તેવાજ (સ:) તે (ત્વમ્) તમે (કવિર્દેવ: કવિર્-દેવ) કવિર્દેવ છો એટલે કે ભાષા લિઙ્ગ હોવાથી ઓને કબીર પરમેશ્વર પણ કહે છે.

ભાવાર્થ : આ મંત્રમાં આ પણ સ્પષ્ટ કરી દીઘું કે તે પરમેશ્વરનું નામ કવિર્દેવ એટલે કે કબીર પરમેશ્વર છે, જેમણે બધી રચના કરી છે.

જે પમરેશ્વર અચલ એટલે કે વાસ્તવમાં અવિનાશી (ગીતા અદ્યાય ૧૫ જ્લોક-૧૬-૧૭માં પણ પ્રમાણ છે) જગતગુરુ, આત્માધાર, જે પૂર્ણ મુક્તિ થઈને સતલોક ગયા છે તેમને સતલોક લઈ જવાવાળા, બધા બ્રહ્માંડોના રચનાદ્વાર, કાળ(બ્રહ્મ)ની જેમ દગ્ગો ન આપવાવાળા જેવા સે તેવા જ તે સ્વયં કવિર્દેવ એટલે કે કબીર પ્રલુછું છે. આ જ પરમેશ્વર બધા બ્રહ્માંડો તથા પ્રાણીઓને પોતાની શબ્દશક્તિથી ઉત્પન્ન કરવાના કારણે (જનિતા) માતા પણ કહેવાય છે. તથા (પિતરમ્) પિતા તથા (બંધુ) ભાઈ પણ વાસ્તવમાં આ જ છે તથા (દેવ) પરમેશ્વર પણ આ જ છે. એટલા માટે આજ કવિર્દેવ(કબીર પરમેશ્વર)ની સ્તુતિ કર્યા કરે છે. ‘ત્વમેવ માતા ચ પિતા ત્વમેવ, ત્વમેવ બંધુ ચ સખા ત્વમેવ, ત્વમેવ સર્વ મમ્ દેવ-દેવ.’ આજ પરમેશ્વરની મહિમાનું પવિત્ર ઋગવેદ મંડલ નં. ૧ સૂક્ત નં. ૨૪માં વિસ્તારથી વિવરણ છે.

પ્રશ્ન : વેદોમાં કવિર, અર્થાત (એટલે કે) કબીર નામનું વિવરણ કેવી રીતે આવ્યું ? વેદ તો સૂચિના પ્રાર્થનામાં પ્રાક્ત થયા હતા. કવિર્દેવ(કબીર પરમેશ્વર) તો સન ૧૩૬૮માં ઉત્પન્ન થયા હતા ?

ઉત્તાર :- પૂર્ણપરમાત્માનું વાસ્તવિક નામ કવિર્દેવ છે તથા ઉપમાત્મક નામ સતપુરુષ, પરમ અક્ષર બ્રહ્મ, પૂર્ણ બ્રહ્મ વગેરે છે. જેમ દેશના પ્રધાનમંત્રીજીના શરીરનું નામ તો બીજુ હોય છે તથા પ્રધાનમંત્રી, પ્રાઇમ મિનિસ્ટર વગેરે પદના નામ છે. આજ પૂર્ણપરમાત્મા કવિર્દેવ નામાન્તરણ કરીને ચારેય યુગોમાં આવ્યા છે તથા સૂચિ તથા વેદોની રચનાથી પૂર્વ(પહેલા) પણ અનામી (અનામય) લોકમાં માનવ સદ્દ્શ શરીરમાં કવિર્દેવ નામથી વિદ્યમાન હતા. તે જ કર્વિદેવ પછી સતલોકની રચના કરીને સતલોકમાં જિરાજમાન થઈ ગયા. ત્યાર પછી પરથલ તથા બ્રહ્મના બધા લોકો તથા વેદોની રચના કરી એટલા માટે વેદોમાં કવિર્દેવનું વિવરણ છે.

✿ “કબીર સાહેબ દ્વારા વિભિન્ના તથા મંદોદરીને શરણામાં લેવા”

પરમેશ્વર મુનિન્દ્ર અનલ એટલે કે નલ તથા અનીલ એટલે કે નીલને શરણામાં લીધા પછી શ્રીલંકામાં ગયા. ત્યાં આગળ એક પરમ ભક્ત

ચંદ્રવિજયજીના ૧૬ સદસ્યોનો પુણ્યશાળી પરિવાર રહેતો હતો. તે ભાઈ જાતિમાં ઉત્પન્ન પુણ્ય કર્મ પ્રાણી હતા. પરમેશ્વર મુનિન્દ્ર (કવિર્દેવ)જીનો ઉપદેશ સાંભળીને પૂરા પરિવારે નામદાન પ્રાપ્ત કર્યું. પરમ ભક્ત ચંદ્રવિજયજીની પત્ની ભક્તમતિ કર્મવતી લંકાના રાજ રાવણની રાણી મંદોદરીની પાસે નોકરી (સેવા) કરતી હતી. રાણી મંદોદરીને હસી મલક, સારા ચુટકલા સંભળાવીને તેમનું મનોરંજન કરાવ્યા કરતી હતી. ભક્ત ચંદ્રવિજય રાજ રાવણની પાસે દરબારમાં નોકરી (સેવા) કરતા હતા. રાજને ગુણગાનના ગીત સંભળાવીને પ્રસન્ન કરતા હતા.

ભક્ત ચંદ્રવિજયની પત્ની ભક્તમતિ કર્મવતી પરમેશ્વરથી ઉપદેશ પ્રાપ્ત કર્યો પછી રાણી મંદોદરીને પ્રભુ ચર્ચા જે સૂચિરચના પોતાના સતગુરુદેવ મુનિન્દ્રજીથી સાંભળી હતી તે પ્રતિ દિવસ સંભળાવવા લાગી.

ભક્તમતિ મંદોદરી રાણીને અતિ આનંદ આવવા લાગ્યો. કલાકો સુધી પ્રભુની સત કથાને ભક્તમતિ કર્મવતી સંભળાવતી રહેતી તથા મંદોદરીની આંખોમાંથી આંસુ પડતા રહેતા. એક દિવસ રાણી મંદોદરીએ કર્મવતીને પૂછ્યું તમે આ જ્ઞાન કોનાથી સંભળ્યું ? તમે તો ખૂબ અનાપ-શનાપ વાતો કરતા હતા. આટલો બદલાવ પરમાત્મા તુલ્ય સંત વગર ના થઈ શકે. ત્યારે કર્મવતીએ કહ્યું કે અમે એક પરમ સંતથી હમણાં- હમણાં ઉપદેશ લીધો છે. રાણી મંદોદરીએ સંતના દર્શનની અભિલાષા વ્યક્ત કરતા કહ્યું કે, તમારા ગુરુ હવે આવે ત્યારે તેમને અમારા ધેર બોલાવીને લાવજો. પોતાની માલકિનનો આદેશ પ્રાપ્ત કરીને શિશ ગુકાવીને સલ્કારપૂર્વક કહ્યું કે જે તમારી આજા, તમારી નોકરાણી તેવું જ કરશે, મારી એક વિનંતી છે કહેવાય છે કે સંતને આદેશપૂર્વક નહીં બોલાવા જોઈએ. સ્વયં જઈને દર્શન કરવા શ્રેષ્ઠ હોય છે. બાકી જેવી તમારી આજા તેમ જ થશે. મહારાણી મંદોદરીએ કહ્યું કે હવે તમારા ગુરુદેવજી આવે ત્યારે મને કહેલે હું સ્વયં દર્શન કરીશ. પરમેશ્વરે પાછી શ્રીલક્ષ્માં ફૂપા કરી. મંદોદરી રાણીએ ઉપદેશ પ્રાપ્ત કર્યો. થોડાક સમય પછી પોતાના પ્રિય દેવર શ્રી ભક્ત વિલિષણજીને ઉપદેશ અપાવ્યો. ભક્તમતિ મંદોદરી ઉપદેશ પ્રાપ્ત કરીને અહિનીશ પ્રભુ સ્મરણમાં લીન રહેવા લાગી. પોતાના પતિ રાવણને પણ સતગુરુ મુનિન્દ્રજીથી ઉપદેશ પ્રાપ્ત કરવા માટે વારંવાર પ્રાર્થના કરી, પરંતુ રાવણ નહીં માન્યો તથા કહ્યા કરતો હતો કે મૈં પરમ શક્તિ મહેશ્વર મૃત્યુંજય શિવજીની ભક્તિ કરી છે. એમના તુલ્ય કોઈ શક્તિ નથી. તમને કોઈએ બહેકાવ્યા છે.

થોડાક સમય પછી વનવાસ પ્રાપ્ત શ્રી સીતાજીનું અપહરણ કરીને રાવણે પોતાના નૌ લખા બાગમાં કેદ કરી લીધી. ભક્તમતિ મંદોદરીની વારંવાર પ્રાર્થના કરવા છતાં પણ રાવણે માતા-સીતાજીને પાછા છોડીને આવવાનો સ્વીકાર ના કર્યો. ત્યારે ભક્તમતિ મંદોદરીજીએ પોતાના ગુરુદેવ મુનિન્દ્રજીને કહ્યું મહારાજજી, મારા પતિએ કોઈની પત્નીનું અપહરણ કરી

લીધું છે. મારાથી સહન નથી થઈ રહ્યું. તે તેને પાછી છોડી આવવાનું કોઈપણ કિંમત પર પણ સ્વીકાર નથી કરી રહા. આપ દયા કરો મારા પ્રભુ. આજ સુદી જીવનમાં મેં આવું દુઃખ નથી જોયું.

પરમેશ્વર મુનીન્દ્રજીએ કહ્યું કે બેટી મંદોદરી, આ સ્ત્રી કોઈ સામાન્ય સ્ત્રી નથી. શ્રી વિષણુજીને શ્રાપવશ પૂર્થી પર આવવું પડત્યું છે, તે શ્રી રાજ દશરથના પુત્ર રામચંદ્ર અયોદ્યાવાશી છે. એમને ૧૪ વર્ષનો વનવાસ પ્રાપ્ત છે તથા લક્ષ્મીજી સ્વયં સીતારૂપ બનાવીને એમની પત્ની રૂપમાં વનવાસમાં હતી. તેને રાવણ એક સાધુવેશ બનાવીને દગ્દો આપીને ઉઠાવી લાવ્યો છે. આ સ્વયં લક્ષ્મી જ સીતાજી છે. એને જલદી પાછા મૂકી આવીને ક્ષમાચાર્યાચના કરીને પોતાના જીવનની ભિક્ષાચાર્યાના રાવણ કરે તો એમાં જ એનું હિત છે.

ભક્તમતિ મંદોદરીની અનેકવાર પ્રાર્થના કરવા છતાં રાવણ માન્યો નહીં તથા કહ્યું કે તે બે મશકરા જંગલમાં ફરવાવાળા મારું શું બગાડી શકે છે. મારી પાસે અગણિત સેના છે. મારા એક લાખ પુત્ર તથા સવા લાખ નાતી (પૌત્રો) છે. મારા પુત્ર મેઘનાદે સ્વર્ગના રાજ ઇજ્જને પરાજિત કરી તેની પુત્રીની સાથે વિવાહ કરી રાખ્યા છે. શ્રેષ્ઠીસ કરોડ દેવતાઓને અમે કેદ કરી રાખ્યા છે. તું મને તે બે બેસહારા ફરી રહેલા વનવાસીને ભગવાન બતાવીને રાવવા માંગો છે. આ સ્ત્રીને પાછી નહીં મોકલું !

મંદોદરીએ ભક્તિમાર્ગનું જ્ઞાન જે પોતાના પૂજ્ય ગુરુદેવથી સાંભળ્યું હતું, તે જ્ઞાન રાવણને બહુ સમજાત્યું. વિભિષણે પણ પોતાના મોટાભાઈને સમજાવ્યા, રાવણે પોતાના ભાઈ વિભિષણને માર માર્યો તથા કહ્યું કે તું વધારે શ્રી રામચંદ્રનો પક્ષપાત કરી રહ્યો છે, તેની જ પાસે ચાલ્યો જા.

એક દિવસ ભક્તમતિ મંદોદરીએ પોતાના પૂજ્ય ગુરુદેવને પ્રાર્થના કરી કે હે ગુરુદેવ મારો સુહાગ ઉજડી રહ્યો છે. એક વાર આપ પણ મારા પતિને સમજાવી દો. અગર તે તમારી વાત ને નહીં માને તો મને વિદ્વા થવાનું દુઃખ નહીં થાય.

પોતાની બેટી મંદોદરીની પ્રાર્થના સ્વીકાર કરીને રાજ રાવણના દરબારની સામે ઉલા રહીને દ્વારપાલોથી રાજ રાવણને મળવાની પ્રાર્થના કરી. દ્વારપાલોએ કહ્યું અભિજી, આ સમયે અમારા રાજાજી એ પોતાનો દરબાર લગાવ્યો છે. આ સમયે અંદરનો સંદેશ બહાર આવી શકે છે, બહારનો સંદેશ અંદર નથી જઈ શકતો. અમે વિવશ છીએ. ત્યારે પૂર્ણપ્રભુ અંતદ્યારનિ થયા તથા રાજ રાવણના દરબારમાં પ્રગટ થયા. રાવણની દૃષ્ટિ અભિ પર ગઈ તો જોરથી ગરજુને પૂછ્યું કે આ અભિને મારી આજા. વગર કોણે અંદર આવવા દીધા છે ? તેને લાવીને મારી સામે કતલ કરી દો. ત્યારે પરમેશ્વરે કહ્યું રાજનું તમારા દ્વારપાલોએ સ્પષ્ટ ના કરી હતી. તેમને ખબર નથી કે હું કેવી રીતે અંદર આવ્યો. રાવણે પૂછ્યું કે તું અંદર કેવી રીતે આવ્યો ? ત્યારે પૂર્ણ પ્રભુ મુનિન્દ્ર વેશમાં અદ્રશ થઈને પુનઃ પ્રગટ થઈ ગયા તથા કહ્યું કે આવી રીતે આવી ગયો છું. રાવણે પૂછ્યું કે

આવવાનું કારણ બતાવો. ત્યારે પ્રભુએ કહ્યું કે તમે ચોઢા થઈને એક અભિજાળાનું અપહરણ કરી લાવ્યા છો. આ તમારી શાન તથા શૂરવીરતાથી વિપરીત છે. આ કોઈ સાધારણ સ્ત્રી નથી. આ સ્વયં લક્ષ્મીજીનો અવતાર છે. શ્રી રામચંદ્રજી જે તેના પતિ છે તે સ્વયં વિષણુ છે. એને પાછી છાંપીને પોતાના જીવનની લિખિકા માંગો. એમાં જ આપની ભલાઈ છે. આટલું સાંભળીને તમોગુણ (ભગવાન શિવ)નો ઉપાસક રાવણ કોથિત થઈને ખુલ્લી તલવાર લઇને સિંહાસન પરથી ગરજતો કૂદો તથા તે નાદાન પ્રાણીએ તલવારથી અંદાધુંદ સિંતોર પ્રહાર અધિજીને મારવા માટે કર્યા. પરમેશ્વર મુનિન્દ્રજીએ એક ઝાડુ (સાવરણી)ની સળી હાથમાં પકડી રાખી હતી તેને ટાલની જેમ આગળ કરી દીધી. રાવણના સિંતોર પ્રહાર (ઘા) તે નાજુક સળી પર લાગ્યા. એવા અવાજ થયા કે જેમ લોખંડના થાંભલા પર તલવાર વાગી રહી હોય. સળી ટસથી મસ ના થઈ. રાવણને પરસેવો આવી ગયો. છતાં પણ પોતાના અહંકારવશ માન્યો નહીં. એણે એ તો જાણી લીધું કે આ સાધારણ અધિ નથી. રાવણે કહ્યું કે મારે તમારી એક પણ વાત નથી સાંભળવી. તમે જઈ શકો છો. પરમેશ્વર અંતર્દ્યારન થઈ ગયા તથા મંદોદરીને બધી વાત સંભળાવીને પ્રસ્થાન કર્યું, રાણી મંદોદરીએ કહ્યું, ગુરુદેવ, હવે મને વિદ્યવા થવામાં કોઈ કષ્ટ નહીં થાય.

શ્રી રામચંદ્ર તથા રાવણનું ચુદ્ધ થયું. રાવણનો વધ થયો. જે લંકાના રાજ્યને રાવણે તમોગુણ ભગવાન શિવજીની કઠિન સાધના કરીને, દસ વખત શિશ ન્યોછાવર કરીને પ્રાપ્ત કર્યું હતું, તે ક્ષણિક સુખ પણ રાવણનું જતું રહ્યું તથા નરકનો ભોગી થયો. આનાથી વિપરીત પૂર્ણ પરમાત્માના સતનામ સાધક વિભિષણને કઠિન સાધના કર્યા વગર પૂર્ણપ્રભુની કૃપાથી લંકાદેશનું રાજ્ય પણ પ્રાપ્ત થયું. હજારો વખ્યો સુધી વિભિષણે લંકાના રાજ્યનું સુખ ભોગવ્યું તથા પ્રભુ કૃપાથી રાજ્યમાં પૂર્ણ શાંતિ રહી. બધા રાક્ષસવૃત્તિના વ્યક્તિ વિનાશને પ્રાપ્ત થઈ ચુક્યા હતા. ભક્તમતિ મંદોદરી તથા ભક્ત વિભિષણ તથા પરમ ભક્ત ચંદ્રવિજયજીના પરિવારના ૧૬ સંદર્થ્ય તથા અન્ય જેમણે પૂર્ણપરમેશ્વરનો ઉપેદશ પ્રાપ્ત કરીને આજીવન મર્યાદામાં રહીને સતભક્તિ કરી તે બધા સાધક અહીં પૂઢ્યી પર પણ સુખી રહ્યા તથા અંત સમયમાં પરમેશ્વરના વિમાનમાં બેસીને સતલોક (શાશ્વતત્મ સ્થાનમ)માં ચાલ્યા ગયા, એટલા માટે પવિત્ર ગીતા અદ્યાય ૭ મંત્ર ૧૨થી ૧૫માં કહ્યું છે કે શ્રી ગુણો (રજગુણ-બ્રહ્માજી, સતગુણ-વિષણુજી, તમગુણ-શિવજી)ની સાધનાથી મળવાવાળી ક્ષણિક સુવિધાઓના દ્વારા જેમનું ફાન નાચ થઈ ચૂક્યું છે, તે રાક્ષસ સ્વભાવવાળા, મનુષ્યોમાં નીચ, દુષ્કર્મ કરવાવાળા મૂર્ખ મને (કાળ-બ્રહ્મને) પણ નથી ભજતા.

પછી ગીતા અદ્યાય ૭ મંત્ર ૧૮માં ગીતા બોલવાવાળા (કાળ-બ્રહ્મ) પ્રભુ કહી રહ્યા છે કે કોઈ એક ઉદાર આત્મા મારી (બ્રહ્મની) જ સાધના કરે છે, કારણ કે તેમને તત્ત્વદર્શી સંત નથી મળ્યા. તે પણ નેક આત્માઓ

મારી (અનુત્તમામ) અતિ અશ્રેષ્ઠ (ગતિમુ) મુક્તિની સ્થિતિમાં આશ્રિત રહી ગયા. તે પણ પૂર્ણ મુક્ત નથી. એટલા માટે પવિત્ર ગીતા અદ્યાય ૧૮ મંત્ર દુરમાં કહ્યું છે કે હે અર્જુન, તું બધા ભાવથી તે પરમેશ્વર (પૂર્ણ પરમાત્મા તત્ બ્રહ્મ)ની શરણમાં જા. તેની કૃપાથી જ તું પરમ શાંતિ તથા સતલોક એટલે કે સનાતન પરમ ધામને પ્રાપ્ત થઈશ.

એટલા માટે પુણ્યાત્માઓને નિવેદન છે કે આજે આ દાસોના પણ દાસ (રામપાલદાસ)ની પાસે પૂર્ણપરમાત્મા પ્રાસ્તિની વાસ્તિવક વિધિ પ્રાપ્ત છે. નિઃશુલ્ક ઉપદેશ લઇને લાભ ઉઠાવો.

✿ “દ્વાપર યુગમાં ઈન્દ્રમતીને શરણમાં લેવી”

દ્વાપર યુગમાં ચંદ્રવિજય નામનો એક રાજુ હતો. તેની પત્ની ઈન્દ્રમતી ખૂબ જ ધાર્મિક પ્રવૃત્તિની નારી હતી. સંત મહાત્માઓનો ખૂબ જ આદર કરતી હતી, તેણે એક ગુરુદેવ પણ બનાવી રાખ્યા હતા, તેના ગુરુદેવે કહ્યું હતું કે દીકરી સાધુ-સંતોની સેવા કરવી જોઈએ. સંતોને ભોજન કરાવવાથી ખૂબ જ લાભ થાય છે. એકાદશીનું વ્રત, મંત્રોના જાપ વગેરે સાધનાઓ જે ગુરુદેવે બતાવી હતી, તે ભગવત ભક્તિમાં ખૂબ જ દૃઢતાથી લાગી ગઈ હતી. ગુરુદેવે બતાવ્યું હતું કે સંતોને ભોજન ખવડાવ્યા કરીશ તો તું આગળ પણ ફરીથી રાણી બનીશ અને તને સ્વર્ગ પ્રાપ્તિ થશે. રાણીએ વિચાર્યું કે દરરોજ એક સંતને ભોજન અવશ્ય કરાવીશ. તેણે આ પ્રતિફા મનમાં લીધી કે હું પોતે ભોજન પણી કરીશ, પહેલા સંતને જમાડીશ. જેથી મને આ વાત ચાદ રહે. કચાંક મારી ભૂલ ન થઈ જાય. રાણી દરરોજ પહેલા એક સંતને ભોજન કરાવતી પણી સ્વર્ણ ખાતી. વષો સુધી આ કુમ ચાલતો રહ્યો.

એક સમયે હરીદ્વારમાં કુંભના મેળાનો સંચોગ થયો. જેટલા પણ ગ્રિગુણ માયાના ઉપાસક સંત હતા બધા જ ગંગામાં સ્નાન કરવા અર્થે પ્રસ્થાન કરી ગયા. આ કારણે કેટલાય દિવસો સુધી રાણીને ભોજન કરાવવા અર્થે કોઈ સંત મળ્યો નહીં. રાણી ઈન્દ્રમતીએ પણ પ્રતિજ્ઞાવશ પોતે પણ ભોજન કર્યું નહિં. ચોથા દિવસે રાણી ઈન્દ્રમતીએ પોતાની દાસીને કહ્યું કે દાસી જોઈ લે કોઈ સંત મળી જાય તો નહિં તો આજે તારી રાણી જીવિત નહીં રહે. આજે મારા પ્રાણ નીકળી જશે પરંતુ હું જમીશ નહિં. તે દિન દયાલ કબીર પરમેશ્વર પોતાના અગાઉના ભક્તને શરણમાં લેવા માટે ન જાણે શું કારણ બનાવી દે છે? દાસીએ ઉપર અગાસી પર ચડીને જોયું તો સામેથી એક સંત આવી રહ્યા હતા, તે સફેદ કપડામાં હતા. દ્વાપર યુગમાં પરમેશ્વર કબીર કરુણામય નામથી આવ્યા હતા. દાસી નીચે આવી અને રાણીને કહ્યું કે એક વ્યક્તિ છે જે સાધુ જેવા દેખાય છે. રાણીએ કહ્યું કે જલદીથી બોલાવી લાવ. દાસી મહેલની બહાર ગઈ તથા પ્રાર્થના કરી કે મહાત્માજી ! તમને મારી રાણીએ ચાદ કર્યા છે. કરુણામય સાહેબે કહ્યું કે રાણીએ મને

કેમ યાદ કર્યો છે, મારો અને રાણીનો શું સંબંધ ? દાસીએ આખી વાત બતાવી. કરુણામય (કબીર) સાહેબે કહ્યું કે રાણીને જરૂર પડેતો અહિંયા આવી જાય, હું અહીંયા ઊભો છું. તું દાસી અને તે રાણી, હું ત્યાં જાઉ અને અગર તે કહી દે કે તને કોણે બોલાવ્યો હતો અથવા તેનો રાજ જ કંઈક કહી દે અને દીકરી સંતોનો અનાદર ખૂબજ પાપ દાયક હોય છે. દાસી પછી પાછી આવી ગઈ અને રાણીને બદ્દી વાત કહી સંભળાવી. ત્યારે રાણીએ કહ્યું કે દાસી મારો હાથ પકડ અને ચાલ. જતાની સાથે જ રાણીએ દંડવત પ્રણામ કરીને પ્રાર્થના કરી કે હે પરવદિગાર ! ઈચ્છાતો મારી થાય છે કે હું તમને પોતાના ખલા ઉપર બેસાડી લઈ. કરુણામય સાહેબે કહ્યું કે દીકરી ! હું આજ જોવા માંગતો હતો કે તારામાં થોડીકેય શ્રદ્ધા પણ છે અથવા એમજ ભૂખી મરી રહી છે. રાણીએ પોતાના હાથે ખાવાનું બનાવ્યું. કરુણામય ઇપમાં આવેલ કબીરદેવે કહ્યું કે હું ખાવાનું નથી ખાતો. મારું શરીર અન્ન ખાવાનું નથી. તો રાણીએ કહ્યું કે હું પણ નહિ જમુ. કરુણામય સાહેબજીએ કહ્યું કે ઠીક છે દીકરી લાવ ખાવાનું ખર્ય લઈએ, કારણ કે સમર્થ તો તેને કહેવામાં આવે છે જે, જેમ ચાહે, તેમ કરે. કરુણામય સાહેબ ખાવાનું ખાઈ લીધું, કરુણામય ઇપમાં પ્રગટ કવિરત્નિ (કબીર પરમેશ્વરે) રાણીને પૂછ્યું કે તું જે આ સાધના કરી રહી છે તે તને કોણે બતાવી છે ? રાણીએ કહ્યું કે મારા ગુરુદેવજીએ આદેશ આપ્યો છે ? કબીર સાહેબે પૂછ્યું શું આદેશ આપ્યો છે તારા ગુરુદેવે ? ઈન્દ્રમતીએ કહ્યું કે બ્રહ્મા, વિષણુ, મહેશની પૂજા, એકાદશીનું વ્રત, તીર્થ ભમણ, દેવી પૂજા, શ્રાદ્ધ કાટવા, મંદિરમાં જવું, સંતોની સેવા કરવી. કરુણામય (કબીર) સાહેબે કહ્યું કે જે સાધના તારા ગુરુદેવે આપી છે તે તને જન્મ અને મૃત્યુ તેમજ સર્વા-નર્કના ચક્કરમાં રાખે તથા ચોચાશી લાખ યોનીઓ ના કષ્ટથી તુ મુક્ત નહિ થઈ શકે. રાણીએ કહ્યું કે મહારાજજી જેટલા પણ સંત છે, પોતપોતાની પ્રભુતા પોતે જ બનાવવામાં આવે છે. મારા ગુરુદેવ અંગે કંઈ કહેશો નહિ. હું ચાહે મુક્ત થઉં કે ન થઉં.

હવે કરુણામય (કબીર) સાહેબ વિચારે છે કે આ ભોળા જીવને કઈ રીતે સમજવું ? આ લોકોએ જે કંઈ પૂંછડી પકડી લીધી છે તેને છોડી નથી શકતા, પણ મરી શકે છે. કરુણામય સાહેબે કહ્યું કે દીકરી જેવી તારી ઈચ્છા છે, હું નિંદા નથી કરી રહ્યો. શું મેં તારા ગુરુદેવને ગાળ દીધી છે અથવા કંઈ ખરાબ કહ્યું છે ? હું તો ભક્તિ માર્ગ બતાવી રહ્યો છું કે આ ભક્તિ શાસ્ત્રવિસુદ્ધ છે. તને પાર નહીં થવા હે અને તારાં કોઈ આવનાર કર્મ દંડને પણ કાપી શકશે નહિ અને સાંભળી લે આજથી શ્રીજ દિવસે તારું મૃત્યુ થઈ જશે. ન તારો ગુરુ બચાવી શકશે અને ન તારી આ બનાવટી (નકલી) સાધના બચાવી શકશે. (જ્યારે મરવાનો સમય આવે છે પછી જીવને બીક લાગે છે. આમ તો નથી માનતો) રાણીએ વિચાર્યું કે સંત ખોટું નથી બોલતા. ક્યાંક એવું ન બને કે હું પરમ દિવસે (શ્રીજ દિવસે)

જ મરી જઈ. આ ભયથી કરુણામય સાહેબને પૂછ્યું કે સાહેબ શું મારી જાન બચી શકે છે? કબીર સાહેબ (કરુણામય) એ કહ્યું કે બચી શકે છે. જો તું મારાથી ઉપદેશ લઈશ, મારી શિષ્યા બનીશ, અગાઉની તમામ પૂજાઓ ત્યજી દઈશ, ત્વારે તારો જીવ બચશો. ઈન્દ્રમતીએ કહ્યું કે મેં સાંભળ્યું છે કે ગુરુદેવ બદલવા ન જોઈએ, પાપ લાગે છે. કબીર સાહેબે (કરુણામયે) કહ્યું કે નહિં પુઅરી આ પણ તારો ખમ છે. એક વૈદ (ડોક્ટર)ની દવા અસર ન કરે તો શું બીજાથી નથી લેતા? એક પાંચમાં ધોરણનો શિક્ષક હોય છે. પછી એક ઉચ્ચાકક્ષાનો શિક્ષક હોય છે. દીકરી આગલા ધોરણમાં જવું પડશે. શું આખી ઉમર પાંચમાં ધોરણમાં જ જેસી રહીશ. આને છોડવું પડશે, તું હવે આગળનું ભણતર ભણા, હું ભણાવવા આવ્યો છું. આમ તો તે માનતી નહિં પરંતુ મૃત્યુ દેખાવા લાગ્યું કે સંત કહી રહ્યા છે તો કયાંક વાત બગડી ન જાય આવો વિચાર કરીને ઈન્દ્રમતીએ કહ્યું કે જેમ આપ કહેશો હું એમજ કરીશ. કરુણામય (કબીર) સાહેબે ઉપદેશ આપ્યો. પછી કહ્યું કે બીજા દિવસે મારું રૂપ ધારણ કરીને કાળ આવશો, તું એની જોડે વાત કરતી નહીં. જે મેં તને નામ (મંત્ર દિક્ષા) આપ્યું છે તેનો જે મિનિટ સુધી જાપ કરજે. જે મિનિટ બાદ તને જોજે. ત્વારબાદ જ સત્કાર કરજે. આમ તો ગુરુદેવ આવે તો અતિશીઘ્ર ચરણોમાં પડી જવું જોઈએ. આ મારો ફક્ત આ વખતનો આદેશ છે. રાણીએ કહ્યું ઠીક છ જુ.

હવે રાણીને તો ચિંતા બનેલી હતી. શ્રદ્ધાથી જાપ કરી રહી હતી. (કબીર સાહેબ) કરુણામય સાહેબનું રૂપ બનાવીને ગુરુદેવ રૂપમાં કાળ આવ્યો, અવાજ લગાવ્યો ઈન્દ્રમતી - ઈન્દ્રમતી. હવે તેને તો પહેલાથી જ બીક હતી, નામ-સ્મરણ (મંત્ર જાપ) કરતી રહી અને કાળની તરફ જોયું નહિં. જે મિનિટ બાદ જ્યારે જોયું તો કાળનું સ્વરૂપ બદલાઈ ગયું. કાળનો જેવો છે તેવો જ ચહેરો દેખાવા લાગ્યો. કરુણામય સાહેબનું સ્વરૂપ રહ્યું નહિં. જ્યારે કાળે જોયું કે મારું તો સ્વરૂપ બદલાઈ ગયું તે જાણી ગયો કે આની પાસે કોઈ શક્તિ યુક્ત મંત્ર છે. આમ કહીને ચાલી ગયો કે તને પછી જોઈ લઈશ. અત્યારે તો બચી ગઈ. રાણી ખૂબ જ ખુશ થઈ, ફૂલી ન સમાઈ. પછી પોતાની દાસીઓને કહેવા લાગી કે મારું મૃત્યુ થવાનું હતું, મારા ગુરુદેવ મને બચાવી લીધી. રાજાની પાસે ગઈ તથા કહ્યું કે આજે મારું મૃત્યુ થવાનું હતું, મારા ગુરુદેવ મારી રક્ષા કરી. મને લેવા માટે કાળ આવ્યો હતો. રાજાએ કહ્યું કે તું આવી રીતે જ નાટક કર્યા કરે છે. કાળ આવ્યો હોત તો શું તને છોડીને થોડો જતો? આ સંત આમ જ બહેકાવી દેતા હોય છે. રાજાની વાતને રાણી કઈ રીતે માને? ખુશી-ખુશીમાં રાણી પોતાના શયનખંડમાં જઇને સૂછ ગઈ. થોડાક સમય બાદ નાગ બનીને કાળ ફરીથી આવ્યો અને રાણીને ડંખ માર્યો. જેવો જ નાગે ડંખ માર્યો કે રાણીને ખબર પડી ગઈ. રાણીએ જોરથી બૂમ પાડી, મને સાપે ડંખ માર્યો. નોકર દોડી આવ્યા. જોત જોતામાં એક કાણામાંથી (પાણી

બહાર કાઢવાની મોરીમાંથી) તે નાગ નીકળી ગયો. પોતાના ગુરુદેવને પોકારીને રાણી બેભાન થઈ ગઈ. કરુણામય (કબીર) સાહેબ ત્યાં પ્રગટ થઈ ગયો. લોકોની સામે દેખાવ કરવા ખાતર મંત્ર બોલ્યા. (તે તો વગર મંત્રથી પણ જુવિત કરી શકે છે, કોઈ જંતર મંતરની આવશ્યકતા નથી) ઈન્દ્રમતિને જુવિત કરી દીધી. રાણીએ ખૂબ જ ઉપકાર માન્યો કે હે બંદીછોડ અગર આજે આપની શરણમાં ન હોત તો મારું મૃત્યુ થઈ જતું. કબીર પરમેશ્વરજીએ કહ્યું કે ઈન્દ્રમતી આ કાળને હું તારા ઘરમાં ઘુસવા પણ ન દેત તારી ઉપર તે હુમલો પણ ન કરતો. પરંતુ તને વિશ્વાસ ન બેસતો. તું એમ વિચારતી કે મારી ઉપર કોઈ આપત્તિ આવવાની હતી જ નહીં. ગુરુજીએ મને બહેકાવીને નામ આપી દીઘું. એટલા માટે તને થોડોક ઝટકો દેખાડયો છે, નહીં તો દીકરી તને વિશ્વાસ ન થાત.

ધર્મદાસ યહાં ધના અંધેરા, જ્યિન પરચય જીવ જમ કા ચેરા //

કબીર સાહેબ (કરુણામય) એ કહ્યું કે હવે જ્યારે હું ઈરછીશ, ત્યારે તારું મૃત્યુ થશે. ગરીબદાસજી કહે છે કે :-

ગરીબ, કાલ ઉરે કરતાર સે, જ્ય જ્ય જ્ય જગદીશ /

જેરા જેરિ આડતી, પગ રજ ડારે શીશ //

આ કાળ, કબીર ભગવાન (કબીર પરમેશ્વર)થી ડરે છે અને આ મોત કબીર સાહેબના પગરખા સાફ કરે છે એટલે કે નોકરતુલ્ય છે. પછી તે ધૂળને પોતાના મસ્તક પર લગાવીને કહે છે કે આપના ભક્તની પાસે હું નહિં જાઉં.

ગરીબ, કાલ જે પીસે પીસના, જેરા હે પનિહાર /

યે દો અસલ મજૂર હું, મેરે સાહેબ કે દરબાર //

આ કાળ જે અહિના એકવીસ બ્રહ્માંડનો ભગવાન (બ્રહ્મ) છે તથા જે બ્રહ્મા - વિષ્ણુ - મહેશનો પિતા છે. આ તો મારા કબીર સાહેબનો લોટ પીસે છે એટલે કે પાક્ષ નોકર છે અને જૌરા (મૌત) મારા કબીર સાહેબને ત્યાં પાણી ભરે છે એટલે કે એક વિશેષ નોકરાણી છે. આ બંને અસલ મજૂર મારા કબીર પરમેશ્વરના દરબારમાં છે. થોડાક દિવસો બાદ સાહેબ ફરીથી આવ્યા અને રાણી ઈન્દ્રમતીને સતનામ પ્રદાન કર્યું.

પછી થોડાક સમયબાદ કરુણામય સાહેબે રાણી ઈન્દ્રમતીની અતિ શ્રદ્ધા જોઈને સારનામ આપ્યું. શબ્દની ઉપલબ્ધિ કરાવી. કબીર પરમેશ્વરે રાણી ઈન્દ્રમતીને સમય સમય પર દર્શન આપવા સાહેબ જતા હતા. ત્યારે ઈન્દ્રમતી પ્રાર્થના કરતી રહેતી હતી કે મારા પતિ રાજને સમજાવો માલિક, તે પણ માની જાય. તમારાં ચરણોમાં આવી જાય તો મારું જીવન સફળ થઈ જાય. ચંદ્રવિજયને કબીર સાહેબે પ્રાર્થના કરી કે ચંદ્રવિજય તમે પણ નામ લઈ લો, આ બે દિવસનું રાજ અને ઠાઠ છે. પછી ચોયશી લાખ ચોનીઓમાં પ્રાણી ચાલ્યો જશે. ચંદ્રવિજયે કહ્યું કે ભગવાન હું તો નામ લઉ નહિં અને તમારી શિષ્યાને ના પણ નહીં કરું, ભલે તમામ ખજાનાને દાન કરો, ભલે કોઈ પ્રકારનો સત્સંગ કરાવો. હું ના નહીં પાડું. કબીર સાહેબે (કરુણામયે)

પૂછ્યું કે તમે નામ કેમ નહીં લો ? ચંદ્રવિજય રાજાએ કહ્યું કે મારે તો મોટા મોટા રાજાઓની પાર્ટીઓમાં જવું પડે છે. કરુણામયે (કબીર સાહેબ) કહ્યું કે પાર્ટીઓમાં જવામાં નામ શું બાધારૂપ બનશે ? સભામાં જવ ત્યાં કાજુ ખાવ, દૂધ પીવો, શરબત (જ્યુસ) પીવો. દારનું સેવન ન કરો, દાર પીવો મહાપાપ છે. પરંતુ રાજ માન્યા નહિં.

રાણીની પ્રાર્થના પર કરુણામય (કબીર સાહેબ) એ રાજને ફરીથી સમજાત્યા કે નામ વગર આ જીવન આમ જ વ્યર્થ થઈ જશે તમે નામ લઈ લો. રાજાએ ફરીથી કહ્યું ગુરુજી મને નામ માટે કહેશો નહીં. તમારી શિષ્યાને હું ના નહિં પાડું. ગમે તેટલું દાન કરે, ગમે તેટલો સત્સંગ કરાવે. સાહેબે કહ્યું કે દીકરી આ બે દિવસના સુખને જોઈને આની બુદ્ધિ બધ થઈ ગઈ છે. તું પ્રભુના ચરણોમાં લાગી રહે. પોતાનું આત્મકલ્યાણ કરાવ. અહિંયા કોઈ કોઈનો પતિ નથી કે કોઈ કોઈની પત્ની નથી. પૂર્વ જન્મના સંસ્કારથી બે દિવસનો સંબંધ છે. પોતાનું કર્મ બનાવ દીકરી. હવે ઈન્દ્રમતી ૮૦ વર્ષની વૃદ્ધ થઈ ગઈ છે, ક્યાં ૪૦ વર્ષની ઉમરમાં મરી જવાનું હતું. જ્યારે શરીર પણ હલવા લાગ્યું, ત્યારે કરુણામય સાહેબ બોલ્યા કે બોલ ઈન્દ્રમતી શું ચાહે છે ? ચાલવા માગે છે સતલોક? ઈન્દ્રમતીએ કહ્યું કે સાહેબ તૈયાર છું. બિલકુલ તૈયાર છું દાતા. કરુણામય સાહેબે કહ્યું કે તારી પૌત્ર-પૌત્રીમાં કોઈ મમતા તો નથીને ? રાણીએ કહ્યું બિલકુલ નથી પરમેશ્વર. તમે જ્ઞાન જ એવું નિર્મળ આપી દીધું. આ ગંદા લોકની શું ઈચ્છા કરું ? કબીર (કરુણામય) પરમેશ્વરજીએ કહ્યું કે ચાલ દિકરી, રાણીએ પ્રાણનો ત્વાગ કર્યો. પરમેશ્વર કબીર (કરુણામય) બંદીછોડ રાણી ઈન્દ્રમતીની આત્માને ઉપર લઈ ગયા. આ જ બ્રહ્માંડમાં એક માનસરોવર છે. તે માનસરોવર ઉપર જઈને આત્માને સ્નાન કરાવવાનું હોય છે. આ પ્રાણીને ત્યાં સાહેબ થોડાક સમય સુધી માનસરોવર પર રાખે છે. પરમેશ્વર કબીર બંદીછોડજીએ ઈન્દ્રમતીને ફરી પૂછ્યું કે તારી કોઈ ઈચ્છા હોય તો ફરીથી જન્મ લેવો પડશે. અગર મનમાં ઈચ્છા રહી ગઈ તો સતલોક નહીં જઈ શકે. ઈન્દ્રમતીએ કહ્યું કે સાહેબ તમે તો અર્તાયામી છો, કોઈ ઈચ્છા નથી. તમારાં ચરણોની ઈચ્છા છે પરંતુ મનમાં એક શંકા ઊભી થયેલ છે કે મારો જે પતિ હતો, તેણે મને કોઈ પણ ધાર્મિક કાર્ય માટે કચારેય ના નથી પાડી. જ્યારે આજકાલના પતિ પોતાની પત્નીઓને બાધારૂપ બને છે. અગર તે મને ના પાડી દેત તો હું તમારાં ચરણોમાં આવી શકત નહીં. મારું કલ્યાણ થતું નહિં. તેનો આ શુભ કર્મમાં સહયોગનો કંઈક લાભ મળતો હોય તો કચારે તેની ઉપર પણ દયા કરજે દાતા. પરમેશ્વર કબીરજીએ જોયું કે આ નાદાન એની પાછળ ફરીથી લટકી ગઈ. સાહેબ બોલ્યા ઠીક છે દીકરી, અત્યારે તું બે ચાર વર્ષ અહીંયા રહે.

બે વર્ષ બાદ રાજ પણ મરવા લાગ્યો. કારણ કે નામ લઈ રાખ્યું ન હતું. યમના દૂત આવ્યા. રાજ ચોકમાં ચક્કર ખાઇને પડી ગયો. યમના દૂતોએ

તેની ગરદનને દબાવી દીધી. રાજાને સંડાશ પેશાબ થઈ ગયો. કરુણામય (કબીર) સાહેબે રાણીને કહ્યું કે જો તારા રાજાની શું હાલત થઈ રહી છે ? ત્યાં માનસરોવરથી પરમેશ્વર કબીરજીએ દેખાડયું ત્યારે આ સર્વ કૌતુક જોઇને રાણીએ કહ્યું કે જોઈ લો દાતા અગર તેનું ભક્તિમાં સહયોગનું કોઈ ફળ બનતું હોય તો દયા કરી દો. રાણીમાં છતાં પણ થોડીક મમતા હજુ રહી ગઈ હતી. સાહેબ કબીરે (કરુણામયે) વિચાર્યું કે આ ફરીથી કાળ જાળમાં ફસાઈ જશે. આમ વિચારીને માનસરોવરથી ત્યાં ગયા જ્યાં રાજ ચંદ્રવિજય પોતાના મહેલમાં અચેત પડયો હતો. યમદૂત તેનો પ્રાણ કાઢી રહ્યા હતા. કબીર સાહેબના આવવાથી જ યમદૂત એવી રીતે આકાશમાં ઉડી ગયો જેમ મડદા ઉપરથી ગીધ ઉડી જાય છે. ચંદ્રવિજય ભાનમાં આવી ગયો. સામે કરુણામય સાહેબ ઊભા હતા. ફક્ત ચંદ્રવિજયને જ દેખાઈ રહ્યા હતા, કોઈ અન્યને દેખાઈ રહ્યા નહિતા. ચંદ્રવિજય ચરણોમાં પડીને યાચના કરવા લાગ્યો મને ક્ષમા કરી દો દાતા, મારો જીવ બચાવો. કારણકે હવે તેણે જોચું કે તેનો જીવ જવાનો છે. (જ્યારે આ જીવની આંખ ખૂલે છે કે આ તો વાત બગડી ગઈ) મને ક્ષમા કરી દો દાતા, મારો જીવ બચાવો માલિક. કબીર સાહેબે કહ્યું રાજ તે દિવસે પણ જે વાત હતી, આજે પણ એ જ વાત છે, નામ લેવું પડશે અને નિયમો પણ પાળવા પડશે. રાજાએ કહ્યું હું નામ લઈ લઈશ અત્યારે હાલ જ નામ લઈ લઈશ. કબીર સાહેબ નામ ઉપદેશ આપ્યો તથા કહ્યું કે હવે હું તને બે વર્ષની ઉમર આપીશ, અગર આ દરમ્યાન એક પણ શ્વાસ ખાલી જતો રહ્યો તો પછી કર્મદંડ રહી જશે.

કબીર, જીવન તો થોડા ભલા, જૈસત સુમરણ હો ।

લાખ વર્ષકા જીવના, લેખે ધરે ના કો ॥

શુભ કર્મમાં સહયોગ આપેલ પાછલું કર્મ અને સાથે શ્રદ્ધાથી જે વર્ષના સુમરણથી તથા પ્રણોય નામ પ્રદાન કરીને કબીર સાહેબ ચંદ્રવિજયને પણ પાર કરી લઈ ગયા. બોલો (કબીર પરમેશ્વર) કવિદેવની જય “જ્યા બન્દી છોડ.”

પરમેશ્વર કબીરજી સાચા શ્રદ્ધાળુની ઉમર વધારી દે છે તથા તેના પરિવારની પણ રક્ષા કરે છે, ઉપરોક્ત વિવરણથી સિદ્ધ થયું. આ પ્રમાણ બહુ અગાઉનું છે. વર્તમાનમાં સાધારણ વ્યક્તિ વિશ્વાસ નથી કરતા. વર્તમાનમાં પૂજ્ય કબીર પરમેશ્વરની શક્તિથી સતગુરુ રામપાલજીના દ્વારા થયેલ કષ્ટનિવારણ તથા આચુ વૃદ્ધિનાં ડગલાબંધ પ્રમાણો વાંચો પુસ્તક “ફાનગંગા”માં “ભટકેલાઓને માર્ગદર્શન” નામક લેખમાં તથા “ધરતી પર અવતાર” માંના ‘સાર સંદેશ’ માં.

✿ “પવિત્ર પુરાણોનું રહસ્ય”

પુરાણોને સમજવા માટે કૃપયા દ્યાન રહે કે શ્રી બ્રહ્મા પુરાણ, શ્રી વિષ્ણુ પુરાણ તથા શ્રી શિવ પુરાણ બ્રહ્માની લીલાથી પ્રારંભ થાય છે, જેને પ્રથમ અવ્યક્ત ગીતા અદ્યાત્મ જ જ્લોક રૂપમાં કહ્યા છે. જે ગીતા અદ્યાત્મ ૧૧ જ્લોક રૂપમાં કહે છે કે “હું કાળ છું.” એને જ કારપુરુષ તથા

જ્યોતિ નિરંજન પણ કહેવામાં આવે છે. આ જ સદાશિવ, કાળરૂપી બ્રહ્મ પણ કહેવાય છે. આજ બ્રહ્માંડમાં એક બ્રહ્મલોકની રચના કરીને તેના ઉપરી હિસ્સામાં રહે છે.

આ જ મહાવિષ્ણુ, મહાબ્રહ્મા તથા મહાશિવ (સદાશિવ) કહેવાય છે તથા તે ક્ષેત્રને કાશી પણ કહે છે. જેમાં રજેગ્યુલ પ્રધાન, સતગુણ પ્રધાન તમોગુણ પ્રધાન ભણ સ્થાન બનાવીને પોતાની પત્ની દુર્ગા (મહાલક્ષ્મી)ને સાથે રાખીને ભણ પુત્રો રજેગ્યુલ શ્રી બ્રહ્માજી, સતગુણ શ્રી વિષ્ણુજી, તમોગુણ શ્રી શિવજુની ઉત્પત્તિ કરીને અચેત કરી દે છે. અચેત (મૂળિત) અવસ્થામાં જ એમની પરવરિશ કરતા રહે છે. જવાન થઈ ગયા પછી શ્રી બ્રહ્માજીને કમળના ફૂલ પર શ્રી વિષ્ણુજીને શેષ નાગ પર તથા શ્રી શિવજુને કૈલાશ પર્વત પર ચેતન કરી દે છે. એ અણેચ પ્રભુઓને સ્વયં જ્ઞાન નથી કે અમારા ઉત્પત્તિકર્તા કોણ છે? આજ કાળરૂપી બ્રહ્મ જ વિષ્ણુ રૂપ ધારણ કરીને પોતાની નાભિથી કમળ ઉત્પન્ન કરીને તેના પર શ્રી બ્રહ્માજીને રાખીને હોશમા લાવી દે છે. આ પોતે જ જ્યારે ઇરછે ત્યારે શ્રી બ્રહ્મા, શ્રી વિષ્ણુ, શ્રી શિવરૂપ ધારણ કરીને દૃષ્ટિગોચર (પ્રગટ) થાય છે. આ કાળ પોતાના વાસ્તવિક (અસલ) રૂપમાં ક્યારેચ પ્રગટ નથી થતો. જે વાસ્તવિક ભયંકરરૂપ કાળે શ્રીમદ્ ભગવત ગીતાજીનું જ્ઞાન આપતા સમયે દેખાડું હતું. ગીતા અદ્યાય ૧૦ તથા ૧૧માં પ્રમાણ છે. શ્રીમદ્ ભગવત ગીતા અદ્યાય ૧૧ જ્લોક ૪૭-૪૮માં કહ્યું છે કે હું અર્જુન, આ મારા વાસ્તવિક કાળરૂપને તારા સિવાય ના તો પહેલા કોઈએ જોયું છે તથા ના તો આગળ કોઈ જોઈ શકશે. આ તો મૈં તારા ઉપર અનુગ્રહ કરીને બતાવ્યું છે. આ મુજ બ્રહ્મની હલાર લુલાઓ અને નેઓ વગેરે કાળરૂપ વેદોમાં વર્ણિતવિધિથી જેમકે યજા, ઓમ (ॐ) નામના જાપ વગેરેથી ક્યારેચ પણ નથી જોઈ શકતું. ભાવાર્થ છે કે વેદોમાં વર્ણિત વિધિથી પ્રભુ પ્રાપ્તિનો સમજુને પ્રભુ પ્રાપ્તિના માટે યજા તથા ઓમ (ॐ) નામના જાપની ઘોર સાધનાઓ કરી, પરંતુ 'બ્રહ્મ'ના દર્શન થયા નહિ. કોઈએ કમળોનો પ્રકાશ જોઈ લીધો. કોઈએ શરીરમાં જ્યોતિ દેખી તથા ધૂનો સાંભળી, જે કાળ (બ્રહ્મ)નું છલ (કપટ) છે. કોઈ-કોઈએ સહસ્ર કમળની એક હલાર જ્યોતિઓથી નીકળી રહેલો પ્રકાશ જોઈને પ્રભુની પ્રાપ્તિ માની લીધી. જેમ કોઈ સ્થાન પર એક જ રંગના હલાર બલ્બ (લાઇટના ગોળા) એક-બીજાની સાથે લગાવીને ગોળાકારમાં ચાલુ રાખ્યા હોય. દૂરથી જોવાવાળાને એક પ્રકાશ સમૂહ જ દેખાઈ દે છે. અતિ નિકટ જવાથી ખબર પડે કે આ તો બલ્બો (લાઇટના ગોળાઓ)નો પ્રકાશ છે.

આ જ પ્રમાણે કેટલાક સાધક હંથયોગ કરીને શરીરમાં અંતર્મુખ થઈને, થોડાક પ્રકાશ (આતશશબ્દાજી)ને જોઈને પ્રભુની પ્રાપ્તિ માની લે છે, તેજ કાળની જળને આનંદ માનીને પોતાનું અણમોલ જીવન નાણ કરી જાય છે. વેદોમાં સ્પષ્ટ લખ્યું છે કે પરમેશ્વર સહશરીર છે. યજુર્વેદ અદ્યાય ૧ મંત્ર ૧૫ તથા અદ્યાય ૫ મંત્ર ૧માં પ્રમાણ છે :

“અગને તનૂર અસિ, વિષણવે ત્વા સોમસ્ય તનૂર અસિ”

જેનો શબ્દાર્થ છે કે - ‘પરમેશ્વર સહશરીર છે. તે સર્વ પાલનકર્તા અમર પુરુષ (સતપુરુષ)નું શરીર છે એટલે કે પરમેશ્વર આકારમાં છે. એટલા માટે અધિઓએ પ્રભુદર્શન માટે ઘોર સાધનાઓ કરી. પરંતુ વેદોમાં વર્ણિત વિદ્યાથી પ્રભુ પ્રાસિ નથી થઈ શકતી. એટલા માટે આજ સુધી બધા સાધકો, અધિઓ વગેરેએ પોતાના અનુભવની પુસ્તકોની રચના કરી દીધી. જે વેદ જ્ઞાનવિરુદ્ધ છે. હવે સર્વ ભક્તસમાજ પવિત્ર વેદોના સ્થાને બીજા મહર્ષિઓ અથવા સંતોના અનુભવથી બનેલી પુસ્તકોના જ્ઞાન પર આધારિત થઈ ચૂક્યો છે.

પવિત્ર વેદો તથા શ્રીમદ્ ભગવત ગીતાજુના જ્ઞાનદાતા બ્રહ્મ કહી રહ્યા છે કે પ્રણે ગુણ (રજે ગુણ બ્રહ્માજુ, સતગુણ વિષ્ણુજુ, તમોગુણ શિવજુ) ઈષ ઇપમાં પૂજાને યોગ્ય નથી, કારણ કે આ પણ નાશવાન છે તથા કર્મનું ફળ જેવું છે તેવું જ આપે છે. પાપ ક્ષમા (નાશ) નથી કરી શકતા. એમના પૂજારી ભક્તોને પ્રારંભમાં લખેલા કષ્ટને ભોગવવા જ પડે છે. એ પ્રણ પ્રભુઓની સાધનાથી ક્ષાણિક સાંસારિક સુખ તો પ્રાપ્ત થઈ જાય છે, પરંતુ પૂર્ણભોક્ષ નથી થતા તથા એ પ્રણ પ્રભુઓ (શ્રી બ્રહ્માજુ, શ્રી વિષ્ણુજુ, શ્રી શિવજુ)થી મળવાવાળા ક્ષાણિક લાભ ઉપર જેમની આસ્થા બની છે, તેઓ રાક્ષાસ સ્વભાવને ધારણ કરેલા, મનુષ્યમાં નીચ, દુષ્કર્મ કરવાવાળા, મૂર્ખ મને (કાળ બ્રહ્મને) પણ નથી ભજતા (પ્રમાણ શ્રીમદ્ ભગવત ગીતા અદ્યાય-૭ જ્લોક ૧૨ થી ૧૫ સુધી) કારણ કે બ્રહ્મ સાધક વધારે સમય સુધી બ્રહ્મલોકમાં બનેલા મહા સ્વર્ગમાં પોતે કરેલી નામની કમાઈ તથા પુણ્યની કમાઈના આધાર પર રહે છે. એટલા માટે કાળ કહી રહ્યો છે કે પ્રણ પ્રભુઓથી થોડીક વધારે રાહિત હું આપી શકું છું. પરંતુ આ બ્રહ્મલોક તથા કાળ (બ્રહ્મ) પણ નાશવાન છે. ગીતા અદ્યાય-૮ જ્લોક-૧૬માં કહ્યું છે કે બ્રહ્મલોક સુધી બધા લોક નાશવાન છે તથા ગીતા અદ્યાય-૨ જ્લોક-૧૨ તથા અદ્યાય-૪ જ્લોક-૫માં સ્વર્યં ગીતા જ્ઞાનદાતા બ્રહ્મ કહી રહ્યા છે કે મારું પણ જન્મ-મૃત્યુ થાય છે એટલે કે નાશવાન છું. એટલા માટે પવિત્ર ગીતા અદ્યાય-૭ જ્લોક-૧૮માં કહે છે કે જે ચોથા મ્રકારના મારા (બ્રહ્મના) સાધક જે જ્ઞાની છે તેઓ વેદોના જ્ઞાનના આધારથી જાણી લે છે કે ફક્ત એક પૂર્ણપરમાત્મા જ ઈષ ઇપમાં પૂજય છે. તે જ પાપનાશક, પૂર્ણભોક્ષાદાયક છે તથા માનવશરીર પ્રભુપ્રાપ્તિના માટે જ મળ્યું છે. તેઓ એ વેદોનો સ્વર્યં જ નિર્ઝર્ખ કાઢી લીધો કે “‘ॐ (ઓમ્)’” આ જ એક મંત્ર છે, જે પ્રભુપ્રાપ્તિનો છે. આ જ ‘ॐ’ મંત્રના જાપથી હજારો વર્ષ સાધના કરીને પોતાના શરીરને પણ ન્યોછાવર કરી દીધું. પરંતુ પ્રભુદર્શન થયા નહિં, બીજુ પ્રાસિઓ થઈ ગઈ. થોડીક તિંદ્રિયાઓ પ્રાપ્ત થઈ તથા સ્વર્ગ-મહાસ્વર્ગ વગેરેમાં ઉચ્ચ પદ પ્રાપ્ત થઈ ગયા. પછી ભજનની કમાઈ તથા પુણ્યની કમાઈ સમાપ્ત થઈ ગયા પછી ફરીથી જન્મ-મૃત્યુ તથા ચૌયાસી

લાભ પ્રાણીઓના શરીરમાં ધોર કષ્ટ તथા નરકમાં પાપકર્મોના ફળ ભોગ પણ બનેલા રહ્યા.

પવિત્ર યજુર્વેદ અદ્યાય-૪૦ મંત્ર-૧૦ તથા પવિત્ર ગીતા અદ્યાય-૪ મંત્ર-૩૪માં ઉપરોક્ત બંને શાસ્ત્રોના જ્ઞાનદાતા બ્રહ્મ કહી રહ્યા છે કે તે પૂર્ણપરમાત્માના વિષયમાં હું (કાળ રૂપી બ્રહ્મ) નથી જાણતો. તે પરમેશ્વરના વિષયમાં પૂર્ણ જાણકારી એટલે કે તત્ત્વજ્ઞાન તથા તે પરમેશ્વરની પ્રાસ્તિની વિદ્યા એટલે કે પૂર્ણમોક્ષમાર્ગની જાણકારીના માટે તત્ત્વદર્શી સંતની શોધ કર. પછી તે જેવી સાધના બતાવે તેમ કર. તેના પછી તે પરમપદ પરમેશ્વરની શોધ કરવી જોઈએ, જેમાં ગયેલા સાધક પછી પાછા ફરીને સંસારમાં નથી આવતા એટલે કે પૂર્ણ મોક્ષ પ્રાપ્ત કરીને હંમેશના માટે જન્મ-મૃત્યુ તથા ચોયર્સી લાભ યોગીના કષ્ટ તથા નરકની પીડાના કષ્ટથી મુક્ત થઈ જાય છે તથા પૂર્ણ શાંતિ પ્રાપ્ત કરીને (શાશ્વતમ् સ્થાનમ्) અવિનાશી લોક એટલે કે સત્તલોકને પ્રાપ્ત થઈ જાય છે (પ્રમાણ : ગીતા અદ્યાય-૧૫ જ્લોક-૧૧થી ૪ તથા ગીતા અદ્યાય-૧૮ જ્લોક-૬૨ તથા અગ્રવેદ મંડલ ૧ સૂક્તિ-૨૪ મંત્ર-૧-૨).

તત્ત્વદર્શી સંત નહિ મળવાને કારણે બધા અભિજન વેદો અનુસાર સાધના કરીને પણ મહાકષ્ટમાં જ રહી જાય છે. એટલા માટે ગીતા અદ્યાય-૭ જ્લોક-૧૮માં કહ્યું છે કે જે જ્ઞાની આત્મા છે, તે છે તો ઉદાર, કારણ કે પ્રભુની પ્રાસ્તિ માટે તન-મન-ધનથી વેદો અનુસાર સાધના કરે છે, પરંતુ તેઓ પણ મારી (કાળ) બ્રહ્મની (અનુટામામ) અતિ ખરાબ ગતિ એટલે કે સાધનાથી મળવાવાળા લાભ પર જ આશ્રિત છે, જેનાથી એમનો પૂર્ણ મોક્ષ નથી થઈ શકતો. જન્મ-મૃત્યુ તથા નાના (દરેક પ્રકારના) પ્રાણીઓના શરીરમાં તથા નરકમાં કર્મધારથી કષ્ટ કર્યારેય સમાપ્ત નથી થઈ શકતા.

જ્યોતિ નિરંજન (કાળ રૂપી બ્રહ્મ) એ સોગંદ લીધી છે કે હું કર્યારેય પણ કોઈને કોઈ પણ સાધનાથી પોતાના વાસ્તવિક (અસલ) કાળ રૂપમાં દર્શન નહિ આપું. એટલા માટે આ જ કાળરૂપી બ્રહ્મ જ પોતાના પુત્રો (બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, શિવ)ના રૂપમાં દર્શન આપીને નાના (જુદા-જુદા) ચાટિએ કરે છે જેના કારણે બીજા લોકો વિચારે છે કે આ લીલા ભગવાન વિષ્ણુએ કરી, કર્યારે બીજા સામાન્યજન કહે છે કે આ લીલા બ્રહ્માજીએ કરી, કર્યારેક કહે છે આ લીલા શ્રી શિવજીએ કરી. જેમ સામાન્ય વ્યક્તિ કહે છે કે શ્રી બ્રહ્માજીની ઉત્પત્તિ, શ્રી વિષ્ણુજીની નાભિથી કમળ પર થઈ, તે સમયે શ્રી વિષ્ણુજીના રૂપમાં કાળો પોતાની નાભિથી કમળ પ્રગટ કર્યું હતું.

બ્રહ્મા પુરાણ (સૃષ્ટિનું વર્ણન નામક અદ્યાય)માં શ્રી લોમહર્ષન અભિ (જેને શુતજી પણ કહેવામાં આવે છે.) એ પોતાના ગુરુદેવ શ્રી વ્યાસ અભિથી સાંભળેલું જ્ઞાન કહ્યું છે. શ્રી વ્યાસજીએ શ્રી નારદજીથી સાંભળ્યું તથા શ્રી નારદજીએ પોતાના પિતા બ્રહ્માજીથી જાણકારી પ્રાપ્ત કરી હતી. શ્રી બ્રહ્માજીને સ્વાંય જ્ઞાન નથી કે હું કર્યાંથી ઉત્પન્ન થયો છું. (શ્રી દેવી મહાપુરાણ શ્રીજો સ્કંધ). આનો ભાવાર્થ એ નથી કે પુરાણોનું જ્ઞાન ખોટું

છે. જે જ્ઞાન શ્રી બ્રહ્માઓ ભાનમાં આવ્યા પછી કહ્યું છે તે તે જ સ્તર સુધીનું બરાબર છે. પરંતુ ભાનમાં આવ્યા તેના પહેલાનું જ્ઞાન દંતકથા (લોકવેદ) છે. જે પૂર્ણ પરમેશ્વર એ પ્રથમ સત્તયુગમાં સત્ત સુસ્કૃત નામથી પ્રગટ થઈને તત્ત્વવદશરી સંતરપથી તત્ત્વજ્ઞાન તથા વાસ્તવિક સૃષ્ટિરચનાનું જ્ઞાન શ્રી બ્રહ્માજી તથા શ્રી મનુજી વગેરેને આપ્યુ હતું. એમને પણ સાંભળ્યું ના સાંભળ્યું કરી દીધુ હતું. ત્વાર પછી જ્યારે શ્રી બ્રહ્માજીને એના જ વંશજો પૂછવા લાગ્યા તો તે સાંભળેલા-સંભળાવેલા જ્ઞાનના આધારે થોડીક ભિલાવટ કરીને પૂર્વ (પહેલા)નું જ્ઞાન કહ્યું છે, જેના કારણે કોઈ પુરાણ નિષાયિક જ્ઞાનયુક્ત નથી. કોઈ પુરાણના આધારે સિદ્ધ થાય છે કે શ્રી વિષ્ણુજીની ઉત્પત્તિ શ્રી બ્રહ્માજીથી થઈ, કોઈ પુરાણથી સિદ્ધ થાય છે કે બ્રહ્માજીની ઉત્પત્તિ શ્રી વિષ્ણુજીથી થઈ વગેરે-વગેરે. આજ કારણે બધા અભિજન તથા શ્રી બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા શિવજી પણ સંશોધનાં જ છે.

✿ “શ્રી બ્રહ્માજી તથા શ્રી વિષ્ણુજીનું યુદ્ધ”

શ્રી શિવ પુરાણ (વિદ્યેશર સંહિતા અધ્યાય-૬, અનુવાદકર્તા: દિનદયાળ શર્મા, પ્રકાશક: રામાયણ પ્રેસ, મુંબઈ, પાના નં. ૬૭ તથા, સંપાદક - પંડિત રામલલાન પાંઠે “વિશારદ” પ્રકાશક - સાવિત્ર ઠાકુર, પ્રકાશન- રથયાત્રા વારાણસી, બ્રાન્ચ-નાટી ઈમલી - વારાણસીના વિષ્ણેશર સંહિતા અધ્યાય-૬, પાના નં. ૫૪ તથા ટીકાકાર ડૉ. બ્રહ્માનંદ નિપાઠી સાહિત્ય - આયુર્વેદ જ્યોતિષ આચાર્ય, M.A., Phd, D.S, C.A. પ્રકાશક : ચૌખંબા સંસ્કૃત પ્રતિષ્ઠાન, ૩૮ U.A., જવાહરનગર, બંગલો રોડ, દિલ્હી, સંસ્કૃત સાથે શિવ પુરાણના વિદ્યેશર સંહિતા અધ્યાય-૬ પાના નં. ૪૫ (ઉપર)

શ્રી બ્રહ્માજી, શ્રી વિષ્ણુજીની પાસે આવ્યા. તે સમયે શ્રી વિષ્ણુજી લક્ષ્મી સાથે શોષશૈયા પર સૂતા હતા. સાથે અનુચર પણ બેઠેલા હતા. શ્રી બ્રહ્માજીએ શ્રી વિષ્ણુજીને કહ્યું : બેટા, તિં ! જો તારો બાપ આવ્યો છું. હું તારો પ્રભુ છું. આ વાત પર વિષ્ણુજીએ કહ્યું. આવો, બેસો હું તમારો પિતા છું. તારું મુખ કેમ મરડાઈ ગયું ? બ્રહ્માજીએ કહ્યું : હે, પુત્ર ! હવે તને અલિમાન થઈ ગયું છે, હું તારો સંરક્ષક જ નથી, પરંતુ સમર્પણ જગતનો પિતા છું.

શ્રી વિષ્ણુજીએ કહ્યું : રે, ચોર !, તું પોતાનું મોટાપણું શું બતાવે છે ? સર્વ જગત તો મારામાં નિવાસ કરે છે. તું મારી નાભિ કમળથી ઉત્પન્ન થયો અને મારાથી જ આવી વાતો કરી રહ્યો છે ? આટલું કહીને બંને પ્રભુ સામ-સામે હથિયારોથી લડવા લાગ્યા. એકબીજાના વૃક્ષસ્થળ (છાતી) પર ઘા કર્યા. આ જોઈને સદા શિવ (કાળરૂપી બ્રહ્મ) એ એક તેજોમય લિંગ તે બંનેની વચ્ચે ઉલ્લા કરી દીધું, ત્વારે તેમનું યુદ્ધ સમાખ થયું. (આ ઉપરોક્ત વિવરણ ગીતા પ્રેસ : ગોરખપુરવાળી શિવપુરાણમાંથી કાટી નાખ્યું છે. પરંતુ મૂળ સંસ્કૃત સાથે જે ઉપર લખ્યું છે તે તથા બીજા બે સંપાદકો તથા પ્રકાશકોવાળી શિવપુરાણમાં બરાબર છે.)

વિચાર કરો :- શ્રી શિવપુરાણ, વિષ્ણુપુરાણ તથા બ્રહ્મપુરાણ તથા શ્રી દેવી મહાપુરાણમાં ત્રણે પ્રભુઓ તથા સદા શિવ (કાળ રૂપી બ્રહ્મ) તથા

દેવી (શિવા- પ્રકૃતિ)ની જુવનલીલાઓ છે. આના જ આધારથી બદા અભિજન તથા ગુરુજન જ્ઞાન સંભળાવ્યા કરતા હતા. અગર કોઈ પવિત્ર પુરાણોથી જુદું જ્ઞાન કહે છે તે પાઠ્યક્રમના વિહુદ્ધનું જ્ઞાન હોવાથી ત્યથ્રી છે.

ઉપરના ચુદ્ધનું વિવરણ પવિત્ર શિવપુરાણમાં છે, જેમાં બંને પ્રભુ પાંચ વર્ષના બાળકની જેમ જગડી રહ્યા છે. તે કહ્યા કરે છે કે તું મારો બેટો, બીજો કહ્યા કરે છે કે તું મારો બેટો, હું તારો બાપ. પછી એકબીજાના ગળા પકડીને મુક્કા અને લાતો મારીને ઝઘડો કરે છે. આ ચિન્તિત બિલોકી નાથોનું છે.

ઉપરોક્ત પ્રણેય પુરાણો (શ્રી બ્રહ્મપુરાણ, શ્રી વિષ્ણુપુરાણ, શ્રી શિવપુરાણ)નો પ્રાર્થના (શરણાત) તો કાળજીપી બ્રહ્મ એટલે કે જ્યોતિ નિર્દ્જનથી જ થાય છે. જે બ્રહ્મલોકમાં મહા બ્રહ્મા, મહાવિષ્ણુ તથા મહાશિવ રૂપ ધારણ કરીને રહે છે તથા પોતાની લીલા પણ ઉપરોક્ત રૂપમાં કરે છે. પોતાના વાસ્તવિક (અસલ) કાળજીને છુપાવીને રાખે છે તથા પછીનું વિવરણ રજોગુણ બ્રહ્માજી, સતોગુણ વિષ્ણુજી, તમોગુણ શિવજીની લીલાનું છે. ઉપરના જ્ઞાનના આધારથી પવિત્ર પુરાણોને સમજવા વધારે આસાન થઈ જશે.

✿ “શ્રી વિષ્ણુપુરાણ”

(અનુવાદ : શ્રી મુનીલાલ ગુમ્ફ, પ્રકાશક : ગોવિંદ ભવન કાર્યાલય, ગીતા પ્રેસ ગોરખપુર)

શ્રી વિષ્ણુપુરાણનું જ્ઞાન શ્રી પરાશર અભિયોસ પોતાના શિષ્ય શ્રી મૈશ્રેય અભિજીને કહ્યું છે.

શ્રી પરાશર અભિજીને લગ્ન થતા જ ગૃહ ત્યાગીને વનમાં સાધના કરવાનો દટ સંકલ્પ કર્યો. તેમની ધર્મપત્નીએ કહ્યું, હમણાં તો લગ્ન થયા છે, અત્યારે તમે ઘર ત્યાગીને જઈ રહ્યા છો. સંતાન ઉત્પત્તિ કર્યા પછી સાધના માટે ચાલ્યા જાઓ. ત્યારે શ્રી પરાશર અભિયોસ કહ્યું કે સાધના કર્યા પછી સંતાન ઉત્પન્ન કરવાથી સારા સંસ્કારવાળી સંતાન ઉત્પન્ન થશે. હું થોડા સમય બાદ તમારા માટે મારી શક્તિ (વીર્ય) કોઈ પક્ષીના દ્વારા મોકલી આપીશ, તમે તેને ગ્રહણ કરી લેજો. આમ કહીને ઘર ત્યાગ કરી વાનપ્રસ્થ (વનમાં ચાલ્યા ગયા) થઈ ગયા. એક વર્ષની સાધના પછી પોતાનું વીર્ય કાઢીને એક વૃક્ષના પાનમાં બંધ કરીને પોતાની મંત્રશક્તિથી શુક્કાણુને સુરક્ષિત કરીને એક કાગડાને કહ્યું કે આ પાન મારી પત્નીને આપીને આવો. કાગડો તેને લઈને દર્શિયા (નદીની) ઉપરથી ઊડી રહ્યો હતો. તેની ચાંચથી તે પાન દર્શિયામાં પડી ગયું. તેને એક માછલી ખાઈ ગઈ. કેટલાક મહિનાઓ પછી તે માછલીને એક માછીમારે પકડીને કાપી, તેમાંથી એક છોકરી નીકળી. માછીમારે (નાવિકે) તે છોકરીનું નામ સત્યવતી રાખ્યું, તે જ છોકરી (માછલીના ઉદ્દરમાંથી ઉત્પન્ન થવાના કારણે) મછોદરી નામથી

પણ ઓળખાતી હતી. નાવિકે સત્યવતીને પોતાની પુઅ્રી રૂપમાં ઉછેરી.

કાગડાએ પાછા જઈને શ્રી પારાસરજુને બદી વાત કહી. જ્યારે સાધના સમાખ કરીને શ્રી પારાસરજુ ૧૬ વર્ષ પછી પાછા આવી રહ્યા હતા, દરિયો (નદી) પાર કરવા માટે નાવિકને અવાજ લગાવી ને કહ્યું કે મને જલ્દીથી દરિયો (નદી) પાર કરાવ. મારી પત્ની મારી પ્રતીક્ષા કરી રહી છે. તે સમયે નાવિક ભોજન કરી રહ્યો હતો, તથા શ્રી પરાશર અધિના બીજથી માછલીથી ઉત્પન્ન ૧૪ વર્ષની યુવાકન્યા પોતાના પિતાનું ભોજન લઈને ત્યાં આગળ ઉપસ્થિત હતી. નાવિકને જ્ઞાન હતું કે સાધના તપસ્યા કરીને આવવાવાળા અધિ સિદ્ધિયુક્ત હોય છે. આજાનું શીદ્રપાલન ન કરવાથી શ્રાપ આપી દે છે. નાવિકે કહ્યું અધિવર હું ભોજન કરી રહ્યો છું, અધૂરું ખાવાનું છોડવું અન્નદેવનું અપમાન થાય છે, મને પાપ લાગશે. પરંતુ શ્રી પરાશરજુએ એક નહીં સાંભળી. અધિને વધારે ઉત્તાવળમાં જોઈને પોતાની યુવાપુઅ્રીને અધિજુને પાર કરાવવા કહ્યું. પિતાજુનો આદેશ પ્રાક્ત કરી પુઅ્રી નૌકામાં અધિ પરાશરજુએ પોતાના જ બીજશક્તિથી માછલીથી ઉત્પન્ન છોકરી એટલે કે પોતાની જ પુઅ્રી સાથે દુષ્કર્મ કરવાની દ્રાક્ષા વ્યક્ત કરી. છોકરી પણ પોતાના પાલક પિતા નાવિકથી અધિઓ દ્વારા કોઇથી આપવામાં આવેલ શ્રાપથી થયેલા દુઃખી વ્યક્તિઓની કથાઓ સાંભળ્યા કરતી હતી. જેથી શ્રાપના ડરથી કાંપતી કન્યાએ કહ્યું અધિજુ તમે બ્રાહ્મણ છો, હું એક શુદ્ધની પુઅ્રી છું. અધિ પરાશરજુએ કહ્યું કોઈ ચિંતા નથી. છોકરીએ પોતાની દ્રાક્ષતની રક્ષા માટે ફરી એકવાર બહાનું કાટયું કે અધિવર મારા શરીરમાંથી માછલીની દુર્ગંધ નીકળી રહી છે. અધિ પરાશરજુએ પોતાની સિદ્ધિશક્તિથી દુર્ગંધ સમાખ કરી દીધી. ફરી પાછું છોકરીએ કહ્યું બંને કિનારાઓ ઉપર વ્યક્તિઓ જોઈ રહ્યા છે. અધિ પરાશરજુએ ગંગા દરિયા (નદી)નું જળ હાથમાં ઉઠાવીને આકાશમાં ફેંકયું તથા પોતાની સિદ્ધિશક્તિ વડે ધૂંધ (ধૂમ્રસ) ઉત્પન્ન કરી દીધી, પોતાની મનોકામના પૂરી કરી. છોકરીએ પોતાના પાલક પિતાને પોતાની પાલકમાતાના માદ્યમથી બદી ઘટનાથી અવગત કરાવી દીધા તથા કહ્યું કે અધિએ પોતાનું નામ પરાશર કહ્યું હતું તથા અધિ વશિષ્ઠજુના પૌત્ર બતાવ્યા હતા. સમય આવવા પર કુંવારીના ગર્ભથી શ્રી વ્યાસ અધિ ઉત્પન્ન થયા.

તે જ શ્રી પરાશરજુના દ્વારા શ્રી વિષણુપુરાણની રચના થઈ છે. શ્રી પરાશરજુએ બતાવ્યું કે હે મૈશ્રેય જે જ્ઞાન હું તને સંભળાવવા જઈ રહ્યો છું, આ જ પ્રસંગ દક્ષાદિ મુનિઓએ નર્મદા તટ પર રાજ પુરાકુટ્સ ને સંભળાવ્યો હતો. પુરાકુટ્સે સારસ્વતને અને સારસ્વતે મને કહ્યો હતો. શ્રી પરાશરજુએ શ્રી વિષણુપુરાણના પ્રથમ અદ્યાય જ્લોક સંખ્યા ૩૧, પૂર્ણ સંખ્યા ૩૨માં કહ્યું છે કે આ જગત વિષણુથી ઉત્પન્ન થયું છે, તેમનામાં જ સ્થિત છે, તેઓ જ આની સ્થિતિ (રચના) અને લય(નાશ) ના કર્તા છે.

અદ્યાય-૨ જ્લોક ૧૫-૧૬ પૂર્ણ રમાં કહ્યું છે કે હે દ્વિજ ! પરબ્રહ્મનું પ્રથમ રૂપ પુરુષ એટલે ભગવાન જેવા લાગે છે, પરંતુ વ્યક્ત (મહાવિષ્ણુ રૂપમાં મ્રકટ થવું) તથા અવ્યક્ત (અદૃશ્યરૂપમાં વાસ્તવિક કાળજીપમાં એકવીસમાં બ્રહ્માંડમાં રહેવું) તેના અન્ય રૂપ છે. તથા ‘કાળ’ તેનું પરમ રૂપ છે. ભગવાન વિષ્ણુ જે કાળરૂપમાં તથા વ્યક્ત અને અવ્યક્તરૂપમાં સ્થિત થાય છે, આ તેમની બાળવત (બાળક જેવી) લીલા છે.

અદ્યાય-૨ જ્લોક ૨૭ પૂર્ણ રમાં કહ્યું છે હે મૈન્રેય ! પ્રલયકાળમાં પ્રધાન એટલે કે પ્રકૃતિના સામ્ય અવસ્થામાં સ્થિત થઈ જવાથી અર્થાત (એટલે કે) પુરુષના પ્રકૃતિથી અલગ સ્થિત થઈ જવાથી વિષ્ણુ ભગવાનનું કાળરૂપ પ્રવૃત્ત થઈ જાય છે.

અદ્યાય ૨ જ્લોક ૨૮ થી ૩૦ પૂર્ણ-૫ તદન્તર (સર્ગકાળ ઉપસ્થિત થવાના સમયે) તે પરબ્રહ્મ પરમાત્મા વિશ્વરૂપ સર્વવ્યાપી સર્વભૂતેશ્વર સર્વાત્મા પરમેશ્વરે પોતાની ઇરછાથી વિકારી પ્રધાન અને અવિકારી પુરુષમાં પ્રવિષ્ટ થઇને તેમને ક્ષોલિત કર્યો ॥ ૨૮-૨૯ ॥ જે પ્રમાણે કિયાશીલ ન હોવા છતાં પણ ગંધ પોતાની સંબંધિ માત્રથી જ મનને ક્ષોલિત કરી દે છે તે પ્રમાણે પરમેશ્વર પોતાના સંબંધિ માત્રથી પ્રધાન તથા પુરુષને પ્રેરિત કરે છે. ॥ ૩૦ ॥

વિશેષ :- જ્લોક સંખ્યા ૨૮થી ૩૦માં સ્પષ્ટ કરેલ છે કે પ્રકૃતિ (દુર્ગા) તથા પુરુષ (કાળ પ્રભુ)થી બીજો કોઈ પરમેશ્વર છે જે આ બંનેને પુનઃ સૂચિ રચવા માટે પ્રેરિત કરે છે.

અદ્યાય ૨ પૂર્ણ ૮ પર જ્લોક દ્વદ્દમાં લખ્યું છે કે તે જ પ્રભુ વિષ્ણુ સૂચિ (બ્રહ્મા) થઈને પોતાની જ સૂચિ કરે છે. જ્લોક સંખ્યા-૭૦માં લખ્યું છે. ભગવાન વિષ્ણુ જ બ્રહ્મા વગેરે અવસ્થાઓ દ્વારા રચવાવાળા છે. તે જ રચે જાય છે અને સ્વયં પણ સંહત એટલે કે મરે છે. અદ્યાય-૪ જ્લોક ૪ પૂર્ણ ૧૧ પર લખ્યું છે કે કોઈ બીજો પરમેશ્વર છે. જે બ્રહ્મા, શિવ, વગેરે ઈશ્વરોનો પણ ઈશ્વર છે. અદ્યાય-૪ જ્લોક ૧૪-૧૫-૧૭-૨૨ પૂર્ણ ૧૧, ૧૨ પર લખ્યું છે, પૂર્થી બોલી : હે કાળ સ્વરૂપ ! તમને નમરકાર છે. હે પ્રભુ ! તમે જ જગતની સૂચિ (રચના) વગેરેના માટે બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને રૂપ રૂપ ધારણ કરવાવાળા છો. તમારું જે રૂપ અવતાર રૂપમાં મ્રકટ થાય છે તેની જ દેવગણ પૂજા કરે છે. તમે જ ઓમકાર છો. અદ્યાય-૪ જ્લોક-૫૦ પૂર્ણ ૧૪ પર લખ્યું છે – પછી તે ભગવાન હંટિએ રજોગુણ યુક્ત થઇને ચતુર્મુખ ધારી બ્રહ્મારૂપ ધારણ કરી સૂચિની રચના કરી.

ઉપરના વિવરણથી સિદ્ધ થયું કે અધિ પરાશરજીએ સાંભળેલું-સંભળાવેલું જ્ઞાન એટલે કે લોકવેદના આધારથી શ્રી વિષ્ણુપુરાણની રચના કરી છે. કારણ કે વાસ્તવિક જ્ઞાન પૂર્ણપરમાત્માએ પ્રથમ સત્યાગ્રહમાં સ્વયં પ્રગટ થઇને શ્રી બ્રહ્માજીને આપ્યું હતું. શ્રી બ્રહ્માજીએ થોડું જ્ઞાન તથા થોડું સ્વનિર્ભિત કાચ્યનિક જ્ઞાન પોતાના વંશજોને બતાવ્યું. એમ આગળને આગળ

એક બીજાથી સાંભળતા-સંભળાવતા જ લોકવેદ શ્રી પરાશરજીને પ્રાપ્ત થયું, શ્રી પરાશરજીએ વિષણુને કાળ પણ કહ્યા છે તથા પરબ્રહ્મ પણ કહ્યા છે. ઉપરના વિવરણથી આ પણ સિદ્ધ થયું કે વિષણુ એટલે કે બ્રહ્મસ્વરૂપ કાળ પોતાની ઉત્પત્તિ બ્રહ્મા, વિષણુ, તથા શિવરૂપથી કરીને સૃષ્ટિ ઉત્પન્ન કરે છે. બ્રહ્મ (કાળ) જ બ્રહ્મ લોકમાં ગ્રાણ ઇપોમાં પ્રગટ થાઈને લીલા કરીને છળ કરે છે. ત્યાં આગળ સ્વયં પણ મરે છે. (વિશેષ જાણકારી માટે કૃપા કરી વાચો ‘પ્રલયની જાણકારી’ પુસ્તક ‘ગહેરી નજર ગીતામે’ અદ્યાય ૮ જ્લોક-૧૭ની વ્યાખ્યામાં) તે જ બ્રહ્મલોકમાં ગ્રાણ સ્થાન બનાવ્યા છે. એક રબોગુણ પ્રધાન તેમાં આજ કાળરૂપી બ્રહ્મ પોતાનું બ્રહ્મસ્વરૂપ ધારણ કરીને રહે છે તથા પોતાની પત્ની દુર્ગાને સાથે રાખીને એક રબોગુણ પ્રધાન પુઅ ઉત્પન્ન કરે છે. તેનું નામ બ્રહ્મા રાખે છે. તેના જ દ્વારા એક બ્રહ્માંડમાં ઉત્પત્તિ કરાવે છે. આજ પ્રમાણે તે બ્રહ્મલોકમાં એક સતગુણ પ્રધાન સ્થાન બનાવીને સ્વયં પોતાનું વિષણુ રૂપ ધારણ કરીને રહે છે તથા પોતાની પત્ની દુર્ગા (મ્રકૃતિ)ને પત્ની રૂપમાં રાખીને એક સતગુણ ચુક્ત પુઅ ઉત્પન્ન કરે છે. તેનું નામ વિષણુ રાખે છે. તે પુઅથી એક બ્રહ્માંડમાં બનેલ અણ લોકો (પૃથ્વી, પાતાલ, સ્વર્ગ)માં સ્થિતિ બનાવી રાખવાનું કાર્ય કરાવે છે. (પ્રમાણ શિવપુરાણ ગીતા પ્રૈસ ગૌરખપુરથી પ્રકાશિત અનુવાદ હનુમાન પ્રસાદ પૌદાર ચિમનલાલ ગોસ્વામી, ઇદ્રસંહિતા અદ્યાય ૬, ૭, પૃષ્ઠ ૧૦૨-૧૦૩.)

બ્રહ્મલોકમાં જ એક બીજું સ્થાન તમગુણ પ્રધાન રચીને તેમાં સ્વયં શિવરૂપ ધારણ કરીને રહે છે તથા પોતાની પત્ની દુર્ગા (મ્રકૃતિ)ને સાથે રાખીને પતિ-પત્નીના વ્યવહારથી તે જ રીતે બીજો પુઅ તમો ગુણ ચુક્ત ઉત્પન્ન કરે છે. તેનું નામ શંકર (શિવ) રાખે છે. આ પુઅથી ગ્રાણ લોકના પ્રાણીઓનો સંહાર કરાવે છે.

વિષણુ પુરાણમાં અદ્યાય-૪ સુધી જે ઝાન છે તે કાળરૂપ બ્રહ્મ એટલે કે જ્યોતિ નિરંજનનું છે. અદ્યાય ૫ થી આગળનું મળતું-જુલતું ઝાન કાળના પુઅ સતગુણ વિષણુની લીલાઓનું છે તથા તેના જ અવતાર શ્રી રામ, શ્રીકૃષ્ણ વગેરેનું ઝાન છે.

વિશેષ વિચાર કરવાની વાત છે કે શ્રી વિષણુપુરાણના વક્તા શ્રી પરાશર અધિ છે. આજ ઝાન દક્ષાદિ અધિઓથી પુરુકૃત્સે સાંભળ્યું, પુરુકૃત્સથી સારસ્વતે સાંભળ્યું અને સારસ્વતથી શ્રી પરાશર અધિઓ સાંભળ્યું. તે ઝાન શ્રી વિષણુપુરાણમાં લિપિબ્રહ્મ કરવામાં આવ્યું જે આજે તમારા કરકમળોમાં છે. એમાં માગે એક બ્રહ્માંડનું ઝાન પણ અધૂરું છે. શ્રી દેવી પુરાણ, શ્રી શિવપુરાણ વગેરે પુરાણોનું ઝાન પણ બ્રહ્માજીનું આપેલું છે. શ્રી પરાશરવાળું ઝાન શ્રી બ્રહ્માજી દ્વારા આપેલા ઝાનની સમાન ન હોઈ શકે. એટલા માટે શ્રી વિષણુપુરાણને સમજવા માટે દેવીપુરાણ તથા શ્રી શિવપુરાણનો સહયોગ લેવામાં આવશે. કારણ કે આ ઝાન દક્ષાદિ અધિઓના પિતાશ્રી બ્રહ્માજીનું આપેલું છે. શ્રી દેવીપુરાણ તથા શ્રી

શિવપુરાણને સમજવા માટે શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા તથા ચાર વેદોનો સહયોગ લેવામાં આવશે, કારણ કે આ જ્ઞાન સ્વચ્છ ભગવાન કાળજીપી બ્રહ્મ દ્વારા આપવામાં આવ્યું છે. જે બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા શિવજીના ઉત્પન્નકર્તા એટલે કે પિતા છે. પવિત્ર વેદો તથા પવિત્ર શ્રીમદ્ ભગવત્ ગીતાજીના જ્ઞાનને સમજવા માટે સ્વસમવેદ એટલે કે સૂક્ષ્મવેદનો સહયોગ લેવો પડશે, જે કાળજીપી બ્રહ્મના ઉત્પન્નકર્તા એટલે કે પિતા પરમ અક્ષાર બ્રહ્મ (કવિર્દીવ)નો આપેલો છે. જે (કવિગીર્ભિ:) કવિવર્ણાણી દ્વારા સ્વચ્છાં સતપુરુષ પ્રગટ થઇને બોલ્યા હતા. (અગ્રવેદ મંડલ-૬ સૂક્ત ૮૬ મંત્ર ૧૬ થી ૨૦ સુધી પ્રમાણ છે.)

✿ “શ્રી બ્રહ્માપુરાણ”

આ પુરાણના વક્તા શ્રી લોમહર્ષણ અધિજી છે. જે શ્રી વ્યાસ અધિના શિષ્ય હતા જેમને સૂતજી પણ કહેવામાં આવે છે. શ્રી લોમહર્ષણજી (સૂતજી) એ બતાવ્યું કે આ જ્ઞાન પહેલા શ્રી બ્રહ્માજીએ દક્ષાદિ શ્રેષ્ઠ મુનિઓને સંભળાવ્યું હતું. તે જ હું સંભળાવું છું. આ પુરાણના સૃષ્ટિના વર્ણન નામક અદ્યાયમાં (પૃષ્ઠ ૨૭૭થી ૨૭૯ સુધી) કહ્યું છે કે શ્રી વિષ્ણુજી પૂરા વિશ્વનો આધાર છે જે બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા શિવજીપ્રમાં જગતની ઉત્પત્તિ તથા પાતન તથા સંહાર કરે છે. તે ભગવાન વિષ્ણુને મારા નમસ્કાર છે.

જે નિત્ય સદ્-સત સ્વરૂપ તથા કારણભૂત અવ્યક્ત પ્રકૃતિ છે તેને જ પ્રધાન કહે છે. તેનાથી જ પુરુષે આ વિશ્વનું નિર્માણ કર્યું છે. અમિત તેજસ્વી બ્રહ્માજીને જ પુરુષ સમજો, તે સમસ્ત પ્રાણીઓની સૃષ્ટિ કરવાવાળા તથા ભગવાન નારાયણના આશ્રિત છે.

સ્વચ્છાંભુ ભગવાન નારાયણે જળની સૃષ્ટિ કરી. નારાયણથી ઉત્પન્ન થવાના કારણે જળને નાર કહેવા લાગ્યા. ભગવાને સૌથી પહેલા જળ પર વિશ્વામ કર્યો. એટલા માટે ભગવાનને નારાયણ કહેવામાં આવે છે. ભગવાને જળમાં પોતાની શક્તિ છોડી તેનાથી એક સુવર્ણમય ઈંડુ પ્રકટ થયું. તેમાં જ સ્વચ્છ બ્રહ્માજીની ઉત્પત્તિ થઈ આવું સાંભળવામાં આવે છે. એક વર્ષ સુધી ઈંડામાં નિવાસ કરીને શ્રી બ્રહ્માજીએ તેના બે ટુકડા કરી દીધા. એકથી ઘૂલોક બની ગયો અને બીજાથી ભૂલોક.

ત્યાર પછી બ્રહ્માજીએ પોતાના ગુરુસાથી રૂદ્રને પ્રગટ કર્યો. ઉપરોક્ત જ્ઞાન અધિ લોમહર્ષણ (સૂતજી) નું કહેલું છે જે સાંભળેલું-સંભળાવેલું (લોકવેદ) છે, જે પૂર્ણ નથી. કારણ કે વક્તા કહી રહ્યા છે કે એવું સાંભળ્યું છે. એટલા માટે પૂર્ણ જાણકારીના માટે શ્રી દેવી મહાપુરાણ, શ્રી શિવમહાપુરાણ, શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા તથા ચારે વેદ અને પૂર્ણપરમાત્મા દ્વારા તાત્વજ્ઞાન જે સ્વસમ વેદ એટલે કે કવિવર્ણાણી (કબીરવાણી) કહેવાય છે. તેના માટે કૃપ્યા વાંચો પુસ્તક ‘ગઢરી નજર ગીતામેં’, ‘પરમેશ્વરનો સાર સંદેશ’ પટિભાષા પ્રભુની તથા પુસ્તક ‘જ્ઞાન ગંગા’ના ‘ચથાર્થ જ્ઞાનપ્રકાશ’માં.

(વાસ્તવિક જ્ઞાનને સ્વયં કળિયુગમાં પ્રગટ થઈને કવિર્દેવ (કબીર પરમેશ્વર) એ પોતાના ખાસ સેવક શ્રી ધર્મદાસ સાહેબજી (બાંધવગઢવાળા)ને ફરીથી બરાબર રીતે કહ્યું. જે આ જ પુસ્તક 'જ્ઞાન ગંગા'માં સૂષ્ટિરચનામાં વર્ણિત છે, કૃપયા તેમાં વાંચો.)

શ્રી પરાશરજી એ કાળજીલને પરખ પણ કહ્યા છે તથા બ્રહ્મ પણ તથા વિષ્ણુ પણ કહ્યા છે તથા આને જ અનાદિ એટલે કે અમર પણ કહ્યા છે. આ બ્રહ્મ એટલે કે કાળના જન્મ-મૃત્યુ નથી થતા. આના ઉપરથી જ અધિની બાળબુદ્ધિ સાખિત થાય છે.

વિચાર કરો :- વિષ્ણુપુરાણનું જ્ઞાન એક અધિ દ્વારા કહ્યું છે. જેને લોકવેદ (સાંભળોલું-સંભળાવેલું જ્ઞાન એટલે કે દંતકથા)ના આધારથી કહ્યું છે તથા બ્રહ્માપુરાણનું જ્ઞાન શ્રી લોમહર્ષણ અધિએ દક્ષાદિ અધિઓથી સાંભળ્યું હતું, તે લખ્યું છે. એટલા માટે ઉપરના બંને (વિષ્ણુપુરાણ તથા બ્રહ્માપુરાણ) ને સમજવા માટે શ્રી દેવીપુરાણ તથા શ્રી શિવપુરાણનો સહયોગ લેવામાં આવશે, જે સ્વયં શ્રી બ્રહ્માજીએ પોતાના પુત્ર નારદજીને સંભળાવ્યું, જે શ્રી વ્યાસ અધિના દ્વારા ગ્રહણ થયું તથા લખવામાં આવ્યું. અન્ય પુરાણોનું જ્ઞાન શ્રી બ્રહ્માજીના જ્ઞાનના સમાન ના હોઈ શકે. એટલા માટે અન્ય પુરાણોને સમજવા માટે દેવીપુરાણ તથા શ્રી શિવપુરાણનો સહયોગ લેવામાં આવશે. કારણ કે આ જ્ઞાન સ્વયં ભગવાન કાળજીપી બ્રહ્મ દ્વારા આપવામાં આવ્યું છે. જે બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા શિવજીના ઉત્પન્નકર્તા એટલે કે પિતા છે. પવિત્ર વેદો તથા પવિત્ર શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતાજીના જ્ઞાનને સમજવા માટે સ્વસમ વેદ એટલે કે સૂક્ષ્મવેદનો સહયોગ લેવો પડશે જે કાળજીપી બ્રહ્મના ઉત્પત્તિકર્તા એટલે કે પિતા પરમાક્ષર બ્રહ્મ (કવિર્દેવ)નું આપેલું છે. જે (કવિર્ગીભિઃ) કવિવર્ણી દ્વારા સ્વયં સતપુરુષે પ્રગટ થઈને બોલ્યા હતા. (અગ્વેદ મંડલ ૯ સુક્ત છ્ટ્યા મંત્ર ૧૬ થી ૨૦ સુધી પ્રમાણ છે) તથા શ્રીમદ્ ભાગવત ગીતામાં ભગવાન કાળ એટલે કે બ્રહ્મે પોતાની સ્થિતિ સ્વયં બતાવી છે જે સત્ય છે.

ગીતા અદ્યાય ૧૫ જ્લોક ૧૮માં કહ્યું છે કે હું (કાળજીપી બ્રહ્મ) મારા એકવીસ બ્રહ્માંડોમાં જેટલા પણ જીવ (પ્રાણી) છે તેમનાથી શ્રેષ્ઠ છું. તે ચાહે સ્થૂળ શરીરમાં નાશવાન છે, ચાહે આત્મારૂપમાં અવિનાશી છે. એટલા માટે લોકવેદ (દંતકથા-સાંભળોલું-સંભળાવેલું જ્ઞાન)ના આધારથી મને પુરુષોત્તમ માને છે. વાસ્તવમાં પુરુષોત્તમ તો મારા (કાર પુરુષ એટલે કે કાળ) થી તથા અક્ષરપુરુષ (પરબ્રહ્મ) થી પણ અન્ય (બીજા) છે. તેજ વાસ્તવમાં પરમાત્મા એટલે કે ભગવાન કહેવામાં આવે છે. અણે લોકમાં પ્રવેશ કરીને બધાનું ધારણપોષણ કરે છે, તે જ વાસ્તવમાં અવિનાશી પરમેશ્વર છે. (ગીતા અદ્યાય-૧૫ જ્લોક-૧૬-૧૭) ગીતા જ્ઞાનદાતા બ્રહ્મ

સ્વયં કહી રહ્યા છે કે હે અજુન ! તારા તથા મારા બહુ જન્મ થઈ ચૂક્યા છે . તું નથી જાણતો , હું જાણું છું . શ્રીમદ્ ભગવદ ગીતા અદ્યાય-૪ જ્લોક-૫ , અદ્યાય-૨ જ્લોક-૧૮માં પ્રમાણ છે તથા અદ્યાય-૭ જ્લોક-૧૮માં પોતાની સાધનાને પણ (અનુચામાન) અતિ અશ્રેષ્ઠ એટલે કે અતિ ખરાબ કહી છે . એટલા માટે અદ્યાય-૧૮ જ્લોક-૬૨માં કહ્યું છે કે હે અજુન ! સર્વ ભાવથી તે પરમેશ્વરની શરણમાં જા , જેની કૃપાથી જ તું પરમશાંતિને પ્રાપ્ત થઈશ તથા કચારૈય પણ નાશ ન થવાવાળા લોક એટલે કે સતલોકને પ્રાપ્ત થઈશ . અદ્યાય-૧૫ જ્લોક-૪૮માં કહ્યું છે કે જ્યારે તને તત્ત્વદર્શી સંત પ્રાપ્ત થઈ જાય (જે ગીતા અદ્યાય ૪ જ્લોક ૩૪માં તથા અદ્યાય ૧૫ જ્લોક ૧માં વર્ણિત છે) તેના પછી તે પરમપદ પરમેશ્વરની શોધ કરવી જોઈએ જેમાં ગયેલા સાધક પછી ફરીને આ સંસારમાં નથી આવતા એટલે કે પૂર્ણ મોક્ષ પ્રાપ્ત કરે છે . જે પરમેશ્વરથી આ બધો સંસાર ઉત્પન્ન થયો તથા તે જ બધાનું ધારણપોષણ કરવાવાળા છે . હું (ગીતા જ્ઞાનદાતા બ્રહ્મજ્ઞપી કાળ) પણ તે આદિ પુરુષ પરમેશ્વરની જ શરણમાં છું , પૂર્ણ વિશ્વાસની સાથે તેની જ ભક્તિ સાધના એટલે કે પૂજા કરવી જોઈએ .

✿ “શ્રી દેવી મહાપુરાણથી જ્ઞાન ગ્રહણ કરો”

‘શ્રી દેવી મહાપુરાણથી આંશિક લેખ તથા સાર વિચાર’

(સંક્ષિપ્ત શ્રીમદ્ દેવી ભાગવત , સચિત્ર , મોટા ટાઈપ , કેવળ હિન્દી , સંપાદક - હનુમાન પ્રસાદ પોહાર , ચિમનલાલ ગોસ્ત્વામી , પ્રકાશક - ગોવિંદ ભવન કાર્યાલય , ગીતા પ્રેસ , ગોરખપુર)

॥ શ્રી જગદભિક્ષુની નમ : ॥ ॥ શ્રીદેવી મદ્ ભાગવત શ્રીજા સ્કર્ણનો લેખ ॥

રાજા પરિક્ષિતે શ્રી વ્યાસજીને બ્રહ્માંડની રચના વિષે પૂછ્યું . શ્રી વ્યાસજીએ કહ્યું કે રાજન્ મેં આ જ પ્રશ્ન અધિગ્વર નારદજીને પૂછ્યા હતો , તે વર્ણન તમને બતાવું છું . મેં (શ્રી વ્યાસજીએ) શ્રી નારદજીને પૂછ્યા એક બ્રહ્માંડના રચિયતા કોણ છે ? કોઈ તો શ્રી શંકર ભગવાનને આના રચિયતા માને છે . કોઈ શ્રી વિષ્ણુજીને તથા કોઈ શ્રી બ્રહ્માજીને તથા ઘણા બધાં આચાર્ય ભવાનીને બધા મનોરથ પૂર્ણ કરવાવાળી બતાવે છે . તે આદિ માચા મહાશક્તિ છે તથા પરમ પુરુષની સાથે રહીને કાર્ય સંપાદન કરવાવાળી પ્રકૃતિ છે . બ્રહ્મની સાથે તેમનો અલેદ સંબંધ છે . (પાના નં . ૧૧૪)

નારદજીએ કહ્યું - વ્યાસજી ! પ્રાચીન સમયની વાત છે - આ શંકા મારા હૃદયમાં પણ ઉત્પન્ન થઇ હતી . ત્યારે હું મારા પિતા અમીત તેજસ્વી બ્રહ્માજીના સ્થાન પર ગયો અને તેમને અત્યારે જે વિષયમાં તમે મને પૂછ્યે રહ્યા છો , તે વિષયમાં કે મેં પૂછ્યા હું . મેં કહ્યું - પિતાજી ! આ સંપૂર્ણ બ્રહ્માંડ ક્યાંથી ઉત્પન્ન થયું ? આની રચના તમે કરી છે કે શ્રી વિષ્ણુજીએ કે શ્રી શંકરજી એ - કૃપ્યા સાર્યો - સાર્યું બતાવો .

બ્રહ્માજીએ કહ્યું - (પાના નં . ૧૧૫ થી ૧૨૦ તથા ૧૨૩ , ૧૨૫ , ૧૨૮ , ૧૨૯) બેટા ! હું આ પ્રશ્નનો શું જવાબ આપું ? આ પ્રશ્ન ખૂબ જ અઘરો છે . પૂર્વ કાળમાં સર્વશ્રી પાણી જ પાણી હતું . ત્યારે કમળથી મારી ઉત્પણી

થઈ. હું કમળની કર્ણિકા ઉપર બેસીને વિચાર કરવા લાગ્યો – ‘આ અગાધ જળમાં હું કેવી રીતે ઉત્પન્ન થયો? કોણ મારું રક્ષાક છે? કમળની ડાંડી પકડીને જળમાં ઉત્તર્યો. ત્યાં આગળ મને શેખશાયી ભગવાન વિષ્ણુના દર્શન થયા. તે યોગનિદ્રાના વશીભૂત થઈને ગાઢ નિદ્રામાં ઊંઘેલા હતા. એટલામાં મને ભગવતી યોગ નિદ્રાની ચાદ આવી ગઈ. મેં તેમનું સ્તવન કર્યું ત્યારે તે કલ્યાણમયી ભગવતી શ્રી વિષ્ણુના વિગ્રહથી નીકળીને અચિન્ત્યરૂપ ધારણ કરીને આકાશમાં બિરાજમાન થઈ ગઈ. દિવ્ય આભૂષણ તેમની સુંદરતા વધારી રહ્યાં હતાં. જ્યારે ભગવતી યોગ નિદ્રા ભગવાન વિષ્ણુના શરીરથી અલગ થઈને આકાશમાં બિરાજમાન થયા, ત્યારે તરત જ શ્રી હરિ જાગીને બેઠાં થયા. હવે ત્યાં આગળ હું અને ભગવાન વિષ્ણુ બંને હતાં. ત્યાં જ ઝડ્પ પણ પ્રગટ થઈ ગયા. અમે પ્રણેને દેવીઓ કહ્યું - બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને મહેશ્વર! તમે સારી રીતે સાવદ્ધાન થઈને પોત-પોતાના કાર્યમાં સંલગ્ન થઈ જાઓ સૃષ્ટિ, સ્થિતિ, અને સંહાર – આ તમારા કાર્ય છે. એટલીવારમાં એક સુંદર વિમાન આકાશથી ઉત્તરી આવ્યું. ત્યારે તે દેવીઓ અમને આજા આપી - દેવતાઓ! નિર્ભિક થઈને ઈરછાપૂર્વક આ વિમાનમાં પ્રવેશ કરો. બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને દુદ્ર! આજે હું તમને એક અદ્ભુત દર્શય બતાવું છું.

અમે પ્રણે દેવતાઓને વિમાન ઉપર બેઠેલા જોઈને દેવીઓ પોતાના સામર્થ્યથી વિમાનને આકાશમાં ઉડાડ્યું.

એટલામાં અમારું વિમાન ખૂબ ઝડપથી ચાલવા લાગ્યું અને તે દિવ્ય ધામ બ્રહ્માલોકમાં જઈ પહોંચ્યું. ત્યાં એકબીજા બ્રહ્મા બિરાજમાન હતા. તેમને જોઈને ભગવાન શંકર અને વિષ્ણુને મોટું આશ્ર્ય થયું. ભગવાન શંકર અને વિષ્ણુએ મને પૂછ્યું – ચંતુરાનન (બ્રહ્મા)! આ અવિનાશી બ્રહ્મા કોણ છે? મેં ઉત્તાર આપ્યો, મને કંઈ ખબર નથી, સૃષ્ટિના અધિષ્ઠાતા આ કોણ છે? ભગવાન! હું કોણ છું અને અમારો ઉદ્દેશ્ય શું છે? આ વિડંબનામાં મારું મન ચકરાવે ચઢી ગયું છે.

એટલામાં મનની સમાન તીવ્ર ગતિથી તે વિમાન તરત જ ત્યાંથી ચાલ્યું અને કૈલાસના સુરમ્ય શિખર પર જઈ પહોંચ્યું. ત્યાં વિમાનના પહોંચયતાં જ એક ભવ્ય ભવનથી બીજેને પ્રધારી ભગવાન શંકર નીકળ્યા. તે નંદી (વૃષભ) પર બેઠા હતાં.

ક્ષણાભર પછી જ તે વિમાન તે શિખરથી પવનના સમાન તેજ ગતિએ આગળ વદ્યું અને વૈકુંઠ લોકમાં પહોંચી ગયું, જ્યાં ભગવતી લક્ષ્મીનો વિલાસ ભવન હતો. બેટા, નારદ! ત્યાં મેં જે સંપત્તિ જોઈ તેનું વર્ણન કરવું મારા માટે અસંભવ છે. તે ઉત્તામપુરીને જોઈને વિષ્ણુનું મન આશ્ર્યચક્ષિત થઈને વિચારરૂપી સમુદ્રમાં ગોથા ખાવા લાગ્યું. ત્યાં કમળલોચન શ્રી હરિ બિરાજમાન હતા એટલે કે એક બીજા વિષ્ણુ અમે જોયા. જેની ચાર ભૂજાઓ હતી.

એટલામાં જ પવનથી વાતો કરતું તે વિમાન તરત જ ઉડી ગયું. આગળ અમૃતના સમાન ભીઠા જળવાળો સમુદ્ર મળ્યો. ત્યાં જ એક મનોહર દ્વિપ હતો તે જ દ્વિપમાં એક મંગલમય મનોહર પલંગ બિછાવેલો (પાથરેલો) હતો. તે ઉટામ પલંગ પર એક દિવ્ય રમણીય સ્ત્રી બેઠી હતી. અમે એક બીજાને કહેવા લાગ્યા — ‘આ સુંદરી કોણ છે ? અને આનું નામ શું છે ?’ અમે આના વિષયમાં બિલકુલ અજ્ઞાન છીએ.

નારદ ! આમ શંકાગ્રસ્ત થઈને અમે લોકો ત્યાં રોકાઈ ગયા. ત્યારે ભગવાન વિષણુએ તે ચારશાહીની ભગવતીને જોઈને વિરેકપૂર્વક નિશ્ચય કરી લીધો કે તે ભગવતી જગદંબિકા છે. ત્યારે તેમણે કણું કે આ ભગવતી આપણાં બધાની આદિ કારણ છે. મહાવિદ્યા અને મહામાર્યા એમના નામ છે. આ પૂર્ણ પ્રકૃતિ છે. આ ‘વિશ્વેશવરી’, ‘વેદ ગભર્યા’ અને ‘શિવા’ કહેવાય છે.

આ તે જ દિવ્યાંગના છે, જેમનાં પ્રલયાર્નવમાં મને દર્શન થયા હતા. તે સમયમાં હું બાળકર્ષપમાં હતો. મને ધોડિયામાં ઝુલાવી રહી હતી. વટવૃક્ષના પાન પર એક મજબૂત સુંદર શૈલ્યા બિછાવેલી હતી. તેના પર સૂતાં સૂતાં હું પગના અંગૂઠાને પોતાના કમળ - જેવા મુખમાં લઇને ચૂસી રહ્યો હતો તથા રમી રહ્યો હતો. આ દેવી ગાણાં ગાઈને મને ઝુલાવતી હતી. તે જ આ દેવી છે. આમાં કોઈ શંકાની વાત નથી રહી. એમને જોઈને મને પહેલાંની વાત ચાદ આવી ગઈ. આ આપણાં બધાની જનની છે.

શ્રી વિષણુએ સમય અનુસાર તે ભગવતી લુલનેશ્વરીની સ્તુતિ આરંભ કરી દીધી.

ભગવાન વિષણુ બોલ્યા — પ્રકૃતિ દેવીને નમસ્કાર છે. ભગવતી વિદ્યાત્રીને નિરંતર નમસ્કાર છે. તમે શુદ્ધસ્તવર્પા છો, આ બધો સંસાર તમારાથી જ ઉદ્ભાસિત થઈ રહ્યો છે. હું, બ્રહ્મા અને શંકર — અમે બધા તમારી કૃપાથી જ વિદ્યમાન છીએ. અમારો આવિલાર્વ (જન્મ) અને તિરોભાવ (મૃત્યુ) થયા કરે છે. કેવળ તમે જ નિત્ય છો, જગતજનની છો, પ્રકૃતિ અને સનાતની દેવી છો.

ભગવાન શંકર બોલ્યા - દેવી ! અગર મહાભાગ વિષણુ તમારાથી જ પ્રગટ થયા છે તો તેમના પછી ઉત્પન્ન થવાવાળા બ્રહ્મા પણ તમારા બાળક થયો ? અર્થાત મને પણ ઉત્પન્ન કરવાવાળાં તમે જ છો. આ સંસારની સૂચિ, સ્થિતિ અને સંહારમાં તમારા ગુણ હંમેશા સમર્થ છે. એ જ અણે ગુણોથી ઉત્પન્ન અમે બ્રહ્મા, વિષણુ અને શંકર નિયમઅનુસાર કાર્યમાં તત્પર રહીએ છીએ. હું, બ્રહ્મા અને શિવ વિમાનમાં બેસીને જઈ રહ્યા હતા. અમને રસ્તામાં નવા નવા જગત જોવામાં આવ્યા. ભવાની ! ભવા, કહો તો તેમને કોણે બનાવ્યા છે ?

એટલા માટે આ જ પ્રમાણ જુઓ શ્રીમદ્ દેવીભાગવત મહાપુરાણ સભાષટ્કિક્રમ સમહાત્યમ, ખેમરાજ શ્રી કૃષ્ણદાસ પ્રકાશન મુંબઈ, આમાં સંસ્કૃત સાથે હિન્દી અનુવાદ કરેલ છે. ગીજો સ્કંધ અદ્યાય ૪ પૃષ્ઠ ૧૦ શ્લોક-૪૨ :-

બ્રહ્મા - “અહમ ઇશ્વર: ફિલ તે પ્રભાવાત્સર્વે વયં જનિ ચુતા ન ચદા તૂ નિત્યાઃ, કે અન્યે સુરાઃ શતમખ પ્રમુખાઃ ચ નિત્યા નિત્યા ત્વમેવ જનની પ્રકૃતિઃ પુરાણા.” (૪૨) ।

અનુવાદ- હે માતા ! બ્રહ્મા, હું તથા શિવ તમારા જ પ્રભાવથી જન્મવાન છીએ, નિત્ય નથી એટલે કે અમે અવિનાશી નથી, પછી અન્ય ઇન્દ્રાદિ બીજા દેવતા કેવી રીતે નિત્ય હોઈ શકે છે. તમે જ અવિનાશી છો, પ્રકૃતિ તથા સનાતની દેવી છો. (૪૨)

પાના નં. ૧૧-૧૨ અદ્યાય ૫, શ્લોક-૮ :- “યદિ દયાર્દ્રમના ન સદાંડલિકે કથમહં વિહિતઃ ચ તમોગુણઃ કમલજશ્ચ રજોગુણસંભવઃ સુવિહિતઃ કિમુ સત્ત્વગુણો હિંદિઃ” (૮)

અનુવાદ- ભગવાન શંકર બોલ્યા : હે માતા ! જો અમારા ઉપર તમે દયાયુક્ત છો તો મને તમોગુણી કેમ બનાવ્યો ? કમળથી ઉત્પન્ન બ્રહ્માને રજોગુણી શા માટે બનાવ્યો ? તથા વિષણુને સતોગુણી કેમ બનાવ્યો ? એટલે કે જીવોના જન્મ-મૃત્યુરૂપી દુષ્કર્મમાં કેમ લગાવ્યા ?

શ્લોક-૧૨ :- ‘રમયસે સ્વપતિં પુરુષં સદા તવ ગતિં ન હિ વિહ વિદમ શિવે (૧૨)

અનુવાદ - પોતાના પતિ પુરુષ એટલે કે કાળ ભગવાનની સાથે હંમેશા ભોગ-વિલાસ કરતા રહો છો. આપની ગતિ કોઈ નથી જાણતું.

બ્રહ્માજી કહે છે - હું પણ મહામાયા જગદભિકાના ચરણો પર પડીને તેમને કહ્યું માતા ! વેદ કહે છે ‘અેકમેવા દ્વિતીયં બ્રહ્મ’ છે તો શું તે આત્મસ્વરૂપા તમે જ છો અથવા તે કોઈ બીજો જ પુરુષ છે ?

દેવીએ કહ્યું - હું અને બ્રહ્મ એક જ છીએ. મારામાં અને આ બ્રહ્મમાં ક્યારેય કિંચિત માત્ર પણ ભેદ નથી. ગૌરી, બ્રાહ્મી, રૌદ્રી, વારાહી, વૈષ્ણવી, શિવા, વારુણી, કોંબેરી, નારસિંહી અને વાસવી બધા મારા રૂપ છે. બ્રહ્માજી ! આ શક્તિને તમે પોતાની સ્ત્રી બનાવો ‘મહાસરસ્વતી’ નામથી વિષણ્યાત આ સુંદરી હવે સદા તમારી સ્ત્રી થઈને રહેશે. ભગવતી જગદભાએ ભગવાન વિષણુને કહ્યું- ‘વિષણો ! મનને મુગધ કરવાવાળી આ ‘મહાલક્ષ્મી’ને લઈને હવે તમે પણ પદારો. આ હંમેશા તમારા વક્ષાસ્થળમાં બિરાજમાન રહેશે.

દેવીએ કહ્યું - શંકર ! મનને મુગધ કરવાવાળી આ ‘મહાકાળી’ ગૌરી નામથી વિષણ્યાત છે. તમે આને પત્ની રૂપમાં સ્વીકાર કરો.

હવે મારું કાર્ય સિદ્ધ કરવા માટે વિમાન પર બેસીને તમે બધા જલદી પદારો (જાઓ). કોઈ કઠિન કાર્ય ઉપસ્થિત થવાથી જ્યારે તમે મારું સ્મરણ કરશો ત્યારે હું સામે પ્રગટ થઈ જઈશ. દેવતાઓ ! મારું તથા સનાતન પરમાત્માનું દ્યાન તમે હંમેશા કરતા રહેજો. અમારા બંનેનું સ્મરણ કરતા રહેશો તો તમારા કાર્યો સિદ્ધ થવામાં લેશમાત્ર પણ શંકા નહીં રહે.

બ્રહ્માજી કહે છે - આ પ્રમાણે કહીને ભગવતી જગદભિકાએ અમને વિદાય આપી. તેમણે શુદ્ધ આચરણવાળી શક્તિઓમાંથી ભગવાન વિષણુના

માટે મહાલક્ષ્મીને , શંકરને માટે મહાકાળીને અને મારા માટે મહાસરસ્વતીને પત્ની બનવાની આજ્ઞા આપી દીધી. હવે તે સ્થાનથી અમે ચાલી નીકળ્યા.

સાર વિચાર :- એક બ્રહ્માંડની વાસ્તવિક સ્થિતિથી મહર્ષિ વ્યાસજી, મહર્ષિ નારદજી તથા શ્રી બ્રહ્માજી શ્રી વિષ્ણુજી તથા શ્રી શંકરજી પણ અનભિજ્ઞા (અજ્ઞાણ- અપરિચિત) છે. આ પણ સ્પષ્ટ છે કે શ્રી દુર્ગાને પ્રકૃતિ પણ કહે છે તથા દુર્ગા તથા બ્રહ્મ (જ્યોતિ નિરંજનકાળ)નો પતિ પત્નિનો સંબંધ પણ છે. એટલા માટે લખ્યું છે કે બ્રહ્મની સાથે પ્રકૃતિનો અભેદ સંબંધ છે, જેમ પત્નીને અધ્યાત્મિક પણ કહે છે. શ્રી બ્રહ્માજીને સ્વયં નથી ખરદ હું ક્યાંથી ઉત્પન્ન થાયો છું. હલાર વર્ષ સુધી પાણીમાં પૂઠ્યીની શોધ કરી, પરંતુ મળી નહીં ત્યારે આકાશવાણીના આધાર પર હલાર વર્ષ સુધી તપ કર્યું. કમળની ડાંડી પકડીને નીચે ઊતર્યા તો ત્યાં શેખનાગની શૈખ્યા પર ભગવાન વિષ્ણુ બેહોશ પડ્યા હતા. શ્રી વિષ્ણુના શરીરમાંથી એક દેવી નીકળી (પ્રેતની જેમ) જેણે સુંદર આભૂષણ પહેંચેલ હતાં તે આકાશમાં બિરાજમાન થઈ ગઈ ત્યારે શ્રી વિષ્ણુજી હોશમાં આવ્યા. એટલામાં શંકરજી પણ ત્યાં આવી ગયા.

ઉપરના વિવરણથી સિદ્ધ થાય છે કે પ્રણે ભગવાનને બેહોશ કરીને રાખ્યા હતા. પછી સચેત કર્યો. આકાશથી વિમાન આવ્યું. દેવીએ પ્રણે પ્રભુઓને વિમાનમાં બેસવાનો આદેશ આપ્યો. વિમાનને આકાશમાં ઉડાવ્યું. ઉપર એક બ્રહ્મા, એક શિવ તથા એક વિષ્ણુ બીજા જોવા કે બ્રહ્મલોકમાં હતા.

વિચાર કરો :- બ્રહ્મલોકમાં જે બીજા બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા શિવ જોવા મળ્યા હતા, આ જ્યોતિ નિરંજન (બ્રહ્મ)ની જ કલાબાજી છે, તે જ બીજા પણ ઇપ ધારણ કરીને બ્રહ્મલોકમાં ગ્રાણ ગુણ સ્થાન (એક રજોગુણ પ્રધાન ક્ષેત્ર, એક સતોગુણ પ્રધાન ક્ષેત્ર, એક તમોગુણ પ્રધાન ક્ષેત્ર) બનાવીને રહે છે તથા પ્રકૃતિ (દુર્ગા / અષ્ટાંગી) ને પોતાની પત્નીઇપમાં રાખે છે. જ્યારે આ બંને રજો ગુણ પ્રધાન ક્ષેત્રમાં હોય છે, ત્યારે આ કાળ - મહાબ્રહ્મા તથા દુર્ગા - મહા સાવિત્રી કહેવાય છે. આ બંનેના સંયોગથી જે પુત્ર આ રજોગુણ પ્રધાન ક્ષેત્રમાં ઉત્પન્ન થાય છે તે રજો ગુણ પ્રધાન હોય છે, તેનું નામ બ્રહ્મા રાખી દે છે તથા યુવાન થાય ત્યાં સુધી અચેત (બેભાન) કરીને પરવર્તિશ કરતા રહે છે. પછી કમળના ફૂલ પર રાખીને સચેત (ભાનમાં) કરી દે છે. જ્યારે આ બંને મહા વિષ્ણુ તથા મહાલક્ષ્મી ઇપમાં (કાળ-બ્રહ્મ તથા દુર્ગા) સતોગુણ પ્રધાન ક્ષેત્રમાં રહે છે ત્યારે બંનેના પતિ-પત્ની વ્યવહારથી જે પુત્ર આ ક્ષેત્રમાં ઉત્પન્ન થાય છે તે સતોગુણ પ્રધાન હોય છે, તેનું નામ વિષ્ણુ રાખી દે છે. થોડાક દિવસો પછી બાળકને અચેત (બેભાન) કરીને યુવાન થાય ત્યાં સુધી પરવર્તિશ કરતા રહે છે. પછી શેખનાગની શૈખ્યા પર સુવાડી દે છે. પછી ભાનમાં લાવી દે છે. આ જ પ્રમાણે જ્યારે આ બંને તમોગુણ પ્રધાન ક્ષેત્રમાં રહે છે ત્યારે શિવા એટલે કે દુર્ગા તથા મહાશિવ એટલે કે સદાશિવ બંનેના પતિ-પત્નીના વ્યવહારથી

જે પુઅ આ કોનમાં ઉત્પણ્ણ થાય છે, તે તમોગુણ પ્રધાન હોય છે. તેનું નામ શિવ રાખી દે છે, આને પણ ચુવાન થાય ત્યાં સુધી અચેત રાખે છે, પછી ચુવાન થયા પછી સચેત કરે છે. ત્યારબાદ અણેને ભેગા કરીને વિમાનમાં બેસાડીને ઉપરના લોકના દશ્ય બતાવે છે. કચાંક આ લોકો પોતાને સર્વેસર્વાન માની બેસે. ગુણપ્રધાન કોનને સમજવા માટે એક ઉદાહરણ છે - કોઈ મકાનમાં ગ્રાણ રૂમ છે. એક રૂમમાં દેશ ભક્ત શહિદોના ચિત્ર લાગેલા હોય, જ્યારે વ્યક્તિ તે રૂમમાં જાય છે ત્યારે તેના વિચાર પણ દેશ ભક્તોના જેવા થઈ જાય છે. બીજા રૂમમાં સાધુ-સંતો, અધિષ્ઠાત્રો વગેરેના ચિત્ર લાગેલા હોય, તે રૂમમાં પ્રવેશ કરતા જ મન શાંત તથા પ્રભુભક્તિની તરફ લાગી જાય છે. બીજા રૂમમાં અચ્છીલ, અર્ધનગન સ્ત્રી-પુરુષોના ચિત્ર લાગેલા હોય તો મનમાં સ્વતઃ બકવાસ ઘર કરવા લાગી જાય છે. આ જ પ્રમાણે ઉપર બ્રહ્મલોકમાં કાળરૂપી બ્રહ્મ એ પ્રાણ સ્થાન એક - એક ગુણ પ્રધાન બનાવ્યા છે. અણે પ્રભુ (રજોગુણ બ્રહ્માજુ, સતોગુણ વિષ્ણુજુ તથા તમોગુણ શિવજુ) પોતાના ગુણોનો પ્રભાવ કેવી રીતે પાડે છે. ઉદાહરણ - જેમ રસોઈધરમાં મરચાને વધારીને શાકમાં નાખતા, મરચાનાં ગુણથી બદા રૂમોમાં વ્યક્તિઓને છીંકો આવવા લાગી, જેમ સાકાર વસ્તુ મરચાં તો રસોડામાં હતા, પરંતુ તેની નિરાકાર શક્તિ એટલે કે ગુણ એ દૂર બેઠેલ વ્યક્તિઓને પણ પ્રભાવિત કરી દીધા. ઠીક આ જ પ્રમાણે અણે પ્રભુ (શ્રી બ્રહ્માજુ રજો ગુણ, શ્રી વિષ્ણુજુ સતોગુણ તથા શ્રી શિવજુ તમોગુણ) પોતાપોતાના લોકમાં રહીને અણે લોક (પૃથ્વી લોક, પાતાળ લોક તથા સ્વર્ગલોક) ના પ્રાણીઓને પ્રભાવિત રાખે છે. જેમ મોબાઇલ ફોનની રેંજથી ફોન કાર્ય કરે છે. આ પ્રમાણે અદૃશ્ય શક્તિરૂપી ગુણોથી અણે દેવતા પોતાના પિતા કાળની સૂછિ તેના ભોજન માટે ચલાવી રહ્યા છે. દુગાનો પોતાનો અલગ લોક પણ છે, જેમાં આ પોતાના વાસ્તવિક રૂપમાં દર્શન આપે છે. પછી એમનું વિમાન દુગાના દ્વિપમાં પહોંચ્યું. ત્યારે જ્યોતિ નિરંજન એટલે કે કાળરૂપી બ્રહ્મે વિષ્ણુજુને નાનપણની યાદ પ્રદાન કરી દીધી ત્યારે શ્રી વિષ્ણુજુએ કહ્યું કે આ દુગા આપણા અણેની માતા છે. હું બાળક રૂપમાં પારણામાં સૂઈ રહ્યો હતો, આ મને ગીત ગાઈને ઝુલાવી રહી હતી. ત્યારે શ્રી વિષ્ણુજુએ કહ્યું કે હે દુગા તમે અમારી માતા છો. હું (વિષ્ણુ) બ્રહ્મા તથા શંકર તો જન્મવાન છીએ. અમારો તો આર્વિભાવ એટલે કે જન્મ તથા તિરોભાવ એટલે કે મૃત્યુ થાય છે, અમે અવિનાશી નથી. તમે મ્રુત્યુની છો. આ વાત શ્રી શંકરજુએ પણ સ્વીકાર કરી તથા કહ્યું કે હું તમોગુણી લીલા કરવાવાળો શંકર પણ તમારો જ પુઅ છું. શ્રી વિષ્ણુજુ તથા શ્રી બ્રહ્માજુ પણ તમારાથી ઉત્પણ થયા છે.

પછી આ અણે દેવતાઓના વિવાહ દુગર્ાએ કર્યા. મ્રુત્યુ (દુગર્ા) દેવીએ પોતાની શાંદશક્તિથી પોતાનાં જ બીજાં ગ્રાણ રૂપ ધારણ કર્યા. શ્રી બ્રહ્માજુના લગ્ન સાવિત્રીથી, શ્રી વિષ્ણુજુના લગ્ન લક્ષ્મીથી તથા શ્રી શિવજુના લગ્ન

ઉમા એટલે કે ‘કાળીકા’ સાથે કરીને વિમાનમાં બેસાડીને એમના અલગ અલગ દ્વિપો (લોકો)માં મોકલી દીધા.

જ્યોતિ નિર્દ્દરણને (કાળ-બ્રહ્મે) પોતાના શ્વાસો દ્વારા સમુદ્રમાં ચાર વેદ છુપાવી દીધા. પછી પ્રથમ સાગરમંથનના સમયે જળના ઉપર પ્રગટ કરી દીધા. જ્યોતિ નિર્દ્દરણ (કાળ)ના આદેશથી દુગર્ાએ ચારે વેદ બ્રહ્માજીને આપ્યા. બ્રહ્માએ દુગર્ા (પોતાની માતા)ને પૂછ્યું કે વેદોમાં જે બ્રહ્મ (પ્રભુ) કહ્યા છે તે તમે જ છો ? અથવા બીજો કોઈ પુરુષ છે ?

દુગર્ાએ કાળના ડરથી વાસ્તવિકતા છુપાવાની રોષ્ટા. કરતા કહ્યું કે હું તથા બ્રહ્મ એક જ છીએ, કોઈ લેદ નથી. છતાં પણ વાસ્તવિકતા નહીં છુપાવી શક્યા. દુગર્ાએ પછી કહ્યું કે તમે ગ્રહે મારું તથા બ્રહ્મનું હંમેશા સ્મરણ કરતા રહેજો. અમારા બંનેનું સ્મરણ કરતા રહેવાથી અગર કોઈ કઠિન કાર્ય હશે તો હું તરત જ સામે પ્રકટ થઈ જઇશ.

વિશેષ ખાસ : કારણ કે કાળે દુગર્ાને કહી રાખ્યું છે કે મારો લેદ કોઈને નથી કહેવાનો. આ ડરથી દુગર્ા સમગ્ર જગતને વાસ્તવિકતાથી અપરિચિત રાખે છે. એ બંને પોતાના પુત્રોને પણ દગ્દો આપે છે એટલે કે ભૂલમાં રાખે છે. એનું કારણ છે કે કાળને શ્રાપ લાગ્યો છે એક લાખ માનવ શરીરદ્વારી પ્રાણીઓનું ભોજન નિત્ય કરવાનો. એટલા માટે પોતાના ગ્રહે પુત્રોથી પોતાનું ભોજન તૈયાર કરાવે છે. શ્રી બ્રહ્માજીના રજોગુણથી પ્રભાવિત કરીને બધા પ્રાણીઓમાં સંતાન ઉત્પત્તિ કરાવે છે. શ્રી વિષ્ણુજીના સતોગુણથી એકબીજામાં મોહ ઉત્પત્તિ કરીને સ્થિતિ એટલે કે કાળ જાળમાં રોકી રાખે છે તથા શ્રી શંકરજીના તમોગુણથી સંહાર કરાવીને પોતાનું ભોજન તૈયાર કરાવે છે.

પછી ગ્રહે પ્રભુઓને પણ મારીને ખાય છે તથા નવા પુણ્યકર્મી પ્રાણીઓમાંથી ફરી એવા જ ગ્રહ પુત્ર ઉત્પત્તિ કરીને પોતાનું કાર્ય ચાલુ રાખે છે તથા પહેલાવાળા ગ્રહે બ્રહ્મા, વિષ્ણુ તથા શિવ ચૌચાસી લાખ યોનિઓ તથા સ્વર્ગ-નરકમાં કર્મ આધારથી ચક્ક લગાવતાં રહે છે. આ જ પ્રમાણ શિવ મહાપુરાણ, રદ્ર સંહિતા, પ્રથમ (સૂચિ) ખંડ, અદ્યાય ૬, ૭, તથા ૮, ૮માં પણ છે.

✿ “શ્રી શિવ મહાપુરાણથી સાર વિચાર”
‘શિવ મહાપુરાણ’

“શ્રી શિવ મહાપુરાણ (અનુવાદક શ્રી હનુમાન પ્રસાદ પૌર્ણાર પ્રકાશક : ગોવિન્દ ભવન કાર્યાલય, ગીતા પ્રેસ, ગોરાખપુર) મોટા ટાઇપ અદ્યાય ૬ રદ્રસંહિતા પ્રથમ ખંડ (સૂચિ)થી નિર્ધર્ષ.”

પોતાના પુત્ર શ્રી નારદજીએ શ્રી શિવ તથા શિવાના વિષયમાં પૂછ્યતા શ્રી બ્રહ્માજીએ કહ્યું (પૂર્ણ ૧૦૦થી ૧૦૨) જે પરબ્રહ્મના વિષયમાં જ્ઞાન અને અજ્ઞાનથી પૂર્ણ ચુક્તિઓ એટલે કે જ્ઞાન અને અજ્ઞાનથી ભરેલા પૂર્ણ ચાલાક વિચારો દ્વારા આ પ્રમાણે વિકલ્પ કરવામાં આવે છે, જે નિરાકાર

પર બ્રહ્મ છે તે જ સાકાર રૂપમાં સદાશિવ રૂપ ધારણ કરીને મનુષ્ય રૂપમાં પ્રકટ થયા. સદાશિવે પોતાના શરીરથી એક સ્ત્રીને ઉત્પન્ન કરી જેને પ્રધાન, પ્રકૃતિ, અંભિકા, આદેવજનની (બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, શિવની માતા) કહેવામાં આવે છે. જેની આઠ ભૂજાઓ છે.

‘શ્રી વિષ્ણુની ઉત્પત્તિ’

જે તે સદા શિવ છે તેમને પરમ પુરુષ, ઈશ્વર, શિવ, શંભુ અને મહેશ્વર કહે છે તે બધાં અંગો પર ભસ્મ લગાવીને રાખે છે. તે કાળ રૂપી બ્રહ્મે એક શિવલોક નામનું (બ્રહ્મ લોકમાં તમો ગુણ પ્રધાન ક્ષોભ) ધામ બનાવ્યું. તેને કાશી કહે છે. શિવ તથા શિવાએ પતિ-પત્ની રૂપમાં રહીને એક પુત્રની ઉત્પત્તિ કરી, જેનું નામ વિષ્ણુ રાખ્યું. અદ્યાય ૭, રૂદ્ર સંહિતા, શિવ મહાપુરાણ (પૃષ્ઠ ૧૦૩, ૧૦૪).

‘શ્રી બ્રહ્મા તથા શિવની ઉત્પત્તિ’

અદ્યાય ૭, ૮, ૯ (પૃષ્ઠ ૧૦૫-૧૧૦) શ્રી બ્રહ્માજીએ કહ્યું કે શ્રી શિવ તથા શિવા (કાળરૂપી બ્રહ્મ તથા પ્રકૃતિ-દુર્ગા -અટંગી) એ પતિ-પત્ની વ્યવહારથી માર્ગી પણ ઉત્પત્તિ કરી તથા પછી મને અચેત કરીને કમળ પર મૂકી દીધો. આ જ કાળ મહાવિષ્ણુ રૂપ ધારણ કરીને પોતાની નાભિથી એક કમળ ઉત્પન્ન કરી લે છે. બ્રહ્મા આગળ કહે છે કે પછી હોશમાં આવ્યો. ત્યાર બાદ કમળના (મૂળ) છેડાને શોદ્વાની ઇરણા કરી, પરંતુ અસફળ રહ્યો. પછી તપ કરવાની આકાશવાણી થઈ. તપ કર્યું. પછી માર્ગી તથા વિષ્ણુની કોઈ વાત પર લડાઈ થઈ ગઈ. (વિવરણ ‘શિવ મહાપુરાણ’ના પૃષ્ઠ ૫૪૮ પર) ત્યારે અમારી વરચે એક તેલોમય લિંગ પ્રકટ થઈ ગઈનું તથા ઓમ-ઓમનો નાદ પ્રકટ થયો તથા તે લિંગ પર અ-ઉં-મ શ્રોતે અક્ષાર પણ લખેલા હતા. પછી રૂદ્રરૂપ ધારણ કરીને સદાશિવ પાંચ મુખવાળા માનવરૂપમાં પ્રગટ થયા, તેમની સાથે શિવા (દુર્ગા) પણ હતી.

પછી શંકરને અચાનક પ્રગટ કર્યા. (કારણ કે આ પહેલા અચેત હતા, પછી સચેત કરીને શ્રોતેને ભેગા કરી દીધા) તથા કહ્યું કે તમે શ્રોતે સૂચિ, સ્થિતિ તથા સંહારના કાર્યો સંભાળો.

રજોગુણ પ્રધાન બ્રહ્માજી, સતગુણ પ્રધાન વિષ્ણુજી તથા તમગુણ પ્રધાન શિવજી છે. આ પ્રમાણે અણે દેવતાઓમાં ગુણ છે, પરંતુ શિવ (કાળ રૂપી બ્રહ્મ) ગુણાતીત માનવામાં આવ્યા છે. (પૃષ્ઠ ૧૧૦) પર

સાર વિચાર :- ઉપરના વિવરણથી સ્પષ્ટ છે કે કાળરૂપી બ્રહ્મ એટલે કે સદાશિવ તથા પ્રકૃતિ (દુર્ગા) શ્રી બ્રહ્મા, શ્રી વિષ્ણુ તથા શ્રી શિવના માતા-પિતા છે. દુર્ગા આને પ્રકૃતિ તથા પ્રધાન પણ કહે છે, આની આઠ ભૂજાઓ છે. આ સદાશિવ એટલે કે જ્યોતિ નિર્દર્શન કાળના શરીર એટલે કે પેટથી નીકળેલી છે. બ્રહ્મ એટલે કે કાળ તથા પ્રકૃતિ (દુર્ગા) બધાં જ પ્રાણીઓને ભયિત રાખે છે. પોતાના પુત્રોને પણ વાસ્તવિકતા નથી બતાવતા. કારણ કે કચાંક (કાળ) બ્રહ્મના એકવીસ બ્રહ્માંડના પ્રાણીઓને ખબર ના પડી

જાય કે અમને તખશિલા પર શોકીને કાળ (બ્રહ્મ-જ્યોતિ નિર્ણયન) ખાય છે. એટલા માટે જન્મ-મૃત્યુ તથા જીજુ દુઃખદાયી યોનિઓમાં પીડિત કરે છે તથા પોતાના અણે પુઅ૰ રજોગુણ બ્રહ્માજુ, સતોગુણ વિષયુજુ, તમો ગુણ શિવજીથી ઉત્પત્તિ, સ્થિતિ, પાલન તથા સંહાર કરાવીને પોતાનું ભોજન તૈયાર કરાવે છે. કારણ કે કાળને એક લાખ માનવશરીરદ્યારી પ્રાણીઓનું ભોજન કરવાનો શ્રાપ લાગ્યો છે, ફૂપયા શ્રીમદ્ ભગવત્ ગીતાઝુમાં પણ જુઓ ‘કાળ (બ્રહ્મ) તથા મ્રદ્ગુતિ (દુર્ગા)ના પતિ-પત્ની કર્મથી (મૈથુન સંબંધથી) રજોગુણ બ્રહ્મા, સતોગુણ વિષયુ તથા તમોગુણ શિવની ઉત્પત્તિ.

✿ “શ્રાણો ગુણ શું છે ? પ્રમાણ સહિત”

“અણે ગુણ રજગુણ બ્રહ્માજુ, સતગુણ વિષયુજુ તમગુણ શિવજુ છે. બ્રહ્મ (કાળ) તથા મ્રદ્ગુતિ (દુર્ગા) થી ઉત્પન્ન થયા છે તથા અણે નાશવાન છે.”

પ્રમાણ :- ગીતા પ્રેસ ગોરખપુરથી પ્રકાશિત શ્રી શિવમહાપુરાણ જેના સંપાદક છે શ્રી હનુમાનપ્રસાદ પૌર્ણાર પૃષ્ઠ - સં. ૧૧૦ અદ્યાય દ રૂદ્ર સંહિતા। “આ પ્રમાણે બ્રહ્મા-વિષયુ તથા શિવ અણે દેવતાઓમાં ગુણ છે, પરંતુ શિવ (બ્રહ્મ-કાળ) ગુણાતીત કહેવાચ છે.”

બીજુ પ્રમાણ : ગીતા પ્રેસ ગોરખપુરથી પ્રકાશિત શ્રીમદ્ દેવી ભાગવત પુરાણ જેના સંપાદક છે શ્રી હનુમાન પ્રસાદ પૌર્ણાર ચિમનલાલ ગોસ્વામી, શ્રીજો સ્કંદ, અદ્યાય ૫ પૃષ્ઠ ૧૨૩ :- ભગવાન વિષયુએ દુર્ગાની સ્તુતિ કરી :- કહ્યું કે હું (વિષય), બ્રહ્મા તથા શંકર તમારી જ ફૂપાથી વિદ્યમાન છીએ. અમારા તો આવિભાવ (જન્મ) તથા તિરોભાવ (મૃત્યુ) થાય છે. અમે નિત્ય (અવિનાશી) નથી. તમે જ નિત્ય છો, જગત જનની છો, મ્રદ્ગુતિ અને સનાતની દેવી છો. ભગવાન શંકરે કહ્યું : અગર ભગવાન બ્રહ્મા તથા ભગવાન વિષયુ તમારાથી જ ઉત્પન્ન થયા છે તો તેમના પછી ઉત્પન્ન થવાવાળો હું તમોગુણી લીલા કરવાવાળો શંકર શું તમારું સંતાન ન થયો એટલે કે મને પણ ઉત્પન્ન કરવાવાળા તમે જ છો. આ સંસારની સૂચિ-સ્થિતિ-સંહારમાં તમારા ગુણ સદા સર્વદા છે. આ જ અણે ગુણોથી ઉત્પન્ન અમે, બ્રહ્મા-વિષયુ તથા શંકર નિયમાનુસાર કાર્યમાં તત્પર રહીએ છીએ.

ઉપરનું આ વિવરણ ફક્ત હિન્દીમાં અનુવાદિત શ્રી દેવી મહાપુરાણથી છે, જેમાં થોડાં ઘણાં તથ્યો છુપાવ્યાં છે. એટલા માટે આ જ પ્રમાણ જુઓ : શ્રીમદ્ દેવી ભાગવત મહાપુરાણ સભાષટિકમ સમહાત્યમ, ખેમરાજ શ્રી કૃષ્ણ દાસ પ્રકાશ મુંબઈ, આમાં સંસ્કૃત સહિત હિન્દી અનુવાદ કરેલ છે. શ્રીજો સ્કંદ અદ્યાય ૪ પૃષ્ઠ ૧૦ જ્યોત ૪૨ :-

બ્રહ્મા:, અહમ્ ઈશ્વર: ‘ફિલ તે પ્રભાવાત્સર્વે વયં જનિ યુતા ન યદા તૂ નિત્યા:, કે અન્યે સુરા: શતમખ પ્રમુખા: ચ નિત્યા નિત્યા ત્વમેવ જનની પ્રકૃતિ: પુરાણા (૪૨).

અનુવાદ:- હે માતા ! બ્રહ્મા, હું તથા શિવ તમારા જ પ્રભાવથી જન્મવાન છીએ, નિત્ય નથી એટલે કે અમે અવિનાશી નથી, પણી અન્ય ઇન્દ્રાદિ બીજા દેવતા કેવી રીતે નિત્ય હોઈ શકે છે. તમે જ અવિનાશી છો, પ્રકૃતિ તથા સનાતની દેવી છો. (૪૨)

પૃષ્ઠ-૧૧-૧૨ અદ્યાચ-૫, જ્લોક ૮ :- ‘યદિ દ્યાર્મભના ન સદાંડલિકે કથમહંવિહિતઃ ચ તમોગુણઃ કમલજશ્ચ રજોગુણસંભવઃ સુવિહિતઃ કિમુ સત્ત્વગુણો હરિઃ. (૮)

અનુવાદ:- ભગવાન શંકર બોલ્યા- હે માતા ! અગર અમારા ઉપર તમે દચાયુક્ત છો તો મને તમોગુણ કેમ બનાવ્યો, કમળથી ઉત્પન્ન બ્રહ્માને રજોગુણ કેમ બનાવ્યા ? તથા વિષયુને સતગુણ કેમ બનાવ્યા ? એટલે કે જીવોના જન્મ-મૂત્રયુ રૂપી દુષ્કર્મોભાં કેમ લગાવ્યા ?

જ્લોક-૧૨ ‘રમ્યસે સ્વપતિ પુરુષં સદાતવ ગતિન ન હિ વિહ વિદમ શિવે’ (૧૨)

અનુવાદ:- પોતાના પતિ પુરુષ એટલે કે કાળ ભગવાનની સાથે સદા (કાચમ) ભોગ-વિલાસ કરતી રહો છો. તમારી ગતિ કોઈ નથી જાણતું.

✽ “નિષ્કર્ષ”

શ્રીમદ્ ભગવત ગીતાનું જ્ઞાન પણ આ જ કાળરૂપી બ્રહ્મો શ્રીકૃષ્ણજીના શરીરમાં પ્રેતવશ (ભૂતની જેમ) પ્રવેશ કરીને બોલ્યું હતું. ઉપરના પવિત્ર પુરાણોઓ પ્રમાણિત કરી દીઘું કે પ્રકૃતિ, દુગાને કહે છે તથા સદાશિવ એટલે કે કાળ રૂપી બ્રહ્મ તથા પ્રકૃતિથી રજોગુણ બ્રહ્માજી, સતગુણ વિષયુલુ તથા તમોગુણ શિવજીની ઉત્પત્તિ પતિ-પત્નીના વ્યવહારથી થઈ છે. આની જ સાક્ષી શ્રીમદ્ ભાગવત ગીતાજી પણ છે. શ્રી ગીતાજી બધાં શારીરોનો સાર છે, એટલા માટે એમાં સંક્ષિપ્ત વિવરણ સાંકેતિક શબ્દો (કોડ વર્ડ્ઝ)માં છે. જેને તત્ત્વદર્શી સંત જ સમજાવી શકે છે. હવે કૃપયા પ્રવેશ કરો ‘પવિત્ર શ્રીમદ્ ભગવત ગીતાજી’માં.

અદ્યાચ ૧૪ જ્લોક તથી પમાં પવિત્ર શ્રીમદ્ ભગવત ગીતા બોલવાવાળા કાળ બ્રહ્મો શ્રી કૃષ્ણજીના શરીરમાં પ્રેતવત પ્રવેશ કરીને કહ્યું છે કે પ્રકૃતિ (દુર્ગા) તો મારી પત્ની છે, હું બ્રહ્મ એની યોનિમાં બીજ (વીર્ય) સ્થાપન કરું છું, જેનાથી બધાં પ્રાણીઓની ઉત્પત્તિ થાય છે. હું બધાનો પિતા તથા પ્રકૃતિ (દુર્ગા) બધાની માતા કહેવાચ છે. પ્રકૃતિ (દુર્ગા)થી ઉત્પન્ન અણે ગુણ (રજોગુણ બ્રહ્મા સતગુણ વિષયુ, તમોગુણ શિવ) જીવાત્માને કમદિયારથી શરીરમાં બાંધે છે, એટલે કે એ પ્રણે જ બધા પ્રાણીઓને સંસ્કારના આધારથી ઉત્પત્તિ, સ્થિતિ તથા સંહાર કરીને ફ્સાવીને રાખે છે.

અદ્યાચ ૧૧ જ્લોક તરમાં કહ્યું છે કે હું કાળ છું, બધાને ખાવા માટે પ્રગટ થયો છું. અદ્યાચ ૧૧ જ્લોક ૨૧માં અર્જુન કહી રહ્યો છે કે તમે તો

અધિઓને પણ ખાઈ રહ્યા છો , દેવતાઓ તથા સિદ્ધા પણ તમારાથી મંગલ એટલે કે રક્ષાની ચાચના કરી રહ્યા છે . વેદોના સ્તોતો દ્વારા તમારી સ્તુતિ કરી રહ્યા છે . પરંતુ તમે તો બધાને ખાઈ રહ્યા છો . કેટલાક તમારી દાઢોમાં લટકેલા દેખાય છે . કેટલાક તમારામાં પ્રવેશ કરી રહ્યા છે .

✿ “રજોગુણ શ્રી બ્રહ્માજી, સતોગુણ શ્રી વિષણુજી
તથા તમોગુણ શ્રી શિવજી શ્રી હિંદેલોની
પૂજા વ્યાર્થ કહી છે”

આ જ ગીતા જ્ઞાનદાતા પ્રભુ (કાળ-બ્રહ્મ) (શ્રીમદ્ ભાગવત ગીતા અદ્યાય-૭ જ્લોક ૧૨થી ૧૫ સુધીમાં) કહી રહ્યા છે કે પ્રણે ગુણો (રજગુણ બ્રહ્મા, સતગુણ વિષણુ તથા તમગુણ શિવ)ની પૂજા કરવાવાળાઓનું જ્ઞાન નષ્ટ થઈ ચૂક્યું છે , એ તો એમનાથી (પ્રણેથી) ઉપર મારી (બ્રહ્મની) ભક્તિપૂજા પણ નથી કરતા . પ્રણે પ્રભુઓ (બ્રહ્મા-વિષણુ-શિવ) સુધીની સાધના કરવાવાળા રાક્ષસ સ્વભાવને ધારણ કરેલા , મનુષ્યોમાં નીચ , દુષ્કર કરવાવાળા મૂર્ખ એ પ્રણેથી ઉપર મારી - બ્રહ્મની પૂજા પણ નથી કરતા .

શ્રીમદ્ ભગવત ગીતાના જ્ઞાનદાતા પ્રભુએ અદ્યાય ૭ જ્લોક ૧૮માં પોતાની ભક્તિને પણ અનુસ્તામ (ખરાબ) કહી છે .

એટલા માટે અદ્યાય ૧૫ જ્લોક ૪ તથા અદ્યાય ૧૮ જ્લોક દર તથા દ્ફ્ફમાં કોઈ બીજા પરમેશ્વરની શરણમાં જવા માટે કહ્યું છે .

જે સમયે ગીતાજ્ઞનું જ્ઞાન બોલાઈ રહ્યું હતું , તેનાથી પહેલા ન તો આટાર પુરાણ હતા અને ન જ કોઈ અગિયાર ઉપનિષદ તથા ઇઃ શાસ્ત્ર પણ ન હતાં . જે પણીથી અધિઓએ પોત-પોતાના અનુભવોના પુસ્તકો રચ્યાં છે . તે સમયે કેવળ પવિત્ર ચાર વેદ જ શાસ્ત્ર રૂપમાં પ્રમાણિત હતા અને તે જ પવિત્ર ચારેય વેદોનો સારાંશ પવિત્ર ગીતાજ્ઞમાં વર્ણિત છે .

(૧૨) “શાસત્રાર્થ વિષય”

“શાસત્રાર્થ” તો પરમેશ્વરના તત્ત્વજ્ઞાનને ગુંચવી છીધું”
શાસ્ત્રાર્થ કેવી રીતે થતો હતો ?

જે વિદ્વાન પ્રશ્ન-ઉત્તર કર્યા કરતા હતા તથા શ્રોતાગણ પણ વધુ સંખ્યામાં શાસ્ત્રાર્થ (પ્રશ્નોત્તર) સાંભળવા માટે એકઢા થતા હતા. હાર-જુતનો ફેસલો શ્રોતાઓ (અભિષેક)ના હાથમાં હતો. જેમને સ્વયં જ્ઞાન નથી કે આ શું કહી રહ્યા છે ? જેણે વધારે સંસ્કૃત એકધારું ઉચ્ચારણ કર્યું તેને તે શ્રોતાગણ તાળી વગાડીને વિજયી હોવાનું પ્રમાણ આપતા હતા. આ રીતે વિદ્વાનોની હાર-જુતનો ફેસલો અવિદ્વાનોના હાથમાં હતો.

પ્રમાણ :- પુસ્તક “શ્રીમદ્ દયાનંદ પ્રકાશ” લેખક શ્રી સત્યાનંદજી મહારાજ, પ્રકાશક : સાર્વદેશિક આર્ય પ્રતિનિધિ સભા ૩/૫ મહિષિ દયાનંદ ભવન, રામલીલા મેદાન, નવી દિલ્લી-૨, ગંગા કાન્ડ આઠમો સર્ગ, પૃષ્ઠ ૮૬ પર જેમનો તેમ લેખ : -અણ દિવસ સુધી, દરરોજ સાંજે કૃષ્ણાનંદજી અને સ્વામીજી (મહિષિ દયાનંદ)ના શાસ્ત્રાર્થ થતા રહ્યા. એક દિવસ શાસ્ત્રાર્થના સમયે કોઈએ કૃષ્ણાનંદજીથી સાકારવાદનું અવલંબન કર્યું અને તેના પર શાસ્ત્રાર્થ ચલાવ્યો. સ્વામીજીનો તો આ મનપસંદ વિષય હતો. તેમણે ધારાપ્રવાહ (એકધારું) સંસ્કૃત બોલતા નિરાકાર સિદ્ધાંત પર વેદો અને ઉપનિષદ્દોના પ્રમાણોની કડી પરોવી (એક લાઇન લગાડી દીધી) અને કૃષ્ણાનંદજીને એનો અર્થ માનવા માટે બાધિત કર્યો. કૃષ્ણાનંદ કોઈ પ્રમાણ ના આપી શક્યા. માત્ર ગીતાનો આ જ્લોક “યદા યદા હિ ધર્મસ્ય ગ્લાનિર્ભવતિ ભારત” લોકોની સામે મુખ કર્યીને બોલવા લાગ્યા. સ્વામીજીએ ગર્જના કરીને કહ્યું કે “તમે મારી સાથે વાદ કરો છો, એટલા માટે મને જ અભિમુખ કરો.” પરંતુ તેના તો વિચાર જ ઉખડી ગયા હતા, તે ચોકડી જ ભૂલી ગયા હતા. માંટામાં ફીણ આવી ગયાં, ગળુ ઇંદ્યાઈ ગયું, ચહેરો ફિક્કો પડી ગયો. કોઈ પણ પ્રકારે લાજ રહી જાય, અંથી તેને તર્ક-શાસ્ત્રની શરણ લઈને સ્વામીજીને કહ્યું કે “સારા, લક્ષણના લક્ષણ બતાવો ?” સ્વામીજીએ ઉત્તર આપ્યો કે “જેમ કારણનું કારણ નથી તે જ રીતે લક્ષણનું લક્ષણ પણ નથી.” લોકોએ પોતાની હસીથી કૃષ્ણાનંદની હાર પ્રકાશિત કરી દીધી અને તે ગલરાઈને ત્યાં આગળથી ચાલતા થયા.

ઉપરના લેખમાં સ્પષ્ટ છે કે વિદ્વાનોની હાર-જુતનો નિર્ણય અવિદ્વાન (અભિષેક) કરતા હતા. સ્વામી દયાનંદજી લગાતાર સંસ્કૃત બોલ્યા જેથી શ્રોતાઓએ હાસ્ય કરીને મહિષિ દયાનંદજીને વિજેતા ધોખિત કરી દીધા તથા પરમાત્મા નિરાકાર માની લીધા. જયારે અજુર્વેદ અદ્યાય ૧ મંત્ર ૧૫ તથા યજુર્વેદ અદ્યાય ૫ મંત્ર ૧ માં સ્પષ્ટ છે કે પરમાત્મા સહશરીર છે, તથા સાકાર છે.

સ્વામી દયાનંદજી સંસ્કૃત ભાષામાં પ્રવચન કરતા હતા તેનું પ્રમાણ :- ‘સત્યાર્થ પ્રકાશ’ ની ભૂમિકા પૃષ્ઠ ૮ પર સ્વામી દયાનંદજીએ કહ્યું છે કે પહેલી વાર સત્યાર્થ પ્રકાશ ગ્રંથ છપાવ્યો હતો, તે સમયે મને હિન્દી સારી નહોતી આવડતી. કારણ કે નાનપણમાં સન ૧૮૮૨ (સંવત-૧૯૩૮) સુધી

સંસ્કૃતમાં ભાષણ કરતા રહ્યા. આનાથી સિદ્ધ થયું કે સ્વામી દયાનંદજી સંસ્કૃત ભાષામાં શાસ્ત્રાર્થ કરતા હતા સંવત ૧૬૩૬ (સન ૧૮૮૨) માં સત્યાર્થી પ્રકાશને ફરીથી છપાવ્યાના એક વર્ષ પછી સન् ૧૮૮૩ માં સ્વામીજીનું નિધન (મૃત્યુ) થઈ ગયું. સ્પષ્ટ થયું કે નિધનના એક વર્ષ પૂર્વ (પહેલાં) જે સ્વામી દયાનંદજીએ હિન્દી ભાષાને લાણી, એના પૂર્વ (પહેલાં) સંસ્કૃતમાં પ્રવર્ચન (વ્યાપ્યાન) કરતા હતા. શ્રોતાગણ સંસ્કૃતથી અપરિચિત હતો અને તે જ વિદ્બાનોની હાર-જીતનો ફેસલો કરતા હતા.

હવે આ દાસોનો પણ દાસ (રામપાલદાસ) ઈરણ રાખે છે કે બદા પવિત્ર ઘર્મોની પ્રલુબ ચાહવાવાળી પુણ્ય આત્માઓ તત્ત્વજ્ઞાનથી પરિચિત થઈ જાય, ત્યારે સ્વયં લાલ અને લાલડીની ઓળખ (પહેચાન) કરી લેશે.

કથા:- એક શેઠને બે પુત્રો હતા. એક સોળ વર્ષનો બીજો અટાર વર્ષનો, પિતાજીનું મૃત્યુ થઈ ગયું, બાળકોની માતાએ એક કપડામાં લપેટેલા લાલ પોતાના બાળકોના હાથમાં મૂકૃતા કહ્યું પુત્રો આ લાલ લઈ જાઓ તથા પોતાના બાપુજી (પિતાના મોટા ભાઈ) ને કહેજો કે અમારી પાસે પૈસા નથી. આ લાલ (ઉટામ વસ્તુ) તમારી પાસે રાખી લો તથા વ્યાપારમાં અમારો ભાગ કરી લો. અમે એકલા બાળકો વ્યાપાર નહીં કરી શકીએ. બંને બાળકોએ માતાજીના આપેલા લાલને લઈને પોતાના બાપુજીની પાસે ગયા તથા બાળકોની પ્રાર્થના સ્વીકાર કરીને કહ્યું પુત્ર આ લાલને (ઉટામ વસ્તુ) તમારી માતાને પરત આપી આવો, તે સંભાળીને મૂકી દેશે. તમે મારી સાથે બીજા શહેરમાં ચાલો, મને બહુ ઉદ્યાર માલ મળો છે. પાછા આવીને આ લાલનો પ્રયોગ કરીશું.

બંને બાળક બાપુજીની સાથે બીજા શહેરમાં ગયા. એક દિવસ બાપુજીએ એક લાલ બાળકોને આપ્યો તથા કહ્યું પુત્રો આ લાલ છે, આને તે શેઠને આપીને આવો, જેનાથી કાલે પચાસ હજારનો માલ ઉદ્યાર લીધો હતો તથા કહેજો કે આ લાલ (ઉટામ વસ્તુ) રાખી લ્યો. અમે પાછા આવીને તમારું અણ ચૂકવી દઈશું તથા અમારો લાલ (કિંમતી વસ્તુ) પાછા લઈ જઈશું.

બંને બાળકોએ શેઠને ઉપરનું વિવરણ કહ્યું ત્યારે શેઠે એક ઝવેરીને બોલાવ્યો. ઝવેરીએ લાલની પરખ કરતા બતાવ્યું કે આ લાલ (કિંમતી વસ્તુ) નથી, આ તો લાલડી (નકલી હીરો) છે, જેની કિંમત ૧૦૦ રૂ. ની પણ નથી, જ્યારે લાલની કિંમત તો ૮ લાખ રૂપિયાની હોય છે. શેઠે સાડું-ખોટું કહેતા તે લાલડીને ગલીમાં ફેંકી દીધી. બાળકો લાલડીને ઉઠાવીને પોતાના બાપુજી ની પાસે આવ્યા. આંખોમાં આંસુ સાથે બદી વાત સંભળાવી કે એક વ્યક્તિએ બતાવ્યું કે આ લાલ નથી આ તો લાલડી છે.

બાપુજીએ કહ્યું પુત્ર તે ઝવેરી હતો. તે સાચું કહી રહ્યો હતો. આ તો વાસ્તવમાં લાલડી છે, આની કિંમત તો સૌ રૂપિયા પણ નથી. પુત્રો મારાથી ભૂલ થઈ ગઈ છે. લાલ (કિંમતી વસ્તુ) તો આ છે, ભૂલથી મેજ તમને લાલડી આપી હતી. હવે જાઓ તથા શેઠને કહેજો મારા બાપુજી દગ્ગાબાજ નથી. લાલની જગ્યાએ ભૂલથી લાલડી આપી દીધી હતી. બંને ભાઈ ફરીથી તે વ્યાપારીની પાસે ગયા તથા કહ્યું કે મારા બાપુજી આવા

દગાબાજ વ્યક્તિ નથી. શેઠજુ ભૂલથી લાલ (કિંમતી વસ્તુ) ને બદલે લાલડી આપી દીધી હતી. આ લો લાલ (અસલ હીરો - કિંમતી વસ્તુ). જવેરીઓ તેને ચકાસીને કહ્યું વાસ્તવમાં આ લાલ છે, તે લાલડી હતી.

સામાન લઈને પાછા પોતાના શહેરમાં પરત આવ્યા. ત્યારે બાપુજીએ કહ્યું પુઅરો પોતાની માતાજી પાસેથી લાલ લઈને આવો, ઉધાર વધારે થઈ ગયું છે. બંને બાળકોએ પોતાની માતાજી પાસેથી લાલ (કિંમતી વસ્તુ) લઈને કપડું ખોલીને જોયું તો તે લાલડી હતી, લાલ એક પણ નહોતો. બાપુજીએ બાળકોને લાલ તથા લાલડીની ઓળખાણ કરાવી દીધી હતી. બંને પુઅરોએ પોતાની માતાજીને કહ્યું કે માતાજી આ તો લાલડી છે. લાલ નથી. બંને બાળકો પાછા બાપુજીની પાસે આવ્યા તથા કહ્યું કે મારી માતા તો બહુ જ ભોળી છે. તેને લાલ તથા લાલડીનું ફાન નથી. તે લાલ નથી, લાલડી છે. શેઠે કહ્યું, પુઅરો એ તે દિવસે પણ લાલડી જ હતી જે દિવસે મારી પાસે લઈને આવ્યા હતા. અગર હું લાલડી કહી દેત તો તમારી માતાજી કહેતા કે મારા પતિ રહ્યા નહિએ, એટલા માટે હવે મારા લાલ (કિંમતી વસ્તુ) ને પણ લાલડી બતાવી રહ્યા છે. પુઅરો આજે મૈં તમને જ લાલ તથા લાલડીની પરખ કરવા યોગ્ય બનાવી દીધો. તમે સ્વચ્છ ફેસલો કરી લીધો.

વિશેષ :- આ જ પ્રમાણે આજે આ દાસ આવું જ ઈચ્છે છે કે તત્ત્વજ્ઞાનને જન-જન સુધી પહોંચાડું તથા શાસ્ત્રોનાં પ્રમાણ જોઈને તમે સ્વચ્છ પરખ (ઓળખ) કરવા યોગ્ય થઈ જાઓ જેથી સંત-અસંતને ઓળખી શકો.

શાસ્ત્રાર્થ વિદ્વાનો કર્યા કરતા હતા. તથા હાર-જીતનો ફેસલો અવિદ્વાનો (અભણો)ના હાથમાં હતો. આ દાસ ઈચ્છે છે કે પહેલા પ્રભુ પ્રેમી પુણ્યાત્માઓ શાસ્ત્ર સમજે પણી સ્વચ્છ જાણી જશે કે એ સંત તથા મહર્ષિજી શું અન્યાસ ભણાવી રહ્યા છે.

“શાસ્ત્રાર્થ મહર્ષિ સર્વાનંદ તથા પરમેશ્વર કબીર (કવિર્દેવ)નો”

એક સર્વાનંદ નામના મહર્ષિ હતા. તેની પૂજય માતા શ્રીમતી શારદાદેવી પાપ કર્મ ફળથી પીડિત હતી. તેણે બધી પૂજાઓ અને કષ્ટનિવારણના હેતુથી જંતર-મંતર પણ વર્ષો સુધી કર્યા. શારીરિક પીડા નિવારણના માટે વૈદ્યોની દવાઓ પણ ખાદી, પરંતુ કોઈ રાહત ના મળી. તે સમયના મહર્ષિઓથી ઉપદેશ પણ પ્રાપ્ત કર્યો, પરંતુ બધા મહર્ષિઓએ કહ્યું કે દીકરી શારદા, આ તમારા પાપ કર્મ દંડ પ્રારંભ કર્મના છે, આ ક્ષમા નહિએ થઈ શકે, આ ભોગવવા જ પડશે. ભગવાન શ્રીરામે વાલીનો વધ કર્યો હતો, તે પાપ કર્મનો દંડ શ્રી રામ (વિષ્ણુ) વાળી આત્માએ શ્રી કૃષ્ણ બનીને ભોગવ્યો. શ્રી વાલીવાળી આત્મા શિકારી બની. જેણે શ્રી કૃષ્ણજીના પગમાં ઝેરી તીર મારીને વધ કર્યો. આ પ્રમાણે ગુરુજી તથા મહેતો તથા સંતો, અધિકારીઓના વિચાર સંબંધીને દુઃખી મનથી ભક્તમતિ શારદા પોતાના પ્રારંભ પાપકર્મના કષ્ટ રડી-રડીને ભોગવી રહી હતી. એક દિવસ કોઈ નજુકના સંબંધીના કહેવાથી કાશીમાં (સ્વચ્છાભૂત) સ્વચ્છ સહશરીર પ્રકટ થયેલ (કવિર્દેવ) કબીર પરમેશ્વર એટલે કે કબીર પ્રભુથી ઉપદેશ પ્રાપ્ત કર્યો તથા તેજ દિવસે કષ્ટ મુક્ત થઈ ગઈ. કારણ કે પવિત્ર ચજુવેંદ

અદ્યાય ૫ મંત્ર ૩૨ માં લખ્યું છે કે 'કવિરંધારિરસિ' એટલે કે (કવિર) કબીર (અંધારિ) પાપના શત્રુ (અસિ) છે. પછી આ પવિત્ર ચજુર્વેદ અદ્યાય ૮ મંત્ર ૧૩ માં લખ્યું છે કે પરમાત્મા (એનસઃ એનસઃ) અધર્મથી પણ અધર્મ એટલે કે 'પાપોથી પણ અધર્મ પાપ' બોર્પ પાપને પણ સમાપ્ત કરી દે છે. પ્રભુ કવિર્વેવ (કબીર પરમેશ્વર)એ કહ્યું બેટી શારદા આ સુખ તમારા ભાગ્યમાં નહિતું, મેં મારા કોષ (ભંડાર)માંથી પ્રદાન કર્યું છે તથા પાપ વિનાશક હોવાનું પ્રમાણ આપ્યું છે. શારદાએ કહ્યું તમારો પુત્ર મહર્ષિ સર્વનિંદજુ કહ્યા કરે છે કે પ્રભુ પાપ ક્ષમા (વિનાશ) નથી કરી શકતા તથા તમે મારાથી ઉપદેશ પ્રાપ્ત કરીને આત્માનું કલ્યાણ કરાવો. ભક્તમતિ શારદાજુએ સ્વયં આવેલ પરમેશ્વર કબીર પ્રભુ (કવિર્વેવ)થી ઉપદેશ લઈને પોતાનું કલ્યાણ કરાવ્યું. મહર્ષિ સર્વનિંદજુ જે ભક્તમતિ શારદાના પુત્ર હતા, શાસ્ત્રાર્થનો ખૂબ શોખ હતો. તેણે પોતાના સમકાળીન બધા વિદ્વાનોને શાસ્ત્રાર્થ કરીને પરાજિત કરી દીધા. પછી વિચાર્ય કે જન-જનને કહેવું પડે છે કે મેં બધા વિદ્વાનો પર વિજય પ્રાપ્ત કરી લીધો છે. કેમ નહીં, મારા માતાજીથી મારું નામ સર્વજુલ રખાવી લઈ. આમ વિચાર કરીને પોતાની માતા શ્રીમતિ શારદાજીની પાસે જઈને પ્રાર્થના કરીને કહ્યું કે માતાજી મારું નામ બદલીને સર્વજિત રાખી દો. માતાએ કહ્યું કે બેટા સર્વનિંદ શું ખોડું નામ છે? મહર્ષિ સર્વનિંદજુએ કહ્યું માતાજી મં બધા વિદ્વાનોને શાસ્ત્રાર્થમાં પરાજિત કરી દીધા છે. એટલા માટે મારું નામ સર્વજિત રાખી દો. માતાજીએ કહ્યું કે બેટા એક વિદ્વાન મારા ગુરુ મહારાજ કવિર્વેવ (કબીર પ્રભુ)ને પણ પરાજિત કરી દે, પછી તારું નામ સર્વજિત રાખીશ. માતાના આ વચન સાંભળીને શ્રી સર્વનિંદ પહેલા તો હસ્ત્યા, પછી કહ્યું માતાજી તમે પણ ભોળા છો. તે જુલાહા (ધાણક) કબીર તો અશીક્ષિત છે. તેને શું પરાજિત કરવાનો? હમણાં ગયો અને હમણાં આવ્યો.

મહર્ષિ સર્વનિંદજુ બધાં શાસ્ત્રોને એક બળદ ગાડામાં મૂકીને કવિર્વેવ (કબીર પરમેશ્વર)ની ઝૂંપડીની સામે ગયા. પરમેશ્વર કબીરજુની ધર્મની બેટી પુત્રી કમાલી પહેલા કૂવા પર મળી, પછી ઢાર પર આવીને કહ્યું આવો મહર્ષિજુ આ જ છે પરમપિતા કબીરનું ઘર. શ્રી સર્વનિંદજુએ છોકરી કમાલી ઢારા પોતાનો લોટો પાણીથી એટલો ભરાવ્યો કે જો જરા પણ પાણી વધારે નાખે તો બહાર નીકળી લય તથા કહ્યું કે દીકરી આ લોટો ધીરે-ધીરે લઈ જા કબીરને આપ તથા જે ઉત્તર તે આપે તે મને બતાવજે. છોકરી કમાલી ઢારા લાવેલા લોટામાં પરમેશ્વર કબીર (કવિર્વેવ)જુએ એક કપડાં સીવવાની મોટી સોચ નાખી, થોડું પાણી લોટામાંથી બહાર નીકળીને પૂઠ્યી પર પડયું. તથા કહ્યું પુત્રી આ લોટો શ્રી સર્વનિંદજુને પાછો આપી દો. લોટો પાછો લઈને આવેલ છોકરી કમાલીને સર્વનિંદજુએ પૂછ્યું કે શું ઉત્તર આપ્યો કબીરે? કમાલીએ પ્રભુ ઢારા સોચ નાખવાની વાત બતાવી. ત્યારે મહર્ષિ સર્વનિંદજુએ પરમ પૂજય કબીર પરમેશ્વર (કવિર્વેવ)ને પૂછ્યું કે તમે મારા પ્રજ્ઞનાં શું ઉત્તર આપ્યો? પ્રભુ કબીરજુએ પૂછ્યું કે શું પ્રજ્ઞન હિતો તમારો?

શ્રી સર્વનિંદ મહર્ષિજુએ કહ્યું. મેં બધા વિદ્વાનોને શાસ્ત્રાર્થમાં પરાજિત કરી દીધા છે. મેં મારી માતાજીને પ્રાર્થના કરી હતી કે મારું નામ સર્વજિત રાખી દો, તો મારી માતાજીએ કહ્યું તમને પરાજિત કર્યા પછી મારું નામ બદલવાનું

કહ્યું છે. તમારી પાસે જળથી ભરીને મોકલાવેલ લોટાનું તાત્પર્ય એ હતું કે હું જ્ઞાનથી આવી જ રીતે પરિપૂર્ણ છું જેમ લોટો જળથી. આમાં વધારે જળ ના ભરાય, તે બહાર જ પડશે. એટલે કે મારી સાથે જ્ઞાન ચર્ચા કરવાથી કોઈ લાભ નહિ થાય. તમારું જ્ઞાન મારી અંદર નહીં સમાય, વ્યર્થ જ જશે. એટલા માટે હાર લખી દો, એમાં જ તમારું હિત છે.

પૂજ્ય કબીર પરમેશ્વરે (કવિર્દેવ) કહ્યું છે કે તમારા જળથી પરિપૂર્ણ લોટામાં લોખંડની સોચ નાખવાનો અભિપ્રાય છે કે મારું જ્ઞાન (તત્ત્વજ્ઞાન) એટલું ભારે (સત્ય) છે કે જેમ સોચ લોટાની અંદરના પાણીને બહાર કાઢતી નીચે જઈને રોકાઈ છે. આ પ્રમાણે મારું તત્ત્વજ્ઞાન તમારા અસત્ય જ્ઞાન (લોકવેદ)ને બહાર કાઢીને તમારા હૃદયમાં સમાઇ જશે.

મહર્ષિ સર્વાનંદજીએ કહ્યું પ્રશ્ન કરો. એક બહુચર્ચિત વિદ્વાનને ધારણકોના મોહલ્લામાં (કોલોનીમાં) આવેલા જોઈને આસપાસના ભોળા અશિક્ષિત જુલાહાઓ (ધારણક) શાસ્ત્રાર્થ સંભળવા લેગા થયા.

પૂજ્ય કવિર્દેવ એ પ્રશ્ન કર્યો :-

‘કૌન બ્રહ્મા કા પિતા હૈ, કૌન વિષ્ણુ કી માં /
શંકર કા દાદા કૌન હૈ, સર્વાનંદ દે બતાઓ //’

મહર્ષિ સર્વાનંદજીનો ઉટાર : શ્રી બ્રહ્માજી રજોગુણ છે તથા શ્રી વિષ્ણુજી સતોગુણ ચુક્ત છે તથા શ્રી શિવજી તમોગુણ ચુક્ત છે. આ શ્રેણી અજર-અમર એટલે કે અવિનાશી છે, સર્વેશ્વર-મહેશ્વર-મૃત્યુંજ્ય છે. એમના માતા-પિતા કોઈ નથી. તમે અજ્ઞાની છો. તમને શાસ્ત્રોનું જ્ઞાન નથી. એમ જ ઉટ-પટાંગ પ્રશ્ન કર્યો છે. બધા ઉપસ્થિત શ્રોતાઓએ તાળીઓ પાડી તથા મહર્ષિ સર્વાનંદજીનું સમર્થન કર્યું.

પૂજ્ય કબીર પ્રભુ (કવિર્દેવ)જીએ કહ્યું કે મહર્ષિજી તમે શ્રીમદ્ દેવી ભાગવત પુરાણનો ગીજો સ્કંદ તથા શ્રી શિવપુરાણનો દ તથા ૭ દુર્દસ્ત સંહિતા અદ્યાય પ્રભુને સાક્ષી રાખીને ગીતાજી પર હાથ મૂકીને વાંચો તથા અનુવાદ સંભળાવો. મહર્ષિ સર્વાનંદજીએ પવિત્ર ગીતાજી પર હાથ મૂકીને સોગંદ લીધા કે સાચું-સાચું સંભળાવીશ.

પવિત્ર પુરાણોને પ્રલુબ કબીર (કવિર્દેવ)જીના કહેવાથી દ્યાનપૂર્વક વાંચ્યા. શ્રી શિવપુરાણ [ગીતા પ્રેસ ગોરખપુરથી પ્રકાશિત, જેના અનુવાદક છે શ્રી છનુમાનપ્રસાદ પૌર્ણાર] માં પૃષ્ઠ ૧૦૦ થી ૧૦૩ પર લખ્યું છે કે સદાશિવ એટલે કે કાળરૂપી બ્રહ્મ તથા પ્રકૃતિ (દુર્ગા) ના સંયોગ (પતિ-પત્ની વ્યવહાર) થી સતગુણ શ્રી વિષ્ણુજી, રજોગુણ શ્રી બ્રહ્માજી તથા તમોગુણ શ્રી શિવજીનો જન્મ થયો. આ જ પ્રકૃતિ (દુર્ગા) જે અષ્ટાંગી કહેવાય છે, બિદેવ જનની (શ્રેણી બ્રહ્મા, વિષ્ણુ શિવજી)ની માતા કહેવાય છે]

પવિત્ર શ્રીમદ્ દેવી પુરાણ (ગીતાપ્રેસ ગોરખપુરથી પ્રકાશિત અનુવાદક શ્રી છનુમાનપ્રસાદ પૌર્ણાર તથા ચિમનલાલ ગોસ્ત્વામી) ગીજો સ્કંદમાં પૃષ્ઠ નં. ૧૧૪ થી ૧૨૩ સુધીમાં સ્પષ્ટ વર્ણન છે કે ભગવાન વિષ્ણુજી કહી રહ્યા છે કે આ પ્રકૃતિ (દુર્ગા) આપણા શ્રેણી જનની છે. મેં આને તે સમયે જોયાં હતાં જ્યારે હું નાનો બાળક હિતો. માતાની સ્તુતિ કરતા શ્રી

વિષણુજુએ કહ્યું કે હે માતા —હું (વિષણુ), બ્રહ્મા તથા શિવ તો નાશવાન છીએ. અમારો તો આર્વિભાવ (જન્મ) તથા તિરોભાવ (મૃત્યુ) થાય છે. તમે પ્રકૃતિદેવી છો ભગવાન શંકરે કહ્યું કે હે માતા અગર બ્રહ્મા તથા વિષણુ તમારાથી ઉત્પન્ન થયા છે તો હું શંકર પણ તમારાથી જ ઉત્પન્ન થયો છું એટલે કે તમે મારાં પણ માતા છો.

મહર્ષિ સર્વાનંદજી પહેલા સાંભળોલા-સંભળાવેલા અધૂરા શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ જ્ઞાન (લોકવેદ) ના આધાર પર શ્રી (બ્રહ્મા, વિષણુ તથા શિવ) ને અવિનાશી તથા અજન્મા કહ્યા કરતા હતા. પુરાણોને વાંચતા પણ હતા છતાં પણ અજ્ઞાની જ હતા. કારણ કે બ્રહ્મ (કાળ) પવિત્ર ગીતાજીમાં કહે છે કે હું બદાં પ્રાણીઓ (જ મારા એકવીસ બ્રહ્માંડમાં મારા આધીન છે)ની બુદ્ધિ છું. જ્યારે ઇચ્છું ત્યારે જ્ઞાન પ્રદાન કરી દઉં તથા જ્યારે ઇચ્છું અજ્ઞાન ભરી દઉં. તે સમયે પ્રણિપરમાત્માના કહેવા પછી કાળ (બ્રહ્મ) નું દબાણ હઠી ગયું તથા સર્વાનંદજીને સ્પષ્ટ જ્ઞાન થયું. વાસ્તવમાં આમ જ લખ્યું છે. પરંતુ માનહાનિના ભયથી કહ્યું, મેં બધું વાંચ્યું પણ આવું કર્યાંય નથી લખ્યું. ઉલ્લંઘન (કબીર પરમેશ્વર)ને કહ્યું, તું જૂઠો છે. તું શું જાણે શાસ્ત્રોના વિષયમાં. અમે પ્રતિદિન વાંચીએ છીએ. પછી શું હતું, સર્વાનંદજીએ ધારા પ્રવાહિક (એકધારું) સંસ્કૃત બોલવાનું શરૂ કરી દીધું. ૨૦ મિનિટ સુધી કંઠસ્થ કરેલી (ગોખેલી) કોઈ બીજી જ વેદવાણી બોલતા રહ્યા, પુરાણને ન સંભળાવ્યું.

બધો ઉપસ્થિત ભોળો (અભણ) શ્રોતાગણ, જો કે તે સંસ્કૃતને સમજુ પણ નહોતા રહ્યા. પ્રભાવિત થઈને સર્વાનંદ મહર્ષિજીના સમર્થનમાં વાહ-વાહ મહાજ્ઞાની કહેવા લાગ્યા. ભાવાર્થ છે કે પરમેશ્વર કબીર (કહિદેવ)જીને પરાજિત કરી દીધા તથા મહર્ષિ સર્વાનંદજીને વિજયી ઘોષિત કરી દીધા. પરમપૂર્ખ કબીર પરમેશ્વર (કહિદેવ)જીએ કહ્યું કે સર્વાનંદજી તમે પવિત્ર ગીતાજીના સોગંદ ખાદ્ય હતા, તે પણ ભૂતી ગયા. જ્યારે તમે સામે લખેલી શાસ્ત્રોની સરચ્ચાઈને પણ નથી માનતા તો હું હાર્યો અને તમે જુત્યા.

એક જ્મીનદારનો પુત્ર સાતમા ધોરણમાં ભણતો હતો. તેને થોડીક અંગ્રેજુ ભાષા આવડતી હતી. એક દિવસ બંને પિતા પુત્ર ખેતરમાં બળદગાડી લઈને જઈ રહ્યા હતા. સામેથી એક અંગ્રેજ આવ્યો. તેણે બળદગાડીવાળાને અંગ્રેજુ ભાષામાં રસ્તો પૂછ્યાં. પિતાએ પુત્રને કહ્યું, બેટા, આ અંગ્રેજ પોતાની જાતને વધારે શિક્ષિત સિદ્ધ કરવા ઇચ્છે છે. તું પણ તો અંગ્રેજ ભાષા જાણે છે. કાઢી દે આની મરોડ, સંભળાવી દે અંગ્રેજુ બોલીને. ખેડૂતના છોકરાએ અંગ્રેજુ ભાષામાં ગોખેલો બીમારીની રજ માટેનો પ્રાર્થના-પત્ર પૂરો સંભળાવી દીધો. અંગ્રેજ તે નાદાન (મૂર્ખ) બાળકની નાદાની (મૂર્ખાંભી)થી જિન્ન થઈને વિચારવા લાગ્યો કે પૂછી રહ્યો છું રસ્તો અને આ સંભળાવી રહ્યો છે બીમારીની રજાનો પ્રાર્થના-પત્ર. માથા પર હાથ મારીને પોતાની કાર લઈને ચાલવા લાગ્યો. ખેડૂતે પોતાના વિજેતા પુત્રની કમર થપ-થપાવી તથા કહ્યું વાહ પુત્ર મારું તો જુવન સફળ કરી દીધું. આજ તે અંગ્રેજને અંગ્રેજુ ભાષામાં પરાજિત કરી દીધો. ત્યારે

પુત્રએ કહ્યું પિતાજી માચ બેસ્ટ ફેન (મારો ખાસ મિત્ર નામનો નિબંધ) પણ થાદ છે. તે સંભળાવી દેત તો અંગ્રેજ કાર હોડીને નાસી જાત, આ જ પ્રમાણે કવિર્દેવજી પૂછી કંઈક જુદું રહ્યા હતા અને સવાનિંદજી ઉટાર કંઈક જુદો જ આપી રહ્યા હતા, આવી રીતે શાસ્ત્રાર્થ ઘર ઘાલી રાખ્યું છે. એટલે કે ઘોર ખોડી રાખી છે.

પરમ પૂજય કબીર પરમેશ્વરે (કવિર્દેવ) કહ્યું કે સવાનિંદજી તમે જીત્યા ને હું હારી ગયો. મહર્ષિ સવાનિંદજીએ કહ્યું લખીને આપો. હું કાચું કામ નથી કરતો. પરમાત્મા કબીર (કવિર્દેવ)જીએ કહ્યું કે આ કૃપા પણ તમે કરી દો. લખી લો જે લખતું હોય તે, હું અંગૂઠો લગાવી દઈશ. મહર્ષિ સવાનિંદજીએ લખ્યું કે શાસ્ત્રાર્થમાં સવાનિંદ વિજયી થયા તથા કબીર સાહેબ પરાજિત થયા તથા કબીર પરમેશ્વર પાસે અંગૂઠો લગાવરાવી લીધો. પોતાની માતાજીની પાસે જઈને સવાનિંદજીએ કહ્યું માતાજી લો તમારા ગુરુદેવને પરાજિત કર્યાનું પ્રમાણ. ભક્તમતિ શારદાજીએ કહ્યું પુત્ર વાંચીને સંભળાવો. જ્યારે સવાનિંદજીએ વાંચ્યું, તેમાં લખ્યું હતું કે શાસ્ત્રાર્થમાં હું સવાનિંદજી હારી ગયા અને કબીર પરમેશ્વર (કવિર્દેવ) જીતી ગયા. સવાનિંદજીની માતાજીએ કહ્યું, પુત્ર તમે તો કહી રહ્યા હતા કે હું વિજયી થયો છું, તમે તો હારીને આવ્યા છો. મહર્ષિ સવાનિંદજીએ કહ્યું માતાજી હું કેટલાક દિવસોથી લગાતાર શાસ્ત્રાર્થમાં વ્યસ્ત હતો, એટલા માટે નિદ્રાવશ થઈને મારાથી લખવામાં ભૂલ થઈ ગઈ લાગે છે. પાછો જરૂર છું તથા સાચું (બરાબર) લખાવીને લાવીશ. માતાજીએ શરત રાખી હતી કે વિજયી થવાનું કોઈ લેખિત પ્રમાણ આપીશ તો જ હું માનીશ, મૌખિક નહિ. મહર્ષિ સવાનિંદજી ફરી બીજુવાર ગયા તથા કહ્યું કે કબીર સાહેબ મારા લખવામાં થોડીક ભૂલ રહી ગઈ છે, ફરીથી લખવું પડશે, સાહેબ કબીરજીએ કહ્યું કે ફરી લખી લો. સવાનિંદજીએ ફરી લખીને અંગૂઠો લગાવરાવીને માતાજીની પાસે આવ્યો, તો ફરીથી લખાયેલું વિપરીત જ મળ્યું. સવાનિંદ કહ્યું, માતાજી ફરી જાઉ છું. બીજુ વખત લખીને લાવ્યો તથા મકાનમાં પ્રવેશ કરતાની પહેલા વાંચ્યું તો સાચું લખ્યું હતું. સવાનિંદજીએ તે લેખથી નજર હટાવી નહિ તથા ચાલીને પોતાના મકાનમાં પ્રવેશ કરતા કહેવા લાગ્યો કે માતાજી સંભળાવું, આમ કહીને વાંચવા લાગ્યો તો તેની આંખોની સામે અક્ષર બદલાઈ ગયા. બીજુ વખત ફરી આ જ પ્રમાણે લખાઈ ગયું કે શાસ્ત્રાર્થમાં સવાનિંદ પરાજિત થયા તથા કબીરસાહેબ વિજયી થયા. સવાનિંદ બોલી ન શક્યા. ત્યારે માતાજીએ કહ્યું પુત્ર બોલતો કેમ નથી ? વાંચીને સંભળાવ શું લખ્યું છે ? માતા જાણતાં હતાં કે નાદાન પુત્ર પહાડને ટકરાવા જઈ રહ્યો છે. માતાજીએ સવાનિંદજીને કહ્યું કે પુત્ર પરમેશ્વર આવ્યા છે, જઈને ચરણોમાં પડીને પોતાની ભૂલની ક્ષમાચાર્યાચના કરી લે તથા ઉપદેશ લઈને પોતાનું જીવન સફળ કરી લે. સવાનિંદજી પોતાની માતાજીનાં ચરણોમાં પડીને રડવા લાગ્યા તથા કહ્યું માતાજી આ તો સ્વચ્છ પ્રલુ આવ્યા છે. તમે મારી સાથે ચાલો, મને શરમ આવે છે. સવાનિંદજીની માતા પોતાના પુત્રને સાથે લઈને પ્રલુ કબીરની પાસે ગઈ તથા સવાનિંદજીને પણ કબીર પરમેશ્વરથી

ઉપદેશ અપાવ્યો. ત્યારે તે મહર્ષિ કહેવાતા નાદાન પ્રાણીનો પૂર્ણપરમાત્માના ચરણોમાં આવવાથી જ ઉજ્જાર થયો. પૂર્ણબ્રહ્મ કબીર પરમેશ્વરે (કવિર્દેવ) કહું સવાનિંદ તમે અક્ષરરઙ્ગાનના આધાર પર પણ શાસ્ત્રોને નહોતા સમજ્યા. કારણ કે મારી શરણમાં આવ્યા વગર બ્રહ્મ (કાળ) કોઈની બુદ્ધિને પૂર્ણ વિકસિત નથી થવા દેતો. હવે ફરી વાંચો એ જ પવિત્ર વેદો તથા ગીતાજી તથા પવિત્ર પુરાણોને. હવે તમે બ્રાહ્મણ થઈ ગયા છો. ‘‘બ્રાહ્મણ સોઈ બ્રહ્મ પહેચાને’’ વિદ્વાન તે જ છે જે પૂર્ણપરમાત્માને ઓળખી લે. પછી પોતાનું કલ્યાણ કરાવે.

વિશેષ :- આજથી પણ વર્ષ પૂર્વ આજ પવિત્ર વેદો, પવિત્ર ગીતાજી તથા પવિત્ર પુરાણોમાં લખેલું જ્ઞાન કબીર પરમેશ્વર (કવિર્દેવ)જુએ પોતાની સાધારણ વાણીમાં પણ આપ્યું હતું. જે તે સમયથી લઈને આજ સુધીના મહર્ષિઓએ વ્યાકરણ શ્રુટિ યુક્ત ભાષા કહીને વાંચવાનું પણ આવશ્યક નહોતા સમજ્યા તથા કહેતા રહ્યા કે કબીર તો અજ્ઞાની છે, એને અક્ષરરઙ્ગાન તો છે જ નહિ. એ શું જાણે સંસ્કૃત ભાષામાં લખેલા શાસ્ત્રોમાં છુપાયેલા ગૂટ રહ્યાને ? અમે વિદ્વાન છીએ, જે અમે કહીએ તે બધું શાસ્ત્રોમાં લખ્યું છે તથા શ્રી બ્રહ્માજી, વિષણુજી તથા શિવજુના કોઈ માતા-પિતા નથી. એ તો અજન્મા-અજર-અમર અવિનાશી તથા સર્વેશ્વર, મહેશ્વર, મૃત્યુંજય છે. સર્વ સૃષ્ટિ રચનહાર છે, ગ્રાણે ગુણે યુક્ત છે. વગેરે વગેરે વ્યાખ્યા ઠોકીને અત્યાર સુધી કહેતા રહ્યા. આજ તે જ પવિત્ર શાસ્ત્રો આપણી પાસે છે. જેમાં ગ્રાણે પ્રભુઓ (શ્રી બ્રહ્માજી રજેગુણ, શ્રી વિષણુજી સતોગુણ, શ્રી શિવજુ તમોગુણ) ના માતા-પિતાનું સ્પષ્ટ વિવરણ છે. તે સમયે આપણા પૂર્વજ અશિક્ષિત હતા તથા શિક્ષિત વર્ગને શાસ્ત્રોનું પૂર્ણ જ્ઞાન ન હતું. છતાં પણ કબીર પરમેશ્વર (કવિર્દેવ)ના દ્વારા બતાવેલા સત્યરઙ્ગાનને જાણી જોઈને જૂહું બતાવીને કહેતા કે કબીર ખોટું કહી રહ્યા છે કોઈ શાસ્ત્રોમાં નથી લખ્યું કે શ્રી બ્રહ્માજી, વિષણુજી, શિવજુના કોઈ માતા-પિતા છે. જ્યારે પવિત્ર પુરાણ સાક્ષી છે કે બ્રહ્માજી, વિષણુજી તથા શિવજુના જન્મ-મૃત્યુ થાય છે. તેઓ અવિનાશી નથી. આ ગ્રાણે દેવતાઓ (બ્રહ્મા, વિષણુ, શિવજુ) ની માતા પ્રકૃતિ (દુર્ગા) છે, તથા પિતા જયોતિ નિરંજન કાળજીપી બ્રહ્મ છે.

આજે પુરો માનવસમાજ બહેન-ભાઈ, બાળક અને જવાન તથા ઘરડા - દીકરા તથા દીકરી શિક્ષિત છે. આજે કોઈ એમ નહિ બહેકાવી (છેતરાવી) શકે કે શાસ્ત્રોમાં એવું નથી લખ્યું જેવું કબીર પરમેશ્વર (કવિર્દેવ) સાહેબજીની અમૃતવાણીમાં લખ્યું છે :

અમૃતવાણી પૂજય કબીર પરમેશ્વર (કવિર્દેવ)ની

ધરમદાસ યહ જગ બૌરાના । કોઈ ન જાને પદ નિરવાના ॥
અબ મૈં તુમ સે કહોં ચિત્તાઈ । ત્રિયદેવન કી ઉત્પત્તિ ભાઈ ॥
જાની સુને સો હિરદૈ લગાઈ । મૂર્ખ સુને સો ગમ્ય ના પાઈ ॥
માઁ અભંગી પિતા નિરંજન । વે જમ દારુણ વંશન અંજન ॥

ਪਛਿਲੇ ਕੀਨਾਂ ਨਿਰੰਜਨ ਰਾਈ । ਪੀਛੇਦੇ ਮਾਧਾ ਉਪਆਈ ॥
 ਧਰਮਾਵ ਤਿਨਾਂ ਭੋਗ ਵਿਲਾਸਾ । ਮਾਧਾ ਕੇ ਰਹੀ ਤਥ ਆਸਾ ॥
 ਤੀਨ ਪੁਤ੍ਰ ਅਖ਼ਾਂਗੀ ਜਾਧੇ । ਬਲਾ, ਵਿਖੁ, ਸ਼ਿਵ ਨਾਮ ਧਰਾਧੇ ॥
 ਤੀਨ ਦੇਵ ਵਿਸਤਾਰ ਚਲਾਧੇ । ਇਨਮੈਂ ਧੇ ਜਗ ਧੋਖਾ ਧਾਧੇ ॥
 ਤੀਨ ਲੋਕ ਅਪਨੇ ਸੁਤ ਦੀਨਾ । ਸੁਨਾ ਨਿਰੰਜਨ ਬਾਸਾ ਲੀਨਾ ॥
 ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੁਨਾ ਠਿਕਾਨਾ । ਬਲਾ, ਵਿਖੁ, ਸ਼ਿਵ ਭੇਦ ਨ ਆਨਾ ॥
 ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਬਤਾ ਬਟਪਾਰਾ । ਤੀਨ ਲੋਕ ਜਿਵ ਕੀਨਾ ਅਛਾਰਾ ॥
 ਬਲਾ, ਵਿਖੁ, ਸ਼ਿਵ ਨਹੀਂ ਬਚਾਧੇ । ਸਕਲ ਖਾਧ ਪੁਨ ਘੂਰ ਉਡਾਧੇ ॥
 ਤਿਨਕੇ ਸੁਤ ਛੋਂ ਤੀਨਾਂ ਦੇਵਾ । ਆਂਧਰ ਜਿਵ ਕਰਤ ਛੋਂ ਸੇਵਾ ॥
 ਤੀਨਾਂ ਦੇਵ ਆਂਧਰ ਆਂਤਾਰਾ । ਤਾਕੇ ਭਜੇ ਸਕਲ ਸਾਂਸਾਰਾ ॥
 ਤੀਨਾਂ ਗੁਣਕਾ ਧਹ ਵਿਸਤਾਰਾ । ਧਰਮਦਾਸ ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਪੁਕਾਰਾ ॥
 ਗੁਣ ਤੀਨਾਂ ਕੀ ਭਕਿਤ ਮੈਂ, ਭੂਲ ਪਰੋ ਸਾਂਸਾਰ ॥
 ਕਹੈਂ ਕਥੀਰ ਨਿਜ ਨਾਮ ਬਿਨ, ਕੈਂਦੇ ਉਤਰੋਂ ਪਾਰ ॥

ਉਪਰੋਕਤ ਅਮੂਤਵਾਣੀਮਾਂ ਪਰਮੇਵਰ ਕਗਿਰਸਾਹੇਬਜੁ ਪੋਤਾਨਾ ਅੰਗਤ
 ਸੇਵਕ ਸ਼੍ਰੀ ਧਰਮਦਾਸ ਸਾਹੇਬਜੁਨੇ ਕਹੀ ਰਹਾ। ਛੇ ਕੇ ਧਰਮਦਾਸ ਆ ਬਦੀ ਸਾਂਸਾਰ
 ਤਤਵਫਾਨਨਾ ਅਭਾਵਥੀ ਵਿਚਲਿਤ (ਭੂਲੋ ਪਡੇਲ) ਛੇ। ਕੋਈਨੇ ਪ੍ਰੌਣ ਮੋਕਾਮਾਗ
 ਤਥਾ ਪ੍ਰੌਣ ਸੂਝਿਟਰਚਨਾਨੁਂ ਜਾਨ ਨਥੀ। ਏਟਲਾ ਮਾਟੇ ਹੁਂ ਤਮਨੇ ਮਾਰਾ ਛਾਰਾ
 ਰਚੇਲੀ ਸੂਝਿਣੀ ਕਥਾ ਸਾਂਭਣਾਵੁਂ ਛੁਂ। ਬੁਝਿਮਾਨ ਵਿਕਿਤ ਤੋ ਤਰਤ ਜ ਸਮਜ਼
 ਜਥੇ। ਪਚੰਤੁ ਜੇ ਬਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣੀਨੇ ਲੋਈਨੇ ਪਣ ਨਥੀ ਮਾਨਤਾ ਤੋ ਤੇ ਨਾਦਾਨ ਪ੍ਰਾਣੀ
 ਕਾਗਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਥੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਛੇ, ਤੇ ਭਕਿਤ ਯੋਗਿ ਨਥੀ। ਹਵੇ ਹੁਂ ਬਤਾਵੁਂ ਛੁਂ
 ਕੇ ਅਣੋਧ ਭਗਵਾਨੋ (ਭਾਣਾਜੁ, ਵਿਖੁਜੁ, ਸ਼ਿਵਜੁ) ਨੀ ਉਤਪਤਿ ਕੇਵੀ ਰੀਤੇ
 ਥਈ? ਅੇਮਨੀ ਮਾਤਾਜੁ ਤੋ ਅਖ਼ਾਂਗੀ (ਦੁਗ੍ਗਾ) ਛੇ ਤਥਾ ਪਿਤਾ ਜਧੋਤਿ ਨਿਰੰਜਨ
 (ਭਾਣ-ਕਾਗ) ਛੇ। ਪਛੇਲਾ ਭਾਣਨੀ ਉਤਪਤਿ ਈਂਡਾਮਾਂਥੀ ਥਈ। ਪਛੀ ਦੁਗ੍ਗਾਨੀ ਉਤਪਤਿ
 ਥਈ। ਦੁਗ੍ਗਾਨਾ ਰੱਪ ਪਰ ਆਸ਼ਕਤ (ਮੋਹਿਤ) ਥਈਨੇ ਕਾਗੇ (ਭਾਣੇ) ਭੂਲ (ਛੇਡ-
 ਛਾਡ) ਕਵੀ ਤਵਾਰੇ ਦੁਗ੍ਗਾ (ਪ੍ਰਕੂਤਿ) ਏ (ਨਾਨੁ ਰੱਪ ਬਨਾਵੀਨੇ) ਏਨਾ ਪੇਟਮਾਂ
 ਸ਼ਰਣ ਲੀਧੀ। ਹੁਂ ਤਥਾਂ ਗਿਧੀ ਜਧੋਤਿ ਨਿਰੰਜਨ ਕਾਗ ਛਤੀ। ਤਵਾਰੇ ਭਵਾਨੀਨੇ
 ਭਾਣਨਾ ਉਦਰਥੀ ਕਾਠੀਨੇ ਅੇਕਵੀਸ ਭਾਣਾਂਦ ਸਹਿਤ ੧੬ ਸ਼ੰਖ ਕੋਖਨੀ ਦੂਰੀ ਪਰ
 ਮੋਕਲੀ ਦੀਧਾ। ਜਧੋਤਿ ਨਿਰੰਜਨੇ ਪ੍ਰਕੂਤਿ ਦੇਵੀ (ਦੁਗ੍ਗਾ) ਨੀ ਸਾਥੇ ਭੋਗ-ਵਿਲਾਸ
 ਕਹੋਂ। ਆ ਬੰਨੇਨਾ ਸਾਂਚੋਗਥੀ ਅਣੋਧ ਗੁਣੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਣਾਜੁ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਖੁਜੁ ਤਥਾ
 ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਵਜੁ) ਨੀ ਉਤਪਤਿ ਥਈ। ਆ ਜ ਅਣੋ ਗੁਣੀ (ਰਜੇਗੁਣ ਭਾਣਾਜੁ, ਸਤੋਗੁਣ
 ਵਿਖੁਜੁ ਤਥਾ ਤਮੋਗੁਣ ਸ਼ਿਵਜੁ) ਨੀ ਜ ਸਾਧਨਾ ਕਵੀਨੇ ਬਦੀਂ (ਸਰਵ) ਪ੍ਰਾਣੀ
 ਕਾਗਜਾਗਮਾਂ ਫਸਾਵਾਂ ਛੇ। ਜਥਾਂ ਸੁਧੀ ਵਾਸਤਵਿਕ ਮੰਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਮਲੇ ਤਥਾਂ ਸੁਧੀ
 ਪ੍ਰੌਣਮੋਕਾ ਕੇਵੀ ਰੀਤੇ ਥਥੇ?

(૧૩) ભટકેલાઓને સતમાર્ગ

(બહેન ઈશવરીની દર્શનથી આત્મકથા)

હું ભક્તમતી ઈશવરીની પત્ની શ્રી ભક્ત સુરેશદાસ અહૃતાવત પુત્ર શ્રી પ્રતાપસિંગ અહૃતાવત, પાનાગંભ, ગામ ડીગલ, જી. ઝજ્જર માં રહું છું. હે બંદી છોડ સતગુર રામપાલજ ! હું અને મારો પરિવાર તમારાં ચરણોની ઘૂળ છીએ. તમે અમને જે સુખ આચ્યું તેની અમે અમારા આ જીવનમાં કચારે કલ્પના પણ નહોતી કરી. આજે હું મારી આપવિતી લખી રહી છું. જેની તમે અમારી ઉપર કૃપા બક્ષી છે. કારણ કે અમારી આ દુઃખભરી કહાની ને વાંચીને અમારા જેમ દુઃખી પરિવાર પણ આપના આશીર્વાદથી કલ્યાણ કરાવી શકે. અમારું જીવન બિલકુલ અંધકારમય હતું, અગર તમારાં ચરણોમાં નહીં આવતા તો આવે અમે જીવતા ના હોત.

હું અસાદ્ય રોગથી પીડિત હતી. મારો ભાઈ ભાપડૌદા નિવાસી, ઓમપ્રકાશ પુત્ર શ્રી દ્યાનંદ રાઠી જે હિન્દુયાણા પોલીસમાં નોકરી કરતા હતા, પણ આ જ બીમારીથી મૃત્યુને પ્રાપ્ત થઈ ગયા હતા. હું પણ આ જ સ્ટેઝ પર પહોંચી ગઈ હતી. હું એ હાલતમાં પહોંચી ગઈ હતી કે હાથ-પગ બિલકુલ લકવાગ્રસ્ત જેવા જ થઈ ગયા હતા. અવાજ નીકળવાનો બંધ થઈ ગયો હતો. અલગ અલગ જગ્યાના ડોક્ટરોને બતાવ્યું, દોરા-ધાગાવાળાઓને, ભૂવાઓને પણ બતાવ્યું, પરંતુ બધી જગાએ બિરાશા જ મળી. મારા પતિ એટલો દાર પીતા હતા કે જ્યારે ઘરે આવે તો બાળકો ડરના માર્યા પલંગની નીચે સંતાઈ જતા હતા. ઘરનાં વાસણ પણ દારના માટે વેરી નાંખ્યાં અને માથા પર દેવું ચાટાવ્યું હતું. પાડોશી પણ કંટાળી ગયા હતા. એક દિવસ તો નશાની હાલતમાં એ મને ઉઠાવીને ડાલાણપાન્ને ના કૂવામાં નાંખવા ચાલ્યા. ત્યારે મહાપાપી જીવે (પ્રેતે) કહ્યું કે કોઈની તાકાત નહીં ચાલે, હું આ ઘરને બરબાદ કરીને છોડીશ. મારા ભાઈઓ એ મારી ઉપર બહુ બધા પૈસા ડોક્ટરોના ચક્કરમાં વેડફી નાખ્યા પરંતુ મને કોઈ જ ફાયદો ના થયો. મારો પતિ દાર પીતો હતો તથા બાળકો નાના-નાના હતા. સાસરિયામાં કોઈ સહારો ન હતો. મારો ભાઈ સુખવીર જે ડી.ટી.સી. માં દ્રાયવર છે, તેણે પરમ પૂજ્ય સતગુર રામપાલ મહારાજથી નામ ઉપદેશ લઈ રાખ્યો છે. તેણે કહ્યું કે બહેનને સંત રામપાલ મહારાજથી નામ ઉપદેશ અપાવી દઇએ, મરવાનું તો છે જ, છેલ્લો ઉપાય કરી લઈએ. આ બાજુ મારા પિતાજી શ્રી દ્યાનંદ રાઠીએ કહ્યું કે શું કોઈ નામ ઉપદેશથી ઠીક થાય છે ? આ બાજુ મારા ભાઈએ આ બધાને નામ ઉપદેશની મહિમાના વિષયમાં સમજાવ્યા. તેના પણી બધાએ કહ્યું કે જોઈ લઈએ. આમ કહીને મને સંત રામપાલજી મહારાજના ચરણોમાં લઈને ગયા. તે સમયે ગુરુદેવ ગામ પંલબખોડ, દિલ્હી માં સતસંગ કરી રહ્યા હતા. બધો પરિવાર મને લઈને રાતના ૧૦ વાગ્યે મહારાજની ચરણોમાં ગયા. આ વાત રૂપ ડિસેઝન ૧૯૯૬ ની છે.

મારા ભાઈએ પૂજ્ય રામપાલજી મહારાજને મારી દુઃખદાયી કથા સંભળાવી. ગુરુજીએ રાતના ૧૦ વાગે સત્સંગમાં જ નામ ઉપદેશની કૃપા કરી હતી. તેના પહેલા મારી જુભ પણ બોલતી બંધ થઈ ગઈ હતી. જ્યારે

૨૬ ડિસેમ્બરની સવારે હું ભાગી તો સારી હાલતમાં બોલી શકતી હતી તથા મારા ભાઈને મેં કહ્યું કે આટલાં વર્ષો પછી મને લાગી રહ્યું છે કે મારા શરીર પરનો બધો ભાર ઉંતરી ગયો છે. મને બોલતા જોઈને મારા ભાઈ સુખવીર આશ્વર્ય પામ્યા તથા કહ્યું કે મહારાજ રામપાલજી તો સાક્ષાતું કબીર પરમેશ્વર આવ્યા છે. હું બીડી પીતી હતી તે દિવસથી જ છોડી દીધી. ઘરે આવ્યા તો મારા પતિ ભક્ત સુરેશ કહ્યું કે તમે શું નામ લઈને આવ્યા છો, તે હું જોઉ છું, તમારા નામમાં શું શક્તિ છે? પોતાની માને કહ્યું કે આ સારું નામ લઈને આવ્યા. બાળકો સવારે ગુડમોર્નિંગ ને બદલે સત્ત્વસાહેબ બોલવા લાગ્યા. ભક્ત સુરેશ એક વરસ સુધી એમ જ દાર પીતો રહ્યો તથા ઘરમાં ઝઘડા કરતો રહ્યો.

એક દિવસ આ બંદી છોડ કબીરસાહેબ, ગરીબદાસજી સાહેબ અને સતગુરુ દેવ સંતરામપાલજી મહારાજના ફોટાને તોડવા માટે લઈને ઊભા થઈ ગયા. ત્યારે મેં હાથ જોડીને બંદીછોડને પ્રાર્થના કરી કે આપ જ આમની બુદ્ધિને વશ કરી શકો છો. ત્યારે બંદીછોડ તમે જ એમને એવો ચમત્કાર બતાવ્યો કે મારા પતિ સુરેશે પૂજાની જગ્યાએ ફોટા પાછા મૂકી દીધી તથા પાછા જઈને દંડવત્ પ્રણામ કર્યા, ત્યારથી લઈને આજ સુધી તેમણે દાર, બીડી વગેરે બધી ટેવો છોડી દીધી. આ બધી વાતની સાક્ષી ગંજા અને ડીઘલ ગામ છે. મને પુનર્જન્મ મળ્યો તે જોઈને મારા દુઃખમાં દુઃખી મારા ભાઈ રાજેન્દ્રસિંહ રાઠી ડીઓસપી (હરિયાણા) અને ભાઈ પ્રેમપ્રકાશ રાઠી એડવોકેટ (હિલ્ફી) પૂર્વા પરિવારે પણ નામદાન લીધું. નામ ઉપદેશ લીધા પછી કબીર પરમેશ્વરે એવા એવા સુખ આપ્યા જેની કલ્યાન પણ થઈ ના શકે. અમારી ભેંસ સાપ ગળી ગઈ. ભેંસની હાલત ખૂબ ખરાબ હતી. ડોક્ટરને બતાવ્યું તો તેમણે કહ્યું કે ભેંસે ઝેરી વસ્તુ ખાદી છે તથા ૧૦ ઇંજેક્શન લગાવી દીધા. બીજા દિવસે ભેંસની આંખોમાંથી લીલું પાણી પડવા લાગ્યું અને ભેંસ આંખે આંધળી થઈ ગઈ. ડોક્ટરે પણ હાથ ઉપર કરી લીધા. ત્યારે રાત્રે સ્વખનમાં સતગુરુ દેવ રામપાલજી મહારાજ નજર આવ્યા તેમણે ભેંસના શરીર ઉપર હાથ ફેરાવ્યો. સવારે ઉઠ્યા તો અમે તથા પડોશીઓએ પોતાની આંખ વડે ભેંસના મૌખમાં સાપને જોયો તથા તેને બહાર કાટ્યો. ભેંસ સારી થઈ ગઈ અને પૂર્ણ દૂધ પણ આપવા લાગી ગઈ. અમને તો ખબર નહીં કેટલાંચ સુખ તમે અમને આપ્યાં. ગઈકાલ સુધી અમારી પાસે ૧૦ રૂપિયા પણ નહીંતા, પરંતુ આબે તે જ ખેતરોમાં ધન ઉપજે છે તથા કોઈની આગળ હવે હાથ ફેલાવવાની જરૂરત નથી. પડોશી કહે છે કે તમારા ગુરુજી જ તમારા માટે રામ છે. અજ્ઞાનીઓ દ્વારા બહેકાવેલ આ ભોળો સમાજ શું ભાણે તમારા મહિમાને?

સંત રામપાલ મહારાજના વિરોધી તો માગ કિયા ડિડાડવાનું જાણે છે. જેની સાથે અનુભવ થયો છે તે જ બતાવી શકે, તેમને તમારાથી શું કેટલું મળ્યું છે? અમે તમને આ જ પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે અમને તમારાં ચરણોમાં જ રાખજો, તથા તમે હજારો વર્ષ આમ જ દુઃખીઓના સહારા બની રહ્યો. સતગુરુ રામપાલજી મહારાજ પરમાત્માના અવતારમાં આવ્યા છે.

તમારું નામ લીધા પછી અમારા ઘરમાં એટલું સુખ મળ્યું પરમેશ્વર જો કે અમે વર્ણન નથી કરી શકતા. છતાં પણ વર્ણન કરવાની કોણિષ કરી રહી છું. મેં સન્ન ૧૯૬૭માં નામ ઉપદેશ લીધો તેનાં દોટ વરસ પછી. એક ઘટના ઘટી જે આ પ્રકારે છે.

એક રાતના આ બધું દેખાયું કે હું ગામમાં સ્મશાન પૂછી રહી છું કે ક્યાં છે? મને બતાવ્યું અને દેખાડયું કે તમે કાલ અહીં આવજો. તે મુંડાન-પાનેનું સ્મશાન હતું. જ્યારે સવાર થઈ તો મને ઝાડા થઈ ગયાં, મને માથામાં દુઃખાવો થવા લાગ્યો કે માથું પછાડીને મરી જઉ. મોતના બધાં કારણો પૂર્ણ થઈ ગયાં. ડોક્ટરને બોલાવ્યાં તો તેમને ઈંજેક્શન લગાવ્યું એના પછી ડોક્ટરે બતાવ્યું આ તો મરી ગઈ છે, તેનાં પછી ચાર દૂત દેખાયા. પછી દૂતોએ મને બજ્ઝો બાજુથી પકડી લીધી અને બોલ્યા કે અમને ભગવાને મોકલ્યાં છે, તમને લઇને જઈશું તમારો સમય પૂરો થઈ ગયો છે. મેં કહ્યું કે મારા ગુરુજી નહિ લઈ જવા દે. પછી તેમણે કહ્યું કે તમારા ગુરુજી શું કરશે? તમારો સમય પૂરો થઈ ગયો. અમે એમ કરીશું કે તમારા હાથે જ તમારું મોત કરાવીશું. તેના પછી મારા બજ્ઝો હાથ વડ ગળાને ખબ જોરથી દખાવ્યું જેથી મારા પ્રાણ આંખોમાં આવી ગયા. પછી હું કોઈની સાથે બોલી ના શકી. બંદી છોડ કહે છે કે, “આ જમ તેરે ઘટને ઘેરેં, તૂ રામ કહિન નહીં પાવેગા.” તેવી સ્થિતિ મારી સાથે થઈ ગઈ તેના પછી કબીર સાહેબ કમળના ફૂલ પર મારી પાસે પ્રગટ થયાં. તેના પછી મારા અંદરથી પૂજ્ય સતગુરુ રામપાલજી મહારાજનો અવાજ આવ્યો કે આ છોકરીને તમે કેવી રીતે લઈ જશો, આને તો અમે નહિ જવા દઈએ, આને તો અમે ઈચ્છીશું ત્યારે લઈ જશું. આનો અગર પગ પણ કાપી દેશો તો અમે તે પણ જોડી દઈશું, આ સિવાય ગુરુજીએ ઘણી બધી વાતો કરી જેનું બધું વર્ણન નહીં થઈ શકે. તેના પછી ચ્યાના દૂત ભાગી ગયા. તેના પછી ગુરુજીએ મને કહ્યું કે દીકરી રદીશ નહીં, તારા મોતને મેં ટાળી દીધું છે, હવે જ્યારે હું ઈચ્છીશ ત્યારે લઈ જઈશ.

અમારી એક ભેંસ જે નો વિચારવાનો સમય નજીક હતો, તે એક દિવસ પૂર્તળાની જેમ થઈ ગઈ. ડોક્ટરને બોલાવીને લાવ્યા તો ડોક્ટરે ટાઈમથી પહેલા જ હાથ વડે બચ્યાને કાટયું, તેના પછી ભેંસે મેલી નહીં કાઢી. કોઈના કહેવાથી અમે જે થોડી મેલી (જેર) બહાર હોય છે તેના પર ઈટ બાંધી દીધી, તો તે મેલી તૂટી ગઈ. મેલી ના તૂટવાથી ભેંસની હાલત બહુ જ ખરાબ થઈ ગઈ. બધા કહેવા લાગ્યા આ ભેંસ હવે મરવાથી જરી નહીં શકે. અમે ગલ્બરાઈને રાતમાં જ પાંચ ડોક્ટરોની પાસે ગયા. એક પણ ડોક્ટર નહીં આવ્યા. કહેતા કે આ કેસ પતાવવાની અમારા હાથની વાત નથી. હવે પરમાત્મા જ બચાવી શકે છે. તેના પછી બહુ દુઃખી થઈને મેં આશા છોડી દીધી કે આજે ભેંસને કોઈ નહીં બચાવી શકે. પછી મેં કહ્યું કે ભક્તજી આશા ના તોડો. અમારા બંદી છોડ બધું સારું કરશે તેના પછી બંદી છોડની સામે દંડવત્ પ્રણામ કર્યા અને પ્રાર્થના કરી. તેના પછી સવારે એક ડોક્ટરની પાસે ગયા તો તેણે આવીને જોયું તો કહ્યું આ બચશે નહીં, આવું જ અમારી ભેંસની સાથે પણ થયું હતું ત્યારે મોટા ડોક્ટરે ભરપૂર કોણિશ કરી હતી પણ બચી નહીં. પછી ડોક્ટર અમારી ભેંસ વિષે

કહેવા લાગ્યા કે પરમેશ્વરની દયાથી બચી પણ ગઈ તો દૂધ નહીં આપે. તેના સાત દિવસ પછી ગુરુજી દેખાયા કે ભેંસની આંતડિઓમાંથી ઝેર (મેલી) કાઢી રહ્યા છે. સવારે ભેંસે મેલી બહાર નાખી તથા તે સ્વરસ્થ થઈ ગઈ અને ૧૫ કિલો દૂધ આપવા લાગી ગઈ. આ અમારા બંદી છોડની કૃપા છે જ્યારે કે ચાર-પાંચ પડોશીઓની ભેંસ આવી બીમારીથી મરી ગઈ હતી.

મારો નાનો દીકરો જેની ઉભર ૧૪ વર્ષની છે, નામ નવનીત છે – તેને નાનપણ (છ મહિનાનો હતો ત્વારથી) થી જ નિમોનિયા થઈ ગયો હતો અને ૫ વર્ષ સુધી તેની બીમારી ખતમ ના થઈ. મારા દરેક શક્ય પ્રયાસ કરવા છતાં તથા ડોક્ટરના ના કહેવા છતાં પણ મેં હાર નહીં માની. એક દિવસ મેં તેને સતગુરુદેવ રામપાલજી મહારાજથી નામ-દાન અપાવ્યું, તે જ દિવસથી માનો મારા બાળકને કોઈ બીમારી હતી જ નહીં. હવે આ બાળક આબે પોતાની ઉભરનાં બદાં બાળકોથી તંદુરસ્ત છે. આ બદા ચમત્કાર અમારા ગુરુદેવ રામપાલજી મહારાજજીની અસીમ કૃપાથી થયા છે.

એક દિવસ પુરીંમાના સત્સંગના સમયે વર્ષ ૨૦૦૪માં વરસાદ ના થવાને કારણે અમારી ડાંગરનો પાક સુકાઈ રહ્યો હતો અને નહેરમાં પણ પાણી આવીને ચાલવ્યું ગયું હતું. એક મહિના પછી ફરીથી નહેરમાં પાણી આવવાનું હતું. ત્યાં ટ્યુબવેલથી પાણી આપવાનું સાધન ન હતું. અમે માત્ર નહેર પર જ આશ્રિત હતા.

પરંતુ પૂરીંમાના દિવસે અમે આશ્રમથી સત્સંગ સમાપનના પછી જ્યારે ખેતરને જોવા ગયા તો અમારી અઠી એકર જમીન (ડાંગરવારી) ઘૂંટણ-ઘૂંટણ પાણીથી ભરેલી હતી. આ ક્યારેચ સ્વપ્રમાં પણ ન થવાવાળું કાર્ય અમારા સતગુરુદેવની કૃપાથી થયું અને બદા ખેતરના પડોશીઓએ અફસોસ કર્યો કે આ નહેરમાં તો તમારા સતગુરુદેવે તમારા માટે અને માત્ર તમારા માટે જ પાણી ચલાવ્યું છે. બીજા બદા લોકોના પાકમાંથી વદારેમાં વદારે ૧૦ મણ (૪૦ કિલોનો એકમણ) અનાજ થયું જ્યારે સતગુરુદેવજીની કૃપાથી અમારે ત્યાં ૪૦ મણ (૪૦ કિલોનો એક મણ) પ્રતિ એકર થયું.

બહુ બદાં સુખ અમારા બંદી છોડ સતગુરુ રામપાલજીએ અમને આપ્યાં છે. મારા બન્ને પુત્ર (ભક્ત અભિત તથા નવનીત) મે-૨૦૧૦ માં દિલ્હી પોલીસમાં નોકરી લાગી ગયા. મારી તથા મારા પરિવારની તરફથી બદા વાચકોને પ્રાર્થના છે કે તમે અતિ જલદી સતલોક આશ્રમ કર્યોથામાં આવીને સંત રામપાલજી મહારાજથી મફતમાં નામ પ્રાપ્ત કરો. મનુષ્યજીવન વ્યર્થ ના કરો. કબીર પરમેશ્વર કહે છે :-

કલ કરે સો આજ કર, આજ કરે સો અબ /

પલમેં પ્રલય હોએગી, બલ્લર કરોગે કબ //

સત સાહેબ ! જ્ય બંદી છોડ ! સતગુરુ રામપાલજી મહારાજ કી જ્ય !

ઉજ્જવ થયેલ પરિવાર વરસ્યો

હું ભક્ત રમેશ, પુઅ શ્રી ઉમેદ સિંહ, ગામ-પેટવાડ, તા. હાંસી બિલ્લા હિસારનો રહેવાવાળો છું. હું છાલ હવે એમ્પલાઈજ કોલોની જેલની સામે જુંદ શહેરમાં સહપરિવાર રહ્યું છું.

નામ લીધા પહેલા અમે ભૂતોની પૂજા કરતા હતા. અમારા ગામમાં બાબા સાન્દ્રિયાની માન્યતા હતી, જીના પર અમે પ્રત્યેક મહિનાની પૂર્ણિમાએ જ્યોતિ લગાવવા (દીવો કરવા) જતા હતા. અમે શુક્રવાર, જન્માષ્ટમી. શિવરાત્રીનું વ્રત પણ કરતા હતા. પિતરો (પિતૃઓ)ના પિંડ દાન અને શ્રાદ્ધ પણ કરતા હતા. છતાં પણ અમારાં ઘર બિલકુલ ઉજ્જવલ થઈ ચૂક્યું હતું. જ્યારે હું ૧૨ વર્ષનો હતો ત્યારે મારા પિતાજીનું મૃત્યુ થઈ ગયું હતું. ઘરમાં પ્રણ સદસ્ય હતા, અણેની આપસમાં લડાઈ રહેતી હતી. અણેની ભૂત-પ્રેત બહુ હેરાન કર્યા કરતા હતા અને અણે બહુ વધારે બીમાર રહેતા હતા. પહેલા ડોક્ટરને બતાવ્યું પણ કોઈ આરામ ન થયો, પછી ભુવાઓની પાસે ગયા. કોઈ કહે તમે ૫૦૦૦ ઇપિયા આપી દો તો હું તમને બિલકુલ ઠીક કરી દઉ, કોઈ કહેતા તમે ૧૦૦૦૦ ઇપિયા આપી દો.

અમે બિલકુલ ઉજ્જવલ થઈ ગયા હતા. પરંતુ કોઈ આરામ ના થયો. મારા સંબંધી ભક્ત રઘુવીરસિંહ ગામ કૌથકલાં, વાળાના વાર્ણવાર કહેવાથી માતાજીએ સન ૧૯૮૬માં સંત રામપાલજી મહારાજથી નામ લીધું. મારી પત્નીને પાંચ વર્ષ પછી પણ કોઈ સંતાન ઉત્પણ ના થયું. મારાં માતાજીના કહેવાથી મારી પત્નીએ પણ સંતરામપાલજી મહારાજથી નામ લીધું. નામ દાન લેતા જ વર્ષની અંદર મારી પત્નીએ એક બાળકને જન્મ આપ્યો. મારો ભગવાનમાંથી વિશ્વાસ ઉઠી ગયો હતો. આ કારણે મેં નામ નહોતું લીધું તથા પોતાની માતા અને પત્નીને પણ સંતજીની પાસે જવાની ના કરતો હતો. મારો દીકરો ૧૫ દિવસનો હતો, બહુ વધારે બીમાર થઈ ગયો. ડોક્ટરોએ કહ્યું કે આ છોકરો સવાર સુધી મરી જશે, આને લઈ જાઓ. સાંજે એક ભક્તે બંદી છોડ સતગુર રામપાલજી મહારાજના વિશે બતાવ્યું કે તેઓ આશ્રમ જુંદમાં આવ્યા છે તે પૂર્ણ સંત છે અને તે જ આ બાળકને ઠીક કરી શકે છે. અમે ડોક્ટર અને દીરા-ધાગાવાળા અને ભુવાઓની પાસે જઇને થાકી ગયા હતા. મારો ભગવાન ઉપરથી વિશ્વાસ ઉઠી ગયો હતો. મેં તે ભક્તને ના પાડી દીધી. પરંતુ તેણે ફરીથી પ્રાર્થના કરી કે સ્વયં બંદીછોડ ભગવાન ધરતી પર આવ્યા છે. તે ભક્તના આટલા વિશ્વાસની સાથે કહેવાથી મેં મારા માતાજીને અનુમતિ આપી દીધી. મારી માઝે દીકરાને લઈ જઈને સતગુર રામપાલજી મહારાજની ચરણોમાં મુકી દીધો અને રડતાં રડતાં પ્રાર્થના કરી કે મહારાજજી આ બાળક મરી ગયો છે. હવે તમે જ આને ઠીક કરી શકો છો. ત્યારે બંદી છોડ સતગુર રામપાલજી મહારાજે કહ્યું કે કબીર પરમેશ્વરની રખાથી આ ઠીક થઈ જશે. આગળના દિવસે જ્યારે બાળકને મરવાનું હતું, તે ઠીક થઈ ગયું. બોલો બંદી છોડ સતગુર રામપાલજી મહારાજકી જય.

અમારું ઉજ્જવલ ઘર બંદી છોડ સતગુર રામપાલજી મહારાજની કૂપાથી ફરીથી વસી ગયું. આટલો ચ્યામટકાર જોઈને પણ પાપકર્મોના લીધે મેં નામ નહીં લીધું અને પહેલાવાળી પૂજા તથા ભૂતોની પૂજા જ કરતો રહ્યો. અમારા ઘર પર પાઠ રખાવ્યો હતો. બંદી છોડ ગરીબદાસજી મહારાજની વાણીનો પાઠ સંત રામપાલજી મહારાજ કરતા હતા અને હું બહાર જઈને દાર્ઢી પીતો

હતો. પછી એક વર્ષ પછી એક દિવસ અમારા ઘરે પાઠ થઈ રહ્યો હતો ત્યારે સાંજે બંદી છોડ સતગુર રામપાલજી મહારાજે સત્કાર કર્યો ત્યારે મેં સંત્સગ સાંભળ્યો અને નામ પણ લીધું. પછી અમારા ઘરમાં દુઃખ નામની વસ્તુ જ ના રહી. મારાં માતાજીએ કોઈના બહેકાવામાં આવીને નામ ખંડિત કર્યું. થોડા સમય પછી સન-૨૦૦૦માં મારી માને અચાનક પગમાં જલન (બળતરા) થવા લાગી. ડોક્ટરને બતાવ્યું. તેમને કહ્યું કે આ બલડકેન્સર છે. આ દસ-પંદર દિવસમાં મરી જશે. અગર પી.જી.આઈ. ચંડીગઢમાં લઈ જશો તો ત્યાં દોટ લાખ રૂપિયા થશે અને વદારેમાં વદારે એક વર્ષ સુધી જીવિત રહી શકશે. પરંતુ દુઃખાવો ઓછો નહીં થાય. બંદી છોડ સતગુર રામપાલજી મહારાજે કહ્યું કે તમારી માતાજીએ નામ ખંડિત કર્યું છે જેમ લાઈટનું બિલ નહીં ભરવાથી કનેક્શન કપાઈ જવાથી વિદ્યુતથી મળવાવાળો લાભ બંધ થઈ જાય છે. તેને ફરી સુચારુ કરવું પડે છે. મારા માતાજીએ પોતાની ભૂલની ક્ષમાયાચના કરી. મહારાજજીએ ફરીથી નામ આપ્યું તથા માથા પર હાથ મૂક્યો. માથા પર હાથ મૂકૃતા જ પગની જલન અને દુઃખાવો બંધ થઈ ગયો. પછી લગભગ બે વર્ષ પછી દાઢ પડાવવાને લીધે દાટમાંથી લોહી નીકળવા લાગ્યું. ડોક્ટરની દવાઓ આપી અને ટાંકા પણ લગાવ્યા, પરંતુ લોહી નીકળવાનું બંધ ના થયું. પછી ડોક્ટરએ તે બીમારી ચેક કરી અને કહ્યું કે આમને બલડ કેન્સર છે અને હવે તે ફેલાઈ ગયું છે. હવે આ ઠીક નહીં થઈ શકે. એને ઘરે લઈ જાઓ. આ લોહી આમ જ નીકળશે તો બે દિવસમાં મરી જશે. પછી આગળના દિવસે પેશાબ અને લેટરિનમાંથી લોહી પડવાનું શરૂ થઈ ગયું. ત્યારે મેં સતગુર રામપાલજી મહારાજને ફોનથી બતાવ્યું કે ડોક્ટરે કહ્યું કે આ બે દિવસમાં મરી જશે. ત્યારે સદગુરુ રામપાલજીએ કહ્યું કે બંદી છોડ જે કરશે તે સારું કરશે. પછી બીજી રાતના બે વાગ્યે ચ્યામદૂત તેને લેવા માટે આવ્યા. મારી માએ કહ્યું કે તારા પિતાજી (દસ વર્ષ પહેલા ગુજરી ગયા હતા) મને લેવા માટે આવ્યા છે. એટલું કહેતા-કહેતા તે ચ્યામદૂત મારી માની અંદર પ્રવેશ કરી ગયા અને કહેવા લાગ્યા કે હું આને લઈને જ જઈશ, આનો સમય પૂરો થઈ ચૂક્યો છે. મને ચા પીવડાવો. ત્યારે અમે તેના માટે ચા બનાવવા મૂકી જ હતી, એટલામાં તે ચ્યામદૂત કહેવા લાગ્યા કે ખબર નહીં તમારા ઘરમાં કેટલી મોટી શક્તિ છે, ત્રી મને મારી રહી છે, હું અહીં વદારે નહીં રોકાઈ શકું, મને જલદી ચા પીવડાવો, હું જઈ રહ્યો છું અને ગરમ ગરમ જ ચા પી ગયા. જતા-જતા કહેવા લાગ્યા કે તમારા ઘરમાં પૂર્ણપરમાત્મા ઉભા છે. હું આને નહીં લઈ જઈ શકું, આમ કહેતા તે ચાલ્યા ગયા. એક મિનિટના પછી જ લોહી નીકળતું બંધ થઈ ગયું. જુબ અને દાંત કાળા પડી ગયા હતા. તે બિલકુલ સાફ થઈ ગયા અને બંદી છોડ સતગુર રામપાલજી મહારાજની કૃપાથી તે પહેલાની જેમ સ્વસ્થ થઈ ગઈ. પરમાત્મા કબીર સાહેબજીએ મારી માતાજીની પાંચ વર્ષની આચુ વદારી દીધી. ૨૪ જુલાઈ ૨૦૦૫માં સત્યભક્તિ કરીને સતલોક પ્રસ્થાન કર્યું. બોલો બંદી છોડ સતગુર રામપાલજી મહારાજ કી જ્ય. સતસાહેબ.

“કિડની સારી કરવી તથા થૈતાનને માણસ
(ખરાબને સારો) બનાવવો”

હું ભક્ત જગદીશ પુઅ શ્રી પ્રભુરામ, ગામ પંબળ ખોડ, દિલ્લી-૮૧, ડી.ટો.સી. (દિલ્લી ટ્રાન્ઝપોર્ટ કોર્પોરેશન)માં મિકેનિક છું. મને દાર્ઢે રાકસ વૃત્તિનો માણસ બનાવી દીધો હતો, માંસ ખાવું, સિગરેટ, હુક્કો પીવો, દાર્ઢ પીવો.

હું નોકરીથી સાંકે લગભગ ૭ અને ૮ વાગ્યે આવતો હતો. કોઈ વખતે ઘરે આવતા દાર્ઢ વધારે પીવાથી એ થી ૧૦ વાગ્યી જતા હતા. શરાબમાં પાગલ થઈને એક વાર આ બાજુ એકવાર બીજુ બાજુ લથડાતા પગે ઘરમાં ઘૂસતો હતો. ઘરે આવતા જ પત્ની અને બાળકોને મારવાનું શરીરી દેતો, દરરોજ ઘરમાં ઝઘડા થતા હતા જે બાળકોને પ્રેમથી છાતીથી લગાવા જોઈએ તે માસૂમ બાળકો મને જોઈને પલંગની નીચે ઘૂસી જતા હતા. બાળકો પોતાના પિતાજીની ઘરે આવવાની રાહ જોતા હોય છે. કહેતા હોય છે કે પચા આવશે. અમારા માટે ખાવાનું કંઈક લાવશે. પરંતુ હું ખાવાની વસ્તુના બદલે દાર્ઢ પીને પાગલની જેમ લાલ આંખોથી તેમને મારવા લાગતો.

બીજુ બાજુ મારી ધર્મપત્ની સુભિત્રાદેવી પણ પોતાના દુઃખી જીવનની સાથે ખતરનાક બીમારીથી ઝગ્ઝુભી રહી હતી. ડોકટરોએ કહી દીઘું હતું કે તેની બંને કિડની ખરાબ થઈ ચૂકી છે. ડોકટરોએ કહું કે દવાઓ ખાતા રહો. પરંતુ છ મહિનાથી વધારે જીવિત નહિ રહી શકો. ઓલ ઈન્ડિયા મેડિકલ અને ડૉ. રામ મનોહર લોહિયા હોસ્પિટલ દિલહીથી પણ આવો જ રિપોર્ટ મળ્યો હતો કે બંને કિડની ખરાબ થઈ ચૂકી છે અને આ છ મહિનાથી વધારે જીવિત નહીં રહે અને સાથે દવાઓ પણ અંત સુધી ખાતા રહેવું પડશે. તે માસૂમ બાળકોની શું હાલત થશે જેનો પિતા શરાબ (દાર્ઢ) પીતો હોય, મા મૃત્યુશીર્યા પર હોય. કોઈ વજનવાળું કામ નહોતી કરી શકતી. તો તે બાળકોને આ વાતની ખબર પડી કે તેમની મમ્મી (માતાજી પણ) છ મહિનાથી વધારે જીવિત નહીં રહે તો તે બાળકોની આંખોથી આંસુ વહેવાં લાગ્યાં. એક તો પિતાજી શરાબી અને બીજુ બાજુ અમારી માતાજી જાનલેવા બીમારીથી પીડિત, અમારું શું થશે? શ્રદ્ધા દીકરા અને એક દીકરી પોતાની માતાજીની પાસે ઉપર પડીને રડવા લાગ્યાં તથા કહું કે હે ભગવાન અમને બધાને પણ અમારી માતાજીની સાથે જ તમારી પાસે બોલવી લેજો. અહીં કોના સહાયેથી જીવશું?

પરમાત્માએ તે બાળકોનો પણ પોકાર સાંભળ્યો અને અમારા પણ શુભ કર્મ ઉદ્ય થયાં કે અમારા પડોશમાં જ ભક્તમતિ નિહાલી દેવીએ પોતાના ગુલાદેવ સંત રામપાલજી મહારાજાની આજાનુસાર ૩૦-૩૧-૧ જાન્યુઆરી ૧૯૯૭ના દિવસે સતગુર ગરીબદાસજી મહારાજાની અમૃતમયી વાણી પણ દિવસનો અખંડ પાઠ પોતાના ઘરે કરાવ્યો. જેમાં સંત રામપાલજી મહારાજે ૩૧ ડિસેમ્બર ૧૯૯૬ની રાતમાં એ થી ૧૧ વાગ્યા સુધી સત્સંગ કર્યો. મારી ધર્મપત્ની સુભિત્રાદેવી પણ પડોશમાં સત્સંગ સાંભળવા ગઈ.

થોડીવાર પછી હું (જગદીશ) પણ મારી નોકરીથી ઘરે આવ્યો. ઘરે આવ્યા પછી બાળકોથી ખબર પડી કે મારી પત્ની પડોશમાં નિહાળીદેવીના ઘરે સત્સંગ સાંભળવા માટે ગઈ છે. આ જાણીને હું બહુ કોથિત થયો અને મેં કહ્યું કે કેમ પાખંડીઓ પાસે ગઈ છે? હું હમણાં જ તેને મારતો મારતો ઘરે લાવું છું. એમ વિચારી હું ભક્તમતિ નિહાલી માતાના ઘરે ગયો. મેં દાર્ઢી પી રાખ્યો હતો. જ્યારે હું નિહાલી માતાના ઘરે પહોંચ્યો તો સંતરામપાલજી મહારાજ સત્સંગ કરી રહ્યા હતા. બહુ સંખ્યામાં ભક્તજન સત્સંગ સાંભળી રહ્યા હતા. તે બધાને જોઈને હું કંઈ બોલ્યો નહીં અને ચૂપચાપ બધાંની પાછળ જેસી ગયો. મેં સત્સંગ સાંભળ્યો સત્સંગમાં મહારાજાને કહ્યું કે :-

શરાબ પીવેં કરવા પાની, સત્તાર જન્મ સ્વાન કે જાની /
ગરીબ, સો નારી-જરી કરેં, સુરાપાન સો બાર /
અંક વિલમ હુક્કા ભરેં, દૂળેં કાલધીર //
કબીર, માનુષ જન્મ પાયકર, નહીં ભજો હરિનામ /
જૈસે કુઆ જલ બિના, ખુદવાયા તિસ કામ //

મહારાજજીએ સત્સંગમાં કહ્યું કે જે બાળકોને પિતાજીએ છાતીથી લગાવવા જોઈએ, તે શરાબી વ્યક્તિને જોઈને બાળકો પલંગની નીચે છુપાઈ જાય છે. શરાબી વ્યક્તિ પોતે પણ દુઃખી, ધનહાનિ, સમાજમાં દ્ર્યજાત સમાખ તથા પરિવાર તથા પડોશી અને સંબંધીઓ સુધીનાને પરેશાન કરીને બદદુઆઓ પ્રાક્ષ કરે છે. જેમ કે શરાબીની પત્ની અને બાળકો તો ઝડાના શિક્ષાર બને છે. પરંતુ પત્નીનાં માતા- પિતા, ભાઈ-ભહેન વગેરે પણ દિવસ-રાત ચિંતિત રહે છે. બધો પાપનો ભાર તે નાદાન શરાબીના માથા ઉપર આવે છે, મનુષ્યજન્મ પ્રભુએ ભક્તિ કરીને આત્મકલ્યાણ કરવા માટે આપ્યો છે, તેને શરાબ વગેરેમાં નષ્ટ ન કરવો જોઈએ. જેમ કે બાળકો સ્કુલમાં શિક્ષાગૃહણ નથી કરતા, અને રખડપહી, ગુંડા-ગરદીમાં ફર્ચી કરે છે. તે શિક્ષાથી વંચિત રહી જાય છે. પછી પૂરી ઉમર મજૂરી કરીને જીવન ગુલારે છે. પછી તેને યાદ આવે છે કે અગર મેં ગુંડા-ગરદીના કરી હોત તો આજ હું બીજા સાથી વિદ્યાર્થીઓની જેમ મોટો અધિકારી હોત. પરંતુ હવે શું થઈ શકે? આ તો તે સમયે વિચારવાનું હતું.

કબીર સાહેબ કહે છે કે -

અથે દિન પીછે ગયે, ચુરુ સે કિયા ના હેત /

અબ પણતાવા કયા કરે, જબ ચીરિયાં ચુગ ગઈ ખેત //

આ જ પ્રમાણે જો મનુષ્યજન્મમાં જે પ્રાણી પ્રલુબક્તિ નથી કરતા તે પણ પક્ષીઓની યોનીઓને પ્રાક્ષ થાય જાય છે. જે વ્યક્તિ દાર્ઢી પીવે છે, તે દાર્ઢના નશામાં ખાવાની ભરેલી થાળીને પણ લાત મારે છે. ભક્તિ ન કરવાથી જુદાં-જુદાં પ્રાણીઓની યોનીઓમાં કષ્ટ ઉઠાવે છે. ક્યારે તે કૂતરાની યોની ધારણ કરે છે. કૂતરા પૂરી રાત ઠંડીમાં પણ ગલીમાં રહે છે. ઉપરથી વરસાદ અને ઠંડીની રાતમાં મહાકષ્ટ ઉઠાવે છે. સવારે ભૂખ સતાવે છે. કોઈના ઘરની રસોઈમાં ધૂસવાની રોષ્ટા કરે છે. પછી ઘરવાળા

ડંડા અને પથ્થાર મારે છે. કૂતરો લાંબા સમય સુધી બૂમો પાડતો રહે છે. પછી બીજા ઘરમાં ઘૂસે છે, ત્યાં ન જાણો રોટલી મળશે કે સોટી મળશે અગર ત્યાં પણ ડંડો ન સીબમાં હશે, તો તે દારુડિયો જે હવે કૂતરો બન્યો છે, તે ગામની બહાર જાય છે. ભૂખથી ત્યાકુળ થઈ મનુષ્યનો મળ ખાય છે. અગર તે નાદાન પ્રાણી જ્યારે મનુષ્યશરીરમાં હતો, જો તે સત્સંગમાં આવી જતો અને સારા વિચાર સાંભળતો પછી બુરાઈ ત્યાગીને પોતાનું કલ્યાણ કરાવતો તથા બાળકોને સારી શિક્ષા તથા પ્રભુની દિક્ષા પ્રદાન કરાવતો, તો તે હંમેશ માટે સુખી થઈ જાત. દારુનો નશો થોડો સમય જ રહે છે. પરમાત્માના નામ ભજનથી થયેલા સુખનો આનંદ હંમેશા સાથે રહે છે.

ઉપરનું સત્ત્સંગ આદરણીય સંત રામપાલજી મહારાજનું સાંભળીને મારો દારુનો નશો છુમંતર થઈ ગયો. આંખોમાંથી આંસુ વહેવાં લાગ્યાં. ઘરે ચાલ્યો ગયો, નીંદર આવી નહિં. ૧ જાન્યુઆરી ૧૯૯૭નાં બપોરે ૧.૩૦ વાગે પોતાની પત્નીને સાથે લઈને સંતરામપાલજી મહારાજની પાસે ગયા. તેમની પાસેથી આત્મકલ્યાણના માટે ઉપદેશ પ્રાક્ષ કર્યો. તેના પછી આજ ૨૦૦૫ સુધી દારુ, તમાકુ તથા માંસને હાથ પણ નથી લગાવ્યો. મારી પત્નીએ પણ સતગુર રામપાલજીથી ઉપદેશ લીધો. તે દિવસ પછી બિલકુલ સ્વરથ છે. ડોકટરોનો ઈલાજ તથા બીમારીનો એક્સેસ-ડે વગેરે આજે પણ અમારા ઘરે રાખેલ છે. જન-જનને બતાવીએ છીએ.

મારી બધાને પ્રાર્થના છે કે આપ પણ પ્રભુના ચરણમાં આવો. સંતરિપમાં આવેલા પરમેશ્વરના સંદેશવાહક સંતરામપાલજી મહારાજને ઓળખો. મફત નામ ઉપદેશ પ્રાક્ષ કરીને કૃપયા તમારું કલ્યાણ કરાવો. ‘સતસાહેબ’,

— ભક્ત જગદીશ

“ભૂતો તથા રોગોએ સતાવેલા પરિવારને આભાદ કર્યો”

ભક્તમતિ અપલેશદેવી પત્ની શ્રી રામેછર પુઅ શ્રી માંગેરામ, ગામ ભિરય, તા. ચરખી દાદરી, જિલ્લો ભિવાની (હરિયાણા) હું અપલેશદેવી મારા દુઃખી જીવનની એક ઝલક તમને બતાવી રહી છું. હું અને મારા બાળકો રાહુલ અને જયોતિ છે જે વીતેલાં સમયને ખરાબ હાલતોને ચાદ કરીને ડરી જાય છે. જેનું વર્ણન કરતાં હૃદય કંપી જાય છે.

૬ ડિસેમ્બર ૧૯૯૫ની રાત્રિના બદમાશોએ મારા પતિને ડચુટીના સમયે જાનથી મારી દીધા હતા. પરંતુ આ પૂર્ણપરમાત્મા (કબીર સાહેબ) અમારું દ્યાન રાખ્યું અને મારા પતિને જીવનદાન આખ્યું જે આજે અમે પરિવાર સહિત બંદી છોડ ગુરુ રામપાલજી મહારાજની દ્યાથી પૂર્ણપરમાત્માનાં ચરણોમાં સ્થાન મળી ગયું છે. અમારા પરિવારમાં મારા પતિને સ્વરચ્છ કપડાં પહેરાવતાં જે થોડા સમય પછી અંડર વિયરની ઉપર ભાગે ઉપર જ્યાં રંબદ અથવા નાડું હોય છે. ત્યાં ચારેબાજુ લોહીથી કપડાં રંગીન થઈ જતાં હતા તથા બાળકોને પણ કફની સાથે લોહી પડતું હતું અને હું પણ એક વર્ષથી હૃદયની બીમારીથી બહુ પરેશાન થઈ ચૂકી હતી. જેના માટે વર્ષથી દવા ખાઈ રહી હતી. મારા પતિદેવ દિલ્હી પોલીસમાં નોકરી કરે છે. મારા પૂરા શરીર ઉપર ફોલીઓ

થઈ જતી હતી. ઘરમાં પડેશાનીઓના કારણે મારા પતિ રામેહરનું દિમાગી સંતુલન પણ બગડી ગયું હતું.

અમે આ પડેશાનીઓને માટે સન-૧૯૬૮પથી ૨૦૦૦ સુધી એક ડઝનથી પણ વધારે લંગડા લોભી અને લાલચી ગુરુઓના દરવાજ ખટખટાવ્યા તથા ભારત વર્ષમાં તીર્થસ્થાનો જેમકે યમુના, ગંગા, હરીદ્વાર, જવાલાઝ, ચામુંડા, ચિંતપુરની, નગરકોટ, બાલાઝ, મહેન્દીપુર અને ગુરુગાવાવાળી માતા તથા ગોરખ ટીલા રાજસ્થાનવાળા પ્રત્યેક સ્થાન પર બાળકો સાથે ઘણીવાર ચક્કર લગાવતા રહ્યા, પરંતુ અમને થોડી પણ રાહત ના મળી.

આ પ્રમાણે અમારા પરિવારની હાલત એટલા સુધી આવી ગઈ હતી કે અમે હોળી અને દિવાળી પણ કોઈ મસ્ઝિદમાં બેસીને વિતાવવા લાગી ગયા હતા.

અમે ખૂબ વધારે ખુશનસીબ છીએ જે અમને સંત રામપાલજી મહારાજના દ્વારા પરમપૂજ્ય કબીર પરમેશ્વરની શરણ મળી ગઈ. હવે કયાં ગયા તે કાળના દૂતો તથા અમારી બીમારીઓ જેનો ઈલાજ ઓલ ઈન્ડિયા હોઝિપટલ દિલ્હીમાં ચાલી રહ્યો હતો, જે સત્ગુલુદેવના ચરણોની ધૂળની આગળ ટકીસકી નહીં.

૨૫ ફેલ્લુઆરી ૨૦૦૧ને એક કાળની પૂજા કરવાવાળા ભૂવાએ ફોન કરીને પૂછ્યું કે અપ્લેશ તમારું નામ છે ? મેં કહ્યું કે છા, તમે તમારું નામ બતાવો. ત્યારે તે ભૂવા (શ્યાના)એ કહ્યું કે આ બળવાન કોણ છે, તમારા શું લાગે છે ? એટલે મેં કહ્યું કે તમે કોણ છો અને તમારું નામ શું છે ? તથા આ બધું કેમ પૂછ્યા માગો છો ? ત્યારે તે ભૂવાએ કહ્યું કે દીકરી તમે મારું નામ ના પૂછ્યશો. હું બતાવા નથી ઈચ્છતો હું છાંશી શહેરથી બોલી રહ્યો છું. આ બળવાન તથા તેની સાથે એક વ્યક્તિ આચ્યો અને મને ઇથિયા ૩૯૦૦ આપી તમારા ઉપર ઘાત કરવા કહ્યું હતું. મેં તમારો ફોન નંબર પણ બળવાન પાસેથી લીધો હતો કે હું પૂછી શકું કે તેમની દુર્ગતિ થઈ કે નહીં. મારી પાસે તમારો ફોન નંબર ન હતો. બળવાને જ આચ્યો હતો. જે કે મેં આ ખરાબ કામ રાખિમાં કર્યું પરંતુ જેવો હું સૂવા લાગ્યો તો મને સફેદ કપડામાં જે ગુરુજીની તમે પૂજા કરો છો તે દેખાયા. જેમણે મને કહ્યું કે આનું પરિણામ તું ખુદ ભોગવીશ. આ પરિવાર સર્વ શક્તિમાન, સર્વ કષ્ટહરણ પરમ પૂજ્ય કબીર પરમેશ્વરની શરણમાં છે. તમારી તો હેસિયત જ શું છે. અહીંના ધર્મરાજ પણ હવે આ પરિવારનું કંઈપણ નથી બગાડી શકતા.

ગરોબ જમ જોરા જાસે ઉરે, મિટેં કર્મ કે લેખ /

અદલી અદલ કબીર હે, કુલ કે સદ્ગુર એક //

પરમ પૂજ્ય કબીર પરમેશ્વરજીથી જમ (કાળ તથા કાળના દૂતો) તથા મોત પણ ડરે છે. તે પૂર્ણપલું પાપકર્મના દંડના લેખને પણ સમાઝ કરી દે છે. તેના પછી તે ભૂવાએ કહ્યું કે દીકરી, તમને આ બતાવી દઉં કે તમે જે દેવ પુરુષોત્તમની પૂજા કરો છો, તે બહુ જ પ્રબળ શક્તિ છે. હું ૨૫ વર્ષથી આ ખરાબકાર્ય (મેલીવિધા) કરી રહ્યો છું. ન જાણે કેટલા પરિવાર ઉઝડી ચૂક્યો છું. પરંતુ આજે પહેલીવાર મેં હાર ખાદી છે. બેટી આ શક્તિને હવે તું ના છોડતી, નહીં તો માર ખઈ જઈશ. તમારા વિનાશ માટે બળવાન વગેરે

ફરી રહ્યા છે. મેં કહ્યું કે અમે તો પૂર્ણપરમાત્માની પૂજા કરીએ છીએ, બળવાન મારા પતિના મોટાભાઈ છે. અમારા જાની દુષ્મન બન્યા છે.

અમે આજે એટલા ખુશનસીબ છીએ કે અમારા દિલમાં કોઈ વસ્તુ કે કાર્યની આવશ્યકતા હોય છે, તેને આ સંદગુરુ દેવ સત્કલીર સાહેબ પૂર્ણ કરી દે છે. આજ ગુરુ ગોવિંદ દોનો ખડે, હમ કીસેકે લાગે પાય. હમ બલીહારી સંદગુરુ દેવ રામપાલજીને ચરણો મેં, જીને પરમેશ્વર દિયા મીલાય. હે ભાઈઓ અને બહેનો, અમારો બધો પદ્ધિવાર મળીને તમને સંદેશ આપે છે કે જે તમારે સતલોકનો માર્ગ, પૂર્ણમોક્ષ અને સર્વ સુખ પ્રાપ્ત કરવા હોય તો અને સંસારિક દુઃખોથી છુટકારો મેળવવો હોય તો બંદી છોડ સંત રામપાલજી મહારાજથી સતનામ પ્રાપ્ત કરી લો અને તમારો અનમોલ મનુષ્યજન્મ સફળ કરી લો.

‘સતસાહેબ’

- ભક્તમતિ અપ્લેશદેવી

“ભક્ત સતીષની આત્મકથા”

હું ભક્ત સતીષદાસ ૧૯૩ સેકટર ૭, આર કે પુરમ, નવી દિલ્હીનો રહેવાસી છું. ઉપરોક્ત પંક્તિઓ અમારા જીવનમાં ચાલિતાર્થી થાય છે. કારણ કે સતગુર બંદીછોડ રામપાલજી મહારાજનો ડિસેમ્બર ૧૯૬૭માં ગામ પ્રીતમપુરા દિલ્હીમાં સત્સંગ થયો હતો, તે વખતે હું મારા એક મિત્રના કહેવાથી સત્સંગ સાંભળવા ગયો, પરંતુ વારસાગત પૂજાઓ છોડવાની વાત સાંભળ્યા પછી સત્સંગમાં મજા ન આવી. સતગુરજી શાંકોમાં વાંચીને અમને સમજાવતા હતા તો અમારા મનમાં થયું કે પુસ્તકોને તો અમે ઘરે બેઠા જ વાંચી લઈશું. આ પ્રમાણે જ્યોતિ નિરંજને (કાળે) અમારી બુદ્ધિ રોકી દીધી અને અમારી ભક્તિવાળી ચેનલ બંધ કરી દીધી. સતગુરુ આપણને સમજાવે છે કે :

ગુરુ બિન તિન્હેં ન પાયા જ્ઞાના, જ્યાં થોથા ભૂસ છું તિસાના ।

ગુરુ બિન ભરમના છૂટેં ભાઈ, કોટિ ઉપાય કરો ચતુરાઈ ॥

આ પ્રમાણે અમારી બુદ્ધિ રોકી દીધી હોવાના કારણે અમે આમ-તેમ વાતો કરતા-કરતા ઘરે પાછા આવ્યા, ઇ.સ.૧૯૬૬ માં મારી પતિની શ્રીમતિ મંજૂને મગજના કેન્સરની તકલીફ થઈ ગઈ, જેની અમને સફદરજંગ હોસ્પિટલમાં તપાસ તથા ઇલાજ કરાવતાં ખબર પડી. ત્યાર પછી હું તેને પંત હોસ્પિટલ તથા A. I. I. M. S. નવીદિલ્હી અને તેના પછી Apollo હોસ્પિટલ નવીદિલ્હીના ડોકટરને બતાવ્યું. બધા ડોકટરોએ તરત જ ઓપરેશનની સલાહ આપતા કહ્યું કે ઓપરેશન વખતે એમના એક હાથમાં લકવો થઈ શકે છે. એપોલો હોસ્પિટલના ડોકટરે તો રિપોર્ટ જોઈને કહ્યું કે આમની બંને આંખો હજુ સુધી ઠીક કઇ રીતે છે? અને તે જ સમયે આઈ સ્પેશ્યાલીસ્ટથી ટેસ્ટ કરાવવા માટે કહ્યું. મેં ત્યારે ચેક કરાવી. ત્યારે આઈ સ્પેશ્યાલીસ્ટ અને ન્યૂરોસર્જનને સલાહ આપી કે દર પંદર દિવસે આંખોનો ઇલાજ કરાવતા રહેવું, ગમે ત્યારે જતી રહે, કારણ કે મગજનું કેન્સર એવી જગ્યાએ છે. મારી પતિની અને હું અમે બન્ને પગોથી અપંગ છીએ અને હાથ તથા આંખો જતી રહેવાની વાત સાંભળી. શ્વાસ ઉપરનો ઉપર અને નીથેનો નીથે રહી ગયો, પરંતુ બીજી કોઈ ઉપાય ન હોવાથી છેવટે પંત હોસ્પિટલ નવી દિલ્હીમાં ઓપરેશન કરવાનું વિચાર્યું, અને ડોકટરના કહેવાથી INMAS, હોસ્પિટલ તિમારપુર દિલ્હીથી

M.R.I. કરાવી લીધી અને બીજા ઘણા ટેસ્ટ કરાવ્યા. ફક્ત ઓપરેશનની તારીખ લેવાની બાકી હતી. અમને પૂર્ણપરમાત્મા તત્ત્વદર્શી સંત રામપાલજી મહારાજની પહેલા સાંભળેલી સત્સંગની સાખી (પંક્તિઓ) ચાદ આવી.

જિન મિલતે સુઅ ઉપજે, મિટેં કોટિ ઉપાથ /
ભુવન ચર્દુંદશ હુંદિયાં, પરમ સ્નેહી સાથ //

અને અમારી ભક્તિ ચેનલ પરમેશ્વરે ચાલુ કરી અને મનમાં ભાવના ઉત્પન્ન થઈ કે ઓપરેશનના પહેલા નામ લઈને જોઈ લઈએ. પછી મારા મિન્ની સાથે પ્રીતમપુરા દિલ્હીમાં જઈને ૪, ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૧ ના દિવસે પૂર્ણપરમાત્મા તત્ત્વદર્શી સંત રામપાલજી મહારાજથી નામદાન લીધું. પહેલાની બધી પૂજાઓ છોડી દીધી. સતગુરુજીએ અખંડ પાઠ કરવાની સલાહ આપતાં કહું કે પરમાત્માની ઇચ્છા હશે તો ઓપરેશન દૂર થઈ જશે અને બધું જ ઠીક થઈ જશે, અમે સદગુરુના કહેવા મુજબ ઘરે બેણ દિવસનો અખંડ પાઠ કરાવ્યો અને એના પછી ડોક્ટર પાસે ઓપરેશનની તારીખ લેવા પંત હોસ્પિટલ નવી દિલ્હી ગયા. પહેલા જે ડોક્ટર આ ઓપરેશનની સલાહ આપી રહ્યા હતા, તે જ ડોક્ટર બીજા નવા એમ.આર.આઇ. ટિપોર્ટને જોઈને કહેવા લાગ્યા કે ઓપરેશનની કોઈ જરૂર નથી. ત્યારે સતગુરુની વાણી ચાદ આવી કે –

સતગુરુ દાતા હું કલિ માછિં, પ્રાણ ઉધારણ ઉતરે સાંઈ /

સતગુરુ દાતા દીન દયાલં, જમ કિંકર કે તોડે જલં //

અને અમે સદગુરુના ચાદ કરીને જોરજોરથી રોવા લાગ્યા કે હે પરમાત્મા અમે તમારો મહિમા કેવા શબ્દોથી ગાઈએ. આ પ્રમાણે પૂર્ણપરમેશ્વર કબીર સાહિબના અવતાર તત્ત્વદર્શી સંત રામપાલજી મહારાજની કૃપાથી અમારું ઓપરેશન ટળી ગયું, અને ત્યારપછી અમારે એક પૈસાની ગોળી (દવા) ખાવી પડી નથી, અને સુખમય જીવન જીવી રહ્યા છીએ.

૨૦, નવેમ્બર ૨૦૦૪ ના રાનિના સમયે કાળની ઝપટથી મારી પતની મૃત જેવી થઈ ગઈ હતી, પરમેશ્વરનું અમૃતજળ પાવાથી પછી ભાનમાં આવી. પછી અમે તેને સદગુરુની પાસે લાવ્યા. એટલે સદગુરુજીએ કહું કે, આજે એમનું મૃત્યુ થવાનું હતું. કબીર પરમેશ્વરે એમની ઉભર વધારી છે અને હવે તેમણે ભક્તિ કરવાની છે.

ત્યાર પછી ૨૨, નવેમ્બર ૨૦૦૪ ના મારી પતનીને સોનીપત સત્સંગમાં લક્વો (પેરાલીસીસ) નો હુમલો થયો. તેના કારણે તેના હાથની તાકાત સમાપ્ત થવા લાગી, અને તે જ સમયે સતગુરુનો હાથ તેના પોતાના હાથમાં દેખાવા લાગ્યો અને લગભગ પાંચ મિનિટ સુધી દેખાતો રહ્યો. જ્યારે લક્વો (પેરાલીસીસ) ની અસર સમાપ્ત થઈ ગઈ ત્યાર પછી સદગુરુજીનો હાથ અદશ્ય થઈ ગયો અને આજ સુધી તે બિલકુલ ઠીક છે.

સતગુરુ તત્ત્વદર્શી સંત રામપાલજી મહારાજ જે કબીર પરમેશ્વરનો જ અવતાર આવેલ છે તે અમને સિદ્ધય થયું કે –

ગરીબ જમ જીરા જસેં ઉરે, મિટેં કમ કે અંક /

કાગજ કીરેં દરગઢ દઈ, ચૌંદણ કોટિ ન ચંપ //

ભક્ત સતીશ મેહરા

“ભક્ત રામસ્વરૂપની આત્મકથા”
બંદીછોડ કબીર સાહેબની જ્ય

હું ભક્ત રામસ્વરૂપ પુત્ર મંગતરામ, ગામ-બડૌલી, જિલ્લો અંબાલાનો રહેવાવાળો છું. મેં ૧૩ વર્ષથી ધન-ધન સતગુરુથી નામ લઈ રાખ્યું હતું. દ વર્ષ પહેલાં મારા હાથ-પગ કામ કરતા બંધ થઈ ગયા હતા. કમરથી નીચેના ભાગે મારું પૂરું શરીર મૃત જેવું થઈ ગયું હતું. મારા બંને દીકરા મને અંબાલા સરકારી હોસ્પિટલમાં લઈને ગયા પછી પ્રાઇવેટ ડોક્ટરને પણ બતાડ્યું. એના પછી મને બે વર્ષ સુધી ઇલાજ માટે ઘણી જગ્યાએ લઈ ગયા પછી મને P.G.I. ચંદીગઢ પણ લઈ ગયાં, ત્યાં ૧ વર્ષમાં મારા બે વાર ટેસ્ટ કરવામાં આવ્યા. તેમની ટેસ્ટીંગ ફી રૂસી ૬૦૦૦/- ઇસ્પિયા હતી. ત્યાં આગળ મારા બે વખતના ટેસ્ટીંગમાં બિમારીના કારણની ખબર ના પડી, તો બન્ને વખત મારા માથાનું ઓપરેશન કરવાનું કહેવામાં આવ્યું, જેમાં મારા જીવનું જોખમ છે તેવું કહ્યું અને સંપૂર્ણ સારા થવાની કોઈ જોર્ઝટી નથી તેમ કહ્યું. તેના પછી ઘરવાળા મને કોઈ બાબા રામદેવના યોગ આશ્રમમાં પણ લઈ ગયા, ત્યાં આગળ મારો થોડાક દિવસ ઇલાજ થતો રહ્યો, કોઈ આરામ ન થવાથી મને ઘરે લઈ આવ્યા. ત્યારબાદ મને દોરા-ધારા કરવાવાળાની પાસે પંખાબ, હંદિયાણા વગેરે સ્થાનો પર લઈ ગયા, ત્યાં પણ મને કોઈ આરામ ન થયો. અમે વિચારી લીધું કે હવે જીવન થોડા જ દિવસનું છે. જ્યારે હું ચારે તરફથી નિરાશ થઈ ગયો હતો, મારી દીકરી જે નું લગ્ન શાહપુર (અંબાલા)માં કર્યું હતું તેણે મને ત્યાં બોલાવ્યો, તેના ઘરે મારા જમાઈ સંજુએ ભક્ત કુક્કુના વિષયમાં કહ્યું. જે ૧૫ ઓગસ્ટ ૨૦૦૮ ના રોજ મને લઈને બરવાલા આશ્રમમાં સતગુરુ બંદીછોડ સંત રામપાલદાસજી મહારાજની પાસે લઈ આવ્યા. ૧૬ ઓગસ્ટ ૨૦૦૮ના રોજ મેં નામ ઉપદેશ લઈ લીધો. તેના પછી મને આરામ થવા લાગ્યો. ગુરુજીની કૃપાથી હવે મેં મારા ખેતરમાં જાતે ડ્રેક્ટર ચલાવીને મારી બદ્ધી જમીનમાં વાવેતરનું કામ કર્યું. ગુરુ મહારાજના આશીર્વાદથી મને ફરીથી જીવનદાન મળ્યું. મહારાજ બંદીછોડ જે કૃપા કરી તેને મારા મુખેથી વ્યક્ત કરી શકતો નથી. ગુરુજી આપ સતલોકથી મને જીવનદાન આપવા માટે આવ્યા છો, મારા કોટિ-કોટિ દંડવત પ્રણામ છે.

જ્ય બંદીછોડ કી.

તમારો દાસ
 ભક્ત રામ સ્વરૂપદાસ
 ગામ : બડૌલી, જિલ્લો : અંબાલા

“ભક્ત વહીદ ખાનની આત્મકથા”

બંદીછોડ સતગુરુ રામપાલજી મહારાજના ચરણોમાં કોટી-કોટી દંડવત પ્રણામ, હું વહીદ ખાન પુત્ર મુન્ઝીખાન ગામ તથા તાલુકો - મેહગાંવ, જિલ્લો - ભીડ (મદ્યપ્રદેશ) નો રહેવાસી છું. હું પ્રણ વર્ષથી વધારે બીમાર હતો. મારી બંને કીડની ખરાબ હતી. મેં બે વર્ષ સુધી મોટા મોટા M.B.B.S. ડોક્ટરો

પાસે ઉપચાર કરાવ્યો, પરંતુ કોઈ રાહિત ન થઈ. ત્યારબાદ ડોકટરોએ મને દિલ્હી A.I.M.S. (ઓલ ઇન્ડિયા મેડિકલ) માં ઐફર કરી દીધો. ત્યાં ડોકટરોએ બધી રીતે તપાસ કર્યા પછી કહ્યું કે પ્રણ બાટલા લોહીની જરૂર પડશે. પહેલા તમારું લોહી ફિલ્ટર થશે પછી તમારા પરિવારમાંથી કોઇ સભ્યની કીડની કાઢીને તમને ઓપરેશન કરીને લગાવવામાં આવશે. ઓપરેશનનો ખર્ચ રૂલાખ ઇપિયા થશે. હું ઇપિયા આપવામાં અસમર્થ હતો, એટલા માટે દિલ્હીથી પોતાના ઘરે પાછો આવી ગયો તથા અસહાય થઈને મૃત્યુની રાહ જોવા લાગ્યો. કારણ કે હું ખાવા-પીવામાં, હરવા-ફરવામાં તથા ઊઠવા-બેસવામાં અસમર્થ થઈ ગયો હતો.

પછી કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા ખરા ખરા પડી કે હસ્તિયાણામાં બરવાલા જિ. હિસ્સારની અંદર પરમાત્મા આવ્યા છે જે અસાદ્ય રોગોને પરમાત્માની ભક્તિથી ટીક કરે છે. એ શાંદો સાંભળીને તા. ૨૪-૦૭-૨૦૦૮ના રોજ આપના ચરણોમાં પહોંચીને નામદાન (ઉપરેશમંન) લઈ લીધો. નામદાન લીધા પછી મને આરામ થવો શરૂ થઈ ગયો અને ધીર-ધીરે એક મહિનો પણ ન લાગ્યો. મારા સતગુર હું આપની કૃપાથી બિલકુલ સારો થઈ ગયો. પ્રમાણને માટે મારી બીમારીના બધા ટેસ્ટ તથા કાગળો મારી પાસે હાજર છે. હે પરમપિતા પરમેશ્વર આપજુએ જે જીવન મને આપ્યું તેનું એણ હું કચારેય નહીં ઉતારી શકું. મારા સતગુર આપના દાસ પર કૃપા કરીને આમ જ આપના ચરણોમાં લગાવી રાખજો.”

આપનો દાસ
ભક્ત વહીદખાન પુત્ર મુનશીખાન
ગામ-પોસ્ટ તથા તાલુકો : મેહંગાંવ
કિલ્લો - ભીડ (મદ્યપ્રદેશ)

“ભક્તમતિ તારા કહ્ના પર અસીમ કૃપા થઈ”

બંધીઓડ સતગુર રામપાલજી મહારાજના ચરણોમાં કોટિ-કોટિ દંડવત પ્રણામ. હું તારા કહ્ના રહેવાસી : જયપુર, સંસ્કૃતમાં એમ.એ. છું. રાજસ્થાન યુનિવર્સિટીમાંથી બી.એ. તથા સંસ્કૃતમાં સુવર્ણચંદ્રક પ્રાપ્ત થયો છે. મેં છે લેખકોની ગીતા, ઉપનિષદ, પુરાણ તથા બધાં દર્શન શાસ્ત્ર તથા બધા ગુરુઓના પ્રવચન (સત્સંગ) સાંભળ્યા પરંતુ સંતુષ્ટિ થઈ નહિ. એકવાર જયપુરમાં ભાસ્કર ભક્તિ ચેનલ પર સતગુર રામપાલજી મહારાજનો પ્રોગ્રામ જોયો તથા ૩૦-૧૧-૨૦૦૩ માં નામ ઉપરેશ લીધો. તે સમયે હું બીમારીઓથી ખૂલ હેરાન-પરેશાન હતી. ૧૯૯૭ના મે મહિનામાં મને બાચોપ્સી ટેસ્ટના માદ્યમથી ખરા પડી કે મને અલ્ટરેટિવ કોલાઇટિસ (Ulterative Colitis) નામની બીમારી છે. આ બીમારીમાં મોટા આંતરડામાં છાલા પડી જાય છે તથા ઝાડામાં લોહી આવે છે તથા આ બીમારીના વિષયમાં ડોકટરે કહ્યું કે આનો છલાજ કોઇ જગ્યાએ નથી. મને તા. ૦૩-૦૬-૨૦૦૨ માં આંતરડામાં અલ્સર 75 cm સુધી વધી ગયા હતો. તા. ૧૦-૦૪-૨૦૦૮ માં ગુરુજીના કહેવાથી મેં દવાઓ ખાવાની

બંધ કરી દીધી. એમાં ચાર ગોળીઓ તો એવી હતી જેના વિશ્યામાં ડોકટરે કહ્યું છતું કે જો તમારે જીવતા રહેવું હોય તો આખી જિંદગી આ તો ખાતી જ પડશે. તા. ૨૩-૦૪-૨૦૦૪ માં મારા ફેફસામાં (Infection) થઈ ગયું. જ્યારે હું ડોકટરની પાસે સારવાર કરાવવા માટે ગઈ તો ડોકટરે મારો અદ્દારે જોઇને કહ્યું કે તમે એવી બીમારીથી ગ્રસિત છો જેમાં તમને તાવ રહે, વજન ઓછું થઈ જાય તથા લોહી ઓછું થઈ જાય. પરંતુ તમે બિલકુલ સ્વસ્થ છો. મેં કહ્યું આ બધી મારા સતગુર રામપાલજી મહારાજની કૃપા છે. કર્મનો માર એટલે કે કર્મની સજી તો મારા ઉપર આવવા છરછે છે પરંતુ મારા ગુરુદેવ કર્મના તે મારને મારા ઉપર પ્રભાવી નથી થાવા દેતા. આ પ્રમાણે પોતાના ભક્તની પરમાત્મા રક્ષા કરે છે. આ વાતથી ડોકટર વધારે પ્રભાવિત થયા. એકવાર જાન્યુઆરી ૨૦૦૬ માં પ્રચાર માટે જવાનું હતું. આખી રાત લોહી વારંવાર પીચકારીની માફક નીકળતું રહ્યું. સવારે વિચાર્ય મરવાનું તો છે જ. પ્રચાર કરતાં કરતાં મરી જવું સારું. બીજા દિવસે હું વગર દવાએ સારી થઈ ગઈ. ડોકટરે એકવાર કહ્યું કે કોરટિસૂન સ્ટેરોઇડ (Cortisoon steroid) દવા શરીરને ચલાવવા માટે રોજ લેવી પડશે. પરંતુ સતગુર રામપાલજી મહારાજના કહેવાથી મેં બધી દવાઓ છોડી દીધી. મેં એક પણ દવા ખાદી નહીં અને હવે હું સતગુર રામપાલજી મહારાજની દયાથી બિલકુલ સારી થઈ ગઈ છું. મારે ખાસ એટલું કહેવું છે કે આવું સત્યજ્ઞાન તથા સત્યભક્તિ માર્ગ પૂર્થીવી પર જીજે કર્યાંય નથી. સતગુર રામપાલજી મહારાજ સાક્ષાત પૂર્ણ પરમાત્મા છે. સત સાહેલ.

સતગુરના ચરણોમાં દંડવત પ્રણામ

ભક્તમતિ તારા કહું

ફોન : ૦૯૯૯૨૩૧૨૩૩૫

“ગુર કૃપાની મહિમા”

હું બિલોકદાસ વैરાગી - ગામ : ઢીમરખેડા, બિલ્લો - કટની, મદ્યપ્રદેશનો નિવાસી છું. મેં તા. ૨૭-૦૬-૨૦૧૦ ના રોજ નામદાન (ઉપરેશ) લીધું હતું જ્યારે મેં નામદાન લીધું હતું ત્યારે મને ખબર નહીંતી કે નામદાન નહીં પરંતુ અમૃત લઈ રહ્યો છું. મારી વાત તમને અતિશયોક્તિવાળી લાગશે પરંતુ સોગંદ મને ગુરુદેવના ચરણોની આમાં મેં જે પણ અનુભવ કર્યા છે અથવા જે પણ પ્રમાણ મારી સામે થયા. મેં કલ્યાન પણ કરી નહીંતી કે મારી સાથે આવા ચમલકાર થશે. નામદાન લીધાના છ મહિના. પછી મારો પુત્ર બીમાર થાય છે જેનો જન્મ પાંચ પુશ્રીઓ પણી થયો હતો. મેં મારા પુત્રની સારવાર લાગલગાટ એક મહિના સુધી એમ.બી.બી.એસ. ડોકટરો પાસે કરાવતો રહ્યો, પરંતુ આ એક મહિનામાં બાળક સારો ન થયો. અચાનક મારા બાળકે એક દિવસ સવારે ૬-૦૦ વાગે આંખો બંધ કરી લીધી. એટલે કે બેભાન થઈ ગયો. હું તેને લઇને ઉમરિયાપાન દોડી ગયો, ત્યાંના બધા ડોકટરોએ સારવાર કરવાની ના પાડી દીધી. હું તેને લઇને સિહોરા ગયો. બધી જગ્યાએ એમ.બી.બી.એસ. ડોકટરો હોવા જીતાં પુત્રની હાલત જોઇને બધાએ સારવાર કરવાની ના પાડી દીધી અને ડોકટરોનો કહેવાનો ભાવ એવો હતો કે આ

બહુ ગંભીર કેસ છે એટલે કે હવે બચવો મુશ્કેલ છે. પુઅની ઉમર ફક્ત એક વર્ષની હતી. એક ડોક્ટરે હિંમત આપતાં કહ્યું કે જો આને ઓક્સિજન મળી જાય તો કંઈ થઈ શકે તેમ છે. મેં તાત્કાલિક એક જુપગાડી મંગાવી અને જબલપુર જવા નીકળી પડ્યા કે જ્યાં બાળકોની હોસ્પિટલ છે. ત્યાંના ડોક્ટરોએ બાળકની હાલત જોઇને કહ્યું કે આનામાં કોઈ હલનચલન નથી થઈ રહ્યું. ગમે તે જગ્યાએ સોય મારું છું. આને કંઈ ખબર જ નથી પડી રહી, દાખલ કરવો મારા માટે જોખમની વાત છે. મેં કહ્યું દાખલ કરો અને દાખલ કરીને તાત્કાલિક સારવાર શરૂ કરો. બાકી બધું પરમાત્મા પર છોડી દો. ડોક્ટરે કહ્યું જો આ છ કલાકમાં ભાનમાં આવી જાય તો કદાચ બચી જાય નહિ તો મુશ્કેલ છે. સવારે નવ વાગ્યાથી રાખિના નવ વાગી ચુક્કયા હતા. પરંતુ બાળક ભાનમાં નહોતો આવ્યો. બાળકની મા અને મેં રડવાનું શરૂ કરી દીધું, મારું દ્વાન અચાનક 'જ્ઞાનગંગા' અને 'ભક્તિ સોદાગરને સંદેશ' માં લખેલા ચમત્કારોની તરફ ગયું, જે ભક્તોની સાથે થયા હતા. મેં મારી જતને સંભાળી લીધી અને ગુરુના ચરણોમાં સમર્પિત કરી દીધો તથા પ્રાર્થના કરી હેસતગુરજી મારા પુઅની રક્ષા કરો અને મને જે વિશ્વાસ હતો સતગુરની મહિમા પર તેની લાજ રાખો. લગભગ ૧૨ વાગે જયારે ડોક્ટર વિગીટમાં આવ્યા ત્યારે કહેવા લાગ્યા કે બાળકની હાલતમાં શું સુધારો છે? મેં કહ્યું જેવું સવારે હતું તેવું જ અત્યારે પણ છે. ડોક્ટરે ઈન્જેક્શન મંગાવ્યું અને બાળકની જંદમાં લગાડયું, ઈન્જેક્શન લગાડયું હોય એવું લાગ્યું, આખા હોલમાં (વોર્ડમાં) ખુશીની લહેર ફેલાઈ ગઈ. ડોક્ટરે મારા માથા ઉપર હાથ રાખીને કહ્યું હવે તમારું બાળક ભાનમાં આવી ગયું છે. આવા મર્જવાળા બાળક બહુ ઓછા ભાનમાં આવે છે.

વિચારવા જેવી વાત એ છે કે ઈન્જેક્શનની અસર તો દસ અથવા વીસ મિનિટ પછી થાય છે. બાળક ઈન્જેક્શનની સોચના દર્દથી જ રોઈ ઓઈચ્યું. આનાથી સ્પષ્ટ થાય છે કે આ સર્વ કમાલ પરમેશ્વર કબીરજીની છે. તેમની વાણી પ્રમાણ આપે છે કે :- "સતગુર શરદી મું આને સે આઈ ટલે બલા, જે ભાગ્ય મુખ્ય હો કાંઠે મું ટલ જા"

સતગુર રામપાલજી મહારાજ કહે છે કે કસક ની સાથે (એક લગનથી) મંગ જાપ કરો. કસક ની સાથે મંગ જાપ કરવાથી જે ચમત્કાર થયો, હું દંગ રહી ગયો. મેં હોસ્પિટલમાં ગુરજીના ચરણોમાં વંદન કર્યા અને પુઅના સારા થઈ જવા પર ધન્યવાદ આપતાં રડી પડ્યો. ત્યારબાદ ડોક્ટરે કહ્યું આને આઠ દિવસ સુધી સારવારની જરૂર છે. ચોવીસ કલાકના પાંચ હજાર થઈ રહ્યા હતા. મેં ડોક્ટર સાહેબને કહ્યું મને સવારે રજ આપી દેજો. ડોક્ટરે કહ્યું આને અગર ઘરે લઈ જશો તો બાળક મરી પણ જાય, કારણ કે હજુ હાલ ભાનમાં આવ્યો છે. મેં કહ્યું જે થશે તે જોયું જશે, બસ મને રજ જોઈએ. આજે બાળકને છ મહિનાથી ઉપર થઈ ગયા, તેને તાવ પણ નથી આવ્યો. આવી મહિમા જોઈને ધન્ય થઈ ગયો.

મારી સાઈકલ લેવાની પણ શક્તિ નહીંતી. કારણ કે મારા પરિવારની સ્થિતિ બરાબર નહીંતી. અચાનક સ્ટેટ બેંકના મેનેજરે કહ્યું કે શું તમે લોન

લેવાની પસંદ કરશો ? મેં કહ્યું જો મળી જાય તો આનાથી વધારે શું છે ? મારા પરિવારની સ્થિતિ સુધીરી જશે. બેંક મેનેજરે મને દોટ લાખની લોન આપી દીધી. સાચકલ ન ખરીદી શકવાવાળો માણસ અચાનક પંચાવન હજાર રૂપિયાનું હીરો હોન્ડા મોટર બાઇક લઈ આવ્યો. આજે હું શાનથી ગાડીમાં ફું છું. હું સરકારી સ્કૂલમાં પટાવાળાની પોસ્ટ પર કાર્યરત હતો. નોકરી કરતાં કરતાં મને સોળ વર્ષ ગુજરી ચુક્કા હતા. પરંતુ મારા પરિવારની સ્થિતિ બરાબર ન થઈ શકી. જબલપુર સંભાગથી પ્રમોશન થયા અને મારું સિંગલ પ્રમોશન થયું હું પટાવાળામાંથી કારકુન થઈ ગયો, બીજાને ખુરશી લાવીને આપવાવાળો માણસ જાતે સાહેબ બનીને ખુરશી પર જેસી ગયો. મારો પગાર એટલો થઈ ગયો જેટલો મેં વિચાર્યો નહોતો. મારો નાનો ભાઈ બી.એડ.નો આશરો છોડીને નિરાશ થઈ ગયો હતો. એક દિવસ અચાનક તેની પાસે કાઉન્સીલરીંગ લેટર આવ્યો - તેને વિશ્વાસ જ ન થયો કારણ કે તેને ૨૮ અંક મળ્યા હતા અને બી.એડ. કરવા માટે ૩૩ અંકથી ઉપર જોઈએ, પરંતુ આ વખતે ૨૮ અંકવાળાઓને લઈ લેવામાં આવ્યા. જેના કારણે ૨૮ અંક હોવાથી તેને ચાન્સ મળી ગયો અને આજે તે પણ બી.એડ. કરી રહ્યો છે. આ ચાર ચમત્કાર એવા થયા, જેના વિશે મેં કચારેચ પણ વિચાર્યું નહિતું. પરંતુ રામાયણમાં લખેલું મને તે ચાદ આવી ગયું કે 'માત-પિતા ગુરુ કી વાણી, બિના વિચાર કરો શુભ જાની' આ બધા ચમત્કાર એક વર્ષની અંદર જ થયા છે. પ્રમાણ માટે : (૧) ભારત હોસ્પિટલના બધા ડોક્યુમેન્ટ (૨) ગાડીના બધા કાગળો (૩) પ્રમોશનનો ઓર્ડર (૪) બી.એડ.નો કાઉન્સીલરીંગ લેટર.

આ બધા ચમત્કાર નામદાન લીધાના છ મહિના પછી થયા છે. એકલું નામદાન લેવાથી ફાયદો નથી થતો પરંતુ ગુરુના બતાવેલા માર્ગ પર ચાલવું પડે છે.

“હરે રઠે ગુરુ ઠૌર હૈ, ગુરુ રઠૈ નહીં ઠૌર.”

ગુરુદેવજીના ચરણોમાં શિષ્યના અનુભવ આદર સાથે સમર્પિત છે.

ભક્ત ગ્રિલોકદાસ જૈરાગી

સંઘ. એડ-૩

શાસ. ઉર્ય માદ્યમિક વિદ્યાલય, મુરવારી

તા. ટીમરખેડા, જી. કટની (મદ્યપ્રદેશ)

મો. ૯૬૮૪૮૪૭૯૩૩, ૯૪૨૪૬૨૫૦૧૪

“૧૧૦૦૦ વોલ્ટેજના તારથી છોડાવવો”

હું ભક્ત સુરેશદાસ પુત્ર શ્રી ચાંદ રામ નિવાસી ગામ-ધનાના, જિલ્લો-સોનીપત જો કે હાલમાં શાસ્ત્રીનગર રોહિતક (હિન્દુયાણા) નો નિવાસી છું. સત ગુરુજીથી નામ ઉપદેશ લીધા પહેલાં મારા ઘરની આર્થિક સ્થિતિ ખૂબ જ નબળી હતી, પરિવારનો કોઈપણ એવો સભ્ય ન હતો કે જે કચારેચ બીમાર ન રહેતો હોય, મારી પલ્નિને ખૂબત્તે ખૂબ જ વધારે પરેશાન કરતા હતા. આટલું કષ્ટ રહેવા છતાં અમે દેવી-દેવતાઓની ખૂબ પૂજા

કરતા હતા તथા મારી હનુમાનજુમાં ખૂબ વધારે શ્રદ્ધા હતી. પરંતુ ઘરમાં સંકટ ઉપર સંકટ આવ્યા કરતા હતા. કોઈ પણ કામમાં બરકત નહોતી આવતી. પૂર્ણ પરમાત્મા સતગુર રામપાલજી મહારાજજી મારા પરિવારના હોવાના કારણે અમે તેમને પૂર્ણ પરમાત્મા નહિ માની શક્યા, જેનું નુકસાન અમારે કેટલાય વર્ષો સુધી વેઠવું પડયું, ત્યારે ગામ-સિંહપુરા નિવાસી ભક્ત વિકાસે મને મળીને કહ્યું કે તમારા ઘરમાં પૂર્ણ પરમાત્મા જગતગુર રામપાલજી મહારાજ આવ્યા છે અને તમે કેમ ઊંઘી રહ્યા છો ? ત્યારે મેં કહ્યું કે કાળે અમને કષ્ટ જ એટલું બદ્યું આપી રાખ્યું છે કે અમને ત્યાંના વિશે જાણવાનો ટાઈમ જ નથી મળ્યો. ઘણો ખરો સમય ડોકટરોના ચક્કર કાપવામાં જ ચાલ્યો જાય છે. વધારામાં આર્થિક તંત્ત્રી પણ ખૂબ રહે છે. તે ભક્તાએ મને વધારે સમજાવ્યો. પૂર્ણ પરમાત્માની એવી દયા થઈ કે હું સંત રામપાલજી મહારાજ પાસે નામ-ઉપદેશ લેવા માટે ઓકટોબર ૨૦૧૦ માં સતલોક આશ્રમ બરવાલામાં પહોંચ્યો. નામ-ઉપદેશ લીધા પછી સતગુરજીએ દયાનો પટારો ખોલી દીધો અને મને એવા સુખનો અનુભવ થવા લાગ્યો કે જેનું વર્ણન શબ્દોમાં કરવું ખૂબ જ મુશ્કેલ છે.

મારી પત્નીને ભૂત-પ્રેત સતાવી રહ્યા હતા. સતગુર દેવજીની દયાથી હવે તે બિલકુલ સ્વસ્થ છે. ૭ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૧ ના રોજ મારો દીકરો મોહિંત ઉમર વર્ષ ૧૨ જે મારા કહેવાથી મિસ્થીને બોલાવવા ગયો હતો. મારો દીકરો મિસ્થીના ધારે ચાઢી ગયો તથા ગેલેરીમાં ગયો. ગેલેરીની બાજુમાં ૧૧૦૦૦ (અગિયાર હજાર) વોલ્ટેજની વીજળીની લાઇન જતી હતી. મારા દીકરાની તથા તારની વચ્ચમાં ફક્ત એક ફૂટનું જ અંતર હતું. જ્યારે તે તેની નજુક ગયો તો તારોએ મારા દીકરાને ખેંચી લીધો અને મારા દિકરાના માથા ઉપર તાર ચોંટી ગયો તથા એક ઈંચ ઊંડો ઘુસી ગયો તથા મોઢું બળી ગયું અને વીજળી શરીરમાં પ્રવેશ કરીને પગના અંગુઠાના હાડકાને તોડીને નીકળવા લાગી. તે જ સમયે સતગુર રામપાલજી મહારાજ આકાશ માર્ગેથી આવ્યા તથા મારા દીકરાને ખૂબ જ ચમકદાર (તેજોમય) શરીર સાથે દેખાયા. જેમ કે હજારો ટયુબોનો પ્રકાશ થાક રહ્યો હોય. તેમને દીકરાનો હાથ પકડીને વીજળીથી છોડાવીને ધારા ઉપર સુવડાવી દીધો. પછી દિકરાની સતગુરજીથી ખૂબ વાતો થઈ તથા જ્યારે સતગુરજી જવા લાગ્યા તો મારા દીકરાએ પૂછ્યું કે ગુરજી કયાં જઈ રહ્યા છો તો ગુરજીએ કહ્યું કે બેટા હું તારી સાથે છું, તું ગભરાઇશ નહિ. તે સમયે મારા દીકરા મોહિંતની માતાજી પણ પહોંચી ગઈ હતી. તેણે આ દૃશ્ય પોતાની સગી આંખે જોયું અને તે ખૂબ ગભરાઇ ગઈ. કારણ કે દિકરાના શરીરમાંથી વીજળીની લપટો નીકળી રહી હતી.

ત્યારબાદ અમે દિકરા મોહિંતને પી.જી.આઇ. રોહિતક હોસ્પિટલમાં લઈને ગયા. ત્યાં આગળ પણ દિકરાને ગુરજી દેખાયા તથા મારા દિકરાએ કહ્યું કે ગુરજી મારી સાથે છે. તમે ગભરાશો નહિ. જો આજે અમે ગુરજીના શરણમાં ના હોત તો અમારો દીકરો આજે જીવતો ન હોત, મારી પત્નીને

પણ પ્રેત (ભૂત) મારી નાખત, અમે ઉજ્જડ થતાં બચી ગયા. આ સતગુર રામપાલજી મહારાજજીની જ દચા છે.

સર્વ વાયકોને પ્રાર્થના છે કે મારી સત્યકથા વાંચીને આપ પણ સતગુર રામપાલજી મહારાજજીની શરણમાં આવીને હજુ પણ આપની પાસે સમય છે તો કલ્યાણ કરાવો તથા પ્રારબ્ધ (ભાગ્ય)માં લખેલ કર્મોના કારણે જે દુર્ઘટનાચાઓ ઘટવાની હોય છે તેનાથી પૂર્ણરૂપે બચી જશો. સતગુર રામપાલજી મહારાજજાના સત્કંગ વચનોમાં મેં સાંભળ્યું હતું કે પૂર્ણ પરમાત્મા કબીરજી બંદીછોડ (બંધન છોડવાનાર) અમારા બધા જ પાપોનો નાશ કરી દે છે. એવું જ પ્રમાણ અદ્ભવેદ મંડલ ૧૦ સૂક્ત ૧૬૧ મંત્ર રૂ માં તથા મંડલ ૯ સૂક્ત ૮૦ મંત્ર રૂ માં પણ લખ્યું છે કે જો કોઇ રોગીની પ્રાણશક્તિ ક્ષીણ થઈ ગઈ હોય તથા તેનું આચુષ્ય શેષ ન બરચ્યું હોય તો તેના પ્રાણોની રક્ષા કરું તથા તેને સો (૧૦૦) વર્ષનું આચુષ્ય આપીને એટલે કે તેનું આચુષ્ય વધારીને સાધક (ભક્ત)ને સર્વ સુખ પ્રદાન કરું છું.

સજ્જનો સતગુર રામપાલજી મહારાજે પોતાના અમૃત વચનોમાં આ પણ બતાવ્યું છે કે પ્રત્યેક પ્રાર્થી (જીવ) પોતાના દ્વારા કરેલા કર્મો અનુસાર જ સુખ તથા દુઃખ પ્રાપ્ત કરે છે. દુઃખ તો પાપ કર્મોનું ફળ છે તથા સુખ પુણ્ય કર્મોનું ફળ છે. અત્યાર સુધી બધા સંત, આચાર્યો, ગુરુ આવું જ કહેતા રહ્યા છે કે પ્રારબ્ધ (ભાગ્ય) કર્મના ભોગ છે તે તો પ્રાર્થી (જીવ) એ ભોગવીને જ સમાપ્ત કરવા પડશે. હે સભ્ય વાયકો ! સતગુર રામપાલજી મહારાજ કહે છે કેપાપ કર્મથી દુઃખ થાય છે. અગર પાપ કર્મોનો નાશ થાય તો દુઃખનો જાતે જ અંત થાય છે. જો ભક્તિ કરતાં કરતાં પણ પાપ કર્મોનું ફળ (દુઃખ) ભોગવતું જ પડે તો ભક્તિની આવશ્યકતા જ સમાપ્ત થાય છે. ૭ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૧ ના રોજ અમારા પ્રારબ્ધ કર્મના પાપના કારણે મારા પુત્ર મોહિતનું મૃત્યુ થવાનું હતું. અમારા સતગુર રામપાલજી મહારાજજીની ફૂપાથી પરમ પૂજય કબીર પરમેશ્વરજીએ અમારા પાપનો નાશ કરી દીધો તથા મારા બાળકની જીવન રક્ષા કરીને ઉમર વધારી દીધી. અગર ૭ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૧ ના રોજ પ્રારબ્ધ (ભાગ્ય) કર્મના ફળસ્વરૂપ મારો દિકરો મરી ગયો હોત તો મારા પરિવારના બધા સભ્યો ભક્તિ ત્વાગી દેતા તથા નાસ્તિક થાય જતા. કારણ કે અમને તે સમયે પરમાત્માનું પૂરું જ્ઞાન નહિતું. હવે ભગવાન ઉપર અધિક વિશ્વાસ થાય ગયો છે. આ પણ વિશ્વાસ થાય ગયો કે પૂજય કબીરજી જ પરમેશ્વર છે. એ પાપનાશક સર્વ સુખદાયક તથા પૂર્ણ મોક્ષદાયક છે તથા સતગુર રામપાલજી મહારાજ તેમના જ મોકલેલ તેમના અવતાર આવ્યા છે. એટલે આપજુને ફરીથી મારી પ્રાર્થના છે કે વિલંબ કર્યા વગર સતતોક આશ્રમ બરવાલામાં પહોંચી જાઓ અને ઉપદેશ લઈને કલ્યાણ કરાવો. આપજુને પ્રાર્થના કરવાનો મારો ઉદ્દેશ એ છે કે મારા જેવા ધણા બધા દુઃખીયા છે. મારી ઉપરોક્ત આત્મકથાને વાંચીને વિચાર કરીને તેઓ પણ મારી જેમ સંકટોનું નિવારણ

કરાવી શકશે તથા સુખી થઇ શકશે . “ ચહું સંસાર સમજદા નાઈં, કહુંદા શામ દોપહરે નૂં । ગરીબદાસ ચહું વકત જત હૈ, રોવોગે ઇસ પહરે (સમય) નૂં ॥ ”
પ્રાર્થી

ભક્ત સુરેશદાસ પુત્ર શ્રી ચાંદ રામ,
શાલીનગર, હિસ્સાર બાધ પાસ, રોહટક,
મો. નંબર : 09829588628

“ભક્ત દિપકદાસના પરિવારની આત્મકથા”

મારું નામ દિપકદાસ પુત્ર બલજીતસિંહ ગામ : મહલાના જી. સોનીપતિ છે. અમે ત્રૈણ પેઢીઓથી રાધાસ્ત્વામી પંથ ડેરા બાબા જ્યમલસિંહથી નામ ઉપદેશી હતા. સૌ પ્રથમ મારા દાદાજીની માતાજી એટલે કે મારા પિતાજીની નાનીએ રાધાસ્ત્વામી પંથથી નામ ઉપદેશ લીધો હતો. તેના પછી મારા દાદા-દાઈજી અને મારા માતા-પિતાજીએ પણ રાધાસ્ત્વામી પંથના સંત ગુરુવિન્દ્ર સિંહજી પાસેથી નામ લીધું હતું. અમે પણ ગુરુવિન્દ્રજી મહારાજને પૂર્ણ પુરુષ માનતા હતા તથા આ પંથમાં પૂર્ણ શ્રક્ષા એમ વિચારીને રાખતા હતા કે આ સંસારમાં પ્રલુબુ પ્રાપ્તિ માટે શ્રેષ્ઠ પંથ છે અને તેમના વિશાળ ડેરા (આશ્રમો) અને વિશાળ સંગત સમૂહને જોઈને વધારે આકર્ષિત થયા. અને સેવા કરવા માટે ડેરા બાબા જૈમલસિંહ બ્યાસ (પંજાબ)માં તથા છિત્રાપુર પુસા રોડ, દિલ્હી પણ જતા આવતા રહેતા. પરંતુ આ પંથમાં યોગ્ય ઉમર થયા પછી નામ અપાય છે. એટલા માટે હું આ ઉમરે નામ (ઉપદેશ) લેવા અયોગ્ય હતો.

મારા માતા-પિતા જે દિવસે છિત્રાપુર નામ લેવા માટે ગયા હતા તે દિવસે જ મારા નાના ભાઈ (ઉમર ૫) ના હાથે પડોશીના એક છોકરાની આંખમાં કંઈક વસ્તુ અભાણતા વાગી ગઈ. જ્યારે સાંજે નામ-ઉપદેશ લઈને મારા માતા-પિતા પાછા આવ્યા. તે દિવસથી જ અમારા પેલા પડોશીઓની સાથે વેર થઇ ગયું કે તમારા છોકરાએ મારા છોકરાની આંખમાં જાણી જોઈને વગાડ્યું છે અને તે દિવસથી જ અમારા ઉપર દુઃખોના પહાડ તૂટી પડ્યા.

તે સમયમાં જ મારા દાદાજીનું બીમારીને કારણે મરણ થઈ ગયું, ત્યારે મારા દાદાજીનું પાર્થીવ શરીર (મડદુ) બીજા ઇમમાં મૂકેલું હતું તો તે સમયે મારી દાઈજી, જેમનું મરણ થયે બાર વર્ષ થયા હતા. મારી ઝોઈ પ્રેમવતીમાં પ્રેતની જેમ (ભૂતરૂપે) પ્રવેશ કરીને બોટ્યાં (મારી દાઈએ પણ રાધાસ્ત્વામી પંથથી પ્રાપ્ત પાંચ નામોની બહુ વધારે સાધના કરી રાખી હતી. તે નિયમિત રૂપે રાખે ત્રૈણ વાગે તથા દિવસમાં પણ ભજન તથા સ્મરણ કરવાને માટે બેસી જતાં હતાં અને કલાકો સુધી રાધાસ્ત્વામી પંથના બતાવેલ પાંચે નામો તથા જપનો અભ્યાસ કર્યા કરતાં હતાં) કે આખે તમારા દાદાનું જીવન સંસ્કાર સમાપ્ત થઈ ગયું એટલા માટે હું તમને સંભાળવા આવી છું. મારી દાઈજીને જુવિત અવસ્થામાં શ્વાસની બીમારીના કારણે ખાંસી (ઉધરસ) આવતી રહેતી હતી, તે બાર વર્ષ પછી (ભૂતરૂપમાં) પણ જે ઉધરસ ખાતી હતી તેવી જ ઉધરસ ખાઈ રહી હતી. ત્યારે અમે પૂછ્યું કે દાઈજી તમે તો

બહુ જ દુઃખી દેખાવ છો, શું તમે સતલોક નથી ગયા ? ત્યારે મારી દાઈએ કહ્યું કે બેટા મેં ખોટી સાધનાને કારણે મારું અણમોલ મળુષ્ય જીવન વ્યર્થ કરી દીઘું તથા હવે મૂલ્ય થયા પછી ભૂત યોનિમાં દુઃખ ઉઠાવી રહી છું. હું કચાંય સતલોકમાં નથી ગઈ. ત્યાર પછી મારી માતાજીએ પૂછ્યું કે મા શું તમને ગુરુજી ચરણસિંહજી મહારાજે સંભાળ્યા (બચાવ્યા) કે નહિ ? તો મારી દાઈજીએ કહ્યું કે તેમણે મારી કોઈ સંભાળ નથી કરી અને હું આજે પણ એવી જ દુઃખી થઈ રહી છું.

તે ઘટનાના જે વર્ષ પછી એક દિવસ મારી બીજી ફોઈ કમળાના શરીરની અંદર મારા દાદાજી પ્રેતવશ પ્રવેશ કરીને બોલ્યા અને કહ્યું કે હું ખૂબ જ દુઃખી છું તથા મારી ગતિ થઈ નથી. મને સ્નાન કરવાની ઈચ્છા છ તો મારી માતાજીએ દુઃખ તથા આશ્વર્યથી કહ્યું કે તમે તો સતલોકમાં ગયા હતા, શું ત્યાં નહાવા માટે પાણી નથી ? પછી મારી માતાજી મારા દાદાજીને (જે મારી ફોઈમાં પ્રેત બનીને ઘુસ્યા હતા) નવડાવવા લાગી તો તે (ભૂતરૂપે) કહેવા લાગ્યા કે બેટી હું મારી જાતે નાહીં લઈશ. તો મારી માતાજીએ મતલબ તે મારી ફોઈમાં (ભૂતરૂપે) પ્રવેશ હતા એટલા માટે ફોઈવાળા કપડા જ પહેરાવી દીધા તો મારા દાદા બોલ્યા બસ બેટી મારી ધોતી લઇ આવો, હું બાંધી લઈશ. મારી માતાજીએ એમ જ એક ચાદરનું કપડુ આપ્યું જે તેમણે કપડાની ઉપર જ લપેટી લીધું. પછી કહ્યું કે મારા માટે ચા બનાવો અને જલદી જલદીમાં જ ચા પી લીધી. મેં પૂછ્યું કે દાદાજી તમે સતલોક નથી ગયા ? તો તેમણે કહ્યું કે બેટા હું તો બહુ જ તકલીફ (દુઃખ)માં છું. મારી માતાજીએ પછી પૂછ્યું કે તમે તો રાધા સ્વામી હજુર ચરણસિંહજી મહારાજથી નામ ઉપદેશ લીધો હતો, ભક્તિ પણ કરતા હતા, શું તેમણે તમારી કોઈ સંભાળ ના લીધી ? ત્યારે મારા દાદાજી (જે પ્રેતવત મારી ફોઈજીમાં પ્રવેશ હતા) એ કહ્યું કે તેમને મારી કોઈ સંભાળ નથી કરી અને હું તો એમ જ ધક્કા ખાતો ફરી રહ્યો છું.

તે સમયે મારી આંખો પણ એટલી કમજોર થઈ ગઈ હતી કે ઓછુ દેખાવા લાગ્યું હતું અને ચશ્મા વારંવાર બદલાવવા પડતા હતા. હું એક મિત્રની સાથે વાંચવા માટે તેની પાસે જતો હતો. ત્યાં આગળ ભક્ત સતરામજીએ મને પૂર્ણ બ્રહ્મના અવતાર સતગુર રામપાલજી મહારાજની મહિમા સંભળાવી અને કહ્યું કે તમે સતગુર રામપાલજી મહારાજથી નામ-ઉપદેશ લઇ લો તમારી આંખો સારી થઈ જશે અને કહ્યું કે આ તકલીફો અને દુઃખોથી આપણે સૌ જીવોને કાટવા (તારવા) માટે પરમેશ્વર કબીર સાહેબ સંતનું રૂપ ધારણ કરીને આવે છે. મેં કહ્યું કે મારા માતા-પિતાજીએ રાધાસ્વામી પંથમાંથી નામ-ઉપદેશ લઈ રાખ્યો છે. ભક્ત સતરામે કહ્યું કે તે પંથ પૂર્ણ નથી, તેમની ભક્તિ સાધનાથી ના તો સતલોકની પ્રાપ્તિ થશે ના તો જીવનમાં કચાંય કર્મનો માર (પીડા) ટળી શકશે તેને તો માત્ર કબીર સાહેબજીના નીમેલ અધિકારી સંત જ ટાળી (મિટાવી) શકે છે.

મારા પિતાજીને શ્વાસની બીમારી હતી, દસ ડગલા ચાલવાથી જ બેહાલ થઈ જતા હતા. શ્વાસની બીમારીના કારણે દમ કુલવા લાગતો હતો, હાઇ

અને લો બ્લડ પ્રેશરની બિમારી પણ હતી. મારા પિતાજુને ચુંટણીની ડચ્યુટી વખતે હાર્ટ એટેક થયો કર્મ સંસ્કારને કારણે તેઓ બચી ગયા, પરંતુ ત્વારે પણ અમે લોકો એવું વિચારતા રહ્યા કે રાધાસ્વામી પંથી સંત ગુરુવિન્દ્ર સિંહજી મહારાજે હાર્ટ એટેકથી બચાવી લઈને મોટી મહેરબાની કરી, પરંતુ અમે તો શિયાળાની એક-એક રાતમાં અમારા પિતાજુનો એક-એક આસ તૂટતો જોયો છે. બિલક્કુલ મૃત્તઃપ્રાય થાઈ જતા હતા અને અમે લોકો બેસીને રડવા સિવાય બીજું તો કર્દી નહોતા કરી શકતા કારણકે દવાઓ પણ કામ નહોતી કરતી, ડોક્ટર પણ વધારેમાં વધારે ડોગ દવાનો વધારી શકતા હતા તેટલો વધારી ચુક્કા હતા, એનાથી વધારે ડોગની દવા કર્યાથી વધારી શકે ? મારી માતાજુ ડેરા બાબા જૈમલ સિંહથી લાવેલો પ્રસાદ તેમને ખવડાવતી અને રાધાસ્વામી પંથી ગુરુવિન્દ્રસિંહજી મહારાજની મૂર્તિની સામે બેસીને પ્રાર્થના કરતી અને રોતી. તે જ સમયે મારા નાનાભાઈને ઓપરા (ભૂત પ્રકોપ)ની ફરિયાદ રહેવા લાગી. તે રાશે ચયક્કિને ઊઠી જતો હતો તથા કહેતો હતો કે મારા પગ પકડીને કોઈ ખેંચી રહ્યું છે, ઊંઘવા નથી દેતું, તે પણ વધારે બીમાર રહેવા લાગ્યો. પૂર્ણ પરમાત્મા કબીર પરમેશ્વરની દયાથી આ દાસને ૮ ઓક્ટોબર, ૧૯૮૮ના દિવસે સતગુર રામપાલજી મહારાજ પાસેથી નામ ઉપદેશ પ્રાપ્ત થયો, તો વીસ દિવસની અંદર જ પૂર્ણ સંત રામપાલજી મહારાજની દયાથી મારા ચશમાના નંબર ઊતરી ગયા તથા મેં દવા ખાવાનું પણ છોડી દીધ્યું. મને સતગુર રામપાલજી મહારાજ પર પૂરો વિશ્વાસ થઈ ગયો હતો. ભક્ત સતરામજીએ ઘેર આવીને મારા માતાપિતાજુને પણ સમજાવ્યા કે તમે પૂર્ણ પરમાત્મા કબીર સાહેબના નુમાઇના (નિમેલા) પૂર્ણ સંત રામપાલજી મહારાજથી નામઉપદેશ લઈ લો, તમારા સર્વ કષ્ટોનું નિવારણ થઈ જશે.

તેના પછી મેં પણ મારા માતાપિતાને સમજાવ્યા તો તેઓ બોલ્યા અમે તો પહેલાં રાધાસ્વામી પંથના હતા. હવે સંત રામપાલજી મહારાજથી નામ ઉપદેશ લઈશું. દુનિયા શું કહેશે ? ત્વારે મેં કહ્યું કે એક ડોક્ટરથી રોગ નથી મટતો તો શું તમે બીજા ડોક્ટર નથી બદલતા ? પરંતુ દુઃખી વધારે હતા તેઓ થોડા સમય પછી પરમેશ્વરની શરણમાં આવી ગયા અને રાધાસ્વામી પંથના તે પાંચ નામોને ત્વાગીને પૂર્ણ સંત રામપાલજી મહારાજ પાસે નામઉપદેશ લઈ લીધો.

સતગુર કબીર સાહેબ કહે છે કે “શરણ પડે કો ગુરુ સંભાલે, જાનકે બાલક બોલા રે”. પૂરો પરિવારે નામ લીધા પછી જ અમારા દિવસો બદલાઈ ગયા. મારા ભાઈને ઠીક થઈ ગયું, ભૂત પણ ભાગી ગયું, પિતાજુની બિમારી બિલક્કુલ ઠીક થઈ ગઈ અને પહેલા તે દસ ડગલાં પણ નહોતા ચાલી શકતા હવે એક માણસની મદદથી ખાંડની બોરીને ઊઠાવી શકે છે. અમારો પરિવાર આ જે પૂર્ણ પરમાત્માના અવતાર સતગુર રામપાલજી મહારાજની શરણમાં તેમની દયાથી પૂરો સુખી છે.

પરંતુ અમારા દાદા-દાદી તથા પિતાજુની નાની (માતાજુની માતા)જુના મનુષ્ય જીવનને જે નુકસાન થયું તેની પૂર્તિ કોઈપણ પ્રકારથી નથી થઈ શકતી. જો કોઈ માણસનું જીવન બચાવવામાં લાખ્યો અને કરોડો રૂપિયા ખર્ચ કરી દેવામાં આવે અને તેનું જીવન બચી જાય તો તેને તે

ऐसानो कोई अफ्सोस नथी थतो के यालो जुवन तो बरच्युँ छे ने. परंतु आजे याहे गमे तेटली किंमत चुकववा छितां पण मारा दादा-दादीनुँ जुवन शास्त्र विद्युद्ध साधना। (राधा स्वामी पंथ द्वारा बतावेल पांच नामोनी साधना) करीने बिलकुल व्यर्थ जतुँ रह्युँ (तेआ॒ भूत अने पितृनी योनिआ॒भां कष्ट भोगवी रह्या छे), पाछु नथी मणी शक्तुँ. जे खराब मशक्ती आ नकली संत अने पंथ समग्र मानवसमाजनी साथे करी रह्या छे, कारण के योर्यासी लाख योनिओ भोगत्या पछि मनुष्यनुँ शरीर प्राप्त थाय छे तो आवा अनमोल मनुष्य जुवनने, जे पूर्ण परमात्माने प्राप्त करवाने माटे एक मात्र साधन छे तेने बरबाद करी रह्या छे. आ महाक्षतिनी आ पूर्ति कोई पण किंमती नथी करी शक्ताती.

હે બંદીછોડ સતપુરૂષ રૂપ સતગુર રામપાલજી મહારાજ આપે ખૂબ મોટી દયા કરી અમારા જૈવા તુચ્છ જીવો ઉપર કે પોતાનું સત્ય જ્ઞાન આપીને આપણી શરદીયામાં બોલાવી લીધા, નહિ તો અમે પણ પેટી દર પેટીથી પ્રાપ્ત આ શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ સાધનામાં પોતાના મનુષ્ય જન્મને સમાપ્ત કરીને કચાંક ભૂત અને પિતૃઓની યોનિઓમાં ચાચ્યા જતા અને આ શાસ્ત્રવિદ્ય ચુક્ત સત ભક્તિથી વંચિત રહી જતા.

સર્વ બુદ્ધિજીવી સમાજને પ્રાર્થિના છે કે હજુ પણ સમય છે. આ સત્ય જ્ઞાનને સમવે તથા નિષ્કા થઈને નિર્ણય કરે. બંદીછોડ સતગુર રામપાલજી મહારાજના ચરણોમાં આવીને સત્ત ભક્તિ પ્રાપ્ત કરીને પોતાના મનુષ્ય જીવનનું કલ્યાણ કરાવો.

॥ ਸਤ ਸਾਹੇਬ ॥

સતગુરના ચરણોનો દાસ
ભક્ત દીપકદાસ મો. ૦૯૬૬૨૬૦૦૮૫૩

કૃપા ફોટો કોપી સત્યાર્થી પ્રકાશ પાના નંબર 12ની

ओ३म्

भूमिका

सत्यानुग्रहकारों को दूसरी बार तुष्ट करने चाहयाए हैं जोकि सिस मध्यम नैने वह
इन्हें **संवर्धनप्रबल** कहता है। उस समय और उससे पूर्व संवर्धनशक्ति वालों
परन्तु—पाठेन में संकेत ही थोटे और जन्मानुषों की भाषा युजराती थी, इसके
फारपी से भूष वाला इस भाषा का विशेष परिचय न था। अब इसके अधीन प्रकल्प भाषा
की व्याख्यानानुसार जन्मानुषों की भाषा युजराती थी कर लिया है। इस समय इसकी भाषा पूर्व से
उपरान्त थी। कहाँ—कहाँ शब्द वाला वाक्य भूल द्या गया, वह करना चाहता
जापानी उत्तरों के भूल दिये गए बदल द्या गया, प्रत्येक विशेष तो शब्दिया गया है। वह, जो समय छानने में
कहीं—कहीं भूल रही थी, वह इसमें शब्दिया की दीक्षा करी गई है।

‘इन्हें १५ वर्ष से अर्थात् बीच विद्यार्थी ने रचित हुआ है।’ इसमें १० दश-
मुन्द्रलिखा पूर्ण है और वह उत्तराधिकारी
संवर्धनशक्ति कारण से प्रभावित हो गया है। परन्तु मन में प्रभाव नहीं रख सकता है, अब वे भी छाना दिये रहे।

87

四百三

यद्यपि इस प्रब्लम को देखकर अविदान् लोग अन्यथा ही विचारणे, तापापि बुद्धिमान् लोग यथायोग्य इसका अभिप्राय समझेंगे, इसलिए मैं अपने परिश्रम को सकल समझता हूँ और अपना अभिप्राय सब सज्जनों के सामने घरता हूँ। इसको देख दिखाना के मेरे अग्र को सकल

सर्वात्मा सर्वानन्दगी उत्तम अपनी कृपा से इस आशय को

स्थाया कर।

वर्स्तरण बुद्धिमत्त्व

શંકા સમાધાન:- (૧) કેટલાક વિરોધી વ્યક્તિ કે મહર્ષિ દયાનંદની ફોગટ મહિમા સંભળાવીને તથા તેમના છારા રચાયેલ પુસ્તક “સત્યાર્થ પ્રકાશ”ને વેચીને નિર્વાહ કરી રહ્યા હતા. તેઓ કહે છે કે પુસ્તક “જ્ઞાન ગંગા”માં “શાસ્ત્રાર્થ વિષય” નામના અદ્યાયમાં લખ્યું છે કે મહર્ષિ દયાનંદ સન ૧૮૮૮ (સંવત ૧૯૩૬) સુધી સંસ્કૃતમાં ભાષણ આપતાં હતાં. આ ઉચિત નથી કારણ કે મહર્ષિ દયાનંદે “સત્યાર્થ પ્રકાશ”ની ભૂમિકામાં

સ્પષ્ટ કરી રાખ્યું છે કે સન ૧૮૭૪ (સંવત ૧૬૩૧) માં જે સમયે ‘‘સત્યાર્થ પ્રકાશ’’ ને પ્રથમવાર લખ્યું હતું. તેનાથી પહેલાં સંસ્કૃતમાં ભાષણ આપતાં હતાં. પછી હિન્દીને જાણી લીધી હતી.

શંકા સમાધાન:- ઉપરની ફોટો કોપી સત્યાર્થ પ્રકાશની સંબંધિત વિવરણની છે. જેમાં મહર્ષિ દયાનંદે સ્પષ્ટ કર્યું છે, કે જે સમયે સત્યાર્થ પ્રકાશ બનાવ્યું હતું તે સમયે મને હિન્દી ભાષાનું વિશેષ જ્ઞાન નહતું. હવે એટલે કે સંવત ૧૬૩૮ (સન ૧૮૮૨)માં ઉદયપુરમાં સ્થાન મહારાણાજુનું ઉદયપુર ભાડ્રપદ (સંવત ૧૬૩૮ = સન ૧૮૮૨) સત્યાર્થ પ્રકાશને બીજુ વાર છપાવ્યું ત્યાં સુધી મહર્ષિજુને હિન્દી ભાષાનું વિશેષ જ્ઞાન નહતું. સન ૧૮૮૨માં વિશેષ જ્ઞાન થવાથી સત્યાર્થ પ્રકાશને શુદ્ધ કરીને છપાવ્યું. આનાથી પણ સિદ્ધ થાય છે કે મહર્ષિ દયાનંદજી સન ૧૮૮૨ (સંવત ૧૬૩૮) સુધી પણ સંસ્કૃતમાં શાસ્ત્રાર્થ કર્યા કરતા હતા.

બીજું કારણ એ છે કે બે વિદ્વાનો આપસમાં ચર્ચા કરતા હતા તો સંસ્કૃતમાં ચર્ચા કરતા હતા કેમકે બધા શાસ્ત્રો સંસ્કૃત ભાષામાં જ લખેલાં હતાં. તેમનું હિન્દી અનુવાદ મહર્ષિ દયાનંદ કરી જ નહોતા શકતા. કારણ કે તે જાતે સ્વીકાર કરી રહ્યા છે કે સન ૧૮૮૨ (સંવત ૧૬૩૮) સુધી મને હિન્દી ભાષાનું વિશેષ જ્ઞાન નહતું. સન ૧૮૮૩ (સંવત ૧૬૪૦) માં મહર્ષિજુનું મૃત્યુ થઈ ગયું.

આનાથી સાબિત થાય છે કે મહર્ષિ દયાનંદ સન ૧૮૮૨ (સંવત ૧૬૩૮) સુધી સંસ્કૃત ભાષામાં જ શાસ્ત્રાર્થ કર્યા કરતા હતા અને તેમની હારજીતનો નિર્ણય સંસ્કૃત ભાષાથી અપરિચિત શ્રોતાઓ કર્યા કરતા હતા. જેના કારણે દયાનંદ જેવા વ્યક્તિ મહર્ષિ કહેવાતા રહ્યા.

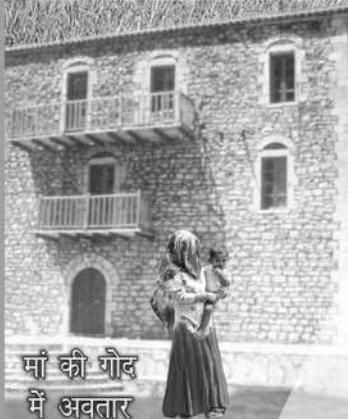
જ્યારે મહર્ષિ દયાનંદ અને કૃષ્ણાનંદજીનો શાસ્ત્રાર્થમાં કૃષ્ણાનંદજીનો પક્ષ દટ હતો. જેમાં કૃષ્ણાનંદે શ્રીમદ્ ભગવત ગીતા અદ્યાય ૪ ના જ્લોક ૭નું પ્રમાણ આપીને સાકાર પરમાત્મા સિદ્ધ કર્યા હતા. “યદા, યદા, હિ, ધર્મસ્ય, ગ્રાનિ:, ભવતિ, ભારત,.... આનો અર્થ ગીતા પ્રેસ ગોરખપુરથી પ્રકાશિત શ્રીમદ્ ભગવત ગીતામાં આ પ્રમાણે લખ્યો છે :- હે ભારત ! જ્યારે જ્યારે ધર્મની હાનિ અને અધર્મની વૃદ્ધિ થાય છે ત્યારે ત્યારે જ હું મારા રૂપને રચ્યું છું એટલે કે સાકાર રૂપથી લોકોની સામે પ્રગટ થઉં છું.

દયાન રહે મહર્ષિ દયાનંદ દ્વારા વિષય બદલીને સંસ્કૃત બોલવાના કારણે સંસ્કૃત ભાષાથી અપરિચિત શ્રોતાઓએ પોતાની તાજીઓના ગડગડાટથી વેદજ્ઞાન હિન દયાનંદને વિજયી ઘોષિત કરી દીધા. મહર્ષિ દયાનંદ તો વિજયી એવી રીતે થયા, જેમ એક ખેડૂતનો પુત્ર સાતમા ધોરણમાં ભણતો હતો. આનું શેષ વર્ણન વાંચો આ પુસ્તકના પૃષ્ઠ નં. ૨૧૫ ઉપર.

જીવ હમારી જાતિ હૈ, માનવ ધર્મ હમારા। હિન્દુ મુસ્લિમ સિક્ખ ઈસાઈ, ધર્મ નહીં કોઈ ન્યારા ॥

ધરતી પર અવતાર

મારતવર્ષ કા વહ છોટા સા ગાંબ ધનાના જહાં પર પરમેશ્વર કે
અવતાર સન્ત રામપાલ દાસ જી મહારાજ કા જન્મ હુએ ।

માં કી ગૌડ
મેં અવતાર

દરિ આયે દરિયાળે બં

પરમાત્મા સે અવતાર રૂપ મેં પુત્ર પ્રાત્ત હોને કા
ધન્યવાદ કરતે હુએ પિતા નન્દારામ વ માતા ઇન્દ્રાવતી

કબીર, પાંચ સહંસ અરુ પાંચ સૌ, જબ કલિયુગ બિત જાય।
મહાપુરુષ ફરમાન તબ, જગ તારન કો આય ॥

Digitized by srujanika@gmail.com